Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Słupsku BIBLIOTEKA GŁÓWNA
104475
Biblioteka Główna AP Słupsk
nr inw.: kg - 104475
104475 ZS
105/15/72

HERBARZ WIELU DOMOW KORONY POLSKIEY y W. X. LITEWSKIEGO,

DLA NIEZUPEŁNEGO OPISANIA, ALBO OPUSZCZENIA, y WIELU ODMIENNOSCI NIEPRZYZWOITYCH, ZA DAWNYCH y POZNIEYSZYCH AUTOROW, HERBY z RODOWITOSCIĄ WYRAZAIĄCYCH, NIE MAŁO DOTĄT

UKRZYWDZONYCH,

ZEBRANIEM WIELU FAMILII We DWA TOMY, CZĘSCIAMI RZECZONE,

Przez życzliwego Oyczyźnie Syna,

M. STANISŁAWA JOZEFA *A DUNEBURG* DUNCZEWSKIEGO,
Na częściach Łazow, Nowopolu, Zelaznym Chroście, Krzywonoſce &c. Dźiedźica,
w Akademii Zamoyskiey Oboyga Prawa Doktora y Profeſſora,
Jaśnie Oświeconego Trybunału Koronnego Geometrę,

Oraz Poważnymi Hiſtorykami, y Autentycznemi Dokumentami

MELIOROWANY.

Z Drukarni B. JANA KANTEGO, w Akademii Krakowſkiey S. Theologii Doktora y Profeſſora, Patrona Korony Polſkiey y W. X. Litew:

PROMULGOWANY ROKU PANSKIEGO 1757.

363
1008 k.

JASNIE WIELMOZNEMU MEMU WIELCE MOSCIEM PANU, JEGO MOSCI PANU

HENRYKOWI

Swiętego Pańſtwa Rzymſkiego, y z Ocieſzyna

HRABIEMU BRUHLOWI

OCIESKIEMU,

Ná Forſtcie y Pforthenu WOLNEMU BARONOWI; *Klientelii Grochwiza, Rhaniſdorffu &c.* PANU; *ná Turwi, Sowinach, Pakosławiu, Miechanowiu, Gołębowiu, Gorce, Łodźi &c.* DZIEDZICOWI; *Orderow Białego Orła, S. Andrzeia, Orła Czarnego, y Alexandra Newſkiego* KAWALEROWI; NAYIASNIEYSZEGO AUGUSTA III. KROLA POLSKIEGO, ELEKTORA SASKIEGO, *Naywyżſzemu* MINISTROWI *Stanow, Pierwſzemu Uſtaw* KONSYLIARZOWI, *Nayprzednieyſzemu Gabinetu Krolewſkiego* PREFEKTOWI, *Ceł Saſkich, Trybutow y Prowentow Publicznych Generalnemu* PRESIDENTOWI; *Artylleryi Koronney* GENERAŁOWI, *Huſſarſkiey Chorągwi Nayiaśnieyſzego Krolewicza Jegomości* FRYDERYKA *Pułkownikowi, Lipińſkiemu, Piaſeczyńſkiemu &c.* *STAROSCIE,*

MEMU WIELCE MOSCIEM PANU y DOBRODZIEIOWI.

Wiedząc iák kochaſz całym ſercem Oyczyznę, now Koronnych eſtymuieſz, nie komu inſz[...] krzywdzone w ſwoiey Rodowitości Domy [...] protekcyą umyśliłem, tylko Tobie Wielkiemu Zaſtę[...] czypoſpolitey, y Naywyżſzemu Miniſtrowi Stano[...] go Elektoratu, JASNIE WIELMOZNY HRABI[...] BRODZIEIU. Słuſzna rzecz, áby przez Ci[...]

li zá krzywdy ſwoie konſolácyą, ktory połowę Swiatá Polſkiego, we Krwi Starożytney prezentuieſz, zabieraiąc tu pierwiaſtki ſwoie, ieſzcze od LECHA pierwſzego Fundatora Polſki, ktorego Antenaci Komeſami będąc, z wyciętych laſow zakładali Oyczyznę naſzę, puſte y dźikie kraie, licznemi woyskami napełnili; więcey po ſobie zwycięzkich ná placu trofeow, niżeli pniow na wyrąbanym polu zoſtawiwſzy. Zywy ieſt obraz ſtarożytności Waſzey ná Chorągwi LECHA, *non diſcolore fuco* Orłowi Polſkiemu uformowany w herbownym Jaſtrzębcu Waſzym, między inſzemi zaſzczytami rodowitemi dwunáſtu Komeſow ſwoich, ktore ſtarożytność Pragſka, ná początkach Lechii y Czechow abryſowałá, że *ab ipſis naſcentis Lechiæ incunabulis* pochodźicie, ożywiaćie Krwią ſwoią Oyczyznę, y Staropolſkiey ſzabli żelazem rozprzeſtrzeniacie. Toż ſamo powiedź[...]eliby, z grobow ſwoich wzbudzeni ná dokument Piotrowinowie, zakopani w mauzoleách Cieſzowſkich KOZLOROGOWIE, w Ocieſkich OCIESCY Hrabiowie, w Pałuckich, Łukniowſkich, y innych STARZOWIE Toporczykowie, w Panigrodzkich, Daniborſkich, Właſtowſkich ŁODZIOWIE, y inni Hrabiowie; ktorzy iako Orły *magnarum alarum*, około Gniezna, czy gniazda LECHA Pierwſzego, z ſwoiemi Koloniámi lokowali ſię. Z tąd ná trzyſta Domow rożnego Imięnia, ále Krwi iedney y herbu Iáſtrzębca, z podźiwięniem Narodow inſzych rozrodzeni, wielką część Swiata Polſkiego poſiedliście. Iak piękny zaſzczyt má do tych czas Oyczyzna z Waſzego Rodzaiu, kożdy zważyć może, gdy nieomylnie *immortalibus Faſtis* zapiſanych ieſt Prymaſow Korony Polſkiey, Arcybiſkupow, y Biſkupow, ſamych Jaſtrzębczykow dwudźieſtu ſześciu: czterdźieſtu Woiewodow z Kaſztelanami Krakowſkiemi: pięćdźieſiąt y dwu Kaſztelanow [...]ſzych, Marſzałkow, Kanclerzow, Podkanclerzych, o[...] wielu Kaſztelanow Mnieyſzych: dopieroż Miniſtrow [...], Officyáliſtow, Wielkich Poſłow, Podkomorzych, Sta[...], Deputatow, Sędźiow, Kommiſſarzow, Urzędnikow, [...], Regimentárzow, Generáłow, Pułkownikow, Rot[...], y inſzych Dygnitárzow, ktorych zkomputowáć [...]na. Mowić beśpiecznie kożdy Polak może: *Non [...] nutrici Deorum Gratiæ Themiſtocles, Seminario He[...] Lacedæmonios, Aſſaricæ Domui Priameos nepotes,* od Starożytności [...]aleko chwalebnieyſzy zapatruiąc

Tomberſki in Palmite Coributh: ex veteribus.

Dubravius Epitome rerum bohemicarum

Baſzko Longinus Gvagninus &c.

Paprocki, Bielſki O[...]ſki &c.

patruiąc

patruiąc ſię; z ktorego Arcybiſkupie Infuły, Prymaſowſkie Dygnitarſtwa, Senatorſkie Laticlavia, Zwycięzkie Trophæa, iako z Panteum wſzelkich Honorow pochodźić zwykły Tyſiąc[...] liczyćby potrzeba Kolligacye, z trzechſet Fámilii ſamy[...] [J]áſtrzębczykow wynikáiące, w ktorych Oyczyſtą, czy Macie[r]zyſtą krwią zbroczone uważáiąc Purpury, mowić powinienę[...]ı, że *gesſerunt omnes Honorum Titulos, floruêre ſub Violis, rubu[e]re ſub Roſis, ornarunt utramq; Purpuram, illuſtrarunt Sagum & Togam.* Inaczey nie wiedźiałbym wielkiey częśći Hiſtoryi Polſkiey, gdybym nie znał ták wiele ozdob Rodzaiu Waſzego. Gdyby mi wielu Ziemſtw y Grodow zazdroſne nie przeſzkodźiły fata, ktore *per cinerem & favillam* w wieczney niepámięci, wielu pogrzebáły BRUHLOW OCIESKICH Hrabiow; więceybym wyliczył zacnych Antenátow Waſzych, niż ktorych tu namięniąm z powinną eſtymacyą. Doſyć mi iednák Ciebie ſamego wſpomnieć, ktory wſzyſtkich ták w ſobie wyrażaſz, iák powiedźiał Sylla, że *in Cæſare multos inesſe Marios obſervamus*; gdy w Tobie iednym wielu zacnych Fabiuſzow, y utáionych Kamillow uważamy. Do chwały Twoiey náleżą Antenaci Wielcy, ktorych lubo zagáſło życie, świecą iednák tytuły Jaśnie Wielmożne. Zyłeś w nich wſzyſtkich, ále nie wſzyſtek; żyią wſzyſcy w Tobie, ále tylko częścią ſą Twoią: *Laudat Te Majorum gloria; ſed Tu illis gloriam add[...] creſcunt ex Te, creſcis ex illis; mutua laus Veſtra eſt, & alternum elogium invicem eſtis.* Nie wylicząm y dla tego wſzyſtkich Dźiadow Twoich, ázebym nie zdał ſię od nich chwały iákiey żebráć; bo wſzelkich Oratorow doſtateczną zoſtaieſz materyą, y żywym Panegirykiem. Doſyć mi powiedźieć, że gdybym tych Senátorow y Miniſtrow razęm teráz zgromadźił, na ktorych mądrey kożdego głowie, *ponderoſa molimina Regni* polegáły, nie zmieściliby ſię w całym Senáci[e] Pol[ſ]kim. Seym walny ſzczęśliwie w pożądanych intentá[...] Oyczyzny, wielkiemi Radami ſwoiemi odprawiliby; gd[...] wraz ziachali ſię wſzyſcy, dotąd całość Kroleſtwa Pol[...]go utrzymuiący. Zgoła mowię, iako gwiazdy ná Zo[...] oświeciliby Oyczyznę, Jaśnie Wielmożni Antenáci[...] ktorych Ty Słońcem ieſteś. W ſamym JANIE Bru[...]bim OCIESKIM, Podkomorzym Poznańſkim, *[...] num ſive Paternum ſangvinem* zważaiąc, zewſząd [...] Hektorow y Achilleſow wielu liczyćby trzeba[...]

Nieſiecki tom. 2. fol. 416 ex Collectis, &c.

Per conflagrat: Actor: Terreſtr: & Caſtr: Majoris Polon:

JAN dwużenny, czyliż mało przyſpoſobił Domowi Waſzemu
Kolligacyi, ktory z Dworem Nayiáśnieyſzey BARBARY,
Niezwyciężonego KAZIMIERZA IV. Krola Polſkiego Cor-
ki, JANA WOYCIECHA Krola Sioſtry, dáney w małżeń-
ſtwo Nayiaśnieyſzemu JERZEMU, Xiążęciu Elektorowi Sa-
ſkiemu, z Polſki wyiachawſzy, w Saxonii wielką Proceden-
cyą w Sukceſſorach ſwoich prokreował. Iakoby w Oyczy-
źnie Wielka Polſka małą dla nich była, że *Heroica dexteri-*
Reformatio in Actis Caſtren. Crac. Anno 1519.
tate vicerunt Macedonem, multos prudentiâ Hercules Gallica-
nos, & conſilus Arpinates, do Cudzych kraiow przenieśli ſię.
Tego zacny potomek MACIEY, z Synem ſwoim IANEM
ERNESTEM; ktory wźiąwſzy *in ſociam vitæ* ZOFIĄ JA-
NA *de Balice* BONARA, pierwey Kaſztelana Oświecimſkie-
go, potym Chełmſkiego, Wielko-Rządzcy Krakowſkiego,
Spiſkiego, Rabſztyńſkiego Staroſty, z KATARZYNY *de Tę-*
czyn Hrabianki TĘCZYNSKII, JANA Woiewody Sendo-
mirſkiego żony urodzoną Corkę; czyliż nie poſiągnął *ad Io-*
vis Statoris derivatum genus, à Magnis illis, virtute & factis illu-
ſtribus, de Republica bene meritis Heroibus, pochodzącego do-
Baronius, y Bzovius, Nakielſki
ſtawſzy Rodzaiu. Ktoż BONAROWSKI Dom wyſławić mo-
że, w ktorym nawet ſami rodzą ſię Swięci, z Błogoſławio-
nym IZAIASZEM BONARĘM, Akademii Krákowſkiey Pro-
feſſorem, z Oyca FLORIANA, z Matki BRONISŁAWY LANC-
KORONSKII pochodzącym. Wſpomnieć trwoży ſię pio-
Decius de Sigiſmundo I & alij.
ro, dopieroż *in arenam literariam* prowokowac, Wielkiego
Zwycięzcy Szkockiego y Angielſkiego, Ianá BONARA Hetma-
ná Woyſk Francuſkich zá Filipa Krolá, ktorego Niderlandzkie,
Wiſemburgſkie, Francuſkie Páńſtwa wychwalić nie mogą. Sła-
Bielſki, Paſtorius, Cromerus.
wią więcey iák trzech ſetne wieki hoyność dla Krolá ZY-
GMUNTA I. w wydanych bliſko dwukroć ſtotyſięcy w mo-
necie złota, z właſnego *ærarium* IANA BONARA, Staroſty
Rabſztyńſkiego y Oświecimskiego; ſławią zaſługi SEWE-
RYNA, Kaſztelana Bieckiego, Zarnowskiego, á potym Są-
deckiego, Sławnego Wielko-Rządzcy Krakowskiego, Oświe-
cimskiego, Zatorskiego, Bieckiego, Rabſztyńskiego, Wſcho-
wiego, Oycowskiego Staroſty, o ktorym Decyuſz powia-
dá był *inter Cives inſignior totâ Sarmatiâ*. Zył dożywo-
tnie z ZOFIĄ BETMANOWNĄ, tych Corka ZOFIA dana
w trakty małżeńskie IANOWI FIRLEIOWI, Woiewo-
dzie Lubelskiemu, Márſzałkowi Wielkiemu Koronnemu; z
kąd e-

kąd eſtymacyi od Krolá ZYGMUNTA AUGUSTA, przez
Dom złączony, tey ieſteście uczeſtnikámi: *Cùm multæ ſint*
Nieſiecki tom 2 fol. 150
in Regno Noſtro Illuſtres & præſtantiſſimæ Familiæ, tum No-
ſtra quidem opinione, paucæ admodum, quæ vel Generis ſplendo-
re, vel virtutum rerumq; geſtarum gloria, cum ampliſſima & cla-
riſſima Firleiorum de Dąbrownica Familia comparari, nullæ ve-
rò, quæ ipſi anteponi videantur. Iák wielką mieliście od wie-
kow ſławę, z przerzeczonemi w Polſzcze Domámi, krwią
Paprocki, Nakielski, Orichovius.
ſwoią złączeni; ták y w dalſzym czaſie, z KATARZYNY TĘ-
CZYNSKII, Woiewodzanki Sendomirskiey, dotąd rownie z
komparowaną powagę, z kilku ſet Senátorow, Arcybiskupow,
y Biskupow, Marſzałkow, Kanclerzow, Hetmanow, y in-
ſzych Dygnitárzow, przez Starzonow y Toporczykow, od-
bieracie. Od STANISŁAWA BONARA Staroſty Bieckie-
go, z Elżbietą JORDANOWNĄ, Káſztelanką Krakowską;
od SEWERYNA pomięnionego, Kaſztelana Bieckiego, dru-
Hoſius Cardinalis ad Ann. 1577 & alii.
gim Małżeńſtwem z KOSCIELECKĄ, Woiewodzanką Ka-
liską; bliskich pokrewnych IANA ERNESTA Bruhla, Hra-
biego OCIESKIEGO, kilkadźieſiąt Woiewodow z Kaſztela-
námi Krakowskiemi, kilkaſet Kaſztelánow Więkſzych z Mniey-
ſzemi, w Dom Waſz Jaśnie Wielmożny weſzło. Z tey KO-
SCIELECKIEY urodzony Seweryn drugi, Kaſztelan Krako-
wski, Staroſta Rabſztyński y Dobrzyński, żyiąc dozgonnie z
WOŁOWICZOWNĄ, Kaſztelanką Witebską, y Kanclerzan-
Paprocki, & David Hilber de Ferensbachio
ką Litewską, iakie zoſtawił przyſługi Oyczyźnie, piſzą Hi-
ſtorycy, y o ADAMIE Bonarze Senátorskiego Domu z BI-
DZINSKĄ, świadczą Kroniki, y chwalebne ákcye. Zgo-
ła, o wſzyſtkich w Domu Waſzym zoſtaiących, mowić ſię mo-
że: *Ut ſæpè purpureus orientis auroræ vultus, ſerenum evol-*
vit mane, ita ſplendida Majorum Veſtri lumina, in Conſangvi-
neis Nepotum accenſa Ceris, ſemper inextincto jubaris eniteſcunt
radio. Takie ſplendory wynikaią z Purpur Jaśnie Wielmo-
żnych, Zofii BONAROWNY, herbu ſwego Imienia, Kaſzt-
lanki Chełmskiey; Matki iey KATARZYNY TĘCZY-
SKII, herbu Stárza, Woiewodzánki Sendomirskiey; kto-
rodźiła KATARZYNA ŁASKA, herbu Korab, Woiewo-
ka Sieradzka; y ZOFII Betmanowny, herbu ſwego I-
Kaſztelanowy Sądeckiey IANA *de Balice* Bonara, K-
Chełmskiego Matki; ktorą urodźiła Broniſława L-
RONSKA, herbu Zadora: Was oświecaiące p-

3

w wiekopomney pámięci Kolligácyą. Mowićbym mogł z Polskim Oratorem do Ciebie Iáśnie Wielmożny HRABIO y Wielki MINISTRZE; iż w progach Domu Twoiego ſtoią *Magnorum Nominum ſimulacra, bellaces in curribus Emiliani, fumoſi Equitum cum Dictatore Magiſtri, Scipiones, Gradivi, & cognata vetuſtiſſimis Nominibus Numina*; od ktorych nieśmiertelnym ſłynieſz Honorem, iaśnieieſz Cnot y Zacności ſplendorem tak, iż nie trzeba wſzczynać o tym kweſtyi, czyiby Dom dáwnieyſzy był u nas w Polſzcze? Zdobią Cię od wiekow ſwoich, BRUHLOW Hrabiow OCIESKICH Iaśnie Wielmożne Imiona, JAROSŁAWA ná Sowinach, Kuczynie y inſzych Dźiedźica; STEFANA ná Ocieſzynie; MIKOŁAIA Staroſty Koſteńskiego; BARTŁOMIEIA, JANOW kilkunáſtu, ADAMA, PIOTRA, MIKOŁAIA, JOACHIMA, KRZYSZTOFA, Hrabiow OCIESKICH, JANA Bruhla Kanclerza Koronnego, Krakowskiego, Sądeckiego, Olſztyńskiego Staroſty, IANA innego Staroſty Olſztyńskiego, JOACHIMA Kaſztelaná Sądeckiego, y innych kilkuſetnych, od Starożytności Dygnitarzow rożnych, Heroicznemi dźiełami wſławionych, Wodzow y Obrońcow Oyczyzny, *quibus, aut non vivere in animo ſtetit, aut victis jura dare Gentibus; laurumq; meditando, fatalem hoſtibus cupreſſum implantare.* Zaſzczyceni w Saskim Elektoracie Zacnemi Familiámi, przez FELICYTATĘ *de Brandenſtein*, MARYĄ *de Hezler*, KATARZYNĘ *de Kutzleben*, SABINĘ *de Vitzleben*, ZOFIĄ *de Vonder Heide*, dla wielkich zaſług, do wyſokich Honorow tamże przyśliście. Wſzędy ieſt eſtymowana Mądrość y Cnota Waſza, nigdźie nagany ákcye nie maią, owſzem na zaſzczyt ſwoy każdy Honor życzy Was mieć ſobie. Prym y Zacność z Tobą kożdy może ſobie wſpołeczną przypiſać, kogo w Krolewskich u ludźi funkcyach, pierwſzym mieyſcem uraczyła Godność, ktory iako *inter Violas, purpureasque Roſſas, decus florum candeſcis Lilium* w ſzczeności. Niegdy wybornym ozdobiona kwieciem młodość Twoia do Honorow zakwitała, przy faworze SŁONCA Nayiá-...yſzego. Łatwa Ci do tego promocyá była, przez wiele y ... Cnoty wrodzone, reſpektuiące dlá ſiebie Maieſtat ...wski, w wſzelkich Cnotach kochaiący ſię. Zyłes ná ...ze Krolewſkim *non privato, ſed publico fato*, nie więcey ...e, iák dla Rzeczypoſpolitey naſzey wychowany. Ro-...bą Cnoty, roſłes Ty w cnotach, tak, iż więcey fortuny

Inauguratio in Capitan: Cracovien: An. 1553.

tuny nad nie, nie trzeba Ci było. W przyczynách wielkich rzeczy, y ułożeniu Krolewſkich dyſpozycyi tak wygurowałeś, iż gdyby potrzeba było, *arcana Superum inire conſilia*, iuż nie Numę Pompiliuſza, ale Ciebie do tey funkcyi zażywanoby. Mogęć to przyznać, co rownemu Tobie nápiſał Panegiryſta nie podchlebnie: *Supra elogium eſt Tua prudentia, quâ Patriæ proſpicis bonum, quâ publica peragis negotia, quâ ſingulas exerces actiones.* Maſz przed oczyma *ſine dolo, ſacræ Themidis idolum*, kożdą zważaiąc ſprawę ſprawiedliwie: zdobi Cię łaſkawość y przyiemny kożdemu affekt: *Qui vultu amabili omnes gratias & ſvavitates profers, qui flores abſq; ſpinis porrigis, mellificia ſine aculeo miniſtras, Etheſias Zephiroſq; ſpargis, ſine Aquilonibus.* Podięte fatygi Twoie w ták wielu publicznych intereſſach, prace do znoſzęnia Herkuleſowey śiły potrzebuiące, zá pomocą Heroiczney Cnoty odprawuieſz, Tobie z nátury przyrodzoney, nic ciężkiego, nic niepodobnego, do wykonaniá dla ſiebie aprenduiący. Uznać może Oyczyzná naſza ludzkośc Twoię, & *generoſam liberalitatem*, gdy tak wielu z łaſki Krolewſkiey, przez ręce twoie munificencyi odebrała, lubobyś większą część dlá ſiebie mogł ich pozyſkać, iáko z Antenátow y dźieł Twoich rekommendowany, Maieſtatowi dobrze zaſłużony, y ulubiony. Kontentuieſz ſię Godnością y ſzczęściem Twoim, nie pragnąc czego zazdrościć komu, gdy w iednym Tobie wſzyſtko znayduie ſię, cokolwiek po między wielu Fortuná rozdała. Doſyć maſz Honoru z ſamego ſiebie, áni Cię żadne Inweſtytury nie ozdobią więcey, iak Ty ich zdobiſz. Nie mnie iednak dyſzkurować *de Bonis animi Fortunæque Tuæ*, iako mniey godnemu: *laudet Te os alienum, melioribus de oſſibus natum*, iako uſt Senátorſkich godnego Miniſtra, Kanclerſkich zaſłużonego eſtymacyi, y pochwał z moiemi nie porownanych. Sławią Cię Narody, z Wielką Familią Ozdoby Twoiey, MARYI ANNY *de Kołłowrat* Hrabianki, świątobliwe ákcye y Cnoty naśladuiące. Sławi Cię nieśmiertelne MNISZCHOW Wandalinow Imię, y Herbownemi Piorami ſwoiemi pod Niebo wynoſi, do ktorego Honoru kredenſuie Marſzałkowſka Laſka, Jaśnie Wielm...go IERZEGO AUGUSTA, S.P.R. ná Wielkich Kończyc... y Oſſownicy Hrabiego, Marſzałka Nadwornego, Gen... Wielkopolſkiego, Iaśnie Wielmożney AMALII Corl...

iey Męża, piorem moim Paná niewyſławionego. Zdobi Cię y ſławi cały Dom ZAMOYSKI, z Wielkim IANEM ſwoim, niegdy Kanclerzem, y Hetmanem W. Koronnym, nieporownanym wieku ſwoiego Zwycięzcą y Statyſtą; przez KATARZYNĘ ZAMOYSKĄ Woiewodzankę Smoleńſką, z Iaśnie Oświeconey Xiężniczki ELZBIETY WISNIOWIECKII, Xiążęcia MICHAŁA Woiewody Wileńſkiego, Hetmana Wielkiego W.X.L. urodzoną, Bratu Marſzałka rodzonemu, IANOWI MNISZHOWI, Podkomorzemu Litewſkiemu, w dożywotnią przyiaźń oddaną. Wielbi Cię przez cnoty ſwoie, y w dalſzych czaſach ſławić będźie Potomſtwo Twoie, pięknemi kwitnące qvalitetami, to ieſt FRYDERYK Staroſta Warſzawſki, KAROL Staroſta Błoński, HENRYK y IAN Hrabiowie OCIESCY, z MARYĄ ANNĄ Sioſtrą ſwoią. Nie tá ieſt meta intencyi moiey, ażebym Dom Wáſz Prześwietny chwalił y opowiadał, bo przez ſiebie dawno ieſt wiadomy y ſławny, ále cokolwiek nápiſałem tu, niechay będźie ſupplementem defektow moich, ktore w Geneálogii Twoiey popełniłem. Wielkieby potrzeba przypominác ákcye y zaſługi Antenatow Twoich od początku Lechii, w ktorych że nas ukrzywdźiły czaſy nieſpokoyne, do tego piſać ná ten czas nie umieiące ſubiekta, nieśmiertelney pamięci godne dźieła robiących, wybaczyć kożdy powinien. Ieſt także oſobliwſza meta intencyi moich, ábym to zebránie z attencyą y expektacyą poprawy ośmioletnią, nie komu inſzemu dedykował, oprocz Tobie Iaśnie Wielmożny MINISTRZE y Dobrodźieiu, ile że wiem wſzelką Twoię rekognicyą przy ſtateczney Powadze, bez wſzelkiey odmiany; ábym ſię beśpiecznie mogł fundować na Twoiey protekcyi Pańskiey, y reſpekt pozyskać dalſzego ſłuzenia Imięniowi

IASNIE WIELMOZNEGO W.M.W.Mciem
PANA y DOBRODZIEIA

Ad quævis obſequiorum genera

Obligowány *A. O.*

C E N S U R A

D. E. L E G A T O R U M.

EX Commiſſione Illuſtriſſimi, Excellentiſſimi, & Reverendiſſimi Domini D. VALENTINI FRANCISCI SALESII, Comitis de Osiny WĘZYK, DEI & Apoſtolicæ Sedis Gratiâ Epiſcopi Chełmenſis, Nos infra ſcripti Cenſores Delegati, Librum bipartitum, cui titulus: *Herbarz Wielu Domow Koronnych y W. X. Lit. &c.* per Illuſtrem Clariſſimum M. *STANISLAUM DUNCZEWSKI*, U.J.Doctorem, in Univerſitate Zamoſcenſi Matheſeos Profeſſorem, Geometram Juratum, vidimus, legimus, cumq; nihil Orthodoxæ Fidei, & bonis moribus contrarium in illo reperimus, quinimò multo labore comparatum Opus, à plurimis expetitum, ad ſatisfactionem diſtinctarum Familiarum pro futurum, luci publicæ exponendum eſſe Cenſemus. In quorum fidem manibus noſtris ſubſcribimur. Datt: Zamoſcii in Collegio Univerſitatis, die 17. Menſis Septembris, *A. D.* 1756.

M. Balthazar Dulewſki, S. Theologiæ & Juris Utriuſq; Doctor, Theologiæ Profeſſor, ejuſdemq; Facultatis Decanus, Canonicus Cathedralis Chełmen: & Collegiatæ Zamoſcenſis, Delegatus Cenſor.
mpp.

M. Paulus Łoſiecki S. Theologiæ Doctor & Profeſſor, Scholaſticus Collegiatæ Zamoſcenſis, Univerſitatis Procancellarius, Delegatus Cenſor.
mpp

APPROBATIO ORDINARIA.

IMPRIMATUR.

VALENTINUS WĘZYK,

EPISCOPUS CHEŁMENSIS,

mpp.

PREFACYA
AUTORA
Do CZYTELNIKA.

NIe tá moiá intencyá była, áżebym ktorego cenzurował Autorá Herbárze piſzącego, ále ná uſilne domagania ſię wielu ukrzywdzonych Familii, częścią przez rożne błędy, częścią przez opuſzczenie wielu Domow, dlá niewiadomości; przyiąłęm ná ſiebie tę Spartę, ábym według możności poprawił ich edycye, y dopiſał opuſzczonych. Piſał náywprzod o Herbach y Familiách Polſkich, *Jan Długoſz* herbu Wieniawá, niegdy w Akademii Krákowſkiey Profeſſor, S. Kazimierza Krolewicza Polſkiego Dyrektor, potym Kanonik Krakowſki, Nominat ná Arcybiſkupſtwo Lwowſkie: przecięż y tęn Autor ták doſkonáły, ktorego Prymaſem Polſkich Hiſtorykow zowią, mało co względem poźnieyſzych zebrawſzy Procedencyi, umarł w roku 1480, wydáwſzy *Rycerſkie Korony Polſkiey Kleynoty* Xięgę. Po nim drugiego wieku opiſał Herby y Familie Polſkie, W. X. Litewskiego, Czeskie, Sląskie, y Morawskie, *Bartłomiey Paprocki* herbu Jaſtrzębiec, Szlachcic Ziemie Dobrzyńskiey; ktory lubo obſzernie y porządnie, w Xiędze *Gniazdo Cnoty* nazwáney, wyraził początki Kleynotow Polskich; iednak znowu wydał inſze Opus ná pięć Xiąg rozdźielone, pod tytułem: *Herby Rycerſtwa Polſkiego*, częścią poprawuiąc pierwſzą edycyą, częścią Domow rożnych przyczyniaiąc: ále y ná tey pracy nie przeſtawſzy, zebrał trzęcią Xięgę z Herbow Starożytnych, *Strom* názwaną, y do druku podał; zá co wſzyſtko, zamiaſt nadgrody y podźiękowaniá, od nápaśliwey chołoty turbowany, z Oyczyzny zá granicę umykać muſiał, iák piſze Autor wydánego życiá *Hieronima Rozrażſkiego*. Po śmierci iego w roku 1614. według *Pruſzc* *Fortecy Duchowney fol:* 201, Łukaſz Paprocki *Societatis* *SU*, Synowiec Bartłomieia, miał wydać Reformowane G zdo Cnoty Stryia ſwoiego, iako wyraził o początkach Grzymała, w Xiędze przez ſiebie wydaney, ále mu

Jan Długoſz

Bartłomiey Paprocki

6.

tego nie pozwoliła, według *Nieſieckiego tom: 3. fol.* 558. Z kąd poznáć, że y tęn Bartłomiey Paprocki wielce pilny y pracowity Autor, nie zewſzyſtkim doskonałe wydał ſwoie Opera; chwalą go iednak Cudzoziemskie Narody, y Polskie wieku teraźnieyſzego. Piſał też niektore namiętności

Marcin Bielſki

o Herbach y Marcin Bielski herbu Prawdźic, Szlachcic Woiewodztwá Krakowskiego, z Ziemi Wieluńskiey, w Hiſtoryi Uniwerſalney od przybycia Lecha I, áż do Zygmuntá III. Krola, wydaney roku 1597. nie wyprowadzaiąc iednak Rodowitości wſzyſtkich. W lat blisko ſześćdźieſiąt po Paprockim wyſzła Xięga Herbarzowa, ná trzy Tomy rozdźie-

Szymon Okolſki

loná, przez Szymoná Okolskiego herbu Rawicz, Zakonu Kaznodźieyskiego S. Theologii Doktorá, y niegdy Prowincyáłá, pod tytułem: *Orbis Polonus*, z ktorych Tom pierwſzy wydrukowany w Krakowie roku 1641, drugi 1643, trzeci 1648; przecięż y tęn Autor, wątpiąc o ſwoim zebraniu nie doſtatecznym, ták nápiſał przy końcu trzeciego Tomu. *Optabam ut omnibus & ſingulis ſatisfacerem, nec deſiderium, vigilia, & attentio minuebant; ſed diſtantia locorum plurimos uſquemodo retinuerat, ut ſolidiùs, perfectiùs, clariùs colligere Stem-*

Wacław Potocki

mata non potuerim &c. Potym Wacław Potocki herbu Srzeniawa, Podczaſzy Krakowski, wydał Poczet Herbow y Szlachty Korony Polskiey y W. X. Litewskiego, roku 1696, wierſzem opiſuiąc początki tychże z Okolskiego, ále w nim nad dawnieyſzych Autorow nic nie przyczynił. Cytuią też

Woyciech Koiałowicz

Woyciecha Koiałowicza *Societatis JESU*, w Manuskryptach; ktory po Łukaſzu Paprockim, zaczął zbierać Familie Polskie y W. X. Litewskiego; ále nie ſą wydane ná świat.

Andrzey Duryewſki

Piſał y Xiądz Andrzey Duryewski, o Herbach niektorych Domu Koſtkow, ále piſania iego większą częścią zaginęły, lybo inſze ſą wydrukowáne. Dopiero w teraźnieyſzym wie-

Kaſper Nieſiecki

ku, Xiądz Kaſper Nieſiecki *Societatis JESU, Pater ſolertiſſimus* w zbieraniu y opiſywaniu Herbow z Familiámi Korony Polskiey y W. X. Litewskiego, wydał Dźieła ſwoie w terech Tomach wielkich, pod tytułem: *Korona Polſka &c.* w życiu naſzym nieporownane. Bo ieżeli znaiący ſię ná tym każdy pracą iego uważa? więcey nad życie tegoż Autora, czymby czytáć potrzeba ták wielu Hiſtorykow Cudzoziemskich y Polskich, ktorych ná dokument częſto przywodźi. miłość przeciwko Oyczyzny y Familiom, kto dobrze

uważa

uważa? przyznać w nim muśi wielką; gdy o ktorych początkach, y chwalebnych dźiełach ſame ſwoie nie wiedźiały Domy, wſzyſtkie przed oczy każdemu przełożył, iakoby ná kłębek zebrawſzy, z wielką fatygą ſwoią y pracą uſtawiczną. Ieżeliby iákie errory pokazáły ſię, álbo opuſzczenia y nie dopiſaniá? przy każdym Tomie proteſtował ſię poprawić,

Proteſtacye Nieſieckiego.

zá autentycznym uwiádomięniem; iakoż zkorrygowałby y dopiſał, gdyby go zwątlonego ſwoią przyſługą dla Oyczyzny, śmierć nie zaskoczyła. Ludzka to ułomność czyni, nie złość, álbo zdradá, w czymkolwiek błądźimy niewiadomi, za co ſąm BOG nie gniewa ſię y nie karze, gdy czego wiedźieć nie możemy, choć pobłądźimy. Anielskiey by funkcyi potrzeba, áby od początku Kroleſtwa każdego pilnował Domu, y o nim wiedźiał. Z dokumentow Grodzkich y Ziemskich, doſtatecznie informować ſię nie możemy, ktorych więcey wygorzało w Polſzcze, y za gránicę powywożono, niźli ſię zoſtało. Cokolwiek od ſtárożytnych y poźnieyſzych Auto-

Pilność y praca tego Autora.

row mogł ſię dowiedźieć: cokolwiek w Státutach, Konſtytucyách, Aktach rożnych, Tranſakcyách, Xięgach y Xiąſzkach, o Familiách y Herbach, mogł wyczytać, wſzyſtko nąm kommunikował w potomne wieki. Sami ſobie winni, ktorzy ſię taią z Familią ſwoią, á lubo przez to nie ſzkodzą ſobie, ále czynią krzywdę potomſtwu ſwemu, iak mowią Autorowie ná karcie 1. Herbarza tego wyrażeni. Lubo CHRYSTUS Pan ieſt wieczney chwały, przecięſz nie zakazał Mateuſzowi piſać ſwoiego Rodzaiu y Procedencyi. Nie

Matth. C. 1.

wzdrygałęm ſię y iá piſać w tey materyi, lubom ſię ſpodźiewał od nieprzyiaznych cenzury, od baiecznych plotek po świecie, od złośliwych poſpozycyi, od niewpiſanych pretenſyi: bo mi milſza rzecz zdawałá ſię, Bliźnim nadgrodźić chociaż cudze ukrzywdzenie, niżeli ſiebie ſamego chańba. Nie z żádney powinności pracowałęm, áni z fundacyi iákiey; niech má każdy uwagę, że nie wpiſałęm tego, ktoregom nie wiedźiał bydź ukrzywdzonym, lubom wiedźie prágnął, po trzy razy ogłaſzaiąc ſię w ſześciudźieſiąt tyſi cy Kalendárzach moich. Będźie podobno ktory mow że nie w iednym mieyſcu Szlachetne Imiona wſpomi pod wątpięniem y nieiakiemi kondycyámi, przez te kuły: *czy, lub, albo*, y tym podobne. Tá ieſt wyraź adiekcyi racyá, że iedni Autorowie ták ich piſali,

)d2(in

7

inaczey, iednak podobnie; cokolwiek zaś o nich wſpomnie-
li, nie do inſzey oſoby y Domu należy, tylko do tych, o kto-
rych piſali: ináczey w iedney oſobie wieleby ſię inſzych ro-
zumiało. Odmianá zaś w piſaniu Imion, rożnemi ſtała ſię
Odmienności rożne u nich przyczynámi; álbo że dawnymi czaſami inaczey Szla-
chtę, nie tak iako teraz zwano, y w tranſakcyách rożnych
piſano, o czym w rożnych Procedencyách niżey. Albo w ia-
ki kray weśli, taką zwano ich mową, lub zwyczaiem: ná-
przykład w Mazowieckim po Mazowiecku, w Ruſkim po
Ruſku, w Litewſkim według zwyczaiu Litewſkiego, iednak
nie wſzyſtkich, o czym *Tomo II. fol.* 362. *Herbarza tego*, y
w rożnych mieyſcach. Albo przez odmienność Łacińſkie-
go ięzyka w Autorach dawnieyſzych, iák *Kromer* powiada
Cromerus de Nobilitate Polona *Lib:* 1. *Poloniæ fol:* 81. Neque enim olim, ut nunc, ab ar-
cibus, villis & pagis, quibus dominabantur, denominaban-
tur Equites. Sed undelibet ſumpta aut indita nomina, ad
longam poſteritatem; amiſſo etiam vel commutato Patrimo-
nio, recte tranſmittebant. Qualia ſuperſunt cum alibi, tum
in Submontano & Scirienſi tractu, & in Ruſſia. Ut ſunt Her-
borth, Dunin, Jordan, Gladis, Pienianſcus, Pirſchala, Cmita,
Farureius, & alia ejuſdem generis. Nunc malunt plerique
de arcium, oppidorum, & pagorum nominibus, deflexa pau-
lulum per denominationem in *ſki*, ſive *ki* voce, appellari. Ea
vero deflexio vel adiectio ſyllabæ, à Latine loquentibus &
ſcribentibus in *jus* commutatur, ita ut à Choina Choinſki,
& pro eo Latinè Chonius, à Craſne Craſińſki, & pro eo Cra-
ſinius, à Laſco Laſki, appellatur: cœterum pro eo non La-
Rożni Autorowie Polſcy y Cudzoziemſcy ſcius, ſed Laſcus dicitur, &c. Pochodzą odmienności I-
mion Szlachetnych y z wielu náſzych Autorow, w Polſkich
y Łacińſkich Xięgach wyrażonych, iáko *Okolſki* w Herbá-
rzu ſwoim, wiele nazwiſk ortografią inſzą wyráża, á *Nieſie-
cki* inſzą, to ieſt według wieku teraźnieyſzego piſzących ſię.
Cudzoziemcy też dziwnie Imioná Polſkie odmieniaią, iáko
Cellarius Deſcrip: Reg: Polon: ſub Indice, zamiaſt Woyciecha
Białowicza, Litewſkiego Hiſtoryka, piſze *Alberti Koiawo-
hiſtoria Lithvaniæ*, y inſzych wielu, nawet bez zrozu-
mienia. Drukarſkie tákże errory, wiele odmian czynią.
Może mnie kto cenzurować y z tąd? że zdrobniałe Familie
Wielkich przyłączyłem, iż częſto piſzę: iedna to krew ieſt
ná rodzay, bo iednego herbu *&c.* Mąm ná to świa-
dectwo

dectwo Kromera dopiero wſpomnionego, ktory o tym tak
powiadá *loco citato fol:* 80. Multæ ſunt autem Nobilitatis
Cromerus de genere Nobilitatis Polonæ gentes, & quaſi tribus, non locis & regionibus, ve-
rùm ſignis quibuſdam gentilitiis, quæ arma & inſignia vo-
cant, eorumque appellationibus diſtinctæ, quæ ſingulæ rur-
ſus multas ſtirpes & familias cognominibus, & agnomini-
bus diſtinctas complectuntur. Verbi gratia, Lelivicorum
gens, cujus ſignum eſt, nova luna ſuperne ſtellam inter
cornua continens in cœleſtino ſcuto, Tarnoviam, Pileciam,
Melſtiniam, & alias nonnullas honeſtas & amplas familias
compræhendit. Potym daley o ſobie powiada *fol:* 84. Unde
ſimul ex gente Jaſtrembecia ego maternum genus duco: Pa-
ter verò meus è Pirzchalia & Oſmarogia. Nie maſz tedy
racyi letkości iákiey przyznawać, bo zdrobniałe Familie
niegdy Wielkiemi były. Ci iednak, ktorzy poźniey iakie
herby przyięli, do początkowych generacyi nie należą, o-
procz że ſą iednego herbu. Mowić kto może, iż podobno
niektorych Dygnitarzow, pod ſwemi Herbami opuściłęm,
dla czego dawáłęm nad niemi inſkrypcye: *Przednieyśi y
wiadomśi &c.* bo nie z Regeſtru iákiego piſałęm ich, ále kto-
rzy ſą u wſpomnionych Autorow wyrażeni, tych porząd-
kiem Dygnitarſtw ſwoich położyłęm, á nie według lat po
ſobie naſtępuiących. Od zaczęcia zaś Herbarza tego w Ro-
ku 1749. Dygnitarzow Koronnych y W. X. Litewſkiego
zbierałęm z Kalendarzow Politycznych, (iak ich ſwoi Auto-
rowie zowią) ábym nic ſwoiego nie piſał, chcąc położyć
odmianę Honorow áż do Roku ninieyſzego 1757; ále po-
ſtrzegłſzy niezgodność w Imionach, y wiele herbow podo-
bnego nazwiſka w Herbarzách; muſiałęm *ob reverentiam
Magnorum Nominum*, od pragnienia tego *abſtinere*. Herbow-
nych ze dwu Autorow náypoźnieyſzych kładłęm porząd-
kiem Alfabetu, to ieſt z *Okolſkiego* y *Nieſieckiego* Herbarzow,
kozdego iednak z oſobna, aby poznać było, kto iaki err
napiſał, ieżeli ſię trafi: bo iá tu ná pamięć, albo z domy
nic nie piſzę. Po między Procedencyámi wiele Imion
Chrzcie dánych nie doſtaie, gdyż w dawnych Tranſakc
rożnych nie ſą wyrażone, á częſtokroć y w poźniey
Imiona tylko Szlachetne, z Dobrami nábyte wſpom
dla czego też Wśi zwano Imionámi, iáko w rożnych
me

)e(

8

mentach prawnych pokazuie ſię: częśią, że nie można wſzyſtkich wiedźieć po Chrzeſnym Imięniu, dla zpalenia wielu Kościołow z metrykami, y z inſzych wielu racyi, kwerendźie podlegaiących. Zgoła, torem idąc dawnieyſzych Autorow, poprawić deklaruię zá uwiadomięniem autentycznym, coby źle było nápiſano: gdyż dla tego ſamego niewiele tych Herbarzow drukowałęm, iakoby tylko ná probę: á teraz ſłowami pomięnionego Kromera konkluduię, *fol:* 85. Et háctenus quidem de Nominibus Gentium Polonæ Nobilitatis dictum ſit. Signa, origines, familiasque deſcribere, longum & operoſum eſſet, ne dicam infinitum.

ARKA

ARKA NOEGO
To ieſt
KORAB HERB.

EPIGRAMMA.

Sangvinis auge Domum vidit Fortuna peramplam,
Vidit Purpuream Sangvine juſtus Honor.
Vidit præterea quanto ſe vortice ferret,
Illi mox Navim contulit ille ſuam.
Fortunam Regni cum Phryxi vellere portans,
Non alio potuit tutiûs amne vehi.

ABRYS HERBOWNY

Troiáko Herbu tego używáno: z dáwnośći podobieńſtwem Okrętu żołtego, po końcách ze Lwiemi głowámi, w śrzodku z ſzárym maſztem w czerwonym polu, ták ná tárczy, iák y ná hełmie. *Paprocki in Nido Virtuti: fol: 509. de Stemma fol: 462. Bielski fol:* 113. *Okolski tom.* 1. *fol.* 413. &c. Wſp mina iednák tenże *Okolski* ná mieyścu wyrážonym, iż

A c

Z Wieżą murowáną. czas wieku iego, zámiaſt maſztu, wieży z koroną murarſką, álbo zębátym áſtragallem używáno w pośrzodku Korábia, ták ná tárczy, iáko też ná hełmie; ktorą delineacyą powtarza *tom* 2. *fol.* 179.

ORYGINAŁ KORABIA HERBOWNEGO.

DAwność używánia zá herb Korábia w Cudzoźiemſkich Národách, rożni Autorowie, rożną bydź miánuią. *Okolski tom*: 1. *fol*: 414. od czáſu Noego tego záſzczytu początek bydź rozumie, ktorego niegdy używali *Neptuliuſzowie*, tákże nieiáki *Leſtrigon* Xiążę Włoſkie. *Paprocki* záś powiada iż z Niemiec, ktorym byli przylegli Słowianie, niż do Polſki weśli, tenże herb Korábia od nieiákiego Rycerzá *Miorz*, był do Oyczyzny wprowádzony. O herbách iednák wſpomina, iż pochodźi z Anglij, czemu przyznaie *Bielski*, álbowięm Familiia *Miorzow* byłá z dawna w Anglij, á potym w Niemczech. Podobnie wyrażono ieſt w manuskrypcie pewnym *par*: 2. *cap*. 67. lecz o pierwſzym Genearſze zgadzaią śię z *Okolskim*; dla czego ten herb názwany Arką Noego.

Okolski od czáſow Noego.

Zgodnieyſza ſentencya herbarzowy Hiſtoryk w o tym Herbie.

ANTENACI KORABITOW
Z PRZEDNIEYSZEMI HONORYUSZAMI.

Pierwſzy Korábita w Polſzcze. MIORZA pierwſzego Geneárchę w Polſzcze wſpomina *Okoski* według *Długoſza tom*. 1. *fol*: 418. ktory śię Korábięm pieczętował zdawnośći ſwoiey; z kąd Korábitowie w Polſzcze w rożne Familie podzieleni, y rożnemi názwáni Imionámi od wśiow y włośći ſwoich.

Arcybiſkup Gnieźnieńſki, wprzod Kánclerz Koronny. *Jan Láſzko*, álbo Láſki był Arcybiſkupem Gnieźnieńſkim, á wprzody Kánclerzem Wielkim Koronnym, y Kátedry Poznáńſkiey, ktoremu po śmierći Roku 1531. *Epitaphium* ná kámięniu grobowym ieſt wyrážone, o nim záś *Chriſtophor*: *Cantſius* notuie, iż był Literátem ſławnym: iákoż naypierwſzy w Oyczyznie wydał *Statut* Polſki roku 1506. drukowány, y inſzych Xiąg pięć w rożnych máteryách, oſobliwie Jurydycznych.

Piſze w hiſtoryi Fráncuſkiey *F. Antonius S. Th*: *Magiſter Ordi*: *Prædic*: iż Baldwin Korábita Francuz, był tákże Biſkupem Krákowſkim roku 1103. ktorego *Kantſcius* chwali, ...okolwiek zebrał intraty, ná ubogich rozdał. Umarł roku ...8, iák Nieśiecki piſze *tom*: 1. *fol*: 28. przydaiąc mu zá ...h *Aichinger*.

Robert Korábita umarł Biſkupem Krákowſkim roku 1144. będąc w przod Biſkupem Wrocławſkim, o ktorym Kátálog y Długoſz roku 1120. Wokowány ná Biſkupſtwo Krákowſkie, roku 1141. przenioſł śię. Był ten Mąż oſobliwſzey cnoty, ktorego dobroć rozgłoſzona po świećie ſławnym uczyniła. *Biſkup Krakowski II.*

Jan Radlica, álbo Rádlińſki był także Biſkupem Krákowſkim, á pierwey Kanclerzem. Przyczynił dobr Kośćiołowi pomięnioney Kátedry, y chwałę Boſką promowował, iáko mowi *Okolski*: *Horas diurnas & nocturnas, offertoria & oblationes, ad caput S. Stanislai inſtituit & providit*. Zoſtał Biſkupem roku 1380. umarł 1392. *Biskup Krakowski III.*

Jakub Zádźik, był tákże Biſkupem Krákowſkim, wprzod Sekretarzem Wielkim Koronnym, potym Biſkupem Chełmſkim, á zá Zygmunta III. Podkanclerzem, y w krotce Kanclerzem W.K. Wiele rożnym Kośćiołom świadczył, y nowe fundował, ná Kanonizácyą y Káplicę B. JANA KANTEGO 3000. reponował. Zkąd o nim Synod Wárſzáwſki roku 1643. wſpomina temi ſłowy: *Vir propagandi honoris Divini ſtudioſiſſimus*; á Paprocki *Centur*: *Viror*: mowi: *Affectibus major humanis, exuta omnium neceſſitudinum innata charitate, rem ſacram, & literariam, ingentium, ſed laudabiliter quæſitarum opum hæredes teſtamento ſcripſit*. *Biskup Krakoski IV.* *Kanclerz W. Koronny*

Mrokota był Biſkupem Poznańſkim, ktory umarł roku 1196. *Cathalog*: *Epiſc*: *Poſnanien*: *Longini & Treteri*. Z kąd poznáć, iáko też y z żyćia Baldwina Biſkupa Krákowſkiego, iako ieſt dáwna Korábitow Familia w Polſzcze. *Biſkup Poznanski.*

Mikołay Łáski, Herbu Korab, był Woiewodą Kaliſkim, wprzody Kráyczym Koronnym, Stároſtą Kráſnoſtawſkim y Malborſkim. *Conſtit*: 1569. *fol*: 154. *Poſſelii hiſt*: *Cichocki in Alloqv*: *Oſecen*: &c. *Woiewoda Kaliski.*

Zbisłáw Korábita, był Woiewodą Sierádzkim roku 1242. o ktorym *Szczygielski in Tinecia fol*: 152. Tákże Jároſław Łáſki, był tymże Woiewodą w roku 1519. *Metrica Regni & Damalevicius*. Tenże Jároſław był pierwey Woiewodą Łęczyckim roku 1510. niż poſtąpił ná Sierádzkie, o czym *Liſt Zygmuntá III*. Oprocz wyrážonych, Hieronim Łáſki, wprzod Woiewoda Inowrocławſki, Stániſław y Woyćiech, byli ...iewodámi Sieradzkiemi; z ktorych pierwſzy umarł roku 1... *Woiewodowie Sieradzcy.*

10

drugi 1550. trzeći żył w roku 1567. *Starovol: in Bellat: Paprocki de Stemmat: fol: 86. Bielski fol: 652.*

Woiewodá Płocki. *Stanisław Laskowski* tegoż herbu Korab, był Woiewodą Płockim, z ktorym honorem umarł roku 1661, *Conſtitutio fol: 10. 1659. & fol: 59. 1661. Annô.*

Káſztelan Sieradzki. *Robert.* Korabita, ieſzcze w roku 1081. był Káſztelanęm Sieradzkim, iák piſze Paprocki w *Gniazdzie Cnoty*; z kąd kożdy poznáć może ſtarożytność Korabitow w Polſzcze, gdy ieſzcze w roku 1081. byli iuż Senátorámi.

Káſztelan Łęczycki. *Woyćiech Łáská* umarł Káſztelánęm Łęczyckim roku 1417 *Paproc: o hebr: Długoſz fol: 463. Okolski tom: 1. fol: 419.* Jan
Gdáńſki. Tuchołka był Káſztelanęm Gdáńſkim, umarł 1691. *Duryewski.*
Kánclerz W. Koron: *Jan* z Radlice Kanonik Krákowſki, był Kanclerzem Wielkim Koronnym roku 1381. *Nakielski in Miechovi: fol. 318. Długoſz & Paprocki.* Tymże Kanclerzem Wielkim Koronnym był Jan Łáſki Kánonik Gnieźnieńſki roku 1510. ktorego rezygnował pieczęć. *Paproc: fol: 56.* Jakub Zadźik Korábita Biſkup Chełmſki, będąc Kanclerzęm W. K. oddał pieczęć roku 1635. *Nakielski fol: 919. & vita ipſius.*

Márſzáłek Trybunáłu Koronnego. *Jędrzey Rádlicki*, Sędźia Grodzki Nákielſki tegoż herbu Korab, w roku 1670. był Marſzałkiem Trybunału Koronnego. *Niesiecki tom: 4. fol: 781.*

HERBOWNI KORABITOWIE,

Według Okolſkiego y dawnieſzych Hiſtorykow, *tom*: 1. od karty 418. do karty 423. *Item tom*: 2. od kárty 179. do kárty 181.

Biáłuchowie z Porádow w Ráwſkim.
Bobkowſcy, nie piſze kędy
Boiewſcy w Zięmi Liwſkiey.
Branowſcy w Krákowskim.
Brzozowſcy w Podlaśiu.
Chyżánowſcy w Ziemi Liwsk:
Chrzanowſcy w Pow: Wárſzaw:
Czáchárowſcy w Ziemi Kaliſ:
Czártkowſcy w Sierádzkim.
Czepielowie. nie piſze kędy
[Dą]browſcy, Gáleſcy.
Gątkowſcy w Poznańskim.
Godziątkowſcy, Gorzyccy.
Grzywowſcy. Grzywowie z Porádowá w Ráwskim Woie: Jankowſcy w Mázowieckim.
Kárpińſcy w Nurskiey Ziemi, Łęczyckim y Pruſsach
Kárſcy w Sierádzkim.
Kiendowie z Poradowa w Ráwskim.
Kobierzyccy, ná wiekſzym Kobierzycku w Sierádzkim.

Kogowie

Kogowie z Poradowá w Rawſ:
Kołdowſcy z Kołdowa w Sieradzkim.
Kotowieccy, nie piſze kędy
Kowalſcy w Sieradz: y Podols.
Kucharſcy, nie piſze kędy.
Laſcy w Sieradz: y Łęczyc:
Łábęccy z Sieradz: w Podolsk:
Laskowſcy w Pow: Warſzaw:
Łobeccy czy Łobeſcy w Poznáńskim.
Łopateccy w Ziemi Sieradz:
Łozowie, nie piſze kędy.
Luteńſcy w Sieradzkim.
Miłaczewſcy, nie piſze kędy.
Nadſławſcy, nie piſze kędy.
Oſtrowſcy w Sieradzkim.
Piecznowſcy w Sieradzkim.
Pieruccy, nie piſze kędy.
Piątkowſcy, nie piſze kędy.
Porádowſcy z Porad: w Rawsk:
Rádliccy z Laſek, iedney z Láskiemi Fámilii w Sieradzkim.
Rayſcy teyże Familii.
Ruſoccy, nie piſze kędy.
Skulſcy, nie piſze kędy.
Sliwniccy ná Sliwnikách w Káliskim.
Soboccy.
Sokołowſcy z Czerskiego Powiatu w Wołyńsk: y Podolsk:
Tániſzowſcy w Ziemi Bielsk: w Podláśiu.
Woyſławſcy, nie piſze kędy.
Zádlikowie z Porad: w Ráwsk:
Zdzieniccy w Ziemi Warſzawskiey.

NIESIECKI tom. 2. fol: 620. te Familie dokłada.

Cháieckich.
Choćiſzewskich.
Choieckich.
Chwalibowskich.
Chyżánowskich,
Czernieckich.
Drozdowskich.
Eyſmontow.
Glinieckich.
Głoskowskich.
Gniazdowskich.
Hordźiejowskich.
Kałowskich.
Kośiełkowskich.
Krąpiewskich.
Krynickich,
Molskich.
Morawskich.
Orzeſzkow.
Skarſzewskich.
Táruſzow.
Zeromskich,

PROCEDENCYA

Z WIELKIEGO PORADOWA, NA HONIATYCZACH WIELKICH, SWIERZCZOWIE, GARBATEY WOLI &c. KORABITOW, RULIKOWSKICH.

RUlikowſcy pochodzą z Wielkiego Poradowa, w Woiewodztwie y Ziemi Rawskiey zoſtaiącego, y ſą odd[a]wnych lat z Poradowskiemi iednego działu, tegoż ſzcze[pu] y herbu Korab zoſtaiący, ktorzy od trzech ſet lat z ta[m]

11

w Woiewodztwo Bełzkie przenieśli śię, y z Poradowá ná Rulikowie, Kadłubiskach &c. Dziedzicami zoſtaiąc, Rulikowſkiemi piſali śię. Dokument o wyrażonych Poradowskich Korabitach, ieſt w *Okulskim tom: 1. fol:* 420. Ze rożnych Imion będący, w Bełzkim y Ruskim Woiewodztwie zoſtawáli; co przyznáie y *Nieśiecki tom:* 3. *fol:* 653. Ze iednák pomieniony Autor, nie będąc dobrze informowány, wyráził w herbarzu ſwoim *tom:* 3. *fol:* 913. te ſłowa, *Rulikowski herbu Nałęcz w Bełzkim Woiewodztwie. N. Rulikowski temi czáſy Podczáſzy Bełzki, ma zá ſobą Teofilę Kurdwánowską, Podſtolánkę Halicką.* A oprocz tego trafunkiem ſtáło śię, iż niżey wyrażonemu Jozefowi z Poradowa ná Wielkich Honiátyczach, Swierzczowie y Garbatey Woli Rulikowskiemu, Podczáſzemu Bełzkiemu (pod czás Poſelſtwa iego z Woiewodztwa Bełzkiego ná Seym walny Warſzáwski roku 1746.) ze złey herbárza informácyi, przypiſano konkluzye we Lwowie z herbem *Nałęcz*, do tego Domu nie náleżącym; y Zona tegoż, Teofila Kurdwánowska, nie ieſt z Oycá ſwoiego Podſtolanką Halicką, ále Podczáſzanką Látyczowską, z tegoż Woiewodztwa Bełzkiego; przeto zá rekwizycyą, tá procedencya doskonále tu wyráża śię, według rzetelney Genealogii Domu Rulikowskich.

Errory w Herbarzu wyrażone

Genealogia Rulikowsk:

JAN z Poradowa ná Rulikowie y Kadłubiskach w Woiewodztwie Bełzkim Rulikowski, *Tribunus Laticzovienſis*, z Suchodolską ożęniony miał potomſtwo, Jerzego Miecznika Bełzkiego, ktory z Gołęmbiowską *ſterilis*; Marćina Pułkownika J. K. Mći, ktory ná woynie pod czás *Interregnum* zábity ieſt *ſterilis*. Tomáſza, ktory z Korytkuwną *ſterilis*: Tereſsę S. Brygitty Konwentu Lwowskiego Zakonnicę; Micháła, ktory z Gozdziecką, tu záraz wyrážonych zoſtáwił ſukceſsorow, y Máryánnę Ośiecką, z ktorych niżey nápiſana pochodzi Procedencya.

Suchodolſka. Gołąmbiowska. Korytkuwna. Goździecka. Ośiecka.

Michał Rulikowski dopiero wyrážony, z Gozdziecką miał Jana, ktory z Niezábitowską *ſterilis*; *Marćina*, ktory tákże pod czás *Interregnum* poległ *ſteriliter*; Mikołáia Zakonu WW. OO. Fránćiſzkanow Xiędza; y Stániſłáwa, ktory z Mirecką zrodził Mikołáia, á ten z Małyſzczyńska żyiąc w Małżeńſtwie około lat ośmidzieśiąt, ná dewocyi w Sokalu pomarli iednej

Niezábitowska.

dney

dney Kwadrágezymy: żył záś Mikołay Rulikowski lat 108. á Zona iego Małyſzczyńska lat 115. Przedał dobra Kádłubiska Szláchetnemu Domáńskiemu, iák y Oćiec iego Stániſław, dobra *Kris* názwane; mieli Stániſłáwa Dziedzica dobr Mozdzarki; ktory z Stępkowską zrodził Fránćiſzka Stolnika Liwskiego, z Járczewską ożęnionego, z nią miał Micháła Cześnika Buskiego, á ten z Jozefą Wálewską zrodził Joánnę wydáną zá Gáckiego, Wiktoryą zá Gurskiego, Leona, Maryánnę y Magdalenę. Wſpomniana záś Járczewska, Frańciſzka Rulikowskiego Zona, była *ſecundô votô* zá Jłowieckim, z ktorych Syn Jłowiecki Zákonnik *Ordinis Prædicatorum*. *Mikołay* Rulikowski wſpomniony, z Małyſzczyńską zrodzili drugiego Syna Michała Stolnika Buskiego, ktory z Sokolnićką zrodźił Marcina y Jáná Rulikowskich bezdzietnych, y Corkę Annę Krzyſztofa Zelskiego, Pułkownika I. K. M. y Kommendata Fortecy Zámoyskiey, Małżąnkę; z tych Maryanna Mikołaiá Udryckiego Zoná, y z nich Potomſtwo. Z tegoż Michałá Stolnika Bełzkiego z Sokolnickiey, urodzony ieſt Jozef ná Honiátyczach Wielkich, Swierzczowie y Garbátey Woli Rulikowski, Podczaſzy Bełzki, Statyſta, roſtropności y przezornośći doskonałey, będąc Deputatem z Woiewodztwa Bełskiego ná Trybunał Koronny roku 1739. y Posłem z tegoż Woiewodztwa ná Seym Walny Warſzawski roku 1746. iákom wzwyż wſpomniał: ma zá ſobą Teofilę Kurdwanowską, Podczaſzánkę Lubaczowską, á z nich potomſtwo, Michał żyiący, Antoni zmarły, Jgnacy żyiący, Maryánna zá Meżeńskim, y Tereſſa nie zámężna.

Stępkowska. Járczewska. Wálewska. Gácki. Gurski. Jłowiecki. Sokolnicka. Zelſki. Udrycki. Kurdwánowska. Meżeńſki.

W zwyż wyrážonego Mikołáia Rulikowskiego, z Máłyſzczyńskiey Corka Teofila, zá Sieſtrzewitowskim, urodziłá Mikołaiá, á *ſecundô votô* zá Olſzewskim, urodziła Jozefa, z ktorych Potomſtwo. Tegoż Mikołaiá Rulikowskiego z Máłyſzczyńską, druga Corka Helena z Trypolskim, mieli potomſtwo, Zofią zá Szymánowskim, á z tych Helená zá Pągoskim, Felixa, Floriána, y Agneſzkę. Oprocz wyrażoney Zofii Szymanowskiey, urodźiła Helená Trypolska Antoniego, WW. OO. Bernárdynow Zakonniká, po nim Alexandra y Staniſłáwa, ktorzy pomarli. Oprocz záś wyrażonych dwoch Bráći rodzonych, Stániſłáwa y Michałá, Mikołaiá Rulikowskiego y Máłyſzczy

Sieſtrzewitowski. Olſzewski. Trypolski. Szymanowski. Pągoſ

42

skiey Synow, był Łukaſz Kanonik Krákowski y Staniſław Gwardyan Konwentu Lubelskiego S. Auguſtyna.

Oſiecy. Niemirzanka. Kowálewski. Ruſianowna. Morawinska. Maſzkiewicz.

Maryanna Rulikowska, Pomięnionego Iąná *de Poradow in Rulikow & Kadłubiska Rulikowski, Tribuni Lubaczovienſis* z Suchodolską Corka, Ośieckiego Zona, urodziła Fránćiſzka Ośieckiego, y Mikołáia rodzonych bráći. Fránćiſzek z Niemirzanką miał Barbárę Zakonnicę S. Francíſzka Konwentu Zamoyskiego, y Elżbietę Kowalewskiego Zonę bezpotomną. Mikołay Ośiecki z Ruſianowną *primô votô* Liduchowskiego, Sędziego Krzemienieckiego, miał Kátarzynę *binubam* Ośiecką; *ſecundarum nuptiarum* Morawińską, z ktorey potomſtwo. Oprocz wyrázonych, pomięniony Mikołay z Ruſianowną, miał Maſzkiewiczowne, z ktorey tákże potomſtwo.

PROCEDENCYA
OD ZBIKOWA KORABITOW ZBIKOWSKICH.

Antenaći Zbikowskich

FRáńciſzek, Jan, Staniſław Zbikowſcy, Dziedzice dobr Zbikowá, Klimątkowá y Oſtrowá, tákże częśći Czachorow w Woiewodztwie y Powiećie Káliskim, w Paráfii Zegoćińskiey. *Acta granicalia Succameraria in Caſtro Caliſien: fer: 6ta poſt Pentecoſt: diem proxima Annô 1564. & fer: 6ta in craſt: S. Ægidii Abbat.*

Piotr, Mátyaſz, Iákub Zbikowſcy.

Od wyrażonego Fráćiſzka, pochodźi Piotr Zbikowski, według rezygnacyi Zbikowa przez Piotra y Matyáſza Zbikowskich, ná oſobę Szlachętnie urodzonego Jákuba Zbikowskiego Bratá rodzonego, *fer. 2da poſt feſt: SS. Corp: Chriſti Domini, Annô* 1591. *in Caſtro Caliſien:* Tęn miał w Małżeńſtwie Jádwigę Tárzecką, z ktorych Stániſław Zbikowski ożęniony z Heleną Mikołaiewską bez potomny, od Jozefa Wygánowskiego w Litwie zginął.

Tárzecká. Mikołaiewska. Wygánowski. Bielczeska. Pruſakowna Bienieńska. Godárowska.

Iakub drugi Syn Fráńćiſzká, ożęniony z Iádwigą Bielczeską, według tránſakcyi dożywoćia zápiſanego w Grodzie Káliskim *in Vigi: feſt: S. Iacobi Annô* 1623. ſpłodził Iana, ktory z Zofią Pruſakowną Bienieńską miał Syna Ierzego Piſarza Grodzkiego Krzemeckiego, *ut ſupponitur.* Z Dorotą iednák Godárowską pierwſzego związku Małżeńskiego, nie maſz pewnośći, ktore śię zoſtáło potomſtwo, oprocz tranſakcyi z nią uczynioney w Grodzie Poznáńskim roku 1651. *fer. 2. poſt Dominic: Invocavit.*

Iákub

Strobiſzewska. Krzyżanowska. Grodziecka. Małachowski. Iatuchowski. Pniewska.

Iákub drugi Syn Iákuba dwa razy ponawiał kontrakty małżeńskie, ktory drugim związkiem żył z Zofią Strobiſzewską, á pierwy z Krzyżanowską, iák świadczą tranſakcye w Grodzie Poznańskim roku 1699. *fer: 2. ante feſt: Aſſmpt: B. V. MARIÆ.* Ten ſpłodził Jana, ktory z Ludwiką Grodziecką wdową po Małachowſkim, *ſterilis*; y AnnęCorkę wydaną za Laurentego Iatuchowskiego, z ktorych Woyciech z Pniewską potomſtwo zoſtawił.

Głoskowska. Miklaſzewska. Przetocka.

Krzyſztof Syn trzeci Iakuba dwu-żenny, z Głoskowską zrodził Marcina Kanonika Gnieźnieńskiego, Szubińskiego, Ianowieckiego Proboſzcza. Drugim kontraktem dożywotnim z Miklaſzewską, iák świadczą Akta graniczne w Grodzie Kaliskim *Annô* 1699. *fer: 5. poſt Aſſump: B. V. MARIÆ*, miał Syna Kazimierza; o czym *Acta Caſtren: Poſnanien:* 1679 *poſt S. Martin:* ktory z Miklaſzewską ſpłodził Adama, o czym *Acta Caſtren: Gneſnen:* 1706. *poſt Martini:* á ten z Iadwigą od Przetoczna Przetocką herbu Nałęcz z Woiewodztwa y Powiatu Poznańskiego, ktorey anteceſſorowie bywali ná Urzędach Ziemskich obſzerney ſubſtancyi, lecz iuż oſtatni Tomaſz *ſterilis deceſſit*, iák świadczą *Acta Caſtren: Poſnanien:* 1719. Z tych urodzony Stániſław Zbikowski Komornik Ziemski Poznański. *Acta Caſtren: Bigdoſtien: fer: 3. poſt Conduct:* 1720. od ktorego z Eleonorą Skorzewską, Władysława Skorzewskiego Pułkownika I. K. M. y Rzeczyp Poſpolitey, z Konſtancyą Kierską Káſztelanką Rogozińską zoſtáie potomſtwo. Wyrażony Adam zrodził drugiego ſyna Kázimierzá, ktorego z Wiadrowską tákże ieſt potomſtwo.

Skorzewska. Kierska. Wiadrowska.

Płaczkowski. Mieſzkowska. Drachowska. Bronikowska.

Anna Krzyſztofa z Miklaſzewskiey corka, śioſtra rodzona Kázimierza, weſzła w Małżeńſtwo zá Płaczkowskiego, z ktorych Katarzyna Mieſzkowska urodziła Chryzoſtoma, á ten z Máryánną Dráchowską ma potomſtwo; y drugiego Wálentego, ktory z Bronikowskiey ma tákże potomſtwo.

Jan Zbikowski ſyn trzeci Fránciſzka, brat Piotra y Iákuba, o ktorych wyżey piſałem, umarł bezpotomnie, iak świadczy Rezygnacya Klimątek y Zbikow roku 1598. *fer: 2. ante feſt: Nativit: B. V. M.* w Grodzie Kaliskim.]

Tranſakcye Zbikowskie

Notandum, iż Stániſława Zbikowskiego, Bráta Franciſzká y Iána wſpolnych dziedzicow Zbikowa, czy Zbikow, Klimątkow,

 kow,

kow, y Oſtrowá znáyduią ſię tranſakcyc w Grodzie Poznáń-skim, *in libro reſignationum* 1514. *Item libro tertio Lucæ de Gorka reſignationum Nobilis Sophia Mathiæ Zbikowſki conſors. & Clara Noblis Skrzetuſki uxor, Nobilis Mathiæ Kamińſki filiæ &c. Nobili Gregorio Borzewſki &c. obligat.*

NALEZĄCY DO HERBU KORAB y NIM SIE PIECZETUIĄCY.

W Woiewodztwie Poznańſkim y Kaliſkim ad præſens żyiący.

Herbowni Korabitowie w Woiewodztw: Poznańſkim.

I. P. Maciey Gądkowski Piſarz Grodzki Poznański, y inſi tegoż Imienia Gądkowskich.

I. P. Staniſław Zbikowski Komornik Ziemski Poznáński, y inſi Bracia.

I. PP. Grodzielſcy, Sliwniccy, Kotąroſcy, z Sowiny Głoskowſcy, *de Łaſko* Słoneccy.

In electione ſenioris Domûs, juxta erectionem Ioannis de Łaſko Archi-Epiſcopi Gneſnenſis Primatis Regni & M. D. L. ex Familia Corábitorum ad præſentonda Beneficia, feria 2. poſt Dominic: 3. Pentecoſt: ſcilicet, 15. Junii A D. 1744. Canicè, in Eccleſia Præpoſiti Infulati Corabitæ, peracta, & Acta Caſtri Petricovienſis, Sabbato poſt feſt: Nativit: B. V. M. Item ad Acta Caſtren. Poſnanien: fer: 5 poſt feſt. SS. Innocentum Martyrum Annô Domini 1746. porrectis, tym porządkiem Korabitowie podpiſali ſię:

Tomaſz Roſsowski Kanonik Sieradzki y Poznański Kátedralny, tákże Paweł Roſsowski Pleban Dąbrowiecki.
Ian ná Oſtrowie Oſtrowski Cześnik Sieradzki *ád præſens* Chorąży, Pułkownik I. K. Mości.
Kázimierz *in Radlicko* Radlicki Woyski Sieradzki. *Item* Teodor Rádlicki Woyski Piotrkowski z Woiewodztwa Sieradzkiego.
Stanisław *à Zbikl* Zbikowski Komornik Ziemi Poznańsk: z Woiewodztwa Kaliskiego.
Paweł ná Kárczewie Kárczewski Regent Ziemski Sieradzki.
Walenty z Kałdowa Kałdowski.
Paweł y Ian z Kałdowa Koſſowſcy.
Antoni Roſsowski.
Felicyan ná Chruślinie Chruśliński.
Andrzey y Antoni z Oſtrowa Oſtrowſcy.

Jozef z Sonina Głoſkowſki z Woiewodztwa Kaliskiego.
Stániſław Łábęcki.
Jan z Kobierzycka Kobierzycki.
Antoni, Woyćieh, y Jan Łopáteccy. Wſzyſcy Korabitowie.

Wdziękońſcy.

WDZIĘKONSCY *herbu Korab* w Woiewodztwie Mazowieckim, Ziemi Łomżyńſkięy, w Dziękuniu wśi właſney dziedziczney, z ktorych Jan Wdziękońſki Chorąży Czerniechowſki, Regent ná tęn czás Ziemſki Lubelſki, niegdy z Wdziękońſkiego y Jadwigi Gałęzowskiey urodzony, był dobrze znáiomy Woiewodztwu Lubelskiemu, y w nim zkolligácony, máiący brátá iednego Danielá. Poiął był *in conſortem vitæ* Elzbietę Łáguniankę Chorążankę Zakroczymſką z Woiewodztwa Płockiego, z ktorą zpłodził ſyná pierwſzego Stániſławá *in ſæculo, ad præſens* Janą Kápiſtrana, trzeći raz rządzącego Prowincyą Ruską OO. Bernardynow. Drugiego Antoniego, ktory miał Sławoſzewską zá ſobą, á z tą ſpłodził Fránćiſzka y Maryannę aktualnie zoſtáiącą u PP. Bernardynek w Klaſztorze Lwowskim. Trzećiego Jozefa, ktory w Wilnie Jezuitą ná Teologii umarł; oſtátniego Stefana, ktory tákże *minorennis* umarł. Tęnże Jan Chorąży Czerniechowski ſpłodził corek dwie, bráći wyrážonych śioſtr rodzonych, Fránćiſzkę, ktora zá Hornowskim byłá, druga Zofia *minorennis* umarłá.

Gáłęzowſka. Łaguniánka. Słowaſzewſka. Hornowſki.

WOYCIECHOWSCY *herbu Korab*, piſzą śię z Białey, z ktorych wſpominą Konſtytucyą Seijmu Krákowskiego roku 1676. zá Krola Jana III. o Stániſłáwie w znieśieniu infamii z Urodzonych Wolskiego, Przypkowskiego, y Woyćiechowskiego, piſząc: Swiątobliwym Nayiáśnieyſzych Przodkow Náſzych Krolow Polskich przykładęm na początku pánowánia náſzego *benignam* upadłym *manum* podáiąc; ná inſtáncyą Woyſka, Urodzonych Mikołáia Wolskiego, Adryana Przypkowskiego, y Stániſłáwa Woyćiechowskiego, w Woyſkowym Sądzie, y ná Kommiſſyi Lubelskiey *Anni* 1674. *in pœnis legum* wzdanych, *authoritate* Seymu teraźnieyſzego *ad priſtinum honoris ſtatum* przywracámy. Z tych niektory Woyćiechowſki ſłużył w Woyſku Ceſarſkim, po tym z Szląſka przybył w Xięſtwo Zátorskie z dwiema ſynámi, Stániſłáwęm y Alexandrem. Stániſław ſłużąc w Woysku Polskim zá Towarzyſz, po Wiedeńskiey popadł był wyrážoną infamią, ktora ieſt znie-

Woyciechowſcy. Wolſki. Przypkowſki.

Suſka. Gawłowſka. Witkowſka. Wiktorowna Potocka.

ſiona, potym zoſtał ſię w Ruskim kráiu. Alexander záś w Xięſtwie Zátorſkim, kupił dziedzictwo, to ieſt wſi połowę názwáney Gorzęń, gdzie ſię ożęnił z Jadwigą Suską z Száſzorow, z ktorey miał ſynow Marćina z Białey Korabitę Woyćiechowskiego, y Seweryna ożęnionego támże w Xięſtwie Zátorskim z Silnicką, tych záś ſyn Jozef. Wyrážony Alexander *ſecundo voto* poiął Helenę Gawłowską herbu Oſtoia, po niey trzećią miał Witkowską, od ktorych męzkiey płći ſukceſsorow nie maſz. Marćin pomięniony wſzedł w kontrakty małżeńskie z Wiktorowną z Potockiey urodzoną, z ktorą *procreavit* ſynow dwoch, y corek dwie, zoſtáwuiąc im pewną obligacyą ná małym Piasku w Woiewodztwie Sęndomirskim, ſąm iednák *ad præſens* żyie, gdy to piſzę.

BONCZA HERB,

to ieſt

JEDNOROZEC.

EPIGRAMMA.

Erravit toto Cœlo, qui dixerat olim:
Sublimi feriam vertice ſydus ego.
Hactenus in Bończá *monſtrat frons prima Senatûs,*
Quod meritis feriat ſydera celſa domi.
Quàm caput excelſum! Vobis-mens quanta! ſtupemus?
Si Cœlo & terris provenit inde ſalus.

ABRYS HERBOWNY.

Wyrażenie Bończy

Piſze o tym herbie *Okolski tom: 1. fol:* 62 iż Bończá, ieſt Jednorożec biáły w czerwonym polu, do konia podobny, głową y rogięm wyſokim y oſtręm w práwą tarczy obrocony, z podnieśionemi u przodu nogámi, iákoby ſzybko bieżący. Ná hełmie w koronie złotey poł tákiegoż Jednorożcá. Nie ktorzy piſzą, iż ma pole błękitne; inśi notuią, że ieſt w lewą tarczy obrony. Piſali o nim Herbarze, iáko to *Paprocki w Gniaździe fol: 79. y o Herbách fol: 476. Bielski fol: 77. &c.*

ORYGINAŁ BONCZY.

Początki herbu tego.

Potrzeba wiedzieć, iż nie tylko w Polſzcze tym wizerunkiem wyſztychowánym Jednorożcá pieczętuią ſię, ále też y w cudzych Národach, iáko to w Szląſku, Niemczech, Brytannij, Francyi, y we Włoſzech; tu záś w Oyczyznę náſzę z Włoch ieſt przenieśiony według *Paprockiego y inſzych*, ná tęn czás, gdy Wiárá Chrześćiáńſka naypierwey w Polſzcze kwitnąć poczęła, około roku 994. Przodkowie byli Biskupámi Krákowskiemi, między ktoremi, iák piſze *Długoſz*, przybył tu *Mierzb* w roku 988. z Prokulfem Biskupem Krákowskim, á po tym u Krola Mieczyſława wielce dobrze położony, zá ſtárániem y koſztem ſwoim, wiele wśi záłożył y od herbu ſwoiego Bończá, imieniem názwáł. Podobną czytałem tradycyą w pewnym *Manuskrypćie*, iż herbowny tęn kleynot, z ſwoią Fámilią ze Włoch przenioſł ſię do Polski tákowym ſpoſobęm. Roku 996. *Proculphus* Biskup Krákowski będąc w Rzymie, zábrał znáiomość y dobrą przyiáźń, z wielkim Domu *Anicetow* familiantem y Bohátyrem, ná ow czás w Rzymskim Páńſtwie nayſławnieyſzym Káwálerem *Arkadyuſzem*, z ktorey to znáiomośći przyſzło do tego, że go pomięniony Biskup námowił, áby ſwoie męſtwo y rycerskie dziełá świátu pokazał Polskiemu. Przyſtał ná to *Arkadyuſz*, y pożegnawſzy familią ſwoię poiachał z nim do Polski, gdzie od Mieczyſłáwa Monarchy Polskiego wdzięcznie przyięty, y zna-

Arkadyuſza bydź mięnią pierwſzym Genearchą w Polſzcze.

D 2 czne-

cznemi dobrámi udárowány zoſtał. Inni (powiada) tego Arkadyuſza názywáią *Mierzbęm*; lecz że to ſłowo Mierzb nie ieſt Włoskie, záczęm w ſuſpicyi zoſtáie tá ich powieść. To rzecz pewna, że przerzeczonego Arkadyuſzá, chcąc Mieczyſław Monarcha Polski regalizować, y dla dzieł rycerskich w Oyczyznie utrzymáć, nádał mu y wiecznemi czáſy darował, wiele między Płońskim, Wyſzogrodem, y Czerwieńskiem włośći, iáko to: Ośiek, Zákrzewo, Rąkcice, Skrzynki *&c.* od ktorych Polskim trybem ſukceſsorowie iego názywáli śię.

ANTENACI BONCZOW
Z PRZEDNIEYSZEMI HONORYUSZAMI.

Mierzb pierwſzy Genearcha w Polſzcze.

MIERZB pierwſzy Genearcha tego Imięnia y herbu Jednorożcá początek w Polſzcze, miał ſynow dwoch Kánonikámi Krákowskiemi, około roku 1061. ktorzy piſali śię *de Wśćieklice.* Imiona ich dowodnie kátalog opowiada, iż iednemu było Mikołay, drugiemu Boguſz, czemu liſty dawne przyświadczáią, donoſząc: *Boguslaum Comitem de Wśćieklice*, w roku 1100. Z kąd poſzło wiele Domow znácznych, iáko to Frydzow, Zołkiewskich, Kunickich, Sulikowskich, Iżyckich, Klonowskich, Pochow, Kargowskich, Bonieckich, Tomáſzewskich, y inſzych. Z tych porządkiem honorow ſwoich kładę tu Bończow.

Domy herbowne.

Sulikowſki Arcybiſk: Lw:

Jan Dymitr Sulikowski, herbu Bończá, był Arcy-Biskupem Lwowskim. *Skrobiſzowski in Actis Archi-Epiſcoporum Leopolienſium.* Umarł roku 1603.

Fredro Biſkup Przemyſlſki.

Alexander Fredro, herbu Bończá, był Biskupem Przemyślskim, á wprzody Chełmskim roku 1718. poſtąpił, ktory wiele uczyniwſzy y teſtamentem zoſtawiwſzy ſwoiey Katedrze, umarł roku 1734.

Biſkup Chełmińſki.

Jan Schedeland, álbo iák inśi piſzą go *Szotlant*, Zakonu Kaznodzieyſkiego, herbu Bończá, był Biskupem Chełmińſkim. Tęn naypierwey był Wormáceńskim Biskupem, potym Chełmińskim, znowu Hilderſztyneńskim kreowány roku 1362. ná oſtátek Auguſtyáńskim y Wormańskim. Umarł roku 1383. *Hiſt: Poſellij Polono-Pruthena, Beierling in theat: vitæ &c:*

Biskup Wołoski.

Mikołay Fredro Zakonu S. Francíſzka, herbu Bończá, był Biskupem Wołoskim 1628.

Stefan

Chmielecki Woie: Kiiowski

Stefan Chmielecki, tegoż herbu Bończá, był Woiewodą Kiiowskim, y z nim zſzedł z tego świátá roku 1630. *Okolski tom: 1. fol: 64. & Starowolski in Bellat: Sarmat:*

Fredro Woiewo: Podolski.

Maximilian Fredro wprzod Káſztelan Lwowski, po tym Woiewoda Podolski, wyrážonego herbu, wielkiey roſtropnośći mędrcá y ſtatyſta, Literátow Polskich ozdoba, przenioſł śię z żyćiem ná inſzy świat roku 1679. *Hiſtoria Sapiehana.* Wprzod ieſzcze był tymże Senátorem Jędrzey Fredro, z Káſztelana Kámienieckiego, ktory umarł roku 1496. *Paprocki & Okolski tom: 1. fol: 65.*

Chomętowſcy Woiewodowie Mazowieccy.

Marćin Chomętowski, ktory umárł roku 1706. *Stanisław* Chomętowski, ktory wziął láskę mnieyſzą 1726. y *Stanisław* drugi Chomętowski herbu Bończá, ktory umarł 1728. byli Woiewodámi Mazowieckiemi. Pomięniony Marćin Chomętowski, był pierwey Woiewodą Brácławskim, niżeli poſtąpił ná Mázowieckie roku 1704. *Załuski tom: 3. fol: 482.*

Kaſztela: Lwowſcy.

Jędrzey Bogusław Fredro, y *Stánisław Jozef* tegoż Domu, byli Lwowskiemi Káſztelanámi, pierwſzy z krzeſła uſtąpił roku 1683. drugi umarł roku 1724.

Charleski Kaſztel: Bracław:

Jan Charleski tegoż herbu, Káſztelán Bracławski, umarł roku 1625. ktorego Konſtytucye 1620. y 1623. wſpomináią.

Kaſztel: Czernie:

Stánisław Fredro był Káſztelanem Czerniechowskim, ktory pożegnał śię z tym świátem roku 1677.

Marſzałek W. K.

Dobiesław Fredro, około roku 1366. był Marſzałkiem Wielkim Koronnym, iák piſze *Paprocki: Okolski, y Glinka o Iednorożcu.*

Hetman Pol: Kor:

Stánisław Chomętowski Woiewoda Mázowiecki, ktory wziąwſzy Marſzałkoſtwo Nádworne, po tym wroćił śię do wyrážonego Woiewodztwá Mázowieckiego, umarł Hetmánęm Polnym Koronnym 1728.

Kaſztel: Czerski.

Páweł *Stánisław Sienicki* Káſztelan Czerski 1700. N. Fredro Łowczy Koronny był Vice-Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1676.

Marſzałkowie Izby Poſelskiey

Mikołay Sienicki, tegoż herbu Bończá, Podkomorzy Chełmski, ná elekcyi Stefana Batorego 1575. y *Iędrzey Maximilian* Fredro Stolnik Lwowski ná tęn czás, roku 1652. byli Marſzałkámi Izby Poſelskiey ná Seymach. *Solicovius ad Maximil: Imperator. & Braun Comment: de jurium regnandi ratione.*

E HER-

HERBOWNI BONCZOWIE.

Wyráženi u *Okolskiego tom*: 1. *fol*: 65. *ad fol*: 67.

Bartoſzewſcy z Woie: Chełmsk:
Bráćieiowſcy w Ziemi Przemyſ:
Bukowſcy z Ziemi Mławskiey.
Chárleſcy w Woie: Lubelskim.
Chmieleccy w Ziemi Przemyśl:
Chrośćieiowſcy w Woie: Sęnd:
Fredrowie *de Pleſzowice &c.*
Gozimirſcy w Ziemi Ráwsk:
Gulińſcy, nie wſpomina gdzie.
Iżyccy w Woiew: Lubelskim.
Kargowſcy w Pow: Mławskim.
Klonowſcy z Ziemi Rawskiey.
Oſmolſcy w Woiew: Lubelsk:
Piorowie, czy Piorowſcy w Woiewodztwie Bełzkim.
Pokrzywniccy w Pow: Ciech:
Poſtruſcy w Ciechanowskim.
Rádáwieccy, nie piſze kędy.
Románowſcy w Pow. Ciech:
Rutkowſcy, nie piſze kędy.
Sieniccy w Ziemi Chełmskiey.
Skoczewſcy w Ciechanowskim
Skorowſcy w Woiew: Lubelsk:
Socháccy, czy Sochowie w Woiewodztwie Sęndomirskim.
Solikowſcy, nie piſze kędy.
Srzebieccy w Woie: Bełzkim.
Strzeſzkowſcy w Woie: Lubel:
Szerzeńſcy w Woie: Krákowſ:
Tomaſzewſcy w Woie: Lubelſ:
Wáśniewſcy w Pow: Mławsk:
Wilgowie w Pow: Łuckim y Woiewodztwie Wołyńskim.
Zołkiewſcy w Ziemi Chełmskiey od Zołkwi názwáni.

Oprocz wyrázonych, notuie *Nieśiecki tom*: 1. *fol*: 144. tych Bończow herbownych.

Białobrzeski.
Boniecki.
Brzeski.
Brzoſtowski.
Byſtrzycki.
Chomętowski.
Gaſparski.
Krákowiecki.
Krzewski.
Kálwiński
Kunicki.
Liſsowski.
Moránіecki.
Niedabylski.
Rybczewski.
Turoboyski.
Uſzdowski.

PROCEDENCYA
BONCZOW
TOMASZEWSKICH.

Pochodzą od Mierzba.

Jákom nápiſał o Antenatách Procedencyi herbownych Bończow, iż pochodzą od pierwſzego Genearchy ſwoiego *Mierzb* názwánego, ták y Tomaſzewſcy Bończowie *primam originem* od niego zábieráią; ktorych wſpomina *Okolski tom*: 1. *fol*: 63. & 66. Iáko zás w inſzych Geneálogiách rozrodzoni, od włośći nábytych rożnemi imionámi názywáli się, ták y w tey

y w tey Familii, lubo będący iedney procedencyi, iuż názwáni Tomaſzewskiemi, inſze ſobie po tym imiona ſzláchetne przywłaſzczyli.

Jakub Rotmiſtrz Woyſk J. K. Mći.

Iakub álbowięm Tomaſzewski był zá Krolá Kázimierza Iagiełłonowiczá Rotmiſtrzęm, ktorego wſpomina liſt przypowiedni iemu y Zamoyskiemu dany w roku 1471. u *Paprockiego titulo o herbách fol*: 477. Był tákże *Iakub* Tomaſzewski Staroſtá ná Tęczynie y Morawczy, mąż godny, w práwie Rzeczy-Poſpolitey biegły, iáko y w innych potocznych.

Staroſta ná Tęczynie &c.

Stárániem iego zámek Tęczyn ozdobnie zmurowány, po dziś dzięń herbęm Bończá ozdobiony ſłynie, dochody zámku tego znácznie prze zęń przymnożone.

Zasługi iego.

We wśi Giełbutowiczách, mila od Krákowa, wyſtawił y wymurował Kośćioł cudnie piękny roku 1600. *Baranovius*. Dom ták zacny po tym ná wiele imion rozrodzonych, iedni Chárleſkiemi przezwáni, w Kiiowſkie, Wołyńſkie, y inne Woiewodztwá roziáchali śię.

Charleſcy.

Drudzy tymże przezwiſkięm Tomaſzewſkich názywáią śię, iednák piąćią przydomkámi od śiebie rożnią śię.

Przydomki Tomaſzewskich

Wężowie, Przewoiowie, Krakwowie, Goſzczowie, Foxowie Tomáſzewſcy w Polſzcze po rożnych Woiewodztwách licznie rozkrzewieni. Goſzczowie, Krakwowie, Przedwożowie, w Woiewodztwách Lubelſkim, Sandomirſk: w Ziemi Chełmſkiey, w Wołyńſk: Bráć: znayduią śię: od Mikołaia Krakwy Tomaſzewskiego, Tomaſzowie y Giſzowie, w Woiewodztwie Lubelſk: dziedzice, z Rożą Giſzowską; á po tym od Bártłomieia, y znowu Mikołáia ſukceſſorowie w Lubelskim.

Giſzowska

Jerzy y Márćin Miecznik Zukowski; Kaſper Stolnik Dobrzyński w Ziemi Chełmskiey, Dominik y Bernard Proboſzcz Horodelski; inni w Sądomirskim oblokowali śię. Drudzy od tegoż Mikołáia Krakwy z Rożą Giſzowską, á po tym od Piotra, Jana, y Alexandra Podczáſzego Bracłáwskiego ná Wołyniu zoſtáią.

Xiążę Lubomirski.

Jan ná Bákowcách Tomaſzewskiego Pułkownika ſyn nayſtarſzy, pod znákiem Xiążęćia Micháłá Lubomirſkiego chorągiew noſząc, Szwedow, Węgrow woiował pod Sandomirzęm, pod czás Konfederacyi Tárnogrodzkiey w roku 1717. chorągwią ſwoią właſną z bráćią dwoma rodzonemi, Karolęm Chorążym Parnáwſkim, y Jozefem Podczaſzym Dobrzyńſkim mężnie ſtawáiącemi, praw Oyczyſtych znáczni obrońce, nieprzyiaćioł tryumfuiący gromićiele.

Dzieła heroiczne Tomaſzewskich.

Tęnże Jan od Woyska y Po-

17

y Powiatow, dla popárćia wolnośći, nie raz Poſeł, po tym zle-
coną ſobie od Woiewodztwá Wołyńskiego Kommendą ſzczę-
śliwie y mądrze wſzędzie dyryguiący, niezwyćiężony Wodz.
Dzięłá iego znákomite obſzerniey *poſtera loquentur ſæcula.*
Dziekan Katedralny Łucki.
Czwarty ſyn Stániſław Dziekan Kátedralny Łucki, Proboſzcz
Oſtrogski, Sądow Zádwornych *multoties* Aſseſsor, Prześwię-
tnego Trybunału Koronnego ſprawiedliwy y częſty Sędzia,
czći y chwały Przenayświętſzego SAKRAMENTU świąto-
bliwy pomnożyćiel, Mſzy świętey o tymże Przenayśw: SA-
KRAMENCIE czwartkowey y proceſsyi publiczney w Ka-
tedrze Łuckiey fundator. Piąty Adam Stolnik Piński Ukráinę
od Haydamákow pierśiámi ſwemi záſtawiáiący. Szoſty Au-
guſtyn Podczaſzy Zwinogrodzki, Powiatowi ſwemu, y cáłe-
mu Woiewodztwu Bracławskiemu y Wołyńskiemu *benè me-
ritus.* Siodmy Ambroży Zakonu S. Dominiká, Włoskie y
Sycyliiskie Páńſtwá przewiedzáiący, w Rzymie, po tym w Nea-
polim *Studia* kończący. Tegoż Alexandra Krakwy Tomaſze-
Wolska. Suchodolski. Wronowski. Zwolski. Czaplic.
wskiego *chara ſoboles* Kátárzyna Wolska, Konſtancya pierwey
Suchodolskiego Kaſztelana Lubelsk: bráta, po tym Wronow-
skiego Stolnika Wyſzogrodzkiego małżonká, y Wiktorya pier-
wey Zwolskiego, po tym Czáplicá Podkomorzego Kiiowsk:
małżonka, y Maryanna Zakonnica S. Brygitty Duchowná y
Foxowie Tomaſzewſcy.
świątobliwa Konwentu Łuckiego Miſtrzyni. Foxowie To-
maſzewſcy w Kiiowskim, przedtym w błędách Aryáńskich zá
Krola Jana Kázimierza zoſtáiący, z ktorych ieden wyſzedł do
Tranſylwanii: drugich potomkowie godni prawowierni, Win-
centy Gwardyan OO. Francíſzkánow w Sączu. Woyćiech
Sędzia Zydaczewski, Jozef Cześnik Mielnicki, od niego ſyno-
wie w Wielkiey Polſzcze, w Sieradzkim dziedziczą. Pod Kro-
ſnem Leon Tomaſzewski Cześnik Nurski, Jerzego, znowu
po tym innym przydomkiem przezwánego Chrabka Toma-
ſzewskiego dziedzica Targowskiego wnuk, iego brat Magi-
ſtrem w Zakonie *Societatis Jesu* umarł. W tymże Zakonie
Zaborowska.
Maćiey Páwła Tomaſzewskiego y Zofii Záhorowskiey ſyn,
rządził *Collegia Societatis Iesu* Łuckie, Lwowskie, y cáłą Pro-
wincyą, umarł w Łucku 1664. *in opinione Sanctitatis;* mawiá-
iąc z ufnośćią Mátce Przenayświętſzey: *non poſsum perire præ
pietate Mariæ;* iego świątobliwych prac, kilkoro piſm chwa-
lebnych liczą Biblioteki.

PROCEDENCYA
Z SKRZYNKI
BONCZOW SKRZYNECKICH.

Idą od Arkádego Mierzba
Y tęn Dom ſtarożytny pochodzi od *Mierzbá,* ná Chrzćie
imięnięm zwánego *Arkadyuſz,* ktorego ſukceſſorowie od wśi
Skrzynki, zowią śię Skrzyneccy, zoſtáiąc w Ziemi Ciechano-
wſkiey y Wyſzogrodzkiey. Z nich iednego genealogia mięni
bydź Woiewodą Mazowieckim, lecz o nim nigdzie nie czy-
tałęm; drugiego Stároſtą Ciechanowskim, oraz Pułkowni-
kiem Woyſk Koronnych, ktoremu imię było Abel. Tęn miał
ſynow dwoch, Jana y Wálentego: Wálenty, powiedáią, był
Chileńſka.
ſterilis, Jan záś máiąc zá ſobą Chileńską herbu Jáſtrzębiec,
ſpłodził z nią ſynow piąćiu y corkę iednę, ktora pánną u-
marłá; ſynow záś imiona te: Francíſzek, Woyćiech, Maćiey,
Walenty y Prokop. Nayſtarſzy Francíſzek po śmierći Kro-
la Michałá Korybuta, będąc Sędzią Wyſzogrodzkim Kaptu-
rowym, miał zá ſobą Szawłowską Skarbnikownę Wyſzogrodz-
Szawłowſka.
ką herbu Cholewa, z tą ſpłodził ſynow czterech, Stanisława,
Antoniego, Adáma y Jana. Pierwſzy Stániſław zoſtał Bene-
dyktynem, w Klaſztorze Płockim Kongregacyi Polskiey, z kąd
wyſłany do Rzymu zá Prokurátora generalnego od cáłey
Zasługi Zakonne Stanisława Skrzyneckiego.
Kongregácyi, gdzie przez lat cztery zoſtáiąc, gdy po tym
ſkończywſzy ſwoię funkcyą powroćił do Polski, w rekom-
penſę wiernych iego w Zakonie zaſług, konferowáno mu
Proboſtwo Jeziorkowskie w Czerskim, á po tym Ráwskie u
S. Ducha w Woiewodztwie Rawskim, gdzie też wraz był y
Wizytátorem Generalnym teyże Kongregacyi, pod czás kto-
rey funkcyi obrány był nayprzod Przeorem Mogileńſkim, á
po tym Przeorem Klaſztoru Płockiego, ná ktorym to Przeoro-
ſtwie przez lat dziesięć rządy Zakonne chwalebnie ſpráwu-
iąc, ná więkſze co raz w tymże Zakonie, od ktorych záwſze
unikał, záſługował ſobie honory. Drugi tegoż Francíſzka
ſyn Antoni, ktory wſtąpił do OO. Dominikánow, nie mniey-
Antoni Doktor S. Teologii.
ſze miał w Zákonie ſwoim záſługi y promocye, bo będąc Ka-
znodzieią Katedralnym Płockim, y w innych Klaſztorach, Le-
ktorem S. Teologii, zoſtał *ejusdem Facultatis* Doktorem, á ná
oſtátek Przeorem. Trzeći ſyn Adam Skarbnik Ciechanow-
Kamińſka
ſki, tęn ośiadł ná Pokućiu, á máiąc zá ſobą *primô votô* Kámień-
ſką herbu Ráwicz, ſpłodził z nią dwoch ſynow, Jgnácego, Jo-

zefa, y corek trzy; z ktorych pierwſzy Jgnácy zoſtał Jezuitą Koronnym, drugi záś Jozef żyie teraz ieſzcze młodzianęm. Oſtátni ſyn Frańciſzka Jan, tęn tákże wſtąpił do Jezuitow Prowincyi Litewſkiey, gdzie po wielu w Zakonie ſwoim prácách obrany był Rektorem Łomżęńſkim, lecz więcey ſobie wáżąc Zakonny pokoy, tey funkcyi nie ákceptował.

Potomſtwo Franciſzka.

Drugi Frańciſzka brat Woyćiech, zá pánowánia Guſtáwá Krolá Szwedzkiego ſłużąc w cudzoźiemſkim Woyſku w Szwecyi, tám śię oblokował. Trzeći Maćiey, tęn za pánowánia tegoż Krola Szwedzkiego ná woynie zginął.

Bochdanowie.

BOCHDANOWIE *herbu Bończá* w Woiewodztwie Ruſkim w Ziemi Przemyślskiey, máią dziedzictwo ſwoie w Nehrybce, o ktorych námięnia *Ładowski.*

BRODZIC HERB

EPIGRAMMA.

Laudo Fortunam, ſed non indignor Honori,
Quòd Crucibus ternis Stemmata digna colit.
Nam dum multa Domum implevit benedictio Veſtram,
Crux quoq; debuerat multiplicata dari.
Et quantos Domus iſta Viros habeatve, colatve,
Juſtum eſt non una dinumerare Cruce.

ABRYS

ABRYS HERBOWNY.

Wyrażenie Brodzica.

Są trzy złote Krzyże w tryanguł końcámi do śiebie obrocone ták; iż dwá u gory, á ieden u ſpodu znáyduie śię w polu czerwonym, ná hełmie trzy piorá ſtruśie. *Okolski tom:* 1. *fol:* 79. piſze, iż ieſt sfera w śrzodku, kędy śię trzy krzyże końcámi zchodzą: inśi przyznáią temu herbowi pole błękitne. *Paprocki o herbách fol:* 269. *w Gniaździe fol:* 89.

ORYGINAŁ BRODZICA.

Pierwſzy Genearcha Domu tego Brodzic.

Nádany ieſt od Kázimierza Mnicha Krola Polſkiego, nieiákiemu Rycerzowi mężnemu *Brodzicowi*, od brody długiey názwánemu, ktory boku Krolewſkiego ſtrzegąc, wſzelką mu był pomocą, zwłaſzcza przećiwko Jáźwingom: proſzącemu tedy o nádgrodę Rycerzowi, nádał Krol wiele włośći y herb wyrážony ná znak iego śiły, ktorą moc pogáńską tępił. Drudzy powiedaią; iż názwány ieſt *Brodzicem* nie tylko od długiey brody, ktorą nád zwyczay zápuſzczoną nośił, ále też od Brodow Hrabſtwa ſwoiego; iákoż *Paprocki* twierdzi, że widział ná liśćie fundacyi Kośćioła Płockiego w roku 1106. trzech bráći rodzonych Hrábiow *de Brody*, to ieſt Wſzczebora, Swiętoſławа, y Kryſtyna. Támże w Płockim ieſt do tych czás miáſteczko Płońſko, á przed tym wieś, około ktorey *Brodzicowie* liczne dobrá mieli: iákoż y *Długoſz* o tey Familii piſząc, zowie ią *Genus Polonicum providum, & in Maſovia propagatum.*

Hrabiowie de Brody.

Zochowski Metropol: y Arcybiſk: Płocki.

HONORYUSZOWIE Przednieyśi tego herbu znayduią śię ći. Cypryan Zochowski był Metropolitą Ruskim 1680. ktory rázęm miał Infułę Arcybiſkupſtwa Płockiego *Ritus Græci Latino Uniti.*

Rádziminski Woiewo: Mazow: Kaſztelan Zakroczy: Podſkarbi Koronny.

Máćiey Rádzimiński herbu Brodzic, był Woiewodą Mazowieckim 1400. *Páprocki o herbách fol:* 269. & *Okolski tom:* 1. *fol:* 82. Tymże Senánorem zoſtawał Stániſław Radzimińſki, ktory był pierwey Káſztelánem Zakroczymsſkim, potym Podſkárbim Koronnym zá Stefana Krola, ná ktore poſtąpił 1576. *Bielski fol:* 741.

Woiewo: Podlaski.

Tegoż, czy inſzego Staniſławá Rádzimińskiego herbu Brodzic, wſpomina *Okolski tom:* 3. Woiewodą Podlaſkim, y *Kon-*

F2 ſtytu-

19

ſtytucya roku 1590. Tęnże á nie inſzy był pierwey Káſztelánem Czerſkim, z kąd poſtąpił ná Woiewodztwo 1588. *Conſtit*: 1587. *fol*: 437.

Kaſztelan Czerſki.

Adam Woyćiech Radzimiński wyrázonego záſzczytu, był tákże Kaſztelánem Czerskim 1601. *Metryka Koronna.*

Kaſztela: Warſzaw Hetman.

Jan Radzimiński był Káſztelánem Warſzawskim y Hetmanem Woyska Mazowieckiego. *Okolski tom*: 1. *fol*: 82.

Woiewoda Multáńſki.

O Siefanie Woiewodzie Multáńskim, piſzą, że zbiwſzy ná głowę ſto tyśięcy Turkow, ná pámiątkę tego zwyćięſtwa trzy krzyże z kámięnia wyſtáwił; nie maſz iednak pewnośći, czy był herbu tego.

HERBOWNYCH BRODZICOW

wſpomina *Okolski tom*: 1. *fol*: 81. 82. tych.

Brodowie w Mázowieckim.	Politowſcy czy Pilitowſcy.
Bonikowſcy w Płockim.	Rádomſcy w Płoekim.
Kliczewſcy támże.	Radzimińſcy y Sieromſcy támże.
Konieccy czy Kunecy w Sęndomirſkim.	Záwadzcy w Wyſzogr: y Podg:
Kurzątkow w Płockim.	Zochowſcy w Powieć: Ciech:

Do tych przypiſuie *Nieśiecki tom*: 1. *fol*: 190. Łąckich y Máieckich.

Dybowſcy pod Warſzáwą.

DYBOWSCY *Brodzicowie* tegoż herbu, piſzą śię z Dybowa pod Warſzáwą wśi znáyduiącey śię, w Párafii Mokrzeckiey, matryki záś dawnieyſze pomięnionych Dybowskich w Rádzyminie y Parczowie, á zápiſy w Grodzie Warſzawſkim. Tych Familia ſtarożytna iedney dzielnice z Brodzicámi, w inſzych Herbárzach opuſzczona, krotko tu námięnia śię. Dybowski z Brodzicow ná Dybowie y Mokrym z Ciołkowną ſpłodzili Krzyſztofa Prápradziada, z ktorego Kaſper Prádziad, Dziad záś Woyćiech, y od niego Ociec Woyćiech Dybowski, á ſyn Jan Dybowski. Do tego Domu náleżą Radzimińſcy, Prázmowſcy, Czerniakowſcy, Ciołkowie, Łoſcy, Wolińſcy, Gorſcy, Golędzinowſcy, Piekarſcy.

Należący do tey Familii.

CIOŁEK

CIOŁEK HERB.

EPIGRAMMA.

Floreat ut Regnum, naſcatur prodiga meſsis,
Purpureas referat terra paterna Roſas.
Ut vireant Laurus, frondeſcat pacis Oliva,
Omnia felici parta labore Bovis.
Præſtat ut ornetur pro cornibus ille tiarâ,
Qui juga dat populo munere dempta ſuo.

ABRYS HERBOWNY.

Jeſt Woł czerwony, w polu biáłym, w práwy bok tarczy głową rogátą obrocony, ſtoiąc; ná hełmie połowá tákiegoż Wołu z korony wyglądáiącego w práwą ſtronę, do gory ſtoi. *Paprocki w Gniaździe fol*: 32. *o herbach fol*: 370. *Okolski tom*: 1. *fol*: 108.

Opiſanie herbu.

ORYGINAŁ CIOŁKA.

Nayzacnieyſza Familia byłá tego herbu w Włoſzech, álbowięm Kálixty III. w roku 1454. y Alexánder VI. Papieże Rzymſcy z Fámilii Xiążąt Borgij, z ktorey y S. Fránćiſzek Borgiaſz pochodził, naywyżſzemi rządámi ſłynęli. W Rzy-

Proſapie herbowne w cudzych kráiách.

G mie

20

mie tákże ſtárożytne Witelliuſzow imię ſławne było, ieſzcze po założeniu tegoż Miáſta w roku 787. świátu wiádome, po Národzeniu záś Chryſtuſowym w roku 37. był Senátorem Rzymſkim Witelliuſz Syryi Stároſta. Piſzą o tym dáwni hiſtorycy, *Buſsier* & *Miræus in Chronol:* & *Petraſanta*, ktory powiáda, iż Familii tego herbu wiele znayduie śię we Włoſzech, Brytánii, Niemczech, Fráncyi, Hiſzpánii, wielkiey godnośći.

Początek herbu tego w Polſzcze.

Tu do Polſki zaſzczyt wyrážony doſtał śię zá Mieczyſławá Monárchy roku 971. ktory ufundowáwſzy Kátedralne Kośćioły, naypierwſzy w Polſzcze ſzczepiąc Wiárę Kátolicką, prośił Papieża o Biſkupow; záczęm ná Arcybiſkupſtwo Gnieźnieńſkie wyſłány ieſt Robert Witelliuſz z Fámilii Rzymſkiey pochodzący, ktory tu przybył do Polski z Brátem ſwoim Paulinem świeckim mężęm.

Pierwſzy Genearcha w Polſzcze.

Od niego tedy pochodzący ſukceſsorowie, wyrážonym Ciołkiem pieczętuiący śię, rożne názwiska ſwoie wzięli od wśiow y poſſeſsyi ſwoich, iáko to Máćieiowſcy od Máćieiowic, Drzewieccy od Drzewice, Zelechowſcy od Zelechowa &c. piſali śię. *Długoſsus, Bielski fol: 51. Paprocki, Okolski tom: 1. fol. 108.* & 109.

Rożność imięnia.

HONORYUSZOWIE
PRZEDNIEYSI y WIADOMSI WITELLIUSZOW.

Kardynał Maćieiowſki Arcybiſk: Gnieźnieńſki.

Bernard Máćieiowski herbu Ciołek, Arcybiſkup Gnieźnieński, oraz Biskup Krákowski, był Kardynáłęm w Kośćiele Rzymskim, S. Jana *ante portam Latinam*, ktory umarł w roku 1608.

Arcybiſk: Gniezn:

Robert Witelliuſz z Páńſtwá Rzymskiego od Papieża przyſłany, był Arcybiſkupem Gnieźnieńſkim, ktory z tym świátęm pożegnał śię roku 996. *Olſzowski apud Załuſcium, Damalewicz in Archiep: Gneſnenſ: Okolski tom:* 1. *fol:* 109.

Drzewicki.

Maćiey tákże Drzewicki herbu Ciołek, był tymże Arcybiſkupem Gnieźnieńskim 1535. y pomięniony Bernard Máćieiowski Kardynał. *Damalevicius.*

Arcybiſk: Lwowſki Zielińſki.

Konſtantyn Zielińſki był Arcybiskupem Lwowskim, umarł roku 1709. iednák *Niesiecki tom: 1. fol:* 26. kładzie go herbu *Ciołek*, á po tym *tom:* 4. *fol:* 741. wyraża go herbu *Swinká.*

Samuel Maćieiowſki umarł Biskupem Krákowskim 1550.

Ber-

Biſkupi Krákowſcy.

Bernard záś Máćieiowski Kárdynał y Arcybiskup Gnieźnieński 1608. *Starowolski in vit: Episc: Crac.*

Paulin będąc Biskupem Kuiáwskim w Kruświcy, umarł roku 1111. Maćiey záś Drzewicki poſtąpił ná Gnieźnieskie Arcybiskupſtwo 1531. *Długoſsus* & *Damalevicius.*

Biſkupi Kuiawſc:

Poznańſcy Biſk:

Márcelli herbu Ciołek, roku 1065. y Stániſław tegoż kleynotu 1438. pomárli Biskupámi Poznáńskiemi. *Długoſsus* & *Treterus de Episc: Poſnanien:*

Płoccy Biſkupi.

Jędrzey roku 1260, Erazm 1524. herbu Ciołek, pomarli Płockiemi Biskupámi, á Samuel Máćieiowski poſtąpił ná Krákowskie 1546. *Długoſz* y *Łubieński.*

Łucki Biſkup.

Bernard Máćieiowski pierwey był Biskupem Łuckim, nizeli poſtąpił ná Krákowskie. 1600. *Starowolski in Crac:* & *Damalewicz in Archiep:*

Przemyślſki Biſk:

Maćiey Drzewicki herbu Ciołek, będąc Biskupem Przemyślskim, poſtąpił ná Kuiawskie 1513. *Cromer: lib:* 30. *Bielski fol:* 495.

Chełmski Biskup.

Samuel Máćieiowski, ktory poſtąpił ná Biskupſtwo Płockie 1542. był wprzod Biskupem Chełmskim. *Nakielski in Miechovita fol:* 627.

Kaſztelan Krakow: Woiewo: Lubelski.

Łukaſz Witelliuſz był Káſztelánem Krákowskim, umarł 1336. *Długoſz tom:* 2. & *Laski in ſtatut:* Mikołay Máćieiowski 1574. *Bielski fol:* 655. y Alexánder Drzewicki 1706. pomarli Woiewodámi Lubelskiemi.

Płoccy Woiewo: Zielińſcy.

Grzegorz około roku 1589. *Okolski tom:* 3. Walentyn 1640. *ibidem fol:* 154. y Grzegorz drugi Zielińſcy, po roku 1680. byli Płockiemi Woiewodámi.

Mazowieccy Woiewo:

Jan około roku 1300. Erazm 1388, Jędrzey 1396. Witelliuſzowie, y Jędrzey z Oſtrołęki tegoż herbu, byli Woiewodámi Mázowieckiemi. *Paprocki o herbách fol:* 370. & 371. *Bielski fol:* 281. *Okolski tom.* 1. *fol:* 114. & 115. Stániſław Poniatowski Herbu Ciołek, wziął Woiewodztwo Mazowieckie 1731.

Podlaſcy Woiewo: Chądzeńſcy.

Jędrzey Chądzeński, 1625. *Hiſt: Poſselii Polono-Pruthenica*, y Antoni Chądzeńſki herbu Ciołek, 1643. *Porządek Elekcyi* 1648. byli Woiewodámi Podlaskiemi.

Ka: Sęd: Woynicki Inowrocl:

Stániſław Máćieiowski umarł Káſztelanem Sędomirskim 1563. *Paprocki o herb. fol:* 473. tęnże był wprzody Kaſztelanem Woynickim. *Orichovius in Paneg:* Adam Drzewicki umárł Káſztelanem Inowrocławskim 1569. *Okol: tom:* 3 *fol:* 110.

G 2 Zeugno

Lubelſcy Kaſztela: Maćieiowſcy. Zeugno Witelliuſz był Kaſztelanęm Lubelskim 1252. *Paprocki o herb: fol:* 71. tymże Senátorem umarł Bernard Maćieiowski 1542. *Nakielski in Miechovi: fol:* 629. z tegoż krzeſłá Stániſław Máćieiowski, poſtąpił ná Káſztelanią Woynicką 1550. *Paproc. o herb: fol:* 86. tegoż roku Bernard Máćieiowski

Zelechowſki. z wyrażoney Kaſztelanii uſtąpił, á po nim náſtał Floryan Zelechowſki herbu Ciołek 1553. Káſper záś Máćieiowſki był Káſztelánęm Lubelſkim roku 1608. *Damalev: in Archiep: Gneſ:*

Drzewicki. Alexander Drzewicki z Kaſztelanii poſtąpił ná Woiewodztwo Lubelſkie 1705, *Confœdera: Sendomir:* 1704.

Płoccy Kaſztelanowie Zielinſcy. Grzegorz Zielińſki, będąc Káſztelánęm Płockim, poſtąpił ná Woiewodztwo Płockie 1580. Walenty Zielińſki herbu Ciołek, zoſtał tymże Káſztelánęm 1618. *Okolski tom: 2. fol.* 619. & *t.* 3. *f.* 154. drugi Grzegorz Zieliński poſtąpił z Kaſztelanii, ná Woiewodztwo Płoćkie 1688.

Czerſcy Kaſztelanowie. Wigand roku 1436. y Jędrzey 1458. z Oſtrołęki Witelliuſzowie, byli Káſztelanámi Czerſkiemi. *Paprocki o herbach fol:* 37. *Okolski tom: 1. fol:* 114.

Kanclerze W. K. Maćiey Drzewicki Biſkup Przemyślki 1513. y Samuel Máćieiowſki Biskup Krákowski 1550. byli Kánclerzámi Wielkiemi Koronnemi. *Nakielski fol:* 588. *Starowolski & Paprocki.*

Podskarbi W. X. L. Poniatowski. Stániſław Poniatowski herbu Ciołek, będąc Podskárbim Wielkim Litewskim, poſtąpił ná Woiewodztwo Mazowieckie 1731.

Marſzałek Nadworny K. Stániſław Máćieiowski Káſztelan Sęndomirski będąc Marſzałkiem Nádwornym Koronnym, umarł 1563. *Papr: fol:* 473.

Generał Wielkop: Jędrzey z Zelechowá tegoż herbu Ciołek, Podkomorzy Sęndomirſki, był Generałem Wielkopolskim 1434. *Acta Terreſtr: Caliſien:*

Vice-Marſzałek Trybunału K. Alexander Drzewicki Podkomorzy Lubelski, był *Vice*-Marſzałkięm Trybunału Kor: 1689. *Niesiecki tom: 4. fol.* 782.

HERBOWNI WITELLIUSZOWIE,

według Okolskiego tom: 1. à folio 114. ad folium 116.

Brzyſcy ná Podolu, á według *Niesieckiego* Brzeſcy.
Bziccy w Ziemi Chełmskiey
Chądzeńſcy, według *Niesieckiego* Chądzyńſcy w Podlaś:
Czárnołuſcy w Chełmskim.
Drzewiccy w rożnych Wowodztwach.
Głuſcy w Bełzkim Woiewo:
Gorzyſzewſcy, według *Niesiec:*

siec:

siec: Goryſzewſcy w Płoc:
Lipowieccy, według *Niesieckiego*, Lipowſcy.
Maćieiowſcy w rożnych Woi:
Roſzewſcy w Drohickim.
Wozniccy w Płockim Woiewodzt wie.
Zárdeccy w Chełm: y Płock:
Zieleńſcy, według *Niesieckiego* Zielińſcy názwáni.

Oprocz wyrážonych Imion Szlácheckich, wſpomina *Niesiecki tom:* 1. *fol.* 317. náſtępuiących.

Cetyſow.	Gutowskich.	Oſtrołęckich.	Powieńskich.
Ciołkow.	Koryckich.	Pileckich.	Záleskich.
Dobrzynieckich.	Koſzewskich.	Podfilipskich.	Zelechowskich
Ewilow.	Malinowskich.	Poniatowskich	Zulinſkich.

PROCEDENCYA

z Chudzewá w Ziemi Dobrzyńskiey,

CHUDZEWSKICH WITELLIUSZOW.

Chudzewſcy. Tu śię kłáďzie świeża prekuſtodycyá, iż z Chudzewá Chudzewſcy rożnie śię w tranſákcyách ſwoich piſali, á niektorzy cudzą ręką wyrażáli, iáko piſać nie umieiący, to ieſt iedni *à Chudzewo* Chugzewſcy, drudzy od teyże włośći Chądzęńſcy, inśi Chudzeńſcy, lubo iednego herbu Ciołek byli, y z iednego dziedziátwá pochodzili, to ieſt od Chudzewá w Ziemi Dobrzyńſkiey, iák mąm informacyą od Stániſława z Chudzewá Chudzewskiego. Ze tedy Chądzyńskiemi herbu Ciołek zwáć śię powinni ći, ktorzy w Podlaskim Woiewodztwie Ziemi Drohickiey ze wśi Chądzyna pochodzą, potwierdza dokument u *Okolskiego tom: 1. fol:* 116. ktory ich ták zowie w Podlaskim Woiewodztwie zoſtáiących. Nie odmiennie piſze o tychże *Nieśiec: tom: 1. fol:* 242. mowiąc: Chądzyński herbu Ciołek w Woiewodztwie Podlaſkim. Máćiey Chądzyński, Zákroćimski y Błoński Staroſtá, Poſeł ná Seym w roku 1564. z támtąd deputowány Kommiſsarz do luſtracyi dobr Krolewskich w Mazowſzu. *Conſti: fol:* 40. y w roku 1567. do zápłáty Woysku. *Conſtit: fol:* 147. był y Podkomorzym Drohickim, *Paprocki o herb: fol.* 325. Piotr Zakroćimski Staroſtá, uproſzony do re-

Zákrocimski y Błoński Staroſta.

H wizyi

Nurſki wizyi Xiąg Grodzkich Zákroćimskich, *Conſtit.* 1593. *fol:* 648.
Staroſta. Jędrzey Stároſtá Nurski, Poborcá łąnowego w teyże Ziemi,
Woiewo: *Conſtit.* 1609. *fol:* 905. Jędrzey Woiewodą był Podlaskim,
Podlaski. umarł roku 1631. Zoną iego Zofiá z Kárniewa, *Glod Brá-*
Karniew *ctwo. Jarzyński. Opiſanie Warſzáwy.* Jąn z Chądzyna Staro-
ská. ſta Nurſki w roku 1633. podpiſał *Pacta Conventa* Włády-
ſłáwá IV. Antoni Chądzyński Woiewoda Podlaski w ro-
Woiewo: *Podlaſki.* ku 1648. Stániſław Podſtoli Drohicki w roku 1632. Jąn
Cześnik Bielski z Seymu 1676. Kommiſarz do rewizyi Przy-
wileiow Ruśi nádanych w Ziemi Drohickiey. *Conſtit: fol:*
23. Wálenty brát Máćieia Podkomorzego Drohickiego, Ka-
nonik Płocki y Pułtuski. Kázimierz z Podlaskiego podpiſał
śię ná elekcyi Jana III. &c. Ci iednak, ktorzy pochodzą z
Ziemi Dobrzyńskiey ze wśi Chudzewá, nie Chądzeńskiemi,
Chudzew- áni Chądzyńskiemi zwáć śię máią, ále Chudzewskiemi, mo-
ſcy z Chu- wiąc *genuinè.* Jáko álbowięm w Wielkiey Polſzcze, Ziemi
dzewá. Dobrzyńskiey, Pánowie Oſsowſcy zowią śię od wśi Oſsowki,
Oſſowſcy. od Zboyny Zboińſcy, od Karnkowa Karnkowſcy, od Jan-
Zboińſcy. kowa Jankowſcy, lubo idą z iednego początku od Karnko-
Karnko- kowá wſzyſcy, y tym przydomkiem ſtárożytnym do tąd zá-
wſcy. ſzczycáią śię; ták z Chudzewa Chudzewſcy, z Chądzyna
Jánkow- Chądzyńſcy, álbo Chądzęńſcy zwáć śię máią, według zwy-
ſcy. czáiu Rzeczy-Poſpolitey, lubo iedęn początek wzięli od Wi-
telliuſzow ſtarożytnych: álbowięm *accidens non variat ſub-*
ſtantiam rei, byle z iedney krwi mieli ſwoię procedencyą, ſą
iednego pokolenia, lubo śię ináczyi od ſwoich wśiow zowią:
przez to iednák ſukceſsya nie ſpada wzáiemnie bez wypro-
wádzenia náleżytey procedencyi: bo *cognata nomina* tylko
æquivocè máią do śiebie relacyą.

CHOLE-

CHOLEWA HERB.

EPIGRAMMA.

Quam bene Veſter honor tractat fabrilia, quamq;
Multum ſit prudens, edocet iſtud opus.
Nam cum fundavit Veſtrum nomenq; Domumq;
Ornavit titulis, Purpureisq; Togis.
Anſas & gladium ferrô dedit ille recuſas,
Defendat gladius, firmet ut anſa Domum.

ABRYS HERBOWNY.

Są dwie klámry żelázne, oſtrzwięm ná dwá boki tárczy ro-złożone, á tyłem do śiebie, proſto w gorę ſtoiąc, między kto-remi końcem ná doł, á krzyżęm do gory, ieſt miecz przy-tępiony, w polu czerwonym: ná hełmie pięć pior ſtruśich. *Paprocki w Gniáźdźie Cnoty fol.* 400. *o herbách f.* 271. *Bielski* . 126. *Okolski tom: 1. f.* 102.

ORYGINAŁ CHOLEWY.

Krol Bolesław Smiáły, máiąc przećiwnych ſobie Jáćwin-gow, przez inkurſyą w Polskę wpadáiących, iednego czáſu wiele łupow y ludzi zábrawſzy, uchronili śię w gęſte y bło-

H2 tniſte

tniſte laſy, zá ktoremi gdy Krol z woyskiem gonił, záćiekł śię po między nie przebytą krzewinę y ieziora, ták; że nie wiedział, gdzie śię miał obroćić. Ná to ſzczęśćie ćieśla, náz wany *Cholewá*, obrábiał ná budynek drzewo w leśie, ktory przyſtąpiwſzy do Krola, pokazał mu ſuchą, wygodną, y bliſką nieprzyiáćiela drogę, idący przed nim y prowádzący go, pobráwſzy ná rámię klamry. Gdy zás pod czás bátálii, iedęn z nieprzyiaćielskich herſztow, śmiało y chyrzo náćierał ná Boleſłáwá Smiáłego, rzućił *Cholewá* klamrę y podćiął koniowi náieżniká nogę, ták; iż zwalił śię z niego, do ktorego przyſkoczywſzy, drugą go pokonał klámrą, á dobywſzy z pochew iego mieczá, ućiął mu głowę; zá co tęn herb od Krola otrzymał, y z połową owego láſu w dárowiźnie, w ktorym drzewo ná budynek ćieſał. O *tym wyżey wſpomnieni Autorowie.*

HONORYUSZOWIE TEGO HERBU.

Biſkup Krakowſki.

Mateuſz czy Maćiey (bo go nie iednákowo piſzą) był Biſkupem Krákowskim, do ktorey Kátedry wſtąpił roku 1144. iák *Páprocki y Starowolski piſze o Bisku: Krak:* umarł zás roku 1166. *Kantſcius & Starowol:*

O Janie Wyſzkiwcu Cholewićie, ták piſze *Okolski tom:* 1. *fol:* 105. *Joannes Wyskiwiec Epiſcopus Poſnanienſis electus fuit ob ſingulares virtutes, & præ beatam vitam.*

Chełmſki.

Jan z Opatowic tegoż herbu, z Prowincyała Zakonu Kaznodzieyskiego, y Spowiednika Krola Jagiełła, zoſtał Biſkupem Chełmſkim, żył w roku 1422. umarł 1440. *Okolski in Ruſs: flor: fol:* 58. *Długoſz an:* 1424. *Bzovius in propagine cap:* 6. *&c.*

Woiewo: Brześćiańſki Sáwicki.

Melchior Stániſław Sáwicki, herbu Cholewá, był Woiewodą Brześćiáńskim. *Conſtit:* 1667. *fol:* 27. tęnże Melchior Sáwicki był pierwey Kaſztelánem Brześćiáńskim, niżeli poſtąpił ná Woiewodztwo. *Conſtit:* 1653. *fol:* 5. *&c.* Dominik Sáwicki, będąc tymże Senátorem, umarł roku 1691.

HERBOWNI CHOLEWITOWIE.

Według *Okolskiego tom:* 1. *fol:* 105.

Bábeccy w Płockiey y Dobrzyńskiey Ziemi.
Charſzowſcy w Dobrz: Ziemi.
Czermieńſcy támże.
Daniſzewſcy z Wyſzogrodzk:
Kámięńſcy w Dobrzyńſ: Ziemi
Malonowſcy támże.
Marſzewſcy w Woie: Krákow:

Moraczewſcy w Łęczyckim Woiewodztwie.
Peſzeńſcy w Płockim Woie.
Tłuchowſcy Skarbkowie w Ziemi Dobrzyńskiey.
Ubyſzowie w Płockiey Ziemi.
Wielccy w Płockiey Ziemi.

Więcey Herbownych wylicza *Niesiecki tom:* 1. *fol:* 286. to ieſt.

Chudzińskich.
Kitnowskich.
Oboybskich.
Páprockich.
Roſzewskich.
Sawickich.
Stypnickich.
Umińskich.
Zakrockich.
Złowodzkich.

GAZECCY w Podlaskim y inſzych Woiewodztwách zoſtáiący, pieczętuią śię tymże herbem *Cholewa* w krwawym polu: ná hełmie pięć pior ſtruśich. Z tych Jan y Frančiſzek *de Gazow* Gazeccy z Podlaśia przenieśli śię dáwnośćią w Przemyślkie. Jan *de Gazow* Gazecki żyiąc lat 92. *primô votô* miáł Gluziecką bezdzietny. *Secundô voto* z Anną Zurowską, ktora wprzod byłá zá Falęckim, ſpłodził Woyćiecha, ktory zoſtał Zakonnikiem u OO. Bernárdynow, á będąc Gwardyanem w Leżayſku, fundowáne ſą zá niego orgány cáłe. Drugiego ſyna *procreavit* Micháłá Stolnika Rożáńskiego, ktory z Bárbárą *de Zimna-Woda* Biáłokurowiczowną *primo voto* zoſtáwił Jozefa Fránćiſzka *binominis*, á tęn z Anną Łazowską bezpotomnie żyie; y Ráfałá ożęnionego ná Wołyniu, *non conſtat*, kogo ma. Tęnże Michał Stolnik Rożáński *ſecundo voto* z Konſtancyą Boniecką *procreavit* Jana kawalerá do tych czás bezżennego. Corki z pomięnioniey Bonieckiey, Mágdalena Duczymińskiego żoná, z ktorą ieſt potomſtwo. Julianna z Bonieckiey, ieſt w Klaſztorze Zakonnicą u Wielebnych Pánięn Benedyktynek w Przemyślu. Potrzeba zás wiedzieć, iż pomięniony Michał Stolnik Rożáński, ſłużąc ná woynie przez lat czterdzieśći Towárzyſzęm, zá Hetmáná Rzewuskiego, we wſzyſtkich z nim okázyách mężnie ſtawał, y do tych czás ſzczęśliwie żyie, lubo máiący iuż lat 82. gdy to piſzę. Wyrażony Jan *de Gazow* Gazecki *antipater* wzwyż wyliczonych, ktory przenioſł śię z Woiewodztwá Podlaskiego w Przemyślkie, z pomięnioną Anną Zurowską miał trzy corki. Kátárzyna wydana ieſt zá Jágodzińſkiego; Bárbárá zá Mochylowskiego, á po śmierći iego poſzła zá Dziká; Zofia zá

Zurowſka *Białokurowiczowna.* *Łazowſka* *Boniecka.* *Duczymińſka.* *Jagodzińſki.* *Mohylowſki.* *Dzik.*

Zoliborſkiego, z ktorych potomſtwo po rożnych Woiewodztwach dálekich od mieyſcá informácyą dáiącego *de nomine & numero, ac ſuo competenti titulo*, nie mogą bydź wyrażeni; znayduią śię iednak w Wołyńskim, Podolskim, y Podlaskim, Woiewodztwach.

DĄBROWA HERB.

EPIGRAMMA.

Inſtabilem fruſtra fortunæ pingimus Orbem,
Inſtabilem fruſtra dicimus eſse rotam.
Ecce ſibi Domus iſta rotat, ferrumq; Crucesq;
Excutiens facili mille perîcla jocô.
Præterea ſoleæ veſtigia firma remonſtrant,
Quod fortunæ aſtus rideat iſta Domus.

ABRYS DĄBROWY.

Opiſanie herbu. Ná tárczy ieſt Podkowá białá, ocelámi tylnemi ná doł ſpuſzczona, przy ktorych znayduią śię dwá Krzyże złote, trzeći tákiż ná wierzchu Podkowy w polu niebieſkim: ná hełmie

mie ſępie ſkrzydło roſpoſtárte, ktore przeſzywa ſtrzáłá, ták iáko tu widziſz. Piſali o tym herbie *Bielski fol:* 173. *Paproc: w Gniaździe fol:* 1104. y 1159. *o herbách f.* 320. y 662, *Okolski tom:* 1. *fol:* 128. *&c.*

ORYGINAŁ HERBOWNY.

Jáko inſze herbowne Podkowy, ták y tęn Dąbrowa ma ſwoie początki od Jáſtrzębcá według *Długoſza*, ktorego wſpomina *Okolski tom:* 1. *fol:* 128. idźie iednak nie rozdzielnie od Pobogá herbu, według *Kromera lib:* 1. y *Laskiego Statutu fol:* 127. ktorzy tákiego herbu Poborzanámi názywáli, niżeli zá czáſow Konráda Xiążęćia Mazowieckiego, przydáno im dwá Krzyże do tylnych ocelow Podkowy, á to pod czás zwyćięſtwa Przybyſłáwá Dąbrowy Wodza woyſkowego, nád Jáźwingámi nieprzyiáćiołámi Xięſtwá Mazowieckiego, ktoremu oprocz przydánia pomięnionych Krzyżow, Konrad Xiąże Mazowiecki konferował cáłe Ziemſtwo Praśnickie, według *Paprockiego*, iż Chrześćiáńskich nieprzyiáćiołow łżących Krzyż Chryſtuſow, náiachał y zwyćiężył, iák tęnże *Paprocki* piſze *o herbách loco citato.* Inśi Hiſtorycy dawnieyſzy czás námięniáią pierwſzego Genearchy Dąbrowſzczykow, w czym ćiekawego czytelnika odſyłam do hiſtoryi *Poſseliuſza Polono-Pruth:* y inſzych, ktorzy o tym obſzerniey piſali. *Początki herbowne*

HONORYUSZOWIE
PRZEDNIEYSI TEGO HERBU.

Stániſław Kiſzká, y Mikołay Zgierski, byli Biskupámi Zmudzkiemi, pierwſzy umarł 1626. ktorego wſpomináią *Akta Synodalne Piotrkowskie* 1621. drugi umarł roku 1714. Piotr Koſtka umarł Biskupem Chełmińskim 1595. o nim *Synodus Diœceſana* 1583. y Mikołay Koſtka, herbu Dąbrowa, umarł nominátem tegoż Biskupſtwá 1600. *Hiſt: Poſselii fol:* 347. *& Duriewski.* *Biſkupi Zmudzcy.* *Biſkupi Chełmińſ:*

Mikołay Zgierski herbu Dąbrowa, z Biskupſtwa Smoleńſkiego, poſtąpił ná Zmudzkie, roku 1716. *Biſkup Smoleńſki*

Jan Koſtka herbu tegoż, był Woiewodą Sęndomirskim, umarł 1581. *Duriewski fol.* 46. *& Conſtit:* 1576. *fol:* 246. *Woiewo: Sęndom:*

Piotr Stániſław Kiſzka, Kaſztelan Wileńſki umarł 1544. *Koiałow: par:* 2. *& Stryikowski fol:* 596. Tymże Senátorem zoſtawał Jan Kiſzka, ktorego wſpomina *Okol: tom:* 2. *fol:* 353. *Káſztela: Wileńſey*

Woiewo: Trocki. Piotr Stániſław Kiſzka z Woiewodztwá Trockiego poſtąpił ná Káſztelanią Wileńſką 1541. *Koiałow.* & *Stryikowski loco citato.*

Kaſztel: Troccy. Jan Kiſzka był Káſztelánem Trockim 1500. tymże Senátorem był Piotr Stániſław Kiſzka, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Trockie 1533. iáko nápiſany ieſt ná przywileiu OO, Dominikánow Łuckich. Mikołay Kiſzká był także Kaſztelanem Trockim, po tym wziął Podſkarbſtwo W. Litewskie 1643. *Gratiæ ſeculares.*

Staroſtow: Zmudzcy. Staniſław Kiſzka 1533. y Jan Kiſzka 1591. y drugi Jan tegoż imięnia 1619. byli Stároſtámi Zmudzkiemi. *Stryikowski fol*: 787. *Okolski tom.* 2. *fol.* 137. & 353. *Paprocki o herb: fol*: 688. &c.

Woiewo: Smoleńſcy. Stániſław Kiſzká roku 1508. y drugi Stániſław Kiſzka, ktory zoſtał Biſkupem Zmudzkim 1519. byli Woiewodámi Smoleńſkiemi. *Bielski fol*: 499. *Stryikowski. lib*: 21. *cap*: 7. *Starowolski in Bellat*: *Koiałow*: *par*: 2. & *Hiſt*. *Poſsell*: *Polono-Pruth*:

Woiewo: Połoccy. Piotr Kiſzka 1522. y Ianuſz Kiſzka 1653. byli Woiewodámi Połockiemi. *Herberſzt*: *Comment*: *rerum Moſchovit*: *fol*: 113. & *Okolski tom*: 1. *fol*: 137. & *Paſtorius Hiſt*: *plenior*: *fol*: 137.

Woiewo: Witebſcy. Staniſław Kiſzká 1552. y Staniſław Piotrowicz Kiſzka około roku 1633. y Krzyſztof Kiſzka 1644. byli Woiewodámi Witebſkiemi. *Okolski tom*: 1. *fol*, 137. *Herburt fol*: 303. *anno* 1547. *Stryikowski fol*: 760. *Conſt*: 1633. *fol*: 60.

Woiewo: Mazow: Boguta herbu Dąbrowa 1232. Przybyſłáw z'Roſtkowa tegoż záſzczytu 1236. y Marćin Dąbrowita 1387. byli Woiewodámi Mazowieckiemi. *Cromerus lib*: 7. *Paproc*: *de Stemm*: *fol*: 320. 321. & 323.

Woiewo: Podlaſki. Mikołay Kiſzka 1569. był Woiewodą Podlaſkim. *Conſtit*: *fol.* 154. & 271. &c.

Woiewo: Chełmińſcy. Mikołay Dąbrowa herbu tegoż názwiſka 1483. Ian Dąbrowa 1515. ktorych inśi zowią Dąbrowſkiemi, y Stániſław Koſtká *de Sztenberg* herbu Dąbrowa 1551. byli Woiewodámi Chełmińskiemi. *Hiſt*: *Poſsel*: *Polono-Pruth*. *Okolski tom*: 1. *fol.* 141. & *Duryewski memor*. *fol*. 30. & *fol*. 58.

Woiewo: Mśćisłáwſcy. Krzyſztof Ciechanowſki 1602. Mikołay Kiſzka, ktory poſtąpił ná Kaſztelánią Trocką 1636. y Mikołay Ciechanowſki 1660. byli Mśćiſławskiemi Woiewodámi. *Privilegium Sigiſmun-*

mundi III. de Feudo Pruſſiæ. *Hiſt*: *Sapiehana par*: 2. *fol*. 17. & *miracula Chełm*: *fol*. 233.

Ierzy Koſtka 1610. y Staniſław Łoś herbu Dąbrowa 1694 byli Woiewodami Malborsk: *Duryew*: *in memor*: *fol*: 54. & 55. *Hiſt*. *Poſſel*: *Pol*: *Prutheni*: & *Załuſki tom*: 1. *fol*. 1013. & 1380. &c. *Woiewoda Malborski.*

Staniſław Koſtka, będąc Woiewodą Pomorskim, poſtąpił ná Chełmińskie 1551. Krzyſztof zaś Koſtka, będąc tymże Pomorskim Senatorem, umarł 1596. *Hiſt*: *Poſsell*. *Polo*. *Pruth* & *Conſt*: 1591. Władyſław Łoś herbu Dąbrowa, poſtąpił z tegoż krześła ná Woiewodztwo Malborskie 1694. *Załuſki tom*. 1. *fol*. 1013. *Woiewoda Pomorski*

Michał Łoś herbu *Dąbrowá*, teráżnieyſzego czaſu Kaſztelan Lwowſki pierwey Kamieniecki. *Kaſz: Kamieniecki.*

Mikołay Dąbrowski, herbu tegoż nazwiska, z Chełmińskiey Kaſztelanij, poſtąpił ná Woiewodztwo teyże Prowincyi 1481 *Hiſt*: *Poſell*: *Polo*: *Polo*: *Pruth*: Staniſław Koſtka, poſtąpił ná Woiewodztwo Pomorskie 1546. *Idem Poſsellius*. Ierzy Koſtka poſtąpił ná Woiewodztwo Malborskie 1607. *Idem Hiſtoricus*. Ięndrzey Łoś był tymże Kaſztelanem 1675. *Konopatſcicus*. Władyſław Łoś poſtąpił ná Pomorskie Woiewodztwo 1683. o ktorym tegoż roku *Conſtit*: *fol*. 11. & *Załuſki tom*. 1. *fol*. 85. *Kaſztela. Chełmińſcy*

Krzyſztof Ciechanowski, herbu Dąbrowa, był Kaſztelanem Mśćiſławskim 1653. *Conſtit*: Staniſław Koſtka z Kaſztelanij Elblągskiey, poſtąpił ná Kaſztelanią Chełmińską 1544 *Hiſt*: *Poſsellij Polono-Pruth*: *Kaſztelan Mśćiſław. Kaſztela: Elblągſcy.*

Krzyſztof z Woianowa Dąbrowski, herbu tegoż nazwiska umarł Kaſztelanem Gdańskim 1498. *Idem Author*. Ian Koſtka tegoż zaſzczytu, z pomienioney Kaſztelanij poſtąpił na Woiewodztwo Sędomirskie roku 1574. *Idem Hiſtoricus* & *Paprocki fol*. 474. *Kaſztelan Gdański*

Mikołay Kiſzka, był Podskarbim Wielkim W. X. Litewskiego 1643. *Załuski tom*. 1. *fol*. 1503. Piotr Iwanowicz Biały, herbu Dąbrowa, Woiewoda Trocki, będąc Hetmanem Wielkim Litewskim umarł 1488. *Koiáłow*: *par*: 2. *Sryikowski fol*: 676. &c. Ianuſz Kiſzka Woiewoda Połocki, umarł także Hetmanem W. Lit: 1653. *Paſtorius fol*. 137. *in hiſtoria*. *Podskarbi W. X. L. Hetman W. Lit.*

Staniſław Biały Kiſzka, będąc Hetmanem Polnym Litewskim, umarł 1508. *Cromer*: *lib*. 30. *Bielski fol*. 501. *Sarnic*: *l*. 7. &c. Piotr Staniſław Kiſzka herbu tegoż, Kaſztelan Wileń-

K ski

Hetman Pol. Lit. ſki, będąc Hetmanem Polnym Litewskim, umarł 1544. *Stryikowſki fol*: 596. *Koiałowicz par*. 2. Januſz Kiſzka Woiewoda Połocki, od Połney poſtąpił do Wielkiey Buławy Litewſkiey 1640. *Okolſki tom. 1. fol.* 137.

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU,

Okolſki tom: *1. fol.* 137. te herbowne wyraża imiona.

Budzińſcy, álbo Budzyńſcy we dług *Nieſieckiego*, w Powiecie Mąkowſkim.	Koſtkowie *de Strzymberg*, w Pruſach y Mazowſzu.
Dąbrowſcy tegoż Powiatu.	Laſkowſcy w Ziemi Łomżyńſkiey Woiew: Mazowieck:
Januſzowſcy, czy Januſzewſcy w Pruſsach.	Łoſiowie w Mazowieckim.
Karniewſcy, nie piſze kędy.	Młodzianowſcy w Ciechano:
Kiſzkowie w Xięſtwie Litewſkim.	Morawſcy w teyże Ziemi.
	Wdziękowſcy w Mazowſzu.
	Zgierſcy w tymże Woiewodz:

Oprocz wyrażonych, dodaie *Nieſiecki tom*: 2. *fol*. 4. tych Herbownych.

Chociwſki.	Głodowſki.	Karaś.	Porzecki.
Ciechanowiecki.	Iabłońſki.	Koc.	Płodownicki.
Garlińſki.	Iakimowicz	Lauxmin.	Roſtkowski.
Głetkowſki.	Iarzębińſki	Napierſki	Secymiński.
			Sierzputowski.

PROCEDENCYA

Ná Krzynowłogu, Grotkowie, Drążewie, *alias* Wronowym, Rakach, y Woli Rakowskiey, w Woiewodztwie Mazowieckim, Dobrzyńskiey Ziemi, Pruſach, y ná Ruſi

ŁOSIOW,

HERBU DĄBROWA.

O tey Familij napiſał *Paprocki o Kleynotach fol*. 328. Dom Łoſiow ſtarodawny y znaczny w Mazowſzu y Dobrzyńſkiey Ziemi. Był Staniſław Kaſztelanem Rypińskim wieku mego. Wſpomina go *Okolſki tom*: *1. fol*: 137. *mowiąc*: *Łoſij in Palatinatu Maſoviæ*. Obſzerniey zebrał tę Familią *Nieſiecki tom*: 3. *fol*. 151. *cum ſeqv*: Já niektorych z wyrażoney informacyi y wſzyſtkich poźnieyſzych Łoſiow kładę tu procedencyą, zaczynáiąc

iąc od Pawła Chorążego Ciechanowskiego, potym Kaſztelana Płockiego, ktorego z Succeſſorami ſpomináią tranſakcye y Akta Ziemskie y Grodzkie Ciechanowskie. Pierwſza *Roku* 1593. *fer*: *2. poſt Feſt*: *Viſt. B. V. M.* między Staniſławem Młodzianowskim, y Staniſławem Łoſiem ſynem Pawła Chorążego Ciechanowskiego, z Wronowego Dziedzicem, gdzie y bracia tegoż Staniſława Jakub y Jan ſą wyrażeni. Wſpomina go także z ſynami pomienionemi tranzakcya druga roku 1598. *fer. 6. ante. Domin*: *Sexageſ*: z Staniſławem Wronowskim, y z Staniſławem Łoſiem ſynem iego. Trzecia tranzakcya tegoż roku *fer*: 2. *poſt*. *Domi. Conduc*: tak iego, iako y ſynow wyraża w ſprawie z Mikołaiem Młodzianowskim.

Pawła Łoſia ná Wronowym, Kaſztelana Płockiego, ſyna pierwſzego, wſpominaią tranſakcye rożne w Aktach Ciechanowskich; to ieſt Roku 1581. *fer*: 5. *poſt*. *SS. Simo*: & *Judæ*. Kwietacya z pretenſyi wſzelkich, między Euſtachim, Pawłem y Mikołaiem Młodzianowskiemi, ſynami Pawła Młodzianowskiego, á Jakobem Łoſiem, Stolnikiem Ciechanowskim. Te- *Młodziano wſcy* goż wyrażaią tranzakcye inſze 1591. poczynione; ktory maiąc *Jadwigę* corkę, wydał ią za mąż Wincentemu Zelskiemu, *Zelſcy* ſynowi Felixa Zelskiego, Kaſztelana Dobrzyńskiego, iak świadczy tranzakcya 1589. *fer*: 5. *in Octava Feſt*: *Sacr*: *Corp*: *Chri*: zapiſuiąc iey 60000. złotych Polskich, y taż pomienionemu wzaiemną ſummę; także 1598. *fer*. 5. *poſt*: *Feſt*: *S. Staniślai*, y roku tegoż inſza tranzakcya *ſub eodem actu*. Drugi ſyn Pawła Chorążego Ciechanowskiego, potym Kaſztelana Płockiego, Staniſław Łoś niemaiący wzroku, wyrażony ieſt w tychże Aktach roku 1598. *fer*: 6. *ante Domini. Sexag*: między Staniſławem Wronowskim w tranzakcyi zachodzącey, & *ſub* *Wronowſki* *eodem actu* z Mikołaiem Młodzianowskim, Marcina Synem. Trzeci ſyn tegoż Pawła Łoſia, Jan Kaſztelan Wyſzogrodzki má ſwoie ſprawy Ziemskie y Grodzkie w Aktach Ciechanowskich, y ieſt wſpomniony ſynem Macieia roku 1591. *fer* 5. *poſt*. *Pente*. y 1592. *fer*. 2. *ante Feſt*: *S. Agne*: *V.* & *M.* reſpektem dobr dziedzicznych Raki y Krzynowłoga zwanych, z ſynami iego Woyciechem y Matyáſzem, o czym też tranzakcya roku tegoż, *fer*: 2. *poſt Feſt*: *S. Andre*: Jan pomieniony Kaſztelan Wyſzogrodzki, miał ſynow dwoch, Woyciecha y Matyaſza, iak świadczą Akta Ciechanowſkie roku 1586.

K2 1590.

27

159[illegible]. 1591. 1592. y 1598. Pierwſz[illegible] Woycieh Łoś, miał w dożywotniey przyiaźni Dzierzgowſką, herbu Iaſtrzębiec, o ktorych *Okolſki tom: 1mo fol: 323.* piſze: *Dzierzgoſcii in Maſovia à diviſione bonorum Dzierzgow ſic nuncupati, qui antea Jeżewſcij dicti. Erat diviſio bonorum ante annum 1270.* Z tych Pomściborz z Dzierzgowa był Kaſztelanem Ciechanowskim, ktory z Katarzyną Wilkanowską, ſpłodził Iana y Mikołáia. Mikołay Dzierzgowski zoſtał Arcybiskupem Gnieźnieńskim, Prymaſem Kroleſtwa Polskiego y Nuncyuſem 1546. o ktorym *Janicius.* Ian Dzierzgowski brat rodzony Arcypiskupa, był Woiewodą y Generałem Mazowieckim, Warſzawskim y Łowickim Staroſtą, o ktorym tenże *Okolſki loc: citt: Magnus erat amator Patriæ, maxima quoq; pro Patria fecit.* Zoſtawił z Doroty Sobockiey, ſyna imieniem *Auctus*, ktory był Kaſztelánem Sochaczewskim, Staroſtą Oſieckim; ten z Srzeńską Woiewodzanką Płocką, zoſtawił Barbarę, wydaną zá Macieiowskiego, Staroſtę Zawichoyskiego. Dalj tenże Autor piſze: *Jeżewſcij, eadem cum Dzierzgowſcijs Domus, pietati, Religioni, Militiæ dediti, ante annos 60. computavit quidam Canonicos Płocenſes & Varſavienſes 20.* Od tego Woyciecha Łoſiá z Dzierzgowską, dalſza idzie Procedencya niżey wyrażona, wprzod bratá iego rodzonego Matyaſza Łoſia, z Katarzyną Gurską namieniwſzy linią.

Matyaſz Łoś, miał ſwoie tranſakcye rożne, pierwſą Roku 1586. przed Aktami Ziemskiemi Prażneńskiemi *fer: 5 ante Feſt: SS. Simo: & Judæ*, czyniąc ugodę z Adryanem Dobrzynieckim, reſpektem Dobr Krzynowłoga mnieyſzego, y poſagu po Barbarze Łoſiownie, przez Kryſpina Łoſia, Kaſztelana Wyſzogrodzkiego, zapiſanego. Druga tranſakcya względem poſagu należącego żonie ſwoiey, Katarzynie Gurskiey, corce Iana Gurskiego, Sędziego Ziemskiego Nareńskiego, *Roku 1592. fer: 2. poſt Domi: Quinquag:* uczyniona. Z tych w dalſzym czaſie w Pruſy wynioſł ſię Jędrzey Łoś, Kaſztelan Chełmińſki, iak go wſpomina *Konopacki* 1675. Władyſław Syn iego, Kaſztelan także Chełmińſki, potym Woiewoda Pomorski, z ktorego Krzeſła poſtąpił ná Malborſkie 1694. iak piſze Załuſki *tom: 1. fol:* 1013. & 1380. Jnſi go piſzą Staniſławem, iak wyraża *Promulga: Claſi: Soc: Jeſu Lublin:* 1740. *in Præfat:* Ten Władyſław Łoś Woiewoda Malborſki, z Guldeńſzterowną

Dzierzgowſka

Wilkanowska

Sobocka

Srzeńska

Macieiowski

Jeżewscy

Dobrzyniecki

Gurski

Tátárzy, wzięli Drzewo Krzyżá S. z Łyſey Gory, y nie *Dewoynie* herb tęn názwany Dębno, był nádány, ále Pułkownikowi Tatarskiemu, ktorego niżey ſpecyfikuię.

Jákom námięnił, iż WW. OO. Benedyktyni, ktorzy máią *Cœnobium* do tych czás ná Łyſey Gorze, naylepiey o tey tranſakcyi wiedzą, ták y Hiſtorycy Polſcy, kłádę tu dowody początkow herbu tego, dla nie pośledniey explikacyi. Gdy *Nogai*, á iák inśi czytáią *Nagai;* y *Celebuga* Hetmani Tátarſcy, zá pánowánia Boleſławа Wſtydliwego, roku 1260. włośći Kroleſtwa Polskiego wielce puſtoſzyli, zá powodęm Xiążąt Ruſkich, Lwá, y Románа ſynow Dánielowiczowych, z wielką Hordą w Páńſtwa y Woiewodztwá wpadłſzy, nie tylko w Woiewodztwie Sęndomirskim wiele ludzi y Zakonnikow S. Dominiká zá Piotra Krępa Przeora, wyćięli; o czym ſtraſzną hiſtoryą czytáć u *Kromera lib: 9. fol: 206. u Pruſzcza Forteca Monárchow fol:* 111. ále też przechodząc do Bálmy, wpádli ná Łyſą gorę, y tám roku wyrażonego 1260. Stániſłáwa Opáta Swięto-Krzyſkiego ze trzydzieſtą dwiema Zakonnikámi zámordowáli, iáko ieſt wyrážono *in Aquila Polono-Benedictina Aucto: R.P. Stanislao Szczygielski fol: 77. Cum autem Tartarorum ingens vis, Nogaio & Celebuga ducibus, in Poloniam ſe per Ruſsiam effunderent, fluminibusq; glacie concretis uſi, Lublinenſem oram prætergreſsi, in Sendomirienſem impetum facerent, rerum aliquandium potiti, in Sacra imprimis loca immaniter ſævierunt. Ea inter Cœnobium S. Crucis in Monte Calvo, ſive Lyſeccio conſtructum, in quo R. Pater Stanislaus, triginta duobus Monachis præ erat, ſimiliter aggreſsi, in lectiſsimum Chriſti gregem, velut lupi ferociſsimi involarunt, atq; in odium fidei, inhumaniter omnes contrucidarunt, &c. Anno Chriſti* 1260. *Franciſc: de Biuar: Monolog: Benedictinum. Henriquez iſtis verbis referunt*, ták cytuie pomięniony *Szczygielski loco allegato.* Ktoż z tąd nie pozna? że to nie była okazya, przez Tatárow roku 1260. zá inkurſyi Hetmanow *Nagaia* y *Celebuga*, według allegacyi; á nie poźniey, iákoby zá Jágiełła Xiążęćia Litewskiego, roku 1384.

Krotko piſząc, ták śię ma początek herbu *Dębno*, iákom wzwyż wyrážonych Autorow y niżey ſpecyfikowánych, wyrozumiał: Iż partykuły drzewá Krzyżá S. Boleſław Chrabry do Polſki przyprowadził z ſobą, ktore śię ná Łyſey gorze

L zoſtá-

Pewnieyſza relacya.

Męczeńſtwo OO Dominikanow w Sęd

Męczeńſtwo WW. OO. Benedyktynow ná Łyſey gorze.

Obiáśnienie początkow herbu tego.

oſtáły, tákowym ſpoſobęm, iáko czytáłęm w pomięnioney inſkrypcyi *Szczygielſkiego fol: 119. & ſeqv: Monaſterium S. Crucis, in Monte Calvo Diœceſis Cracovien: Illuſtre perquam & antiquitate venerandum, ab inclito Polonorum Rege Anno Dom: 1006. fundatum &c. Cui Monaſterio & fratribus Caſſinô vocatis, qui duodecem miſſi leguntur, Divus Emericus Crucem auream, quinque particulas vivifici ligni Crucis Dominicæ continentem, quam Parenti ſuo Stephano, Imperator Conſtantinopolitanus magni loco muneris miſerat, & eam pro felici itineris decurſu à Patre acceptam, ſuper pectus tum Emericus ferebat, pro clenodio ſpeciali donavit, utq; ſub titulo S. Crucis Monaſterium illud perficeretur & vocaretur, à Chrabro Rege Poloniæ impetravit.*

Z kąd ſię wziął Krzyż ten ná Łyſey gorze.

Z tąd wnoſzę, iż tylko iákąś partykułę drzewá Krzyża S. zábrali byli Litwa zá Jágiellona poźniey, á nie pięć partykuł w złotey figurze inwolwowanych, co ſię ieſzcze pierwey działo zá Królá Pudyka roku 1260. á nie roku 1384. według Litewſkich Hiſtorykow.

Jllacye z Hiſtorykow.

Te záś opinie ułátwiwſzy, táką czynię informacyą. Roku 1260. zá pánowánia Boleſławá Wſtydliwego, Tátárzy, iáko wyżey, pozabiiáwſzy Zakonnikow ná Łyſey gorze, między inſzemi łupámi Kośćiołá támecznego, wzięli Krzyż w złoto opráwny, y kámięniámi ſadzony, w ktorym partykuły drzewá Krzyża S. záwarte były; á iż Tátarzy żadney kondycyi ludziom nie przepuſzczáli, zábiiáiąc ich, oprocz młodzi y pánięn, ktore zábierali, ſyn Hetmána *Nagaia* Rotmiſtrz y Pułkownik, upodobawſzy ſobie Pánnę z Domu Abdankow, Oycá y Matkę iey w cáłośći záchował. Gdy tedy powracáli ſię do ſwoiego Páńſtwa, przyiachawſzy nád rzekę Niepr, w dzikich polách ſtánęli, y tám ſię łupámi paiowáli, z ktorych Nagaiowi Hetmánowi doſtał ſię Krzyż pomięniony złoty, drogiemi kámięniámi ſadzony, z pártykułámi Krzyżá S. Lecz gdy woz, na ktorym znaydował ſię Krzyż, przepráwiáć miano przez rzekę, żadnym ſpoſobęm z mieyśćá ruſzyć go nie można było, á inſze z Kośćielnemi rzeczami tonęły; przeto Hetman Nagai z woyſkowemi Pułkownikámi uradzili, woz pomięniony zrewidowáć, czy ſię w nim nie znayduie co Kośćielnego, y ználaźſzy Krzyż pomięniony, wſpomnieli, że go z Łyſey gory wzięli. Obawiáiąc ſię tedy iákiego kazuſu, álbo pogonu zá niemi nád wodę, przez ktorą ſię beśpiecznie przepráwić

Wyrozumienie o tym herbie.

Cudo Krzyża Swiętego.

nie mogli, ogłośili, że ktoby ſię podiął y odważył odwieść Krzyż ná Łyſą gorę, będzie miał wielką nádgrodę. Nie było żadnego tey rezolucyi, obawiáiąc ſię kożdy o śiebie, lecz ſyn Nagaia, máiąc świeżą w ſercu inklinácyą do Pánny pomięnioney, ktorą zoſtáwił w dziedzictwie u Oycá y Mátki, bliſko Łyſey gory mięſzkáiących w Dębnie, ile że iey wziąść z ſobą nie mogł, do Bohemii przeieżdzáiący, á z tám tąd powracáiąc, nie tędy przez Polſkę woyſko prowádził; odezwał ſię z tą ochotą, że pod pretextem Poſłá od Tatarow do Krolá Boleſławá Pudyka poiedzie, y tęn Krzyż oddá, iákoż ták ſtáło ſię. Więc przyiáchawſzy do Krola, wſzyſtko mu opowiedział, Krzyż w cáłośći do Kośćiołá oddał, á zá námową Pánny Abdánczykowny Chrzeſt S. przyiął, y Kátolikiem zoſtawſzy, ślub z ſwoią ulubioną uczynił. Reſpektuiąc tedy Krol ſyná Hetmáńſkiego, trzymał go przy Dworze ſwoim, dárował mu miáſto y zamek Dębno z obſzernemi attynencyámi, nád to w herbie Krzyż mu nadał, ná tarczy w polu krwáwym, ná znák Chrześćiáńſkiey wiáry, y drugi Krzyż Kośćielny ná hełmie, ná pámiątkę oddánia Krzyża wziętego, herb záś Abdank przy pierwſzym Krzyżu, tęn ieſt właſny pomięnioney Pánny á małżonki iego, ktora mu była okazyą dobrą do uczynkow wzwyż wyrażonych. Piſáli ſię tedy długiemi czáſami ſukceſſorowie iego ná Dębnie y z Dębna, z kąd też y tęn herb Dębnęm názwány. Inśi piſzą, że tęn Tátarzyn zwał ſię *Damrot*, iáko *Stryikowſki*, inśi *Dęmrot*, iáko *Okolſki*, y że zá przywiezieniem Krzyżá S. do Tatarow, wſzczęło ſię wielkie powietrze, z ukaránia Boſkiego, dla nie poſzánowania tychże Relikwij, co wieſzczkowie wywrożyć mieli, że ſię BOG Chrześćiáńſki gniewa, o zábránie Krzyża ſwoiego, więc Han, przez pomięnionego *Damrota* odeſłał go. Zgoła, dla dawnośći czáſow, y rożnych Hiſtorykow, wiele ieſt opinii o tym herbie, z ſamą iednak Chronologią nie zgádzaiących ſię.

Syn Nágáia Hetmana.

Krzyż odwozi-

Herb Dębno nazwany.

Inſze opinie.

HONORYUSZOWIE WIADOMSI
HERBU DĘMBNO.

Zbigniew Oleśnicki herbu Dębno, w Akademii Krákowſkiey Filozofii y Náuk wyzwolonych Doktor, potym Podkanclerzy Koronny, Biſkup Wrocławſki, według *Miechowity lib:*

Kardynał Oleśnicki.

lib: 4. y *Okolskiego tom: 1. fol:* 146. Biſkup Krákowski był Kardynałęm S. Pryski, ktory umarł roku 1455. piſali o nim *Starovol: in vitis Epiſc: Crac: Cromer: lib:* 18. *Bielski fol:* 319. 358. *& ſequ: Spondanus in Annal: Eccleſ: n.* 27. *an:* 1431. *&c.*

Arcybiſkupi Gnież: Jakub Sieniński tegoż herbu, był Gnieźnieńskim Arcybiskupem 148. á po nim záraz Zbigniew Oleśnicki. *Damalewicz in Archiepiſcopis Gneſnenſibus.*

Arcybiſk: Lwowſk: Jan Sienicki, był Arcybiſkupem Lwowskim 1582. *Skrobiſzowski in Archiep: Leopolien:*

Biſk: Krakow: pierwſzy Xiążę Siewierſki. Jużęm wſpomniał Zbigniewa Oleśnickiego, że był Biſkupem Krákowskim, to iednak wyrażąm tu, iż naypierwſzy zoſtał Xiążęćiem Siewierskim, z tychże Biſkupow Krakowſkich. *Starowolski & Kantſcius de vitis Epiſcoporum Cracovien:* W krotce po nim, Jákub Sienicki, zoſtał Biſkupem Krákowskim, ktory umarł 1462.

Biſkupi Kuiawſcy. Jakub Sienicki, y Zbigniew Oleśnicki, byli wprzod Biskupámi Kuiawſkiemi, niżeli poſtąpili ná Arcybiskupſtwo Gnieźnieńskie. *Damalevicius.*

Biſkup Poznáńſki. Staniſław Oleśnicki, bębąc Biſkupem Poznáńſkim, umarł 1539. *Długoſsus & Treterus de vitis Epiſc: Poſnanien:*

Woiewo: Sęndom: Dobiesław z Sienna, herbu Dębno, był Woiewodą Sęndomirskim. *Laski fol:* 129. *Miechovi: lib:* 4. *Okolski tom. 1. f.* 144. Jan Oleśnicki, będąc tymże Senatorem, umarł 1457. *Miechovi: fol.* 314 &c.

Woiewo: Ruſki. Jan Oleśnicki, był Woiewodą Ruſkim, drugiego Zbigniewa Oleśnickiego, tymże Senatorem nominuie *Okolski tom.* 1. *fol:* 144.

Woiewo: Podolſki. Jan Sieniński, herbu Dębno, był Woiewodą Podolskim, około roku 1589. iák *Okolski* wyráża *tom:* 2. *fol:* 353.

Woiewo: Lubelſki. Jan Bochotnicki, tegoż herbu, był Woiewodą Lubelskim, ktory umarł 1532. *Liſt Krola Zygmunta u Okolsk: tom.* 3. *fol:* 68. *anno* 1531. Mikołay Oleśnicki był tymże Senatorem, w roku ſwoiego zeyśćią z tego świátá 1630. *Starowol: in Monument:* & *Kobierzycki fol:* 64.

Woiewo: Mazow: Zyra ſtarożytny Senator Polſki, był Woiewodą Mazowieckim 1163. *Nakielski in Miechovita fol:* 70, *Okolski tom:* 2. *fol:* 111.

Tomaſz

Kaſztelan Poznanski Tomaſz tegoż záſzczytu, był Kaſztelanem Poznańſkim 1471. *Paprocki o herbách fol:* 180.

Kaſztelan Sęndomir: Dobiesław z Sienna, był Káſztelanem Sęndomirſkim, po tym poſtąpił ná Woiewodztwo Sęndomirſkie 1438. *Laski w Statu:* 1436. *fol:* 140. Jan Oleśnicki z Káſztelanii Sęndo mirskiey poſtąpił ná Woiewodztwo teyże Satrapii, po roku 1443. *Kromer lib:* 21. *Bielski fol.* 366. Tákże Jan z Sienna Sieniński był Kaſztelanem Sęndomirśkim 1576. *Conſtit: fol:* 242.

Kaſztelan Woynicki Dobek z Sienna herbu Dębno, był Kaſztelanem Woynickim, á po tym Sęndomirskim 1436. *Okolski tom.* 2. *fol:* 84. Jan z Sienna 1438. y Páweł z Sienna 1443. byli Kaſztelanámi Woynickiemi. *Bielski fol:* 354. 366. & 373.

Kaſztela: Lwowſcy. Jan Sienińſki, był Kaſztelanem Lwowśkim około roku 1459. *Długoſz anno eodem, Starowolski in Monumen: fol:* 628. *Okolski tom:* 3. *fol:* 56. Jan Oleśnicki, y Jan Sieniński, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Podlaskie 1688. byli temiż Senatorámi. *Paprocki de Stemm: fol:* 300. *Okolski tom: 1. fol:* 146. & *Sarnicki in Præfat.*

Kaſztelán Kamienie: Jan Sienińſki 1516. był Kaſztelanem Kámienieckim. *Páprocki y Metryka Koronna.*

Kaſztelan Smoleńſki. Dobiesław z Sienna, z Kaſztelanii Smoleńſkiey, poſtąpił ná Kaſztelanią Sęndomirſką, 1435. *Bielski fol:* 352.

Zbigniew Sieniński, był tymże Senatorem, iáko go wſpomina *Conſtit:* 1631. *fol:* 5. & 1632. *Okolski tom.* 3. *in Indice.*

Marſzáłek W. K. Jan Głowacz z Oleśnicy, herbu Dębno, był Marſzałkiem Wielkim Koronnym, z kąd poſtąpił ná Woiewodztwo Sęndomirskie 1440. *Laski fol:* 152. *&c. Miechovi: lib:* 4.

Podkáncl. Koronny. Zbigniew Oleśnicki, herbu Dębno, Biſkup Kuiawski, był Podkánclerzem Koronnym, ktory urząd rezygnował 1475. *Długoſz tom:* 2. & *Damalevicius in Epiſc: Vladislavien:*

Marſzałek Izby Poſelſkiey Jerzy Potworowski, herbu Dębno, Sędzia Ziemſki Kaliski, był Marſzałkiem Izby Poſelskiey 1570. *Braun Comment: de Jur: Regnandi ratione.*

Marſzałkowie Trybunału K. Piotr Oleśnicki 1579. y Mikołay tegoż názwiska, Kaſztelan Małogoſcki 1604. Tákże Zbigniew Oleśnicki Staroſta Opoczyński 1646. byli Marſzałkámi Trybunału Koronnego.

M HERBO-

HERBOWNI DĘBNA

Według *Okolskiego tom:* 1, *à fol:* 145. *ad fol.* 147.

Czaykowſcy w Woiewodztwie Sęndomirſkim.
Czermieńſcy, czyli Czermińſcy, iák *Niesiecki* piſze, pod Winnicą.
Czymińſcy piſali śię *de Mileiow.*
Nátkowſcy, á według *Okolskiego* Nádkowſcy, w Ziemi Przemyślkiey.
Oleśniccy *de Olesnica* w Krakowskim y Sęndomirskim.
Potworowſcy *de Mileiow.*
Pozowſcy w Sęndomirskim.
Sienińſcy, czy Sienieńſcy według *Okolskiego, de Oleśnica.*
Stoiewſcy w Woiewodztwie Sieradzkim.
Skrońſcy, nie piſze kędy.
Sulimowſcy *de Mileiow* pod Winnicą.

Niesiecki tom: 2. *fol:* 32. oprocz wyráżonych, tych kłádzie Herbownych.

Bohotnicki.	Ciemiński.	Gołogorski.	Krzyżanowski.
Borowiecki.	Czayka.	Korzywa.	

Nagawſcy w Sędom:

NAGAWSCY, czy Nagayſcy herbu Dębno, w rożnych Woiewodztwach, á oſobliwie w Sęndomirskim, przeſzło od pięćiu ſet lat w Polſzcze znayduią śię, ktorych Imię pochodzi od Nagaia Hetmana Tátarskiego, ktorego iedni Hiſtorycy zwali *Dębnem*, od Dębna zamku y miaſta wzwyſz pomięnionego, inśi potomſtwo ich Dębrotowiczami, po łáćinie *Debrotes;* inni iáko *Stryikowski lib:* 13. *cap:* 2. imieniem *Dowoyna*, lecz tá opinia ieſt w cále daremna. Tá zaś tradycya, ktorą mąm z informacyi ták Xiążki Benedyktyńskiey, iáko też z procedencyi Domu tego, o początkách Nagawskich, zda mi śię bydź pewnieyſza, iż pochodzą od Nagaia Chána, czy Hetmana Tatarskiego, ktory tu był, wkroczył w Polskę z Celebugą, y ſyna miał z ſobą doroſłego, ktory Chan puſtoſzył wiele miáſt w Polſzcze, iáko to, oſobliwie Sęndomierz, gdzie przez wyćinanie ludzi ták Duchownych, iáko y świeckich krew rynſztokámi płynęła do Wiſły. OO. Dominikánow ná tęn czás wyćięto czterdzieſtu, tákże w Pokrzywnicy Cyſterſow, á ná oſtatek u S. Krzyża *in Monte Calvo* wyćięto OO. Benedyktynow, drugich w niewolą zábrano, y Drzewo Krzyża S. zábrali, y uiácháć z nim z zágárnioną kupą ludzi ták Duchownych, iáko y świeckich zá gránicę zámyślili byli, przyiachawſzy ná gránicę, konie daley z tym powozem, gdzie

Tradycya o początkach Nágawſkich.

było Drzewo Krzyżá S, poſtąpić nie mogły, rożnych ſpoſobow ſzukali, nie mogli śię dorozumieć, áże iedęn z Kapłánow náſzych powiedźiał, że dla tey przyczyny ruſzyć konie nie mogą, iż tu ieſt Drzewo S. Krzyża: poczęło śię potym powietrze y choroby rzucáć ná woyſko, *conſilium* tedy uczynili, áby to Drzewo Swięte odprowádzić ná mieyśce ſwoie, więc ſyn tegoż Chana Tatarſkiego Nagaia podiął śię odwieść go ná mieyſce, ná co pozwolił Oćiec, ná tęn czás ieſzcze wolny Monarcha, bo nie chołdował Turczynowi: *factum*, wziąwſzy konwoy z ſobą *rectâ* iachał ná Gorę Swiętego Krzyżá, y tám złożył Drzewo Swięte, ſąm záś nikomu nic nie mowiwſzy, iáko iuż był illuminowány, y miał tę intencyą zoſtáć Kátolikiem, *clandeſtinô modô* ućiekł do Kielc do Prandoty Biſkupa ná tęn czás Krákowskiego, ktorego on po wygnaniu iego konwoiu przez Polakow, ochrzćił ſolennie w Krákowie na Zamku, gdzie iego Metryká *antiqvitùs* ma bydź nápiſana, po tym go prezentował Krolowi y cáłey Rzeczypoſpolitey pod czás Seymu, y Nobilitácyą otrzymał z nádaniem herbu y donátywy w Ziemi Łomżyńskiey, od ktorego wieś zwałá śię Nagáwka, á z niey piſał śię z ſukceſsorámi, iákoż nie dawno wyſzła w poſseſsyą cudzą; drugą włość nádał mu Biſkup Prandota, w kluczu Kieleckim, ktora po tym ſpuſtoſzona przez Kozakow zoſtáłá, ſtaw ieſzcze do tych czás ma názwiſko Nagaiowſki.

Odmienność nieiáka tey trádycji.

Syn Nagáia powrácá do Polſki.

Biſkup Prandota

Chrzeſt Nagaia w Krako:

Lokacya tegoż.

Druga lokacya.

Tęn tedy pierwſzy Geneárcha w Polſzcze, ſwoich ſukceſſorow miał ſynow trzech, iednego lokował w Ziemi Łomżyńſkiey, drugiego ná donátywie Biſkupiey, z kąd dwa domy z nich rozrodziły śię w Woiewodztwie Sęndomirskim y w Ziemi Łomżyńskiey, po tym śię iedęn imięniem Michał, wynioſł z Sęndomirskiego w Litwę, ktory tám Pułkownikował, á po tym umarł, gdzie y ſukceſsorowie iego śię zoſtáli. Trzeći brat kapelánizował u Krola, po tym był promowowány do Rzymu, gdzie Kardynáłem umarł, a iego Portret wymálowány znaydował śię zá fortą záraz u WW. OO. Iezuitow w Kollegium Sęndomirſkiem, z podpiſem: *Nagaius Tartaria Cardinalis &c.* Metryki pomięnionych y inſzych Nagawskich, były w dawnym Kośćiele Kieleckim, ktory po-

Potomſtwo Nagaia.

Lokacya w W. X. Lit:

Nagai Kardynał K. Rzy:

gorzał, á teraz *de novo* inſzy. Bywáli z tego imięnia Pułkownikámi pod czás Choćimſkiey, Urzędnikámi w Wielkiey Polſzcze *&c.*

DOŁĘGA HERB.

EPIGRAMMA.

Non mirum nobis, quòd tenſam vulturis alam,
Et ſoleam, pharetram, cum Cruce ſtemma refert.
Advolet ut citiùs, vel trito tramite currat,
Pennas & ſoleam fert, bene cautus Honor.
Neve nimis lento paſsu ſe forte referret,
Ingentem ſtimulum bina ſagitta ciet.

ABRYS HERBOWNY.

Opiſanie herbu.

Jeſt podkowa biáłá, tylnemi ocelámi ná doł obrocona, ná ktorey krzyż złoty, w śrzodku podkowy ſtrzáłá żeleźcem ná doł obrocona, w polu niebieſkim. Ná hełmie korona, z ſkrzydłęm rozpoſtartym ſępa, przez ktore druga ſtrzáłá przechodzi z práwego boku. *Bielski fol:* 319. *Paprocki w Gniáździe cnoty fol:* 1007. & 1180. *o Herbách fol:* 308. *Okolski tom:* 1. *fol.* 150.

PO-

POCZĄTEK HERBU DOŁĘGI.

Herb wyrážony, ieſt w prawdzie Polſki, bo śię ták wſzyſcy Hiſtorycy zgadzáią. Pochodzi od Jaſtrzębcá, iáko y inſze herbowne podkowy. *Okolski tom:* 1. *fol:* 150. Gdy álbowiem zá Xiążęcia Boleſława Krzywouſtego pięćdziesiąt zwyćięſtwámi ſławnego, była z Pruſakámi woyna; nie iáki *Dołęgá* herbu Pobog, rezolutny y odważny Rycerz, náćieráiąc heroicznie ná Wodzá Pruſkiego, śmiertelnym go poſtrzáłem z kuſzy ugodził, y z konia zwalił; czym przeſtraſzeni żołnierze Pruſcy ućiekáć poczęli, á zá tym poparłſzy pułk *Dołęgi* Rycerſtwo Polskie, wſzyſtkich práwie ná plácu wyćięli. Zá tę dzielność, przydał Boleſław *Dołędze* do herbu iego ſtrzáłę: na hełmie záś ſkrzydło ſępa, y przez niego ſtrzáłá, ieſt wyráženiem, iż z práwego ſkrzydłá woyſkowego, pomięniony *Dołęgá* Pruſkiego Wodza ſtrzałą ugodził. *Bielski, Paprocki, Okolski loco citato.*

Bolesław Krzywouſty począł pánować 1103. roku.

HONORYUSZOWIE PRZEDNIEYSI y WIADOMSI TEGO HERBU.

Kardynał Laſocki. Mikołay Laſocki, herbu Dołęgá, wziąwſzy kapeluſz Kardynálſki od Felixa Antypapy, w krotce go oddał. Pomięniony Mikołay Laſocki, był Biſkupem Kuiawskim, umarł 1450. *Długoſsus & Damalev: de Epiſc: Cuiavien:*

Biſkup Kuiawſki

Biſk: Poznáńſki: Arnold, pierwſzy z Dołęgitow, Biskup Poznáński, umarł roku 1186. *Długoſsus & Treterus de Epiſc: Poſnanien:*

Biſkup Płocki. Alexander Dołęgita, był Biſkupem Płockim w ſtarożytnośći, bo z tym honorem umarł roku 1156. *Długoſsus & Łubieński de Epiſc: Plocen:*

Biſ: Przemyſlſki. Woyćiech Sobieiuski, herbu Dołęgá, był Biskupem Przemyślskim, z ktorą godnośćią umarł 1581. *Nákielski in Miechovit. fol:* 696.

Biſkup Chełmiń: Felix Kretkowski, tegoż żáſzczytu, umarł Biſkupem Chełmińsim roku 1730.

Biſkup Chełmſki. Woyćiech Sobieiuski, będąc Biſkupem Chełmskim, poſtąpił ná Przemyślskie 1577. *Bielski fol:* 652. *Załuski tom:* 2. *fol:* 749.

Woiewo: Sieradz: Alexander Myćielski, herbu Dołęgá, będąc Woiewodą Sieradzkim, umarł 1729.

Jan Kretkowski, był Woiewodą Brzeskim Kuiawskim

N 1451.

32

Woiewo: Brz: Kuiawſcy. Kretkowſcy. 1451. Mikołay tákże pomięnionego imięnia, umarł tymże Senatorem 1512. *Laski Statut: fol:* 82. & 83. *Herburt fol.* 236. *Załuski tom.* 2. *fol.* 556. *Przyłuſ: lib.* 1. & 2. *cap:* 2. Oprocz wyrážonych, Grzegorz Kretkowski, y Jędrzey tegoż imięnia, byli Woiewodámi Brzeskiemi Kuiawskiemi, pierwſzy umarł 1622. drugi 1643. *Okolski tom.* 1. *fol.* 422. & *tom.* 2. *fol.* 326.

Woiewo: Inowrocł: Jędrzey Kretkowski 1478. y Mikołay tegoż imięnia y herbu Dołęgá, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Brzeskie Kuiawskie, byli Woiewodámi Inowrocławskiemi. *Literæ Caſt:* Reg. *ad Urbem Crac:* & *Civit: Sandomir: ac* Metrop: *Leop: ab Alexandro Rege* 1504. & 1505:

Woiewo: Płocki. Stániſław z Sokołowa Srzęński 1436. Felix I. tegoż imięnia 1480. y Felix II. herbu Dołęgá 1554. byli Płockiemi Woiewodámi. *Bielski fol:* 354. Herburt *fol:* 218. *Okolski tom.* 3. *fol:* 242. Paprocki fol: 86. &c.

Woiewo: Mazow: Stániſław Srzęński, tegoż záſzczytu, był Woiewodą Mazowieckim. *Starowolski in Monumen: fol:* 490. *Okolski tom:* 1. *fol:* 153.

Woiewo: Pomorſki. Jakub Nárzymski, Woiewoda Pomorski, wieku teráźnieyſzego, tegoż záſzczytu.

Kaſztelan: Poznańſk: Maćiey Myćielski, Káſztelan Poznáński, był pierwey Káſztelánem Káliskim, potym poſtąpił ná Poznáńską Káſztelánią, wieku tego.

Kaſztela: Gnieźnin: Erazm Kretkowski, był Káſztelánem Gnieźnińskim, umarł 1558. *Paproc: fol:* 473. *Okolski tom:* 1. *fol:* 153. &c.

Kaſztelán Sieradzki Antoni Myćielski, Kaſztelan Sieradzki, wieku teráźnieyſzego.

Kaſzteld: Łęczyccy. Jákub Laſocki, herbu Dołęgá, roku 1573. y Remigian Zaleski, tegoż záſzczytu, 1645. byli Káſztelanámi Łęczyckemi. *Nakielski in Miechb:* f. 654. & *Conſtit:* 1641. f. 10. &c.

Kaſztela: Brz: Kuiawſcy. Tomaſz Dołęgita 1228. Jan Kretkowski 1457. Jędrzey z Kretkowa 1471. Mikołay Kretkowski, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Inowrocławskie, y Erazm tegoż imięnia, potym Kaſztelan Gnieźnieński 1550. byli Kaſztelánámi Brzeſkiemi Kuiawskiemi. *Nakielski, Pretorius, Długoſs: tom:* 2. *Lipski, Metrica Reg: Bielski* 1538. *Okolski, Załuski,* P*aprocki* &c. Temiż byli Senátorami, Grzegorz I. roku 1567. Grzegorz II. roku 1622. tákże Jędziey 1633, Kretkowſcy. P*aprocki, Okolski tom:* 1. f. 153. & *tom.* 2. f. 328. &c.

Woy-

Woyćiech Laſocki, tegoż herbu, był Kaſztelanem Inowrocławskim 1546. wſpomina go *Metryká Koronna.* *Kaſztelan Inowrocł:*

Albrycht tákże Laſocki, był tymże Senatorem w roku 1690. ktorego czáſu wſpomina go *Konſtyt. fol:* 5.

Jan Uliński, herbu Dołęgá, około roku 1654. był Káſztelánem Kámienieckim. *Acta Caſtren.* Premislien. *Kaſztelan Kamieniecki.*

Tomaſz Srzęński 1456. Zawiſza Dłuźniewski 1535. y Tomaſz Nárzymski 1636. herbu Dołęgá, byli Kaſztelánámi Płockiemi. *Paprocki, Okolski, Metrica Reg:* & *Acta Caſtr. Ploc.* *Kaſztelan Płocki.*

Ian Stániſław Láſocki, będąc Káſztelanem Czerskim, umarł 1621. *Starowolski in Monument:* f. 267. *Kaſztelan Czerſki*

Damian Kretkowski, ktory umarł 1674. y Władyſław tegoż imięnia 1728. byli Kaſztelanami Chełmińskiemi. *Conſtit:* 1667. 1670. & 1674. &c. *Kaſztela: Chełmińſcy.*

Michał Laſocki, Podkomorzy Łęczycki 1466. był Marſzałkiem Nádwornym Koronnym, *Cromer. lib.* 26. & *Bielscius anno eodem* 1466. *Marſzałek N. K.*

Wacław Láſocki, Podkomorzy Zákroćimſki, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1682. *Marſza: Tryb: K.*

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU.

Według *Okolskiego tom.* 1. *à* f. 152. *ad* f. 158.

Babiccy w Ziemi Warſzawsk.
Bartniccy w Powiećie Ciecha:
Bycháwſcy w Lubelskim.
Czyndaccy w Płockim y Rawskim Woiewodztwie.
Dłużniewſcy w Ciechanowsk: y Płockim Woiewodztwie.
Dobrzykowſcy w Płockim.
Dymińſcy w Sieradzkim.
Dziedziccy w Płockim.
Dziublewſcy w Sieradzkim.
Galemſcy w Ziemi Dobrzyń:
Goreccy, nie piſze kędy.
Iáśińſcy w Dobrzyń: Ziemi.
Iáſtrzęmbſcy w Goſtyńſkim.
Ierżmánowſcy w Pruſach.
Kámięńſcy w Dobrżyńskiey Ziemi.
Kawieccy z Kawieczczyna, ná Hermakách, w Podolskim.
Kliczewſcy ná Zakrzewie.
Kobierniccy w Płockim.
Kowalewſcy w Dobrz: Ziemi.
Kozierowſcy w Krákowsk: y Ziemi Dobrzyńskiey.
Kretkowſcy w Ziemi Dobrz.
Laſoccy, od Laſotek, támże.
Mazowieccy, támże.
Makowieccy, támże.
Mliccy Jarmułtowie w Płoc: Woiewodztwie.
Nárzymſcy ná Zawkrzu.
Oſsowſcy w Ziemi Dobrzyń.
Otoccy w Ziemi Sieradzkiey.
Rádzimowſcy w Płockim y Powiećie Zákrzewſkim.

N2 Ro-

Roskowſcy w Płockim.
Rucharſcy, támże.
Ruśieńſcy w Dobrzyń: Ziemi.
Sierakowſcy, támże.
Słuccy w Płockim Woiewodztwie.
Służowieccy, nie piſze kędy.
Skotowſcy, nie piſze kędy.
Sobieiuſcy w Kuiaw: y Płock.
Srzęńſcy w Płockim Woiew.
Szornelowie w Ziemi Zmudz.
Turſcy w Mazowiec: Ziemi.
Ulińſcy w Ziemi Przemyślsk:
Waldowſcy w Pruſach.
Zábieńſcy w Kuiáwach.
Zále'cy w Łęczyckiey Ziemi.

Oprocz wyráżonych, Herbownych wylicza *Niesiecki tom:* 2. *fol:* 50.

Borſa.	Jarmułt.	Łukowski.	Nitoſławski.
Burnak.	Jurgielewski.	Mdzewski.	Ośiecki.
Chodakiński.	Komorowski.	Moſtowski.	Piſkorski.
Ciefzkowski.	Koſzkawski.	Monſtwild.	Szczepáński.
Dąbrowski.	Kruśiński.	Myćielski.	Starozrębski.
Dmiński.	Kuberski.	Myśliborski.	Szyſzka.
Grábowski.	Kurkláński.	Nieſutowski.	Tochman.
Gzowski.	Leski.	Niewiadomski.	

PROCEDENCYA
ŁACHOW SZYRMOW
HERBU DOŁĘGA.

Omyłka w Herbarzu P. Nies:

Errorem ſtáło śię, iż nie máiąc doſkonáłey informacyi, wydrukowáno w herbárzu *Patris Niesiecki tom:* 4. *fol:* 296. tę o Fámilii Szyrmow annotacyą: SZYRMA herbu *Lubicz* ná Połeśiu, ále miáſto dwoch krzyżow, ſtrzáłá z dołu ku gorze podkowę przeſzywa, ná hełmie trzy piora ſtruśie. N. Szyrma, Podſędek Piński, ſynowie iego Fránćiſzek y Jozef. Paweł Szyrma, Moſtowniczy Piński, Regent Trybunału Litewskiego. Antoni *Soc: Jesu Præpoſitus Domûs Profeſſæ Varſavien:* rządził y Prowincyą Litewſką 1716. Kaznodzieyską też funkcyą wſławiony: ſą iego Kazánia w druku. 1mo *Dni skárbowe, to ieſt, Dni swiątecznemi kazaniámi ogłoſzone w Wilnie* 1719. *in fol:* 2do *Rok skárbowy, to ieſt: kazánia ná Niedziele w Wilnie* 1722. *in folio.* 3tio *Kazánia, álbo Exhorty poſtne w Supráślu* 1713. *in 4to.* Balcer Szyrma do indygenatu przypuſzczony ná Seymie 1686. Są y Szyrmińſcy w Wilkomirſkim. N. Szyrmińſki Chorąży Wilkomirski 1704.

Ze tedy

Doſkonáła o tym Domu informacya.

Ze tedy nie doſkonale, o ſtárożytnym Szyrmow Domie nápiſano, á herbem cále śię pomylono; przeto wiedzieć náleży: Iż z tego Domu *Mikołay Szyrma.*, zá dziedzicznego pánowánia Wielkiego Xiążęćiá Lit: Zygmunta Kieyſtutowicza, bráta Witołdowego w Trokách zábitego, z Korony Polskiey, w kray Poleski *in confiniis* Wołynia leżący, *circa annum* 1435. przybywſzy, naypierwſzy tám po Wielebnych w Bogu XX. Frančiſzkanách w Pińſku, przez tegoz Xiążęćia W. Lit: Zygmunta, ufundowánych Katolikow, między Dyzunicką Ruśią, Lachem názwány, otrzymał *Jure meriti* ná dwoch mieyſcách nád Styrem rzeką, w Sielcu y Koniuchach, od tegoż Xiężęćia ku ſłużbie woienney, *territoria, alias* daniny, ktore potym Kázimierz Jágiełłowicz Krol Polſki, Dziad Krola Zygmunta Auguſta, dla Jana Szyrmy ſyna Mikołáiowego, y potomkow iego potwierdził. Wnuk Mikołáia, Marćin Janowicz Lach Szyrma, zá pánowánia Zygmunta Auguſta Regnanta Polskiego y Wielkiego Xiążęćia Litewskiego, iuż u Mátki iego Krolowy Bony, Zygmunta pierwſzego żony, iuż u ſámego Monarchy Zygmunta Auguſta, ná drugich wielu ſytuacyach w tymże kráiu Poleskim, á miánowićie Lachowicze nád rzeką Piną, Łopatyń *cum jure patronatûs* Cerkwi Łopatyńſkiey, tákże Widybor; *item* w Czarnowie, Mieśćiatyczách Boryczewiczách, Hrywkowiczách, Zołkiniach, Łaśicku &c. &c wyſłużył y miał ſobie *per privilegia* nádánych dobr. *Tandem* po uprzywileiowánym od tegoż Monarchy Zygmunta Auguſtá Powiećie Pińskim, y nádáney iemu Ziemſkiey y Grodzkiey Jurysdykcyi, ieſzcze przed zákończoną *in Anno* 1569. między Koroną Polska, á Wielkim Xięſtwem Litewskim Unią, y záſzłą *Unionis* Konſtytucyą, tenże Marćin Lach Szyrma, naypierwſzym *in Ordine* Powiatu Pińskiego záśiadáiąc, zwyczayne przed Stolnikiem, Podſtolim, y Piſarzem Ziemskim, według Statutu Litewskiego mieyśce, zoſtał Woyskim. Syniego ſtárſzy Erázm, Wnuk Wawrzyniec, Prawnuk Mikołay, Praprávnuk Piotr, Komornik Gràniczny Piński; ſyn záś Piotra ſtarſzy z pierſzey żony Mrozickiey ſpłodzony Jan, woynę zá Towarzyſz z Służką Hetmánem Polnym W.X. Lit: ſłużąc, ná kámpánii Bukowińskiey w obozie, z tym śię pożegnał świátem: á drugi z trzećiey żony Poniatowskiey ſpłodzony, teraz żyiący Paweł Antoni Szyrma, Piſarz Ziemski Piński.

Lokacya w Polesiu.

Dobrá Szyrmow.

Dalſza Procedencya.

Poniatowſka.

O Drugi

Drugi ſyn młodſzy Marćina Szyrmy, Woyſkiego Pińskiego, Staniſław, tákże Woyski Piński, Wnuk Páweł, Prawnuk Grzegorz Szyrma, *præteritô immediatè ſeculô* pierwey Grodzki, po tym Ziemſki Piſarz, ná reſzćie Podſędek Pińſki. Synowie iego, ſtárſzy Antoni *Soc: Jesu*, ſławny ná Ambonie Kollegiackiey Warſzáwskiey, zá Krola Jana III. Kaznodzieia, po tym Proboſzcz Warſzawski, *ſuo tempore* Prowincyał Litewſki, wydał *in lucem* dwa tomy kazań, ieden *à Dominicis*, á drugi *à Feſtis*, trzećie záś *opus in 4to* Exhort poſtnych. Drugi ſyn Grzegorza Franćiſzek, pierwey zá Stároſty Pińſkiego Xiążęćia Mićhałá Korybuta Wiśniowieckiego, Kanclerza Litewskiego, po tym Woiewody Wileńſkiego, Hetmana Wielkiego W. X. Lit: Sędzia Grodzki, *gradatim* Podſtarośći Sądowy Piński, á trzeći Jozef Podſędkowicz Piński, wſzyſcy trzey bráćia z Uzłowskiey *procreati*, nie dawnemi czáſy *pie defuncti*. Franćiſzka ſynowie teraz żyią, Kazimierz z Tokarskiey Podſędkowny Pińskiey, Piotr Staroſta Czerniechowski, Rotmiſtrz Stároſtwá Pińskiego, Tadeuſz, y Jozafat Chorąży J.K. Mći, z Nieſłuchowskiey drugiey żony ſpłodzeni Szyrmowie, Podſtárośćicowie Pińſcy, oprocz drugich bráći Zakonnikow; á Jozefa żyie teraz ſyn ieden Iákub Szyrma, ktory śię urodził z Skirmuntowny; ieſt & *collateralis* Antoni Szyrma *minorennis*, w Woiewodztwie Brześćiáńskim, Wawrzyńca Wnuk, tákże *de ſtirpe* Stániſława Woyſkiego Pińskiego *procedens*. *Vigebat ab ævo, vigetq; ad præſens*, ten ſtarodawny Dom rodowity Szlachecki *in Orthodoxa Fide Catholica* (ták, iż żadnego *ſexus maſculi* po dziś dzień nie było *diverſæ religionis*) *ſuis* w Rzeczypoſpolitey, y w tymże Powiećie Pińſkim *meritis*, iuż woynę ſłużąc, iuż Poſelskie, Deputackie, Kommiſsarskie, y dalſze publiczne funkcye odpráwuiąc, záſzczyca śię záś y pieczętuie nie Lubiczem, ále herbem Dołęga zowiącym śię.

Uzłowſka

Tokarſka

Niesłuchowſka.

Skirmuntowna.

PROCEDENCYA

Z Kawieczczyna ná Hermakách Dołęgitow, KAWIECKICH.

Kawieckich dawne Elogium.

Przypominájąc *Okolski tom: 1. fol:* 151. & 152. godnośći, *merita*, heroiczne dzieła, y dobre uczynki Dołęgitow, z wyráżonemi niektorych imionámi, liczy tákże w tęn komput *Kawieckich*, lubo ich *erroneè* Kawetckiemi wydrukowáno, mowiąc: *Quid enim crux, ſolea, ſagitta, ala vulturis cum telo? ſunt hæc pietatis ſpecimina, fortitudinis inſignia, victoriarum trophæa, perennitatis monumenta. His admoti* Kawieccy *&c: facti Judices, juſtè judicando; electi legati, liberè pro libertate egerunt; vocati Senatores, parentis affectum in Republica conſervarunt. Luctarunt cum felicitate, & à felicitate non vincebantur.*

Tęnże Autor *fol:* 152. *tom: cita:* piſząc o tymże herbie Dołęgá, wſpomina drugi raz *Kawieckich* nie inſzych, tylko ktorych tu Familią piſzę, lubo ich Kaweckiemi nominuie: álbowięm z Kaweckich, pieczętuie śię iedęn Dom *Gryfem* w Sieradzkim Woiewodztwie, iáko *Nakielski in Miechovita fol:* 25. & 36. wyraźnie o nich świadczy: drugi Dom Kaweckich ſzczyći śię *Gozdáwą* w Woiewodztwie Ráwskim; iáko Mateuſz Kawecki Piſarz ſkarbowy, ſynowi ſwemu zmarłemu, nádgrobek w Wieliczce z tymże herbem wyſtawił roku 1626 o czym *Starovol: in Monumen:* Káwieckich záś dwa Domy znayduią śię, iedęn pieczętuie śię *Wyſzogottem*, w Wielkiey Polſzcze: drugi *Dołęgą* ná Ruśi, iáko to w Podolſkim *&c.* z ktorych był Krzyſztof z Kawieczczyna, Piſarz Ziemſki Podolſki, Kommiſsarzem do rozgrániczenia Podolá od Wołoſzczyzny, przez Konſtytucyą roku 1661. *fol:* 26. náznáczony; á po tym był Sędzią Ziemſkim Podolſkim, iák go wyraża Konſtytucya roku 1667. *fol:* 16. y tak wielu inſzych Ichmośćiow Káwieckich, o ktorych tu piſzę.

Okolſki o Kawieckich.

Dyſtynkcya Kaweckich y Kawieckich.

Z tąd tedy poznáć, że *Okolski* w wyrážonych mieyſcách piſze o *Káwieckich* pod herbem Dołęgá, o tych, a nie o inſzych, lubo ich Káweckiemi kłádzie, z niebáczności ná literę i, mowiąc do nich: *Multi namq; ex vobis, & omnes fere exercitatiſsimi milites, plurimi doctiſsimi Iudices, ſapientiſsimi Notarii, optimi Senatores. Iudicem terreſtrem in Podolia & Notarium germanum ejus* Kaweccios, (zámiaſt Kawieccios) *de veſtris armis dum recolo, jure meritô tales titulos tribuo.*

Dyſcernencya Okolſkiego.

Nieśiecki záś *tom:* 2. *fol:* 494. wſpomnioną Fámilią ták opiſuie. *KAWIECCY herbu Dołęgá* ná Ruśi. Jan Woyski Latyczowski, z Seymu 1613. náznáczony do rewizyi Stároſtwa Chmielnickiego. *Conſtit: fol:* 29. Jan 1648. w Podolſkim, Krzyſztof z Kawieczczyna, naprzod Piſarz Ziemſki Podolski, Kommiſsárz do rozgraniczenia Podola od Wołoch.

Error o tey Fámilii.

35

Conſtit: 1661. *fol*: 26. w roku 1667. iuż był Sędzią Ziemſkim Podolſkim. *Conſtit*: *fol*: 16. Krzyſztof y Stániſław 1688. Dorota y Kátárzyna Káwieckie Zakonnice u Wſzyſtkich SS. we Lwowie. Jan Sędzia Ziemſki Podolski 1639. *Hiſt*: *Coll*: *Barenſis*. Szymon Oboźny Woyskowy 1659. *Hiſt*: *Coll*: *Crac*: Rotmiſtrz Pancerney Chorągwi, Jędrzey Stolnikowicz Halicki 1674. Franćiſzek Skárbnik Podolski, z Dobromirskiey zrodzony, z Kátárzyną Drużbácką żył bezpotomnie, fundował wraz z nią miſsyą naſzę w Liczkowcach. *Tylo* Nieśiecki.

Ze tedy nie zupełną wyráził procedencyą, wiedzieć náleży, iż Jaroſław z Kawieczczyna Káwiecki, Sędzia Ziemski Podolski, z Woiewodztwa Sieradzkiego, z Jádwigą Krobanowską żoną ſwoią, przenioſł śię w Woiewodztwo Podolskie, z ktorey zoſtawił Swiętoſławá ożęnionego z Kopyczyńską, á z nich zoſtał śię Alexander bezdzietny. Tegoż Jaroſława ſyn drugi Adam, trzeći Iakub, bezdzietni obadwá; czwarty ſyn Ian, Sędzia tákże Ziemski Podolski, z Dorotą Ruſzkowſką *procreavit* Swiętoſława, Stefana, Alexándrá, y Zofią corkę, nie máiących potomſtwa. Tegoż Iana Sędziego Ziemſkiego Podolskiego ſyn Krzyſztof *de Kawieczczyn in* Hermaki, tákże Sędzia Podolſki, ożęnił śię z Maryanną Woroniczowną, z ktorą ſpłodził Iana Podczáſzego Bracłáwskiego, ktory z Bránicką herbu *Gryfa*, miał Annę corkę zá Moczárskim, drugą Teofilę zá Chrząſtowſkim, trzećią Zofią zá Kámińskim. Pomięnionego Chryſtofora Sędziego Podolſkiego, z Woroniczowny ſyn drugi Władyſław, Sędzia Grodzki Latyczowski, ktory z Kunegundą Zábłocką z Podola, miał Krzyſztofa bezdzietnego, Micháłá, Staniſławá Chorążego Latyczowskiego, Sędźiego Winnickiego, Pułkownika woysk Koronnych, ktory z Agnieſzką z Łucławicz Taſzycką z Woiewodztwá Krákowskiego, ſpłodził Maxymiliana Podczaſzego Nowogrodzkiego, z Brygidą Włocką z Krákowskiego, máiącego potomſtwo; to ieſt Antoniego ſyna, Márcyannę, y Annę corki. Drugi ſyn Stániſławá Chorążego Latyczowskiego, z teyże Agnieſzki Taſzyckiey, Mikołay Łowczy Podolski, miał żonę Kátárzynę Kámińską z Wołynia, z ktorey zoſtało śię ſynow dwoch, Piotr y Franćiſzek. Trzeći ſyn Stániſława wyrażonego, pomięnioney żony, Máćiey Cześnik Czerniechowski, z Anną Wilczopolſką z Wołynia ożęniony. Czwarty

ſyn Sta-

Krobanowſka. Kopyczyńſka. Ruſzkowſka. Woroniczowna. Branicka. Moczarſki, Chrząſtowſki. Kamińſki Zabłocka. Taſzycka. Włocka. Kamińſka Wilczopolſka.

ſyn Stániſławá Chorążego Latyczowskiego, Sędziego Winnickiego, Pułkownika woysk Koronnych, Iacek Stolnik Latyczowski, Staroſta Szyineński, bezżenny, był Deputatem ná Trybunał Koronny roku 1746. Pomięniony záś Władyſław Kawiecki, Sędźia Grodzki Latyczowski, oprocz wyrážonych ſynow, z Kunegundy Zábłockiey, miał trzy corki, Annę Kruſzyńską, Ioánnę Bielowską, y Eleonorę, *primo voto* Dulską bezpotomną, *ſecundo* Woroniczownę. Z tych Kruſzczyńskiego potomſtwo, Woyćiech bezżenny, y Ewa Tarnowská; Bielowskiego záś ſyn Antoni ożęnionego z Lipińską, y Ioanna corka zá Lityńskim Sędźią Latyczowskim; Woronicza potomſtwo, Iákub, Ioanna, y Máryanna.

NESTEROWICZ, *herbu Dołęgá*, á nie *Pobog*, iák *P. Niesiecki* nánotował *tom*: 3. *f*. 346. Kázimierz Dołęgá Neſterowicz, Cześnik Brzeſki W. X. Litewſkiego.

Kruſzyńſka. Kruſzyńſki. Lipińſki. Lityńſki. Woronicz

DZIAŁOSZA HERB.

EPIGRAMMA.

am pennas habeo cultâ nigredine tinctas,
Quæ cedunt aptè laudibus hiſce ſuis.
Vultur erat Latijs auſpex in Marte triumphis,
Regibus augurio proſper ad alta fuit.
Hic datur annexum cornu ſibi qua ratione?
Ut volet hoc ſtimulo vultur ad aſtra Poli.

P

ABRYS HERBOWNY.

Ná práwym boku tárczy, ieſt rog Jeleni ſzáry ze czterema ſękámi, ná lewey ſkrzydło Sępa w polu czerwonym rozpoſtárte, na hełmie trzy piorá Struśie. *Bielski fol: 269. Paprocki fol: 904. Okolski tom: 1. fol: 195.*

POCZĄTEK HERBU.

Działoſza rączy y dzielny Kawaler.

Boleſław Krzywouſty Monarcha Polski żył przed rokiem 1139. tęn dla rozerwánia melancholii, poluiąc z dworem ſwoim, y pátrząc ná ſzybkość y dzielność Działoſzy niektorego Rycerza Polskiego, iż poſunąwſzy śię żá biegnącym w polu ieleniem, złápał go zá rog, ktory ukruſzony w ręku iego zoſtał, á po tym nápadłſzy ná ſępa wzlátuiącego, ubił mu buzdygánem ná powietrzu ſkrzydło. Záczym Monarcha Boleſław rozweſelony tą dzielnośćią Działoſzy Rycerza, nádał mu dla záſzczytu tęn herb imięniem iego názwány Działoſza. *Okolski loco citato &c.*

ANTENACI y HERBOWNI *DZIAŁOSZYCOWIE.*

Pierwſzy Genearcha tey Familii, Działoſza Rycerz Polſki, *Pierwſzy Genearcha herbu tego w Polſzcze y W. X. L.* od ktorego tymże imięniem herb wyrážony názywa śię, był w reſpekćie zá dobre przyſługi u Boleſławá Krzywouſtego, zá co dobrá Rogow darował mu: Był bowięm w káżdey okázyi rączy Káwáler, iáko poznáć z dzielnośći iego, gdy ná koniu dobiegał ielenia, bez śieći łápáiąc go zá rogi, y ſępá ná powietrzu biiąc buzdygánem. *Okolski tom: 1. fol:* 197. *Manuskrypt ſtary w rozdźiale 25.* przydáie, iż tego herbu używał niegdy Borek, Woiewoda Poznáńſki. *Borek Woiew: Poz:*

Hincza Kaſztelán Sieradzk: Sędomirſ: Podſkarbi Koronny R. 1458.

Teyże Fámilii y herbu, był Hinczá z Rogowá, Káſztelán Sierádzki, ktory umárł roku 1190. *Paprocki de Stemmat: fol 259. Okolski tom: 1. fol: 197.* Hinczá drugi, był Káſztelanem Sendomirskim, po tym Podſkarbim Koronnym, umárł roku 1474. *Miechovit: Cromerus lib: 15. Długoſsus fol: 29. Okolski loco citato.* Tęnże był Poſłem do Jágiellona ná tęn czas ieſzcze Wielkiego Xiążęćia Litewskiego z Włotkiem y Száfráńcem, zápraſzáiąc go Imięniem Stánow Polskich, do poſtánowienia z Krolową Jádwigą, ná Tron Kroleſtwa Polskiego. *Crom: lib: 15. Bielski fol: 283.* Więcey o tych u *Niesieckiego tom: 3. fol:* 871. doczytaſz śię.

Piętkowicz Biſkup Zmudzki. Jerzy Piętkowicz, był Biſkupem Zmudzkim, o ktorym *Paproc: in Nido virt:* y *Piaſecki chron: fol:* 49. powiáda, że był herbu Działoſza, á *Niesiecki z Koiáło: M. S. tom: 3. fol.* 592 przyznáią, iż herbu Pomian; żył pod czás ćiężkiey herezyi w Litwie, ták dalece, iż po nim Melchior Giedroic ſukceſsor iego, nie záſtał w cáłey Dyecezyi Zmudzkiey, tylko śiedmiu Xięży Kátolickich: umarł roku 1574. *Giedroic Biſkup Zmudzki.* Tęnże Autor *Niesiecki tom: 2. fol:* 556. piſze, iż Wołczko Kokutowicz, herbu Działoſza, tenże herb przyiął ná śiebie y ná Dom ſwoy, pod czás Seymu Horodelskiego roku 1413. według *Statutu u Łaskiego f.* 127. *Kokutowicz w Xięſtwie Litewſk:* Jákoż y *Okolski tom: 1. f.* 197. o tymże piſze, lubo w literze pierwſzey imięnia nie zgadza śię, wyrażáiąc te ſłowa: *Rokutovicij; hi tempore unionis ad Arma hæc vocati ſunt à Hincijs, per ſuum Prædeceſsorem Lupum Rokutovicium.*

Reflexya.

Tu zważyć należy, iż dwie ſą Fámilie, ktore śię Działoſzą herbem záſzczycáią; iedna w Polſzcze pochodząca od ſwego Genearchy Działoſzy; druga w Wielkim Xięſtwie Litewſkim, przez partycypacyą od Hinczá Rogowskiego, pod czás unii ná Seymie Horodelskim, przez Wołczka Rokutowiczá, czy Kokutowiczá. Zgoła *Okolski loco citato*, zá żyćia ſwoiego herbownych piſze Działoſzow; Hińczow, Rotultow, Rogowskich, Rokutowiczow, y Wołczkow, ktorych po łáćinie *Lupos* náżywa. *Niesiecki* Autor tych wyráża: Dogilá Cyrynę, Dowgiałá, Eytmina, Gołguda, Piętkowiczá, Stánczewiczá, Szybińskiego. *Herbowni*

PROCEDENCYA

Fámilii ná Łyczkowie DOGILOW CYRYNOW, W. X. Litewſkiego, Powiatu Lidzkiego w Woiewodztwie Trockim, przy Kleynoćie Oyczyſtego herbu Dźiałoſza *Concivium*, iáko dokumenta *ex Actis* Grodu Lidzkiego, y innych Akt opiewáią,

SKONNOTOWANA.

Oblata Familii Dogilow Cyrynow.

Ná dokument niżyi wyrážoney Procedencyi, ná dobrách Łyczkowie, od Xiążąt Litewſkich Witolda y Gedymina nádánych, Dogilow Cyrynow, herbu Dźiałoſzá, kłádę tu wypis z Xiąg Grodzkich, Zamku Włodźimirskiego, roku 1727.

W Grodzie Włodzimirſk: R. 1727.

Suſcepta przed Iwanickim Łowcz: Nowogr: Podſtar: Włodz:

dnia trzydzieſtego Páździernika, Genealogii przez Fránćiſzka z Łyczkowa Dogila Cyrynę, Stolnika Trębowelskiego, *per oblatam* podáney; *tenoris ſequentis*: W Roczki ſądowe Grodzkie Włodzimirſkie, od dnia dwudzieſtego trzećiego mieśiąca, roku wzwyż ná Akćie wyrázonych przypádłe, y Sądownie odpráwowáć śię záczęte, przedemną Woyćiechem Stániſłáwem Antonim, ná Stárych Iwaniczách Jwánickim, Łowczym Nowogrodzkim, Podſtarośćim Grodzkim Włodźimirskim, y Xięgámi ninieyſzemi Grodzkiemi Stárośćińskiemi, *Comparens perſonaliter* Fránćiſzek Dogil Cyryna, Stolnik Trębowelſki, tę Genealogią imięnia ſwego, *per oblatam* podał *de tenore verborum ſequenti*.

Pacowna. Boreykowna. Diakowſka. Gębarżowſka. Sobieſzczyańſki. Karlińſka. Podbereſk. Iziernicki. Garbowſki. Iżycki. Winnicki. Dąbſki. Stępkowſki. Burkacki. Woyna. Miączyńſki. Rakowſki. Chomętowſka. Łayſzczewſka. Łopacka. Potocka. Skotnicka. Modryńſka.

‘Cyriacus Dogil in Łyczkow Jaroſzewicz, à quo Timothe-
‘us, à quo Matvij, à quo Nicolaus, qui cum Theodora Paco-
‘wna, Stanislaum, à quo exſtat proles; Petrum, à quo extat
‘itidem proles. Joannem, qui cum Boreykowna, primô votô
‘Theodora Diakowſka Georgium quinubum, Michàélem, à
‘quo cum Gębarżowſka Andreas, à quo extat proles, Mari-
‘anna Generoſi Joanni Sobieſzczyański conſors, Marcum, à quo
‘cum Anaſtaſia Karlińska Georgius ſterilis occubuit à Svecis,
‘Marianna Generoſi Joannis Podbereski conſors, primo cum
‘Generoſo Iziernicki ſterilis; Criſtinam binubam, ſecundo
‘cum Generoſo Garbowski, Franciſcum in ſæculo in Chriſto
‘Bernardinum, primo cum Generoſo Michàéle Daniele bino-
‘minis Iżycki, Conſtantinum, à quo extat proles, Annam bi-
‘nubam, quæ Michàélem, à quo itidem extat proles; Tereſsi-
‘am Generoſi Winnicki conſortem, ſecundo Generoſi Stepha-
‘ni Dąbſki, cum quo Magdalenam virginem innuptam, pri-
‘mo voto Danielis Alexandri binominis Stępkowski, Mari-
‘annam Alexandram binominis binubam, à qua Joannes, à
‘quo extat proles, ſecundo Generoſi Burkacki, à quo extat
‘proles, primo Generoſi Mathiæ Woyna, Stanislaus, à quo ex-
‘tat proles, Anaſtaſiam binubam, à qua Marianna maritata.
‘Secundo Generoſi Samuelis Miączyńſki, Adalbertus ſterilis,
‘Barbara Generoſi Rakowſki. Secundo voto cum Chomento-
‘wska ſterilem; tertio cum Dorothea Łayſzczewſka, quæ pri-
‘mo voto fuit Łopacka ſterilem; quarto voto cum Marianna
‘Potocka, cum qua Nicolaum Notarium Terreſtrem Bra-
‘cławienſem, qui cum Skotnicka, primô votô Modryńska Jo-
ſephum

Ianiſzewſka. Cieſzkowſka. Stoińſka. Orańſki. Iwanická. Więckowſka. Rabczewſki. Przyłuski. Iaróſzewiczowna. Zieliński. Promiński. Mieſzkowſka. Wydżdzyna. Hulanicka. Łazarski. Hulewicz. Czarnecki. Kiliński. Pawłowsk: Korzeniowski. Sobieſzczyański. Leduchowski. Wyrzykowski.

ſephum, cum Janiſzewſka Capitaneum Niechvorovienſem‘
Udalricus, Carolum, Georgium Dapiferum Trębovlenſem,‘
Vice-Capitaneum Caſtrenſem Vlodimirienſem, qui cum Ca-‘
tharina Cieſzkowſka Iacobum ſterilem, Franciſcum, qui cum‘
Franciſca Stoińska Mariannam Apolloniam binominis, Mar-‘
ciannam Mag: Iacobi Oráńſki, Iudicis Terreſtris Czerniecho-‘
vienſis, ſecundo cum Dorothea Iwanicka ſteriliter: primo cum‘
Criſtina Więckowska Mariannam Generoſi Joannis Rabcze-‘
wski conſortem, Joannem binubum, Juſtinam Generoſi Przy-‘
łuſki conſortem, Catharinam ſterilem, ſecundô cum Ma-‘
rianna Iaroſzewiczowna, cum qua Angelam, primô cum Ge‘
neroſo Zielińſki, Theofilam binubam, ſecundô cum Promiń-‘
ſki, cum utrisq; ſterilem, Alexandrum ſterilem. Quintô vo-‘
tô cum Alexandra Mieſzkowſka, quæ primô votô fuit Wydż-‘
dzyna ſterilem; Alexandrum, qui cum Hulanicka Ioannem in‘
ſæculo, in clauſtro Antonium Sancti Franciſci Minorum Con-‘
ventualium. Georgium in ſæculo, in clauſtro Petronium‘
Ord: Prædicator: Mariannam Generoſi Łazarſki ſterilis; He-‘
lenam generoſi Hulewicz, à qua Marianna Generoſi Martini‘
Czarnecki, Criſtinam Generoſi Iacobi Kiliński, cum quo‘
Thomas ſterilis, Cátharinam maritatam, Franciſcus Notari-‘
us Ovrucenſis, qui cum Helena Pawłowſka Apolloniam, Ma-‘
riannam, Annam, hæc demortua, Danielem, Carolum, Sa-‘
muelem ſteriles, Marianna ſterilis. Auguſtinus ſterilis, Ludo-‘
vica Generoſi Korzeniowski, à quo proles extat, Magdalena‘
Generoſi Sobieſzczyańſki, à qua extat proles; Catharinam‘
Chriſtinam binominis, à qua cum Mag: Leduchowski, Caſimi-‘
rus, à quo extat proles; Tereſsia Generoſi Wyrzykowski, cum‘
quo proles extat. *W tey Genealogii podpis ręki Iegomośći podáwáiącego w te słowa*: Fránćiſzek z Łyczkowa Dogil Cyryna, Stolnik Trębowelski. Ktora to Genealogia zá podániem y prozbą wzwyż rzeczonego Jegomośći *per oblatam* podawáiącego, á zá moim Urzędownym przyięćiem do Xiąg ninieyſzych Grodzkich Włodzimirskich, *de verbo ad verbum* ieſt ingroſſowána, z ktorych y ten wypis pod pieczęćią Grodźką Włodzimirską ieſt wydany, piſany w Zamku Włodzimirſkim. (*Locus † Sigilli.*) *Correxit Zaleski. Legit cum Actis Szawłowski.*

Cyryak, Tymoteuſz, Mikołay Dogilowie Cyrynowie. Dokumenta Grodu Lidzkiego R. 1500. 1507. 1576. Pacowna.

Cyryak ná Łyczkowie Dogil, od Jarofza Dogila Antenata ſwego, Jaroſzewicz: miał ſyna Tymoteuſza; Wnuka Matyaſza, Prawnuka Mikołáia Dogil Cyrynow: á że ćiż Ichmość *Cives* Powiátu Lidzkiego bywáli ná Seymikách w Trocku y Lidzie pod czás obrad, iáko dokumenta y inne Tranſakcye ſpecyfikowáne *expreſsè* utwierdzáią, od roku 1500. 1507. zá Krola Alexandra, y 1578. 1596. Tęn Mikołay Prawnuk Cyryáka, wſzedł *in fœdera* małżeńskie z Teodorą Pacowną *ad obloquentiam* Tranſakcyi pierwſzey, zá pánowánia Krola Stefána roku 1576. *die 19. 9bris* datowaneij; powtorney, to ieſt

Iey teſtament roku 1581.

Teſtámentu teyże Teodory, *aliàs Fedi* Pacowny, w máiętnośći Łyczkowskiey roku 1581. *die* 29. *Aprilis* ſpiſane *in originali*. Tákże w trzećiey roku 1625. *die* 6. *Maij in originali*, á *per oblatam* 1643 *die 3. Iunii* podaney. Tá Teodorá Pácowna Dogilowa Cyrynina, herbu *Gozdawa*, to teſt: dwie Lilie białe w polu czerwonym, złotym śćiągiem związáne, ná hełmie pięć pior páwich, á ná nich drugie tákież Lilie. *Bielski fol*: 142. *Paprocki & Okolski*. Imięnia y rodowitośći Pacow W. X. Lit: przezacna tá Fámilia y ſtárożytna, z Florencyi, do Xięſtwá Litewſkiego przenioſłá śię; ktora w Włoſkim Páńſtwie ieſzcze przed Národzeniem Chryſtuſa znaydowáła śię. Za Oktáwiuſza Auguſta Ceſarza: z teyże Fámilii był

Coſmus Paccius Pontifex Maxim9. *S. Márya Mágdálena Pácowna.*

Coſmus Paccius Pontifex Maximus, y Swięta Márya Mágdálena *de Pazzis*, to ieſt z Paziuſzow, *alias* Pácow, we Florencyi Zakonu Kármelitáńſkiego, iáko świádczy Liſt Xiążęćia Florenckiego, piſany do Pácá Biskupa Wileńskiego, przy ktorym poſłał mu teyże Swiętey Relikwie, to ieſt Ząb w złoto opráwny y włoſy w kryſztale inkludowáne, przyznáiąc Páca tegoż bliskim kolligátem ſwoim. Wieleby tu piſáć potrzeba o procedencyi, záſługách, y godnośći tey Prozápii; zá

Pacow W. XL. przedni Pano: Arcybisk: Gnieźnień: Bisk: Wileński. Bisk: Pło: Biskupi Zmudzccy

czym przednieyſzych tylko w honorach Pácow tu wyrażąm. Z tych Filip był Arcyciſkupem Gnieźnieńskim, ktory umarł roku 1278. *Damalevicius de Archiep: Gneſnen*: Mikołay Pac, był Biskupem Wileńskim, ktory umarł roku 1684. Szymon Pac, był Biſkupem Płockim, ktory umarł 1129. *Długoſz y Łubieński in Epiſc: Plocen:* Mikołay Pác, był Biskupem Zmudzkim, umarł roku 1619. ktorego wſpomina Konſtytucya 1613. *fol*: 46. Kázimierz Pac, Biſkup tákże Zmudzki, umárł 1692. o ktorym Konſtytucya 1667. *fol*: 3. & 1690. *fol*: 5.

Biskup Kiiowski. Woiewo: Wileńſki Kaſztela: Wileński Biskup Wileńsk: Wo: Tro: St: Zmud:

fol: 5. Mikołay Pac, był Biſkupem Kiiowskim, umarł 1580. *Nakielski & Miechovi: fol*: 707. 768. Michał Pac, Woiewoda Wileński umarł 1682. o ktorym *Załuski tom.* 1. *fol*: 31. *Zawadzki fol*: 51. Stefán Mikołay Pac, był Káſztelanem Wileńskim, á po tym Biskupem Wileńskim 1672. *Conſtit*: 1670. *fol*: 16. & 1662. *fol*: 14. Piotr był Woiewodą Trockim 1670. *Załuski tom*: 1. *fol*. 187. *Zawadzki fol*: 84. Páweł Michał Pac, był Staroſtą Zmudzkim, ktory umarł 1696. wſpomináią go Konſtytucye 1685. *fol*, 13. Jerzy Pac, był Woiewodą Kiio-

Woiewo: Kiiowski.

wskim, przed Dymitrem Xiążęćiem Pacyatyczem, ktory umarł roku 1503. *Koiałowicz par*: 2. *Stryikowski fol*: 689. Mi-

Wo: Pło:

kołay Pac, był Woiewodą Połockim po Jędrzeiu Sapieże, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Smoleńskie, o ktorym *Guagv: Hiſt: Polo*: 1611. *fol*: 204. &c. Kryſtyn Pac, był Woiewodą

Wo: Poło

Połockim, ktory umarł roku 1221. *Cromer: lib*: 7. *Biels: f.* 142. *Okolski tom*: 1. *fol*: 223. &c. Kryſtyn II. tákże Woiewoda

Wo: Pło:

Płocki, ieſzcze przed rokiem 1372. *Długoſz tom*: 2. Stániſław Pac, Woiewoda Witebski, po Stefanie Xiążęćiu Zbará-

Wo: Wit: potym Wo: Trocki.

żkim, ktory poſzedł ná Woiewodztwo Trockie, otrzymał toż Woiewodztwo Witebskie. *Paprocki de Stemmat: fol*: 674. *Stryikowski lib*: 7. &c. Pac tákże był Woiewodą Witebſkim roku

Woiewo: Witebski

1658. Páweł Pac, był Woiewodą Mśćiſławskim roku 1587. *Stryikowski lib*: 7. *Koiałow: par*: 2. Jan Pac, był Woiewodą

Woiewo: Miński. Kaſztela: Smoleńſcy.

Mińskim około roku 1615. *Okolski tom*: 3. *fol*: 339. Páweł Pac, był Káſztelánem Smoleńskim. Dominik także około roku 1569. *Okolski tom*: 2. *fol*: 97. Jerzy tákże był Kaſztelanem Smoleńskim około roku 1596. *Acta Caſtr: Luceorien.* Jerzy Pac, był Káſztelánem Połockim roku 1596. *Okols: tom*:

Kaſztela: Połocki.

2. *fol*: 51. Tákże Krzyſztof Pác, przed Krzyſztofem Rudominem, był tymże Káſztelánem Połockim, y Michał Kázimierz roku 1700. *Załuski tom*: 2: *fol*: 955. Páweł Pac, był

Kaſztela: Witebski. Woiewod: Mśćisła: Kaſ: Mś: K. Mińſ: Kanclerz Litewski. Podkancl: Litewski.

Kaſztelanem Witebskim, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Mśćiſławskie. *Bielski an*: 1513. *fol*: 957. *Papr: de Stemmat: fol*: 674. Mikołay Pac, był Káſztelanem Mśćiſławskim 1587. *Sarnicki*. Páweł Pac, był Káſztelanem Mińskim 1587. *Sarnicki*. Krzyſztof Pac, był Kanclerzem Wielkim W. X. Lit: 1684. *Záłuski tom*: 1. *fol*: 81. Stefan Pac, był Podkanclerzym Litewſkim przed rokiem 1640. *Centuria Potockiego fol*: 186. &c. Był przed tym Podskarbim Wielkim W. X. Lit: *Centur: Po-*

Woiewod: Wileński y Hetman W.W.X. Litewsk: Refer: L.

Chorąży Litewski. Chorąży Nad: y ciż oba Marſzałkowie Izby Poſ: y Try: Li:

tockiego fol: 479. Michał Pac, był Woiewodą Wileńskim, Hetmanem Wielkim W. X. Lit: umarł roku 1682. *Załuski tom:* 1, *fol:* 37. *Zawadzki fol:* 51. był przed tym Hetmánem mnieyſzey Buławy. *Kochowski Climac:* 3. Stefan Pac, był Referendárzem Litewsſkim, y Marſzałkiem Izby Poſelſkiey 1692. *David Bravm in Comment: Iurium Reg: Polon:* Krzyſztow Pac, był tákże Marſzałkiem Izby Poſelskiey w Brześćiu Litewskim roku 1653. Krzyſztof Pac, Chorąży Litewski, był Marſzałkiem Trybunału Litewskiego, umarł roku 1650. Konſtanty Pac, Chorąży Nadworny Litewski, był tákże Marſzałkiem Trybunału Litewskiego, umarł roku 1678. Krzyſztof Pac, Piſarz Litewski, Marſzałek Trybunału Litewskiego, umarł roku 1715. y teraz ſą Pacowie Stároſtámi.

Męcińska

Ludwiska

Kożuchowska. Zankowſ: Lipska.

Korczakowska.

Tegoż Mikołáia ná Lyczkowie Dogila Cyryny, z Teodory Pácowny, pierwſzy ſyn Stániſław, y drugi Piotr, o ktorych Genealogia nápiſana, lubo potomſtwo wyráża, ále go *per expreſsum* nie denominuie, tylko námięniáiąc, iż obydwu *extat proles*; przeto teraz podług świádectwa autentycznych tranſakcyi *ſpecificè*, tegoż Stániſława Dogila Cyryny, z Teodory Pácowny, ſpłodzonego ſyna, dalſza procedencya wyraża śię, to ieſt: od Stániſława dopiero wſpomnionego, idzie ſyn iedęn Semion, ktory z Mączyńską ſynow czterech *procreavit*, pierwſzego Jana bezdzietnego, drugiego Páwła, ktory z Máryanną Ludwiską miał Annę Uro: Popławskiego, y Tereſsę Uro: Brudzowskiego małżonki. Trzećiego ſyna Wacława, ktory z Zofią Kożuchowśką *ſterilis*. Czwartego y oſtátniego Stefana, ktory z Máryanną Zankowską *procreârunt* Konſtantego, tęn w pierwſzym małżeńſtwie z Agnieſzką Lipſką miał ſynow dwoch, Mikołáia z potomſtwem, y Janá bezdzietnego, w powtornym z Anną Korczákowską, *itidem* dwoch, Márka z potomſtwew, y Andrzeia w ſzkołách ieſzcze będącego. Od Piotra *proles extat fœmella*. Jan z Łyczkowa Dogil Cyryna, Cześnik Brácławski, ſyn trzeći Mikołáia Dogil Cyryny, z Teodory Pácowny ſpłodzony, wziął w małżeńſtwo Teodorę Boreykownę, herbu *Kośćieſza*, to ieſt ſtrzałá biáła wpoł rozdarta, żeleźcem w gorę proſto obrocona, przez ktorą nád rozdárćiem Krzyż położony, w polu czerwonym; ná hełmie trzy Piorá Struśie. *Bielski fol: 117.* Paprocki *in Nido fol:* 306. & *de Stem: f.* 301. *Okolski tom:* 1. *f.* 468. &c. Tego herbu używáli od Unii

Do niego dwá Gryfy przydáne od Ceſarza Rzymſkiego.

Boreykow herb dáwny tegoż imięnia.

Boreykowie, Chodkiewiczowie krwią złączeni Domu ſwoiego z Cyrynámi.

Woiewodowie y Kaſztelani Wileńſcy.

Woiewo: Trocki.

Kaſztela: Troccy.

Unii W. X. Litewskiego z Koroną Polſką, ná Seymie Horodelskim roku 1413. Boreykowie Chodkiewiczowie, niż Gryfa do niego przydáli ná tárczą, y ná hełm drugiego z mieczem, pod czás Legácyi Hieronima Chodkiewiczá, Káſztelana Trockiego, Stároſty Zmudzkiego, od Zygmunta Auguſta Krola Polſkiego, do Ceſarza, ktory mu przydał do herbu Kośćieſza, Gryfow do niego dwa z mieczámi, y Hrabſtwo S. P. Rzymskiego; o czym *Bielski fol:* 761. *Paprocki in Nido* 1157. & *Stemmat:* 661. Ze záś Chodkiewiczowie, iedni ſą z Boreykámi, oprocz imięnia y herbu, przed pierwſzą Unią ná Seymie Horodelſkim przyiętego; piſze o tym *Stryikowski fol:* 517. wſpomináiąc Janá álbo Iwána Boreykowicza Chodkiewicza, Hetmana woyſk Smoleńskich y Siewierskich przećiwko Moskwie; o czym też *Koiałowicz par: 2. lib: 2. Rozmowy Polaká z Litwinem* roku 1565. drukowáne &c. Lubo tedy Boreykowie w Wielkim Xięſtwie Litewskim, y ná Wołyniu, pieczętuią śię herbem ſwoiego imięnia, ktory ieſt na kſztałt dwoie Z drukowánych, środniemi liniámi ná krzyż złożonych; po Unii iednák Boreykowie Chodkiewiczowie, iuż go nie záżywáli. Wiele tego imięnia y záſzczytu zacnych mężow było, nieśmiertelną wſławionych chwałą: z ktorych tu tylko przednieyſzych wſpominąm, dla záſzczytu Domu ſwoiego z Cyrynámi złączonego. Jan Karol Chodkiewicz, był Woiewodą Wileńskim, umarł roku 1621. *Conſtit: 1616. fol:* 5. & 1621. *fol:* 3. tymże Woiewodą był Krzyſztof Chodkiewicz, ktory umarł 1650. *Okolski tom:* 3. *fol: 140.* & *Paſtorius f.* 228. Kaſztelanow Wileńskich było Chodkiewiczow ſześćiu: Hieronim iedęn, umarł 1480. *Okolski tom: 3. fol:* 139. Hieronim drugi umarł 1562. *Stryikowski lib:* 25. *cap: 1. fol: 769. Paproc:* & *Okolski.* Jan pierwſzy umarł roku 1579. *Bielski fol:* 761. *Starowolski,* Paprocki, & *Stryikowski lib:* 25. *cap:* 4. Hieronim trzeći umarł 1616. *Kobierzycki fol:* 488. Krzyſztof poſtąpił ná Woiewodztwo Wileńskie 1642. *Okolski tom: 3. fol:* 339. Jan drugi Chodkiewicz, Káſztelan Wileński, umarł 1661. *Heròés Chodkiewicij.* Alexander był Woiewodą Trockim, ktory umarł 1626. *Łubieński fol: 89.* Hieronim y Grzegorz, Káſztelánowie Troccy, poſtąpili ná Káſztelánią Wileńską. *Stryikowski, Koiałowicz par:* 2. *Okolski tom:* 3. *fol:* 139. &c. Item Krzyſztof Chodkiewicz, z Trockiey Káſztelanii, wziął

R Wileń-

Wileńſką 1636. *Okolski tom:* 1. Hieronim Stároſta Zmudzki, Káſztelan Wileńſki, umarł roku 1562. *Stryikowski, Paprocki, Koiałowicz.* Jan pierwſzy Stároſta Zmudzki, Káſztelan Wileński umarł 1579. *Paprocki o herbách* 524. y 683. Jerzy Chodkiewicz, Staroſta Zmudzki, umarł 1592. Jan drugi Staroſta Zmudzki, poſtąpił ná Woiewodztwo Wileńſkie 1616. *Okolski tom: 1. fol:* 473. Hrehory Chodkiewicz, Woiewoda Kiiowski, poſtąpił ná Káſztelánią Trocką około roku 1557. Alexander Chodkiewicz, był Woiewodą Nowogrodzkim. Jan Chodkiewicz, był Woiewodą Witebſkim. *Paprocki & Koiałowicz par:* 2. Alexander Woiewoda Podlaſki, poſtąpił ná Woiewodztwo Trockie. *Conſtit:* Ian Chodkiewicz, Káſztelan Wileński, był Marſzałkiem Wielkim W. X. Lit: umarł 1579. *Paprocki fol:* 524. *&c.* Ierzy Chodkiewicz, Stároſta Zmudzki roku 1594. Hieronim Chodkiewicz 1595. Hieronim inſzy Kaſztelan Wileński 1614. Krzyſztof Káſztelan Trocki 1635. Krzyſztof Woiewoda Wileński 1647. Ci wſzyſcy z Boreykow Chodkiewiczowie miánowáni, ieſzcze zá Witeneſa Wielkiego Xiążęćia Litewskiego, ktory chcąc rozerwać melancholią, wyiechał ná łowy, w tym śćiśniony ze wſząd nieprzyiaćielem, ták dálece, iż ſpoſobu do uchronienia śię nie było żadnego, oprooz tego, iż Witeneſa Xiążęćia, niektory z Boreykow Rycerz mężny y odważny, wziąwſzy ná bárki ſwoie, w knieie nie doſtępne záprowádził o kilka mil, y od nie beśpieczeńſtwa nieprzyiáćielſkiego w cále ochronił. Z tey okázyi názwány był Boreyko Chodek, á ſukceſsorowie iego zwáli śię z Boreykow Chodkiewiczowie. Działo śię to roku Páńskiego 1300. iák wyrażáią *Rozmowy Polaka z Litwinem* 1565. wydáne. *Heròés Chodkievicij, Stryikowski fol:* 513. *Koiałowicz par:* 2. *lib:* 2.

Staroſto: Zmudzccy
Woiewo: Kiiowſki.
Wo: Now:
Wo: Wit:
Woiewo: Podlaſki.
Marſzałek W. X. Lit:
Woiewo: y Kaſzte: Wileńſcy

Co śię tycze Boreykow herbu tegoż imięnia, ktorego zażywáli Boreykowie Chodkiewiczowie przed Unią pierwſzą W. Xięſtwa Lit: z Koroną Polską, dla wielkiey ſtarożytnośći y odległośći, to tylko czytam u *Nieśieckiego tom:* 1. *fol:* 149. 150. w Wielkim X. Litewskim, Woiewodztwie Kiiowskim y Wołyńskim rozłożeni. Niektorzy twierdzą, że pámiętny Chodkiewiczow Dom, od Boreykow ſwoie początki zábrał, iákoż między przodkámi ich, *Stryikowski* y *Koiałowicz*, kłádzie Januta Boreykowicza y innych.

Boreyko herbu ſwego imięnia

Jerzy Władyſław Boreyko, Podczáſzy Wileński, y Kázimierz Stefan roku 1674. podpiſali z Wileńskim Woiewodztwem elekcyą Jana III. Grzegorz Ian Komornik Łucki, ktorego Helena za Stefanem Czeczelem, Teofila zá Adámem Bętkowskim, y Máryanna. Synow dwoch, Samuel wziął Annę Czechowską, żyiącą pierwey z Lędrzeiem Słowińskim, Daniel poiął Eufrozynę Czápliczownę, z ktorey Ian Stefan Podczáſzy Podlaſki, Staroſta Poberſztyński, ktory z Anny Ołtarzewskiey przed tym Gumowskiey, dwie corki zoſtáwił, Elzbietę zá Károlem Nenchą, y Angelę: ſynow trzech, Antoniego, Kázimierza, Piotra. Wácław ſyn drugi Dániela, Podczáſzy Owrucki, roku 1712. Więcey o tych Boreykách nic nie piſze: teraz ieſt Piotr Boreyko Káſztelanem Záwichoſtskim. *Poty Niesiecki.*

Czeczel.
Czechowſka.
Słowiński
Czápliczowna.
Ołtarzewska.
Gumowská.
Nencha.

Tegoż Iana z Łyczkowa Dogil Cyryny, z Boreykowną było ſynow dwoch, Ierzy, ktory śluby małżeńskie pięć rázy ponáwiał, Alexander, o ktorym niżey; y corka iedna Katárzyna Kryſtyna *binominis* zá Leduchowskim.

Boreykowny ſynowie od Iana Dogil-Cyryny.

Tęn Ian Dogil Cyryna, Cześnik Brácławski, był przyiaćiel *intimus* Xiążąt Oſtrogskich, Iánuſza Káſztelana Krákowskiego, y Władyſława Dominika Woiewody Sęndomirskiego, od ktorych pierwey Xiążęćia Krákowskiego, práwo przywileiem ná dobrá wieś Kliteńkę w Powiećie Krzemienieckim leżące, *Jure ordinationis* z potomkámi ſwemi otrzymał; tylko że to práwo, pod czás nieſzczęśliwey woyny Piławieckiey *in originali* zginęło. Przeto przez wyżey wyrážonego Xiążęćia Woiewodę Sęndomirskiego, powtornym przywileiem, roku 1649. dnia 1. Marcá w Tarnowie, temuż Iánowi Dogil Cyrynie z potomkámi, iego ná pomięnione dobra wieś Klitenkę potwierdzone, ktore przywileiu práwo, *ad comparitionem* Ierzego Rotmiſtrza, ſyna tegoż wyráżonego Iana, do Grodu Krzemienieckiego, *proprii Diſtrictûs*, roku 1654. *die 4. 9bris, per oblatam* podáne, á po tym oblátą powtorną do Xiąg Grodzkich Włodzimirskich, roku 1722. *die 23. Februarii* ingroſsowáne.

Ierzy z Łyczkowa Dogil Cyryna, Stolnik Trębowelski, Rotmiſtrz woyſka Pancernego J. K. Mośći y Rzeczypoſpolitey, podług tranſakcyi dekretu w ſpráwie ná ſądach Hetmáńſkich, w obozie pod Warſzawą, roku 1656. *die 22. Iunij* ferowánego, á *per oblatam* do Xiąg

Ierzy Dogil Cyryna

Ziemskich, Woiewodztwá Kiiowskiego, Trybunału Lubel-
ſkiego, roku 1673. mieśiącá Auguſta *die* 19. podánego, ſyn
pierwſzy Jana z Boreykowny, w rożnych okázyách woien-
nych dzielny y doświádczony Rycerz, zá Krola Iana Kázi-
mierza mężnie ſtáwał, iáko dáwnośćią rodowitośći zaſług
Domu ſwego przykłádem Anteceſsorow woynę tráktował.
Wiele bowięm rozruchow, y woien gwałtownych z Moskwą,
Turkámi, Chmielnickim, Tátarámi, y Kozakámi tego wieku
było, przećiwko ktorym Rycerſtwo Koronne, y W. X. Lit:
ućieráć śię mężnie ochotę miáło; o czym *Stanislaus Kobie-
rzycki Kaſztelan Gdański, Autor Laudatus lib:* 6. *pag:* 376. *item
lib:* 7. *fol:* 448. & 469. *Ioannes Paſtorius de Bello Scythico, Co-
ſatico, & alijs.* Tęnże Ierzy Dogil Cyryna, piſał śię z Ły-
cżkowa, iák świádczą tranſakcye rożne, tákże ná wypiśie z
Xiąg Grodzkich Zamku Włodzimirskiego roku 1681. dnia
14. Czerwca, ktorego też czáſu pomięniony Ierzy Dogil Cy-
ryna był Stolnikiem Trębowelskim, Sędzią Deputatem z
Woiewodztwá Brácławſkiego ná Trybunał Koronny. Tęn
naywprzod wſzedł w kontrákty małżeńſkie z Teodorą Dya-
kowſką, herbu Trąby, to ieſt cztery trąby myśliwskie ná
krzyż złożone w polu czerwonym, ná hełmie trzy piorá ſtru-
Senko Ko- śie. Herb tęn z Węgier do Polſki przenieśiony zá Włády-
ślewski. ſłáwá Polſkiego y Węgierſkiego Krola, przez Seńka Kośle-
wſkiego, ktoremu w záſługách tenże Krol dał ná Podolu
Diákowſcy. dobra Diakowce y Tuſypowce práwem dziedzicznym, we-
dług przywileiu dánego roku 1442. z ápprobátą Zygmunta
Sieniako- 1530. z kąd názwáni ſą Dyakowſcy. Iednak tychże dyſpar-
wie. tycya, znayduie śię z ſwoiemi przydomkámi, od ſwoich An-
Worwole- teceſsorow, iáko to od Iwana Sieniáka Sieniákowie, od Iwa-
towie. na Worwola Worwoletowie, inni Iánczetowie, inni od
Iánczeto- Hryńćia Hryńczetowie názwáni; z tych Semen Sieniák Dia-
wie. kowſki, zá Władyſława IV. Krola Polſkiego, Rotmiſtrz
Hryńcze- Pancerney Chorągwi, mąż Rycerski, miał zá ſobą Xiężniczkę
towie. Woroniecką, z ktorey ſyn Sámuel poiąwſzy Szeptycką, ſpło-
Xiężni- dził Mikołáia Podſtolego Látyczowſkiego. Tęn po rożnych
czka Wo- funkcyách woyskowych Pułkownik y Regimentarz, w wielu
roniecka. okázyach świádectwo dał ſercá mężnego. Zona iego Wi-
Wisłocka ſłocka. Dymitr Diakowski Sieniak z Leduchowskiey zoſtá-
Leducho-
wska.

wił ſynow Mikołáia, y Leona, z tych Mikołáia z Młockiey *Młocka.*
ſyn, Tomaſz Alexander Diakowski, Staroſta Łucki, z Xiężni- *Xiężnicz-*
czki Czetwertyńskiey urodzony, Stefan y Bazyli w Bracła- *ka Cze-*
wskim, roku 1674. elekcyą Iana III. podpiſali &c. Iwan y *twertyń-*
bráćia iego ſławni z męſtwa rycerskiego u *Paprockiego*: o tym *ſka.*
piſze *Niesiecki tom:* 2. *fol:* 112.

Michał Dogil Cyryna, Woyski Lubelski, ſyn pierwſzy Je- *Jerzego*
rzego z Diakowskiey, ktorego z Gembárowskiey ſyn Iędrzey, *Dogila*
máiący potomſtwo płći białogłowskiey, y Máryánna cor- *Cyryny*
ka, Sobieſzczyáńſkiego małżonka, ktorych tákże potomſtwo. *proceden-*
Márek ſyn drugi Ierzego Dogil Cyryny, tákże z Diakowskiey, *cya z Dia-*
był Sędzią Deputatem Trybunału Koronnego z Woiewodz- *kowſkiey.*
twá Brácławskiego, w roku 1673. podług tranſakcyi auten- *Sobieſzczy-*
tycznych, *ad ejus comparitionem*, imięniowi ſwoiemu ſłużą- *áńſki.*
cych, tegoż roku dniá 19. Sierpnia, do Xiąg Trybunalſkich
Woiewodztwá Kiiowskiego *Lublini*, iáko śię námięniło wy-
żey, *per oblatam* podánych; á ná oſtátek wyżey ſpecyfikowá-
ne dokumenta, z tranſakcyą *ſub Actu* roku 1701. *in Caſtro Var-
ſavien:* będącą *ad proprium Territorium* Grodu Powiatu Lidz-
kiego roku 1721. *die* 21. *Iunij per oblatam* przenieśione, ktorego
Marka z Anáſtazyą Kárlińſką ſyn tákże Jerzy bezpotomny, y *Karlin-*
corka Máryanna, pierwſzym małżeńſtwem zá Iziernickim bez- *ſka.*
dzietna, drugim związkiem z Podbereſkim, ieſt potomſtwo. *Izier-*
Kryſtyna corká tegoż Ierzego z Diakowſkiey, byłá zá dwiema *nicki.*
mężámi, *primo voto* zá Michałem Dánielem Iżyckim, z ktorych *Podbe-*
Konſtanty máiący potomſtwo, Jozefa y Anna *binuba*, z ktorey *reſki.*
ſyn Michał: *ſecundo voto* táż Kryſtyna z Garbowſkiego urodziła *Iżycki.*
Franćiſzka, ktoremu w Zakonie Bernard. Tereſsa druga cor- *Garbo-*
ka Ierzego z Diakowską, pierwſzym małżeńſtwem była zá Win- *wski.*
nickim bezpotomna, drugim małżeńſtwem zá Stefanem Dąb- *Winni-*
ſkim, ktorych corka Mágdálena. Máryanna Alexándra *bino- cki.*
minis, trzećia corka Ierzego z Diakowſką, pierwſzy raz ślu- *Dąbſki.*
bowáła Alexándrowi Stępkowskiemu, ktorych ſyn Ian má- *Stępko-*
iący potomſtwo; drugim ślubem żyłá z Burkáckim, z ktorych *wſki.*
tákże potomſtwo. Anaſtázya czwarta corka Ierzego z Dia- *Burkacki.*
kowską, dwa rázy tákże śluby małżeńskie ponawiáła, pier-
wſzy z Matyaſzem Woyną, ktorych ſyn Stániſław máiący *Woyná.*
potomſtwo. Corka Máryanna zámężna, y ſyn drugi Woy-

42

Miączyńſki. Rakowſki.

ćiech bezdzietni: táż Anaſtazya w drugim małżeńſtwie z Samuelem Miączyńſkim miáła corkę Bárbárę zá Rákowſkim, y z nich potomſtwo.

Jerzy Dogil Cyryna Rothmiſtrz. Chomentowska. Łayſzczewska Potocka.

Wzwyż wyrážony Ierzy z Łyczkową Dogił Cyryna, Stolnik Trębowelski, Rotmiſtrz Woysk Páncernych, z drugą żoną Chomęntowską, y trzećią Dorotą Łayſzczewską, żył bezdzietnie.

Z czwartey záś żony Máryanny Potockiey, *herbu Janina*, to ieſt tarcza bronátna w czerwonym polu, ná hełmie Páwie piorá; miał ſynow czterech, Mikołáia, Ierzego, Iana, y Alexándra; corkę záś iednę Teofilę, o ktorych niżey, wprzod krotko námięniſzy, iák wiele było Przezacnych mężow, nie tylko w Senáćie, ták Biſkupow, iáko y świeckich Pánow, ále też y w woysku ſławnych Rycerzow tegoż herbu y Domu iednego, lubo rożnemi imionámi Szláchetnemi zowiących śię.

Jan Sobieski Krol Polski Herbu Janina.

Naywprzod przypomináiąc Jana III. z Domu Sobieſkich, herbu Iánina, Krola Polskiego, nieporownánego zwyćiężcę Národow Wſchodnich, iáko go ogłaſza ſława cáłemu wiádoma świátu. Był wprzod Márſzałkiem Wielkim Koronnym, Hetmanem Polnym, dáley Hetmanem Wielkim, z ktorey Miniſteryi obrany Krolem Polskim; naywiękſzy Domowi temu uczynił záſzczyt. Tegoż záſzczytu *Vitus* był Biskupem Płockim przed rokiem 1206.

Biskupi Janinowie.

Máciey był Biſkupem Przemyślskim, ktorego *Długoſz* y *Nakielski*, wiele uczynkow y cnot chwalebnych opiſuie.

Piaſecki Biſkup.

Tymże Biſkupem był Páweł Janina. Piaſecki, ktorego Kronika dzieiow Polskich ieſt drukowána; przedtym záś był Biskupem Kámienieckim, z ktorego poſtąpił ná Biskupſtwo Chełmskie.

Januſz Wierzbięta Potocki Kaſztel: Krakow: Kaſztel: Krakow: Sobieski.

Jánuſz Wierzbięta, herbu Iánina, Antenat Potockich, záśiádał naywyżſze krzeſło Krákowskiey Káſztelánii, zá Krola Włádyſława Łokietka, o ktorym *Długoſz* pod rokiem 1306. *tom:* 2. Tymże Káſztelanem Krákowskim, był Iákub Sobieski, ktory umarł roku 1647. iák piſze *Okolski in Ruſsia Florida.*

Woiewodowie. Bidzinski Sobieski. Kaſztell: Podlodowski.

Iánuſz Antenat tego Domu, był Woiewodą Sęndomirſkim, ktorego wſpomina *Długoſz* roku 1266. y 1283. iáko y Stefan Bidziński, zmarły w roku 1704. Marek Sobieski Woiewodą Lubelskim umarł roku 1606. Jakub Sobieski, był wprzod Woiewodą Bełzkim, á potym poſtąpił ná Woiewodztwo Ruskie. *Okolski tom:* 1. *fol:* 304. Mikołay Podlodo-

lodowski, Iánina, był Kaſztelanem Kiiowskim, ktory umarł roku 1674. á wſpomina go *Porządek Elekcyi.* Wit z Chotla Antenat tey Familij, Káſztelan Płocki roku 1228. podpiſany ná fundacyi Klaſztoru Witomskiego.

Kaſzewski. Sobieski Marſzałek.

Henryk Iánina Kaſzewski, Káſztelan Inflantski, podpiſał Porządek Elekcyi 1648. á żył ieſzcze w roku 1655. Iákub Sobieski, był Marſzałkiem Izby Poſelskiey w Warſzáwie roku 1623. y drugi raz 1626. tákże roku 1628. y 1632. walnym Seymom Koronnym Marſzałkował.

Iák wyżey, ná dobrách Potoku, Wierzbiętow Potockich, herbu Iánina w Woiewodztwie Lubelskim wyráziłem; ták potrzeba wiedzieć; iż oprocz nápiſanych u *Niesieckiego tom:* 3. *fol:* 681. wielu Potockich tego herbu było, to ieſt

Potocki Łowczy.

niegdy Floryan ná Potoku y Nerodyczách Wierzbięta Potocki, Łowczy Owrucki, z Kátárzyną Iankowską miał ſynow, Ianá Karola *binominis*, Podkomorzego Brácławskiego, ktorego ſyn Ian Łowczy Brácławski bezdzietny; y Konſtántego Floryana *binominis*, Stolniká Owruckiego, iáko dział między tąż bráćią roku 1667. *in originali* ſtáły, á *per oblatam* do Grodu Włodzimirskiego roku 1668. *die* 20. *Januarij* podány, twierdzi. Ten záś Konſtanty, miał corkę iednę Máryánnę, pierwſzego małżeńſtwá zá Krzyſztofem Łáskim, Stolnikiem Kiiowskim; powtornego, zá Mánieckim Podkomorzym Czerniechowskim, z obiema bezpotomnemi.

Floryan Potocki.

Od tegoż Floryana Potockiego, y Kátárzyny Iánkowskiey wyżey wyráżonych małżonkow, corek pięć, nayſtarſza Zuzánna, Urodzonego Strybyla żona; z tey dalſza Familia

Ryśinski Staroſta Czerwonogrodzki. Bylinowie. Jakubowski. Pawſza. Oskierka. Niemierzycz. Rybinski Kordyſz.

iáko to Bylinowie, Ryśińſki Staroſtta Czerwonogrodzki, y inni ſukceſſorowie. Druga Katarzyna *binuba* pierwey Faſzczewſkiego, powtornie Jákubowſkiego żona, od ktorey Tereſſa Páwſzy małżonka, z nich Michał Pawſza Chorąży Kijowſki, ktorego ſą Synowie y Corek trzy: pierwſza zá Ráfałem Oſkerką Káſztelanicem Nowogrodzkim, teraz Marſzałkiem Możyrſkim, z potomſtwem ſwoim. Druga zá Staniſławem Niemierzycem. Trzećia zá Jozefem ná Potoku Wierzbiętą Potockim, Piſarzem Ziemſkim Kijowſkim, Porucznikiem Woyſka Pancernego J. K. Mći. Tákże Sioſtra Michała Pawſzy, zá Rybińſkim. Corka trzećia tegoż Floryana Anna Kordyſza Sędziego Ziemſkiego Bracławſkiego

go była żoną; od ktorych Michał Kordyſz Podczaſzy Bracławſki, od tego ſyn Antoni Skarbnik Bracławſki, z potomſtwem ſwoim. Czwarta corka Floryana Potockiego y Kátárzyny Jankowſkiey małżonkow, Maryanna niegdy Jerzego z Łyczkowa Dogil Cyryny, Stolnika Trębowelſkiego, Rotmiſtrza Woyſk, żona; od ktorych potomſtwo niżey wyrażam. Piąta naymłodſza Eleonora, corka Floryana, Urodzonemu Łyſakowſkiemu záślubiona; z ktorych Eufrozyna, niegdy Sopocka żona, od ktorych ſukceſſorowie, Sleſzyńſcy.

Łyſakowski. Sopocka Sleſzyńſcy

Francíſzek Wierzbięta Potocki Staroſta Owruckí, od ktorego potomſtwo ſynowie z potomſtwem; corka Joanna Potocka Stárośćiánka Owrucka Káźimierza Nikodema Woronicza Káſztelana Kijowſkiego, Stároſty Oſtrzkiego żona; Woyćiech ná Potoku Wierzbięta Potocki Podſtoli Owrucki, ktorego ſynowie, Jozef Piſarz Ziemski Kijowski, Wawrzyniec Podſtoli, y Jan Cześnik Zytomirſcy, Potoccy z potomſtwem ſwym; byli poſłami ná Seym, y Jozef Piſarz był Sędzią Deputatem Trybunáłu Koronnego z Woiewodztwa Kijowskiego, roku 1732. Ci wyrażeni Wierzbięta Potoccy, ſynowie Woyćiecha z Steckiey, rodzoney śioſtry niegdy Káźimierza Steckiego, Káſztelana Kijowskiego, ſpłodzeni.

Woronicz. Potoccy Urzędnicy.

Mikołay Dogil Cyryna.

Mikołay Dogil Cyryna, Piſarz Ziemski Woiewodztwa Bracławskiego, Podſtárośći y Sędzia Grodzki Grabowiecki, pierwſzy ſyn Jerzego z Maryánny Potockiey, Herbu Jánina, ożeniony z Skotnicką *1mo voto* Modrzyńską, ſpłodził ſynow dwoch, Jozefa Stároſtę Niechworowskiego, ktorego z Jániſzewską ſyn ieden, Událryk, umarł bezpotomny. Károla tákze bez potomnego.

Jerzy Dogil Cyryna.

Ierzy z Łyczkowa, ná Nerodyczach Dogil Cyryna Miecznik, Piſarz Grodzki Winnicki, potym Ziemski Bracławski, Podſtarośći Sędzia Grogzki Włodzimirski, *ad obloquentiam* tranſakcyi działu, *ex vi* ſukceſſyi między ſobą, y innemi konſukceſſorámi, roku 1705. *die* 14. *Februarij* nāſtąpionego *in Originali, à per oblatam* w Grodzie Owruckiem *proprij Diſtrictûs* tegoż roku, *die* 16. Marca podanego, dobr Nerodycz Dziedzic, ſyn drugi Ierzego Dogil Cyryny, Rotmiſtrza, y Maryanny Potockiey, Herbu Iánina, małżonkow; (o ktorey krewnych dopiero nápiſałem,) był kilká rázy Poſłem

Potocka.

ná Seijmy, gdzie z Mikołaiem bratem ſwym rodzonym będąc Poſłami ná Seym *Electionis*, z Woiewodztwa Bracławskiego, tęż Eekcyą w Warſzawie Náyiáśnieyſzego Krola Imći Auguſta II. Roku 1697. podpiſali.

Ten Ierzy Dogil Cyryna, Podſtarośći Sędzia Grodzki Włodzimirski, był dwa razy Sędzią Deputatem Trybunału Koronnego, z Woiewodztwa Bracłáwskiego Roku 1705, z Woiewodztwa Czerniechowskiego Roku 1721. miał dwie żony, pierwſzą Kátárzynę Cieſzkowską Sędziankę Ziemską Czerniechowśką, z tych niżey wyrążone potomſtwo; á z drugą Dorotą Iwanicką bez dzietnie umarł Roku 1723.

Cieſzkowska. Iwanicka.

Herb Dołęga.

Familia Cieſzkowskich Herbu Dołęga, od ſtarożytnośći ſwoiey, do tych czas ieſt záwſze znáczna, y chwalebna. Herb ich ieſt Podkowa, ocelami tylnemi ná doł obrocona, ná niey krzyż złoty, w pośrodku záś podkowy ſtrzała piorami do gory ſtoiąca, żelezcem ná doł, w polu niebieskim: ná hełmie skrzydło Sępia, drugą ſtrzałą ná wylot przeſzyte. Tego Herbu y rodowitośći był Kárdydałem Mikołay Laſocki Biskup Kuiawski, przed rokiem 1450. ktory kapeluſz oddał, iż mu był przyſłany od Felixa antypapy.

Laſocki Kárdynał.

Biſkup.

Dawniey, bo ieſzcze Roku 1186. ktorego przeſtał żyć Arnold tey Familii ſtárożytny antenat, był Biskupem Poznańskim, tákże Alexander Biskupem Płockim, ieſzcze przed Rokiem 1156. tegoż Herbu y Familii, lubo inſzego názwiska. Woyćiech Sobieiuski Biskup Przemyslski umarł Roku 1581. ktory był pierwey Biskupem Chełmskim, á z niego poſtąpił ná Przemyslskie Roku 1577. Ian z Kretkowa antenat tegoż Domu, był Woiewodą Brzeskim Kuiáwſkim, zá Krola Kázimierza Wielkiego, około Roku 1451. iák piſze *Przyłuski y Herburt.*

Dołęgitowie.

Mikołay z Kretkowa Herbu y Familii Dołęgitow, w Roku 1512. y Grzegorz Kretkowski, ktory pomarł w Roku 1622. tákże Jędrzey Kretkowſki zmarły roku 1643. byli Woiewodámi Brzeſkiemi Kuiáwſkiemi. O ktorych *Záłuski, Przyłuski, y Okolski.* Jędrzey z Kretkowa, był Woiewodą Inowrocłáwſkim, zá Krola Kázimierza o koło roku 1478. tákże Mikołay z Kretkowa, był tymże Woiewodą Inowrocłáwſkim, ktory potym zoſtał Woiewodą Brzeſkim

Kuiáwſkim, to ieſzcze zá Krola Alexandra w roku 1504.
więcey do czytaſz śię Honoryuſzow tego Domu pod Her-
bem Dołęgą.

Cieſzkowſcy. Doſyć mi tu ſtárożytność y zácność nieuſtáiącą námienić
Cieſzkowſkich, wyrázonego záſzczytu ſwoiego, ktorzy ie-
dney zoſtaią krwi y rodowitośći z przerzeczonemi, iáko nas
dáwne Kroniki náuczaią. Dla zupełnieyſzey iednak informa-
cyi, wyrażam niektorych Cieſzkowſkich, tegoż Herbu, w prze-
dnieyſzych Honorach zoſtáiących, iáko to z dáwnych lat, będąc
w Woiewodztwie Łęczyckim, od dobr ſwych rożnie názywa-
iących śię, od Cieſzkowá Cieſzkowki, od Kretkowa Kretko-
wſcy, od Laſotyna Laſoccy &c. iáką kto miał poſſeſyą ſwoię,
zwyczaiem dawnieyſzym, poki ná to *vetitum* nie záſzło Kon-
ſtytucyą. Lubo iednego rodzáiu byli y Herbu iednegoż,
z tych Cieſzkowſkich, przenioſzſzy śię ná Wołyń y Podla-
śie trzech bráći, Mikołay był Skárbnikiem Nowogrodzkim,
ktory tám potomſtwo ſwoie rozkrzewił pięknie, z nie po-
śledniemi Honorami. Paweł brat iego, tákże potomſtwo zo-
ſtawił ſwoie. A Stániſław z Cieſzkowa Cieſzkowſki brat trze-
ći, Rotmiſtrz Woyſka Krolewſkiego, z Boguſzewſką miał
Cieſzkowski Sędzia. śiedmiu ſynow; z tych Françiſzek Sędzia Ziemſki Czernie-
chowski, ſynowie iego z Joanny Iwanickiey, Herbu Pełnia,
Marćin Staroſta Kleſzczeloski, z żoną ſwoią Záleską Pod-
komorzanką Nowogrodzką, miał Konſtantego. Dániel
Chorąży Czerniechowski, potym Podkomorzy Włodzimir-
ski, poſłował ná Seymy pięć rázy. Deputatem ná Trybu-
nál Koronny był try rázy. Zona iego Kátarzyna Káſze-
Kaſzewſka. wska, Podkoniuſzanka Litewska, miała z nim potomſtwo.
Stániſław Stároſta Kleſzczeloski, był Oberſzterleytnantem,
á teraz Generałem Woyska Krolewskiego, *ſterilis.* Tobiaſz
Podczáſzy Czerniechowski, Chorąży znáku Pancyrnego,
Podhorodeńska. żona iego Tereſſa Podhorodeńska, Cześnikowna Mielnicka,
od ktorych corka *prævixit* Oyca. Jozef Stolnik Czernie-
chowski, potym Podkomorzy Nowogrodzki, Pułkownik
Cieſzkowski Kaſztel: Czerniechowski. Woyska, teraz Káſztelan Czerniechowski, był Sędzią De-
putatem Trybunáłu Koronnego, y Poſłem bywał. Zona
iego Joanna Záłęska Podkomorzanka Czerniechowska, od
ktorych, Stániſław Stolnik Czerniechowski, Chorąży znáku
Pan-

Pancernego, Françiſzka Ludwika Bożydar Podhorodeń-
skiego Piſarza Ziemskiego Włodzimirskiego, Chorążego
Pancyrney Chorągwi, żona; Honorata Staniſława Woyny
Orańskiego, Podkomorzyca Czerniechowskiego małżonka. *Orański.*
Od tegoż Françiſzka Sędziego z Iwanicką corek dwie, Kátá-
rzyna, iáko śię niżey potomſtwo wyraża; druga Maryanna
Cieſzkowska, Françiſzka Lubicz Goſtyńskiego, Woyskiego *Goſtyński.*
Włodzimirskiego małżonka; od tych Piotr Chorąży Czer-
niechowski, z Hulewiczowną *ſterilis.* Y Hieronim Stolnik
Nowogrodzki, z Anną Skotnicką z potomſtwem ſwym. Ká-
tárzyna Goſtyńská corka, niegdy Młockiego żona. Stefan
drugi ſyn Stániſława Podczáſzy Nowogrodzki bezdzietny.
Jan Kánclerz y Kánonik Łucki; Alexander Felicyan Pod-
kumorzy Czerniechowski, przed tym Chorąży Nowogrodz-
ki y Porucznik Pancyrney Chorągwi, pod Choćiniem mę-
żnie ſtawaiąc z działa poſtrzelony, nie zginął dziwną mocą
Boską; czego wieczna pamiątka z rekompenſą w Konſty-
tucyach Koronnych ieſt zápiſana. Teodor Stolnik Łęczy-
cki pod Wiedniem; Adám brat iego pod Mohylowem zgi-
nęli, zácni y mężni obydwa Káwalerowie. Krzyſztof ſyn
śiodmy Stániſława, wprzod Stolnik Łęczycki y Deputat ná
Trybunał Koronny roku 1693. potym Podkomorzy No-
wogrodzki, dáley Káſztelan Sochaczewski z Mokrzyckiey,
miał ſynow dwoch; Stániſława Stároſtę Kotelnickiego, kto-
rego żona Gałężowska, ná ten czas Piſarzowa Lubelska; od
tych corka Kándyda, Jana Cieſzkowskiego Łowczego Czer-
niechowskiego, teraz Stolnika Stężyckiego małżonka z po-
tomſtwem ſwym. Wiktor brat Stániſława Sędzia Ziemski,
potym Káſztelan Liwski, z Nowośielskiey miał ſyna Jana.
Táż Nowośielska powtornego małżeńſtwa zá Rudzińskim Ká-
ſztelanem Czyrskim, śioſtra iego Cieſzkowska zá Obor-
skim Podkomorzym Liwskim. Tenże Krzyſztow z drugiey *Oborski.*
żony Zábickiey, miał ſyna Ignacego *ad præſens* Stároſtę Kle-
ſzczelowskiego, godnego Káwalera, był Poſłem, y dwa razy
Sędzią Deputatem Trybunału Koronnego; y corki z ktorych
iedna Françiſzka zá Brzezińskim Chorążym Nurskim; Bri-
gitta zá Wodzińskim Chorążym Liwskim, *Nieśiecki tom: 1.
fol: 314.*

T2 Tákia

Kiśiel.

Tákże z Iwanickiey śioſtry ſtryieczney tegoż Herbu Pełnia, Hrehora, to ieſt Grzegorza, z Bruśiłowa Kiśiela Podſędka Włodzimirſkiego żony; Adam Woiewoda Kijowſki, y Mikołay Stároſta Czerkáſki, Kiśielowie. Z tych tedy Dołęgitow Kátarzyna Cieſzkowſka Sędzianka, iáko śię wyżey námieniło, z Jerzym Dogil Cyryną Miecznikiem, á potym Piſarzem Ziemſkim Bráclawſkim, Podſtárośćim Sędzią Grodzkim Włodzimirſkim małżonkiem, potomſtwo, Jákub bez potomny.

Fránćiſzek. Dogil Cyryna.

Fránćiſzek z Łyczkowa Dogil Cyryna, pierwey Stolnik Trębowelſki, potym Sędzia Ziemſki Nowogrodzki, Stároſta Táborowſki, *Vir emeritus*, był Elektem ná Podkomorſtwo Czerniechowſkie, podług *Laudum* Xiąg Grodu Włodzimirſkiego, roku 1733. *die* 8. *Januarij*; y po rożnych Funkcyach, z wſzelką doſkonáłośćią, przytym modeſtyą, ſkromnośćią, á oraz eſtymacyą publiczną, przy fundámentalney rekognicyi, w Trybunałách Koronnych będąc od Reaſſumpcyi *poſt Feſtum Sancti Franciſci* w Piotrkowie, *ex turno* Márſzałkiem ná ten czas, áż do terminu *Limity Sabatho ante Dominicam Palmarum*, oddał *intaminate* Láſkę Przeświętnemu Ziemſtwu. Tákże w Lublinie częſtokroć *Scipionem Themidis* w dyrekcyi miał, ktorego dobrze *merita* w Oyczyznie wiadome. Zoſtáwſzy Sędzią Deputowanym z Przeświętnego Woiewodztwa Wołyńſkiego, ná Trybunał Koronny roku 1744. táki odebrał Panegiryk, między inſzemi wſpoł Sędziami Deputatámi Koronnemi.

Panegyrik Fránćiſzka Dogil Cyryny.

‛Multis ſæculis Lechicum circumvolans orbem, Gentilitia Tua penna, etiam Oratorios ſub ala recondit calamos. Illuſtriſſime ac Excellentiſſime Domine, Mæcenas Gratioſiſſime. Hæc enim continuo fatigata volatu, non tamen deplumata; (quia ingenti meritorum veſtita copia, quotidie accreſcit) & ideò elogiorum indiget incremento. Hæc eſt illa penna, quæ velocem ſuum curſum, ſemper elevat ſurſum, qua comite Illuſtriſſime Mecænas, ad alta Honorum ſubſellia evolâſti. Hæc eſt penna, quæ Te in ſacra Themidis ara, ceu victimam Dijs gratam collocavit. Te etenim vetuſtiſſimo hoc alatum decore, & Gentilitiâ vulturis decoratum alâ, dum magnarum alarum Aqvilæ (Cives, Proceresq; Regni intelligo) obſervarunt; illico Judicem Terreſtrem Nouogro-

den-

denſem decantârunt. Pervenit cantus iſte ad Palatinatum Czerniechovienſem, qui Judiciariam Tuam reverendo poteſtatem, Te ad ulteriorem movit, promovitq; gradum, jam ad Comitia Generalia Regni jucundiſſimum Legatum, jam ad Tribunal Radomienſe Commiſſarium procreando. Diſtrahunt majeſtatem honoris Tui Palatinatus, ut integram habeant. En iterum Palatinatus Volhyniæ ex Diſtrictu Vlodimirienſi Te ad Celſiſſimum Tribunal Regni Judicem Deputatum ex millibus unum concordî elegit votô, nec quidem ſorte, ſed virtute. Coluit mox Sarmaticus orbis multas in Te præſtantiſſimas qualitates, obſtupuit admirandas probibates, dum altum tuum ingenium ad conſilia, Comitia, & ferenda judicia natum probavit, & approbavit. Stetiſti enim inter Statiſtas pro facundo Demoſthene, longe jucondior Dogil, pro Catone gravior Cyryna, ubiq; non degener Illuſtriſſimus Antenatorum Filius, nuncupatus. Quid de Illuſtriſſima Tua dicendum Proſapia? quæ Anteceſſorum Tuorum rectefactis titulis, jam plurimos replevit annales; ut verò ad perpetuam rei memoriam perennent, Gentilitia Penna ad Superos elevavit. Fatô illa corpore diviſa, ſed factorum, faſtorumq; æviterna immortalitate donata, illa eſt magnæ Domus Tuæ memoria, quæ imbelli oratori oblivionem parit, quam lingva tangere ori moleſta eſt, obſequioſâ deſcribere pennâ; calamo calamitas eſt: ne uterq; erret in explicando. Timet quidem calamus, ſed timorem pellit obligatio. Jam itaq; non encomijs impar celebrare, verùm calamô adorare incipio Illuſtriſſimum ac Excellentiſſimum Dominum Georgium Enſiferum, poſt Notarium Terreſtrem Bracławienſem, Judicem Caſtrenſem Vlodimirienſem, Illuſtriſſimæ Dominæ Catharinæ Cieſzkowſka fædere ſociatum Patruum Tuum. Hic eſt, cui lectiſſima Fæmina Mater ſua Potoccianâ ad omnia proſpera benedixit Cruce. Hic eſt, qui Nomen ſuum immortalibus annotavit rectefactorum faſtis, aliquoties ſaluberrimus ad generalia Comitia Regni Legatus accuratiſſimus; bis ad Tribunal Regni Judex Deputatus juſtiſſimus: & nonne meritorum erga Rempublicam hic Stator Patriæ, ingentem aſportavit theſaurum? Sequitur virtute Georgium, Illuſtriſſimus Dominus Nicolaus Dogil Cyryna Notarius Terreſtris Palatinatus Bracławienſis, & Judex Caſtrenſis Grabovecenſis, cum Illuſtris: Domina Skotnicka Hymeneo nexu ſociatus Patruus Tuus, viſce-

U ribus

ribus Maternis cum Germano junctus, nec meritis, honoribus, functionibus, Legati Judicis Tribunalis Regni ab Illo diviſus. Emergit à Nicolao cara Dijs, & Patriæ Soboles, Illu tris Dominus Joſephus Dogil Cyryna, qui Capitaneatum Niechvorovienſem virtute acquiſivit, ac ornavit. Plures adhuc Patruos Tuos recentiori ætati ſæcula reſtituunt: & ne illorum heroica celentur facta, curant inſcribi actis. Adeſt Illuſtris Dominus Joannes Subdapifer Bracławienſis, qui & ipſe ad conſilia natus, & natam ſibi Progeniem, ut de Reipublicæ conſulet bono, ſerio educavit, & Sarmatico orbi dedicavit; Illuſtris Dominus Alexander Dogil Cyryna ſtrenuus pro Patria Hector, qui in conflictu Caliſſienſi Alexandrino, cum hoſte dimicans corde, impavidum animum in Martiales effudit campos.

Singuli Illuſtriſſimi Domini Dogil Cyrynæ novi Lechiadum orbis Macedones; Genus inſuperabile bellô, quorum æterni nunquam morientur honores. Majores quidem natu Illuſtres Domini, Michàél Tribunus Lublinenſis; & Marcus olim ad Celſiſſimum Tribunal Regni Deputatus Dogil Cyrynæ, ſed pari honorum, morumq́; excellentia æqualiter certantes: non modò antiquiſſimæ Domûs Cyrynorum, verùm & Patriæ immobile Fulcrum erant. Deſcenderem ad Illuſtriſſimos Dominos Avos, Abavos, Atavos, Atavorumq́; Tuorum Atavos Illuſtriſſime Mecænas, ſed dum illorum' præcelſa Nomina nec perampla valent capere folia, etiam præſens veretur includere charta; propono tamen aliquos, quos pridem propoſuit & præpoſuit Orbis: Gloria Gentis erat Illuſtriſſimus Dominus Georgius Dogil Cyryna Dapifer Trębovlienſis Avus Tuus, quem, impavidum pectus, pro Patria ſemper mori paratum, Cohortis loricatæ Rotmagiſtrum fecit. Vir erat Marte & arte certans, Qui & gladiô pro Gente pugnavit, & Orbi Lechico mente Minervam genuit, multoties in Tribunali Regni Judex Deputatus acceptiſſimus. Minimè oblivioni dandus Illuſtriſſim9 Dominus Joannes Dogil Cyryna, Pincerna Bracławienſis, Proavus tuus, quē inſigni dotatum prudentia, ditatum civilitate, præterita adusq́; plorant, præſentia ſibi invident, futura ſumme anhelant ſæcula. Gratioſus ille Joannes, Columen

Orbis

Orbis Sarmatici, cui, ne de ſuis jurium & libertatis ruat fundamentis, Petrum, & Stanislaum Dogil Cyrynas, in eiſq́; non degeneres ſui ſucceſſores invictos omnes Heròés providit. Quid tandem de Tuis dicendum Abavis, Ataviſq́;, cum plus ultra non ſvavis Svada progredi non valet, nec tantos audet canere Viros, quos pridem cecinit Sarmaticus orbis, de vivis gloriando, mortuos deplorando, ſimiles à Superis implorando. Dicerem de Illuſtriſſimis Dominis Nicolao, Mathia, Timotheo, Ciriaco, Atavis Tuis, ſed non quæram aliunde gloriam Illuſtriſſimæ Domus Tuæ, cum Tu ipſe Mecænas Gratioſiſſime, decus & ornamentum ſis: adſunt tibi clenodia mille ex Illuſtriſſima Domina *Franciſca* è Stoinſcijs Conſorte Tui Gratioſa, quæ tantum in tui Familiam ſangvinis alti induxit Genus, quantum ſufficit ad Laticlavia & Trabeas: adſunt è liliato Caſimiri Nomine Filii Tui; ad cuius Candorem adverſis non nigreſcit Lechia fatis. Superaddunt illa prætioſæ Tuæ & Illuſtri Domui, Potocciorum, Pacorum, Alexandroviczorum, Boreykorum, Cieſzkowſciorum, Skotnicciorum, Pawſzoviorum, Rybinſciorum, Niemierzyecciorum, Oſkercorum, Woroniczorum, Bylinarum, Oranſciorum, Principum Czetwertińſciorum, Iwanicciorum, Kiśielorum, Stecciorum, Rudzińſciorum, Nowośielſciorum, Załęſciorum, Goſtyńſciorum, Młocciorum, Lipſciorum, Boguſzewſciorum, Małachowſciorum, Stoinſciorum, Hulewiczorum, Leduchowſciorum, Wielhorſciorum, Rohozińſciorum, Kaſzewſciorum, Brodowſciorum, & aliorum infinitorum Colligatæ Familiæ; ubi illæ in Te, Tu in illis, reſplendes glorioſè: ſed nec iſtos tangam calamô, ne lædere magis, quàm eruditis laudare elogiis contingat. Circumivi quidem antiquiſſimæ Tuæ Proſapiæ Illuſtriſſimam Domum, ſed metam & terminum Dignitatis Tuæ non attigi: per longum & latum Illuſtriſſimorum Cyrynarum inquiſivi & quæſivi Familiam, ſed nullum elogiorum genus inveni; quô tam digna Nomina & Numina collaudentur. Cauſam omnem inveſtigare volui, ſed errabundus receſſum feci, dum te Judicem perhorrui. Non ergo de Te amplius judicabo, qui judicas orbem, judicent Te Proceres Regni, non rigoribus, ſed ſupremis dignum honoribus ſentenciando; quos ut Gentilitiâ Tuâ, quàm ve-

U2 locissi-

ſociſſimè incolumis, ac longævus advoles Pennâ, Superi faxint.

Franciſzek Dogil Cyryna. Stoinska Herbu Janina.

Ten tedy Franćiſzek z Łyczkowa, ná Dobrach Niſkieniczach w Powiećie Włodzimirſkim leżących, Dogil Cyryna Sędzia Ziemſki Nowogrodzki, Staroſta Táborowſki, ma zá ſobą Fráńćiſzkę Stoinſką, niegdy Máćieia Stoinſkiego herbu Janina, o ktorym herbie wyżey piſałęm, y Apolonij Hulewiczowny herbu Nowina, Máłżonkow corkę, iáko niżey. O tym záś Domu piſząc *Paprocki y Okolski w Herbarzach ſwych*, niemáło záſług y doſtoięńſtwa w honorach władaiących wſpominaią, ktore ſię y podziś dzień trzymaią tegoż Imięnia:

Stoinſcy Honoryuſzowie.

Stoińſki bowiem dáwnośćią był Podſędkiem Ziemſkim Lubelſkim, Jan Sędzią Grodzkim Lubelſkim, Krzyſztof Stároſtą Kraſnoſtawſkim, Stániſław y Mikołay zácni Rotmiſtrze, zá Wiárę y Oyczyznę ſtáwaiąc, obadwa pod Bereſteczkiem ná placu polegli. Stániſław był Prowincyałem Zákonu Kármelitáńſkiego, mowca y Káznodzieia ſławny. Marek był Cześnikiem Bełzkim, Sędzią Grodzkim Kraſnoſtawſkim, ktorego ſyn Maćiey miał z Apołonij Hulewiczowny corkę iednę pomienioną Fráńćiſzkę Cyryninę, Fráńćiſzka Sędziego Ziemſkiego Nowogrodzkiego, Ssároſty Táborowſkiego żonę. Mikołay Stoińſki był Piſarzem Ziemſkim Lubelſkim więcyi niż trzydzieśći lat, świątobliwy wielce, pobożny y ſprawiedliwy, pokorny y w wielu cnotach rozlicznych chwalebny mąż, umarł roku 1654. wieku ſwoiego 81. Piotr był Sędzią Ziemſkim Bełzkim: Fráńćiſzek był náprzod Sędzią Grodzkim, potym Podſędkiem, ná koniec Sędzią Ziemſkim Lubelſkim, á Deputatem ná Trybunał Koronny 1694. Michał ná świećie, w Zákonie Swiętego Dominika Raymund Stoińſki, był Doktorem S. Theologij, Jan á potym Anioł w Zákonie Karmelitańſkim, był cztery razy Prowincyałem; Antoni Podſtoli Łukowski, był Deputatem ná Trybunał Koronny po dwa rázy, to ieſt roku 1712. y 1727. Zona iego Katarzyna Tomicka Kaſztelanka Wieluńska.

Jacek Stoinski Marſzałek.

Jácek był Sędzią Ziemskim Lubelskim y Marſzałkiem Trybunału Koronnego w roku 1736. Dominik był Stolnikiem, ſyn tegoż Marſzałka Trybunalskiego, ieſt teraz Sędzią Ziemskim Lubelskim, Porucznikiem Woysk, był Deputatem Trybunału

Koron-

Koronnego. Franćiſzek porucznikował w Cudzoźiemſkim Woyſku, Paweł Stoińſki Sędzia Grodzki Łukowſki, był drugi tákże Káſztelanem Wiſkim, y wielu inſzych zácnych tego Imienia Mężow, ták dalece cnotlywych, uczonych, mądrych, roſtropnych, ſprawiedliwych; iż ſłuſznie *Okolski tom: 1. fol: 366.* nápiſał. *Si virtutis caput eſt caruiſſe vitijs, gloria, quæ eſt illius præmium, in ramos honeſtatis effloreſcet non mediocres, erant Stoinſcii Juſtitia, doctrina, ornati &c.* Co záś do Hulewiczow herbu należy Nowina mianowanego, niekłádę tu Familij całey, ále tylko dla pamiątki záſług y godnośći tychże, wſpominąm niżey wyrażonych w Woiewodztwie Wołyńſkim. Michno Hulewicz przydomkiem, Zbrochowicz, miał żonę Annę Xiężną Korecką, *Okolski tom: 1. fol: 548.* Bazyli Poſeł z Woiewodztwa Wołyńſkiego podpiſał unią Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego z Koroną Polſką roku 1569. iák wyraźnie w Konſtytucyach; Anna y Anaſtazya Hulewiczowny, były zá Xiążętami Woronieckiemi; Sylweſter Hulewicz, był Biſkupem Przemyslſkim *Ritus Græci Latino uniti*, według námiętnośći Konſtytucyi roku 1641. *fol: 7.*

Hulewicz. Biſkup Przemyſlſki.

Jędrzey Podkomorzy Łucki, zoſtawił zácne potomſtwo, z ktorego z Sieńnickiey żony ſwoiey corka była zá Wielhorſkim, á z tych Kaſztelan Wołyńſki, ſynow záś dwoch Wacława Podſędka Łuckiego, daley Podkomorzego, á potym Kaſztelana Bracławſkiego, ktory będąc mężem odważnym y ducha Marſowego, śmiało w każdey okazyi nárażaiąc ſię ná ognie woienne, pod Czudnowem doprowadzaiąc woyſka, kula pod nim konia zábiła, ſam mało nie zginął, donośnie od niey rażony: *Konſtytucye záś roku* 1662. wſpominaią że pod czas batalij, panuiącego Krola Jana Kazimierza, trzynaſtu Hulewiczow żwawych Rycerzow, y rezolutnie náćieraiących ná rożnego nieprzyiaćiela, chwalebnie ná placu poległo: wſpomina *Janſoniuſz roku* 1643. że tenże Hulewicz był Deputatem ná Trybunał Koronny, y Poſłował ná kilka Seymow:

Sieńnicka

Wacław Kaſztel: Bracław:

miał tenże Wacław Kaſztelan Bráclawſki Ewę Charczewſką Stárośćiankę Łucką żonę, ktorzy ſpłodzili ſynow dwoch, Káſztelana, y drugiego Jana Podkomorzego Łuckiego bezdzietnych, y corkę Katárzynę z Hulewiczow Czarniecką, Stefana Czarnieckiego herbu Łodzia,

Czarnieckich herb Łodzia.

W Piſa-

Piſarza Polnego Koronnego, małżonkę, z ktorych, corka Czarniecka, iedna niegdy Michałowi ná złotym Potoku Potockiemu herbu Pilawa, Woiewodzie Wołyńſkiemu *Fœdere* małżeńſtwa záślubiona; z tych, Felix Potocki Staroſta Kraſnoſtáwſki, z Dániłowiczowną z potomſtwem. Łukaſz Hulewicz Staroſta Zwinogrodzki, wielkiey odwagi Rotmiſtrz pod Korſuniem, Zbarażem, y innych potyczkach tego wieku, ktory pod Grodkiem zginął, iák piſze *Potocki Centuria fol:* 151. więcyi wyrážono u *Niesieckiego tom: 2. fol:* 381. 382. gdzie y pomieniona Apollonia Hulewiczowna, Maćieia Stoińſkiego Stolnika Owruckiego żona, niegdy Jana Hulewicza Piſarza Ziemſkiego Łuckiego, z Alexandry Czaplicowny Starośćianki Horodelſkiey małżonkow corka, á matka Franćiſzki z Soińſkich iedynaczki Cyryniney, ieſt námieniona.

Staroſta Zwinogrodzki.

Jan Hulewicz. Czaplicowna. Cyrynina.

Ta Franćiſzka Stoińſka, Dogilowa Cyrynina Stárośćina Taborowska, niegdy Jana *de Goray* ná Lipsku y Kráſnobrodzie Lipskiego, herbu Grabie, Podkomorzego Bełzkiego, z Anny *de Konary* Słupeckiey małżonkow, *Abneptis*; Zbigniewa z Anny Pruſzyńskiey, Lipskich małżonkow Praprawnuka; Anny z Lipskich Jana *Deſzpot* Bazylika żony Prawnuka; niegdy Anny z *Deſzpot* Bazylikowny Marka *de Stoieſzyn* Stoińskiego Cześnika Bełzkiego, Podſtarośćiego Sędziego Grodzkiego Kraſnoſtawskiego, małżonki Wnuka; á wyżey nie dawno wſpomnianych Maćieia Stoińskiego y Apollonij Hulewiczowny związkiem małżeńskim corka; *ad obloquentiam* tranſakcyi autentycznych wyrażam. Aże wſpomnione imię Lipskich, z Stoińskiey Dogil Cyrynami, bliską złączone konnexyą, y ſtarożytność Domu tego od wiekow u rożnych Autorow, ták przezemnie nie raz cytowanych, iáko y u innych Kronikarzow, obſzernie wyrážona znáyduie śię; przeto niektorych honoryuſzow Familij Lipskich przednieyſzych námieniam.

Jan Lipſki.

Jan Lipski herbu Grabie, Xiążę Biskup Krakowski był Kardynałem, wieku teráznieyſzego. Jędrzey Lipski tegoż herbu Grabie, był Xiążęćiem Biskupem Krakowskim, ktory umarł roku, 1631. *Starowolski in Vitis Episc: Cracov:* Tenże Jędrzey Lipski, niż poſtąpił ná Kràkowskie 1631. był pierwey Biskupem Kuiawskim. *Damalevitius in Cathalog: Episcop: Cracovien:* Tenże Jędrzey Lipski będąc Biskupem

Lipſcy.

pem Łuckim y Káncierzem Koronnym, poſtąpił ná Kuiawskie 1622. *Starowolski in Cracov: & Damalevitius.* Ján Lipski, tegoż herbu, był Kaſztelanem Bełzkim roku 1614. *Hiſtoria Poſſellij, Polono-Pruthen:* Iędrzey Lipski Biskup Łucki, był Podkancierzem Koronnym, á potym Kanclerzem, 1620. *Kobierzycki fol:* 548. Ian Lipski Proboſzcz Katedry Poznańskii, Opat Mogielnicki, był tymże Pod-kanclerzem Koronnym, wieku teráznieyſzego. Antoni Iozef Lipski Kaſztelan Bełzki, potym Łęczycki, Lipski Obozny Koronny, y wielu inſzych Officyaliſtow y Urzędnikow znayduie śię.

Lipſcy.

Z tąż Fráncíſzką Stoinską, wyżey wſpomnioną, Fránćiſzek z Łyczkowa Dogil Cyryna, Sędzia Ziemski Nowogrodzki, Stároſta Táborowski, małżonką, ma ſynow dwoch, Kázimierzá, y Pawła małoletniego; corek zá mężnych dwie, Mariannę Apollonią dwoch imion, Piotra Rzążewskiego Stolnika Bracławskiego małżonkę, y Dorotę Ignacego z Liniewa Liniewskiego, Łowczego Grabowieckiego ſyna, z Antoniego y Anny Romanowskiey, Podkomorzanki Chełmskiey, Liniewskich małżonkow zpłodzonego żonę, z ktorych Ignacego y Doroty ſynow dwoch, Franćiſzek Antoni *binominis* y Piotr *minorennes.* Tegoż Ignacego Liniewskiego, Oyca Stryi rodzony, ná Liniewie Liniewski, był Kaſztelanem Wołyńskim, ktorego corka Liniewska, niegdy Jerzego Potockiego herbu Pilawa, Grábowieckiego, Tłumackiego Stároſty małżonka, od tych corka Potocka Xiążęćiu Stániſławowi Jábłonowskiemu Woiewodzie Rawskiemu záślubiona, á z nich *itidem* corka Jábłonowska iedynaczka, ktorą Xiąże Jozef Lubomirski Podſtoli Litewski *in ſociam vitæ* poiął. Inne corki Franćiſzká y Franćiſzki z Stoińskich Dogil Cyrynow ſą *minorennes.* Marcianna corka, niegdy Ierzego Dogil Cyryny w przod Miecznika, potym Piſarza Ziemskiego Bracławskiego, Podſtárośćiego śędziego Grodzkiego Włodzimirskiego, á Sioſtra rodzona Franćiſzka Sędziego Ziemskiego Nowogrodzkiego, Stároſty Táborowskiego, z Kátarzyny Cieſzkowskiey urodzona, była żoną niegdy Iákuba Woyny Oráńskiego, Sędziego Ziemskiego Czerniechowskiego, z ktorych ſynow dwoch Iozef, y Ian, corka záś iedna Tereſſa Iwanickiego Skarbnika Nowogrodzkiego małżonka, z ktorych

Liniewſcy.

Iabłonowſki.

Lubomirſki.

Orański.

49

rych potomſtwo małoletne. Ián Dogil Cyryna Podſtoli
Brácławski, ſyn trzeći Ierzego Stolnika Trębowelskiego
Rotmiſtrza Woysk Pancyrnych, z Maryanny Potockiey dru-
giego małżeńſtwa. Tenże Ian Podſtoli Bracławski miał żo-
Więc-kowska. ny dwie, pierwſzą Kryſtyne Więckowską, z ktorey Mary-
anna Rabczewskiego żona ma potomſtwo; druga teyże śio-
ſtra Iuſtyna, pierwſzym związkiem zá Przyłuskim bezdzie-
Wieczf-fieński. tna, drugim małżeńſtwem zá Piotrem Wieczffieńskim Miecz-
nikiem Owruckim, od ktorych Antoni; trzećia z nich śio-
ſtra Kátarzyna *ſterilis*; z drugą żoną Iároſzewiczowną Ián
Podſtoli Bracławski, ſpłodził corkę Angelę. Alexander ſyn
czwarty Jerzego Stolnika Trębowelskiego z Maryanny Po-
tockiey Dogil Cyryna, pod Kaliſzem odważnie ſtáwaiąc
przećiwko nieprzyiáćielowi, poległ ná placu, bezpotomny:
rodzona śioſtra iego ſtárſza Teofila, náyprzod zá Zielińskim,
Promiń-ski. potym zá Promińskim z obiema mężámi bezpotomna. Piątą
żonę miał pomieniony Jerzy z Łyczkowa Dogil Cyryna, Stol-
nik Trębowelski, Rotmiſtrz Woysk J.K.Mći y Rzeczypoſpoli-
tey. Alexandrę Mieſzkowską, pierwſzego małżeńſtwa Wydz-
dzynę, ktorą bezpotomnie odumarł, podług Teſtamentu roku
1686. dnia 18. Maja w Lubilnie piſanego. Alexander Do-
gil Cyryna, drugi ſyn Ianá Cześnika Bracławskiego, á brat
rodzony dopiero wſpomnionego Ierzego Stolnika Trębo-
welskiego, Rotmiſtrza, z Boreykowny urodzony, miał Hu-
lanicką, á z nich ſynow dwoch, Ianá ná świećie, á w Záko-
nie Antoniego WW. OO. Frańćiskanow Prowincyała zacne-
go y mądrego S. Theologij Doktora. Drugiego Ierzego ná
świećie, á Petroniego w Zákonie Káznodzieyskim S. Domi-
nika: tychże braći, śioſtry rodzone, corki Alexandra trzy, Ma-
Łazar-ski. ryanna zá Łazárskim bezdzietna, Helena zá Hulewiczem,
ktorych Maryanna Czarnieckiego żona. Trzećia Kryſtyna,
zá Kilińskim, ktorych ſyn Tomaſz bezpotomny, drugi Fran-
ćiſzek Piſarz Grodzki Owrucki; ſą y śioſtry pomienionych,
Kilińskie. Corka Ianá Dogil Cyryny Cześnika Brácławskiego, z
Boreyko-wna. Leducho-wski. Boreykowny, Katárzyna Kryſtyna *binominis*, zá Leduchowskim
będąc, zrodziła ſyna Kázimierza, od ktorego dalſza Proceden-
cya, y Tereſſę, ktora z urodzonym Wyrzykowskim ma po-
tomſtwo: byli Leduchowſcy Woiewodami Káſztelanami, y in-
nemi, Dignitárzami, y teraz ſą Urzędnikami Wołyńskiemi.

GRZYMAŁA HERB.

EPIGRAMMA.

Quis renovat rurſus veteris Capitolia Romæ?
Mœnia quis ponit turribus aucta Domo?
Ordine ſtat triplex, triplici ſtemmate Turris,
Porta patet, certant hinc timor, inde favor.
Hoſtibus aſt clauſæ, quacunq; à parte laceſſant,
Sed Divis, Patriæ, Mars reſeravit eas.

ABRYS HERBOWNY.

Opiſanie herbu. Są trzy wieże czerwone, z koronacyą ſwoią, do gory wźnieśione, w zoltym polu, ná chełmie tákże trzy wieże, á zániemi piora Pawie wydaią śię. Mur, ná ktorym trzy wieże ſtoią ná tárczy, z brámą otwartą, ieſt z cegieł uformowany: w śrzodku záś brámy, ſtoi Mąż zbroijny w Karacenie całeij, miecz w ręce trzymaiący. *Okolski tom: 1. fol: 255.* Nie wſzyſcy przecie iednákowo używaią tego herbu, iák piſze tenże Autor, to ieſt, inśi bez wſzelkiego w ſtrętu Bramę maią otwartą, inśi w bramie Męża zbroynego kładą z kopią, á inśi z mieczem w prawey ręce, dla czego Grzymała *primo*, &

X Grzy-

Grzymała *ſecundo*, tęn herb názywa śię, iáki ieſt u tegoż *Okolskiego tom:* 1. *fol:* 258. Więcey dyſtynkcyi doczytać śię może, ktore wyraża *P. Niesiecki fol:* 333. & *ſeqv:* Piſał o tym herbie *Łukaſz Paprocki, de ſtemmat: Grzyma: Bielski fol:* 110. &c.

ORYGINAŁ GRZYMAŁY HERBOWNEGO.

Początek herbowego.

Ten záſzczyt wyſzedł z Niemiec, ktorzy ná ten czas zwáli śię Alemanami, á potym Teutonami, maiąc ſwoy początek od *Zelberſzwechta*; á to ieſzcze przed przybyćiem do Polſki Lecha, iáko poznać z tych ſłow *Okolskiego, fol:* 256. *Data fuerant militi ſtrenuè defendenti arcem, armis togato, dicto Zelberſzwecht. Alij ex nomine Grzymała cum Lecho initiata habere dicunt:* oczym też *Łukaſz Paprocki* w pierwſzym herbie Grzymała twierdzi, że ieſzcze zá czáſow Lecha do Polſki záwitał, przeto *Pariſius in Slavia* piſze, iż zá *M. Antonina* Filozofa Ceſarza, dawno ten herb w Sarmacyi ma początki ſwoie, pod czas attaku *Wiermy* Káſztelu czy Zámku, będąc ná prezydium zoſtáwiony mężny Káwaler Grzymała názwany, nie tylko nátárczywośći Rzymianow dał odpor heroiczny, ále też wycieczkami wiele bardzo z Woyſka Rzymſkiego wytępił, przez co z aprenſyi *M. Antoninus* Ceſarz w obożie głową nałożył, ktorą akcyą wyráźił *Triceſius in ſuo Epigram:*

Miles, qui ſtricto tres turres protegit enſe,
Grimaliæ gentis Nobilis auctor erat.
Arces tutatus, contra vim fortiter hoſtis,
Hoc meriti grato Principe ſtemma tulit.
Unde Viri fortes ejus de ſtirpe creati,
Tutantur Patriam marte potente ſuam.

HONORYUSZOWIE PRZEDNIEYSI y WIADOMSI HERBU GRZYMAŁA.

Arcybiskup Gnieznieński.

Tegoż záſzczytu, był Jan Suchywilk, Arcybiſkup Gnieznieńſki, iák piſze *Dámalewicz in Archiepiſc: Gneſnenſibus*; ktory umarł roku 1382.

Arcybiskup Lwowski.

Jan Zámoſcki herbu Grzymała, był Lwowſkim Arcybiſkupem, ktory umarł roku 1614. *Skrobiſzovius in Cathalog: Archiepiſc: Leopolien:*

Swid-

Biskup Kruświcki.

Swidgier herbu Grzymała, był ieſzcze Biſkupem Kruświckim, z kąd przenieśione na Kuiawſkie, ktory umarł 1151 *Damalevitius in Cathalogo Epiſc: Cuiavien:*

Biskupi Ponaząńſcy.

Paweł tegoż záſzczytu Grzymała, będąc Biſkupem Poznańſkim umarł 1242. *Długoſſus & Treterus in Cathalog: Epiſcop: Poſnanien:* Domorat herbu tegoż, Biſkup Poznańſki urmał 1320. *Idem Cathalogus.* Wawrzyniec Goślicki, będąc Biſkupem Poznáńſkim, umarł 1607 *Idem Cathalog:* Pomieniony Wawrzyniec Goślicki, herbu Grzymała, będąc Biſkupem Łuckim, poſtąpił ná Poznańſkie 1601. *Nákiel: in Miech: fol:* 770. *Piaſecki fol:* 169. &c.

Biskup Łucki.

Biskup Chełmski.

Tenże Wawrzyniec Goślicki, czy Goślewski, herbu Grzymała, będąc Biſkupem Chełmſkim, poſtąpił ná Przemyśłſkie 1591. *Piáſecki in Chronicis & Miechovius in Epiſc: Chełmenſi.*

Biskup Kamieniecki.

Tenże Wawrzyniec Goślicki, herbu Grzymała, będąc Biſkupem Kamienieckim, poſtąpił ná Chełmſkie 1587. *Chronica Piaſec:*

Biskup Wrocławski.

Przecław Pogorzelecki, herbu Grzymała, był Wrocławſkim Biskupem. *Długoſſus in Comput: Epiſcop: Vratiślavien:*

Biskup Lubuski.

Przecław herbu Grzymała, będąc Biskupem Lubuskim, umarł 1189. *Nakielski.*

Woiewoda Poznański.

Jędrzey Karol Grudziński, tegoż zaſzczytu, będąc Woiewodą Poznańskim, umarł 1678. *Paſtorius in Hiſtoria lib:* 2.

Woiewodowie Kaliſcy.

Przesław Woiewoda Káliski, herbu Grzymała, umarł 1360. *Olſzovius de Primatu, & Nákielski fol:* 282.

Piotr Potulicki, roku 1589. Zygmunt Grudziński 1653. y Jędrzey Károl Grudziński, ktory poſtąpił ná Poznańskie Woiewodztwo 1661. byli Woiewodami Kaliskiemi. *Okolski tomo* 3. *fol:* 353. *Conſtit: an:* 1629. *fol:* 16. &c. & *Fuldenſteinius lib:* 5. 1655. &c.

Woiewodowie Brzeſcy.

Piotraſz Małocha, tegoż herbu, był Woiewodą Brzeskim Kuiawskim, około roku 1384. *Bielski fol:* 263. Piotr Potulicki, herbu Grzymała, będąc tymże Woiewodą Brzeskim, poſtąpił ná Woiewodztwo Káliskie. *Paprocki de ſtemmat: fol:* 486. *Okolski tom:* 3. *fol:* 76. Jan Jákub Potulicki, będąc tymże Senátorem, umarł 1726.

Woiewoda Inowrocławski.

Piotr Smężyński, herbu Grzymała, będąc Woiewodą Inowrocławskim, umarł 1582. *Paprocki de Stemmat: fol:* 488. *Okolski tom:* 1. *fol:* 268.

Mar-

Woiewoda Podolski. Marćin Kázánowski, herbu Grzymała, będąc Woiewodą Podolskim, umarł 1666. *Centur: Potoc: fol.* 157.

Woiewoda Płocki. Piotr Potulicki, herbu Grzymała, będąc Woiewodą Połockim, poſtąpił ná Woiewodztwo Kuiáwskie 1580. *Laski fol:* 23. *Okolski tom: 3. fol: 76.*

Woiewodowie Rawſcy. Zygmunt Grudziński, herbu Grzymała, będąc Woiewodą Ráwskim, umarł 1618. *Okolski tom: 1. fol: 267.* Jędrzey Grudziński, będąc tymże Senátorem Ráwskim, umarł 1669. *Okolski ibidem.*

Woiewoda Bracławski. Dominik Alexander Kázánowski, tegoż záſzczytu, będąc Woiewodą Brácławskim, umarł 1647. *Centuria Potock: fol:* 64.

Woiewoda Czerniechowski. Jozef Potulicki, tegoż herbu Grzymała, będąc Woiewodą Czerniechowskim, umarł 1734.

Kaſztela: Poznańſcy. Przecław Grzymała, herbu tegoż, będąc Káſztelanem Poznańskim, poſtąpił ná Woiewodztwo Káliskie, około roku 1357. *Januſzov: in Statut:* 1352. *fol: 73.* Domarat Spierzchna herbu Grzymała, był Káſztelanem tákże Poznáńskim, roku 1386. *Długoſz, Bielski Cromerus & Okolski tom: 2. fol: 342.* Jędrzey Grzymała, herbu tegoż, był tymże Senátorem Poznáńskim 1445. *Olſzewski de Primatu.*

Kaſztelan Sendomirski. Adam Kázánowski, będąc Káſztelanem Sendomirskim, wziął láskę Nádworną Koronną 1642. *Nieſzpor: fol:* 43. *in Annal:*

Kaſztelani Kaliſcy y Gnieznieńſcy. Jan Grzymała, herbu tegoż, był Káſztelanem Káliskim 1272. *Cromerus lib: 9. Bielski fol:* 187. Dersław z Giwna, tegoż záſzczytu, był Káſztelanem Gnieznieńskim 1383. *Cromerus lib: 13. Długoſſus tom: 2.* Tymże Senatorem, był Hieronim Gárwaski herbu Grzymała 1569. *Conſtit: fol:* 187.

Kaſztelan Sieradzki. Mikołay Grudziński, herbu Grzymała, będąc Káſztelanem Sieradzkim, umarł 1689. *Záłuski tom: 1. fol:* 1147.

Kaſztela: Brzescy Kuiawscy. Przecław Grzymała, tegoż herbu; był Káſztelanem Brzeskim Kuiáwskim 1791. *Damalevicz in Epiſc: Vladislav: fol:* 208. Temiſz Senátorami byli, herbu, Grzymała, Piotraſz z Małachowa Małocha, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Kuiáwskie 1383. *Cromerus lib:* 14. *Bielski, Paprocki &c.* Malcher Grudziński 1674. *Porządek Elekcyi,* y Kázimierz Grudziński 1696. *Conſtit:* 1690. *fol:* 3.

Kaſztelan Kamieniecki. Mikołay Bieganowski, herbu Grzymała, będąc Káſztelanem Kámienieckim, umarł 1674. *Kochowski Climact: 1 lib: 1. & Paſtorius.*

Domo-

Kaſztelan Lubelſki. Domarat z Kobylan, herbu Grzymáła, był Kaſztelanem Lubelſkim 1436. *Herbur fol: 218. & Laski in Statut: fol:.* 140.

Kaſztelan Płocki. Staniſław Gárwawski, tegoż záſzczytu Grzymałá, był Kaſztelanem Płockim 1609. *Poſſelt: in Hiſt: & Conſtit: 1601. fol:* 728. *&c.*

Kaſztelan Podlaſki. Miłołay Bieganowski, tegoż herbu Grzymała, będąc Kaſztelanem Podlaskim, poſtąpił ná Kaſztelanią Kámieniecką 1661. *Duryewski.*

Kaſztelan Chełmiń: Jerzy Oleski, herbu Grzymałá, będąc Kaſztelanem Chełmińskim, umarł 1577. *Poſſellius in Hiſtoria.*

Kaſztelan Gdańſki. Mikołay Smogulecki, tegoż herbu Grzymałá, będąc Kaſztelánem Gdáńſkim, umarł 1675. *Confœder: an: 1674. fol:* 14.

Kanclerz W. Kor: Jan z Strzelce Suchywilk, herbu Grzymałá, będąc Dziekanem Kapituły Krákowſkiey, zoſtał Kanclerzem W. Koronnym. *Długoſz tom: 2 an:* 1373. *& Szczygielski fol: 175. in Tinecia.*

Marſzałek W. K. Adam Kazánowski, herbu tegoż, będąc Marſzałkiem Kor: umarł 1649. *Starowolski in Monumen: fol:* 255.

Hetman Polny K. Marćin Kazánowski, Woiewoda Podolſki, będąc Hetmanem Polnym Koron: umarł 1636. *Centuria Potoc: fol:* 157.

Generał Wielkop: Domarat z Pierzchna, Kaſztelan Poznáński, będąc Generałem Wielko-Polſkim, uſtąpił 1383. *Bielski fol: 249. & Długoſz tom: 2.*

HERBOWNI GRZYMAŁOWIE

Według *Okolskiego tom:* 1. *à fol:* 267. *ad fol:* 274.

Báránowſcy w Sęndomirskim Woiewodztwie.
Biegánowſcy w Poznáńſkim Woiewodztwie.
Czampſcy, czyli Czápſcy, iák tęnże *Okolski* wſpomina, w Kuiáwach y Płoc: Woiew:
Gośliccy w Płockim Woiew:
Grábowieccy w Wielkiey Pol:
Grudzieńſcy w Wielkiey Pol:
Grzymułtowſcy, nie piſze kędy.
Kazánowſcy, od Kazánowa w Lubelſkim Woiewodztwie y Powiećie Łukowskim.
Kobylińſcy, czy Kobylniccy, iáko *Okolski*, w Krák: Woie:
Mniſzewſcy w Płockim Woie.
Oleſcy w Wielkiey Polſzcze:
Potuliccy w Kaliskim Woiew:
Rybſcy w Powiećie Goſtyńsk:
Siedleccy w Podolskim y Kiio:
Siemiánowſcy w Powieć: Goſt.
Smerzyńſcy, czy Smerzeńſcy iáko *Okolski*, w Kuiawskim

Y Smogu-

Smoguleccy w Wielkiey Polſ. iáko *Okolski*, w Płockim
Soieccy w Ziemi Rawskiey. Woiewodztwie.
Wskrzyńſcy, czy Wskrzeńſcy, Zámoſcy, nie piſze kędy.

P. Niesiecki tom. 2. *fol.* 337. więcey Herbownych wylicza, ktorych kłádę tu według ſwych Imion Szláchetnych.

Borkowski.	Kaliborski.	Niegolewski.	Swiſzowski.
Brodowski.	Kamodziński.	Odachowski.	Slaski.
Budziſzewski.	Krzemieniowski	Oſtrowski.	Troſzczeński.
Busiński.	Lagon.	Przeczkowski.	Turzyński.
Chwalikowski.	Łágiewnicki.	Piątkowski.	Wieſzczycki.
Cuſzowski.	Łáſzewski.	Podlewski.	Wilamowski.
Dłuski.	Leśniowski.	Pokrzywnicki.	Wilkowski.
Dobiecki.	Lityński.	Przećiſzewski.	Záborowski.
Gąsiński.	Lubiatowski.	Przeyrzeński.	Záleski.
Głogowski.	Łudzicki.	Prządrzewſki.	Zárnowiecki.
Gorski.	Machwicz.	Rádowicki.	Záſadzki.
Grzymałá.	Małáchowski.	Ráſzowski.	Zbierzchowski
Gutteter.	Modrzewski.	Rinwid.	Zbikowski.
Jábłonowski.	Moſzczyński.	Skotnicki.	Zbikálski.
Ka-	Nie-	Swi-	Zieleński.

PROCEDENCYA

Z DZIERZANOWA GRZYMAŁOW DZIERZANOWSKICH.

Jż *P. Niesiecki tom:* 2. *fol.* 128. nie co tylko námienił o Dzierżánowskich, herbu Grzymałá, w Woiewodztwie Mazowieckim, y Płockim, tákże Zięmi Liwskiey znayduiących śię; przeto doskonalſza wyraża śię Procedencya; iż z tey Familii kilka Domow wzięły ſobie przezwiska, pierwśi Dzierżánowſcy, po tym Pintowſcy, y inni: w Woiewodztwie záś Mázowieckim, ten Dom rozkrzewiony, z iednego Dzierżanowa, w Ziemi Wyſzogrodzkiey, á z drugiego w Ziemi Nurskiey, powychodzili: iedni *ad præſens* znayduią śię támże, drudzy po rożnych Woiewodztwách y Ziemſtwách máią ſwoie poſſeſsye. Wawrzyniec Dzierżánowski, Podkomorzy Płocki, w Ziemi Wyſzogrodzkiey, y w Woiewodztwie Płockim, miał ſwoie dobra, ktory wſzedł w kontrakty małżeńskie *primô vo-*

Familia Domu Dzierżánowskich.

Wawrzyniec Dzierżánowski.

to z

tô z Prazmowską, *ſecundô* z Rogozińską; z ktorey Mikołay Dzierżanowski, Woyſki Ziemi Wyſzogrodzkiey, y Sędzia Grodzki Płocki: tęnże *primô votô* miał za ſobą Łuſzczewską, herbu Grabie, Wáleryana náprzod Stolnika, á potym Kaſztelána Sochaczowskiego corkę: *ſecundô voto*, Sárbiewską Chorążankę Ciechanowską, z ktorey urodzony Fránćiſzek Dzierżánowſki, Łowczy Ziemi Liwſkiey, Sędzia y Burgrabia, á w tym czáśie Opiekun Ordynacyi Zamoyſkiey. Dziad rodzony pomięnioney Sarbiewſkiey, był Káſztelánem Ciechanowskim, ktory miał dwoch bráći, Máćieia Kázimierza *binominis, Soc. Jesu*, ſławnego Pòétę, á drugiego Stániſławа Woiewodę Mazowieckiego, Stároſtę Grabowieckiego y Korytnickiego, z ktorego ſzedł Káſztelan Bráćławski, Słoniewska Kaſztelanowa Bydgowska, y Mátká Myſzkowskiego Káſztelána Sęndomirſkiego, Babká Máteczna pomięnionego Fránćiſzka Dzierżánowskiego, Łowczego Liwſkiego; ktora była zá Stániſławem Sárbiewſkim, Chorążym Ciechánowskim, z domu Kobylnicka, Anná po imięniu; ktorey Dziad rodzony Kánclerz Koron: Kobylnicki. Ieſt urodzona z Máryánny Łośiowny, Chorążanki Sánockiey, Sędzianki Grodzkiey Lwowskiey, ktorey Konſtancya Rożá, Szczeſnego Potockiego, herbu Pilawá, Káſztelana Krákowskiego y Hetmana W. Koron: małżonka, iák *P. Niesiecki* piſze *tom.* 3. *fol.* 152. y Eleonora Ierzego Wárſzyckiego, Woiewody Łęczyckiego żoná, ktore idą od brátá; á Babká pomięnionego Fránćiſzká Dzierżánowſkiego, Łowczego Liwskiego, od śioſtry, ſobie rodzonych. Dziáda Mátecznego tegoż pomięnionego Fránćiſzká Dzierżánowskiego, to ieſt Stániſławá, Sárbiewſkiego, Chorążego Ciechanowskiego, urodziłá Záwádzka, Podkomorzanka Chełmińſka; druga śioſtra Záwádzka, urodziła Konſtantyna Zielińſkiego, Arcybiskupa Lwowskiego, y innych ſynow dwanáśćie.

Wyrážony Fránćiſzek Dzierżanowski, Łowczy Liwski, *primo voto*, że miał zá ſobą Annę Choćiſzewską, herbu Junoſza, śioſtrę ſtryieczną Tereſsy Choćiſzewskiey, żony Hieronima Ponińskiego, Káſztelána Gdáńskiego, z ktorey corká Bárbára, wydána zá Iana Gębickiego, Káſztelana Nákielskie-

Prázmowska. Rogozińska. Mikołay Dzierżanowski. Łuſzczewska. Sarbiewska. Fránćiſz: Dzierża: Wowew: Mazow: Słoniewſ: Myſzkowska. Kobylnicki Kan: K. Łośiowna. Potocki. Warſzyc: Zawadzka. Zieliński. Arcy biſk: Lwowſki. Choćiſzewscy. Poniński. Kaſztelan Gdáńſki. Gębicki K. Nák:

go, y

Podkoniuſzy Kor:
Kaſztelan
Choćiſzewſki.
Ponińſki Biſkup.

go, y Synow cztereh, Stániſłáwa Staroſtę Wſchowskiego, Podkoniuſzego Koron Adáma Stároſtę Bábimoyskiego, ſzczęśliwego Rycerzá przećiwko Turkom y Tátárom, po tym Stolniká Poznáńskiego, daley Káſztelana Przemeckiego, Gnieźnieńskiego, á ná oſtátek Poznáńskiego. Trzeći ſyn teyże z Choćiſzewskich, Ponińskij, Káſztelanowy Gdáńskiey, Károl Biskup Aradeński, Suffragan Poznáński y Proboſzcz Kátedrálny Poznáński, y Wſchowski. Czwarty ſyn tegoż Kaſztelana Gdańskiego, z pomięnioney Choćiſzewskij, Fránćiſzek Stároſta Kopánicki, Stolnik Poznáński; o ktorych zaſługách y godnośći, więcey czytáć u *Niesiec: tom: 3. fol: 649. & ſeqv:*

Miedźwiecka.
Brzechwianká.
Kolligaći

Oćiec pomięnioney Anny, Marćin z Choćiſzewa Choćiſzewski, Podſtoli Sieradzki; żona záś iego, á Mátka pomięnioney Anny, była *de Domo* Miedźwiedzka, ktorą rodziła Brzechwianka z Krákowskiego, Herbu Iáſtrzębiec, Familii zacney, ſtárożytney y záſłużoney; o ktorych Hiſtorycy. Do tych koligacyi bliskiey, náleżą Głęboccy, Doruchowſcy, Rogalińſcy, Práskowſcy, Skrzypińſcy, Grębſcy, Orzechowſcy, Borzyſławſcy, Przypowſcy. Do Oyczyſtey záś Familii, Choćiſzewskiego, náleżą Tymienieccy, Kobierzyccy, Borkowſcy, Sikorſcy, Záboklіccy, Swierzáwſcy, Ośieccy.

Fránćiſzk Dzierżanowſki z dalſzą kolligácyą.
Málińska Skurzewſcy.

Brát pomięnioney Anny Choćiſzewskiey, żony wyrâżonego Fránćiſzka Dzierżánowskiego, Łowczego Ziemskiego Liwskiego, Sędziego y Burgrábiego, á w tym czáśie Opiekuna Ordynácyi Zamoyskiey, Iozef Choćiſzewski, Skárbnik Buski, miał zá ſobą *primo voto* Malińską, Cześnikowę Wołyńską, z Domu Skurzewską; ktorego Cześnika ná imię Antoniego, bráćia rodzeni, *in Republica* záſłużeni, to ieſt, Stefan Iło Máliński, Krzemieniecki; Ian Iło Máliński, Łęczycki: Podkomorzowie. Pomięnionego Cześniká Wołyńskiego Antoniego, ieſt dwoch ſynow paśierbow Iozefa Choćiſzewskiego, Skarbnika Buskiego, to ieſt Alexánder y Stániſław.

Fránćiſzek Dzierżanowſki.
Ulatowski
Łubiński.

Fránćiſzek Dzierżánowski, Łowczy Ziemi Liwskiey &c. z pomięnioną Anną Choćiſzewską ma potomſtwo, to ieſt, corek pięć. Pierwſzá Tereſsa, zá Ulatowskim Burgrábią Czerskim, druga Bogumiłá, zá Máćieiem Łubińskim, Cześnikiem Bielskim, trzećia Katárzyna Benedyktynká w Iaroſławiu, czwarta y piąta Rozalia y Kryſtyna, pannámi, ſyn záś ieden,

ieden, Michał w woysku Fráncuskim był Chorążym, teraz w Regimenćie Xiążęćia *de Anſparach* Brandeburskiego, Porucznikiem.

Morykonich Procedencya.
Kućińska

Powtornym weśćiem w dożywotnie kontrákty małżeńskie, tęnże Fránćiſzek Dzierżanowski, Łowczy Ziemi Liwskiey, wziął Fránćiſzkę Morykoniownę, herbu tegoż imięnia, Fránćiſzka Morykoniego, Woyskiego Powiatu Wilkomirskiego corkę, urodzoną z Kućińskiey, ktorych tu Procedencyą námięnią m, iż mi o tym niżey nie przyidzie piſać. A nayprzod *ex Paterna linea*, o Morykonich, według *Niesieckiego tom: 3. fol:* 311.

Herb Morykonich.

Tarczá herbu Morykoni, wzdłuż powinna bydź przedzielona, po práwey ſtronie iey, ieſt *unda marina*, ſwym kſztałtem ná hełmie z korony, więcey niżeli poł pſa widáć z pyſkiem do gory, y z nogámi przedniemi od kolan ná doł ſpuſzczonemi: po lewey záś ſtronie powinien bydź Orzeł czarny, z roſpiętemi ſkrzydłami y nogámi rozpoſtártemi, głową w práwą tárczy obrocony, korona złota nád nim, w polu ſrebrnym, ná pierśiách iego pas niebieſki, ná ukoś, od práwego ſkrzydłá, z gory ná doł, ná lewą wyćiągniony, na nim trzy gwiazdy złote, iedna podle drugiey: ná hełmie z korony, Murzyna głowa wychodzi po rámiona bindą białą przepaſana, w práwą tarczy zkierowana. Kłádę tu excerpt o Familii Morykonich z Xiążki, ktorey tytuł: *Hiſtoria Genealogica de Familijs antiquæ Nobilitatis Hetruriæ & Umbriæ, Auctore P. Eugenio Gammurini Monacho, Caſsinenſi Abbate & Conſiliario Chriſtianiſsimi Regis Ludovici XIV. Florentiæ 1668.* kędy *à fol:* 433. piſze ták o nich: *Inter antiquiſsimas & nobiliſsimas familias in* Hetruria, *potiſsimum in Republica Lucana, eſt familia Moriconi, ut conſtat ex antiquiſsimis inſtrumentis anni* 1222. 1268. 1299. *& ex authentico inſtrumento* 1061. *quod conſervatur in archivo Epiſcopi Lucani.* H*æc familia primaria tenebat officia & dignitates in Repub: ab immemorabili tempore, ut adhuc indicio ſunt palatia, turres, porticus, quæ tum inſignia hujus Familiæ, tum cognomen denotant, & plures fuerant Duces illius Reipubl:* O nich też *Volaterranus in Commentar: lib:* 52. *fol:* 138. piſze: *Poſt mortem Friderici II. Familiæ admodum nobiles Gibellinorum eiectæ, Comparentes, Alegretti, Magollotti, Mori-*

Genealogia Morykonich.
Xiążęta tey Familii.

Początek w Kroleſtwie Polſkim.

cones &c. W tym Kroleſtwie pierwſzy śię z nich gniezdzić począł *Fredianus* Morykoni, ktory w wielkiey potrzebie tey Oyczyzny, ná źápłatę żołdu Woyſku Litewſkiemu, znáczney ſummy pożyczył, o czym Konſtytucye 1659. y 1661. zá czáſow Jana Kázimierza Krola; Krol potym Michał ná ſeymie Warſzawſkim 1673. przez Konſtytucyą ſynowcow iego, Scypiona y Jana Karola, bráći rodzonych, między *Indigenas* policzył, co Jan III. ſwoim przywileiem w roku 1676. ná ſeymie *Coronationis* potwierdził, w ktorym tákim śię im herbem ſzczyćić pozwolił, iako śię wyżey mowiło, gdzie go po práwey ſtronie herb dawny Oyczyſty Morykonich ieſt ułożony, á po lewey Pucinich kleynot Máćierzyſty, Orzeł z gwiazdámi, *Niesiecki* iednak nie cáły herb Oyczyſty położył. Támże námięniáią, że Janowi Baptyśćie Pucini, niegdy ieſzcze od Zygmunta Auguſta Krola dany był indygenat w Polſzcze.

Scypio Morykoni.

Tęn tedy Scypio Morykoni, Chorąży Powiatu Wilkomirskiego, mąż Rycerski, zoſtáwił ſynow śiedmiu, Jana Frančiſzka Woyſkiego Wilkomirſkiego, ktorego zmarłego w roku 1726. ieſt dwoch ſynow, Scypio y Karol. Antoniego w Zakonie S. Frančiſzka *de Obſervantia*, tęn powietrzem zſzedł z tego świátá w roku 1710. w ktorym y Oćiec iego. Tomaſza Kanonika w Luce, Alexandra, Károla, y Dominika w Zakonie *Soc: Iesu*, y Krzyſztofa Podſtolego Wilkomirſkiego, ktorego dzieći, Marcyan, Michał, Tadeuſz, y Fránćiſzek.

Fránćiſzka Dzierżanowſkie go żona Morykoniowna.

Tęnże Fránćiſzek Dzierżánowſki *ſecundo voto* ma zá ſobą pomięnioną Morykonioniownę, iákom iuż nápiſał, ktorey Mátka Kućińſka táką prowadzi Genealogią *ex lumbis Maternis*; á to zebráną z Hiſtoryi *Anonimi*, *Kadłubka*, *Długoſza*, *Wapowskiego*, *Eneaſza Sylwiuſza*, *Paprockiego*, *Bielskiego*, *Okolskiego*, *Piaſeckiego*, o tym ná ſwoich mieyſcách wyrážoney.

Genearchá Kućińſkich w Polſzcze.

To ieſt, że z Kutna *Kroſsyer*, będąc Hrabią w Niemczech około roku 768. iego ſukceſſor Piotr z Radziki przyſzedł z Morawy do Polſki, ktorego ſtárzy zá Mieczyſławá Monárchy pierwey Podkomorzym, á potym Woiewodą Sęndomirskim miánuią, zá czáſow pánowánia Boleſławá Chrobrego, około roku 996. kiedy S. Woyćiech Słowińſki, przybył do Polſki z Czech ná Arcybiſkupſtwo Gnieźnieńſkie; rozgniewáni Czechowie z tey okazyi, że ich porzućił, nie mogąc śię ſwoiey

Okázya przybyćia do Polſki Piotrá z Kutna Hrabiego.

konfuzyi pomśćić ná S. Woyćiechu, iad ſwoy ná bráći iego y Dom obroćili, y zábili ich trzech, á czwarty rádząc o ſobie, uſzedł do Polſki, do bráta ſwego rodzonego, Arcybiſkupa Gnieźnieńſkiego, od ktorego śię rozkrzewił tu herb Roża biała w błękitnym polu, z ktorym Piotr z Kutnow Hrabia, ich ſzwagier, (bo miał ich śioſtrę rodzoną zá ſobą, Magdalenę) przyſzedł do Polſki tegoż roku 997. ktorego Sw: Woyćiech męczęńſtwo odnioſł dnia 23. Kwietnia. *Paprocki in Nido fol:* 508. & 1171. *de ſtemmat: fol:* 355. & *fol:* 672. *Okolski tom:* 2. *fol:* 634. *Miechov: lib:* 2. *cap:* 8. *Bielski fol:* 52. *Bzovius in vita S. Adalberti*. *Długoſz tom:* 1. *lib:* 2. *Cromer: lib:* 2. *fol:* 49.

Dziedzictwo Hrabiow ná Kutnie w Czechach.

Wiedzieć powtornie náleży, iż w Czechach miał śiedlisko bardzo dobre y obſzerne, Miáſto Kutno názwáne, gdzie po dziś dzień ná Ceſarza gory kopią, w ktorey obfitość ieſt kruſzcow ſrebrnych, iáko u nas w Olkuſzu: zowią to miaſto teraz Niemcy ſwoim ięzykiem *Kutemberg*, á tu przyſzedłſzy do Polſki, záłożył od ſwego imięnia Miaſto *Kutno* w Woiewodztwie Rawſkim, w Ziemi Goſtyńſkiey, ále ieżeli śię iákim herbem pieczętował, álbo nie, żadney o tym zmianki nie ma.

Kutno w Polſzczę.

Herb Hrabiow Kućińſkich.

Dopiero iego ſukceſſor Broniſław z Kutna Hrabia, wziąwſzy Rádzikowſką, pieczętował śię herbem żony ſwoiey Ogończykiem, ktory miał Hieronima Ogona corkę názwanego, dla tego od niego ten herb otrzymał denominácyą. Ogończyk, był Woiewodą Łęczyckim, ten Zamku Dobrzyńſkiego dobył pod Krzyżakámi, miał ſyna Pawła. Xiążę Szpicymierſkie, tęn był Wiel: Hetmanem u Janá Krolá Czeskiego, zoſtawił po ſobie czterech ſynow z Dębowskiey, ktorych tak dyſponował, każdemu Zamek y Miáſto, y od nich denominacyą nádał, iáko to od Kutna Kućińſkich, od Kośćielca Kośćieleckich, od Działyna Działyńſkich, od Zelſka Zelſkich, roku 1160. zá Boleſława Pudyka, iáko *Długoſz* wſpomina. Mikołay z Kutna, Woiewoda Kaliski, był Hetmanem przećiwko Krzyżákom pod Zbożynem, miał ſyna Januſza z Oſtrorożanki, Woiewodę Inowrocławskiego, drugiego Zbigniewa, Kaſztelana Gnieźnieńſkiego, trzećiego Marćina Stároſtę Sieradzkiego, ktorego Xiążę Raćiborskie Konrad, kazał zábić, że go zle udáno.

Xiążę Spicymirſkie.

Dembowſka.

Woiewo: Kaliſki.

Oſtrorożanka.

Woiewo: Podolſki.

Æneas Sylvius wſpomina, zá Wielkiego Kázimierza, Wincentego Hrabię z Kutna, Woiewodę Podolſkiego, dziedzica ná Idernowie y Powerowie, ktory miał Sieniućiankę zá ſobą, á tęn y z potomkámi ſwemi wynioſł śię w Ruſkie kráie. Tęn zá ordynanſem Krolewskim poſzedł z poſpolitym ruſzeniem z Ruskich Woiewodztw przećiwko Támerlanowi, Krolowi Tátarskiemu, do Polski gwałtownie śię przebieráiącemu, złączywſzy śię z Bogdanem Hoſpodárem Wołoskim, á że ná przeprawie przez Dniepr doſtáło mu śię potkáć nie ſpodziewánie z dwiema Hetmany, Bogdánem y Bátym, zá Bożą pomocą ich woyska zniożſzy, y tám porzućiwſzy Bog-

Zwyćięſt: nad Tátarámi.

dána, (bo był záchorował,) przeprawy przebywſzy z ochotnikiem, 25. mil Tatárow gromił, y do wiecznego przymierza Tamerlána przywiodł; dla czego tey dzielnice Bogdan mu wiecznemi czáſy, zá przywileiem Krolewskim uſtąpił, á tá dzielnicá od Tátárow ich ięzykiem názwána *Kutnary*,

Pola Kutnáry Kućińſkich.

to ieſt Kućieńskie pola, iáko śię ták po dziś dzień zowie, trwáłá táż poſseſsya w tym Domu więcey iák przez 200. lat *jure naturali hæreditario*, á że *hoſtilitates* náſtąpiły, ták to wſzyſtko

Hrabiow: Kućińſcy.

odpáść muśiáło. Piſali śię (iáko *veſtigia* znayduią śię) Anteceſsorowie tego Domu z Kutnow w Czechach, z Kutna w Polſzcze, z Kutnar w Wołoſzech Hrábiowie, ále by śiłá wyliczáć, iáko śię ten Dom rozrodził, do ſamych tylko idę z Kutna ſukceſsorow, bo ich wiele w rożnych Woiewodztwách, á naybárdziey przez ożenienia, ośiádło.

Januſz z Leſzczyńſką.

Januſz miał ſyna iednego z Leſzczyńską, Woyćiecha, Woiewodę Brzeskiego Kuiawskiego;

Gorkowna Woiewo: Brzeſki.

ſecundô votô z Gorkowny Staroſtę Kłodawskiego Jana, tęn zginął pod Kruświcą. Woyćiech Woiewoda Brzeski, miał dwoch z Przyiemskiey,

Przyiemſka.

Mikołáia Woiewodę Sieradzkiego, y Jana Kanclerza Koronnego, z Tarnowskiey.

Tarnowſ: Xiężna Czarnkowſka.

Mikołay Woiewodá Sierádzki, miał trzech ſynow z Xiężny Czarnkowskiey, Tomaſzá Woiewodę Brzeskiego, ktory był do Pruſs Kommiſsarzem, ná odebránie Zamku Malborskiego, z Oſtrorogiem Woiewodą Halickim, od Władyſława Ja-

Oſtrorog. Marſ: N. Podſkarbi W. K.

giełły, drugiego Páwła Marſzałka Nádwornego, trzećiego Mikołáiá, Podskarbiego Koronnego. Mikołay Podskarbi W.

Gránowſ: Po: W. K.

Koron: miał z Gránowską ſynow dwoch, Jędrzeia Kaſztelana Woynickiego, Podskarbiego W. Koron: Sądeckiego, Spi-

ſkiego, Zátorskiego, Oświećimskiego, Bidgowskiego Staroſtę, Wielkorządzcę Krákowskiego, ktory miał iednę corkę Elzbie-

Xiążę Zegańſkie. Ceſarz. Papież.

tę, á poſzedłſzy zá Xiążęćia Zegańſkiego, tá urodziła Mátkę Károla III. Ceſarza Chrześćiańskiego, y Klemenſa IV. Papieża; drugiego Pawła Hrábiego z Kutna, Woiewodę Łęczyckiego, Generała Wielkopolskiego.

Woiewo: Łęczycki. Generał Wielkop:

Páweł miał Jana Woiewodę Poznáńſkiego, y Wincentego Kaſztelana Bidgowskiego z Xiężny Koreckiey, ten zginął pod Warną z Krolem Władyſławem. Jan Woiewoda Poznáński, miał iednę corkę, kto-

Woiewodowie rożni.

rą wydał zá Konrada Xiążęćia Pomorskiego. Wincenty Kaſztelan Bidgowski, miał trzech ſynow, Tomaſza Woiewodę Płockiego, Mikołáia Woiewodę Łęczyckiego, Generáła Wielkopolskiego; ktory wprowadził Władyſława ná Kroleſtwo Czeſkie, ſyna Kázimierza Krola Polſkiego, z woyſkiem Pol-

Krol Węgierſ: Matyaſz Korwin.

ſkim: bo to Kroleſtwo chćiał pośiąść Matyaſz Krol Węgierſki; trzećiego Sobeſtyana Podkomorzego Sędomirſkiego, Hetmana pod Grundwald, od ktorego ten herb ma ſwoie názwiſko. Mikołay miał ſyna iednego Jana, Kaſztelana Sochaczowskiego, y trzy corki; iedna poſzła zá Lanckorońskiego

Lańckorońſki. Rytworowſki. Hotylſki. Połubińſka.

Woiewodę Krákowſkiego; druga zá Rytworowskiego Marſzałka Nádwornego, trzećia zá Hotylskiego Kaſztelana Zarnowskiego, z Połubińſkiey. Jan Kaſztelan Sochaczewski miał czterech ſynow, Dominika Márſzałka Nadwornego, Olbrychta Staroſtę Sieradzkiego, Zygmunta Woiewodę Ráwskiego, Ráfała Koniuſzego Koron: z Rozrážewskiey.

Rozráżewſka.

Zygmunt Woiewoda Ráwski, miał Mikołáia Woiewodę Łęczyckiego, Generała Wielkopolskiego; tęn miał corkę iednę Zofią, ktora była zá Floryanem Zamoyskim Kaſztelanem

Zamoyſki.

Bełzkim, á tá *ſterilis*; drugiego Stániſława Poſła do Szwecyi o oddánie Inflant y Eſtonij od Krola Stefana, tęn potym był Woiewodą Rawskim; trzećiego Olbrychta Podkomorzego Koronnego, ktorego corka iedynaczka poſzła zá Herburta

Herburt.

ſterilis, z Xiężny Czartoryskij.

Grudzińſká. Kráśińſka.

Stániſław miał Jerzego Staroſtę Kruświckiego z Grudzińskij; Jerzy Kućiński, Stároſta Kruświcki, Elżbietę Kráśińską, Woiewodzankę Płocką, to ieſt Staniſłáwa Kráśińskiego, Woiewody Płockiego corkę, z ktorey Jędrzey Kućiński, Kaſztelan Goſtyński, ſyn tegoż Jędrzeia, Stániſław Podſtoli Go-

Rębowſka ſtyński, y wnuk Jozef z Rębowskiey urodzony. Syn drugi Je-
rzego Kucińskiego, Stároſty Kruświckiego, z Elzbiety Kra-
śińskiey, Woiewodzanki Płockiey, Mikołay, Stároſta Kruświ-
cki, máiący ſyná y corkę, to ieſt Jana Podczáſzego Goſtyń-
Brodowski ſkiego, ktorego corka Máryanna zá Brodowskim, Cześni-
Morykoni kiem Buskim, y Ewę żonę Iana Francíſzka Morykoniego,
Woyskiego Wilkomirskiego, á tych corka Fráncíſzka ieſt zá
Francíſzkiem Dzierżanowskim, Łowczym Ziemi Liwskiey.
Dzierża-nowſki. Elzbieta pomięniona Kráśińska, Woiewodzanka Płocka, Je-
rzego Kucińskiego, Staroſty Kruświckiego żona, miała śioſtr
rodzonych cztery, pierwſza Zofia była zá Ligęzą, Kaſztela-
Ligęza. nem Sendomirſkim, ktorego corka Konſtancya Xiążęcia Je-
rzego Lubomirskiego, Marſzałka y Hetmana Wiel: Koron-
Lubomir-ſki. nego żona, urodziła pierwſzego Xiążęcia Hieronima, Kaſzte-
lana Krákowskiego, Hetmana W. Koron: ktorego ſyn Jerzy
Piſarz Polny Koronny, Stároſta Boguſławski, á tego ſyn Je-
rzy, Woiewoda Sendomirski, Xiążętá Lubomirskie. Dru-
giego Stániſława Marſzałka W.Koron: ktorego ſynow trzech,
Teodor Woiewoda Krákowski, Iozef Woiewoda Czernie-
chowski, y Francíſzek bezpotomny, Xiążęta Lubomirſcy.
Trzećiego Alexandra Miecznika Koronnego, ktorego z Fi-
Potocki. łybonowny Chryſtyna, Felixa Potockiego, Káſztelana Kra-
kowskiego, y Hetmana W. Koron: żona, ktora urodziła Mi-
cháła Potockiego, Woiewody Wołyńskiego Oyca, Felixa
Staroſty Kraſnoſtawskiego, y inſzych; tákże Ierzego, Staro-
ſtę Grábowieckiego, ktorego ſynowie Euſtachi, Staroſta Tło-
macki, Maryan Staroſta Grabowiecki, y corka Kátárzyna zá
Koſakow-ſki. Koſsakowskim, Kaſztelánem Kámienieckim. Druga y trze-
ćia śioſtra rodzona wzwyż wyrážoney Elżbiety Kráśińskiey
Woiewodzanki Płockiey, żony Ierzego Kucińskiego, Stáro-
ſty Kruświckiego Zakonnicámi; czwarta pánną umarłá.

Teyże Elżbiety Kráśińskiey, Woiewodzanki Płockiey, pier-
Kráśińſcy wſzy brat rodzony Ian Kazimierz, Podskarbi W. Kor: ſyn
iego Ian Bonawentura, Woiewoda Płocki, wnuk Stániſław
Kaſztelan Płocki, prawnuk Bazyli Stároſta Praśnicki. Dru-
Stradom-ſki. gi brat pomięnioney Elzbiety Kráśińskiey Gábryel, miał ſy-
Przyręb-ſki. ná Mikołáia Kaſztelana Małogoskiego, Alexandra w Zako-
nie, Bárbarę zá Jerzym Strádomſkim, Konſtáncyą zá Przy-
rębskim,

rębskim, Annę zá Ianem Stokowskim Sędzią Ziemskim Zator- *Stokowſki*
skim, Zofią zá Skierkowskim, y Gábryela z Gránowską żyią- *Skierkow-ski.*
cego. Pomięniony Mikołáy Kráśiński, Kaſztelan Małogo-
ski, miał Alexandra Kaſztelana Wiślickiego, Jana w Zakonie
WW. OO. Cyſterſow, Teofilę y Francíſzkę pánny, Barbárę
Czernego Káſztelana Sendomirskiego żonę, y Stániſławá z *Czerny.*
Ożarowską żyiącego. Alexander wſpomniony Kaſztelan *Ożarowski*
Wiślicki, miał corkę Zofią Jana Tárła Woiewody Sendomir- *Tarło.*
skiego żonę, Stániſłáwa Stároſtę Nowcmieyskiego, Woyciecha
y Jozefa ſynow. Trzeći brát rodzony Elżbiety z Kráśińskich
Kucińskiey, Stárośćiny Kruświckiey, Ludwik Kaſztelan Ciecha
nowski, Woyćiech Woiewoda Mazowiecki bezdzietny, Stáni-
ſław Kuſtoſz Katedry Poznáńſk: ſynowie, y corek dwie Anna
zá Janem Podoskim Cześnikiem Rożańskim, y Fráncíſzká zá *Podoski.*
Sámuelem Zawádzkim, Chorążym Chełmińskim. Synowie *Zawadzki*
pomięnionego Felicyana Kráśińskiego Podkomorzego Cie-
chánowskiego, Jan Staniſław, Podkomorzy Ciechanowski,
y Antoni Podkomorzy Ciechanowski. Z pierwſzego, to ieſt
Jana dopiero wſpomnionego, z Tereſsą Sołtykowną corek
dwie, Anna y Kátárzyna pánny, y ſynow dwoch, Adam Cze- *Sołtyko-wna.*
śnik Ciechanowski, Woysk Koronnych Generał, bezdzietny;
y Michał tákże bezpotomny. Więcey bráći rodzonych, częſto
wſpomnioney Elżbiety Kráśińskiey, Woiewodzanki Płockiey, *Kucińſcy.*
piſzą tych. Woyćiecha Káſztelana Płockiego bezdzietnego,
Alexandra w Obozie zmarłego, y drugiego Alexandra w dzie-
ćińſtwie zmarłego, tákże Fráncíſzka Sędziego Ciechanow-
skiego bezpotomnego, y Dominika Kaſztelana Ciechanow-
skiego, á oſtátniego Stániſława także Káſztelána Ciechanow-
skiego, y Alexandra Pułkownika Woyſk Xięſtwa Litewskie-
go. Dominiká potomſtwo, Iákub Káſztelan Ciechanowſki,
Páweł Sędzia Ziemski Ciechanowski z Giergantowną bez- *Giergán-towna.*
potomny, Ian y Woyćiech. Iákuba záś Káſztelana Ciechanow-
skiego z Kuklińską ſynow piąćiu, Stániſław, Páweł, Woyćiech, *Kuklińſka.*
Ian y Antoni z Bárbárą Zielińską żyiący; corka záś iedna Ewa *Zielińska*
Stániſława Káſztelana Ciechánowskiego (brátá rodzonego
Elzbiety Kráśińskiey Woiewodzanki Płockiey) potomſtwo,
Máryánna zá Zárębą, Kátárzyna zá Gębickim Káſztelanem *Zaręba.*
Płockim, Cecylia w Zakonie, Władyſław Kanclerz Kátedral- *Gębicki.*
Aa 2 ny

57

ny Płocki, Mikołay Kanonik Płocki, y Iozef Podkomorzy
Płocki z Oleśnicką. Alexándra Kráśińskiego Woiewodzica
Płockiego, Pułkownika Woysk W. X. Litewskiego, ſyn po-
zoſtáły Ian Bazyli Chorąży Smoleński.

Mikołay Kućiński. *Notandum*, iż Mikołay Kućińſki, Stárosta Kruświcki Dziad
Tarnowska. Franćiſzki Dzierżánowskij rodzony, miał zá ſobą Tárnow-
ſką Hrábiankę, *primô votô*, z ktorą zoſtáwił Jana; *ſecundô*
Muſulanka. Muſulankę, z ktorą Stániſłáwá; *tertiô* Owśiáną, z ktorey
Owśiána. Ewę dziśieyſzą Morykonią, Woyską Wilkomirſką, Mátkę
teyże Fránćiſzki Dzierżánowſkij, Łowczyny Liwſkiey.

Andrzey Kućińſki, brat Mikołáia rodzony, Kásztelan Go-
Rębowska ſtyńſki, zoſtáwił Boguſłáwa, ktory miał zá ſobą Rębow-
ſką, z ktorey Antoni Stárosta Pokutyńſki, miał zá ſobą
Wyſzotrawczanka. Wyſzotrawczánkę, Woyſką Brácławſką, y Máryannę zá
Rozwádowſkim, Cześnikiem Lubelſkim, á potym *in viduali*
Rozwadowſki. *ſtatu* będąc tęnże Boguſław, był Kánonikiem, á Proboſzczem
Łancuckim: drugiego ſyna Stániſłáwa tęnże Andrzey zo-
Kownacka ſtáwił Podſtolego Goſtyńſkiego, ktory miał zá ſobą Kowna-
cką, Podſtolánkę Mśćiſłáwską, z ktorą miał ſyna Jozefa, y
corkę Tereſsę. Tęn Andrzey Kaſztelan Goſtyński, zoſtá-
wił corek dwie, iednę Tereſsę, ktora była *primô votô* zá Ro-
Rozwadowſki. zwádowſkim, Stárostą Szmeltyńskim, Pułkownikiem: *ſecundo*
Nencha. zá Nenchą Podkomorzym Inflantskim, Generałem Majo-
rem, ta *ſterilis*: drugą Annę Zakonnicę S. Brygitty, Konwen-
tu Lubelskiego, tá *defuncta*. Miał zá ſobą Andrzey Kaſzte-
Gałecki. lan Goſtyński Słoniewską, ktorey rodzona śioſtra była zá
Słoniewſcy. Fránćiſzkiem Gałeckim, Woiewodą Poznáńskim. Bráćia ro-
dzeni tychże śioſtr Słoniewſcy, ieden Szymon Starosta So-
Sarbiewſka. łecki, drugi Mikołay Chorąży Bydgowski, miał zá ſobą Sar-
Oliwińská biewską Woiewodzankę Mazowiecką; trzeći Jan Stárosta Pia-
Dramińſká. ſecki, *primo voto* miał Oliwińską, *2do* Rzeczycką, *3tio* Dra-
mińską.

Potomſtwo z drugą żoną, Fránćiſzka Dzierżánowskiego
Kolligacye Łowczego Liwskiego, Ignácy y Ludwik.

To zebránie ieſt, nie tylko z Hiſtorykow, Herbarzow, ále
Dokumenta. bárdziey ze ſtárych dyſpozycyi, Intercyz ślubnych, zapi-
ſow, iáko też z Xiąg Grodzkich, Ziemskich, iáko to Poznáń-
skich, Káliskich, Łęczyckich, Goſtyńskich, Ráwskich, Ko-
wálskich, &c.

GODZIEMBA HERB.

EPIGRAMMA.

Quàm gratos ſpirat virtutum hæc Pinus odores,
Semper & excelſæ laudis honore viret.
Protulit illa viros bellô togaq; potentes,
Fæcunda in multas crevit & illa Domos.
Prorſus, de veſtro naſcuntur ſtipite Faſces,
Eſt Pinus in quodvis ſemper honoris opus.

ABRYS HERBOWNY.

Jeſt ſoſna koloru zielonego, z trzema wierzchołkámi,
y piąćią korzeniámi, dwie gáłezi odćięte z dolney części *Opiſanie herbu.*
máiąca, w czerwonym polu. Ná hełmie ieſt Mąż zbroyny,
ktory też ſamę figurę w práwey ręce do gory trzyma, lewą
zá rękoieść ſzabli u boku chwytáiący. *Okolski tom: I. fol:* 211.
z *Paprockiego in Nido Virt: fol:* 506. & 1188. O czym tákże
piſał *de Stemmat: fol:* 279. & 673. *Item Bielski fol:* 125.

ORY-

ORYGINAŁ GODZIEMBY.

Początek Godziemby

Według Páprockiego y Okolſkiego *loco citato*, początek herbu Godźięmby, ieſt od Siećiecha Woiewody Krákowſkiego, ktory będąc do Morawſzczyzny z woyſkiem wyſłány, nápadł ná záſadzkę nieprzyiaćielſką, gdzie mocno śię podkawſzy, Rycerz Godzięmbá názwany, rážąc wielce przećiwną ſtronę, odpadł od ármatury zwyczayney ſwoiey, záczym do bliſkiego laſu reiteruiąc śię, zá nim Morawczyk náćierał, áby go złapał, ile bez bronnego widzący. Tęn Rycerz imienięm Godźięmbá, ſkoczywſzy z konia, ſoſnę dorodną z korzenięm wyrwał, y nią śię bronił náćieráiącemu. W pierwſzym impećie obćiął Morawczyk mieczem dwie od niey gáłęzie, ále tym łatwiey Godźięmbá z zámachem ſoſny pomięnioney ugodził Morawczyka, y z konia go zwaliwſzy, przyprowadził do Siećiecha Hetmana ſwoiego. Przeto w nádgrodę Rycerſkiego dźiełá, tenże herb ſoſny otrzymał roku 1094. ktory Godźięmbą názywa śię od Autora ſwego.

ANTENACI PRZEDNIEYSI TEY FAMILII.

Pierwſzy Geneárcha

Piſze *Okolski tom*: 1. *fol*: 214. z dawnieyſzych Hiſtorykow, iż GODZIEMBA *Comes*, zá Bolesławá Krzywouſtego, około roku 1104. żył w Polſzcze; ktorego ſyn Derſław był Chorążym Sieradzkim 1119. á tego *Lupus* Biſkup Płocki ſyn rodzony 1173. pod czas Bolesławá Kędziorzáwego, od Piotra Arcybiſkupá konfirmowány. Dáley piſze te ſłowa: *Vincentius de ejuſdem armis & familia, Palatinus Poſnanien*: 1386. *Andreas Laſcari dictus, Epiſcopus Poſnan*: 1398. A według inſzych 1408. piſał śię z Goſławic. To iednak *immediatè* z aukcyą wyráża śię, pierwſzego Geneárchę imienięm GODZIEMBA zgodnie przyznáiący.

Biſkup Krákowſki.

Stániſław Dąbſki, herbu Godźięmbá, był Nominatem Biſkupſtwá Krákowſkiego, y nie wiechawſzy, umarł roku 1700.

Biskupi Kuiawſcy.

Michał herbu Godzęmbá, Biſkup Kuiawſki, umarł roku 1256. Stániſław Dąbſki, tegoż herbu y honoru, poſtąpił ná Biſkupſtwo Krákowſkie roku 1699. *Damalevicius in Epiſc: Cujavien*: *&c. &c.*

Biskup Poznáński.

Jąn Lubráński, Biskup Poznáński, tegoż záſzczytu, umarł roku 1520. *Długoſsus & Treterus in Epiſc. Poſn*:

Lupus

Biſkupi Płoccy.

Lupus Godźięmbá, będąc Biſkupem Płockim, umarł roku 1179. Jąn Lubránſki Godźiembá, z Biſkupſtwa Płockiego poſtąpił ná Poznáńskie roku 1498. Stániſław Dąbski, z teyże Kátedry poſtąpił ná Biſkupſtwo Kuiawſkie roku 1691. *Długoſsus & Lubienski in Epiſc: Plocen*:

Biſkup Chełmſki.

Stániſław Dąbſki, będąc Biskupem Chełmskim, poſtąpił ná Łuckie roku 1676. *Załuski tom*: 1. *fol*: 556. *&c. &c.*

Władyka Pińſki. Woiewodá Poznáński.

Teofil Godębski, był Władyką Pińskim roku 1728. Mikołay Lubráński, będąc Woiewodą Poznáńskim, umarł roku 1519. *Olſzowski de Primatu &c. &c.*

Woiewoda Káliski.

Mikołay Lubráński tenże, czy inſzy, będąc Kaliskim Woiewodą, poſtąpił ná Poznáńskie roku 1510. *Karnkowski de Primatu &c. &c.*

Woiewoda Brzeski Kuiawſki.

Zygmunt Dąbski, będąc Woiewodą Brzeskim Kuiawskim, umarł 1704. *Załuski tom*: 2. *fol*: 394. Po nim był Jędrzyi Dąbski tymże Woiewodą.

Káſztelan Woynicki.

Jąn Dąbski, będąc Woynickim Káſztelanem, umarł roku 1704. o ktorym *Conſt*: *anni* 1703. *fol*: 13.

Káſztelan Brzeski Kuiawski.

Tomaſz Lubráński, będąc Káſztelanem Brzeskim Kuiawskim, zábity roku 1537. *Bielski fol*: 493. *& Okolski tom*: 2. *fol*: 305. Jąn Dąbski, był tymże Senátorem w roku 1648. o czym *Porządek Elekcyi.* Po tym Jędrzey Dąbski, z tey Káſztelanii, poſtąpił ná Woiewodztwo Kuiawskie roku 1726. umarł 1734. teraz Antoni Dąbski ieſt tymże Senátorem.

Káſztelan Inowrocł.

Zygmunt Dąbski, był Káſztelanem Inowrocławskim, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Kuiáwskie roku 1684. *Metryká Koronna.*

Káſztelan Lwowski.

Felix z Paniowiá, herbu Godźiembá, będąc Káſztelanem Lwowskim, umarł roku 1488. *Paprocki de Siem*: *fol*: 201.

Podkánclerzy Koron.

Grzegorz Deitary, herbu Godziembá, Proboſzcz Szkalmirski, był Podkánclerzem Koronnym, o ktorym *Paprocki o herb*: *fol*: 281.

Márſzałek Nád. Kor.

Woyćiech Dąbski, będąc Marſzałkiem Nádwornym Koronnym, umarł roku 1725.

Márſzałek Tryb. Kor.

Zygmunt Dąbski, Woiewoda Brzeski Kuiawski, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego roku 1686.

Bb 2 HER-

HERBOWNI GODZIEMBOWIE,

Według Okolskiego z dáwnieyſzych Hiſtorykow *tom:* 1. *à fol:* 214. *ad ſolium* 216. wyráženi.

Czyżowie w Powieć: Ośmiáńskim.
Dąbſcy w Ziemi Kuiawskiey.
Głowińſcy w Dobrzy: Ziemi.
Godziembowie w Sieradzkim
Gorzkowſcy w Bełzkim Woie:
Kobyleccy w Kuiáwach.
Kucharſcy w Powieć:e Zákroćimskim y Wyſzogrodzk:
Lubráńſcy w Kuiáwách.
Máliſzewſcy w Dobrzy: Ziemi
Paniewſcy w Pokućiu.

Puckowie w Łęczyckim Woi:
Rádeccy w Kuiáwách, po tym w Podolu y Bełzkim Woie:
Ruśinowſcy w Kuiáwach
Sláwoſzewſcy, nie piſze kędy.
Soſnowſcy w Wielkiey Polſz:
Węglińſcy w Ruskim Woiew:
Wilámowie w Sędomir: Woi:
Wożućińſcy w Bezk: Woiew:
Wyſoccy w Woiewodztwie Łęczyckim, od Dąbia Fámilią notuiący.

Oprocz wyrázonych Godziembitow, wyráża *P. Nieśiecki tom:* 2. *fol:* 243. te Fámilie.

Boſakowskich.	Kowalkowskich.	Záleſkich.
Butowtowiczow.	Krylińskich.	Zeromskich.
Czekanowskich.	Oborskich.	Zoráwickich.
Godembskich.	Sieráwskich.	
Inſzkiewiczow.	Sterpińskich.	

PROCEDENCYA
GODZIEMBOW z WARDĘZYNA WARDENSKICH.

Początek Wárdeński.

Wárdeńſcy, od począku herbu ſwoiego, zwáli śię Godziembámi, poki ich Anteceſsor nie kupił Wárdężyna w Woiewodztwie Kaliſkim, zkąd záczęli śię názywáć Wárdeńſkiemi ták, iáko Fámilie inſze piſzą śię od dáwnych włośći y dziedźictw ſwoich. Chwali tęn Dom ſtarożytny, *Okolski tom:* 1. *fol:* 212. mowiąc: *Godziembios inſignes virtute, inſignes pietate, inſignes honore, pinus in hortis denotabat. Talis erat Godziemba ſub Boleslao Crivouſto miles,* 1104. *anno. Talis Derslaus Vexillifer Siradienſis* 1119. *Talis Derslai filius, Lupus Epiſcopus Poſnanienſis* 1392. *&c.* Daley powiáda *ſub tit: hoſt: ſtrages. Terror hoſtibus pinus fuit. Eſt Godziembiorum pinus non mitioris terroris: ſunt prudentiſsimi Senatores, ſunt vigilantiſsimi Præſules, ſunt bellicoſiſsimi milites, ſunt ſolertiſsimi Exercituum Duces. Unde, ſicut primus Godziembiorum erat terror hoſti, ita ſinguli ob excellentia dona ſunt hoſtium pavor. &c.*

Dáwność tego Domu.

Kolligácya z Krolámi Węgierskie mi.

Támże wſpomina Felixá Godziembę, ktory był woysk Węgierskich Hetmanem, u Matyáſza Krola Węgierſkiego, ták roztropnym, mądrym, y nieprzełománym; że śię temu ſąm Krol zádziwiwſzy, w nádgrodę dał mu *Korwinią* z Krolewskiey krwi urodzoną, w małżeńſtwo dożywotnie, z ktorey piąćiu ſynow Godziembitow máiąc, rożnemi imionámi Polſkiemi, od włośći ſwoich názywáli śię. Z tąd Geneálogia Godziembow Wárdeńskich pochodząca, ieſt rodzáiu iednego z Lubráńskiemi, Węglińskiemi, Pániewskiemi, Dąbskiemi, Rádeckiemi, y z inſzemi imionámi, ktore wſpomniáłem wyżey, Honoryuſzow Godziembow wyliczáiąc. Záczym cokolwiek między niemi záſług, eſtymácyi, godnośći, cnot y honorow, znayduie śię u Kronikárzow, Hiſtorykow, y Herbárzow; tych wſzyſtkich Godziembowie Wárdeńſcy ſą uczeſtnikámi, iáko fruktá rożnych gáłęzi, z iednego ſzczepu wynikáiące, ieden humor wzáiemny máiące w ſobie, iedney kwalitátywy, y iedney oſobliwośći, ſą wſzyſtkie ſzácowáne rázem, y w oſobliwośći z wrodzoną z nátury cnotą.

Wárdeńſcy iednego ſzczepu z rożnych imion Godziembámi.

Jáko záś pámiętáć y dośiec nie można tych Procedencyi, ktore dáwnośćią nie ſą notowáne, przez ktorych Antenátow iedna z drugiey náſtępowáła Geneálogia, áż do oſtátnich oſob w teráźnieyſzym czáśie znayduiących śię; ták y Godźiembow Wárdeńskich, od pierwiáſtkow ſwoich wyprowádzić przez wſzyſtkich Przodkow y ſukceſsorow nie podobna. Doſyć iednák w ſtánie Szláchectwa Polskiego dobrze ſą wywiedzieni, ktorzy od Pradziáda, Dziáda, y Oycá mogą śię wſpomnieć z Máćierzyſtą geneálogią. Dla czego, położywſzy fundámenta ſtárożytnego Domu Godziembow Wárdeńskich, tu tylko wiádome oſoby wyrażąm.

Procedency a Godziembow Wárdeńskich.

Felix Godziembá Pániewski, Hetmán woysk Węgierskich Krola Matyaſza Korwina, z pomięnioną Korwinką, Krolewskiego rodu, miał piąćiu ſynow, iáko go wſpomina *Okolski tom:* 1. *fol:* 212. & 213. á od tych czterech z Węgier wyſzło do Polski Antenátow Godźiembow. Pierwſzy *Waſzko*,

Pániewski.

Wáſuczyńſcy. Dánielowiczowie. Gieduſzyccy. Chodorowſcy.

od ktorego pochodzą Wáſuczyńſcy. Drugi *Daniel*, od ktorego idą Dánielowiczowie. Trzeći *Giduch*, z kąd Gieduſzyccy. Czwarty *Chfedor*, od ktorego pochodzą Chodorowſcy. Wiádomo było cáłey Europie, iákie dziáły śię Národow woyny y zámięſzania z Krolem Węgierſkim *Matyaſzem Korwinem*; o ktorych doſyć krotko, lecz wiele wſpomina *Synopſis chronolog: Hugar: ab Anno* 1460, *ad ann:* 1490. *ut refert Martinus Szentivany*. Dla czego z Polskim z Rycerſtwem będący támże Godziembowie, niektorzy śię pozoſtawáli, niektorzy do Oyczyzny ſwoiey powroćili.

Godziembowie Wárdeńſcy.

Tu záś w Polſzcze Pradziad Andrzeia Godziemby Wárdeńskiego, Stolnika Látyczewskiego, Staroſty Wiśniowieckiego; miał w małżeńſtwie Chmielecką, śioſtrę ſtryieczną Stefana Chmieleckiego, Woiewody Kijowskiego, Wielkiego zwyćięzcy Polſkiego o ktorym piſze *P. Nieśiecki tom: 1. fol:* 263. tymi ſłowy: Stefan Chmielecki Woiewodá Kijowski, mąż w káwálerskiey odwadze, y Rycerskiey dárskośći nieporownány, uſtáwicznemi ná Tátárow wyćieczkámi świátu śię wſłáwił. Tęn początki żołnierskich expedycyi od Moskiewskich záczął kampánii z Szymonem Kopytnickim doświádczonym Bohátyrem: Męską iego cnotę Wołoskie lepiey obiaśniły okázye, ták z Sámuelem Koreckim, iáko y z Stániſłáwem Zołkiewskim, dobrze záſłużonym Oyczyznie Pułkownikiem będąc. Prawdá, że pod Cekorą, gdźie niegdy Polska Kawálerya ſzwankowáłá, nogi był z placu umknął z cáłym skrzydłem, przez śrzodek nieprzyiaćioł drogę ſobie śćieląc do Oyczyzny, zdrowie Hetmana Zołkiewſkiego, y drugich bráći, owſzem cáłego Kroleſtwá ná ſzańc wyſtáwiwſzy; á toli iednák poprávił ſłáwy ſwoiey pámiętną nie raz odwágą, pierwſzy przed wſzyſtkiemi ſzykámi, ná nieprzyiaćielſki lecąc impet, to pod Stániſłáwem Koniecpolſkim z Zaporowſkiemi Kozakámi, to z Tomaſzem Zamoyſkim pod Satánowem y Tarnopolem z dzikiemi Tatarámi, ták dálece; że go też Koniecpolſki, iáko iuż doświadczonego żołnierza, ná obronę cáłego Podola, ſąm śię w Pruſsy ná Karolá Sudermáná wybráwſzy, Námieſtnikiem ſwoim uczynił. Imię iego nieprzyiaćiołom ſtráſzne dało śię w znaki: gdy w roku 1626. pod Białącerkwią, z

Chmielecki brat żony Wárdeńskiego. Kopytnicki. Korecki. Zołkiewski. Koniecpolski. Zamoyski. Suderman.

nie-

niewielką ſwoich garſtką ná Tatarow uderzywſzy, ná czterdzieśći tyśięcy trupem ich ná plácu położył: doſyć, że ledwo śię ich druga część, y to rannych, názad do Tauryki wroćiła. A gdy znowu w roku 1629. mſzcząc śię tey ſwoich zguby, hurmem w gránice Polſkie wpadli; on z Stániſłáwem Lubomirſkim, Ruſkim ná ten czas Woiewodą, wielką ich klęſką poráził, ták, że ledwo kto od iego ręki umknął. Piſze o iego zwyćięſtwách z wielką pochwałą *Brachel w ſwoiey hiſtoryi lib: 3. & 4.* y przydáie, że támtego wieku, nie miał ſobie rownego w Marſowych dziełách woiowniká, y ktory pierwſzy pokazał, iák Tatárow woiowáć: ktorzy uchodząc z plácu, naylepiey śię potykáią. Piſze o nim y *Leſzczyński in Claſsico*, ták mowiąc:

Lubomirski

Tu Chmielecki, co gromić náuczył Tatary,
Y wiatr w polu ugániáć: co przedtym do wiáry,
Niezdáło śię podobno: że w Krymie tuliły,
Ile kroć mátki dzieći ſwoie nim ſtráſzyły.

W nádgrodę tedy záſług iego, dano mu nayprzod Chorąſtwo Bracłáwſkie y Staroſtwo Taborowſkie; po tym Woiewodztwem Kiiowſkim uczczony w roku 1630. Nie długo iednák ná tym krześle śiedział, w tymże roku, z żalem Podola y cáłey Oyczyzny świat pożegnał, w Bárze pochowány. Mąż wiekopomney pámięći godny. *Starovolski in Bellator: Sarmat: & Orat: in obitu Sigiſm: III.* Sławi iego męſtwo Konſtytucya w roku 1631. *fol:* 35. kędy iego potomſtwu część kontrybucyi nie dopłáconych dárowáłá.

Pradziad Andrzeia Godziemby Wárdeńſkiego, Stolnika Látyczewskiego, Staroſty Wiśniowieckiego, *ex lumbis fæmineis*, Mikołay Wáſuczyński, Chorąży Zydáczewski, herbu trzy Rzeki, miał zá ſobą Cetnerownę, z ktorą ſpłodził corek pięć. Pierwſza wydána zá Mikołáia Olewińskiego, Sędziego Ziemſkiego Lwowskiego, herbu Samſoná lwią páſzczekę rozdżieráiącego; á tęn był Dziadem maćierzyſtym pomięnionego Andrzeia Wárdeńskiego, Stolnika Látyczewskiego, Staroſty Wiśniowieckiego, z ktorey, ſyn urodzony Jakub Olewiński, Stolnik Lwowski, y corek dwie. Pierwſza poſzła w małżeńſtwo zá Stániſłáwa Wárdeńskiego, Skarbnika Buſkiego, ktory miał Páncerną Chorągiew ſwo-

Wáſuczyńſki. Cetnerowna Olewiński.

Kámięński. ię: drugá poślubiona ieſt Kámięńſkiemu, Podſędkowi Lwo-
Oſsoliński. wskiemu, z ktorey corká wydána zá Oſsolińskiego, Chorąże-
go Przemyskiego, Oycá *ad præſens* Káſztelana Sandomir-
Drogomir. skiego: druga z niey corká wydana zá Drogomira, Podko-
morzego Lwowskiego.

Druga corká pomięnionego Mikołáia Wáſuczyńskiego,
Kroſnowski Chorążego Zydaczewskiego, z Cetnerowny, urodziła Kro-
ſnowskiego, Woiewodę Czerniechowskiego; z ktorey corká
Humiecki. wydána zá Humieckiego, Woiewodę Podolskiego, á z nich
Stolnik y Miecznik Koronni. Corki záś poſzły w Dom O-
Ogińſcy. Godzcey. gińskich, po tym Godzkich, Kráśińskich, y Małáchowskiego
Kráśińſcy. Małácho-wski. Kanclerza W. Koron: Trzećia corka Wáſuczyńskiego we-
ſzła w kontrákty małżeńskie z Brożkiem, Strážnikiem Pol-
Zbrożek. Rzewuski nym Koronnym, ktora *ſecundô votô* poſzła zá Rzewuskiego,
Káſztelana Podlaskiego, brátá Hetmana W. Koron: z kto-
rey urodzony, żyie *ad præſens* Woiewoda Podlaski, y z niey
Miączyń-ski. dwie corki, pierwſza była zá Piotrem Miączyńskim, Woie-
Wálewski. wodą Czerniechowskim, druga zá Wálewskim, Stároſtą Wá-
Koniecpol-ski. reckim, śieſtrzeńcem rodzonym Koniecpolskiego, Woiewo-
dy Sierádzkiego. Czwarta corká Wáſuczyńskiego, była żo-
Záluski. ną Załuskiego, Káſztelana Ráwskiego, z ktorey ſyn urodzo-
ny, Stároſta Ráwski. Piąta corká Wáſuczyńskiego z teyże
Báránow-ski. Cetnerowny, poślubiona Báránowskiemu, Podczáſzemu
Lwowskiemu, ktory był Pułkownikiem Ordynáckim; z niey
Antoni bezdzietny, y dwie corki: pierwſza *primi voti*, zá Ko-
Iełowicki. niecpolskim, *ſecundi voti* zá Jełowickim, Stároſtą Szczuro-
Głębocki. wieckim: druga corká dana ieſt w małżeńſtwo Głębockie-
mu, Podczáſzemu Lwowſkiemu.

Dziad pomięnionego Andrzeia Godziemby Wárdeńſkie-
Andrzey Wárdeńſki Stolnik Bu-ski. go, Stolnika Latyczowskiego, Stároſty Wiśniowieckiego,
imięniem tákże Andrzey Wárdeńſki, Stolnik Buski, z Chmie-
leckiey urodzony, wielkiego rozumu y przezorności ſtatyſta,
był náznáczony teſtámentem zá Opiekuna Woiewodzicow
Sobieski. Krákowskich, Marká y Janá Sobieſkich, z ktorych pierw-
ſzy zginął pod Zołtemi Wodámi, woiuiąc z Chmielnickim y
Tatarámi; drugi był Krolem Polskim, brat rodzony Márká
Sobieskiego.

Bábę pomięnionego Andrzeia Wárdeńskiego, Stolnika Lá-
ty

czewskiego, Staroſty Wiśniowieckiego, urodziła Giżycká, á *Giżycka.*
Oycá iego Ławczycka; zá bratem zaś iego ſtryiecznym, by- *Ławczy-cka.*
ła Tyſzkiewiczowna, z ktorey urodzony Kámińſki y Bore-
cki Staroſta, *Grand Major*. Sam záś Andrzey Wárdeńſki,
Stolnik Latyczewſki, Stároſta Wiśniowiecki, Mąż za-
cnych y dyſtyngwowánych kwalitatyw, Polityk y Ora-
tor przedni, Státyſta doſkonáły, Porucznikował, Poſłował,
y *ad Conſilia publica* wokowány w chodził, pod czás Interre-
gnow, y Seymow walnych Koronnych: Kommendy mie-
wał nie záwodne. Wſzedłſzy w kontrákty małżeńſkie z
Witkowską, Fránćiſzká Witkowskiego Podczáſego Wie-
luńſkiego corką, ſpłodził ſyna Janá y corkę wydáną zá Ste- *Witkowſka*
faná Leśieckiego, herbu *Nálęcz*, Podczaſzego Liwońskiego. *Leśiecki.*

GRYF HERB,

álbo

SWOBODA.

EPIGRAMMA.

Extollat fortes licet Anglia laude Leones,
Roma potens Aqvilas tollat ad aſtra ſuas.

Dd Na-

Major Honos veſtri ſplendet per qve æthera, terram:
Gryps Leo, Gryps Aqvila, eſt Rex in utroqve foro.
Prætetea binos qvoniam dant ſtemmata Reges,
Purpureus neqveat quis Decor eſse Domi.

A B R Y S H E R B O W N Y.

Opoſanie herbu.

Gryf ieſt poł Orłá y poł Lwá zwierzę. Głowá większa nád orlą, z otwartym pyſkiem y wywieſzonym ięzykiem, z przedniemi ſponámi, pierśiámi pierzyſtemi y ſkrzydłámi roſpoſtártemi dwiema, Orłá reprezentuie: niżſze części gołe z grzbietem, łápami, y ogonem pomiędzy nie do gory zákręconym y zádártym, wyrażáią Lwá. Stoi ná tylnych łápach, iákoby wzlátuiący, ſpony przednie podniożſzy. Ieſt koloru białego, nogi iednák przednie y nos ma żołty, w czerwonym polu. Ná hełmie widáć poł Orłá z roſpoſtartemi ſkrzydłámi, y z trąbą, iákoby ku niebu lećiał. *Bielski, Paprocki & Okolski tom:* 1. Zowie śię też ináczey, Swobodá, *alias* Wolność. *Neugebaver: & P. Nieśiecki, tom:* 2. *fol:* 325. *&c.*

ORYGINAŁ GRYFA HERBOWNEGO.

Początki herbowne.

Lubo Paprocki *in Nido fol:* 66. Gryfa herbownego początki, od Egipcyanow bydź rozumie; iednák w poznieyſzey edycyi *de Stemmat: fol:* 62. wyrázniey piſze, iż oryginał ſwoy ma tęn záſzczyt herbowny z Serbij, to ieſt wyżſzey Dacyi. *Jáxa* bowięm brat rodzony Popiela, od Xiążęćia Polſkiego Leſzka III. w podziele otrzymał Serbią, czy Gryfem záſzczycáiącą śię, czy też od niego herb Gryfá pártycypuiącą, iáko dowodnie nápiſał *P. Nieśiecki tom:* 2. *fol:* 324. & 325. Dotąd pochodzący w Polſzcze od Xiążęćia *Jaxy* ſyná Monarchy Polskiego, to ieſt Leſzká III. około roku 999. według *Paprockiego in Nido Virtut:* záczęli tegoż herbu Gryfa używáć w Oyczyznie náſzey, iáko niżey w Procedencyi.

HONORYUSZOWIE PRZEDNIEYSI y WIADOMSI T E G O H E R B U G R Y F.

Arcybiſkup Gnieznieńſki.

Czytąm między Arcybiſkupámi Gnieznieńſkiemi, iż Jan, álbo Janik, herbu Gryff, był teyże godnośći, ktory umarł roku 1167. *Damalevicius in Archiep: Gneſn:*

Getko, to ieſt Gedeon, tegoż záſzczytu, będąc Biſkupem Krákowskim, umarł roku 1186. *Starowolski de Epiſc: Crac:*

Biskup Krákowski.

Goſtko, ináczey Goſław, to ieſt Gedeon, będąc Biſkupem Płockim, umarł roku 1223. Jędrzey tegoż herbu Gryff, był tymże Biskupem Płockim, ktory umarł roku 1249. Goſław II. tákże Gedeon, w tymże honorze umarł roku 1296. *Długoſsus & Lubienſcius in Epiſc: Plocen.*

Biskupi Płoccy.

Marćin Krzeſzowski, (á iák inśi piſzą) Krzeſzowicki, był Biskupem Łuckim, teyże familii, y tegoż herbu, ktory umarł około roku 1476. Námięniáią o nim *Długoſz, Kromer, Bielski, Nákielski* w rożnych mieyścách.

Biskup Łucki.

Staniſław Oſsowski, herbu Gryff, był Mominátem Biskupſtwa Chełmskiego, ále umarł przed expedycyą Rzymską roku 1586. *Nakielski & Piehovi: in Epiſc: Chełm:*

Nominat Chełmski.

Mikołay Leśniowski, ktorzy przydomek Gołąbkow używáią, będąc Biskupem Kámienieckim, zabity ieſt roku 1469. iáko w Leśniowskich familii piſzą, *Długoſz & Cromerus lib.* 27. *Bielski fol:* 445. *Nakielski &c.*

Biskup Kámieniecki.

Janik z Brzeźnicy, będąc Biskupem Wrocławskim, poſtąpił ná Arcybiskupſtwo Gnieznieńskie 1152. iáko z początku tu záraz nápiſałęm o nim, cytuiąc.

Biskup Wrocłáwsk

Klemens z Brzeźnicy, będąc Káſztelanem Krákowskim, zginął pod Chmielnikiem, roku 1241. *Długoſz tom:* 1. *Bielski fol:* 166. Sebaſtyan Mielecki, tákże herbu Gryff, będąc tymże Káſztelanem Krákowskim, umarł roku 1575. *Bielski fol:* 651. *&c*

Kaſztelani Krakowſcy.

Stefan od Xiążęćia *Jaxy* zowiący śię Jáxycem, był Woiewodą Krákowskim, umarł 1177. roku. *Nakielski in Miechovita, Bielski, Kromer, & Długoſsus.* Márek tegoż herbu y procedencyi, Krákowski Woiewoda, umarł roku 1226. *Nakielski fol:* 135. *Cromer lib:* 7. *Miechovita, Bielski, Wapowski, Długoſz, &c. ná ſwoich mieyścách.* Włodzimierz tákże Woiewoda Krákowski, tegoż imięnia y herbu, zginął pod Chmielnikiem roku 1241. *Długoſz, Bielski, Paprocki.* Suliſław z Ruſzczy, pod czas tego honoru zginął pod Legnicą, roku 1241. *Długoſz, Paprocki, Bielski.* Klemens z Ruſzczy, Woiewoda Krákowski, umarł roku 1256. *Kromer, Paprocki, y Bielski.* Sulek z Ruſzczy, był w tymże krześle roku 1263.

Woiewoda Krákowski

Miechovita, Paprocki, & Nakielski. Teodor z Ruſzczy, był tymże Senatorem, ktory umarł roku 1288. *Cromer lib: 8. & Nakielski.* Jan Klemens Bránicki, ieſt teraz (gdy to piſzę) Woiewodą Krákowskim, wraz y Hetmanem Wielkim Koron:

Woiewoda Sieradzki

Staniſław Bykowski, umarł Woiewodą Sieradzkim roku 1624. *Conſtit: 1611. & 1620.*

Woiewodá Podolski

Jan Mielecki, był Woiewodą Podolskim, umarł roku 1561. *Nakielski fol: 653. Paprocki fol: 74.* Mikołay Mielecki, będąc tymże Senatorem, umarł roku 1585. *Bielski, Paprocki, & Okolski tom: 1. fol: 242.*

Woiewoda Podláski.

Stefan Bránicki, był Woiewodą Podlaſkim, umarł roku 1717. *Conſt: 1703. fol: 22. & Duryewski fol: 82.*

Woiewoda Brześćiáń:

Adam Tadeuſz Chodkiewicz, był Woiewodą Brześćiańſkim 1743.

Káſztelan Sęndomirs:

Michał Konárski, herbu Gryff, był Káſztelanem Sęndomirskim 1743.

Káſztelan Sieradzki.

Przecław Bykowski, był Kaſztelanem Sieradzkim, ktory umarł roku 1649. *Starovolski in Monument:*

Káſztelan Łęczycki.

Staniſław Bykowski, tegoż herbu Gryff, będąc Káſztelanem Łęczyckim, poſtąpił ná Woiewodztwo Sieradzkie roku 1609. *Conſtit: 1596. 1601. 1607.* &c.

Káſztelan Bełzki.

Maćiey Leśniowski, będąc Káſztelanem Bełzkim, umarł po roku 1633. *Conſt: 1628. 1633.* & *Starovol: in Monum: f. 303.*

Káſztelan Płocki.

Klemens tegoż herbu, był Káſztelanem Płockim roku 1222. *Cromerus lib: 7. Bielski fol: 149.*

Káſztelan Czerski.

Mikołay Bykowski, był Káſztelanem Czerskim, roku 1690. *Conſtit:*

Marſzałek W. Koron:

Jan Mielecli, Marſzałek Wielki Koronny, umarł roku 1561. *Paprocki fol: 84. Okolski tom. 1. fol: 241.*

Marſzałek Nádw: K.

Mikołay z Zákrzowa, był Marſzałkiem Nádwornym Koronnym, roku 1444. *Przyłuski w Statu: fol: 299.* Jan Klemens Bránicki, będąc tymże Honoryuſzem, umarł roku 1673. *Załuski tom: 1. fol. 3. Duryewski fol: 82.*

Hetmani W. Koron:

Mikołay Mielecki, Woiewoda Podolski, będąc Hetmanem Wielkiey Buławy Koronney, rezygnował ią roku 1580. *Bielski.* Teraz Hetmanem Wielkim Koronnym, ieſt tegoż herbu, Jan Klemens Bránicki, Woiewoda Krákowski 1752.

Hetmani Wielcy W. X. Lit:

Hieronim Chodkiewicz, Káſztelan Wileński, Hetman W. W. X. Lit: umarł roku 1562. *Stryikowski lib. 25. cap. 1. fol: 769.*

fol: 769. & *Paprocki in Nido Virt:* Grzegorz Chodkiewicz tákże Káſztelan Wileńſki, umarł tymże Hetmanem Wielkim W. X. Lit: roku 1569. *Paprocki de Stemmat: Okolski tom: 1.* Jan Karol Chodkiewicz tákże Woiewoda Wileńſki, y Hetman W. W. X. Lit: umarł roku 1621. *Conſtitutiones 1607. 1621. & Piaſecki.*

Hetman Polny Kor:

Jan Klemens Bránicki, Chorąży Koronny, był Hetmanem Polney Buławy Koronney, od roku 1736. po tym będąc Woiewodą Krákowskim, poſtąpił do Wielkiey Buławy Koronney, roku 1752.

Hetmáni Polni W. X. Lit.

Grzegorz Chodkiewicz, Káſztelan Trocki, będąc Hetmanem Poln: W. X. Lit: poſtąpił do Buławy wielkiey. *Koiałow: Sarnicki, Bielski, &c.* Jan Karol Chodkiewicz, Stároſta Zmudzki, od mnieyſzey, poſtąpił do wielkiey Buławy W. X. Lit. roku 1603. *Kobierzycki in Hiſtor:* & *Conſtit. Anni* 1601.

Márſzáłkowie Tryb Koronnego.

Jan Látoczyński, herbu Gryff, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego, roku 1590. Maćiey Leśniowski, Podkomorzy Bełzki, tegoż herbu, był Marſzałkiem Trybunal: Kor: roku 1618. Tákże Jan Bykowski, Stároſta Silnicki, roku 1630. Jan Bránicki, Stolnik Koronny, był tymże Honoryuſzem roku 1661.

Márſzałkowie Tryb. W. X. Lit.

Marſzałkowie Trybunału W. X. Lit: znayduią ſię ći Herbowni. Jerzy Chodkiewicz, Stároſta Zmudzki roku 1594. Hieronim Chodkiewicz 1595. Hieronim Chodkicwicz, Kaſztelan Wileński 1614. Krzyſztof Chodkiewicz, Kaſztelan Trocki 1635. Krzyſztof Chodkiewicz, Kaſztelan Wileński 1639. Krzyſztof Chodkiewicz, Woiewodá Wileński 1643. *Item* tenże Krzyſztof Chodkiewicz, Woie: Wileński 1647.

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU,

Według Okolskiego *tom: 1. à fol. 239. ad folium 243.*

Bobowſcy w Woie: Krakow:
Bránicey od Bránic y Ruſzczy, w Woiew: Krákowsk:
Bykowſcy, nie piſze kędy.
Chàracowie w Woie: Lubels:
Chyccy w Woiew: Sęndomir:
Ciepielowſcy w Pow: Pilzn:
Dębiccy od Dębicy przy Tárnowie.
Dobkowie, nie piſze kędy.
Gładyſzowie z Brześćia w Powiećie Bieckim.
Jáxowie Xiążętá Serbij, Leſzká III. Monárchy Polskiego potomkowie.
Izyronowie Hrábiowie y Xiążętá Pomorskie.

E e Kiień-

Kiienſcy w Krákowsk: Woie.
Konárſcy w Sęndom: Woie:
Krzyſzewſcy, nie piſze kędy.
Látoſzyńſcy w Pow: Pilznińs.
Leśniowſcy, nie piſze kędy.
Máleſzowſcy w Krákowskim.
Mieleccy, ná Mielcu y z Mięlecá.
Oſsowſcy w Krákowskim &c.
Oſtrowſcy w Lubelskim Woiewodztwie, w Ziemi Sieradzkiey, ná Podolu y w Lit;
Otwinowſcy w Krákowskim, Sęndomirskim, Lubelskim Woiewodztwie.
Papieſcy *de Papieżow*, w Woiewodztwie Sieradzkim, Powiećie Piotrkowskim.
Pobiedzińſcy, nie piſze kędy.
Procháńſcy w Pow: Pilznińsk.
Rádlińſcy, nie piſze kędy.
Rożnowie *à Rożyno.*
Stániſławſcy w Ziemi Sęndo
Studzieńſcy, pod Gnieznem
Swoſzowſcy *de Swoſzowice.*
Szczepanowſcy w Krákows:
Troieccy w Pow: Przemyślsk.
Turſcy w Sęndomirskim W.
Uieyſcy w Poznáńskim Woie:
Wiktorowſcy w Ziemi Sierad.
Wilkowſcy w Poznáńskim W.
Zámiechowſcy w Przemyślsk.
Záporſcy w Pilznińskim Powiećie.

P. Nieśiecki *tom. 2. fol.* 330. te herbowne Imiona dokłada.

Bakowski.	Gołąmbek.	Krobánowski.	Náśiechowski.
Bielicki.	Grodzicki.	Krukowski.	Noſkowski.
Brzeziński,	Gumieniecki.	Krzeſzowicki.	Pomorskie XX.
Butowd.	Káwecki.	Kwiatkowski.	Skrzyſzowski.
Cedro.	Kępski.	Lowczowski.	Strzeſzowski.
Chronowski.	Kilski.	Máłáchowski.	Zákrzewski.
Domarádzki	Kleſzczyński.	Michowski.	Zeromski.
Giedczycki.	Komornicki.	Molendá.	Zukowski.

PROCEDENCYA

z Mąkolnic, w Woiewodztwie Sieradzkim, Powiećie Piotrkowskim,

JAXYCOW MĄKOLSKICH, HERBU GRYFA.

Pierwſzy Geneárcha

Pierwſzego Geneárchę w Polſzcze, Gryfow Geneálogii, wyráża *Okolski tom. 1. fol.* 239. JAXĘ Xiążęćia Serbij, Leſzká III. Monárchy Polskiego ſyna, świádcząc śię *Miechowitą lib.* 1. y *Kromerem lib* 2. roku 999. iák *Paprocki in Nido Virtutum* piſze. Daley wſpomina tymi ſłowy: *Ab hoc, & conſeqventer, aliqvot ejuſdem nominis fuerant Jaxæ. Vincentium Jaxicium Monaſterij Tremeſnenſis habent privilegia hæredem in Bochnia,* & Cromerus lib: 6. *meminit Jaxicium Vladislai filij Krywouſty temporibus Anno* 1140, & Catalog: Anno 1161. *Jaxicium Principem Poloniæ fundatorem Ordinis Hieroſolimitarum refert in Miechow: & Jaxicium de Miechow, privilegia Monaſterij Sanctimonialium Ordinis Præmonſtratenſis, Anno* 1181. *in Zwierzyniec juxta Cracoviam referunt: Parum ducens, qvod religionem Sepulchri Hieroſolimi plantâſset.* Paprocki in Stemm: *Janika Epiſcop: Wrocław: poſtmodum Archiepiſcopus Gneſnenſis, notabat familiam à Brzeznice,* tenże Okolſki nápiſał *tom.* 1. *fol:* 240. Zkąd poznáć, iż iákiey włośći, miaſtá, álbo wśi nábywáli ſukceſsorowie Jáxycá, tákiemi imionámi názywáli śię, co u nas w Polſzcze długiemi czáſami bywało poſpolićie w używániu, poki tego Konſtytucyą nie zákazano.

Dźiwność tey Fámilii.

Explikácya P. Nieśiec: o początkach tey Fámilii.

Pater Nieśiecki tom. 2. *fol.* 224. *& ſequentib:* ták napiſał, ktorego ſłowá *ad literam* kłádę. To śię zda bydź pewna, że pierwſzych Monárchow krew, ieſzcze po dziś dzięń żyie, w tych, co śię Gryfem pieczętuią. Leſzek álbowięm, tego imienia trzeći Xiążę Polſkie, procz Popiela, dwudzieſtu innych ſynow, pogáńſkim obyczáiem ieſzcze śię ná tęn czas rządząc, zoſtáwił; między temi *Jáxę*; á gdy záwoiowáne od śiebie Prowincye, ná nich dzielił, Jáxie, y drugiemu brátu iego Ziemiánowi, doſtałá śię Serbia; przyśięgą ich iednák wprzod obowiązał, żeby Popielowi, ſwemu ná tronie ſukceſsorowi, powolnemi byli. *Neugeba. fol.* 45. *Gvagnin f.* 12. *Bielski f. 39. Sarnicki f. 197. Długoſz tom.* 1. *f. 64. Kromer lib. 2. Sleidan. lib. 8. f. 342.* Działo śię to roku poſſuſznego w ćiele BOGA, według *Herburta 806. według Sarnickiego* 810. *według* Miechowity 805. *Okolski z Kromera kładzie rok* 999. *&c. Nakielski w Miechow: fol.* 10. tey Serbii Jáxow dziedzicznemi Pány czyni, ktora ieſt częśćią Dácyi wſchodniey, kiedy opiſuiąc ią powiada, że od Podola y Ruśi Dnieſtr ią rzeka dzieli, á cztery prowincye w ſobie zámyka, to ieſt Siedmiogrodzką ziemię, Bulgaryą, Wołochy z Multanámi, y Serbią nád morzem. *&c.* Daley tęnże Autor, to ieſt P. Nieśiecki dowodzi, cytuiąc *Kromera y Długoſza,* y inſzych hiſtorykow, ktorzy wſzyſcy zgodnie przyznáią, że nie wſchodnie, ále záchodnie nád morſkie kráiny, między Hablą y Elbą rzekámi, do Morza śię Niemie-

ckiego śćiągáiące, między ſyny ſwoie Leſzek porozdáwał, ktore męſtwem y ſzáblą do Polſki był zákroił &c. Jákoż y *Pruſzcz w Fortecy Monárchow Kroleſtwá Polskiego f.* 17. ták piſze, pod tytułem, *Leſzek III. Xiążę oſme.* Ná mieyśce Leſzká zmarłego, ſyn iego iedyny, tegoż imienia, rowny Oycu w cnotách, rowny y w ſzczęśćiu, náſtąpił. Tęn z małżonką poślubion, iednego ſyná miał Popielá, ktorego namieſtnikiem ſwoim, ieſzcze zá żywotá obrał: á z położnicámi miał dwudzieſtu ſynow, ktorzy, áby Popielowi poſłuſzni byli, przyśięgą ich obowiązał, zachodnie y nádmorſkie kráiny między nich podzieliwſzy. *Herburt lib:* 1. *cap* 9. *Cromer: lib:* 2. *f.* 32. *Bielski lib:* 3. *f.* 235. *Sarnicki Anno Pol: lib:* 5. *f.* 195. Potym piſze *P. Nieśiecki tom:* 2 *f.* 324. Toć y Jáxę w tychże kraiách Oćiec zoſtáwił, á ponieważ niektorzy Autorowie Miſnią Serbią zowią, z tąd dochodzę, że y iemu część Miſnii, ktorą ná tęn czas Serbią zwáno, wydzielono, nie w Dácyi, álbo ná wſchodzie, ále ná záchodzie, z kąd potym potomkowie iego, do Oyczyzny ſwoiey powroćili, y godne wiekow rozrodzili Domy.

Dowod tey rzetelnośći.

O Przodkách Domu tego piſze pomieniony Autor, *à folio* 526. *ad folium* 333. tymi ſłowy.

Antenáći Domu tego

Jáxa Xiążę Serbii, ſyn Leſzka III. á brat Popiela, Monárchow Polſkich, tey Serbii dziedzic, ktorą Niemcy *Windyſch* zowią, ſpokoynie w oyczyſtym udziale śiedział, więcey áni o nim, áni o inſzych bráći iego, nic nie máią Hiſtorycy náśi, tylko w powſzechnośći; rozumiem iednák, że nie inſzym ſpoſobem żyćia ſwego dokonał, tylko tym, ktorym y drudzy, to ieſt: że od Popiela młodſzego, á ſynowca ſwego, zá zdrową rádę y nápomnienia, zdrádą śmierć z trućizną wypił, luboć nie bez ſtráſzney tákiego kryminału zemſty, ktorą myſzy z trupow Stryiowskich rozmnożone, ná Popielu wykonały. Po śmierći Jáxy, potomkowie iego przez trzyſta lat Serbią rządzili, w rożnych rewolucyach, áż dopiero zá Boleſłáwa Krzywouſta, iedno ſławą rycerskich dzieł iego wzbudzeni, potym miłośćią Oyczyzny ſwoiey uięći, znowu śię do Polski z powrotem ſkłonili w roku 1106. między ktoremi ći przednieyśi byli, Jáxa Wincenty, Swiatopełk, Michora, Krekocha, y inni bliſkośćią krwi z niemi ſpowinowácce-

Jáxá.

Synowie Leſzká III

nowáceni. *To piſze* Nakielski *in Miechov:* *fol.* 11. y przydáie, że to ma *ex priſcis ſcriptoribus*, nie mogłby był iednák gruntowniey nas w tey opinii utwierdzić, iáko gdyby był choć iednego po ſobie przytoczył: ia záś nie tylkom tego w żadnym nie czytał, ále owſzem *Paprocki fol:* 62. ktorego y *Nakielski* cytuie nie raz, y mogł śię w nim tego doczytáć, w roku 1006. z liſtu Klaſztoru Trzemeſzyńſkiego, wſpomina Wincentego Jáxyca, *Comitem ac hæredem in Bochnia*, ktorą potym Bochnią, potomek iego dał Staniąteckiemu Klaſztorowi, to ieſt ſtem lat przed tym. Ieżeli tedy w Polſzcze dobrze przedtym, poſseſsyonaći byli Jáxycowie, iákoż śię to utrzyma, że dopiero ták pozno w náſze śię przenieśli kráie. Raczey z tey reflexyi, ktorą czyni *Paprocki pod Gryfem*, co też y ia ſąm uważał, że ſtarzy Przodkowie náśi, gdy Kośćioły y Klaſztory fundowáli, liſty álbo prawa ná to nádáiąc, imiona ſwe zwykli byli podpiſowáć, y inſzych ſwoich bráći; wnoſzę, że śię znáć do fundácyi Klaſztoru Trzemeſzyńſkiego ten Wincenty przyłożył: ile że ten Klaſztor, w roku 997. iuż był ſtánął: bo w nim S. Woyćiecha ćiáło, Boleſław Chrabry do czáſu był złożył *Cromer: lib:* 2. Ia bym tedy rozumiał, że około 900. do Polſki Jaxowie powroćili, kiedy bowięm z iedney ſtrony Niemcy, z Henrykiem Ceſarzem Rzymſkim, nádmorſkie kráie do hołdu przyćiſkáli, *iáko powiada Witichindus lib:* 2. *Saxon:* z drugiey ſtrony Polacy z Leſzkiem IV. rebellizuiących ſobie wnukow Leſzká III. woyną podbiiáli, iáko świadczy *Cromer lib:* 3. *z Hageka*, oni iáko rodacy náśi, raczey ſobie obráli Oyczyſte gniazdo, niż pod obcem ięczeć iárzmem. Wſzakże ſtárożytność wſzyſtkich pod te látá Anteceſsorow Domu tego, w niepámięći zágrzebłá, iednego z wielu utáić nie mogła, ktorego dobroczynność ná Klaſztor Trzemeſzyńſki, nieśmiertelney pámięći zálećiła, to ieſt, Jáxyca Wincentego *Comitem* y *hæredem* ná Bochni. Powiáda tęnze *Nieśiecki*, że Jaxa Wincenty, Swiatopełk, o ktorych wyżey z Nákielſkiego námienilęm, wnukámi iego byli, á ieżeli nie rodzeni, przynaymniey ſtryieczni bráćia, ile, że Bochnia przez połtrzećiaſta lat, nie przerwánie w ich poſseſsyi byłá. Do nich tenże Autor przypiſuie Krekochę, ktory gdy bráćia iego, Miechowſki Klaſztor, Páńską muni-

Jaxyc Comes in Bochnia.

Ciáło Sw: Woyćiecha.

Wincenty Jáxyc Comes,

Bochnia Jaxycow.

Krekoch.

66.

munificencyą wynośili, on nie tylko fortunę ſwoię, to ieſt wieś bliſko Miechowa, ále y śiebie ſamego w poczet ſług Boſkich wpiſał, ubogim dla Chryſtuſa kontentuiąc śię zakonnika tytułem, więcey nád wſzyſtkie świátá dygnitarſtwa, pomogł mu tey świętey kompánii Hugold, z tegoż Gryfow domu, czego dowodem ieſt, część iego ná Hyczy, ktorą on razem z ſobą temuż Klaſztorowi oddał, *Nakielski Miechov: fol*: 101. *ex catal*: *Patriarch*: Michorą z tegoż Domu, ktorego ręki podpis, oryginał fundacyi Jędrzeiowſkiego Klaſztoru y po dziś dzień pokázuie, á nie dosyć mu było ná tym, żeby tylko w regeſtr fundatorow imię iego wchodziło, chćiał y rzeczą ſamą bydź fundatorem, kiedy pobożną emulacyą z Jáxą krewnym ſwoim certuiąc, Miechowſkiemu Konwentowi, ośiadłe wśi nád Rábą rzeką wiecznemi czaſy puśćił, Targowiſko, Nieſkowice, Moſzczenice, Mſzczenin, Chełm, y częśći ſwoie ná wśi Kłay, uprośiwſzy u Gedeona Biſkupa Krakowskiego bliſkiego ſwego, o ktorym niżey, dziesięćinę z tych dobr do tegoż Klaſztoru: *Nakielski fol*: 17. & 103. Zeby zaś był tę ofiárę, tym lepiey do guſtu Boſkiego okráśił, pewny prowent ſoli z żup Bocheńſkich náznaczył temuż mieyſcu. Kośćioł Chełmski, y Kollacyą *beneficii Cuſtodibus S. Sepulchri* przywłaſzczył: o czym ſzerzey *Nákielski z katálogu Patryárchowskiego w roku* 1198. *ſpiſanego mowi*. Wincenty Jáxyc dziedzic y Hrabia ná Brzeſzynku, ktory potym do náſzego ákcentu przezwáną Brzeznicą, iáko śię wyżey o nim mowiło, zoſtáwił trzech ſynow, Boguſława, Jániſława, y Klemenſa. Z tych Boguſław dla wielkiey roſtropnośći, y dzielnośći, Gubernátorem Pomorskiey ziemi y Káſzubskiey, od Boleſława Krywouſtego dány około roku 1127. ſkoro rządy tych Prowincyi odebráno Swentopełkowi ſtryiowi iego, ná tey funkcyi ták śię pieknie popiſał, że mu Miecisław ſtary, iednę z corek ſwoich zá małżonkę záślubił, z ktorey trzech ſynow spłodził, Boguſława, Mśćiuga, y Sambora, Xiążęta Pomorſkie, o ktorych tęnże *P. Nieśiecki* piſze, gdzie Pomorskich Xiążąt genealogią wyprowádza, w trzećim tomie. Jániſław, álbo Iánik, naprzod Biſkup Wrocławski ná Szląſku, potym Arcybiſkup Gnieznieńſki, drugi ſyn Wincen-

Hugold.

Michora.

Wincenty Jáxyc Hrábia.

Krewność z Miecisławem.

Jániſław Jáxyc Arcybiſkup Gn:

Wincentego, z żárliwośći, ktorą miał w promowowániu chwały Bożey, z wytwornego rozſądku, z hoynośći ná ubogie, y inſzych cnot, ták był przypadł do guſtu Arcykapitule Gnieznieńſkiey, że pominąwſzy inſzych, Eugeniuſza III Papieża o niego prośili, áby ośieroćiáłą, po Pietrze herbu Szreniáwa Arcybiſkupie, Kátedrę pośiadł, iákoż zá konſenſem tegoż Papieża wſtąpił ná nię 1152. Rozrzutność iego ná BOGA ztąd poznáć, że ieſzcze zá żywota S. Bernarda Opata Cyſtercyenſow z Morymuńdeńſkiego w Burgundyi Klaſztoru, uproſiwſzy, w Jędrzeiowie oſadził, fundował y nádał, z kąd niektorzy tęn Klaſztor, ná pámiątkę, z kąd ſwoie początki zábrał, *Minor Morimundus* zowią. Dobra ſwoie, ktore temu Klaſztorowi przyłączył, te ráchuią, Brzeznicę, y ſześć innych wśi, to ieſt Potok, Łyſakow, Rakoſzyno, Łaczno, Tarſzawą, y Chorzewa. Dziesięćiny z rożnych wśi, ták w Krákowſkiey Dyecezyi, ktore uprośił u Maura y Rádoſta Biſkupow Krákowskich, iáko y w Archidyecezyi ſwoiey, ktore od ſtołu ſwego Arcybiſkupiego oderwał. Ieſzcze dobra, ktore ná niego ſukceſsyą ſpadły były, to ieſt Uiazd, Błonie, Zarçyce, Błonica, Skowrodolno, Kamieńczyce. Drugie, ktore pokupił, iáko Dzierzazna, Buſkow, Tropiſzow, Biała, Bezdeń, Mierzawa, Pelcznica, Kráieczno, Zdecze. Tę Brzeznicę Jędrzeiowem, Opat ieden od imienia ſwego, miaſteczko zbudowawſzy názwał; ták o tym Klaſztorne ſkrypta powiadáią, mowi *Paprocki*, átoli, znáć, że tám dawno miaſteczko było, gdyż ći Pánowie funduiąc tám Klaſztor, ná pámiątkę tego, że to z Domu ich wyſzło, zoſtáwili w tey Brzeznicy ſobie dań, y potomkom ſwoim, ſercá bydlęce dla ptakow, y po kilka śledzi od beczki: co potym Klaſztor u ſukceſsorow fundatora odkupił: tę fundácyą podpiſali ták, *Ego Joannes Epiſcopus*, (z kąd niektorzy wnoſzą, że ná tęn czas tylko był Biſkupem Wrocławskim) & *frater meus uterinus Dominus Jaxa, Michora, Miecislaus, Martinus, Nicolaus Tribunus, Comes Bogumilus hæredes de Brzeznica damus, donamus*. Zá iegoż perſwazyą Miecisław ſtary Xiążę Wielkopolſkie, Kollegiatę w Kaliſzu, pod tytułem S. Pawła fundował y nádał, Biſkupow trzech Poznáńſkich, Stefana, Radwána, y Bernarda ápprobo-

Morimundus.

Mauri y Rádoſt Biſkupi Kr:

Oſobliwſze dániny.

Miecisław ſtáry Xżę Wielkopolſkie.

67

bował, y konſekrował, umarł w wielkiey pobożnesci życia według *Nakielskiego y Janicyuſza* 1165. *według Damalew:* 1167. po nim Piotrá herbu Srzeniáwa ſukceſsorem chcą mieć niektorzy ná Arcybiſkupſtwie, ále *Damal:* B. Bogumiłá po nim kłádzie.

Klemens Jáxyc.

Klemens, trzeći ſyn Wincentego dziedzicá ná Brzeznicy, brat Janiſłáwa Arcybiſkupa y Boguſłáwa: ná liśćie fundácyi Klaſztoru Jędrzeiowskiego u *Damalew: fol:* 99. ták czytąm: *Ego Joannes Archiepiſcopus Gneſnenſis, & Clemens frater meus,* wſpomina go tákże *Paprocki fol:* 63. że śię do fundacyi Jędrzeiowskiego Klaſztoru przyłożył: zoſtáwił, *według Nakielskiego,* ſynow trzech, pierwſzego Woyſłáwa, tęn

Jáxycowie w Azyi woiowáli.

z Jáxą brátem ſwoim ſtryiecznym ná Turkow w Azyi woiując, gdy z támtey woyny świętey, y z Ierozolimy powrócił, á Jáxá fundował w Miechowie Bożogrobcow Kánonikow, on też do teyże fundacyi przydał ſwoie włáſne dwie wioski, w Wrocławskiey Dyecezyi leżące, ktore potym Biskup Wrocławski zámięnił zá inſze. Tęnże Woyſław koło Jędrzeiowa założył wieś Woyſłáwice od ſwego imięnia, miał dwoch ſynow Mateuſza, y Ięldrzeia, z tych Ięldrzey wieś Bamwoł rzeczoną, w Sęndomirskim Woiewodztwie, Konwentowi Miechowskiemu zápiſał, luboć potym odpadła, nie wiedzieć iákim przypadkiem. *to Nakielski z ſtarych monimentow Klaſztornych wypiſał, y z Długoſza de Monaſter:*

Gedeon Biſkup Krák:

Gedeon Biſkup Krákowski, drugi ſyn Klemenſa, brat Woyſłáwa dopiero wſpomnionych, u ſtryia ſwego Iániſłáwa Arcybiskupa Gnieznieńskiego wychowány, iego torem idąc, Kánonikiem Krakowskim będąc, zgodnie od Kapituły ná tę godność po śmierći Mateuſza Biskupa był obrány; długoć śię wprawdzie tego honoru zbrániał, átoli potym uſtąpił woli Bożey, konſekrowány w Rzymie od Alexándra III. Papieża 1166. Mąż w rádzie roſtropny, w życiu nie nágánny, ná ubogich miłośierny, ná przymnożenie chwały Boskiey wywnętrzáiący śię. On u Lucyuſza Papieża, z

Ciáło Sw: Floryana.

ktorym kiedyś żył poufáley, uprośił Ciáło S. Floryana Męczennika, ktore gdy do Polski przywieziono 1184. z wielką czćią przyiął, y ná przedmieśćiu Krákowskim Kleparzu, Kośćioł

Kośćioł wymurowáwſzy, dziesięćinami nádawſzy, złożył: *to Długoſz; Miechowita záś powiáda,* że kwoli czći tego Sw: Męczennika, Kázimierz Xiążę Polski, y Gedeon Biskup Krákowski, tę bázylikę ná Kleparzu wyſtáwili, Kollegiatę przy niey fundowáli, w ktorey Rámię tylko S. Floryana zoſtáwiwſzy, wſzyſtko Ciáło tego S. w Kátedrze Krákowskiey złożone. Do Jędrzeiowskiego Klaſztoru, ktory ſtryi iego y Oćiec fundowáli, śiła dziesięćin przyczynił, Miechowskiemu Klaſztorowi, więcey zdał śię uczynić, niżeli fundator iego Jáxa, mowi *Nakielski z Długoſza.* W Kielcach Kośćioł

Jáxá fundátor Klaſztoru Miechowſkiego.

ku czći Bogárodzicy Pánny MARYI z kámięnia ćioſowego wymurował, y Kollegiatę przy niey záłożył, czterech Prałátow, ſześćiu Kánonikow fundowawſzy. Klaſztor w Wąchocku nád rzeką Kámioną Cyſterſom záłożył, Kośćioł z kámięnia ćioſowego wyprowadził, apparatem przyozdobił, w dobra náleżyćie opatrzył 1179. luboć potym y inni Pánowie śiła śię do teyże fundácyi przyczynili ſwoią ſzczodrobliwośćią. Mieczyſłáwa Xiążęćia, że ćiężki był poddanym, y podatki z ubogich ludzi nie ſłuſznie wyćiągał, naprzod pięknie y po Oycowſku upominał, á gdy y to nie pomogło, z innemi śię Panámi porozumiawſzy, z páńſtwa zrzućił, ná iego záś mieyśce Kázimierza Sprawiedliwym

Kázimierz Spráwiedliwy.

názwánego, bráta iego wyſadził. Stefana Woiewodę Krákowskiego o cudzołoſtwo przeświádczonego wyklął, ná niego, gdy do Krákowa wieżdzał, we wſzyſtkie dzwony dzwonić kazał, iákby ná gwałtownika: we wſzyſtkich, czy publicznych obrádach, czy pośiedzeniach, nigdzie z nim záśiádáć niechćiał, y owſzem y drugich od iego konwerſacyi odmawiał, poty, áż śię upamiętał; co tym dziwnieyſza bydź powinna, że w Stefanie y krwi náwet ſwoiey dla Bogá nie folgował. W tych świętych koło winnicy Pańskiey trudách, śmierć go też święta záſtáła, w roku 1186. w Kátedrze ſwoiey pochowány.

Jan Iáxo Káſztelan Krákowski

Jan trzeći ſyn Klemenſa, brat Woyſłáwa y Gedeona Biſkupa Krákowskiego, Káſztelanem go Krákowskim piſze *Nakielski fol:* 23. iák powiáda z Kromera &c. &c.

Jáxa, drugi brat Wincentego Hrábi ná Brzeznicy, ktorego geneálogią, y od niego pochodzących, piſze *Nieśiec: tom:* 1.

 fol:

68.

fol: 162. Długo w tym Domu imię Jáxow kwitnęło, bo náwet
Inſi Iáxowie. w roku 1231. ná liśćie Henryka Brodátego, podpiſanego
czytamy Iáxę, Káſztelana Siewierskiego u *Nakiel*: *w Miechow*:
fol: 155. W katálogu tákże Dobrodzieiow Klaſztoru Iędrzeiowskiego, czytąmy Ianá Wierzbiętę Hrábię, y ſyná iego Suliſławá, Kantora Płockiego, Kánonika Krákowskiego, pod rokiem 1246. Swantopełk, trzeći brat Wincentego Hrábi ná Brzeznicy, Xiążę Pomorskie.

Jąn Archidyakon Krákowski, ktorego ſławi *Długoſz*, że
Sławá Iana Iáxy. gdy Monárcha Polski, kápitularney elekcyi ſprzećiwiał śię,
opárł mu śię mężnie, y Wincentego Kadłubką ná Biskupſtwo Krákowskie, to powagą ſwoią, to rácyámi gruntownemi promowował 1207. *Cromerus lib*: 7. & *Paproc*: Klemens, Woiewoda Głogowski, w roku 1241. gdy w owey nieſzczęśliwey z Tatarámi potyczce, Henryka, Pobożnym názwanego, Xiążęćia Szląskiego, chcąc ratowáć, y od zguby ſalwowáć, y ſam padł trupem od Tatárskiey ſzabli. *Bielski fol*: 168. *Cureus fol*: 304. & *Paprocki*.

Iáko záś wſzyſtkie procedencye od pierwiaſtkow ſwoich, im ſą dáwnieyſze, tym trudnieyſze do dedukcyi liniámi ſwoiemi, lubo z pápierow autentycznych, rożnych tranſakcyi, Ziemskich, Grodzkich &c. &c. bywáią formowáne; záczym y geneálogia Domu Iáxycow Mąkolskich, ieżeli ma bydź *genuinè* wyráżona, beśpieczniey położyć śię nie może, iáko z oyczywiſtych dokumentow wybrána, ktorych iednak konnexyą doſkonałą twierdzić nie można, między ſobą w kożdey oſobie, to ieſt, kto komu był iákim krewnym imienia Mąkolskich; przepomnieć śię záś nie godzi w Herbarzu Szláchetnie urodzonych. Przeto latámi wybránych z Aktow rożnych położyć tu muſzę, przez co nie będzie zmarłym
Iáxycow Mąkolskich Geneálogia krzywdy, y żyiącym żadnego dyshonoru. Roku tedy 1446. żył Kryſtyan z Mąkolnic Mąkolski. 1518. Iákub Mąkolski.

Laurenty Mąkolski dziedzic ná Mąkolnicách, Wincentemu Komornikowi Gránicznemu Piotrkowskiemu, y Matyaſzowi Mąkolskim, wſpołdziedzicom ná Mąkolnikách, á bráći rodzonym częśći pol uſtąpił, *Anno* 1563. *fer*: 4. *poſt Paſchæ in Caſtro Petricov*: Tegoż roku wyrážonego, y 1571. w inſzey tranſakcyi wynayduie śię, że Wincenty Komornik Piotrko-

Piotrkowski, Woyćiech Pleban Roſpirski, Máćiey y Jan dziedzice ná Mąkolnicách Mąkolſcy, byli między ſobą bráćia rodzeni; á iż Ewa Nąkolska śioſtra ich rodzona była zá Sławkowskim, poznáć z tranſakcyi roku 1572. y 1576. uczynionych; tákże o drugiey śioſtrze pomienionych, Doroćie, Michała Kotlińſkiego żonie, wſpomináią Akta 1583. *Kotliński.*
Maćiey miał corkę Elzbietę, iáko świádczą dwie tranſakcye roku 1560. ktora poſzła w małżeńſtwo zá Badowskiego. *Badowski.*
Corka Wincentego Komornika Piotrkowskiego, imięniem Iádwiga, poſzła zá Benedykta Złobnickiego, o ktorych Akta *Złobnicki.*
roku 1563. Laurenty Mąkolski, ſyn Ianá pomięnionego, wſpomniony w Aktách roku tegoż 1563. Bártłomieia Mąkolskiego, bráta ſtryiecznego wyrážonych, y żonę iego Kátárzynę Zábirzowską, *ſecundô voto* Márćina Złobnickiego *Zabirzowska.*
małżonkę, wſpomináią tranſakcye roku 1562. y 1566. uczynione. Tychże ſtryięczny Iąn Mąkolski Dziekan Samborski, wyrażony ieſt w tranſakcyi roku 1564.

Wincenty Mąkolski, ieſt nápiſany w Aktách Grodzkich Piotrkowskich, bez wſzelkiego urzędu, z kąd dochodzi śię, że był inſzy Wincenty Mąkolski, oprocz Wincentego Komornika Piotrkowskiego wzwyż wyrczonego, co ieſt w tranſakcyi roku 1570. Potym Woyćiechá Mąkolskiego wnuka Wincentego, á ſyna Máćieia Mąkolskiego wſpomináią Akta 1570. 1571. 1572. 1573.

Ewa Mąkolska, Sławkowskiego żoná, urodziłá Mikołaia *Sławkowski.*
Sławkowskiego, *tranſact*: *Anni* 1572. Iákub Mąkolski, ſyn Máćieia y Iadwigá corká tegoż, á Wincentego Mąkolskiego Wnuczká, wſpomniona ieſt w tranſakcyi roku 1576. Tychże y inſzych, w náſtępuiących latách wſpomináią Akta Grodzkie Piotrkowskie, iáko to Pawłá Mąkolskiego ſyna Wincentego, roku 1587. y 1591. ktory był Burgrábią Piotrkowskim, według tranſakcyi roku 1600. uczynionych. Márćin Mąkolski ieſt wſpomniony roku 1593. y brat tegoż roku 1593. *Item*, Woyćiech Mąkolski brat rodzony Pawłá, z Iádwigi Złobnickiey urodzony, ma wyrażenie w tranſakcyi *Złobnicka.*
roku 1588. y Marćin Mąkolski z żoną ſwoią Kátárzyną bez ſpecyfikácyi názwiská 1593. y 1599. ktorych ſyn Ian Mąkolski wyrażony ieſt roku 1693. Wſpomnionego Pawłá Burgra-

grábiego Piotrkowskiego, y Iáná Mąkolskich, wyrażáią tranſakcye 1593. á Małgorzátę Gumowską żonę Iáná roku 1597. y 1563. *[Gumowſka]* Pawłá záś Burgrábiego Piotrkowskiego żoná, była Elzbietá Kobielska, z ktorey ſynowie Floryan y Stániſław wſpomnieni ſą w tranſakcyi roku 1621. *[Kobielska.]* Dorotá Mąkolska ſioſtra Pawłá, byłá żoną Stániſłáwá Dobskiego, *ſecundô votô* Stániſłáwá Mąkolskiego. *[Dobski.]* *Acta Caſtren: Petricov:* 1600. & 1608. Syn tegoż Pawłá, Stániſław Mąkolski ná Mąkolnicach, Lipowiu, Czartku, y inſzych włośćiách dziedzic, wyrázony ieſt w tychże Aktách roku 1617. Ze záś nie raz wſpomniony Paweł był dziedzicem ná Mąkolnicách, Lipowie, y Czartkách, poznáć z Aktow pomięnionych roku 1617. Synowie iego Floryan y Staniſław támże wyrażeni, á żona iego, mátka dopiero nápiſanych, Anna Dobrzelowska, ma ſwoię tranſakcykcyą *intercisæ* 1622. *[Dobrzelowska. Borowska.]* lecz *ſecundô votô* ożęniwſzy śię z Anną *de Borowo* Borowską, ma ſwoie zápiſy 1638. Ian ſynowiec Pawłá, miał zá ſobą Annę Kochanowską. *[Kochánowska.]* *Acta Caſtr: Petric:* 1631. Floryána Mąkolskiego potomſtwo, Piotr, Zofia, Máryanna, Iádwigá, Anna, y Fráncíſzek z Anny Dobrzelowskiey urodzeni, ſą w Aktach roku 1620. y 1627. gdzie tákie ſą wyrázone punkta, *fer: 3. ante feſt: S. Dominici Confeſs: proxi. Generoſus Florianus Mąkolski in Mąkolnice hæres &c. Præcavendo indemnitati liberorum ſuorum, videlicet Generoſorum Petri, Sophiæ, Mariannæ, & Hedvigis Mąkolskich, cum Generoſa Anna Dobrzelowska conſorte ſua legitima procreatorum &c. Tutores, defenſores, & adminiſtratores eorundem &c. Generoſos, Joannem Koniecpolski de Koniecpole Palatinid: Sierad: Samuelem Kobielski, Chriſtophorum Skotnicki, Florianum Sławinski, propinqviores verò & naturales Tutores, videlicet Generoſ: Joannem Mąkolski fratrem ſuum patruelem ab ea tutoria removendo, facit, & ordinat &c.* *[Koniecpolski. Kobielski. Skotnicki.]* Czytałęm liſt Krola Janá III. z Iáworowá dnia 22. *Octob:* roku 1680. dany z podpiſem ręki Krolewſkiey, do Fránćiſzka Mąkolſkiego, wokuiący go ná ſeymik przedſeymowy Koronny Warſzawſki, exponuiąc mu náſtępuiące niebeśpieczeńſtwá w Oyczyznie, w ktorym te ſłowa wyrażone: *Zą́dąmy pilno wierności twoiey, ábyś ná dzień w Uniwerſale náznáczony, y mieyśce ſeymikowi zwyczayne ziachał, y tám* in fundamento *podáney* *[Liſt Krola Janá III. do Fránćiſzká Mąkolskiego.]*

przez Po-

gnificæ Zuſannæ à Przeramb, olim Illuſtris & Magnifici Ioannis Oleski, Succamerarii Regni conſorti relictæ viduæ, & ejus ſucceſſoribus legitimis, medietatem quidem bonorum eorundem dono perpetuo & unquam irrevocabili, tituloq; hæreditorio. Alteram verò medietatem, ultraeam vim doni ſeſe extendentem in & pro ſumma viginti quinque millium & quingentorum florenorum pecuniæ Polonicæ, iam ab ipſa effective levata, de qua ipſam præſentibus quietat, dat, donat, vendit, inſcribit, et reſignat &c. In continenti perſonaliter comparens Generoſa *Catharina Modrzejowſka*, Generoſi *olim Andreæ* Modrzeiowſki, *cum* Generoſa *Zophia de Krzyſztoporzyce procreata filia, præfati vero* Generoſi *Franciſci* Mąkolſki *conſors legitima, cum eiusdem mariti ſui, uti Tutoris coniugalis, &* Generoſi *Andreæ* Modrzeiowski *fratris ſui germani, & Sigiſmundi Alamani avi ſui, ex linea paterna proximiorum perſonali conſenſu & aſſiſtentia de omni & integro iure ſuo Reformatorio, debitorio, advitalitio, eidem Illuſtri et Magnifico Succamerario Regni cedit et condeſcendit etc.* *[Oleski]* *[Modrzeiowski]* Ktora to tranſakcya iaſnym ieſt dowodem, że Franciſzek Mąkolſki, był ſynem Floryana Mąkolſkiego wyżey wyrażonego: że żona tego Franciſzka była Modrzeiowſka, corka Iędrzeia Modrzeiowſkiego y Zofii z Krzyſztoporſkich, á śioſtra rodzona, także Iędrzeia Modrzeiowſkiego dziedzica ná Stradzowie, Przemyslſkiego, Radomskiego, Medyckiego Staroſty, Podſkarbiego Nadwornego Koronnego; czego tákże dokumentem ieſt Intercyza ſpiſana w Przemyślu dnia 16. Stycznia roku 1683. y Roboracya teyże Intercyzy tegoż roku *in Officio Caſtren: Premiśl: Sabbato ante feſtum S. Priſcæ.*

Zofiia corka Floryana Mąkolskiego, była żoną Iáná Kamockiego, iako wyrażaią *acta Petricovienſia* 1620. á potym *ſecundô votô* poſzła za Mikołaia Zalewſkiego, według tranſakcyi roku 1638. *[Kamocki]* *[Zalewski]*

O Franciſzku Mąkolſkim ſynu Floryana to ieſzcze pamięci godna. Czytałęm liſt Krola Iáná III. z Iaworowa dnia 22. Paździer: roku 1680. dany z podpiſem ręki Krolewſkiey do Franciſzka Mąkolſkiego, wokuiący go ná Seymik przed Seymowy Warſzawſki, exponuiąc mu náſtępuiące niebeſpieczeńſtwa w Oyczyźnie, w ktorym te ſłowa wyrażone: Ządamy pilno wierności twoiey, abyś ná dzień w Uniwerſale náznaczony, y mieyśćę Sey-

Seymikowi zwyczayne ziachał, y tam in fundamento podaney przez Poſła Naſzego inſtrukcyi, cokolwiek należy *ad conſervationem* dobra poſpolitego, promovere ſtarał ſię. Uczyniſz to Wierność twoia, nie tylko z wrodzoney ku Oyczyźnie miłości, ale też dla łaſki Naſzey, ktoremu ná tęn czas dobrego od Boga życzemy zdrowia. Tegoż Krola Iáná III. Przywiley ná Podſtolſtwo Lubelskie, temuż Franciſzkowi Mąkolskiemu dane, ták ieſt nápiſany. Significamus &c. Spectata Generoſi Franciſci Mąkolski in theatro Aulæ Noſtræ virtus & dexteritas, quam Nobis bene merendi ſtudio teſtari non intermittit, flexit animum Noſtrum, ut proficuam ejus ad magna Rei-publicæ commoda indolē, præſenti occaſione convenientibus ipſius natalibus inſigniremus titulis, & Regio optimi affectûs Noſtri in eum promanantis condecoremus documento. Quod ut re ipſa exponatur, & eam, quam Nobis probarat virtutem, altius officio functus excurrere permittat, faventer duximus, ut evectione & aſcenſu Generoſo Franciſco Mąkolski Subdapiferatum Lublinenſem vacantem daremus & conferremus, uti quidem damus, cum omnibus juribus & prærogativis ad nominatum munus de lege & conſvetudine ſpectare ſolitis, regendum, tenendumq; ad extrema vitæ ſuæ tempora, vel majoris dignitatis aſſecutionē &c. Datt. Iavoroviæ die 25. Menſis Octobris Annô Dñi 1681. Iáko záś ten Franciſzek Mąkolski był Dworzaniem J. K. M. Jáná III. świadczy liſt piſany Marciná z Obor Oborskiego, Kaſztelana Podlaskiego, imieniem Krola Jmci do Oſſolińskiego, Podskarbiego Nadwornego, temi ſłowy. Donoſzę wyraźną wolą J. K. Mci W. MM. Panu, iż Iego Krolewska Mc rozkazáł wypłacić zupełne zatrzymane ſtipendium dorocznie, wypłacáć ſię zwykłe Jmci Panu Mąkolskiemu Dworzaninowi ſwemu J. K. Mci. nie konſyderuiąc tey ná czas od Dworu J. K. M. abſencyi. Dan: w Wyſocku die 29. Septembris 1685. Z kąd reſpekt Krolewski ná Franciſzka Mąkolskiego wydaie ſię.

Tego Franciſzka Mąkolskiego, Podſtolego Lubelskiego ſynowie, byli Woyciech Mikołay, Staniſław, Franciſzek, y Piotr, ktorzy wſzyſcy Rzeczy-poſpolitey, w częſtych wieku

ſwego z Tatarami y Turkami utarczkách ſłużyli, y niewolą ponośili, z ktorych Staniſław w dalekie Azyatyckie kraie od Tatarow zaprzedany, dopiero w ſędziwym wieku zrobiony y zkaliczony powrocił do braci. Był iednak ná elekcyi Krola Auguſta II. z bratem ſwoim Woyciechem, iáko ſię znayduią w Woiewodztwie ſwoim Sieradzkim. Woyciech był Gońcem do Hana Tatarskiego od Krola Iáná III. y Rotmiſtrzem pod Wiedniem. Czytałęm przywiley ná chorągiew Wołoską Koni ſiedmdzieſiąt dány temu Woyciechowi Mąkolskiemu od tegoż Krolá Iáná III. w Warſzawie dnia 25. Maja, roku 1683. Iednę tylko po ſobię zoſtawił corkę Maryannę, ktorą wydał za Staniſława Swięcickiego, á tęn dopiero windykował fortunę od Granowskiego Generałá, y nábył jure hæreditario Siemkowic cum adjacentijs w Woiewodztwie Sieradzkim, ktorey windykowáć nie mogąc ták łatwo Woyciech Mąkolski, ná Stradzowie do śmierci mieścić ſię muſiał. Tey Maryanny Swięcickiey trzy ieſzcze żyią corki, pierwſza Zofia za Siemińskim, druga Ewa za Zbigniewem Kamockim, Burgrabią Piotrkowskim, trzecia ieſt Dominikanką w Konwencie Piotrkowskim.

Swięcicki

Siemiński Kamocki

Franciſzek Mąkolski ſyn Franciſzka Podſtolego Lubelskiego, poiąwſzy Rzeſzowską wdowę, zrodził Dominika, ktory Paulitą w Częſtochowię zoſtał, imię Pawła w Zakonie przyiąwſzy, y w tey Regule Profeſs z tego świata zſzedł.

Piotr záś naymłodſzy, ſyn Franciſzka Mąkolskiego, Podſtolego Lubelskiego, ſwoie życie w teſtamencie wyraził, z ktorego teſtamęntu to wyiąłem. W Sieradzkim Woiewodztwie, á Powiecie Piotrkowskim, ieſt wieś Mąkolice dziedzictwo Antenatow teraźnieyſzych Mąkolskich. Tę wieś od Przodkow ſwoich wziętą przedał Franciſzek Mąkolski, Podſtoli Lubelski, iako ieſt wyżey, zaczem ten oſtatni ſyn Piotr, urodził ſię we wśi Kamocinie roku Páńskiego 1665. ochrzczony ieſt w Kośćiele Srockim dnia 19. Stycznia, odeſłany potym do Wuia ſwoiego Iędrzeia Modrzejowskiego, Podſkarbiego Nadwornego, u ktorego miał edukacyą przez lat dwie, po ktorych tenże Wuy odeſłał go do Litwy do Krzyſtofa Połubieńskiego, Marſzałka W. X. L. áby ſię z iego ſynami razem edukował. Iá-

Modrzeiowski Połubiński Marſzałek W. X. L.

kożgo Połubiński z ſynami ſwoiemi poſtał do Cudzych Kraiow. Mieli ſtudia traktować w Wiedńiu, ále że ten był obłężony od Turkow, zaczem do Hiſzpanii wyprawieni byli, z iechali do Lowanium, y tám trzy cwierci roku przebywſzy od dalſzego woiazowania śmiercią Oycá Marſzałka Litewskiego odciągnieni, wrocili ſię do Oyczyzny. Po śmierci młodych Połubińskich, ktora w krodce ná ſtąpiła, z Litwy powrocił Mąkolski, y iuż kochanych Rodzicow ſwoich żywych nie zaſtał, pierwey Mátka, á potym Ociec w poł roku po ſobie pomarli, tegoż roku zaraz po Wideńskiey Woynie. Zaciágnął ſię tedy za Towarzyſz, pod chorągiew Pancerną z Duninem, Podſtolim Bełzkim, ná pierwſzą Budziacką Woynę, z ktorym Rotmiſtrzem ſłużył lat kilka. Ná Budziakach doſtał ſię w niewolą do Tatarow, y ſprowadzony był do Kámieńca Podolskiego, na tęn czas w ręku Tureckich zoſtaiącego, tám, za ſtaraniem brata ſwoiego ſtarſzego Woyciecha wykupiony był z niewoli; ná tęn okup dał Staniſław *Iábłonowſki* Iabłonowski, Kaſztelan Krakowski y Hetman Wielki, ſto bitych talerow, z ſwoiey zaś fortunki, łożył więcey iák trzy tyśiące. Był potym ná kampaniy pod Krolem Ianem III w Wołoſzech, z kąd powrácáiąc nie mal wſzyſtko Woyſko od Koni odpadło, przez ſłoty wielkie, ieſienne zimná, y dla przepraw w Bukowinie niezmiernie złych. Po tey Kampanii Woyska były rozłożone po Konſyſtencyách w Wielkiey Polſzcze y rożnie, gdzie też był Deputatem po hibernę. Pod tąż ieſzcze chorągwią zoſtaiąc, był ná Kámpanij pod Kamiencem Podolskim, podczas ktorey Hetmani założyli fortecę Swiętey Troycy nazwaną. Tę Kampanią skończywſzy záciągnął ſię pod Pancerną także chorągiew Staniſława Iabłonowskiego, Hetmana Wielkiego, pod ktorą ſłużył lat ſześnaście w roznych bywaiąc potrzebách, iáko tez był y w Podchaieckiey potrzebie, ná ktorey Woyska Polskiego, pod Hetmanem Polnym Potockim, Woiewoda Krakowskim, tylko było trzy tyſiące, á Tatarow było kilka dziesiąt tyſięcy, ktorych z łaski Pana Boga wytrzymali. Po śmierci Iabłonowskiego, Kaſztelana Krakowskiego, Hetmáná Wielkiego Koronnego, Chorągiew iego Pancerná doſtała ſię Towiańskiemu Podczaſzemu *Towiańſki* Koron-

die 13. *Decembris*, urodziłá śię Corká Tereſſa, ktora wydána zá Mąż Jozefowi ná Złowodach Złowockiem u, Podczáſzemu Dobrzyńſkiemu Porucznikowi Regimentu Konney Drágonii, Tarła Woiewody Lubelſkiego; umarłá bezpotomnie roku 1716. *In Anno* 1700. *die* 12. *Octobris* urodźił śię Jozef; roku 1705. dniá 6. Marcá urodźił śię Alexander; w roku 1707. dniá 6. Kwietniá urodźił śię Woyciech; ktory tegoż roku umarł. Potym w krodce umarłá Zoná iego w Wigilią w Niebo wźiećia Nayświętſzey Panny MARYI w ſamo południe, roku 1709. Roku záś 1712. dniá 23. *Octobris*, ożenił śię pomięniony Piotr z Pánną Heleną Weroniką Duninowną Kárwicką, Ierzego Duniná ná Kárwicách Karwickiego, Woyſkiego Opoczyńſkiego, y Heleny z Wąſowiczow Corką. Potym ták piſze: *Tu proſzę Czytelnika y Słuchacza, za wſzyſtkie te wyrażone świątobliwe duſze, o troie Pozdrowienia do Niepokálaney Mátki BOGA Naywyżſzego MARYI Panny &c.* Z powtornego małżeńſtwá ſpłodźił Fráńciſzká ná świecie, w Zákonie WW. OO. Piarow Jozefa, y Iácká urodzonego w roku 1717. dniá 18. Wrześniá, chrzczonego w Paráfij Zdzárzeckij, według iego Metryki. Mágdalena poſzłá zá Mácieia z Błoniá Błońſkiego, Podczáſzego Drohickiego, Chorążego Znáku Páncernego, Siemiánowſkiego Oboźnego Polnego, z ktorym *ſterilis. Secundô votô* pomięniona Helená Weroniká że Dunin Kárwická Mąkolſka, poſzłá zá Antoniego ná ſtárym Skárzynie Skárżyńſkiego, z ktorą ſpłodzoni Máciey y Ierzy Synowie y Corká, ná świecie Antoniná, w Zákonie S. O. Franciſzká Bogumiła.

Złowocki — *Duninowna Karwicka* — *Błońſki* — *Siemianowſki.* — *Skarzyńſki.*

Dáley z Aktow Grodzkich Nowomieyſkich to tylko wyrozumiałem, że roku 1720. będąc Helená Duninowna Kárwicka zá wyrážonym Piotrem *de Mąkolice* Mąkolſkim, iuż ná tęn czas był Podſtolim Ziemi Dobrzyńſkiey, y że Ierzy z Skrzynná Dunin Kárwicki Sędźiá Grodzki Sęndomirſki, był teyże Heleny Brátem rodzonym: tegoż roku ieſt wyrážona kwietacya przez Jozefa Mąkolſkiego Syná rodzonego Piotra częſto wſpomnionego, z Anny *de Brzeźiny* Laſockiey ſpłodzonego. Daley roku 1727. zápiſane ieſt dożywocie Jozefowi Mąkolskiemu niegdy Piotra Mąkolſkiego Synowi, y Magdalenie z Zborowa, Krzyſztofa Zborowſkiego Komorniká Pilzneńskiego, y *Dunin Karmicki*

Ii Fran-

Zborowſka Iozefa Mąkolskiego Zona.

Franciſzki *de Wczorow* urodzoney Corce, á pierwſzey Zonie Jozefa Mąkolſkiego, *fer. 2. p. Dom. Lætare*: co też poznáć z zápiſow zobopolnych roku 1728. y 1732. *&c.* Sioſtrá pomięnioney Zony Jozefa Mąkolſkiego, Marta Zborowſka, wydána zá Jgnácego Strzemboſza, Burgrabiego Płockiego, według tranſakcyi 1732. kilká poczynionych. Roboracya uczyniona roku 1747. wyráża ſynow y corki Jozefa Mąkolſkiego, to ieſt Jozefa, Ierzego, Ignacego, Kátarzynę, Tereſſę, y Anáſtazyą: brátá zaś iego Alexandrá Mąkolſkiego, ſyná, y corki wyráża taż ſamá Roboracya, to ieſt, Iozefa, Annę, Zofiią, y Tereſſę Mąkolſkie.

Strzembosz

IASTRZĘBIEC HERB.

EPIGRAMMA.

Strenuus Accipiter, pennis ſuperantibus auram,
Deſpicit eſt humili quidquid in orbe ſitum.
Nam Soleæ greſſus paſſum velociùs urgent,
Fixaq; mox ſcuto Crux benedicit iter.
Pergas aucupio Volucris celeberrima Regni,
Ungvis præda tui Patrius hoſtis erit.

ABRYS HERBOWNY.

Opiſanie Iaſtrzębcá

Jeſt ná tarczy podkowa złota, ocelami tylnemi do gory ſtoiąca, w ſrzodku iey Krzyż Káwálerſki, w błękitnym polu: ná hełmie wzwyż korony Iaſtrząb wzlatuiący, w práwy bok tarczy głową obrocony, z dzwonkámi y pęcinami myśliwſkiemi: w ſponách práwey nogi, tákąż drugą podkowę z Krzyżem trzymáiący. *Paprocki de Stemmat: fol: 115. Bielski fol: 83. Okolski tom: 1. fol. 315. &c* O rożności záżywánia herbu Iaſtrzębcá, piſze *P. Nieśiecki tom: 2. fol. 418.*

ORYGINAŁ IASTRZEBCA.

Początek herbu tego

Herb ſamego Iáſtrzębia, naypierwey ieſt wnieśiony do Polſki z Lechem, przez *Akcypitrina*, to ieſt Iáſtrzębcá, Komeſa czy Socyuſza Lechowego, iáko y niektore ſtárożytne Herby Toporczykow, Koźlorogow, y inſze: álbowięm żaden hiſtoryk nie piſze, żeby w Oyczyźnie był nádány, álbo poźniey wſzedł do Polſki z Cudzych kráiow. Dowodem ieſt ſtárożytność Domu tego, że ieſzcze zá Monárchow w pogáńſtwie będących, kwitnął w Polſzcze, iáko śię wſzyſcy dawnieyśi zgadzáią Autorowie: niektorzy przydáią, że ieden Iáſtrzębczyk herbu tego, między dwunaſtą Woiewodámi, ktorzy po dwá rázy tym Páńſtwęm rządźili, znaydował śię. Powiada tákże *Paprocki in Strom:* że niektory z tey Familij będąc w Cudzych kráiách, Chrześciáńſką Religią przyiął, y był powodem Xiążęciu Mieczyſłáwowi do uznánia teyże Wiary, ktory pierwſzym Kátolikiem zoſtał w Polſzcze: więcey o tym dowodow wyráźił *P. Nieśiecki tom: 2. fol: 414.* Pierwſzy záś przydatek do tego herbu Iaſtrzebia, to ieſt podkowa złota z Káwalerſkim Krzyżem, ieſt konferowany od BoleſławaChrabrego R. 999. iednemu z Iaſtrzebczykow Rycerzowi, ktory nie zwyczaynemi ieſzcze natęn czas w Polſzcze podkowámi uzbroiwſzy konia, do wzywaiącego ná poiedynek nieprzyiacielá Chrześciańſkiey Wiáry, wdarł śię ná Łyſą gorę, gdźie teraz Klaſztor S. Krzyżá, dwie mile od Bożęciná ſtoiącą, przykrą y lodem na ten czas obmarzłą; uſłyſzawſzy te iego ſłowá: *Iednego z między śiebie ſławcie, áby zá CHRYSTUSA wáſzego, chciał z ktorym z naſzych ná poiedynek wyniść.*

Additament pierwſzy do Iaſtrzębia.

Więc támże z chardo nátrząſaiącym śię Pogáninem poiedynek ſtoczywſzy, poimał go, y do Krolá przyprowadził, inſze też Recerſtwo do tegoż fortelu podkowania koni udawſzy śię, ſzczęśliwie w padli ná Łyſą gorę y nieprzyiaciela ubeśpieczonego pogromili, zá co Krol Boleſław Iaſtrzębczykowi przydał do herbu podkowę złotą, z Kawalerſkim Krzyżem. *Paprocki w Gniaździe cnoty, y Okolski tom*: 1. *fol.* 316. Drugi przydatek do Iaſtrzębia, to ieſt dzwonki myśliwskie z pęcinámi, y podkową drugą, w ſponách práwey nogi zoſtáiącą, ieſt od Maxymiliana Imperátorá Rzymskiego, Wawrzyncowi Miedzilewskiemu, Proboſzczowi Wileńskiemu, Arcy-Piſarzowi, Hrábiemu y Woiewodźie Apoſtolskiemu, na tęn czas Poſłowi y Oratorowi od Krola Polskiego do Ceſarza, konferowany, zá ſławne dzieła iego, w podiętych potrzebách Rzeczypoſpolitey Chrześćiańskiey, przeciwko Turkom y nieprzyiacielom inſzym Imięnia Chrześćiańskiego, roztropnie y pilnie uczynione. Oprocz tego dał pomieniony Ceſarz przywiley wiecznemi czáſy, ażeby z tey Fámilij trzech kreowáno Rycerzow Laurem uwieńczonych, to ieſt *Equites laureatos*, iednego w Polſzcze, drugiego w W. X. Litewskim, trzeciego w Mazowszu. *Datt. Auguſtæ* 1518. *&c. Páprocki & Okolski tom*. 1. *fol*. 322. Zowie śię tęn herb ináczyi *Boleſzyc*, od Krola Boleſława, iż mu z krzyżem podkowę przydał; *Łazáńki* od podkow, ktore ták ná Mazowſzu zwáno; *Kudbrzyń y Kaniowa*, od Iaſtrzebia, że w inſzych mieyſcách ták go názywáią; z kąd też niektorzy Szlachta tego herbu, zwali śię Boleſzami, Kudbrzynámi, Kániowámi &c.

Additament drugi Iaſtrzębia.

Equites laureati

Rożne názwiſka.

ANTENACI Y HONORYUSZOWIE PRZEDNIEYSI JASTRZĘBCZYKOW.

Prymaſowie y Arcy Biſkupi Gnieznin

Woyciech II. herbu Iaſtrzębiec, był Xiążęciem Prymáſem Arcy-BiſkupemGnieźnieńskim, ktory umarł roku 1436. *Długoſſus & Damalevi: in Vit: Archi-Epiſ. Gneſnen. & Starovol. in Vita Epiſc. Cracov*: Z Proboſtwa Poznańskiego, poſtąpił do Infuły Poznańskiey 1399. W raz był y Kanclerzem W. Kor: Biskupem Krakowskim zoſtał rokukt 1412. zorego poſtąpił ná godność Prymaſowſką.

Dzierzgowſki.

Mikołay Dzierżgowski, tegoż herbu Iaſtrzębiec, będąc Xiążę-

ciem Arcy-Biskupem Gnieźnińskim, á pierwey Biskupem Kamienieckim, potym Chełmskim, daley Kuiawskim, z ktorego zoſtał Arcy-Biskupem Gnieznińskim, umarł po 13. leciech rządow Prymacyalnych, roku 1559. *Damalevicius in Vit. Epiſcop: Cuiavien: & Gneſnen. Hoſius tom. 2.fol.* 168. *&c.*

Baranowski,

Woyćiech III. Baranowski, herbu Iaſtrzębiec, był Xiążęciem Prymaſem, Arcy-Biskupem Gnieźninskim, wprzody Sekretarzem Koronnym, Biskupem Przemyślkim, Podkanclerzym Koronnym, potym Biskupem Płockim, z ktorego poſtąpił ná Kuiáwskie roku 1607. umarł 1615. będąc lat śiedm Arcy-Biskupem Gniezninskim. *Okolski tom.* 1. *fol.* 327. *Łubien: in Vit: Epiſc: Płoc: Damalevi: in Vitis Epiſcop: Vladislavien: & Archiepiſc: Gneſnen: Starovol. in Monumen: & Paprocki tit: Iaſtrzębiec.*

Wydzga

Jan Stefan Wydzga, herbu Iaſtrzębiec, był Xiążęciem Prymaſem Arcy-Biskupem Gnieźnińskim, wprzod Opatem Sieciechowskim y Kanclerzem Ludowiki Krolowy, daley Referendarzem Koronnym, y Biskupem Łuckim 1655. potym Warmińskim 1660. Zá Krola Iana III. wźiął pieczęć mnieyſzą, á potym większą, ktorą oddawſzy roku 1678. Arcy-Biskupem Gnieznińskim nominowany, á w roku 1680. dopiero Palliuſz z Rzymu odebrał, po ſześćiu leciech umarł 1686. *Okolski tom.* 1. *fol.* 323. Dzierzgowskim go zowie, P. *Niesiecki z inſzemi* Wydzgą, *tom*: 1. *fol*: 21.

Wierzbowski

Stefan Wierzbowski, herbu Jaſtrzębiec, Xiążę Nominat Arcy-Biskup Gnieznińśki, z Archidyákona Łuckiego, Kánonika Krakowskiego, Opat Paradyski, potym Referendarz Koronny, daley Biskupem będąc Poznańskim, przez reſpekt Krola Janá III. Nominowany Arcy-Biskupem Gnieznińskim, ktoremu *Sacra*, iż nierychło z Rzymu wydana byłá, tym czáſem umarł roku 1687. P. *Nieśiecki tom.* 4. *fol.* 522.

Biskup Krákowſki.

Piotr Myſzkowski, tegoż herbu Iaſtrzębiec, będąc Biskupem Krákowskim, umarł 1591. wieku ſwoiego 86. *Hoſius Epiſt*: 249. *tom.* 2. *fol.* 418.

Biskupi Poznanſcy

Swiętosław, Biskup Poznański Iaſtrzębczyk, umarł 1176. *Cathalog: Epiſcop:* Poſnanien: *Długoſsi & Treteri.* Mikołay Swięcicki tegoż herbu, Biskup Poznański, był wprzod Opatem Trzemeskim, Dziekanem Gnieźnińskim y Poznańskim, Scholaſtykiem y Officyałem Warſzawskim, potym Biskupem Kiiowskim, ná ktorym umarł 1709.

Biſkup Wilenſki
Jędrzey Waśiło Iaſtrzębczyk, Zákonu S. Franciſzká, zoſtał Biskupem Wileńskim 1387. umarł 1399. *Okolski tom. 2. fol.* 648. *Koiałowicz, Bielſki fol: 273.*

Biſkup Płocki.
Piotr Brevis, był Biskupem Płockim, z Scholaſtyka Płockiego obrany, umarł 1254. *Paprocki de Stemmat: & Łubien: in Vit: Epiſco: Płocen:*

Biſkup Chełmſki.
Krzysztof Rzegocki Biskup Chełmski herbu Iaſtrzębiec, umarł roku 1672. Ten był naywprzod Podkomorzym Kaliskim, Staroſtą Babinowskim y Konińskim, Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1660. Potym Kommiſſarzem do Granic Sląskich y Pomeranii, y Deputatem ná Trybunał Rádomski w roku 1667. wźiął Woiewodztwo Inowrocławſkie, wiele Rycerskich dzieł o nim Hiſtorycy piſzą, po śmierći żony ſwoiey zoſtał Biskupem. Kazánie miał na pogrzebie Konſtancyi z Zámoyskich Xiężny Wiśniowieckiey, Mátki Krolá Michała, ktorego tytuł: *Pełnia w oſtatniey Kwadrze.* Tákże Kazánie o Swiętym Stanisławie Biskupie Krakowskim, pod tytułem: *Paſterz bez prywaty*, do druku ſą podane.

Swięcicki Biskup Cheł
Stanisław Iacek Swięcicki, herbu Iáſtrzębiec, Biskup Chełmski, umarł roku 1696.

Biskup Kamieniecki.
Wawrzyniec Międzyleski, herbu Iáſtrzębiec, był Biskupem Kámienieckim roku 1526.

Biskup Wrocławski.
Jan I. Polak Iaſtrzębczyk, był Biskupem Wrocławskim, umarł 1072 *Długoſz, Cureus & Buchocler.*

Biſ: Wołoſ y Wilenski Włádyka Pinski.
Jędrzey Iaſtrzębczyk, był Biskupem Wołoskim, ktory poſtąpił ná Wileńskie 1387. Leoncyuſz Pełczycki tegoż herbu, był Władyką Pińskim 1592.

Kaſztelanowie Krákowſcy.
Michał Iaſtrzębczyk, był Káſztelanem Krakowskim 1225. *Nakielski fol: 34.* Derſzław z Rytwian Iaſtrzębczyk 1477. *Długoſſus tom. 2.* Márcin Zboroski 1565. *Cromerus, & Paprocki fol. 93.* Ian Brat Derſzława z Rytwian, *Cromer: lib.* 28. byli Kaſztelanámi Krakowskiemi.

Woiewodowie Krakowſcy
Miſtuii Iaſtrzębczyk, był Woiewodą Krakowskim 1242. *Szczygiel: lib:* 2. Derſzław Iaſtrębczyk z Rytwian był tymże Woiewodą, niż zoſtał Káſztelanem Krakowskim, *Laſcius in Statu:* Ian z Rytwian śiedźiał ná tymże Krześle 1480. *Laſcius ibidem.* Staniſław Myſzkowski umarł z tymże honorem 1570. *Paprocki de Stemmat.* Piotr Zborowski 1581 Władysław Myſzkowski 1658. pomarli Woiewodami Krakowskiemi. *Paprocki & Kochow: Climac:* 3. *lib.* 4.

Zborowski Woiewoda Poznanski
Marcin Zborowſki, będąc Woiewodą Poznáńſkim, poſtąpił ná Káſztelanią Krákowską roku 1561. iako śię wyżey powiedźiało. *Epiſtolæ Hoſij tom: 2. fol.* 167. *Orzechowski Dialog: 7. &c.*

Woiewodowie Sendomirſcy.
Mśćiug herbu Iaſtrzębiec, był Woiewodą Sendomirskim, ktory umarł 1342. *Laski fol: 167. Nakielski fol: 257.* Derſzław z Rytwian, tegoż Herbu Iaſtrzębiec, będąc tákże Woiewodą Sendomirskim, poſtąpił ná Krakowskie blisko roku 1472. iák piſze *Starowolski de Epiſcop: Cracov: anno* 1471. *Długoſſ. Cromer: Bielski, & Laski in Statuto fol: 68.* Piotr Zborowſki, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Krákowskie 1574. był tymże Senatorem Sendomirſkim. *Conſtit: 1569. & Bielski fol: 651.* Władyſław Myſzkowſki, będąc tymże Woiewodą Sendomirſkim, poſtąpił ná Krakowſkie 1655. *Hiſtor: Paſtor: fol: 177.*

Woiewodá Kaliski.
Marcin Zborowſki, togoż herbu Iaſtrzębiec, był wprzod Woiewodą Kaliſkim, niżeli poſtąpił ná Poznáńſkie 1557. *Paprocki fol. 473, & Damalewicz in Vladisla: 1550. fol: 386.*

Woiewodowie Sieradzcy.
Derſzław z Rytwian herbu Iáſtrzębiec, był Woiewodą Sieradzkim, potym poſtąpił ná Woiewodztwo Sendomirskie 1457. *Laski in Statut: fol. 65. Herburt in Statut: fol.* 18. *Długoſsus & Cromerus.* Derſzław inſzy z Rytwian, będąc tymże Woiewodą Sieradzkim, umárł 1471. *Paproc: in Horto.* Ian Baranowſki, herbu Iaſtrzębiec, będąc tákże Woiewodą Sieradzkim, umarł 1633. *Conſtit: 1629. fol. 16. & 1631. fol. 26* &c. Hieronim Wierzbowſki, herbu tegoż Iáſtrzębca, był tymże Woiewodą Sieradzkim, ktory umárł 1665. Alexander Mycielski, tegoż herbu Woiewoda Sieradzki.

Woiewodowie Łęczyccy.
Scibor, Herbu Iáſtrzębiec, będąc Woiewodą Łęczyckim, umarł 1242. *Nakielski apud Miechovium fol. 164.* Marcin Scibor z Rytwian, tegoż záſzczytu, Woiewoda Łęczycki, żył roku 1434. *Cromerus lib: 21. Okolski tom. 1. fol. 320 & tom. 2. fol. 290.* Marcin z Borowa Iaſtrzębczyk, będąc tymże Senatorem, umarł 1493. *Acta Terreſtr. Lancicien: &c* Piotr Myſzkoswki, tegoż herbu y Krzeſła, umarł 1507. *Paprocki de Stemmat: fol. 55. 151. & ſequentibus.*

Woiewoda Brzeski Kuiawski
Hieronim Wierzbowski, herbu Iáſtrzębiec, był pierwey Woiewodą Brzeskim Kuiawskim, niżeli poſtąpił ná Woiewodztwo Sieradzkie 1661. *Kochowski Climac: 2. lib 2.*

Krzyſztof Rzegocki, herbu Iaſtrzębiec, niżeli zoſtał Bi-

Woiewoda Inowrocławski.

ſkupem Chełmskim 1669. był Woiewodą Inowrocławskim, w roku 1667. *Conſtit: anni ejuſdem fol.* 21. & *Załuski tom.* 1. *fol.* 95. &c:

Woiewoda Ruski

Marek Matczynſki, herbu Iaſtrzębiec, Woiewoda Ruski, umarł 1697. *Załuski tom.* 2. *fol.* 728. & *tom.* 1. *fol.* 1261.

Woiewoda Podolski.

Alexander Staniſław Bełzecki, tegoż herbu Iaſtrżębiec, był Woiewodą Podolskim, umarł 1677. *Pariſius* & *Conſtitutio* 1661. *fol.* 26.

Woiewoda Bełzki.

Dobieſław z Buſowa, będąc Woiewodą Bełzkim, umarł 1485. *Miechovius* & *Przyłuſcius in Statut:* Marek Matczynski, będąc tymże Senatorem, wźiął Podskarbſtwo W: Koronne 1689, *Załuski tom.* 1. *fol.* 1065.

Woiewoda Nowogrodz.

Jan Połubinski, był Woiewodą Nowogrodzkim 1507. *Liſt Zygmunta I.* Jędrzey Kniaź Łukowski, był tymże Senatorem. P*aprocki o herbach. Okolski tom.* 2. *fol:* 206. Dymitr Połubinski, w tymże honorze zoſtawał 1674. *Conſtit: fol:* 15.

Woiewoda, Płocki

Staniſław Kempski, był Woiewodą Płockim 1560. *Metryka Koron:*

Woiewoda Mazowiec.

Jan Dźierzgowski, będąc Woiewodą Mazowieckim, umarł 1548. P*aprocki o herbach fol:* 86. & *Starowolski.*

Woiewoda Rawski.

Piotr Myſzkowski, był Woiewodą Ráwskim 1601. *Conſtit:* & *Okolski tom:* 1. *fol:* 372.

Woiewoda Brzeſciański

Woiewoda Bracław

Maxymilian Brzozowski, herbu Iaſtrzębiec, umarł Woiewodą Brzeſciańskim, około roku 1650. Władyſław Myſzkowski, będąc Woiewodą Bracławskim, poſtąpił ná Sendomirskie 1650. iáko wyżey.

Kaſztelano Sendomirski

Mſczuy Iaſtrzębczyk, herbu Iaſtrzębiec, będąc Káſztelanem Sendomirskim, umarł 1025. P*aprocki o herbach fol:* 87. Iakob Raciborowicz będąc tymże Senatorem, zginął pod Chmielnikiem 1241. *Długoſz tom* 1. *Cromerus lib:* 7. *Bielski fol:* 166. Jan z Rytwian, z tegoż Krzesła, poſtąpił ná Woiewodztwo Krakowskie 1477. *Długoſz tom* 2. *Cromerus lib:* 28. Piotr Zborowski, w tymże honorze umarł 1556. *Okolski tom:* 1. *fol.* 321. Stániſław Myſzkowſki, z tegoż krzesła, poſtąpił ná Woiewodztwo Krákowſkie 1565. iáko wyżey z Lipskiego. Stániſław Witowſki, z tąż prerogátywą umarł 1662. *Stárowolski in monumen: fol.* 682. Jozef Myſzkowski, tákże w tey godnośći umarł 1727. *Duryewski fol.* 88.

Marcin Zborowſki, będąc Káſztelanem Káliſkim, poſtą-

ſtąpił ná Woiewodztwo teyże Satrapii 1550. P*aprocki o herbách fol.* 86. *Nakielski* &c.

Káſztelani Woyniccy

Piotr Zborowſki, będąc Káſztelanem Woynickim, poſtąpił ná Woiewodztwo Sendomirſkie 1568. iáko wyżey. Mikołay Piotr Myſzkowſki, będąc tymże Senatorem, poſtąpił ná Woiewodztwo Ráwſkie 1597. *Nákielski in Miechov: fol.* 769. Zygmunt Myſzkowſki, będąc teyże godnośći, zoſtał Marſzałkiem Wielkim Koron: 1603. *Piaſecki in hiſtor.*

Kaſztelan Gnieźnieńſki.

Jan Zborowſki, będąc Káſztelanem Gnieźnieńſkim, umarł po roku 1578. *Paprocki o herbach fol.* 688.

Kaſztelani Sieradzcy

Jan Lutomirſki, będąc Káſztelanem Sieradzkim, zábity 1567. *Conſtit:* 1564. *fol:* 40. &c. Hieronim Wierzbowſki, będąc tymże Senatorem, poſtąpił ná Woiewodztwo Brzeſkie Kuiáwſkie. *Metryka Koronna.*

Kaſztelani Inowrocła.

Mikołay Wierzbowſki, był Káſztelanem Inowrocławſkim 1620. *Conſtit: fol.* 26.

Káſztelani Lubelſcy

Jędrzey Myſzkowſki, był Káſztelanem Lubelſkim O*kolski tom:* 1. *fol* 323. temiż Senatorami byli, Piotr ieden 1600. y drugi 1603. Myſzkowſcy. *Okolski tom.* 2. *fol.* 313. &c.

Kaſztelani Bełzcy.

Dobek z Zbuſzowa, był Káſztelanem Bełzkim, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo teyże Satrapii. *Długoſſus tom:* 2. *Cromerus lib.* 27. &c. Fránciſzek Myſzkowſki, był tymże Senátorem 1664. *Conſtit:* 1664. Jan Myſzkowſki, był w tymże honorze 1676. *Conſtit:* y Adam Bełzecki, ktory umarł 1719.

Kaſztelani Kuiawſcy.

Kaſztelani Czerſcy

Adam Jwańſki, umarł Káſztelanem Kuiáwſkim 1713. Jákub z Zámienia, był Káſztelanem Czerſkim 1496. *Statut Mazowiecki fol.* 110. Ian Dzierzgowſki, będąc tymże Senatorem, poſtąpił ná Woiewodztwo Mázowieckie 1544.

Kaſztelani Rawſcy

Saſin, tegoż herbu Iáſtrzębiec, był Káſztelanem Rawſkim. *Statut Mazowiecki fol.* 67. Piotr z Niemygłow Iaſtrzębczyk, był tymże Senatorem 1507. *Laski fol.* 120. Jan Lutomirſki, będąc w tymże honorze 1562. poſtąpił ná Káſztelánią Sierádzką. *Conſtit. fol.* 66. Krzyſztof Myſzkowſki, w tymże krześle zoſtawał 1572. *Bielski* & *Okolski tom.* 1. *fol.* 323.

Marſzałko W. Kron

Jan z Rytwian Iáſtrzębczyk, będąc Káſztelanem Sendomirſkim, y Marſzałkiem W. Koron: poſtąpił ná Woiewodztwo Krákowſkie 1477. *Bielski fol.* 146. & 467. *Cromerus, Długoſz* &c. Piotr Myſzkowſki, Woiewoda Łęczycki, był tákże Marſzałkiem

ſzałkiem W. Koron: *Paprocki o herbach*, & Okolski *tom*: 1 Tákże Zygmunt Myſzkowſki, tymże będąc honoryuſzem, umarł 1615. *Conſtit*: 1611. *fol*: 16. &c.

Marſzałek W. Lit:

Alexander Połubiński, był Marſzałkiem W. Lit: umarł 1679. *Załuski tom*: 1. *fol*: 125.

Kanclerze W. V. Kor Ocielski

Woyciech, herbu Iáſtrzębiec, Biskup Krákowski, będąc Kánclerzem W. Koron: oddał pieczęć 1423. *Damalewicz in Archi-Ep: Długoſz tom*: 2. Okolski *tom*. 2. *fol*. 84. &c. Jan Ocieski. Stároſta Krákowski, będąc tákże Kanclerzem Kor: umarł 1563. *Paprocki fol*: 474. & *Hoſius tom*. 2. *fol*. 160. Stefan Wydzga, Biskup Warminski, rezygnował pieczęć większą 1678. *Záłuski tom*: 1. *fol*: 680.

Ocieski Podkanclerze Koron.

Jan Ocieski, Staroſta Krákowski, będąc Podkaclerzem Koronnym, poſtąpił do pieczęći Większy 1550. *Nakielski w Miechowićie fol*. 654. &c. Piotr Myſzkowski, Dziekan Krákowski, oddał pieczęć mnieyſzą 1566. *Paprocki o herbách*. Woyciech Báránowski, Biskup Przemyślki, oddał tákże pieczęć 1590. *Conſtit*: 1590. *fol*: 564. Alexánder Trzebiński, Biskup Przemyślki, będąc tymże Podkánclerzym Koronnym, umarł 1644. *Conſtit*, 1643. *fol*: 9. Stefan Wydzga, Biskup Wármiński, przyſtąpił do pieczęći wielkiey 1677, *Treterus in Varmia*.

Trzebinsk.

Podskarbi W. Koron

Marek Matczyński, herbu Jáſtrzębiec, będąc Podskárbim W, Koronnym, poſtąpił ná Ruskie Woiewodztwo 1692. *Załuski tom*. 1. *fol*. 1146. & 1261. Jędrzey Zborowski, będąc Marſzałkiem Nádwornym Koronnym, uſtąpił 1589. *Sarnicki* & *Paprocki fol*. 688. Jan Zborowski, Káſztelan Gnieźnieński, był Hetmanem 1576, ieſzcze ná tęn czas od Krolow dependuiącym.

Marſzałek Nadworny.

Hetman

Marſzałkowie Izby Poſelski.

Stánisław Kárſznicki, Sędźiá Sieracki, był Marſzałkiem Izby Poſelskiey 1595. tákże Piotr Myſzkowski 1596. y Marćin Zegocki, Sędziá Ziemski Wſchowski 1626. y drugi raz roku 1632. w Wárſzawie. *Item* Stefan Sarnowski, Podkomorzy Łęczycki 1668. Iaſtrzębczykowie. *Braun Coment: Iur. Reg.*

Ocieſki

Joáchim Ocieski, Stároſtá Olſztyński, był Márſzałkiem Trybunału Koronnego 1594. Tákże Piotr Strzemboſz Iáſtrzębczyk 1596. *Item* Jan Ocieski, Stároſta Olſztynski 1606. Woyciech Grábowski, Staroſta Czchowski 1657. Krzyſztof Zegocki, Podkomorzy Kaliski 1660. Fránciſzek Myſzkowski, Káſzte-

Ocieſki

Káſztelan Bełzki 1668. Máciey Myćielski, Horąży Nádworny Koronny 1727. y Stánisław Sługocki 1739.

HERBOWNI JASTRZEBCZYKOWIE,
Według Okolskiego *tom*. 1. *à fol*. 319. *ad fol*. 334. nánotowáni, gdźie nie ktorym lokácye dawne Woiewo: Mázowieckiego przypiſuią śię, ná fundamenćie przywileiu Semowitá Xiążęćiá Mazowieckiego, támże *fol*. 331. wſpomnionego.

Adamowſcy, czy Iádámowſcy. w Sierádzkim Woiewodztwie,
Balińſcy, czy Báleńſcy, támże
Báránowſcy, w rożnych Woiew:
Będźiſławſcy w Mazowſzu.
Bełzeccy w Bełzkim Woiewo:
Beſcy w Mazowſzu.
Beskowſcy, w Mázowſzu.
Bieykowſcy, czy Beykowſcy, w Mázowſzu, od Beykowa.
Bńińſcy w Dobrżyńskim.
Bobrowſcy w Mazowſzu.
Borowſcy w Mazowſzu.
Borutowie od Łukowa.
Bromierſcy, nie piſze kędy.
Brudńiccy w Płockim Woiew
Brzeziccy w Lubelskim Woie:
Budkowſcy w Mazowſzu.
Byſowſcy, czy Byſzewſcy, w Łęczyckim.
Chełſtowſcy, czy Chełſowſcy, támże.
Chmieleccy, *de Golany*, w Podolu.
Chorczewſcy w Mazowſzu.
Choſzczewſcy w Podlaſ: Woiew:
Chudkowſcy, nie piſze kędy
Chwalibowſcy, czy Chwálibowſcy.
Chylewſcy, czy Chilewſcy, w Mazowſzu.

Ciołkowſcy w Podolu.
Cudźinowſcy nie piſze kędy
Czaykowie w Ráwskim.
Czerniccy w Płockim Woiew:
Czeſzowſcy w Mázowſzu.
Dąbrowſcy w Rádomskim
Dębowſcy, nie piſze kędy
Dobrſcy, czy Dobrzſcy, w Mázowſzu.
Domaſzewſcy, czy Domaſzowſcy.
Doráńſcy, w Sierádzkim.
Drochowſcy w Mázowſzu.
Drozdowſcy w Łęczyckim, ktorzy potym zwáli śię Byſowskiemi.
Dziębakowſcy w Mazowſzu
Dzięgielowſcy w tymże Woie:
Dzierzgowſcy, przedtym Iezewskiemi zwáni, w Woiewodztwie Mázowieckim ná Dźierzgowie.
Dźiewanowſcy, czy Dziwánowſcy, w tymże Woiewodz.
Falęccy, czy Faleccy, w Wielkiey Polſzcze.
Gibowſcy w Krákowskim.
Glinſcy, nie piſze kędy.
Głoskowſcy, czy Głoſzkowſcy, w Czerskim Powiecie.
Golańſcy w Sieradzkim.

Gołoccy, nie piſze kędy
Goreccy w Sierádzkim,
Goſtynſcy, nie piſze kędy
Grábowſcy, nie piſze kędy
Gráźimowſcy, czy Gráſimowſcy
Grębeccy w Mázowſzu.
Grzebſcy w Dobrzyńskiey Zie:
Grzywieńſcy w Mázowſzu
Hoholewſcy w Bełzkim.
Iánikowſcy w Wielk. Polſzcze
Iąnkowſcy ná Mazowſzu.
Iáſtrzęmbeccy, od Iáſtrzębcá zwáni.
Ieżewſcy, z Mazowſza w Bełzkim Woiewodztwie y inſzych, z ktorych Dźierzgowſcy.
Iodłowniccy w Krákowskim
Iurkowſcy w Sendomirskim
Káminſcy, czy Kámieńſcy, w Sieradzkim.
Karſcy w Płockim.
Kępſcy, w Płockim Woiew.
Klembowſcy od Łukowa.
Konarſcy, nie piſze kędy
Konopniccy w Sierádzkim
Koperniowie, támże w Sieradz:
Kozłowſcy w Mazowſzu
Koziebrodzcy w tymże Woie:
Kráſowſcy támże
Krześimowſcy w Lubelskim.
Krzywáńſcy, nie piſze kędy
Kuczkowſcy w Krákowskim.
Kukowſcy w Dobrzyńskim
Kulowie w Krákowskim.
Kuropatwowie w Ruskim.
Kuźmiccy, nie piſze kędy
Łáźieńſcy, czy Łáźiccy, nie piſze kędy.

Lutomirſcy w Dobrzynskiey Ziemi.
Łyſakowſcy, z Łyſakowa w Mazowieckim.
Macieiowſcy, z Macieiowa w Krákowskim.
Mączyńſcy, nie piſze kędy
Malewſcy w Mazowſzu
Małuſcy, nie piſze kędy.
Mańkowſcy w Mázowſzu
Miecielſcy, nie piſze kędy
Mierzyńſcy, czy Mierzeńſcy, w Zákrocimskim.
Milanowſcy nie piſze kędy.
Milewſcy w Ciechanow: Ziemi
Mirzeńſcy w Zákrocimskim.
Mniowſcy, czy Mniewſcy.
Mſzczywowie w Krakowskim z Iakubowic.
Myſzkowſcy, z Mirowa, w Łęczyckim y Krákowskim
Nęcowie w Krákowskim, inśi Neczámi piſzą śię.
Niedroſtcy w Mazowſzu.
Nieſmierſcy w Łęczyckim y Przemyślkim.
Niewęgłowſcy w Łukow:
Nowiewſcy w Ruskim
Nowomieyſcy w Poznáńskim
Obłowowie, nie piſze kędy
Ocieſcy w Krákowskim, Poznáńskim, y inſzych Woiewodztwách.
Orłowſcy w Dobrzyn: Ziemi
Paczoſcy, z Paczoſek, w Liwskiey Ziemi.
Pákoſzowie, czy Pákoſzowſcy
Paproccy z Pruſs y Chełmſkiey

ſkiey Ziemi, w Lubelſkim.
Pęcławſcy, ná Przecławiu, w Mazowſzu.
Pełczyccy w Łęczyckim.
Peſzkowſcy w Mazowſzu
Piłchowſcy, czy Pilchowſcy
Pniewſcy, nie piſze kędy
Polikowſcy, Porębowie
Pouczowſcy, nie piſze kędy
Item Przedpełſcy, Przeradzcy
Pſarſcy, w Mazowſzu.
Ráciborowie, nie piſze kędy.
Rachańſcy w Bezkim Woiew:
Raczyńſcy w Wieluńſkii Ziemi
Rębieccy, czy Rebieſcy, w Sier:
Rodeccy, Rogowſcy, nie piſze gdzie.
Rożembarſcy w Podgorzu
Roznowſcy w Poznańſkim
Rychłowſcy w Sierádzkim, Łęczyckim, Podolſkim, Woie:
Rytwiańſcy, od Rytwian
Sądzyńſcy w Mazowſzu
Siemiętkowſcy nie piſze kędy
Skrzetuſcy w Poznáńſkim
Sławeccy w Litwie y indźiey
Smolſcy w Płockim gdzie y Grábowſcy.
Sokolniccy, nie piſze kędy
Stawiſcy pod Wiślicą.
Strzemboſzowie w Sendomir:
Strzeſzkowſcy, nie piſze kędy
Stużeńſcy w Sierádzkim.
Sulaczewſcy w Káliſkim.

Swięćiccy w Sędomirſkim, Mázowſzu. &c.
Szeczemſcy w Mázowſzu
Szomáńſcy w Mázowſzu.
Szuleńſcy, z Łukomá, w Dobrzynſkiey Ziemi.
Táńſcy w Płockim.
Tłokińſcy w Sieradzkim.
Tłubiccy w Mázowſzu.
Trzepieńſcy w Sierádzkim.
Tymiccy, nie piſze kędy.
Ucháczowie, nie piſze kędy
Wąkczewſcy, czy Wąkczowſcy.
Wawrowſcy, Wierozebſcy,
Wiktorowſcy, Wierzbiccy, nie piſze kędy.
Wierzbowſcy w Poznáńſkim
Witoſławſcy w Mazowſzu.
Woleccy nie piſze kędy.
Wroblowſcy w Łęczyckim.
Wydzgowie, czy Wyzgowie, w Krákowſkim, Bełzkim, y ná Podolu.
Zádorſcy, nie piſze kędy.
Zákrzewſcy w Rádomſkim.
Záleſiccy w Mazowſzu.
Záwadzcy w Przemyślkim.
Záwidzcy w Mázowſzu.
Záwiſtowſcy, nie piſze kędy.
Zdunowſcy w Mázowſzu.
Zegoccy w Inowrocławſkim
Zuko wſcy, w Podlaśiu.

Oprocz wyrážonych Jaſtrzębczykow, zebrał *P. Nieśiecki* tego herbu, nápiſanych *tom* 2. *à fol.* 416. *ad fol.* 418. náſtępuiących.

Abráchámowicz.
Albinowſki.
Bártoſzewſki.
Bekierſki.
Bełdowſki
Bełkowſki.
Bielewſki
Bierczyńſki.
Bogusławski.
Boleſz.
Brodecki.

Mm Prud-

Brudkowski	Iaśiński.	Moyski	Sładkowski
Brzechfa.	Iaſtrzębski.	Nagora	Sługocki
Brzeski.	Ięдrzeiowski.	Niegoſzewski	Srokowski
Brzozowski	Iwánski.	Niemira	Stárczewski
Brzucháński.	Káczyński.	Niemſta	Strzelecki
Bukowski.	Karſznicki	Niemygłowski	Suchorski
Bylecki.	Kierski.	Niemyski	Száſzewicz
Charbicki.	Kierznowski.	Nowowieyski	Szczyt
Chmielowski.	Kliſzewski	Olizarowski	Szumski
Chochoł.	Kośćień	Olſzański	Taczánowski
Chwedkowicz.	Koſnow	Ośiecki	Trzebinski
Chyliński.	Kośiłowski	Papieski	Torłay
Ciekliński.	Koſmaczewski	Pawłowski	Tynicki
Cieśielski.	Kráſowski	Pełka	Ulatowski
Cieſzewski.	Kuchárski.	Połubinski	Ważeński
Czepowski.	Kudbryn	Kniaź	Wężyk
Czeski.	Lawdański.	Popławski	Wiewiecki
Domarádzki.	Leſzczyński	Porczyński	Witowski
Drágowski.	Łetkowski.	Powczowski	Wrzuczek
Drozdowicz.	Łukomski	Preiſz	Wodźinski
Gáſzyński.	Kniáź	Przedźinski	Wyrożebski
Gembart.	Májer	Rembiewski	Zarski
Gieraltowski	Makomeski	Rucki	Zawilski
Gliſzczyński	Małoklecki.	Rudnicki.	Zberowski
Godziſzewski.	Márſzewski.	Saśin	Zborowski
Goławski.	Máſzkowski	Sarnowski	Zdan
Goſzycki.	Matczynski	Sęk	Zdźieſzek
Grábkowski	Miedzyleski.	Skopowski	Zielonka
Grodecki.	Mietelski	Skorycki	Zernowski
Hermánowski	Morski	Skrzyſzowski	Zytkiewicz.
Ianowski.	Moykowski		

WYROZUMIENIE

O ROZNYCH JMIONACH JASTRZĘBCZYKOW.

Ponieważ Jaſtrzębczykow imię nie uſtało, áż do Sukceſſorow Woyćiechá II. Arcybiskupá Gnieźnieńskiego, ktorzy potym od włośći ſwoich, kożdy z nich ináczey náżywáć śię począł, iák piſze *Paprocki o herbách*, y *Okolski tom* 1. *fol.* 319. ſłuſznie Autorem wſzyſtkich po nim názwiskow, Scibora Woiewodę Łęczyckiego, brátá pomienionego Woyciechá II. Prymaſa y Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, przyznáć muśielibyśmy, gdy by inſze dokumentá niżey wyrázone, temu przećiwne nie były. Ten álbowiem, oprocz Rytwián w Sendomirskim, Borzyſławic w Łęczyckim, y inſzych wśiow, wielkie skarby po śmierći iego zabrał, ktore on nábył częśćią przez śiebie, częśćią przez wynaleźienie dawnych skárbow Krolewskich, w Kátedrze Poznáńskiey záchowánych, iák *Nieśiecki namienia tom* 2. *fol*: 416. y zá nie włośći rożne pokupił, á máiąc Synow dwudźieſtu, między nich podźielił: z tych lubo ośmiu ná Pruśkiey Woynie zgineło, dwunaſtu iednák zoſtało śię, ktorzy rożnemi byli Senátorámi, iák piſze *Páprocki* powiadáiąc, ze w Kościele Benſowskim, wſzyſtkich obrázy widźiał, ále podpiſow pod niemi nie można iuż było przeczytać. Z tąd by łátwo poznáć, iż potomſtwo Sciborá pomienionego, rożnymi od włośći nábytych imionámi názywali śię, iako tenże *Páprocki o herbách* powiáda, że przez kilká ſet lat, tylko śię Jaſtrzębczykámi zwali, dopiero po Woyćiechu Arcybiskupie Gnieźnieńskim, gdy śię przednieyśi tego Domu poczęli piſać z Rytwian, drudzy też co kto miał, z tąd śię názywał. Działo śię to po roku 1436. to ieſt po śmierći Woyciechá II. Arcybiskupa Gnieźieńskiego, o ktorym piſał *Długoſz* y *Damalew*: *in Vitis Archiep*: *Gneſnen*: & *Starowol*: *in Vit*: *Epiſcop*: *Crac*: &*c*. Ze iednák dáleko dawnieyſzego czáſu, Jáſtrzębczykowie iuż śię inſzemi imionámi zwáli, ná tych relácyach nie doskonałych, żadnym ſpoſobem polegáć nie możemy. Nápiſał bowięm *Okolski tom*: 1. *fol*. 323. z dawnieyſzych dokumentow, mowiąc o Dźierzgowskich, herbu Jáſtrzębiec. *Hi ante Jeżewſcyi dicti, ſed diviſione & poſſeſsione bonorum Dźierzgow, Dzierzgowſcij nuncupati fuerunt. Erat diviſio bonorum ante annum* 1270. Niżey tákże piſząc o Lutomirskich *fol*. 324. tegoż herbu Jaſtrzębiec, ták powiáda. *Lutomirſcij, de Chmelnica Magna in Dobrzynenſi terra. Sciborius Capitaneus Dobrzynenſis, tenutarius Margieburgenſis, Pruſſorum clades* 1290. Tenże *Okolski fol*. 327. piſząc o Beykowskich, herbu Jáſtrzębiec, mowi. *Habent privilegium à Troideno Maſoviæ Principe*

Rytwiáńſcy z Sukceſſorami

Iężewſcy Dzierzgowſcy.

& Czervinicæ, in Anno Domini 1362. *ubi dat villam Beikow, ſuper ripam Pilcza, Strenuo militi Stanconi, Comiti & Baroni ſuo.* Piſze tákże *Długoſz*, y z niego *Okolski fol:* 328. iż nie ktorzy Jáſtrzębczykowie zwali śię Kulkámi, zá Krolá Bolesłáwa śmiáłego, ktory korowány ieſt ieſzcze Roku 1059. Oprocz tych dokumentow, nayoczywiſtſzy znayduie śię tęn, u *Okolskiego fol:* 331. iż wyliczywſzy rożnemi nazwiskámi Jáſtrzębczykow trzydźieſtu y śiedmiu, ták powiada. *Hos omnes nobiles, incipiendo à Pſarſcyis, Semoviti Ducis Mazoviæ literæ nominant, datæ in Płocko, in feſto S. Luciæ* 1408. Toć tedy kożdy przyzna, że nie dopiero po roku 1436. ktorego Woyciech II. Jáſtrzębczyk, Arcybiskup Gnieźnieński umárł, poczęli śię Iáſtrzębczykowie roznie názywać, od wśiow y włośći ſwoich, iák *Paprocki* wyżey wſpomniony, y z niego *Okolski* z początku tey Familij, nie oſtrożnie piſze.

Kulkowie

Opinia nie rzetelna

Przeto áni tenże Arcybiskup, áni brat iego Scibor Woiewoda Łęczycki, ktory miał Synow dwudźieſtu, nie może śię przyznáć Autorem rożnych imion wſzyſtkich Iáſtrzębczykow, ále chybá nie ktorych nazwisk poźnieyſzych, od włośći Sukceſſorom ſwoim pokupionych: Albowiem ieſt dowod ták z Kátalogu Kapituły Krákowskiey, iáko też u *Kromera lib.* 15. & 16. *y u Długoſza Anno* 1400. że ieſzcze od roku 1061. Mſzczuiowie, herbu Iaſtrzębiec bywáli Biskupami, Kánonikami y inſzemi Honoryuſzami w Polſzcze: záczęm konkluduię, że od rożnych włośći, iáko y inſze *Nobilitatis Polonæ genera*, dawno przed Woyciechem II. Arcybiskupem Gnieźnieńskim, y po śmierći iego, rożnych imion Szlachetnych Iaſtrzębczykowie ponábywáli, iáko oczywiście kożdy *ex allegatis* w nieść ſobie może: chyba żeby to pomieniony *Paprocki* rozumiáł, o ſamey tylko familij, od Sciborá Woiewody Łęczyckiego, y bráći iego, pochodzącey.

Mſzczuiowie.

PROCEDENCYA S. P. R. HRABIOW

Z *Ocieſzyna*

Ná Turwi, Sowinách, Pákosłáwiu, Miechánowie, Gołębiowie, Łodźi, Gorce &c. DZIEDZICOW

BRUHLOW OCIESKICH HERBU IASTRZĘBIEC.

Ocieſki Kanclerz Koronny.

CO należy do Imienia Hrabiow ná Ocieſzynie Bruhlow Ocieskich, y dalſzey procedencyi Domu tego, piſze *Okolski tom:* 1. *fol:* 325. powiadáiąc. *Ocieſcij, Joannes Cancellarius Regni, Magnus Orator ad Cæſaream Maieſtatem, & diverſos Sereniſsimos, obiit* 1563. *Reliquit Joannem Capitaneum Olſtinenſem, & Joachimum, ac filiam, quæ nupta fuit Stanislao Tarnovio, Caſtellano Sendomiriensi. Raphaëlem cum filio Mathia, & Joannem Caſtellanum Biecenſem, Magiſtrum Curiæ Regni, Capitaneum Sandecenſem, Succamerarium & Burgrabium Cracovienſem, Epitaph: Cracoviæ in Eccleſia S. S. S TRINITATIS refert* 1547. *Adamum Succamerarium Crac: virum pium & de omnibus benè meritum, Epitaph: quod marito ſuo Anna de Koniecpole in Eccleſia Woynicenſi poſuit, refert. Ex hac familia fuerant plurimi Canonici, milites, Duces militum, Senatores, & optimi Patriæ Cives.*

Tarnowski

Koniecpols:

Cromerus fol 681 Orat funeb. Sigiſmundi I. R. P. (1.) Ochmiſtrz Izabelli Krolowy Węgierskiey. Ibidem.

Podobnie, lecz wyráźniey, o tym Domu piſze *P. Nieśiecki tom.* 3. *fol:* 396. Ocieski *herbu Iaſtrzębiec*, w Krákowſkim Woiewodztwie. Jan Ocieſki z Ocieſzyna, naprzod Káſztelan Biecki, Sądecki Stároſta, Ochmiſtrz Krolowy, (1.) ták śię podpiſał ná liśćie Auguſta Krola, dánym Miáſtu Lwowſkiemu 1548. á oraz Podkomorzy y Burgrábia Krákowſki, dáley Podkánclerzy Koronny, y Podkomorzy Krákowſki, umarł Kanclerzem Koronnym 1563. Krákowſkim, Oświęćimſkim, Zátorſkim, Sądeckim, Olſztynſkim, Stároſtą. *Okolski* inſzego bydź rozumie Janá, Káſztelaná Bieckiego, inſzego Jána Kanclerzá Koronnego, ále śię myli; iedenże to był, tylko poſtępował. *Vir non ſolum ingenio, prudentiaq; ſingulari, & admirabili quadam dicendi facultate, ſed etiam ſumma, in Catholica Orthodoxaq; fide conſtantia præditus*, mowi *Reſcius in Epiſt: Dedicat: Confutati: Prologo: Brentij*,

y *Orichov: Dial: 6. de Execut: Illius eloquentia cum ſumma gravitate & prudentia tota fuit, ut nullus tunc Regum Chriſtianorum, parem illi Cancellarium habuerit*: toż poświadcza *Gornicki Łukaſz* w ſwoim *Dworzaninie fol:* 153. Ieździł w rożnych legacyách, do poſtronnych Momarchow, iáko to do Rzymu, Niemiec, y Węgier, z wielkim dowcipu ſwoiego zaleceniem, do (2) Cárá Tureckiego, kędy wymogł ſurowe zákázy, áby Tatárſkie Ordy, álbo wyćieczki Piotra Multáńſkiego Hoſpodará, gránic Polſkich nie infeſtowały. *Orichov: Orat: Turcica, Bielski fol:* 575. Ieździł w roku 1553. po Kátarzynę Auſtryacką, żonę Auguſta I. Krolá Polſkiego, *Orichov: Paneg: nuptial:* kędy go zowie *Virum conſilio & lingva promptum. Ieſt tom:* 2. *Operum Hoſij fol:* 160. liſt Hozyuſza Kárdynałá, do niego dány 1557. pełen iego pochwał. Corká iego Zofiia doſtała śię w małżenſtwo Stániſławowi Hrábi Tárnowſkiemu, Káſztelánowi Sendomirſkiemu. Synow iego dwoch młodo umarło, Rafał Máćiey 1547. y Stániſław 1556. obadwá w Krákowie u S. Troycy pogrzebieni, zoſtało śię było ieſzcze dwoch, Jan Stároſta Olſztynſki poſłował ná Seym 1589. y podpiſał tranſakcyą Będźińſką, umárł bezżenny. Drugi Joáchim, ktoremu brat ſtárſzy ſpuścił Stároſtwo Olſztyńſkie, umarł Káſztelanem Sądeckim w roku 1609. z tym tytułem, był Kommiſarzem do pogránicznych od Sląſká y Węgier differencyi, *Conſtit: fol. 897.* Stefanowi Krolowi ná expedycyą Moſkiewſką znáczne ludźi rycerſkich roty ſtáwił: pod Byczyną tákże przećiwko Máximilianowi, chorągiew iego pieknie śię popiſała, z Rokoſzánámi śiłą prácował, żeby ich był Zygmuntowi Krolowi przeiednał. Miał zá ſobą Annę Mielecką, herbu Gryff, Stárośćiankę Sendomirſką, z ktorą dáleką do Rzymu peregrynácyą odprawił, umarł iednák *ſterilis* koło roku 1620. to *Baranovius*. Mikołay brát Jana Kánclerza Dworzaninem ieſzcze będąc Krolewſkim, gonił z kopią ná weſelu Zygmuntá Auguſta Krolá 1553. *Orichov: in Paneg: Nupt:* obrawſzy ſobie potym ſtan Duchowny, Kánonikiem był Krákowſkim 1568. *Padniev: u Nakielskiego fol: 637.* Adam trzeći brat Kanclerza, po ktorym zoſtał Podkomorzym Krakowſkim, zſzedł z tego świátá w roku 1566. wieku ſwego 56. ktoremu w Kośćiele Woynickim

(2) *do Solimana Cara Tureckiego. Cromerus fol. 681.*

Hrabia Tarnowski.

Mielecka

ckim pogrzebionemu, Anná Koniecpolſka małżonka, Stárośćianka Wieluńska, nadgrobek wyſtawiłá, á potym poſzłá zá Zygmunta Záklikę Káſztelana Połanieckiego, á potym Bełzkiego. *Paprocki fol:* 45. Kátarzyná ſynowicá Kánclerza Koronnego, byłá zá Woyćiechem Karczewskim, śioſtrá záś iego, byłá zá Kmitą, Piſarzem Ziemskim Krákowskim, druga zá Moſtowskim. Do tąd P. *Nieśiecki loco citato.*

Koniecpolska.

Zakliká

Karczewski

Kmita

Moſtowski

Ze iednak te relacye nie ſą zupełne, kłádę tu Procedencyą S. P. R. Hrábiow z Ocieſzyná Bruhlow Ocieskich, (ktorych poſpolićie u nas w Polſzcze Brylami zowią) produkowáną y uznaną *circa agitationem Cauſæ, inter Illuſtr: & Magnificos Bruhle & Magnificum Działynski, ac Generoſum Gronowski, in Judicijs Ordinarijs Generalibus Tribunalis Regni Petricoviæ, Feria ſexta poſt Dominicam Sexageſimæ, Anno Domini* 1749. ktora to Genealogia, że ma w Polſzcze pierwiaſtki ſwoie wraz z Lechem I. y Domami inſzemi ſtárożytnemi, ieſt dokumentem *Chronologia Synoptica Palmitis Coributei, Stanislai à Sternberg, Temberski U. J. D. Canoni: Premislien:* wielą Hiſtorykámi ſtwierdzona, y Krolowi Michałowi I. dedykowana, gdzie piſząc o Koźlorogách Saryuſzach Zamoyskich, ták powiada: *Florianus Sarius Zamoyſcius abnepos tritavi illius Sarij Zamoyſcij; qui Anno Domini 550. cum Lecho conditore Poloniæ, verſus Gneſnam Comitatum de Czeſow acquiſiverat, cognationemq; cum Radivilis Ducibus, Tarnovijs, Ocieſcijs, Herburtijs nexu ſacro firmaverat &c.* Ze iednák nie mąmy bardzo wielu tradycyi dáwnych, z ktorych byśmy linie genealogiczne formowáć mogli od początku Polski, tym śię kontentowáć muśiemy, co możemy wiedźieć: nátenczas bowięm hiſtorye Polacy robili, á nie piſali. Oprocz tedy wyrážonych wyżey, dopiero o Jánie I. Hrábim Bruhlu Ocieskim, Podkomorzym Poznáńskim, táka znayduie śię pewność, iż był dźiedźicem dobr y częśći Sowiny, Turew, Ocieſzyná, Kuczyny mnieyſzey, y Pakoſławiá. Ten roku 1444. w Sądách Poznáńskich proceſs otrzymał ná Szlachetnie urodzonym N. Przybanie, roku 1449. nábył dobr Pákoſławá przez zamian od Pakoſławskiego, do roku 1464. Sądy Podkomorskie y ákta graniczne expedyował: tenże miał ſynow czterech, Janá II. Jároſławá, Stefaná y Uryela. Z tych bráći rodzonych, dwie pochodzą

Saryuſzowie Zamoyſcy.

Pakosławski.

81

linie dalſze, to ieſt od Iana II. y Uryelá, álbowięm Iaroſław ná Sowinie y Kuczynie mnieyſzey dźiedźic, nie miał tylko ſyná iednego Ianá III. z Katarżyny N. bezpotomnego, á Stefana Hrabiego ná Ocieſzynie *non conſtat proles.*

Jan II. Syn wyráżonego Ianá I. Podkomorzego Poznáńskiego, roku 1496. podczas záślubieniá Bárbáry Káźimierzá IV. Krolá Polskiego corki, Iáná Woyciecha Krolá śioſtry, Nayiaśnieyſzemu Ierzemu Xiążęćiu Saskiemu; poiáchał do Saxonij, y támże roku 1497. *jus feudi* ná dobra Gangloffsommern otrzymał. Ten *ex primo voto* miał ſynow pięćiu, Janá IV. Piotra I. Maćieiá I. od ktorego dálſza idźie procedencya, Mikołaiá I. Stároſtę Koſteńskiego, Ráfałá I. y Stánisławá I. Xiędza. Ián IV. miał Piotra II. Mikołáia II. y Máćieiá II. ſynow bez potomnych. Piotr I miał trzy corki z Kátarzyny N. Barbárę Kiſzewskiego, Kátarzynę Uieyskiego, Itámillę Zeleckiego, żony. Tym obiemá brątom, to ieſt Ianowi IV. y Piotrowi I. Adam I. Syn Uryelá, y Elzbietá corká tegoż Uryelá, w áſſyſtencyi ſtryiá ſwoiego Stefaná, uczynili rezygnácyą części dźiedźicznych ná Oćieſzynie roku 1508. ciż ſami nábyli dobr Wargowá dziedźictwem, ktorych tranſakcye roku 1513. y 1516. Tenże Jan II. wyżey wſpomniony, ſyn Podkomorzego Poznánskiego, z Elzbietą N. *ſecundo voto*, miał Bártłomieia, ktorego ſynowie, Ioáchim I. y Ian Chryzoſtom. Ioáchimá I. było ſynow dwoch, Henryk I. y Floryan. Iána Chryzoſtoma było ſynow trzech *binominis*, to ieſt, Ián Henryk, Erneſt Ierzy, y Woyćiech Zygmunt.

Kiſ ewski Uieyſki Zelecki.

Máćiey I. od ktorego dalſza idźie procedencya, miał Ianá Erneſta, ten roku 1539. ożenił śię z Zofią *de Balice* Bonárowną, Ianá z Bálic Bonara, naprzod Káſztelaná Oświęćimskiego, potym Chełmskiego, Wielkorządzcy Krákowskiego, Stároſty Spiskiego y Rabſztyńskiego, z Kátarzyny Tęczyńskiey, corką; ktorey zápis z poſagiem *modô reformatoriô* w áktách Krakowskich uczynił, ná połowie wſzyſtkich dobr ſwoich ruchomych y nie ruchomych, ták w Polſzcze, iáko y zágránicznych do niego należących; w zaiemnie pomieniona żona iego Zofia Bonarowna, *ſub actu reformationis* w áktách Krákowskich roku 1539. od dobr Oyczyſtych y Máćierzyńskich

Bonarowna

Tęczyńska

ſkich

skich abrenuncyacyą uczyniwſzy, mężowi ſwemu *feudum* ná dobrách *Gangloffsommern*, przez Nayiáśnieyſze Xiążęta Saskie Ierzego y Auguſta, roku 1524. y 1546. konfirmowanego uſtąpiła. Tenże Ian Erneſt miał brátá Mikołaiá III. ktorego ſyn zoſtał śię Sebaſtyan; ſąm záś z Zofią Bonarowną ſpłodźił Ianá V. á tęn ożeniony z Felicytatą *de Brandenſtein*, otrzymał od Auguſta Xiążęćia Saskiego toż ſamo *jus feudi*, renowowáne roku 1571. y 1587. wraz z Henrykiem I. y Floryánem, tákże Jánem Chryzoſtomem. Synowie Jáná V. z Felicytáty pomienioney, Ián Maurycy I. ktoremu roku 1657. toż ſame *feudum*, przez Auguſta Xiążećia Sáxonij konfirmowáne, ná wyrážonych dobrách *Gangloffsommern*, wráz z brátem ſwoim Jánem Bernardem. Syn Janá Maurycego I. z Máryi *Hezler*, Ian Maurycy II. ktoremu roku 1672. przez Auguſta Xiążęćia Saſkiego, toż ſamo *jus feudi* ná dobrá pomienione *Gangloffsommern* renowowáne, á tęn z Kátárzyną Maryą *Kutzleben*, miał ſyná Janá Maurycego III. Miniſtrá *Statûs Saxonici*, ktoremu roku 1684. przez Iáná Adolfa Xiążęćiá Saſkiego, przywiley tegoż prawá konfirmowány; ſyn iego z Sábiny *Vitzleben*, Ian Maurycy IV. *Miniſter Statûs Saxonici*, ktoremu roku 1724. przez Chryſtyaná Xiążęćia Saxonij, tenże ſąm przywilij *feudi* konfirmowany. Synowie iego z Zofij *Wonder Heyde*, Ian Maurycy V. *Supremus Præfectus Stabuli in Saxonia*; drugi Fryderyk Wilchelm *S. R. M. Conſiliarius intimus*; trzeci Henryk II. *S. R. J. Comes de Ocieſzyno Bruhl Ocieski, Liber Baro in Forſta & Pforthen Clientelarum; Bonorum Gangloffsommern, Grochwiz, Rhaniſdorff & Veteris Turew, Sowiny, Pakosław, Miechanowo, Gołębiowo, Łodźia, Gorka &c. Hæres & Poſſeſſor*; *Ordinum Aquilæ Albæ, S. Andreæ, Aquilæ Nigræ, & Alexandri Nevenſis Eques; Sereniſsimi Auguſti III. Regis Poloniæ Electoris Saxoniæ, Supremus Miniſter Statûs; intimus à Conſilijs Sanctioribus; Summus Regii Cubiculi Præfectus; Cameræ & Redituum publicorum Præſes; Generalis Legionum & Artileriæ Regni; Lipinenſis, Piaſecenſis, Bolimovienſis &c. Capitaneus*, urodzony dniá 13. Sierpnia, roku 1700. Zoná tego Miniſtra Wielkiego, y rozlicznych kwálitátyw Mężá, ták w Sáxonij, iáko y w Kroleſtwie Polſkim, od Antenatow ſwoich wielce záſłużonego, Máryanna Hrabianká,

Zofia Bonarowna.

Honory y Urzędy Henryka Bruhla Ocieskiego.

Oo z Kollo-

z Kołłowrathow urodzona dniá 2. Kwietniá roku 1717. Potomſtwo tychże, pierwſza corka Márya, Iozefa, Anná, Alexandryná, Henryká, Fránciſzká, Walpuryá, urodzona dnia 16. Styczniá 1735. umárłá tegoż roku: druga corká

Amalia Mniſzchowa.

Amalia, Fryderyka, urodzona dniá 10. Lipcá roku 1736. ktora poſzła zá Ierżego Auguſta S. P. R. ná wielkich Kończycách y Oſſownicy Hrábiego Wandaliná Mniſzchá, Marſzałká Nádwornego Koronnego, Káwalera Białego Orła, Sánockiego, Graudentſkiego, Lubaczowſkiego, &c. Staroſtę, dniá 14. Lipcá roku 1750. z tych urodzona Iozefa Amalia dniá 29. Sierpniá roku 1752. Trzećia Henryká, y Máryi Anny Bruhlow corká, Maryanna, Chryſtyná, Henryká, Alexandra, Rebekká urodzona dniá 31. Sierpniá roku 1737. umarłá dniá 13. Kwietniá 1738. Pierwſzy záś ſyn Fryderyk, Aloizy, Stároſtá Warſzáwſki, urodźił śię dniá 21. Czerwca roku 1739. Drugi Karol Adolf urodzony ieſt dniá 3. Kwietnia 1742. Trzeći Henryk, Chryſtyan, Woyćiech urodzony dniá 11. Lipca 1743. Cżwarta corka Marya, Elzbieta, Eleonora, Anná, Kunegunda, Iulianna, Chryſtyna urodzona dniá 25. Pázdziernika 1744. umarła dniá 29. Liſtopada 1746. Czwarty ſyn Ian Maurycy urodzony dnia 14. Wrześniá 1747. Piąta corka Márya, Anna, Eleonora, Káźimira urodzona dnia 25. Paźdźiernika 1748.

Potomſtwo Iana Adolfa.

Potomſtwo Iana Adolfa z Oćieſzyna Bruhla, Koniuſzego Saskiego, urodzonego dniá 6. Września 1696. zmarłego dnia 26. Grudnia roku 1742. z Marthy, Ewy, Chryſtyny z Oppelow Bruhlowy, urodzoney dnia 1. Pazdźierniká 1716. ieſt pierwſza Maryánna, Chryſtyná urodzona dnia 19. Kwietnia 1734. poſzła za Iuliuſza Gebhardta Graffa Hoym, Szambelana I. K. Mći, dnia 8. Lutego 1750. Druga corka Henryetta, Erdmuntha, Eleonora urodzona dnia 1. Lipca 1735. poſzła zá Karola Barona *de Sacken*, Szambelana I. K. Mći, dniá 27. Lutego 1753. Syn tegoż Koniuſzego, ieden Ian, Maurycy, Adolf urodzony dnia 4. Pazdźiernika 1737. Trzećia corká Maryá, Auguſta, Amalia urodzona dnia 16. Stycznia 1739.

Potomſtwo Friderika Wilhelma

Potomſtwo Fryderyká Wilhelmá, Hrabiego z Oćieſzyná Bruhlá, *S. R. Mtis Conſiliarij Intimi*, urodzonego dniá 4. Stycznia 1699. z żony iego Agneſzki, Elzbiety *de Thumen* Bruhlowey, urodzoneydniá 1. Lutego 1716. ieſt ſynow dwoch,

Jan Maurycy urodzony dniá 20. Grudniá 1736. y Henryk Adolf urodzony dniá 19. Maiá 1744. Czwárty brát wyrážonych, to ieſt Generała Artyleryi Koronney, Koniuſzego Sáſkiego, y Konſyliárza J. K. Mci, ieſt Jan Máurycy Koniuſzy teráźnieyſzy Sáſki, potomſtwá nie máiący, ponieważ ieſt Káwálerem *Ordinis Theutonici*.

Procedencya od Uriela, Bruhla.

Uriel Bruhl ná Oćieſzynie Hrábiá Oćieſki, czwarty ſyn Janá I. Bruchlá, Podkomorzego Poznáńſkiego, miał z Wilczyńſką ſyná Adámá I. y Elżbietę corkę, ktorzy roku 1508. *in aſsiſtentia* Stefaná ná Oćieſzynie Oćieſkiego, Stryiá ſwoiego, Jánowi IV. y Piotrowi I. Bruhlom *de Ocieſzyno, ſortes in Ocieſzyno reſignarunt*, iákom w zwyż powiedźiał, tegoż ſyn Jan VI. naprzod, Piſarz Ziemſki Krákowſki, potym Podkomorzy, Burgrábiá y Gubernator Krákowſki, Sądecki, Olſztynſki Stároſta, ná oſtátek Kanclerz Koronny; ktoremu Ián IV. Bruhl Oćieſki, częśći dobr Oćieſzyna rezygnował roku 1528. tegoż Inauguracya w Kápitule Krakowſkiey, przez Bonará Kaſztelána Chełmſkiego roku 1553. umarł roku 1563. Synowie iego Rafał II. Staniſław II. Ian VII. Staroſta Olſztyſki, Ioáchim II. Káſztelan Sądecki, Bruhlowie na Oćieſzynie Hrábiowie Oćieſcy, y Zofia śioſtra tychże, Hrabiego Tarnowskiego Kaſztelana Sędomirskiego żona. Ioáchim II. Kaſztelan Sądecki, miał corkę Iadwigę. Bráćia Iana VI. Mikołay IV. Zygmunta Krola Polskiego Dworżanin, Adam II. roku 1560. Sędomirski, potym 1564. Krakowski Podkomorzy. Ta ieſt Genealogia Bruhlow z Oćieſzyna Hrabiow Ocieskich, ktorą ná Trybunale Koronnym w Piotrkowie, Roku wzwyż wyrażonego produkowaną, podpiſał ręką ſwoią *Caſimirus Rudźinski Caſtellanus Czerſcen: Mareſchalcus Tribunalis Regni.*

Kollegium Warſzawskie *Societatis Jeſu* w ſwoim panegieryku, pod tytułem *Splendor Gloriæ*, wydanym roku 1750. wyraża, że Ian IV. Bruhl Hrabia Ocieski, był Staroſtą Konińskim, y brat iego Piotr I. Staroſtą Pyzdreńskim; że Rafał I. miał żonę Zofią *de Sułkow*, Piotr I. Kátarzynę Trzebińską, Maćiey I. był Podkomorzym Sędomirskim. Tamże Hrabiow *de Kołłowrath* wſpominaiąc, wyraża.

Zacność Domu Kołłowráthow.

Quis neſciat Bohemiæ quidem inquilinum, at Europæ toti notiſsimum, Kołłowrathorum illuſtre nomen fortunæ muneribus, honorum inſignibus, virtutum ornamen-

tis florentiſsimum, vetuſtate, atq; ſæculorum canitie quadam venerandum, ex quo tot cives præſtantiſsimi, tot S. R. J. Principes clariſsimi, tot copiarum Ductores, non minus conſiliô, quàm armis potentiſsimi, non minus pugnis, quàm victoriis celebratiſsimi, omnes in Principem fide, in Religionem zelo, in virtutem amore ſingulares. Daley piſząc o Henryku Bruhlu, Hrábim z Ocieſzyná, pierwſzym Miniſtrze Stanow Saſkich; Lipnickim, Piaſeczyńſkim, Bolimowſkim &c. Stárośćie, y żonie iego Máryi Annie Hrabiance *de Kołłowrath*, wyráża. *Henricus & Maria Anna par Jlluſtriſsimum, ſummis fortunæ muneribus, pulcherrimis virtutum decoribus florentiſsimum, maximis Auguſtiſsimorum Principum gratijs beatiſsimum, ita fortunam quâ eminent, adepti ſunt; ut virtuti ſuæ lucem admoverent, ita virtutem, quâ præſtant conſecuti ſunt; ut fortunæ laudem & meritum ſociarent. Henricum Jlluſtriſsimum, cùm REX Optimus, cùm niſi veræ magnæq; laudis amore capi neſcius, ſibi conſiliorum Miniſtrum, ingentium curarum ſocium, ſalutis publicæ procurandæ adiutorem eſſe voluiſſet; Mariam Annam Excellentiſsimam, cùm ſanctiſsima, cùm nihil æquè ac probitatem æſtimare atq; ornare ſolita Auguſtiſsima PRINCEPS, ſibi Aulæ Magiſtram, reliqui omnis Comitatûs Gubernatricem, eximiæ pietatis ſuæ non modo imprimis conſciam, ſed etiam ſociam adlegiſſet, cùm uterq; utrumq; ad fortunæ tantos honores, ad ſuos etiam ſummos amores extuliſſet; quid in illis, niſi virtutem tanta felicitate dignam ſuſpexerunt? nihil tantum procul dubio facturi, niſi & REX Maximus, in Henrico optimum Virum, & Optima REGINA, in Maria Anna lectiſsimam Fæminam, adamâſſe ſibi viderentur.* Corki ich Amalii rozliczne cnoty wyrażaiąc, oſobliwie pobożność, ſkłonność, pokorę, obſerwancyą ſtarſzych, y rownych ſobie, ſtateczność y powagę bez ámbicyi, dáry umyſłu wylicza tymi ſłowy: *Si artium ingenuarum ſcientiam deſideres, eximia eſt; ſi lingvarum peritiam requiras, abſolutiſsima; ſi morum urbanitatem inſpicias, nitidiſsima.*

Godność z powagą Henryka y Máryi Bruhlow.

Cnoty z perfekcyą Amalii Mniſzkowy.

Kolligacya.

Kolligaci *directè* należący do tego Domu Bruhlow Ocieſkich, ſą w Polſzcze wyżey z żon ſwoich wſpomnieni, lubo nie wſzyſcy, także z ſynow y corek Imięnia tego, ále *de ſtirpe propria* nie było bliżſzych, iáko Jeżewſcy y Dzierzgowſcy Iaſtrzębczykowie, o ktorych z dawnieyſzych Hiſtorykow piſze Okolski *Orbis Poloni par: 1. fol: 323. & 324.* iáko o naydawnieyſzych tego ſzczepu Famiıliantách. Lubo álbowiem kilku wſpomina inſzych, Biſkupow y Xięży, od roku 1061. iako to Ianá Biſkupa Wrocłáwſkiego y Iana Mſzczuiá z Iákuſzowic Kanoniká Krákowſkiego, y ták wielu ſłużących w Woyſku u Krolow Węgierſkich, y tu w Oyczyznie znayduiących się, od początkow ſwoich, áż do Roku 1200. piſząc o nich wyraźnie tenże Okolski *à fol: 319 cum ſequentibus*; ci iednák wſzyſcy poſpolitym Jáſtrzębcow Imięniem názywáiąc śię, nie máią żadnych dokumentow zoſtawionych po ſobie ſukceſſorom dawnieyſzym, oprocz Ieżewſkich y Dzierzgowſkich, o ktorych nápiſał pomięniony Author *fol:* 323. mowiąc. *Dzierzgowſcy in Maſovia: Hi ante Ieżewſcy dicti, ſed diviſione & poſſeſsione bonorum Dzierzgow, Dzierzgowſcy nuncupati fuerunt. Erat diviſio bonorum ante annum* 1270. *&c.* przed ktorą dawnośćią żadney wzmianki nie maſz, tylko o Jaſtrzębcách po Imięniu ná Chrzcie S. dánym. Zkąd poznáć, iż Rodowitość iedna Pánow w Polſzcze Przednieyſzych Jáſtrzębcem pieczętuiących śię, od dobr y dziedźictw ſukceſſyonalnych, działem pomiędzy śiebie rozporządzonych, názywáć śię poczęłá z potomkámi ſwoiemi, dopiero przed tymże rokiem 1270. iáko to od Ocieſzyna Ocieskiemi, od Jeżowá Jeżewſkiemi, od Dzierzgowá Dzierzgowſkiemi, zkąd trzy konary pochodzą ze ſzczepu iednego.

Ieżewſcy, Dzierzgowſcy.

W wyrażonym Panegiryku, te ſą zkolligácone domy z Hrabiámi Bruhlami Ocieskiemi wſpomnione, to ieſt Kiſzewskich, Zielęckich, Uieyskich, Trzebińskich, Sułkowſkich, Mſtowſkich, Kmitow, Karczewskich, Tarnowſkich, Mieleckich, Bonarow, Koniecpolſkich, Tęczyńſkich, Oſſolińſkich, Brandenſzteynow, Heſterow, Kutzlebenow, Witzlebenow, Wonderheydenow, Kołłowrathow, Mniſzchow.

PROCEDENCYA

Z Máłuſzyná w Wojewodztwie Krákowſkim Jáſtrzębczykow

MAŁUSKICH.

Małuskich dwie linie. DWie ſą linie Jáſtrzębczykow z Máłuſzyná Máłuskich, iedná ktorą śię dáwnośćią pieczętuie tymże herbem Jaſtrzębiec, druga ktorá śię piſze tákże z Máłuſzyná, lecz pieczętuie śię herbem Pogończyk. O pierwſzey piſze *P. Nieśiecki tom:* 3. *fol.* 219. tymi ſłowy: Máłuſki *herbu Iaſtrzębiec* w Krákowskim Woiewodztwie. Piſzą śię z Máłuſzyná; ále *Zołtowski* *według Okolskiego* wſzedł potym w dom Zołtowskich, wźiąwſzy Máłuską, y z nią te dobrá, y on y potomkowie iego piſać śię poczęli z Małuſzyná. Marćin Máłuski Iáſtrzębczyk, Burgrabia Málborski, umárł 1586. iáko świadczy nádgrobek w Malborku zmárłemu poſtáwiony od ośierociáłey żo- *Zorawicka* ny Zofii Zorawickii, herbu Godźiembá. Jeden z tego domu był Proboſzczem Mſtowskim. Adám z Kátárzy- *Wolska* ną Wolską, zoſtáwił dwoch ſynow, y corek kilká, z kto- *Baranowski* rych iedná byłá zá Jędrzeiem Báránowskim, herbu Ráwicz, imię iey Anná. Samuel ſynowiec iego umarł *celebs*, Mikołay brat iego, był Podſtárośćim w Lanckoronie. Adam y ſyn Adáma wſpomnionego wyżey, miał żonę, ále z nią *ſteri-* *Pokrzywnicka* *lis*. Stániſław záś brat iego z Anną Pokrzywnicką, zoſtawił *Kobielska.* ſyná iednego Ianá, ktory miał zá ſobą Kobielską, zoſtawił z nią ſynow y corkę Elzbietę, Ianá Przerebskiego małżonkę; *to Baranow*: Michał 1705. w Krákowskim. Druga linia *propriè* zowie śię Zołtowskich, z Płockiego Woiewodztwa, herbu Pogończyk, ktorzy lubo Fámilią ſwoię piſali z Máłuſzyná y Zołtowá, iák piſze *Okolski tom:* 2. *fol:* 330. nie ſą iednák Máłuskiemi z ſwoiey rodowitośći, ták bowiem piſze: *Woysławscy.* *Ex cognominatis Woysłavijs Zołtowſcijs, Stanislaus Zołtowski Voyslavius, qui dum plurimis expeditionibus præmia à Ducibus & Regno multa reportavit meritis condigna, pacatiorem ſtatum eligendo, cum Małuska ſuſcepit matrimonium, & tranſportavit manſionem ſuam in hæreditatem ipſius Małuſzyno, unde quoq; & familiam ſuam ſui poſteri adnotare ceperant.* Jeſt tradycyá

o tym

o tym Imieniu ſtarożytnym, iż zá Krolá Łokietka, nie kto- *O imięniu Małuskich.* ry z Iáſtrzębczykow będąc uſtawicznym w kożdyćh woiennych okázyách, małego wzroſtu Rycerz, ále wielkiego ſercá, áſſyſtuiąc Krolowi, po Zámku Olſztyńskim, mil dwie pod Częſtochową, przechodzącemu śię, rzekł do niego: *I ia máluśki, y tyś maluśki, bądźże maluśkim*: bo obadwa byli máłego wzroſtu; gdźie nádał mu uroczyſzcza, milká Polska od Zámku Olſztyńskiego, ktore názwał od ſwego Imienia wieś Małuſze, z ktorych piſząc śię potym Antenaći, dálſzemi czáſy Máłuskiemi názywáli śię, ktorych dźiedźicámi zoſtáiąc około połtoráſtá lat, trzech bráći podźielili śię ná troie niemi; iedne názwáli Máłuſze ſtáre, ktore do tych czas ſą w Máłuskich poſſeſſyi, drugie názwáli gorne y błotne, od támtych ſtay dźieśięćioro Polskich, á te trzymáią Kánonicy Regularni, w Powiećie Lelowskim, Woiewodztwá Krákowskiego. Poźnieyſzego czáſu te ſą, z niektorych wielu, znayduiące śię w domu Máłuskich tránſakcye, iáko Ewa Ro- *Roman.* mana Przerebskiego, y Agneſzká zá Stániſłáwa Máłuskiego, Pokrzywnickie dźiedziczki, wydáne podźieliły śię Rędźinámi y częśćiami Wyczerp, po połowie. *Actum in Caſtro Petricovienſi, Anno* 1608. *fer:* 6. *poſt Feſtum Paſchæ*. Ieſt tákże intercyzá Iená Máłuskiego, dźiedźicá Luboyny, pomienionego Stániſława ſyná z Pokrzywnickiey urodzonego, z Kru- *Pokrzywniccy.* ćińską 1643. z Łodźińskich urodzoną; ktorey *oblata Feria* *Łodzinscy.* 3. *poſt Dominicam Oculi* 1671. Ieſt tákże tránſakcyá w Łucku 1669. *die* 7. *Novembris*, Sebaſtyána Małuskiego, Cześniká Nowogrodzkiego, względem dobr Lubcze, Niemira, Rudki, Tychołyná, y Wolki Brodzkiey, częśći Ławrowá, Pereſpy, Sołowiná, y wśi Leniowki, ktory miał zá ſobą tychże dobr dźiedźiczkę z Dąbrowskich Poćieiową Wdowę, ſąm będąc *Pocieiowa* dźiedźicem w Wielkiey-Polſzcze, miał Mącznik *cum attinentijs*, á ten był Dworzáninem I. K. Mći y Rotmiſtrzem Woysk Koronnych, ktorego żoná wſpomniona, byłá corką z Rokśić Marćiná Dąbrowskiego, *prmiô votô* zá Stániſławem Poćieiem. Tenże Sebeſtyan Cześnik Nowogrodzki, powtorny mąż z Dąbrowskich Poćieiowy, nábył zápiſu *Ceſsionis* przed Aktámi Grodzkiemi Krákowskiemi, *Feria* 5. *ante Feſtum Si-* *Dąbrowscy* *monis & Iudæ Apoſtolorum* 1669. y Poſſeſsyą tegoż roku *die*

2da.

85

2da *Novembris* w Łucku tych wſzyſtkich dobr wyrážonych,
iáko w tamteyſzym Powiecie znayduiących śię. Pomienio-
Kobielska. ny Ian miał z Anną Kobielską Stániſława, Stániſław z Dę-
Dębnicka. bnicką miał ſynow trzech, Ianá, Wincentego, y Iozefa. Ian
Małuski *procreavit* Fránciſzka y Erázmá, Kánonikow Re-
gulárnych we Mſtowie, Konſtáncyą y Ludwikę, ktore zá
Zarſcy. Zárskich powydawał. Jozef Máłuski z Trepczanką miał
Trepczanka. ſynow dwoch; Káſpra, ktory wźiął Máryánnę Suchocką
Suchocka. Łowczankę Bilską; y Hieronimá, ktory ożenił śię z Anną My-
Niezábitowska. ſzkowſką. Wincenty z Tereſſy Niezábitowskiey zoſtáwił ſy-
ná Antoniego Máłuskiego, Cześniká Nowogrodzkiego, Na-
mieſtniká Huſsarskiey Chorogwi, Xiążęćia Micháła Rádziwiłá,
Woiewody Wileńskiego, Hetmana Wielkiego W. X. Litew-
skiego. Tęn Antoni Małuski ożenił śię ná Wołyniu pod Krze-
Sadowski. mieńcem, z Máryánną Michałá Sadowskiego Podczaſzego Bil-
skiego, y Franciſzki Sieniućianki, Piſarzowny Grodzkiey Krze-
mienieckiey małżonkow, ſpłodzoną corką.. Oprocz wyrażo-
nego Antoniego, Wincenty Małuski z Niezabitowskiey, zo-
ſtawił Dominiká Towarzyſza teyże Chorągwi, Woyciecha
X. Alexego Proboſzcza Rokitnickiego, *Notarium Apoſtolicum*
& *Officij Pilcenſis*; X. Wawrzyńca Proboſzcza Záraw-
skiego, y Ignácego, Małuskich. *Piſze* P. *Nieśiecki* wyżey poło-
żony, że Małuski był Proboſzczem we Mſtowie *Canonic: Regular:*
lecz támże dwoch ich było Proboſzczami, Malcher y Gaſpar
braćia, ktory ieden drugiemu Proboſtwa uſtąpił. Był y Káno-
nikiem Sieradzkim Małuſki, brał Stryieczny Wincentego
Małuskiego.

Kolligaci Kolligáći tego Imienia znayduią śię ći. Pokrzywniccy,
Goſławſcy, Przerebſcy, Kobielſcy, Snarſcy, Zábiccy, Lubo-
ińſcy, Pągowſcy, Trepkowie, Iároccy, Iágniątkowſcy, Re-
miſzowſcy, Stoccy, Pſarſcy, Rogolińſcy, Niezabitowſcy, O-
twinowſcy, Rudzcy, Mſzaneccy, Kuczewſcy, Grzegorzo-
wſcy, Ráczyńſcy, Zárſcy, Wyleżyńſcy, Wolſcy, Karwoſcy,
Chruśćińſcy, Oráczewſcy &c.

PRO-

PROCEDENCYA
Z Wielkiego Zakrzewa,
ZAKRZEWSKICH,
HERBU JASTRZĘBIEC,
W Woiewodztwie Krakowſkim y Sęndomirſkim z dawna,
á teraz po rożnych Woiewodztwách, Zięmſtwách y Po-
wiatach, znayduiących ſię.

Początki herbu Jaſtrzębca JUż pod tym herbem opiſałem abrys iego y oryginał, tu nie
ktore czynię reflexye. Piſze *Plinius*, *Plutarchus* & *Tacitus*,
że Rzymianie y Egipcyánie, niegdy Jáſtrzębiow w wiel-
kim mieli ſzacunku, y tęn był zwyczay u Rzymian, że iáko Orła
Jowiſzowi, Łábędzia Junonie, y wenerze, ták Iáſtrzębia Marſo-
wi poświęcali, y ſamym walecznym ludziom, zá herby używáć
pozwaláli. Semiramis Babilonij y Egiptu Krolowa, panu-
iąca w lat 230 po uniwerſalnym potopie świátá, złotego Ia-
ſtrzębiá z roſpoſtartymi, y do lotu wznieśionemi ſkrzydłami,
zá herb używałá, y przed ſobą ná berle Krolewſkim nośić ká-
zała.

O podkowach Podkowy záś Końſkie, *Paprocki w Gniaździe Cnoty*, wy-
nalezione tu u nas w Polſzcze, zá czáſow dopiero Bolesławá
Chrobrego Krola, w Roku 999. bydź rozumiał, y Okolſkie-
go zá ſobą pociągnął, ále obadwa ſwoie błędy, żadnemi Au-
torami nie poparte, w drugich ſwoich tomach zbieraią: iáko-
to *Paprocki in Stemmatibus*, *à Okolſki in 2dô opere ſub armis Po-
bok*, y słuſznie ſię ci poprawili Autorowie, bo czy to bydź mo-
że, żeby Sauromatowie, Wandalitowie, y ſtarzy Polacy poga-
nie, ták waleczne Narody, mieſzkaiące w Pułnocnych kra-
iach, gdzie zimy y gołoledzi wielkie, woiuiący w zimie czę-
ſto z poſtronnym nieprzyiacielem, mieliby ná boſych koniach
pracowáć y woiowáć. Táką rzeczą mowićby trzeba, że zá ich tu
wiekow áż do Bolesławа Chrobrego, zimy y gołoledzi w tych
kraiach niebyło, á náreſzcie żelaza chyba im nieſtawało, ále z
czegoż miewáli rochátyny, miecze, oſzczepy, ſtrzały y inną
broń, czy inne oręże do boiu. Był tedy zwyczay po rożnych
Páńſtwách y Prowincyách, z dawna kowáć konie, y nayprzod
w Teſſalonij, ná kilka ſet lat przed Alexandrem Wielkim;
ſą wynáleźione złote podkowy końſkie, iáko o tym *Okolſki*

 w to-

w tomie drugim pod herbem Pobok wyraźnie świadczy, y nic pewnieyſzego, że w ten czas weſzła podkowa w herb Domu tego, ile że ieſt złota: *Y Poppea*, ktorey śmierć za Nerona Ceſárza opiſuie *Tacitus*, w lat 56. po Národzeniu Páńſkim, konia ſwego ſrebrnemi podkowami kować kazała: *Uliſſes Aldrovandus de quadruped: lib: 1mô, y Nieśiecki tom: 2dô fol: 413. pod Jaſtrzębcem. Balbinus Hiſtoryk Czeſki tom: 2dô fol: 662.* obſzyrnie piſze, że w Czechach koło Roku Pańſkiego 270. były znaczne Domy, ktore ſię podkowami końſkiemi kleynociły, y u nas w Polſzcze Leſzek zdradny w Roku 750. konkuruiąc o koronę, po nábitey oſtremi ćwiekami Prodnickiey mecie, ubieżáł innych Kompetytorow do korony ná kolumnie wyſtawioney, ná kowanym koniu. *Cromer lib. 2dô, Bielſki fol: 36. Pruſzcz fol. 15. y Nieśiecki tom: 2dô ſub Armis Jaſtrzębiec.* Z czáſem zaś, iak Wiara Swięta naſtawała, Przednieyśi z tego Domu, Krzyż tákże do złotey Podkowy przydali, bo przedtym, ile w pogáńſtwie, gołe tylko bez Krzyżow podkowy w Herb wchodziły, o czym *Bielſki fol:* 50. y fol: 70. przeciwko *Paprockiego y Okolſkiego.* O procz danych dowodow pod herbem tego Domu, iże ieſzcze za pogańskich w Polſzcze kwitnął Monarchow, wſzyſcy ſię zgadzaią Autorowie, drudzy zaś twierdzą, że Jaſtrzębczykowie między dwunaſtą Woiewodami, ktorzy po dwakroć tym całym Páńſtwem rządzili, po ześciu potomſtwa pierwſzégó Lecha w Roku 700. znaydowali ſię. *Paprocki in Stemmatibus* twierdzi, że ieden z tey Familij w cudzych kraiach będąc, tam Chrześciańską Religią przyiął y przyięcia iey Mieſzkowi Polskiemu był powodem w Roku 966. Znać y z tąd ſtarożytność Iaſtrzębczykow, że więcey żadnego Herbu nieznaydzieſz Familiantow, iako ſię rozrodzili Iaſtrzębczykowie, bá y ztąd znać ſtarożytność tego Domu, że od niego przeſzło dwadzieścia herbow ſwoie początki zabrało, á pod niemi zacnych y niezliczonych Familii bardzo wiele, y ztąd, że przy fundacyách Kościołow, Gnieźnieńskiego, y Krakowskiego, Trzemeſzyńskiego y innych, w Roku 966. Topory, Iaſtrzębce y inne znaczone były, o czym *Paprocki* ná przywileiach, *y Nieśiecki pod Jaſtrzębcem tom: 2dô y tom. 3tiô pod Herbem Łodziow*, y ná innych mieyścach.

O Krzyżach herbownych

Starożytność Domu

PRZOD-

PRZODKOWIF DOMU TEGO.

A ponieważ nąm ſtarożytność dawnieyſzych tego Domu zataiła Przodkow, częścią dla niewiadomości w tych kraiách piſma; częścią dla woien uſtawicznych, ktoremi prawie *Sauromatæ* y *Vandalitæ* y ſtarzy Polacy poganie tchneli y gorzeli; więc od poźnieyſzych, o ktorych doczytáć ſię mogło, záczynam powtornie z większą expreſſyą, iak ſą wzwyż wyrażeni.

Mſzte — Mſzte, alias Mſzczugiuſz, zá ktorego radą Mieſzko Xiążę Polski przyiął Wiarę Swiętą z całym Páńſtwem w roku 966. *Paprocki.*

Zema Krzyż do herbu przydany. — Zema, Brat Mſzczugiuſza, byli razem przy założeniu Kościołow Gnieźnieńskiego, Krakowskiego, y innych. *Paprocki ná przywileiách*, y ciż ſami Krzyż przydali do Herbu w roku 966. Mſzczuy, ſyn Mſzczugiuſzá, Kaſztelan, á potym Woiewoda Sandomirski w Roku 999. ná przywileiu Trzemeſzyńskim podpiſał ſię, o czym *Paprocki.*

Mſzczuij — Mſzczuy y Ián Kanonicy Krakowſcy, od Zuli Toporczyka, Arcybiskupa Krakowskiego w Roku 1060. kreowani. *Bielſki fol: 77.*

Barzywoy — Barzywoy, Zbylut, Zema, Odolay y Iędrzey Iaſtrzębczykowie, ktorych z Węgier rewokowawſzy Władyſław Herman brat Bolesława śmiałego, dobra im konfiskowane o zabicie Swiętego Stanisława, Biskupa Krakowskiego, powrocić kazał o czym *Długoſz w Roku 1084. y Okolſki tom: 3tiô ſub Armis Tępa Podkowa.*

Swiętosła — Swiętosław Biskup Poznański w Roku 1206. *Długoſz o nim in vitis Epiſcoporum Poſnanienſium* y inni. *Paprocki* powiada że widział grob iego w Iędrzeiowie z Herbem Iáſtrzębiec.

Piotr Brevis, albo mały, Biskup Płocki w Roku 1254. *Łubinſki in vitis Epiſcoporum Płocenſium, y Paprocki o Herbach, o nim świádczą.*

Ian Biskup Wrocławski ná Sląsku, pierwſzy z Polakow ná tę Katedrę wſtąpił w Roku 1060. iáko *Długoſz* w ſwoiey Kronice świadczy.

Raciborſki — Iakub z Raciborowic Kaſztelan Sendomirski zginął od Tatarow pod Chmielnikiem w Roku 1241. *Długoſz tom: 1. Lib: 7.*

Bielſki

Bielſki fol: 166. *Miechovita*, *Cromerus lib:* 7. od ktorego zacnych Domow wiele, iakoto Zegotcy, Wierzbowſcy, Ocieſcy, Myſzkowſcy, Konarſcy, Chmielniccy y Zakrzewſcy.

Zegotcy. Wierzbowſcy. Ocieſcy. Myſzkowſcy Konarſcy. Chmielniccy Zakrzewſcy

Michał, Kaſztelan Krakowski, w Roku 1225. Liſt Bolesława Pudyka u Nakielskiego *fol:* 171. y 34. tegoż u Paprockiego o Herbach *fol:* 71.

Miſztuy Woiewoda Krakowski 1242. Liſt Klaſztorowi Staniąteckiemu, *u Szczygielſkiego in Tinecia lib:* 2. *fol:* 152.

Scibor Woiewoda Łęczycki 1242. Liſt Konrada Xiężęcia u Nakielskiego *fol:* 164.

Mściug Woiewoda Sendomirski 1342. Liſt Łokietka y Kazimierza Wielkiego Krolow, u Nakielskiego *fol:* 257. y u Łaskiego *fol:* 167.

Mſzczuia Podkomorzego Krakowskiego, Liſt Kazimierza Wielkiego wſpomina, dany Klaſztorowi Strzeleńskiemu.

Koſzczeń

Pawła Koſzczenia z Sędziſzowa znaydzieſz *w Długoſzu pod Rokiem* 1399.

Iędrzey Biskup Wileński Roku 1399. od Litwy nazwany Waſylo, Paſterz właśnie Apoſtolski, ieſzcze na ten czas w niedowierną Litwę, wiarę Chrześciańską wmawiał. *Cromer* go zowie mężem uczonym y Bogoboynym.

Marciſz, brat rodzony Iędrzeia, Biskupa Wileńskiego, w Nowym mieście OO. Franciſzkanow fundował, w Roku 1380. y Zbożow kupił, od ktorego Zborowſcy, dom dawnieyſzych wiekow w Oyczyznie naſzey pełen zasług, honorow y fortun. Woyciech Arcybiskup Gnieźnieński, z oyca Krzesława, Matki Kryſtyny urodzony w Roku 1370, był nayprzod Biskupem Poznańskim, potym Krakowskim, na koniec Prymaſem: ná Grunewalską potrzebę, przeciw Krzyżakom, znaczną Chorągew pod ſwym herbem wyſtawił: *Długoſz o nim in vitis Epiſcoporum Poſnanienſium*, *Damalewicz in vitis Epiſcoporum Gneznenſium*, *y Starowolſki in vitis Epiſcoporum Cracovienſium.*

Scibor Woiewoda Łęczycki, rodzony brat Woyciecha, Prymaſa w Roku 1360. ten miał ſynow 20. wſzyſtkich konterfekty widział za ſwego wieku *Paprocki* w Kościele Benſowskim, ále podpiſow pod niemi iuż niepodobna było wyczytać,

z ktorych ośmiu na Pruskiey woynie zgineło; á dwunaſtu rożnemi Senatorami było, od ktorych Domow zacnych wiele poſzło, á między niemi Dom Rytwińskich, między naycelnieyſzemi w Oyczyźnie Domami niepośledni. Innych bardzo wielu tego Domu Przodkow miiam, kto o nich chce wiedzieć, niech rożnych Autorow czyta, tu dlá wiadomości obſzernieyſzey, nie ktorych nánotowałem.

Rytwińſcy

ZAKRZEWSKI Herbu Iaſtrzębiec, w Woiewodztwie Krakowskim, Sendomirskim *originaliter*, teraz y po innych, piſzą ſię z Wielkiego Zakrzewa, dukt ſwoy wiodą proſtą linią od Iakuba z Raciborowic Iaſtrzębca, Kaſztelana Sendomirskiego, ktory w roku 1241. od Tatarow zginął pod Chmielnikiem, zá Krola Pudyka. *Długoſz tomo:* 1. *lib:* 7. *y Bielſki fol.* 166. *Miechowita lib:* 3. *Cromer lib:* 7. Iákoż od tego Iakuba z kilku ſynow, wiele poſzło Domow, iako to Raciborowie, Zegotcy, Wierzbowſcy, Myſzkowſcy, Konarſcy, Chmieleccy, Kempſcy, Zakrzewſcy, y inni. Swiętosław z Zakrzewa Kaſztelan Radomski, liſt Krola Łokietka dany Miaſtu Sendomirzowi podpiſał w Roku 1327. Pomſcibor z Zakrzewa Káſztelan Wiślicki w Roku 1375. Paweł z Zákrzewá Podczaſzy Sendomirski Roku 1409. *Turianus Ara gratitudinis* o nim wſpomina. Mikołay z Zakrzewa Marſzałek Nádworny Koronny Roku 1472. podpiſał liſt Krola Władysława Iagiełłowicza *u Łaſkiego w Statucie fol:* 171. *y u Januſzowſkiego fol:* 1024. był y Kaſztelanem Wiślickim. *Bielſki wſpomina o nim fol:* 373. że będąc z Krolem Władysławem (: panuiącym razem Węgrom y Polakom :) w Węgrzech, po zwycięſtwie Turkow z inſzemi Rotmiſtrzami Polskiemi, zawieśił proporzec ſwoy w Budziniu, w Kościele Panny Máryi, o czym obſzernie *Bielſki.* Xiądz Nieśiecki, tak w pierwſzym tomie, pod Marſzałkami Nadwornemi Koronnemi, iako y w oſtatnim tomie, Mikołaiowi przypiſał herb Gryff, bá y do Bogoriow go referuie. Swiadczy ſię Státutem Łáskiego y Przyłuskiego, ále ci Autorowie herbu niepołożyli, y on nie oſtrożnie Iaſtrzębia w Gryffá zámienił. Ián z Zakrzewa, Sędzia Ziemski Krakowski Roku 1496. u Ianuſzewskiego w Statucie, w Xięgach oſtatnich *fol:* 37. ná przywileiu Krola Albrychta, ktorym po-

Zakrzewſcy.

Rożne Domy.

twierdza dáwne prawá y przywileie w Piotrkowie ná Sey-
Kraśińſka mie. Temu Iadwiga Kraśińska, herbu Slepowron, Stolnikowa
Ciechanowska, trzech powiła ſynow, między ktoremi An-
drzey Zakrzewski, Burgrabia Krakowski. O nim piſze *Wa-
powſki fol:* 545. *Bielſki fol:* 516. że ná ten czas Piſarzem Kro-
lewskim będąc, á potym y Koronnym, ieździł w Poſelſtwie
do Baiazeta Ceſarza Tureckiego po dwakroć, od Alexándra
y Zygmunta pierwſzego, Krolow Polskich, y przyśięgę od
tegoż Baiazeta, w Konſtantynopolu odebrał, ná rok między
Leśniowol ſka. nim y Koroną zawartą w Roku 1510. Z Leśniowolską her-
bu Gryff, zoſtawił ſynow y corki, Iozef Zakrzewski, Kaſzte-
lan Małogoſtki, Porucznik Zborowskiego, Káſztelana Krakow-
Iaruntowna ſkiego, Chorągwi Huſarskiey, z Iaruntowną herbu Pomian,
zoſtawił potomſtwo. Woyciech Zakrzewski, Cześnik Sendo-
mirski, Stefan Zakrzewski Podczaſy Łęczycki, podpiſał Kon-
firmacyą Elekcyi Stefaná Batorego, u Ianuſzewskiego w Sta-
tucie *fol:* 103. w Księgách oſtatnich. Staniſław Zákrzewski,
Komorowſka Woyski Sendomirski, wynioſł ſię był ná Wołyń, od Xiążąt O-
ſtrowſkich trzymał dobrá, miał záſobą Komorowſką. Jan y Jo
zef pod Smolińſkiem ſłużąc z Ianem Zborowskim, Hetmanem
Nadwornym, po Huſársku, krew dla Oyczyzny wylali. Mar-
cin Podkomorzy Płocki, potym Kaſztelan Słoński, ſyn Ioze-
Karnkowska fa Małogoskiego Kaſztelana, z Karnkowskiey herbu Iuno-
ſzá, zoſtawił dwoch ſynow, Iána y Mikołaia. Ian Sekretarz u
Krola Iána III. iáko ſię podpiſał ná przywileiu Krolewskim,
Niſzczycka danym Xięży Bonifratrom Lwowskim, w Roku 1689. zoſta-
wił z Niſzczycką herbu Prawdzic, potomſtwo. Mikołay dru-
Domiechowſka gi ſyn Marcina, z Domiechowską herbu Prawdzic, zoſtawił
Siedliſka Woyciecha *ſterilem,* y Iędrzeia. Iędrzey z Maryanną Siedli-
Chotecka ską herbu Oſtoia, ktorą urodziła Anna Chotecka, herbu
Uieyſka Zborowſki Nabram, zoſtawił Staniſława y Franciſzka. Dominik Zakrzew-
Mroczkowna ſki, Kanonik Płocki, urodzony z Uieyskij, ſioſtry rodzoney
Uieyſkiego, Biſkupa Kiiowſkiego. Anna Zakrzewſká, zá
Jozefem Zborowſkim. Sobeſtyan Viceſgerens, á potym Sę-
dzia Przemyſki, z Mroczkowny zoſtawił ſukceſſorow nie-
ktorych Jáſtrzębczykow. Zákrzewſkich tu położonych *Nie-
śiecki* nie oſtrożnie do innych herbow ponaciągał, nie kładąc
na to żadnych dokumentow, ále tu należą.

P R O C E D E N C Y A

Na Jeżewie Kościelnym, Szumsku, Mieście Rościſzewie w Woiedztwie Płockim; Mieście Kryłowie w Woiewodztwie Bełskim; Czumsku y Bábcách w Ziemi Dobrzyńskiey &c. &c.

Dziedzicow

J E Z E W S K I C H,

H E R B U J A S T R Z Ę B I E C.

JEżewſcy w Woiewodztwie Płockim, ieden Dom y Fami-
lia z Dzierzgowa y Szumska Dzierzgowskiemi, iákom
wyraźił *fol:* 143. & 153. y tu ponawiąm ſłowa *Okolskiego
tom:* 1. *fol:* 323. *z Paprockiego o herbach fol:* 117. *ad* 119. Dzie-
rzgowſcy in Maſovia. Hi ante Jezewſcy dicti, ſed diviſione
& poſseſsione bonorum Dzierzgow, Dzierzgowſcy nun-
cupati fuerunt. Erat diviſio bonorum ante annum 1270. *Ieżewski*
Pomſciborius Iezewski de Dzierzgow, Caſtellanus Ciechano- *Kasztelan Ciechanow:*
vienſis, ex Catharina Wilkanowska ſuſcepit Ioannem & Ni- *Xiążę Prymas Arcy Bi-*
colaum. Nicolaus Dzierzgowski Archiepiſcopus Gneſnen- *skup Gnieznienski.*
ſis, Primas Regni, Legatus natus, 1546. de hoc Ianicius.

Te favor ad magnos Regis provexit honores,
Et primum Patriæ fecerat eſse caput:
Largus eras inopi, nec certe iniurius ulli,
Non eſt parva boni laus quoq; & iſta viri.

Joannes Archiepiscopi Germanus, Palatinus & Generalis *Woiewoda*
Maſoviæ, Varſavienſis & Łovicienſis Capitaneus, reliquit *y Generał Mazowiecki.*
ex Dorothea Sobocka filium. Magnus erat amator patriæ, ma- *Sobocka*
xima quæq; pro patria fecit, voluit. Amo Saluſtium dicen-
tem: *Non exercitus, neq; theſauri, præſidia Regni ſunt, verùm
amici, quos neq; armis cogere, neq; aurô parare queas, officio &
fide parantur.* Auctus filius Palatini, Caſtellanus Sochac: Oſie- *Srzeńska*
cenſis Capitaneus, ex Srzenska Palatini Plocen: filia reliquit
Barbaram, Macieiovij Capitanei Zavihoſtenſis coniugem, *Macieiowski.*
cum illa & bona translata fuerunt Anno 1523. Stanislaus
Dzierzgowski Iudex terræ Ciechanoviēſis. Hic dum diviſione
bonorum Szumsko accepit, poſteritas Szumſcii vocati ſunt. *Szumscy*

89

Przedborska

Skubaiewſcy. Bielewſcy Kucharſcy

JEZEWSCY eadem cum Dzierzgowſcyis domus, pietati, religioni, militiæ dediti, ante annos ſexaginta computavit quidam Canonicos Plocenſes & Varſaviẽs &c. viginti. Bartholomæus cum Przedborska, reliquit Ioannem & Bartholomæum & filias quatuor. Ex quibus progenita proles á villis & bonis iterum alia ſortiti ſunt cognomina, alij Skubaiewſcij, alij Bielewſcij, alij Kucharſcij. Matthias Iezewski in Zarzece & Gilinie translati, poſtmodum cupiditate immortalis famæ in Caſtra & Podoliam, plurima indicia invicti animi demonſtrarunt. Quapropter graviſsimis titulis in caſtris, Rotmagiſtrorum, Cuſtodum caſtrorum, Nuntiorum ad hoſtilium phalanges & Dominos honorati extiterunt. Nota eſt & modernis Rectoribus exercituum eorum fides & virtus. *Okolski: lo: cita:*

Z pewnego manuskryptu, o tymże ſtarożytnym y wielce zaſłużonym Domu kładę tu ſłowa. Teſtantur ſat abunde de hac ratione diſtributa huic claro Iezewſciorum nomini, pro effuſo bellantium ſangvine promerita Privilegia, tum Principis Maſoviæ Semoviti, adhuc abſolute tunc dominantis; tum Cæſaris Maximiliani I. &c. Privilegium Ducis Maſoviæ Semoviti diſtingvit, ornat & inveſtit hoc bene notum & nobiliſsimum gentis Iaſtrzembcorum Iezewſciorum nomen, ob tot funera anteceſsorum ſuorum & obitus ſponte & alacriter in bellis oblatos, ut chara Patria & inclyti Principes, longè lateq; propagatis dominij ſui finibus, continuo orirentur; quâ gratiâ Principis principaliter & inter Primores dotata erant nomina Kempſciorum, Jezewſciorum, & Pſarſciorum, exceptione á judicijs & juriſdictione quorumvis Regionis ſuæ Palatinorum, Capitaneorum, & Officialium, eos ſibi reſervando in cauſis, ipſe Princeps jure dicendo. Uti *Paproccius lib: ſuo Stemmatum Nobilitatis Polonæ fol:* 127.

Kępscy Jeżewscy Psarscy

Zaczęm, tenże Przywilij wyrażąm tu, iako ieſt w pomięnionym mieyſcu u Paprockiego położony.

** Boleſʒyczowie ſię*

NOS Semovitus Dux Maſoviæ &c. &c. Conſideratis & diligenter inſpectis fidelibus ac conſtantibus ſervitiis, quibus ſe Nobiles viri noſtri fideles de Genealogia ac Clenodio Jaſtrzębiec ſeu * Boleſzyc infraſcripti, Fratres, propinqui, & clenodiales, á multis retroactis temporibus promptos exhibu-

iż Iáſtrzębcowie byli Dworzanami Bolesława z kąd zwani Bolestami.

erunt, & in futurum exhibebunt Deo dante: volẽtesq; infra ſcriptos nominative Nobiles & eorum ſucceſſores legitimos, ſpeciali dono Noſtræ Ducalis Magnificentiæ proſequi, & favore, ut eò validius & uberius ad Noſtra famulamina & Noſtrorum Succeſſorum poſſint promoveri, univerſos & ſingulos Nobiles infra ſcriptos promotionis, tam & Clenodij Bolesti ſive Accipitri, ac quemlibet ipſorum & eorum ſucceſſores legitimos coniunctim & diviſim iſtos, qui huic ſcripturæ inſeruntur, hos omnes Nobiles in his nominatim deſcriptos, & quem libet ipſorum communiter & diviſim, ac pueros hæredes ac ſucceſſores ipſorum, de Genealogia ac proclamatione & Clenodiorum Boleſti vel Accipitri, ortos, progreſſos, & progrediendos, ab hac vice, a viternis temporibus liberamus, eximinus penitus, & abſolvimus ab omni poteſtate & juriſdictione, & ab omnibus vexationibus & judiciis omnis Noſtri Ducatus, Palatinorum, Caſtellanorum, Judicum, Subjudicum, & quorumvis Officialium & Miniſterialium eorundem, ut peramplius coram ipſis vel aliquo ipſorum in omnibus cauſis, tam magnis, quam parvis, & omnibus de ſe querulantibus, & cuiquam ſuorum adverſariorum, citati non tenebuntur reſpondere, pæna eos & ipſorum quemlibet ſequente nulla, niſi coram perſona Ducali vel noſtrorum ſucceſſorum. Tempore verò eô qûô in Ducatu vel in Terra noſtra non fuerimus conſtituti, coram Iudice Terreſtri generali. Dum tamen per Literas Noſtræ Maieſtatis, & in abſentia Noſtri in terra Noſtra, ut eſt præmiſſum, Capitanei Noſtri, aut ſui Vices gerentis, annulo ſeu ſigillo ſigisllatis, citati fuerint, ſeu evocati, ipſorum nobili jure non reſpondebunt, etſi in aliquibus pænis magnis, parvis, in ipſo iudicio Noſtro manſerint ſeu fuerint judicialiter condẽnati: nulli eas de numero Dominorum Noſtrorum honoratorum, vulgariter Czeſtnikom, vel eorum Zuparijs, ſolvere tenebutur, niſi ad ſolvendum judici quatuor, ſub judici duos groſſos, pro pæna quinquagentali, temporibus perpetuis ſint adſtricti, pænis tamen Noſtris & Noſtrorum Succeſſorum in omnibus ſalvis. Et ut præſentes noſtræ literæ robur perpetuæ fiermitatis obtineant, eaſdem Noſtræ Mageſtatis ſigillo immunire iuſſimus.

Exempcya z Prawa Teutońskiego

Sądy przed Xiążęciem rezerwowane

Acta ſunt hæc & data in Plocko ipſo die Sanctæ Luciæ, Anno 1408. Præſentibus Noſtris Aſſeſſoribus & Dominis, Andrea de Gulczewo Caſtellano Plocenſi, Paulo de Radzanovo Vexillifero ibidem, & alijs quam plurimis fide dignis.

Po tym przywileiu Paprocki ták mowi. Te Domy w Mazowſzu wſpomina tęn przywiley, ktore ſą znacznie rozrodzone, iáko náprzod Dom Pſarskich po Kępskich, tákże y Jeżewskich náprzednieyſze. Czeſzowie, ktorych w onym kraiu y w tym wieku ieſt wiele. Dom Kozłowskich, kędy wſpomina te Męże záſłużone, Pankraca, Wawrzętę, Woyciecha, Piotra, y Wſzebora. Od tych zá wieku mego był Wawrzyniec ſłużąc żołnierską ná Podolu, znaczne męſtwa pokazował, u Iwona Hoſpodara Wołoskiego był ſtarſzym nad Polaki, był poimany do Turek, przez Ormiany wykupion &c. Był to ſyn Sędziego Grodu Płockiego, człowieka biegłego w prawie. Po tym mowi.

Czeſzowie

Kozłowſcy

Manikowſcy, támże w tym kraiu Dom rozrodzony.

Grębeckie po nich wſpomina imiona ich opiſuiąc, Iaſzkona y Stybora. Tychże Grębeckich w tym wieku Dom ieſzcze znaczny y rozrodzony.

Chelſztowſcy tamże Dom rozrodzony.

Łyſakowſcy támże, piſze ich z Łyſakowa, Dom znaczny.

Zalesyckie támże wſpomina.

Będzisławskie Dom rozrodzony.

Szomańskie, Sieciecha, Staniſława, Witka y Chrocława, w tym wieku ieſt to Dom rozrodzony.

Zdunowskie, Dom rozrodzony.

Chylewskie, tego wieku Dom rozrodzony.

Niedroskie, Dom rozrodzony.

Budkowskie Dom rozrodzony.

Dziwánowskie Dom rozrodzony.

Witoſławskie, z ktorych iedęn zá wieku mego był ſędzią Zákroczymskim.

Ośieckie Dom znaczny y rozrodzony.

Beskie Dom rozrodzony.

Koziebrockie Dom możny y rozrodzony był zá wieku mego, y Mężowie wyborni.

Kraſzowskiego ná imię Zdzie-

Zdźieſzka, od ktorego y w tym wieku ieſzcze Zdzieszkami ſię zowią, Dom rozrodzony.

Bełkowskie Dom rozrodzony.

Drochowskie Dom rozrodzony.

Malewskie, Dom rozrodzony.

Moykowskie, Dom y znaczne były.

Tłubickie, Dom rozrodzony.

Dzięgielowskie Dom rozrodzony.

Jankowskie, Domy rozrodzone.

Pzredpelskie Dom rozrodzony.

Gołockie Dom rozrodzony.

Chorczewſcy, Dom rozrodzony.

Konarskie, ktorych w tym wieku Dom ieſt rorodzony, był Mikołay Officyałem Płockim, Wrocławskim &c. Kanonikiem. Tychże Przodki tęn przywiley wſpomina, Franka, Pawła, y Michała, Dom znaczny.

Bobrowskie, u Sierpca, Dom z męſtwa ſławny.

Przeradzkie, Dom możny.

Zawickie, z wielkiego Zawidza Dom znaczny.

Peſzkowskie, Dom znaczny.

Szczemskie, Dom rozrodzony.

Sądzińskie, Dom rozrodzony.

Dziebákowskie.

Od tych Domow, dźielnicami wiele ſię domow oderwało, zowią ſię inſzemi názwiskami w tym wieku. Z tych domow Potomſtwo w tym wieku y nazwiska rożne maią, y herbow inſzych używaią, wſzakoż tęn przywiley tym porządkiem te domy, iákoś ie tu czytał, opowiada. Dotąd ſłowa Páprockiego.

Drugi Liſt Ceſarza Máxymiliana I. tym Domom nádány, zá zaſługami znacznymi Wawrzyńca Miedźyleskiego, Proboſzcza Wileńskiego, wyraża *fol*: 113. ktorym dáwa táką wolność (przydawſzy Hełm inákſzym ſpoſobem niż go przodkowie ich używáli) kreować *novos Milites* iáko z liſtu tego zrozumieſz, ktorego maſz ſens w te ſłowa. MAXIMILIANUS Divina favente clementia, Electus Romanorum Imperator, ſemper Auguſtus, ac Germaniæ, Hungariæ, Dalmatiæ, Croatiæ &c. &c. Rex, Archidux Auſtriæ, Dux Burgundiæ, Lotaringiæ, Brabantiæ, Stiriæ, Carinrhiæ &c. &c. Venerabili devoto nobis dilecto Laurentio Miedzileski, Præpoſito Vilnen: Nuntio & Prothonotario ac Comiti Palatino Apoſtolico & Oratori Sereniſſimi Fratris & conſangvinei noſtri chariſſimi Regis Poloniæ, gratiam noſtram Cæſaream, & omne bonum.

Dyploma Ceſarza Maxymiliana I.

Cùm Cæſaream deceat Majeſtatem, hos qui virtute & inſignioribus præfulgent geſtis, ſuntq; benè meriti, non ſolum de nobis, ſed etiam de Re-publica Chriſtiana, amplioribus honoribus ornare, atq; omni gratia & benignitate proſequi: Te quoq; Laurentium præfatum, etſi virtutibus ornatum, & in omnibus rebus dextrè obeundis idoneum, benè meritumq; experti ſumus, tuamq; Familiam, tam per Regnum Poloniæ, quam Litvaniam & Mazoviam diffuſam, Polonico idiomate nuncupatam Iaſtrzębiec, ſeu Boleſzyc, á Boleslao primo Polonorum Rege, antiquitus Nobilem non ignoramus; tamen pro tuis claris facinoribus, tam in obeundis R. P. Chriſtianæ negotijs varijs, ad expeditionem contra Turcas, & alios Chriſti nominis hoſtes infenſiſſimos pertinen: prudenter & ſtudioſè fieri ſolitis; & non minus pro ea obſervantia, quam in nos geris fideliter & diligenter Cupientes igitur nonnihil decoris addere eidē familiæ tuæ Accipitrinæ ſeu Boleſzyc, quæ pro inſigni armorum Nobilitatis ſuæ, in cæleſtino campo Babatum album, quatuor cum guttis nigris, intus autem Cruce glauci coloris ſignatum, & in Galea ſuper uncus Accipitrem cum duabus campanellis ad pedes ejus, more venatricis avis, antiquitus deferre ſolebat: Quia tamen non omnibus de eadem Familia exiſten: ejusmodi galeam vulgari idiomate Helm deferre licet, præſertim viris Eccleſiaſticis & ſpiritualibus, nonullisq; ſæcularibus laicis, cum pleriq; & frequenter Babatum purum abſq; Accipitro, á quo ipſa Familia Accipitrina nuncupatur, uti accepimus deferunt. Idcircò Nobilitatis tuæ Familiæ totius arma conſtituimus & ordinamus, ut omnes & ſinguli Eccleſiaſtici & ſæculares hi, ſi quos forte adoptare aliquando per nos, ut fit, contigerit, ſine galea deferen: eam purum Babatum deferant, ſic quod Accipiter ſcutum cæleſtinum circumteneat, capite & alis ſupra eminentibus, pedibus autē quibus campanellæ alligantur, inferiorem partem ſcuti atq; babati apprehendat & complectatur. Qui autem hæc arma in galea in qua accipitrem geſtant, deferunt, hi more veteri infra ſcripto deferant, ſicut in medio præſentium artificis ingenio elaborata cernuntur. Præterea, ut amplioribus honoribus & favo-

Opisanie Iaſtzrębca na Hełmie

& favoribus eandem Familiam tuam Accipitrinam adornemus & decoremus, eodē motu & auctoritate Cæſarea admittimus, concedimus, ſtatuimus, & omnimodam facultatem damus, ex nunc, & perpetuis futuris temporibus duraturam, Tres milites ex eadē Familia veſtra creandi & faciendi: Unum videlicet in Polonia, alterum in Litvania, & tertium in Maxobia ſive Maſovia: ſicq; in Polonia duæ domus, utpote Myſzkowſcy & Bielawſcy: in Maxobia autem tua, Miedźyleſcy de Ulatow, & Dzierzgowſcy de Szumsko: in Litvania autem Niemierowicij & Scytowie. Jtaq; Spirituales ſi tunc fuerint ex illa domo cum altero ſæculari fratre ſeniore nato, per unum Militem in quacunq; domo, quem magis idoneum & ſtrenuum ad militiam obeundam cognoverint, eligant, perpetuis temporibus authoritate Noſtra Jmperiali, itaq; unus alteri vita functo in una quaq; domo ex prædictis ſuccedat, per ejusmodi fraternam, fratrum ſeniorum & digniorum electionem. Quod ſi aliquis ex his eligentibus reliquis ſit præſtantior, extunc ipſe per alterum electionis comitem eligatur: Quæquidem electio taliter fieri debet: decedente uno Milite in aliquo dominio de prædicta Familia accipitrina, debent duo fratres ſeniores & digniores, ſpiritualis & ſæcularis, vel ſi ſpiritualis deficit, uterq; ſæcularis, veluti noſtri Comites Palatini, quibus ad hoc facultatem damus, ad aliquam Eccleſiam deſcendere, & illic convocatis fratribus, unum ex his, qui magis idoneus videbitur, nominare, eligereq; in Militem, percutiendo eum ter enſe, per ſacerdotem prius ter benedicto imponendo aureum annulum ſuper indicem ejus, & verba in hanc formam dicente: Nos N. & N. Sacratiſſima Jmperiali authoritate, qua ſpecificali gratioſa & privilegiata nobis conceſſione invictiſſimi Maximiliani Imperatoris fungimur in hac parte, Te N. Nobilem fratrem noſtrum in Militem & Equitem Auratum verum & Legitimum, creamus & facimus per hujus modi enſis benedicti collationem: & tunc dent enſem nudum in manus ejus, & poſtea imponent aureum annulu, dicendo hæc verba: Et damus tibi facultatem eadem auctoritate Imperiali, potiri, uti, & gaudere omnibus & ſingulis honoribus, dignitatibus,

Ktore Domy kreować między ſobą maią Eqites Auratos

Kreacya tychże Kawalerow

Equites Aurati non laureati iako Okolski pisze y iam wyraził fol: 132.

inſignibus, armis, ſplendidisq; apparatibus, privilegijs, immunitatibus, & prærogativis, tam torneamentis, quàm exercitibus, haſtiludijs, & omnibus locis, quibus cæteri Milites ſive Equites Aurati noſtri, & Sacri Imperij quomodo libet & ritè Crucigeri, ac etiam Hieroſolimitani, utuntur, potiuntur, & gaudent: Accipiendo tamen prius á creando in Militem debitum juramentum, noſtro ac Sacri Imperij nomine, atq; vice, in hunc modum: Ego N. promitto & polliceor, quod ex nunc in arma ero fidelis Sacræ Cæſareæ Majeſtati, Dñi Maximiliani Imperatoris, ac ejus Imperii ſucceſſoribus legitimè intrantibus, bonum & honorem eorum procurando, damna verò, pro poſſe avertendo & non participando cum conſpirantibus in Majeſtatem eorum, & Sacrum Imperium, nec non Eccleſias Dei, juſttiamq; Pupillorum & Viduarum, & ab omni oppreſſione pro virili mea tuebor & defendam, ac ubi opus fuerit contra infideles & nominis Chriſti Salvatoris Noſtri hoſtes ac blaſphemos, pugnando: ſic me Deus adjuvet, & hoc S. Evangelium, quod corporaliter creandus debet præſtare ad ignem, ſupplen: authoritate noſtra in his omnes defectus, ſi qui quomodolibet intervenirent, volentes & decernen: omnia & ſingula præmiſſa robor perpetuum Cæſareæ auctoritatis & firmitatis optinere, non obſtantibus in contrarium quibuscunq;. Nulli ergo hominum liceat hanc noſtræ conceſſionis, indulti, facultatis, decreti, voluntatis ac gratiam paginæ infringere, aut ei quovis uſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, noſtram & Sacri Jmperij indignationem gravem, ac pænam quinquaginta marcarum auri puri, quoties contra fecerit, ſe noverit irremiſſibiliter incurſurum, medietatem fisco noſtro Cæſareo, reliqvum vero injuriam paſuri uſibus applicando. Harum teſtimonio literarum Sigilli noſtri appenſione munitarum. Datum in Civitate Jmperiali noſtra Auguſta, Die 25. Menſis Februarij, Anno 1518. Regnor: Noſtrorum Romani 33. Hungariæ verò 28.

Obligacya poprzyſiężona.

Rygor dla przeciwnych

MAXIMILIANUS.

Kępscy

Wyraża Jeżewskich procedencya, iż Kępskich familia herbu tego, ûtała *in ſtirpe maſcula* na dwu braci rodzonych,

Kępscy

Mikołaiu ná miaſteczku Siepc y Drobin Kępskim, Kaſztelanie Raciązkim, y bracie iego ná miaſteczku Rádzanow, y Bębnowo, Podkomorzym Płockim, ktory tylko trzy corki zoſtawił, iákoż *Nieśiecki tom*: 2. *fol*: 504. nie wyraża żyiących w teraznieyſzym czaśie Daley powiada przerzeczona Genealogia, że y Pſarskich chwalebne imię w Mazowſzu ledwo gdzie ſłyſżeć, y w Płockim Woiewodztwie, w Ziemi zaś Wieluńskiey y Krakowskim Woiewodztwie ieſzcze znayduią śię: toż ſamo o przeſławnym Międzylewskich imięniu wyraża, że ich bardzo mało znayduie ſię z Ulatowa w Woiewodztwie Płockim, *optimæ tamen famæ & benè poſſeſſionati, eximiæ virtutis homines*. Sámi Jeżewſcy w Mazowieckim y Płockim Woiewodztwach, tych Przywileiow wyrażonych prym trzymaią, z Dzierzgowskich, álbo Jeżewskich *de Szumsko*, kreowania *Equites Auratos* maiący walor, iáko Dom ieden y Familia iedna, Dzierzgowskich z Jeżewskiemi Jaſtrzebcami, iák *Paprocki wyraża o Herbach fol*: 117. mowiąc. Dzierzgowskich w Mazowſzu Dom ſtarożytny, ktorzy przed ſtęm y ośmdzieśiąt lat, iáko te liſty rozdzielne świadczą, piſali ſię Jeżewskiemi, tylko po wśiach názwiska ſobie odmięnili. Daley piſze toż ſamo o Mściborze, to ieſt Mikołaiu z Dzierzgowa Ieżewskim, Kaſztelanie Ciechanowskim, y dwoch ſynach iego, Mikołaiu Xiążęciu Prymaśie, Arcy-Biskupie Gnieznieńskim, ktory roku 1546. zoſtał w tey godności, á umarł 1559. y bracie rodzonym iego Ianie, Woiewodzie y Generale Mazowieckim, Warſzawskim y Łowickim Staroście, toż prawie ſamo wyrážáiąc, co y *Okolski tom*: 1. *fol*: 323. Tenże *Paprocki fol*: 118. mowi. Dom Ieżewskich iedney dzielnice z Dzierzgowskiemi, ci zawſze ludzmi Rycerskiemi bywali. Był (: powiada :) zá wieku iego Tomaſz, ktory działem trzymał u Płocka Thorż, w ſprawach Rycerskich mąż biegły, tęn zoſtawił iednę tylko corkę, naprżod zá Machcińskim w Czarnominie, potym zá Błachem, ktora z ſobą wynioſła tę część z domu Ieżewskich. Było Kánonikow Płockich, Warſzawskich &c. 20. z tegoż Domu.

Pſarscy

Dzierzgowscy z Ieżewskiemi Dom ieden.

Jezewski Xiążę Prymas Arcy-Biſkup Gnieznski. Generał Woiewoda Mazowiecki

Machcinski

Błáchowie

Bartłomiey, ktory trzymał Ieżewo Kościelne w Płockiey Ziemi, zoſtawił był ſynow dwu z Przedborską Dorotą z domu

Przedborska

Gozdawa; y corek cztery. Ián zſzedł bezpotomny nie maiąc żony. Bartłomiey dwa razy śluby ponawiał, naprzod z Chomętowską, z domu Pruſs, potym z Dziarską z domu Gozdawa, ále z żadną potomſtwa nie zoſtawił. Corki pomienionego wzwyſż Batłomieia Ieżewskiego, Iadwiga Mąkomaska, Anna Goślicka, herbu Lubicz, Elżbieta Paprocka, z ktorey Bartłomiey Paprocki, Autor Xiąg o herbach, maiący zá ſobą Koſobucką, Kaſztelankę Sierpską. Czwarta corka togoż Bartłomieia Ieżewskiego, Dziwanowska, z ktorych Sukceſſorowie ſą wyráženi u tegoż *Paprockiego fol:* 119. Dáley powiada, że inſzych Ieżewskich ludzi ieſt nie mało, ktorzy dla rożnych wśiow, rożne názwiska máią.

Chomentowska Dzárska

Mąkomask Goślicka Paprocka Kosobucka

Dziwanowska

Maciey Ieżewski w Zarzecu y Gilinie, zoſtawił był z Rościſzewską ſyna Roſłańcá, ktory w młodym wieku umarł, zoſtawiwſzy z Nieborską, tylko ſyna iednego. Ian ktory w Kucharach y indziey miał dzielnice, zoſtawił z Konarską tegoż Kleynotu dwoch ſynow, Iana Plebana Ieżewskiego, y Zygmunta.

Rościszewska. Nieborska

Z tych Ieżewskich wyraża Genealogia, iż Máciey był Rotmiſtrzem Woyska Polskiego, ktory ſprzedawſzy dobra ſwoie dziedziczne ſtryiowi ſwemu rodzonemu, Marcinowi Ieżewskiemu, Zárzece názwane, Gilino, Kuchary &c. uwiedziony nieśmiertelną ſławą Rycerską, przenioſł ſię do Obozow na Podole, gdzie y dobr dziedzicznych nábył, Skotynian, Kutkowiec, Huwśic y Jwachnowcow, zoſtawił ſynow Jána y Jerzego, ktorzy obadwa bracia wiele z nieprzyiácielskiego woyska zwycięzkich nábywali laurow.

Ieżewskich dalsza procedencja

Jerzy Rotmiſtrz bez potomny umarł, Jan zaś tákże będąc Rotmiſtrzem, piekną heroiczney cnoty rezolucyą zálecony do honoru Woyskowego Strażnikoſtwa, ktory niemaiący potomſtwa męzkiego, corki iego za rożnych wydane, w Domy inſze przenioſły fortunę. Wnuczka iego, była matką Marka ná Warężu y inſzych dobrach Matczynskiego, ktory był Podskarbim Koronnym, á potym złożywſzy dobrowolnie Miniſtroſtwo, zoſtał Woiewodą Ruskim. Z inſzych zaś Wnuczek ſą podziś dzień poſſeſſorowie Skotynian zoſtaiący, Łaſzczowie, Gumowſcy, Liſowſcy, Rozniatowſcy, y blisko ich náleżący Mákowieccy.

Jerzy y Ian Rotmiſtrze

Matczynski Woiewoda Ruski

Łaszczowie, Lisowscy Rozniatowscy Makowieccy

Marcin Jeżewski Podczaſzy Płocki, rodzony ſtryi Mácieia, Rotmiſtrza Woyſk Koronnych, na Skotynianach w Podolu y indziey Dziedzica, mąż wielkich kwalitatyw, y pilny publicznych záwſze intereſſow, dziedzic dobr Jeżewa zwanego Kościelne, Zarzeca zwanego Jeżewem, Gilina, Kucharow, Szumska, Grombiec z przyległościami, y w Warſzawskiey Ziemi, w mieście Praga, części Szlacheckiey zwaney Golędzinow, z Elzbietą Máłachowską zoſtawil ſyna Piotra.

Marcin Ieżewski ſtryi Macieia

Małachow

Piotr Chorązy Płocki, dziedzic ná Jeżewe, Kościelnym Zarzecu zwanym Jeżewo, Szumsku, Gilinie, Grombicach, Goleńdzinowie &c. wſzyſtkie śiły y myśli utopił w ſłużbie woienney, potym wſzedł w kontrakty małżenskie z Katarzyną Podoską, Kasztelanką Zákroczymską, z krorą ſpłodził ſyna Mácieia y corkę Katarzynę Bielińskiego, Chorążego Ciechanowskiego żonę.

Piotr Chorąży Płocki

Podoska Bieliński

Máciey Iezewski, mąż do wſzelkich wyſokich rzeczy urodzony, Kaſztelan Warſzawski, Staroſta Złotoryski y Staniſławski, ktorego znakomite skrypta Krolow y przywileie dyſtyngwuią y wſpominaią, tákże Epitafia nád grobem iego wyrażone w Ieżewie, w horze y ná wieży Kościoła iego. Przyſpoſobił nie poślednie fortuny potomſtwu ſwoiemu, miał zá ſobą w małżeńſtwie Zofiią Szumińską, Kaſztelankę Dobrzyńską, będąc dziedzicem na dobrach w Woiewodztwie Płockim Ieżewie zwanym Kościelne z przyległościami, Zárzecach zwanych Ieżewem, Skubaiewie, Zytowie, Kwaſeninie, Skoczkowie, Szumsku, Gilinie y Kucharach &c. Grombcu z przyległościami, Borkowie, Wulce w Powiecie Bilskim, Kowalewie z przyległościami, w Ziemi Warſzawskiey mieście Pradze, części Szlacheckiey zwaney Golędzinow, Krupkách, Matkowie, y Ciżach. Tenże miał trzech ſynow, Wawrzynca, ktory był w Woysku Polskim Rotmiſtrzem; Staniſława, ktory záſłużył ſobie bydź w Woysku Imperatorá Rzymskiego Generałem Májorem, z bratem ſwoim mało młodſzym támże Pułkownikiem.

Máciey Kasztelan Warszawski

Szumińska Kasztelanka Dobrzyńska

Wawrzyniec, Stanisław &c. Rycerze

Wawrzyniec Ieżewski, Rotmiſtrz Polskiego Woyska, dziedzic dobr Ieżewá Kościelnego, Grzędowá z przyległościami, Szumska, Grombca, Zytowa y Wulki z attynencyámi, Borko-

wa, Kościelnego, Kowalewa, Dziwanowá z pryległościami, mąż wielkiego umyſłu y w rzeczach experyencyi, poiął ſobie w małżeńſtwo Kátarzynę Gárlińską, Miecznika Ciechanowskiego corkę, á śioſtrę rodzoną Mikołaia Kánonika Katedralnego Krakowskiego, z ktorą ſpłodziwſzy dwoch ſynow, Bartłomieia y Woyciecha, chciwy zwycięztwá animuſz przenioſł do Obozu y Woyską, pod Krolem Iánem Káźimierzęm, podczas rozpalonego ná tęn czas zewſząd ognia Marſowego, gdzie pod Bereſteczkiem w potyczce niebeśpieczney z Tárami y Kozakami, zá Wodza ich rebellizanta Chmielnickiego, mężnie ná placu poległ. Tá zaś Katarzyna Gárlińska zoſtawſzy po nim wdową, wota małżeńskie powtorzyła zá Dębowskiego z Dębowey Gory, Sędziego Grodzkiego Płockiego, dziedzicá ná Koſmaczewie, Petrykozach y indziey, Dziada teraźnieyſzych Biskupow, Antoniego Kuiawskiego, y Mikołaia Kamienieckiego, z inſzemi bracią ich.

Gárlińska · *Dembowski* · *Biskupi tego Domu* · *Bartłomiey Rotmiſtrz y Woyciech*

Bartłomiey Ieżewski, Rotmiſtrz Woyska Polskiego, y brat iego Woyciech, przez lat dwadzieścia Woyskową ſłużbę odprawiali, pod mocnym Polskich pułkow Regimentarzem Czarneckim, Woiewodą Ruskim, ktory Regimentarz iako chwalebnie *cum manu militum congregata*, y dywizyiami Woyska Polskiego wſzędzie ſtawał przeciwko Oyczyzny nieprzyiacielom, wiadomo o tym czytaiącym dzieła iego. Szwedom wſtręt od Polski czyniąc, Pomeranią Szwedzką zdezelował, y kraiu połowę tychże ogniem zniſzczył, przybył potym tenże Rycerz pod Połonkę, gdzie wielką pomoc uczynił Hetmanom Litewskim, przeciwko Wodza Chowańskiego, Wodza niezmiernych Woyſk Moskiewskich, z ktorych pogrążki y upadku, pamiętne wiktoryi Polskich powſtały trophæa. Dáley proſekwuiąc zwycięztwo Regimentarz Czarnecki, Kozakow y Tatarow nayczęściey tryumfował, o czym wiele piſze *Veſpaſianus Kochowski in Hiſtoria.* Woyciech Ieżewski podczas batalii z Kozakami ná Podolu, bezżenny życie położył.

Bartłomiey Staroſta

Bartłomiey Ieżewski, Rotmiſtrz Woyská Polskiego, Staroſta Mławski, dziedzic dobrz Ieżewa Kościelnego z przyległościami, Grombieć z przyległościami, Borkowa Kościelnego z przy-

Wilkanow: Kasztelanka Wyszog: · *Szawłowski* · *Iozef Ieżewski Staroſta y Pułkownik* · *Błędzewska* · *Ignacy Pułkownik*

z przyległościami, Szumska, Kowalewa, y Dziwanowa z przyległościami. Ná oſtatek ſpracowany y ná śiłach zwątlony, w wielu bataliach y rożnych attákach, Obozow y fortec dobywaiąc, kilkarazy dźidami skłoty, y śiedmkroć ſtrzałmi zraniony, od nieprzyiaciela Oyczyzny poſtrzelony, z życiem powrociwſzy do domu, BOGU ducha oddał. Miał w dożywotniey przyiáźni Konſtancyą Wilkanowską, Mikołáia Kaſztelana Wyſzogrodzkiego corkę, w Ziemi Wyſzogrodzkiey ſubſtancyi miaſta Kozłowa z przyległościami, dziedziczkę ktorey rodzony ſtryi był Kaſztelanem Płockim. Ci obadwa z Kaſztelanem Wyſzogrodzkim iey oycem, y ſynem Staroſtą Ciechanowskim, ſą w iednym pochowani grobie, w Káplicy wymurowáney Kościoła Báboſzowskiego w Woiewodztwie Płockim, Powiecie Raciązkim, ktorych ná máuzoleum z Kámienia koſztownie wycięte znayduią śię oſoby. Tákież mauzoleum kamienne, położyła Konſtancya Wilkanowska, kochana żona mężowi ſwoiemu, Bartłomieiowi Jeżewskiemu Rotmiſtrzowi, w Kościele Jeżewskim, z ktorą miał dwoch ſynow, Adama y Antoniego, y dwie corki, Helenę Jana Szawłoskiego, Stolnika Wyſzogrodzkiego żonę, ktory to Stolnik był wielkiey dzielności y ludzkości, tęn z pomienioną Heleną Jeżewską miał ſynow trzech, Jozefa ná Skarzynie z przyległościami dziedzica, Staroſtę Brzoſtowskiego, y Pułkownika J. K. Mci Konnego Regimentu Woyska Saskiego Elektorskiego, męża wybornego w ſtanie Rycerskim. Drugiego Adama z Błędzewską Podſtolanką Káliską, ktory zoſtawił ſynow dwoch ieſzcze w dzieciństwie. Trzeciego Ignacego Kanonika Płockiego, Proboſzcza Rościſzowskiego y Sendzińskiego, y Maryannę żonę Antoniego *in Zblicho* Zbroch, Podczaſzego, Ciechanowskiego.

Adam Podkomorzy Płc

Adam Ieżewski, Podkomorzy Płocki, dziedzic ná Ieżewie Kościelnym, Szumsku, Grombicach z attynencyámi, Borkowie Kościelnym, Zytowie z przyległościami; w Ziemi Zákrocimskiey ná Pokrzywnicy z przyległościami; w Ziemi Warſzawskiey, Krupkach, Matkowie Ciżach, y ná mieście Pradze, części Szlacheckiey zwaney Kukleńſzczyzna; w Ziemi Wyſzogrodzkiey ná Wilkanowie oboygu; w Ziemi Dobrzyń-

brzyńskiey Wiceſławicach &c. Mąż wyborny, y dla kocha-
nia Oyczyzny, y dobra publicznego pamięci godny, ktory
pierwſzą młodość ofiarował Dworowi Nayiaśnieyſzego
Krola Polskiego Iana III. Sobieskiego, potym zoſtał Piſa-
rzem Ziemskim Zawskrzyńskim, w krodce biegłością prawa
ſłynący, od Szlacheckiego Stanu Podkomorzym Płockim o-
brany, w czętych zoſtawał funkcyach ná Seymy Wálne
Koronne, y z przywiązanych ku niemu affektow przednich
Pánow Woiewodztwa ſwego, ná Trybunały Koronne Po-
ſłem, Kommiſsarzem, y Deputatem, iáko też podczás zámię-
ſzania w Rzeczypoſpolitey, do Wielkiego Piotra Imperato-
ra Moskiewskiego, y Krola Szwedzkiego Károla XII. doby-
waiącego ná ten czas Torunia, y zamkniętych ſześciu tyśię-
cy Saskiego Woyska, od ſwoiego Woiewodztwa poſłany
Delegatem, ktory y w Konſtytucyi Roku 1717. Seymu ge-
neralnego uſpokoienia y zawarcia Konfederacyi Tarno-
grodzkiey, pierwſzym ieſt Delegatem z Wielkiey Polski, do
boku Krolewskiego, w Sądach przeciwko przeſtępcom tey
Uſtawy, Roku 1717. *fol:* 247. wyrażony; z kąd przyznáć
wam może, że *decet vos in Armis & Bello formidabiles, in
Judicijs autem & Foro humanos eſſe*, z dzielności y ſpraw o-
czywiſtych.

Tęn tedy Adam Ieżewski, Podkomorzy Płocki żył w
Kuklińska małżeńſtwie z Maryanną z Labiſzyna Kuklinską, Stolnika
Wesluwna Ciechanowskiego corką, ktorą urodziła Ewa Wesluwna,
Hrabianka z Uściługa, Mikołaia Woiewodzica y Stolnika
Płockiego corka, á wnuczka rodzona Woiewody Płockiego,
śioſtra ſtryieczna Woiewody Mazowieckiego, Marſzałka
Sobieska Nayiaśnieyſzey Maryi Sobieskiey Krolowy Polskiey; á śioſtra
ſtryieczna rodzona Wesla, Staroſty Rożańskiego, Makow-
skiego y Oſtrowskiego, Oyca Nayiáśnieyſzey Xiężny Pol-
skiey, Konſtántego Sobieskiego żony.

Zoſtawił tęnże Adam Ieżewski, Podkomorzy Płocki, z te-
Iozef Stolnik go Małżeńſtwa ſynow, Iozefa Stolnika Płockiego, Pułko-
Płocki, Puł- *kow: Woysk* wnika J. K. Mci Regimentu konnego, Hetmana Woyſk
Koronnych Koronnych Polnego, Wacława Rzewuskiego, Staroſty
Chełmskiego, Drochobyckiego, Stulnickiego, Ułanowskie-
go &c.

go &c. ktory Pan będąc iedyną miłością ludu Rzeczypo-
ſpolitey, za pomocą Boską, wiele łaskami y fáworami udaro-
wał tego Iozefa Pułkownika ſwoiego Regimentu, w pro-
mocyi y lokacyi dziedziczney w Ziemſtwach Ruskich. Zo-
ſtawił tęnże Adam Podkomorzy Płocki, drugiego ſyna An- *Antoni Łowczy Zakrczi:*
toniego Łowczego Zákroczymskiego; trzeciego Iana Mau-
rycego, Archidyakona Katedry Płockiey, Kanonika Kuia- *Maurycy*
wskiego, Proboſzcza Piotrkowskiego, Męża w cale wybor- *Archidiakon*
nego y wyśmienitego, uczonego, mownego, roſtropnego, y
ták dálece ſzczodrobliwego, że w śrzednim prawie zycia
ſwoiego czaśie, więcey iak Oycowskim ſercem kochaiąc
bráći ſwoich, Iozefowi Pułkownikowi trzy wśi dárowáł, á
Woyciechowi Podſtolemu, korreſponduiących ſumm uſtąpił.
Czwarty ſyn Adama Podkomorzego Płockiego Bartłomiey, *Bártłomiey*
ktory z małżeńſtwa z Febronią Felixa Kuczborskiego Pod- *Kuczborski*
komorzego Zákroćimskiego corką, ſpłodził ſyna Woycie- *Woyciech*
cha ná Zawadach, Negocinie y Turzy z przyległościami *Podſtoli Płocki*
dziedzica, Podſtolego Płockiego, męża wybornego, ludzkiego
y w rzeczach dzielnego, rownie ſpoſobnego animuſzu, iák
do publicznych intereſſow, ták do ekonomicznych dyſpo-
zycyi; przeto przyczynił y podnioſł prowentow ſwoich
nie mało, ták ná gruntach dobr, iáko też w gotowych ſum
mach, między rożnemi Pánami zoſtaiących; wſzedł w małżeń *Oborska*
ſtwo z Martyną Oborską, dámą przedniey piękności y re-
kognicyi, Chorążego Zawskrzyńskiego corką, z ktorą miał
ſyna iednego, y corek dwie. Káźimierza Piſarza Ziemskie-
go Płockiego, Enatę czy Renátę ſtarſzą, Szymona Zboin- *Zboinski.*
skiego, Podczaſzego Dobrzyńskiego, potym Mikorskiego *Mikorski* *Zorawski*
Podſtolego Wyſzogrodzkiego żonę; y Maryannę młodſzą,
Zorawskiego Podczaſzego Płockiego małżonkę.

Jozef Jeżewski *in tractibus* Woiewodztwa Płockiego, Je- *Iozef Ieże*
żewa Kościelnego z przyległościami, Szumska, miaſta Ro- *wski Stol-*
ściſzewa z przyległościami; w Ziemi Chełmskiey á Woie- *nik Płocki* *Pułkownik*
wodztwie Bełzkim miaſta Kryłowa z przyległościami; w Zie- *I. K. Mci*
mi Dobrzyńskiey obydwa wśi Czomska y Babcow Ddzie-
dzic, Stolnik Płocki, Pułkownik Iego Krolewskiey Mośći,
mąż Rycerski, podczas oſtatniey rewolucyi, doſyc dyſtyn-

 gwowany

96.

gwowany; ktory w pierwſzych rudymentach woiennych ſpoſobił ſię w Rycerskiey Akademij Drezneńskiey, w pułku czy rocie Kadetow (: pragnąc ażeby wybornie wyexercytowany, tym ſpoſobniey mogł ſłużyć Oyczyźnie:) pod Generałem *Anſzhef*, Regimentu pieſzego Saskiego Woyska, *Vakerbart*, to ieſt Porucznikiem, mieyſce máiący, y skonczywſzy oſtatnią kámpánią w Pomorſzczyźnie Szwedzkiey odprawioną, przeciwko Karola XII. z kąd wypędziwſzy Krola pomienionego, y wźiąwſzy fortecę *Stralzunt* przez złączone Woyska Roku 1710. konſerwował ſłużbę ſwoię Rzeczypoſpolitey, otrzymawſzy ofiarowaną ſobie rangę z Charakterem y Officium Kapitáńſtwa, od Rzewuskiego, ná tęn czas ieſzcze Woiewody Podlaskiego, Hetmaná Polnego. Będący wcale dźielnego dowścipu y przyrodzenia człowiek, śiedm razy z Woiewodztwa Płockiego ná Seymy walne Koronne, ták w Warſzawie, iáko y Grodnie agituiące śię, bywáł Poſłem, raz z Ziemi Zakroćimskiey, trzy razy od Woyska Auktoramentu Cudzoźiemskiego, trzy razy Kommiſſarzem ná Trybunał Skarbowy Rádomski od Woiewodztwa, ráz od Woyska Koronnego, z wielką pilnością intereſſa traktuiąc, y z przywiązaniem wewnętrznych chęci, obſerwuiący wſzędzie publiczną powagę y władzą Wodzow Koronnego Woyska, nie dla inſzey przyczyny, tylko z iedynego affektu przeciwko wolnemu ſtánowi y rowności; ktoremu Nayiaśnieyſzy Auguſt III. Krol Polski dał przywiliy *cum Jure totali Magdeburgico* erygowania miaſta ze wśi Rościſzewa, w Warſzawie dnia 11. Grudnia Roku 1752. Zgoła temu mężowi, w wſzelkich ákcyach y náleżytośćiach ſwoich doskonałemu, bez panegiryku, przyznać ſię może, co mowi *de Probo Claudianus*, że ieſt *Mars acie, ſenſu Curius, verôq; ſequendus obſequiô Pilades, Civis ſine fraude polita.*

Dzieła heroiczne Iozefa Ieżewskiego

Wſzedł w Kontrakty małżeńskie z wdową, Katarzyną z Rościſzewskich Wyſocką, Kaſztelanową Bidgoską, oſtatnią potomką z Domu Adáma ná Kiſzelewie y Wrześni Rościſzewskiego, Kaſztelaná Raciązkiego, o ktorym piſze *Okolski tom: 1. fol: 369.* ná ktorego Oycu Ianie Rościſzewskim męska uſtała procedencya, po zmarłym ſynie iego

Rościszewscy Wysocka

Janie

Janie, Sędźim Ziemskim Płockim bez żennym, y Rotmiſtrzu bracie iego rodzonym, teraźnieyſzey Iozefa Ieżewskiego żony, z ktorego małżeńſtwa ma ſynow dwoch. Piotra *de Alcantara* Kapitana z Chorągwią ſwoią, w Regimencie Konnym Hetmáná Polnego Koronnego, ktory w tym cżaśie, dla ozdoby Narodu ſwego ieſt w cudzych kraiach. Benedykta Porucznika pod Regimentem pieſzym. Nayiaśnieyſzego Májeſtatu Polskiego, obadwa wyborney cnoty, y nadźiei Káwalerowie.

Piotr Ieżewski Kaptian

Benedykt Porucznik

Drugi ſyn Bartłomieia Ieżewskiego Rotmiſtrza, Staroſty Mławskiego, Antoni ná Kowálewie y Dźiwánowie z przyległościami; ná Mogielnicy, Pruſſach, Mogielniczce, y Gutowie dziedzic, ożenił ſię z Magdaleną Zuráwską, Władyſława Zurawskiego Podkomorzego Płockiego, męża w Doſtatkach y bogactwie obfituiącego corką, z ktorą ſpłodził ſynow, Melchiora Kánonika Kuiawskiego y Płockiey Katedry, Proboſzcza Łękowskiego, y Iana Łowczego Płockiego; tákże corek trzy, Eſterę, Maryannę, y Bogumiłę. Ian Ieżewski ná Kowalowie &c. dziedzic, Łowczy Płocki; wſzedł w dożytńią przyiaźń z Apolinarą Karnkowską, Kaſztelana Wyſzogrodzkiego corką, urodzoną z Niſzcyckiey, Kaſztelána Płockiego corki, z ktorą pozyskawſzy tylko corki, ſąm w pierſzym młodości kwiecie, wieku ſwoiego dokończył, nie maiąc żadnego ſyná. Eſtera urodzeniem pierwſza, żona Antoniego Zakrzewskiego, Chorążego Zawskrzyńskiego, Sędźiego Grodzkiego Płockiego. Maryanna młodſza, żona Każimierzá Młodeckiego, Stolnika Wyſzogrodzkiego, ná Sarbieiowie z przyległościami dziedzica. Bogumiła żona Pawła ná Iaroſzewie Iaroſzewskiego, Podkomorzego Płockiego.

Anton Iezwkii

Zurawska

Karnkow:

Niszcycka

Młodecki

Iaroszewsk

Stániſław Ieżewski, drugi ſyn Macieia Kaſztelana Warſzawskiego, Staroſty Złotoryńskiego &c. á rodzony brat Wawrzyńca Rotmiſtrza, Generała Mąjora Woyská Imperatorskiego, w attaku y ſzturmowániu fortecy *Kiel*, ſtoiącey nad portem Morza Baltyckiego, w Xięſtwie Olſztyńskim *Gottorpie*, mocno azárduiąc ſię, poległ y dzień oſtatni życia ſwego skończył.

Stanisław Ieżewski

Trzeci ſyn Macieia młodſzy, Paweł Ieżewski, Pułkownik

Paweł Pułkownik

wnik

97

wnik Woyska Imperatorskiego, powrocił do Oyczyzny y Woiewodztwa Płockiego, poiął w dożywotnią przyiaźń Bárbarę Molską, Chorążego Ciechanowskiego corkę, z ktorą pozyskał ſubſtancyą ná oboygu Modłach z przyległościami; dziedzic ná Zárzecu zwanym Jeżewo, Skubaiewie, Młotkowie, Gilinie, Kucharach, od ktorego pokolenie prowadzą ſwoim porządkiem ći trzech bracia, Ięndrzey, Páweł, y Wawrzyniec.

Molská

Ięndrzey Jeżewski. Mlická

Jędrzey na Zarzecu zwanym Ieżewo, Młotkowie, Mlicach, y Setropie, zoſtawił z Anny Mlickiey Iana Komornika Granicznego Płockiego, y Podſtolego Rożáńskiego, ktory Ian z Konaſzewską ſpłodził ſynow dwoch, Iozefa Kapitáná Regimentu konnego, Buławy Polney, y Piotrá Chorążego pieſzego Regimentu, Nayiaśnieyſzego Krolewicza Polskiego.

Konaszewska.. Piotr Chorąży

Paweł Jeżewski

Drugi brat Paweł, dziedzic ná połowie wśi Zárzecá zwanego Ieżewo, ná połowie Skubaiewá, Kucharach y Gilinie, przyczynił ſubſtancyi w Goſtyńskiey Ziemi, Szczawin wielki, Rybie y Grabie, ktory z Tereſſą Ciechánowską ſpłodził ſynow trzech, Marcina Piſarza Ziemskiego Goſtyńskiego, ktory z małżeńſtwa Katarzyny Szczawińskiey, Staroſty Gombińskiego corki, teraźnieyſzego Tomaſza Szczawińskiego, Podkomorzego Goſtyńskiego śioſtry rodzoney, miał ſyna iednego Iozefa, w tym czaśie dopioro lat dwadzieścia kilka máiącego. Corkę zás pierwſzą Eufrozynę wydaną zá Michała Potockiego w Sieradzkim Woiewodztwie; drugą Maryannę lokowaną zá Olſzewskiego, w Woiewodztwie Rawskim, trzecią Małgorzatę w panieńſtwie będącą.

Ciechanow:

Szczáw n:

Jakub Kanonik. Stániſław Major.

Jakub Kanonik Kollegiaty Płockiey, Swiętego Michała, Proboſzcz Gombiński, Stániſław Major Woyska Saskiego Elektorskiego, Regimentu pieſzego *Comitis Koſsel*, był mężem heroicżnym y doſtoynym, ktory powrociwſzy do Oyczyzny, w krotkim czaśie z tym pożegnał śię światem w kawalerskim ſtanie bez żony, w dobrach Bereżanka ná Podolu pod Kamieńcem.

Wáwrzyniec

Trzeci brat Andrzeia y Pawła, Láurenty, to ieſt Wawrzyniec Ieżewski, zoſtawił ſyna Bartłomieia, dziedzica ná

na części Młotkowa, y wśi Dąbrowsko, ktory Bartłomiey w małżeńſtwie z Krośnowską, mieli Woyciecha, ktory Woyciech dziedzic ná Dąbrowsku, wſzedł w kontrakty małżeńskie z Marcyanną Kákowską, z ktorego poſtanowienia urodził śię ſyn iedęn Adam, tego czaſu w młodości zoſtaiący. Nie wiem z ktorey Maryanny Ieżewskiey, Andrzeia Piwa, Woyskiego Zawskrzyńskiego żony, ieſt ſynow czterech, Iakub, Franciſzek, Kaźimierz y Walenty.

Krosnowska. Kákowska

Kukliński

Wracąm śię znowu do familij Iana z Labiſzyná Kuklińskiego, Stolniká Ciechanowskiego, w ktorego Oſobie rodzay męskiego imienia doſzczętu przeſtáł, ktory z śioſtr, pradziadow, dźiadow y oyca ſwoiego, Podkomorzego Ciechanowskiego, prowadził pokrewieńſtwo y zpowinowacenie z Podoskiemi, teraźnieyſzym Mikołaiem Woiewodą Płockim; Narzęmbskiemi anteceſſorami teráźnieyſzego Iakuba Narzęmbskiego, Woiewody Pomorskiego; z Kraśińskiemi ná Kraſnym, od Woiewody Płockiego pochodzącemi; Bielińskiemi, Kuczborskiemi, y Działoskiemi. Matkę zaś iego Skaſzewską urodziła Zgierska, á tę Zgierską Anna Załuska, babka niegdy Załuskich, Chryzoſtoma Biskupa Warmińskiego, Kanclerza Koronnego; tákże bráci iego, Ludwika Biskupa Płokiego, y Woiewody Rawskiego, prábabka teraźnieyſzych, Staniſława Koſtki, Xiążęciá Biskupa Krakowskiego, y Iozefa Referendarza Koronnego brata iego, ktorego dźiada Staniſława Kuklinskiego, Podſtolego Zakrocimskiego, urodziła Ciecisſzewska z Tokarow, dama przedniey familij w Ziemiach Mazowiekich. Oyca Ięndrzeia, Podkomorzego Ciechanowskiego, urodziła Grzybowska, Podkomorzego Czerskiego corka: ſamego zaś Stolnika Ciechanowskiego, urodziła Skaſzewska, Podkomorzego Bracławskiego corka, y Kaſztelana Brzeskiego Litew: rodzonego brata iego, Kanclerza Wielkiego Xięſtwa Litewskiego, niedawno zmarłego. Ktory to Ian Kukliński miáł corek cztery z Ewą Weslowną, Woiewody Płockiego corką, ktorey Ewy Weslowny rodzona ćiotka tákże Weslowna, weſzła w kontrakty małżeńskie z Staniſławęm Sarbiewskim, Woiewodą Mazowieckim. Annę uro-

Podoscy. Narzębscy. Kraśińscy. Kuczborscy. Bielińscy. Działoscy. Skaszewska. Zgierska. Załuska.

Kukliński. Ciecisſzewsk. Grzybowska. Skaszewska. Weslowna. Sarbiewski.

Szydłowski dzeniem ſtarſzą, dała w małżeńſtwo Szydłowskiemu, Kaſztelanicowi Sierpskiemu. Drugą Barbarę, Iakubowi Kra- *Krasiński* śińskiemu, Kaſztelanowi Ciechanowskiemu, z ktorą *procreavit* ſynow dwoch, Iana Kraśińskiego, Suffragana Chełmskiego, Kuſtoſza Katedry Płockiey, Kanonika Wárſzawskiego, tákze Opata w Lotaryngij; y Antoniego Kaſztelana Zákroćimskiego. Trzecią Maryannę wydała w małżeńſtwo Adamowi Ieżewskiemu, Podkomorzemu Płockiemu. Czwar- *Ciemniewski* tą Rożalią, Iakubowi ná Ciemniewię Ciemniewskiemu, Cześnikowi Ciechanowskiemu. Sioſtr rodzonych było cztery, *Oſſoliński* pierwſza urodziła Oſſolińskich, druga *Butler* Butlera Staroſtę Pryńskiego, dziadá teraźnieyſzego Staroſty Mielnickiego, trze- *Warszycki* cia Warszyckiego Woiewodzica Mazowieckiego, czwarta Sawickiego, Woiewodzica Brzeskiego Litewskiego. *Sawicki*

Zgoła, Ieżewſcy Iáſtrzębczykowie, w zwyż wyrażeni, zá wieku mego żyiący, ći ſą w Porządku ná Seymie Walnym Elękcyi, między Warſzawą y Wolą, dnia 25. Sierpnia 1733 wyrażeni, ktorzy będąc Poſłami deputowánemi z Woiewodztwa Płockiego, podpiſali *Pacta Conventa* Nayiaśnieyſzego AUGUSVA III. Krola Polskiego *fol:* 55. Iozef ná Ieżewie Ieżewski, Podczaſzy Zawskrzyński, Major Jego Krolewski Mości. Antoni Wacław ná Szapsku Ieżewski, Łowczy Zákroćimski, Porucznik Pancerny Jego Krolewskiey Mości. Adam Ieżewski, Podkomorzy Płocki, y Ian Ieżewski Stolnikowicz Płocki.

PROCEDENCYA

Z Rytwian Jáſtrzębczykow
RYTWINSKICH,

Niegdy w Krákowskim, Sendomirskim, w Ziemi Dobrzyńſkiey, potym W. X. Litewſkiego w Nowogrodzkim *Imię Rytwińskich.* y Brzeſkim Woiewodztwách, tákżę ną Wołyniu &c. znáyduiących śię.

DOm ſtárożytny Iáſtrzębczykow Rytwińskich, nie z Rytwin, ále z Rytwian, w Woiewodztwie Sendomirſkim piſał śię, y zwał śię Rytwiáńſkiemi, nie Rytwińſkiemi, o czym z dáwnieyſzych hiſtorykow, *Okolski tom: 1. fol: 320.* y *P. Niesiecki tom: 2. fol: 416.* potym y teráz, nie tylko z Rytwin Rytwińskiemi, ále też doſtawſzy śię w Litwę y ná Ruś, *per abuſum* zowią śię niektorzy Hrytwińskiemi. Przed rokiem 1434. zwali śię Iáſtrzębczykámi, ták iáko y inśi tego herbu, o czym *Paprocki y Okolski tom. 1. fol* 319. áż do Xiążęćia *Arcybiskup Gnieźnieński.* Woyćiechá II. Prymaſa Arcybiskupá Gnieźnieńskiego, brátá rodzonego Derſzłáwa, Archidyákoná Krakowskiego, o ktorym *Sylvius lib: 2. Bzovius in Annal: anno 1439. num: 14. &c.* y Marćiná Sciborá Woiewody Łęczyckiego, o ktorym *Cromerus lib: 21. Okolski tom: 1. fol: 320. & tom: 2. fol: 290.* Ten tedy Scibor Woiewoda Łęczycki, ſpłodźił ſynow dwudźieſtu, iáko *Paprocki* piſze, wyliczaiąc niektorych, iż w Kośćiele Benſowskim nie mogł wſzyſtkich przeczytáć ná obrázách wyráżonych, dla záſtarzałośći; á iáko on naypierwey, *Woiewoda Łęczycki miał ſynow 20.* będąc ieſzcze Káſztelanem Záwichoſtkim, począł śię piſáć od Rytwian; ták y iego ſukceſſorowie názywáli śię: z tym bowiem podpiſem znayduie śię *u Łáskiego w Statucie fol:* 49. ſyn iego Derſzław był Woiewodą Sieradzkim, daley poſtąpił ná Sendomirskie roku 1457. potym ná Krákowskie, ná oſtátek zoſtał Krákowskim Káſztelanem, umarł roku 1477. *Kaſztelan Krakowski.* *Statut: Laſcii 1468. fol: 68. & 85.* gdzie piſał śię z Rytwian, iák y Oćiec iego. Te záś Rytwiany kupił był ſtryi iego, Woyćiech Arcybiskup Gnieźnieński, od ſynowcow Mikołáiá z Kurowá Arcybiskupa Gnieźnieńskiego. O nich ták piſze *Okoski tom: 1. fol: 320. Rytwiańſcy á Rytwiány, Derslaus Pa-*

latinus Cracovienſis, Joannes Caſtellanus Cracovienſis frater uterinus, Cromer lib: 28. filij Martini. Joannes Rytwiański Caſtellanus Sendomirienſis, Palatinus Cracovienſis, & Mareſchalcus Regni, Cromer lib: 28. Orator ad Pontificem, Cromer lib: 25. Erant Viri Clariſsimi in Regno & Eccleſia, in bello & pace. In Curia & Senatu veri Cives, veri amatores patriæ, obſervantiſsimi Regum & Legum. Derslaus filius Caſtellani Cracovienſis, Caſtellanus Roſperſcenſis, demum Palatinus Sendomirienſis, ut privilegia Monaſterii Tremeſenſis referunt. Reliquit filiam quæ nupſit Korozwęccio, qui dum reliquit filiaſtros, bona Rytwiany cum eis diviſa ceſſerunt, Rytwiany, Łasko & Korozweccii bona Lanczkoruńſcijs. De illo Cromerus lib: 27. Więcey o tym P. *Nieśiecki tom: 4. fol: 313.* iż Derſław ná Rytwiánách Kaſztelan Roſpirskie, potym Woiewodá Sieradzki, ſyn Derſzławá Káſztelana Krákowskiego, nie máiąc tylko iednę corkę imieniem Zofiią, wydał ią zá Staniſławá Kurozwęckiego, Podskarbiego Nadwornego Koronnego, y dał zá nią w poſagu Rytwiany. *Kurozwęccki.* Było więcey tychże Panow Rytwiańskich, iáko to Jan z Rytwian Káſztelan Sendomirski, potym Woiewoda Krakowſki, y Marſzałek Wielki Koronny razem, żyiący zá Krolá Każimierza III. mąż wielkiey ſzczodrobliwośći, brat Derſzławá Káſztelana Krakowſkiego, ktory umarł roku 1480. *Długoſz tom: 2. Cromerus lib: 28.* Aże ná tęnczas Szlachta, zwali śię od dźiedźictw y poſſeſſyi ſwoich, przeto Piotr ſyn Marciná Woiewody Łęczyskiego, będąc Łowczym Sendomierskim roku 1419. piſał ſię z Zborowa, z kąd Iaſtrzembczykowie Zborowſcy nazywaią ſię, o ktorych P. *Nieśiecki* obſzernie *tom: 4. à fol: 712. ad fol: 719.* *Zborowſcy.* inśi też ſynowie y potomkowie Marćina Woiewody Łęczyckiego, y Derſzawa Woiewody Krákowſkiego, iákie kto miał dobra, ták piſał y názywał śię. Krotko mowiąc, Broniſław z Rytwian, & *per abuſum* z Rytwin Rytwinſki, będąc Obożnym Koronnym, ná uſługách Rzeczypoſpolitey zá panowania Krola Zygmuntá I. u tegoż Monárchy, z zezwoleniem Stanow, otrzymał ſobie y ſukceſſorom ſwoim, z niego pochodzącym, ſłużący przywiley ná dobra Lenne Proſznice, Porochy, y Rubieżnice nazwane, z przyległośćiámi, w Woiewodztwie Kiiowſkim leżące, Roku 1511. dniá 2. Mája *Obożny Koronny.*

w Krá-

w Krákowie datowány, ktory ieſt z Aktow Metryki Koronney wyięty roku 1559. dnia 8. Styczniá, á potym w Trybunale Litewſkim roku 1586. dniá 14. Lipca áktykowány, z expreſſyą w nim dołożoną, poki płći męſkiey Rytwinſkich ſtawać będźie, (*uti rem obloquitur* pomieniony przywiley temuż Iego Mośći nadany) *ad preſens ſuceſſoribus* iego ſłużący. *Dobrá Rytwińskich.* Zátym tedy przywileiem, pomieniony Broniſław Rytwinſki, przerżeczone dobrá pośiadaiąc, zoſtawiwſzy po ſobie ſyná Laurentego, to ieſt Wawrzyncá Rytwińſkiego, umarł; po ktorego śmierći Krol Stefan Bátory, pomienionemu ſynowi Broniſławá Rytwinſkiego, Obożnego Koronnego, iuż z Polſki w Litwie zoſtáiącemu, przywileiem ſwoim roku 1579. dniá 22. Wrześniá datowanym, á potym roku 1598. dniá 12. w Trybunale Litewſkim áktykowánym, dobrá tákże Lenne Kułakowo y Płoſkie názwane, w Woiewodztwie Smoleńſkim, podobnie poty, poki płći męſkiey ſtánie, w rekompenśie záſług Rzeczypoſpolitey, w wielu doświadczeniách woiennych zelantowi nádał. Te dobrá zá przywileiem trzymáiąc, zoſtawił po ſobie nie odrodnego dźieł heroicznych ſyná Krzyſztofa Rytwinſkiego, á potym ſąm długo żyiąc umarł, po ktorego śmierći pomieniony Krzyſztof Podkomorzy Smoleńſki, też dobrá trzymáiąc, zoſtawił po ſobie ſyná Bogdaná, ſąm w woyſku zábity od Moſkwy, ktorzy dobrá iego wſzyſtkie zdezolowali. Był tenże Bogdan zołnierz ſławny w Woyſku Litewskim, znáku ná tęnczas Gąśiewskiego, Woiewody Smolenskiego, támże w dobrach pomienionych będący poſſeſſorem, ktore teraz po záwoiowániu Moskiewskim zoſtaią zá granicą. *Bogdan Rytwinski.* Temuż Bogdanowi Rytwinskiemu, Władyſław IV. Krol Polski y W. X. Litewſki, przywileiem ſwoim roku 1633. dnia 13. Styczniá w Krákowie piſanym, y w skarbcu W. X. Litewskiego znayduiącym śię, á potym roku 1673. dniá 7. Grudniá w Trybunale Litewskim áktykowánym, pierwſze y dawnieyſze wſzyſtkie Anteceſſorow ſwoich, Krolow Polskich y Wielkich Xiążąt Litewskich konfirmuiąc, predeceſſorom iego, ná te y inne dobra nadane, *in toto* ápprobował, lecz potym znowu z inſzemi dobrami, do Polski niegdy należącemi od padły záwoiowane, ktorych broniąc pomieniony Bogdan

 Ry-

Rytwinski życie skończył, á ſynowie tegoż Iwon y Krzyſztof Rytwinſcy, zoſtáli śię z dobr y ſumm rożnych támże lokowánych, ogołoceni. Iwan pomieniony miał z Domu Iwonowską, z ktorą zoſtáwił ſynow, Ianá y drugiego Micha-

Iwonowska
Stetkiewicz.
Kobyleńska.

łá máiącego w małżenſtwie Stetkiewiczownę: pierwſzy záś Ian Rytwinski ożenił śię z Máryanną Kobyleńską, z ktorey zoſtáwił ſynow, Hieronima y Marćina Rytwinskich, y dobra dźiedźiczne źiemskie w Woiewodztwie Nowogrodzkim Przechody nazwáne, w niewielkiey obſzerności znayduiące śię; á drugi Michał Rytwinski, zoſtawił ſynow Teodorá, Káźimierzá y Hieronimá, y dobra zá prawámi ná one ſłużącemi, dotych czas w poſſeſſyi tychże będące. Po śmierći Hieronima Rytwinskiego, ſą dwá ſynowie Ian y Iozef Rytwińſcy, ieſzcze w młodości teraźnieyſzym czaſem, Marćin záś

Zmiiowska

Rytwinski, máiąc zá ſobą Maryánnę Zmiiowską herbu Slepowron, zeſzłego Baltazara z Zmiiowa Zmiiowskiego, Sędziego Grodzkiego, Woiewodztwá Nowogrodzkiego Práwnuczkę, Andrzeiá Zmiiowskiego, po wyráżonym Sędźim Nowogrodzkim ſukceſſora corkę; á teraźnieyſzych, Káźimierzá Łowczego Nowodzkiego, ktory miał zá ſobą Ioannę Ło-

Łochowski.

chowską, Jozefa Ziemskiego Wileńskiego y Trybunału W. X. Litewskiego Regenta, Felicyaná Sędźiego Grodzkiego Wilenskiego, Xiędza Ianá Kánoniká Zmudzkiego, Dźiekáná Trockiego, y Wielebney w BOGU Panny Ludowiki w Zákonie S. Benedyktá w Nieświerzu, bráći y śioſtry rodzonych, śioſtrę rodzoną. Po śmierći zoſtawił ſynow Grzegorza, Jozefa, Tadeuſzą pierwſzego, Ianá drugiego, Piotra trzećiego, y corki Iadwigę Ludowikę w Zákonie S. Franciſzká w Mińsku, drugą Helenę zá Ianem Proniewickim Za-

Proniewicki.

łámaiem herbu Prawdźic; trzecią Magdalenę.

Znaydował śię tęn dom w Polſzcze w Woiewodztwie Sendomirskim y Krákowskim, Ziemi Dobrzyńskiey, potym w Litwie w Nowogrodzkim y Brześćiańskim Woiewodztwách, y w Ruśi ná Wołyniu &c. *In Volumine Legum* podczas Elekcyi Auguſtą II. Krolá Polskiego, *inter ſuffragia*, przez error drukárski, zle ſą wyráženi Retwinskiemi z Ziemi Dobrzyńskiey, nie Rytwinskiemi.

IELI-

JELITA HERB.

EPIGRAMMA.

Auguſtus Caprum felici Sydere nactus,
Mars, Themis & Pallas contulit Arma Viro.
Quid? niſi Divinum ſpirat de Stemmate tanto,
Quod Cælum genuit, quod tenuêre Dij.
Occurſare Capro, cornu ferit ille, caveto;
Terna Sariſſa, ferox vulnus, in hoſte fodit.

ABRYS HERBOWNY.

Delineacya.

Są trzy złote Kopiie w gwiazdę ułożone; dwie grotámi do gory, trzećia ná doł ſrzednia, ſtoiące w krwáwym polu: ná hełmie puł Kozłá wychodzącego w gorę z korony, w práwą tarczy obroconego przedniemi nogámi, á rogi w lewą. *Paprocki in Nido fol: 1082. de Stemm: fol: 191. Okolski tom: 1. fol: 335.*

POCZĄTEK HERBU.

O Tym Herbie nie wſzyſtko opiſáli Hiſtorycy Polſcy, częśćią dla ſtárożytności wielkiey, częśćią iż nie w Oyczyznie ma pierwſze początki ſwoie. Potrzebá tedy wie-

Tt dźieć

dźieć; iż w Imperium Rzymſkim ma ſwoie początki od Auguſta Ceſarza, ſyná Oktáwiuſzá Senátora Rzymſkiego Pánſtwá: iák piſze *Swetoniuſz*, o ktorym *Aurelius Sextus* te ſłowá mowi: *Octavius Patre Octavio Senatore genitus, Maternum genus ab Ænea per Iuliam familiam ſortitus: adoptione vero Caij Cæſaris majoris Avunculi, C. Cæſar dictus: deinde ob victoriam Auguſtus vocatus eſt.* Ten tedy będąc w Apollonii z ſocyuſzem ſwoim Agryppą, wſtąpił do Matematyká Teogeneſa, chcąc mu prezentowáć Geniturę ſwoię, wprzod ieſzcze od Nigidiuſza w czáśie národzenia ſwoiego opowiedźiáną, iák piſze *Sabellicus ex Svetonio:* w ktorey Koźiorożec wſchodzący, znáczył mu *Dominium terrarum Orbis.* Czemu ieſzcze mnieij konfuduiąc, chciał wyrozumieć z Teogeneſa, ieżeli śię zgadzáć będźie z ſentimentem pierwſzego opowiedánia. Teogenes zważywſzy iego horoſcop wſchodzącego z pierwſzemi gráduſami Kozłá, począł go czcić Krolewſką ádorácyą; opowiádaiąc mu, iż miał bydź Imperatorem Rzymſkim, co też ſtało śię; iáko mowi *Zahn ex Svetonio & Sabellico: Auguſti Imperatoris Ortus incidit in eum diem, quô de Catilinæ conjuratione in Curia agebatur: Jlluc autem cum tardiùs Octavius Pater veniſſet, atq; uxoris puerperium pro excuſatione retuliſſet, P. Nigidius natali hora inſpecta affirmaſſe dicitur, Dominum terrarum Orbi natum. Teogenes etiam Mathematicus aliquando Genituram Auguſti videns, illum adoravit, illiq; Romanum Imperium portendi dixit, uti & aſſecutus eſt.* O czym też Okolſki naſz Hiſtoryk Polski w Herbarżu ſwoim, pod herbem Kozłá ták nápiſał: *Auguſtus Cæſar cum ſub Capricorno progenitus fuiſſet, & Mathematicus Theogenes Genituram ejus erexiſſet, exilivit; & Regio more adoravit ipſum.*

Sveton: de XII. Cæſar: l. 2. cap. 1.
Aurelius Sex:
Sabellicus ex Svet:
Zahn Scrut 2. Urano-Coſ cap. 8.
Okolski tom 1. fol. 439.

Máiąc Auguſt w impreſſyi deklarowáne ſobie ták wielkie ſzczęśćie z horoſcopu Zodiacznego Kozłá, gdy przyſzedł do lat dalſzych, záſług y honorow, wycierpieć nie mogł, żeby genitury ſwoiey, ktorą śię záwſze cieſzył, publicznie świátu nie wyiáwił. Záczym będąc ná Ceſarſtwo Imperium Rzymſkiego koronowány, kazał bić ſrebrną monetę z figurą Kozła z iedney ſtrony, z drugiey z Portretem ſwoim, iák piſze Swetonius: *Tantam mox fiduciam fati Auguſtus habuit, ut thema ſuum vulgaverit, nummoſq; argenteos, notâ Syderis Capri-*

Sveton: de Aug. cap. 94.

corni

corni, qno natus eſt, percuſſerit. Ztąd pierwſzy początek herbownego Koźiorożcá, między Familią Auguſtowſką, Welitrow, Thurynow, Oktáwiuſzow, Rufow, Knejow, y Káiuſzow, ieſzcze zá żyćia iego między nayprzednieyſzemi Domámi *tàm in Senatorio, quàm Equeſtri Ordine,* wſłáwiony, wſzyſtkie záſzczycał Honory, iák piſze *Swetoniuſz: Duplex Octaviorum Familia profluxit conditione diverſa; ſiquidem Cnejus, & deinceps ab eo reliqui omnes, functi ſunt honoribus ſummis. At Cajus, ejuſq; Poſteri, ſeu fortuna ſeu voluntate in ordine Equeſtri conſtitêre.* Tak delece záś Auguſtowſká Prozapia z Liwii żony ſwoiey rozkrzewiłá śię, iż nie było práwie żadnego w Imperium Rzymſkim honoru, ktorymby przez długie czáſy nie władnęli: o czym *Swetoniuſz* y *Plinius.*

Sveton: l. 2 cap. 2.

Jáko tedy według Hiſtorykow Rzymſkich, Swetoniuſzá, Liwiuſza, Pliniuſza y Kommentáryuſzow Kauf boná, Beroaldá, Sábelliká &c. iáwnie o początkách Herbu Koźiorożcá y Koźlorogow pokázuie śię: ták nie mniey ieſt dowod oczywiſty z Hiſtorykow Exotycznych y Polſkich; iż Koźlorogowie tymże herbem Kozłá Auguſtowſkiego záſzczycáiący śię z Imperium tu do Polſkiey dawnośćią przybili, y Fámilie rozkrzewili ſwoie. Piſze bowięm Okolski: *Accepit cum adolevit, in tantum fiduciam Genituræ ſuæ Auguſtus ſub tali ſigno; ut in nummis argenteis Caprum Cæleſtem ex una, faciem ſuam ex parte altera excudi juſſerit.* Y zaraz pod tymże Herbem Koźloroga ták konkluduie: *Optima igitur Origo armorum veſtrorum conijcienda, optima Familia numeranda, optimo omine exemplificanda, venit.* O tymże ſamym herbie powiada: *Ex Sileſia in Regnum introducta exiſtimo; nam in Ducatu illo plurimi ex his armis & potentes opibus & honore excellentes uſq; modo inveniuntur.*

Sveton: & Plin: l. b 15 cap. ult: de Livia.
Okolski tom 1. fol. 494
Okolski fol. 493.

Jáko záś herb Kozloroga w Kopiie odmieniony ieſt y kiedy, piſzą poſpolicie Hiſtorycy Polſcy, iż Roku 1331 dniá 17. Wrześniá, luſtruiąc Krol Władyſław Łokietek pobitych ná plácu Krzyżakow, ktorych liczy *Długoſz* ná Czterdźieśći tyśięcy położonych, czterdzieſtu y kilku tylko ſwoich ſzwankuiących nárachował. Między temi poſtrzegł iuż práwie umieráiącego Floryaná Sariuſza Rycerzá herbu Kozlorog, ktory trzema przebity kopiiami ná wznák leżąc, ie-

Kopiie herbowne.
Sariuſ Kozlorog.

litá

102

litá wychodzące ręką ſwoią do wnętrznośći wpychał. Zádumiały Krol ſtanąwſzy záwołał: O! iák wielką dolegliwość tęn Rycerz cierpi. Odpowiedział Saryuſz: więcey mnie dolega, Krolu nayłaskáwſzy, ſąmśiád moy we wśi zoſtaiący zemną. Ktoreniu Krol: ieżeli żyć będźieſz uwolnię ćie od ták wielkiego nieſzczęśćia: uleczonemu całą wieś darował y zá herb trzy włocznie nadał. Będąc wdźięczny tego uczynku Rycerz, dawny herb ſwoy Kozloroga ná hełm podnioſł, á ná tárczy krwawey trzy kopiie złożył. *Długoſz*, *Sarnicki*, *Okolski tom:* 1. *fol*: 335. Toż ſamo wyráża Kroniká Pruska, *Margini Murinii fol*: 80.

GENEARCHOWIE KOZLOROGOW, y SARYUSZOW ZAMOYSKICH,

z Przednieyſzemi Antenatami Ielitczykow.

Genearcha pierwſzy

Ze KOZLOROG pierwſzy Genearcha Sáryuſzow Zamoyſkich przybył z Lechem do Polſkiey z Imperium Rzymſkiego, będący Socyuſzem iego, te kładę dowody. Piſze *Stanisław à Stemberg Temberski J. U. D. Cano. Premysliensis* z wielu Hiſtorykow rożnych Národow, ktorych támże wyraża, wſpomínaiąc zwycięſtwo Królá Władyſłáwa Łokietká z Krzyżakow Roku 1331. *Ad quam victoriam cruentam Florianus Sarius Zamoyski, Abnepos Tritavi illius Koźlarogii Sarii Zamoyſcij, qui Annô Domini* 550. *cum Lecho Conditore Poloniæ verſus Gneſnam Comitatum de Czeſow acquiſiverat, cognationemq; cum Radzivilijs Ducibus, Tarnoviis, Ocieſciis, Herburtis, nexu ſacro firmavit, tribus haſtis transfoſſus erat &c.* Piſze oprocz tego Burſiuſz: *Si quis hoc nobis tribuiſſet, ut illa quaſi rediviva, in luce literarum intueri poſſemus, Kozlorogos jam inde à prima origine Polonorum agnoſceremus, permiſtos primis Proceribus Imperii Poloni, hanc Rempub: una cum eis conſtituentes, ædificantes, firmantes, conſervantes & augentes.* Piſze także Jan Zamoyſki Kanclerz y Hetman W. K. *in Opuſc: de Stem: Zamoyſcio:*

Tember: Chr: S nov. Pal: n: Contributhei;

Burſius O ratſu. eb 2

Stemmata, quid memorem nunc omnia Kozlorogorum,
E queîs ſtirps tua ſat lucet Imaginibus.

Z kąd wyniká; iż Zámoyſcy pochodzą z Kozlorogow dawnych od Auguſtá w Imperium Rzymskim, y od Komeſa Lechowego ná Czeſzowie pod Gnieznem w Polſzcze.

Pier-

Pierwſzego Geneárchę w Polſzcze Saryuſzow Zamoyskich, wſpomináią Hiſtorycy Polſcy y Cudzoźiemſcy, ktorych wylicza Temberski wzwyż citowány: ten záś od herbu ſwoiego Kozłá tu w Polſzcze zwał śię Koźlorogiem: á iáko *Cromerus lib*: 11. *fol.* 203. wyráża, Kozlorogch z Słowianskiey mowy; z tamtąd álbowięm w te kráie przybył z Lechem I. Iż záś niepoſpolitey z inſzemi kondycy, ále z oſobliwą diſtinkcyą był tenże Geneárchá, z tąd łátwo poznáć, iż záraz lokuiąc śię w puſtych y dźikich ná ten czas polách Sarmáckich; iáko Lech miáſto pierwſze Gniezno, ták y ten *Comitatum* Geſzow z Słowiańſkiego, Czeſzow według Kronikarzow dáwnieyſzych, á potym Cieſzow Hrábſtwo pod Gnieznem názwáne, záłożył. Nie tylko tedy był *Comes* pierwſzego Polſkiey Fundatorá, z ktorym z Jlliryckiego Kroleſtwa przyiechał, trzy wielkie Prowincye ná ten czas w ſobie záwieráiącego, Sklawonią, Kroacyą y Dalmacyą; ále też z urodzenia *Comes* od ſtárożytnych Auguſta I. Ceſarzá Oktawiuſzow; bo iego pierwſze Páńſtwo w Polſzcze tymże tytułem názywało śię.

Hrábſtwo Kozlogow Zamoyskich

Comites de Cieſzow.

Wiádomo záś káżdemu, iż od przybycia pierwſzego Monárchy Lechá do Polſki w roku 550 nie było Szkoł y Literatow tu w náſzych kráiách, áż do záczęćia Wiáry Swiętey zá Mieczyſława I. Chrześciánina, zmárłego Roku 999. bliſko przez lat 400. czyli więcey, przeto też, iáko o inſzym Rycerſtwie, ták y o Kozlorogách wiadomośći nie maſz, przez czáſy wyrážone: dopiero *Długoſz* w Roku 1180. wſpomina ZDYSŁAWA Kozloroga Arcy-Biſkupa Gnieźnieńſkiego. Tęn będąc konfirmowány od S. Stolicy Apoſtolskie y Roku 1183. przez lat 16. śiedząc ná tym Krześle Arci-Biskupim przyczynił dobrá Kośćiołowi Gnieźnińskiemu znácznie, wiele wśi ná mieyścách puſtych y laſami zároſłych pooſadzawſzy. Był rezolutnym dobr Kościelnych obrońcą y Benefaktorem; rożne Kościelne ſprzęty, ktorych doſyć niedoſtawáło, poſporządzał y ſpráwowáć nie przeſtał, áż do śmierći. O tymże Zdyſławie Kozlorogu, Arcy-Biskupie Gnieźnińskim nápiſał *Miechowita lib*: 3. *cap.* 23. *fol*: 101. iż zebrawſzy Biskupow do Łęczycy; to ieſt Gedeona Krákowskiego, Zyroſława Wrocławskiego, Onolfa Kuiáwskiego, Herubiná

Niewiadoma Procedencya przez lat 400.

Koźlorog Arcy-Biskup Gnieźnieński.

Uu Po-

103

Poznáńskiego, Łupa Płockiego, Konradá Kámienieckiego, Gaudentego Lubaczowskiego, przy prezencyi Kaźimierza Monárchy y trzech Xiążąt Swieckich; Ottoná Poznánskiego, Boleſłáwa Wrocławskiego, Leſzká Mázowieckiego y wielu przednich Panow Polskich; zdźiercow y przeciwnych Kośćielnym dobrom y oſobom wyklął, pierwſzy dla nich w Polſzcze ſtánowiąc práwá, iák piſze *Bſovius Hiſt: Eccleſ: tom. 2. lib: 12. fol. 362. Miechovita loco ſupra citato, Burſius in Orat: funebr.* 2. & *Simon Simonides in Conſtit:* Synod: *Chełmen: An:*1604.

Ad Georg: Zamoyski Ep. Chełm:

Jſto Zdislaus quondam de Stemmate Præſul,
Præſul Gneſna tuus, Legum fundamina prima
His poſuit Regnis, primuſq; coire Quirites
Jn medium docuit, ſvaſitq; æquiſsima Jura,
Et libertatis magnum inſinuavit amorem.
Vulturium à Clero, turpes à plebe veredos, Suſtulit ille prior.

Tomaſz Biskup Wrocławski. TOMASZ Kozlorog, był Biſkupem Wrocławſkim, o ktorym *Długoſz roku* 1232. te ſłowa mowi: *Laurentius Vratislavienſis Epiſcopus, cum Annos quinque & viginti ſediſſet, 7. Jdus Iulij in Pritchkow moritur & in Eccleſia Vratislavienſi ſepelitur, in cujus locum Thomas Polonus genere Nobilis per electionem Canonicam ſubſtitutus eſt, & per Vincentium Archi-Epiſcopum confirmatus, qui non ſolum propter nobilitatem generis, de ſtirpe enim Kozlarogi ducebat genus, ſed etiam propter ſcientiæ & prudentiæ raras, quibus clarebat dotes, opinione & fama apud proprios & finitimos celebris, in arcem Pontificalem ſublimari promeruit. Idem Cath: Epiſc: Vratislav.* O tymże *Długoſz* w Hiſtoryi piſze: iż od Boleſłáwá Łyſego Xiążęćia Lęgnickiego, był práwie Męczenńikiem: álbowięm poimany w Gorce Opaćtwá S. *Mariæ de Aranda*, dokąd ná poświęcenie Kośćiołá ziachał, wraz z Boguſłáwem Proboſzczem y Herkardem Kánonikiem, w Zamku Ulay do więźienia wtrącony, bez litości nád ſtarym w lećiech Biſkupem, poty go trapił, áż wymęczył ná nim pretenſye ſwoie nie godziwe. Rządźił Kátedrą lat 35. wyſzedłſzy z niewoli umarł Roku 1267. *Oppreſſa od Bolesława Łyſego*

HONORIUSZOWIE PRZEDNIEYSI TEGO HERBU.

Ielitozyk Arci-Biskup Lwowski. Bernard herbu Jelitá, Zákonu S. Franciſzká Arci-*Biſ*kup Hálicki y Lwowſki, umarł Roku 1391. *Skrobiſzowski in Act: Archi-Epiſcopo. Leopol:*

Flo-

Mokrski. Florian Mokrſki tegoż herbu, Biſkup Krákowſki, umarł 1378. *Starowol: in vitis Epiſco: Crac:*

Gomoliński. Stániſław Gomoleńſki Biſkup Łucki tegoż herbu, umarł roku 1604. *Nakielski in Miechov: fol.* 795. & *monument: antiquit: Lubienſcii in Epiſc: Płocen·* Spondanus *in Annal: Eccl. num:* 14.

Zamojski. Jan Zámoyſki, z Zakonu Káznodźieyſkiego Biſkup Łucki tegoż herbu, umarł 1555. w Zámośćiu pochowány. *Monumentum in Colleg: Zamoſc: & Fridrychowski de S. Hyacintho.*

Dźiaduski Jan Dziáduſki Biſkup Przemyślki herbu tegoż, umarł 1559. pochowány w Przemyślkiey Katedrze z nadgrobkiem. *Nakielski fol.* 640. & *fol:* 716. *Damalev: in Epiſcop. Vladislavien: fol.* 386

Zámojski. Jerzy Zámoyſki Biſkup Chełmſki, umarł 1620. *Nakielski in Miechov: fol:* 795. & *hiſt: Poſſelii fol:* 432.

Gomoliński Jan Gomolińſki Biſkup Kiiowſki, tegoż herbu umarł, 1711. *Metrica mortuor. Eccl:* ktory pierwey był Archidiakonem Płockim y Officiałem Generálnym Gdańſkim, Sekretarzem Krolewſkim.

Secygniowski Dionizy Secygniowski, Biskup Kámieniecki tegoż herbu, umarł 1569. *Nakie: in* Miechov. *fol.* 674.

Zamojski Jan Zamoyſki Woiewoda Sęndomirski tegoż herbu umarł 1665. *Kochowski Climact:* 3. *lib.* 4. *Centuria Potoccii fol.* 121.

Zamojski. Tomaſz Zámoyski Woiewoda Kiiowski. *Nakielski in Miechov: fol.* 919. *Starowolski in monumentis.* wźiął Pieczęć mnieyſzą 1629.

Zamojski Marćin Zamoyski Woiewodá Lubelski, wźiął Podskarbſtwo Wielkie Koronne 1684. *Conſtit.* 1683. *f.* 4. &c.

Dębowski. Jędrzey Dębowski herbu tegoż, Woiewoda Bełzki, umarł 1569. *Okolski tom.* 1. *f.* 348. & *tom.* 3. *f.* 26. & 110.

Zamojski Káźimierz Zamoyski Woiewoda Bełski, umarł 1692. *Zamoyskich Genealogia.*

Boglewski Mikołay Boglewski herbu Ielitá, Woiewoda Mázowiecki 1463. *Długoſz tom.* 2. *Cromer: lib:* 25. *Bielski fol:* 428. *Okolski tom.* 1. *fol.* 337.

Boglewski Mikołay Boglewski tegoż herbu, Woiewoda Mázowiecki około Roku 1620. *hiſt. Sapiehana.*

Mokrski Piotr z Mokrska herbu Ielitá, Kásztelan Sęndomirski. *Okolski tom.* 1. *fol.* 346. *Literæ Leonis X. Papæ in Conſt: Synod,* 1630.

1630. *fol* 165. Zeby záś żył w Roku 1329. nie maſz o tym żadnego Hiſtoryká, chybá *per errorem* mogł kto wydrukowáć, iáko śię pokaże w procedencyi: álbo że Koźlorogi názwáne ſą herbem Ielita, nie oſtrożnie.

Piotr iákiś, herbu Ielitá, Káſztelan Sęndomirski, o ktorym *P. Niesiecki tom.* 1. *fol.* 204. wątpi, naymnieyſzey wzmanki nie czyniąc ták Imięniá, iáko y názwiſka, o czym też *Okolski tom.* 1. *fol.* 339. *roku* 1342.

Ielitczyk z Węgleſzyna Tomaſz z Węgleſzyná tegoż herbu Káſztelan Sęndomirſki, umarł 1409. *Bielski fol.* 289.

Dębowski Jędrzey Dębowſki herbu Ielitá, Káſztelan Sierádzki, umarł 1577. *Conſtit: fol.* 154. & 271.

Łaźniński. Jędrzey z Łázniná, herbu Ielitá, Káſztelan Łęczycki w Roku 1501. *Olſzowski in Załuſcio & Karnkowski de Primatu.*

Zamoyski Stefan Zámoyſki, Káſztelan Kiiowſki, o ktorym *Acta* w procedencyi niżey wyrážoney.

Ielitczyk z Wyrzysk Marcin z Wyrzyſk tegoż herbu, Káſztelan Inowrocławski. *Laski in Statut: fol.* 140. Herburt *fol.* 218. *roku* 1404.

Zamoyski Wacław Zámoyski Káſztelan Lwowski, umarł 1642. *Okolski tom:* 1. *fol:* 3. 7. & *tom.* 2. *fol.* 528.

Ielitczyk z Boglewic Sławicz z Boglewic, herbu Ielitá Káſztelan Czyrski, żył w Roku 1406. o ktorym *Statuta Mazowieckie fol:* 79. &c.

Zamoyski Stániſław Zamoyski, Káſztelan Czerniechowski, położony w nowym Herbarżu *tom:* 1. *fol.* 247. w Roku 1659. o ktorym Procedencya.

Silnicki Gabriel Silnicki, herbu tegoż, Káſztelan Czerniechowski, ná ktorą poſtąpił 1676. *Centuria Potoccii fol:* 125.

Zamoyski Jan Zámoyski, Kanclerz y Hetman Wielki Koronny, umarł 1605. *Monument. Univerſit: Zamoſc: Sarnicki, Bielski, Paſtorius, Sachini p.* 5. *lib.* 6. & *complures.*

Zamoyski Tomaſz Zamoyski, Kánclerz W. Koronny, Stároſta Krákowski, umárł roku 1638. *Monum: Univerſit: Zamoſc: Okolski tom.* 1 *fol:* 147. *Nakielski in Miechov: fol.* 919. &c.

Zamoyski Marcin Zamyski, Podskarbi W. Koronny, umarł 1689. *Monumen. Univerſit: Zamoſc.* & *Genealogia.*

Bieśiad. Jan Bieśiad, Marſzałek Nádworny Koronny, Chorąży Krákowski, herbu Ielitá 1445. *Okolski tom.* 1. *fol.* 342.

Zamoyski Florian Zámoyski Káſztelan Chełski, Hetman Wielki

Koron-

Koronny po Stániſławie Leśniowskim, herbu Roch, Kaſztelánie Czerskim, wźiął Wielką Buławę Koronną, umarł 1572.

Gomolinski. Floryan Gomolińſki, Marſzałek Izby Poſelskiey, Podkomorzy Sierádzki 1598. *Orzechowski in Quincunce & alij.*

Peregrin z Węgleſzyna, Generał Wielkopolski, herbu Ielitá 1388. *Długoſz tom:* 2. *Cromer: lib:* 14. *Okolski tom.* 1. *fol.* 346.

Ielitczyk z Węgleſzyna Tomaſz z Węgleſzyná, Generał Wielkopolski, Kaſztelan Sandomirski, tegoż herbu, umarł 1409. *Długoſz tom:* 2. *Bielski fol:* 289. *Cromerus lib.* 16. *fol:* 390. Poźnieyśi ſą niżey wyráženi w Zamoyskich Procedencyi. Z tąd oczywiśćie wydáie śię, iż żadnego z wyrážonych Honoryuſzow nie maſz dáwnieyſzego, y owſzem wſzyſcy poźnieyśi, Jelitczykowie od nabycia tegoż herbu przez Floryána Saryuſza w roku 1331 Ná dowod záś wſzyſtkich Domow Herbownych ogolnie, to ieſt Jelitczykow, zážywąm ſłow tegoſz ſamego Autora, ktory piſze *tom:* 2. *fol:* 428. *ták:* Wſzyſcy Jelitczykowie rozumieią zá nayſtarſze Gńiazdo ſwoie Moykowice w Sierádzkiey Zięmi, w Powiecie Piotrkowſkim, przy ktorych ieſt Zamek nie daleko ſtáry murowány, rzeczony Surdęga iuż ſpuſtoſzały; á to byłá właſna máiętność Floryána Sáryuſza Rycerzá, o ktorym wyżey. Toć tedy wſzyſcy Jelitczykowie z Familij, Działow, Sukceſſyi y inſzych tranſakcyi Ziemskich y Grodzkich, iáko też y z procedencyi niżey opiſaney, pokazuią śię iáwnie, iż pochodzą dopiero od Floryáná Saryuſza. *Gniazdo wſzyſtkich Ielitczykow*

HERBOWNI JELITCZYKOWIE,

Według *Okolskiego tom:* 1. *à fol:* 345. *ad fol:* 355.

Anſzeńſcy, nie ſą wyráženi w ktorym Woiewodztwie y Powiecie.

Bieśiádowie, z Mokrſka w Sendomirskim y Krákowsk:

Boglewſcy, nie determinowáni gdźie śię znaydowáli.

Borzobohatowie do herbu przyięći od Zaleskiego.

Borzyńſcy, bez poſſeſſyi ná piſani.

Cieſzanowſcy, y Czerminſcy, tákże.

Dąbrowſcy, z Wielkiey Polski, ná Pokuciu, potym w Woiewodztwie Podolſkim.

Dębowſcy od Dębowſkiey gory w Łęczyckim.

Dobrzyńſcy, w Pow: Piotrk:

Dźiduſcy, w Zięmi Przemyślkiey.

Ww Dzie-

105

Dziećiątkowſcy nie ſpecyfikowáni w ktorym Woiew:

Dźiugłowſcy w Kuiáwách.

Gáiewſcy z Gáiu w Łęczyc:

Gierdultcy nie wyrażeni w ktorym Woiewodztwie.

Głowowie w Zięmi Przemyślkiey.

Gołoccy w Płockim Woie:

Gomolińſcy, w Sieradzkim Woiewodztwie.

Jaykowſcy, nie wyráženi w ktorym Woiewodztwie.

Kalińſcy w Woiewodztwie Podolſkim.

Kámoccy, nie nápiſani kędy znayduią śię.

Korytkowſcy, z Pacżánowic w Krákowskim przenieśli śię w Ruskie Woiewod:

Kozlároſcy w Łęczyckim

Laczcy gdźie byli nie maſz piſania.

Laſotowie, w Łęczyckim.

Laſachowſcy, nie ſą wyráženi kędy znaydowáli śię.

Łaźnińſcy z Łáźniná z Łęczyckiego Woiewodz: przenieśli śię w Bełzkie, nábywſzy ſtárego Zamośćia.

Litoſſawſcy, z Bietrzykowá.

Łochyńſcy bez nápiſánia w ktorym Woiewodztwie.

Łukowſcy tákże bez expreſſyi mieyſcá y Dobr ſwoich.

Málleccy, czy Máłeccy, Marćinkowſcy nie nápiſani w ktorym Woiewodztwie.

Miśiowſcy, z Woli Smilowey w Krákowskim.

Modleccy y Moráwiccy nie wyráženi w iákim Woiewodz:

Mokrſcy, z Mokrſká Saryuſzowie w Sandomirſk: byli.

Mośliborſcy, w tymże Wo:

Paproccy, w Łęczyckim.

Pięniążkowie w Krákow:

Pieczkowſcy, Piwákowſcy, y Poſtękalſcy, nie nápiſani w ktorych Dobrách.

Prumienſcy, z Prumna.

Rádogoſcy z Rádogoſzczá w Łęczyckim.

Rayſcy nie wyráženi gdźie śię znaydowáli.

Remiſzowſcy, z Szarzyná w Sierádzkim z kąd y Floryan Saryuſz názwány Anteceſſor tychże Romiſzowſkich, ktorzy potym názwáni Skckowſkiemi od Dobr tegoż Imięnia Skckowká.

Saryuſzowie z Szárzyná w Woiewodztwie Sierádzkim, Powiecie Piotrkowſkim, zkąd názwáni Szárzyuſzowie á potym Saryuſzowie, ná Moykowicách, Surdędzę, Uronikowie, Woznikách y Laſkach w Zięmi Sierádzkiey, Powiecie Piotrkowſkim, Dźiedźictwie niegdy Floriána z Koźla rogow Sáryuſzá, zkąd pierwſze wyniká zrodło Jelitczykow, Saryuſzow, Zámoyſkich &c. Secy-

Secygniowſcy z Pacánowá w Krákowſkim.

Sielniccy, nie ſą wyráženi w ktorym Woiewodztwie

Skorkowſcy, w Sierádzkim

Skokowſcy, iednego Dźiáłu z Romiſzowſkiemi.

Stokowſcy, Strumieńſcy, Szypniowſcy, Szczukoccy, nie wyráženi w ktorym Woie:

Sztokowſcy, od Stokow w Poſſeſſyi Romiſzowſkich.

Tárnowſcy, w Zięmi Sierádzkiey.

Węgleſzynſcy, z Węgleſzyná w Wielkiey Polſzcze.

Wierzeyſcy, z Mázowſzá.

Wilczkowſcy y Wilkowſcy tákże Wrzeſzynſcy nie nápiſani w ktorym Woiewodzt:

Wolſcy z Łęczyckiego w Prusiech y ná Podolu.

Zákrzewſcy y Zeromſcy nie wyrażeni w iákim Woiewdzt:

Záleſcy, w Sieradzkim Woiewodztwie.

Oprocz wyrážonych Imion Szlacheckich u tegoż *Okolskiego* w Xiędze y ná Kártách determinowánych, z poźnieyſzey inweſtigácyi *Nieśieckiego tom.* 2. *fol*: 429. znáyduią śię Herbowni náſtępuiący.

Bielſki.	Gawłowſki.	Łącki	Páchołowiecki.
Chitchen.	Geometer.	Łapczynſki.	Páczanowſki.
Czeczel.	Gorlewski.	Łuczelinski.	Paiewski.
Czerkáwski	Jelitowski.	Mákowski.	Serny.
Dziewałow-	Kámiſzowski,	Micháłowski,	Sokolnicki,
Fanuel (ski.	Kobielski.	Mielelski.	Szydłowski.
Francuz.	Koſſowski,	Mrowinski	Wielkołucki.

PROCEDENCYA
HRABIOW z CIESZOWA
SARYUSZOW ná Zamośćiu Ordynatow ZAMOYSKICH,
Według autentycznych dokumentow, od początkow ſwoich do czáſu teráźnieyſzego,
SKONNOTOWANA.

JUżem wyżey nápiſał, iż pierwſzy Geneárchá w Polſzcze Familij z Koźlorogow Sáryuſzow Zamoyskich, z ſwoiemi rożnych Imion Szlachetnych Procedencyámi, był KOZLOROG I. ná Gieſzowie, czyli Cieſzowie (według poźnieyſzych) Hrábią, w Powiecie Gnieźnieńskim, ktory wraz do

Koźlorog Comes in Gieſzow z Lechem przybył do Polski A. D. 550.

Ww2

do Polski przybył z pierwſzym Monarchą Lechem, Roku od Národzenia CHRYSTUSOWEGO 550. iákom dowodźił, y tu z Geneálogij Domu Przeświętnego Zamoyskich te wyrażąm ſłowá: *Koźlorogius Genearcha cum Lecho primo venit in Poloniam Anno Domini 550. & imprimis in Diſtrictu Gneſnenſi ſedem ſuam locavit, & Comes de Gieſzow à predio dictus. Poſteri ejus in Terra Siradienſi de Surdęga ab Arce, & de Moykowice à prædio ſuper fluvio Pilca condito dicti, ac per Poloniam in immenſum propagati, & omnes de Surdęga & Moykowice ſe procedentiam ducere inferunt, atq; Stemmate Jelitorum, tam directè, quàm indirectè, ab Authore infra ſcripto Floriano Sario procedentes, utuntur.*

Domy ſtarożytne Koźlorogow. Od tego KOZLOROGA I. (oprocz Zdyſławа Kozloroga Arcy-Biskupa Gnieźnieńskiego od roku 1182. do Roku 1199. tą Arcykátedrą rządzącego, y Tomaſzá Koźloroga Biskupa Wrocławskiego, około roku 1232. o ktorym wyżey piſałem,) iáko Floryan Saryuſz, ták wiele Imion inſzych wprzod Koźlorogiem, á potym Jelitami záſzczycáli śię, to ieſt w Wielkiey Polſzcze, Woiewodztwie Sieradzkim, y Łęczyckim zoſtáiący, wyráżeni.

Borczyńſcy.	Kálińſcy.	Piwakowſcy.	Tarnowſcy
Cieſzánowſcy.	Łaźińſcy.	Poſtękalſcy.	Wiłkowſcy.
Czerminſcy.	Laſzczyſzow-	Radrgoſcy.	Wrześinſcy.
Dębowſcy,	Łąccy. (ſcy.	Rayſcy.	Zákrzewſcy
Dzięśiątkowſcy	Łochińſcy.	Remiſzowſcy.	Zaleſcy.
Gaiowſcy.	Maleccy.	Sielniccy.	Zeromſcy.
Garkowſcy.	Micháłowſscy.	Skokowſcy.	Támże znay
Gomolinſcy.	Mierſcy.	Skorkowie.	duią śię inśi.

Item w Małey Polſzcze, znáyduiące śię Fámiliie,

Dźiáduskich.	Makowskich.	Pieniążkow z Wiſowic.
Koryćińskich.	Mokrſkich	Sącygniowskich.
Lukowskich.	Pańanowskich.	Węglęſzynskich.

Byli w Ruśi Korytkowie, Głowowie, Huminſcy, y inśi.

W Mázowſzu Boglewſcy, w Pruśiech Wolſcy, w Ukráinie Szypniewſcy, Koźlorogowie y Jelitczykowie.

Ci wſzyſcy Koźlorogowie, zá publicznym ogłoſzeniem nadánia Floryánowi Saryuſzowi nowego herbu Jelitá, trzech Kopii ná tarczy używáć poczęli, wyniożſzy ná hełm Kozloroga.

roga.

roga. Co poznać z *Okolskiego tom:* 1. *fol:* 345. *Huic novum proclama armorum, Regia largitione & in feliciorem gradum evectione adſcriptum ob militaria merita fuerat:* według *Długoſza* niżey wyráżonego. Oprocz tego, iż przed Florianem Saryuſzem żadnego Domu nie było, ktoryby śię tym herbem pieczętował: dla czego poznieyśi *directè* rozumieią, iákoby Jelitczykowie wſzyſcy nie należeli do pierwſzego Kozlorogá, ále wſzyſcy rozkrzewili śię od Floriáná Sáryuſza, czego przeciwność z tąd kożdy zrozumieć może, iż nie wſzyſcy herbowni piſzą śię Saryuſzámi, ále tylko od niego pochodzący, według náſtępuiącey procedencyi.

FLORIAN Koźlorog, od Szárzyná w Woiewodztwie Sierádzkim, Powiecie Piotrkowskim leżącego, SARYUSZ názwnány, ná Surdędze Zamku, Moykowicách, Wronikowie, Woźnikách, Láskách y Malcu dźiedźic, Kanclerz Łęczycki, według przywileiu ná Łyſą Gorę dánego w Opátowie, Roku 1354. pierwſzy Autor herbu Jelitá, tę rzeczywiſtą, przeciwko poznieyſzego Herbárzá P. *Nieśiecki tom:* 2. *fol:* 427. ma o ſobie wiádomość z ſtárożytnego *Jana Długoſza Roku* 1331. *tom:* 2. *fol:* 83. *Poſtero die, ut primum illuxit, Rex Vladislaus Łokietek in certaminis locum, ad colligenda ſuorum corpora, fœdamq; etiam hoſtibus ſpectandam ſtragem deſcendit, ubi dum ſuorum legit recognoſcitq; cæſorum cadavera, offendit illic unum de militibus ſuis, qui in pugna egregie dimicans, multis confoſſum ſpiculis habebat corpus inter cæſos, & mortuos, ſupinato corpore jacere virum, utraq; manu, patefacta ex vulnere viſcera atq; inteſtina propria attrectantem, Florianum nomine, cognomento Schari; quem diligentius intuitus, & pia illi miſeratione compaſſus, ad milites ſe comitantes converſus. Quàm atrox eſt (inquit) hujus noſtri militis, quem contemplamur crutiatus! Tum ille ſpiritu reaſumpto: atrocior eſt (reſpondet) ſi quis durum vicinum in una villa conſiſtentem, qualem ego ſum expertus, tulerit. Tum Rex: bonô animô (inquit) eſto, ſi enim ex præſenti vulnere incolumis evaſeris, ſcito te liberalitate mea duri vicini ſocietate cariturum. Sublatus inde, perfectam curationem adeptus, Regia quoq; largitione in feliciorem gradum evectus, ſtirpi ſuæ, quæ tres lanceas defert pro inſigni, ex ipſo rei eventu proclama novum Jelita, abrogato vetuſto Koźlorogi, indidit.* Z kąd poznáć

Florian z Kozlorogow Saryuſz.

Dowod rzeczywiſty herbownych Kop'i od Saryuſza.

Xx znáć

znáć, iż od tego czáſu wſzyſcy, ktorzy używáią herbu Jelitá, nie zowią ſię iuż Koźlorogámi, *abrogato vetuſto Kozlorogi.* To ieſt, iż te familie Kozlorogow, ktore przedtym Kozłámi pieczętowáły ſię, nowego Imięnia nábyły od nowego herbu Jelitá názwanego. Ten álbowięm text: *Stirpi ſuæ, quæ tres lanceas defert pro inſigni*, oſobliwie *defert*, rozumie ſię w tęn czás, gdy to Długoſz piſał, dáleko pozniey od Floryana Saryuſzá. Gdyby álbowięm rozumiał tę rzecz przed Saryuſzem, to ieſt, iż wprzod herbu Kopii używáno, niźli Saryuſzowi ſą nádáne, nápiſałby był *deferebat*, nie *defert*. O teyże tranſakcyi *Kronika Pruska Margina Muryniuſza, na kárćie 80. roku* 1331. *dnia* 17. *Września.* Oczem też *Cromer: lib:* 11. *fol:* 203. *in hiſtoria. Miechovita lib:* 4. *cap:* 12. *Schrechius in Iſtula nuptiali, Joannis Zamoyſcii, & Griſeldis Chriſtopho: Tranſylv: Principis, Stephani Batorei Reg: Polon. neptis.*

Explicacya dokumentalna

Stirpis ab illius ſerie prognatus eadem
Bellator Sarius, veteri memorabile genti
Jmpoſuit nomen, Jelitorumque vocari,
Eventu inſigni monitus de nomine juſsit.

Pierwſzy ſyn I z Koźlorogow Saryuſza z potomſtwem ſwoim

PIOTR Saryuſz, Káſztelan Sendomirski, ná Mokrsku y Poſkorowie dźiedźic, ſyn Floriná I. z Kozlorogow Saryuſza, Kanclerzá Łęczyckiego. Drugi ſyn tegoż Zegotá, to ieſt Zygmunt Saryuſz, Chorąży Sieradzki, ná Zamku Surdęga, Moykowicách, Woźnikách, Wronikách y Malcu dźiedzic, od ktorego Procedencya niżney napiſana. *Diviſio Bonorum Petrcoviæ poſt Feſt: S. Franciſci Confeſſoris, Anno Domini* 1345. *Okolski tom.* 1. *fol:* 245. Piotr Florian *binominis*, wſzedł w kontrakty małżeńſkie z Chriſtyną ná Węgleſzynie y Widuchowie, z ktorą miał trzech ſynow; Floriáná Piotrá *binominis*, Proboſzcza, á potym Biſkupa Krákowſkiego, o ktorego powadze, ſpráwiedliwośći, y pobożności, ták nápiſał *Kantſcius*:

Piotr Florian binominis Biskup Krákowski

Egregie tutantur opes Eccleſiæ, & illos
Qui præſunt aris, hæc quoq; tela ſacris.
Non parcunt etiam Regi, è medioq; piorum
Tabidam ut eiciut, perq; ſeqvuntur ovem.]
O! ſi Pontifices eſſent tibi Patria tales,
Non eſſes tantis pervia totq; malis.

O tymże

O tymże Florianie, Biſkupie Krakowſkim, piſał *Długoſz Anno* 1366. *fol:* 168. *Anno* 1370. *fol:* 174. & 175. *Anno* 1378. *fol:* 206. & *Anno* 1380. *fol:* 211. *Jtem Miechovita Chron: lib:* 4. *cap.* 29. *fol.* 248. Iż po Bodziantym, z Iankowa herbu Roża, Biſkupie Krákowſkim, z Prelatury Proboſtwa Krákowſkiego, obrany ieſt Biſkupem Krákowſkim, przez Práłátow Katedry tameczney *via ſcrutinii*, Roku 1367. konfirmowány y konſekrowany od Ierzego Papierża II. w Awinionie, wſparty intercesſyą Káźimierza Krola Polſkiego iáko Patroná ſwoiego; ktory potym widząc ſię bydź ſłabym, wezwał do pokoiu ſwoiego Floriána Biſkupa Krákowſkiego, z inſzemi Kapłánami, dla dyſpozycyi duſzy ſwoiey ná śmierć, y przy nimże żyćia ſwoiego dokończył. Uproſzony od Rzeczy-Poſpolitey; poiachał do Węgier z Ianuſzem Kanclerzem W. Koronnym, upraſzaiąc Ludwiká Krolá Węgierſkiego ná Tron Polſki; gdźie, lubo niektorzy Konſyliarze przeciwni byli iego propozycyi, perſwazyámi iednák y prozbą zdewinkowány Krol Ludwik, przyiął ſkutecznie tę legacyią. Potym Roku 1378. z Synodu Prowincyalnego, przez Ianá Arcy-Biſkupa Gnieźnieńſkiego w Káliſzu celebrowanego, Florian Biſkup Krokowſki, wſzyſtkich Biſkupow y Kápłánow Polſkich prozbą zdewinkowány, z Dobrogoſtem Dziekánem Krákowſkim, do Węgier wypráwiwſzy ſię, zaſtał Krolá Ludwiká w Budźie, gdźie deſideria całego Kośćiołá Polskiego opowiedziáwſzy, rozſądną y miłą orácyą wyperſwadował Krolowi, że bardzo niegodziwa rzecz ieſt, y przeciwna Religii Kátolickiey, áni przyſtoyna Krolowi Kátolickiemu, z świątobliwego náśienia rodzay ſwoy prowádzącemu, áżeby uwolniwſzy cáłą Polskę od Kontrybucyi *Poradlnego*, ſame tylko dobra Kośćielne opłácano, ktore należało pierwey ieſzcze, według ſłuſzności y práwa záchowanego od Pápieżow y Biskupow Kátolickich, uwolnić od tákiey exakcyi. Tákiey perſwazyi Krol zádoſyć czyniąc, dobrá Kościelne wſzyſtkie y żołnierſkie uwolnił od Poradlnego podatku. Przeżywſzy lat 13. ná Krákowskim Biskupſtwie, umarł dniá 6. Lutego, pochowány w Kátedrze pod miedzianą tabulatą, leży w Káplicy S. Tomaſza, przez niego upoſarzoną. Ten w Bodźięcinie Miáſteczku,

Bodźianty Biskup Krakowski herbu Roża

Florian Biskup Krakowski Krola Kaźimierza ná śmierć dyſponował

Tegoż legacya powtorna

Uwolnienie od Kontrybucyi poradlnego.

Xx2 wymu-

108

Fundacye po rożnych mieyſciach

wymurował roſtropną dyſpozycyą Zamek, y ták Bodźiecin, iak y Miáſto Iłżę, muręm y wierzámi w koło otoczył. W Morsku Prebęndę, Kościoł w Dobrowodzie, y drugi w Węgleſzynie wdźiedźiczney wśi ſwoiey wymurował. Kielich ſzczerozłoty, drogiemi perłámi y kámieniámi ozdobiony; kapę y dalmatyki dla Katedry Krákowskiey, ſporządźił. Kámienicę Kápitule Krákowskiey nádał obliguiąc, żeby z niey dwie grzywny dáwáno Wikáriom Kátedralnym na anniwerſarz iego. Ołtarz S. Iana *ante portam Latinam*, nádaną dźieśięciną ná Pielgrzymowicách uprowidował. Przeſtał zyć ná świećie Roku 1380. *Paprocki ſub Stem: Koźlorog, & Miechovi: lib:* 11.

Kaſztelan Radomski Mokrski

Drugi Klemens Saryuſz, Káſztelan Radomski, brat rodzony Biskupa, piſał śię od *Mokrska*, od ktorego pochodzą Mokrſcy Jelitczykowie Sáryuſzowie. Tęn ná Seymie Horodelskim, podczas unii pierwſzey W. X. Litewskiego z Koroną Polską, przyiął do herbu ſwoiego Giertrudá Rycerza Woysk Litewskich, roku 1413. *Okolski tom:* 1. *fol:* 346. Trzeći brat tegoż Dziwiſz, to ieſt Dioniſi Kánonik Krákowski,

Dionizy Kanonik Krakowski

Proboſzcz Szkalmirski. *Diviſio Bonorum inter eoſdem, Anno Domini* 1365. *in craſti. Feſt: S. Martini Ponti:* Petricoviæ, & *Okolski tom:* 1. *fol:* 346. Ci obadwá bráćia, Florian y Dźiwiſz, Kapłáńską ná śiebie wźiąwſzy inweſtyturę, Klemenſowi ſwieckiemu brátu ſwoiemu, wſzyſtkie dobra ſwoie dziedziczne, pod wzwyż wyráżonym Aktem, w Piotrkowie, rezygnowali. Tego Klemenſa było ſynow dwoch, Paregrinus

Peregryn General Wielko-Polski

Saryuſz, *à Węgleſzyn*, Generał Wielsko-Polski, *Cromerus lib:* 4. ktorego ſyn Tomaſz *à Węgleſzyn*, Káſztelan Sędomirski, Generał Wielko-Polski, zá panowánia Władyſławа Jagellona, Krola Polskiego, Zamek *Drahimien*, przez Krzyżakow

Węgleſzynſcy Pacanowſcy Mokrſcy

wźięły, rekuperował. *Cromer: lib: 16. fol:* 390. Od tego záś Węgleſzyńſcy, genealogiczną ſwoię prowadzą procedencyą. Florian od Mokrska Mokrski, ná Pacánowie, brat Peregryná Generała Wielko-Polskiego, ieſt początkiem Jmienia Pacánowskich. *Diviſio Bonorum inter eoſdem Anno Domini* 1383 *Petricoviæ*. Tenże Florian ná Pácanowie Mokrski, miał ſynow czterech, Piotra ná Dźiewiątym, Komornikách, Szulimierzowicách, y Obroſzowicach; Floriána na Pacanowie,

Niegoſtowicách, Ratajách y Szczucinie, od ktorego niżey wyráżona procedencya. Janá Bieśiadá z Mokrſka ná Brudzowie, Widuchowie y Poſkorowicách dźiedzicá, Chorążego Krákowſkiego, Marſzałká Koronnego Nádwornego,

Marſzałek Nadworny Koronny

1455. *in literis Regni & Theſauro:* y czwartego Mikołaiá ná Mokrſku, Woli Oſſowſkiey, Mzurowy, Michowie y Bezorchzdie dźiedzicá. *Exdiviſio Bonorum inter hos fratres, Sandomiriæ poſt Feſt: S. Franciſci Anno Domini* 1419. Z tych bráci od drugiego, to ieſt od Floriáná ná Pácanowie &c. było ſynow dwoch, Florian Podſtoli Krákowſki, y Jan bezdźietny. *Diviſio Bonorum inter eoſdem fratres Visliciæ A. D.* 1481. *prid: feſti Ss. Simonis & Judæ Apoſtolo:* Florian Podſtoli Krákowſki, miał ſynow dwoch, Janá z Pácánowa Autorá Korytkow, ktorego ſyn tákże Florian ná Pácanowie;

Korytkowie Wapowska Kaſztelan Radomski.

tego záś corká Helená Wápowſka, y ſyn Piotr Podſtoli Krákowſki, potym Káſztelan Rádomſki, tegoż ſyn Januſz ná Pacánowie, Szczucinie, Woli Szczucińſkiey, Zgorsku, Niegolewicách, Kępicách, Glinách, Grodzicách, Woli Grodzickiey, Słupách, y Rátáiách dziedzic. Drugi ſyn Piotra, Podſtolego Krákowſkiego, Piotr tákże *Magią* umieiący, ktory umarł 1527. Jánuſz ná Pacánowie &c. miał corek dwie, Urſzulę Stroſzkowską, y Weronikę Siedleſzyńską; ſynow tákże

Stroſzkowska. Siedleſzyńska

dwoch, Stániſłáwá bezdzietnego, ktory fundował ſzpital w Pacánowie, y Dobra ſwoie rezygnował Krzyſztofowi bratu ſwoiemu; ktorego ſyn pierwſzy Jan bezpotomny, Woyciech Mikołay y Hieronim, tákże bezdźietni, oprocz Jędźieiá, od ktorego Stániſław y Iedziey. *Diviſio Bonorum Visliciæ inter eoſdem Anno Dni* 1589. *poſt Domin: miſericor: & in Korczyn A. D.* 1656. *Sabbat: poſt Feſtum Jmmaculatæ Concep: B. V. M.* Drugi ſyn Floryána Podſtolego Krákowskiego, brat Jána Autora Korytkow, był Tomaſz *de Pacanow*, názwany

Secygniowski.

Secygniowski; iáko śię pokázuie z Działu między temiż brátami w Wiślicy Roku 1481. wprzod wſpomnionego pod tymże Aktem, to ieſt przed SS. Szymonem y Judą Apoſtołami. Tego ſyn Piotr z Pacánowa Secygniowski, Sędziá Sędomirski, ktorego Paweł Secygniowski był Rotmiſtrzem *S. R. Majeſtatis*. Jákob Secygniowski, Staroſta Szydłowiecki, brácia rodzoni. Tegoż Jákobá ſyn Dionizy Secygniowski, Biskup Kámieniecki, wielce mądry y rozſądny Prá-

Biskup Kamieniecki.

łat; drugi ſyn Paweł Secygniowſki bezpotomny. Pawła
Secygniowſkiego Rotmiſtrza S. *R. Maieſtatis*, ſynow było
dwoch, Jákob Secygniowski bezdźietny, y Jan, ktory z Tár-
Tarłowna. łowną miał ſyná pierwſzego Pawłą z Nieſzkowic Secygnio-
wskiego, ktorego Piotr Jezuitá; y Iakobá drugiego ſyná, kto-
ry z Stádnicką miał Krzyſztofa, Tomaſza y Ioachyma zá-
Stadnicka cnego Rycerzá w bátálii pod Czczowęm zábitego. Stáni-
ſław ſyn trzeci Pawła Secygniowskiego, Rotmiſtrá S. *R.*
Majeſtatis, powrociwſzy z Moskiewskiey niewoli, z Turká-
mi y Tátárámi woiuiąc heroicznie, w bátálij poległ.

Zygmunt Saryuſz ZEGOTA, to ieſt Zygmunt ſyn drugi Floriána I. z Ko-
źlorogow Sáryuſza, brat rodzony Piotrá Floriana Sáryuſza
Káſztelána Sendomirskiego, na Zamku Surdęga, Moykowi-
cách, Woźnikowie, Wronikách, y Malcu dźiedźic, Chorąży
Sieradzki. *Divisio Bonorum Petricoviæ poſt Feſt.* S. *Franci-
ſci Confeſſor: Anno Domini* 1345. *Okolski tom:* 1. *fol.* 345. Ten
miał ſynow dwoch, pierwſzego Floriáná Saryuſza, Stároſtę
Łęczyckiego, dźiedźicá ná Surdędze, Wronikowie y Woźni-
kách, ktory nábył tákże dziedźictwá ná Wielkim y máłym
Łáźninie; y drugiego Zegotę, to ieſt Zygmunta Dziedzicá
ná Moykowicách, Laſkách y Malcu; tego záś ſyn, Stániſław
z Moykowic, Sędzia Nowomieyſki, zſzedł z tego świátá
bezpotomny, y brat iego rodzony z Malca z Iádwigą Kucz-
Kuczborska borſką, tákże bezpomny. *Exdivisio Bonorum inter Fratres
Sigiſmundi Sarij filios* 1*mo*, *Anno Domini* 1409. 2*do Anno* 1410.
fer: ſecun: poſt SS. *Trium: Reg:* Petricoviæ.

PIOTR Saryuſz, z Anny Odrowążony, herbu tegoż imie-
Odrowążowna nia, ſyn pierwſzy Floryáná Staroſty Łęczyckiego, odpra-
wił kontrákty máłżeńskie z Barbárą, Derſzłáwa z Smogo-
Smogorzewska rzewa Staroſty Rádomskiego corką. Ten wyciąwſzy laſy
ná gruntách Woźnickich, założył ná nich wieś Gomolin, z
Gomolińſcy kąd názywaią śię Gomolińſcy: ſyn iego Mikołay od wśi Gomo-
liná, pierwſzy názwány Gomoliński, Sędzia Ziemski Sieradz-
Rokrzyńska ki, ktorego Małgorzata z Koniecpola Rokrzyńska żona, uro-
dźiłá ſynow czterech, Floryána Kánoniká Wrocławskiego,
Stániſławá Káſztelaná Roſpirskiego, Stároſtę Wieluńskiego,
Kaſztelan Spiczymirski I. Piotra, Cześniká Sieradzkiego, z ktorego Jan Káſztelan Spi-
czymir: zá Królá Stefa Batorego, miał ſynow dwoch, Stáni-
ſławá

ſławá Gomolińskiego, Kánoniká Krákowskiego, y Floryáná,
(od ktorego dalſza pochodzi Gomolińskich procedencya) y
Ianá tákże Káſztelana Spiczymirskiego, za panowánia Zy- *Kaſztelan*
gmunta Auguſta Krola Polskiego, ktorego ſyn Mikołay &c. *Spiczymir-*
co daley należy do Familij Gomolińskich. *ski II.*

MATEUSZ Saryuſz, drugi ſyn Floryána Saryuſza Stáro-
ſty Łęczyckiego, z Anny Odrowążowny, herbu tegoż imię *Odrowążo-*
nia, miał ſynow dwoch, Iákoba ſtárſzego ná wielkim Łáźni- *wna*
nie dziedzica, od ktorego Łáźnińskich procedencya; y Iá-
kobá młodſzego *à Tarnow* Tarnowski zwanego, od ktore- *Łaźinſcy*
go Tarnowskich dalſza procedencya. Włodko, to ieſt Wło *Tarnowſcy*
dźimirz ſyn trzeći Floryána Saryuſza, Staroſty Łęczyckiego,
z Iádwigą *de Borki*, miał ſyná Iakoba, ktory bezpotomny u- *Borkowska*
marł.

JAN Saryuſz, Łowczy Łęczycki, ſyn czwarty Floryána
Saryuſza, Staroſty Łęczyckiego, ktoremu Łáźnin wielki y
Wronikow działem doſtał śię, miał ſyna Dionizego Alexan-
dra *binominis*, Podczaſzego Łęczyckiego, ná Záwádowie ſto- *Dionizy*
lat żyiącego, ktory z Strachną *de Borowo*, miał corek dwie, *Mąż ſtoletni*
Małgorzałę, Pawła *de Zyrowice* żonę, y Dorotę; ſynow tákże
dwoch, Adáma ná Łaźninie dźiedźica, ktorego ſyn zábity
przez Domieſławá z Iankowic, ná Granicách Ziemskich Łę-
czyckich, o czym prawo Roku 1429.

TOMASZ, ſyn drugi Dionizego Alexandra Saryuſza, Pod- *Tomaſz Saryuſz żył*
czaſzego Łęczyckiego, z Strachny z Borowa, był Podkomo- *tákże więcey niż 100.*
rzym Sieradzkim, ktory tákże żył więcey niźli ſto lat, dźie- *lat*
dzic ná mnieyſzym Łaźninie y Záwadowie, *Bonorum quæſi-
tor.* Wdziary, w Woiewodztwie Łęczyckim, ktore dobra wy- z Małgorzatą
mienił zá ſtary Zámość y Wierzbę, w Woiewodztwie Beł- Małgasza Kaszt.
skim zoſtaiące, w dziedzictwie Iędrzeia Piwa, dodawſzy mu Brzezinskieg
pięć ſet grzywien ſummy pieniężney, Roku 1447. zkąd pier Córką
wſzy tu w Woiewodztwie Bełskim poſſeſſor ná Zamościu y
Wierzbie názwány Zamoyski od Zamaśćia, ktore teraz zo-
wie śię ſtarym Zámościem, dla rożnośći Fortecy Zámoy- *Pierwſzy Zamojski*
skiey, potym iuż *de novo* wymurowáney. *Diviſio Bonorum
inter Adamum & Thomam, Dioniſij Alexandri Sarij filios fra-
tres inter ſe germanos, Lanciciæ Anno Domini* 1428. *fer:* 3.
poſt: feſt. Sacratiſſ: Corporis Chriſti. O tymże Tomaſzu Sa-

Yy2 ryuſzu

ryuſzu Zamoyskim, piſze toż ſamo *Okolski tom:* 1. *fol:* 346. mowiąc: Floryan z Łáźnina przenióſł mieſzkanie ſwoie ná Ruś z Łęczyckiego Woiewodztwa, gdy od Iędrzeia Piwo zwá nego, ſtarego Zamośćia nabył, zkąd Zamoyskim nazwány ieſt. Toż ſamo wyraża Jan Zamoyski, Kanclerz y Hetman W. Koronny, piſząc;

Zamoyski od ſtarego Zamośćia nazwany.

Jn ramos plures ſtirps eſt diducta ducentos
Ante annos, ſors cui Lazniniana fuit.
Ex qua ortus Thomas Bełſenſem venit ad oram
Lęcicia ex terra, militiæ ſtudio.
Atq́; Samoſcenſes trans Veprem comparat agros,
Jllius ergo Domus *dicta* Samoyſciadum.

Toż ſamo piſze *Burſius Orat: funebr:* 1. *& Schechius in Jſtula nuptiali, Joanni Zamoyſcio cum Griſelda Bathorea.*

Js Samoyskorum *Gentem ſic nomine dictam,*
A Samoyskanis, *quæ tunc poſſederat arvis,*
Extulit illuſtrem; cui nunquam frigida bello
Dextra; *at inſignis virtus, (ſive improba terras*
Jmperii quateret triſti Bellona flagello,
Sive gerendarum tranquilla occaſio rerum
Vota ſecundaret) fortunam in utramq́; paratam
Egregiè factis ſeſe oſtentabat avitis,
Exemplumq́; ſuo præbebat nobile ſæclo.

Oprocz wyrážonych, expreſſya *Reinholdi Heidenſteinii, de vita Joannis Zamoyſcij, Regni Poloniæ Cancellarij & Exercituum Ducis, lib:* 1. tak nas náucza. *Primus ex ea gente Thomas, Anno à Chriſto nato ſupra* 1447. *in Ruſiam commigravit: quo cùm ſuperiores Reges Poloniæ contingentia Bella cum Ducibus Ruſſiæ gererent, veteribus poſſeſſoribus magna parte, vel deletis vel eiectis, à* Polonicis *Familiis fere nunc tenetur. Hic tamen, cum Ruſsia jam tùm Juris* Polonici *eſſet, quod patrimonio inter reliquos fratres diviſo, nimis anguſte habitare ſibi videretur, patrimonio fratribus vel ceſſo, vel vendito, in* Bełzenſe *primùm* Palatinatu Ruſsiæ, *domicilium conſtituit: quodq́; inter prædia quæ coleret, & alios vicinos pons notabilis interiectus eſſet, ab eodem cùm ipſe, tùm poſteri ejus, Zamoyſcii, tanquam Tranſpontani, more gentis* Polonicæ, *à nominibus prædiorum dominos fere appellantis, nuncupati fuere. A Thoma deinde, non modo ſtirps*

Dowod tegoż z Heydenſteyniuſa.

Zamoyſcy od Zamoſtu nazwani.

ſtirps ipſa latiùs diffuſa fuit, verùm poſſeſsiones etiam alias complures, partim matrimoniis, partim emptionibus adiunctas, complexa fuit. Præcipuè *tamen duæ ſedes eius fuerunt, una Vetus* Zamoſcium, *aliqnot villas obtinens, quod Patruô Vexilliferô Chełmenſe mortuô ſine prole, qui id tenebat, cum Skokowka, paſtea novo* Zamoſcie *ipſe conjunxit. Altera, quam Parens ejus poſſedit, & in qua ipſe natus fuit, Skokowska. Quod Caſtellum antiquitus ligneum, in duorum amnium Weprzycy & Kaline confluentium, inſula ſitum aliquot iterum villarum territorium complectebatur. Ab initio mox ut ſedem domicilii in Ruſsia collocarunt, tum Magiſtratus Municipales, ut Judicum, Subiudicum, Vexilliferorum & ſimiles, mox gerere cæperunt, tum authoritate apud reliquam Nobilitatem valuere.*

Skokowka

FLORIAN Sáryuſz Zámoyſki, Syn Tomaſzá z Małgorzáty, Matyáſza Káſztelana Brzezińſkiego, corki urodzony. *Reformatio coram Actis Lancicien: Anno Dni* 1430. dźiedźic ná Zámośćiu Zámoyſki, żył tákże ſto lat, o ktorym *Jaklikievicius. Arma pietate exercens, poſtquam hoſtis defuerat, cum Aris de Patria contendebat: militiam ducens, vitam humanam quiete, robur immenſum poſteritati conſervavit.* O tym tákże Jan Zamoyſki Kanclerz y Hetman W. Koronny napiſał.

Centum annorum venerandus Patriæ Civis.

Hic pius & frugi traquille tranſiit ævum,
Ultra annos centum protulit uſque dies.
Militia excoluit natos, Muſisq́; ſeveris,
Sic vitæ penſans otia lenta ſuæ.

Ten miał żony dwie, pierwſzą Annę Komorowską, ktorey reformacya w Kráſnym Stáwie uczynioná roku 1480. drudą żone po pierwſzey, miał Jadwigę z Urynowa bez potomną, iák piſze *Okolski tom:* 1. *fol:* 346. z pierwſzą, to ieſt Komorówſką, ſpłodźił corkę Bárbárę, Janá Oſtrowſkiego żonę, reformowaną od tegoż w Bełźie roku 1495. ſynow záś miał dwoch,

Komorowska

Oſtrowski

Mikołaiá Referendarza Koronnego, Kánoniká Krákowskiego, Proboſzczá Tárnowskiego, y Woynickiego, Scholaſtyká Łęczyckiego, Kánoniká Sęndomirſkiego, iák w pokoiu, ták wboiu zacnego y rozſądnego męża, y w práwie biegłego, ſprá wiedliwego, y roſtropnego Sędźiego. Ten bowięm będąc Xiędzem y explikuiąc ſobie, iż z poganámi godźi śię Xiędzom

Referendarz Koronny.

woiowáć, ná hárc wyzywáiącego Turczyná pod Rochátynem zábił, y z Tátárámi mężnie woiował, iáko iego nadgrobek świadczy ná Zamku Krákowſkim wyryty. *Nicolaus de Zamoſcie in Skokowki Floriani filius, Referendarius Sigiſmundi, Canonicus Cracovienſis, Præpoſitus Tarnovienſis, Turcam provocantem ad* Rocha*tynum occidit, prælia cum Tartaris geſsit: nam cum paganis prælia permiſſa ſacratis interprætabatur.* Szerzey o nim piſze *Padniewski in elogiis* mowiąc: Mikołay Zamoyski ná Skokowkách ſyn Floriáná, z Anny Komorowſkiey urodzony, Scholaſtyk Łęczycki, Kantor Sęndomirſki, Kánonik Krákowſki, Proboſzcz Tarnowſki, Referendarz y Sekretarz Zygmuntá I. Królá Polſkiego, *in Toga religioſiſsimus & prudentiſsimus, in bello fortiſsimus, formulas actionum, quæ exſtant, ut erat Juris conſultiſsimus, concepit. Ex Ordinum decreto in legibus componendis & emendandis Reipublicæ operam navavit: In præliis aliquot Tartaricis manu rem fortiter geſsit: ſingulari etiam certamine Turcam provocantem ad Rohatinum occidit &c. Cum Tenciniis & Tarnoviis familiariſsime convixit. Joanniq; Tarnovio Magno, Caſtellano Cracovienſi, ad eam, quam conſecutus erat amplitudinem laudis, à primordiis & author & adiutor fuit.* O ktorym tákże *Jaklikiewicz.*

Mężnie woiował z Poganami

Komorowska

Magnanimus, prudenſq; & ſervantiſsimus æqui,
Addictus Sacris, Martia caſtra colens.
Ad Regem gemitus preſſorum dedulit. Idem
In Turcas armis ſæviit inq; Scythas.
In medio curſu properata morte peremptus,
Deſeruit magnas ſpes Patriæ, atq; Domûs.

Oprocz wyrażonych, tá o nim ieſt nárratywa u *Reinholda* Heydenſteiniuſza de *Vita Joannis Zamoyſcij lib:* 1. *Qui ex Ruſſicis tandem Kozlarogiis latius ſe exerere, majoreſq; Magiſtratus in Aula & Republica gerere ceperit, primus Nicolaus Zamoyſcius, Propatruus Joannis fuiſſe videtur: qui cum & ingeniô valeret & Juris Patrii, domeſticarumq; rerum magnum uſum haberet, cùm* Referendarii *& Secretarii Majoris, amplis honeſtiſſimiſq; muneribus apud Sigiſmundum I. Regem functus fuiſſet, tum* Sacerdocia *amplisſima poſſediſſet. Cujus frater, Avus autem Joannis, Felix, inſe quidem privatæ vitæ deditus, Municipales tamen Magiſtratus præcipuos aliquot geſsit.*

Umarł Roku 1532. Starowolski in Monumentis.

FELIX z Zamościa Zamoyſki, Podkomorzy y Sędźia Ziemſki Chełmſki, á wprzod Woyſki Bełzki, ſyn drugi Floriána, brat Mikołaiá Referendarza, iák świadczy *Paprocki de Stemmat: fol: 196.* Był odważnym Rycerzem, mądrym y ſpráwiedliwym Sędźią: zbił bowięm Tatárow w dźiedźictwie ſwoim Skokowkách, iák piſze *Okolski tom:* 1. y z temiż w okázyi pod Chmielnikiem rezolutnie ſtawał, gromiąc ich wielce; oprocz tego żadney potrzeby woienney nie opuścił, w ktorey by śię Kawálerſkim nie popiſał ſercem. Przez zaſługi ſwoie otrzymał dobra Tworzyczow od Zygmunta Królá Polſkiego, po Obermuncie Stolniku Chełmſkim konferowáne roku 1528. ná ktore przywilij Krolewſki te ſłowá ma: *Nos verò, habentes rationem fidelium ſervitiorum prædicti Felicis de Zamoſcie Tribuni quibus in terris Ruſsiæ agens, ſeſe nobis commendatum reddidit, utpote qui quoties Tartari ad terras noſtras Ruſsiæ invadere conati ſunt, toties ille cum aliis ſubditis noſtris pro ſuis facultatibus invadere & arcere ſolebat &c.* Sławi go tákże Páprocki, dowodząc liſtem Krolewſkim danym roku 1524. ná ſummy pieniężne do wśiow Łabunie y Hruſzowa, iż był mąż roztropny y mądry, mocny y ſzczęśliwy w potyczkách Tátárſkich, oſobliwie pod Chmielnikiem wiele dokázuiąc, mężnie y chwalebnie: o czem też Jan Zamoyſki *in opuſculo Fami: ſuæ.*

Mężny y odważny Rycerz

Przywilii Zygmunta Krola Pol:

Summy pieniezne na Łaboniach y Hruſzowie

Chmielnica me vidit ſotiantem ſangvine dextram
Barbarico, ſocius quem fudit enſis atrox.
Parta meo pretio Skokowka *eſt, conditor arcis*
Sum, *qua nunc liquidum piſcibus exſtat iter.*

Wſpomniawſzy Mikołáiá Referendarza Koronnego, piſze tákże o Felixe *Heidenſtein de vita Joan: Zamoyski lib:* 1. temi ſłowy: *Cuius frater Avus autem Joannis* Felix, *ipſe quidem privatæ vitæ deditus, Municipales tamen Magiſtratus præcipuos aliquot geſsit.* Tenże Felix Zamoyski miał żony dwie, 1mo *voto* Dorotę Smokownę, z Staniſława z Golczycy corkę roku 1509. z ktorą niżey potomſtwo: 2do *voto* poiął Annę z Uchrowſka bezdźietną, ktorey reformacya w Kráſnym Stáwie uczyniona roku 1528. Tenże Felix z Smokowny miał corkę iednę Barbarę, ſynow záś trzech, Staniſławá, Floriána y Mikołáia, według dźiału dobrámi między ſobą

Sukceſsorowie Felixa z Smokowny

112

w Kráſnym Stáwie roku 1548. uczynionego. Florian ſyn drugi Felixa, Chorąży Ziemi Chemłskiey, ożeniony z Kátarzyną z Orſká, zſzedł z tego świátá bez potomnie, náłowách z konia ſzwankuiąc, o czym *Jaklikiewicz.*

Był pod Smoleńskiem pod czas Moskiewskiey expedycyi

Militiam coluit juvenis, Borealeq; Regnum
Vidit, laudis amans, & probitatis amans.
Cervicem fregit pellens leporem, hacq; revicta,
Tardior heu ſubito ſpeſq; vigorq; cadunt.
Sic quoq; non tenuit curſum, quem ceperat, altis
Abſtiuuit curis, & caruit ſobole.

Mikołay trzeći ſyn Felixa z Doroty Smokowny, umarł bezżenny w pierwſzym młodości kwiecie, będąc ná opiece Tárnowſkiego, W. Hetmana y Kanclerza Koronnego, iáko o tym *Jaklikievicius.*

Felicis natus patrui cognominis, atque
Vultu perſimilis, tum indole perſimilis.
Tarnovio ſtuduit, cum magno quoque favore
Jd fuit, ob patrui & patris amicitiam.
Dum pectus mentemq; polit, dum prælia ſpirat,
Stamen ei vitæ rumpit iniqua Dea.

Kaſztelan Chełmski Hetman Woysk Krolew: Zygmunta I, Krola Polskiego

STANISŁAW, ná Zamościu y Skokowce Zamoyski, Káſztelan Chełmſki, Chetman Woysk Nadwornych Królá Zygmuntá I. Strážnik Koronny, Stároſtá Bełzki y Zámiechowſki, *Paprocki o herbach fol:* 196. pierwſzy ſyn Felixá Zamoyſkiego, z Doroty Smokowny, mąż heroiczny, dźielny y zwycięzki, wiele od rożnych Autorow ma pochwał: był álbowięm wielce ludzkim, *integer vitæ ſcelerisq; purus*, choyny liberáliſta, y ſzczodrobliwy dla uboſtwá dobrodźiey, ták w pokoiu, iáko y podczas nátarczywych inkurſyi, ſławny ſwoiey Oyczyzny záſtępcá, w ktorym lubo ognie miłośći Boſkiey y bliźniego pánowały, nie uſtan nie iednák Marſowym tchnął duchem, od śiedmnaſtego wie ku ſwoiego roku, przez lat trzydźieści pięć, częścią ucieráiąc śię w krwawych ná placu utarczkách, częścią Roty y Pułki woyſkowe wodzący, częśią Impérátorſtwo Zołdu y Rycerſtwá Nayiáśnieyſzego Májeſtatu Polſkiego, z tytułem y honorem Hetmańſkim odpráwuiąc, przeciwko Wołoſzy, podczas oblężęnia Chocimſkiego, y potym, gdy powagą y nákázem

Podczas obleżenia Chocimſkiego y ná Wołoſzczyźnie.

nakazem Krolá Zygmuntá pierwſzego, ná Woiewodztwo Wołoſkie wprowadzono y utrzymowáno Deſzpota z Siedmiogrodzkiey Ziemi przez Multány wypędzaiąc, tákże gdy wyrażony nieprzyiaciel z Obozu pod Pomorzánami, pod czas niepogodney y głębokiey nocy uciekáć muśiał, wſzędy dowodnie y przykładnie z woyſkámi ſwoiemi, Wodz Stániſław Zamoyſki tryumfował. Woiował przeciwko Inflantom w Liwonii, pod czas expedycyi Krolá Zygmuntá Auguſta, zá národzenie śię poſłom iego y uczynioną im wiolencyą, ktorzy do wierności y poſłuſzeńſtwa Máieſtátowi, przez niego przymuſzeni pod Pozrolem. Toczył batálie z Moſkiewſkim Wodzem czy Imperatorem, przeciwko Zygmuntá Auguſta powſtaiącym o Inflanty, y granice tegoż Národu. Wielkim był wſtrętem y poſtrachem Tatárſkim inkurſyom, gdy ich wypadánie ná Ruś, zdźierſtwo, zábieránia ludźi, ſwywole y okrućieńſtwá, wſpieráiąc Rzeczpoſpolitą, mężnie gromił, rozpraſzał, wypędzał y oſwobodzał od niebeśpieczeńſtwá pograniczne kráie. Nágnawſzy tłumy Tatárſkie, woyſkiem ſwoim y przyiaćioł ſwoich, dźiwną y práwie nie ludzką ſzybkośćią, bez wſzelkiey impenſy Krolewſkiey záżywaiąc ich; niezwyćiężonego ánimuſzu y do wćipu nie ſpodźiewanego chwalebny dowod uczynił, podcza bátálii Newelſkiey z Moſkwą. Po tey woynie Newelſkiey, zá heroiczne iego cnoty y wiktoryie, ukontentowany ieſt Stároſtwe Bełskim, Stároſtwo záś Zámecháńſkie otrzymał, powro ćiwſzy z expedycyi Radoskowſkiey. Kilká razy Senátorſką prerogátywą był częſtowany, wolał iednák ućieráć śię z nie przyiaćielem, niż w Senáćie śiedźieć, ledwie w pięćdźieśiątym żyćia ſwego roku przyiął tę godność ná śiebie, ták iednákowo; iż niedbaiąc bydź Woiewodą, zoſtał Káſztelánem Chełmſkim. Zył do dniá 6. Kwietnia w Roku 1572. umarł w Roku 53. żyćia ſwego, o czym *Padniewski in Elogijs.* Dodáie *Burſius orat. fune:* 1. te ſłowa: *Multum huic Viro debet tum Ruſsia, parens altrixq; ipſius, Regio clariſsimorum Virorum fertiliſsima, tum univerſa Polonia; non ſolùm ideo, quòd decus & lumen nominis Poloni Joannem Zamoyſcium procreavit; id enim fortunæ eſt: ſed quod procreatum ita educavit & inſtituit, ut*

Podczas Inflantſkiey expedycyi.

Przećiwko Moſkwie.

Pod czas Newelſkiey.

Niedbał o honory częſto z nich exkuzuiąc śię.

Tenże pierwſzy posłał ſyná ná nauki do Cudzych kráiow.

primus iter oſtenderit & patefecerit, quo eundum ſit huic, qui bonus & commodus Patriæ civis ſit futurus; quod ſingularis eſt prudentiæ. Piſze także o nim *Schkrenckius in Iſtula nuptiali*

Ille cruentatos belli Dux maximus hoſtes,
Sive truces Moſchos, quorum nunc fracta poteſtas,
Occubuit, vel Tartaricas Scythicaſq; cohortes,
Et bello & ſumptu ingenti, dum vita manebat,
Contudit, atq; ultra terdenos fortiter annos
Attrivit, retro greſſuſq; referre còègit.
Pro quibus in Regnum *meritis partoq; trophæo,*
Chełmenſes populos victor ditione regebat,
Contentus laude & mediocri ſorte quietus.

Heidenſtein de vita Ioannis Zamoyſcij lib: 1. te ſłowa o nim powiada. *Stanislaus, Pater Ioannis Zamoyſcij, cùm ipſe etiam operam ſuam latiùs in* Repub. *patere vellet, ac vere militaris rei ſtudiô maximè deditus eſſet, cùm in aliquod expeditionibus, utilem atq; fortem operam navaſſet, maximiq; pretij ad Nevelam, feliciter contra Moſchos pugnans, præcipuam laudem tuliſſet; à Sigiſmundo Auguſto Rege, primum Aulicæ militiæ Præfectus declaratus, Præfecturaq; Bełzenſi ornatus; deinde Caſtellanatu etiam Chełmenſe tradito, in Senatum adſcitus fuit.* Tenże Stániſław Zamoyſki, Kaſztelan Chełmſki, trzy rázy śluby małżeńſkie ponawiał, *primô votô* z Anną *de Fulſztyn* Herburtowną, z ktorey Ian Kánclerz y Hetman W. Koronny, iako niżey; drugi Adauctus, umarł w pierwſzym młodości kwiećie; Zofia, ktora w panieńſtwie dźiećinnym z tego świátá zeſzła. *Secundô votô* z Anny Łaſzczowny, corka Anna poſzła zá Łukaſza Oleśnickiego. *Tertiô votô* z Anny Orzechowſkiey; corka Elzbietá, poſzła zá Staniſława Włodká, Stároſtę Hálickiego y Kołomyſkiego; druga Zofia Łukaſza Działyńſkiego, pierwey Podczaſzego Koronnego, potym Woiewody Pomorſkiego żona. R*eformatio coram Actis Bełzen: Anno 1564. & 1570. &c.*

Zony Stániſławá Zamoyſkiego. *Herburtowna.* *Łaſzczowna.* *Orzechowſka.*

Ian Zamoyſki Kanclerz y Hetman W. Koronny:

JAN, Dźiedźic ná Zámośćiu Zámoyski, Kánclerz y Hetman W. Koronny, Generał y Gubernator Krakowski, Bełzki, Malborski, Międzyrzecki, Krzeſzowski, Derpski &c. Stároſta, ſyn Stániſławá Káſztelana Chełmskiego, z Anny *de Fulſztyn* Herburtowny urodzony w Skokowce, gdźie teraz Zámość Forteca,

teca, w pałacyku obronnym, á to Roku 1542. dnia 20. Márcá, w ſtárym Kálendarzu, według *Piaſeckiego*; *Dominicâ Lætare*, według *Okolskiego*; to ieſt dniá 1. Kwietnia, w Kálendarzu popráwnym, iák piſze *Heidenſteinius*. Mąż to był nieoſzácowány, iáko nieodrodny Márſa Polſkiego Potomek, záſzczyt y ozdoba uczonych Laurow, Purpur Senátorskich perłá, niezwyczayney miłośći przećiwko Oyczyzny rytrákt, álbo wćielona miłość, potężny Chrześćiaſkiey wiáry záſtępca, nieprzekonány wolnośći obrońca; z gołá ſerce y duſza Monárchow Polſkich, iák piſze *Okolski tom:* 1 *fol:* 346. *Quem ſi videris in Eccleſia, magnus erat Sacerdos; in Exercitu admirabilis Heros & Dux; in Senatu ſtudioſiſsimus pacis & Patriæ parens. Illius merita in Patriam, fidelitatem in Regem, ſinceritatem in Senatum, amorem in Milites, dum omnes Hiſtorici referunt, jure meritò ego tacebo.* Wielu bowiem piſali o nim, iáko *Piasecki Biskup Przemyslki in Chroni: Melchior* Stephanides, & *Adamus Burſius*, Profeſſor: *Univer: Zamoſcen: Orat:* 1. & 2. *Starowolski in Bellat:* & Hecatomb: *elogio* 19. *Jacobus Schrenckius in elog:* Reinholdus *Heidenſteinius, de vita Ejuſd:* & *de Bello Moſcovit: Sulikowski in Commentario, Cellarius Deſcriptio: Reg: Polo: Bielski w Hiſtoryi* Polskiey, *Orzechowski in Quicunce, Temberski in Chronolog: Synop: Palmi: Corybuthei, Joachimus Paſtorius, opere anterio: & poſtumi:* Paprocki *de Stemmat. Kobierzycki in Vladislao, Zalaſzowski* Profeſſor *Univerſitatis Cracovien: Iur: Reg:* Polo: *Kochowski Annal: Climac.* 3. Okolski *in* Orbe *Polono, Nieśiecki w Koronie* Polskiey, y wielu inſzych, ták Oyczyſtych, iák Cudzoźiemſkich Kronikarzow, Hiſtorykow, Geografow, Oratorow, Pòètow, z ktorych tu dźiełá iego oſobliwſze kłádę.

Hiſtorycy o nim piſzący.

W dźiećinnym wieku, oddany był do ſzkoły Kraſnoſtáwſkiey, Woyciechowi Oſtrowſkiemu, ktory tám uczył poſłany z Akádemij Krákowſkiey *Laureatus*, iáko y inni ná ten czas po wſzyſtkich Kátedrach Profeſſorowie; od niego nábywſzy pierwſzych rudymentow y pobożnośći, poſłány do Dworu Franćiſzká Krolewicza, Delfina Francuſkiego, z kąd poiachał do Akádemij Páryzkiey, gdźie pod ſławnemi ná ten czas Profeſſorámi w Filozofii, Arytmetyce,

Dźiećinność Iana Zamoyſkiego.

Peregrynacya.

Geometryi y Aſtronomii, przez lat cztery, pilnie exercytował ſię; z kąd rewokowany od Oycá, poiachał do Argenteratu, gdźie z Janem Sturmiuſzem, ſławnym w Oratorſkiey wymowie, przez nieiáki czas rezyduiąc, Greckiey grammatyki náuczył ſię, y w Eloquencyi wiele profitował. Potym zá uproſzeniem Oycá ſwego, poiachał do Włoch, wſzelkich náuk Kroleſtwá, gdźie w Padwi, przy Karolu Sygoniuſzu, Profeſſorze ſławnym zoſtáiąc, zábawiał ſię konwerſácyiámi wybornych w mądrośći Mężow, y náukámi, Jurisprudencyi oſobliwie, uſtáwicznie czytáiąc Xięgi ſtárożytne, á náyczęśćiey Doktorow Kośćiołá Bożego, wielce obrzydźił ſobie dyſſydencyą Luterskiey ſekty, po wielu mieyſcách ná ten czas ſzerzącą ſię, y Polſkie Kroleſtwo zárážáiącą, iáko o ſobie powiedźiał: *Dum Latinitatem quæſivi, ſalutem inveni.* Támże napiſał dwie Xięgi *de Senatu Romano*, z podźiwieniem cudzych Narodow, iż tak młody człowiek wielkiemi ſenſami, wſpaniałym umyſłem, ſtarożytnemi erudycyámi, obfitemi ſtylu przedniego ſłowámi, y układnemi rodowitego ięzyká Łáćińſkiego, ták piękne dźieło o Senáćie Rzymſkim nápiſał, iákiego żaden przed tym lepiey nie ſkoncypował. Nie było zwyczáiu w Padewſkiey Akademij, żeby z inſzych Nacyi obieráć iey Rektora, oprocz z Xiążąt, y Senátorſkiey Młodźi Weneckiego ſtanu; ieden tylko Jan Zamoyſki, ták ſię Literatorum upodobał wſzyſtkim, że go w dwudźieſtym roku żyćia iego, ná tenże honor wyſtáwiono, to ieſt roku 1562. iák piſze *Piaſecki in Chronica.* Dźiwował ſię temu Senat Wenecki, ále dowiedźiawſzy ſię, iák roſtropnie, z wſzyſtkich ukontentowaniem, ten urząd ſprawował, wielką o ſobie wznieċił eſtymácyą y Polſkiego Jmienia ſławę, oſobliwie, gdy támże *Volumen Legum & Inſtitutionum* Akademii Padewſkiey zebrał y wydał, iák piſze *Adamus Burſius*, *Starowolski in Hecatom: & Vilchelmus Godolovæus*, *in Notis ad Titi Livij Hiſtoriam lib*: 39.

Xięgi dwie napiſał.

Rektorem obrany w Padwi.

Volumen Legum wydał.

Powroćił ſię do Oyczyzny, roku 1565 o ktorego náukách y cnotách, iż publiczna była z cudzych kráiow fámá, záraz wźięty ieſt do Zygmuntá Auguſta Krola Polſkiego, ktory oddał go Piotrowi Myſzkowſkiemu, ná ten czas Podkanclerze-

Zá powrotem wźięty do Krola.

clerzemu Koronnemu, zá Sekretárża Krolewſkiego, do Koronney Kancellaryi, áżeby uwiádomiony tranſákcyámi Rzeczypoſpolitey, mogł bydź potrzebnym Kroleſtwu Polſkiemu Mężem, gdźie nábywſzy z rożnemi Pánámi znáiomośći, odbierał od nich wielkie affektá y chwałę. Było *Archivum* w Zamku Krákowskim, od ſtárożytnośći, Xiążąt, Monárchow, y Krolow Polſkich, ták dalece zwaryowane, iż w żadney potrzebie publiczney Kroleſtwá Polskiego, nie mogły bydź z niego munimenta záżywáne, częśćią dla nie dowierzánia układáć ich kiedy maiącemu, częśćią dla zepſowániá papierow wielką dawnośćią, częśćią dla nie wiadomych liter y ſtylu, rożnemi chárákterámi y ięzykámi; ktore gdy mu oddane były do rewizyi od Krolá Auguſta y Senatu, przez trzy latá prácuiąc nád niemi, táki w nich porządek uczynił, iż łátwo z regeſtru ná potym wiedźiano, gdźie iákie Munimenta leżą, co ſię w nich znayduie, y do czego potrzebne bydź mogą, zebrawſzy od początku Kroleſtwá, niewiadome potym Monárchom y Senatowi tranſákcye, ták Krolom, iáko y Rzeczypoſpolitey wielce potrzebne. Ktorą pracą będąc Krol Zygmunt Auguſt ukontentowány, dał mu Stároſtwo Zamiechowskie, ále Zamoyski więcey z tąd profitował, iż będąc uwiadomiony wſzyſtkich rzeczy w Polſzcze, ſtał ſię Státyſtą nie porownánym, o wſzelkich ſekretách y potrzebách tego Kroleſtwá wiedzącym.

Skárbiec Koronny z munimentámi oddany

Dáne mu Stároſtwo Zámiechowſkie

Będąc ulokowány ná tey poſſeſſyi, perſwádował mu koniecznie Oćiec, áby ſię ożenił, zá ktorego wolą idący, wźiął w małżeńſtwo Annę, Hieronima Oſolińſkiego, Káſztelána Sendomirskiego, ſynowicę; z ktorą nie przeżywſzy roku, dwoiáka żałoba rázem podkáła go, gdy Oćiec iego w poniedźiałek po Kwietniey Niedźieli, á żoná po Przewodniey, zmárli. W tych żalách, gdy płaczącego Krol Auguſt usłyſzał, ſam przyſzedłſzy do iego pokoiu, czynił mu konſolácyą, łzy iego práwie obćieráiąc, iák piſze *Heidenſteinius*, y dał mu po Oycu Stároſtwo Bełzkie. Táż żona iego, będąc bliska śmierći, mowiła do niego, iż czuię dwoch Anniołow ná czole; iednego w ćiepłey, drugiego w zimney kropli wody, y opowiedźiała mężowi, iż miał bydź wielkim człowie-

Oſolińſka Zona I.

Smierć Oyca Iego y Zony.

Oſolińſka maiącá Ducha Prorockiego.

kiem, że Krol w prędce umrze, y że Dom Zborowskich zginie, *iáko ſąm w ſwoich notátách nápiſał*, co śię wſzyſtko ſtáło.

Po śmierci Zygmuntá Auguſta w nie długim czáśie, bo roku 1572. gdy iuż Zamoyski y radą poważny, y pieniądzmi możny, zoſtawał między przedniemi Panámi, zniozłſzy śię z niemi, uchwalili náprzod ná Seymiku Bełzkim, żeby pod czas *Interregnum* Kapturowe Sądy bywały, ktorych

Sądy Kapturowe ſporządź ł.

przedtym nie znáno, lubo śię wielkie gwałty y zdźierſtwá o tęn czas dźiały. Poſtánowiwſzy záś ſurowe káry ná tymże kongreśśie, zá ſentencyą Zamoyskiego, wſzyſtkie Seymiki poſzły, y onę ápprobowały; z kąd podczas zámięſzania w Rzeczypoſpolitey, pokoy y beśpieczeńſtwo wſzelkie náſtáło, á Forma iego Konfederacyi *De libertate & caſtitate ſuffragiorum, & de tranquillitate tuenda*, przez wſzyſtkie Woiewodztwá w Glinianách byłá przyięta. Podczas Seymu *Electionis* w Warſzáwie, wielkie ſtały śię między Stánámi przećiwnośći, chcąc ażeby *Equeſtris Ordo non viritim* podawał ſuffragia ſwoie, ále tylko przez Posłow kożdego Woiewodztwá, złączonych z Jzbą Senátorską; z kąd widząc nie dobre dla wolnośći Polskiey konſekwencye Zamoyski, *ſeriò* opponował śię, przywodząc Práwa, zwyczaie y przykłady ſtárożytne, iż nigdy Stąn Rycerski od wotow nie był exkludowány podczas Elekcyi; przez co iż cáłey Rzeczypoſpolitey wielce upodobał śię, otrzymał wiarę y miłość u Rycerſtwá cáłego, z niemáłą apprenſyą Senatu, y przećiwnych Partyi: gdźie też y o wotowániu Xiążęćia Pruskiego kontrowerſyą uſpokoił.

Stan Rycerſki utrzymał przy Elekcyi.

Gdy tedy Zygmunt III. Xiążę ná tęn czas Szwedzki, á po tym Krol Polski, był ieſzcze bárdzo młody, iedna pártyá obrałá Máxymiliána, ſyná Ceſarskiego, druga Henryká Xiążęćia Andegaweńskiego, bráta Karolá IX. Krola Francuzkiego, roku 1574. Jan Zamoyski będąc ná ten czas Posłem z Woiewodztwá Bełzkiego, radźił áby Henryká utrzymáć ná Króleſtwie, przekładaiąc przed oczy, że Maxymiliana ſąmśiedztwo dla Polski ieſt nie beśpieczne, y dowodząc oderwaniem niewinnie, należącego do Polski Sląska; Francuźi záś w dalekich kraiách będący, nie mogą Woyska ſwoie ná oppreſſyą wolnośći Polskiey poſełać, y owſzem będąc záwſze w przyiaźni z Turkámi, mogą prokurowáć

Ráda Zamoyskiego.

rowáć

rowáć pákta z Koroną, ktore w tęn czas ieſzcze nie były záwarte. Więkſza tedy partya, Henryka Xiążęćia, Krolem Polskim deklarowáłá zgodnie, y ogłośiła danym z ármát ogniem: gdy záś nie wiedźiánio zgoła, iákim dekretem Rzeczypoſpolitey, y wſzyſtkich Stánow obligowáć cudzoźiemskiego Kándydáta; Zamoyski pámiętáiąc czytány *w Archivum* Koronnym dekret Ludwiká Krolá Węgierskiego, podczas Elekcyi ná Tron od Stánow Polskich ferowány, nápiſał go, y podał do tego náleżącym, áby go według dawniey ſzych preſkrypcyi do Henrynka nowo obranego przez Posłow odesłano, y przyśięgi iego ná wyrázone punktá wysłucháno.

Dekret nápiſany.

Obráwſzy tedy Posłow, poiachał z niemi Ian Herburt Káſztelan Sánocki, y Ian Zamoyski Stároſtá Bezki; lecz przybywſzy do Lipská, zátrzymał wſzyſtkich Auguſt Xiążę Elektor Sáſki, pokiby nie miał rezolucyi od Ceſarza y Xiążąt Imperátorskich, ieżeli mogą bydź beśpiecznie z ſwoią legácyą przepuſzczeni do obranego Xiążęćia Henryká. Wysławſzy tedy z Lipska Posłowie Herburtá y Zamoyskiego do Drezdna, łátwo przez orácyą iego u Auguſtá Xiążęćia wskoráli, że wſzyſtkim wolney podroży pozwolił.

Poſelſtwo.

Przybywſzy do Paryżá, miał do Henryká orácyą Zamoyski imieniem Poſelſkiey kompánnii, od Stánow Krolewſtwá Polſkiego, ogłaſzaiąc go Krolem, y dekret mu oddał z kollácyą cáłego Kroleſtwá.

Mowa w Páryżu.

Wiedząc iuż Krol Henryk o áffekćie y rádách ſkutecznych Zamoyſkiego pod czás Elekcyi, naywięcey mu przyiaźni y konfidencyi do śiebie pozwalał, łącząc go z pierwſzemi Dworu ſwoiego Miniſtrámi Gabinetowemi; á przyiacháwſzy do Polſki, konferował mu Stároſtwo Knyſzyńſkie, doſyć intratne y wygodne.

Affekt Krolewski.

Stároſtwo Knyſzyńskie.

Ze zas Jan Zborowſki, Stároſtá Odolánowſki, promotor Luterſkiey ſekty, domágał śię *ſeriò*, ażeby Krol Henryk przyśiągł ná utrzymowánie teyże herezyi, nárobiwſzy tám wiele fakcyi; odradźił Zamoyſki z inſzemi Poſłámi, ażeby tego Krol nie uczynił. *Maximil: Fredro fol: 117.* Przeto Zborowſki, powroćiwſzy do Polſki, ták dálece poſomentował adherentow ſwoich, z wſzyſtkiemi dyſſydentami; iż przyſzło bliſko do tego, żeby álbo uczyniły Stány ábrogácyą od Elekcyi Xiążęćiá Henryká, álbo ná czas długi Koronácyą

tegoż

tegoż odłożyły, álbo żeby Krol przyśiągł ná utrzymowánie dyſſydentow. Zábiegáiąc wſzyſtkiemu Zamoyſki rádźił, áżeby uczynić dyſſindentom kaucyą do przyſzłego Seymu w teyże propozycyi, ktora nie tylko do ſamego Krola, ále y do Rzeczypoſpolitey náleżáłá, á tymczáſem ſprowádzonego, zá obrániem Stanow, Xiążęćia Henry:.á Koronowáć, dając rácyą: że partykularna pretenſyá, nie powinna czynić prewárykácyi zdániu całego Kroleſtwá, podczas Elekcyi. Záczem inaugurcyą promowowáno, y Koronácyą obránego Xiążęćia uczyniono, lecz po kilku mieśiącách dowiedźiawſzy śię o śmierći brátá ſwego, Ludwiká IX. Krolá Fracuzkiego, Henryk odiachał, y wroćić śię więcey do Polſki niechćiął.

Rada Zamoyſkiego.

Trwáła nieuſtáiąca, Xiążćia Máxyliána do Korony przez ten czas pretenſya, z wielkim niebeśpieczeńſtwem partyi Henrykowſkiey, gdy podczas kongreſſu Sięćiechowſkiego, y Litwá przekupiona, ármatno ziechała śię, y Tátárzy zá powodem iego w Ruſkie wkroczyli kráie. Wiedząc záś Zamoyſki o tráktátách, cáłym rozdźiałem opiſánych y poprzyśiężonych, między Domem Auſtryáckim, á Kroleſtwem Polſkim, w ktorych wyrážono, *ne ad alterius Regna alter aſpiret*; ſekretnie tego kommunikował przyiaćiołom ſwoim, żeby podczas Elekcyi nic o ábrogacyi Kroleſtwá Henrykowi nie wſpomináć: iákoż y Poſłowie Máxymilianá byli w tym przeſtrzeżeni, áby inſzą kondycyą Kroleſtwa nie przyimowáć, poki wprzod nie będźie ábrogowáne Henrykowi; ná co gdy śię partye zgodźić niemogły, nic nie uradźiwſzy, roziechali śię. Gdy záś Tátárzy iuż pod ſąm Lwow podſtąpili, zá trzećim Kongreſſem w Wárſzawie, obrali Xiążęcia Maxymiliana II. iuż ná tęn czas Ceſarza, y przez Opalińſkiego, Márſzałka Koronnego, Krolem go ogłośili, że inſzego do Korony nie mieli Kándydatá: bo Jan Koſtká, Woiewoda Sendomirſki, y Jędrzey Tęczyńſki, Woiewodá Bełzki, od Rycerſtwá podáni, przyiąc konkurencyi ná śiebie niechćieli. Roziechawſzy śię, druga partya nátomiaſt przybyła, gdźie rádząc o Kandydatách, wſpomniał im Zámoyſki o Annie Krola Zygmuntá Auguſta śioſtrze; ktora nie zámężna zoſtáwała w Polſzcze. Ją tedy po trzech dniách Krolową obráli, roku 1575. y zá mężá iey náznáczyli Stefana Bátorego, ieſzcze bezżennego, żeby ták intereſs, iák wotá ſwoie, pogodźili. Gdy tedy niezgoda w obránych Kándydátach pokazała śię, ogłośili znowu Kongreſs wſzyſtkich Woiewodztw do Jędrzeiowá, ná ktorymby rozſądźili, ze dwoch obránych, iednego dla śiebie pożytecznieyſzego, y żeby konkludowáli, ktory ſłuſznie ze dwoch ieſt obrány. Tám ziacháwſzy śię, cáłą rzecz Przednieyśi Pánowie, ná Zamoyſkiego zdáli, przy obecnośći ſwoiey; ktory wiele prácuiąc, tego dokazał, że Stefana Bátorego Elekcya *tanquam legitima* approbowána, á Maxymiliána abrogowána była. Tym czaſem, gdy Maxymilian ziazd Stanow Imperatorſkich w Rátysbonie złożył, tráktuiąc o tey Polſkiey rewolucyi; Stefan Bátory przez Posłow ſprowádzony do Lwowá, wźiął ślub z Anną Sioſtrą Krola Zygmuntá Auguſtá; á po tym do Krákowá poiachawſzy, przez Stániſłáwa Kárnkowskiego, Biſkupá Krákowſkiego, oboie byli koronowáni, roku 1576. że Arcy-Biſkup Gnieźnieńſki, trzymał ſtronę Máxymiliána.

Xiążę Maxymilian.

Dáremna Konwokácyá.

Obrány Maxymilian. II.

Anna Krolową obrana z Stefanem Batorym.

Abrogacyá Maxymiliana.

Będąc Żomoyſki ná tęn czas dopiero Zámecháńſkim, Bełzkim y Knyſzyńſkim Stároſtą, roku Pańſkiego 1576. á żyćia ſwoiego 34, w wielkie wpadł reſpektá u Krolá Stefaná, ktory záraz po inaugurácyi myślił o tym, áżeby go Kanclerzem uczynić dla pomocy ſwoiey, przeto Walentemu Dembińſkiemu, Kánclerzowi Koronnemu, konferował Kásztelánią Krákowſką, y Duninowi Podkanclerżemu, Kánclerſtwo Koronne, á Jana Zamoyſkiego wokował ná Podkanclerſtwo, roku 1576. według *Piaſeckiego*; lecz w krodce Dunin zoſtawſzy Biſkupem Płockim, pieczęć Więkſzą otrzymał Zamoyſki. Trwałá o tęn czas rożność wielká, między Partyámi Máxymiliána y Batorego, ieſzcze nie uſpokoioná, częśćią o Elelekcyą, częśćią o Stároſtwá y Krolewſzczyzny deklárowáne od obudwu, á od Bátorego konferowáne rożnym Pánom Przednim y Szlachćie, woynę ćięſzką z iedney ſtrony od Máxymiliana ogłáſzáiąc, z drugiey ſtrony Moskwá wkroczyłá w Inflanty y Litwę, okrućieńſtwá wſzelkiego rodzaiu wywieraiąc. Ná Ruśi Tátárzy do tych czas gráſſuiąc, práwie pod ſąm Lwow, ogniem

Reſpekt Krola Stefana.

Zamoyski Kanclerżé W. K.

Wielkie rewolucye.

gniem y mieczem wſzyſtko dezolowáli. W ták wielkim nieſzczęśćiu, widząc Zamoyski porożnione Synow Koronnych áffekta, naprzod ſtárał śię o to, áby wſzyſcy Officyáliſtowie Káncelláryi, iemu podlegli byli, y áktá ſwoie z podpiſem imienia ręką włąſną Krolowi, lub Kánclerzowi pooddawali, gdźie wiele zdrády poczynioney, ieſzcze za Krolá Zygmuntá Auguſtá, áż do iego czáſu, w konferowánych beneficyách rożnych, zá przekupieniem, poſtrzegłſzy; iednych od Káncelláryi álienowáno, drugich ſkárano, á inśi zoſtáli śię. Radźił záś Zamoyſki, áby ogłoſzono publicznie po Woiewodztwách, iż Krol Bátory, ukrzywdzonym w wákanſách, chce rekompenſowáć: więc iák Pánowie, ták Szláchtá, przećiwney ſtrony, zieżdżaiąc śię do Krolá, prośili o klemencyą zá popełniony wyſtępek przepráſzaiąc, y protekcyi rekommenduiąc śię, ná wierność przyśięgáli. Krol Stefan przyimuiąc wſzyſtkich dobrym áffektem, nie tylko darował urazy ſwoie, ále też y záwźięte ná śiebie Domy, o honory y wakánſe *ſubreptitiè* z Kancelláryi wychodźące przez nie mały czás, poiednał; dáiąc ukrzywdzonym wyrażne z pieczęćiámi y podpiſem deklárácye, do pierwſzych wákánſow, według záſłużenia y godnośći, y to w Aktá Nádworne ingroſsowáć kazał. Zamoyſki záś nápiſał Káncellaryi Officyáliſtom reguły, iák śię ná potym ſpráwowáć mieli; ktore do tych czás ſą obſerwowáne, á co przedtym zá przywileie wielkie ſummy bráno, to pod kárą ſkáſował, y poſtánowił, zá bárdzo małą kwotę, wydáwáć wſzelkie expedycye. Ták zá iego rozporządzeniem y ſkuteczną porádą, w krodce ná kilká tyśięcy Pánow y Szlachty Krolowi Bátoremu przyprowádźił do iednośći y poſłuſzeńſtwa. Zeby záś inſze záwźiętośći pouſpokáiáć, rádźił Zamoyſki, do Pryncypałow y Národow, Máxymiliána ná Kroleſtwie Polſkim utrzymuiących, iáko to do Oyca Swiętego, ná Kongreſs Ratysbońſki, do Máxymiliáná y Xiążąt Imperatorſkich, do Cára Moſkiewſkiego, y Tureckiego Imperátora, z liſtámi porozſełáć; ktore Zamoyſki roſpiſował, donoſząc o práwách y rozporządzeniu Kroleſtwá Polſkiego, z oświádczeniem śię przyiaźni y dobrowolnośći ſąmśiedzkiey Krola Stefana. Ná oſtátek, iż Gdáńſzczanie niech-

Porządek Kancellaryi przez Zamoyskiego.

Uſpokoienie za rádą Zamoyskiego.

Reguły Zámoyskiego Officyáliſtom.

Národow uſpokoienie.

niechćieli Batorego za Krola y Pána ſwoiego przyznáć, máiąc rożne pretenſye wſzczęte ieſzcze za Krola Auguſtá; więc Zámoyski, chcąc y tych przyprowádźić do poſłuſzeńſtwa, perſwadowáł Krolowi y Stanom, ázeby niektore rzeczy pozwolone im były, ktore bez Seymu mogły bydź przyznane; inſze ná Seym przyſzły rezerwuiąc. Tymczaſem, lubo pod czas obrady w Ratysbonie, nagle Maxymilian umarł, Gdańſzczánie iednak niechcąc odſtąpić pretenſyi, upornie domagali śię, áby Krol Stefan ná práwa ich przyśiągł, lubo w poſpolitośći iuż to był wykonał w Krákowie. Zaczem Krol rozgniewány, y Stany Polskie, po zakończonym Seymie Toruńskim, poſzli z Woyskámi ku Margieburgowi, á potym pod Gdańsk, gdźie tameczni Obywatele, wźiąwſzy protekcyą Krola Duńskiego, mocno śię bronili, częſtokroć ná náſzych wypadaiąc, ktorym Zámoyski z ludźmi ſwoiemi, naypierwey zawſze odpor dawał; za tym przekonani od Koronnych, uczynili proźbę do Elektorow Imperatorskich, aby śię do Krola za niemi przyczynili, o pokoy y łáskę Krolewską upraſzaiący. Na Kongreśie tedy Margieburgskim, były przez Poſłow inſtancye przyięte, pod tą kondycyą przez Zámoyskiego wynaleźioną, áby Imperium odſtąpiło od pretenſyi ſwoich do Gdańſzczanow, ktore zawſze mieli, będąc ſollicytowáni do publicznych podatkow Imperatorskich, y pozwy im wydaiąc do Elektorow o nie zapłacenie; ponieważ czynią za niemi interwencyą do Krola Polskiego, iako zawſze do niego tylko ſámego należącemi, y żeby na potym, żadnego práwá do nich ſobie nie uzurpowali. Co przyznawſzy Poſłowie, Krol im prawa potwierdźił, á oſobliwie konſerwacyą Religii obwárował, á rebellizantow przednieyſzych, iednych *mulctâ pecuniariâ*, drugich proskrypcyą z Margieburga skarał, zá powodem y perſwazyią Zamoyskiego, dáruiąc im żyćie, roku 1577. Podczas tey tranſakcyi Pruskiey, zaręczył śię Zámoyski z Chryſtyną Xiężniczką Radźiwiłowną, Mikołáia Woiewody Wileńskiego, potym Marſzałka y Kanclerza W. X. L. corką, z ktorą ślub y weſele ſolenne odprawił w Warſzawie, z wielkim od Krola, y rożnych przyiaćioł applauzem.

Akcya z Gdańſzczánámi.

Smierć Maxymiliáná.

Bátália Gdańska.

Kondycya potrzebna Polſzcze.

Kara Gdańſzczánow.

Druga Zona Zamoyskiego Rádźiwiłowna

Seymowe kontrowerſye. Ná tymże Seymie, uchwalaiąc expedycyą Woienną przećiwko Moskwie, dla odzyskaniá Inflant, Połocka, Smoleńska, Kiiowa, y inſzych mieyśc przez nich przywłáſzczonych, między wielą trudnośćiámi, nie chcieli Pánowie y Szláchtá do niczego przyſtąpić pierwey, poki by Krol ich ſprawy záległe, zá Zygmunta Auguſta nie rozſądźił, y krzywdy do ſatisfakcyi nie przyprowadźił, máiąc wzgląd ná ſukceſſorow ſwoich, wyieżdżaiący ná bátálią. Czym rozgniewány Krol Stefan, porwał śię do miecza ná Tronie, podczas Seymu *Rezolucya Zamoyskiego.* mowiąc: *Vos Poloni, aut me Judicem vultis habere? aut Regem?* lecz Zamoski w punkćie zważywſzy bardzo złe z tego konſekwencye, oraz kochaiąc Krolá nie mniey, iák y Rzeczpoſpolitą, y ufaiąc Jego łáskáwemu ſercu, porwał śię tákże do ſzábli, mowiąc: *Rex, ne moveas ferrum, Regum Electores ſumus, ſed detruſores tirannorum.* Zá to będąc mu o- *Początki Trybunáłu.* bligowána Rzeczpoſpolita, tym bardźiey polegáłá ná iego radách. Jákoż ułátwiáiąc potrzebne do Krola inſtáncye, Senatu y Szláchty, o uſpokoienie domowych intereſsow; áżeby Majeſtat uwolnił od ciężkiey y náprzykrzoney Sądow obligácyi; tákowe dał *Conſilium* ná Seymie, roku 1579. Ponieważ Rzeczpoſpolita, nie pierwey przećiwko nieprzyiáćiela ruſzyć śię chćiała, niżby ſpráwy ich Sądem uſpokoione były; przeto poſtánowić życzył ná tymże Seymie, áby z więkſzych Woiewodztw dwoch Sędźiow, z mnieyſzych iednego, co Rok obieráno, ktorzy by przez iednę połowę *Rozporządzenie Sądow.* Roku w Lublinie, ſpráwy Máłey-Polski; przez drugą połowę w Piotrkowie, ſpráwy Wielkiey-Polski, ſądźili. A że o toż ſámo ná Seymie, nie mniey domagało śię Duchowieńſtwo, dla ukrzywdzenia Kośćielnego; przeto dał táką rádę Zámoyski; áby, ile kroć przypádáć będźie iáka ſpráwa Kośćielna, rownie ſześćiu Duchownych Sędźiow, y ſześćiu Swiedzkich, wraz záśiadáli; między ktoremi, gdyby zgodney nie było ſentencyi, dopiero przez appellácyą ná Seymie przyſzłym, áżeby tákowa ſpráwá rozſądzona byłá. Ták obwárowáwſzy Szláchtę Sądámi, dla blisko náſtępuiącego w Litwie niebeśpieczeńſtwá od Moskwy, tym łátwiey zgoda ná woynę ſtáneła, R. 1579. Lubo Zamoyski żadnym ná ten czas nie był Officyaliſtą Woyskowym, ále tylko iáko Senátor y Kán-

Kanclerz, Krolowi aſſyſtował; 600. iednak piechoty wodząc zá ſobą, pożytecznych w boiu, niemi był pomocnym, lecz bárdziey ſwoiemi konſyliámi ná każdym mieyśću iáko Káncletż, niechcąc śię wdawać w Woyſkową dyſpozycyą. *600 Piechoty Zamoyſkiego.* Jákoż zá pierwſzą expedycyą Krol z woyſkiem Połocka y Zámku dobył, á zátym całe Woiewodztwo odebrał, przez 17. lat w Moſkiewſkich rękách zoſtaiące z wielką tyrannią dla Polakow, o ktorey tranſakcyi *Łábęcki, Stároſta Rochatyński, w inſtrukcyi młodźi fol. 87, Roku* 1579. *Połock odebrany.* Stefan Batory obległ Fortecę, śilno broniącą śię, ktora przez kapituláćyą poddała śię, za wolą Gárnizonu y mieſzczán, choć ná to nie zezwolił Biſkup y Kommendant, y ná kápituláćyą nie podpiſał śię. Po obięćiu Fortecy, Biſkup y Kommendant z Cerkwi wźięći, do ktorey ućiekli śię, y pod ſtraż dáni Podſkárbiemu Litewſkiemu. W tym mieśćie ználeźli Zwyćięzcy wielkie znáki okrućieńſtwa, gdźie widźieli ſwoich Polakow, iednych w poł rozdartych; drugich z związánemi w tył rękámi do połowy zwárzonych w wielkich kotłách; drugich wpoł przećiętych; innych ze wnętrznośćiámi wypuſzczonemi; co Polacy obaczywſzy, chćieli Moſkwę wyćiąć; lecz Krol im dla dotrzymania wiary nie pozwolił, owſzem im dał pewny konwoy ná mieyſce náznáczone. Potym do Polſki ná Seym Warſzawſki Krol odiachał, ná ktorym ułatwiwſzy intereſſa rożne, powtornie wyiechał z Woyſkiem do Wilná przećiwko Moſkwie, Roku 1580. gdźie Mielecki Hetman Koronny, exkuzuiąc śię z przyſzłey woyny nie poſłuſzeńſtwem Węgrow y Niemcow, *Mielecki.* oddał Krolowi buławę; záczem ſąm Krol będąc Imperátorem Woyſka Generálnym z náprzykrzeniem ſwoim, konferował ią Zamoyſkiemu; *Włádza Woyſká Zamoyſkiemu oddana.* o czym dowiedźiawſzy śię przez rozgłoſzenie, wiele przednich Szláchty do niego zćiągnęli, częśćią zá powabem áffektu ku Jego ſławie y mądrośći; częśćią dobrą opinią, że będźie niemi roſtropnie y doſkonale rządźić; częśćią że śię ſpodźiewáli prędſzych od Krola reſpektow, przez iego zálecenie. Zátem, udał śię Krol ku Wielkołukom, roku 1580. á Zamoyſki pod Fortecę Weliſz ſtoiącą nád rzeką Duną, z Litwy wypływaiącą, do kąd przez láſy gęſte z woyſkiem *Weliſz odebrany.* prze-

przedarłſzy ſię, nie ſpodźianie przybył pod ſámo miáſto, gdźie zaráz ſzáńce y okopy záłożywſzy, ſtrwożone Prezydium iego przybyćiem, nigdy tam tędy nieſpodźiewánęm, wydawſzy tylko *ſalve* iednego dnia, zaraz poddali śię, roku 1580. dnia 9. Sierpnia, tak niedoſtátkiem prochow w fortecy, iáko też y zápaleniem brámy przez Urowieckiego, Regimentarza Woyſk Zamoyſkiego, pomięſzáni. Gdźie Gárnizon Polſki zoſtáwiwſzy, Zamoyſki udał się zá Krolem pod Wielkołuki, á tam ſtanąwſzy, ſzeroko woyſka rozłożył. Po trzech dniách, do bliſkiego áttáku Zamoyſki przyſtępuiąc z ludźmi, po kilka rázy dobyć oblaney wodámi, y potężnemi otoczoney wáłami Fortecy nie mogł; záczem nágotowáwſzy do wielkiego ognia materyą táką, ktorą im bárdźiey gáſzono, tym śił więkſzych nábierála; kazał ią pod Fortecę záprowádźić, przez rozćiągnione ná błotách przeprawy, y wał przekopawſzy, zápalić pod Baſztą wielką, dárniem ná trzy ſążnie okrytą, wprzod z ármat więkſzych, z okopow ſwoich, dźiury w niey poczyniwſzy, áby śię prędzey zápáliłá. Poſtrzegłſzy ogień Prezydium, wſzelkiemi śiłámi y ſpoſobámi, zátłumili go; lecz tym więkſzych śił w ſobie nábrawſzy, drugiey nocy ſtraſznym pożarem wybuchnął, Kośćioły, budynki, y ludźi paląc: tym czaſem woyſka przepráwiwſzy śię, reſztę Moſkwy wyćieli, roku 1580. dnia 5. Wrześniá, będąc rozdrażnioni niepomyślnym áttákiem pokilká razy, y Fortecę odebráli. Pomknąwſzy pod Uświát, poddał śię mu z Zamkiem. Podobnym ſpoſobem Newelſką y Zabołocką Fortecę z Zamkiem, ná błotách ſzeroko rozlewáiących ſtoiącą, y przyſtępu żádnego lądem nie máiącą, oprocz długich moſtow, ktore támeczne Prezydium znieſło; z ćiężką pracą, przy wielkich niepogodách dobywſzy, roku 1580. dnia 23. Pazdźierniká, y Gárnizon ſwoy w nim oſádźiwſzy; wrocił śię zá Krolem ná Seym do Wárſzáwy z Zwyćięſtwámi.

Urowiecki

Wielkiełuki wźięte induſtryą Zamoyſkiego.

Uświát, Newel y Zábołock o debrał.

Seym zákończywſzy, Krol y z nim Zamoyski, powrocił do Wilna, gdźie mu zdał Popis, do ktorego wiele znácznych y zacnych Jmion przyſtąpiło, iák piſze *Zalaſzowski Jur. Reg: Polo: tom: 1. fol: 164.* z *Piaſeckiego: In ſuam clientelam attraxit militares omnes, & Ruſsiæ penè univerſæ Primarij, quiq; ipſi adhærebant, partim neceſsitudinibus, quas cum multis Optimatibus, & vetuſtioribus Proſapijs contraxerat, eum ſequebantur.* Z támtąd w krodce przybyli do Wielkich Łukow, gdźie záſtáwſzy Krzyſztofa Dźierżka poſłánego do Moskwy, liſt pełen zelżywośći y złorzeczenia Krol od nich odebrał przez niego poſłany; ktory ſpoſponowawſzy, niechćiał ná niego odpiſáć; lecz Zamoyski tę rzecz uznáiąc bydź z deſpektem Májeſtátu, obſzernie y gruntownie ná wſzyſtko odpiſał, nie bez wielkiego podźiwienia Moskwy. Z tamtąd ruſzywſzy, przyſtąpili do Záwołocka, gdźie zgromádzeni Wodzowie Polskiego woyska, radę uczynili z Krolem, o poſtánowieniu Hetmána, po rezygnacyi buławy Mieleckiego Widząc Krol do tey funkcyi Zamoyskiego bydź nayſpoſobnieyſzego, y cáłe woysko iemu nie mniey przychylne, iáko też poſłuſzne z wſzelką eſtymacyą y życzliwośćią tey władzy wakuiącey, ogłośił go Hetmánem W. Koron: y Wodzem Generálnym całego woyska, roku 1580, naywyżſze iednák Imperium y włądzą pierwſzą wſzyſtkich, przy ſobie zoſtawił. A lubo Zamoyski był iuż Káncierzem, nie mniey o nim rozumiał, że może obadwa Officya rázem dobrze y chwálebnie expedyowáć, iáko y Jan Tarnowski, ktory wraz był Káſztelanem Krákowskim y Hetmánem. Zupełną máiący iuż władzą, Oſtrowa Zamku, mieyścem y ludźmi dobrze opatrzonego, ſzturmem do poddania śię przymuśił, roku 1581. Z támtąd ruſzywſzy śię z woyskiem pod Pleſzkow, miaſto obronne, y wielkie wzdłuż ná 5000. krokow, wſerż ná 3000. murem ze wſzyſtkich miaſt y Fortec Moskiewskich naypotężnieyſzym, otoczone; przez ktore idąc rzeka *Wełyka* imieniem y rzeczą wielka y głęboka, z ieźiora *Peyba* wypływáiąca, ná dwoie go dźieli, á w nim ludźi obronnych y poſpolſtwá mnoſtwo wielkie záwárte było. Tám poſtrzegłſzy Zámoyski woysko źle wyprawne, częśćią pod kommendą Krolewską, częśćią pod Mieleckiego ieſzcze zoſtáiące, bez prochow, ktorych máło wźięli, a reſzta kazuſem zgorzała w drodze; muśiał śię ná

Popis Zámoyskiego.

Liſt Moskiewski.

Zámoyski ogłoſzony Hetmanē W. K. y Wodzem Generálnym.

Pleſzkowska forteca.

Nieoſtrożność.

Pleſzkowsk: obleżenie. ná źimę zoſtáć, obleżęniem Fortecę do poddania śię kon-
winkuiąc. Tám po wſzyſtkich páſſach, mocne ſtraże po-
rozkładawſzy, żeby naymnieyſzego pośiłku, ták do żyćia,
iáko y aukcyi woyská mieć nie mogli, okopawſzy śię y
ſzańce porobiwſzy dla obuzu mocne y beśpieczne, źimo-
Rada Zamoyskiego. wał z wielką niewygodą. Rádźił záś Krolowi Zamoyski,
áby Woyska ná źimę zoſtáwiwſzy pod Pleſzskowęm, ſąm
śię do Polski powrućił, dla wygody ſwoiey y uczynienia
rády z Rzecząpoſpolitą, o dalſzym procederze z Moskwą,
przyſpoſobieniu ludźi, y potrzebnych do áttáku rzeczy,
prez co ſpodźiewáiąc śię nowych pośiłkow woysko, zá
powrotem Krolá, ochotnieyśi będą do boiu, przyſpoſo-
bnieyſzym czáśie. Gdy Krol odiachał, táką Furwáchtow
uczynił Zamoyski dyſpozycyą. Ze częſtokroć ná ſtrażą
wyſſani, z umrożonemi członkami powracáli śię dla okru-
Mrozy nie znośne. tnych ták dálece w támtych kráiách mrozow, iż leiąc z kon-
wi wodę, w momenćie przez powietrze płynąca, lodem śię
ſtawała; rozkázał, áby iáko naymniey ludźi dobrze opatrzo-
nych ná ſtraży ſtawało, z częſtą odmianą nowych; wię-
cey ſtraży na ktorych koley przypadła, áżeby po między
námiotámi przy ogniách ſtali, z pobliżſzych wśiow dowo-
Furwárchtow dyſpozycya. żąc im wſzyſtkiego doſtatkiem; przez co w mnieyſzey kwo-
ćie ſtoiąc, prędzey o náſtępuiącym nieprzyiaćielu znáć
by mogli dáwáć, mniey śię ludźi ſtrażą nádwątlić, y czę-
śćiey śię odmieniaiąc w zupełnym zdrowiu záchowáć; nie
tak, iáko dawny bywał zwyczay, gdy gromadno kupámi
ná furwáchtách ſtáli, wſzyſcy zárownie, wſzelkie niewcza-
ſy ponoſząc.

Tám ſtoiąc przez źimę, rożne koncertacye między nie-
mi bywały. Naprzod, życząc ſobie Zamoyski, żeby nie-
Sztuká woienna. przyiaćiela z fortecy wywabić; ordynowáł wozy, niby
z piniądzmi z Polſki ćiężko náładowáne, tráktem bliſko
murow idące do obozu; na ktore gdy we trzyſtá koni
Moskwy wypadło, Staniſſaw Zołkiewſki ná záſádzce z Po-
lákami będący, mocno ich poráźił. Potym gdy X. Szuyski
dowiedźiał śię o znędznionym woyſku w Obozie, śiedm-
ſet koni y piechoty niemáło ordynuiąc, ſtraż Polſką znioſſ-
Dyſpozycya. ſzy, Oboz zápalić chćiał; lecz przez dyſpozycyą Zamoy-
ſkiego

ſkiego dawniey generalnie uczynioną ſalwowáli śię.
W tákim álbowięm ráźie, nie potykáć śię z nieprzyiaćielem
furwáchtom, ále obronną ręką umykáć do Obozu kazał;
co ták uczyniwſzy, náprzod Zborowſki, potym inśi Puł-
kownicy z Obozu wypadłſzy, wiele ludźi Moſkiewſkich ná-
placu położyli, lecz y náſzych nie mało tám pádło, roku *Potyczka.*
1581. dnia 4. Stycznia, iż im z drugiey ſtrony Moſkwa fur-
wachty przerznęli. Spodźiewáiąc śię, że znowu wynidą ćiá-
ła pozbieráć, (co u nich w wielkiey ieſt obſerwie) záſadzki
ná nich uczynił, ktore poſtrzegłſzy, nie wychodźili. A iż zo- *Záſádzká.*
bopolne trupy leżáły, poſſał trębacza do Szuyſkiego z paro-
lē, że pogrzebowi przeſzkadzáć nie będźie, y do zebrania ćiał
ſwoich ludźi pośle. Przyięli to z wdźięcznośćią y wielką
pochwałą Zámoyſkiego Moſkwá, determinuiąc czas y
mieyśce; lecz gdy z Stániſſawem Zołkiewſkim młodź Pol-
ſka ná pogrzeb bogáto ubrana zbliżyła śię, zaſadzka Mo- *Zdrada.*
skiewska ognia ku nim dała, y z armat z wáłow, áż śię do O-
bozu reiterowáć muśieli, bez naymnieyſzego iednák náru-
ſzenia, lubo Zawiſzy Koniuſzemu Zamoyskiego, w pierśi *Sztuka oſbliwſza Oſtromeckiego.*
ſtrzelono, ále śię od zbroi kula odbiła. Chcąc śię pomśćić
konfuzyi, zinwentowáli przez Bartłomieia Oſtromeckiego,
Artyleryi Koronney Pułkowniká, tákową skrzynkę, peł-
ńą piſtoletámi ułożoną, iż ktoby otwierał do niey, záraz
ruſzywſzy wieka, wſzyſtkie skrzeſáły ogień, y zápaliwſzy
śię, ná tychmiáſt zginąć muśiał. A lubo Zamoyski nie-
pozwálał poſyłáć tákowey zdrády, młodź iednák ſekretnie
wybrawſzy iednego z bráńcow, przez kilka dni łáskáwie
z nim śię obchodźili, po tym przyśięgą obowiązáli go, żeby
nikomu nie powiedáiąc w wielkim ſekrećie skrzynkę zá-
nioſſ do Szuyſkiego, imięnięm nieiákiego Mollera, ktory
przedtym záſſużony był dobrze w Woysku Moskiewskim,
iáko by z rzeczámi bárdzo drogiemi. Stáło śię, że przy-
niożſzy skrzynkę do Prezydium, gdy Szuyski był zába-
wny intereſſámi, niektory ich Woiewoda ćiekáwośćią
zdięty, wielką śiłą w wierzch ſkrzynki uderzył nogą,
ktora ná tych miaſt zápáliwſzy śię, iák iego, ták ſtoiących
przy nim w ſztuki ognie rozſzarpáły. Rozgniewány Szuy-
ſki, z wielką obelgą liſt nápiſał do Zamoyſkiego, ktore-

mu gdy odpiſał z nie mnieyſzą furyą, y przyznániem głupſtwa, że od nieprzyiaćiela tákowe rzeczy przyięli, ná poiedynek Szuyskiego wyzwał, upomináiąc śię obráżenia ſwego. Lecz gdy Zamoyski w czaśie y mieyſcu náznaczonym ſtánął, zamiaſt przybyćia Szuyskiego, z ármat ku niemu rzęśiſto poczęli dawáć ognia z fortecy, y nie doczekáwszy śię Szuyskiego, odiachał do Obozu. Potym iuż więcey zaczepki nie czyniąc Moskwa, á Zamoyski niemogąc wywabić z fortecy woyska, gęſto ſtraż w około rozſtawił, żeby żadney Kommunikácyi z wiádomośćiami mieć niemogli: w tym złápány piſarz Szuyskiego wſzelkich ſekretow iego wiadomy, przyznáć śię muśiał, iż miaſto Pleſzkow w pożywieniu ſwoim, ledwo do Márcá wyſtárczyć może. Gdy tedy żádney wiadomośći pomyślney mieć nie mogłá Moskwa od Szuyskiego, oprocz nie fortunnych okazyi, przed tym ſobie kommunikowánych, *à Poſſevin* Poſeł Grzegorza XIII. Papieża wiele pracuiąc, obiedwie ſtrony do zgody ſollicytował, iż Car Roſſyiſki udał śię do niego, deklaruiąc Unią; ſzczęśliwie uczyniona ieſt w tęn ſpoſob kompozycya, że Liwonia oddana Polſzcze, á záwoiowáne Prowincye z Fortecami Moskwie.

Zamoyski wyzywa Szuyskiego.

Sekretarz Szuyskiego.

Liwonia oddana.

Po uczynionych Tráktátach, ruſzył śię Zamoyski z woyskiem do Liwonij, gdźie náprzod odebrał Nowogrodek, potym Párnawę y Derpat z nie małą trudnośćią, iáko y Zamki inſze, lecz *Weiſeſtein*, Gwardya tameczna oddać nie chćiała, referuiąc śię do Krola Szweckiego. Naywięcey záś ſtarał śię o to Zamoyski, áżeby Kośćioły S. Jakuba y S. Maryi Magdaleny w Rydze Kátolikom odebrane, z wſzelkiemi dochodami oddane im były. Potym ziachawſzy ná Seym do Warſzawy, wiele Zołnierzow dobrze zaſłużonych, do herbu ſwoiego poprzyimował, każdemu iednák iáką odmianę od ſwego záſzczytu uczynił, áby śię od Familij Zamoyskich dyſtyngwowali. Ledwo ſpocząwſzy po Moskiewskich y Szwedzkicih prácách Zamoyski, w krotce poſłany od Krolá ná Ruś przećiwko Tátárom, o ktorym dowiedźiawſzy śię, ſtrzwożeni famą iego, powroćili za Dnieſtr, á Zamoyski Woyska zoſtáwiwſzy na Ukráinie, przyiachał do Krakowá.

Fortece przez Zamoyskiego odebrane.

Do herbu przyięći.

Ze záś podczas Moskiewskiey expedycyi, umarła Zona iego Rádźiwiłowna, wźiął ślub z Gryzeldą Bátorowną, brátá Krolá Stefana, Krzyſztofa Xiążęćia Siedmiogrodzkiego corką. Weſele záczeło śię w Krákowie roku 1583. dnia 12. Czerwcá, przy kongreſśie Pánow práwie z cáłey Polski y W. X. Lit: y Poſłow rożnych z donátywámi, od Pryncypałow, nie mogących bydź ná tym weſelu, trwáiącym przez Niedźiel dwie, w przod ná Krákowskim, potym ná Rábſztyńskim Zamku, z wielkiemi applauzámi po Krolewsku, z rozrzucaniem medallow ſrebrnych, iák tálery bite, ná to od Krolá iednego dnia, á drugiego od Zamoyskiego przygotowánych, ich oſobámi z iedney, z drugiey ſtrony pewnemi ſymbolámi, y rożnemi igrzyſkámi Káwalerskiemi przednich Pániąt Polskich, iáko go opiſuie *Paprocki o herbach fol.* 199. *Heidenſtenius w Liśćie drukowánym ad Georgium Marchionem Brandeburg: Ducem Pruſsiæ, Bielski fol:* 793. *Niesiecki tom:* 4. *fol:* 725. *y Sulikowski in Commentario fol:* 145. *cum ſequenti:* wſpomina: *Cracoviam ſe contulit Rex & Regina, ibiq; Zamoſcio Cancellario, Gryzeldam Batoream Chryſtophori Palatini Tranſylvaniæ Filiam nuptui tradit, & ſolennes nuptiæ aguntur, ad quas omnes Regni Senatores invitantur. His nuptijs multi Conſiliarij adfuerunt, & Epiſcopi tres, Petrus Myſzkovius Cracovienſis, Albertus Baranovius Præmislienſis, & Martinus Białobrzeſcius Camenecenſis, qui novam nuptam, è Tranſylvania adduxerat, & cum Cancellario copulaverat. Spectacula multa & ſumptuoſa in ijs nuptijs edita fuerunt.* Po ſkończonym weſelu, Krol do Niepołomic, á z támtąd do Grodna, Zamoyski záś do Stároſtwá Knyſzyńskiego odiachawſzy, Samuel Zborowski, Piotra Woiewody Krákowskiego Syn, maiąc dawne z Zamoyskim zátarczki, ieſzcze podczás Poſelſtwa po Krolá Henryka w Paryżu, heretycką ſektę utrzymuiący, á potym z Polski przez tegoż Krola wygnány, zoſtáiąc w protekcyi zá granicą, u Batorego Xiążęćia Siedmiogrodzkiego, z Krolem Stefanem ná Koronácyą powrućiwſzy, w Polſzcze zoſtawał, bunty y fakcye przećiwko Krola Stefana y Oyczyzny robił, Wapowskiego Kaſztelana Przemyślskiego, ná Zamku Krákowskim, podczas Seymu zá Krolá Henryká, ſza-

Trzećia Zoná Zamoyskiego.

Akcye y śmierć Zborowskiego.

blą ćiął zuchwále, zázdroſzcząc ták wielkiego ſzczęśćia
Zamoyskiemu, ſpoſobu między ſwoiemi ſzukał, ktorych-
wielka ná tęn czas Familia byłá, áby go zgubił. Gdy tedy
Zamoyski iechał z Knyſzyná do Krákowa, Zborowski zprzy-
śiężony z całą Familią peżećiwko Krola, názbierawſzy ſwo-
ich, zá nim śię wyprawił, ſzlákuiąc go w drodze, y odgrażaiąc
mu gdźie tylko ſtanął; o czym dowiedźiawſzy śię Zamoy-
ski od przyiaćioł ſobie zyczliwych, y nápomoc iemu dro-
gę zábiegáiących, wyſłáwſzy przećiwko Zborowskiemu do
świadczonych w rożnych potrzebách woyskowych Mężow,
złapáć go kazał w Proſzowicách, y do Krákowa przypro-
wadźić, gdźie konſens Krolewski y Dekret odebrawſzy,
głowę ućiąć mu kazał, iáko Stároſta Krákowski, wypro-
wadźiwſzy go zá bramę Zamkową pod czas świtánia, áby
tumultu żadnego nie było, gdźie przyſtępuiąc ná plác z gnie-
wem, podał iednemu chuſtkę, áby ią we krwi iego uma-
czał y oddał Synowi, ktory by śię zemśćił śmierći iego.
Zalaſzowski Jur: Reg: Pol: tom: 1. fol: 166. z Piaſeckiego.
Dźiało śię to roku 1584. dnia 16 Májá, o co ná przyſzłym
Seymie były wielkie ákklamácye, bo śćięty przywiećiony,
ále te rozumem y przezornośćią wielką, uſpokoione przez
Zamoyskiego, głowę koniuracyi im wźiąwſzy; á záwźiętość
Domu Zborowskich, zoſtałá śię przećiw Krolowi, cze-
go bynaymniey nie apprendował.

Uſpokoiwſzy śię Zamoyski w publicznych intereſſach, gdy
Krol Grodno reparowáć zacz.ł, on też ná mieyścu dźie-

Założenie Zamośćia.

dźictwa ſwoiego, gdźie śię urodźił, Skokuwka názwanym,
záczął Zamoyską Fortecę murowáć, założoną roku 1580.
według *Piaſeckiego*, dla obrony Rzeczypoſpolitey; z ro-
żnych mieyśc kupcow ſprowadzaiąc, oſobliwie Ormia-

Mieſzczanie.

now, ktorzy támtędy częſto ná głowne iármárki Iaro-
ſławskie przeieżdżali. Oſadzone potym było Polaka-
mi, Grekámi, Ormianami, Hiſzpánami, Niemcami, y Wło-
chámi, ktorzy wielką liczbą do tego Miaſta śćiągneli śię,
iák piſze *Cellarius Deſcription: Regni Polon: fol.* 344.
Mieſzczanom Przywileie, prawie Szlácheckim rowne, pro-
kurował, wolnemi ich czyniąc od władzy ſwoiey y
Sukceſſorow, ceł wſzelkich y podátkow, inſzym Szla-
checkim

checkim zwyczaynych miaſtom. Tam armat wiele zło-
żywſzy, częśćią przez Woyny nabytych, częśćią od Xią-
żąt y miaſt nie ktorych, mury wyſtawiwſzy, foſſy y wa-
ły pokopawſzy, macno obronną ſporządźił amunicyą,
tákdálece, iż o tey Fortecy *Veſpaſia: Kochowski Climacte:
lib: 1. fol:* 87. ták nápiſáł: *Tot in hanc diem irriti aſſultus, &
fortiter toleratæ obſidiones, aſſerunt inclytam Civitatis, ſimul
& Authoris gloriam; juſtius fortaſſe, quàm Magdeburgum ſui
incolæ, intactam Virginem fortalitium appellandum. Egre-
gium præterea Joannis Zamoſcij, loci Domini ſtudium enituit,
qui octingentos milites proprio ære lectos, & apertum mul-
tâ ſupellectile Martia armamentarium, uſui Patriæ devo-
verat.* Tamże Kollegiatę z Dźiekanem Infułatem, y Aka-

Kollegiata z Akademią.

demią z Rektorem, ufundowawſzy, Xięży y Profeſſorow
zprowádzonych z Krákowskiey Akademii, Doktorow
Theologij, Jurisprudencyii, Medycyny, Filozofij, y po-
mnieyſzych Szkoł lokował, y dla prowentow wśi im
dźiedźicze nádał, przez ktorych, nie tylko Zamość, ále y
Ruś cáłą náukami obiaśnił y wſławił, iák piſze *Andre: Cel-
larius fol:* 343. *Inſtituit quoq; Academiam, evocatis Cracoviâ
Theologis, Iuriſconſultis, Medicis, ac liberalium artium Do-
ctoribus eruditiſsimis, hoc pacto nonmodò Zamoſcium ſuum,
verùm etiam Ruſsiam totam, Muſarum ſplendore illuſtrans:* y
Okolski tom: 1. fol: 343. *Clara in Zamoſcia veſtra tam floren-
tem ſingulis facultatibus Academiam, in æviternam domûs ve-
ſtræ gloriam, Reipublicæ & Patriæ honeſtum juventutis decorem,
pauperum utilitatem excitaſtis, ampliaſtis, evexiſtis.* Chćiał y
ſławnego ſkryptámi Lipſyuſzá ſprowadźić, y Antonie-
go Mureta, do Polski, ále temu Grzegorz XIII. Papież
przeſzkodźił. Zamek dla ſwoiey rezydencyi, Ratuſz
wſpaniały dla ſądow mieyſkich, y Trybunału Zamoyskiey
Ordynacyi, dość z wielkiem ſumptem wymurował. To
zaś Miaſto Nowym Zamśćiem nazwał, dla dyſtynkcyi od
ſtarego Zamośćia, o dwie mili leżącego, ſwoich Antece-
ſſorow. Po tym Ordynacyą y ſwoie dobre dźiedźiczne ob-
warował Konſtytucyámi, Roku 1589. y 1590. iák piſze
Zalaſzowski Iur: Reg: Polo: tom: 1. fol 110. Drugie Miáſto
y Fortecę założył ná niſkim Podolu, ſzeſnaśćie mil od

Fff Bende-

123

Sarogrod założony.

Bendera, ktore od imienia Saryuſzow Sarogrodem ná zwał, gdźie około niego kilkanaśćie miaſteczek, y kilka dźieśiąt wśi ulokował, tak dalece; że całe Territorium niemi nápełnił by, ále to wſzyſtko potym przez Kozakow zdezolowane, do Moſkwy y z niemi doſtało śię. Będąc Stároſtą Krákowſkim, rezygnował go Mikołaiowi Zebrzydowſkiemu, Stárośćie Stężyckiemu, ktory iego krewną miáł w małżeńſtwie, naybárdźiey przykrząc ſobie, że mu z Ruśi do Krákowá ná ſądy częſto zieżdżáć potrzeba było, á Zborowſcy w tym Woiewodztwie rozmnożeni, ná żyćie iego czuwali. Wiele zá tego Krola Zamoyſki profitował, bo oprocz Pieczęći mnieyſzey y więkſzey, tákże Buławy W. K. dał mu Stároſtwo Krákowſkie, Malborſkie, Międzyrzyckie Krzeſzowſkie, Derpackie, y z ſwoim go Domęm zkolligował, przez właſną ſynowicę. W krodce potym, dnia pierwſzego Grudnia, Roku 1585. Krol Stefan w Grodnie umarł, po ktorego śmierći nowe prace około Oyczyzny y dobra dlá poſpolitego, dla Zamoyſkiego zoſtały.

Smierć Krola Stefana.

Maiąc bowięm, iák wiele przyiaćioł, ták y zazdroſnych dla śiebie nieprzyiaćioł w Oyczyźnie, ktorych naybardźiey fomentowali przećiw niemu Zborowſcy, Dom ná tęn czas potężny w Polſzcze, z ſekwitem Heretykow rozmnożonych; uśiłowáli, aby mu Hetmańſką władzą odebrać, álbo przynaymniey do dyſpozycyi woyſka od Rzeczypoſpolitey ſocyuſza mu przećiwnego dodáć; o co Zamoyſki będąc rekwirowany, do náſtępuiącey Konwokacyi generálney od łożył; ná ktorey Zborowſcy przemogłſzy, z adherentámi władzą mu odebráli, ále iey nie oddał, roku 1587. Przybył álbowięm ná Seym z potężnym woyſkiem, dla beśpieczeńſtwá Oſoby ſwoiey, y ulokował śię bliſko ſzopy. *Zalaſzowſki, ex alijs Iur:* Reg: *Polo: tom* 1. *fol:* 211. Tym czáſem partya Zborowſkich przywiązawſzy śię do Maxymiliana, Arcy-Xiążęćia Auſtryackiego, wielkiemi od niego ná ſycona ſkárbami, widocznie przećiwną partyi Zamoyſkiego pokazywała śię, ktorego lubo perſwazyámi przez Senatorow Polſkich nie ktorych, y Miniſtrow ſwoich, wielkiemi donatywámi y deklaracyámi Ceſarz Rudolf II. brat Máxymiliána obligował, ná oſtatek liſtem y ſkárbámi

Przećiwności rożne.

Obligacye y donatywy.

bami przez Zyda ſekretnie, áby śię Zborowſcy nie dowiedźieli; Zamoyſki iednák exkuzuiąc śię zdániem ták wielu w Rzeczypoſpolitey do tego należących, żádnych dárow przyimowáć nie chćiał. Gdy ná Seymie Elekcyi, Zborowſcy z Gorką Woiewodą Poznáńſkim y ſwoiemi adherentámi, z importunią ná wielu nálegali, áby Maxymiliana Arcy-Xiążęćia Auſtryáckiego, Rudolfa II. Imperatora Rzymſkiego brata, Krolem obráć; uradźił Zamoyſki z niektoremi Senátorámi, przenieść śię od nich ná prywátnieyſze mieyśce, nie dla rozłączenia śię z niemi, ále żeby ſpokoynie nárádźić śię mogli, ná kogoby z kandydatow wraz z niemi wotowáć ná drugiey Konwokácyi, iż Seym *Electionis* iuż śię bliſko bez ſkutku kończył: do ktorych przyſtąpiwſzy Karnkowſki, Arcybiſkup Gnieźnieńſki z inſzemi Senátorámi, ogłośili Krolem Zygmunta III. Jana Krola Szwedzkiego y Kátárzyny, Zygmunta Auguſta Krola Polskiego Sioſtry ſtarſzey, ſyna nayſtarſzego; Zborowſcy zaś z Gorką, y kilku inſzemi Senatorami, po piąćiu dni, przez Woronieckiego, Nominata Kijowskiego, Maxymiliana Krolem nominowali. Po Elekcyi Zamoyski z woyskiem y kompanią ſwoią proſto poiáchał do Krákowa, inśi w przod przednim tamże ruſzyli śię, inśi do Wielkiey Polski. A że kongreſs przed Koronacyą Zygmuntá Krola, náznaczony był do Wiślicy, ktoremu partya Maxymiliana przeſzkadzała; Zamoyski woyſkiem Koronnym ubeśpieczył mieyśca, y Zborowskich z inſzemi otoczył w Mieśćie, á ná Pole ziachał śię wielki kongreſs partyi Zygmuntowſkiey, gdźie y Poſeł Zygmunta przybył daiąc znáć, że iuż wyśiadł pod Gdańſkiem. Zamoyski z Senatorámi rozporządźiwſzy przybyćie y powitánie Krolá pod Wiślicą, ſąm poiachał do Krákowa, dla ubeśpieczenia Koronácyi; gdźie też trzećiego dnia przyciągnąwſzy z woyſkiem Maxymilian, nayprzod tentował Zamoyskiego przez liſty y Poſłow po kilka razy, aby go przypuśćił, á potym począł Krákowá dobywáć. Naradźiwſzy śię z Tęczyńſkim Woiewodą Krákowſkim, áby z ſwoiemi dywizyami pilnował miaſtá, á Zebrzydowſki Stároſta Krákowſki Zamku, ſąm Zamoyski ná Kleparzu, Káźmierzu y przedmie-

Zygmunta III Elecya.

Maxymiliana Elekcya.

Kongrens w Wiślicy.

Uſpokoienie Krakowa.

dmieśćiach inſzych, z woyſkiem rozłożył śię. Po wypełnionych kondycyách Zygmunta w Wiślicy, przećiwko ćiągnącym do Krakowa, wyſłał Maximilian Erazma Lichtenſteina, Felt Márſzałka, y Stádnickiego adherenta ſwego, ze dwiema tyśięcy konnych; á ſąm z cáłem korpuſem, pomknął śię ku Woysku Zamoyſkiego, ſtoiącemu ná Kleparzu.

Sen Zamoyskiego.

Tey nocy, gdy rano Maxymilian miał Krákow attakowáć, śniło śię Zamoyſkiemu ná wále śpiącemu; iáko by Máxymilian Wieniec, z wielce bogátych Kleynotow uwity podniosł z źiemi, á Sobieſki ná tęn czas Chorąży Koronny, daley Woiewoda Lubelſki (ktory miał potym nákazáne ſtáránie wźiętego Máxymiliáná) włożył go ná głowę Zamoyskiemu.

Zwyćięſtwo pod Krakowem.

Gdy tedy piechota bráć śię poczęła do murow, z woiennemi inſtrumentami, ſąm Maxymilian z konnemi ſtoiąc w polu; woyska Zamoyskiego zewſząd ruſzywſzy śię, wiele nayprzod w polu, niż do murow nátarli, potym w foſſach znieśli, Roku 1587. dnia 24 Liſtopada. Co poſtrzegłſzy Maxymilián, ná Promnik śię reiterował, gdźie ſwoich zebrawſzy, wydał Zamoyskiemu pole, między Promnikiem y Wolą; nie odmowił Zamoyski, y owſzem potkał śię mocno z Maximilianem, gdźie Niemcow ták dobrze przyparł y poráźił, że wźiąwſzy im ośm Armat wielkich, mnieyſzych bárdzo wiele, y wſzelkie oręża woienne, z dwudźieſtą Chorągwiami, uchodźić muśieli; á Maxymilian oparł śię áż pod Częſtochową, z támtąd ku Sląsku poſzedł; á Zygmunt inſzą drogą przybywſzy do Krákowa, ná Zámek wprowadzony, y przez Karnkowskiego, Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, roku 1587. w dźień S. Jána Ewangeliſty, koronowany.

Zygmunta Koronacyá.

Zimuiąc w Wieluńskim y Sierádzkim Maxymilian z Woyskiem, wielkie skargi ná nich do Krolá Zygmunta támeczni Obywátele zanośili: więc zá konſenſem Stanow ná tymże Seymie, zebráwſzy Zamoyski Woysko, poſzedł przećiwko niemu; o czym dowiedźiawſzy śię Máxymilian, pomknął śię ná gránicę Sląską do Byczyny miaſteczka Xiążęćia Brygieńskiego, ſpodźiewáiąc śię, że za granicą nie będźie áttákowány. Zamoyski przez Krzepice y Wieluń ćiągnąc zá nim, przeprawiwſzy śię przez groblą pod Byczyną,

czyną, ktorą ármatami obwarował dla śiebie, zaſtał iuż w polu uſzykowáne Maxymiliana Woyska, rożnego Národu, pod tymże Miaſtem ſtoiące, gdźie Pułkámi ſwoiemi po częśćiách oſtro náćieráiąc, w krotce obiedwie ſtrony zwarłſzy śię, naſza ná głowę Niemcow poraźiła, roku 1588. dnia 24. Stycznia; á Maxymilian z Andrzeiem Zborowskim, Márſzałkiem Nadwornym Koronnym, Lichtenſzteinem Felt Marſzałkiem, Gorką Woiewodą Poznáńſkim, y reſztą ſwoich, názad do Byczyny wroćili śię, gdźie ich záraz Zamoyski woyskiem otoczył.

Zwycięſtwo pod Byczyną z Maxymilianem.

Do tego boiu gotuiąc śię Maxymilian, ták ná chorągwiách wyraźić kazał: *Ite, aut Regnum, aut mortem, acquiretis in armis*: Zamoyski dowiedźiawſzy śię o tym, ták im odpiſáć kazał: *Currite, non Regnum, ſed mortem acquiretis in armis.* o czym wyraźniey *Załaſzowski in Iur*: Reg: *Polo: ex prioribus tom:* 1. *fol:* 222. *cum ſequentibus*; ktory opiſawſzy bátálią y podczás niey kazuſy, wyraża: *Duravit concertatio illa ad tertiam noctis horam, & eâ primum prodiit Maximilianus ex* Oppido, *eumq; exeuntem in ponte Oppidi conjuncto, obvius* Zamoſcius *modeſta oratione affatus, manu ſua honoris causâ ſubnixum, ad locum ſtationis ſuæ deduxit. Comprehenſi fuerunt ſimul, qui cum eo erant* Proceres *&c.* Tam traktuiąc przez Lichtenſzeina Felt Marſzałka, y Stániſława Ciołka, o kondycyach pokoiu z Zamoyskim, náprzod czyniąc mu Zamoyski liſtowną konſolacyą radźił, áby ſąm wolno do niego przyiachał, á nie był wźięty, iáko niewolnik, y z nim dla uczynienia traktatow do Polski wroćił śię, deklaruiąc mu wſzelkie beśpieczeńſtwo, y lokacyą gdźie w dalekim Zamku od Krola, w Krakowie ná ten czas zoſtáiącego; żeby mu nie zdał śię bydź ná tryumf przyprowádzony.

Felt Marſzałek

Wsiadłſzy tedy ná konia Maxymilian z ſwoią aſſyſtencyą, ták Polakow przećiwnych, iáko też y Niemcow; ſłużyli mu z náſzych iadący zá nim, Woroniecki, Nominat na ten czas Biſkupſtwa Kijowſkiego; Stániſław Gorka, Woiewoda Poznański; Jędrzey Zborowski, Marſzałek Nadworny Koronny; Bzowski, Czarnkowski, Stániſław Ciołek y Brzeźiński Kánonik Poznański z náſzych; á z Niemcow, Erazm Lichtenſztein Felt Marſzałek, Kurcyuſz Generał, Serotyni Kawáler młody, Stembergiuſz, y inſzych wielu

Aſſiſtencya Maxymiliana

lu Káwáleryi, do Zamoyskiego przyiechali: gdźie, y przez dalſze czaſy, táką łaskáwośćią wſzyſtkich od śiebie poymánych traktował, ǽżeby áni ſłwowem, áni żadną przymowką, ſerce ſtroskánych nie drażnił; co nawet ſámym iemu przećiwnym w podźiwieniu było, y owſzem śię aſſekurował przywiązanym do Máxymiliana Polakom; że żadnego, áni ná zdrowiu, áni ná honorze y fortunie uſzczerbku nie poniosą, o czym *Spondanus in Annal*: 1587. *num*: 10. & *Cluverius fol*: 696. co chwaląc mu wſzyſcy ná Seymie, Konſtytucyą *roku* 1589. *fol*: 512. to wſzyſtko ápprobowáli.

Dobrowolność Zamoyſkiego.

Dowiedźiawſzy śię Krol o wſzyſtkim, niezmiernie ućieſzony, że Maxymilian álbo nie zginął, álbo nie uſzedł zá gránicę, z kądby nieuchybna druga woyna byłá. Wſzyſcy to potym przyznáwali, iż żeby Zamoyski konſyliami, roſtropnośćią, y wſzelkiemi śiłámi, temu wſzyſtkiemu nie zábiegał wcześnie, z oſtrożnośćią wielką; Rzeczpoſplita, w krotce pod Máxymilianem zginełaby byłá z wolnośćią ſwoią. Stanąwſzy tedy w Wieluniu z pod Byczyny, Generáła Kurcyuſza z częśćią pozoſtánłych wolno puſzczono, á druga część zoſtáłá śię z Máxymiliánem.

Utrzymanie wolności Polskiey.

Całą rzecz Krolowi y Senátowi donioſłſzy Zamoyſki, ſąm ruſzył śię z Maxymilianem do Kraſnegoſtáwu, cztery mile od Zamośćia, gdźie w Zamku z wſzelką obſerwancyą y wygodámi łokowány był. Jnni záś iego Adherentowie ná wozách záprowádzeni w podłey odźierży, pod wartę oddani. A że ieſzcze Seym ná tęn czas nie skończył śię, czyniąc Zamoyskiemu wdźięczność Stany Koronne, Zamiech y Krzeſzow, z attynencyámi Dźierżawy, wiecznemi czaſy dźiedźictwem dárowáli mu; Márká záś Sobieskiego, ná tęn czas Chorążego Koronnego, náznáczyli do dyſpozycyi Máxymiliána, gdźie y Adherenći Polſcy byli przy nim pod wártą. Gdy w krotce náſtawały dni zapuſtne, záproſzony był Máxymilian od Zamoyskiego do Zamośćia, gdźie przez trzy dni z niektoremi Senátorami, miánowićie z Andrzeiem Opálińskim, Márſzáłkiem W. K. tráktowány był, zkąd ná początku Kwádrageſymy odiachał do Kraſnoſtáwu. Oprocz tego był záproſzony do Zamośćia, ná Chrzćiny ſyná Zamoyskiego, iák piſze *Zálaſzo-*

Maxymilian ſprowádzony.

Dar Rzeczypoſpolitey.

Máxymilian tráktowány w Zámośćiu.

wski

wski ex Piaſeccio, Iur: Reg: Polo: tom. 1. *fol.* 224. *A Zamoſcio ad levandum ex fonte Baptiſmi filium, ex Gryſelde Bathorea Cæſium ipſi ſuſceptum, ac quandoq; ad convivia feſtiva Zamoſcium inde vicinum invitatur.* Gdy záś tráktaty długo doyść nie mogły między Ceſarzem, brátem Máxymiliána, á Krolem y Stanámi Polſkiemi; zá medyácyą Poſła Papiezkiego, Aldobrandyna Kardynała; zdał cały intereſs Ceſarz ná Roſemberga, á Krol Polski z Rzeczą-poſpolitą ná Zamoyskiego; ktory poiáchawſzy do Bytomia, Wſzyſtkie intereſſa zákończył ſzczęśliwie roku 1589. dnia 9. Márca.

Tenże do Chrztu S. trzymamał Zamoyskiego ſyna.

Po wypełnioney przyśiędze Ceſárskiey z Stánámi ſwoiemi ná dotrzymánie wſzelkich punktow, Maxymilian proſzony do Zamośćia, y bardzo choynie przez kilka czaſow od Zamoyskiego utráktowány, odiáchał do Sląska ze ſwoiemi; á Polſcy adherenći iego, przez inſtancyą Zamoyskiego, od Krola y Rzeczy-poſpolitey ná Seymie uwolnieni, z tą iednák kondycyą, żeby Krzyſztof Zborowski, przez lat 20. w Polſzcze nie poſtał. Krol odiáchawſzy do Oycá, iż piſał po niego, baczność Kroleſtwá polećił Zámoyskiemu; ktory ledwo ſtánął w Wilnie, Kozacy Polſcy Kozłowod, á wprzod nie dawno, kilka Zamkow Tureckich y Tátárskich zápaliwſzy, wielką uczynili okazyą inkurſyi Tureckiey y Tátarskiey w Polskę, iákoż w krotce podczas niebytnośći Krolewskiey, Tatárowie w Ruskie kráie wkroczyli, y o cztery mile tylko od Lwowa ſtánęli; z ktoremi nieſpodźiane utarczki były pod Buskiem, Dunáiowem, Haliczem, á naybardźiey pod Baworowem, gdźie zamkniętą śioſtrę Zamoyskiego Włodkową dobywáli, lecz od Polakow odegnani, nie bez znácznego krwi rozlaniá, iáko z dywizyi Struśia, ták y innych. Heder Baſſa Bedlerbeg, z zá Dnieſtru w Polskę wniść z woyskiem iuż był rezolwowány. Zamoyski z liſtowney Krolá dyſpozycyi, z Ruſkiemi Senatorami we Lwowie maiący rádę, miáſto ufortyfikował, y liſty ták do Arcy-Biſkupa Gnieźnieńſkiego, iáko y inſzych Senatorow rozeſłał; ále poſłyſzawſzy o tym Tátárowie y Turcy, z Gránic Polſkich wyśli. Powroćiwſzy Krol, Seym náznaczył ná dźień 8. Márca roku 1591. ná ktorym Krol począł myśleć o Zonie Annie, z Domu Auſtryáckiego nie zwierzaiąc

Uſpokoienie Zámoyskiego

Tatarſka inkurſya.

Rada we Lwowie.

śię

śię Zamoyskiemu, iáko oſtremu obſerwátorowi Praw Oy-
czyſtych. Tym czaſem powroćił z Legacyą Mikołay Ciſzo-
wſki z Konſtantynopola, że Paweł Uchańſki, Woiewoda
Liſt Turecki.
Bełzki, támże poſłány umarł; liſt ná Seymie Krákowskim
od Porty oddaiąc z rezolucyą: żeby Polacy, álbo Wiárę
Machometańską przyięli, álbo z niemi woiowáć będźie.
Strwożonych tákiemi kondycyámi, Zamoyſki ánimuiąc,
Pierwſze pogłowne.
żeby nie deſperowáli, rádźił publiczne od głowy kożdego
bez excepcyi, według możnośći, uchwálić kontrybucye ná
zebranie woyska Roku 1589. zkąd znowu bunty powſtáły
przećiwko Zamoyſkiemu. W tymże ſámym czaśie, Gryzelda
Bátorowna, Krolá Stefana zmarłego bratanka, umarła dnia
Smierć Batorowny żony Zamoyſkiego.
14. Márcá, y rázem z nią corka Zamoyskiego, z wielkim iego
y przyiaćioł żalem. Ze zaś táką exakcyą wymyślił w oſtá-
tniey Oyczyzny potrzebie, u wielu w wielkiey inwidyi zo-
ſtał, ale mniey apprenduiąc wielu buntow przećiwko
ſobie Zamoyski, iáko też ſamego Kárnkowskiego, Arcybisku-
pa, po Woiewodztwách w Wielkiey Polſzcze poczynione
rady, áby Maxymiliana rewokowáć; dał konſilium, żeby Po-
Do Porty expedicya.
ſła do Porty wyſłáć o tráktowanie pokoiu, gdźie z infor-
macyą wſzelką Zamoyskiego, wypráwiony Grzymała, Se-
kretarz ná tęn czas Krolewski, potym Arcybiskup Lwo-
wski, pokoy ſzczęśliwie ſtanął Roku 1590. z tą kondycyą,
áby zá ſzkody poczynione przez Kozákow, pewną licz-
bę Sobolow raz tylko odeſłáć Turkom. Wiele do tego
pomogło, iż w tym czaśie Sinan Baſſa, bardzo nie przy-
iazny Chrześćianom, zrzucon był, á ná iego mieyśce,
Ferat Baſſa, mniey nieprzyiazny naſtąpił. Rożne w Rze-
czy-poſpolitey z inſzemi, ná kilku kongreſſach intereſſa pu-
bliczne uſpokoiwſzy, oſobliwie względem Małżeńſtwá
Krolewskiego, z Anną Karola Arcy-Xiążęćia corką, ktorę-
mu Stany Rzeczypoſpolitey zgromadzone do Jędrzeiowa
przeſzkadzać chćiały, Roku 1592. powracąiąc z kongreſſu
tegoż, wyboczył Zamoyski ku Stobnicy do Tarnowskiego
Czwárta Zona Zamoyskiego.
Kaſztelana Sendomirskiego, gdźie zaślubił ſobie Barbárę
młodſzą corkę iego, z wielkim applauzem. Przed zaczę-
ćiem Seymu, Krol poſłał Marćina Leśnowolskiego, Kaſzte

láná Podláskiego, do Zámoyſkiego, reweluiąc mu, że ma
po ſeymie wyiechać do Szwecyi, zá rekwizycyą Oycá ie-
go w ſłabośći zoſtaiącego, obliguiąc go áby z nim poiá-
chał, ták tedy Zámoyſki dobrze ná tęn ſeym wypráwił
śię, iż przyiechawſzy ná powitánie Krola, niektory z Sená-
torow powiedźiáł: Gdyby Zámoyſki chćiáł, iutro inſzego
Z[illegible]liwość Korony.
Krola mielibyśmy, y podobno nie z trudnośćią mogł-
by tego doſtąpić, gdyby wſzelkie iego rády natym śię
náybardźiey nie fundowáły, áby defendowáł ſtąn Krola
teráźnieyſzy. Zá ſprawą bowiem Zámoyſkiego, Kro-
lowa Anna była Koronowáná w Krákowie Roku 1592.
dniá 30. Májá. Po śmierći Krola Szwedzkiego Oyca Zy-
gmuntowego złożony Seym ná dźień 4. Mája Roku 1593.
ná ktorym Zamoyſki z Urzędu ſwoiego opowiedźiał
śmierć pomienioną, y o wyiezdźie Krola Zygmunta do
Szwecyi. Ze bez prezencyi Krola Zygmunta Admini-
ſtrácya Kroleſtwa Szwedzkiego rozporządzoná bydź nie
mogła, zá konſenſem Stanow Polſkich ná Seymie odia-
chał, zlećiwſzy Zámoyskiemu oſobliwſzą pilność w Pol-
ſzcze, z inſzemi Senátorami. Tym czaſem Ceſarz do
Zámoyskiego wyprawił Poſła, áby Tatarow ćiągnących
do Węgier, według uczynionych traktátow, przez kraie
Polskie nie puſzczał. Nátychmiáſt wźiawſzy będące z
Expedycya Siedmiogrodzka.
ſobą woyska, lubo w nie wielkiey kwoćie, pobiegł z nie-
mi w Siedmiogrodzkie Xięſtwo, ále Tatarowie uwiadomie-
ni o iego bytnośći ná przeſzkodźie ſwoiey, ućiekli przez
Tureckie mieyśca, ktorych odiázdowi nie konfiduiąc, á
zá powrotem Krola będąc obligowány, z dodániem więk-
ſzego woyska, przez cáłą źimę ná nich czatował, z nie-
máłą dla śiebie niewygodą. Potym wroćiwſzy śię z O-
Jeremia: w Wołoſzczyźnie oſadźił.
bozem do Wołoch, Jeremiaſzą Mochiłę władzą Krolew-
ską y Rzeczy-Poſpolitey ná Hoſpodárſtwie oſadźił. Tamże
ſpodźiewaiąc śię Turkow, y Tatarow, między Prutem y
Jaſſem rzekámi, obarmował śię, ſąm przebrány w proſte
ſuknie, z wiedźiáwſzy ſpoſobne mieyśca dlá beſpieczeń-
ſtwa. Sędźiák ſyn ſioſtry Chaná Tatarskiego, przyćią-
gnąwſzy z Turkámi y Tatarami, liſt poſłał do Zámoyskie-
go, áby z Wołoſzczyzny uſtąpił, y Wyprowádźił z ſobą

Mochiłę, ponieważ Imperátor Turecki dał mu władzę odebráć tę Prowincyą, Chan Tatarski Kazygier, tákże oświádczył śię, iż zá to, że mu donatywy deklarowáney nie oddano, do Polski poydźie y w niey źimować będźie, iákoż z wielką potencyą ćiągnął. Miał záś upomnienie Zamoyski od Krolą, áżeby iákim kázuſem z Polską y Turkiem pokoiu nie złomał. Gdy tedy Sędźiák Baſsa z Woyskiem Tatarskim złączył śię pod Bikinem, Zamoyski ná drugą ſtronę Prutu przećiwko nim przeprawił Oboz, gdźie ze dwu bokow broniły go wody, á z drugich dwoch okopy

Batalia z Tatarami pod Cekorą.

poczynione. W krodce Chan z wielkiemi tłumámi Tatarow, podſtąpił pod Oboz, gdźie náſzych tylko śiedm tyśięcy ludźi z Zámoyskim było, á Tatarow 70000. y Janczarow 2000. przećiwko nim z okopow wypadłſzy wſzczęli utárczkę broniący śię, gdźie kilka tyśięcy Tatarow padło. Miał Sędźiák z ſobą Janczarow około 500. z bardzo długiemi fuzyami, z ktorych ſtrzelaiąc, aż do ſamego Obozu kule latały. Gdy tedy Zámoyski biegał ná koniu przed iedną bramą Obozową, koniá pod nim poſtrzelono; chaſło tedy poſławſzy do ſwoich, trzema brámami z obozu zbroyno wypadły woyska, ktorych poſtrzegłſzy Tatarzy ſtanęli, á Sędźiák woyskowy znák dáiąc, o rozmowę prośił, Roku 1595. dniá 19. Paźdźiernika. Tym czaſem śpiegow około Obozu wyſławſzy, dali znáć Chanowi, że nigdy większego y zbroynieyſzego woyska nie widźieli.

Uſpokoienie.

Sędźak wſzedłſzy w rozmowę z Zamoyskim, po dánych z obudwu ſtron rácyách, ná tym ſtanęło; áby Tatarzy tą drogą, ktorą przyśli, wroćili śię, á Mochiła był Hoſpodarem Wołoskim w protekcyi Krola Polskiego. Sławna była ta expedycya Zámoyskiego pod Cekorą, iak ią poſpolićie zwáno, przez ktorą y Wołochy uſpokoione Kroleſtwu przyłączone były; y okrućieńſtwo Tatarskie, bez złománia pokoiu z Turkiem oddálone. Beglerbeka Baſzę Syliſtryiskiego z licznym woyskiem do gránic Polskich ćiągnącego, wielkiemi woyskámi ſwoiemi, ták záſtraſzył Zamoyski, że do traktatow przyſtąpił dobrowolnie, lubo nie miáł tyle śił, żeby śię z nim podkał, iák piſze: *Piaſecki in Chroni:* Batorego Xiążęćia Siedmiogrodzkiego, Multany ſobie uzurpuią-

puiącego, Jeremiáſza Woiewodę wyganiáiąc we 12000. zniosł z Jánem Potockim Staroſtą Kámienieckim tylko 4000. máiący ſwoich, y Rozwaniego Hetmaná złapawſzy, za wiolencye poczynione kázał ná pal wbić. Przez tęn czas Kozácy, nie tylko w Podolu, Kijowskim, ále też y w Litwie, domy Szlacheckie náieżdżaiąc, rabuiąc, gwałcąc, ſamemu Krolowi w Krakowie odgráżali; więc zá rozkázem Krolewskim Staniſławowi Zołkiewskiemu, Hetmanowi Polnemu, poſzedł y Zamoyſki, iáko większey Buławy Hetman, ktorzy nád Nieprem, koło Pereſławiá nágonieni poddali śię, gdźie Łobodę Kozackiego buntownika obwieſzono, Nalewayka z inſzemi Wodzami, ktorych około dwudźieſtu złapano, poſłanych na Seym do Warſzawy, ſtracono Roku 1596.

Bunty Kozackie.

W krodce potym ćięſzka wſzczęła śię woyná między Michałem wygnanym Woiewodą Wołoskim, ſześćdźieśiąt tyśięcy woyska maiącym, y Zygmuntem Batorym Xiążęćiem Siedmiogrodzkim, ktorego z Pańſtwa wypędźiwſzy ná Wołoſzczyznę, nie tylko Xięſtwo Siedmiogrodzkie z Multanámi ośiádł, ále y do Wołoſzczyzny za Xiążęćiem Batorym pośiągnął, á potym mu zdradą głowęućiąwſzy w drodze, woyska w niey zoſtawił. Przeto Zamoyski zebrawſzy chorągwie náyprzod w Wołochach pod Szocawą zniosł woyſka dwadźieśćia tyśięcy z Babanowakiem tamże zoſtawionym, Roku 1600. dniá 15 Paźdźiernika. Potym zá nim do Siedmiogroda poiáchał, gdźie złączywſzy śię z Jerzem Baſtą, trzymaiącym furwachty ná gránicách Węgierſkich, zniosł Michała woysko, á przyłączywſzy Ceſarzowi Tranſylwanią do Węgier, w Multánią zá Michałem poſzedł, ktory maiąc ieſzcze czterdźieśći tyśięcy woyska, przez kilka dni z Zámoyskim ućierał śię, lecz ná oſtátek zwyćiężony pod rzeką Telczynem Roku 1600. dniá 20. Pazdźiernika, ućiekł w Ceſarskie Pańſtwo, gdźie w krodce pod námiotem od pomienionego Baſty zabity.

Zwyćięſtwa Wołoſkie, Siedmiogrodzkie y Multańskie.

Po ſkończonych wiktoryach z Michałem Woiewodą Wołoskim, wſzczęły śię bunty zácżętę ieſzcze w Roku 1597. Károla Xiążęćia Sudermanij, przećiwko Zygmuntowi Polskiemu y Szwedzk: Krol: ſwoiemu rodzonemu Synowcowi nie

Rebellia Szwedzka.

nie kontentuiąc śię Gubernatorſtwem Szwecyi, ále żeby był z wſzelkich żądow y ſukceſſyi Zygmunta wyzuł: iákoż potym, wźiąwſzy Szwedow pod władzą, nie tylko niemi według ſwego upodobániá rządźił, ále też w Liwonią Polską Prowincyą wkroczył, y áż do Rygi opanował. Po uczynionych tak z Krolem, iáko y Stanámi konſyliach, ruſzył przećiwko niemu Zamoyski pod Rygę, Roku 1601. lecz Karol odſtąpiwſzy od Rygi ktorey dobywał, czemprędzey z woyſkámi po Zamkách Inflantskich ná źimę po rozkładał śię.

Expedycyá Inflantska.

Zamoyski lubo iuż w Grudniu, Wolmaryą przez oblężenie odebrawſzy ſzczęśliwie dniá 18. tegoż mieśiąca, ſyna Károlowego Nothuſa y Gardyaná w niewolą wźiąwſzy, przez źimę Romburg, czy Reneburg, Selburg y Zamki inſze w Inflantach gwałtem przez attáki poodbierał.

Wolmáryą odebrał.

Inſze Miáſtá y Zamki.

Podczas wioſny náſtępuiącey, náprzod Felin, Roku 1602. dniá 17. Maja, (pod czas ktorego áttáku Farensbach Generał Krolewski zginął) potym Layſcin, wźiął w władzą ſwoię. Tegoż Roku ná wioſnę wkroczył Zamoyski do Eſtonij, gdźie Miáſta podbił, y przez Staniſława Zołkiewskiego Hetmana Polnego partyą Szwedow znioſł. Potym tegoż Roku 1602. dniá 27. Września, *Weiſſeſtein*, to ieſt Biały Kamień, w całey práwie Europie, á miánowićie w Inflantach y Eſtonij Fortecę nayobronnieyſzą dobył.

Biał; Kamień.

Ná oſtatek, gdy Wilhelm Noſsowin Xiążę Koadjutor Karola, z Rewelu do Niemiec uſtąpił, zá wiádomośćią Krolewſką, o uſpokoieniu przez Zámoyskiego z Karolem y iego Synem tráktaty záſzły; ktory z kontemptem neguiąc propozycye Zámoyskiego, do tego przyſzło, że Zamoyski Karola ná poiedynek wyzwał; ále zámiáſt wyiechaniá ná plac, liſt pełny poſpozycyi Zamoyskiemu wyſłał, dodaiąc iż iáko z nierownym ſobie, ná poiedynek wyieżdżać nie może. Lecz Zámoyski na wſzyſtko rezolutnie odpiſawſzy dowiodł, że mu ieſt rowny, iáko Szlachćic Polski, Kanclerz y Hetman, ktore liſty obadwa wyráźił *Muretus Epiſto* 79. & 82. *Coloniæ* 1628. ale nie mogąc go wyprowadźić w pole, o áttáku Rewelskim myślec zaczął. Nie maiąc iednák doſtáteczney zápłaty woysku, y ármat ták ſpoſobnych, áby

Z Károlem Kontrowerſia.

przed

przed źimą dobyćie tey Fortecy ſkończył, z niewczaſowany y z prácowany, ile że ná tęn czas iuż Rok ſześćdźieśiąty trzeći żyćiá ſwoiego záczął, zoſtawiwſzy zá dyſpozycyą Krolewſką, w Biáłym Kámieniu Jákoba Potockiego, całą Liwonią oprocz Derpatu y Parnáwy przez niego odebraną, Janowi Chodkiewiczowi Staroście Zmudzkiemu w Gubernium oddał, zá konſenſem Krolewſkim, ſąm do Polſki y Zamośćia powrućił, zkąd Zamoyſki piſał liſt do Oyca S. żeby dyſpenſy Krolowi Zygmuntowi nie pozwalał żenić ſię z śioſtrą rodzoną zmarłey żony ſwoiey, z ktorą iednák po śmierći Zamoyſkiego ożenił ſię zá dyſpenſą Pawła V. Papieża, bez konſenſu Rzeczy-Poſpolitey, o co była konfederacya.

Odiazd z Liwonij.

Ná Seym oſtatni przed śmierćią poiáchawſzy, Liwonią odebraną *ſub Auſpiciis S. R. M.* Krolowi y Stanąm Koronnym oddał, gdźie rady potrzebne poczyniwſzy, y przy dokończeniu Seymu Krola z Senátem pożegnáwſzy, odiáchał z Staniſławem Zołkiewſkim, Kaſztellanem Lwowſkim, do Zamośćia.

Zwyćięſtw dedykacja.

Do domu powroćiwſzy uczynił teſtament y rzeczy wſzyſtkich rozporządzenie, w rok po odebraney Liwonij, pełęn wielkich záſług, y nie śmiertelney chwały w Europie całey, umarł Roku 1605. dnia 3. Lipca, żyćiá ſwoiego Roku 63. podczas dwoch Klimakterykow, pochowany w Kollegiaćie Zamoyſkiey w Kaplicy grobu ſwoiego. Choroba iego żadna nie była, tylko że ſpracowany wielkiemi około Oyczyzny fatygámi, y w domu nie prożnował, więc poczyniwſzy tego dnia rożnych intereſſow expedycye, żadney dolegliwośći nie czuiąc, zwyczaiem ſwoim w południe położył ſię, ze ſnu wſtawſzy, ſłabość go wźięła, do ktorego żona, ſyn Tomaſz, y przyiáćiele przybiegłſzy, w ręku ich umarł, Sakramentámi opatrzony; ták tedy ſzczęśliwie żyćiá dokończył, iák Weſpaſianus Imperátor o ſobie powiedźiał. *Inter ipſa negotia ſtantem Imperatorem mori oportere.*

Smierć Janá Zamoyskiego.

Prędko po śmierći ſwoiey y bez wſzelkiey pompy chować śię kázał, nic więcey ná nádgrobku ſwoim nie wyrażaiąc, tylko te ſłowa: *Joannes Zamoyſcius, Regni Poloniæ Cancellarius & Exercituum Præfectus, quod mortale habuit, hic reliquit.* Lecz teraz z Inſigniámi y Armaturami, z mośiądzu na kámieniu wyrobionemi, ták ieſt wyrážono: *Hic*

Iii2 *ſitus*

ſitus eſt Joannes Zamoyski. Pieczęć y Buława z drogiemi kleynotámi na dwakroć ſtotyśięcy złotych Polskich taxowane złożone w trunę iego były, ktore od łat 30. kilku, z tamtąd ukradźiono, błachy náwet z trunny y ćwięki ſrebrne pooddźieráno, y cokolwiek bogatego było, z wſzyſtkich trunien pozábieráno.

Doskonałość y cnoty Zamoyskiego.

O dźiełach Zamoyſkiego wyráźiłem, ná oſtatek o doſkonáłośći, cnotach y zwyczaiach iego, cokolwiek przynaymniey nápiſać śię tu godźi. Z iego náuki, konwerſacyi y promocyi, zoſtali śię po nim wielcy dla Oyczyzny mężowie, ktorych cnotami Rzecz-Poſpolita ſzczęśliwie rządźiła śię. Nie wſpominaiąc inſzych, ktorzy álbo w Prawach, álbo w Ryceſkich dźiełach, z Domu iego wyſzedłſzy, ſławnemi byli, tych liczę Senatorow: Woyćiecha Baranowſkiego, Arcy-

Klienci Zamoyskiego.

Biſkupa Gnieźnieńſk: Prymaſa Krołeſtwa Polſkiego; Laurentego Gębickiego, po tym Arcy-Biſkupa Gnieźnieńſkiego; Piotra Tylickiego, Biſkupa Krakowſkiego. Staniſława Zołkiewſkiego, Woiewodę Kijowſkiego, po tym Kanclerza y Hetmana W. Kor: ſławnego zwyćięzcę; Mikołaia Zebrzydowſkiego, Woiewodę Krakowſkiego; ktorych ná te honory wyſtawił, y dła cnot wybranych, bliſko ſobie ſkrewnił. Na dworze ſwoim do śmierći konſerwował, Jana Felixa Herburta, iáko krewnego; Reinholda Heidenſteiniego, żyćiá iego Hiſtoryka, Piotra Cieklińſkiego, y Maćieiá Piſkorzewſkiego, Krolewſkich Sekretarzow; Symona Symonideſa, Akademij Zamoyſkiey Profeſſora, y wielu inſzych wiádomych intereſſow Rzeczy-Poſpolitey. Wielkiey był w rzeczach Polſkich y Kośćioła

Pobożność tegoż.

pilnośći, pobożnośći, y miłośći, tak przećię; iż więcey potaiemnie czynił cnot świętych, niż oczywiśćie. Ze záś zdawał ſię bydź nie przyiáźnym Domowi Auſtryackiemu, y tym Prałatom, ktorzy go pod czas Elekcyi utrzymowali, to czynił dla konſerwacyi Oyczyzny w nienáruſzonym ſtánie ſwoim. Częſtokroć máwiał: ſercem, nie tylko uſtami, czćić Boga potrzeba: ia zawſze za Wiarę Katolicką krew wyłać gotowy ieſtem, lubo ią gębą tylko wyznaią inśi. Zadnego dnia nie opuśćił, ktoregoby z wielkim nabożeńſtwem Mſzy Swiętey nie ſłuchał, á gdy dla ćiężkich intereſſow ſłuchać nie mogł. opuſzczenie iáłmużną nad-

grodźił. Paćierze Kapłańſkie, choćby przy náywiękſzych zátrudnieniách, z wielką pilnośćią codźiennie odmawiał; ile mu czaſu wyſtarczyło, czytał *Martyrologium*, dwoiáki z tąd pożytek przyznaiąc ſobie, ieden, że przez tęn czas z Bogiem konwerſował; drugi, że przez cały Rok wſzyſtko prawie Piſmo S. przeźrał. Po śmierći Krola Stefana, ná Seym wyieżdżaiąc, gdy iuż wśiádać miáł do károty, odſtąpiwſzy ná bok do kaplicy ſwoiey, zamknął ſię, y tám przed Obrazem Nayświętſzey Panny, Krzyżem padłſzy, więcey niż godźinę leżał, iák go przez ſzparę ſłudzy iego ſekretnie poſtrzegli. Swiádkiem ſą pobożnośći iego fundacye, nie tylko w Kollegiaćie Zamoyſkiey, ále y po wielu Kośćiołach w Ordynacyi poczynione, ktore zebrawſzy, więcey iák ná milion złotych uczyniły by. *Collegium Soc: Iesu* Jaroſławskie, ſwoią dobroczynną ręką dźwignął, á Lwowskie ſwoią u Krolá interpozycyą, iák piſze *P. Nieſiecki tom: 4. fol:* 670. Między inſzemi uczynkámi, y to do pobożnośći iego liczyć śię może: że gdy Stany Swiec-

Spraw Duchownych Protektor.

kie chćiáły exkludować od Trybunału Koronnego Duchowne Oſoby, ażeby śię prawa ſwoiego trzymali w Kośćielnych ſprawách; przez niego w poſyłaniu ſwoich Duchownych, ze wſzyſtkich Kapituł Sędźiow ná Trybunał Koronny, utrzymani byli, czego pilnie przeſtrzegał aż do śmierći. Siła Kośćiołow Katolikom wydartych przez herezyą, znowu do nich przywrućił, iáko w Rydze, w Pruſach, Inflantach, w Turobinie, y po inſzych mieyſcach. Siłę Szlachty w Woiewodztwie Bełzkim y Lubelskim, herezyą zarażonych, iák perſwazyą, ták przykłádámi pobożnośći ſwoiey, do Wiary Kátolickiey przyprowadźił. Ják Wiárę Katolicką kochał, y Krolow z uczćiwośćią y poſłuſzeńſtwem obſerwował, poznać z teſtamentu iego w tym punkćie do Tomaſza ſyná ſwoiego mowiącego. *Te chariſsime fili, non modo hortor, &c.* Poznać y z tego, co mowił ná Seymie do dyſſydentow: *Si poſſet fieri, ut omnes ſitis Catholici, dimidium vitæ ſanitatiſq; meæ in id impenderem, dimidium inquam, ut altero dimidio vitæ de veſtra unione vobiſcum*

Miłość Krolow y Rzeczy-Pospolitey.

lætarer. Przeto, lubo czaſem ćięſzkie z Krolem dyſſenſye o Rzecz-Poſpolitą trafiały śię mu, ták śię o to ſtarał, áby wſzyſtko y z honorem Krolewskim było, y z całośćią Stanu,

ninieyſzego Rzeczy-Poſpolitey. Ták bowiem Oyczyznę z ſynámi iey kochał, iż nie tylko ćiężkie kontrowerſye częſto dla niey ponośił, ále też żyćie y fortunę całą ſpendować gotowy był. Dla czego wielkie práce, niebeśpieczeńſtwa, woyny, nienáwiśći, gniewy przećiwko śiebie, nie tylko od cudzych národow, ále y ſwoich podeymował. Zadnych náwet tytułow cudzoźiemſkich ſobie ofiárowanych, przyimować nie chćiał, żeby przez to od inſzych nie zdał śię dyſtyngwować: przeto, gdy mu Krol Hiſzpańſki ſławą iego záchęcony, poſłał *Vellus aureum*, z podźiękowaniem odeſłał go, piſząc: *Externos titulos, alienos eſſe à dignitate Regis & Patriæ iſtius moribus.* o czym ſzerzey Jan Firlij, Kaſztelan Woynicki, w liśćie ſwoim do ſynow, drukowanym 1604. Poznáć y z tąd miłość iego przećiwko Oyczyzny, że wyſtawiwſzy ſtatuę Polſką z kámienia ná Zamoyſkiey bramie, ták podnią wyryſować kázáł: *Salve Mater alma Polonia, tu non ſolum mænibus, ſed etiam profuſione vitæ nobis defendenda es. O ſidus Nobilitatis & libertatis Polonia ſalve!* Zá ſtáraniem iego, port Gdańſki, Elbląski, Rygieński, Xiążęcych Pruſsow penſye, intráty Wołoskie y Inflantskie, po kilka kroć ſtotyśięcy do skarbu Koronnego importowały. *Sprawiedliwość.* Sprawiedliwośći, iáko w wſzelkich rzeczach, ták oſobliwie w ſądach śćiſło przeſtrzegał, podarunkámi y largicyami żadnemi nie przekonány. Zył bez ambicyi wſzelkiey, *Pokorá.* żadnego nieprzyiáćiela by náygłownieyſzego nie poſponuiąc, áni śię z iego nieſzczęśćia ćieſząc: á lubo ták wiele Narodow zwyćiężył, nie ſwoiemu to ſzczęśćiu, ále Krolow Polskich przyznáwał, áni z tym śię chełpił, co kolwiek dla nich y dla Oyczyzny czynił, áni przekładał kiedy publicznie przed oczy záſługi ſwoie, milcząc o tym zawſze w Senáćie, ták iákoby nigdy nic dobrego dla Rzeczy-Poſpolitey nie uczynił, á choćiaż pod czas ták wielu rewolucyi, miánowićie po śmierći Krola Stefana, promowowáć go do Korony y utrzymáć chćiano, nie tylko tego, ále y kándydatem wcále bydź niechćiał, co potym publicznie ná ſeymie wyznał: *Oblatos mihi Regios honores recuſavi.* *Stateczność.* Raz kogo wźiął w przyiáźń, ſtatecznie w niey záwſze perſewerował, áż do śmierći. Nigdy zupełnie

nie nie dowierzał tylko wyprobowanym ſobie: wdźięczne konwerſacye przy ſtole lubił, z uczćiwym żartem y pomiernym śmiechem: *Iocum riſumq; condimenta vitæ humanæ* zowiąc: dla czego kożdy obiad y wieczerzą odpráwiał, liſtow żadnych, aż ziádłſzy, nie czytáiąc, choćby w náywiękſzey potrzebie. Zawźiętośći przećiwko nikomu nie *Spokoyność.* miał, á lubo z wielą poróżnił śię był o Krola Stefana y Rzecz-Poſpolitą, z wſzyſtkemi poiednáwſzy śię, żył potym w przyiáźni. Zbytek y rozrutność, zárazą ludzką bydź przyznáwał, *Oſzczędność.* bo potym nie doſtatek do wielu nie godźiwych rzeczy przyprowadza; choyną iednák uczynność według kondycyi káżdego chwalił: ktorą ſąm, gdźie potrzeba było, po páńſku świádczył: ráchunkow ſwoich ludźi codźień ſłuchał, álbo przynaymniey raz ná tydźień, przeſtrzegáiąc, żeby dáremnych expens nie było: bo lubo miał wielkie dochody, nie mnieyſze iednák expenſa, ták ná chorągwie y piechotę ſwoię, iák dla wielu codźiennych gośći, ktorych według godnośći traktował. Ubogiego nigdy bez *Miłośierdźie.* elemozyny nie puſzczał, do ſzpitalow y po kruchtach, nie mało rozſełał, ſzpitale fundował, á do Bractwa Miłośierdźia teſtamentem ſwoim pewną ſummę náznáczył zá żyćiá w Zamoyſkiey Kollegiaćie, gdźie *Montem pietatis* fundował, dla wſpomożeniá potrzebnych pieniądzmi. Zołnierzy ſtarych, ſpráçowánych, kalikow, y záſłużonych, álbo wakánſami mnieyſzemi, álbo largicyámi ſwoiemi y dożywoćiámi po folwarkách właſnych kontentował. Dla godnieyſzych wyrábiał u Krola wakánſe, będąc záwſze pewnym uczynnośći iego, iák piſze *Zalaſzowski J. R. P. tom:* 1. *fol* 164. o nim z Piáſeckiego: *prout illi libuiſſet, Rex diſtribuebat.* *Łaskawość.* Náukámi y umieiętnośćiámi ſławnych, nie tylko w Domu, ále y w cudzych kráiách, donatywami obſełał, korreſpondencye miewaiąc z niemi. Ják kochał Zamoyſką Akademią, poznáć z erekcyi iego, tymi ſłowami: *Tu filia mea Academia, eodem enim te, quô filium meum chariſsimum Thomam, affectu proſequor &c Nota mihi integritas, caudor, aſsiduitas, eruditio, virtus tua nota. Non recedas ab hoc loco, ſed jungere meis familiaribus laribus: ubi de facultatibus meis, qoas meſsuerint Poſteri mei, fruere! Manda-*

vi enim, et religioſiſsimo ſacramento fidem illorum obſtrinxi, ut nemo moleſtus ſit tibi. Injuxi & religioſe obſtrinxi Nepotes meos, & quot quot naſcentur ab illis: ut tua tibi data per me, tuo ſint in uſu. Hortatus *ſum, ut de propriis quoq; fortunis coniiciant tibi, proiiciant de induſtria, & cenſui tuo de manſo ſuo manipulos relinquere permittant, ut colligas abſq; rubore. En ego tibi Academia mea, Ruth mea! in* Hirco *meo Gentilitio, quantum facultates ſinunt Equeſtris ærarii Booz ſum: tu velis Patriæ meæ chariſsimæ Booz eſſe &c.*

Skryptá rozne. Co kolwiek mu czaſu od intereſſow zbyło w domu, w drodze, y w ſamym oboźie, albo ná czytaniu Xiąg, albo ná piſaniu trawił, náwet pod czas woienney expedycyi, gdy Tatarowie w Oyczyznę wkroczyli, Grammatykę Donata y S. Auguſtyna nápiſał, dla erudycyi Polskiey młodźi akomodowaną; potym w domu będący, Dyalektykę Cycerona, pod Adama Burſyuſza, Akademi Zamoyskiey Profeſſora imieniem wydał: tákże o Familij ſwoiey Wierſzami Xiążeczkę, ktora ſię záczyna: *Stemmata quid memorem gentis nunc Kozlorogorum.* Inſze iego *opera* ſą wiádome, iáko mowa do Henryka Wálezyuſza, Krola Polskiego, w Paryżu roku 1573 y w Rzymie drukowana 1574. Skrypta Pacyfikacyi między Domem Auſtryackim y Královi Polſkiemi z Rzeczą-Poſpolitą, wydane 1590. Liſt do Kardynała Aldebrandyna o prześćiu Tatarow przez Pokućie 1594. Wſpomina iego *Epitaphium* Stefanowi Krolowi Polskiemu, przez niego napiſane, *Beierling Chronogr: Orbis fol:* 151. nazywáiąc go *novum Demoſthenem Polonis exortum, pacis belliq; artibus* Heròém *præſtantiſsimum, Phæbi Martiſq; Sacerdotem.* Są iego liſty publiczne w rożnych Autorach, iáko u *Nakielskiego in Miechovia fol:* 986. *Antoniego Poſſewina de Moſcovia, Lugduni* 1630. drukowáne. Mikołaia Reſnera *in Epiſtolis Turcicis* 1598. Inſze ſą wydrukowane w Krakowie 1587. Teſtament iego w Moguncyi wydany 1606. Xiążkę iego wſpomina *Stárowolski*, pod tytułem *Syntagma de perfecto Senatore*: o inſzych, więcey podobno wiedzą inſze Narody, iáko my w Polſzcze, bo y wymienione ledwo z Autorow Cudzoźiemskich wiedźieć możemy. *Náuki y umieiętności* Oprocz wyſokich Náuk, y wiádomośći wſzelkiey, Aſtronomiczne pra-

praktyki umiáł, iák poznać z Efemerydow w Bibliotece naſzey pozoſtałych, z ktorych národzenia ſwoiego figurę erygował, y w nich ią wyraźił. Nad inſze umieiętnośći, w podźiwieniu Elokwencya iego zoſtawała, że ták wielkiemi intereſſami zabáwny będąc, co tylko potrzebá było, mowámi ſwoiemi wyperſwadował: iáko Orácyą do Xiążęćiá Saskiego, po Henryká Krolá Poſłem będący; do tegoż Henryka w Paryżu, ná ták wielu ſeymach y kongreſſach, bez nágotowániá śię mowy konwinkuiące maiącego. *Ex promptu* łaćińskiemi wierſzami, kiedy chćiał, gadał; iáko powracáiąc z wiktoryą Siedmiogrodzką, Multańską y Wołoską, trafiwſzy ná Owidową gorę, y pod nią ieźioro, rzekł do Maćieiá Piskorzewskiego, Kawálera pięknęgo dowćipu, ktorego miał ná tęn czas z ſobą:

Naſo & Piskoreus Geticas venere ſub oras,
Pœnæ illum, hunc traxit nexus amicitiæ.

Podczas Seymow y woyny, cztery tylko godźiny ſypiáł, *Pilność.* reſztę czaſu nocnego ná dyſpozycyi dnia náſtępuiącego trawił, ále czaſem po południu, iednę y drugą godźinę ſpoczywał, dla czego Maximilian po przegraney, z záwodem Zborowskiego, powiedźiáł: *Non mirum eſt Zamoyſcium viciſſe, quòd quatuor horis dormiat, reliqvum tempus curis adhibeat: Zborovium autem ſuccubuiſſe, quòd quatuor horis negotia tractet, cæteras compotationibus & ſomno impendat.* I to do pilnośći iego náleży, co o nim piſze *Zalaſzowski* z Piáſeckiego *à fol:* 14. *cum ſequentibus: Zamoyſcius erat in omnibus circumſpectus, ſagax, vigilans, ut illum nihil lateret, quidquid hoſtis moliretur; ac miniſtris induſtrijs felix, quorum opera juſſa* *Niedźiela.* *ejus ſtrenuè & fideliſsimè implebantur.* Dźień Niedźielny nayſzczęśliwſzy ſobie przyznáwáł, ktorego śię urodźił, y wiele rzeczy dobrych wykonáł, iáko pod Byczyną máiącemu batalią w Niedźielę zaczynáć iuż blisko zachodu ſłońca, gdy perſwadował dla krotkośći ſpoſobnego czaſu Pękoſławſki Pułkownik, y Generał Farensbach, żeby ná zaiutrz potyczkę odłożył, máiąc dla śiebie za dźień ſzczęśliwy Niedźielę, ſpoyrzawſzy ná zegárek, wydał bátalij háſło, o czym *Heidenſteinius.* Miewał nie ktore preſagia, iáko *Preſagia.* gdy wyieżdżał z Zamośćia ná koronácyą Krola Zygmunta

 do

do Krakowa, zá Szczebrzeską Bramą y groblą nátrafił ná ſtudentow Akádemij Zamoyskiey; zábáwiáiących ſię podczas rekreácyi ná błoniu, ktorzy złapáli Orła wężem otoczonego, y wyśiádłſzy ku nim rośćiął żywego węża ſzablą, á Orzeł w gorę wylećiáł, co zá dobry znák poczytáł ſobie, iż záwiłe intereſſa Kroleſtwa Polſkiego, Orłem śię herbownym záſzczycaiącego, przez niego ułatwione będą, iákoż ták ſtáło śię, o czym *Zalaſzowski J. R. P. tom:* 1. *fol-* 215. z dawnieyſzych tak námienia: *Accidit autem Crccoviam verſus à domo ſua egreſſuro, quod Iuventus ſtudioſa Accademiæ Zamoſcenſis, dum eo die ludicra puerilia exerceret, campo in proximo cepit Aquilam ſerpentis vivi nexu colligatam, quæ bonum omen dedit Aquilæ Polonæ ab aſtu ſerpentino, ut in brevi feliciter ſucceſsit.* Dokończenie żyćiá ták przezácnego Męża, trzy prognoſtyki poprzedźiły, pierwſzy kometa ná Niebie przez śiedm dni widźiány; drugi w Warſzawie będąc ná oſtatnim przed śmierćią ſeymie, wieża ná Kośćiele S. Janá wielkim ſumptem od Krolowy Anny wyſtawiona, upadła; trzeći, świeca dość gruba podczas Mſzy, ktorey Krol Zygmunt III. ſłuchał, po práwey ſtronie Ołtarza, iák w poł przećięta zlećiáła, przed Zamoyskiego tuż przy

Chwały Zámoyskiego.

Krolu ſtoiącego. Miáł wiele zá żyćiá y po śmierći pochwał, iáko od Lipſyuſza ſławnego Xięgami Literata, ktorego *Magnis parem Regibus* zowie, á záś *Epiſt:* 1. *cent:* 5. ták do niego piſze: *In omni genere, virtutes tuæ in bello, in pace illó ſeculo, imò ſuperiore parem non habent, ſimilem deſperârunt.* W Lipſku Prokuratorowie teſtamentu, ták o nim piſzą: *Viginti quatuor annis inter militares florentiſsimi Regni Viros, ſic belli præfecturam ſuſtinuit, ut gloriâ plenus, offenſæ neſcius, ab armis non antea, qnàm è vita diſceſſerit.* Oprocz wyrażonych, *Roſſel: Piman: in Mercur. lib:* 5. *fol:* 353. ták go chwáli. *Miratur in eo orbis prudentiam ſingularem, eximiam tolerantiam, ingenij acrimoniam, ſummam omnium prope ſcientiarum cognitionem, multarum rerum exactam prudentiam, in bellis conficiendis dexteritatem, in actionibus comprimendis admirabilem providentiam, ornatiſsimam ſermonis venuſtatem.* Piaſecki Biſkup Przemyślski w Kronice ſwoiey ná koniec dźieł iego to nápiſał z Hiſtoryka Francuskiego: *Sciet olim,*

quem

bus humanis vitijs immunis, ſemper fortunam in ſua poteſtate habuit. O tymże do Janá Zamoyskiego Kanclerża y Hetmaná W. Koronnego mowi. *Fruebaris in Filio Thoma digniſsimo Paterni nominis ſucceſſore, qui ſe progeniem tuam, non ſimilibus tantum virtutibus, ſed iiſdem propè honoribus comprobavit, & laureatos Familiæ poſtes, novis etiam ante fixis trophæis, exornavit.* O nim tákże nápiſał *Joach: de Hiſtenberg Paſtorius Eques Pol: in Diadema: Michàëlis Reg. Polon: Sed quanta porro lux, quantus ſplendor eſt? quem eadem inclyta Genitrix, in te Rex Sereniſsime cum ſangvine paterno profudit? Cui enim uſquam terrarum ignotus eſt Thomas Zamoyſcius genitor ipſius, Avus tuus Maternus, olim Regni Cancellarius, ſummæ in Republica authoritatis, domi foriſq; clariſsimus Senator, Civibus Patriæ eximiè dilectus, Regibus etiam ipſis venerabilis; verbô dicam, dignus maximo Parente filius.* Wielebny ná dokument cnot nie śmiertelnych y przezacnych dźieł Wielkiego Kanclerza tego, Piſarzow y Autorow przedniey literatury wymieniáć potrzeba, z obſzernemi deskrypcyami, ktorych iż po większey części z kompendyował w Herbarzu ſwoim *P. Nieśiecki tom:* 4. *fol:* 671. & 672. záczęm kładę tu hiſtoryą iego, nie co poprawiwſzy: Albowiem pomieniony Autor piſze, iż z dźiećinnych záraz lat od Oyca ośierocony y Matki zoſtał; co nie było ták *Dźiećinne latá.* ponieważ ieſzcze zá żyćiá Oyca ſwego był z Woyskiem ná Wołoſzczyźnie roku 1600. przećiwko Michałowi Woiewodźie Wołoskiemu, iák piſze *Temberski Palm: Corybuth:* tymi ſłowy. *Proceſsit contra eum Joannes Zamoyski Supremus Dux Exercituum Regni, atq; Cancellarius, Filio ſuo, Thoma aſsumpto, quem Conſtantini Ducis Wiśniowieccij Palatini Ruſsiæ legionibus aſſociaverat, fratri ejus Patrueli, Michàëli Caſtellano Kiioviæ dirigendum cum Zamoyſciacis cohortibus tradiderat.* Po ktorey woynie w pięć lat umárł Jan Zámoyſki, Kanclerz y Hetman Koronny. Po ſkończonych ſzkołach w Zamoyſkiey Akádemij ná tym ieſzcze *Peregrynácya.* mieyſcu, gdźie teraz *Domus Academica* zowie śię Scholaſteryą, poiachał do cudzych Kraiow Roku 1612. kędy w Rzymie od Pawła V. mile przyięty, y od Purpurátow,

Montalta Aldobrandyna, Bellarmina, ze czćią był traktowany. Tamże w Wielki tydźień dźiewięć Kośćiołow boſemi nogámi obchodźił, á do Loretańskiego domku Mátki Boskiey ſześć mil Polskich pieſzo uſzedł. Powroćiwſzy do Oyczyzny po trzech latách peregrynácyi, Poſłem ná Seym obrány z Woiewodztwa Bełzkiego, gdźie z táką ſtawał pochwałą; że Zygmunt III. Krol Polſki, lubo dopiero miał lat dwadźieśćiá y cztery Tomaſz, w Senáćie go Polſkim oſadźił, Krzeſło mu Woiewodztwa Podolſkiego konferowawſzy, ledwo iednák ná nim rok zábáwił, w roku 1618. pomkneła go łaſká Krolewſka ná Kijowskie, z tym tytułem Marſzałkował Trybunáłowi Koronnemu w roku 1623. po tym roku 1629. wźiął pieczęć mnieyſzą Koronną; á większą roku 1635. o czym *Nakielski in Miecho: fol:* 919. *Okolski tom:* 1. *fol* 147. *Conſtit:* 1631. *fol:* 5. *Starowolski in Monumen:* Patritius & *Cluver: fol* 832. nie ktore ákcye y cnoty iego niżey wyrażone wſpomináiąc. Będąc iuż Kánclerzem, ná Seymie roku 1637. z wielkim ánimuſzem y zelozyą Wiárę Kátolicką defendował. *Piaſecki in Annal:* Dźieła Rycyrskie iego, doſyć go chwalebnym uczyniły: bo co tylko z cudzych kráiow powroćił, záraz tyśiąc ludźi uzbroiwſzy, z niemi śię do obozu udał, y Zołkiewskiemu Hetmanowi W. Koronnemu, rázem z ſobą ich oddał. W Roku 1618. pod Oryminem, we trzech tyśięcy tylko ná ſtoiącego Tomaſzá Zamoyskiego, Dauletgerei Galga, Wodz Tatárski we trzydźieſtu tyśięcy nátárł; gdźie nie tylko dobrego żołnierza, ále y Wodzá urząd ná ſobie wypełnił Tomaſz, cáły dźień práwie impet iego ná ſobie utrzymuiąc: *Piaſecki fol:* 310 Pod Kurykowęm potym, Staniſławowem, Szarogrodem, Choćimięm, przećiwko Tátárom, Turkom, Kozákom, y w Prusiech przećiwko Guſtawowi woiowáł, z tą u Krola Zygmunta III. o ſwoiey dźielnośći opinią, że według *Piaſeckiego*, po śmierći Zołkiewskiego Hetmaná pod Cekorą, chćiał mu ták w ćiężkim rázie buławę Krol oddáć, iákoż zápewne tá władza nie mineła by go, gdy by śię z niey nie exkuzował, mowiąc: *Ego etiam clienti meo, ſi eum* Rex *exercitui præfecerit, pariturum, & ſub ejus ſignis militaturum profiteor:* był bowiem

Prędko reſt w Honory.

Dźiełá Rycerskie.

quem habuerit Ducem Polonia; ſimilem quando habitura ſit, neſciet. Weſpazyan Kochowski *Annal: Climac:* 3. *lib:* 4. *fol:* 170. ták powiedźiáł: *Claritudinem nominis, opeſq; primus in Familiam intulit Joannes de Zamoſcio Archicancellarius Regni Poloniæ, idemq; Exercituum Dux Generalis; pari ad utramq; functionem Minerva ambidexter, & tam in toga cujuſvis prudentis conſilij autor, quàm multiplicium in ſago triumphorum* Reip: *pararius: Admodum rara in uno ſubiecto qualitate & fidum Miniſtrum Throni eſſe, & egregium ſimul Ducem belli agere.* Grzegorz XIII. Sixtus V. y Klemens VIII. Papieże, wielce go ſobie poważali, z ktorych ieden przyznawał mu *Univerſale ingenium*, drugi rekommendował mu Oyczyznę, áby śię w niey ſzerzyć Herezyi nie pozwalał, oſtatni w liśćie ſwoim do niego, ták wyraźił: *Multa de nobilitatis tuæ actionibus crebro audire conſuevimus, quæ nos mirifice oblectant, quando quidem in illis elucere ſolet, & prudentia tua, & animi magnitudo & pia quædà ac præclara voluntas, non ſolùm erga Patrià, ſed erga commune bonum Reipublicæ Chriſtianæ totius.* Zgoła, dlá dźieł w ſwoim czaśie nie porownanych, Wielkim Janem Zamoyskim był názwany, o czym *Ioachimus de Hirtenberg Paſtorius Eques, in Diademate Michàëlis Regis Poloniæ*, mowiąc: *Non vanè illi olim tale Elogium poſui.*

Semi Deos equans meritis Zamoſcius hic eſt,
Ille ingens armis, nec minor ille Toga.
Haud ſcio, quos Lehi ſit terra datura Nepotes,
Hoc ſcio, maiorem non dedit illa Virum.

Tenże Jan Zamoyski Kanclerz y Hetman W. Koronny, cztery rázy śluby Małżeńſkie celebrował, pierwſzy ráz z Anną Oſſolińską Chorążanką Lubelską, z ktorą żył bez potomnie: drugi raz z Chryſtyną Xiężniczką Radźiwiłowną, Xiążęćiá Mikołaiá Radźiwiła, Woiewody Wileńſkiego, Marſzałka y Kanclerza W. Litewskiego corką, z ktorey Elżbieta w dźiećińſtwie umarła: trzeći raz wſzedł w kontrakty małżeńſkie z Xiężniczką Gryzeldą, Synowicą Stefana Batorego Xiążęćia Siedmiogrodzkiego, z ktorey corka Zofia, w dźiećińſtwie tákże z tego świáta zeſzła: czwarty ráz ślub uczynił z Barbarą Hrabiąnką Tarnowską, Kaſztelanką Sendomirską, z ktorą Tomaſz ſyn niżey wyrażony,

Janá Zamoyskiego Kan. y Het: Zony. Oſlińska.

Radziwiłowna.

Batorowna

Tarnowska

Mikołay y Iędrzey w młodośći zmarli. *Reformatio Annô Domini* 1600. *fer: 3tia poſt Feſt: Diviſio: Apoſto: in Caſtro Bełzen: &c.*

Liczbá Ordynatow Zamoysk.ch.

Kładę tu liczbę Orzdynatow Zamoyskich, nie ráchuiąc Jana Kanclerza y Hetmana W. Kor: ktory lubo był *ordinans* dobra ſwoie, ále nie *ordinatus*, zoſtawuiąc ſobie áż do śmierći dyſpozycyą tychże dobr wolną, iako to ná Seymie walnym Warſzawſkim Roku 1590. tymi ſło wy ſtwierdzoną: Moc iednák iemu ſamemu, dokąd żyw zoſtawuiąc *immutandi, emendandi & amplius ordinandi* to, co by mu śię zdało *iuxta priorem conſtitutionem*: to ieſt roku 1589. Toż ſamo wyrażáią Akta Trybunalſkie Lubelſkie 1589. 1590. 1591. 1593. áż dopiero Roku 1604. przed śmierćią ſwoią, ták dla ſyna ſwoiego Tomaſza zákończył Ordynacyą: *Cavendo vigore Conſtitutionis Regni præfatū Filium ſuum, nullum jus habere ex his bonis quidquam donandi, alienandi, pignore, ulliſq; inſcriptionibus, ne dotis quidem cauſa obſtringendi*: Przez co dopiero Tomaſz zoſtał I. Ordinátem, przyśiągłſzy ná ordynowane Oyca ſwoiego dyſpozycye, bez czego żadęn bydź nie może Ordynátem według teyże Ordynácyi.

TOMASZ ná Zamośćiu I. Ordynát Zamoyſki, pierwey Woiewoda Podolſki, daley Kijowſki, potym Kanclerz W. Koronny, Staroſta Krakowſki, Sokálſki, Rabſztynſki, y Knyſzyńſki, ſyn Janá Kánclerza y Hetmana W. Koronn: z Barbáry Hrabiánki Tarnowſkiey Kaſzelanki Sendomirſkiey, obraz cnot Oycowſkich, doſkonáłośći, pobożnośći, mądrośći, powagi, heroiczney rezolucyi y wſzelkich zgoła kwalitatyw iego náśladowca; urodzony, roku 1594. dnia 1. Kwietnia; ktorego wielka ludzkość, przyiemność w obyczáiách, męſtwo w boiu, wytworná w Senaćie rada, nád wielu teyże godnośći wyniosła, y z nieporownanemi inſzym porownała. O nim *Joan. Mazurkowicz Canon: Crac: Cynthia Corybuthea*: co niegdy o Katonie Senatorze Rzymſkiego Páńſtwa ná piſano. *Fuit virtuti ſimilimus, per omnia Diis quàm hominibus ingeniô propior, qui nunquam recte fecit, ut facere videretur; ſed quia aliter facere non poterat: cuiq; id ſolùm viſum eſt rationem habere, quod haberet juſtitiam, omnibus*

valetudinarius, rożną applikácyą y umártwieniem z młodośći ſwoiey w zdrowiu nádwątlony. *Lubieński in amica pareneſi*, chwali go z dźiwney náuki, wymowy, pobożnośći, dobrych uczynkow, y fundacyi z nie małą expenſą, o czym też Jákub Sobieski Kaſztelan Krakowski w mowie ſwoiey, ná Tomaſza pogrzebie miáney. Tęn bowiem w Wielki czwartek, trzynáſtu ubogim zwykł był nogi umywać, á potym wſzyſtkich dobrze odźiáwſzy nowymi ſukniámi, u ſtołu ſwego częſtował, ſąm im ſłużył y odchodzących iáłmużną opatrywał.

Pobożność y cnoty iego.

Uczynił fundacyą w Zámośćiu u Fary, áby gdy do chorego Xiądz idźie z Panem Jezusem, baldachin nád nim nieśiono, y pięćiu mu Klerykow, czy Synáxiſtow, aſſyſtowało.

Fundacye.

Proboſtwo w Kollegiaćie Zamoyſkiey, do Káplicy Przemienieniá Pańſkiego, Kántoryą y kilku Xięży fundował, zápiſawſzy im prowent z młynow Klucza Tomaſzowſkiego, gdźie Miáſto wyſtawił y od Imieniá ſwoiego názwał. Klaſztor w Szczebrzeſzynie OO. Franćiſzkánom fundował. Piſze tenże *Nieśiecki*, iż teſtamentem ſwoim, ná rożne intencye czterykroć ſtotyśięcy legował, iáko to ná wymurowánie Collegium Zámoyſkiey Akádemij, ktore Katárzyná Xiężniczká Oſtrogſka żoná iego, iuż po śmierći męża funduiąc, odumárła: między ktoremi (powiáda) y tęn punkt náznáczył, áby Miſſyonárze *Societatis Jesu* fundowani w Szarogrodźie byli, krorzyby po Ukráinie, oſobliwie po rozwlekłych támże iego dobrach, poddanych, y ſchizmatykow do Unij y Kośćioła Rzymſkiego náwrácáli, ná co śiedmdźieśiąt tyśięcy wyliczył, á żoná iego przydáła do tego trzydźieśći tyśięcy. Tęnże roku 1631. w Krákowie ſporządźić kázáł dwie trunienki dla relikwij S. Stániſławá Biſkupa Krákowſkiego, iednę ze ſrebra ważącą grzywien 40. á drugą złotą, o czym *Pruſzcz w opiſaniu Miaſta Krakowa*. Umarł pełen záſług roku 1633. dniá 8. Styczniá. Miáł w małżeńſtwie Kátárzynę Xiężniczkę Oſtrogſką, Woiewodzankę Wołyńſką,

Katarzyna X. Oſtrogska żona.

ktorey reformacya uczyniona w Grodźie Bełzkim roku 1622. umarła 1642 dniá 6. Paźdźiernika. oſobliwſza Protektora y Dobrodźieyka Kollegiáty y Akádemij Zámoyſkiey, iák wſpomina *Cellarius Rector Gymna: Hornanen:*

Deſcrip: Reg: *Polo: fol:* 345. mowiąc: *Catharina Oſtrogia Thomæ Zamoyſcij in Cancellariatu Supremo ſucceſsoris paterni uxor, Collegio aliud Collegium & Seminarium adjunxit, ac Profeſſorũ & Canonicorũ numerũ auxit.* Z tey urodzony Ján Zamoyſki Woiewoda Sendomir: y corek dwie, Konſtancya Gryzelda Zámoyská, wydáná zá Michała Jeremiaſza Xiążęćiá Wiśniowieckiego, Woiewodę Ruſkiego, z ktorey *Michał Korybut* Krol Polſki, Koronowany 1669. umarł 1673. bez potomny, máiąc zá ſobą Eleonorę Ferdynánda III. Ceſarzá corkę, Leopolda Wielkiego y świątobliwego śioſtrę, dwunáſtu Rzymſkich Imperatorow wnuczkę, Krolową łaſkawą y pobożną, ktorá co dźień godźinę klęczała modląc śię zá Krola y Kroleſtwo; co rżadko śię tráfiá w tákich oſobách, 5. ięzykow umiáła, Niemiecki, Francuzki, Polſki, Hiſzpański y Włoski. *Naramowſ: in Facie rerum Sarmat: fol:* 65. Wſpominá Gryzeldę *Monumen: Univerſit: Zamoſcen:* tymi ſłowy. *Sereniſsima Princeps Griſeldis Conſtantia, Duciſsa Wiſniovecenſis, Palatina Terrarum Ruſsiæ, Comes in Tarnow & Jarosław, Domina in Zamoſcie munificentiſsima ac optima, Eccleſiæ, Academiæ Zamoſcenſis, omniumq; egentium Patrona, Mater Regia, Heroina nullis unquam vocibus deprædicanda, cum ſquallore Throni Poloni, mærore totius Patriæ, gemitu utriuſq; Collegii & Civitatis Zamoſcenſis, obiit Annô Domini* 1672. *die* 17. *Aprilis.* Była álbowiem Pani, iák urody piękney, ták cnot wybornych, oſobliwſzey pokory, ták, że śię zdała zápomnieć, iż była Mátką Krolewską; wiele dobrego Kollegiáćie Zámoyskiey, y wiele iáłmużn Zakonnikom czyniła, iák świádczy Kazánie ná iey pogrzebie miáne przez W. Krzyſztofa Rzegockiego, Biſkupa Chełmſkiego 1673. do druku podáne. Druga corka Alexandra Bárbárá Zámoyská, była zá Alexandrem Koniecpolskim, Kaſztelanem Krakowskim, ktory był przedtym Chorążym Koronnym, á potym Woiewodą Sendomirskim; z ktorych Stániſław Koniecpolski Obożny Koronny, á potym Kaſztelan Krakowski zſzedł bez potomnie.

Michał Krol Polski z Zamoyskiey urodzony.

Gryzelda Zamoyska.

Alexandra Zamoyska Koniecpolskiego.

Jan Ordynat II. Zamoyski.

JAN ná Zámośćiu II. Ordynat Zámoyski, Hrabia ná Tárnowie y Jaroſławiu, Woiewoda Sendomirski Generał

Woysk

Woysk J. K. Mći y Rzeczy-Poſpolitey Auktorámentu Cudzoźiemskiego, Stároſta Kałuſki, z Tomaſza Zámoyskiego Kanclerza Koronnego, y Kátárzyny Xiężniczki Oſtrogskiey urodzony Roku 1627. dnia 9. Kwietnia; o ktorym *Kochowski Annal: Climac:* 3. *fol:* 169. *Is domô inter honoratas Regni, tàm veteri, quàm potenti, ex Sariorum ſtemmate Ielita noncupato, proceſsit: facultatum vi & ſplendoris domeſtici congerie ea; ut quibusvis majorum gentium Principibus haud injuria comparari poſsit.* Iák śię tylko urodźił, kázał go Oćiec ná śiánie położyć, mowiąc do niego: *Diſce fili, quod Redemptor tuus in mundum veniens, non aliud ſtratum invenit, quàm fenum.* Gdy go záś do Chrztu trzymáć miáno, kázał uboſtwo z ſzpitala przywołać do Kośćioła, áby mu aſsyſtowało, y ták śpiewáć kázał: *Conſcidiſti ſaccum meum, & circumdediſti me lætitiâ.* W Roku 1637. żyćia ſwoiego dźieśiątym, Krol mu konferował Staroſtwo Kałuſkie dnia 23. Czerwca. Roku 1639. dnia 27. Sierpnia, Mátka tegoż Kátárzyna Xiężniczka Oſtrogska, Imieniem iego załozyłá fundámenta nowego *Collegium* Zámoyskiey Akademij. Po ſkończonych ſzkołach w Zámośćiu Roku 1643. odiáchał do codzych Kráiow, gdźie będąc w Rzymie 1644. z wielką magnificencyą exekwie ſprawił zmárłey Cecylii Renáćie Krolowy Polſkiey w Kośćiele S. Stániſława Biſkupa, ktorą opiſał *w Relacyi ſwoiey Radźiſzowski.* tám zábáwiwſzy przez trzy látá, powroćił do Oyczyzny 1649. ále tegoż ſamego Roku znowu wyiáchał do cudzych Kraiow, gdźie Ludowice Gonzadze, Krolowy Polskiey, wſpaniale y z wielkim ſumptem wizytę y honor uczynił, z kąd do Polſki powroćiwſzy 1648. ná pomoc Krolowi Janowi Kaźimierzowi zebrał ſwoim ſumptem woyská 2000. z ktorym przećiwko Tatarom y Kozákom zá Krolem pod Zborow poſzedł roku 1649. o czym námienia *Kochowski Annal: Climac:* 3. *fol:* 170. *Joannes Zamoyski Palatinus Sandomirienſis, acta apud politiores nationes juventa, avitæ æmulus gloriæ, per arma clareſcere ſatagebat, ſemper in bella alacris & præſens, unde honorariis Cohortibus privato ſumptu autoratis, rareſcentis Exercitûs copias, notabili acceſsu ſupplebat, ac militares viros circa ſe fovens, magnas ſpes excitabat, ſi modò con-*

Przy Chrzćie Ceremonie.

Collegium Akademij Zamoyskiey.

Dźieła Rycerskie.

ſtaret

ſtaret vita, maiorum virtutis ac claritudinis ſuſcitandæ. Jeźdźił po trzeći ráz do Rzymu ná Jubileuſz Roku 1651. *Victor vota ſolvens.* Ják záś rezolutnie ſtawáł pod Słobodyczami przećiwko Chmielnickiego wielkim gminom kozáctwa, świádczy *Zieleniewiczy potrzeba z Szeremetem.* Ják temuż Chmielnickiemu, więcey iák w 10000. Woyska, blisko przez Niedźiel ſześć, pod czas Zámoyskiego, oblężenia, mocno śię bronił, z właſnego ſkarbu expenſą ludźi zgromadźiwſzy, y ármaty po ſporządzawſzy, gdźie Szlachty z Woiewodztwa Bełzkiego y inſzych, wielu znáydowało śię, w ſpomina *Kochowski Annal: Climac:* 1. *fol* 93. mowiąc: *Dignum memoratu Joannis Zamoyſcii Całuſsienſis Præfecti, inſigne erga Rempublicam ſtudium: dum, præter militem proprio ære conductum, etiam præſidio intrò recepto, de commeatu, ac re armamentaria omniumq; requiſitorum genere providerit: profuſa, & ultra privati ſumptus, largitione.* Ják Guſtáwowi Krolowi Szwedzkiemu dobyć teyże fortecy nie dopuśćił, świádczy *Cellarius Deſcrip:* Reg: *Polo: fol:* 346. Heroiczną cnotę iego Krol Jan Káźimierz upodobáł ſobie, gdy mu Generálſtwo cudzoźiemskiego Woyska konferowáł, ktore od żadnego rozkázu nie dependowało. Nie mniey iák tyśiącámi do Obozu, ſwoim ſumptem przyprowadzał woyska, ſławne zwyćięſtwem Bereſteckiey expedycyi. Miáł pułk ſwoy Pikietyerow, to ieſt Kopijczykow zbroynych, ktorych Dźiád iego używáł w Moskiewskich potrzebach zá Krola Stefana, y nic potrzebnieyſzego przećiwko Ottomańskiey potencyi, nád tákiego żołnierza bydź ſądźił. Ciż Kopijczykowie pod Cudnowem przebili śię przez Oboz Szeremeta z Gábryelem Silnickim Rotmiſtrzem, o czym *Potocki in Centur: Vir: fol:* 121. Tęn náyprzod był Kráyczym Koronnym 1653. potym Podczáſzym 1657. dáley wźiął Krzeſło Wojewodztwa Kijowſkiego, z ktorego poſtąpił ná Sendomirskie, trzymáiąc przy tym Podolskie Generálſtwo. Miłość przećiwko Oyczyzny z liſtu iego drukowánego, poznáć, w ktorym odpiſał Rakocemu, záprâſzaiąc go do pártyi Krola Jáná Káźimierza y ſwoiey przećiwko Szwedowi: poznáć z *Konſtytucyi* 1658. ták dálece, że y dobra náwet ſwoie dźiedźiczne pohártował, żeby ſuk-

Cnota Heroiczna.

Honory iego.

ſukkurſem ſwoim, ná tęn czas w oſtátniey toni będącą Oyczyznę mogł porátowáć. Jego wſpominaiąc cnoty, to w nim przyznáł *Kochowski: Aderat magnanimitas, liberalitas cognatæ Zamoyſciæ ſtirpi qualitates, idem acceſſu comis, convictu facilis, niſi plus humanitati tribuiſſet, quàm valetudini expediret. Tertius Stirpis ab Joanne Avo, & ultimus Lineæ Ordinantis Succeſſor. Annal. Climac:* 3. *fol:* 170. Nie był iednák Ordynátem III. ále II. bo Jan Zamoyski Kanclerz y Hetman W. K. nie podlegał prawu Ordynácyi ſwoiey aż do śmierći, rezerwuiąc ſobie iey odmiánę y poprâwę, iáko wyraźnie w teyże Ordynácyi drukowáney. Umarł roku 1655. dnia 7. Kwietniá, wieku ſwoiego 28. *Monumen: Academiæ Zamoſcenſis.* Zona iego Marya Kaźimira, Margrabiánka *de Arquian de la Grange* rodem z Francyi, w wielkich reſpektach zoſtaiąca u Ludowiki Krolowey, ná ktorey Dworze była, żadnego iednák potomſtwa nie zoſtawił. Po śmierći iego Marya poſzła zá Jáná Sobieskiego ná tęn czas Woiewodę Lubelskiego, á potym Wielkiego Zwyćięzcy y Krolá Polskiego; ktorą chwáli *Naramowski in facie Rerum Sarmat: lib:* 2. *cap:* 2. *fol:* 66. iż była wyſokiego umyſłu, dowćipu nád przyrodzenie ſubtelnego, w wykonániu intereſſow nád płeć Białogłowską doskonálſza, mało mowiąca, w uczynkách wielowładna, do chwały Boskiey chćiwa, Panien Benedyktynek od SS. Sakramentu zowiących śię w Warſzawie Fundatorká, táż dwa pałace wſpaniałe y ozdobne z przedniemi Dźiárdynámi, Marywil y Marymont, od ſwego Imienia názwane, dla dywertymentu, bliſko Warſzawy, wyſtáwiła. Zyła w Polſzcze iáko Krolowa, po śmierći męża w Rzymie mieſzkała, iako Wdowa; ná oſtátek gośćiem będąc w Francyi umarła, kędy śię urodźiła, Roku 1714. *Monument: Academiæ Zamoſcen:* Z tey ſyn nayſtarſzy Xiążę Jakob Krolewicz Polski, trudow y tryumfow Oycowskich nie rozdźielny ſocyuſz, ták pod Wiedniem, iáko y inſzych mieyſcach; ktory złączył śię dożywotnie z Elżbietą Amalią, corką Filippa Elektora *Palatini Rheni.* Z tych trzy corki żyły, Marya Káźimiera zmarła 1723. Marya Klementyna, Jerzego Pretendenta Angielskiego żona, y Marya Charlotte wydaná zá Fryderyka Xiążęćia *de Bovillon,*

Ordynatowie Zamoyſcy.

Zamoyska Krolowa Polska.

Potomſtwo Maryi Káźimiry.

Nnn ktora

ktorá umárła w Zołkwi. Drugiego Alexandrá Benedykta, zmárłego 1714. w Rzymie. Trzećiego Konſtantyná Włádyſławá, zmarłego w Zołkwi bez potomnie 1726. Corká oſtatnia Tereſsa Kunegunda záślubiona Máxymiliánowi Emanuelowi, Elektorowi Bawárskiemu, z niey potomſtwo, Karol Xiążę Elektor Bawárski, Ferdynand, Klemens Elektor y Teodor Biskup.

Procedencya drugiy Linii Zamoyskich.

Po ſkończoney linij pierwſzey Saryuſzow Zámoyſkich (ná Iánie Woiewodźie Sendomirskim, Ordynáćie II. bez potomnie zeſzłym z tego świáta) od Tomaſza Sáryuſza ná Stárym Zámośćiu pierwſzego Zamoyskiego, Podczaſzego Łęczyckiego, przez Syna iego Starſzego Floryaná z Małgorzáty Káſztelánki Brzeźińskiey urodzonego; kładę tu drugiey linij procedencyą od tegoż Tomaſza pierwſzego Zámoyskiego, PodczaſzegoŁęczyckiego, przez drugiego ſyná iego młodſzego Máćieia, urodzonego z teyże Małgorzaty Káſztelanki Brzeźińskiey, ktorey Reformácya ieſt uczynioná *Coram Actis Lancicienſibus Annô* 1430.

MACIEY, Dźiedźic ieſzcze ná ſtarym Zámośćiu Saryuſz Zámoyski, Rotmiſtrz Krolewski, iáko liſt świádczy Krola Kaźimierza Jagiellonczyká w Roku 1471. *u Paprockiego o Herbach fol:* 478. ſyn drugi Tomaſza pierwſzego Zamoyſkiego, Podczaſzego Łęczyckiego, wnuk Dyonizego Alexandra *binominis*, Saryuſza Podczaſzego tákże Łęczyckiego, brát rodzony FloryanáZámoyskiego, wzwyż opiſanych; ktorego Genealogia ták wyráża: *Mathias ejuſdem Thomæ filius, hæres in Zamoſcie Zamoyski, vir bellicoſus apud Divum Caſimirum Regem Poloniæ, Annô Doñî* 1491. *Equitum Præfectus, poſt hac Copiarum Exercitûs Regni Ductor. Okolski* záś *tom:* 1. *fol:* 346. ták go w ſpomina: *Mathias maximus bellator domi cum Tartaris, foris in Ungaria cum Turcis, Annô* 1491. *reliquit filios defenſores Patriæ.* O tymże powiáda P. *Nieśiecki tom:* 4. *fol:* 673. Iz náywprzod był w czarnym woysku Krola Węgierskiego Mátyáſza, wſławioy Rycerſkiemi dźiełámi, po tym w expedycyi Koprzywnickiey przećiwko Tátárom zá czaſu Olbrychta Krolá, y w inſzych. Tęn z Beátą *de Puſtoten*, Wáska to ieſt Wáwrzyńcá Káſztelána Chełmskiego corką, miał ſynow trzech, Páwłá, Iana,

Wenceſłęwá y corkę iednę Apollonią, ktorą wydał zá Iáná Giſſowſkiego. Węnceſław piſał śię z Zámośćia ná Zukowie y Niewirkowie Dźiedźicem, Mąż woienny, ktory z Bárbárą Drohiczyńską, reformowáną w Grabowieckim Grodźie Roku 1515. miał Piotra z Zámośćia ná Niewirkowie y Zukowie Dźiedźicá, od ktorego Páweł ná Niewirkowie zwáł śię Niewierkowskim, á tego z Zofią Sudnicką Máćiey, ktory przez Iáná Zámoyskiego Kánclerza y Hetmana W. K. pierwſzego Ordynácyi Fundátora, *in caſu defectûs ſucceſſorum ſuorum*, zá Ordynáta náznáczony był; tęn z Elżbiety Rogálowny miáł Mikołáiá, Páwłá y Lazárá, ktorych *non conſtat proles*. Mikołay ſyn drugi Piotra, brát Páwłá Zámoyski, piſał śię *de Zamoſcie*, ktory z Zofią Komorowſką, herbu Korczak, miał Eraſma Kánoniká Krakowſkiego, Iáná y Páwłá bezżennych. Ián ſrzedni ſyn Maćieiá Dźiedźica ná Zámośćiu Zámoyskiego, Rotmiſtrza Krolewskiego; piſał śię ná Wierzbie Dźiedźicem, miał zá ſobą Annę Snopkowską, ktorey Reformacya w Kraſnymſtawie Roku 1570. z nią było potomſtwo, Bartłomiey, Jakob, Mikołay, Krzyſztof y Paweł Zámoyſcy. Páweł miał Franćiſzká y Iácká bez potomnie zmárłych. Iákob y Mikołay w młodośći z tego świáta zeſzli: Krzyſztof pomieniony ożenił śię z Kátárzyną Iłowiecką Herbu Łodźia, z ktorych Ierzy z Zamośćia Archidyakon Lubelski, Kánonik Krakowski, Sekretárz Koronny, potym Biskup Chełmski, o ktorym *Naramowski in Facie lib:* 2. *cap:* 16. *fol:* 585. *Magnæ indolis, magna indicia ſunt. Ab alto ſangvine tulit ſuffragium, quod cumulavit probata in agendo dexteritas, in vivendo ſingularitas. Nè eruditos, quos coluit, deſtitueret Licæis; cum Joanne Zamoyski Candidatore Urbis, Univerſitatem Zamoyſcii erigi curavit. Dedit eruditis animam, qua ipſe vixit, dedit Paſtor exemplum, quo ipſe fulſit; cumulare cùm vivere deſiit, Annô Dñî* 1620. Drugi ſyn Krzyſztofa z Iłowickiey Szczęſny z Elżbietą Ruſyánowną bezpotomny, trzeći Iákob, po nim Felicyánná Ierzego Szelinga Káſztelána Wendeńskiego żoná, po niey Stániſław z Zámośćia ná Wierzbie y Piáskách, ożenił śię z Felicyánną Borzechowską. Ci wſzyſcy brá-

Komorowski.

ćiá Ierzy 1591. Stániſław 1592. *in Terminis Terreſtribus Craſnoſtavienſibus fer: 2. ipſo die feſti* S. *Vitti*, częśći ſwoie ná Zámośćiu, Wierzbie y Piáskách, Iánowi Zámoyskiemu Kanclerzowi y Hetmánowi W.K. rezygnowáli. Stániſław pomieniony z Borzechowską, mieli Ierzego ożenionego z Reginą Sádowską, których potomſtwo nizey wyráżone; tęn záś Ierzy po śmierći pominioney żony ſwoiey, zá perſwazyą Ierzego Biskupá Krákowskiego Stryiá ſwoiego, zoſtáł Kánonikiem Gnieźnieńskim, Kántorem Wárſzawskim. Corka Stániſławá z Borzechowskiey Anna, była Zakonnicą S. Brygitty w Sokálu; Ián brát iey y inśi bezżennie pomárli. Potomſtwo Ierzego z Sadowską, Káźimierz bez żenny, Stániſław Generał Májor I. K. Mći, od ktorego dálſza procedencya, Ián y Alexander bezżenni, y corek pięć, Anná Piętkiewiczowa, Helena Dźiewánowska, Elżbietá Olędzká, Teofila Liśiecka y Tereſsa Biernácká, każda z nich z potomſtwem ſwoim. Pomieniony Staniſław Zamoyski Generał Major I.K.Mći ożenił śię z Katarzyną Poiudźińską wdową *1. votô* po Dobroćieiowskim, *2dô* po Płaſkowskim, z ktorą miáł Jerzego Zámoyskiego, ożenionego z Anną Zámiechowską, Jácka Zakonu OO. Francíſzkánow, y Konſtáncyą Páwłá Piotrowskiego, Stároſty Szczebrzeskiego żonę. Jerzy z Anny Zámiechowskiey ſpłodźił Stániſłáwá Zámoyskiego, Kápitáná J. K. Mći, po ktorym z Pauliną Woroniczowną zoſtáł śię Antoni, Anna corká y Ignácy Zámoyſcy. Drugi ſyn tegoż Jerzego Franćiſzek ná świećie, w Zákonie Januarius Franćiſzkan.

Borzechowski. Sadowski.

Rożne Pokrewieńſtwa

Woronicz.

PAWEŁ z Zámośćia ná Piáskach Zámoyſki, ſyn pierwſzy Matyáſza ná ſtárym Záwośćiu Zámoyſkiego, Rotmiſtrza J.K. Mći ſławnego w Węgrzech Zwyćięzcy Tureckiego, Mąż tákże woienny, ożenił śię z Dorotą Dźierąźnińſką, ktorey abrenuncyacya, od Dobr Oycowſkich y Maćierzyńſkich, w Kráſnymſtáwie uczyniona 1525. z ktorych było ſynow trzech y corka iedna, pierwſzy Ián z Zamośćiá ná Piáskách Dźiedźic, Pułkownik Woyſk Uſarſkich y Stráżnik Koronny, od ktorego z Anny *de Gorzkow* Gorzkowſkiey dálſza idźie procedencya. Anna Zámoyſka śioſtra tegoż Ię̨drzeia Iábłońſkiego żona: drugi ſyn Páwła Woy-

Paweł Zámoyski.

Woyćiech bezżenny, trzeći Mikołáy, czwarty Szymon, ktory z Raháńſką miáł Andrzeia bez żennego, y Pawła ożenionego z Rudzką, á tych ſynowie Gábryel, Stániſław y Samuel bezżenni pomarli, czwarty Alexander miał Łaſzczownę, y z niey Alexandra, krory miáł zá ſobą Máryánnę Mniſzchownę. Mikołay ſyn trzeći Pawła z Dźierążnińſkiey, ożenił śię z Dorotą Bernáſzowſką, z ktorych corká iedna tylko była Jadwiga, Laurentego Sladkowskiego żona. *Diviſio bonorum inter eoſdem Annô Dñi 1556. fer: 2. ipſo Feſto* SS. *Viti & Modeſti MM. Craſnoſtaviæ.*

IAN z Zámośćia ná Piaskach Dźiedźic, Strażnik Koronny, Pułkownik Woyſk Uſarskich, z Anną Gorzkowską, mieli ſynow trzech, Węnceſławа, Iana, Staniſława bez żennego y corkę iednę Zofią, wydaną zá Ię̨drzeia Modryskiego. Węnceſław ná Piaskách Zamoyski, Káſztelan Lwowski, mąż ſtoletni, miał zá ſobą Zofią z Babina Pſzonkownę, z ktorych Stefąn Zamoyski Kaſztelan Kijowski, z Dorotą Łoſzczykowską, zoſtáwił iednę tylko corkę Annę, wydaną zá Stániſława Borkowskiego, Kaſztelaná Połanieckiego. Drugi ſyn Węnceſława Floryan, Chorąży Ziemi Chełmińskiey *ſterilis.*

Jan Strażnik Koronny.

Kaſztelan Lwowski 100.letni.

IAN ſyn drugi Iáná Strażnika Koronnego, brát rodzony Węnceſława, był Káſztelanem Chełmskim, y Strażnikiem Koronnym, iáko wſpomina *Konſtytucya fol:* 30, był mąż wielkiey pobożnośći, y wielce ſprawiedliwość kochaiący, Rycerz do tego wáleczny, nie ráz gminem naieżdżaiących Tátárow gonił, y zwyćiężał, bráńcow y zdobycz im obfitą odbieraiąc, przez lat czterdźieśći woynę ſłużył, potym zoſtawſzy Strażnikiem Koronnym, zá rozkázem Krola Zygmunta III. pilnuiąc Oyczyzny z małą ludźi woiennych Rotą, y mocno ućieraiąc śię z gminem Tátárow nád rzeką Stryiem, trzema iádowitemi ſtrzałami przebity, pod Liśiátyczami ná placu poległ, Roku 1619. Ktorego Potomſtwo z Anny Xiężniczki Wiśniowieckiey, Konſtantego Woiewody Ruskiego corki, ſynow ſześćiu, Ián, Ierzy, Władyſław, Zdyſław, Alexander, Maurycy; y corek dwie, Helena pierwſzym małżeńſtwem Ię̨drzeia Gorskiego Woiewody Mazow: drugim Márćina Wodyńſkiego Kaſztel: Podlaskiego żoná: druga Anna, *1mô votô* Alexandra Cetnera Kaſzteláná Halickiego; *2do* Konſtantego

Kaſztelan Chełmski Strażnik Koronny.

Xiężniczká Wiśniowiecka.

Zámoyski Biskup Łucki.

Grodźińskiego máłżonka. Ián Chrzćićiel Zakonu S. Dominika, Biskup Bákoński, potym Przemyślski y Łucki, o ktorym *Naramowski in Facie lib:* 2. *cap:* 13. *fol:* 519. *Ex Religioſa Dominicanæ Familiæ umbra, dignum promovit Religo, quem ornaret Infula. Bacovienſis primum in Valachia & Moldavia, demum Præmislienſis Annô Domini* 1654. *poſt Luceorienſis Annô* 1655. *ubi antequam ſociatam terris vidit Luceoriam, ſupernam aſcendit lecem, pro immortalibus geſtis, immortalitate donatus, Præſul & ſangvine & eruditione pariq; virtute clarus. Nihil ei defuit quod ad ſuprema prodeſset, qui grandia ſemper meruit.* Umarł w Bilgoraiu Roku 1655. w Nowe Lato, iádąc z Przemyślkiey do Łuckiey Dyecezyi, iák tęnże piſze *lib:* 2. *cap:* 12. *fol:* 487. Lecz inśi piſzą, że zoſtáł Biſkupem Przemyślkim Roku 1650. á Łuckim 1654. iáko *P. Nieśiecki tom* 4. *fol:* 673. Tęn wſtąpiwſzy z młodośći do Reguły S. Dominiká Zákonu Káznodźieyſkiego Roku y 1615. zoſtáwſzy S. Theologii Doktorem w Krakowie, á potym Przeorem, od S. Stolice, Apoſtolſkiey przyſłano mu Biſkupſtwo Bákońſkie w Multanách y Wołoſzczyźnie; ktorym będący, Kollegiatę Zámoyską konſekrowáł, potym od Krola Iáná Káźimierza, zá promocyą Tomaſza Zámoyskiego, Woiewody Kijowskiego, Kanclerza Koronnego, wźiął Biſkupſtwo Przemyślkie, z tego poſtąpił ná Łuckie, lecz nie wiáchawſzy do Kátedry umárł, iákom powiedźiáł, pochowány w Zámośćiu. *Potocki Centur: Viror: fol:* 397. ták o nim nápiſał: *Vir, ut in ſubiecto populo pro concione dicenda religioſus, ita in conciliandis Procerum diſsidentium animis felix, oſtendit haud inutili cura, ex Aſceteriis ſumi Præſules & Senatores.*

Potomſtwo Kaſztelana Chełmskiego.

Drugi ſyn Janá Káſztelana Chełmskiego, Strażniká Koronnego, Ierzy od ktorego 1*mo voto* z Zofii Dymidowskiey, Alexander Kánonik Krakowski, Eufrozyna Zákonnica, Kátáryyna náprzod Zurowska, potym Szydłowska, nákoniec Kowálowska: 2*do voto* Ierzego z Iádwigi Telefuſowny, Anná Bedlińska bezdźiętna, Stefąn bezżenny, Konſtancya Piotrá Szydłowskiego Káſzteláná żoná. Trzeći ſyn Iáná Káſztelana Chełmsk: Władyſław, ktorego czytáłem w Mſ: że był Biskupem Multáńskim, á potym Łuckim, ále więcey o nim nigdźie nie czytáłem. Czwarty ſyn tegoż, Zdyſław Kaſztelan Czerniechowski, ożeniony z Lanckorońską, od ktorych dalſza procedencya. Piąty ſyn wyrażonego Kaſztelana, Alexander Strażnik Koronny, ożeniony z Eufrozyną Olizarowną, z ktorey ſynowie y corki w młodośći pomarli. Szoſty ſyn Maurycy zginął ná woynie.

Káſztelan Czerniechowski.

ZDYSŁAW Káſztelan Czerniechowski, z pomienioną Lanckorońską, miał Mikołaia wielkiey nádźiei potomká, ále w młodośći pod zbárážem w Obozie umarł; Márćina Podskarbiego Koronnego, o ktorym tu záraz; Káźimierza Woiewodę Bełzkiego, przedtym Káſztelana Halickiego, Generała Woysk Koron: Authoramentu Cudzoźiemskiego, ktorego wſpomina *Konſtytucya* 1690. Kommiſarzem ná uznánie ſprawiedliwośći w krzywdach pogranicznych, między Ziemiánámi Ruskiemi y Węgrami. *Conſtit: fol:* 18. Tęn będąc mężem heroicznym; á w Wołoſzczyźnie Rycerskim ſercem náćieraiąc ná nieprzyiáćiela 1685. ranę nie máłą odnioſł; potym bezżenny umarł Roku 1692. Drudzy bráćiá iego Káſztelanicowie Czerniechowſcy, Ián bezżenny umarł, Stániſław podczas bátalii z Turkámi ná plácu poległ. Sioſtry tychże, á corki Władyſława Kaſztelana Czerniechowskiego dwie, iedna Ludwika Zákonnica, druga Maryánná, wydana zá Dymitra Xiążęćiá Wiśniowieckiego, Káſztelaná Krakowskiego, y Hetmana W. Koronnego.

Xiążę Wiśniowiecki Káſztelan Krakowski

MARCIN ſyn Zdyſława, Podskárbi W. Koron: Staroſta Bełzki, Płoskierowski, Bolemowski, Roſtocki, Ordynat III. ktorey rządy odebrał po Iánie Zamoyskim Woiewodźie Sęndomirskim Roku 1674. ná Seymie *Electionis* Krola Iána III. przez konſtytucyą Rzeczy-Poſpolitey, ná fundámenćie dawnieyſzych Roku 1589. 1590. 1635. y ná poprzedzaiącey Stanow Rzeczy-Poſpolitey konfederacyi Warſzawskiey ferowanych, przyznaiąc go bydź *legitimum Ordinationis hæredem*, ktorey domagał śię Stániſław, ná Tárnowie y Jaroſławiu Koniecpolski, Staroſta Dolińſki, przez ſukceſsyą *de lumbis maternis*. Tęn náyprzod był Podſtolim Lwowskim, y Rotmiſtrzem Krolewskim, z ktorym honorem odbierał Ordynacyą, iáko go wſpomina Komput woyska w Roku 1658. potym zoſtał Káſztelanem Lwowskim 1678. daley wźiął Woiewodztwo Bracławskie, z ktorego poſtąpił ná Lubelskie 1683. w krodce wźiął Podskarbſtwo Koronne 1684. trzymaiąc

Márćin Podskárbi Koronny

Dźieła heroiczne. maiąc go do Roku 1689. Dźieła iego heroiczne wſpominaią ná polach Woynickich ze Szwedami; z temiż pod Lanckoroną, gdźie Krola Iana Kaźimirza powracaiącego ze Sląſka áttákowali, z ktorego nie beſpieczeńſtwá rycerſką ręką wybawił go. Pod Rudnikiem złączywſzy śię z Stefanem Czarnieckim, y nátarłſzy ná Szwedow, z wiktoryą plac im odebrali, nie mało znioſłſzy nieprzyiaćiela. Pod Warſzawą mocno z temiż Szwedami ućieraiąc śię, zginąć iuż Zamoyskiemu przychodźiło, ále obroćiwſzy śię, y z pola ich ku wiśle zagnawſzy, wielu z nich wyćiął, y reſztę potopił: pod Strzemeſzną ná polach, znioſł ſzwadronow kilkanaśćie Szwedow y reſztę rozproſzył: potym od nich wźięty, w Słuchowie pod Areſztem śiedźiał inkarcerowany, ále od Polakow auxyliarnych uwolniony, poſzedł z woyskiem do Węgier przećiwko Rakoczemu, Polskę z Krolem Szwedzkim opprymuiącemu; gdźie Sakmaru dobywſzy, preſidium tameczne odebrał. Podczas wewnętrznego w Oyczyźnie zamieſzania, ktore Iana Kaźimierza do abdykacyi przyprowadźiło Roku 1668. on bynaymniey nie implikował śię, żeby áni Krolowi, áni Kroleſtwu nieſzkodźił, y owſzem, prowokuiącym go

Liſt Marći na Zamoyskiego. do tey rewolucyi, tak odpiſał: *Utinam tot impenſæ, tam validi Exercitus, tantus belli apparatus, tantiq; Heròés, in Ottomanos verterentur! iam Conſtantinopolis non Lunas Turcicas, ſed Cruces adoraret. Sæculis ſufficerent clades iſtæ, quas Civile bellum agit in hora. Pudeat Polonum adhuc fraterno ſangvine, madentia Coſatici Tartariciq; furoris rudera, ultro implere, quibus vix aliquid per ætatem deceſsit. Quidquid admirandum nobis olim fuit, iam perdidimus, & quod eſt hodie, neſcio an ſit noſtrum? Ad frequens belli Turcici Novilunium, antiqua Poloniæ vulnera toties recrudeſcunt; & nos una non bene obducta cicatrice, ſævimus in nos; quaſi adhuc deeſſent hoſtes, à quibus pereamus. Avertant boni ſuperi! ut Martius quicunq; in me eſt, pectoris mei ardor, domeſtico permiſceatur incendio, & totam ad prædam accendat viciniam, aut barbaris præluceat hoſtibus ad Patriæ funera &c.*

Woyny Zamojskiego Będąc partyi woyska Polſkiego Generalnym Regimentarzem, w Mohylowskiey, Cudnowſkiey, Podhaieckiey, Choćimſkiey, Czechryńſkiey, y inſzych bataliach wielkich, z Kozakami, Turkami, y Tatarami, mężnie wſzędy y zwy-

ciężko

ćiężko ſtáwał. Pod Mochilowęm przez woyſka Kozackie do Miáſta z ludźmi przerznąwſzy śię, przed bramą poſtrzelony kulą z ármáty w nogę, ránę práwie śmiertelną odnioſł; á pod Cudnowęm dwá konie pod nim zábito, ſąm ledwo żyw zoſtáł; pod Choćimęm ćięty Turecką ſzablą, bynáymniey imprezy nie ſtraćił, poki zwyćięſtwa z inſzemi nie otrzymał. Wielekroć miewał kommendy generalne od Hetmanow, zawſze śię chwálebnie ſtawił, ták dalece; że ſłuſznie mu to nápiſano: *Infra mentem tuam erat, quidquid ſupra Heròés multos fuit: ibi nimirum pronum tibi erat vincere, ubi aliis vivere vix licebat. Difficillimis interfuiſſe tantum diſcriminibus præliorum, miraculo par alijs videbatur: tibi non primum fuiſſe quovis in conflictu, omni marte fuit gravius, & nil omni medicinâ ſalutarius, quàm pro Patria ſangvinem fudiſſe.* To czytáłem *in Ludis Equeſtribus & Triumpha: prodig:* ná Woiewodztwo Lubelſkie iemu grzypiſanych 1682. Umarł pełen záſług w Oyczyźnie Roku 1689. dniá 4. Czerwca w Krzeſzowie, pochowany w grobie anteceſſorow ſwoich w Zámośćiu, o ktorym *Monumen: Academ: Vindex Ordinationis Zamoſcenſis, Vir ſago & togâ clarus, de Repub: bene meritus.&c.* Długo certował z niemałą pracą y expenſą, z Koniecpolſkim o Zámoyſką Ordynácyą, iák wſpomina Konſtytucya 1677. *tit:* Approbacya decyzyi w ſprawie Ordynacyi Zámoyskiey, tymi ſłowy: Umorzaiąc wiecznymi czaſy, pretenſye *in genere* wſzyſtkie, z okázyi Ordynácyi Zámoyskiey záchodzące, ktore ſprawy publiczne, Rzecz-Poſpolita y Domy wielkie przez lat kilkanáśćie trudniły, oraz reaſumuiąc, ták ná konwokacyi, iáko y ná ſzczęśliwey Naſzey Elekcyi, *eô nomine* ferowáne Konſtytucye, y tranſakcyą między ſtronámi támże uczynioną, *ex authoritate Reip:* approbowaną, nic iey w naymnieyſzym punkćie nie deroguiąc decyzyą teraźnieyſzą, między Wielm: y Ur: Marćinem Zámoyſkim, Kaſztelanem Lwowſkim, Płoſkierowſkim, y Stániſławem Koniecpolskim, Oboźnym Koronnym, Dolińskim Staroſtami &c. zá zgodą wſzech Stánow *lege præſenti* approbuiemy &c. Wiele śię przyczynił do fundacyi Kośśioła y Konwentu WW. OO. Reformatow w Zamośćiu, iák wſpomina *Nieśiecki tom: 4. fol:* 674. Zona iego była Anna Franćiſzka Gnińſka, Woiewodzanka Chełmińska, wſpo-

Uſpokoienie o Zamoyską Ordynacyą (margin)

Ppp mniona

Zona Podskarbiego W.K.

mniona *in Piis Manibus Acade*: Kośćiołow, Zákonow, śierot, uboſtwa, Mátką y Dobrodźieyką oſobliwſzą, ktora umarła Roku 1704. dniá 23. Czerwca w Zámośćiu. Z tey Ján wielkiey nádźiei Kawaler urodzony, w kwitnącym wieku umarł we Lwowie 1690. Tomaſz Jozef Ordynat, Michał Zdyſław Ordynat Woiewoda Smoleński, Marćin Leopold Staroſta Bolemowski y Roſtocki, o ktorych niżey; y corka Marcanna wydaná zá Dźiedoſzyckiego, Koniuſzego Koronnego, wiele ap-

Koniuſzyna Koronna.

páratow, kleynotow y ſreber, do Kośćioła *Soc: Jesu* Jarosławskiego podawáła, we Lwowie u tychże, káplicę piękną architekturą z fundamentow wyſtawiła, ozdobiła y ubogaćiła: zgoła, cáłe prawie intraty ſwoie, bliſko ſtotysięczne, około lat trzydźieſtu áż do śmierći, ná chwałę Boſką obrácáła.

Staroſta Bolemowski.

Márćin Zámoyski Staroſta Bolemowski y Roſtocki ożeniony z Konſtancyą Podbereską, Marſzałkowną Upitską, umarł bez potomnie, o ktorym *Monumen: Acade: Vir ſago & jngenio prædítus, qui pro integritate fortalitii ac totius Dominij Zamoſcani, & Incolarum, dedit ſe ultro & benevolé in obſidem Sveticæ potentiæ, per quod heroicum opus & vix auditum, amator omnium, oblitus ſui, integritatem fortalitij, Dominij, ac Incolarum Zamoſcenſium ſervavit. Obijt in Janowice die* 1. *Februarij, Annô* 1718. Zoſtáły ſkrypta iego wierſzem Polskim *epigrammaticè* wyrażone, o *Paſſyi Chryſtuſa Pana*, ná wſzyſtkie punkta Ewangelij S. Marka, dźiwnie piękne y wyborne, do tych czas iednak nie drukowane.

Tomaſz Ordyna[t] VI.

TOMASZ Jozef, ſyn drugi Marćina Podſkárbiego Koronnego, Knyſzyńſki, Grodecki, Płoskierowski Staroſta, IV. Ordynat Zámoyski, w Szkołách náyprzod Akádemij Zámoyſkiey, á potym Krakowſkiey, z braćią ſwoiemi Michałem y Marćinem chwalebnie tráktuiąc náuki, częſtokroć támże Profeſſorow ſtárſzych w Kollegium większym wizytowali, dyskurſami, ták o ſcyencyach, iako też o ſtánie Kroleſtwa Polskiego y Rzeczy-Poſpolitey zábáwiáiąc śię potym do cudzych Kraiow wyprawioni, zwyczáiem Páńskim, po rożnych mieyścach peregrynowáli. Drugi raz paradnie byli w Rzymie ná Elekcyą Oyca S. Papieża Clemenſa XI. z Familii Urbinaſow obranego roku 1700. *dnia* 23. Liſtopada, gdźie przyiáźń zábráwſzy z Krolewiczami Polſkiemi, ſynami

Iana Sobieſkiego, krewnemi ſwoiemi (iákom wzwyż wyraźił) tám że zoſtáiącemi po śmierći Oyca z Mátką ſwoią, częſto śię wzáiemnie wizytowali; w niemnieyſze wchodząc przyiáźni z rożnemi Kardynáłami y Xiążętámi. Z támtąd do Polski powroćiwſzy, Tomáſz po śmierći Oyca ſwoiego, iáko ſyn ſtárſzy, obiął Ordynácyą. Zá ktorego pánowániá wſzedłſzy w te dobra woyská Szwedzkie, tákdálece dla nie-

Szwedźi.

go ćięſzkiemi byli, chcąc palić Ordynácyą, iż nie tylko záciągnąwſzy wielkie ſummy od kogo mogł, wypłácał im śię, ále też y ſrebra niektore Kośćielne z Kollegiáty Zámoyskiey, zá konſenſem Biſkupa ſwoiego inwadyowáł, boiąc śię łupu z więkſzą ſzkodą przez nich, lubo ich do fortecy nie dopuśćił: á ná oſtátek, gdy iuż nie mogł wyſtárczyć założoney kwoćie od nieprzyiáćiela, bráta ſwoiego Marćina, Stároſtę Bolemowskiego, w záſtaw im pozwolił, ktory chętnie poiáchał z niemi, dla miłośći poddáńſtwá ſwoiego w ćięſzkich oppreſyách zoſtáiącego, áż zebrawſzy Tomaſz reſztę pieniędzy, dla wypłaceniá śię, odeſłał zá nim, przez Lubarſkiego, y wykupił go. W dálſzym czáśie, Moskiewskie woyska chćieli zdrádźiecko odebráć fortecę, pod

Moskwa.

pretextem wizyty Baura Generała ſwoiego, ktory tráktowány w páłácu, uczynił ſwoim ludźiom bliſko ſtoiącym dyſpozycyą, áżeby ſtánęli bliſko brámy iák będźie powracał; z kąd odieżdżaiąc prośił w káretę Kommendanta Zamoyſkiego z ſobą do bramy Lwowskiey, do ktorey wiáchawſzy Baur záwołáł ná uſzykowánych, áżeby w pádli do fortece, á Kommendant go zá kárk z kárety w brámie, tym czaſem wyśiádłſzy y wypchnąwſzy ná moſt káretę, z ármát ognia ku niemu dáno y zęby z ſzczęką wyſtrzelono, á zábránych (ktorzy iuż wpadli zá bramę) Moskwy nie máło, ná odwach záprowádzono. Ale y potym woyska Saskie, doſyć śię znáć dáły zá niego Zámośćiowi,

Saski woyſka.

kiedy zdradźiecko wſzedłſzy do fortecy pod pretextem przyiáźni Krolewskiey (o czym y nie myślał, nie tylkoby czynić to kázáł, tenże Monarcha) wiele ſubſtancyi deponowánych podczas rewolucyi, Szlachty okoliczney Woiewodztwa Bełſkiego, Ziemi Chełmskiey y inſzych, pozábieráno, y Miáſto rábowáć pozwolono, zábiwſzy ná wáłách Romána Kommendanta, y śmiertelnie ſkłowſzy Blomberga Máiora Dra-

gonij w bramie Szczebrzeſkiey. Wiele ućierpiáł przez te rewolucye, będąc iednák Rycerskiego y wſpániáłego ſerca, bynaymniey nie aprendowáł, owſzem weſoło y choynie żyiąc z Dworem wielkim, káżdego ochotnie przyimowáł, według godnośći ſwoiey, przez co affektow máiąc bárdzo wiele u Rzeczy-Poſpolitey, coby tylko chćiáł dla śiebie wykonáć, mogłby zápewnie; o żadne iednák honory nie ſtárał śię.

Przyięćie Cara Moſkiewskiego.

Powracáiącego z cudzych Kráiow Petra Alexiewicza, ktory potym był Carem Moſkiewſkim, wſpaniále y z niemáłym ſumptem przyiąwſzy w Zamośćiu, przez kilká dni choynie y z ludźmi częſtował, od ktorego czaſu dobrego ſerca był záwſze dla niego.

Jozefow wyfundował.

Fundował Miáſto w Ordynacyi od ſwoiego Imięnia názwane Jozefow, y Kośćioł támże nowy wyſtáwił y uprowidował. Akádemikow kochał, świadcząc im przyiáźń y dobroczynność łaſkáwą, ktorego ták *in Monumen:* wſpominaią. *Omnes calamitates Regni, à Svecis, Moſchis, Kozacis, variiſq; confederatis militibus, Martem in Polonia per annos circiter 16. agentibus, cauſatas; ac tandem domeſticos manes heroico animo paſſus eſt, & fortiter ſuſtinuit, populi ſui defenſor & Pater, obiit in Zwierzyniec die 26. Decembris, Annô 1725.* Smierć iego trzy znaki poprzedźiły;

Prezagia śmierći.

náprzod w Zwierzyńcu będąc iuż ſłábym ná początku źimy, w nocy tamże tęcza pokázała śię w południowey ſtronie, ktora tylko podczas dnia bywa widźiána, ále bardzo rzadko u nas w tákich czaſach; drugi znák, iż ná dwa dni przed śmierćią w nocy, ſame organy grały *Reqviem* u WW. OO. Franćiſzkanow w Zámośćiu; trzeći, iż tego wieczora, ktorego dniá ná záiutrz umarł o godźinie pierwſzey z południa, zbiegły śię zwierzęta pod okna iego ze zwierzyńca, rycząc żałoſnym głoſem, lubo ná tęn czas było bez mrozow wſzelkich, owſzem ddżyſta źima; iáko to wſzyſtko wyraźiłęm ná pogrzeb iego w Panegiryku.

Zony Tomaſza

Tęn máiąc dwie żony z żadną nie żoſtawił potomſtwa; náprzod wſzedł w kontrakty małżeńſkie z Tereſſą Potocką Woiewodzanką Bracławſką, po Janie Gnińſkim Woiewodźie Pomorſkim pozoſtałą wdową, o ktorey *Monum: Acade:* wſpominá te ſłowa: *Domina ſingularis pietatis ac bonitatis, Eccleſiæ Collegiatæ Zamoſcenſi favens, ac benefactrix ſingulariſsima, obiit in Starzyska* die 12. *Auguſti, Annô* 1713.

1713. Po tey druga żona Tomaſza, Antonina Zahorowſka, Kaſztelanka Wołyńſka, po Maryanie Wołowiczu, Marſzałku Wielkim Litewskim pozoſtała wdowa, Pani roſtropna y przezorna, od Nayiáśnieyſzey Krolowy Polſkiey MARYI JOZEFY reſpektowana, dlá ſłużących ſobie ſzczodrobliwa, pierwſza fundatorka w Polſzcze Kollegium WW. Panięn Kanoniczek od Niepokalanego Poczęcia Panny Maryi w Warſzawie ná Márywillu, znaczne ſummy zápiſawſzy im ná Zuławách, umarła tamże w Warſzawie, pochowaná w Lublinie 1746.

Zahorowska Wołowicż

MICHAŁ Zdyſłáw, ſyn trzeci Marcina, Podskarbiego W. Koronnego, Ordynat V. Zamoyſki, Woiewodá Smoleńſki, á przedtym Łowczy Koronny, Kawaler Białego Orła, Gniewſki, Łąkorſki, Bratyańſki, Płoſkierowſki Staroſta, Woyſk Huſſarſkich Pułkownik, Pan wielce pobożny, dlá Zákonnych y ubogich dobroczynny, iák świadczy *Monumen: Academiæ. Dominus inſignis pietatis ac devotionis, miſericordiæ erga pauperes & egonos, Domûs Domini decorem diligens, ac ſervans.*

Michał Ordynat Zamoyski

Do Kollegiaty Zamoyſkiey ſporządził niektore apparaty, odpuſt zupełny ná Nowe Lato, czterdzieſto godzinny prokurował, y poki żył, bardzo ſolennie z niemałą impenſą ná rzęśiſte ognie, przy częſtym ſtrzelaniu z armat przy Kollegiacie y po wałach, odprawowáł, z częſtowanięm Duchowieńſtwa y przednieyſzych Gośći. Do Kościoła WW. OO. Franciſzkanow w Zamościu, nie mało świadczył, iáko ná Ołtarz wielki z znacznym ſumptem wyſtawiony, ták y ná blachę żelazną, dlá pokrycia całego Kościoła, doſyć wielkiego. W Bierzuniu mieście ſwoim dziedzicznym w Pruſſach, pałac wymurował obronny, y drugi w Łáboniách pod Zamośćiem. Ták wielkiey był pobożności, iż więcey śię codziennie modlił, niżeli z ludzmi przeſtawał y gadał. Zakonnicom y ubogim, porcye od ſtołu ſwoiego rozſełał, przyodziewał ich, y iałmużnámi, iáko tylko mogł, opatrywał. Gdy Kapłan nioſł do chorego Nayświętſzą Eucharyą, y w błotney drodze ná kolaná padał, toż czynił gdy zádzwoniono ná pacierze zá Duſze zmarłych, zá ktore teſz częſto poſełał ná Mſze, y iałmużnę rozdawał. Miał wielkie politowanie nád ubogiemi w podśieniach leżącemi, o ktorych pilno pytał śię, iáko śię máią, iáłmużnę rozſełaiąc im y porcye od ſtołu ſwoiego. Zgoła, świątobliwości

iego y miłośierdzia potaiemnego trudno wyrazić doſkonale, z
ktorym przed domowemi ukrywał ſię. Xięży wielce ſzanował
y honor im świadczył, częſto ſię ſpowiádał, y nic nie czynił oſo-
bliwſzego bez porady Theologow, ktorych miał zawſze przy ſo
bie, codziennie kilka Mſzy ſłuchał, chyba żeby do tego nie
było ſpoſobności; uciech y weſołości nie lubił, áni rekreacyi
żádnych, maiąc ſobie za ſkrupuł wſzelkie ochoty, náwet zwy-
czayne pod czas zapuſtow, bez pozwolenia Theologow. U-
marł w Zamościu dnia 7. Marcá, Roku 1735. ktorego śmierć
poprzedziła pokazuiąca ſię w pałacu Zamoyſkim Oſoba bia-
ła, bárdzo wyſoka. Pierwſzym małżeńſtwęm záślubiony był
Działyńska z Anną Działyńſką, Tomaſza Woiewody Chełmińſkiego cor-
ką, z ktorey było potomſtwo, corek pięć, Tereſſa, Zofia, Lu-
dowika, Maryanna, y Helena; á ſynow trzech, Tomaſz, Jan,
y Andrzey, o ktorych niżeyi.
Czapski Tereſſa wydana zá Jana Anſgárego Czápſkiego, Woiewodę
Chełmińskiego, ktory potym był Podſkarbim W. Koronnym,
Kłeckim, Łąkorſkim, Brátyáńſkim &c. Staroſtą. Z tych urodzo-
ne trzy corki, Maryanná, Anna, y Brygitta Czapſkie. Zofiia Za-
moyska, śioſtra młodſza w Pánieńſtwie umarł . Ludwika wyda-
Wielborski na zá Felixa Wielhorſkiego, Kaſztelanica Wołyńſkiego, Staro-
ſtę Bracławſkiego, z ktorych ſyn Michał Wielhorſki, Staroſta
Sielecki, Kawaler Orderu Witemberſkiego, poiął w małżeńſtwo
Ogińska Ogińſką, Woiewodzankę Trocką 1755. Maryánná trzecia corka
Michała Zamoyſkiego, Zakonnica u WW. Pánięn Sakramen-
tek w Wárſzawie. Helená czwarta, wydaná zá Stániſława Po-
Potocki tockiego, teraźnieyſzego Woiewodę Kiiowskiego, Jozefa Kaſz-
telana Krakowskiego, Hetmana W. Koronnego ſyna, z kto-
rey potomſtwo corek trzy, ſtarſza Teofila, w Roku 1755. wy-
daná w małżeńſtwo Auguſtowi Moſzyńskiemu, Stolnikowi Ko-
Moſzyński ronnemu; ſzrednia Ludowika, naymłodſza Wiktorya; y ſy-
now ſześciu, Jgnacy Staroſta Halicki umarł roku 1755. Xa-
wery Staroſta Leżański, ci obádwa byli Poſłami na Seym 1754.
od Woiewodztwá Podolskiego, z Ziemi Halickiey; Jozef Sta-
roſtá Sniatyński, y Piotr Stároſta Kołomyiski, tákże Franciſzek
y Wincenty *minorennes.*
X. Wiśnio-wiecka Drugim małżeńſtwęm, Michał Woiewodá Smoleński, Ordy-
nat Zamoyski, żył z Elżbietą Xiężniczką Wiśniowiecką, Mi-
cháła

chałá Woiewody Wileńskiego, Hetmaná Wiel: X. Litewskie-
go corką, z ktorey lubo więcey potomſtwa było, iednak cor-
ka tylko iedna zoſtała ſię Katárzyna, wydaná za Jána Karola
Wandalina Mniſzha, Podkomorzego W. X. Lit: Jaworowskiego,
Szczurowieckiego, y Gołębskiego Staroſtę; Jozefa, pierwey
Marſzałka W. Koronnego, potym Kaſztelana Krakowskiego
ſyná, ktory ieſt Poſłem obrany *ex Senatûs Conſilio* roku 1755.
od Nayiaśnieyſzego Auguſta Krola Polskiego, do Cara Tu-
reckiego. Tych potomſtwo, ſynow trzech, Jożef, Michał, y
Staniſław, Mniſzhowie; á corek dwie, Eleonora y Ludowiká.
TOMASZ Antoni, Ordynat VI. Zamoyski, Woiewoda *Tomaſz Ordynat Zamoyski*
Lubelski, Kawaler Białego Orła, Płoskierowski Staroſta, Woysk
Huſſarskich Pułkownik; powrociwſzy z Cudzych Kraiow Po-
łował ná Seym *Pacificationis* Warſzawski, z Woiewodztwá Bełz-
kiego, w krotce po śmierci Oycá ſwoiego Michała, Woiewody
Smoleńskiego, obiął Zámoyską Ordynacyą ſzczęśliwie. Żył
po pańsku z niemałym dworem, płacąc punktuálnie ſłużącym
choyne kapitulacye, Gárnizon fortecy Zamoyskiey, Artyleryą,
Grandmuſzkietyerow, y Dragonią konną aukcyonował, ar-
maty zreparował, foſſow około Fortecy przyczynił, kámięń
ſzczery łąmiąc. Huſſaryą Węgierską zrekrutował, wſzyſtkie
Woyska barwą pięknie okrywał, y rycerskim orężęm *de novo*
uzbroił, dlá ktorych częſte exercytacye woienne, przez Cu-
dzoziemskich Officyerow poſtanowił, w rygorze wielkim trzy-
maiąc wſzyſtkich, nad zwyczay ſwoich Antenatow. Nayiaśniey
ſzemu AUGUSTOWI Krolowi Polskiemu, ná kampanią
Brandeburską w Saxonij, poſłał dwieście ludzi, y koni wypra-
wił nie mało. W Zwierzyńcu, trzy mile od Zamościa, pałacyk
wymurował, y Kościoł Włoską ſtrukturą ná wyſpie między
wodami, pod tytułem S. Jána Nepomucena, ktorego inter-
ceſſyi poleciwſzy ſię, będąc w Cudzych Kraiach w ciężkiey
chorobie, do zdrowia przyſzedł, do ktorego Kościoła wſzel-
kie ſrebra, Kielichy y apparaty prowidował, y do Proboſtwa
Szczebrzeskiego afiliacyą iego prokurowáł. Za iego ſtaraniem
Cymborium śrebrne w Kollegiacie Zamoyskiey ſporzą-
dzone, z dokładem ſummy własney, do ktorego zrobić
kazał Monſtrancyą nową, ſześć wielkich lichtarzy śrebr-
nych, y dwa Pacyfikały śrebrne pozłociſte, ieden z partykułą
Qqq2 Krzy-

144

Krzyża S. drugi z Cierniem Korony Chryſtuſowey. Dla Jnfu-
łatow Zamoyskich Krzyż bogaty darował, inweſtyturę fi-
oletową z Rzymu prokurował, dla Kanonikow wſzyſtkich Mu-
cety y Rokiety, á zá wizytą Papiezką, BENEDYKTA XIV.
Comes de Laſcaris Oycá Swiętego, *per Georgium Comitem de Laſcaris, Epiſcopum Ze
nopolitanum, Sacræ Congregationis Conſultorem Indulgentiarum, Ca
nonicum Archicathedralem Leopolienſem, Jnfulatum Olicenſem, Ab-
batem Zołkievienſem, Viſitatorem Apoſtolicum Delegatam,* Prałata
wielkiey mądrości y rekognicyi, dyſtyngwowaney powagi w
Rżymskim Państwie y u nas w Polſzcze, pomienionemu Oycu
Swiętemu nie tylko dobrze znaiomego, ále teſz y w reſpekcie zo
ſtaiącego, Akademią Zamoyską reformował, z wſzyſtkiemi
innemi Akademiami Cudzoziemskiemi ią porownał, y *e-
manantes à Sanctiſſimo gratias* prokurował; ażeby z wſzelkich
Beneficyi, znayduiących ſię w Zamoyskiey Ordynacyi, przez
lat pietnaście, *poſt aſcenſum vel mortem,* Kanonikow, Proboſz-
czow, y Plebanow, iedna część dochodow ná potrzeby Koście-
łow y Kommendarzow, druga część ſzła na dokończenie mu-
row y rezydencyi *Collegium* Akademickiego, dotąd ieſzcze
od założenia ſwoiego, nie dokończonych. Pałac w Zamościu
wymurował wſpaniały, koſztowny y piękny, z pierwſzych fun-
damentow, oprocz iednego ſrzodku ſtaroświeckiego, ktory
ná inſzą formę zregulował. Zgoła, Akademia Zamoyska w an-
niwerſarzach ſwoich, ták go wſpomina: *Thomas Zamoyſki
Palatinus Lublinenſis, Eques Aquilæ Albæ, Capitaneus Płoskie-
rovienſis, in Viros Capitulares & Academicos propenſiſſimus, erga
Univerſitatis bonum ſollicitus, ex recenter emanatis Gratijs redi-
vivus Primus pro Academia Fundator, vivere deſijs Anno 1751.*
Pierwſze kontrakty małżeńskie ſtanowił z Maryanną Łubień-
Łibieńska ską, Kaſztelanką Sędomirską, ktora mu powiła pierwſzego
ſyna Fauſtyna, Iána Nepomucena, Antoniego, ále przy tym
w kilka dni umarła, y ſyn w krotce po niey. Tę wſpomina A-
kademia, na Anniwerſárzach: *Marianna de Lubieńſcijs Zamoy-
ſka, Thomæ in Zamoſcie Hæredi Ordinato, ſincero amore conju-
gali, Generis claritudine, & optimis virtutum exemplis, vera vitæ
ſocia, in DEUM & ejus ſanctuaria magnæ pietatis Domina, ſummo
cum dolore populi & Univerſitatis, primo genitum enita, ultimam
clauſit diem* 28. *Februarij A. D.* 1737. Drugi raz ponowił kon-

trakty

trakty dożywotnie z Anielą Tereſſą, Hrabiánką Michowſką,
w opiece Nayiaśnieyſzey Krolowy Polſkiey MARYI JOZEFY
zoſtaiącą, ktora pierwey była zá Jerzym Xiążęcięm Lubomir- Xiążę Lubomirski.
ſkim, Woiewodą Sendomirſkim. Tá plantą y koſztem ſwo-
im piękny y obſzerny wymurował Pałac, bliſko Zamościa w
Michalowie, á od Jmięnia Syna ſwoiego Klemenſa Zámoy-
ſkiego, nazwanym teraz Klemenſowie. Z niey urodzony oſo-
bliwſzey expektatywy Kawaler, KLEMENS Tomaſz, Ordy-
nat Zámoyſki, Woiewodzic Lubelſki, Płoſkierowſki y Tarna-
wadzki Staroſta, Woyſk Huſſarſkich Pułkownik, ieſzcze w te-
raznieyſzym Roku 1757. w Cudzych Kraiach zoſtaiący, ap-
plikacyą y rekognicyą oſobliwſzą u Dworu y między Senatora-
mi u nas w Polſzcze ſłynie.

JAN Zámoyſki, Staroſta Lubelſki, Woyſk Páncernych Jan Zamoyski Staroſta Lubelski
Pułkownik, drugi ſyn Michała Ordynatá Zámoyſkiego, Wo- Działyńska
iewody Smoleńſkiego, z Anny Działyńſkii, Woiewodzanki
Chełmińſkiey pochodzący, Opiekun Ordynacyi Zamoyſkiey
teraźnieyſzy, wſzedł w kontrakty małżeńſkie, z Ludwiką Po- Poniatowski
niatowſką, Staniſława Poniatowſkiego, przeſzłego Woiewo-
dy Mázowieckiego, á teraźnieyſzego Kaſztelana Krákowſkie-
go, Wielkiego Statyſty corką, z *Xiężniczki* Czartoryſkii u- Xiężniczka Czartoryska
rodzoną, wielce pobożną, Kościołom y ubogim świadczącą,
wſzyſtkich wybornych przymiotow pełną, ktorych Corka
Konſtancya, nie odrodnych Matki ſwoiey kwalitatyw, ozdobą
Domu Zámoyſkich będąc, umarła roku 1757. druga Corka
Urſzula urodziła ſię tegoż roku. Ten po śmierci brata ro-
dzonego Tomaſza, Woiewody Lubelſkiego, wziął w opie-
kę Zamoyſką Ordynacyą, rządząc nią doſkonale, wſzelkie
obligacye znoſząc z niey pozoſtałe, Kościoły, Akademią y Kre-
dytorow uſpokoiaiąc w domu, bez wſzelkich pozwow y upo-
ry. Dokończył Pałacu Zámoyſkiego, Akademickie mury,
do zupełney kontynuacyi przyprowadza, przez prowidencyą
niektorych materyałow, iako y dla Konwentu WW. OO. Bá-
zylianow w Zámościu, ktorym dla ſuſtentacyi folwark puścił,
y Konwent murowáć zaczął, tákże y dla WW. OO. Boni-
fratrow drugi Konwent właſną impenſą wymurował. Trzeci
Konwęnt Pánięn Franciſzkanek murowáć zaczyna. Miaſta
Zámościa zdezolowane kámięnice reſtaurowáć kazał. Obwach
piękny y porządny wymurował, z przyczyną ozdoby Ratu-
ſzowi y Miaſtu.

Rrr ANDRZEY

Andrzey Zámoyſki

ANDRZEY Zámoyſki, Woiewoda Jnowrocławſki, Staroſta Roſtocki, pierwey Woyſk Saſkich Nayiaśnieyſzego Krolewicza Albrychta Pułkownik, trzeci ſyn Michała, Ordynata, Woiewody Smoleńſkiego, z Anny Działyńſkii, Woiewodzanki Chełmińſkiey urodzony, ieſzcze w tym Roku 1757. Káwalerem, w czytaniu Xiąg rożnych uſtawiczny.

Potrzebá wiedzieć, iż Dom Zámoyſkich ma Honor Xiążęcy, według *Diploma* Ceſarſkiego, w Archivum znayduiącego ſię, ieſzcze dla Jana Zámoyſkiego, Kanclerza y Hetmana Wielkiego Koronnego konferowany, nie tylko zá utrzymanie Węgrow od Turkow, Multan, y Siedmiogrodzkiego Páńſtwa nálegaiacych; ále też, chcąc go mieć ſobie przychylnego dla Páńſtwa Ceſarſkiego w Polſzcze: że záś tęn Wielki Statyſta y Zwycięzca, widział dla śiebie w życiu Honor Xiążęcy bydź nie potrzebny, y owſzęm ták u Krolow (: ktorych ná Tron oſadzał :) iáko Rzeczypoſpolitey, na ten czas ſzkodzący, powiedział: *Wolę bydź Szlachcicem Polſkim, niżeli Xiążęcięm Cudzoziemſkim.* Przeto y do tych czas Sukceſſorowie jego, Xiążęcego Tytułu nie záżywáią.

PRO-

PROCEDENCYA SUDYMUNTOWICZOW

Nà Czeczelowce, Kuſzczyńcach, y Borſukowcach, w Woiewodztwie y Powiecie Bracławſkim

CZECZELOW,

HERBU JELITA.

Sudymuntowicz przeciwko Krzyżakom

Z Dawnieyſzych Autorow, tá tylko znayduie ſię wiadomość u *Nieśieckiego tom: 4. fol: 235.* Jż Alexy Sudymuntowicz z piąćią tyśięcy Woyſka Litewskiego, Káźimierzowi Jágiellończykowi Krolowi, przeciwko Krzyżakom przybył Roku 1454, ále pod Choynicami od nich zbity y w niewolą zábrany, z ktorey wybrnąwſzy, był Podczaſzym Litewskim, Adminiſtratorem Witebska, Staroſtą Połockim; ieden z tych, ktorzy temuż Káźimierzowi Krolowi, odiąć chcieli rządy Xięſtwa Litewskiego, o czym náſi Hiſtorycy świadczą. Sudymuntowi, Krolowa Bona w záſługach nádáła dobra, Połoczany, Chrżow, Łużany. Tęnże Autor nánotował *tom: 2. fol:* 429. ták: o Czeczelach mowiłem w pierwſzym tomie, álem im herb Nowośiel z domyſłu przypiſał, átoli ći tám odemnie położeni, do herbu Jelita náleżą, o ktorych nápiſał *tom:* 1. *fol:* 376. Máćiey Czeczel z Eudoxyi Mormiłowny ſpłodźił Siemiona y Wawrzyńca, nie płodnych, y Bazylego; tęn krom Bazylego, Konſtantyna, Jędrzeia bezpotomnych, miał ſyna Siemiona, ktorego corká Anáſtazya Strzelnickiemu záślubiona; z ſynow zaś Jan *ſterilis.* Alexandra ſyn Jan 1697. Szymon Czeczel miał zá ſobą Helenę Boreykownę. Grzegorz Rotmiſtrz Pancerney Chorągwi 1658. *Komput Woyſka.*

Czeczelowie źle wyrażeni.

Mormiłowna

Strzelnicki

Boreykowna

Já tu kładę Czeczelow Sudymuntowiczow, herbu Jelita, Procedencyą z autentycznych dokumentow zebraną, záczynaiąc od Andrzeia Sudymuntowicza, Dziedzica na Kuſzczyńcach, Czeczelowce, Roſzkowie, Borſukowcach, Szczuczynnym, Kaławrze, Minkowie, Chryſtynce, Radkowce, Mołłokiſzu, y innych w Woiewodztwie Bracławskim leżących. Tęn około roku 1396. z Witoldem Xiążęciem Litewskim y Woyskiem wyſzedłſzy, ná rożnych expedycyach woiennych temu Pánu ſłużył, ktory to Xiążę Woiewodztwo Bracław-

Dowodna Genealogia

Dobra Czeczelow

Xiążę Wi-

Sss ſkie

*told brat*skie, ná tęn czas ieſzcze mniey ośiadłe, podbił ſobie. Ná
Jagiellona oſtatek, kiedy w ſtepy Tatarſkie wſzedł, nie opowiedźiáwſzy
ſię Krolowi Polſkiemu Jágiełłowi, Bratu ſwoiemu, tám wiel-
Weyna X kie woyſka Támerlan Sołtan Turecki śćiągnąwſzy, nieſpo-
Witolda z Turkami dźiánie uderzył ná Witolda Xiążęcia, y zewſząd go otoczył,
ktory lubo mężnie bronił ſię, iednakże potędze iego wytrzy-
mać nie mogł, á utraciwſzy wielu mężnych Rycerzow y woy-
Dobra w Bracław- ſko, w małey kwocie ſalwuiąc ſię, w Bracławſkim y Podol-
skim ſkim Kráiu lokował ſię, o czym námienia w poſpolitości z
Kromera Cellarius Deſcript: Reg: Polon: & M. D. Litv: fol:
364. Z támtąd więcyi dla wſtydu w Litewſkie Xięſtwo nie
powracał, o czym wolno czytáć *Hiſtoryą Litewſką Koiałowi-
cza*, y innych o tym zgodnie piſzących. Ná tęn czas ſwoim
żołnierzom y przyiáciołom, zá ich odwagi świadczone, w Brá
cławſkim Kraiu, á teraźnieyſzym Woiewodztwie, ieſzcze ná
tęn czas puſtym, Przywileiámi y Liſtami rozdawał grunta y
uroczyſka, między ktoremi Andrzeiowi Sudymuntowi, nád
Rzeką Czeczwą, znáczną część konferował, gdzie do tych
czas pryncypalne dobra zowią ſię Czeczelowką, z kąd potym
Nazwisko iego ſukceſſorowie názwiſko wźięli, Sudumuntowiczowie
Czeczelow Czeczelowie. Miał y inne ſłużące ſobie dániny nad Dnie-
ſtrem, iáko to Małłokiſz, Kałuary, Raſzkow, Bundury, y inne,
Dobra nad Dnieſtrem o czym świadczą Przywileie w Metryce Koronney, y Appro-
baty Olbrychta Krola Polſkiego. Tęn Andrzey Sudymunt
miał dwoch ſynow, Boryſa Sudymuntowicza Czeczela, kto-
remu doſtała śię nád Rrzeką Czeczwą y Kubliczem Czecze-
lowka, z innemi przyśiołkámi, y dobra wzwyż wyrážone nád
Czeczelowie Nowo- Dnieſtrem: drugiego ſyna miał Waſyla Máłyſzewicza Czecze-
śielecy la, ktoremu doſtáły śię ná Wołyniu Nowośiołki y inne dobra,
z kąd iego Sukceſſorowie zwali śię Czeczelowie Nowośieleccy,
ktorzy y do tych czas ſą w źiemi Przemyślſkiey rozrodzeni w
dźiedźictwach ſwoich: bowiem Paweł Czeczel Nowośielecki,
ſyn Wáſyla Máłyſzewicza Czeczela, (ktorego ták wſpomi-
náią tranſakcye, iż Oćiec iego Waſyl był w zroſtu małego)
wyprzedawſzy całą ſubſtancyą ſwoię Hrehoremu Czecze-
lowi, Podſtarośćiemu Grodzkiemu Bracławſkiemu, z tamtąd
przenioſł śię w Ziemie Przemyślſką.

Borys Sudymuntowicz Czeczel ſpłodził dwoch ſynow,
Hrehorego, Podſtárośćiego Grodzkiego Bracławſkiego, y
Maty-

Mátyaſza, iák świadczy Mánifeſt przez pomienionego Hre- *Dalsza pre-*
horego Czeczela w Metryće Koronney Roku 1581. zá Kro- *cedencya*
lą Stefana zánieśiony, w ktorym wyraża, że Przywileie Xiąże-
ćia Witolda. Anteceſſorowi iego Andrzeiowi Sudymuntowi,
ná wſpomnione Dobra nadane, á przez Krola Olbrychta ap-
probowane, w Zamku Winnickim pogorzeli. Hrehory Pod- *Kleſzczow-*
ſtarości Grodzki Bracławski z Katarzyną Kleſzczowſką, ſpło- *ska*
dził Andrzeia y corek trzy, Pałachią Roſtkowſką, Reginę Mi- *Roſtkowska Mikulińska*
kulińſką, y Teodorę Wereſzczakową. Andrzey Rothmiſtrz *Wereſzczak*
Woyſk J.K.Mci z Heleną Terlecką, ſpłodził Hrehorego y co- *Terlecka Tyszkiewi-*
rek dwie, Maryannę Tyſzkiewiczową, y Annę Záleſką; tęnże *czowa*
Hrehory pierwſzą żonę miał Maryannę Bielecką; z ktorey *Zaleska Bielecká*
ſyn Jákub Czeczel, y corka Helena Kozicka. Tęże Hrehory *Koźicka*
miał drugą żonę Zofią Lipſką, z ktorey potomſtwo niżey *Lipska*
wyrażone. Jakub Czeczel, ſyn Hrehorego z Bieleckiey, u- *Leniowicz*
rodzony, miał tákże żon dwie, pierwſzą Zofią Leniewiczo-
wnę, z ktorą ſpłodził Piotra Czeczela, Cześnika Bracław-
ſkiego, Haijsynſkiego y Kiślackiego St roſtę. Tęn był Poſłęm
na Seym Walny Wárſzawſki 1746, á záś Kom ſarzem do Rá-
domia 1753 z Woiewodztwá Bracławſkiego, wſzędzie dyſtyn-
gwowány rekognicyą, doſkonałością w prawie, y w Rrzeczy-
poſpolitey intereſsach, ktory z Franciſzką Szaſzkiewiczowną
má ſynow trzech, Rocha, Mikołaia y Nikodema żyiących w *Szaſzkie-*
tym Roku 1755. z Rodzicami ſwoiemi: z drugą żoną Przyłu- *wicz*
ſką miał tęnże Jákub Czeczel Stefana y Jána bezpotomnych. *Przyłuská*
Hrehory, z Zofią Lipſką ſpłodził Jerzego, ktory w Roku 1748. *Lipſka*
iuż lat miał dźiewięćdziesiąt y ośm, tęn w Roku 1752. zſzedł
z tego świata, niegdy był pod Widniem z Krolem Jánem III.
tęnże z Tereſſą Strażewſką ſpłodził Antoniego Ludwika *bino-*
minis Czeczela, Podczaſzego Zwinogrodzkiego, Podwoiewo- *Strażewská*
dzego Bracławſkiego, Męża w Prawie Koron: doſkonáłego,
ktory R. 1750. był Poſłem ná Seym extra-ordynaryiny War-
ſzawſki, á Roku 1754. był Deputatem ná Trybunał Koronny,
z Woiewdztwa Bracławſkiego, pełen affektow Pańſkich, przy
nie nárufzoney ſłuſzności, iáko mądry, ſprawiedliwy, y ro-
ſtropny Sędzia, y cnot wybornych.

Mátyaſz ſyn Boryſa, á brat Hrehorego Podſtarośćiego *Molmoro-*
Grodzkiego Bracławskiego, z Eudochią Molmorowną miał *wna*
Semiona, od ktorego z Eudochią Juſzkowſką pochodiło *Juszkowſká*

 dwoch

Chrynicka dwoch ſynow, Alexander ożeniony z Chrynicką, z ktorych Ján *ſterilis*, y Jan brat Alexandra, tákże *ſterilis*, á corka Aná- *Strzelnicki* ſtazya wydana zá Strzelnickiego, ktorych Konſtantyn *ſterilis*: drugi ſyn Mátyaſza Laurentyn, to ieſt Lawryn, ożeniony z *Brańska* Maryanną Brańską, z ktorą ſpłodził Michała, á tęn Andrzeia y Benedykta Czeczelow bezpotomnych: miał drugiego ſyna *Boreykowna* tęnże Laurenty Stefana, ktory z Boreykowną ſpłodził Łukaſza, od ktorego ſą ſukceſſorowie. Było ieſzcze dwoch ſynow tego Laurentego pochodzących, Ian y Samuel, ći bez potomnie zeſzli. Trzeci ſyn Matyaſza Waſyl, ktory z Wie- *Wieczorkowna* czorkowną ſpłodźił ſynow czterech, Waſyla pierwſzego, od ktorego Daniel z Prażewską miał Iána Boguſława *binominis*, *Prazewska* od ktorego pochodźi Andrzey, tęn zoſtaie *in vivis*. Semion drugi ſyn Waſyl, Andrzey trzeci, Konſtanty Rothmiſtrz Woysk Koronnych czwarty, o ktorych procedencyi nie ieſtem informowany.

Lubo zás *Nieśiecki tom*: 1. *fol*: 375. Czeczelow Nowośielec- *O Herbach Czeczelow* kich, inſzy herb ſpecifikuie, mowiąc: Czeczel herbu Nowośiel &c. y potym: Teofil Sitoński twierdzi; że podkowy w Herbie z Krzyżem záżywaią, ále że śię Nowośieleckiemi oraz *Opinia wyrażona* piſzą, dochodzę że do tego Kleynotu należą. Ktora opinia ſtała śię odmienną, że pomieniony Autor nie był informowany, ále to probuie śię Dekretem Trybunalskim Koron: Lubelskim, Roku 1642. między Czeczelami y Podoreckim náſtąpionym, że śię Herbem Ielita zwanym z Antenatow ſwoich záſzczycáli, y pieczętować powinni. Ze zás ta familia po- *Władysław Iagiełło Polskie Herby Litewskiey Szlachcie rodawał* chodzi z Wielkiego Xięſtwa Litewskiego od Sudymuntow, od wiekow dáwnością ſwoią támże Dziedziczących, á Herb Ielita názwany, ieſt *purè & originativè* Sáryſzow Polskich; wiedzieć o tym potrzeba, iż Krol Władyſław Iagiełło W. X. Litewskie, á potym Krol Polski, łącząc ſwoie Xięſtwo Litewskie z Koroną, po ożenieniu śię z Krolową Iádwigą, Polskie Herby rozdawał Panom Litewskim, wraz z nim w Krakowie ochrzczonym, iáko też y Roku 1413. powroćiwſzy do Litwy, o czym z dawnieyſzych Hiſtorykow piſze *Wła- Herb Jelita Czeczelom dany od Krola Jagiełła* dysław Lubieński, Scholaſtyk Krakowſki, teraznieyſzy Piſarz Duchowny Koronny, w Xięgdze Swiat okryślony, tom*: 1. *fol*: 303 tymi ſłowy; Krol Iágiełło Litewskiey Szlachćie, Polskie Herby rozdał, y powtornie Litwę przyłączył do Polskiey &c.

ztąd

ztąd tedy herb pomięniony Ielita, Anteceſſorowi Czeczelow Sudymuntowiczow, Iędrzeiowi Sudymuntowi doſtał śię w Litwie, wiernie ſłużącemu w wſzyſtkich expedycyach woiennych, X. Witoldowi, bratu Iagiellona iákom wzwyż wyraźił.

PROCEDENCYA

Na Biáłoćinie w Powiećie Piotrkowskim, y z Biáłoćina w rożnych Woiewodztwach y Ziemſtwach znayduiących śię

BIAŁECKICH,

HERBU JELITA.

WSpomina tęn Dom P. *Nieśiecki tom* 1, *fol*: 79. mięniąc go bydź w Woiewodztwie Sęndomirskim, ále znáć nie był informowány, w ktorym Woiewodztwie ich gniázdo Biáłoćin znayduie śię, lubo mowi, iż Piotr z Biáłoćiná Biáłecki, Piſarz Ziemi Siewierskiey miáł zá ſobą Kar- *Karczewska* czewſką, Podczaſzankę Sanocką Roku 1675. Jozef Antoni Piſarz Grodzki Sądecki, Wybranowſką, z ktorey ſyná wſpo- *Wybranowska* miná, ale go po Imięniu nie wyráża. Daley powiáda, iż Alexander z Łęczyckim Woiewodztwem, Woyćiech z Ziemią Warſzawską, podpiſali elekcyą Krolá Auguſta II. Iáko zás Biáłeccy, herbu Ielita, w Woiewodztwie Rawſkim, y Ziemi Sochaczewſkiey znáydowáli śię, ſą te dowody: pierwſzy, iż Roku 1651. *feria* 6. *poſt Feſt*: *S. Franciſci Confeſſoris, coram Actis Caſtren: Ravenſibus*, uczynioná ieſt donácya częśći ſwoich ná Łayſzczewie y Iarozelu, Sebaſtyánowi Łayſzczewſkie- *Łayſzczewski* mu, Sekretárzowi I. K. Mći, Mikołaiá Káſztelaná Sochaczewſkiego ſynowi, przez Szlachetnie urodzone śioſtry, Adáma *Oski* Oskiego y Zofii Łayſzczewskiey corki, Kátárzynę Márcyana *Łażyński.* Łáżyńſkiego, Iadwigę Márcyaná Białeckiego, y Bogumiłę *Dankowski* Marcyáná Dankowskiego, żony. Drugi dokument kwietacyi *in Caſtro Sochaczovien: Annô* 1685 *fer*: 4. *poſt S. Franciſci Confeſſor*: ná pewną ſummę, przez Szlachetnie urodzonych, Adáma y Woyćiecha Biáłeckich, niegdy Márcyaná Biáłeckiego y Iádwigi Oſkiey ſynow, Zygmuntowi Dobrachow- *Dobrachowski* ſkiemu, Dźiedźicowi Lubinkowa, Oſtrołąki y inſzych uczy-

Ttt niony.

niony. Trzeći dokument z donácyi dobr, y częśći ſwoich wśi Dęmbowki, w Ziemi Sochaczewſkiey leżącey, przez Szlachetnie urodzonego Mátyaſza Łayſzczewſkiego, Czesniká Sochaczewskiego, Szlachetnie urodzonemu Adámowi Białeckiemu y Zuzánnie Kawieſkiey małżonkom, uczynioney *coram Actis Caſtren: Sochacavien: fer: 6. in Vigil: Feſti S. Laurentij, Anno Domini* 1686. Melchior ná Białoćinie Dźiedźic Białecki, *Incola* Powiátu Piotrkowſkiego, z Barbarą Matuſzeſką, ſpłodźiwſzy w Sieradzkim Woiewodztwie potomſtwo ſwoie, wynioſł śię w Rawſkie Woiewodztwo, ktorego ſukceſſorowie wſpomnieni ſą w Aktach dopiero wyrażonych. Jozef Káźimierz Białecki, Łowczy Bracławſki, teraz gdy to piſzę, zoſtaie pod Chorągwią Ludwika Cieſzkowskiego, Kaſztelana Sochaczewskiego, z Łayſzczewskich herbu Prawdźic kontynuiąc *lineam maternam*, záczynáiącą śię y pochodzącą od Mikołaia Łayſzczewſkiego, Dźiedźica ná oboygu Łayſzczewach, náprzod Podſtarośćiego Sochaczowſkiego, Posła ná Seym roku 1627. według konſtytucyi *fol:* 8. potym Piſarza Ziemſkiego Rawskiego 1631. *Conſtit: fol:* 28. daley Sędźiego Kapturowego Generalnego Warſzawſkiego 1632. *Conſtit: fol:* 7. á w czaſach náſtępuiących Podſędka y Sędźiego Ziemi Rawskiey 1641. *Conſtit: fol:* 20. ná koniec Káſztelaná Sochaczewſkiego, według wſpomnioney tranſakcyi y konſtytucyi 1647. *fol:* 6. u Wężyka, y Łubieńskiego, Prymaſow Polskich Marſzałka, w Trybunále Koronnym kilka rázy Deputata, ludzkośćią y przezornośćią wſzyſtkim miłego, Pradźiáda macecznego, pomięnionego Jozefa Káźimierza, á Dźiáda Oycá y Stryiow iego Białeckich Máćierzyńskiego, zmárłego w roku 1655. o ktorym *P. Nieśiecki tom:* 3. *fol:* 53. Więcey tychże Białeckich znáydowáć śię mogło, y w tym Roku 1754. znaydowáć śię może, ále o nich żadney nie mąm informacyi.

Kawieska

Matuſzewska

PROCE-

P R O C E D E N C Y A

Kozlorogow z Rybna w Woiewodztwie Krakowskim, od Libiczyna názwanych

L I B I C K I C H,

H E R B U J E L I T A.

STarożytne w Polſzcze Libickich Imię, pochodźi od Hrabiow Libickich, álbo Libiczyńſkich, w Czeskim Króleſtwie, niegdy Sławnika Hrabiego Libickiego, Oyca S. Woyćiecha, Arcy-Biskupa Gnieźnieńskiego, Dźiedźictwa; ktorych tu początki w Polſzcze, ieſzcze zá Bolesława śmiałego, Zwyćiężcy Czechow, y innych Národow sławnego, w Woiewodztwie Krakowſkim náznáczaią, ná dobrach Rybnie, znayduiących śię w Powiećie Bieckim. Ci w przod záżywáli herbu Koźloroga, iáko y inśi w Woiewodztwie Krákowſkim, tákże w oderwánym Słąſku, y Czechach, zoſtáiący, o czym *Okolski tom* 1. *fol:* 495. Nie tylko bowięm w Wielkiey Polſzcze Koźlorogowie, byli rożnego Imienia, ále y w Máłey, iáko to Mokrſcy, Węgleſzyńſcy, Pieniążkowie z Witowic, Koryćińſcy, Pácánowſcy, Sącygniowſcy, Dźiaduſcy, Łukowſcy, Mákowſcy y inni, ktorych wylicza Zamoyſkich Genealogia. Ci tedy, co śię zoſtali w Polſzcze, po nábyćiu trzech Kopii, przez Floryaná Saryuſza, za herbowny záſzczyt Ielita názwánych, wſzyſcy Kozlorogowie dáwni, do tych czas tegoż herbu Ielitá używaią, ná tárczy, Kozła ná Hełm wynioźſzy; á dáwne Familie w Szląſku y Krolestwie Czeſkim, po oderwániu tych Kraiow od Polſki, iák przedtym, ták y w dalſzym czáśie, ſamym tylko Kozłem pieczętuią śię, czego dowodęm pomięniony Autor *loco citato*, mowiący o Wilczkách herbu Koźieł. *De his Hiſtorici* 1239. (przed Floryanem Saryuſzem, y promulgowánemi Ielitami, w Roku 1331. według *Długoſza*) to dokłada: *In Sileſia claret familia hæc, quæ ex Regno ibi cum bonis acqviſitis remanſit. Notabit diligens lector alias familias Nobilium, cum ob diſtantiam loci non potui habere claram certitudinem.* Iá tu daleko nie śiągaiąc, kładę Libickich z Kozlorogow Ielitczykow, od Iána Libickiego, Dźiedźica ná Rybnie w Woiewodztwie

Dawność Libickich

Herb Kozlorogow, potym Jelita

Dowod odmiany herbowney

Ttt2 Kra-

149

Krakowskim, Powiećie Bieckim, ktory ożęniwſzy ſię z Ma-
Bychowska ryánną Bychowſką, Dźiedźiczką wśi Bychowski w Woie-
wodztwie Lubelskim zoſtaiącey, wynioſł ſię z Krakowskie
go Roku 1660. y tu z nią ſpłodźił ſynow czterech. Marći-
na Rotmiſtrza Auktoramentu Węgierskiego, Iana Káźimierza
Iakubowska Krola Polſkiego, ktory z Heleną Iákubowską wſzedłſzy w
kontrakty dożywotnie, mieli ſyná iednego Staniſłáwa To-
wárzyſza *Cohortis haſtatæ* Xiążęćia Radźiwiła, Woiewody
Nowogrodzkiego w Litwie, bezpotomnego. Drugi ſyn Ia-
ná Fránćiſzek Antoni *binominis*, Dźiedźic wśi Radowczyki
zwaney w Woiewodztwie Lubelskim, Towarzyſz Woyská
Kopiiczykow I. K. Mći w Litwie, á tęn umarł bezpotomny
1705. leży u WW. OO. Fráncíſzkánow w Lublinie, noto-
wany w Xięgach tegoż Konwentu, dla pokázywániá ſię w
nádźieiách zbawiennych. Trzeći ſyn Iáná, z teyże Buchow
ſkiey, Ián tákże Imięnięm, ożeniony *1mo voto* z Anną Pio-
Piotrowska trowską, z ktorych ſynow zoſtało ſię dwoch, Woyćiech y Ián
ſterilis, pierwſzy Dźiedźic częśći we wśi Moſzczenki, leżącey
Wolęcka w Lubelskim Woiewodztwie, z Anną Wolęcką ożeniony, zo-
ſtáwił Piotra máiącego w máłżeńſtwie Annę Hołodyńską, y
Hołodyńska Iákuba Dźiedźicow ná dobrach pomięnionych, tákże corkę
Kamięńska Kryſtynę wydaną zá Kámieńskiego. Ián ſyn trzeći Iáná, o-
Miodusza żeniony *2do voto* z Ioanną Miodußzowską, ſpłodźił Antonie-
Kunicka go Cześniká Mińskiego, ktory z Anną Kunicką, Iáná Kunic-
kiego, Cześniká Látyczowskiego, y Anny Dobraczewskiey
Dobraczewska corką, zoſtáwił ſyná Máćieiá Fránćiſzká *binominis*, Mieczni-
ká Ziemi Łomżyńskiey, żyiącego w máłżeńſtwie z Kátárzyną
Łośiowna Łośiowną Roſzkowską. Czwarty ſyn Iáná Libickiego, Sta-
niſław *binubus*, pierwſzym máłżeńſtwem miáł Kátárzynę
Piotrawska Piotrowską, z ktorey Ián bezpotomny, potey wźiął Kátarzy
Sawiczow. nę Sawiczownę, z ktorey Fránćiſzek dwużenny tákże, *1mo*
voto z Iábłońską miáł ſyna Káźimierza, Towarzyſza Pancer-
Jabłońská ney Chorągwi, Xiążęćia Lubomirskiego Staroſty Kaźmir-
ſkiego, Dźiedźicá dobr Poniátowa: *2do voto* z Katárzyną Bo-
gucką zoſtawił Wawrzyńca Dźiedźica częśći tegoż Poniato-
Bogucka wa. Tęnże Stániſłáw pomięniony, z Kátarzyną Sawiczo-
wną zoſtawił ſyná drugiego Laurentego, z Moſtowską żyią-
Moſtowska cego, Towarzyſza Chorągwi Pancerney, przedtym Czarnec-
kiego, Piſarza Połnego Koronnego,

DZYRYT

IELITA DZYRYT HERB.

EPIGRAMMA.

Ut pretium creſcit, ſi auro ſuperadditur aurum,
Sic ad tres Haſtas, dum ſibi quarta datur.
Promeruit virtus, ut Martem plura decorent,
Qui propter Patriam vulnera plura tulit.
Teſtes ſunt Parmæ meritorum tumque triumphi,
Quàm vigil hic Regno, præſidioque fuit.

PROCEDENCYA
DZYRYT SZCZEPANKIEWICZOW HERBU *JELITA*,

TA Familia lepiey y doſkonaley opiſać ſię nie może, iá-
ko z włáſney ich Genealogii, *ad Acta in Caſtro Trembo-
vlienſi, Feria Tertia, poſt Feſum Sanctiſſimæ & Individuæ
Trinitatis proximâ, Anno Domini Milleſimô Septingenteſimô*

Uuu *Qui-*

Quinquageſimô Secundô per oblatam podaney, ktorą tu kładę.
Ad Officium & Acta præſentia Caſtrenſia Capitanealia Trembovlienſia, perſonaliter veniens Generoſus Petrus Dzyryt Szczepankiewicz, olim Generoſi Adalberti cum Generaſa Anna de Sar-
Sarnecki Zędzianowſka *neckie, primô votô matrimoniali Zędziánowska Conſorte ſua legitima procreatus filius, olim vero Generoſorum, Theodori & Ana-*
Iwaſkiewiczowa *ſtaſiæ Jwaskiewiczowa nepos, adhærendo Manifeſtationi per eundem olim Generoſum Theodorum Dzyryt Szczepankiewicz Avum ſuum, ratione deſolationis Actorum una cum adnotatione Genealogiæ domûs ſuæ, coram actis Caſtrenſibus Vinnicenſibus Anno Milleſimo Sexcenteſimo Trigeſimo Octavo, die Vigeſima Sexta Menſis Septembris factæ, tum Teſtamenti ultimæ voluntatis præmemorati olim Generoſi Adalberti Patris ſui, Anno Milleſimo Sexcenteſimo Octuageſimo Tertio, die Vigeſima Martii in Dzikow condito, omni meliori modo, ſupplendoq; quosvis defectus munimentorum ſui Procedentiam probantium, tam ob varias inconſtantis fortunæ viciſsitudines, quàm Actorum præſertim Smolenſcenſium, Mścislavienſium, Czerniechovienſium, Kijovienſium, Vinnicenſiumq́, & Bracławienſium, ſub tempus Hoſtilitatum ſubſecutam deſolationem, perſonarumq; variarum interceptionem amiſſorum, ſuo, chariſsimorumque, Perilluſtris Admodum Reverendi Franciſci Canonici Cathedralis & Judicis Surrogati Camenecenſis Podoliæ, Notarij Apoſtolici & Præpoſiti Kopyczynenſis; Coſtnantini in ſæculari ſtatu exiſtentis juvenis, Joannis Soc: Jeſu, Jacobi ad præſens verò Dominici, Ordinis Prædicatorum, Mariannæ primo vo-*
Podgurski *to Generoſi olim Ioannis Podgurſki, ſecundo ad præſens Joan-*
Bienkiewicz *nis de Bienki Bienkiewicz, & Criſtinæ Magnifici Joſephi Kolenda Pincernæ Oſzmianenſis, Conſortium Legitimorum, Filiorum Fi-*
Borakowski *liarumq́; ſuarum, cum olim Generoſa Juſtina, olim Generoſorum*
Brzeski *Joſephi & Helenæ de Borakowskie Zegutow Brzeskich filia, conſorte ſua chariſsima procretorum, nec non aliorum ſucceſſorum ſuorum honori & integritati providendo, habita præſertim ratione grandævæ & decrepitæ ætatis ſuæ, nec non prærecenſitorum Actorum deſolationis, eandem præaſſertam Genealogiam etiam ad Acta præſentia obtulit & eidem Officio præſenti, ad acticandum porrexit tenoris ſequentis:* Szczepankiewiczowie, álbo Szczepan-
Opiſanie Herbu kowiczowie (y ták albowiem onych zwano) Herbu Jelita z tą odmianą, że w hełmie uzbroionego po Petehorſku Ryce

rza

rza noſzą, od paſa nád Koronę wynieśionego, w prawey ręce ſzablę Polſką, niby do cięcia wynieśioną, lewą záś u paſa trzymaiącego, przez ktorego pierśi, od lewego boku grotem, w prawą tarczy ná wylot przechodzi kopiia. Ci w początkach ſwoich, tegoż Rycerza nátarczy w czerwonym polu nośili, zowiąc go Dzyrytą, nibi Dzidą przeryty, Przodka ſwoiego tegoż názwiſka, ktory linią ſwoią od Dachny Jezbuta w Jezbuto
Xięſtwie Litewſkim męża znacznego, Wnuki prowadził, ktory to Jezbuto, w Roku Tyśiącznym Dwuchſetnym Dźiewiędźieśiątym, ná Miſtrza Krzyżackiego z Litwy z plonem powracaiącego, w Pocźcie ludzi kilkuſet nápádłſzy, gdy żwawo ná niego nátarł, kopiią tám przebity, ná źiemi leżąc oſtatnich śił dobywſzy ſwego adwerſarza ránił. *Duſbruchius* Dzyryt, ten zoſtawił po ſobie ſynow Iwachna y Klima: Iwachno Dzyrytowicz zginął od Moſkwy; Klim z Waśieliczowny Waśieliczowna
Hryhorego y Stefanka, dziedziczyli ná Dzyrytkach, w Xięſtwie Siewierſkim, ále kiedy ſię to Xięſtwo do Moſkwy przerzuciło, y Wieczna z innemi Fortecami oney śię doſtała, Hryhor przy Moſkwie zoſtał Szczepanko. fortuny właſney tám że odſtradawſzy, wynioſł śię do Litwy, gdzie poiąwſzy Hal- Gertutowna
ſzkę Gertutownę herbu Jelitá, onegoż, wynioſſzy ſwoy właſny ná hełm, záżywać począł: á ſłużąc w woyſku Dymitra Wiśniowieckiego, ták mu ſię Rycerſkiego ſerca odwagą zálecił, że pod rok Tyśiączny Pięćſetny Sześćdźieśiąty Pierwſzy, zá Iwana Wáśilewicza Cara Moskiewskiego przeciwko Tátarom u niego Rotmiſtrzował. Gdy záś tegoż Xiążęcia Dymitra ná Hoſpodarſtwo Wołoſkie nie w wielkim Pocztcie Polakow y Kozákow iadącego, Tomaſza pogromiwſzy, do Konſtantynopola záſłał, á kompanią iego, uſzy y noſy po obrzynawſzy, wolno do Oyczyzny puścił, y Stefakowi Dzyrytowiczowi tegoż ſię doſtało okrucieńſtwa. Potomſtwo iego Georgi, Fedor y Hapka. Georgi od Wołoſzy zábity; Dzirytowie zwani
Hapka w panieńſtwie zmarła, Fedor zaś od Oyca Szczepanka Szczepan-
Szczepankiewiczem záwołany, w Moskiewskiey expedycyi kiewiczami
w Roku Tyśiącznym Sześćſetnym Trzydzieſtym Czwartym pod Putywlem, y w Roku 1637. pod Starczem, przeciwko Kozakom z Jeremią Michałem Wiśniowieckim Woiewodą Ruſkim, mężnie ſtawał, á w Roku 1644. pod Ochmanowem

Uuu2 od

od Tatarow poległ, zoſtawiwſzy Jędrzeiowi Woyciechowi
z Iwaſkiewiczowny, Alexandra corki, ſynom ſwoim Genea-
logią, *una cum manifeſtatione de deſolatione Actorum* w Grodzie
Winnickim *in Anno* 1638 die *Vigeſima Sexta* Mieśiąca Wrze-
śnia, *Acta Caſtrenſia Vinnicenſia eodem Anno* 1638. Jędrzey
doſtał ſię Ordzie w niewolą, z ktorey nie wyſzedł. Woyciech
zaś wkroczywſzy w ligę małżeńſką z Anną Sarnecką, po Ze-
Sarnecka dźianowsikm pozoſtałą wdową (z ktorym miała Marcina y Re-
Zędzianow ginę Ráczyńskiego Jana małżonkę) zoſtawił z niey w dzie-
Raczyński ciństwie ſyna iednego tylko Piotra; gdyż w naſtępuiącym Ro-
ku 1683. ná Wideńską poſzedł (Teſtament 1683.) z ktorey
nie wyſzedł; ktory to Piotr, náprzod z Lubomirskim Obo-
źnym Koronnym, potym na Káliską z Jozefem Potockim
Woiewodą niegdy Kijowskim, w Roku przeſzłym 1751. Ká-
ſztelanem Krakowskim, y Hetmanem Wielkim Koronnym
zmarłym ſłużył, w Roku záś 1711. złączył ſię dożywotnie z
Brzeski Juſtyną Jozefa Zegoty Brzeskiego y Heleny Borákowſkiey
Borakowski corką, á Bazylego Borákowskiego Regenta Krzemienieckie-
go śioſtrzenicą rodzoną: *Interciſæ Nuptiales* 1711. *die 6ta
Septembris*; ktora zoſtawiwſzy mu *in vivis* Franciſzka, Kon-
ſtantego, Jána, Jákuba, Maryannę y Kryſtynę, w Kopyczynach
przy Kościele Farnym od Franciſzka pochowána *Anno* 1751.
*die Vigeſima Nona Auguſti. Sepultura Eccleſiæ Parochialis Ko-
pyczynenſis.* Ten bowiem Franciſzek, naprzod Manſionarzem
fundationis Milevianæ przy Katedrze Lwowskiey, po skon-
czoney zaś S. Teologii w Szkołach tychże Lwowskich, w kto-
rych był y Rektorem *Marianæ Academiæ*, y po kilka rázy z
Filozofii y Teologii publicznie defendował, Plebanem Ko-
pyczyńskim *in Anno* 1741. zoſtáwſzy, z tąd Kánonikiem Ka-
tedralnym y Surrogatem Kámieńca Podolskiego, y Notary-
uſzem Apoſtolskim żyie, Konſtanty wiek młody w Páleſtrze
poleruie. Jan *in Societate Jesu*, Jákob *in Ordine Prædicatorum
Provinciæ Ruſsicæ* pod Imieniem Dominika Zákonne obraw-
ſzy życie; Máryanna *primô votô* z Ianem Podgurskim, z kto-
rym ieſt Maryanna *minorennis*; *ſecundo ad præſens* z Iánem ná
Bienkie- Bieńkiewiczach Bieńkiewiczem w Woiewodztwie Wileńskim
wicz w Powiecie Lidźkim, gdzie *ad præſens* ćiż Bieńkiewiczowie
hæreditant. Kryſtyna z Iozefem *Kolędą*, Cześnikiem O-
ſzmián-

ſzmiańskim w małżeńſtwie żyią, z ktorym potomſtwo Dyonizy, Gabryel, Michał &c. Kolendowie *minorennes*. Piotr Dzyrzt Szczepankiewicz *manu propria*. (LS.)

Ex Actis Caſtrenſibus Capitanealibus Trembovlenſibus extraditum 1752 *Anno*.

Wſpomina *Paprocki w Xiędze Kleynoty fol*: 695. o Krzyſztofie Stefánowiczu y herbie iego nábytym w Roku 1581. zá Krola Stefána, podobnym ná hełmie; ále bez włoczni zbroyney oſoby z ſzablą dobytą przeſzytey, lecz ná tarczy zbroyna ręka trzyma gołą ſzablę, gdzie y *Diploma Nobilitatis* wyraża, zá rekommendacyą Jána Zámoyskiego, Hetmana W. K. oświaczonych dzieł Rycerskich tegoż Stefánowicza pod Pleſzkowęm w Moſkwie, wprzod długim czaſem Piſárza Skarbu Krolewskiego, ktorego z Metryki Litewskiey Przywiley tu kładę, Roku 1581. dátowany. Stephanus DEI Gratia Rex Poloniæ &c. &c. Viſum eſt Nobis, ut inter eos, qui cum alijs in bellis, tum in hac expeditione præſenti Pleſcovienſi ſtrenuè ſeſe geſſerunt. &c. Egregium Chriſtophorum Stephanowicz ſervitorē Noſtrum, tam longo temporis ſpacio in Teſaurario modô Natarij Officio, non minori fide, quám induſtria cum laude omnium diligentiaq; fungentem, &c &c. Propter illius ſtrenue geſta, quæ Nobis per Jlluſtrem Magnificum Ioannē Zamoyski, Supremum Exercituum Regni Campiductorem & Cancellarium, Cracovienſem &c. &c. Capitaneum, commendata ſunt cum præteritis Noſtris contra Moſchum expeditionibus, & arcium, utpote *Połocko, Wielkie Łuki* propugnationibus, tamen præſertim in præſenti hujus anni circa Pleſcoviam oppugnatione, ibi periculoſa & difficilima quæq; tentanda, fortis & ſtrenui militis in eruptione documenta edidit, in Eqveſtrem Ordinem adſcriberemus, & Nobilitatis Regni Noſtri prærogativis, honoribus & eminentiis, ipſum & ſucceſſores illius legitime deſcendentes ornaremus, prout ijs adſcribimus, illiq; & loco, ubi in Noſtro & Reipub. ſervitio, ſumma cum admiratione periculoſe verſabatur, & ab armis, qvibus tempore irruptionis uſus eſt, & poſteris illius nomen & ſtemma in perpetuum retinendum Nobilita: ſuæ argumentum, quô cæteri ad ſimilem virtutum

imitationem & ſtudia militaria, hac benignitate Noſtra provocarentur, damus & concedimus, ipſumq; Chriſtophorum Stephanowicz Notarium theſauri Noſtri, ejusq; poſteros legitime deſcendentes in jura Regni, & Ordinis Equeſtris, ſucceſſoresq; illius cooptamus &c &c. Datum ex Caſtris Noſtris ad Pleſcoviam Civitatem Die 21. Menſis Novembris, Anno 1681. Regni Noſtri 6.

JUNOSZA HERB

EPIGRAMMA.

Stat pede ſuſpenô, necnon ad ſumma levatô,
Candidus hic Agnus, gemma coruſca Ducum.
Non ſibi, ſed Regno fert vellera murice tincta;
Protegit is Patriam, veſtit utrumque Forum.
Promeruit certe clementia pectora Regum,
Qui placidus cordi non ſinit eſſe DEI.

ABRYS HERBOWNY.

Opiſ an herba Jeſt Baran biały w polu czerwonym, ná trawniku źielonym, z prawą nogą przednią do ſtąpienia wznieśioną, we krwi po boki ſtoiący, niosąc głowę rowno do gory z rogami zákrzywionemi

wionemi. Ná hełmie, iedni połowę Bárána tákiegoż ſtoiącego, inśi pięć pior ſtruśich, inśi połowę Rycerza zbroynego, w iedney ręce Miecz, w drugiey zwycięzki Wieniec trzymáiącego, y z inſzemi odmianami kłádą. *Paprocki de ſtemmat: fol:* 248. *Okolski tom:* 1. *fol:* 354. *Pariſius, Nieśiecki y inni zgodnie.*

ORYGINAŁ JUNOSZY.

O Tym Herbie dáwni Hiſtorycy piſáli, że z Niemiec do Polski ieſt przenieśiony, iáko y ſame iego nazwisko *Jung Szchoff*, to ieſt młody báran, świadczy; ktorego ſłowa Polacy nie rozumieiąc, po ſwoiemu názwali go przez podobieńſtwo mowy Niemieckiey, iedni Iunoſzycem, drudzy Iunoſzą. Piſze *Długoſz* z ſwoiemi náśladowcami, że ten Herb má początki w Polſzcze, domyślaiąc ſię z Polskiego Imięnia *Iunoſza*, znáczącego Nowożęncę, ktory iadąc nie z máłym pocztem po żonę, trafił ná ſtraż Krzyżácką, y pogromił ią ſzczęśliwie, á do wiedziawſzy ſię od Bráńca o więkſzey kupie, natarł mężnie y zwyciężył ich łatwo, iż konie dáleko ná páſzą wyſłáli. Gdy záś z domu wyieżdzał w tę drogę, báran wyſzedł zá nim becząc y skacząc; co ſobie miał zá znak ſzczęśliwy. Záczym gdy to Krolowi donieśiono, wezwany co by chciáł zá tę záſługę, ten prośił o Bárana, żeby mu zá Herb był nadany, co Krol uczynił. Szerzey o tym *Paprocki w Gniáździe cnoty fol:* 1097, ále śię w Herbach poprowił. O tymże *Długoſz* w Hiſtoryi dzieiow Polskich, ktory nie ták pilnie y rzetelnie dochodził początkow herbownych, iáko Páprocki o Herbach, ktory prawie *ex profeſſo* wiek ná tym trawił, ażeby Herbarz dobrze nápiſał, gdzie wyráża *fol:* 248. Iż kleynot ten rodowity z Niemiec przynieśiony w te kraie, z pierwſzym Polski Fundatorem Lechem, Sarmackiego Národu Monarchą, przez co Iunoſzowie z Niemcow zoſtawszy Polakami, Niebo, nie umyſł odmienili, bo iako tam dáwno zoſtawali ſłáwnemi, ták y tu przez rożne expedycye woienne, ieſzcze daleko ſłáwnieyſzemi, o czym powiada *Okolski tom:* 1. *fol:* 355. *Hercules ſunt Polonici Iunoſii, nam licet ſint de Agnorum vel arietum armis, non tamen ut præda, vel propter prædam, ſed propter indefeſſum animum, invictum Cor, inveſtigatum ab ullo tenax belli Conſilium, fugax & prudentiſſimum contra hoſtium Regni incurſus progreſſum. Hercules Polonici &*

Opinia Długoſza · *Relacya Paprockiego.* · *Okolskiego*

inde vocandi, quia contra hæreſes acerrime pro Deo, fide & Eccleſia pugnârunt. *fol:* 356. Oprocz tego powiada *Ammianus Marcellinus Lib:* 29. *Junoſza Sarmata militiam excellens egre-* Marcellin. *giam, & in aggredrendo hoſte, & in abigenda præda ingenti, navavit operam, ſuæ virtutis accepit mnemoſinon Agnum in area rubra ſupra, infra viridi.*

PRZEDNIEYSI y WIADOMSI HONORYUSZOWIE
HERBU JUNOSZA.

Radzieiowski. Michał Rádzieiowski, Herbu Iunoſza, Arcybiskup Gnieźnieński, Kardynáł S. Praxedy umarł. 1706. *die* 13. *Octobris.*

Karnkowski. Staniſław Karnkowski, herbu tegoż, umarł 1603. będąc Gnieźnieńskim Arcybiskupem. *Damalewicz in Archiepis:* Gneſnen.

Grohowski. Achacy Grochowski, będąc Arcybiskupem Lwowskim, Kroſnowski umarł 1644. y Mikołay Kroſnowski tegoż herbu 1654.

Szaniáwski. Felicyan Konſtantyn Szaniawski, będąc Biskupem Kra- Załuski kowskim umarł 1732. Jędrzey Staniſław Záłuski, terazniey-ſzy Xiążę Biskup Krakowski.

Karnkowski. Ian Karnkowski, Biſkup Kujawski umarł 1538. á Stanisław Karnkowski, będąc tymże Biskupem poſtąpił ná Gnieźnieńſkie 1581. *Damalewicz in Epiſc: Cuiav.* Potym Felicyan Konſtanty Szaniawski, z tegoż poſtąpił ná Krakowſkie 1720.

Bielinski Ian Bieliński będąc Biſkupem Płockim, umarł 1546. *Dłu-* Załuscy. *goſſcy & Łubieński:* Iędrzey Záłuski, z tego Biskupſtwa poſtąpił ná Warmińskie 1698. Ludwik Záłuski umarł z tą Infułą 1722. á Iędrzey Staniſław Záłuski poſtąpił ná Łuckie, potym Chełmińskie, ná oſtatek ná Krakowskie. Radzieiowski. Michał Radzieiowski, będąc Biskupem Warmińſkim poſtąpił ná Gnieźnieńskie 1687. *Treterus de Epis: Varmien.* Iędrzey Chryzoſtom Załuski będąc tymże Biskupem, umarł 1711.

Grochowski Achacy Grochowſki Biskup Łucki, umarł 1632. *Kobierzycki fol:* 281.

Ian Karnkowſki, będąc Biskupem Przemyślſkim, postą- Ługowski pił ná Kuiawskie 1531. *Nakieski fol:* 616. Szymon Ługowski umarł 1583. *Nákieski fol:* 718. Ten z Domu był Szaniawski, ále przez reſpekt Ługowskich, ich ſię Imięniem názy- Borukowski wał, że mu promocyą dali. Jan Borukowski, będąc tymże Biskupem Przemyślſkim umarł 1585. *Łubien: in Epiſc. Plocen:*

Achacy

Achacy Grochowski, poſtąpił ná Łuckie 1627. *Nakielski in Miech: fol:* 909.

Felix Jan Szaniawski, będąc Biskupem Chełmskim umarł 1733.

Jędrzey Záłuski będąc Biskupem Kijowſkim, poſtąpił ná Płockie. *Conſtit:* 1691. Załuski.

Mikołay Kroſnowski, będąc Biskupem Jnflandzkim, po- Kroſnowski. ſtąpił ná Lwowskie 1645. *Conſti:* 1642.

Franciſzek Gałecki tegoż Herbu Junoſza, będąc Woie- Gałecki wodą Poznańskim umarł 1709. ktory przedtym był Woiewodą Káliskim. *Załuski Tom:* 1. *Fol:* 696.

Staniſław Radzieiowski, będąc Woiewodą Łęczyckim u- Radzieiowski marł 1633. *Conſt.* 1637. *fol:* 3. Chryzoſtom Dorpowski, tegoż Herbu Junoſza, będąc pomienionym Woiewodą Łęczyckim Dorpowski umarł 1718.

Mikołay Scibor Szarłey, Herbu Junoſza, będac Woiewodą Szarłey Jnowrocławskim umarł 1457. *Długoſz Tom.* 2. *Kromer Lib.* 24.

Mikołay Kołon, tegoż herbu, był pomienionym Woiewo- Kołon. dą. *Paproc: o herbach fol:* 248.

Franciſzek Gałecki, będąc tymże Woiewodą, poſtąpił ná Gałecki Káliskie. 1703. *Załuski tom:* 2. *fol.* 885.

Paweł Kołon z Dáleiowa, herbu tegoż Junoſza, będąc Wo- Kołon iewodą Podolskim umarł 1507. *Statut: Łaſcij fol:* 112. &c. Stefan Humiecki Woieweda Podolski umarł 1736. Humiecki

Jędrzey z Rradzieiowic herbu Junoſza, był Woiewodą Radzieiowski Płockim 1512. *Olſzowski de Primatu.* y Ian Karnkowski 1620. *Okolski tom:* 2. *fol:* 433. także Staniſław Karnkowski 1632. Karnkowski *Porządek Eleckyi.* y Franciſzek Záłuski, ktory umarł 1735. Załuski. á po nim naſtał Mikołay Podoſki tegoż herbu Iunoſza. Podoski.

Ian Podoſki, będąc woiewodą Mázowieckim umarł 1630. *Hoſtoria Poſſelii.*

Staniſław Radzieiowski, będąc Woiewodą Rawskim, poſtąpił ná Łęczyckie 1627. *Conſtit: Anni ejdem fol:* 4. Tymże był Woiewodą Alexander Záłuski, ktory umarł 1693. *Za-* Záłuski *łuski tom.* 1. *fol·* 690. y drugi Alexander Iozef Záłuski 1720.

Franciſzek Bieliński herbu Iunoſza, był Woiewodą Cheł- Bieliński

Xxx minſkim

mińskim, ktory wziął Laskę Nadworną 1732. á potym W. Koronną, y Michał Bielińſki zoſtał tymże Woiewodą.

Ian Franciſzek Bieliński, był Woiewodą Malborskim. *Załuski tom.* 1. *fol*: 805.

Załuski Franciſzek Záłuski będąc Woiewodą Czerniechowskim, poſtąpił ná Płockie. *Załuski tom.* 2. *fol*: 41. á Mikołay Kroſnowſki umarł tymże Woiewodą 1723.

Gałecki Franciſzek Gáłecki, herbu Iunoſza, będąc Poznańskim Kaſztelanem, poſtąpił ná Woiewodztwo Inowrocławskie 1697. *Załuski tom*: 1. *fol*: 696. Tenże był pierwey Kaſztelanem Kaliskim.

Załuski Franciſzek Záłuski, będąc Kaſztelanem Woynickim, poſtąpił ná Woiewodztwo Czerniechowskie 1696. *Załuski tom*: 1. *fol*: 1334.

Karnkowski Jan Karnkowski będąc Káſztelanem Gnieźnieńſkim umarł 1508. *Paprocki fol*: 249.

Radzieiowski Mikołay Káźimierz Radzieiowſki, tegoż Herbu Junoſza, był Kaſztelanem Łęczyckim 1648. *Treterus in Epiſc: Varmien: fol*: 174.

Szarłeyo Mikołay Scibor Szarłey tegoż herbu, był Kaſztelanem Jnowrocławskim, ktory poſtąpił ná Woiewdzſtwo tegoż

Kołon Jmięnia. *Kromer Lib*: 22. Także Piotr Kołon, herbu Junoſza, był tymże Kaſztelanem. Páprocki o herbach *fol*: 248.

Grochowski Ráfał Grochowski herbu tegoż, był Kaſztelanem Lwowskim 1650 Glińka w Jednorożcu.

Humiecki. Woyciech Humiecki będąc Kaſztelanem Kámienieckim w Roku 1613. umarł. *Okolski tom.* 1. *fol*: 365.

Szaniawski Adam Szaniawski, będąc Kaſztelanem Lubelskim umarł 1725.

Mikołay z Krośni herbu Junoſza, był Kaſztelanem Płoc-

Podoski. kim 1496. *Laſcius in Statut*: *fol*: 120. Mikołay Podoski tegoż hedbu, Kaſztelan Płocki, poſtąpił ná toż Woiewodzſtwo 1736. Staniſław Radzieiowski, będąc Kaſztelanem Rawskim, poſtąpił ná Woiewodzſtwo tegoż imięnia 1618. Także

Záłuski Alexander Iozef Záłuski, z pomienioney Kaſztelanij poſtąpił ná Woiewodzſtwo Rawskie 1693.

Stępkowski. Gábryel y Stefan Stępkowſcy, herbu Iunoſza, byli Kaſztelanami

lanami Bracławskiemi, pierwſzy w Roku 1638. drugi 1662. tkory umarł 1674.

Bielinki. Káźimierz Ludwik Bieliński, będąc Marſzałkiem W. Ko-

Záłuski ronnym umarł 1713.

Ięndrzey Załuski Biskup Warmiński, bedąc Kanclerzem W. Koronnym umarł 1711.

Borukowski. Ian Borukowski, herbu Iunoſza, Biskup Przemyslſki, będąc Podkanclerzem Koronnym umarł 1585. *Sulikow: Comment*: *Paſtor*: Hieronim Radzieiowski, Staroſta Łomzyński uſtąpił mnieyſzey Pieczęci 1652. *Treterus in Varmi*: *fol*: 174. Także Michał Rádzieiowski Biskup Warminski, tęż oddał Pieczęć. *ibidem.*

Bielinski. Káźimierz Bieliński, będąc Marſzałkiem Nadwornym Kor: poſtąpił do wielkiey Laski 1703. y Franciſzek Bieliński poſtąpił do Wielkiey 1742.

Hieronim Radzieiowski, Staroſta Łomżyński, był Marſzałkiem Izby Poſelskiey w Warſzawie 1645. Także Franciſzek Bieliński Miecznik Koronny, ná Konwokacyi w Warſzawie 1674. Y Stefan Humiecki, Stolnik Podolski, ná Konwokacyi támże 1696. Także Káźimierz Ludwik Bielinski Podkomorzy Koronny, ná Elekcyi Auguſta II 1697.

Alexander Záłuski, Woiewoda Rawski, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1684. y Alexander Iozef Záłuski ſyn iego, Kaſztelan Rawski 1690.

HERBOWNI JUNOSZOWIE

Zebrani przez *Okolskiego tom.* 1. *á fol*: 360, *ad folium* 372.

Bilińſcy, czy Bielińſcy, iáko inśi piſzą.

Boiánowſcy, w Wielkiey Polſzcze.

Chądzeńſcy w Płockim Woiewodztwie.

Dąbkowſcy, w Płockim Woiewodztwie.

Drużbicowie, w Mazowieckim, y Ziemi Warſzawskiey

Gigańſcy, czy Gigawſcy nie piſze kędy.

Goſtkowſcy, w Inflandach.

Grochowſcy, z Grochowic, w Ziemi Przemyslkiey.

Gulczewſcy, w Wyſzogrodzkim Powiecie.

Gzowſcy, w Zakrocim: Ziemi.

Horyſzewſcy, w Bełskiey Ziemi.

Humieccy z Rychtow, w rożnych Woiewodztwach.

Iunoſzowie, czy Iunoſzycowie.

Kámieniewſcy, czy Kamienieccy, w Poznańskim Woiewodztwie.

Klińſcy w Pruſach, drudzy w Podolu.

Koſmaczewſcy, w Ziemi Płockiey.

Kowalewſcy, w Zákrocimskim Powiecie.

Kroſnowſcy, w Rawskim Woiewodztwie.

Krzykowſcy, w Łęczyckim Woiewodztwie.

Kurdwanowſcy w Powiecie Sochaczowskim.

Kuſzowſcy, czy Kuſzkowſcy, raczey Koskowſcy.

Lelowſcy w Mazowſzu.

Lipiccy w Zákrocimskiey Ziemi.

Łochoccy, w Dobrzyńskiey Ziemi.

Ługowſcy, czy Ługomſcy, nie piſze kędy.

Máliccy, w Bełzkiey Ziemi y inſzych Powiatach.

Omicińscy z Stężyckiego Powiatu.

Oparſcy w Przemyślſkim.

Orłowſcy, nie piſze kędy.

Ośińſcy, czy Ośimſcy w Goſtyńskim.

Oſtrzanowſcy w Łeczyckim Woiewodztwie.

Piáskowſcy, z Łęczyckiego, ná Podolu, Wołyniu y inſzych Woiewodztwach.

Piianowſcy w Zakro: Powie:

Piotrowſcy w Drochickiey Ziemi.

Podoſcy, czy Podowſcy, w Mazowieckim Woiewodztwie

Polikowſcy, w Podlaskim Woiewodztwie.

Poniatowſcy, w Zákrocim: Ziemi.

Przędzowſcy, w Kaliskim Woiewodztwie.

Przerowniccy, w Sieradzkim.

Radziejowſcy, w Mazowiec:

Rościſzewſcy czy Rozciſzewſcy, w Dobrzyńskiey Ziemi y Płockim Woiewodztwie

Segrowſcy, czy Segrawſcy w Piotrkowskiey Ziemi.

Skoroſzewſcy, czy Skoroſzowſcy, z mnieyſzego Skoroſzowa, w Woiewodz: Mazowie: Ziemi Zákrocim:

Słuzkowſcy, w Kaliskim Woiewodztwie.

Stępkowſcy, czy Stępowſcy w Mazowieckim.

Suchodolſcy, w Dobrzyńskiey Ziemi

Szaniáwſcy niegdy pod Łukowem, teraz w rożnych Woiewodztwach. Sta-

Stárzeńſcy w Płockim Woie:

Szetyńſcy w Krakow: y Sędomir:

Troianowie, w Dobrzyńskiey Ziemi.

Ubniewſcy w Nurskym Powiecie.

Wćśiliccy nie piſze kędy.

Wieliccy, w Dobrzyńskiey Ziemi.

Wolſcy w Lubelskim Woiewodztwie.

Woyſławſcy w Płockim Woiewodztwie.

Záliwſcy czy Zaliſcy w Mazowieckim.

Záłuſcy z Rawskiego, w rożnych Woiewodztwach.

Záwłoccy w Zakrocimskiey Ziemi.

Żukowſcy w Podlaskim Woiewodztwie.

Z poznieyſzey indagacyi *Nieſieckiego tom 2. fol. 450. & 451. znayduią ſię ci.*

Borkowſki.	Dorpowski.	Kiernowſki.	Mieſzkowski.
Borowſki..	Drewnowski.	Kijowſki.	Odnodzki.
Borukowſki.	Gałecki.	Kiśielewski.	Saporowski.
Chociſzewſki.	Gliniecki:	Koło.	Sęp.
Chrapuńſki.	Gośłinowski.	Koniński.	Smogorzewski.
Cieślińſki.	Hermanowſki.	Konopacki.	Starzynski.
Dąbrowski	Jankowski.	Kormańicki.	Záwacki.
Dolecki.	Karnkoski,	Łempicki.	

Dorp- Kier- Mieſz-

Do tegoż herbu náleżą, według Manuskryptu Załuskiego Referendárza Koronnego.

Chudzewſcy.	Oświecińſcy.	Rzeńſcy.	Troianowie.
Koniuſcy.	Przedoiowſcy.	Stefanowſcy.	Zákowſcy.
Nyowſcy.	Ráhańſcy.	Szarlewſcy.	

Yyy PRO-

PROCEDENCYA

HRABIOW JUNOSZOW

THABASZ ZAŁUSKICH,

y z Załuskich KROSNOWSKICH, BIELINSKICH, RADZIEJOWSKICH, y KOŁONOW.

Genearchá pierwſzy

GEnearcha pierwſzy w Polſzcze Junoſzow Záłuskich zwał ſię BARAN *Jung Schoff*, po Słowiańsku Junoſz, nie Iunak ,iáko nie ktorzy rozumieli. *Wencesław Koſtecki* w Kázániu pogrzebowym Piotra Záłuskiego. Ten rodem był z Gottow, Pokoleniá Krolewskiego, *de Stemmate Hamelorum*, iż Niemcy ſtarożytni, *Hamel* Báranka zwáli; ıeraźnieyśi *Jung Schoff*, toieſt młody Báran, iákiego używał w heıbie. Tenże z Kroacyi do Polski przyiachał z Lechem pierwſzym, Sármacyi Europeyskiey Monarchą, około Roku Pańskiego 550 po záwoiowániu Gilimera oſtátniego Krola Gottckiego, według náſzych Hiſtorykow, oſobliwie *Okolskıego Tom* 1. *fol*:354. y inſzych wielu Cudzoźiemskich.

Pietr Hetman,

Jego Potomek, Piotr z Domu Herbownych Báranow, Woyska Krolewskiego Wodz czy Hetman, blisko Miaſtezka Pucka z Pruſami Woynę toczył; krorych Wodzowie byli, Fryderyk Rewencke, y Káſper Noſtwitz, oczym *Miechowita Hiſt: Polonæ lib*: 1. *fol*: 319. & 26. Potym Iunoſzowie Záłuſcy w ſtarożytności zwali ſię Thabáſzami, iak piſze *Paprocki o Herbach fol*: 254. tychże Thabaſzow było Braci dwoch, z ktorych ſtarſzy od wśi Záłuskie w Woiewodztwie Rawskim zoſtaiącey,

Thabaſzowie.

Záłuſcy Kroſnowſcy

zwyczaiem Polskim, názwány Záłuskim, á młodſzy od Kroſnowa Kroſnowskim, ktorych Dom dla nieuſtanney pámięci ſwoich początkow, dotąd nieodmiennie piſze ſię *de Załuskie* Kroſnowſcy, ktorych Procedencyą wyrážąm niżey. Z tych Thabaſsiuſzow, niektoıemu Henryk I. Imperator Rzymski, konferował Báranka, od ſzyi ná pierśiach wiſzącego, Roku 936. przez co go niektorzy rozumieią bydź pierwſzym Authorem Hrábiow Báranow: o czym *Benedict: à S. Joſe: in Mercurio Civili dedicat: tom*. 2. *pag* 21.

Záłużka

Był też názwony *Záłużką*, Zygmunt Iunoſza, Roku 995. iż Boleſława Chrabrego pierwſzego Krola Polskiego, zá expedycyi przeciwko Iároſławia Xiążęcia Ruskiego, w okazyi od śmierci ochronił,tym ſpoſobem:iż zbroyny Ruśin na Krola Boleſława nátarłſzy z ſzablą, co tylko ciąć go miáł śmiertelnym rázęm, nátychmiaſt Zygmunt Iunoſza, ſąm ſobą záłożył go y záſtawił, ná zárąbánie właſnych nie żáłuiąc członkow, byle tylko Głowa, ktora Kroleſtwem rządziła, w cáłości zoſtawáła: zá co Krol, iák mu był wielce obligowany, ták też nie mnieyſzemi Poſseſſyiámi kontentuiąc Heroiczną iego rezolucyą, ná wieczną pámiątkę kazuſu tákiego, *Záłożką* názwał go Słowiańskim ięzykiem, toieſt Tarczą po náſzemu. *Jdem Benedict: loco citata: tom*: 1. & *Panegyris, Cordium Aries*.

Comes Baran.

Wnuk tegoż Zygmunta Iunoſzy Záłużka, *Comes Baran*, Konſyliarz Kazimierza I. Mnicha, Krola Polskiego, poufały, y skrytych ſekretow iego wiadomy 1050. Zegota *Comes Baran* Iunoſza od herbu w Polſzcze názwany, ponowił tenże ſwoy záſzczyt od Boleſława Łyſego, Xiążęcia Sląskiego y Polskiego, ząmkiem *Kemitz* w Sląſku udárowany 1243. *Sinapius tom*: 1. *fol*: 130. Iunoſza *Comes Baran*, z Baſzkiem Kuſtoſzęm Poznańskim, o pewną wyſpę, czy kępę, ná rzece Warta zwaney, przed Xiążęciem Przemyſławem miał ſprawę 1253. *Miecho*: y tenże *Baſzko* pierwſzy Hiſtoryk Polski w Kronice ſwoiey. Bernarda wſpomina wzwyż cytowany *Sinapius* 1310. Ian Iunoſza *Schoff*, według dáwney mowy Niemieckiey, według záś terázniey ſzey *Schaff*, z ktorego, y potomkow iego pochodzący w Sląſku, byli Hrabiami *Semper Frey in Kynaſt Schaff Gotſch*, niedawno kreowani Xiążętami S. P. R.

Xiążęta S. P. R.

z ktorego Domu ieſt teráźnieyſzy Biskup Wrocławski, Xiążę ná Grotkowie &c, o czym ſzeroko napiſał *Theodo: Krauſe in Miſcellan: Gentis Schaff Gotſchianæ* 1715. *edit: Stregaviæ*.

Maciey Schoff, *Comes Báran*, w Mazowſzu lokował ſię, zwany poſpolicie Thabaſzęm, dla dyſtynkcyi od braci,ktorzy w Sląsku pozoſtali ſię. Ten w Polſzcze dla pamiątki Anteceſsora ſwoiego, fundował Záłuskie. Obadwa bracia, Máciey y Stefan (: od ktorych pochodzą Kołonowie :) w Polſzcze mieſzkali, około R. 1340. według *Synapiuſza y Somerſbergiego*.

Załuskie.

Grudzińská. P. doſcy. Kryſcy Dzierzgowſcy.

Ian *Comes Baran*, po Niemiecku Schoff zwany, á w Polſzcze Thabaſz, Marſzałek W. Kor: 1378. *Diploma Reg: Vladi: dat: Civitati Leopolienſi, & Nieśiecki tom:* 1. *fol*: 250. Spytko Thabaſz Podkomorzy Mázowiecki, miał zá ſobą Grudzińską, gdzie w Xięſtwie Mázowieckim na ten czas udzielnym cztery Familie były tytułem hrabskim Mázowieckim nádáne, to ieſt Záłuſcy, Podoſcy, Kryſcy y Dzierzgowſcy, iák świadczą dokumenta autentyczne u Mikołaia Podoskiego, teraznieyſzego Woiewody Płockiego konſerwowane. Zgoła cięſzko piſać o ſtarożytności Iunoſzow Záłuskich, ile że wſzyſtkie *Diplomata* ſtare Krolow Polskich, im w rożnych látach nadane, pod czas woymy Szwedzkiey, około Roku 1706. y wewnętrznych Kroleſtwa rozruchach, Marcin Záłuski Biskup Arbeński, Sufragan Płocki, dla więkſzego beśpieczeńſtwa w Pruſach Brandeburgskich lokował, gdzie z przypadkowego ognia wcale zgorzały; tu iednak godzi ſię wſpomnieć, co w oczach náſzych działo ſię. Piſze *Antoniewicz Soci: Jesu*, w Drzewie herbow *Nieczuie fol*: 1 temi ſłowy: Ichmość PP. Záłuſcy Krolow Polskich, Krywouſta, Iána III. y Bony Krolowey Kolligaci, Bona zaś Sforcya była Zoną Zygmunta I. Krola Polskiego.

Krolewskie Kolligatye

Oborska

Jan Thabaſz ná Záłuskach Záłuski, Podkomorzy Rawski, podpiſał Tráktat Pokoiu w Brześciu záwartego (: iák świadczy Przyłuski :) miał zá ſobą Oborską, 1438. N. Záłuski był Woiewodą Łęczyckim, ktorego Syn Woyciech mężnie y odważnie z woyskiem ſtáwał y ucierał ſię pod Wiśniowcem 1512. w Dzień S. Witaliſa, y tam poległ, iáko świadczy Liſt Andrzeja Krzyckiego Prymaſa, piſany do Krzyſztofa Szydłowskiego, Kaſztelana Sendomirskiego y Podkanclerzego, *in Epiſtolis Hiſtorico familiaribus.*

Korycińska Uchańſcy

Staniſław Záłuski ſyn Woyciecha, z Anną corką Woyciecha Korycińskiego, Woiewody Łęczyckiego, zoſtawił corkę iedynackę, ktora ſię doſtała w Dom Uchańskich.

Gembicki Duninowna

Jan Thabaſz Záłuski, Staroſta Goſtyński, Brat Woiewody Łęczyc: miał za ſobą Gembicką, y z niey ſpłodził Staniſława Łowczego Rawskiego, ktory miał zá ſobą Duninownę; iego był blisko náleżący Erchard *Jungſchitz*, á ráczey *Jungſchoff*, ná

ktorego

ktorego nágrobku w Lubawie u Bernardynow, znayduią ſię cztery Herby, to ieſt Junoſza, Slepowron, Odwaga albo Mur, y Strozberg, umarł 1499. świadczy o tym Mánuskrypt o Familiach Pruskich w Bibliotece Záłuskich, od Anonyma, lecz podobno od Poſſelliuſza, piſany. Staniſława, ſyn był Spytko, Podkomorzy Rawski, z Barbarą corką Woyciecha Korycinskiego Woiewody Łęczyck: Wdową po Mikołaiu Kázanowskim nic nie miał, z Petronellą Kázanowską, corką Sraroſty Wieluńskiego 1530. iáko świadczy *Nieśiecki tom*: 2. *fol*: 622. zoſtawił ſyna Wawrzyńca Czeſznika Rawskiego, y corkę Petronellę, ktora była dána Odrowążąwi Pieniążkowi, Podczaſzemu Krakowskiemu, z ktorego Domu Odrowążow był S. Jacek, Zákonu Káznodzieyskiego, Patron Kroleſtwa Polskiego. Brat Spytka młodſzy Máciey z Johanną corką Woyciecha Korycińskiego, Woiewody Łęczyckiego, zſzedł z świata bezpotomny.

Korycińskś Kázanowska Pieniążek S. Jacek

Łęczycka

Wawrzyniec Záłuski, Czeſznik Rawski, z Anną Łęcyzcką miał ſynow, Michała, Alexandra, Zygmunta, Jerzego y Piotra Chorążego Rawskiego, ktorzy w młodym wieku bezżenni pomarli, y Jana Podkomorzego Rawskiego, ktory z Anną Korycińską, zoſtawił trzech ſynow, Thomaſza, Staniſława, y Kaſpra.

Krol Stanisław.

Kaſper Załuski, Káſztelan Sądecki, z Kázánowską, ſioſtrą Pradziada Krola Staniſława, miał ſyna Piotra Chorążego Rawskiego, y Wawrzynca Czeſznika Rawskiego, Podſtarościego Opoczyńskiego.

Ciński Duninowná B. Władyſław.

Piotr Záłuski, Chorąży Rawski, w młodym wieku Dworzaninem był Krolowey Anny, w śiłu okazyach woiennych, w Multanach y Węgrzech, wſławiony: miał zá ſobą po Ianie Cińskim wdowę, Barbarę z Wałowic Duninownę, dziedziczkę Gielniowa, w ktorey wśi rodził śię Błogoſławiony Władyſław z Gielniowa, Prowincyał OO. Bernardynow w Polſzcze, temi dniami nowo Beatyfikowany od Oyca S. Benedykta XIV. Pátron Kroleſt: Polskiego, mianowicie Miaſta Warſzawy, gdzie, ciało iego ſpoczywa, umarł Roku 1644. ſwiadczą o tym *Wacław Koſtecki*, w Kazaniu ná pogrzebie Piotra Záłuskiego, y *Wincenty Morawski*, w życiu Błogoſła-

Zzz wionego

wionego Władyſławа *paug*: 218. ktore życie ieſt ingroſſo-
wane *in Actis Sanctorum Bollandianis*, á krotko zebrane u
Bzowiuſza w Kontynuacyi *Hiſt: Eccl: Baronij.*

Zgierſcy Piotr Załuski, Chorąży Rawski, z Barbarą Duninowną
Skarzewski miał iednę corkę, zá Zgierskim, tá zaś miała corkę ſwą za
Sapieha Skarſzewskim, á Skarſzewskiey corka była zá Sapiehą, Pod-
komorzym Włodzimirskim: tenże Piotr zoſtawił z Dunino-
wny ſynow pięci, Stefana Kanonika Krakowskiego, Pro-
boſzcza Bedlińskiego, Woyciecha Podkomorzego Socha-
czewskiego, Krzyſztofa, Abrahama Cześnika Rawskiego y
Wáwrzyńca. Od Krzyſztofa ſzedł Staniſław, Staroſta Re-
Nakwaska gnowski, á ten z Nákwaską, śioſtrą Kaſztelana Rawskiego,
miał ſyna Karola, ktory w młodym wieku kąpiąc ſię w Nar-
wi pod Pułtuskiem utonął.

Od Károla Łowczego Goſtińskiego, ſzedł Felicyan Stol-
nik Czerniechowski bezdzietny. Od Károla Podczaſzego
Rawskiego ſzedł Páweł Biskup Armeński, Sufragan Płocki,
Archidyakon Pułtuski, Proboſzcz Solecki y Sieniński, ktory
umarł 19. *Martij* 1719. y Mikołay Kánonik Pułtuski. Ká-
rola Podczaſzego Rawskiego śioſtra Eulalia, będąc zá Pa-
Niſzczycki włem Niſzczyckim, Kaſztelanem Sierpskim, ſpłodziła corkę
Tarnowski Cecylią, á tá była zá Jánem Tárnowskim Herbu Rolicz, Sta-
roſtą Woynickim.

Grzybowsk Woyciech Záłuski, Podkomorzy Sochaczewski, ſyn Piotra
Chorążego Rawskiego ſtárſzy, z Gzybowską, ſpłodził dwoch
ſynow, Zygmunta Pułkownika, ktory zginął pod Wiedniem
1683. (iáko świadczy Hiſtoryk Polski *Weſpazyan Kochow-
ski*, w Hiſtoryi oblężenia Wiednia:) y Wáwrzynca.

Mokranow Zygmunt Záłuski zoſtawił dwoch ſynow y dwie corki,
ſki Barbarę, ktora była zá Mokranowskim, Káſztelanem Raw-
skim, y Annę Przeoryſzę Pánien Bernardynek ná Pradze.
Hieronima Zákonu Norbertanskiego, Opata Witowskiego,
ktory tám *in ſpe Sanctitatis* leży; y Staniſława Cześnika Raw-
Lipska skiego, á ten z Anną Lipską, Káſztelanką Rawſką, ſpłodził
Kuropa- Káſpra Staroſtę Regnowskiego, y N. Kánonika Pułtuskiego.
tnicka Káſper z Kuropatnicką, Káſztelanką Biecką, ſpłodził dwie
Kraſinski corki, y ſyna Jana; z nich iedna ieſt zá Kraśińskim, Saroſtą

Opino-

Opinogorskim; druga zá Karczewskim, Piſarzem Czerskim' Karczew-
ſynem Kaſztelana Liewskiego. Ján Załuski, Starści Regno- ski.
wski, w Roku 1754. wziął zá żonę N. Rzewuską, Chorązan- Rzewuska
kę Łukowską, Dziedziczkę.

Wawrzyniec Záłuski, Kaſztelan Goſtyński, z Korycinską
Kaſztelanką Sieradzką, zoſtawił ſyna Alexandra, Woiewodę
Rawskiego. Alexander Woiewoda Rawski *primô votô* miał
Prażmowską, śioſtrę rodzoną Mikołaia Prażmowskiego, Pry- Prażmow-
maſa Arcy-Biskupa Gnieźnieńskiego, corkę Jędrzeia Kaſz- ski
telana Warſzawſzaw: Druga iego Zona Cieciſzewska, zrodzo- Cieciſzew-
na z Zofii corki Staniſława Koniecpolskiego, Káſztelana ska
Bracławskiego. Trzecia żona iego była Zofia Olſzowſka, Koniecpolsk
śioſtra rodzona Jędrzeia Olſzowskiego Prymaſa, corka Wa- Olſzowski.
leryana Kaſztelana Spicymirskiego y Zofii Duninowny,
Podkomorzanki Sendomirskiey, ktorego Wáleryana rodziła
Korycinska, corka Sędziego Ziemskiego Sieradzkiego, y U- Korycińska
chanskiey Podkomorzanki Łęczyckiey. Duninownę, zaś ro- Uchańska
dziła Zofia Koniecpolska; także Sędziánka Ziemska Sie- Koniecpol-
radzka. ska

Alexander Záłuski Woiewoda Rawski, bywſzy Marſzał-
kiem Trybunáłu głownego Koronnego 1686. (: *Mleczko Ie-
zuita* w Kázaniu, ná wotywie przy záczęciu Trybunału:) Olſzowska
umarł roku 1693, zoſtawiwſzy z Olſzowskiey ſześciu ſynow,
á z Koniecpolskiey ſyna y corkę.

Pierwſzy ſyn Alexandra Woiewody Rawskiego był Ję-
drzyi Chryzoſtom Biskup Warminski, S. P. R. Xiąże Kan- Załuski Bi-
clerz W. Koronny, Proboſzcz Płocki, Xiąże Sielunski, pier- skup War-
wſzy, dwa Urzędy trzymał *non obſtante incompatibilitate*, z dy- miński
ſpenſy Stánow Rzeczypoſpolitey, *pro hac ſola unica & non
amplius practicanda vice*, pierwey był Sekretarzem W. Kor:
Kanclerzem Krolowey, Biskupem Kijowskim, dáley Płockim
ná oſtatku Warminskim. Xięży Iezuitom w Pułtusku wymu-
rował Kościoł, y Páłác tamże dla Biskupow Płockich. Pod
portretem iego na początku Hiſtoryi Polskiey, w 4. Tomach
od niego wydáney, tákie przypiſano mu *Tetrastichon*.

Quinque Senatorum Fratrum, Dux ſtemmatis Agni:
Patre Palatino Ravenſi prodijt Orbi.

Zzz2 Deli-

Delicium Regum, Legum Defenſor & Author,
Quæ dixit, ſcripſit, fecit, non carminis hæc ſunt.

Oprocz tey Hiſtoryi Polskiey w 4. Tomach *in fol:* pod tytułem *Epiſtalæ Hiſtorico-Familiares*, w Brunsbergu 1710. wydáney, ſą iego mowy Seymowe, y rożne xięgi Duchowne z Cudzoźiemskich Języków tłumaczone, y po kilka rázy do druku podane.

Drugi ſyn Alexandra Woiewody Rawskiego, był Alexander Iożef, wprzod Podkomorzy, daley Kaſztelan, ná koniec Woiewoda Rawski, we dwie lecie po Oycu był Marſzałkiem Trybunału głownego Koronnego 1688. Pierwſzą żonę miał Tereſſę, de Popową Witowską, Kaſztelankę Sendomir: Starościankę Lubelską, z ktorą miał dzieci 13. ále wſzyſtkie w młodym wieku poumierały, y żádne z nich lat 3. nie dożyło. Drugą żonę miał Tereſſę, corkę Iana Podkańskiego, Łowczego Sendomirskiego, Staroſty Inowrocławskiego, z ktorego małżeńſtwa żyiący ſą, Xiąże Biskup Krakowſki &c. iáko niżey.

Witowska

Podkański

Trzeci ſyn Alexandra Woiewody Rawskiego był Marcin, w młodym wieku Łowczy Rawski y Kawaler Máltański, potym Biſkup Rozmeński, Suffragan y Proboſzcz Płocki, Xiążę Sielunski, umarł 1709. leży w Gudſtadzie w Warmij.

Czwarty ſyn Alexandra Woiewody Rawskiego był Hieronim, Kaſztelán Rawski, Staroſta Inowrocławski, o ktorym niżey.

Piąty ſyn Alexandra Woiewody Rawskiego był Ludwik, z Suffragana Przemyślskiego Biskup Płocki, po śmierci Staniſława Szembeka, dał mu był nominacyą ná Prymaſoſtwo Krol Auguſt II. w R. 1722. lecz czwartego dnia, po nominacyi umarł 27. Grudnia. Zápiſał był ſwoy Pałac w Warſzawie názwany pod wiatrami, y Dobra Okęcie XX. Jezuitom Warſzawskim, ále że go śmierć záskoczyła przed otrzymaniem Approbacyi ná Seymie, ſukceſſorowie iego zgodnym ſpoſobem ſdáli Xięży Iezuitom 30. tyśięcy, zá ktore wymurowali ſzkoły, y ztąd ſię nazywaią *Gymnaſium Załuſcianum*.

Gymnaſium Załuſcianum.

Szoſty ſyn Woiewody Rawskiego, był Franciſzek Záłuski, wprzod Káſztelan Woynicki, potym Czerniechowski,

nakoniec

ná koniec Woiewoda Płocki, Kawaler Orła Białego; ná Woiewodztwo Płockie wieżdżał rázem dnia 2. *Maij* 1724. z ſynowcē ſwoim rodzonym, dziśieyſzym Xiążęciē Biskupē Krakow: ná ten czas na Biskupſtwo Płockie wieżdżaiącym.

Siodmy ſyn Alexandra Woiewody Rawskiego z Koniecpolskiey, był Károl, Kuchmiſtrz W. X. Lit: Staroſta Liwski, á śioſtra iego z teyże matki Tereſſa, wprzod była Dámą *de Honneur* Krolewiczowey Jakubowey, tudzieſż *Domina Sodalitij* S. Krzyża, Ceſarzowey Amalij, potym poſzła zá Chlebowskiego, Staroſtę Liwskiego, y miała dwoch ſynow *ſummæ expectationis*, ieden w 12. drugi w 13. roku wieku ſwoiego, w iednym mieśiącu y roku obadwa pomarli.

Koniecpolska

Chlebowski

Alexander Jozef, Woiewoda Rawski, z Podkańskiey zoſtawił czterech ſynow, y trzy corki.

Podkańska

Pierwſzy ſyn Jędrzey, Staniſław Koſtka, w przod Proboſzcz Płocki, Xiąże Sieluński, dáley Biskup Płocki, potym Kanclerz W. Koronny y Biskup Łucki, á potym Chełmiński, dziśiay Biskup Krakowski, Xiąże Siewierski, Káwaler Orła Białego. W Pułtusku fundował *Montem pietatis*, Rezydencyą dla Wikaryuſzow, *Seminarium Diæceſanum*, ſzpital pod direkcyą Pánien Miłośiernych *Inſtit: S. Vincentij a Paulo* y Ratuſz Mieijski wyſtawił, *Synodum Diæceſanam Plocenſem, anno Domini* 1733. *convocavit, Decreta & Conſtitutiones ſancivit*, ktore wydrukowane ſą *Annô* 1724. y 1725. potym 1752. y 1753. był Prezydentem Trybunału Koronnego Skarbowego, á ná pierwſzey Kommiſſyi ſławney Toruńskiey 1724. *Vice* Prezydentem; wyrobił obligacyą, áby w Marewillu Kánoniczką záwſze bydź mogła iedná z Domu Záłuskich. Páłac niegdyś Dániełowiczowski rzeczony, ná Bibliothekę publiczną Warſzawską obrocił, ktorą Bibliothekę wielą Xiąg właſnych drukowanych y piſanych, przyozdobił, *Muſæum Raritatum* w niey záłożył. Roku zaś przeſzłego 1754. *pro dote* teyże Biblioteki publiczney Warſzawskiey, wiecznemi czaſy zápiſał ſwoy Pałac na Krakowskim Przedmieściu, niegdy Záłuskiego Woiewody Płockiego, y dwie Kámienice, przy Karmelitach boſych ná przeciwko brámy Krakow-

Jędrzey Stánisław Koſtka Xiążę Biskup Krakowski.

Aaaa ſkiey

ſkiey. Wyſtawił tákże w Warſzawie *Manege*, niedaleko od pałacu ſwego, dla ſzkoły Rycerskiey, y dobrá Slachetney młodzi.

Marcin Biskup Drażnenski

Drugi ſyn Alexandra Jozefa Woiewody Rawskiego, Marcin Biskup Drażneński, Suffragan Płocki, Sekretarz W. Koronny, Koadjutor Proboſtwa Płockiego y Xięſtwa Sieluńskiego, Opat Sulejowski, Jnfułát Łaſki, Kantor Krakowski, dáwniey Nominat ná Biskupſtwo Chełmińskie; ktorego Biskupſtwa, iáko innych, od przeciwnych ſobie konferowanych Krolow, gdy *Regnum diviſum erat*, nie chcąc *ſuam dividere conſcientiam*, przyiąć niechciał, tę Ducha Swiętego radę, gdy w oczywiſtey honorow naywyżſzych zoſtawał nádziei, y w ſámey porze do poſtąpienia ná naypierwſze godności, z Kśiąg Swiętych wyczytawſzy, *Noli à Rege quærere Cathedram honoris*, od początkow ſwoich aż dotąd, ściśle y z wielkim pobożności y ſtateczności przykłádē záchowuiąc. Wymurował Kośćioł wielce wſpaniały w Dobrach ſwych dziedzicznych w Kobyłce, rázem z pomieſzkaniami wygodnemi, wielą y barzo ozdobnemi; przy tymże Kościele lokował Xięży Jezuitow Miſſionarzow, im wiecznemi czaſy zápiſawſzy Dobrá ſwe Kobyłkę, áby ná záwſze okolicznie w tey Diecezyi Miſſie odprawowali. Kobyłka tá ieſt o dwie mile od Warſzawy. Wiele funkcyi dla Dobra y przyſługi Oyczyzny obiętych odprawił, ná ktorych záwſze dał dowod nieporuſzoney ſprawiedliwości y wyſokich tálentow, y gdy drudzy Imiona ſwe wielkie, wielkiemi dziełami ſwemi poczynili nieśmiertelne w hiſtoryi, ten Jmię ſwe, dobremi y pobożnemi uczynkami ſwemi uczynił nieśmiertelne, w powſzechney w ſercach ludzkich eſtymacyi y miłości.

Trzeci ſyn Alexandra Jozefa Woiewody Rawskiego, Jákub Staroſta Sulejowski, niechciał przyiąć konferowaney iemu od Auguſta III. Kaſztelanii Liwskiey, *vitam privatam & celibem* obrawſy ſobie, *beatus procul negotijs* żyie.

Jozef Andrzey Referendarż Koronny

Czwarty ſyn Alexandra Iozefa Woiewody Rawskiego, Jozef Andrzey Referendarz Koronny, Opat Wąchocki, Opat *Villariæ Betnaci* w Lotharingij, y *Fontanetti* w Burgundyi,

Pro

Proboſzcz Warſzawski, Kánonik Krakowski, dawniey Archidiakon Pułtuski, Infułat Kodeński, Nominat ná Biskupſtwo Chełmińskie, od Krola Staniſława w Polſzcze ná ow czas zoſtaiącego, y ná Kanclerſtwo Krolowey, wprzod iego *Ablegat ad Sanctam Sedem* od R. 1733. do 1736. potym iego *Supremus Elemoſynarius Lotharingiæ*, áż do 1742. za granicą zoſtaiąc, otrzymał Indigenat Francuski y Lothárynski, był *Magnus Præpoſitus S. Deodati, cum Jurisdictione Epiſcopali* y z właſną Diecezyą, *in Montibus Vozagi*, ktorą Prelaturę rezygnował wracaiąc do Polski, konſerwuie iednak tytuł *Conſiliarij Prælati Honoris Parlamentu* Nancińskiego y Aſſeſsora *Status Burgundiæ*: w wielu Akádemiach naypryncypalnieyſzych we Włoſzech, ieſt Akádemikiem. W Warſzawie publiczną wyfundował Bibliothekę, ktorą Xiążę Biskup Krakowski, Brat iego Rodzony, *in parte auxit & dotavit.* W tey Bibliothece znaydzie ſię ná pułtorakroć ſto tyśięcy Voluminow, w rożnych Językach Cudzoziemskich, y w wſzelkich Sciencyach. O tey Bibilothece publiczney Warſzawskiey piſali *Erneſtus Martinus Cladenius. Jacobus Radlinski, Præpoſitus Jnfulatus Miechovien: Epigram: de Bibliotheca Publica Varſav: Załuſciana*, tudzieſż innych *ſparſim* bardzo wiele zágranicznych Autorow. Skrypta iego w rożnych máteryach powydawane, wydrukowane, y mánuskrypta do druku gotowe, opiſał X. Jánocki, Kánonik Skalmirski, Præfekt Bibliotheki publiczney Warſzaw: Záłuskich, w Xiędze *ſub tit: Polonia Literata hujus ævi*, y w inney w piąci Tomach Xiąſzce Niemieckiey, *ſub tit: Nachrichten von raren Pohlnischen bùchern, die ſich in der Zaluskishen Bibliotheke zu Warshau befinden.* Tenże wydał *Specimen Catalogi Codicum Manuſcriptorum Bibliothecæ Załuſcianæ*, w iednym Tomie *in 4to.* w Dreżnie 1752. á tákich Tomow będzie ieſzcze z czaſem ośm. Nie máłą przez to uczynił przyſługę ten Pan Oyczyźnie ſwoiey, y nie mnieyſzą dla śiebie zaſługę. To iego przywiązánie do ſciencyi, y záchęcenie wſzyſtkich ſwym przykłádem, oprocz wielu dyſtyngwowaney doskonałości náſzych, *laudant & mirantur* Cudzoźiemcy.

Biblioteka publiczna Warſzawska

Aaaa2 Pier-

Pierwsza corka Alexandra Jozefa, Woiewody Rawskiego
Wiktorya, á w Zákonie Franciſzka, żyie w Zgromadzeniu
Zákonnic Náwiedzenia Nayśw: Panny Maryi, w Warſzawie.
Oſſolinski Druga Ludwika ieſt za Jánem Oſſolińskim, Staroſtą Dro-
gickim, bratem rodzonym Xięcia Oſſolińskiego, dáwniey
Podskarbiego W. Koronnego, teraz Grand-Maitra Dworu
Iabłonow- Náyiaśnieyſzego Krola Staniſława, Káwálera Ducha S. y
ska Orderu Orła Białego, ktorego żona ieſt Iábłonowska, Wo-
iewodzánka Ruſka, śioſtra cioteczna rodzona przerzeczo-
nego Krola; z tego małżeńſtwa zrodziło ſię dwoch ſynow
y pięć corek.
Dęmbowska Pierwſzy ſyn Alexander, Podkomorzy Krolewski, miał
zá ſobą Kunegundę Dęmbowską, Referendarzownę Koron:
corkę dziśieyſzego Biskupa Kujawskiego, Káwalera Orła
Białego: chowa ſię ſyn ich Antoni, lecz mátka po porodze-
niu w kilka dni umarła 1753. drugi ſyn Antoni Kápitan
w Regimencie Oſſolińskiego Kaſztelana Sendomirskie: Káwa-
Kuczyński lera Orła Białego, ſwego náleżącego. Pierwſza corká była
zá Kazimierzem Kuczyńskim, ſynem Wiktoryna Kaſztelana
Podlaskiego, ná ten czas Podſtolim Podláskim, á po iey
śmierci Podkomorzym Mielnickim. Druga corka Dorota
ieſt zá Iozefem Xiążęciem Lubeckim, Kaſztelanem Miń-
Kopciowna skim, ktorego matka Kopciowna, była *2dô votô* żá Karolem
Záłuskim, Kuchmiſtrzem W. X. Lit: Trzecia corka Tereſſa
Kuſzel ieſt zá N. Kuſzlem, Stolnikiem Podlaskim, Staroſtą Bucznie-
Karczew- wskim. Czwarta Antoniná, ieſt zá Jozefem Karczewskim ,
ski. Staroſtą Budziſzewskim, ktory *1mô votô* miał zá ſobą Ewę
Załuską, Starościanke Rawską.

Ttrzecia corká Alexandra Woiewody Rawskiego, była
Lanckorońſki Alexandra, ktora poſzła zá Woyciecha Lánckorońskiego,
Kaſztelana Goſtyńskiego, y z nim ſpłodziła ſyna y trzy corki.
Syn, dziśieyſzy Staroſta Rawski y Regnowski, má zá ſobą
Eleonorę Garczyńską corkę Woiewody Poznańskiego, Ka-
Garczyńska walera Orła Białego, Fámilij Lanckorońskich od Ceſarza Lu-
ciuſza Wera Genealogią ſwoię prowadząca, pochodzi z
Francuzow od Margrabiow *de Breże*, *vulgo* z Brzeźia, z

ktorey Familij *de Breze* iedna była Krolową Francuską: *Krolowa*
patrz w Dykcyonarzu *Moreri*. Pierwſza śioſtra Staroſty Raw- *Fráncuska*
skiego Tereſſa, ieſt zá Tomáſzem Oſſolińskim, Staroſtą Nur-
skim, ſynem młodſzym wſpomnionego Xiążęcia Oſſolińskie-
go, y maią corkę iedynaczkę, wielkiey pociechy y nádziei
Damę. Druga śioſtra Konſtancya, ieſt zá Antonim Roſtworow- *Roſtworow-*
skim, Staroſtą Czerskim, ktorzy máią trzech ſynow y dwie *ski*
corki. Trzecia Martyna ieſt zá N. Stadnickim, Kaſztelanicē *Stadnicki*
Kámienieckim, y z nin ma ſyna y corkę.

Franciſzek Záłuski, Woiewoda Płocki, miał *1mô votô* Do-
rotę Grafownę *d'*, *Arſchot de la Riviere*, ktora była w przod
Kánoniczką *á Mons* (: *in montibus Hannoniæ:*) á potym Dámą
d' Honneur Krolewiczowey Iákubowey, była potym Damą
Orderu S. Krzyża Ceſarzowey Amalij, będąc Grand-Maitreſſą
owdowiałey Elektorowey Báwarskiey Tereſſy Sobieskiey,
Matki Ceſarza Károla śiodmego, umarła w Wenecyi. Ta Fa-
milia Brabancka Grafow *d' Arſchot de la Riviere*, ták ieſt da-
wna y znaczna, że iey Genealogia w Kościele Opactwa He-
verlai niedaleko *Lovanium*, ná ścianie Kościelney odmalo-
wana, dukt iey y procedencyą, od ſamego wyprowadza A-
dama: ſwiadczy o tym Golnitz Gdanſzczanin *in itinere Bel-
gico pag*: 114. lecz choć tak ieſt ná ścianie, nie zgrzeſzy, kto
ſię z tego ucieſzy, iednak tá Fámilia ieſt barzo dawna. Wſpo-
mniony Franciſzek Woiewoda Płocki, w Roku 1725. y 6.
był Grand-Maitrem Krolewicza, dziś pánuiącego Auguſta III.
potym w Wenecyi był Grand-Maitrem Tereſſy Sobieskiey
corki Krola Jána, Elektorowey Bawarskiey, mátki Ceſarza
Károla VII. z ktorą przed kilkąnaſtą lat, w Bruxelli brał ślub,
Jmieniem Elektora Bawarskiego, á Brat iego rodzony Ję-
drzey Chryzoſtom Biskup Warmiński, Kanclerz Koronny,
ten ślub Benedykował (: iáko to opiſał obſzernie tenże Xią-
że Biskup Warmiński, Jędrzey Chryzoſtom Záłuski, *in Epi-
ſtolis Hiſtorico Familiaribus* po łacinie, á po Niemiecku *X.
Gotze Bibliotekaryuſz* Krolewski *in vitis* Zon Elektorow Bá-
warskich :) z pierwſzą żoną *d' Arſchot de la Riviere*, miał ſyna
Chryzoſtoma Henryka, Staroſtę Lubelskiego, Káwalera Or-
deru S. Szczepana, ktoren mu konferował Koſmus Wielki

Danielowicz Xiążę Hetruryi; ten z Ioanną corką Alexandra Danielowicza
Staroſty Parczewskiego wnuczką matki Krola Iána, ſpło-
dził ſyna Franciſzka, dziśieyſzego Staroſtę Groieckiego, ná
ktorego ſpadła cała ſukceſſya w Brabancyi, Familij *Comi-
tum d' Arſchot de la Riviere, ex capite* babki ſwoiey Woiewo-
dziny Płockiey, ktorey brat rodzony był *Vice*-Rejem
Murtij w Hiſzpanij, y Commendantem Cartageny, Kawale-
rem Runa Złotego, ale z żoną ſwoią Grafowną *de Neſſelroth*,
śioſtrą Biskupa *Quinque Eccleſienſis*, *Conſiliarij Jntimi Jmpera-
toris*, żadnego niezoſtawił ſukceſſora, y ná nim zeſzła prze-
rzeczona Familia Grafow *d' Arſchot de la Riviere*. Wdowa iego
2do voto żyie zá Báronem *Korg*, *Ablegatem* Elektora Trewir-
skiego na Rzeſzy Niemieckiey w Ratysbonie, y pod dożywo-
ciem ſubſtancyą tey Fámilij trzyma, lecz po iey zeyściu tá
ſukceſſya, ktora *conſtat* z Hrabſtwá *de Houffalise*, cztery mile
od Luxembourga, y z inſzych Dobr blisko Bruxelli ſpadnie
ſwego czaſu ná ſpomnionego Staroſtę Grojeckiego, *eâ condi-
tione*, że ná połowie tárczy Herbu ſwego, muśi dokładać Herb
wſpomnionych Grafow, y tym ſię Imieniem názywać, y prze-
to dziś piſze ſię, Záłuski *d' Arſchot de la Riviere*.

Franciſzek Záłuski Woiewoda Płocki, po śmierci pierwſzey
Wapowska żony, powrociwſzy do Polski, poiął *2do voto* Teofilę Wa-
powską, Stolnikow: Koronną, wdowę po Generale Chre-
orym Kopciu, ktory był brat rodzony Załuskiey Kuchmi-
Kopeć Roſnowski. ſtrzowey Lit: y po Roſnowskim Chorążym Przemyſkim,
ktora znowu po iego śmiorci poſzła zá Mikołaia Podoskiego,
także też Woiewodę Płockiego, w krotce potym w Wiśle
Podoski z promem od palu oderwanym zátonęła.

Károl Załuski Kuchmiſtrz W. X. Lit: Staroſta Liwski,
Koniecpol: zrodzony z Koniecpolskiey, miał zá ſobą Franciſzkę Kop-
X. Lubecki ciownę, wdowę po Xiążęciu Lubeckim, Kaſztelanie Minskim.
Ta Franciſzka żyiąca wdowa Kuchmiſtrza Lit: ieſt wnuczka
żony Kázimierza Sapiechy, Woiewody Trockiego, Oyca nie-
dawno zmarłego Kanclerza W. Lit. Prawnuczka Iána Károla
Woiewody Połockiego, potym Kaſztelana Trockiego, ktory
Stroccy miał zá ſobą Máryą Lukrecyą Stroccy, Prześw: y znakomi-
Radziwił tey we Włoſzech Familij, wdowę po Alexandrze Rádziwile,
Mar-

Marſzałku W. Lit: Prawnuczka Anny żony Pawła Sápiechy
Woiewody Wileńskiego, Hetmana W. L. Prawnuczka Bázyle- *Chodkiewicz*
go II. Kaſztelana Nowogrodzkiego, z Chodkiewiczowny Ka-
ſztelanki Trockiey. Praprawnuczka Bázylego pierwſzego
Poſła z Litwy do Korony, pod czas Unij oboyga Národow.
Kopciow Fámilia prowadzi ſwoy Genealogiczny dukt, od Bra-
ta młodſzego Xiążęcia Twertskiego (:*vide* Zaliwski *in lib*: Lá-
ment żałoſny, y Myſtołd w Hiſtoryi Domu Sápiech:) Franci-
ſzka z Kopciow Záłuska, Kuchmiſtrzo: Lit: wdowa z pier-
wſzym mężem Xiążęciē Lubeckim, Kaſztelanem Mińskim
(:ktorego *in ſerie* Kaſztelanow Mińskich opuścił X. Nieśiec-
ki w Koronie Polskiey *pag*: 247. *tom*: 1. á miał go położyć
po Staniſławie Ruśieckim:) má ſyna Jozefa, ktory má zá
ſobą Dorotę Oſſolińską, iák wyżey: z drugiego zaś mał-
żeńſtwa z Załuskim má dwie corki, ſtárſza Ludwika była zá
Jozefem Sierakowskim, Strażnikiem Koronnym, Poſłem do *Sirakowski*
Porty Ottomańskiey, z ktorym miała ſyna Jgnacego y Jędrze-
ia y dwie corki, umarła 1754. Ten zaś Sierakowski Herbu
Dołęga, Strażnik Koronny, ſyn Jozefa Kaſztelana Bełskie-
go, Staroſta Zytomirski, miał zá ſobą *1mo voto* Miączyńską, *Mączyńska*
Woiewodzankę Wołyńską, z ktorą zoſtawił tákże potom-
ſtwo: między niemi corka iedna wydana ieſt zá Sierákow-
skiego, herbu Ogończyk, Sędziego Grodzkiego Krakowskie-
go, *vide* Nieśiecki *tom*:1. *pag*: 101. Druga corka Karola Záłu-
skiego Kuchmiſtrza Lit: Iadwiga, żyie z Tyszkiewiczem, Sta- *Tyszkiewicz*
roſtą Retowskim, ſynem dziśieyſzego Staroſty Generalnego
Zmudzkiego, Káwalera Orła Białego, á ſynowcem dziśiey-
ſzego Biskupa Zmudzkiego, tego Orderu Kawalera, y máią
ſyna y corkę.

Toreſſa Záłuska Woiewodzanka Rawska z Koniecpolskiey
zrodzona, Dáma *de Honneur* Krolewiczowey Iákubowey, *Do-
mina Sodalitij* Ceſarzowey *Amalii*; miała z Káźimierzē Chle- *Chlebowski*
bowskim, Staroſtą Liwskim, Grand-Maitrem Dworu Krole-
wicza Iákuba, dwoch ſynow, Marcina y Michała. Pierwſzy
iuż miał deklarowane Staroſtwo Liwskie, lecz obay w iednym-
że roku młodo zmarli.

Hieronim Załuski Kaſztelan Rawski, z Olſzowskiey zro- *Olſzowska*

dzony

dzony, *1mô votô* miał zá ſobą Kátarzynę, corkę Zygmunta
Fredro Fredra, Kaſztelana Sanockiego, á z nią ſyna Iozefa, y dwie
Wierzbowska. corki, Kátarzynę y Tereſſę; *2dô votô* miał Ludwikę Wierzbowską, po Iaroſzu Lanckorońskim, Podkomorzym Podol-
Chomentowski. skim wdowę, śioſtrę Anny Wierzbowski, żony Marcina Chomętowskiego Woiewody Bracławskiego, Oyca Staniſława, Hetmana W. Koron: Woiewody Mazowieckiego, przed tym Márſzałka Nádwornego Koronnego, Kawalera Orła Białego, Sioſtrę Staniſława Wierzbowskiego, Staroſty Łęczyckiego
Chrabianka Tarnawska (:ktory po śmierci ſwoiey Chrabianki Tarnawskiey zoſtawſzy Xiędzem, był Infułatem Kościoła Kollegiackiego w Mieście ſwoim dziedzicznym Łaskim:) corkę Hieronima Wierzbowskiego Woiewody Sieradzkiego, Fundatora Collegium Piotrkowskiego *Soc: Jeſu*, y Kátarzyny corki Mikołaia Gin-
Ginwiło Piotrowski wiła Piotrowskiego, Kuchmiſtrza W. X. Lit: zrodzoney z Małgorzaty corki Erneſta Wolffa Grafa *de Ludinſhauſen*, wnuczkę Hieronima Wierzbowskiego, Biskupa Poznańskiego, Nominata ná Prymaſoſtwo, Fundatora nowey Jerozolimy y śiedmiu Klaſztorow w Gorze pod Warſzawą, wnuczkę, Barbáry żony Iana *a Berg*, Kaſztelana Inflantskiego, y
Szwaykowski. Tereſſy żony Szwaykowskiego, Stároſty Czerſzeńskiego.

Jozef Załuski, Staroſta Rawski, ſyn Kaſztelana Rawskiego, był kilkanaście razy Poſłem ná Seymy, Konfederacyi Mar-
Wilczycka ſzałkiem był R. 1733. *1mô votô* miał zá ſobą Wilczycką, wdowę po Kuropatnickim, Kaſztelanie Bieckim, y po Iánie
Roſtworowska. Tarło Staroście. Drugą żone, miał Tereſſę Roſtworowską,
Godlewski. wdowę po Godlewskim Regencie Koronnym, Staroście Nurskim, wielkiey w ięzykach biegłości Dámę, ktorey mowa łacińska w ſprawie ſwoiey w Trybunale miana, znayduie ſię w Swadzie Polskiey, ále ſię to małżeńſtwo *per divortium*
Dęmbińska. Trepka. rozeſzło. *3tio voto* miał Dęmbińską, wdowę po Trepce, wnuczkę Bidzinskiego Woiewody Sendomirskiego, á śioſtrę cioteczną Dembowskiey, Referendarzowey Koronney, y z nią ſpłodził dwie corki, Ewę y Ludwikę. Ewa Záłuska Starościanka Rawska, była zá Iozefem Karczewskim, Staroſtą Budziſzewskim, ktory teraz ma za ſobą Antoninę Oſſolińską, iáko wyżey. Ludwika Záłuska Starościanka Rawska ieſt zá

Phi-

Philippem Nereuſzem Szaniawskim, Łowczycem Lit: ſy- *Szaniawski*
nowcem s. p. Biskupa Krakowskiego Szaniawskiego, maią ſynow y corki w młodych leciech.

Kátarzyna Záłuska, Kaſztelanka Rawska, była zá Gar- *Garczyński*
czyńskim Káſztelanem Jnowrocławskim, Staroſtą Brzeskim Kujawskim, bratem rodzonym dziśieyſzego Woiewody Poznańskiego: matka iey Fredrowna, miała ſyna Mikołaia, kto- *Fredrowna*
ry máiąc zá ſobą Zboinską, Kaſztelankę Dobrzyńską, zo- *Zboinska*
ſtawił ſyna w młodym wieku y cztery corki: iedna była Zakonnicą, Norbertanką w Stzrelnie, y umarła; druga ieſt Bernardynką w Bydgoſzczu; trzecia ieſt zá Tuchołką, Sta- *Tuchołka*
roſtą Jáśienickim, maią ſynow y corki; czwarta Barbara była zá Brzozowskim Miecznikiem Ciechanowskim, ſynem Pi- *Brzozowski*
ſarza Ciechanowskiego, oboie w iednym roku pomarli, zoſtawiwſzy ſynow y corki w młodym wieku. Tereſſa Załuska Kaſztelanka Rawska, była zá Woyciechem Weſslem Kaſzte- *Weſsel*
lanem Warſzawskim, Rodzonym Nayiáśnieyſzey Krolewiczowey Konſtantyny Sobieskiey; Adáma Auguſtyna Biskupa Kamienieckiego; N. Kaſztelana Zakroczymskiego, ktory miał zá ſobą Mielżyńską Kaſztelankę, y z nią dwoch ſynow; Staroſtę Golubskiego, po ktorym Wdowa, zoſtała z domu Bieganowska, Kaſztelanka, y Piotra Podkomorzego Zákro- *Bieganska.*
czymskiego, Staroſty Oſtrowskiego, ktory z dyſpenſą Rzymską miał zá ſobą dwie rodzone śioſtry Zieniowiczowne, Wo- *Zeniowicz.*
wodzánki Mińskie, ktora Familia Zieniowiczow ná nich ſię zákonczyła. Ta Tereſſa Kaſztelanka Rawska, zá Weſslem Kaſztelanem Warſzawskim, przy porodzeniu umarła, zoſtał ſię ſyn ich Teodor Weſſel, Generál Adjutant J. K. Mci; ktory przeſzłego Roku poiął *in Sociam vitæ* corkę ſtarſzą Károla z Wielopolskich Myſzkowskiego, Konjuſzego Koronnego *Myſzkowski*
brata Iána dziśieyſzego Woiewody Sendomirskiego, ktory ma za ſobą Maryannę Iábłonowską, Horążankę Koronną, *Jábłonow:*
z Sieniawskiey śioſtry Kaſztelana Krakowskiego, Hetmana *Sieniawska*
W. Koronnego zrodzoną, y drugiego Cześnika Koron: ktory ma zá ſobą Potocką, Starościankę Trębowolską, śioſtę rodzoną Nakwaskiey Kaſztelanowey Rawskiey. Matka Weſslowey Generałowey, była Mniſzchowna, corka Iozefa Mniſz- *Mniſzchowa*

Cccc cha

Tarłowna cha Kaſztelana Krakowskiego, y Konſtancyi Tarłowny, ſioſtry rodzoney oſtatniego Woiewody Sendomirskiego, á zaś rodzona dziśieyſzego Marſzałka Nadwornego Koronnego, Kawalera Orła Białego, ktory 1*mô votô* miał zá ſobą Bitildę Szembekownę, Kanclerzankę Koronną, á teraz ma Gra-
Bruhlowna fownę Brühlownę, corkę pierwſzego Miniſtra Nayiaśnieyſzego Auguſta III. Krola naſzego Miłościwego; y Iana Mniſzcha Podkomorzego W. Lit: Káwalera Orła Białego, ktory ma
Zámoyskà zá ſobą Zámoyską, Woiewodzankę Smolenską, zrodzoną z Xiężniczki Wiśniowieckiey, corki Michała Serwacego, Xiążęcia Wiśniowieckiego, w przod Kanclerza W. Lit: á potym
Wisnio-wiecki Hetmana W. X. Lit: y Woiewody Wilenſkiego, ktory był bratem Januſza, Kaſztelana Krakowskiego, ná Elekcyi 1733. Kandydata, á wnukiem Krola Michała.

Hieronim Záłuski, Kaſztelan Rawski, z drugą żoną Wierz-
Wierzbowska. bowską, Woiewodzanką Sieradzką, zoſtawił ſyna iednego Proſpera, w przod Chambellana Auguſta II. pod ten czas, kiedy ich tylko czterech Polákow było, potym Kuchmiſtrza W. X. Lit: Staroſtę Chęcińskiego y Záwichoſtkiego, Káwalera
Szołdrska Orła Białego, ten miał zá ſobą Wiktoryą Szołdrską, corkę Ludwika Szołdrskiego, w przod Inowrocławskiego Woiewody y Generała Wielkopolskiego, á potym Woiewody Poznańskiego, Káwálera Orła Białego, z Unrużanki zrodzoną, śioſtrą rodzoną dziśieyſzego Generała Wielkopolskiego, Woiewody Inowrocławskiego, y iuż zmarłych, Staroſty Zá-
Poniński krzyckiego, tudzież Ponińskiey Stolnikowey Poznańskiey, Starościny Babimonskiey. Ten Kuchmiſtrz Lit: *dolendô fatô*, w Grodzie Sánockim niewińnie od piianey kompanij zábity, przy liczeniu pieniędzy zá wykupno dobr, ná niego przez ſukceſſyą po Wierzbowskich, ſpadáiących: zoſtawił dwoch ſynow y pięć corek. Ignacy Staroſta Záwichoſtki, y Marcin Hrabia ná Łaſku Záłuſcy, nie dawno z Cudzych Krajow powrocili, nie máłą czynią nádzieię Fámilij ſwoiey. Sioſtry ich ſą, Ludwika w Marewillu Kánoniczką, Rozalia, Maryanna, Brygitta y Johanna ieſzcze w wieku młodym.

KROSNOWSCY. Tęn Dom ieſt wyrażony w Genealogij świeżo zebraney *Comitum Junoſſitarum Toabaſz Załuskiorum*

rum, & de Załuskie Kroſnowſkiorum, Bilińskiorū, Radzieiowskiorū, & Kołonum. Záczęm niżey kładę tu wſpomnione Familie, z obſzernieyſzą explikacyą y dowodami, iák tam ſą ná iedney karcie wydrukowane. Teraznieyśi Záłuſcy y Kraſnowſcy, ſtarożytnością Thábaſzami piſali ſię, iák wyráża *Paprocki ò herbach fol*: 254. Dwoch braci rodzonych Thábaſzow, imię z dobrami, zwyczaiem Polskim dawnością używánym, odmienili. Jeden z nich ſtarſzy, od wśi Załuskie w Woiewodztwie Rawskim názwany ieſt Záłuskim; drugi urodzeniem młodſzy, od Kroſnowa Kroſnowskim. Ztąd áż po dzień dziśieyſzy Kroſnowſcy, dla konſerwacyi oryginału Imienia ſwoiego, piſzą ſię nieodmiennie *de Załuskie* Kroſnowskiemi. *De Załuskie Kroſnowſcy*
Ták tedy ieſt w pomienioney Genealogij wyrażono: Junoſza Thabaſſius Záłuski, á bonis Kroſnowo dictus Kroſnowski, ex poſteris Matthiæ Kroſnowſcyi. Nicolaus Thabaſſius de Załuskie Kroſnowski, Caſtellanus Płocenſis 1446. *Łaski in Statuto fol*: 110. Stanislaus 1576. *Conſtit: hujus anni pag*: 246. ktory imieniem Woiewodztwa Rawskiego podpiſał ziazd Jędrzeiowski: *Nieśiecki fol: 710. tom*: 2. Johannes Pocillator Ravenſis, Nuntius ad Camitia Anno 1628. *Conſtit*: *pag*: 5. Samuel Soc: Jeſu mortuus Leopoli 1646. *Hiſt: Colleg: Leopolien*: Johannes Kroſnowski Soc: Jeſu, *Scriptor inſignis*, (: cujus opera receſet Cathal: Bibl: Załskianæ :) Rector Novitiatus Cracovienſiis. Adalbertus de Załuskie Kroſnowski, Succamerarius Leopolienſis, cum Waſieczynskia, ultima *Woſieczyńska.*
de hac Domo. Nicolaus ex Epiſcopo Livoniæ, Archi-Epiſcopus Leopolienſis, cujus monumentum in Capella á ſe fundata in Eccleſia Cathedrali Leopolienſi. *Koiałovicz in Hiſt: Litva: pag*: 98. Iohannes Subdapifer Regni, Capitaneus Lipinenſis & Oſtrołecenſis. Ci dwoch, byli bracia rodzoni Woyciecha Podkomorzego Lwowskiego, ktorych wſpominaią Konſtytucye *fol*: 10. & 40. Urſula uxor 1mô Gro- *Grodzicki.*
dzicki, Generalis Rei Armamentariæ Præfecti, 2dô Nico- *Bieganowski*
lai Bieganowski, Caſtellani Camenecenſis, Tereſſiam filiam Iohannis III. Regis, Matrem Karoli VII. Imperatoris educavit. Ta Urſzula była corką Jána Podſtolego Koronnego, śioſtra iey była zá Stępkowskim. Nicolaus de Załuskie Kro- *Stępkowski.*

ſnowski, ex Succamerario Leopolienſi, Palatinus Czerniecho-
viæ, fundator Scholarum Collegij Leopolienſis Soc: Ieſu,
Rojewska mortuus 1723. cum Rojewska filia Caſtellani Vislicenſis.
Ten był ſynęm Woyciecha Podkomorzego Lwowskiego, o
ktorym w Genealogij. Nicolaus interceſſione S. Stanislai
Koſtka, cum tota familia á peſte liber. *Hiſtor: Colleg: Raven:*
Potocki *Soc: Jeſu.* Catharina 1mo Iacobi Potocki, Capitanei Chmiel-
Humiecki nicenſis, 2do Stephani Humiecki, Palatini Podoliæ uxor,
mater Małachowſciæ, uxoris moderni Archicancellarij Re-
gni, Equitis Aquilæ albæ. Katarzyna pomięniona, była cor-
ką Mikołaia Woiewody Czerniechowskiego iedynaczką. Pa-
ulus Dapifer Sochaczevienſis 1649. Ioannes Theſaurarius
Izbińska Varſavienſis cum Izbińska. Vladislaus cum Miczowska, filia
Miczowska Capitanei Grabovecenſis. Hyacinthus Iudex Terreſtris Ra-
venſis, brat Iana, ktorego ſynowie 1. Iohannes Vexillifer
Podoliæ, obijt clarſſimè prælio Svetico ad Pinczow, 2. Ca-
ſimirus Canonicus Leopolienſis, 3. Hyacinthus Dapifer Ra-
venſis. 4. Sinom Theſaurarius Ravenſis. Tego ſyn Ioannes
Mokrowska Vexillifer Ravenſis cum Mokrowska, filia Vexilliferi Ra-
venſis, habet Dominicam minorennem. Albertus Decanus Ec-
cleſiæ Metropolitanæ Leopolienſis. Alexander Dapifer Go-
ſtinenſis, cum Catharina Mrozowicka, filia Subdapiferi Gra
Mrozowicka bovecenſis, 1. ſyn Władyława, 2. Andreas Theſaurarius Ra-
venſis, cum Sophia de Odrowąż Kietlińska, filia Judicis
Kietlińska Terreſtris Ravenſis. 3. Franciſzek 4 Michał Soc: Ieſu, An-
Łopacki na uxor Franciſci Łopacki, Subdapiferi ciechanovienſis,
Capitanei Kraſnośielecenſis. Ta ieſt corką Alexandra Stol-
nika Goſtyńskiego z Mrozowickiey, yśioſtra iey Bárbara uxor
Szeptycki Franciſci Szeptycki, Vexilliferi Lancicienſis, fratris patrue-
lis Athanaſij Metropolitæ Ruſſiæ, Ritûs Græci uniti, Supremi.
Omięcińſcy Iako zaś iednego herbu y ſzczepu ſą OMIĘCINSCY, krotko
w teyże Genealogij ſą wſpomnieni. N. Iunoſza in Diſtrictu
Stęnzycenſi, Dominus in Omięcim. Iacobus Omięcinski cum
Drohoiewskia. *Epit: Conſtantinoviæ in Podolia.* Sebaſtianus
Drohoiewsk cum Brzowska, Iannes Chriſtophorus Colonellus ſub Duce
Brzowska Potoccio. Lucas Omięciński, Theſaurarius Czerſcenſis, cum
Ieziorkow: Eleonora Ieziorkowskia, ſtemmatis Radwąn. Tych corka
Anna

Anna Roſalia Omięcińska, Ordinis S. Brigittæ, nata 1709. *Omięcińska*
die 5. Decemb: Ponikoriciis, in opinione Sanctitatis deceſſit *cucami ſtygnata*
Kokoroviæ 1731. die 10. Decemb: ſepulta in Eccleſia Kre-
menecenſi S. J. ibidem miraculis claret. Status Regni in Con-
ſtitutionibus Convocationis 1733. Articulô 84. ejus Beatifica-
tionem Romæ procurandam decernit. Vitæ ejus compendi-
um vide in *Nieſiecki tom: 3. pag: 460.*

BIELINSCY iedney krwi y iednego herbu z Záłuskiemi, *Bielinscy*
w pomięnioney Genearchij ták ſą wyrażeni. Ziemak ali- *Ziemak.*
as Terentius, de Ciexyno & Borukowo, Caſtellanus Viſo-
grodenſis 1478. *Statutum Maſovicum pag:* 128. unus ex po-
ſteris Barani & Petri de Domo Agnorum, to ieſt Piotra Do-
mina Marſzałka Dworu Krolewskiego y woyſk Wodza Pol-
nego, krory pod Miaſteczkiem Puckiem Pruſakow zwycię-
żył z ich wodzami Fryderykiem *Revencke*, y Gaſparem *No-
twicz*, iák piſze *Miechovita Hiſt. Polo. lib: 1. fol:* 319. & 26.
z ktorym zgadzaią ſię *Paprocki o Herbách fol:* 248. y *Okol: tom:
1. fol:* 361 Stanislaus de Ciexyno, á bonis Bielno dictus Bie- *Bieliński*
liński Polonis, *Weiſſeſtein* Germanis. Bogdan de Ciexyno, á
bonis *Borukow* dictus Borukowski. Ci obadwa bracia rodzo- *Borukowski*
ni byli potomkami Ziemaka. Ioannes S. J. S. Theologiæ Do
ctor, ſolida docendi methodo commendatus, docuit aliquot
annis Theologiam Vilnæ 1638. *Kojałowicz in Miſcell: Litv:
pag:* 129. Iacobus Bieliński in Sokołowo, Epiſcopus Laodi-
cenſis, Suffraganeus Plocenſis. Ioannes Bieliński Episcopus
Plocenſis. *Łubieński in Vit: Epiſc: Plocen:* mortuus 1646. Ci
bracia rodzoni, byli ſynami Staniſława Bielińskiego, á zaś
Bogdana Borukowskiego, brata iego ſyn Ioannes Borukow-
ski, Epiſcopus Premislienſis, Procancellarius Regni, Præpo-
ſitus Plocenſis, Dux Sielunenſis. Adam Bieliński de Sokoło-
wo Dapifer Zakrocimenſis, cum Sophia Cieklińska. *Conſtit:* *Cieklińska*
fol: 29. y *Łukaſz Paproc: o Obrazie Matki Boskiey w Sierpcu*
fol: 54. Sioſtra iey Ewá Cieklińska, conſors Sigismundi Kra- *Kraśiński* *Morski*
śiński, druga N. Nicolai Morski. Tęn Adam ſynow miał náſtę-
puiących. Nicolaus Daniel Notarius Caſtrorum Prædecen-
ſium Capitanealium. Brat iego Franciſcus Ioannes, ex Enſi-
fero Regni, & Capitaneo Palatinus Mariæburgienſis, (toieſt

 z Sta-

Staroſty Malborskiego, Woiewoda Malborski)Capitaneus, itē
Oſiecenſis, Mlavenſis 1683. *Nieſiecki tom:* 1. *pag:* 96. Corká
Działyński iego Tereſſia Conſors Działyński Palatini Culmenſis. Syn Ca-
ſimirus Ludovicus, ex Succamerario Regni Mareſchalcus Re-
gni Supremus, Capitaneus Tucholinenſis & Mlavenſis, Mares-
Morſztyno-wna challus Comitiorum Electionis Auguſti II. 1697. mortuus
1713. cum Ludovica Maria Morſztynia, filia Arhitheſaura-
Czartory-ski rij Regni, ſorore Iſabellæ Duciſſæ Czartoryskiæ, matris vi-
ventium hujus nominis Ducum, & Poniatowſciæ Caſtellanæ
Poniatow-ská Cracovienſis; quarum duarum ſororum mater fuit Comitiſſa
Gordonowa *Gordon* de *Huntley*, ex Illuſtriſſima Angliæ Familia. Tego cor-
Potocki ki, pierwſza Catharina, 1. Iacobi Potocki Capitanei Czechry-
Beſenval nenſis, 2. Baronis de *Beſenval*, Legati in Polonia Regni Galli-
arum. Druga Marianna uxor Georgij Principis Lubomirski
Lubomirsk Vexilliferi Regni. Trzecia Tereſſia cum Boguslao Łubień-
skio, Caſtellano Sandomirienſi, reliquit N. olim nuptam
Łubiński Zamoyskio, qui poſt Palati: Lublin: To ieſt Maryanna Łubień-
ska Kaſztelanka Sęndomir: dana ieſt w małżeńſtwo Tomaſzo-
wi, Ordynatowi Zámoyskięmu, ktory umarł Woiewodą Lu-
Zamoyski belskim. N. Capitaneus Lelovienſis. N Capitaneus Oyco-
vienſis Mathias Archidiaconus Cracovienſis, & Iſabella nup-
Wacher-barth ta Comiti Sarmatorio, alias *Wacherbarth* de Salmour. To
ieſt potomſtwo Łubieńskiego Kaſztelana Sęndomirskiego, z
Tereſſy Bielińskiey. Urſzula cum Iohanne Czermińskio,
Czermiński Caſtellano Małogoſtenſi divortiata. Synowie tegoż Kaźimie-
rza Ludwika Marſzałka Wielkiego Koronnego, Franciſcus
Bieliński, ex Pincerna Regni & Palatino Culmenſi, Curiæ
tum Regni Mareſchalcus Supremus, Eques Aquilæ Albæ,
Prebendowska Radziwił cum Prebendowska, Ducis Radzivilii Palatini Novogroden-
ſis vidua, Architheſaurarij Regni filia. Drugi Michàél Bie-
liński, Palatinus Culmenſis, Capitaneus Sztumenſis (cum
ſorore Mauritii, Comitis Saxoniæ, Ducis Curlandiæ, Archi-
Rutowski mareschalci Exercituum Galliæ, & Comitis Rutowski Feld-
Pepłowska mareſchalli Saxoniæ divortiatus) cum Pepłowskia reliquit
prolem minorennem, duos filios. Potym wyraża Genealogia
Lubomirski Bielinskich bliską kolligacyą. N. Princeps Lubomirski Capi-
Małachowska taneus Boguslavienſis, cum Małachowskiá, filia moderni Ar-

chi-Cancellarij Regni, vidua Lipskij Capitanei Parchovienſis, *Lipski Jordan*
nepotis Cardinalis Lipskij. Marianna uxor Jordani Palatinidis *Comes de*
Braclavienſis. N. nupta nepoti Mareschalli Galliarum Comiti *Broglio Beſenval*
de Broglio Baro *de Beſenval*, Colonellus Cohortis Helve-
ticæ in Gallia.

RADZIEIOWSCY, z iednego zrzodła krwi ſwoiey pocho- *Rádzieiowscy*
dzący Thabaſz Iunoſzow, ábo Baranow ſtarożytnich, ktorzy
z Lechęm pierwſzym Fundatorem Oyczyzny naſzey przy-
byli, w pomięnioney Genearchij ták ſą wyráżeni. N. Radzie-
iowski in Kryłow Dominus, cum Margareta Kryskia, filia *Kryska*
Palatini Płocenſis. Joannes Ordinis Prædicatorum, Episcopus
Theodoſienſis, Suffraganeus Gneſnenſis 1505. *Vide Frydry-*
chowicz in S. Hiacin: Stanislaus cum Macieiowska filia Pala- *Macieiowska*
tini Lublinenſis; Andreas Caſtellanus Sochaczovienſis, poſt
Palatinus Plocenſis 1512. Capitaneus Ravenſis Nicolaus Pa-
łatinus Breſtenſis (alias Brzeski Kuiawski) 1544 Nicolaus
Caſtellanus Goſtinenſis 1562. cum Białyńskia filia Palatini *Białyńska*
Pomeraniæ. Stanislaus ex Caſtellano Palatinus Ravenſis, poſt
Lancicienſis *1633.* 1. cum Catharina filia Marci Sobieski Pa- *Sobieski*
latini Lublinenſis, amita Regis Ioannis III. 2. Chriſtina filia
Petri Sapiecha, Capitanei Usviacenſis ex Weyherowna. Sio- *Sapieha Weyherowna*
ſtra iego, N. uxor Chriſtophori Bąkowski, Succamerarij Po- *Bąkowska*
meraniæ. Corka Eulalia Eleonora, uxor Pauli Niſzczycki *Niſzczycki*
Caſtellani Sierpſcenſis. Synowie tegoż Woiedy Łęczyckiego
z Sobieskiey dwoch: Nicolaus Caſtellanus Lancicienſis, cum
Agnete Plichtia, filia Valentini Caſtellani Ravenſis ſterilis. Hie- *Plichcianka*
ronymus Capitaneus Łomzenſis, Mareſchalcus Comitiorum
1645. Procancellarius Regni 1651. poſt Palatinus Livoniæ,
Legatus ad Portam Otomanicam, cum Euphrosina Eulalia
Comitiſſa Tarnowskia, filia Iohannis Grati Caſtellani Zarno- *Tárnowská*
vecenſis, vidua Conſtantini Ducis Wiſzniowiecki, Capitanei *Wiśniowiecki*
Camionacenſis; 2. cum Eliſabetha Słuſzka, filia Alexandri Pa- *Słuſzka*
latini Trocenſis, vidua Adami Kazanowski Mareſchalli Curiæ *Kazanowski*
Regni, mortuus 1667. *Vide Diction: Morerij.* Corka iego Ce-
cylia uxor Johannis Tarnowski, ſtemmatis Rolicz, Capitanei *Tarnowskí*
Voinicenſis; druga Anna Adalberti Prażmowski Vexilliferi
Curiæ Regni, Capitanei Łomzenſis. Syn ſtarſzy Hieronima,

Michàél Stephanus, S. R. E. Cardinalis Radzieiowski, ex
Epiſcopo Varmienſi & Procancellario Regni Primas, ex Tar-
nowskia, obijt Dantiſci 13. Octobr: 1705. ætatis annô 60. *Vide*
Tarnowska *Morerij Dictionar*: Drugi Johannes Felix ex Tarnowska Caſtel-
lanus Vielunenſis, Capitaneus Boleslavienſis,(obijt in duello)
Brzoſtowska cum Iohanna Brzoſtowska, filia Palatini Trocenſis; 2. cum
Wodyńská Anna Wodyńska filia Caſtellani Podlachiæ.Corka iego iedy-
naczka Urſula Chriſtina ex Brzoſtowska, uxor Nicolai Sie-
Siemianowska mianowski, Caſtellani Vielunēſis. Z Anny Rádzieiowskiey
Woyciecha Prażmowskiego żony, Chorążego Nádwornego
Koronnego, Staroſty Łomżyńskiego, Kazimierz (według *Nie-*
ſieckiego tom: 3. *fol.* 729.) Prazmowski, Hæres Cardinalis,
Jełowicka cum Jełowicka. Zgoła, na Michale Radzieiowskim, ktory był
Kardynałem y Xiążęciem Prymaſem, przeſtała ta familia.

Kołonowie KOŁONOWIE, czy Kołowie (według *Paprockiego*) w
Kuiawach, pochodzą od Antenata Záłuskich Stefana, iák
świadczy Genealogia wyrażaiąc: Mathias Schoff Comes Ba-
ran, in Maſovia ſedem fixit, at dictus vulgo Thabaſz, pro-
pter diſtinctionem á fratribus, qui in Sileſia remanſerunt.
Hic in Polonia, ob memoriam Anteceſſoris ſundavit Za-
łuskie; hi duo fratres Mathias & Stephanus (á qvo *Kołones*)
manſerunt in Polonia circa annum 1340. *juxta Sinapium &*
Somerſbergium, Pierwſzy tedy z nich w Genearchij Stephanus
Comes Baran, Dominus in Gubin dictus Kołon. Potym Io-
annes Kołon Iunoſſius in Daleiow, Iudex Halicienſis, *Łaski*
ſtat: pag: 140. Roku 1436. Nicolaus Kołon Succamerarius
Iunivladislavienſis. *Łaski ſtatut: pag*: 88. Nicolaus Stiborius Ko-
łon, Palatinus Iunivladislavienſis, Petrus Kołon Caſtellanus
Chodeckich Genearcha Iunivladislav: Dominus de Chodcza in Pokutia. *Nieſiecki tom:*
1. *pag*: 269. Paulus Kołon in Daleiow Palatinus Podoliæ 1504.
Stanislaus de Daleiow Kołon Palatinus Ruſſiæ Dux Exerci-
tuum Regni, mortuus anno 1529. *Vapovij Chronica* Corká
niewiem ktorego Kołoná, Eliſabeth Kołonowná (non Ko-
Sieniáwsk lánská, ut *Nieśiecki tom: 4. pag:* 86.) uxor Nicolai Sieniaw
ski, Palatini Ruſſiæ, Ducis Exercituum Regni, cujus vitam lege
in *Nieśiecki tom: 4. pag: 85.* ále chyba w inſzym mieyſcu, bo
wtym o niey nie maſz nic. Corka iey Anna uxor Laurentij Spyt-

konis

konis Iordani Caſtellani Cracovienſis. Brat teyże Anny,
Nicolaus Sieniawski Caſtellanus Camenecenſis, Campi Dux *Sieniawski*
Regni dictus *Hercules* Poloniæ, cuius uxor fuit Anna filia
Michàélis Sapiecha, Palatinidis Podlachiæ, Ducis Prunſcen- *Sapiecha*
ſis vidua, filia verò ejus nupſit Petro Opaleńſcio, Jnciſori Re- *Opaliński*
gni. 2. N. uxor Johannis Tworowski dicti Buczacki, Pala- *Tworowski*
tinidis Podoliæ 3. Raphàél Caſtellanus Camenecenſis, cujus
uxor fuit Dziaduska, filia Capitanei Coninenſis, Petri Barzi *Dziaduska*
Caſtellani Pramislienſis vidua. 4. Johannes Caſtelanus Le- *Barz*
opolienſis, qui habuit conſortem Herburtam, filiam Caſtel- *Herburt*
lani Leopolienſis. 5. Hieronimus Palatinus Ruſſiæ, ex Caſtel-
lano Camenecenſi, á Nobilitate impracticato hucusq; exem-
plo electus; hic cum Macieiowska filia Palatini Ruſſiæ ſteri- *Macieiowska*
lis ex Hedvige Tarło, filia Vexilliferi Leopolienſis, habuit *Tarło*
Adam & Hieronimum. Adam vero ex Catharina Anna Koſt-
ka, (pronepte S. Stanislai Koſtka S. J. Patr: Reg.) filia Johan- *S. Stanisław Koſtka*
nis Koſtka Palatini Sēdomirienſis, Candidati ad thronum Po-
niæ, reliquit tres filios, Nicolaum, Alexandrum & Procopi-
um. Alexandrum Ms. *Załuskianum de Fam: Pruſſiæ* ait fuiſſe cre-
atum Cardinalem. Nicolaus Pocillator Regni cum Sophia
Krotowska ſterilis. Procopius Vexillifer Regni cum Anna
Eufroſina Chodkievicia, filia Palatini Trocenſis, reliquit fi- *Chodkiewiczowna*
lium Hieronimum, Notarium Exercituum Regni, qui cum
Eliſabeth Potocka, filia Palatini Cracovienſis, Exercituum *Potocka*
Regni Ducis, enixus eſt Hieronimum Palatinum Volhyniæ,
Campi-Ducem Regni, hic verò ex Cecilia Radzivilia, filia *Radziwiłowna*
Archimareſchalli Lithvaniæ, natus eſt. Adamum Nicolaum Ca-
ſtellanum Cracovienſem, Supremum Ducem Exercitûs Re-
gni, ex Eliſabeth Lubomiria, filia Archimareſchalli (dicti *Lubomirska*
Salomonis Poloniæ, pluribus editis lucubrationibus, in Repub.
Clariſſimi) patrem Mariæ Sophiæ, primô votô Stanislao Don- *Donhoff*
hoff, Palatino Płocenſi, Campi Duci Exercituum Lithvaniæ,
ſecundô votô Auguſto Alexandro Duci Czartoryski, moder- *Czartoryski*
no Palatino Ruſſiæ, Equiti Aquilæ Albæ, elocata Nominis *Sieniawski*
Sieniaviani per tria ſæcula Poloniæ inclareſcentis ultimæ hæ-
redis. Barbara uxor Ducis Radzivilij Caſtellani. Vilnenſis. *Radziwiłowna Krolowa Polska*
Barbara Radzivilia Regina, uxor Sigismundi Auguſti Regis

Eeee Poloniæ

Herburt Poloniæ. Anna uxor Joannis in Dobromil Herburti Dobromilska,Caſtellani Sanocēſis, Succamerarij Præmisliæ. *Orzechowi: in Hiſto: ſua* 1550. Potomek Pawła Kołona na Daleiowie, Woiewody Podolskiego wzwyż wſpomnionego, Adam in Daleiow Succamerarius Rzeczycenſis, cujus filius Dominicus *Kraśińska* conſortem habuit Helenam Kraſińſkiam. Filia N. fuit uxor *Fredro* Petri Fredro; alter filius Petrus Kołon, á bonis Saporow di- *Saporowski* ctus Saporowski, cum Eliſabetha Drohoiewska, nullo maſculo hærede relicto; vitam pientiſſimam cum tribus filiabus ducturus, earum favore, ædificavit magnificentiſſimum Conventum Monialium Ordinis S. Benedicti Leopoli ad Eccleſiam OO. SS. cui ſingulæ præfuerunt ſucceſſivè Abbatiſsæ. Catharina obiit 1608. Anna 1638. Chriſtina 1640. Pater vero 1599. ætatis 80. Soror Adami Catharina ceſſerat Paulo Strzemeski; altera Soror Paulo Skotnicki Vexillifero Halicienſi. *Nieſiecki tom: 4. pag:* 137. Corka Pawła Kołona Woiewody Podolskiego 1504. śioſtra rodzona Adama dopiero wſpomnionego, Anna uxor Mielecki Palatini Podoliæ, ſupremi Exercituum Regni Ducis. Zeſzła ta familia więcey iak dwieście lat, powiaca *Nieſiecki tom: 2. fol:* 559.

Chodeccy CHODECCY herbu Junoſza, w teyże Genealogij ſą położeni, od Piotra Kołona Kaſztelana Jnowrocláwskiego (wzwyż wyráżonego) pochodzący, ktory był Dziedzicem Chodcza ná Pokuciu, á z tych Johannes Caſtellanus & Capitaneus Halicienſis; ejus filij ex inde dicti ſunt Haliccij. *Nieſiecki Korona pag:* 251. *& Herby tom:* 1. *pag:* 269. dubitat an fuerit Junoſsius, *at Bielski pag:* 521. omnino Iuncſſitam dicit. Stanislaus de Chodcza, ex Caſtellano Leopolienſi, Archi Mareſchalcus Regni, Capitaneus Leopolienſis 1515. deceſſit ſine prole maſcula. Filiæ elocatæ alio bona transportarunt. Otto de Chodcza ex Caſtellano Leopolienſi, Palatinus Podoliæ, demum Ruſſiæ, poſt Sendomiriæ, tandem Cracoviæ. Filij minorennes obierunt 1534. Paulus Caſtellanus Polanecēſis, poſt Radomienſis ſine prole. W pewnym czytałem Manuſkrypcie te ſłowa: R. P. Nieśiecki in Korona Polska tom: 1. paginis 111. 121. 151. 152. 157. 225. bis & 269. (verbo Chodcza) his Chodeccijs aſsignat pro ſtemmate Poraij, ideſt Roſam.

Sed id

Sed id factum eſſe per errorem feſtinantis calami clarè patebit exinde, quod Choteccij, non Chodeccij, ſint ſtemmatis Poraij: hinc ex affinitate Nominis una litera tantum diſcrepantis factum eſt dubium. Chodeccios verò Stemmatis Junoſza fuiſſe pro certo aſſerunt, *Bielski in Chroni: Polon: pag:* 521. *Paprocki in Herby pag:* 248. & *Okolski tom:* 1. *pag:* 361.

KOSKOWSCY *herbu Junoſza.* Tych *Paprocki o Kleynotach* *Koskowſcy* *fol:* 255. Kuſzkowskiemi zowie, przywodząc *Epitaphium* w Włocławiu iednego piſane w te ſłowa: *Reverendus Dominus Sebeſtianus Kuſzkowski, hujus Eccleſiæ Canonicus, ſub hoc lapide quieſcit, mortuus anno* 1579. Ale iáko tęn Autor Ortografią bardzo zle piſze Łacińską y Polską, ták y w tym náźwisku mogł ſię pomylić; z ktorego układaiąc ſwoy herbarz *Okolski*, toż ſámo wyráża *tom:* 1. *fol.* 371. y nie maiący o tym inszey wiadomości *Nieśiecki tom:* 2. *fol:* 450. & 754. ták ich też mianuie, mowiąc Kuſzkowski herbu Junoſza. Sebaſtyan Kanonik Kuiawski zmarły 1579. ktorego z nadgrobku wypiſał Okolski. Ponieważ zás w herbarzach nie maſz żádney zmianki o Junoſzach Koskowskich, tylko o Kuſzkowskich, toć tedy ieſt oczywiſty error, bo w Płockim Woiewodztwie y Ziemi Ciechanowskiey y Dobrzyńskiey, Akta Niedzborskie dáwne, Akta Ziemskie Mławskie, Płockie, Ciechanowskie y inſze *in confinio* będące, tudzieſz Táryffy y Lauda Seymikow Raciąskich, inaczey ich nie zowią y niepiſzą, tylko zwyczaynie od ſtárożytności *de Koskovo* Koskowſcy, bo tam ich ieſt pełna Ziemia, iż by mogł wyráchowac ná kilka ſet Koskowskich herbu Iunoſza, iáko y w tym czaśie, Jozefa Junoſzy Koskowskiego, Skarbnika Zákroczymskiego, Pradziad Paweł, Dziad Jędrzey, Ociec Woyciech, piſali ſię záwſze Koskowskiemi, nie Kuſzkowskiemi, ktorych *Succeſſores* máią Koskowa trzy, á Koſk pięć części.

JANISZEWSCY herbu Iunoſza, piſzą ſię z Iániſzewa *Janiſzewſcy* Piotrawinámi, iż pochodzą od Piotrawina owego, ktorego Swięty Staniſław wskrzeſił, o czym kłádę tu hiſtoryą z Zycia iego. Kupił był S. Staniſław Kościołowi ſwemu wieś Piotrowin, u Piotra, teyże wśi dziedzica, ktory wziąwſzy pie-

Eeee2

niądze, wkrodce potym umarł, Krol námowił ſynowce zmarłego, Iákuba, Suliſławá y Piotra, áby ſię wśi u Staniſłáwa upomináli.

Sądy Krola Bolesławá.

Pozwany tedy ná ſądy Biskup przed Krola, ktore u Solca odprawował, gdy ſię ná świadki brał, á świadkowie Krolewską pogrożką zaſtraſzeni, świadczyć prawdy niechcieli, gdy widział że nie tylko ſzło o Kościelną ſzkodę, ále y o ſławę iego, áby mu fałſz y nieſprawiedliwe, á łákome nábycie, przyczytane, ku wzgorſzeniu bliznich, nie było, uciekł ſię do Pána BOGA, y ſprawiony duchem iego, ważył ſię rzeczy nieſłychaney, ále u Pana Boga podobney. Przy owym ſądzie rzekł głoſem: ponieważ u ludzi żywych prawda y boiázń Boża ginie, uciekę ſię do umarłych, zá pomocą Boga prawdy, obiecuię tu po trzech dniach Piotra, u ktoregom tę wieś kupił, iuż od trzech lat umarłego, przed ſądem poſtawić. Co gdy Krol y wſzyſcy przytomni uſłyſzeli, śmiali ſię, y ſzaleńſtwo przyczytali Biskupowi. Staniſłáw zaś przez owe trzy dni, z duchowieńſtwem ſwoim poſtami ſię y modlitwami trudząc, dnia trzeciego z proceſſyą w Biskupim ſtroiu, ſzedł do wśi Piotrowina, tuż nie dáleko Solca leżącey, do grobu iego w Kościołku S. Tomáſza, tám długo modlitwę czyniąc, grob otworzyć kázał, y ciało iuż prawie ſpruchniałe odkryć, y záwołał do Pána Boga.

Wskrzeszenie Piotrawina

Boże wſzechmogący, u ciebie ieſt wſzyſtko podobno, ty ktory prawdą będąc, w prawdzie ſię kochaſz, wzbudz mi y Kościołowi twemu świadka w tey ſprawie moiey, á do umarłego rzekł. *Piotrze w Jmie TROYCY Swiętey, Oyca, Syna, y Ducha S. rozkazuię ci, wſtań, à podź do ſądu, à wyświadcz prawdę moię:* y wnet ſię porwał z ciałem zupełnym, z wielkim wſzyſtkiego ludu podziwieniem. Przyprowadził go tedy przed Krola, mowiąc. Oto maſz Krolu tego ſamego, ktoremum tę wieś zápłacił. Długo Krol y dwor iego cáły zádumiały, prawie od śiebie odchodził, y milczał ná owe cudowne y nieſłychane rzeczy patrzyć: aż wskrzeſzony Piotr, przemowił.

Swiadectwo Piotrawina

Jám Krolu ná prozbę tego Biskupa wzbudzony ieſt, ábym go wyświadczył, iám mu wieś moię właſną, do ktorey prawa nikt inſzy nie miał, przedał, y zupełną zápłatę wziąłem, y obrociwſzy ſię do ſynowcow ſwoich, káráł ie, y do pokuty przy-

przyprowádził, iż nie ſłuſznie mężowi Swiętemu przykrzyli ſię. Krol tedy inaczey nie mogąc, za Swiętym Staniſławem zkazał. Chciało ſię wiele ludzi pytać wſkrzeſzonego Piotra, o rzeczy tamtego świata, ále on bardzo mało mowiąc, á nic bez dozwolenia S. Staniſława niepowiedaiąc, tym ich zbywał, iż mu nie wolno mowić było co takiego.

O rzeczy tamtego świáta

Pytáł ſię go S. Staniſław, ieżeliby chciał ktory tu czas na świecie dla pokuty przebyć, czyli ſię na on świat wrocić? odpowiedział, iż wolę ieſzcze w czyſzczu mało co wycierpieć, á niżeli tu w niebeſpieczność ſię grzechu powtore wdawać, mąm nadzieię prawi, w modlitwach y ofiarach twoich, Oycze S. iż rychło od mąk czyſzcowych wolnym zoſtanę, co gdy mu przyobiecał Stasiſław, S. w grob go iego wprowadził, kędy znowu umarł, y tamże pogrzebiony.

Dwá rázy żył, dwá rázy umárł.

Wielki cud po całym świecie rozgłoſzony; krory Koncylium Bazyleyſkie, na potępienie Huſſa twierdzącego, że ſię imion, to ieſt wśiow Kościołowi trzymáć nie godzi, przywodziło.

Tych było trzech bráci, Piotr pomieniony, Jan y Paweł. Piotr alias Piotrawin, był z Ianiſzewa nad Wiſłą, milę od Piotrawina, w poſſeſſyi Marcina Janiſzewſkiego, Cześnika Ulanowſkiego.

Jániſzewſk Węglińſka

Zona iego Węglińſka, herbu Godźiemba, domu ſtarożytnego, z ktorego Staniſław Podſtoli u Krola Henryka, ośiadł na Ruśi, gdzie ſpłodził Daniela, Podſędka Lubelſkiego, żyiącego w roku 1635. Adama Łowczego Hełmſkiego, Poſła na Seym 1662. *Conſtit: fol:* 2. y Mikołaia benefaktora OO. Dominikanow we Lwowie, ktorym wieś zápiſał y dziesięć tyśięcy. Syn iego Staniſław Piſarz, potym Sędzia Ziemi Hełmſkiey. Dawnieyſzemi czaſy Mikołay Węglińſki, był Sędzią Ziemi Lwowſkiey 1504. ſą y teraz Węglińſcy zacni Mężowie w Lubelſkim Woiewodztwie.

Marcin Janiſzewſki, pochodzący od ſukceſſorow Jana przerzeczonego, Czeſnik Ulanowſki, miał czterech ſynow y z nich potomſtwo dalſzemi czaſami; z tychże ſamych Adam Piotrawin na Ianiſzewie Ianiſzewſki, wynioſł ſię do Litwy, gdzie w Mińſkim ulokowány, ożenił ſię z Szweykowſką, czy Szwykowſką, iak inſi piſzą, herbu Ogończyk, Starościanką Orſzáńską, potym zoſtał Piſarzem Grodzkim Mińskim. Z tego do-

Szweykowſka

Ffff

go domu Szweykowſkich, Lenard był Podczaſzym Halickim, á Kaſper w Litwie osiadł, gdzie ożeniony z Frąnckiewiczowną, *Frąckiewiczowna;* ſpłodził Iana, Daniela, y Kaſpra; o ktorych *Volanus in Meditat:* piſze, że mężnie ſtáwali w okazyi pod Ułą, kędy Ian Szweykowski, Szuyskiego, Wodza Moskiewskiego Woyska, ręką ſwoią zabił. *Szweykowſki* Ian Szweykowski był Sekretarzem Krolewskiem, Kommiſſarżem z Seymu naznaczony do zapłaty Woysku 1613. *Conſtit: fol: 3.* Są wyrażeni niektorzy tey Familij u *Okolſkiego tom: 2. fol. 100.* iáko Szweykowski Podkomorzy Witepski, Samuel Chorąży Nowogrodzki, Poſeł ná Konwokacyą 1696. Stefan, Sędzia Grodzki Wileński, Staroſta Onyski. Szwykowski czy Sweykowski, był tákże *Piotrowſka* Podſtolim Litewskim, maiąc zá ſobą Zofiią Piotrowską, śioſtrę rodzoną Wierzbowskiey Woiewodziny Sieradzkiey, á *Skaſzewſka* potym Skaſzewskij, Kaſztelanowy Woynickiey, z niey ſyn iedęn Samuel, Kanonik Smoleński, drugi Stároſtá Onyski. Teodora Szweykowska, corka Alexándrá, ſynowica Chorążego *Slizien* Nowogrodzkiego, byłá zá Stefanem Slizienem, Referendárżem Litewskim. Z Szweykowskiey tedy, Starościanki Orſzáńskiey, Adam Piotrawin Ianiſzewski, Piſarz Grodzki Miński, miał ſynow dwoch, Franciſzka Stolniká Smoleńskiego, Káſprá Podſtolego tákże Smoleńskiego, y corek cztery, *Wołodkowicz, Łukomſki, Ieleńſki.* iednę wydaną za Adama Wołodkowiczá, Stolniká Mińskiego; drugą za Łukomskiego, Stolniká Bracławskiego; trzecią za Ieleńskiego, Czeſniká Mozyrskiego; czwarta była Bazylianką Mniſzką Starſzą.

Franciſzek na Ianiſzewie Piotrawin Ianiſzewski, Stolnik *Pakoſzowie* Smoleński, wszedł w kontrakty małżeńskie z Pakoſzowną, herbu Prawdzic, z ktorych Sebeſtyan Pakoſz z Podgorza *Szemetowna* pierwſzy osiadł w Litwie, ożeniony z Szemetowną Kaſztelanką Zmudzką; ſyn iego Przecław Porucznik, na Zmudzi *Czechowiczowna* ożenił ſię z Czechowiczowną, Marſzałkowną Zmudzką; Krzyſztof Pakoſz tákże Porucznik przeciw Kozakom, poiął w *Liſowska* małżeńſtwo Liſowską, Sędziankę Grodzką Upitską. Troian poſłuiąc na Seym z Woiewodztwa Połockiego, podpiſał Elekcyą Królá Iana III. Pakoſz tákże, był Chorążym Nadwornym Litewskim, y Poſłem ná Seym 1724. Wácław w Hollándyi ożeniony

niony

niony zoſtał. Pákoſz miał zá ſobą Maryannę Grużewską, *Grużewska* Podkomorzankę Zmudzką. Pakoſz Sędzia Ziemski Płocki, miał za ſobą Annę Pacownę, Straznikownę Litewską. *Pacowna* Było y wiele inſzych zacznych tego domu familiantow, z ktorego Pakoſzowná, Franciſzka Ianiſzewskiego żoná pierwſza wyſzła. Z tey urodzony Adam Ianiſzewski, wſzedł w dożywotnie wota z Pruſzanowską, Podczáſzánką Rzeczycką, y *Pruſzanowska* z niey ma ſyná Tadeuſzá; drugi Hieronim brat Adamá, zoſtał Xiędzem świeckim, Proboſzczem Mińskim. Mąm informácyą, że tenże Franciſzek wydál corkę Petronelę za Iuliáná z Olſzyn Buczyńskiego, Skarbnika Rzeczyckiego, ále *Buczyńſcy* nie wiem ieżli to z prawdą zgadza śię, ponieważ tenże Franciſzek Ianiſzewski, Stolnik Smoleński, *ſecundô votô* wziął w dożywotnią przyiáźń Buczyńską, Skarbnikownę Rzęczycką, domu ſtárożytnego w Polſzcze, z ktorego Mikołay był Kollatorem Kościoła S. Iakuba ná Kazimierzu Krakowskim, ieſzcze w roku 1462. Hieronim z Bogdanem, Woiewodą Multáńskim, długo prowádził woynę, potym ieździł do Konſtantynopolá z bratem iego Piotrem, z támtąd Poſłem do Porty. Staniſław ſekretarz Dimitrá Xiążęcia Moskiewskiego, piſał ſię z Woiewodztwem Krakowskim, na Elekcyą Władyſławá IV. Woyciech z Słonimskim, Mikołay, Karol, Staniſław, z Podlaskim ná Ianá III. Walenty z Ziemią Nurską, Franciſzek y Konſtanty z Woiewodztwem Bełzkim ná Auguſta II. Krolow Polskich. Ieſt y w tym wieku doſyć zacnych Buczyńskich w Podlaskim, y inſzych Woiewodztwách, z ktorych familij pomieniona Buczyńska, Skarbnikowna Rzeczycká, urodziłá Ignácego Piotrawiná ná Ianiſzewie Iániſzewskiego, Stolnikiewicza Smoleńskiego, Towarzyſzá Huſſarskiego, znaku Flemingá Podskarbiego Litewskiego, inśi bracia iego pomarli *minorennes*.

Kaſper Ianiſzewski, brát Franciſzka, Podſtoli Smoleński, miał z domu Zarankownę, Podczaſzánkę Wołkowyską, *Zarankowna* z ktorey potomſtwo było, Ian y Staniſław, ále obadwa pomarli bez żenni; także corek dwie, iedna wydana zá Proſzyńskiego, *Proſzyński* Krayczego Mińskiego; druga za Pruſzanowskiego, *Pruſzanowſki* Woyskiego Rzeczyckiego. Trzeci brát pomienionych

Michał

Michał Ianiſzewski, Łowczy Owrucki, má Pruſzanowską, tákże Stolnikownę Rzeczycką, z ktorych Iuſtynian Pruſzanowski z Woiewodztwem Mińskim podpiſał Elekcyą Ianá Kazimierzá Krola w roku 1448.

Paweł Piotrawin Ianiſzewski, naypierwey wſpomniony, z Piotrem y Ianem bracią, miał ſukceſſorow ſwoiey linij, lubo iuż poźnieyſzych, Bazylego Ianiſzewskiego, urodzo-
Xiężniczká nego z Xiężniczki Czetwertyńskiey, ktory miał żonę Kaſzo-
Czetwertyńská wską, y z niey Kazimierza ſpłodził, Podſtolego Owruckie-
Kaſzowská go, á tęn miał źá ſobą Windárską, żyie bez potomny. Dru-
Windárská gi brat iego Antoni Ianiſzewski Xiądz Bazylian, *Procurator Cauſarum* całey Kapituły.

KLAMRY HERB.

EPIGRAMMA.

Priſcus honor veterum ſortes ſtruit atq; Curules,
Hic propriæ ſortis ſit faber atq; Domûs.
Tempora non illam ſolvent, non ulla vetuſtas,
Quam gemina & fortis colligat anſa benè.

Iam

Jam meliore bono, meritis, virtute, labore,
Ex ferro facta eſt aurea Veſtra Domus.

JEſt tęn zaſzczyt ieden, co y herb Cholewa wzwyſz wy- Klamry y Cholewa.
rażony *fol:* 29. z tą iednák odmianą, że nie ktorzy Miecza otłuczonego między Klamrami nie kładą: inni dwie klamry ná krzyż złożone noſzą, o ktorym *Bielſki*, *Poprocki*, *Okolſki*, ná ſwoich mieyścach, iako wyżey, gdźie oryginał iego, Honoryuſzow y Herbownych znaydzieſz, z dokła- Białochowſcy
dem tu nie ktorych Domow z *Nieſieckiego tom:2. fol: 527.* iż Kleczkowſcy
tymże herbem pieczętuią ſię Białogłowſcy, Kleczkowſcy y Malonowſcy
Malonowſcy. Terleccy w Nowogrodzkim y Brześciáńſkim Terleccy.
tegoż zażywáią herbu, iednák bez Miecza. Niemierżyczowie Niemierzyczowie
Klamry dwie ná krzyż złożone noſzą.

SIENNICCY przydomku Koziutyczowie, iednego herbu z Niemierżyczami, maią początki ſwoie w Litwie od imięnia wśi Siennicy, mila tylko od Mińſka znayduiącey ſię, ktorą zá dobra Liſznę zbyli Xiążętom Horſkim Druzkim. Teyże wśi Siennica, był Ian Iarmołowicz Siennicki Dziedzicem, od ktorego pochodzi Mikołay y Ierzy. Miał Teodora záślubionego z Zofią Hościſławską, bez potomnego. Miko- Hościſławska
łay Siennicki miał w małżeńſtwie Anáſtázyą Ilińſką, á z nich Ilińska
potomſtwo te, Bázyli bez dziętny, y Alexander, ktory z Maryanną Roicką miał corkę Annę, naypierwey Koſſakowskie- Roicka
go, po nim Kozłowſkiego, Regenta Grodzkiego Kamieniec- Koſſakowski
kiego, ná koniec Sworskiego małżonkę bezpotomną, y ſy- Kozłoſkwi Sworski
now dwoch, Woyciecha y Iana Xiędzami, także Piotra, ktorego z Anną Pruſką Antoni y Woyciech; po tym Fránciſzkę Pruska Łápecka
Łapeckiego żonę, z ktorey Katarzyna Bylińſkiego Małżon- Byliński
ka; y Mąryannę Iana Lutoſtańſkiego, z ktorych Staniſław, Lutoſtański
Mikołay, Maryanna y Konſtancya.

Od drugiego brata Ianowego Iarmołowicza, dziedzicā ná Siennicy, to ieſt Jozefa Siennickiego, pochodzi Jozef także Zakonnik, y Teodor, ktorego Synowie Antoni, Iakub bez dzietny, y Zuzanna bez potomna. Antoni dwa razy żenił ſię, naypierwey z Woroniczowną, z ktorych Jozef *Ordinis S.* Woroniczo
Franciſci, y Katarzyna Głoſkowſkiego żona; drugieráź żył Głoskowski
w dożywotnim małżeńſtwie z Głoskowską, ktorych corka Anna Kierniewiczowa. Kierniewicz

KOLUMNA HERB.

EPIGRAMMA.

Eſſe coronatum pridem quod ſancijt Orbis,
Nunc Domui veſtræ cedit honoris opus.
Ut ruat hæcce Domus, nunquam ſic dicere fas eſt,
Robore quam forti, grandia fulcra tenent.
Quodve Iovem meritis vicit, Martemq; triumphis,
Erigitur juſtò celſa Columna ſibi.

ABRYS HERBOWNY.

Opiſanie herbu

JEſt ſłup Kámienny z złotą ná wierżchu koroną, w czerwonym polu, ná hełmie druga takáż kolumna z koroną, u inſzych. *Paprocki o Herbach fol:* 464. *Okolſki tom:* 1. *fol:* 117. Ale od Xiążąt Litewſkich pochodzący Kolomnowie, iedney tylko Kolumny, ná trzech graduſách, záżywáią, z złotą koroną, troſzkę máłego pod nią zoſtawiwſzy mieyſca, á ná hełmie w drugiey koronie nic nie kładą, iako Oborſcy, Czoſnowſcy, y inni niżey wyráżeni.

POCZĄTEK KOLUMNY,

Kolumna Xiążąt Litewskich

Nie ieſt tęn w Mazowſzu, co w Polſzcze, iáko go opiſuie *Paprocki* y *Okolſki*, ále pochodzi od Xiążąt Litewskich, Palemo-

lemoná y Proſperá Cezaryna Kolumnow, z ktorych pierwſzy Xiążę był Udzielnym Panęm Litewskim, z Włoch przyſzedłſzy; od ktorego ſukceſſor doſtawſzy ſię w Mazury, y tám znaczne skupiwſzy dobra, maiąc kilku ſynow, gdy na tęn czas w małości Urzędow, od maietności mieli dyſtynkcyą ſwoię, z rozdánych ſobie dobr y wśiow, potomkowie tego Kolumny ſwoie pobráli denominacye, iáko to od Obor Oborſcy, od Czoſnowa Czoſnowſcy, od Walewa Walewſcy, od Ciecíſzewá Cieciſzewſcy, od Łaźniewá Łaźniewſcy, á wſzyſcy z Obor piſali ſię, iako z pierwſzego gniazdá y rezydencyi owego Kolumny. *Petrus Dusburgius Chroni: ad Annum* 1326. *Strykowſki in Chronica Litvaniæ*, y inni, o tych Kolumnach Xiążętách Litewskich, piſzący.

HONORYUSZOWIE CUDZOZIEMSCY, TEY FAMILII KOLUMNITOW.

Pierwſzym Autorem herbu Kolumny, y Kolumnitow, był w Pańſtwie Rzymskim Traianus Imperator, iák piſze *Ioan: Creſcent: lib. Nobilita: Italicæ.* Ten wyſtawiwſzy w Rzymie dźiwney wſpániałości Kolumnę, ſukceſſorom ſwoim rozkazał nazywać ſię od niey Kolumnami, za herb im rodowity nadaiąc Kolumnę z koroną, iáko niżey. A że drugą taką kolumnę wyſtawili potomkowie iego przy mieście na ząmku ſwoim nie dáleko Gabiow, potym dwiema kolumnami z złotemi koronami zaſzczycali ſię, iedną na tarczy, á drugą ná hełmie.

Autor Kolumny y Kolumnitow.

Wylicza *Spernerus* z tey Prozapij Mężow Wielkich, naywprzod w Rzymie Papiezow 6. Xyxſtuſa, Marcellego, Alexandra III. Marcina V. Adryana III. Stefana VI. Naywyżſzych Kościoła Bożego Rządzcow, przy ktorych wiele wymienia Kardynałow, Vice-Reiow Kroleſtwa Aragońskiego, y tamże *Comeſtabiles*, álbo wielkich Hrabiow dziedzicznych, nie mało. Z tych pierwſzy z familii Kolumnow, ieſt zawſze Kawalierem złotego Rona, y naywyżſzym Xiążęciem tronu Papiezkiego. Maią pokrewieńſtwo z nayprzednieyſzemi Europy Prozapiiami, od Károla Wielkiego Imperatora Rzymskiego Kolumny, przez Gwelfa Xiążęcia Bawarskiego, y od niego przez Piotra Kolumnę, Wielkich Hrabiow Kolorneń-

Papieżowie
Kardynałowie
Prymaſowie
Xiążęta
Hrabiowie
Ceſarzowie
Krolowie
Xiężęta &c.

skich Genearchę, z ktorych Burgrabiowie Norymberſcy, á
z nich Nayiaśnieyśi Elektorowie Brandeburgſcy, iak *Teſſier* pi-
Kolligacya z Ceſarzem ſze. Z tych także iedęn wziął w małżeńſtwo X. Woyciecha
Auſtryackiego Imperatora Corkę, ktora po śmierci iego po-
ſzła znowu za Andrzeia Krola Węgierſkiego, y Xiążęcia We-
netckiego. Dziedziczne dobra Kolumnow, znayduią ſię w
Kroloſtwie Neapolitańskim. Między teyże Familij tytuła-
mi, rachuią Xięſtwo Paliańskie, Pryncypat Paleſtryny, Xię-
ſtwo y Pryncypat Kaſtyllionu y Sonninu: Pryncypat Bute-
Xięſtwa Kolumnitow ry y Sycylii, Xięſtwo Baſſanellu, Pryncypaty Korbońslki y
Gallikański, ktorych linia przedtym była Xiążąt *de Zagaro-
lo*: o tychże Kolumnach, *Volateranus* ták napiſał. *De Co-
lumnenſium origine, ut par eſt in hoc loco recenſere, nihil plane ex-
ploratum: authorem tamen habeo, qui fert eos ex oppido Columna*
Miaſto Kolumna *deſcendiſſe*. To albowiem Miaſto, gdzie Zamek y druga Ko-
lumna takaz, iak w Rzymie od Traiana Imperatora była wy-
ſtawiona, zowie ſię z dawna Kolumną. Mowi daley pomie-
niony *Volateranus*, iż nad herbowne tychze Kolumny, nic
dawnieyſzego w Imperium niemaſz, ktore od piąciuſet lat,
gdy to piſał, były iuż w wielkich honorach, wſpominaiąc
Odon W. Kolumnista *Odona*, nieiakiego Rycerza wielkiego y Tryumfatora Kolu-
mnę, ktory wſzyſtkie familii ſwoiey Kaſztelle, álbo miaſta,
miał w poſeſſyi. Potym dzieli tenże Autor familią Kolumni-
tow, pierwſzą wyprowadzaiąc po Traianie Imperatorze, od
Ginabana; drugą od Gallikana; trzecią właſnie od Kolumny,
Xiążąt Kolumnitow blisko 200 w ktorey Xiążąt ſamych blisko dwieście wylicza, do życia
ſwoiego. Nic zaś pobożnieyſzego między niemi, nad Jana
Xiążęcia, Syna Edwardowego wſpomina: gdzie powiada iż
Kardynał S. Praxedy Kolumna Kardynał S. Praxedy, był Poſłem expedycyi Hie-
rozolimitanskiey roku 1220, gdzie prawie Męczeńſtwo o-
trzymał, bowiem po między dwiema drzwiami zawartego,
poganie rozśiekáć mieli, tylko iż za Boską prowidencyią, wi-
dząc tak ſtatecznego w Wierze Swiętey, ſami ſię go użałowali,
y do Wiary Chrześciańskiey nakłonili ſię. Szczęśliwie powra-
Kolumna Paſſyi Chryſtuſowey. caiąc ſię z Ierozolimy, wziął z ſobą Kamienną Kolumnę, przy
ktorey Chryſtuſa Pana biczowano, y przywiozſzy ią do Rzy-
mu, poſtawił w Kościele S. Praxedy, gdzie do tych czas znay-
duie

duie ſię. Od tych Kolumnitow ſzpital wielki w Rzymie, bli-
sko Bazyliki *Servatoris* wyſtawiony. Nic zaś odważnieyſze-
go z Kolumnitow y śmielſzego nie było, iako Scyarra, ktory
Bonifacyuſzowi VIII. odpor dawał; także nad Piotra Kolu-
mnę, ktory za Paſchalego Papieża, Miaſto *Clavios* opano- *Oſobliwi w azietach*
wał; albo nad Jana Kolumnę Rycerza, Krola Władyſława.
Nic między niemi znaydowało ſię upornieyſzego, nad Ste-
fana Kolumnę, ktory w Rzymie, bez władzy y powagi Pa- *Przydana Korona*
piezkiey, Landzgraffa Bawarskiego ukoronował, z kąd Ro-
dowitości Kolumnow przydana korona. Na oſtatek nic
lepſzego z nich tenże Autor nie wſpomina, nad Marcina;
ktorego dobroci wieść y publiczna fama, wielkiemu Ko-
ścioła zamieſzaniu, koniec pożądany uczyniła. Tegoż
z Agapita Oyca trzech braci było, Iordan nayſtarſzy w uro-
dzeniu, Xiążę Weniſki, á potym *Princeps* Salernitańſki, dru- *Xiążęta y Dygnitarze*
gi Seyarra bezpotomny, y Laurenty Hrabia Albańſki, wiel-
ki Kroleſtwa Podkomorzy, á raczey u nich Komornik. Ten-
że oſtatni miał trzech ſynow. Antoni był *Princeps* Salerni- *Kardynał*
tańſki, Margrabia Krotony, y Rzymſki Staroſta. Proſper, S.
Ierzego u Walabru Kardynał, y Edward Xiążę Amalzyńſki,
z ktorego Jan y Fabrycyuſz; z Antoniego zaś Jan Kardynał y
Proſper, ktorzy z łaſki Iuliuſza Papieża kwitnęli, á pierwey
pod Alexándrem Papieżem wyprobowani do tego Proſper,
Xiążęta pieczołowici, około dobra poſpolitego, y Kroleſtwa
Neápolitańſkiego, bardzo chwalebne uczynki ſwoie dlá
Hiſzpanow świadczyli. *Volateranus, & Paulus Iovius, in Elog:
Sarr: lib*: 1. *fol*: 33. ktory tamże *lib*: 2. *fol*: 63. wſpomina Ju-
liana Ceſaryná Kárdynała, y inſzych oprocz wyrażonych
Kolumnitow.

HONORYUSZOWIE W. XIESTWA LIT:
z Familii Kolumnitow.

W Wielkim Xięſtwie Litewſkim, ci nayprzednieyśi Ko- *Pierwśi Xiążeta y Wodzowie*
lumnowie znaydowali ſię z Familij Palemona Kolumny, ál-
bo Publiuſzá Liboná W. Hetmáná Rzymſkiego, á potym
Xiążęcia Litew: y Zmudzkiego; y brátá iego Proſpera Ce-
ſaryna Kolumny, Senatorſkiey Rzymiánow Prozapij, pó-
tomkow Traina Imperatora; ktorzy w tamte kraie przybili

Hhhh około

około roku Chryſtuſowego 990. z piącią ſet Rycerzami y
Wodzami ich, Iulianem Dorſpungiem herbu Centaura, kto-
ry był po tym Xiążęcięm Dziewałtowſkim; z Urſynem her-
bu Niedzwiedzia ſtoiącego, y Hektorem herbu Roża. *Dłu-
goſſus*, *Cromerus*, *Miechovita lib: 4. cap. 39. Annal: Litva: lib:
2. n. 48. Hiſto: Litva: apud Strykov: lib: 2. cap. 7.* & *Koiałowicz*
Xiążęt y *Hiſte: Litva pag. 1.* Wſzyſcy z żonami y Woyſkiem, z Rzym-
Wodzow lo- skiego Pańſtwa przybywſzy do Litwy przez Baltyckie mo-
kacya rze, támże iedni, drudzy ośiedli w Zmudzkim Xięſtwie; gdzie
tak ſię w krodkim czaſie z ſtarodáwną Litwą zprzyiaźnili, y
częścią przez heroiczne dzieła, częścią przez cnoty ſwoie,
całemu Narodowi upodobali, iż ich w nierozerwaney iedno-
ści zawſze mieć chcieli. Gdy tedy pozeyściu familii Littala-
nowſkiey, álbo Litwońſkiey, ktorá ieſzcze zá Walęntyniana
I. Imperatora Rzymskiego, nád tymi kraiámi, gdzie teraz W.
X. Litewskie, Zmudzkie y Pruskie, panowałá; y po Seymo-
nie Litwona oſtatniego brácie, Sukceſſora żádnego nie ſtá-
Palemon Ko- wało, zgodnie cała Rzeſzá y poſpolſtwo z Wodzami y
lumna X. ą- przedniemi Pánámi ſwoiemi, Palemoná Xiążęciem Litewskim
że Litewſkie y Zmudzkim obráli. Po śmierci tegoż, zoſtało ſię trzech ſy-
y Zmudzkie
Borcus Spe- now, *Borcus*, *Spera* y *Cunaſſus*; ktorzy wſzyścy tam porząd-
ra Cunaſſus kiem, iák ſię urodzili, po Oycu ſwoim Xięſtwa Litewskiego
y Zmudzkiego ſukceſſorami zoſtawáli. Po śmierci *Konaſa* ſy-
now zoſtało ſię dwoch, ktorych *Kiernus* ſtarſzy około roku
1040. Xięſtwo Litew:, *á Gimbut* młodſzy, Xięſtwo Zmudz-
kie obiął. *Kiernus* żył ieſzcze w roku 1089; ktory miaſto Kier-
now wyſtawił, á *Kunas* Kaunę, y *Spera* Jurbork. Miał Kier-
Odmiana nus Corkę Poiatę, ktora poſzedłſzy zá Zywibunda, potom-
Xiążęty ká Dorſpungowego, herbu Centaura, Xiążęcia Dziewał-
herbu towskiego, wziełá poſagiem Xięſtwo Litewskie y Zmudzkie
roku 1180. Syn Gimbuta Kolumny, wnuka Palemonowego,
Montywił, był Xiążęciem Zmudzkim w roku 1089, ktorego
Xiążęta Ko- trzech ſynow zoſtało ſię, Wikind y Nemen, Xiążęta Zmudz-
lumnowie kie około roku 1218. á Erdivil, Xiążę Nowogrodzkie oko-
ło roku 1217. Syn oſtatniego Mingaiło, był tákże Xiążę-
ciem Nowogrodzkim y Połockim, bo tę prowincyą Ruśi ode-
brał w roku 1219. Tegoż ſynowie Ginwiło, Xiążę Połocki

w roku 1220. z ktorego Borys Xiążę Połocki, naypierwſzy *X. Borys I.*
Wiarę Chrześciańską przyiął, około roku 1225. Po nim ſyn *Chrześcia-*
iego Bazyli Rechwold, był Xiążeciem Połockim w roku 1230. *ninem*
ktorego Corká S. Praxedá, á po Rusku Paraskewyia, przez *S. Praxeda*
Grzedorza X. Papieżá kanonizowana roku 1273. y ſyn Chleb, *Kolumnitka*
Xiążę Połocki, ktory bez potomnie umarł roku 1241. Dru-
gi ſyn Mingaiła Kolumny, Xiążęcia Nowogrodzkiego y Po-
łockiego, Skirmund Xiążę Nowogrodzki y Podlaski w ro-
ku 1226. miał ſynow kilku, to ieſt Lubarta, Xiążęcia Czer- *Xiężą kilku*
niechowskiego, zabitego ná woynie, roku 1226. podczas Ta- *zabitych*
tarskiey batálii; Michała Xiążęciá Druckiego, Piſſymunda
Xiążęcia Siewierskiego, y Andrzeia Xiążęcia Włodzimirskiego,
ktorzy wſzyścy polegli podczas Woyny z Tatarami, z Lubar-
tem Xiążęcięm Czerniochowskim, ieden tylko brat ich Troy
nat Kolumna, Xiążę Nowogrodzki y Poliski, czy razem Po-
dlaski, zoſtáł żyiący w roku 1219. ktorego ſyn Algimundus
Xiążę Nowogrodzki, umarł roku 1230. przybrawſzy ſobie
ná páńſtwo Ryngolda Kolumnę, ktory odiąwſzy władzą Swin-
torogowi, pierwſzy zaczął ſię názywáć W. X. Litewskim w
roku 1238. á ten miał corkę Ryngoldownę, z ktorey był Troy-
nat Wielkim Xiążecięm Litewskim. Brát teyże Ryngoldo- *Wielki Xią-* *żę Litew.*
wicz, zoſtawił ſynow trzech, Aldwidá Xiążęcia Druckiego y
Smoleńskiego w roku 1240. Teofila Xiążęcia Połockiego, y
Wigundá Xiążęcia Witebskiego. Starſzy ſyn Ryngolda W.
X. Litewskiego, zwał ſię Mendogus, ktory pierwſzym y o-
ſtatnim Krolem Litewskim był koronowany, po Chrzcie *Krol Litew-* *ſki*
Swiętym od Innocentego IV. Papieżá w roku 1252, bo przy-
iąwſzy apoſtażyą, zábity ieſt od Troynata Xiążęcia Litewskie-
go roku 1263, wraz z dwiema ſynami, Rukliuſzem y Repi-
ką, á trzeci ſyn iego, oſtatni z procedencyi Palemoná Kolu-
mny, Wolſtynnicyuſz, wſtąpił był do Zákonu, ále po śmierci
Oycowskiey wokowany ná Xięſtwo Litewskie, tákże zábity
od Leoná Xiążęcia Włodzimierskiego roku 1267. *Hiſto: Li-
tva: Alberti Koiałovicij,* & *Martinus Zeilerus in Polonia, ac An-
dre: Cellarius Deſcrip: Reg: Pol: à fol: 251, ad fol: 260.*

Zeſzłá wprawdzie familia Pálemona Kolumny w Litwie na *Kolumno-*
oſtatnim Xiążęciu Wolſtynnicyuſzu, żyli iednak Koluminito- *wie od Pre-*
ſpera Ceſa- *ryna*

wie w támecznym narodzie, od Proſperá Ceſáryná Kolumny, z procedencyą ſwoią pochodzący, y ná wiele Domow dzielący ſię; ktorych lubo rożne nazwiska ták dálece pomieſzały, iż ieden o drugiem nie wiedział, że ſą ſobie krewni, álbo do ſiebie náleżący; przecież herby ich Kolumny z złotemi koronami, znákámi wiecznemi były ich familii iedney. Po śmierci álbowiem Nárymundá W. X. Litewskiego, á potomká Iuliáná Dorſpunga, herbu *Centaurus*, to ieſt połkonia, połczłowieká, łuk nápięty ſtrzałą w rękach trzymaiącego (ktory odmienił herb pomieniony w Pogonię, to ieſt w Rycerza zbroynego z Mieczem ná koniu biegnącego, roku 1281.) Troydenus brát Narymunda, zoſtał W. X. Litewſkim y przyiął zá ſyná ſwoiego Witeneſa, potomka niegdy Proſpera Ceſáryna, herbu Kolumná, roku 1282, iż ſyn Troidenow, imieniem Laurus, wſtąpił był do Zakonu y Profeſſyą uczynił, do tego bez pretenſyi panowania, rządy W. X. Litewskiego dobrowolnie Witeneſowi, brátu ſwoiemu przyiętemu rezygnował; ktory to Witenes herbu y familii Kolumnow, zoſtał W. Xiążęciem Litewskim, roku 1283. iak piſze *Koiałowicz Hiſto: Litva: Cellarius Reg: Polo: Mą; D. Litva: fol: 260. & 261.* Jako záś domniemanego ſtryia ſwoiego, Narymunda, dyſpozycya była, iżby ſię W. Xięſtwo Litewskie, y dalſza Procedencya iego, nie Centaurem, ále Pogonią pieczętowała; tak brát iego rodzony Troydenus, iáko ſukceſſor W. X. Litewskiego, iuż nie Centaurem, ále Pogonią zaſzczycał ſię. A ponieważ Witenes herbu y familij Kolumnow, przyſpoſobiony był za ſyná Troydenowego, y Laurus rodzony ſyn Troydena Zakonnik, uſtąpił Witeneſowi prawá ſwoiego, do ſukceſſyi ná W. Xięſtwo Litew: zaczem tenże Witenes uznawſzy od wyrażonych Xiążąt ták wielkie dla ſiebie fawory, ſzczęście y łáski, lubo iuż nie Kolumną pieczętował ſię, ále Pogonią, był iednák rodowitym iſtotnie Kolumnitą, z ſwoiemi ſukceſſorami, iák mowi *Cellarius Deſcrip: Reg: Polo: & M. D. Lit: fol: 261.* powiedaiąc: *Laurus à Litvanis ad Principatum vocatus, onus illud in ſe recipere neg . it, & commendavit Vitenem Mareſchallum ſuum, unum ex poſteris Cæſarini Columnæ, qui cum Palemone in Litvaniam venerat.* Ten wiele odprawiwſzy woien poſtronnych

Pogonia herb z Centaura odmięniony

Witenes Kolumna przyiął herb Pogonią.

nych z Krzyżakami, Pruſámi, Inflantami, Polakami &c. żyiąc ná páńſtwie lat 22. umarł roku 1315. po ktorym ſyn iego Giedymin wziął W. X. Litewskie 1316. y przyſpoſobiwſzy ſobie ná pomoc Tatarow, Krzyżakow pognębił; w Ruś wtargnąwſzy, Wołyn odebrał, y Xięſtwo Siewierskie 1322. y 1326. Olgierdus Giedymina ſyn, Frankwort Miaſto nád Oderą obległ, Giedymin zas podczas woyny Krzyżackiey zábity, ktorego mieyſce z Páńſtwem Litewſkim otrzymał Iawnut, ſyn naymłodſzy, ále z tamtąd wypędzony od braci, Záſſawkim Xięſtwęm muſiał ſię kontentowáć, á záś Olgierd brat ich, W. X. Litewskim ieſt uczyniony roku 1330. Ten żyiąc ná Páńſtwie 51. lat, wiele kraiow w Moſkwie y Pruſach podbił woiuiąc uſtawicznie, umarł roku 1381. w wielkiey ſtarości, poſtanowiwſzy ná W. Xięſtwie Litew: Iagellona, ſyna nayukocháńſzego, ktory Litwę do Wiary Kátolickiey przywiodł, y był Krolem Polſkim, inśi ſynowie Olgierda, z Ulianny żony drugiey, Xiążęcia Witebſkiego corki, ktora była Chrześciáńſkiey Wiary, ci zoſtali ſię, 1. Włodzimierz Xiążę Kiiowſki, od ktorego Oleſko, czy Alexander, Xiąże Słudzki z Sukceſſorami. 2. Ian Zędzewit, Xiążę Podolſki. 3. Symon Langwin Xiążę Mściſławſki. 4. Iędrzey Wingond, od ktorego Trubeckie Xiążęta. 5. Konſtantyn Xiążę Czerniechowſki, od ktorego Xiążęta Czartoryſkie. 6. Teodor Lubarr, Sanguſzkow Genearcha, Kowelſkich y Koſzyrſkich Xiążąt. 7. Skergiełło. 8. Swidrygiełło. 9. Korybut, od ktorego Familia Xiążąt Zbaraſkich y Wiśniowieckich. 10 Demetry Ociec Xiążąt Koreckich. 11. Wigund, ktory przyiąwſzy Religią Ruſką Alexandrem ochrzczony, Kiernowſkie y Siewierſkie Xięſtwo poſiadał. Ci wſzyſcy od ſtarożytnych Antenatow ſwoich byli Kolumnami, lubo w dalſzym czaſie rożne ſobie zaſzczyty Herbowne przyſpoſobili, iák poznáć z dedukcyi tu wyrażoney.

Olgierdus X. Kolumnita

Dálſza procedencya Kolumnow

HONORYUSZOWIE POLSCY,
HERBU KOLUMNA.

Ktore herby dwie maią Kolumny z koronami, iednę ná tarczy, drugą ná hełmie, te pochodzą z Włoch *directè* do Polski od Kolumnow z Kaſztellu nie daleko Gabiow, (iakom wzwyż námięnił) przez Hattona Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, y ſynowcá

nowcá iego, z támtąd wnieśione Roku 970. iák piſze *Paprocki* o *Kleynotach fol:* 467. y *Ianicki* z Katalogu Arcykatedry Gnieźnieńskiey. A záś Kolumny Winnemi latoroślami otoczone, lubo pochodzą tákże z támtego kraiu od Traianow y Prowanich, ale poźnieyſzego czaſu, zá Krolowey Bony, Krola Zymunta Auguſta żony, iák piſze *Paprocki y Okolski tom:* 1. *fol:* 117.

Piſząc záś *Paprocki o* Kleynotach *fol:* 467. dwá razem położył herby, to ieſt Kolumnę y Rochá, przez co *Okolſkiego* y inſzych Autorow poźnieyſzych ták pomieſzał, iż rozumieią bydź Kolumnitow Rochámi, álbo też Rochow Kolumnitami: ia tu ſamych wyrážąm Kolumnitow, bądź to dwiema Kolumnami, bądź iedną, pieczętuiących ſię.

Hanno Arcy biſkup Hátto, czy Hánno, herbu Kolumná, będąc Arcybiskupem Gnieźnieńskim umarł roku 972. *Damalevitius in Archi-Episc: Gneſnen:*

Proculf Biſkup Proculff Włoch, herbu tegoż Kolumná, będąc Biskupem Krakowskim, umarł 996. *Starowolſki in Vitis Episc: Crac:*

Tymoteuſz Tymoteuſz Rzymianin, herbu Kolumna, będąc Biskupem Poznańskim umárł 1021.

Vernerus Vernerus był Biskupem Płockim, ktory zábity ieſt od Boleſty, Kaſzteláná Wislickiego 1166. *Cathalog. Episc: Plocen:*

Klemens Klemens, antenat z Obor Czoſnowskich Kolumna, był tákże Biskupem Płockim 1333. y Stániſław z Gnatowicz Kolumnita, zwány Pawłowskim, od Plebanii w Pawłowicách. *Paprocki o Kleyno: fol:* 468. N. Oborskiego wſpomina tychże Genealogia, iż był Woiewodą Mazowieckim, zá Krola Władyſława III. Drugiego z Obor wyráża Statut Mazowiecki, Warſzawskim Woiewodą, bez nazwiska, ále podobno Czoſnowskiego. Andrzey Czoſnowski był Woiewodą Ráwskim 1493. *Nieśiecki tom:* 1. *fol:* 388.

Páwłowſki *Czoſnowſc*

Zaboklicki Nikodem Ząboklicki, będąc Woiewodą Podolskim, umarł 1706. *Confœde: Sandomirien:* 1704. Tęnże ſąm był pierwey Kaſztelanem Kamienieckim do roku 1704. *Załuſki tom:* 3.

Oborſki Marcin Oborski, herbu Kolumna, był Kaſztelanem Czerskim. *Okolſki tom:* 2. *fol:* 619.

Cecíſzewſki Tymże Senatorem był Ián Ceciſzewski, ktory umarł 1723.

Oborſki Marcin Oborski, był wprzod Kaſztelánem Podlaskim, niżeli

żeli poſtąpił ná Woiewodztwo Podlaskie 1687. *Załuſki tom:* 1. *fol:* 1012.

Jakub z Głowni, herbu Kolumnow, był Káſztelanem Ráwskim. *Okolſki tom:* 2. *fol:* 619. *Głownik*

Karol Oborſki, był Kaſztelanem Brácławſkim, ktory iák dáwno umarł, *non conſtat*. Drugi Károl Oborſki tymże Kaſztelánem umarł 1728. *Oborski*

Staniſław Czoſnowſki, był Kaſztelánem Warſzawſkim 1703. *Nieśiecki tom:* 1. *fol:* 388. Antoni Kolumna Czoſnowſki, Stároſta Ułanowſki, Kaſztelan Wyſzogrodzki, umarł zá moiey pamięci. *Czoſnowſcy*

Leniowski Staniſław Leniowſki, Kaſztelan Czerſki, á potym Warſzawſki, będąc Hetmanem W. Koron: umarł 1566. *Paprocki & Okolſki*.

Marcin Oborſki, Staroſta Liwſki, był Marſzałkiem Izby Poſelskiey roku 1666. w Warſzawie, y drugi ráz 1672.

Marcin Oborski Woiewoda Podlaski, herbu Kolumna, był Marſzałkiem Trybunału Koron: 1693. *Oborſcy*

HERBOWNYCH nie wyrażąm, bo iáko Paprocki, ták Okolski y Nieśiecki, razem ich pomieſzáli z herbem Rocha.

PROCEDENCYA
Hrabiow z Obor Kolumnow
OBORSKICH y CZOSNOWSKICH.

Piſze o tym Imięniu *Paprocki* w *Kleynotách fol:* 469. *Okolski tom:* 2. *fol:* 619. *Nieśiecki tom:* 3. *fol:* 386. y dáley, iá tu konformuiąc ſię z niemi, y z inſzemi Hiſtorykámi, á ná autentycznych dokumentach funduiąc ſię, iák można dáwności záśiąc, táką o nich czynię informacyią. Pierwſzego Kolumnę, od dobr Obory Oborskiego, wyrážaią dokumenta, Męża w naukach y rożnych iezykach doskonałego, w ſztukach woiennych biegłego. Tęn zoſtaiąc ná dworze Krolá Władyſławá III. ná wielki ſobie zaſłużył reſpekt, tákdálece, że mu nie tylko Woiewodztwá Mazowieckiego, wákuiącego po Mikołaiu z Dobrzánkowá konferował krzesło, lub ſię wielu *Obroski Woiewoda Mazowiecki*

o nie innych ſtárało; ále też w dożywotnią przyiáźń Xiężni-
Lubomirska czkę Lubomirską, Marſzałka Wielkiego Koronnego, Staroſty
Szpiskiego corkę zaslubił, z ktorey było corek dwie, Izabel-
la wydana zá Potockiego, Kaſztelana Krakowskiego, y Ur-
ſzula Xiążęciu Czartoryskiemu, Woiewodzie Lubelskiemu w
małżeńſtwo oddana, ſynow záś piąciu.

Pierwſzy ſyn Kolumny Oborskiego, Woiewody Mazowiec-
kiego, z Xieżniczki Lubomirskij urodzony, Mikołay Obor-
ski, ktorego wſpomina *Statut Mazowiecki folio: 110.* miał zá
Stryińską. ſobą Zofią Stryińską, Stolnikownę Grodzińską, y z niey
ſynow trzech. Marcina Sędziego Czerskiego, *w Statu-
cie Mazowieckim wſpomnionego fol: 7. p. 1496.* Krzyſztofa Obo-
źnego Czerniechowskiego, y Władyſława Strażnika Koron-
Męcińska nego. Marcin z Męcińskiey, Kaſztelanki Wieluńskiey, ſpło-
Latyczyń-ska dził Iana y Piotra, ktorego ſyn Staniſław urodzony z Laty-
czyńskiey, Podkomorzanki Bełzkiey, wſtąpiwſzy do Zako-
nu *Soc: JESU* umarł w Rzymie, w rok po ſwoich Prymi-
Lwowski cyach. Z corek Marcina, iedna była zá Gabryelem Lwow-
Poniatowski skim, Kaſztelanem Poznańskim, druga zá Poniatowskim, Ge-
nerałem Artyleryi Koron: Woiewodą Smoleńskim. Krzyſzto-
Stadnicka fa Oborskiego z Stadnickiey Podczaſzanki Koronney dwoch
zoſtało ſynow, Michał y Antoni, o Michale Pułkowniku J. K.
Mci, powiada *Strykowski*, że ná batalii Francuzow z Hiſzpa-
nami poległ ná placu, kulą raniony. Władyſław miał iedne-
go ſyna Kazimierza, Rycerza dwoch Orderow, to ieſt Nie-
pokalanie Poczętey Panny Maryi, y Białego Orła. Corka
Zawiſza Anna, Władyſława Zawiſzy Woiewody Mińskiego małżonka.

Drugi ſyn Kolumny Oborskiego, Woiewody Mazowiec-
kiego, z Xiężniczki Lubomirskij, Jan Oborski Kaſztelan Wy-
ſzogrodzki, ktory przyſzedłſzy do zupełney doskonáłości,
życie nie mal całe ná ſpiſowaniu obyczaiow y praw Xięſtwa
Mazowieckiego trawił, ktorego to prawo approbowała po-
tym Rzecz poſpolita, y do druku podáć kazała. Zona iego
Oſolińska Elzbieta Oſſolińska, Kaſztelanka Czechowska, czterech ná
świat wydała mu ſynow. Pierſzego Ięḍrzeia, Podczaſzego Ma-
zowieckiego, drugiego Hrehorego, to ieſt Grzegorza, Poſłá
ná Konwokacyą z Woiewodztwa Sendomirskiego; trzeciego
Piotra

Piotra Podczaſzego Warſzawskiego, y Poborcę z Seymu 1564.
według *Konſtytucyi fol: 76.* ktorego z Laſockiey, Podkomo-
rzanki Łęczyckiey, ſynowie Woyciech, Mikołay y Staniſław, *Laſocka*
ten zoſtaiąc ná Dworze Ceſarskim, przez piękność niezwy-
czayną, ktora ſię na twarzy iego wydawała, ná wielki ſobie
zaſłużył reſpekt, u wielkiey godności Damy, lecz poſtrzegł-
ſzy w niey pałaiące z nieporządnym ku ſobie affektem ſerce
(co ſię w codziennych regalizmach, deklarowanych do ho-
norow promocyach, w miłych ná twarz iego ſpoyrzeniach,
znacznie wydawało) wzgardził wſzelkie honory y deklara-
cye, á beśpiecznieyſzego dlá zachowania ſwoiey niewinno-
ści ſzukaiąc mieyśca, w Rzymską udał ſię podroż, gdzie o-
brawſzy zakonne *in Societate* życie, ſtał ſię oſobliwſzym po-
bożności y pokory przykładem, w ktorym przez lat 10. prze-
ſtaiąc, w oſtatniey chorobie iego pokazał mu ſię S. Ignacy, z
świętym Staniſławem Koſtką, upewniaiąc go o bliskiey śmier-
ci, mowiący do niego te ſłowá. *Gaude fili, brevi venies ad So-
cietatem noſtram*, iakoż świątobliwy młodzian Teologii nie
dokończywſzy, umárł w Nieświerzu, dokąd był odeſłany dlá
poratowania zdrowia w roku 1597. *Nadaſi: Annô Dier: Me-
mor: 31. Julij P. Tłuczyński in Vita S. Stanislai Koſtka cap: 18.*
Tych śioſtra Helená Zakonnica u Wſzyſtkich Swiętych we
Lwowie. Czwarty ſyn Iana, Jozef Podkomorzy Czerski, kto-
rego z Maryanny Oleńskii ſyn ieden Adam Staroſta Liwski, *Oleńska*
według *Konſtytucyi 1634. fol: 13.* y corki dwie, Elżbieta, y
Tereſſa.

Trzeci ſyn Kolumny Oborskiego, Woiewody Mazowiec-
kiego, y Xiężniczki Lubomirskij, Szymon Staroſta War-
ſzawski, ten z Leſzczyńskich domu, zaslubił ſobie Reginę, *Leſzczyń-ska*
Podſtolankę Krakowską, z ktorey te ſię liczy potomſtwo:
Pierwſzy ſyn Seráfin z Obor y Zaleſia Oborski, ktorego
z Morskiey Burgrabianki Oſtrzeſzowskiey ſynowie, Ra- *Morská*
fał, Jozef y Antoni, corki Helena y Barbara. Drugi Hie-
ronim Dziedzic na Łocieſzycach, Hrabia Oborski, Cho-
rąży Czerski, á tego ſyn ieden Mikołay, ktorzy w roku
1525. podpiſali Dekret przeciwko Heretykom, iáko ieſt
u Łubińſk: in Vitis Episcop: Plocen: Trzeci ſyn Szymona Staro-
ſty Warſzawskiego z Leſzczyńskiey Ian, o ktorym wſpomi-
Kkkk
na Pa-

ná *Paprocki*, ze był mąż wielkiey ſławy y odwagi, z Poganami, częſte y ſzczęśliwe miewaiąc potyczki, zá co Krol Stefan y Rzecz-poſpolita w znacznych iego záſługach nadała mu Serſtenicę dobra, y na nich 1000. Czerwonych złotych zapiſała, co potym approbowałá *Konſtytucya* 1590. *fol*: 588. á tęn umarł *ſterilis*. Czwarty ſyn Szymona Olbrycht, Hrabia Oborski, tego lubo *Paprocki fol*: 673, do herbu Godziemba pociąga, iednak *Koiałowicz* powiada ze nie ſłuſznie, bo ſię Kolumną pieczętował, był Rotmiſtrzem u Stefana Krola, wiele y mężnie experymentował z nieprzyacioły, oſobliwie pod Kieſą, Połockiem, y Sokołem, zkąd więźniow znacznych Krolowi przywodził, pod Lenwartem także odważnie ſtawał. Poleru wielkiego człowiek, ktorego nabył ná Dworze Ceſarskim, y u roznych Krolow Chrześciańskich, á wſzędzię z dziwną męſtwa ſwego ſławą. Wpotyczce pod Guzowem trzymaiąc z Rokoſzanami, ták w czoło ſámo kopiią był phnięty, że żeleźce w głowie iego utkneło, iednak za rozkazem Krola Zygmunta III. (lubo przeciwko niemu woiował) gdy mu z czoła młotami żeleźce wybito uzdrowiony, żył potym dożyć długo, ták piſze *Koiałowicz*, y z niego P. *Nieśiecki tom*: 3. *fol*: 387. Zoſtało po nim potomſtwo, Woyciech wprzod Pleban Iwieniecki, potym Kanonik Gnieznińśki, Krzyſztof y Marcin Podſtoli Warſzawski, Poborca w Czerskim. *Conſtit*: 1590. *fol*: 603.

Olbrycht Oborski wielki Kawaler

Czwarty ſyn Kolumny Oborſkiego Woiewody Mazowieckiego, z Xiężniczki Lubomirſkiey, Prokop Podczaſzy Czerſki, tęn poſłuiąc ná Seym roku 1589. podpiſał tranſákcyą Będzińſką, miał zá ſobą Katarzynę Łośiownę, Kaſztelankę Wyſzogrodzką, ktora mu trzech powiła ſynow, pierwſzego Mikołaia, ten wſtąpiwſzy do Zakonu *Societatis JESU* roku 1602, maiąc wieku ſwoiego lat 26. rządził Kollegia, Gdańſkie, Lubelſkie, Lwowſkie, y Nowicyat Krakowſki, o ktorego życiu pobożnym y cudach, *Nieśiecki tom*: 3. *fol*: 387.

Łośiowná

Drugi ſyn Prokopa Oborſkiego, Podczaſzego Czerſkiego z Łośiowny, Tomaſz także ſobie ſtan Duchowny obrał, w ktorym Kanonikiem náprzod Krakowſkim, potym Biſkupem Laodyckim, y Suffraganem Krakowſkim zoſtał, o ktorego

świątobliwości y cudownym życiu, *u Nieśieckiego locô citatô, y Pruſzcza w Fortecy Duchowney fol*: 273. Swiadczy o pracach iego nagrobek w Katedrze Krakowskiey, że będąc Suffraganem, święcił ſto pięćdzieśiąt y ośm razy; poświęcił ná Kapłańſtwo dwa tyśiące, ſto oſmdzieśiąt y pięc ludzi, krom tych, ktorych ná Dyakony, Subdyakony, y Kleryki ordynował. Kościołow ſto czterdzieści y trzy; Ołtarzow ſiedm ſet y pięc; Portatelow tyśiąc, kielichow tyśiąc śiedmſet pięćdzieśiąt y śiedm. Biskupow ſześciu konſekrował. Umarł roku 1689, w lat zycia ſwoiego 75. drugie prymicye odprawił, po ktorych trzeciego roku z tym światem pożegnał ſię dnia 16. Kwietnia, ná Kapłańſtwie lat 55. ná Biskupſtwie 31. przeżywſzy. Drugi ſyn Janá Oborskiego dziedzica ná Lukowcu, Wawrzyniec Podſtoli Bielski wſpomniony *in Actis Curiæ Varſavien*: 1650. ten złączywſzy ſię dożywotnie z Zofią Łopacką, Kaſztelánką Zakrocimską, wdową po Marcinie Ciecisſzewskim, ſpłodził z nią corkę Tereſſę, ktora náprzod żyła z Uścińskim, á potym z Pawłem Sienickim, Kaſztelanem Czerskim *ſterilis*: oprocz nich było ſynow dwoch, Paweł, ktorego Oracya wydrukowana w Krakowie znayduie ſię pod tytułem *Victrix Sapientia* 1670. o S. Katarzynie, potym zoſtał Xiędzem, brat iego Iędrzey, á corka Janá, Anná.

Łopacka *Uściński* *Sienicki*

Piąty ſyn Kolumny ná Oborach Hrabiego Oborskiego, z Xiężniczki Lubomirskij, Gabryel Jan Oborski, Podkomorzy Litewski, ktorego z Cieciſzewskij corka Maryanna, dwa razy śluby małżeńskie ponawiała, raz z Woyciechem Łużeckim, drugi raz z Zbigniewem Oſolińskim. Synow tegoż Janá było trzech, pierwſzy Woycieh, ktorego ſynowie Ierzy y Szymon, corka zás iedna Tereſſa: drugi Franciſzek, ktorego ſynowie Adąm y Jozef, á corki trzy, Katarzyná, Helena y Anaſtazyá: trzeci ſyn Jáná Márcin, náprzod Káſztelan, á potym Woiewoda Podlaski, Staroſta Liwski y Gołąbski, mąż Oyczyznie w wielu funkcyach dobrze záſłużony; był álbowiem dwa razy Poſłem ná Seymy Koronne, zá kożdym rázem Marſzałkuiąc Izbie Poſelskiey, to ieſt, w roku 1666. y 1672. tyleż razy w Trybunale Koronnym, raz Deputatem, drugi raz Marſzałkiem roku 1693. raz ná Kommiſſyi Radomskiey,

Cieciſzewska *Łużecki* *Oſoliński*

skiey, Kommiſſarzem záś, to do traktatow z Moskwą o po-
koy, przez *Konſtytucyą* 1661. *fol:* 1. to do pretenſyi Kurfiſtrza
Brandeburſkiego, y Xiążęcia Kurlandzkiego, według *Kon-
ſtytucyi* 1678. *fol:* 12. & 43, gdzie też iego zaſługi, potomnym
czaſom ná zaſzczyt zápiſała; był tákże náznáczonym do dy-
ſtrybuty hiberny, według *Konſtytucyi* 1685. *fol:* 6. do uſpo-
koienia pogranicznych od Pruſs dyfferencyi 1690. *Conſtit:*
Rozrážewſka *fol:* 19. Z drugą żoną Ludowiką Rozrażewską, brał ślub ro-
ku 1685. *Załuſki w Mowach rożnych fol:* 49. Z pierwſzą Iza-
bellą Oſolińſką, Kaſztelanką Połaniecką, miáł corek trzy,
Rzewuſki Angelę Floryáná Rzewuskiego, Podskarbiego Nadwornego
Koron: máłżonkę; Annę y Helenę. Synow záś zoſtawił pią-
ciu; Janá, Jerzego, Antoniego, Zbigniewa, Staroſtę Gołąb-
Rzewuska skiego, ktory poiął Ludowikę Rzewuską, Stolnikownę Liw-
Cieſzkowska ſką, á z niey był ſyn Marcin, ktorego corka z Cieſzkowskiey
Godlewska urodzona, Krzyſztofa Godlewskiego, Staroſty Nurskiego
małżonka. Piąty ſyn Marciná Woiewody Podlaskiego, Karol
Kaſztelan Bracławski, Staroſta Liwski y Marſzałek Konfe-
Ligezowna deracyi roku 1704. tego z Maryanny Ligęzowny zoſtało po-
tomſtwo, pierwſzy Jędrzey, Podkomorzy Czerski, ktoremu
Czyżowska Zofia Czyżowska powiła ſyna Konſtantego Januſza, y co-
rek cztery: Elżbietę, Barbarę, Magdalenę y Kryſtynę, te záś
z kim były zkolligowane? wiadomości nie maſz. Drugi ſyn
Boguſzowna Karola, Stániſław Kanonik Krakowski y Warſzawski, trze-
ci Franciſzek Staroſta Liwski, tęn z Eufrozyną Boguſzowną
Wereſzcz: ſpłodził ſyná Karolá, y corek trzy, Brigittę Wereſzczakowi,
Strzelnic: Annę Strzelnickiemu, w małżeńſtwo oddane, y Eleonorę.
Czwarty ſyn Károla, Ján Kaſztelan Warſzawſki, wſpomnio-
Lanckorońska ny *w Konſtytucyi* 1670. *y* 1676. Żoná iego Lanckorońska,
Łowczánka Sędomierska, z ktorey potomſtwo, Konſtancya
Morſztyn Stániſławowi Morſztynowi, Woiewodzie Sędomirskiemu;
Kuczborski Elzbieta Jakubowi Kuczborskiemu záślubione, *Acta Ca-
ſtren: Czerſcen:* 1677. ſynow záś trzech: Staniſław, tęn ná
woynie poległ; Adam náprzod Stolnik 1666. potym Ka-
ſztelan Liwski 1670, podpiſáł Elekcyą Krola Michała. Lud-
wik wkrotce po bracie ſwoim, tákże Kaſztelan Liwski,
Konſtit

Konſtit: 1678. *fol:* 43. *y* 1696. ktorego z Kędzierzawſkiey, *Kędzierzawſka*
Kaſztelanki Smoleńſkiey, ci byli ſynowie: pierwſzy Marcin
Kaſztelan Czerski, wprzod Podkomorzy Liwſki, Staroſta
Sochaczewſki, był Posłem ná Seym 1659. ktorego wſpomi-
na *Konſtytucya 1667. fol:* 21. *y* 1670. *fol:* 26. drugi Jan Staro-
ſta Liwſki, ktory ieździł Posłem do Moſkwy od Władysła-
wa Krola, á maiąc w małżeńſtwie Zofią Baranowſką, zoſta- *Baranowſka*
wił z nią ſynow, Stefana Staroſtę Liwſkiego, y Staniſława Sta-
roſtę Sochaczewſkiego; trzeci Zygmunt Chorąży Czerſki
1632; czwarty Piotr, ktory przy Kościele Wiſkim wyſtawił
kaplicę, był Ekonomem Trockim, iák *Okolſki* piſze. *tom* 3 *fol:*
250; piąty Staniſław Podſtoli Czerſki, Miecznik Warſzawski,
tęn ożeniony z Teofilą Kośińſką, zoſtawił ſynow czterech, *Kośinſka*
y corkę iednę, ſąm umarł 1654. pochowany w Płocku, pier-
wſzy ſyn iego Kazimierz Stolnik Czerski, Drugi Jan Staro-
ſta Sochaczewski, Komiſſarz do granic 1683. *Conſtit: fol:* 11.
trzeci Leo Januſz, ktory miał za ſobą Reginę Kraſińską wdo- *Kraſinſka*
wę, po Iakubie Załuskim, Chorązym Rawskim, z ktorey ſyn *Załuſka*
Iozef; czwarty Stefan, miał za ſobą Mirską, z ktorey ſynow *Mirska*
dwoch, Staniſław, ktory z Zieleńską Kaſztelanką Płocką, ſpło- *Zieleńska*
dził ſyna Kaſpra: drugi ſyn Stefaná z Mirskiey, Andrzey Hre-
hory Staroſta Horbowski, Poſeł y mowcá záczny, w Senacie y
Rzeczypo: miał żonę Annę Grużewską Chorązankę Zmudzką, *Grużewska*
z Teodory Ogińskiey Kaſztelanowy Trockiey urodzoną kto- *Ogińska*
ra mu dwoch ſynow powiła Oborskich, Stefana będącego
w małżeńſtwie z Domosławską, á z niey corek dwie; y Rafa- *Domosławska*
ła zaślubionego z Moskiewiczowną, z Czadowskiey Krayczy- *Moskiewiczowna*
ny Mściſłáwskiey zrodzoną, z ktorey zoſtało ſię potomſtwo, *Czadowska*
Bernárd Stároſta Horbowski, Iozef y Franciſzek ſynowie, y
corek dwie, Katarzyna Báránowiczowi, Oboźnemu Grodziń- *Baranowicz*
skiemu, y Anná Horaimowi Koniuſzemu y Piſarzowi Grodz- *Horaim*
kiemu Wileńskiemu, w małżeńſtwo dane. Tych záś pradziad,
trzymaiąc pierwey dobra znaczne záſtawem w Woiewodztwie
Mińskim, á potym Dziad y Ociec pomienionego Bernarda O-
borskiego, Staroſty Horbowskiego, z bracią y śioſtrami iego
dopiero wſpomnionemi, dobra Ziemskie, dziedziczne wie-
cznemi czaſy pokupowali w tymże Woiewodztwie Mińskim,
LIII ná

180

názwane Pereżyny, Białorucze, Haiány, Bieśiady, Dalkiewicze, *cum attinentiis*, y Horki; á Kormuż y Borawiki w Woiewodztwie Nowogrodzkim, do tego trzymaiąc zaſtawą dobra Bereżynę, Pacow, Gęś, y Łożyce pod Mińskiem &c támże ośiedli, gdzie y teraz znayduią ſię, z Polski y Woiewodztwa Mazowieckiego przenioſſzy ſię.

CZOSNOWSCY *herbu Kolumna.* Ci ſą iednego rodu z Oborskiemi, y iedney dzielnice, ále niegdy po dobrach ſwoich dźiałem wźiętych, názwani Czoſnowskiemi, według wſpomnienia w dedukcyi Herbu wyrażonego, y iáko námienia o rodowitości z Obor Kolumnow, *Paprocki w Kleynotách fol. 496. cum ſeqventibus*, za życia ſwoiego z Obor piſzących ſię, á od dobr inſze názwiska maiących, iáko Leśniowskich z Obor od Leśniowa, Cieciſzewskich od Cieciſzewa, Pruſzkowskich od Pruſzkowá, ná co liſt przywodzi Jáná Xiążęciá Mázowieckiego, lubo iuż poźnieyſzym czáſem, w Roku 1456. dány, mowiąc: *Acz to był dom iedęn y dzielnice iedney*, świadcząc ſię Liſtem Xiążąt Mázowieckich Konrada, Kazimierza, Boleſławá y Iáná. Dáley wymieniaiąc nie ktorych tego rodu Kolumnow; w rożnych maiętnościach zoſtaiących, y od dobr ſwoich zowiących ſię, iáko Kożuchowskich z Warſzawskiego Powiatu, zwánych Zaboklickiemi, á piſzących ſię z Obor, wſpomina y Czoſnowskich, lubo ich Cioſnowskiemi zowie, (álbo przez omyłkę iedną literą w druku, álbo że ich ták ná tęn czas *impropriè* zwano) w Mazowſzu Dom rozrodzony, o czym też *Okolski tom: 1. fol: 121.* Iáko záś wiadomo, że od dawnych wiekow, przez Pruſow, Krzyżakow y Litwę, á potym Polakow y Szwedow, Akta tego Xięſtwá záginęły, o ktorych rewolucyách *Cromerus lib: 7. Annô 1227. 1286. 1325. 1337. 1364. &c:* oprocz niektorych Przywileiow w rożnych Domách znayduiących ſię, y Statutách Mazowieckich wydrukowanych; ták ieſt rzecz nie podobna, żeby z nich od ſtárożytności zebráć autentyczne procedencye. Atoli z podpiſow y tranſakcyi poźnieyſzych poznáć, że z Obor Czoſnowſcy, Walewſcy, Cieciſzewſcy, Bruleńſcy, Łáźniewſcy, Przeciſzewſcy y inni, tym herbem pieczętuią ſię dáwnością, y z Obor Kolumnami podpiſuią ſię.

Leśniowski. Cieciſzewski. Pruſzkowski. Zaboklicki. Czoſnowski. Walewski. Bruleński. Łáźniewski. Przeciſzewski.

Piſze

Piſze *Nieśiecki tom: 1. fol: 388.* nie zle o Czoſnowskich, tylko że im z *Okolſkim* herb Rocha przydaie, ták iáko y Oborskim *tom: 3. fol: 386.* y innym tego rodzaiu w rożnych mieyścách: á to zá powodem *Paprockiego o Kleynotách fol: 496.* ktory Kolumnow z Rochami pomieſzał, á potym z niego *Okolſki tom: 1. fol: 120. & tom. 2. fol: 618. y 619.* y dla tego powiada, że o Czoſnowskich obadwa nie piſáli, iż ich Cioſnowskiemi wyráźili, ále łátwo ſię domyślić było, że to przez error, bo ci obadwá Autorowie, bárdzo źle nie ktore Imioná Szlacheckie wydrukowáli, ktore tenże *Nieśiecki* w herbárzách ſwoich popráwił, á do tego, iż *tom: 1. fol: 320.* Cioſnowskich wyraził herbu Pomian, nie Kolumna, iák ich pod właſnym Kleynotem położył *Paprocki.* Daley piſze: Znáć iednák że z Oborskiemi iedney ſą dzielnice, bo ſię y po dziś dzięń Oborskiemi zowią, w Warſzawskiey ziemi kwitną.

Czoſnowſcy z Obor Kolumnowie, dawnością mieli Antenátow ſwoich, Klemenſá Kolumnę Biskupá Płockiego, ktorego wſpomina kátálog roku 1333. zá pánowaniá Kázimierza Wielkiego, Krolá Polskiego, ktory żyiąc ná Biskupſtwie lát 24. umar roku 1358. Ieſt tákże w Státucie Mázowieckim z Obor Kolumna, nie wyráżony názwiskim Czoſnowski, ktory był ná ten czas Warſzawskim Woiewodą, gdy Xięſtwo Mázowieckie miało Woiewodow, to Warſzawskich, to Czerskich, á w rzeczy ſamey Mázowieckich, o czym *Statut fol: 86. fol: 94. & fol: 98.* Iędrzey Kolumná Czoſnowski, był potym Woiewodą Ráwskim, Roku 1493. ktorego wſpomina *Nieśiecki tom: 1. fol: 388.* iák dochodzę z informácyi. Zyli po nich Kolumnowie Czoſnowſcy, ktorych wiedzieć mogę, Stániſław Podczaſzy Warſzawski, Sámuel, Alexander, Abraham, w roku 1648. Staniſław Podczaſzy Zakroczymski 1674. Iędrzey Czoſnowski, z Woiewodztwem Kuiawskim podpiſał Elekcyą Iáná III. Krolá Polskiego. Stániſław Kolumna z Obor Czoſnowski, Kaſztelan Warſzawski 1703. z Seymu Lubelskiego Kommiſſarz ná rozgraniczenie Woiewodztwá Mázowieckiego, od Xięſtwa Pruskiego. *Conſtit: fol: 22.* poiął *primô votô* Annę Szczawińską, Woiewodziankę Kuiáwską. *2dô votô* Łuſzczewską, miał ſynow Iozefa Podczaſzego War-

Czoſnowſki Biskup Płocki. Woiewoda Mazowiecki. Woiewoda Ráwski. Kaſztelan Warſzawski. Szczawińska. Łuſzczewska.

 ſzawskie-

ſzawskiego, y Auguſtyna. Franciſzek Skarbnik Podlaski, miał Stániſławá. Iędrzey Skarbnik Warſzawski bezpotomny, tákże Stániſław Podſędek Warſzawski bezdźietny. Ián Cześnik Wárſzawski z ſukceſſorámi. Piotr Czoſnowski żył w małżeń-

Ruſſocka ſtwie z Elzbietą Ruſſocką. Antoni Kolumna z Obor Czoſnowski, Staroſta Ułanowski, Kaſztelan Wyſzogrodzki, w Woiewodztwie Podolskim, ſynowie iego, Iozef Sraroſtá Ułanowski, Kázimirz Paulin, Ian naymłodſzy, Generał Adjutant Hetmáński, Ignacy ſzrzedni Staroſta Sálnicki, Szambelan Iego Krolewskiey Mości: Corki záś dwie, Ioanná Karmelitanka, y Felicyanná Iána Czarneckiego, Káſztelana Wiskiego, Staroſty Karálickiego máłżonka. Czárnecki

KORWIN, ALBO SLEPOWRON HERB.

EPIGRAMMA.

Ut Lechicis Aquilis Corvus ſe miſceat iſte,
Annulus ora tenet, qvo ſibi ſponſet eas.
Sæpius ut felix paſcatur Corpore Chriſti,
Inſidet auratam Calce nitente Crucem. Rom-

Romanas quondam conatus fingere voces,
Cum gemmis aurum loquitur in Patria.

ABRYS HERBOWNY.

Opiſánie Herbu

JEſt Podkowa końſka, ocelami tylnemi na doł obrocona, ná ktorey Krzyż złoty, á ná nim ſtoi Kruk czarny, z nágotowanemi do lotu ſkrzydłami, w prawą tarczy głową obrocony, y w pyſku Pierśćień złoty z kleynotem trzymaiący, w fioletowym czy błękitnym, iák inśi wyrażáią, polu: ná koronie tákiz ſąm kruk drugi: ták go opiſuią, *Páprocki in Nido fol: 1039. & de Stemmat: fol: 312. Bielſki fol: 172. Okolſki tom: 3. fol: 121.*

POCZĄTKI KORWINA y SLEPOWRONA.

Początki Korwin: w Rzymskim Páńſtwie

Korwin, to ieſt kruk ſąm czarny, złoty pierścień z dyámentem w pyſku trzymaiący, pochodźi od Korwinow Rzymſkich, ktorzy w wielu Páńſtwách ſławę imienia ſwoiego rozgłośili. Piſze bowiem *Livius lib: 7. deca: 1.* Iz zá czaſow Tyberyuſza Ceſarza, y Hetmana iego Kamilla, ziáchawſzy ſię woyſka Rzymſkie z Francuzkiemi do batalij, ieden z nich mężny y śilny Rycerz, wyzywáł ná poiedynek, ktoby ochotny był z Rzymſkiey kawaleryi. Gdy tedy Waleryuſz Meſſala Rotmiſtrz Rzymſkiego Woyſka wyiachał ná harc, kruk nie wiedzieć z kąd przylećiawſzy, uśiadł ná ſzyſzaku iego, ktory w potyczcze ſkrzydłami, ſponámi y pyſkiem, ták dalece nácierał ná herſzta Francuzkiego, iż z mieſzawſzy go, łatwo pokonał Waleryuſz. Tęn będąc potym ſześć razy w Senácie Rzymſkim Prezydentem, zá herb ſobie Kruka pomienionego przybrał, y ná pieniądzach bić go kazał, od ktorego potomſtwo iego Korwinami názywali ſię. *Okolſki* piſze *tom: 1. fol:* 459. Iż tęnże Waleryan Meſſala, zá pomieńionego Tyberyuſza Ceſarza, Alpinow, to ieſt ludźi o koło Tatrow mieſzkaiących, y Pannonow, to ieſt Węgrow, zwyćiężywſzy, Waleryą od imienia ſwoiego założył, ktora ſię teraz Walachia zowie. Jákoż y w Epidaurze Xięſtwa Rakuſkiego, á dawney Dálmácyi mieśćie, ná ſtatuách y po ſtarych murach, wiele herbownych monumentow iego znayduie ſię. Początki tegoż herbu w Węgrzech

Mmmm Pocza-

Początki tegoż herbu w Polſzcze

Początek herbu tego w Kroleſtwie Polſkim, wielu Hiſtorykow náſzych z Węgier bydź rozumie, dawniey przed Jánem Korwinem Hunniadeſem, Woiewodą Siedmiogrodzkim, iáko z Przywilelu dawnego poznáć, od Konráda Xiążęcia Mázowieckiego, Wartyſławowi Slepowronowi, Márſzałkowi Nadwornemu roku 1224. Dwoch álbowiem bráci ſtarożytney Korwinow Rzymſkich familij, z Węgier do Polſki przyiachawſzy, ieden z nich herb rodowity Kruka ná pniu ściętym ſtoiącego záchował, drugi Wawrzęta ożeniwſzy ſię z dziedziczką ná Slepowronach, herbu Pobog, herb ſwoy do iey záſzczytu przyłączył, ták iáko ieſt w Slepowronie wyrażony. O czym *Okolſki loco cita: & tom: 3. fol: 122.*

HONORYUSZOWIE PRZEDNIEYSI W CUDZYCH NARODACH.

Rzymſcy Ceſarzowie

Waleryanow Korwinow, wielka byłá familia w Rzymskim Páńſtwie, iáko to Waleryáná, y bráta iego Galiana Imperatorow, y Krolow Węgerſkich, do roku 268. *Fax Chronologi: fol:* 163. & 214. Potym Waleryan Aureliuſz, ták w Rzymie, iako y w Węgrách, panował do roku 276. ktorego dalſze potomſtwo, nie zwało ſię iuż Korwinami od kruka, ále od imienia Matki ſwoiey Aurelij Aureliuſzami. O czym *Sentjuvani Synopſis 6. appendi: 2. in Cathalo: Impera: Romano: fol:* 242.

Hunniades

Z teyże familij, poznieyſzych czaſow żył Ján Hunniades, Woiewoda Siedmiogrodzki, po tym Gubernator Władyſława, Krolewicza Węgierſkiego, y całego dziedzictwa iego, wielki zwycięzſca Turkow pod Belgradem roku 1442. także w Tracyi y Macedonij z Kárábáiem Azyi Regnantem, z wielką iego klęſką, roku 1443. W Karyntyi y Styryi roku 1447. dla odzyſkania dziedzictwa Węgierskiego Władyſławowi, potym znowu z Amoratem Imperatorem Tureckim 1448 y z Machometem, tákże Tureckim Imperatorem, pod Belgradem, gdzie y Błogoſławiony Kapiſtran Minoryta był z Chorągwią ſwoią pod Kommendą iego 1456. iako też y w wielu inſzych mieyścach wielkie batalie odprawuiący.

Matyaſz Korwin Krol Węgierski y Czeski

Mátyaſz ſyn Hunniadaſa, był obrany Krolem Węgierskim po Władyſławie roku 1458. ktorego woyny y wiktorye, iáko inśi

Hiſtorycy, ták Sentjuvani wyraża w ſwoiey Hronologij z wielką nie raz rewolucyą Imperium Rzymskiego y Tureckiego. Tęnże był obrany Krolem Czeskim roku 1470.

Zona S. Stefana Krola Węgierskiego

Piſze Dubrawski *lib:* 11. *fol:* 96. iż wielce pobożna S. Stefana Krolá Węgierskiego Zona, tymże herbem Korwinow pieczętowała ſię, przez co poznáć, iák ten Dom z dawna był zacny, nie tylko w cudzych Narodách, lecz y tu w Polſzcze, iák ſię pokazuie z naſtępuiących.

PRZEDNIEYSI HONORYUSZOWIEWIE TEGO HERBU W POLSZCZE.

Franciſzek Kráśiński, herbu Slepowron, będąc Biskupem Krakowskim, umarł 1577. *Biskup Krakowski*

Staniſław Sarnowski, herbu tegoż, będąc Biskupem Kuiawskim, umarł 1680. Tęnże ſąm był pierwey Biskupem Przemyślkim. *Duryewſki.* *Biskup Kuiawski*

Boguſław Gośiewski, herbu Korwin, Biskup Smoleński *Biskup Smoleński*

Alexander Gośiewski, tegoż herbu, będąc Woiewodą Smoleńskim, umarł 1661. *Potocki in Centuria fol:* 24. *Woiewoda Smoleński*

Stániſław Kráśiński, Ján Kaźimierz tegoż Imienia, y Ján Bonawentura, pomarli Płockiemi Woiewodami, o ktorych *Okolſki. y Załuſki.* *Woiewodowie Płoccy*

Woyciech Kraſiński, będąc Woiewodą Mazowieckim, umarł z tymże honorem, o ktorym Konſtytucye, á Ján Bonawentura poſtąpił ná Płockie 1692. *Załuſki tom:* 1. *Woiewodowie Mazowieccy*

Stániſław Mikołay Koſákowski, herbu Slepowron, będąc Kaſztelanem Kiiowskim umarł 1706. *Załuſki tom:* 3. *Kaſztelan Kiiowſki*

Jędrzey Gąśiorowski, tegoż herbu, będąc Kaſztelanem Jnowrocławskim umarł 1725. *Woiewoda Inowrocławski*

Mikołay Olſzański, herbu Slepowron, będąc Kaſztelanem Wołyńskim umarł 1731. *Kaſztelan Wołyński*

Nowośielski tegoż záſzczytu, Kaſztęlan Nowogrodzki umarł 1725. *Kaſztelan Nowogrodzki*

Jan Kazimierz Kraſiński, będąc Kaſztelanem Płockim, poſtąpił ná Woiewodztwo Płockiego 1648, á Gabryel roku 1673. y Stániſław Kraſińſcy, pomarli Płockiemi Kaſztelanami. *Kaſztelan Płocki*

Kaſztelan Czerski

Chryzold Kraśiński, tegoz herbu, był Kaſztelanem Czerskim około roku 1320. ále tylko piſáł ſię *de Craſne*.

Kaſztelan Podlaski

Stániſław Kraſiński, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Płockie 1595. był pierwey Kaſztelanem Podlaskim. Tymże Káſztelanem był Iakub Kraſſowski, herbu Slepowron 1661. ktorego wſpomina Konſtytucya *fol*: 11. & 27. Dominik Koſákowski w tymże był honorze, ktory umarł 1730. y Wiktoryn Kuczyński 1738.

Kaſztelan Mściſławski

Jan Kamiński, herbu Slepowron, umarł Kaſztelanem Mściſławskim 1644. á Jan Koſákowski żył w tymże honorze 1649.

Podkanclerzy Koron:

Franciſzek Kraśiński, Proboſzcz Płocki, będąc Podkanclerzem Koronnym, złożył pieczęć 1572. *Paprocki fol*: 524.

Podskarbi W. Koron:

Ian Kaźimierz Kraſiński, będąc Podskarbim W. Koron: umarł 1668. *Geneal*: *Kraſin*:

Podskarbi Wiel: W. X. Lite:

Wincenty Gąśiewski, herbu Korwin, Podskarbi Wielki W. X. Litewſk: oraz y Hetmąn Polny, zabity 1662. *Załuski tom*: 2. *fol*: 656. & *Duryew*: *fol*: 88.

Marſzałkowie Izby Poſelskiey

Alexánder Gąśiewski, Referendarz Lite: był Marſzałkiem Izby Poſelskiey 1615, y Wincenty tegoż Imienia y herbu Korwin, Stolnyk Litew: był Marſzałkiem tymże w Warſzawie roku 1651. o ktorych *Braun in Comment: Iur. Reg*: &c.

Marſzałkowie Trybu: Koron.

Franciſzek Kraſiński, Kaſztelan Ciechanowski, był Marſzałkiem Trzybunału Koronnego 1601. Wálenty Kuczyński Podſędek Drochicki, był Vice Marſzałkiem 1688. Ian Olſzański, Chorąży Owrucki, był Marſzałkiem roku 1728.

HERBOWNI KORWINOWIE y SLEPOWRONITOWIE.

Herbownych Korwinow wyraża *Okolſki tom*. 1. *fol*. 463. temi nazwiskami, Kochowſcy w Sendomirskim, Maleczenſcy, czy Małaczewſcy támże, Páwłowſcy w Lubelskim, Iagodyńſcy, czy Iachodyńſcy w Ruśi, Młodniccy w Ráwskim, Bieńkowſcy w Ciechanowskiey Ziemi, Sarniccy w Płockiey, *P. Niſiecki tom*. 2. *fol*, 620. tych Korwinow przydaie, Ginwilow, Liſowskich, Mietelskich, Piotrowskich, Sakowiczow, Sołkowskich y Zarnowieckich.

SLEPO-

SLEPOWRONITOWIE, *według tegoż Okolſkiego tom*: 3. *à fol*: 123. *ad fol*: 128. znayduią śię ci.

Bagieńſcy z Wąſoſza.
Ciecierſcy z Cierſka, inſi piſani z Cieciorki w Ciechanowſkiey Ziemi.
Drożeńſcy, álbo Drodźieńſcy czy Droźieńſcy, z Drodźina.
Gorſcy w Łukowſkim.
Grochowarſcy w Płockim.
Gutowſcy *in Wiſenſi*.
Harbowſcy z Drogickiego.
Iaſtrzębſcy w Łomżyńſkim y Łukowskim.
Idźikowſcy w Ciechanowſkim.
Ioſiewſcy w Łomżyńſkim.
Kownaccy w Sochaczowſk:
Kraśińſcy z Kraſnego w rożnych Woiewodztwach.
Karpiowie w Sieradzkim.
Łanieccy w Zakrocimſkim y Ciechanowſkim.
Milewſcy w Łomżyńſkiey Ziemi.
Miłkowſcy w Podlaśiu.
Miroſzewſcy w Kuiawach.
Młodźieiowſcy w Sieradzkim.
Mni-
Mnichowſcy, o ktorych *Bielſki ſub An*: 1597. & *fol*: 394.
Náśierowſcy w Ciechanowskiey Ziemi.
Olſzewſcy w Bełskim Woiewodztwie.
Pieniccy w Zakrocimskim, y Ciechanowskiey Ziemi.
Pniewſcy z Pniewnika &c.
Piotrowſcy w Przemyslkim.
Rembowſcy w Ciechanowſk:
Románſcy nie piſzę kędy.
Romoccy w Ciechanowskim.
Sarnowſcy w Płockim.
Sarniccy w Chełmſkim.
Szczuccy z Szczuk.
Slepowrońſcy w Sochaczow:
Siromſcy w Płockim.
Simborſcy tamże w Płoc:
Spadowſcy w Sochaczow:
Swiderſcy w Ziemi Wiskiey.
Szczeplewſcy w Bełzskim.
Trzcińſcy w Łukowskim.
Wężowie z Powiatu Drochickiego, ná Podláſiu.
Wroblewſcy w Mazowſzu w Ziemi Bielskiey, Ciechanowskiey, Łęczyckiey &c.

Oprocz wyrażonych Imion, te znayduią ſię *u Nieſieckiego tom*: 4. *fol*: 127. tymże Herbem pieczętuiących ſię.

Bratkowski	Gąśiorowski	Goczanowski	Grodecki
Buyno	Gawkowski	Golimunt	Iarużelski
Frąckiewicz	Gliński	Goſiewski	Iurżyc

Goli Gocza- Nnnn Gro- Iuskie

Iuskiewicz	Kuleſza	Piſarzewski	Rzączyński
Kamięński	Łaściſzewski	Pomianowski	Sawicki
Komecki	Liſowski	Popławski	Suchodolski
Koſakowski	Łupiński	Przeſtrzelski	Szymborski
Kraſowski	Malinowski	Puchalski	Topczewski
Krokowski	Materna	Pułaski	Truskolaski
Krukowski	Mikucki	Raczyński	Wierzbicki
Kuczewski	Nowośielski	Romański	Wilkowski
Kudelski	Oſtrowski	Rożyniec	Wyrzykowski
Ku-	Pi-	Rzą-	

Przecięż nie wſzyſcy tu położeni, iednakowo tego herbu zazywaia, *mowi Nieśiecki*

PROCEDENCYA

PRZYDOMKU

SEBRĄNKOW, herbu Korwin, álbo Slepowron, ná Wielkich Przyłuskach, w Powiecie Bielskim, Woiewodztwie y Ziemi Rawskiey,

PRZYŁUSKICH.

Korwinowie w Rzymskim Państwie

POnieważ tá familia ma początki ſwoie od Korwinow, y ciągnie ſię przez Slepowronitow, záczem godna rzecz wiedzieć, co napiſał o nich *Okolſki tom: 1. fol: 462.* mowiąc. *Corvini in Romana. Republica, ſicut & imagines in nummis illorum antiquis teſtimonia præbuerunt, ſumma dignitate viri, his gentilitijs uſi fuerunt. Valerius Meſſala Corvinus, Tiberio Cæſare, Alpinos Pannoniosq; populos ſuperavit, Dalmantiæ montes aſperos pervios fecit, ultra Danubium, ex nomine ſuo Provinciam Valeriam ſtabilivit, collegit. Quapropter, alij cognomen à Valerio Corvino deſumptum clarè ſcripſerunt. In Epidauro, Dalmatiæ maritima urbe, quam Raguſcam Itali vocavêre, hujus nobilitatis inſigne, in veteribus ſtatuis, & ædificijs apparet. S. Stephani Regis Ungarorum pientiſſima conſors, his armis utebatur. Dubra: lib: 11. fol: 96. In Pannonia, his armis multis centenariis ab hinc utitur Illuſtris familia. Patet inde, quod Gentilicia Slepovron, quæ ſuam originem habent ex Corvinis, in Regno*

Walerian Meſſala tryumfator

Zona S. Stefana Krola Węgierſk:

gno Poloniæ antiquam ferant notitiam. Conradus enim Mazoviæ Dux, Dominus & hæres Plocen: Raven: &c. qui militi & præfecto Curiæ ſuæ Vartislao ius Teutonicum, & alias immunitates Varſaviæ, annô 1224. conceſſit, veritatem confirmat. Et Baſsko Hiſtoricus, Cuſtos Poznań: Wawrzętam *Ducem Conradi, à Clemente Palat: Cracov: devictum 1224. refert. Si igitur arma hæc ex Pannonia antiqviſſimis diebus in Regnum Poloniæ illata ſunt, quam antiqtitatem in Pannonia habebunt Arma Corvinorum? Ioan: Hunniades, Gubernator & Dux militiæ Ungarorum, genitor Regis Matthiæ Ungarorum his armis utebatur, & ita utebatur, quod ſangvine Turcico & hoſtili luna clariores effeciſſet. Ex his duo in Regnum Poloniæ Corvini venerunt, & unus retinuit arma gentilicia, alter generoſæ familiæ de armis Pobog, dum virginem in coniugem accepit, armis Pobog addidit arma Corvinorum, quæ poſtmodum à ſucceſſoribus, corrupto vero idiomate,* Slepowron *nuncupata fuerunt.*

Wawrzęta Hetman

Hunniades

Maciaſz Krol Węgierſki

Korwinow familia w Polszcze

Tenże *Okolſki tom: 3. fol:* 123. tak o nich powiada. *Corvinus, qui primùm coniunxit arma Corvin, cum armis Pobog. Hic ex Pannonijs ante tempora Hunniadæ, & Matthiæ Imperatoris centena in Regnum Poloniæ venit, ſicut ex literis Slepovroniorum à* Slepowrony *apparet. Vartislaus de* Slepowrony, *huic Conradus Dux Maſoviæ, Dominus & hæres Plocenſis, Cernen: & Raven: ius Teutonicum & alias immunitates contulit hoc privilegio: Nos Conradus &c. Conſideratis & inſpectis pronis ac fidelibus ſervitijs nobis per ſtrenuum militem noſtrum Vartislaum, Curiæ Noſtræ Præfectum fideliter exhibitis ac impenſis, et in poſterum Chriſto Duce Nobis et ſucceſſoribus Noſtris, una cum ipſius poſteris eo celeriùs impendendis, præmiſſorum meritorum ob reſpectum, villas ipſius, ſive hæreditates* Slepowrony, Strachowa, Brodzino, Wola, *vulgariter nuncupatas, in Diſtrictu Ciechanovienſi ſitas, de iure Polonico, in ius Teutonicum transferimus, &c. Dat: Varſaviæ, Annô 1224.*

Dawność pierwſzego Korwina w Polszcze

Przywiley tego Domu

Wawrzęta de Slepowrony, *de hoc Baſko Cuſtos Poznań: dum cladem ad Suchodoł refert 1224. Ibi* Wawrzeta *Slepowronius cum nonnullis Maſovitis, et cum ipſo Duce Conrado in ſylvis ſe abſcondit, poſtea in Mojoviam non multi reverſi ſunt. Anno vero ſequenti Conradus poſt cladem Litvanis, Pruthenis, Iacvingis,*

Wawrzętá Genearcha

185

gis, *contra Boleslaum Pudicum præfecit eundem Wawrzetam Slepowronium.* Wielu po tym Slepowronitow od Wawrzęty pochodzących, dla zaſług woyskowych tákichże ponabywali przywileiow, iáko Kraſinſcy, herbu Slepowron, od Iána Xiążęcia Mazowieckiego roku 1427. *u Okolſkiego tom. 3. fol.* 123. Przyłuſcy tegoż herbu, od Semowita Xiążęcia Mazowieckiego y Ruskiego, Dziedzica Ziemi Rawskiey, Sochaczewskiey, Goſtyńskiey, Wiſzogrodzkiey y Zydaczowskiey, Roku 1437. dane w Rawie, y tamże w Ziemſtwie *ad Acta* oblatowane, to ieſt pierwſzy Przywiley Roku 1513. *ipſo die Circumciſio: Chriſti Domini.* Drugi Roku 1514. *fer: 2. poſt Domini: Reminiſce:* W pierwſzym to zamyka ſię. Significamus tenore præſentium, quibus expedit univerſis, tam præſentibus, quàm futuris præſentium notitiam habituris. Quoniam conſideratis fidelibus ſervitiis, quæ nobis Nobiles Sulislaus, Petrus, Ioannes, Laurentius, Thomas, Albertus, Joannes, Nicolaus, Laurentius, Petrus, Florianus, Gregorius, Nicolaus, Paulus, & Swiatoslaus Sebrankowie, de Przyłuski hæredes, Nobis ſincere dilecti, conſtanter atq; fideliter admodum impenderunt, & in poſterum Divina ſuffragante gratiâ, cum omni ipſorum poſteritate ſunt impenſuri; quorum intuitu volentes ipſis, ac ipſorum cunctis, & omni eorum poſteritati, tanquam bene meritis Noſtris, ex noſtræ liberalitatis munificentia, gratiam & favorem ſperantes, ut cæteri exemplo ipſorum ad noſtri ſervitia, & Noſtrorum Succeſſorum ferventius, atq; fidelius convolarent, ipſorum portiones hæreditarias totales, quas habent in Przyłuski Diſtrictus Terræ Ravenſis, prout in latum atq; longum diſtinctæ extenduntur, de jure Polonico in jus Theutonicum, quod Culmenſe dicitur, in omnibus ejus diſpoſitionibus, conditionibus, clauſulis, articulis, & punctis opportunis, transferimus præſentibus & in perpetuum tranſmittimus, in eisdem portionibus & earum pertinentijs, omnia jura Polonicalia eorumq; obſervationes, modos, ritus & conſvetudines, quæ prædicto juri Theutonico Culmenſi ſæpe ſolent contraire, omnimode & in perpetuum removentes & annihilantes. Eximimus inſuper, & perpetuè liberamus præfatos Nobi-

Kraśińſcy. Przyłuſcy. Przywilij pierwſzy Przyłuſki. Sebrankowie na Przyłuſkach.

Nobiles & ipſorum legitimos ſucceſſores, à pœna non paritionis, alias *nieſtánie* dicta, à pœna ſex marcarum, qui ipſam ſolvere non debebunt, dempta parte noſtra, quam nobis & noſtris ſucceſſoribus perpetuè ſolvere tenebuntur. Eximentes & perpetue liberantes Nobiles ſupra dictos & eorum ſucceſſores, ab impetitione literarum quarumlibet, ab aliis ſervitiis quibuscunq;. Liberamus inſuper & eximimus perpetue prædictos Nobiles & eorum ſucceſſores ab omnibus Palatinorum, Caſtellanorum, Capitaneorum, Iudicum, Dignitariorum, & Officialium noſtrorum Judicijs, qui per ipſorum decreta non judicentur nec citentur, citatiq; non compareant, pœna ipſos omnimoda nulla ſequente, niſi coram noſtro Judice Terreſtri generali, & hoc dum per terminum annulo noſtro ſeu ſigillo, in abſentia verò Noſtri, de ſcientia Capitanei noſtri ſiqvidem evocati fuerint, cuilibet adverſariorum ſuorum adſtabunt reſponſuri. Damus etiam ac perpetuo attribuimus præfatis Nobilibus & eorum ſucceſſoribus omnes feras minores, videlicet vulpes & lepores intra metas eorum captandi atq; venandi canibus & retibus, omnimodam facultatem. Præfati Nobiles & ipſorum legitimi ſucceſſores ad quamlibet expeditionem generalem, dum cæteri Terrigenæ ſe moverint, nobis & noſtris Succeſſoribus duobus Huſſarijs in equis valentibus, loricis & galeis perpetue ſervire tenebuntur; verum tamen dum Nos aut noſtros ſucceſſores, ad expeditionem hujusmodi proprio ſumptu expediri contigerit, tum unus quisq; præfatorum Nobilium de ſua portione in corpore proprio aut æquivalenti ſervire tenebitur perpetue quatenus fuerit opportunum. In cujus rei teſtimonium ſigillum Majeſtatis Noſtræ præſens eſt appenſum. Datum Ravæ die Dominico Nativitatis Mariæ Annô Dñi 1437.

W drugim Przywileiu to znaijduie ſię. Significamus tenore præſentium, quibus expedit, univerſis tàm præſentibus, quam futuris, horum notitiam habituris. Quoniam conſideratis atq; omnino inſpectis genoroſe fidelibus ſervitijs, quæ Nobis Nobiles Mathias & Iaroſſius olim Przybkowicz de Sucha fratres, necnon Andreas, Martinus, Nicolaus, Ven- Przywilij drugi Przyłuſkich.

Oooo ceslaus

ceslaus, & Iaroſſius, de Przyłuſki hæredes, nobis ſincere dilecti, conſtantia atq; fidelia admodum exhibuerunt, & in poſterum Divina ſuffragante gratiâ, aucto fidelitatis eorum ſtudio, una cum omni eorum poſteritate meditantur exhibere. Quorum intuitu, ipſis & ipſorum ſingulis ac omni eorum poſteritati, tanquam bene meritis noſtris, eximiæ libertatas munificentiam, gratiam, & favorem offerre ſpecialem, ut cæteri exemplo ipſorum ad noſtra ſervitia ferventius & fidelius ſe reddant proniores, ipſorum portiones hæreditarias totales, quas habent in Przyłuſki & Sucha, Diſtrictûs Ravenſis, prout in longum & latum diſtenctæ continentur, de jure Polono, in jus Theutonicum, quod Culmenſe dicitur, in omnibus ejus punctis, clauſulis, articulis, conditionibus, & perfectionibus opportunis transferimus præſentibus, & in perpetuum tranſmutamus in iisdem portionibus & earum pertinentijs, amplius omnia jura Polonica & eorum obſervationes, modos, & conſvetudines, quæ præfato juri Theutonico Culmenſi ſæpe ſolent contraire, omnimodè atq; perpetué removendo. Eximimus inſuper & perpetuo liberamus præfatos Mathiam, Iaroſſiumq; olim Przybkowicz de Sucha, Andream, Martinum, Nicolaum, Venceslaum, & Iaroſſium do Przyłuſki hæredes, & ipſorum ſucceſſores, à pæna non paritionis, alias *nie ſtânie* dicta & à pæna ſex marcarum, qui ipſam ſolvere non debebunt, dempta duntaxat parte noſtra, quam nobis & noſtris Succeſſoribus legitimis ſolvere tenebuntur, eximentes eos & eorum ſucceſſores à portatione literarum ac alijs ſervitijs, & perpetuo liberantes eximimus: inſuper præfatos nobiles & eorum legitimos ſucceſſores, ab omnibus noſtris Palatinatorum, Caſtellanorum, Capitaneorum, Dignitariorum, & Officialium Iudiciis, ut per eos de cætero non judicentur, nec citentur, citatiq; non compareant, pæna eos omnimodè nulla ſequente, niſi coram noſtro Judice Terreſtri generali, & hoc dum annullo ſive ſigillo noſtro, in abſentia vero noſtri, de Terra Capitanei noſtri ſigillo fuerint evocati jure terreſtri, nullis ſuorum adverſariorum reſpondebunt, cujus ratione præfati Mathias, Iaroſſius de Sucha, Andreas, Martinus, Nicolaus, Venceslaus, & Iaroſſius de

de Przyłuſki, & eorum ſucceſſores, ad quamlibet expeditionem generalem, dum cæteri Terrigenæ ſe moverint, nobis & noſtris ſucceſſoribus uno ſagittario, in equo bono atq; valente, in lorica bona & haſta, ſervire tenebuntur. Damus quoq; & attribuimus præfatis Nobilibus & eorum ſucceſſoribus legitimis, feras minores, videlicet vulpes & lepores retibus acquirere, nullo impedimento intra præfatas eorum portiones ab invicem. In cujus rei teſtimonium, ſigillum noſtræ Majeſtatis literis præſentibus eſt appenſum. Datum Ravæ Sabbatho proximo ante Simonis & Iudæ Apoſtolorum, Anno Incarnationis Domini, Milleſimô Quadringenteſimô Trigeſimô Septimô.

Procedencya Sebrąnkow Przyłuſkich.

Z kąd kładę tu dalſzą procedencyą od anteceſſorow Jozefa Przyłuſkiego, Woyſkiego Warſzaſkiego, ktorego Pradziad był Ian Sebrąnek, dziedzic ná wielkich Przyłuſkach w Woiewodztwie y Ziemi Rawſkiey, Powiecie Bielſkim, iáko ſię pokazuie z rożnych tranſákcyi w Aktách Grodzkich y Ziemſkich w Rawie poczynionych, gdzie lubo wielu znayduie ſię tego imienia Przyłuſkich, ále z inſzemi przydomkami. Syn Iáná Andrzey, Pradziad Jozefa pomienionego, ożenił ſię z Zochowſką, herbu Brodzić, znayduiącego ſię Domu w Ziemi Ciechanowſkiey, z ktorych ieden był Staroſtą Piotrkowſkim, za Krola Zygmunta Auguſta, Mikołay był Sędzią Ciechanowſkim, o czym *Okolſki tom: 2. fol:* 192. Franciſzek Zochowſki, był Podkomorzym Ciechanowskim y Poſſem na Seym roku 1620. à z tamtąd Deputatem na Trybunał Radomski, *Conſtit: fol:* 20. Adryan z Kraſſowa Zochowski, był Kaſztelanem Wiskim 1674. tákże Mikołay Miecznikiem Ciechanowskim. Andrzey Przyłuski z pomienioną Zochowską miał Synow dwoch, Marcina Podwoiewodzego Goſtyńskiego, y Fryderyka Prowincyała *Ordinis S. Auguſtini.* Marcin pomieniony, Dźiad wyrażonego Jozefa Woyskiego Warſzawskiego, z Zuzanną Sucharzewską, zpłodźił Franciſzka Przyłuskiego, Burgrabiego Warſzawskiego, iednego tylko ſyna, ktory ſię ożenił z Jadwigą Myſzczyńską, herbu Roch, rozrodzoney familij w Ziemi Warſzawskiey, z ktorych potomſtwo Jozef, Matyaſz, Eleonora urodzonego

Zuchowſką · *Acta Caſtren: Varſavien:* · *Sucharzewski* · *Myſzczyńska*

Rogowski Jakuba Rogowskiego żona, z potomſtwem ſwoim, Kaźimierz
Proboſzcz Trebski, y Staniſław Porucznik Regimentu Kon-
Odachow- nego J. K. Mci y Rzeczy-poſpolitey, ktory z Odachowską,
ska herbu Grzymała, z Rawskiego Woiewodztwa, w Powiecie
Goſtyńskim má potomſtwo. Jozef Woyski Ziemi Warſzaw-
Oſſoliński skiey wźiął w dożywotnią przyiaźń Apolonią, z Oſſolińskich
Rzewusk Rzewuską, herbu Krzywda, ktorey procedencya pod ſwo-
im zaſzczytem, niżey wyrazona, z nich potomſtwo, Michał
Adąm *binominis*, Jan Kanty *binominis*, Franciſzek Salázyuſz,
Felix, Antoni, Deſideryuſz, Ludwik, Staniſław, y corka Mar-
Swięcicki cyanna. Maciey brat Jozefa, ożeniony *de Swięcickie* z Zukow-
Łukowska ską, herbu Dąbrowa, w Sędomierskim y Mazowickim Wo-
iewodztwie znayduiących ſię, ſpłodził Franciſzka, Michała,
y Janá Nepomucena trzech ſynow, y corek trzy, Juliannę,
Bogumiłę, y Katarzynę.

Linia Stryieczney procedencyi, Sebrąnkow Przyłuskich,
táká znayduie ſię. Paweł Przyłuski, herbu Slepowron, dzie-
dzic dobr Studzianek, Babina, Podhorki, w ziemi Halickiey
leżących, ſpłodźił Grzegorza, Skarbnika Czerwonogrodz-
Poniatow kiego, ktory wziął w małżeńſtwo Petronelę Poniatowską, nie
ska więm ktorego herbu, y z nią ſpłodził ſynow trzech, Marcina
Kalinow- Łowczego Zydaczowskiego, ktorego ſyn Chorąży Bydgoſt-
ska *Gruſzecki* ski; Mikołaia, ktory z Anaſtazyą Kalinowską, herbu Kalino-
wa, mieli corkę Annę, Gruſzeckiego żonę; y Alexandra Cho-
rążego Latyczewskiego, ktory będąc Pułkownikiem w Woy-
sku Koronnym, za panowániá Krola Janá III. częſte Kom-
mendy miewał, kilka razy ná Seymách wálnych poſłował, y
kilka rázy ná Trybunał Skarkowy Kommiſſarżem bywáł z
Ziemi Halickiey, iák świadczą *Lauda Terræ Halicienſis*, po
śmierci tegoż Jana III. przy ciele zoſtaiącemu Dworowi mar-
ſzałkował. Tranſákcyi anteceſſorow iego, y ſwoich własnych,
naywięcey w źiemi Halickiey, y w pobliżſzych Grodách,
w Zydaczowie, Latyczynie y we Lwowie. Sukceſſorowie iego,
o ſiedli w Ziemi Czerskiey y Radomskiey, ktorych tranſakcyi,
naywięcey znayduie ſię w támecznych Grodach. Tęn wſzedł
Gniewoſzo- w kontrakty małżenskie z Tereſſą *de Olexowa* Gniewoſzo-
wie wną, z ktorey potomſtwo Przyłuskich tákże ma zaſzczyty;

iż walecznemi bywali mężami, iáko Cherubin, ktory w Wo-
łoſzech pod Bukowiną poległ roku 1497. o czym *Bielſki fol:*
486. Jędrzey ſyn Gabryela z Tarłowny, Staniſława Tarła, *Tarłowna*
Rochmiſtrza Krolowy Elzbiety, ktory ieſt w rożnych expe-
dycyách męſtwem wſławiony, oſobliwie pod Oberſtynem z
Mieleckim. Jan drugi ſyn Gabryela, Rotmiſtrz Krola Ste-
fana, ktorego za ſwoie krwáwe pod Gdańſkiem y w Moſkwie
dźieła, dziedzictwo w tym domu nadane. Balcer Dworzanin
y Sekretarz Krolewſki, mąż waleczny, ktory ſwoim ko-
ſztem okryte Roty wyſtawił, przeciw nieprzyiacielow Oy- *Czartory-*
czyzny, maiąc za ſobą Xiężniczkę Czartoryſką, pozoſtałą *ska*
wdowę, po Kniaziu Siemińſkim, *iák piſze Okolſki*. Jan Staroſta
Latowicki, wielki zaiſte dáwnieyſzego wieku Kawaler, o kto-
rym máwiał Stefan Batory Krol Polſki, *gdy by mi pojedynkiem*
przyſzło certowáć o Kroleſtwo, nie kogo bym inſzego zażył ná *Branicka*
tę funkcyą, tylko Iana Gniewoſza. Miał z Ewy Branickiey żo-
ny ſwoiey, oprocz inſzego potomſtwa, ſyna Krzyſztofa, kto-
ry pod Oryminem mężnie ſtawał, á potym pod Hoćimięm
życie dla Oyczyzny konſekrował. Mikołay brat iego, Staroſta
Radomſki, będąc Porucznikiem, y przez łat trzydzieści Rotmi-
ſtrzem, w rożnych okazyách mężnie ſtawał, á pod Hocim ták
ſię wyprawił, ze Władyſław Krolewicz u niego naparł ſię, áby
mu ſwoiey chorągwi uſtąpił. Ná Zborowſkiey okazyi ták
ſię rycerſtko ſtawił, że go Krol Ián Káźimierz, Salwatorem
zdrowia ſwoiego nazwał.

Z pomienioney Tereſſy *de Olexowo* Gniewoſzowny Przy-
łuſkiey, Alexandra Chorążego Latyczowſkiego żony, było
ſynow trzech, Iozef Podſtoli Halicki, ożeniony z Bidzińſką, *Bidzińska*
bezdzietny: drugi Matyaſz, Chorązy Latyczowſki, ktory z *Boſka*
Ioánną Boſką, Sędzianką Czerſką, herbu Iaśieńczyk, wſzedł
w Kontrakty małżeńſkie. Z tych Manka Boſki, był Kaſzte-
lanem, oraz y Sędźią Liwſkim, w roku 1453. Seweryn Bo-
ſki, Piſarz Ziemi Czerſkiey, według Konſtytucyi roku 1667.
fol: 26. Adam brat Seweryna, Podczaſzy Rawſki, Mikołay
Podczaſzy Sochaczowſki, Franciſzek Kaſztelan Rawſki,
Marſzałkował u Szembeka Prymaſa, Felicyan Sędźiá Ziem- *Szembek*
ſki Czerſki, y Ian Regent Czerſki, zdobili tę familią. Po-

mieniony Matyaſz Przyłuſki z Boſką, mieli ſynow trzech,
Alexandra, Michała, y Franciſzka; á corek dwie, Mariannę
y Zofią. Pierwſzy ſyn Alexander, będąc Towarzyſzem Hu-
Bombeko- ſarskiey Chorągwi J. K. M. ożenił się z Konſtancyą Bombe-
wa kowną, z ktorych trzy corki, Tereſſa, Helena, y Maryanna.
Drugi ſyn Michał, żyie bezżennie. Trzeći Franciſzek wziął
Dzianotto- w małżeńſtwo Dźianottownę, ktorey rodowitości Staniſław
wna Dzianott, był Biskupem Feſſeńskim, Suffraganem Kiiowskim,
Kanonikiem y Proboſzczem S. Iana w Gnieźnie, Arch pre-
zbiterem Malborskim, y Officyałem Generalnym Pomorskim
1663. Pierwſza corká tegoż Matyaſza Przyłuskigo, Chorą-
żego Latyczowskiego, z Ioanny Boskiey, Maryanná, była
za Giżyckim Łowczym Czerskim, z ktorych ieſt corka. Dru-
gi Brat Łowczego, Bartłomiey Giżycki, Kaſztelan Wyſzo-
Giżyccy. grodzki. Giżyccy herbu Gozdawa, oſobliwſze te mieli za-
ſzczyty, iż Kryſtyn był Woiewodą Płockim, Wácław ſyn ie-
go, Sędzią Ziemskim Sochaczowskim, około roku 1400. te-
goż ſyn Paweł Biskupem Płockim, opiekunem Xiążąt Má-
zowieckich, Zemowita y Władyſławá, oráz Rządzcą całego
Xięſtwa Mazowieckiego, po śmierci Xiążęcia Władyſława.
Lubieński in Vit: Epiſ: Płocen: umarł roku 1463. Wincenty
Giżycki, Marſzałkował u Boleſława Xiążęcia Mazowieckie-
go y Ruskiego. *Statut: Maſo: fol: 94. 122. &c.* Woyciech te-
goż imienia był Woiewodą Bełzkim 1620. Mikołay Kaſzte-
lanem Czerskim 1627. Michał Sędźią Rzęczyckim 1674. y
Mikołay Ziemi Czerskiey. Andrzey Giżycki, był Archidy-
ákonem Lwowskim, Audytorem y Officyałem Archidyece-
zyi Generalnym, niedawno zmarły, y inſzych wielu urzę-
dnikow. Druga corka Matyaſza Przyłuskiego, Chorążego
Latyczowskiego z Boskiey, Zofiia zá Bombekiem, herbu te-
goż imenia, Kapitanem J. K. Mci y Rzeczy-poſpolitey, ma
ſynow y corki. Trzeci ſyn Alexandra Przyłuskiego Chorą-
Sokolnicka żego Latyczowskiego, Pułkownika Woysk Koronnych, z
Sokolnickiey powtornego małżeńſtwa ſpłodzony Antoni,
Rudzińſka po ktorym z Domicylli Rudzińskiey, zoſtałá corka iedná.

PRO-

PROCEDENCYA *DE PIĘTKI* SOBOLEWSKICH,

HERBU KORWIN, toieſt SLEPOWRON.

DWá Domy Sobolewskich znayduią ſię, z ktorych ie-
dęn pieczętuie ſię herbownym Łádą, á drugi Korwi-
nem, álbo Slepowronem, iako go ná Mazurach zowią.
Cyruſowie Sobolewſcy herbu Łádá, ſą w Krakowskim y W. *Cyruſowie*
X. Litewskim, iák *Okolſki piſze tom: 2. fol: 42.* Piętkowie *Piętkowie*
záś Sobolewſcy w Podlaskim Woiewodztwie, idący z Sobo-
lewá, y iáko *primitùs*, ták do tego czaſu herbem Slepowro-
na pieczętuiący ſię; o ktorych wſpomina *Nieśiecki tom: 4 fol:*
153. mowiąc: Sobolewski herbu Slepowron, w Podlaskim
Woiewodztwie, w Łukowskiey y Lwowskiey Ziemi. Iákub
Sobolewski Piſarz Ziemski Drohicki z Iabłonowskiey ſpłodził *Iabłonowska, Skoli-*
cztery corki, Ioannę Skolimowską, Elżbietę Wolińską, Do- *mowska Wo-*
rotę Troianowską, y Eufrozynę Ołdakowską, y ſyna Adá- *lińska Tro-*
má, tęn ták z pierwſzą żoną Koſtrowną, iako y z drugą Wy- *ianowska, Ołdakow-*
bránowską żył *ſterilis*, dziedziſtwo ſwoie ná Zębrowy rezy- *ska, Koſtro-*
gnował Ięd rzeiowi Sobolewskiemu. Nikodem náprzod ſłu- *wna Wyb á-*
żył woienną, á po tym wſtąpił do Zakonu *Soc: JESU.* Adam *nowska*
z Piętk Sobolewski, (ták ſię poſpolicie piſzą) Podſędek Ziem-
ski Drohicki 1678. Dwor iego w Drohiczynie prawem Ziem-
skim nadány *Conſtit: fol: 31.* był przedtym Woyskim Dro-
hickim. Woyciech Burgrabia Drohicki, Maciey Regent
Ziemski Drohicki, Sebaſtyan Regent Ziemski Warſzáwski,
Tomaſz, Pantaleon, Antoni, Wawrzyniec, Nikodem, z Woie-
wodztwem Podlaskim, podpiſali Elekcyą Iáná III. Krolá, y
Walentyn Piſarz Ziemski Warſzawski, ktory miał zá ſobą Gą- *Gąśiorow-*
śiorowską, Kaſztelanke Inowrocławską. Dorota, Adama Go- *ska*
dlewskiego, Skárbnika Nurskiego, máłżonka. Wawrzyniec *Godlewſki Bełczycka*
poiął Annę Bełczycką; z tey było trzech ſynow, Klemens,
Adam y Felicyan, y corki dwie, Wiktorya, Macieia Zaleskie- *Zaleski*
go, Eufemia, N. Woyno małżonki. *Woyno*

Iá tu wyrażąm *de Piętki* Sobolewskich, herbu Slepowron
Procedencyą, nie mogąc wiedzieć dawnieyſzey, iáko od

Pppp2 Miko-

Mokołaiá Sobolewſkiego; ktorego ſyn Szymon Sobolewski, przez cnoty ſwoie, pobozność, y ſprawiedliwego życia uczyki, zaſłużył ſobie godnych Oyczyzny ſynow piąciu, Iáná, Máteuſzá Staniſłáwá, Sálomoná y Symeona. Ian Sobolewski, pierwſzy ſyn Symona, liczną małżeńſtwá ſwoiego odebrał konſolacyą: miał bowięm ſynow ſześciu, Felixa, Woyciecha, Wawrzyńcá, Pawła, Staniſławá y Iana. Felix umarł bezdzietny, Woyciech miał ſynow trzech, Tomaſza y Iáná bezpotomnych y Stefaná; z ktorego Ián y Franciſzek Sobolewſcy. Wawrzyniec ſpłodził dwoch ſynow, Piotra, ktory uczynił reſygnacyą Szczęſnemu Sobolewskiemu, y Łukaſza bezpotomnego: Paweł nie ma procedencyi dalſzey.

Symeon od ktor godal-ſza procedencya

Staniſław Sobolewski

Staniſław ſłużył pod Pancyrną Chorągwią, z Staniſławęm Ianem Iabłonowskim, Kaſztelanem Krakowskim, Hetmanem Wielkim Koronnym, bywaiąc z tymże Wodzem w rożnych okázyách walecznych, iáko przeciwko Turkom, y Tatarom pod Chocimięm y Zurawnem, mężnym ſtawiáiąc ſię ſercem; á potym pod Bukowiną, Uścięm, Kamieńcem, Złoczowem, Stawiſkami, w ogniach nieprzyiacielskich: á gdy podczas attaku Kámienieckiego w Turecką niewolą był wzięty Roku 1672. nie ták przez lat dwanaście ná niewolnicze ubolewał kaydány, iáko że przez tęn czas nie mogł być nieprzyiaciela, y ſłużyć Oyczyźnie. Powetował potym utráconego czaſu, ſetnemi ranámi oddaiąc za ſwoie Krzywdy Turkom y Tatarom przez Iańá III. Krola Polskiego na wolność eliberowany Roku 1684, w rożnych okazyách nácieráiąc ná nich: nie tylko bowięm we wſzyſtkich potyczkach był zá niego, ále y w oſobliwości pod Barem y Sorokámi z podiázdami mężnie y chwálebnie ſtáwáł. Tęnże Staniſław Sobolewski wſzedł w Kontrakty małżeńskie z Maryanną Mroczkowną, z ktorey miał trzech ſynow, Stefaná, Iáná, y Mikołáiá.

Mroczkowna

Stefan Sobolewſki

Stefan będący Dworzáninem Krolá III. bezpotomnie umarł. Ián tegoż Krolá Dworzanin, á Iędrzeia Potockiego, Kaſzteláná Krákowskiego, Hetmaná Polnego Koronnego Towarzyſz pod Pancernym Znakiem, podczas Iazłowieckiey, Uśiatyńskiey, Czortkowskiey, Iagielnickiey z Turkámi potykał ſię, á gdy potym Tatarzy nieſpodziewánie wpadli ná

Wołyń y gwałtownie od Lubartowá, áż do Zaſławia cały kray zrabowali, był z tymże Hetmanem, gdzie im paſy przeiąwſzy podiazdem ſwoim, ſzczęśliwie Tatarow zwyciężyli, ludzi w niewolą y łupy zabrane, poodbierali. Był potym z tymże Wodzem, ná Podolu, Budziakách y Wołoſzczyźnie, ktorego Hetmana záſługi w Konſtytucyách zápiſane z Rycerſtwem ſwoim 1685. Mikołay *de Piętki* Sobolewſki, brat pomienionego Stefana, Regent Ziemſki y Burgrabia Grodzki Halicki, wziął w dożywotnią przyiaźń Anaſtazyą Steblecką, herbu Oſtoia, Daniela Stebleckiego, Towarzyſza Pancernego, z Kulczyckiey urodzoną corkę, z ktorych Ján Sobolewski, Łowczy Podlaſki, Pancerney Chorągwi, Antoniego Potockiego Towarzyſz. Drugi ſyn Mikołaia Sobolewſkiego Michał, trzeci Jakub, czwarty Jozef, Pancyrney Chorągwi Károlá Gráffa Siedlnickiego, Podſkárbiego W. Kor: Towarzyſz: tychże bráci dwie ſioſtry, Maryanna zá Dobrowskim, Skarbnikiem Goſtyńſkim, y Zofia.

Mikołay

Steblecka

Kulczycka

Dobrowſki

Ián Sobolewski.

Ján naymłodſzy ſyn Iáná Sobolewſkiego, á brát rodzony, Felixa, Woyciecha, Wawrzyńca, Pawła y Staniſława, wyżey wſpomnionych, miał ſynow dwoch, pierwſzego także Jana, ktory z Gąſowſką zpłodził Wawrzyńcá, Iáná y Páwła. Drugiego miał Macieia, Regęnta Drohickiego, ktorego Felicyan, Tomaſz, y Ludwik ſynowie.

Gąſowska

Mateuſz *de Piętki*, ſyn drugi Szymoná Sobolewſkiego, ſpłodził tákże Szymoná, z ktorego Waleryan Piſarz Ziemi Warſzawſkiey, Mąż znacznych zaſług y doſkonáłości, iák moią, iż mu ſię przyznáć może, co napiſał *Claudianus de Manlio.*

Inventum qvodcunq; tuo Chryſippe receſſu,
Quidquid Democritus riſit, dixitq; tacendo
Pithagoras; uno ſe pectore cuncta vetuſtas
Condidit, & major collecta viribus exit.

Brat wyrażonego Piſárza Ziemi Warſzawſkiey, Laurenty bez potomny, á Waleryan miał czterech ſynow, Gilázego, Kazimierza y Michałá bezdzietnych, także Staniſławá, pierwey Piſárza Sądow Marſzałkowskich Koronnych, potym w Roku 1752. Podkomorzego Warſzawſkiego.

Staniſław Podkomorzy Warſzawski

Staniſław *de Piętki*, ſyn trzeci Symeona Sobolewſkiego, od ktorego Piotr, od Piotra dwoch ſynow, Nikodem y Paweł, od Pawła Michał, Staniſław y Woyciech. *Salomon* Salomon czwatty ſyn Szymoná, od ktorego Woyciech Burgrabia Grodzki Drohicki miał ſynow trzech, Pantaleona Burgrabiego Grodzkiego Drohickiego, ktorego ſyn Staniſław Proboſzcz Ciechanowſki, drugi ſyn Woyciechá Antoni bezpotomny, trzeci Sobeſtyan Piſarz Grodzki Drohicki, ktory ſpłodził Andrzeia Woyskiego Mielnickiego, y Adama.

Piąty ſyn Szymoná, tákże Szymon *de Piętki* Sobolewski, miał trzech ſynow, Piotra y Staniſławá bez potomnych, y Iakuba Piſarzá Grodzkiego Krzemienieckiego, od ktorego Adam Sędziá Ziemski Drohicki, y Szymon bez potomny. Mogłaby ſię ieſzcze *lucidiùs* wyráźić Genealogia Domu tego; ále że *ob varias hoſtilitates* w Woiewodzſtwie Podlaskim, z kąd *originem* bierze, Akta zruinowane y popalone w Grodách Drohickim, Nurskim, Bielskim, inweſtigowáć więcey nie pozwalaią. Tych iednak *Elegium* kożdy czytáć może, ktore tu kładę.

Elogium Korwinow Sobolewskich In ſcribenda encomia veſtri, non opus eſt alienos conquirere calamos, ſubminiſtrat copioſas ſcriptoribus pennas Ales veſter Gentilitius. Rotundas promit ab ore periodos, pretioſo auro, gemmisq; diſtinctas ornatiſſimè: præſentat immortalem veſtri æternitatem Annullò, ac extenſis in volatum alis, latepatentem explicat famam. Capax eſt fieri diſertus Mercurius, qui ingenioſo Apollini ſacer, loquacem egit fatidicum: quinimo, ſi dignus fuerat Auguſto Cæſare fieri Orator Corvus, Aciacos triumphos gratulari, quid veſter Ales numeroſas in acie obmuteſcat victorias? Bellacibus Corvinorum alis, celerius involant conflictus cataphracti milites, pennis pro pænis, longe extra Regnum prædones Patriæ proſcribendo. Non minùs ſuper feraces victoriarum Laurus, quam ſuper ſteriles optatis fructibus quercus, heroicæ virtuti ſuæ, noverant feliciter nidificare. Veteranis non abſimiles Corvini Corvis, dum aliena præda, propriam nequeunt alere prolem, ſe ipſis alunt. Perennant longævis glorioſi annis, nec facile fatiſcunt, qui fatis non cedunt; nec mori

mori poſſunt, qui hoſtium vivunt cadaveribus. Lividos mentis invidæ deprædantur oculos, torvas in Patriam eruentes palpebras; inſomnesq; exoculant Dracones, pro Aureo libertatis Vellere vigilantes. Commilito heroicæ virtutis VALERIANÆ, pridem Gallos, triumphum canentes ante victoriam, ungvibus & adunco cohibuit roſtro. Immarcidas Marco adtulerat Palmas; nec emarcuit tot Tribunis militum Laurus vobis congeſta ab illo. Tuebantur Aquilæ Pontificis STANISLAI corpus, tuebatur STANISLAUS veſter Comes Loricatæ Turmæ, Aquilis legionaribus Corpus Reipublicæ. Patriciis avitus Ceris, non in molle diffuſus otium, dura tractaverat arma: Illuſtres ſortitus cunas, funeſto occuſu hoſtium Patriam illuſtravit: ac nobili genitus thoro, ſubſtratis Olorum pennis ad ſumma gloriæ evolavit. Docuit ad Chotimum Lunam Ottomanicam flere vulneribus ſangvinem, non flare violentis Euris, ut pudeat ruborem ejus, in Polonos Polo ſuo exardeſcere. Dimicantibus igne circumfuſus nimbis, ac tonanti Tartarorum nebula, non ſemel ſub Bukowina, Uście, Cameneca, Złoczow & Stawiska; fumoſis tamen virtutis Patrum clarus imaginibus, nunquam in vitæ adveſperaſcentis heſperum, & alta noctis deceſſit conticinia. Arriſit Fortuna Turcis, quod ad Camenecum captus; quem ſi vidiſſet egregium Heròém, ni cæca fuiſſet, pugnaſſet pro illo fortiter, nec ſibi eundem eripere unquam pateretur. Sedit obſcuram carceris ſpecum, donec illi Sol Patriæ alluxiſſet, Rex JOANNES III. fatalibus ejusdem noctibus, ſpargens diem meliore comâ. Duodena luſtrans ſigna barbaricæ Cynthiæ, magis illuſtris Polono apparuit Orbi, qui non modo pugnando pro eo, ſed etiam Marte quieſcente paſſus. Gravius tandem ulciſcens injuriam ſub Bar & Soroki, tædioſum in carcere tempus, perenni mortis quiete compenſavit hoſtibus; pro compedibus prorijs, victor vota ſolvens, inſolubili fatorum nodo, plures pro ſe uno obſtrinxit, implicavit. Legionares circumvolans Aqvilas, voce clara cecinit illuſtres victorias Duci Papyrio Corvus: fatidicus Apollinis miniſter Ales veſter gentilitius, quoties atro colore hoſtibus apparuit, toties vel atrum diem, vel funeſtam illis cantaverat requiem. Quoties bella-

Staniſław Sobolewski Sławny Rycerz

Stefan Sobolewski od ważny Kawaler

bellabat, vincebat & vinciebat Regni deſideria STEPHANUS, Corona Familiæ veſtræ, Eques Loricatæ Cohortis, triumphalia nectendo Stephanomata. Depluit quondam contra Martyrem Stephanum ſaxeus de turba Paleſtina imber, quem procelloſo turbine veſana excuſſit tempeſtas: inter ſonora Ottomanici Gradivi tonitrua, ad Iazłowiec, Uſiatyn, Czortkow & Iagielnice, plumbea contra hoſtes procellâ STEPHANUS veſter grandinaverat. Cum vicino Patriæ hoſte, poſt commiſſas iteratis vicibus pugnas, fraternis fœderibus, adverſam cohortem profligabat. Renaſcentem in Volchinia Tartarorum Hydram, repetita internecione domabat Hercules imperfractus: rebellem diutius Scytharum audaciam, victorioſo compeſcebat Marte: ſub JOANNE Tertio, aſt ſemper in bellis ſecundo, non in bellem ſe oſtendit heróëm, feliciter Bellonæ lauream colligendo meſſem. Deciduis in humum capitibus adorare Crures POTOCII gentilitias, multis flagellis edocuit Turcam, ſub quibus ipſe victor feliciter cum ſociis triumphabat. Avernalibus Tartarorum Cerberis, venalem in Podoliæ campo prædam eripiebat: turgeſcentem Orientis Lunam, ac in plenilunium ſuccreſcentem felicitatis, ſæpè probroſa obſcurabat eclipſi, corpus interponens ſuum, ut umbram mortis jeciſſet in illam. Fulminans in bello Pericles, vocalis pro Rege & Lege Demoſtenes, ultimam vitæ clauſerat vocem, ſed non famæ: mortuus improlis, quod in Caſtris, non Domi vitam exegiſſet. Hactenus pretioſam geſtabat Palmam, Delphicæ Minervæ delubrum, donec aureos fructus ex illa decerpſiſſent Corvi: noſtra Polona Pallas Corvum veſtrum aureis enutriens donis, magis pretioſum Patriæ fructum de Lauru ſua germinaverat. Inſedit galeam

Walerian Sobolewski Piſarz Ziemski Warſzawski

VALERII Principis Corvus Genearchæ Veſtri, contra capitalem hoſtem fortiter pugnando cum illo: occupavit inſigne doctrina caput, Avita Minervæ Noctua VALERIANI veſtri, Notarij Terreſtris Varſavienſis, præliando contra hoſtem ignorantiam omnem, triumphando de acèphalis Capitibus glorioſè. Aurea ingenij ejus talenta, in libra Themidis æſtimata pretioſius; aſt ubi ad Lydium venerint lapidem, explorata, inæſtimabile dederunt documentum. Non erant Legis

gis

gis Codices, quos de integro ſolerti non revolviſſet dextera: nulla Regula ſine exceptione in mentem illius inventa: nullus paragraphus, qui capiti ejus non impreſſus. Solidam ejus doctrinam in Jure, nemo ſolvit pretio dotali, nullam magis evitans cappacitatem, quàm lucri copiam, extitit incapax omnium donorum, honorumq; ſibi offerentium. Certabat fortiter expeditæ Themidis gladio, ſed ubi ventum fuerat in auream Pactoli arenam ceſpitavit, non quod hæſiſſet in illa, ſed quia eam evitaſſet. Adimplevit volumina Legum juſtitiâ, paginas candore ſinceritatis, Acta operibus bonis, ferias ſanctimoniâ, noſcens foris, loqui vitium, in Foris tacere nefas. Volitet multorum Fama, procacibus ſcriptotum inſtructa pennis; ſtare juvit conſtantem ubiq; laudem STANISLAI veſtri, Notarij Judiciorum Curiæ, Regni: quinimo ſedere eundem decet in requieta Honoris coruli; cui ſedata virtus meritorum adjunxit pondus, & venerandam Catonis gravitatem. Magnorum ſecutus veſtigia Patrum, nec ſectatus deviam errantium ſemitam, proceſſit ad beatum felicitatis portum, remige ſcriptoriâ pennâ omnem evitans Charibdim, & latrantes ſcopulos, non curans verba malorum. Effrænatæ diſſolutorum licentiæ, ille non ſemel rigidum Diomedis imponens capiſtrum, recalcitrantes animos compeſcuerat: nec tamen quædam malitia, à ſerena manſvetioris Nervæ iſtius fronte, profiliit unquam, præter in publicam perturbantes tranquillitatem. Aperuit latepatentem gloriæ campum, Succamerarialis ejuſdem Officij Honor Varſavienſis: etenim non ſolùm naſci Virtutibus Domi, ſed quoq; in aprico nanciſci ſolo, præſtabat rariſſimam Sobolem SOBOLEWSCIORUM, Terræ Varſavienſis Tetrarcha, ejuſdemq; Nobilitatis PRINCEPS, præclara Virtute, Jlluſtriſſimos Familiæ accendit honores. Omnes vos dicerem, ut carentes fontibus in Libia Corvos, niſi ſcirem exuberantibus dotibus abundantes, qui hactenus ſciſſis rupium cavernis lapillos iniciunt, donec latex ab illis ebulliverit. Omnem movet lapidem Ales veſter gentilitius, ut ex inde ſalutares Patriæ ſcaturiant fontes, & copioſi felicitatis profluant ſucceſſus. Non ſola candidis gloriatur Islandia Corvis, pleni ſunt candore in Polonia, ut

Stanisław Sobolewſki Piſarz potym Podkomorzy Warſzawſki

Albæ

Albæ conformentur Aquilæ, nec difformes. Mala portendat auguria à nigris obiectis Nicromantia, ſed Corvus veſter Patritius, albos tradit felicitati calculos, & hoſtibus atros, ad urnas Barbarorum. Domi Ethyopem tefert ille vultum, ſed in campo pulchrum cor bellacis repræſentat Mauri. Crocitant alij contra ignaros boves & aſinos Corvi: odit & ille ſtolidum Arcadiæ pecus: quia Corvini prudenter ſunt loquaces, aperto in Roſtris roſtrô. Hiant ad bellicos Gradivi æſtus, ut infeſtos cum volantibus muſcis abſorbeant hoſtes. Vulgare axioma docet, malos Corvos, mala ova ferre; bonis Avibus veſtris, optima poſteritas generatur. Vigiles fuere cuſtodes Corvi quondam corporis VINCENTII Sacri: vos ſacra voventes corda victoriæ, hactenus pericula obdormitis nunquam: & ſi APOLLINARIS Divi feſta celebrent in Italia, quotannis convolando: etiam Corvinorum veſtri pietatem mirata fuit ſemper Polonia. Occiſo Hamaleonti lauru medebatur portentosè Corvus, vos palmæ victorioſæ folijs, vulnera Patriæ inflicta, admirandè Corvini ſanabatis. Prorſus: Corvus veſter gentilitius, eſt ille Romanus; qui Auguſta nutritus Domo, ſæpius ad Roſtra Senatûs, & publicum provolabat Forum, ac merſus in Tiberim, Germanicum & Druſum Cæſares, in trono ſalutabat; ac tandem meruit tantam ad funera pompam; quanta ſuo Cæſare digna fuerat à Romanis.

P R O C E D E N C Y A

Z Trzcinnika w Woiewodztwie Lubelſkim, Powiecie Urzędowſkim,

T R Z C I N S K I C H,

HERBU SLEPOWRON.

Niektorzy o tym Imieniu

WSpomina to imię *Paprocki o Kleynotách fol:* 319. pod tymże herbem, *Okolſki tom:* 3. *fol:* 127. iako też y *Nieśiecki tom:* 3. *fol:* 389, mowiąc. Trzcińſki herbu Slepowron, w Ziemi Łukowſkiey. Ján Trzcińſki 1632. w Lubelſkim. N. miał zá ſobą Zofią Procháńſką, corkę Marciná. Saniſław 1632. Jakub 1674. w Poznáńſkim.

Ze iednák máło wſpomnioná ieſt tá wiadomość ſtárożytnego imięnia Trzcińſkich, zaczem doſkonalſzą kładę tu o nich informacyą, z Xiąg Grodźkich Lubelſkich zebraną od Roku 1633. w ktorych ieſt tranſakcya Tomaſzá Trzcińſkiego, ſyná Jákuba Trzcińſkiego, ktory miáł zá ſobą Zofią Brodowſką, Jáná Brodowſkiego corkę, wyrážona *fer:* 2. *p. Bartholomæi.* *Jakub y Tomáſz.* Roku 1638. wſpominálą też ſame Aktá Mikołaiá Trzcińſkiego, ktory miáł w małżeńſtwie Zofiią Cieſzkowſką. *Mikołay z Cieſzkowſką* 1641. Káſper Trzcińſki, ſyn niegdy Jáná, Podkomorzego Sochaczewſkiego, dobr Wola Pękoſzowſka dziedzic, uwolnił z poddáńſtwa Woyciechá Knychá. *Ján Kaſper.* 1643. ieſt wſpomniony Szymon Trzcińſki, ktory miáł w máłżeńſtwie Iadwigę Wilſką, Michała Wilſkiego z Barbary Kwaśniewſkiey, urodzoną corkę, dziedziczkę ná Sowinie w Woiewodztwie y Powiecie Lubelſkim. *Szymon z Wilſką Kwaśniewſka* 1644. Alexander Trzcińſki, Ierzego ſyn, części ſwoie po Oycu w dziedzictwie wśi Trzcinnik w Woiewodztwie Lubelſkim, Powiecie Urzędowſkim, Staniſławowi Trzcińſkiemu, bratu ſwoiemu, puścił záſtáwęm. *Ierzy y Alexander. Staniſław* 1645. Wſpomina tranſákcyá Stefaná Trzcińſkiego, 1649. tákże Jáná Trzcińſkiego, y Jakubá, á potym Staniſławá, y żonę iego de Chmilek Trzcińſką. 1660. Jeſt intercyzá roborowaná Hieronimá Trzcińſkiego, z Anną *1mô votô* Kiełpińſką, *2dô* Konarſką, *3tiô* Bzicką, ſwoim y Katarzyny Byſtrzyckiey, żony ſwoiey imięnięm zapiſána, z ktorą ſpłodził trzy corki, Helenę Staniſławá Gáno, Juſtynę Franciſzka Náśiłowskiego, ktory pod czas batalij Wideńskiey ná harcu zginął, y Katarzynę Woyciecha Kážimierskiego żony, ktorych wſpominá tranſákcyá 1679. 1682. y poźnieyſze. *Hieronimá Kiełpińska Konarska Bzicka Byſtrzycka Gáno, Náśiłowski y Kazimirski* Tęnże Hieronim Trzciński, miáł ſynow trzech, Iana, Fránciſzká y Władyſławá. Fránciſzek ożeniony z Anną Grzankiewiczowną, Andrzeia Grzańkiewicza z Heleny Boguckiey urodzoną corką. *Grzankiewiczowna. Bogucka* Ján Trzciński miáł Konſtancyą Szczucką, ktora byłá pierwey zá Stániſławęm Podnieśińskim, iáko twierdzi roboracyá intercyzy 1671. *Szczucka Podnieśinski* Władyſławá máłżeńſtwo *non conſtat*: 1661. ieſt w intercyźie wyrážony z Károlem Wapowskim, ſynem Stániſławá Káſztelána Przemyslkiego, Jędrzey Maximilian Trzciński, Łowczy Ziemi Sochaczewskiey, ná Ty- *Maxymilian*

mienicy y Thorowie dziedzic, á tęn miał Fráncíſzká ſyni,
Wapowski potym tęnże Wapowski pomienionemu Iędrzeiowi Máxy-
milianowi uczynił donacyą dobr Chyżna, w Woiewodztwie
Staniſław Podolskim leżących. Staniſław Trzciński dziedzic ná czę-
ściách Kwaſowiec, Rudkow, y inſzych dobrach, ſyn Hiero-
Dębowska nimá Trzcińskiego, z Zofii Dębowskiey urodzony. 1664.
Woyciech y Tomaſz Trzcińſcy Jakuſowie, ſynowie Miko-
łaia. Iákub Trzciński ſyn Tomaſza, miał w máłżeńſtwie Zofiią
Borkowska Borkowską. Remigian ná Trzcinniku Trzciński, po ktorym
Maryanná Trzcińska, Szymona Trzcińskiego żona, pozoſta-
łá wdowa, y Katarzyná Trzcińska z Marcinem Soſnowskim
Soſnowski mężem ſwoim, w Trzcińniku dział uczynili roku pomięnio-
Wyſocki nego. 1676. Anná Wyſocka, Iáná Wyſockiego corká, byłá
zá Alexandrem Trzcińskim. Seweryn, Ian, Franciſzek y Wła-
dyſław Trzcińſcy, ſynowie Staniſławá zwanego Zawrzykra-
ięm. 1680. miał tranſákcyą Iozef de Trzciana Trzciński, y
Floryan maiący w máłżeńſtwie ſzláchetnie urodzoną Mary-
Rayski annę Rayską, Krzyſztofa Rayskiego corkę. 1681. wſpominá
tákże obligacyá Adamá Trzcińskiego ná Trzcinniku. 1682. pe-
Wronowski wnego kontraktu roboracya z Staniſławem z Wronowa Wro-
Stawska nowskim, imięnięm Maryanny Stawskiey żony, y Reginy
Trzcińskiey matki ſwoiey. 1683. ieſt kwietacya Bartłomieiá
Trzcińskiego, niegdy Stefaná z Tochow Trzcińskiego ſyná,
Czarniecki ktorą Staniſławá Czarnieckiego, Piſarzá Polnego Woysk Ko-
ronnych, uſpokoił. Ieſt wiele inſzych tranſakcyi tychże,
y poźnieyſzych Trzcińskich, ktore w pomienionym Grodzie
po dziś dzień kożdy czytáć może, ia tu od Pradziada żyiących
wymieniąm.

Szelińska Hieronim Trzciński, miał zá ſobą w małżeńſtwie Szelińską
herbu Lubicz, ktorego imięnia *Nieśiecki tom: 3. fol:* 270. wſpo-
miná Iáná, Ludwiká, Samuela, Poſłow z Malborskiego Wo-
iewodztwa, podpiſanych ná elekcyi Iáná III. Krola Polskie-
go. Iędrzey był Piſarzem Grodzkim Kiſzborskim 1640.
Wiktoryn Sądowy Ziemski Malborski 1668. Boguſław De-
putat ná Trybunał Koronny w roku 1690. z Malborskiego
Szelińska Woiewodztwá. Hieronim pomieniony z Szelińską ſpłodził
ſynow ſześciu, z tych będąc piąciu pod Widnięm zá Krola
Iáná

Iáná Sobieskiego, zgineło czterech, piąty ſię zoſtał Franci-
ſzek Trzciński, ktory cztery razy wotá máłżeńskie ponowiał,
pierwſzym kontráktem dożywotnim z Gronkiewiczowną,
drugim z Borzechowską, trzecim z Gąśiorowską, czwartym *Gronkiewicz: Bo-*
z Soſnowską, Z drugiey żony Borzechowskiey, herbu Lu- *rzechowska*
bicz, iák piſze *Nieśiecki tom:* 1. *fol:* 156. ci antenaci byli, *Gąśiorowska, Soſnowska*
Piotr Borzechowski, Kánonik Warſzawski, Sekretarz Kro-
lewski, Zygmunta Auguſtá, w roku 1553. Mikołay w Woie-
wodztwie Lubelskim, o ktorym Konſtytucya roku 1593.
fol: 660. y inſzych ták w elu nie wſpomnionych. Z niey Re-
mian, ktory miał za ſobą Iżycką. Z pierwſzey żony Gronkiewi- *Iżycka*
czowny była Katarzyná *primô votô* zá Opockim, ktory był *ulti-
mus* z domu Opockich, zſzedł *ſteriliter: ſecundô votô* była
za Konſtantym Iżyckim, po ktorym ſyn Iozef Iżycki Dzie-
dzic wśi Wirzchowisk pod Lublinem. Z Trzeciey żony Gą-
śiorowskiey, ſyn Alexander Franciſzkan. Antoni Trzciński,
Czeſnik Rożáński, ktory ſłużył zá Towarzyſz z Kalinow-
skim, pod czas okazyi Pułtawskiey, miał za ſobą pierwſzą w
małżeńſtwie Doręgowską, po niey Piotrkowską, na oſtátek *Doręgowska, Piotr-*
Wronowską, herbu Topor, z Wronowic, w Lubelskim Wo- *kowska*
iewodztwie, o ktorych z inſzemi *Nieśiecki tom: 3. fol: 607.* *Wronowska*
Z niey zoſtáło ſię ſynow czterech Trzcińskich, y corka iedna,
ále ich nie wiem po imieniu, z naypierwſzey záś żony An-
toniego Trzcińskiego Doręgowskiey, corka iedna Bernardyn-
ká w Konwencie Lubelskim.

Tęnże wſpomniony Franciſzek Trzciński, z oſtatnią żoną
Soſnowską, herbu Nałęcz, *procreavit* niżey wyráżone potom- *Soſnowska*
ſtwo, ktora przodkow ſwoich miáłá, Ionaſza Soſnowskiego,
Biskupa Chełmskiego, *Ritûs Græci Latino uniti*, w roku 1543.
zá Krolá Zygmunta I. Brat iego Grzegoż Kanonik Chełm-
ski y Officyáł, śioſtra ich byłá zá Fiedorym Wereſzczyńskim, *Wereſzczyński*
herbu Korczak. Iędrzey był Poborcą w Ziemi Chełmskiey z
Seymu 1624. Olbrycht Miecznikiem Ziemi Chełmskiey 1674.
Oktawian Miecznik Bracławski, Pułkownik Pancerney Cho-
rągwi, Krolá Iáná Kazimierzá. Páweł ſyn Oktawiána, Gene-
rał Woyska Cudzoziemskiego Litewskiego, Marcin brat iego
Pułkownik w tymże Woysku, y Iozef Rotmiſtrz, więcey ich
Ssss nie

Staniſł. w Chorąż. Urzędowski nie wiem. Z teyże Soſnowskiey urodzony Staniſław Trzciń-
ski, Chorąży Urzędowski, y Michał Komornik Graniczny
Lubelski y Skarbnik Urzedowſki. Kto chce wiedzieć żyiących
enkomia, może czytáć ich w Piiarskim Panegiryku *Collegium*
Piotrkowskiego, w Roku 1741. wydanym, ia tu ich tylko
wyrażąm wirſze.

Inclyta longævos gens Trzcińſkich ſtabit in amos,
Perpetuè ſemper, Stemmata veſtra docent.
A Solea fulcrum eſt, benedicet Crux, nihil Ales
Triſte canet, vocem nam Annulus iſte vetat.

Tęnże Staniſław Trzciński, Chorąży Urzędowski, ſłu-
żył pod Znakiem Huſarskim, w Kraſnymſtawie ſtoiącym, lat
30. wſzedł w dożywotnią przyiáźń, z Maryanną Krogulecką,
Mikołaia Kroguleckiego, Stolniká Zydaczowskiego corką,
Kroguleccy ktory Mikołay Krogulecki był u Krolá Iáná III. w wielkim
u Dworu kredycie. Michał Krogulecki Herbu Iunoſza ieſt
Kanonikiem Hełmskim, ktorego dedukcya familij, ieſt w
Katedrze pomięnioney Roku 1747. *pró feſto Diviſionis Apo-
ſtolorum* prezentowáná, ále mi iey nie przyſzło widzieć, y tu
wyráźić. Zpomienioney Máryanny Kroguleckiey, Trzciń-
skiego Chorążego Urzędowskiego żony, ſyn iedęn Mikołay,
w Paleſtrze zoſtaiący, y corek dwie, iedna Kátarzyná, tá ieſt
Iaſtrzęmbski za Jozefem Iaſttzęmbskim, Podczaſzym Ziemi Łukowskiey,
Mężáński druga Iuſtyná teraz zá Antoniem z Mężaniná Mężáńskim Chorą-
życem Zytomirskim. Alexandra z Mezanina y Tereſy z Wybra-
nowskich ſynem, Towarzyſzem Znaku Huſarskiego J. O. X.
JMci Prymaſa. Michał Tzciński, Komornik Graniczny Woie-
wodztwa Lubelskiego, Huſarskiego Znaku Towarzyſz, brat
Staniſławá tegoż Chorążego Urzedowskiego, z Soſnowskiey
Słotwińska urodzony, miał zá ſobą pierwey Słotwińską, potym Dłużew-
Dłużewska ską. Do tychże náleżą Trzcińſcy, teraźnieyſzy Kaſzteląn
Ráwski y Dobrzyński.

Szeliska Szoſty ſyn Hieronima z Szeliską ſpłodzony *ni fallor*, Ian ſpło-
Deſzkowska dził ſynow trzech, Staniſławá, Michała y Kazimierza. Stani-
ſław miáł zá ſobą Deſzkowską, z ktorą ſpłodził był ſynow
Zeliſławski dwoch y corkę iednę, ktora była zá Adámem Zeliſławskim,
ktoren w poiedynku raniony od Franciſzká bratá żony ſwo-
iey,

iey, *fatis deceſit*, o czym Decreta *loqvuntur* Grodzkie Lu-
belskie ferowane w Roku 1742. Michał miał zá ſobą Zawadzką *Zawadzka*
z ktorą ſpłodził ſynow czterech, Piotra, Auguſtyna, Iáná Ká-
nonika Chełmskiego, y Stefaná; corkę iednę, Alexandra Sucho- *Suchodolska*
dolskiego, Skarbnika Zytomirskiego, dziedzica dobr Rzeczy-
cy małżonkę. Kázimierz miał za ſobą Káńską, ktory *ſteriliter* *Káńska*
zſzedł. Tá Kańska *2dô votô* była zá Raczyńskim Piſ-
rzem Grodzkim Kraſnoſtawskim. Ten Michał Trzciński był
Skarbnikiem, potym Stolnikiem y Chorążym Lubelskim u-
marł. *De meritis* iego w Woiewodztwie Lubelskim ieſzcze
ieſt żywá pamięć.

LUTOSTANSCY z Domu Wawrzętow, pieczętuią ſię
Korwinem, *alias* Slepowronem zwyczaynym ná tarczy, ále ná
Koronie nie máią drugiego Kruka. Názywáią ſię Lutoſtańſcy
od imieniá wśi ſwoiey dziedziczney Lutoſtáń, w Ziemi Łom-
żyńskiey, á Powiecie Zambrowskim leżącey. Tych Lutoſtáń,
iáko wiadomość nieśie czaſow poźnieyſzych, y dokumentá
autentyczne świadczą, byli dwa bracia rodzeni Lutoſtáńſcy,
to ieſt Staniſław y Iákub, dziedzicami. Stániſłáw, połowę wśi
pomienioney Lutoſtáń, Iákubowi bratu rodzonemu ſwoie-
mu w zaſtaw inwadyował. Od tegoż Iákubá nie wiádomá mi
procedencya. Od Stániſłáwá pochodzi Mikołáy Lutoſtáński
Podſtaróśći Nowogrodzki, ktory wſzedł w dożywotnią przy-
iáźń z Máryanną Przyborowską, z tą było ſynow piąciu Lu-
toſtáńskich, Alexánder, Woyciech, Szymon, Wiktor y Ierzy,
o ktorych nie mąm wiadomości, oprocz pierwſzego Alexan-
dra, że wſzedł w kontrákty máłżeńskie z Eufrozyną Chaleńską, *Chaleńska*
z ktorą *procreavit* Iáná, Mikołáia, y Tomáſza, obudwu bez dzię-
tnych, Ián záś dwárázy wotá ponáwiał, naypierwey z Ká-
tárzyną Kałuſowską z ktorey ſyn Iędrzey Komornik Gráni- *Kałuſowska*
czny Czerniechowski, máiący ſyna Antoniego, y corek dwie,
śioſtr tegoż Iędrzeia Komorniká Gránicznego; Eufrozyná,
żoná Károlá Łátyńskiego, y Chryſtyna Michałá tákże Łátyń- *Łatyński*
skiego máłżońká. Tęnże Ian pomieniony *ſecundô votô* miáł w
Małżeńſtwie Máryannę Siennicką, z ktorey potomſtwo Stani-
niſłáw, Mikołay, Máryanna y Konſtáncya. Po śmierći Miko-
łáia Lutoſtáńskiego, Podſtárośćiego Nowogrodzkiego, wzwyż

wyrá-

Przyborowſka Głogowſki wyrážoná Máryanná z Przyborowskich Lutoſtáńská, ponowiła wotá zá Mikołáiá Głogowskiego, Kaſztelana Rádomskiego, z ktorey ſámuel Głogowski, Sędziá Nowogrodzki y Andrzey Sámuel má potomſtwo Mikiłáiá, Piotra y Fránciſzká.

TERAIEWICZOWIE herbu Korwiná, ná poł Xiężyca ſtoiącego, około ktorego trzy gwiázdy, ná hełmie ſámá tylko koroná, piſzą ſię z Teraiewicz w Woiewodztwie Nowogrodzkim, nad rzeką Kamionką, leżących, niegdy od Krolá Zygmuntá I. y Gaſztoldá, zoſtáiącym ná ſłużbie Ziemskiey Woienney Rycerzom Teraiewiczom, nadanych, ktore dobra y do tych czas trzymaią. Ieſt to Dom ſtárożytny y dobrze zaſłużony.

KOSCIESZA HERB.

EPIGRAMMA.

Iſta Sagitta bonum de promptu præſtat acumen,
Quod nunquam Patriæ vulnera, rupta, tulit.
Hoſtibus aſt multis mortis fuit illa cicatrix,
Cum quibus audaci robore fracta fuit.
Per multas ſtrages jaculata eſt rupta ſagitta,
Qvalia bella gerat, cum tota facta foret?

ABRYS

ABRYS HERBOWNY.

JEſt ſtrzała biała, w polu czerwonym, do połowy rozdarta, do gory żeleźcem haczyſtym obrocona, w śrzodku niey ieſt linia, krzyż od ſzabli znacząca, ná hełmie trzy piora Strusie. *Bielſki, Paprocki, Okolſki.*

ORYGINAŁ HERBU.

Początek tego záſzczytu náznacza *Bielſki fol:* 117. nieiakiemu Strzegoni Rycerzowi, około roku 1143. ktorego Szlachta Kościeſzą názwali; ále *Paprocki y Okolſki tom:* 1. *fol:* 468. dawniey tęn herb nádany bydź rozumieią, od Boleſława Smiałego, w roku 1072. Rycerzowi Kościeſzy, pod Snowſkiem mężnie woiuiącemu, ktory długo ucieraiąc ſię, wiele ran w ciele ſwoim ponioſł, ná co patrząc Krol Boleſław, y widząc w nim utkwioną ſtrzałę w poł rozdartą, á w ręku ſkruſzoną u krzyża ſzablę, táki mu herb nadał, od imienia iego nazwany Kościeſzą.

PRZEDNIEYSI Y WIADOMSI HONORYUSZOWIE.

Lenárd Słończewſki, herbu Kościeſza, będąc Biſkupem Kamienieckim umarł 1563. *Nakielſki in Miechow: fol.* 673. Słończewſki

Krzyſztof Chodkiewicz, będąc Biſkupem Inflandzkim, umarł 1676. Chodkiewicz.

Dyonizy Zbirwſki, czy Zyierowski, 1596. á po nim Giedeon Oráńſki tegoż herbu, Władyká Chełmſki. Ján Karol Chodkiewicz, będąc Woiewodą Wilenſkim, umarł 1621. *Conſtit:* 166. *fol:* 5. Także Krzyſztof Chodkiewicz, będąc tymże Woiewodą, umarł 1650. *Okolſki tom:* 3. *fol:* 140. Zbirwski Oráńſki Chodkiewicz

Hieronim Chodkiewicz był Kaſztelanem Wileńskim 1480. *Okol: tom:* 3. *fol:* 139. y drugi Hieronim Chodkiewicz, ktory umarł 1562. *Idem ibidem.* Także Grzegorz Chodkiewicz w tym umarł honorze 1569. *Papocki*, y Jan Chodkiewicz 1579. *Bielſki fol:* 761. Potym Hieronim Chodkiewicz umarł tymże Kaſztelanem 1616. *Kobierzycki fol:* 488. á Krzyſztof Chodkiewicz poſtąpił ná Woiewodztwo Wileńskie 1642. *Okolſki tom:* 3. *fol:* 339. Ján Chodkiewicz umarł z tą godnością 1661. *Heròés Chodkievicij.* Chodkiewicz.

Tttt Ale-

Chodkiewicz Alexander Chodkiewicz, będąc Woiewodą Trockim, umarł 1629. *Lubień: fol:* 89.

Hieronim Chodkiewicz będąc Káſztelanem Trockim, poſtąpił ná Wileńską, blisko roku 1553. *Strykowſki fol:* 760. Tákże Grzegorz Chodkiewicz 1562. *Okolſki tom:* 3. *fol.* 139. y Krzyſztof Chodkiewicz 1636. *Okolſki*

Hieronim Chodkiewicz, będąc Starostą Zmudzkim y Káſztelanem Wileńskim, umarł 1562. Tákże Ján Chodkiewicz 1579. *Paprocki o Herbach fol:* 524., *y* 659. Jerzy Chodkiewicz, umarł tymże Starostą Zmudzkim 1595. *Cichocki lib:* 2. *cap:* 22. A Ján Karol Chodkiewicz, poſtąpił ná Woiewodztwo Wileńskie 1616. *Okolſki tom.* 1. *fol:* 473.

Hrehory Chodkiewicz, bądąc Woiewodą Kiiowskim, poſtąpił ná Kaſztelanią Trocką, blisko roku 1557. *Monimen: Oſtrog: S. J.*

Alexander Chodkiewicz, był Woiewodą *Nowogrodzkim.* *Strykowſki lib:* 24. *fol:* 760.

Jan Chodkiewicz, był Woiewodą Witebskim, ktorego wſpomina Paprocki y Koiałowicz *Parte 2da.*

Alexander Chodkiewicz, był wprzod Woiewadą Podlaskim, niżeli poſtąpił ná Trockie. *Conſtit:* 1607. Ján Wodyński umarł

Wodyński tymże Woiewodą Podlaskim 1616. *Załuſki tom:* 3. *fol:* 859.

Chrząstow: Daniel Chrząstowski, herbu Kościeſza, był Kaſztelanem Zmudzkim. *Temberſki in Faſcia.*

Wodyńſcy Ján Wodyński, będąc Kaſztelanem Podlaskim, poſtąpił na Woiewodztwo tegoż imienia 1614. *Okolſki tom:* 1. *fol:* 471. Tákże Marek Wodyński był Kaſztelánem Podlaskim. *Conſtit:* 1661. *fol:* 20. y Marek Wodyński, brat iego 1651.

Ján Chodkiewicz był Marſzałkiem W. Lite. y oraz Kaſztelanem Wileńskim, ktorym umarł 1579. *Paprocki fol:* 524.

W poźnieyſzym czaſie, Jan Żaba herbu Kościeſza, był

Żabá Woiewodą Mińskim. Także Waleryan Żaba Kaſztelanem Płockim, y drugi Żabá Mściſławskim.

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU.

Według *Okolſkiego tom:* 1. *à fol:* 471. *ad fol:* 474.

Chodkiewiczowie w W.X.Lit. Chodziccy nie piſze kędy.

Chrzą-

Chrząſtowſcy w Podgorzu
Dalwiccy niepiſze kędy
Gniewoſzowie z Dalewic, Dalewiccy
Grzywowie w Rawskim Woie
Iaworowie, czy Iaworſcy
Kobylſcy w Ciechanowskim
Kołakowſcy z Kołákowa w Łomżyń: Powiecie.
Kościeſcy w Mazowſzu y Kuiawách
Męczyńſcy z Męczyná, ná Wołyniu
Miłoſzewſcy w Ciechanowskim Powiecie.
Miroſzewſcy pod Warſzaw:
Miſzewſcy z Mniſzewa
Narwitowie w Powiecie Grodzińskim
Praweccy w Łęczyc: Woiew:
Pudłowſcy w Mazoſzu y Sieradzkim
Rakowſcy w Mazoſzu y Przemyslskim
Rzeżeńſcy w Warſzaw: Ziemi
Sałapſcy w Powiecie Warſz:
Słończewſcy nie piſze kędy
Strzegomiowie, czy Strzegomiowie w Sądomir: Ziemi
Suliſzewſcy, czy Szuliſzewſcy w Sądomir: Woiewodz:
Targowieccy w Łomżyń:
Tronowſcy z Litwy w Bełzkim Woiewodztwie
Wodyńſcy w rożnych Woiew
Wolſcy w Ziemi Warſaw:
Zakrzewſcy, z Zakrzewa, w Czerskim Powiecie
Załuſcy w Ciecha: Powiecie
Zdychowſcy, ieden Dom z Praweckiemi
Zerzyńſcy, z Zerzyn, w Woiewodz: Lubelskim

Z dokładu *Niesieckiego Tom:* 2. *fol:* 645. ſą ci.

Alexandrowicz
Bereśniewicz
Blus
Branwicki
Chotkowski
Daliński
Dolski
Dorohoſtayski
Gołocki
Iarmola
Iaſzkowski
Kakowski
Koiałowicz Wiiuk
Kołożębski
Kopytkowski
Lazarowicz
Mężyński
Michałkiewicz
Murawicki
Nachorecki
Olſzewski
Orański
Pudliński
Pukſzta
Rudawski
Rudzielowski
Skleński
Skorulski
Sopocko
Stetkiewicz
Szymkiewicz
Turgon
Troynowicz
Waſzkiewicz
Wiiuk
Wołk
Wołkowicz
Zambrzycki.

Iar- Ma- So-

PROCE-

Tttt2

PROCEDENCYA
TUKALSKICH NIELUBOWICZOW, HERBU KOSCIESZA,
W Lidzkim, Pińskim, Wołkowyskim Powiecie, y Nowogrodzkim Woiewodztwie, z dawna znayduiących ſię.

Wſpomina tęn Dom ſtarożytny *Nieśiecki tom*: 3, *fol*: 354. tymi ſłowy: W Nowogrodzkim Woiewodztwie, Ján Kazimierz Nielubowicz 1648. á potym *tom*: 4. *fol*: 402. powiada, iż Grzegorz Nielubowicz Tukalski, w Pińskim Powiecie poſłował w roku 1648. ná Konwokácyą, ktorą też podpiſał, iákoż ſą wyrażeni *in Volumine legum*. Iá tu dodaię, iż w Lidzkim Powiecie było bráći dwoch Tukalskich Nielubowiczow, herbu Kośćieſza, ſtarſzemu imię było Mieciſław, ktory był Marſzałkiem Lidzkim, tęn miał corek dwanaśćie, á ſyna zadnego, ktore z imienia Nielubowiczow wynioſły dobra y fortunę. Drugi brat młodſzy wziął fortunę w Wołkowyskim Powiecie, ktoremu imię było Stefan. Tego Stefana ſyn, miał Bartłomieia ſyná, á Bartłomiey Lenarta, Lenart,
Siewkowiczowna — miał ſyna Melchiora z Siewkowiczowny. Melchior Tukalski Nielubowicz, wſzedł w kontrakty małżeńskie z Szla-
Rodziewiczowna — chetnie urodzoną Rodziewiczowną, herbu Łuk nápięty, ktorych gniazdo w Powiecie Ośmiańskim, ſą y w Mińskim y Zmudzkim. Tęn Melchior z pomienioną małżonką ſpłodził Staniſłáwá, ktorego ſynow czterech, Antoni Kapitan w Regimencie Dragonij, Nayiaśnieyſzego Krolewicza Iego Mci Polskiego, w Woysku Wielkiego Xięſtwa Litewskiego, drugi ſyn Staniſłáwá Walenty, trzeci Roch, czwarty Iulian, Tukalſcy Nielubowiczowie, *in minorennitate* kilku pomarli. Tych Stryiowie, Kazimierz, z ktorego tylko iedęn ſyn ieſt Ludwik. Wacław, Piotr, Ian, y Gabryel *ſteriliter* zeſzli, bráćia rodzoni Staniſława, ktorych *ſedes* w Powiećie Wołkowyskim. W Pińskim Powiecie, byli Nielubowiczowie, z ktorych był iedęn Woyskim Pińskim, miał ſyna iednego, Anaſtázego Metropolitę Kiiowskiego, ktorego *Nieśiecki tom*: 1. *fol*: 91. Tokolskim, zamiaſt Tukalskim, kładzie między Metropolitami Kiiowskiemi 1664. Tęn, Krola y Rzecz-poſpolitą

litą uraziwſzy, mieſzkał ná Ukrainie, gdzie umárł, á po śmierci iego ſługa Krzywicki, zfabrykowawſzy teſtament, — Krzywicki
dobra w Pińſkim Lachowice y Poczopow, iáko też y w Słomińſkim pozabierał. W Woiewodztwie Nowogrodzkim, dawnością w wyſokich honorach bywali Tukalſcy Nielubowiczowie, iáko też y w Woiewodztwie Smoleńſkim, ktore teraz z pod Moſkwą zoſtaie, imienia tego nie mało znaydowało ſię, tákże w przednich urzedách zoſtáiących.

NAGURZEWSCY herbu Kośćieſza, z ktorych nie — Nagurzewſcy
ktorzy Nagurczewſkiemi zowią, znayduią ſię ná Wołyniu, w Ziemi Łomżyńſkiey, w Woiewodztwie Płockim, y Powiecie Pińſkim. Błażey Nagurzewski w Ziemi Łomżyńskiey miał
za ſobą Iadwigę Borczynownę, z ktorey ſynow czterech zo- — Borczynowna
ſtawił, Stefana, Krzyſztofá, Alexego, Bochdana, y corek trzy,
Zofiią, Barbarę, Tereſſę, z ktorych Tereſſa była zá Trębeckim — Trębecki
Krzyſztof Nagurzewſki, ná dworze Oleśnickiego, Woiewody Lubelſkiego długo zoſtaiąc, z tegoż dworu poiął Francíſz-
kę Zulińſką. Szczepan Nagurzewſki, brat iego, ſłużąc Woy- — Zulińſka
ſkową zginął w okazyi z Kozakami pod Zołninem, w Konſtantynowie pochowany. W Wołyńſkim záś Woiewodztwie,
Floryan Nagurczewſki, Cześnik Mielnicki, z Katarzyny Cieſz- — Cieſzkowſka
kowſkiey, dwoch ſynow zoſtawił; Marcina ktory potym w Zakonie S. Franciſzká przyiąwſzy regułę, na uſługe zapowietrzonych, świątobliwie zſzedł z tego świátá. Tegoż brát Tobiaſz Nagurczewski Podſtoli Włodzimirski, miał zá ſo-
bą Baworowską, z ktorą żyiąc żadnego potomſtwa nie zo- — Baworow:
ſtawił. Ná Poliśiu w Powiecie Pińskim żył Károl Nagurzewski,
gdzie wſzedł w dożywotnią przyiáźń z Joanną z Szyrmow Hoł- — Szyrma Hołownianka
łownianką, y tam przyiąwſzy indygenat, był Namieſtnikiem, potym Regentem Kancellaryi Ziemskiey y Grodzkiey, około lat 50. umarł. Togo ſyn Iozef Nagurzewski, ieſt Xiędzem przy Kollegiacie S. Iáná w Warſzawie *beneficiatus*, y braci má ſwoich w Pińskim, według relacyi, ále nie wiem iák ktoremu
ná imię, śioſtra iego ieſt wydana zá Hołłuwka Skarbni- — Hołłuwka
kiewicza y Rotmiſtrza Powiatu Pińskiego. Należą do — Gorſcy Weberowie Małachowſcy
nich Gorſcy, Weberowie y Małachowſcy Litewſcy. Tamże znaydował ſię Kazimierz Nagurzewski, Namieſtnik Po-

198

wiatu Pińſkiego. W Ziemi Łomżyńſkiey, ieſt wiele Szlachty Nágurczewſkich, od imienia wſi Nagurczewo nazywaiących ſię.

KORCZAK HERB.

EPIGRAMMA.

Eſt Patriæ cuſtos, Regumq; fidelis amicus,
Hic Canis, in caſtris pervigil atq; domi.
Publicus in campo venator, qvos tulit uſus?
Scriptorum calamo pagina nota docet.
Terna fluenta ſonant famam, nec ſufficit una,
Eximias dotes unda referre pares.

ABRYS HERBOWNY.

Opiſanie herbu. JEſt Kuſz do picia, czárá, czy kubek złoty, w czerwonym polu, w ktorym poł wyżła ſzarego widáć z przedniemi nogami y głową, w lewą tarczy obroconą. Ná hełmie trzy rzeki białe, iedna nád drugą, tym porządkiem, iż pierwſza od korony krotſzą, trzecią ná wierſzchu naydłuż-

ſzą

ſzą kłádą. Iednak nie wſzyſcy iednym krztałtem tego herbu zażywaią: ſą ktorzy trzy rzeki pomienionym ułożeniem *Odmianá herbu.* ná tarczy noſzą, w czerwonym polu, á ná hełmie czarę y w niey wyżła, ktorą odmianę uczynił Ludwik Krol Polſki y Węgierski, dla Demetrego Podskarbiego Koronnego, ktory ſię piſał z Bożego daru, o czym *Długoſz*. Ieſt wiele w W. X. *w Litwie.* Litewskim Domow, ktore nie maią wyżła ná hełmie, ále trzy piora Struśie, drudzy rzeki ná opak noſzą, naydłużſzą ná dole tarczy, náykrotſzą u gory, á nád nią podkowę bárkiem wzwyſz obroconą. Inni herb Abdanka kładą ná tarczy, á nád nim trzy rzeki w gorę coraz dłużſze. Niektorzy między dwiema rzekámi kładą Xiężyc, rogami ná doł. Inni, iáko Bedlewiczowie, ná ukoś w lewą, maiąc trzy rzeki ná tárczy, kładą od dołu náydłużſzą: ci záś wſzyſcy ná hełmie trzy piora Struśie. Inni tákże ná ukoś rzeki kładą, á nád niemi gwiazdę; inni rowno, lecz pod náykrotſzą u dołu, kładą Xiężyć, ich otáczaiący, ná hełmie záś głowę hártá. *Paprocki o herbach fol:* 533. *Okolſki tom:* 1. *fol:* 424. & 429. *Niesiecki tom:* 2. *fol: 603.*

ORYGINAŁ HERBU.

Była niegdy Zoardow wſpaniała y mocna familiá w Węgrzech, kuſzem álbo czarą złotą pieczętuiąca ſię, z ktorey *Zoardowie.* gdy iednego obráć chciáno Xiążęciem ſwoim, zbraniaiąc ſię dlá nieſtateczności támecznego ludu, náſtręczył im z przedniey familii Kaninow innego, pſem ſię pieczętuiącego, ktorego za Pana ſobie przyznali: z tąd uroſła fama, że Węgrzy pſa Krolem obrali. Ale że tęn *Caninus* okrutnym ſtał ſię na ludzi; Zoárd z inſzemi z Páńſtwa go zrucił, y życia pozbawił, ná ktorą pamiątkę, Pſá herbownego Kaniny, w czarze ſwoiey oſadził, przydáwſzy trzy rzeki, iákoby Dunay, Sawę, y Dráwę, nád ktoremi nieprzyiacioły Krolestwa tego nie raz poraził. *Anonymus Ungarus, Paprocki & Okolſki loco citato.* Z Węgier zá Ludwika Krola Polskiego *W Polſzcze.* y Węgierskiego wnieśiony do Polski, á ráczey pierwey ieſzcze ná Ruś, przez Antenátow Kryſpiny, pokrewney Xiążecia Polskiego, Leſzka Czarnego, iák piſze *Długoſz, Cromerus ib: 9. Paprocki & Bielski.*

HO-

HONORYUSZOWIE WIADOMSI TEGO HERBU.

Zoardowie Powiada Paprocki, że familia Zoardow, po rożnych ſię Kroleſtwach roziachała, w Wenecyi ſą ich trzy Domy Donátow, z ktorych był Xiążęćiem Weneckim Franciſzek Donat. Tegoż herbu w Kroleſtwie Neapolitáńskim, ieſt Domow bardzo wiele, oſobliwie Karaffow, ktore imię po Polsku tłumaczy ſię, Korczak, z ktorych był Papieżem Paweł IV. W Polſzcze, ieſt teraz Adąm Komorowski, herbu tego, Xiążęćiem Prymaſem, Arcybiskupem Gnieźnieńskim. *Komorowski*

Prochnicki Ján Jędrzey Prochnicki, był Lwowskim Arcybiskupem, ktory umarł roku 1633. *Skrobiſzowſki de Archi Epiſcop: Leopolien:*

Prokop Prokop Ruśinem zwany, krwią blisko złączony z Leſzkiem Czarnym, Monarchą Polskim, był Biskupem Krakowskim, ktory umarł 1295. *Cromerus lib: 9. Paprocki & Bielſki.*

Drohoiewski Ján Drohoiewski, herbu Korczak, będąc Biskupem Kuiawskim umarł 1557. *Damalewicz:*

Branicki Sebaſtyan Branicki, tegoż herbu, będąc Biskupem Poznańskim, umarł 1544. *Długoſſus & Treterus.*

Kotowicz Alexander Kotowicz, będąc Biskupem Wileńskim, umárł 1686 Wacław Korczak Biskup Łucki umarł 1462. *Monum. Luceori:* Staniſław, Stawski, będąc temże Biskupem, umarł 1488. *Poſellius.* *Stawſki*

Branicki *Drohoiewski* Sebaſtian Branicki, będąc Biskupem Chełmskim, poſtąpił ná Poznańskie 1539. *Treterus.* Także Ján Drohoiewski, z tego Biskupſtwa poſtąpił ná Kuiawskie 1551. *Paprocki fol: 86.*

Wereſzczyński Jożef z Zbaraża Wereſzczyński, Będąc Biskupem Kiiowskim umarł 1599. *Acta Synodi Petricov:*

Prochnicki Mikołay Prochnicki, będąc Biskupem Kamienieckim, umarł 1471. *Długoſz & Cromerus lib: 27.* Ján Prochnicki tegoż herbu y Biskupſtwa umarł 1511. *Skrobiſzowſki.* Sebaſtyan Branicki poſtąpił ná Chełmskie 1538. Jan Drochoiewski poſtąpił także ná toż Biskupſtwo 1546. Jędrzey Prochnicki poſtąpił ná Lwowskie 1614. *Okolſki tom: 1.* *Branicki*

Kotowiczowie Alexander Kotowicz, herbu Korczak, będąc Biskupem Smoleńskim, poſtąpił ná Wileńskie 1684. *Conſtit: 1683. fol. 3.*

Oſtafi

Oſtafi Kotowicz, był tymże Biſkupem Smoleńſkim 1700. *Załuſki tom: 2. fol: 955.*

Benedykt Glińſki, tegoż zaſzczytu, będąc Władyką Włodzimirſkim umarł 1679. *Synodus Zamoſcen:* Arſeni Bałaban był Epiſcopem Lwowſkim, y Giedeon Bałaban tegoż herbu 1593. Tákże Jozef Szumlańſki. *Gliński* *Bałabanowie* *Szumlański*

Athanazy Drohoiewski herbu Korczak, był Władyką Przemyslkim. Rafał Korczak tegoż herbu, był Władyką Pińſkim 1632. *Drohoiew* *Korczak*

Staniſław Barzi, herbu Korczak, będąc Woiewodą Krakowskim umarł 1571. *Paproc: o herbach fol: 73.* Jędrzey Kotowicz, będąc Kaſztelanem Wileńſkim umarł 1676. *Conſtit: 1678. fol: 17.* *Barzi* *Kotowicz*

Wiktoryn Mleczko, tegoż herbu, będąc Staroſtą Zmudzkim umarł 1670. *Conſtit: 1676. & Confirmat: Jur. Gent. Ioannis III.* Kazimierz Zaranek herbu Korczak, był tákże Staroſtą Zmudzkim 1710. *Załuſki tom, 2. fol. 955.* *Mleczko* *Zaranek*

Ię̨drzey Krupſki herbu Korczak, był Woiewodą Bełzkim 1533. *Liſt Zygmunta I.* *Krupski*

Woyciech Emeryk Mleczko, był Woiewodą Podlaſkim 1670. *Confirmat. Iur. Gen. Regis Michaëlis.* *Mleczko*

Zbigniew Gorayſki, tegoż herbu, będąc Kaſztelanem Kiiowſkim umarł 1655. *Kochowſki Climact. 2. fol. 9.* *Gorayski*

Sienko, z Siennowa, herbu Korczak, był Kaſztelanem Lwowſkim od roku 1438. *Okolſki tom. 1. fol. 442.* *Sienko*

Temże Senatorem był Ię̨drzey Krupſki, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Bełzſkie. *Bielſki fol. 537.* *Krupski*

Michał Myſzka tegoż herbu, Kaſztelan Wołyńſki umarł 1596. *Starowolski in Monumen:* Ián Łahodowſki tegoż Krzeſła Senator umarł 1622. *Okolski tom. 1. fol. 433.* *Myſzka* *Łahodowski*

Ian Mieleſzko herbu Korczak, był Kaſztelanem Smoleńskim 1516. *Suſza in Vita B. Ioſaphat.* *Mieleſzko*

Ián Korſak, był Kaſztelanem Płockim. *Conſtit. 1661. fol. 16. &c.* *Korſak.*

Ię̨drzey z Orchowa Krupſki, będąc Kaſztelanem Bełzkim, poſtąpił ná Lwowską 1513. *Olſzowski 1512.* Piotr. *Krupski*

Wwww Bora-

Boratyński Boratyński, herbu Korczak, będąc tymże Kaſztelanem Bełskim, umarł 1558. *Paprocki o herbach fol:* 541. Staniſław Zorawiński Zorawiński, był temże Senatorem 1621. *Piaſecki fol:* 406.

Ieſman Krzyſzof Jeſman herbu Korczak, będąc Kaſztelanem Nowogrodzkim, poſtąpił ná Woiewodztwo Smoleńskie, *Conſtit:* 1678. *fol.* 20.

Mieleſzko Ján Mieleſzko, był Kaſztelanem Mściſławskim. *Conſtit:* 1609. *fol:* 99.

Ján Drohoiewski Kaſztelan Czerniechowski.

Drohoiew Gorayski Dymitr z Goraia herbu Korczak, był Marſzałkiem W. Koron: 1399. *Paprocki o Herbach fol:* 536.

Bożydar Dymitr Bożydar, tegoż herbu, był Podskarbim W. Kor: ktory umarł 1399. *Bielſki fol:* 256.

Barzi Staniſław Barzi, będąc Marſzałkiem Nadwor: Korn: poſtąpił ná Woiewodztwo Krak: 1570. *Okolſki tom:* 3. *fol:* 110.

Umiaſtowski Kazimierz Umiaſtowski, herbu Korczak, Sędzia Ziemski Brześciański, był Marſzałkiem Izby Poſelskiey w Warſzawie 1655. Także Jędrzey Kotowicz, Piſarz Litewski w Warſzawie 1667. Korowicz

Drochoiew: Mleczko Ján Drochoiewski, Kaſztelan Sanocki, był Marſzałkiem Trybunału Koron: 1589. y Woyciech Mleczko, Woiewodá Podlaski 1665. Także Ján Drohoiewski Kaſztelan Czerniechowski 1691.

Wpoźnieyſzym czaſie Ián Korſák, był Kaſztelanem Połockim.

HERBOWNI KORCZAKOWIE.

Według *Okolſkiego tom:* 1. *á fol:* 434. *ad fol:* 447.

Bałabanowie w Ruskim
Barzowie z Błożwicy y Wiśnicza.
Biernawſcy w Przemysl: Wowiewodz:
Boratyńſcy z Boratynia
Braniccy w Poznańskim
Chodorowſcy w Ruskim Wowiew:
Chryſzewſcy nie piſze kędy
Czaſowie w Ruskim Woie:
Czernieiowſcy w Ruskim Wo:
Czuryłowie w Powiecie Przemysl.
Derſzniakowie z Rokitnic
Drohoiewſcy w Przemyslskiey Ziemi
Drzemlikowie w Chełm: Ziemi
Drzewińſcy w Wołyń: Woie:
Gorayſcy z Goraiu, niegdy dziedzice ná Kraśniku
Horodyiſcy w Chełm:
Iarmolińſcy, ná Iarmolińce pod Smotryczem Miaſtem y Rzeką
Komorowſcy z Komorowa w Bełzkim y inſzych Woie:
Korbutowie, czy Korburthowie, nie piſze kędy
Krzeczowſcy Sieniowskiemi zwani, w Przemyślkim
Krupſcy w Chełm: Ziemi
Kuperowie w Litwie
Łahodowſcy w Ruskim Woie:
Lipſcy z Lipska iedna familia z Gorayskiemi
Łuſzczewſcy w Chełm: Ziemi
Mleczkowie w Podol: Woiew:
Mogielniccy w Chełm: Ziemi
Ościſławſcy w Przemyslkim
Oſtrowſcy w Ruskim Woie:
Prochniccy z Prochnika w Przemysl: Ziemi
Rocimirſcy w Przemysl: Ziemi
Rynkowie w Podol: Woiew:
Salomońſcy, niepiſze kędy
Saporowſcy w Chełm: Ziemi
Serebryſcy w Chełmskim
Srebczyńſcy w Chełm. Ziemi
Skorutowie w Przemyślskiey Ziemi
Smiotańkowie w Ruskim y Podolski n
Stawſcy w Chełm. Ziemi
Struśiowie, ieden dom z Komorowskiemi
Sutkowſcy, iedęn Dom z Iarmoleńskiemi
Szumlańſcy, z Szumlan piſáli ſię.
Waśiczyńſcy z Waśiczyn zwáli ſię.
Wereſzczyńſcy w Chełmskiey Ziemi
Wołodyiowſcy, z Wołodyiowicz ná Podolu
Zarankowie w Brzes. Woiew.
Ziołkowſcy nie piſze kędy
Zoratyńſcy w Ruſk: Woiew:
Zorawińſcy z Zorawna, iedna familia z Chodorowskiemi.

Herbowni z poźnieyſzey indagacyi *Nieśieckiego tom.* 2. *fol.* 605. & 606.

Bokawityn
Chańkowski
Choiński
Chyſzewski
Czupá
Dąbkowski
Daleſzyński
Derewiński
Dermunt
Dobraczyński
Gliński
Hański
Hołoniewski
Hornowski
Hreczyna
Hrynko
Iarkowski
Ieleński
Iewłaſzko
Ieſman
Ilinicz
Konarzewski
Korczmiński
Korytyński
Kotowicz
Kozieradzki
Krążyłowski
Krukiewnicki

De- Hre- Wwww2 Ko- La-

Łániewski	Malczycki	Myſzka. Ne-	Sielicki
Leſzczyński	Mieleſzko	welski	Swidło. Tur.
Luſzkowski	Michalewski	Podhorodeń-	Ulczycki.
Łyſzczewski	Morochowski	ski	Zahorowski
Ma-	Myſz-	Porwaniecki	Zaięczyński

PROCEDENCYA

Na Dobraczynie, Ponikwách, Ieśioniowie, Woli, Włoskim Boku, Czernicy, Boratyniu, Zarkach &c. Dziedzicow

DOBRACZYNSKICH,

HERBU KORCZAK.

Relacya Nieśieckie go

PIſze o tym domu *Nieśiecki tom. 2. fol. 45.* mowiąc: Dobraczyński, herbu Korczák w Bełzkim Woiewodztwie. *Paprocki o Herbach fol.* 477. piſze ich Dobraczewski.

Fredro

Dway Dobraczeńſcy z Fredrem Iakubem, Podkomorzym Kamienieckim, Poſłani byli do Baiazeta. Dobraczyńská, była zá Fredrem Staniſławem, Woyskim Samborskim. Staniſław miał zá ſobą Helenę Chodorowską, drugi Annę Mogilnicką. N. Sędzia Grodzki Kraſnoſtawski, Deputat ná Trybunał Koronny 1732. ma za ſobą Wiktoryą Noſadyniankę, Cześnikownę Latyczowſką. Poty mowi *Nieśiecki*, ále ze złey informacyi.

Dobraczyński

Ia tu kładę Procedencyą Dobráczyńskich, herbu pomienionego Korczak, z dokumentow autentycznych, iáko od dawności zebrać ią można. Staniſław Dobraczyński R. W. K. wziął w dożywotnią przyiaźń Helenę *de Chodoroſtaw*

Chodorowska

Chodorowską, herbu tegoż Korczak, ktora poſzła *2dô votô* zá Hieronima *de Brzezie* Lánckorońskiego, Chorążego Po-

Lanckoroński

dolskiego, iák wyraża tranſakcya w Grodzie Buskim 1636. *feriâ 2dâ poſt Dominicam Invocavit*, z zapiſem trzydzieſtu tyśięcy złotych, *modo ſimplicis debiti.* Tey śioſtra rodzoná Zofia, była za Krſzyckim, Staroſtą Tyſzyckim, iak

Krſzycki

świadczy *Oblata Regeſtri clenodiorum & rerum mobilium in eodem Caſtro 1693. feria 3tiâ poſt feſtum S. Catharinæ Virginis & Martyris.* Iák dawnością Dom Chodorowskich záſłużony y ſławny; (z ktorego że *de lumbis maternis* dalſza idzie

Chodorowscy.

proce-

procedencya Dobraczyńskich) godzi śię tu niektorych námienić przynaymniey krotko, co poznáć z tychże honorow y godności; Dymitr Chodorowski ieſzcze w Roku 1436. był Łowczym Lwolskim, Mikołay Chorążym Halickim, Ian Chodorowſki *S. J.* miał iednego bráta Kanonikiem Gnieźnieńſkim, drugiego Sędzią Ziemskim Podolſkim, Krzyſztof Chodorowſki, był Podkomorzym W. Litewskim, żona iego Katarżyna Iabłonowſka, Miecznikowa Koronna, z nich corka Anna Konſtantego Xiążęcia Wiśniowieckiego, Woiewody Bełzkiego żona; po tym Ianá Karola, Xiążęcia Dulſkiego, Marſzałka W. Lit: Alexander dziedzic ná Chodorowie, Malczycách, y Zorawnie, náprzod Stolnik, potym Podkomorzy Lwowſki, umarł roku 1694. tego corka z Urſzuli Stępkowskiey, Anna zá Cetnerem Franciſzkiem, Woiewodą Smoleńſkim, druga Katarzyná, pierwey za Stamirowskim, Podſtolim Hálickim, potym zá Piotrem Potockim herbu Pilawa, Woiewodą Czerniechowskim, Magdalená zá Ignacym Leſzczyńskim, herbu Wieniawa; Kaſztelanem Lwowskim, bliskim Krola Staniſława krewnym. Z tey Heleny Chodorowskiey, Staniſław Dobraczyński miał ſynow dwoch, Franciſzka y Staniſława. *Diviſio bonorum in Dobraczyn, Ponikwy, Ieſionow, Roku 1640. die 20. Decembris.* Franciſzek Dobraczyński wziął tymże działem wieś Wolą, Ieśionow, ze wſzyſtkiemi należytościami, połowę maiętności Ponikwy, z Włoskim bokiem; záś wśi Czernika, Boratyń, Zarki, y połowę Ponikwy, z Włoskim bokiem, doſtały śię Staniſławowi Dobraczyńskiemu. *Roborat: in Caſtro Leopolienſi* 1640. Staniſław wźiął w kontrakty małżeńskie Joannę *de magna Klonie* Klońską, corkę Michała, Stolnika Czerniechowskiego, herbu Topor, śioſtrę Krzyſztofa Klońskiego, Scholaſtyka Łuckiego, roku 1668. y Jácka Zakonu Kaznodzieyskiego Prowincyała, á Tereſſy Przyłuskiey y Urſzuli Miłaſzewskiey śioſtrę. *Acta Caſtren: Bełzen: roku* 1687. & *Zydaczovien:* 1700. z ktorey Klońskiey ſyn Andrzey Dobraczyński, y dwie corki, Helena w małżeńſtwie Janá Kunickiego, Łowczego Zydaczowskiego, á Tereſſa Wirskiego. *Ceſſio* roku 1687. *in Caſtro Zydaczovien:* Andrzey Dobraczyński

Chodorowſki · *Iabłonowska* · *Xiążę Wiśniowiecki* · *X. Dulſki* · *Stępkowſka* · *Cetner:* · *Stamirow:* · *Potocki* · *Leſzczyńſki* · *Dobraczyńſki* · *Klońska* · *Przyłuska* · *Miłaſzew:* · *Kunicki* · *Wirski*

Towarzyſz Znaku Huſſarskiego, Xiążęcia Demetrego, Korybuta Wiśniowieckiego, Hetmana W. B. X. Lit: wziął w do-
Rzepeck żywotnią przyiaźń Helenę Rzepecką, herbu Białynia, bli-
ską kolligatkę Jana Rzepeckiego, Staroſty Zwolińskiego,
Zaporski ktorey ſioſtra Tereſſa, była zá Staniſławęm Zaporskim,
Miecznikiem Lubelskim, y brat Staniſław Rzepecki, Woyski Lubelski. Z tey miał ſynow trzech, Iozefa, Staniſława y Alexandra Dobraczyńskich, y corkę Annę w panieńſtwie zmarłą. Tęn Jozef Dobraczyński, Podczaſzy Zytomirski y Kraſnoſtawski, á potym Sędzia Grodzki Kraſnoſtawski, Towarzyſz Znaku Huſſarskiego, Hetmaná W. Koron: miał
Kańska 1mô votô Barbarę Kańską, Cześniko: Mielnicką, po niey Wiktoryą Radzimińską. *Obligacya* roku 1726. na trzydzieści tyſięcy złotych od tegoż małżeńſtwá, Wawrzyńcowi Lanckorońskiemu, Staroście Stobnickiemu pożyczanych, y zapiſanych ná Kokocie y Borczynie, *in Caſtro Lublinen:* Káńská herbu Łanina, w Lubelskim Woiewodztwie maiąca zacnych Kolligatow tego imięnia, miała w pierwſzym małżeńſtwie z Jozefem Dobraczyńskim, Sędzią Kraſnoſtawskim, ſynow dwoch, Iáná *S. I.* y Antoniego. Antoni Dobraczyński, Podczaſzy Kraſnoſtawski, Hetmana Poln: Kor: Towarzyſz Zna-
Borowski ku Huſſarskiego, 1mô votô miał Ioannę z Borowskich So-
Sobie czyáńska bieſzczyáńską, z tą Wiktorya corka; 2dô votô Annę Wie-
Wieſzczyka ſzczycką, Podſtolankę y Podſtarościankę Brzyską Lit: z Bo-
ratyńskich, z ktorą ſynow dwoch, Ignacego y Franciſzka,
Boratyńſ curek dwie Maryannę y Ioannę. Z drugiego małżeńſtwa
Radzimińska z Wiktoryą *de Noſadynie* Radzimińską, tęnże Iozef Dobraczyński, Podczaſzy y Sędzia Kraſnoſtawski, Deputat na Trybunał Koronny Lubelski w roku 1732. miał ſyna Stefaná, y corkę Annę. Stefan *ſecundi thori* z Noſadyniańki, ma za
Mikulski ſobą z Mikulskich Daſzkiewiczownę, Łowczankę Goſtyń-
Daſzkiewiczowna ską, z nią má ſynow trzech, Iozefa, Antoniego, Onufrego, y corkę Maryannę, á ſioſtra Anna w Panieńskim ſtanie ieſt; Staniſław Dobraczyński, Rotmiſtrz Hetmaná W. Kor: Iozefa brat, ſtryi Iáná *S. I.* Antoniego, Stefaná y Anny, miał zá
Mogielnic ſobą Annę Mogielnicką, Chorąz: Chełm: herbu Korczak, Michała Mogielnickiego, Chorążego Chełskiego corkę, uro-

dzoną

dzoną z Wielhorskiey, herbu Kierdeia, ktorey kolligacya, *Wielhorska*
Alexander Władyſław Mogielnicki, Kanonik Łucki, Sekretarz Krolewski, mąż wielce uczony, ktorego Xięgi ſą drukowane. Iedna z nich była Mogielnicka za Staniſławęm
Niemirą, Kaſztelanem Podlaskim. Krzyſztof Mikołay Pod- *Niemira.*
czaſzy Nowogrodzki 1648. Staniſław Woyski Mielnicki 1616. Szymon Podſtaroſci Horodelski, ociec Michałá, ktorego z Wielhorskiey, Anna Dobraczyńska, teyże brat Iakub Kanonik Kamieniecki y Sędomierski, y dalſza kolligacya, iáko Iáná, ktorego wſpomina *Konſtytucya* 1618. *fol:* 30. Woyciechá Podſtarościego Chełmskiego, z Seymu Kommiſſarza do rewizyi Xiąg Chełskich y Kraſnoſtáwskich 1647. *Conſtit:* *fol:* 38. Iozefa Teodora, Miecznika Chełmskiego, Staroſtę Nieſzawskiego, Poſła ná Konwokacyą 1733. y inſzych. Z tey Anny Dobraczyńskiey, zoſtała ſię corka Anna, *Známirowski*
ktora poſzła zá Známirowskiego, Komornika Ziemskiego Chełmskiego. Jedna corká Staniſława Dobraczyńſkiego, Rotmiſtrza Hetmana W. Kor: ktorego żona Anna, 2dô votô
poſzła wdową zá Iáná Gałęzowskiego, Skarbnika Hełm- *Gałęzowski*
ſkiego. Pokrewieńſtwo tego imienia, Ian Rotmiſtrz Krolewſki, Piſarz Ziemski Lubelski 1703. corka iego zá Staniſła-
węm Cieſzkowskim, Staroſtą Kotylnickim, Ierzy y Stani- *Cieſzkowſki*
ſław byli Poſłami z Woiewodztwá Lubelskiego, ná Elekcyą Iáná III. Felicyan był Podſędkiem Ziemſkim Lubelſkim,
y Podſtaroſcim, ktorego żoná Aniela Głuſka, herbu Ciołek, *Głuska*
Kaſztelanka Goſtyńſka, y wielu zácnych w tym Woiewodztwie Kolligatow. Alexander Dobraczyńſki, Cześnik Latyczewſki, Towarzyſz Znaku Pancernego, Denhoffa Hetmaná W. Litew. brat Iozefa y Staniſława wyrażonych, miał zá ſobą
Annę Gorzkowſką Częśnikownę Goſtyńſką, y z tą corkę *Gorzkowska*
iednę, Maryannę w panieńſkim ſtanie zoſtaiącą. *2dô voto* táż
Anna z Gorzkowſkich Dobraczyńſka, wdową poſzła zá *Szklińſki*
Swiętoſławá Szklińſkiego, Podſtolego Chełmskiego. *Bedlewiczowie*

BEDLEWICZOWIE, z Wyz w Woiewodztwie Lubelskim, ſtárożytna y dobrze záſłużona familia, herbu Korczak, noſzą trzy Rzeki w krwawym polu, ná ukoś idące w lewą

 ſtronę

ſtronę, zaczynaiąc od ſpodu naywiękſzą; ná hełmie trzy
piorá ſtruśie, iákom wſpomniał pod Abryſem herbownym.
Ci ſámi Bedlewiczowie, piſáli ſię niegdy *per abuſum* Bedley-
czami, iak świadczą tranſakcye Grodzkie Mielnickie, Brze-
skie, y inne. Z tych Alexander z Wyz Bedlewicz, *originie* z
Kołotaiow. Xięſtwá Litewskiego, ſpodził z Kołotaiowną dwoch ſynow,
Záránko wna Hor- Franciſzka, y Jerzego bezpotomnego. Franciſzek wziął w
bowska. máłżeńſtwo Katarzynę Zarankownę Horbowską, herbu Kor-
czak, z Brzeskiego Woiewodztwa, Domu zacnego, z ktore-
go Paweł Záranek, był Sędzią Grodzkim Brzeskim, y z Sey-
mu Poborcą roku 1601. w tymże Woiewodztwie. *Conſtit:*
fol: *778*. Ian Marcin Sędzia, Ziemski Wołkowski. Paweł
Stolnik Brześciański, Poſeł ná Seym 1662. *Conſtit: fol:* 2. Za-
Ruſzkow-ski rankowna, byłá zá Pawłem Ruſzkowskim, Káſztelanem Mści-
ſławskim. Ján Podſtoli Smoleński, Sędzia Kapturowy. Ale-
Leżeński xander żył w małżeńſtwie z Maryanną Leżeńską, ſynowicą
Biskupa Łuckiego. Przecław Podſtoli Brzeski 1609. Stani-
Horbowski ſław Skarbnik Czerniechowſki 1701. Kázimierz Zaranek
Horbowski, pierwey Chorąży Zmudzki, Poſeł ná Konwoka-
cyą 1697. potym Straznik Litewski 1704. daley Staroſta
Chodkiewi czowna Zmudzki, y Marſzałek Trybunału Litewskiego 1725. żył w
dozgonney przyiáźni z Joanną Chodkiewiczowną, Oboźniań-
Czárnkow-ska. ką Litewską. Tey zaś wzwyż wyrażoney Katarzyny Záran-
kowny Horbowskiey, byłá Joanná Czarnkowska, herbu
Nałęcz, o ktorych ſzeroko piſze *Nieśiecki tom:* 1. *à fol:* *348*,
ad fol: 363. wyliczaiąc wielu Biskupow, y Swieckich Se-
natorow, Hrabiow Czarnkowskich, co też potwierdza
teſtament iey, w Grodzie Drohickim roku 1699. oblatowa-
ny, *cum legatione* ná Szymona y Juſtynę Bedlewiczow.

Franciſzek Bedlewicz z wſpomnioną Katarzyną Zaran-
Krzymow-ski kowną Horbowską, miał ſynow trzech, Szymona, Samue-
la, Karola, y Iuſtynę małżonkę Krzymowskiego, od ktorych
extat proles. Szymon ſyn pierwſzy z Zarankowny, ſpłodził
Iozefa, ktorego ieſt potomſtwo, Iakuba y Antoniego bez-
żennych, tákże corkę w panieńſtwie zoſtaiącą. Samuel dru-
gi ſyn Franciſzka Bedlewicza, z Zarankowny Horbowskiey
Grodecka Hoynacká urodzony, dziedzic *in ſortibus* Zabytynia, ktory z Kryſtyną
Grodecką, miał ſyná Iakuba, ożenionego z Hoynacką, á z
tych

tych corka Balbiná. Károl ſyn tákże Franciſzka Bedlewiczá,
z Zárankowny Hodorowskiey, dziedzic *in ſortibus* Zábyty-
nia, ten miał w małzeńſtwie Maryannę Zálutyńską, ſpłodzo-
ną z Zuzanny Krzyſztofowiczowny, y Jakuba Zalutyńſkiego,
ná Zalutynie dziedzicow, ktora była wypoſárzona z czę-
ści ſwoiey Korzeniowki, iák świadczy tranſákcya 1689
w Grodzie Brzeskim. Synowie Károla z Zálatyńskiey Bedle-
wiczowie trzech; Franciſzek, maiący potomſtwo, Konſtan- Czerczycka
ty, ktory z Petronellą Czerczycką ſpłodził ſyna imieniem Se-
weryná Kaietana *binominis*. Trzeci ſyn Károla z Zalutyń- Wieſzczyc-cy, Czarko
skiey Iozef. *Acta Caſtren: Breſtn:* 1732. Bliska kolligacya wſcy, Mar
tych że Bedlewiczow, z Horbowskich Wieſzczyccy, Czar- kowſcy, Ba-
kowſcy. Z Krzyſztofowiczow, Markowſcy, Bádowſcy w dowſcy. Zbo
W. X. Lite. y Zborowſcy. Z Zalutyńskich na Zalutyniu, Za- rowſcy, Za-
wadzcy Herbu Iunoſza, Twarowſcy y Skirmuntowie. wadzcy, Twarow-ſcy, Skir-muntowie

K O Y E N H E R B.

EPIGRAMMA.

Eſt Domus inſignis multum bellacibus armis,
Quam reſonant Orbi Cornua bina palam.

Yyyy *Victri-*

Victrices palmas & laurus germinat Arbor,
Ut ſignat Legio Marte furente volans.
Surget in alta brevi Domus iſt hæc culmina, cum jam,
Materies præſto eſt arboris ampla domi.

ABRYS HERBOWNY.

Opiſánie herbu

PIſze o tym herbie *Nieśiecki tom: 2. fol:* 555. z Manuſkryptu o Familiach Pruſkich; ia go tu wyrážąm *ex Diplomate autentico* Krolá Stefaná, Benedyktowi *de Koyen* dánego w Bydgoſzcy roku 1577. dnia 11. Stycznia. Ieſt pas zołty ná tarczy białey, od gory z prawego boku, nádoł do lewego, ciągnący ſię, pomiernie ſzeroko: ná páśie ieſt ſztuká drzewa koloru czarnego, ná ukoś, z obudwu końcow uciętego, maiąca wierſzchnim bokiem trzy ſęki, á ſpodnim dwa, żołto czarne, tákże ná ukoś odciętych gałęzi: z obudwu ſtron páſa tarczą dzielącego, ſą dwie trąby z ſznurámi myśliwſkie, puł cyrkliite, cienſzemi końcámi u gory, grubſzemi u dołu, zchodzące ſię bliſko przedzielenia tarczy, paſem pomienionym; ktore trąby ſą dyſtyngwowáne zołtym y czárnym kolorem, to ieſt obadwá końce y ſrzodek, maią obrączki zołte, á między niemi dwa ſpacya czarne. Na hełmie otwártym, ieſt koroná złota, ktorą przydał do tego herbu Krol Stefan Batory, wniey ſtoi proſto ſztuka drzewa, tákáż ze wſzyſtkim, iák ieſt ná tarczy, y chorągiew rozwiniona z lewego boku, z tymże pieńkiem, na niey wyrażonym.

ORYGINAŁ HERBU.

Toydenkuſſowie de Koyen

Jeſt herb ſtarożytny w Pruſach, niegdy Szlachetney, záſłużoney y ſłáwney Familii Toydenkuſſow, z ktorych oſtátni Konrad niemaiąc potomſtwa inſzego, tylko iednę corkę Katarzynę, wydał ią za Rycerza Benedykta *de Koyen*, rodem z Sląſka, roku 1471. dnia 28. Sierpnia, w Toruniu. A ponieważ ſłáwna y dawná Toydenkuſſow familia w tymże Konradzie cále wygáſła, tedy przerzeczony Benedykt Koyen, dlá ozdoby dzieł Rycerſkich, y chwalebnych ákcyi ſwoich, regalizowány od Zwierzchności Pruſkiey herbem wymarłych Toydenkuſſow, y w liczbę Szlachty Pruſkiey z Sukceſſorami policzony. Ktorego przywileiu oryginał, że podczas woiennych rewolucyi, y innych czáſow nieſzczęśliwych zginął; tedy żyiący ná tęn czas z fámilii Koyenow potomkowie, wyiednali ſobie od Ceſarza Rzymſkiego Rudolfa II. á potym y u Krola Polſkiego Stefána, potwierdzenie w zwyſz rzeczonego przywileiu, na wſzyſtkich wiecznemi czáſy z familii *de Koyen* pochodzących potomkow, iáko niżey. *Daniel Pruſs lib: Famil: Pruthe:* 1630.

Przywilij Ceſarſki

PROCEDENCYA

Familii *de KOYEN* herbu wyrażonego.

Przywilij Krola Stefana

KŁadę naprzod *Diploma* familii *de Koyen*, od Krola Stefaná Batorego, z Metryki Koronney autentycznie wyięte, y powagą podpiſow niżey wyrażonych autoryzowane. AUGUSTUS III. DEI Gratia Rex Poloniæ, Magnus Dux Lithvaniæ, Ruſſiæ, Pruſſiæ &c. &c. nec non Hæreditarius Dux Saxoniæ & Princeps Elector. Significamus præſentibus literis Noſtris, quorum intereſt, Univerſis & ſingulis, reperi in actis metrices Regni Nobilitationem infra ſcriptam tenoris ſequentis. In Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rerum, temporumq; omnium memoriam, Nos Stephanus DEI Gratia Rex Poloniæ, Magnus Dux Lithaniæ, Ruſſiæ, Pruſſiæ, Maſoviæ, Samogitiæ, Kijoviæ, Vothyniæ, Podlachiæ, Livoniæq; &c. &c. Tranſylvaniæ Princeps. Significamus & notum facimus univerſis & ſingulis. Quod etſi ſua cujusq; virtus, ſe ipſa contenta eſt, & ſibi merces eſſe uberrima poteſt, à ſe & enaſcendi principia, & adoleſcendi incrementa, & ſe perficiendi vim omnem ducat, de ſe ſola dependeat, ſecum tota habitet, & cuncta in ſe habeat, collocata foris nihil requirat, nullius indiga ſit; nihil quo ſe virtus validiùs, quàm ſe ipſa delectet, reperiri poſſit. Tamen ubi ſe illa, è natura, atq; indole meliore, & inſtitutione quadam, ad benè præclareq; faciendum extulit, & exercitatione auxit, & ſe ſplendore ſuo longe lateq; ad hominum oculos, mognamq; probe judicantium admirationem atq; prædicationem diffudit, enaſcitur quiddam, quod virtutem ne-

Arjnga o Cnotach y zaſługach

 ſciam

ſciam profectò, & nihil tale advertentem, tacito pede ſuſpenſoq; gradu, pene ſequitur & comitatur, quod gloriam dicimus, qua cum nihil homines, & cum carent, ardentiùs concupiſcant, & ubi potiti ſunt, ſtudioſiùs conſervent, alii alia reperire munimenta, quibus famæ laudisq; memoriam & vivis ſe tuerentur, & ſe vita functis, ad ſeram poſteritatem traducerent, eò potiſſimum, ut optimus quisq; ſuis, vernaculum domeſticumq; exemplum proderet, quod in formanda virtute libentius faciliusq; imitaretur. In his virtutum munimentis, & illud illuſtre eſt, quod à Regum authoritate, atq; indicio, proficiſci ſolet, Nobilitas, ſcilicet, inſignibus quibusdam notis, Generi atq; Familiæ virtutis ergo, quaſi impreſſis, ornata; quam nos cum parte, nec niſi ſpectata virtute, hominibus tribuamus,

Benedykt Koyen

Benedicto Cojo, Civitatis noſtræ Torunenſis Scabinorum Præſidi, ſive Magiſtro, ad interceſſionem certorum Conſiliariorum noſtrorum, negare non potuimus, cujus, cum nobis prædicata eſſent, Majorum egregia fides, in Anteceſſores noſtros, Divos Poloniæ Reges, & perfuncti in

Godność y zaſługi tego

ea primarij honores, & ejus ipſius eximia virtus, & integritas, & in Civitatem Torunenſem merita, multis ab annis, ad multam iam ſenectutem, continuis ſtudijs perducta; diutius carere, cum ſuarum virtutum præmijs, atq; ornamentis, non oportere judicavimus. Ac primum, eximendum vulgo, ac Nobilitatis ſplendore decorandum duximus, quod Regio no-

Nobilitacya z potomſtwem wieczna

ſtro hoc Diplomate & authoritate noſtra Regali facimus, ac prænominatum Benedictum Cojum, ejusq; utriusq; ſexûs legitimos liberos, omnemq; ſubſecuturam Poſteritatem, vigore præſentium literarum nobilitamus, tribuentes illi, ejusq;

Praw ſzlacheckich nadanie

legitimis utriusq; ſexus liberis, poſterisq; jura omnia, privilegia, immunitates, indulgentias, titulos, præeminentias omnes, tàm ſpiritualibus, quàm ſæcularibus in rebus, veræ & antiquæ nobilitatis, quâ quisq; unquam optimo jure, aut

Porownanie z Szlachtą Koronną y do wſzelkich honorow przypuſzczenie

Nobilis natus, aut factus eſt, non ſecus acſi per multis retro ſæculis, quatuor aut pluribus majorum gradibus, tàm paterni, quàm materni generis Nobilibus parentibus orti fuiſſent, non obſtante jure aut conſvetudine ulla contraria, cui præſentibus hiſce derogatum volumus. Ut vero hæc eorum

rum nobilitas ſpectatior, atq; inſignior ſit, commemorato Benedicto Cojo, ejusq; liberis, poſterisq; legitimis, inſignia peculiaria, atq; ea quidem, quæ familiæ Toydicuſſorum, in Civitate noſtra Thorunenſi, aliquando perveteri & claræ, & *Konfirmacya herbu.* primarios honores adeptæ, jam pridem vero mortalitate extinctæ, olim fuiſſe; maximè cum Cojos, ex eo Toydicuſſorum genere prognatos eſſe nobis commemoratum fuiſſet, hiſce *Opiſanie herbu* præſentibus noſtris damus, atq; tribuimus, Clypeum ſcilicet album, à dexteræ ſummo, ad imum ſiniſtræ, plagula flava, mediocriter lata, oblique diviſum, quæ plagula ſtipitem nigrum, *Ná tarczy.* utraq; extremitate oblique præciſum, & ſuperiore latere tribus, inferiore duobus, itidem oblique præciſis ramis, prædictum contineat, & in ſuperiore, à flava illa plagula, Clypei parte, venatoria tuba gibba parte verſus clypei ſummum vergens, & utraq; extremitate plagulam pene contingens, flavo & nigro colore variegata, ut utraq; extremitas & medium flavo, & duo horum intervalla nigro, tincta ſint, amento etiam venatoriæ tubæ, ſive cingulo, ita addito & inflexo, ut in ſummo circulum efficiat, collocata ſit, & omnimode ſimilis huic altera venatoria tuba, extremitatibus ſurſum converſis, & ſuperiori omnibus modis, partibusq; reſpondens, conſtituatur. *Na hełmie.* Huic vero clypeo, galea Equeſtris & aperta, impoſita ſit, in cujus ſummo coronam auream, à noſtro peculiari munere, ad vetus illud inſigne, quod Toydicuſſorum fuit, profectam addimus. Coronæ autem ſtipes erectus, totidem ramis, quotqui in clypeo præditus, & pari colore depingatur, faſcijs ſive ramis, ſive lemniſcis, partim flavi, partim nigri coloris, ab utraq; galeæ & clypei parte ſparſis, ut omnia hæc, his in literis, pictoris induſtria, atq; manus luculentius expreſſit, volentes & poteſtatem commemorato Benedicto Cojo, ejusq; legitimis liberis, poſterisq; tribuentes, deſcriptis inſignibus, omnibus in rebus, ſigillis, ſignis, vexillis, literis, contractibus, deniq; cunctis ijs, quibus Ordo Equeſter & Nobilitas uti ſolet, utendi, non obſtante jure aut conſvetudine contraria, quibus hiſce derogatum eſſe volumus. Ac proinde denunciamus, atq; mandamus univerſis & ſingulis, maximè vero *Denuncyacya Nobilitacyi.*

Nobilibus nobis ſubditis, cæteros vero hortamur, ut commemoratum Benedictum Cojum, ejusq; liberos legitimos poſterosq; á nobis nobilitatos, & in Ordinem Equeſtrem relatos, & deſcriptis ſuperius inſignibus ornatos, hoc jure, quod illis tribuimus perpetuò, ſine ulla interpellatione & quiete, uti ſinant, in Nobilibus habeant, & ad omnia, tàm ſpititualia, quàm ſæcularia munera admittant, & dignos omnibus Nobilium juribus, privilegijs, immunitatibus, honoribus deputent. Neq; eos in hoc jure ſuo, ijs á nobis hiſce literis tributo, aut ullo modo impediant, aut impedire ſinant noſtri ſubditi, ſub gratia & indignatione gravi noſtra, & ſub pænis noſtræ voluntatis, violatoribus conſtitutis, ſecus non facturi. In cujus rei fidem, & evidentius teſtimonium perpetuo valiturum, hoc

Podpis Krolewski y Pieczęć

Diploma noſtrum manu noſtra ſubſcripſimus, & ſigillo Regni noſtri obſignari mandavimus. Datum Bydgoſtiæ, die 11. Menſis Februarij, Annô Domini M. D. L. XXVII. Regni noſtri Annô 1mo.

Prezencya Dunina Zaborowskiego Tęńczyńskiego, Opalińskiego. Zamoyskiego &c.

Præſentibus Reverendo in Chriſto P. Petro Dunin Volſki, Epiſcopo Præmislienſi, Cancellario Regni, nec non Magnificis, Petro Zaborowſki, Palatino & Capitaneo Cracovienſi, Joanne à Tęnczyn Caſtellano Voynicen: Succamerario noſtro, Andrea Opalińſki, Mareſchalco Supremo Regni, Joanne Zamoyſki, Vice Cancellario Regni, Capitaneo Bełzenſi, Knyzchinen; Zamechenſi &c. & alijs quam plurimis Aulicis, Secretarijs, Dignitarijs, & Officialibus, ſincere Nobis dilectis. Quam ejusmodi Nobilitationem ſupraſcript: prout in Actis Metricæ Regni continetur, Nos ex ijsdem fideliter de ſcribi & Parti poſtulanti Authentice extradi permiſimus. Inquorum fidem ſigillum Regni eſt appreſſum. Actum Varſaviæ, feria ſecunda, ante feſtum S. Bartholomæi Apoſtoli proxima, die ſcilicet 20ma Menſis Auguſti, Annô Domini 1753. Regni vero noſtri XX.

Małachowski

Joannes Małachowſki, Supr: R. Cancellarius mpp. Relatio Illuſtriſſimi & Excellentiſſimi Domini Joannis, Comitis in Końſkie & Białaczow, á Małachowice Małachowſki, Supr: Cancellarij, &c. &c.

Nowicki

Jgnatius Ludovicus Nowicki, Metricæ Regni Præfectus, S. R. Mtis Secretarius. Daley kładę Domu tego táką

proce-

procedencyą. Benedykt *de Koyen* pierwſzy Koyenow generarcha w Pruśiech, umarł roku 1505. ſpłodziwſzy z Katarzyny Toydenkuſſowny naſtępuiące potomſtwo: Jana Jerzego, Mikołaiá, Annę y Jakuba.

de Koyen

Toydenkuſzown

Jan *de Koyen* urodził ſię roku 1475. w Sobotę po Wielkiey Nocy, poiął w Małżeńſtwo Szlachetnie urodzoną Elzbietę *de Fridenvald* pannę, umarł dnia 22. Lipca, roku 1550. Potomſtwo iego Andrzey, Katarzyna, Ian, Franciſzek, Elzbieta, Gaſpar, Bonaventura.

de Fridenvald.

Gaſpar *de Koyen*, urodzony roku 1513. w Wigilią Nowego roku, Małzonka iego, Szlachetnie urodzona Barbara *de Eiden*, umarł roku 1572. Potomſtwo iego Katarzyna, Elzbieta, Krzyſztof, Barbara, Staniſław, Gaſpar, Henryk, Ján.

de Eiden

Staniſław *de Koyen* urodzony roku 1557. dnia 18. Lipca, małżonka iego Szlachetnie urodzona Katarzyna Michała *de Uthmans*, Sądowego Ziemſkiego Wrocławſkiego corka, z ktorą ſpłodził Gaſpara, Michała, Kátarzynę, Annę, Godefreda, Maryą, Staniſława.

de Uthmans

Staniſław *de Koyen*, urodzony w Wrocławiu roku 1596. dnia 29. Marca, ktory wſzedł w Kontrakty małżeńſkie z Szlachetną Maryą *de Eindingin*, z ktorey iednego tylko ſyná ſpłodził Krzyſztofa.

de Eindingin.

Tęn Krzyſztof *de Koyen* urodzony w Skokach, w Wielkiey Polſzcze, roku 1647. dnia 8. Maia, w roku záś 1674 ożenił ſię z Szlachetną Barbarą *de Meller*, był Piſárzęm Mennicy y Skarbu J. K. Mci y Rzeczypoſp: ná Komorze Bydgoſkiey, gdzie umarł roko 1720. dnia 8. Sierpnia. Potomſtwo iego było Jan, Krzyſztof, Kryſtyna, Barbara, Jádwiga, Adam, Teodora, Konſtancya.

de Meller

Krzyſztof *de Koyen* Piſárz Ceł J. K. M. y Rzeczypoſp: Komory Nieſzawſkiey, urodzony w Bydgoſzczy roku 1684. dnia 8. Lutego. Roku záś 1719. poioł zá Małzonkę Szlachetnie urodzoną Tereſſę, Natanaela *Kernera*, Komiſarzá Generalnego Ceł Rzeczypoſp: corkę, z ktorey potomſtwo, Joanná, Eleonora, Jozef, Franciſzka, Ludowika.

de Kerner

Jozef *de Koyen* Częśnik Węndeńſki, Towarzyſz Znaku Pancernego. Skolligowane Domy z Koyenami, te między innemi znayduią ſię w Xiędze *Daniela Pruſſa*, Sekretarza Toruńſkiego, Piſzarza wſzyſtkich dawnych Familii Pruſkich. Jako to Pruſowie, ktorych

Kolligackie Domy.

Zzzz2 nobi-

nobilitacyi *Diploma* znayduie ſię u mnie, Eſtkowie, Baumgartowie, Czymmermanowie, Strobandowie, Hibnerowie, Rydigerowie, Leewaldowie, Eybiccy, Kochańſcy, Hertzbergowie, *alias* Arcemberſcy, Frydewaldowie, Mochingerowie, Dobſzycowie, Brukmannowie, Auſtynowie, Wedemejerowie, &c. &c.

KRZYWDA HERB.

EPIGRAMMA.

Contendant Muſæ, num ſint inſignia Martis,
Krzywda? perinde quaſi, præmia, damna forent.
Sed quodnam decus eſt, diſpendia Martis adæquans?
Krzywda reor ſoleam ſumere, dare animam.
Hinc vel Krzywda, decus dici unum quodq; debebit,
Vel ſolum Krzywdam Martia ſigna fari.

ABRYS

ABRYS HERBOWNY.

JEſt podkowa, ocelami tylnemi ná doł obrocona, między ktorą w śrzodku Krzyż Kawalerſki, ná potkowie tákiegoż połkrzyża, w polu błękitnym, Krzyz y podkowa biała, ná hełmie trzy piora Struśie. *Okolſki tom*: 1. *fol*: 506. Nie wſzyſcy iednak tego herbu, iednakowo zażywaią, bo iedni Krzyża nie máią w podkowie, drudzy poł krzyżá noſzą, inśi nad podkową nie cały Krzyż maią, iáko tęnże *Okolſki piſze tom*: 2. *fol*: 46. *Początek herbu*

ORYGINAŁ HERBU.

Krzywda, ma derywacyą ſwoię od Lubicza, ktorego herbu dwoch bráci dzieląc ſię dobrami, iedęn drugiego ukrzywdził znacznie, y wiolencye w dobrách iego czynił, ktorá ſpráwá, gdy ſię wytoczyłá do ſądow Zadwornych Krolewſkich, dobra ukrzywdzonemu Lubiczowi oddane były, á zá wiolencye poczynione, drugiemu bratu część krzyża cdięta, iuż nie Lubiczem tę odmianę herbu nazywaiąc, ále ná pamiątkę ukrzywdzenia, Krzywdą. O tym *Okolſki lib*: 1. *fol*: 506. referuiąc ſię do mowy pogrzebowey Jáná Rożyckiego, ná pogrzebie Woyciecha Głębockiego, Cześnika Kaliſkiego, mianey. *Item lib*: 2. *fol* 47. *Opiſanie herbu*

HONORYUSZOWIE HERBU KRZYWDA.

Stániſław Rzewuſki, Woiewodá Bełzki, umarł roku 1728. tenże był pierwey Podlaſkim Woiewodą, á ná Bełzkie poſtąpił 1728. *Woiewodá Bełzki*

Adąm Rzewuſki, herbu Krzywda, był Káſztelanem Podláſkim. *Kaſztelan Podlaski*

Staniſław Rzewuſki w zwyż pomieniony, Woiewoda Bełzki, będąc rázem Hetmanem W. Koronnym, umarł z tymże honorem roku pomienionego 1728, ktory będąc Woiewodą Podlaſkim, rządził buławą Polną Koronną, do roku 1726. *Hetman W. Koronny*

Seweryn Rzewuſki, przeſzły Referendarz Koronny, potym Woiewoda Wołynſki, umarł 1755.

Wacław Rzewuſki, Woiewoda Podolſki, ieſt teraz Hetmanem Polnym Koronnym. *Hetman Polny Koronny*

Aaaaa

Marſzał: Trybu Ko.

Michał Rzewuſki, Staroſta Wyſzyńſki, był Vice Marſzałkiem Trybunału Koronnego roku 1726.

Wacław Rzewuſki, Woiewoda Podolſki, był Marſzałkiem tegoż Trybunału Koronnego roku 1737. á potym Marſzałkiem Izby Poſelſkiey, ná Seymie Warſzawſkim 1751.

HERBOWNI KRZYWDOWIE.

Według *Okolſkiego tom:* 1. *fol:* 507. & *tom:* 2. *fol:* 46.

Danowſcy w Wiſkiey Ziem:	Rzewuſcy w Podlaskim Woie:
Kieſzkowſcy w Radomskiey.	Sankowſcy, niepiſze kędy
Łazowſcy w Krckowskim,	Sienniccy, nie piſze kędy,
y w Drochickim Powiecie.	Święciccy w Wieluńskim
Pogorzelſcy w Mazowſzu.	Powiecie.

Oprocz tych, ſpecyfikuie *P. Nieśiecki tom:* 2. *fol:* 730. Chrząſtowskich y Polewskich.

PROCEDENCYA BEYDOW RZEWUSKICH,

w Liwskim, Drochickim y Łukowskim Powiecie, herbu Krzywda.

Wſpomnienie Okolskiego.

OKolſki *tom:* 2. *fol:* 46. o Rzewuskich Herbu Krzywda, te ſłowa wyraził: *Utuntur etiam prædictis Armis Krzywda vulgo nuncupatis, Rzewuſcy in Palat: Podlahen: in Diſtrictu Drochicen: quorum generatio, nec duabus villis continetur. Eorum prædeceſſores erant, Geruilus Epiſcopus Plocen: & Præclaus Caſtellanus & Capit: Breſtiæ Lithv: Martinus quoq; Excellentiſſimus Rothmag. Modernis temporibus Stanislaus Vice-Dapifer Braclavien: & Judex Caſtrenſis Vinnicen: ſæpius deputabatur ad Conventus Regni & Tribunalia. Reliquit filium Laurentium, qui cum Czernieiowſka, Succamerarij Leopolien: filia, celebravit matrimonium. Petrus Camerarius Granicierum Braclaw: Joannes miles ſtrenuus & Peditum Rothmagiſter. P. Nieśiecki* piſząc o Rzewuskich, herbu tego mowi, *tom:* 3. *fol:* 934. Krom tych, ci ieſzcze Kwitnęli: Paweł Beydo Rzewuski, Piſarz Ziemski Łukowski 1674. Jan Staniſław, Kuſtoſz y Kanonik Chełmski y Kamieniecki, Proboſzcz Koniecpolski, Deputat kilka rázy ná Trybunał Koronny. Jákob Piſarz Grodzki Drochicki, Bernard Cześnik Łukowski, Kázimierz Krzyſztof, Szymon, Marcyan, Stániſław y Ján, w Podolskim Woiewodztwie 1674. N. Cześnik Liwski, miáł zá ſobą Annę Brzezicką. Anna była za Kaſprem Arciechowskim, Podſędkiem Liwskim.

Czernieiowska. *Wſpomnienie Nieśieckiego.*

Brzezicka. Arciechowski.

Já tu piſzę Procedencyą Beydow Rzewuskich, *de Oſſolińſkie* Przyłuskich, ktora taką ma konnexyią. Jakob Oſſoliński, herbu Starza, Chorąży Podlaski, miał za ſobą Zofią Wierzbowską, herbu Iaſtrzębiec, Woiewodzankę Kuiawską, z ktorego Domu był Stefan Suffragan Warmiński, Mikołay Kaſztelan Inowrocławski 1620. *Conſtit: fol:* 26. Stefan Biskup Poznáński, *Conſtit: fol.* 22. ktory w przod był Archidyakonem Łuckim, Kanonikiem Krakowskim, Adminiſtratorem Biskupſtwa Łuckiego, Opatem Paradyskim, Kommiſſarzem do luſtracyi Ekonomii Malborskiey, roku 1661. na oſtatek Nominatem Prymaſem Arcybiskupem Gnieznieńskim, z ktorym tytułem umarł, niedoczekawſzy Rzymskiey expedycyi 1687. W Gorze pod Warſzáwą, nie z małem koſztem Kálwaryą fundował. Woyciech Kaſztelan Inowrocławski, Władyſław Woiewoda Brzeski Kuiáwski, w rożnych okazyach chwalebny Rycerz, ſyn iego Mikołay Kaſztelan Kowálski. Domicylla była za Staniſławęm Warſzyckim, Kaſztelanem Krakowskim. Hieronim Wierzbowski, Kaſztelan Sierádzki, potym Woiewoda Brzeski Kuiawski, dáley Woiewoda Sieradzki, Wielkorządzca Krakowski, corká iego Anna, była w máłżeńſtwie z Márcinem Chomentowskim, Woiewodą Mázowieckim, druga Ludwiká zá Záłuskim, Káſztelánem Ráwskim. Hieronim Biskup Enneński, Suffragan Poznański. Było inſzych wielu Staroſtow y Urzędnikow, tegoż imienia y herbu Wierzbowskich.

Wierzbowska. Warſzycki. Chomentowski. Załuski.

Z pomienioney Zofij Wierzbowskiey, Woiewodzánki Brzeskiey Kuiawskiey, Iakobá Oſſolińskiego, Chorążego Podláskiego żony, był Stefan Oſſoliński, ktorego ſyn Antoni Chorąży Mielnicki, ożeniwſzy ſię z Angelą Koſſowską, zoſtawili potom-

Oſſolińska. Koſſowska.

Siennicka potomſtwo, y Jozef brat iego z Siennicką, Kaſztelanką Liw-
ſką. Drugi ſyn Iákobá, Erazm Oſſoliński, ktorego Synowie
Ludwik Staniſław, Michał y Franciſzek. Tenże Iákub Oſſoliń-
ſki, Chorąży Podláſki, z Wierzbowſką, miał corek trzy. Bar-
Oborski barę zá Oborſkim herbu Koluma, bezpotomną; Tereſſę záMo
Moſzyń-ski ſzyńſkim, Skarbnikiem Sędomirſkim, z ktorych Ián Kanty
Podſkarbi W. Koronny, z potomſtwem, y Ignacy Prowincy-
ał *Soc: Jesu.* Trzecia corka Iakubá Oſſolińſkiego z Zofij Wierz
Rzewuski bowſkiey Iádwiga, Franciſzka Staniſława *binominis* Beydy Rze
wuſkiego, Łowczego Podlaſkiego żona, z ktorych Staniſław
Beydo Rzewuſki, Chorąży Łukowſki, ożeniwſzy ſię z Kon-
Rzepecka ſtancyą Rzepecką, Sędzianką Ziemską Liwſką, ſpłodzili Io-
zefa Piaria, Maryannę Zakonnicę, y Angelę Pannę. Antoni
Zelikowska brat Staniſława Rzewuſki, z Zelikowſką małżonką, maią po-
tomſtwo. Tegoż Franciſzka Rzewuſkiego, Łowczego Podlá-
ſkiego, z Iádwigi Oſſolińſkiey, Chorążanki Podlaskiey, zoſtá-
Mirbach ło corek cztery, Bogumiła, Mirbarcha Rotmiſtrza Woyſk I.
K. Mci y Rzeczypoſpolitey żona, z ktorych ſynowie Krzy-
ſztof y Benedykt, y corka iedna Konſtancya Domicylla po-
Koſſowski ſzła zá Iozefa Koſſowskiego, Skarbniká Podláskiego, z kto-
rych ieſt potomſtwo. Konſtancya zoſtała Zakonnicą, Apol-
Przyłuski lonia poſzła zá Iozefa Przyłuskiego, Woyskiego Warſzawskie-
go, herbu Korwin, o ktorych wyżey, pod tymże herbem, z
potomſtwem ſwoim. Oprocz trzech corek wyrażonych Iá-
koba Oſſolińſkiego, Chorążego Podlaſkiego, z Wierzbow-
ſkiey, Woiewodzanki Kuiawſkiey, było inſzych dwie, Eu-
Sienicki frozyna pierwſzym małżeńſtwem zá Sienickim, z kterey Szy-
mon, Sebaſtyan, Alexander, y Franciſzek; drugim małżeń-
Ruſzkowski ſtwem będąc zá Ruſzkowskim, urodzyła Zofią y Katarzynę
corki. Druga Katarzyna Oſſolińska, poſzła zá Godlewskie-
Godlewski go, Miecznika Mielnickiego, z ktorey potomſtwo Iozef, Igna-
cy ſynowie, y dwie corki Angela y Konſtancya.

* * *
* *
*

DUN-

DUNCZEWSCY, herbu Krzywda, w Woiewodztwie
y Powiecie Krakowskim *in ſortibus* Łázy, w Parafij Jrzma-
nowskiey y Bolechowſkiey. O tych piſze *Jan Łazowſki* w *Łazowski*
Xiążce, pod tytułem *Kleynot Junoſza, o Familij Piaſkowſkich*
1683. Iż Dunczewſcy od Duneburgu, nad rzeką Duną, ſwo-
ie imię maią; z kąd przez Staniſława Gorſzkowskiego, dzie *Gorſzkowski*
dzica na Łázach, wzięty Floryan Dunczewſki z ſkarbami,
podczas woyny Inflantskiey, roku 1580. Tu do Polski w dzie-
cinnym wieku przywiezionego, dał w nauki, á potym ożenił
z Szlachetną Ewą Milowną Łazomską, ktoremu Iacek y A- *Milowna*
dam Gorſzkowſcy, bracia rodzoni, ſynowie Staniſława, u- *Łazomska*
czynili donácyą ná Łazach *Bonorum Terreſtrium*, y w Grodzie
Krakowskim zapiſáli z ſukceſſorami, *Annô* 1639. *feria 2da
ante Feſt. S. Nicolai Pontifi: proxima.* Tęn Floryán Dunczew-
ski, maiąc lat około 90. umarł w pobożności roku 1667.
pochowany w Irzmanowskim Kościele z nádgrobkiem:

Jnveni portum, ſpes & fortuna valete,
Nil mihi vobiſcum, ludite nunc alios.

Potomſtwo iego z Ewy Milowny Łazomskiey, herbu Łádá,
młodo pomarło, tylko zoſtáło ſię ſynow dwoch: Ián y Ká-
zimierz; pierwſzy urodzony w Łázách roku 1624. ſłużył
woyskową, pod znákiem Staniſława Koniecpolskiego, y Mi- *Koniecpolski, Potocki*
kołaiá Potockiego, Hetmanow W. K. Káſztelanow Krákow-
skich, y bywał w rożnych okázyách Rotmiſtrzem, zá Krolá
Włádyſławá y Ianá Kázimierza. O tym piſze pomieniony
Łazowſki, iż go znáł bárdzo dobrze, nieprzyiaciel Szwedz-
ki, ná ktorych rożne czyniąc záſadzki, wiele ich poráził, nie
dopuſzczáiąc do Oyczyzny ſwoiey, y innych broniąc: dla cze-
go náiáchawſzy go *Wierdz*, Generáł Szwedzki, w połtora ty-
ſieca ludzi, dobrá mu ſpalił roku 1656. dnia 7. Czerwcá, o
czym *Dyaryuſz woyny* Szwedzkiey cytuie. A kiedy go po-
tym Ián Kázimierz, Krol Polski, pytał; iákiey by rządáł nád-
grody, zá iego dzieła Rycerskie, y zá tak zniſzczone dobra
ſwoie, przez tego nieprzyiácielá? Ukrzywdzony odpowiedziáł
iż: Doſyc iuż mąm, Nayiáśnieyſzy Krolu, zá nadgrodę Kley-

 not

not Krzywdę, ktorego używąm zá herb, przeto niechay y
potomkowie moi tym ſię kontentuią. Ozenił ſię był z Kátá-
Bętkowska rzyną *de Bętkowice* Bętkowską, herbu Prawdzic, z ktorą miał
potomſtwo niżey wyrázone, umarł roku 1663, pochowany w
Irzmánowskim Kościele, ktoremu, y inſzym, znáczne *legata*
zoſtawił, o czym świadkiem ieſt teſtament iego, oblatowany
y áktykowany w Grodzie Krakowskim, Roku 1674.

Drugi ſyn Floryána Dunczewskiego Kázimierz, z Miło-
wny Łázomskiey, urodzony ná Łazách roku 1643. miáł za
Starska ſobą Annę Starską, herbu Abdank, Iana Vices regenta Gro-
du Krakowskiego corkę, y z nią ſyna, tákże imięniem Iana,
urodzonego 1667. ktory umarł *ſterilis*. Między Ianem y Ká-
zimierzęm, ſynámi Floryána, po śmierci Oycá ſwego, náſtą-
pił podział dobr ich dziedzicznych roku 1668. ktorego dzia-
łu oblatá w Grodzie Nowomieyskim 1713. áktykowaná.

Ján Dunczewski, ſyn Iana Rotmiſtrza Woyskowego, z Ká-
tárzyny Bętkowskiey urodzony w Łazách 1648. z młodo-
ści długo látá trawił w Krákowskiey Káncellaryi, potym był
Officyaliſtą w Zupách Wielickich I. K. Mci, trzymaiąc dy-
ſtrybutę ſoli ſuchedniowey, ná Woiewodztwo Krakowskie,
Ziemię Wieluńską, Woiewodztwo Sierádzkie y Powiaty táme-
czne, Xieſtwo Zátorskie y Oświęcimskie, iák piſze Łázowski,
y świadczą Aktá Zupne, od roku 1680. ktorą też y ſąm ná
ſwoie dobrá odbierał, według dokumentu autentycznego,
Boczkowski Iana Boczkowskiego Vice-Zuppariuſza Wielickiego I.K. Mci
danego 1682. Bywał częſto deputowany ná rożne funkcye
od Woiewodztwa Krákowskiego, iáko też y do Ziemſtwá
Xiążkiego ná rewizyą Aktow tamecznych, ktore *diſperſim* dłu-
go leżące, w kilku leciech zebrał, zordynował, y popodpiſo-
wał, á potym do Lelowa ſą przenieśione; tákże oddana mu
byłá do rewizyi Kancellaryá Ząmku Wiśnickiego, Xiążąt O-
ſtrowskich, y Zaſławskich, ktorą przez lát dwie zordynował y
ułożył, iák świadczy teſtimonium roku 1716. Poiął w Małżeń-
Piaskowska Morſztynowa Czerna ſtwo Ageſzkę, Staniſławá *de Piaski & Stardzow* Piáskowskie-
go corkę, herbu Iunoſza, z mátki Morſztynowny, herbu Leli
wá; á z baby Czerney, herbu Nowiná, urodzoną; iák świádczy

Refor-

Reformacya iey uczyniona w Aktách Oświęcimskich Grodz-
kich 1667. y *Nieśiecki tom:* 3. *fol:* 583. Umarł roku 1718. zo-
ſtały ſię iego manuſkripta znaczne *infolio*, to ieſt Kronika
Polska, do życia iego zebrana; y kilka Xiąg tranſákcyi Grá-
nicznych, Erekcyi, Dotacyi, y Legacyi Kościelnych, w ro-
żnych Woiewodztwach y Parochiach, z wielu Xiąg Ziemskich,
Grodzkich y Duchownych, *ſub Actu & feriâ ſynopticè* skon-
notowanych. Synowie iego z pomienioney Piaſkowskiey, A-
lexander, urodzony w Łazách 1668. ktory *in cælibatu* umarł,
Ian 1670. Franciſzek 1676. Staniſław 1680. Fabian 1685.
y corek dwie, Magdalená w pánieńſtwie umarła, Ioanna po-
ſzła zá Zeglińskiego, Staniſławowi maiącemu w Małżeńſtwie *Zeglińska*
Barbarę *Bromirſką*, y Fabianowi bezżennemu, Ociec pomię- *Bromirska*
niony Ján Duncewski, uczynił donacyą dobr ſwoich dzie- *Reſygnacya*
dzicznych roku 1713, w Grodzie Nowomieyſkim ták wyrá- *Dobr dzie-*
żoną. Comparens perſonaliter coram Actis præſentibus Ca- *dzicznych ná Łazach*
ſtrenſibus Capitanealibus Novæ Civitatis Korczyn, Nobilis
Joannes Dunczewski, ſortis certæ in villa Łazy ſitæ Hæres
&c. palam, libere, publice, & per expreſſum recognovit. Quia
ipſe Bona ſua propria & hæreditaria infra ſcripta, totam vi-
delicet & integram ſortem in Bonis Villæ Łazy ſitam, ſui
recognoſcentis propriam, & hæreditariam, necnon fundum
certum Nowopole vocitatum; incipiendo à ſylva Witerſki
Brzeg dicta, uſq; ad Granitiem Jrzmanovienſem ſeſe pro-
tendentem, tum & ſylvam penes eundem Witerſki Brzeg
exiſtentem, in Palatinatu Cracovienſi & Diſtrictu eodem ja-
centia & conſiſtentia, cum omni Bonorum eorundem, ſeu
ſortis præfatæ, ac fundi ſeu agri, jure, dominio, proprieta-
te & hæreditate, tituloq; hæreditario, necnon cum Jure Pa-
tronatûs præſentandorum quorumvis Beneficiorum Eccle-
ſiaſticorum, ad Eccleſias quasvis, reſpectu Bonorum eo-
rundem, ſeu ſortis præfatæ, nec non fundi ejusdem ſu-
praſcripti, ab antiquo ſerviente, omnibusq; & ſingulis
bonorum eorundem, ſeu ſortis præfatæ, Subditis, Incolis,
Kmethonibus, Hortulanis, inqvilinis, agris, campis, pra-
tis, ſylvis, tabernis, molendinis, fructibus, proventibus, red-

 diti-

ditibus, utilitatibus, commodis & emolumentis, attinentijsq; & pertinentijs, generaliter univerſis, nullis penitus exceptis, nec pro ſe, ſuisq; ſucceſſoribus, aut alio quopiam reſervatis, ſed omnibus in genere & ſingulis in ſpecie comprehenſis, generi per ſpeciem, & è contra, non derogando, verum ita latè, longe, circumferentialiterq; prout præfatorum bonorum, hæreditas ſe in ſuis metis & limitibus extendit & continetur, & prout eadem bona, ſeu ſortes prædictas ipſemet Nobilis Recognoſcens tenuit, habuit & poſſidebat, tenereq; habere & poſſidere debuit, ac ipſum concernebant, eidemq; legitime ſerviebant. Jam ex nunc & defacto, Nobilibus Stanislao & Fabiano Dunczewſkim, Fratribus inter ſe germanis, filijs vero ſuis, & ipſorum ſucceſſoribus dedit, donavit, inſcripſit, & reſignavit, prout dat, donat, & titulo puræ & irrevocabilis donationis inſcribit, & reſignat præſentibus, perpetuò & in ævum &c. &c. Actum in Nova Civitate Corczyn, vigore Laudi Palatinatus Sandomirienſis, Sabbatho poſt tridie Feſti Sancti Mathiæ Apoſtoli, Annô Domini Milleſimô, Septingenteſimô, Decimô Tertiô. Legit Daſzkowſki. Correxit Grzymała.

Stániſław y Fabian Dunczewſcy (margin)

Daſzkowski Grzymała (margin)

Ján Dunczewski. (margin)

Jan, ſyn Dunczewſkiego, z Piaſkowskiey urodzony; ſłużył w Woyſku pod Páncerną Chorągwią, potym był Superintendentem Komor od Sląska pogranicznych, w Woiewodztwie Krákowskim, daley trzymał dobra w Kluczu Myślenickim, do Kaſztelanij Krákowskiey należącym, gdzie umarł y pogrzebiony w Kościele támecznym. Zoſtawił potomſtwo z Zofią *de Sowki* Sowińską, herbu Prawdzic, Kazimierzá Plebáná Lipskiego, ſławnego Kaznodzieię po rożnych ámbonách, młodo zmarłego 1733. po ktorym zoſtały ſię Kazánia iego, na każdy punkt Godzinek Niepokalanego Poczęcia Bogá Rodzicy, po iednemu; Konwentowi Soleckiemu WW. OO. Reformatow legowane. Staniſława y Michała, Michał, był w Akademij Krakowskiey Doktorem Filozofij, y Notaryuſzem Apoſtolskim kreowany, potym do Zamoyskiey wokowany, zoſtał S. Theologij Doktorem y Profeſſorem, Kanonikiem Zamoyskim y Chełmskim, Rektorem Akademij,

Sowińska (margin)

mij, po dwá rázy, umarł młodo w kwitnącym do dálſzych honorow wieku 1751. Staniſław urodzony, 1701. tákże w Akademij Krakowskiey kreowany Doktorem Filozofij 1722, wokowany do Zamoyskiey Akademij 1724, zoſtał Geometrą Trybunału Koronnego 1727. kreowany *Utriuſqve Juris* Doktorem 1745. o ktorym *Janozki in Polonia Literata* 1750. Ten, będąc obligowány w Zamoyskiey Akademij do Lekcyi Matematyczney, ktora potrzebuie Profeſſora świeckiego, wſzedł w przyiáźń dożywotnią *1727.* z Tereſſą *de Lichtenſtein* herbu tegoż imienia, corką Marcina z Magdalińskiey w Pruśiech urodzonego, o ktorych familij namięnia *Nieśiecki tom:* 3. *fol:* 103. mowiąc, iż *Conradus de Lichtenſtein, Magnus Commendator* u Krzyżakow, zginął pod Grunwaldem 1410. Lecz nie tylko w Pruśiech znaydowali ſię, iák wſpomina *Długoſz lib:* 7. *fol: 702. & lib:* 11. *fol.* 245. 266. ále y w Niemieckim Páńſtwie częſtokroć bywali Ceſarskiemi Miniſtrami, z ktorych Erazma Lichtenſteina, Felt-Marſzałka, ſpomina *Heidenſtein: de Vita Ioan: Zamoyſcij*, iákoż nie dawno ná oſtatnim Miniſtrze, zeſzła ich familiia; tákże w Weneckiey Rzeczypoſpolitey, bywali rożnemi Officyaliſtami, o czym támeczni Hiſtorycy. Z tey było potomſtwo, ktore pomarło *in flore*, zoſtało ſię ſynow żyiących czterech, Jan w Akademij Zamoyskiey Doktor Filozofij, Proboſzcz Manſynaryſtow u S. Mikołaia w Zamoyskiey Kollegiacie; drugi ná Chrzcie Michał, w Zakonie Jacek; trzeci ná Chrzcie Antoni, w Zakonie Paſchał, obadwá Reformatami w Kuſtodyi Ruskiey; czwarty Jozef w Szkołách Zámoyskiey Akademij. Wiecey mi *non competit* piſać, będąc ſam tego imięnia.

De Lichtenſtein (margin)

ŁABĘC HERB.

EPIGRAMMA.

Fluctuat ut rubri per gemmea munera ponti,
Sic natat in caro Sangvine veſter Olor.
Mon Patriæ fatum, ſed claſſica ſæpe triumphi,
Per mare ſangvineum voce ſonante canit.
Ut niveâ gemmâ, candore notabilis ipſo,
Semper Purpureos ornat ubiq; Viros.

ABRYS HERBOWNY.

JEſt ná tarczy Łábęć biały, w polu czerwonym, drugi tákże Łábęć nád koroną, iák go wyráżaią, *Paprocki o herbach fol: 449. W Gniaździe fol: 806. y daley, Okolski y Bielski ná ſwoich mieyścach.* Trzy iednák odmiany dawne wyraża w tym herbie *Okolski tom: 2. fol:* 1. Pierwſzą, iż ná hełmie kładziono Łábędzia, á ná tarczy dwie litery ſpoione ЭK; ktorym pieczętował ſię Piotr Dunin, Hrabia ná Skrzynnie,

Odmiany dáwne

pier-

pierwſzy Duninow Genearchá w Polſzcze: drugą, że kładziono Łabędzia iednego ná tarczy, drugiego ná hełmie, z noſem y nogami czarnymi: trzecią że obudwu Łábędzi wyrażáli z noſem y nogami zołtemi, iáko y dotąd tychże używaią. W Xięſtwie Litewſkim, między używaiącemi tego herbu, więcey odmiany znaydzieſz; bo iedni kładą go w polu błękitnym, ná Abdanku wſpartego iedną nogą, y ná hełmie tákże: inni ná tarczy máią Łábędzia, ná hełmie trzy piora ſtruśie: inni Łabędzia w polu błękitnym ná tarczy, á ná hełmie poł Lwa białego: inni pływáiącego Łábędzia ná tarczy, ná hełmie trzy piorá ſtruśie; inni zwyczaynego Łábędzia ná tarczy, ná hełmie mieśiąc y gwiazdę kładą. *Nieśiecki tom:* 3. *fol:* 1. & 2.

Odmiany W. X. Litew.

ORYGINAŁ HERBU.

Pełne ſą Hiſtorykow foliały, o początkach herbu tego w Polſzcze, iż z Króleſtwá Duńſkiego ieſt przynieśiony do Polſki, zá Boleſławá Krzywouſtego, roku 1124. przez Piotra Dunina, ſyna Gwilchelma, Podskarbiego Krola Duńskiego, Henryká; o ktorym *Cromerus lib:* 5. *Petrus clara & illuſtri apud Danos familia, magna ingenij dexteritate, induſtria, virtute, officio & ſvavitate morum, ad hæc commendatione Regis Danorum, cito ſe in gratiam & amicitiam Regis Boleslai commendavit. Quem nedum Comitem in Skrzynno creavit, ſed & Duciſſam Ruſſiæ, conjugis ſuæ Zbyslavæ ex fratre ſororem, in matrimonij vinculum obtulit.* Od tego pochodzący, rożne z dobr ſwoich dziedzicznych przydomki máią, iáko Karwiccy, Borkowſzy, Łábęccy, Szpotowie &c. Duninowie.

Piotr Dunin

Przydomki Duninow.

PRZEDNIEYSI Y WIADOMSI HONORYUSZOWIE HERBU ŁABĘC.

Trzebicki.

Jędrzey Trzebicki, herbu Łábęć, będąc Biskupem Krakowſkim, Xiążęciem Siewierskim, umarł 1679.

Dunin.

Paweł Dunin herbu Łábęć, będąc Biskupem Poznáńskim umarł 1546. *Długoſſus & Treterus de Epiſcop: Poſnanien:*

Jan Biskup Płocki, tegoż herbu, umarł 1318. *Długoſſus & Łubienſki.*

Graiewski.

Mikołay Graiewski, Biskup Przemyslſki, umarł 1498. *Nakielſki in Miechow: fol:* 557.

Piotr

Dunin Wolski Piotr Dunin Wolski, z Biskupa Przemyślskiego zoſtał Płockim.

Trzebicki Jędrzey Trzebicki, Podkanclerzy Koronny, z Przemyślskiego poſtąpił ná Krakowskie 1658. *Załuſki tom*: 2. *fol*: 659.

Dolgiert Dolgiert herbu Łábęć, będąc Woiewodą Lubelskim, umarł 1443. *Miechowita lib*: 4. *Bielſki fol*: 351.

Sędziwuy Sędziwuy z Leżenic, był Woiewodą Sieradzkim, około roku 1461. *Cromerus lib*: 25. *Bielſki fol*: 433.

Jan z Leżenic, będąc Woiewodą Łęczyckim, umarł 1400. *Okolſki tom*: 2. *fol*: 254.

Dunin Piotr Dunin, będąc Woiewodą Brzeskim Kuiawskim, umarł 1562. *Paprocki o herbach fol*: 450. *Okolſki tom*: 2. &c:

Wołodkowicz Krzyſztof Wołodkowicz, herbu Łábęć, umárł Woiewodą Smoleńskim. Tęnże Krzyſztof Wołodkowicz, będąc Woiewodą Nowogrodzkim, poſtąpił ná Woiewodztwo Smoleńskie. *Conſtit*: 1659.

Zawiſzowie Jędrzey Zawiſza, harbu Łábęć, był Woiewodą Witebskim. *Conſtit*: 1601. &c: y Jan Zawiſza, był tymże Woiewodą Witebskim, *Conſtit*: 1619: *fol*: 40. &c.

Konczewicz Ján Konczewicz, herbu Łábęc, był Woiewodą Brześciáńskim. *Hiſtor: Sapieha*:

Zawiſza Jan Zawiſza, będąc Woiewodą Mściſławskim, poſtąpił ná Witebskie. *Conſtit*: 1598.

Szpot Dunin Mikołay Szpot Dunin, będąc Woiewodą, Pomorskim; umarł 1518. *Okolſki tom*: 2. *fol*: 283. &c.

Zawiſza Jędrzey Zawiſza, będąc Woiewodą Mińskim, poſtąpił ná Woiewodztwo Witebskie 1599.

Raiewski Staniſław Raiewſki, będąc tymże Woiewodą umarł, y Ján Zawiſza 1674. Także Krzyſztof Zawiſza.

Dunin Piotr Dunin, był Káſztelanem Sęndomirskim 1271. *Paprocki fol*: 450. *Okolſki tom*: 2. *fol*: 7.

Dunin z Prawkowic Piotr Dunin z Prawkowic, był Kaſztelanem Sieradzkim 1478. *Herburt fol*: 28. *Bielſki fol*: 468. &c.

Piotr z Skrynna Dunin, był Káſztelanem Łęczyckim 1191. *Przetocki*.

Siemiot Melchior Siemiot, herbu Łabęć, był Kaſztelanęm Zmudzkim

kim 1569. *Strykowſki lib*: 20. *fol*: 65. Także Mikołay Talwoſz, ktory umarł 1578. *Idem lib*: 2. Tákże drugi Mikołay Talwoſz 1587. *Bielſki fol*: 790. *Item*. Adam Talwoſz, o ktorym *Konſtytucya* 1616. y *Okolſki tom*: 2. *fol*. 13. *Talwoſzowie*

Jákub Staniſław Dunin, był Kaſztelanem Kiiowſkim. *Paprocki o herbach fol*: 451. *Dunin*

Bogdan Kunczewicz, herbu Łábęć, był Kaſztelanem Smoleńſkim. *Okolſki tom*: 2. *fol*: 15. Wacław Siemiot był tymże Kaſztelanem około roku 1605. *Kunczewicz* *Siemiot*

Niewiem imięnia Siemiota, ktory był Kaſztelanem Płockim, iáko go wſpomina *Konſtytucya* 1726.

Mikołay Záwiſza, był Kaſztelanem Witebſkim 1632. *Conſtit*: 1629. *fol*: 15. *Zawiſza*

Władyſław Raiecki, był Káſztelanem Brześciáńſkim. *Hiſt*: *Sapiecha*: *par*. 3. *fol*: 199. *Raiecki*

Alexander Siemaſzko, był Kaſztelanem Brácławſkim, około roku 1586. Także Mikołay Siemaſzko, był tymże Kaſztelanem, ktory umarł 1618. *Okolſki tom*: 3. *fol*: 200. *Siemaſzko*

Mikołay Szpot Dunin, będąc Kaſztelanem Gdáńskim, poſtąpił ná Woiewodztwo Pomorſkie. *Poſellius* 1500. *Szpot Dunin*

Mikołay Talwoſz, będąc Kaſztelanem Mińſkim, poſtąpił ná Zmudzką 1569. *Paprocki o herbach fol*: 511. Jerzy Zawiſza, był tymże Káſztelanem Mińſkim. *Conſtit*: 1629. *fol*: 4. y Gedeon Raiecki 1638. *Okolſki tom*: 2. *fol*: 11. ktory wprzod był Kaſztelanem Inflantſkim. *Talwoz* *Raiecki*

Jędrzey Zawiſza, będąc Marſzałkiem Wielkim Litewskim 1603. umarł. *Okolſki in Ruſſia florida*: tákże Krzyſztof Zawiſza, będąc tym Miniſtrem, umarł 1669. *Kochowſki Climac*: 2. *lib* 2. *Zawiſza*

Paweł Dunin Wolſki Kaſztelan Radomski, był Kanclerzem Wielkim Koronnym do roku 1544. *Paprocki*. y Piotr Dunin Wolſki, Kanonik Gnieznieńſki, ktory tákże oddał pieczęć 1577. *Lubieńſki de Epiſc*: *Plocen*: *Wolſcy Duninowie*

Piotr Dunin, Dziekan Krakowſki, będąc Podkanclerzym Koronnym, umarł 1415. *Długoſz de Epiſc*: *Poſnan*: Tymże Podkanclerzem Koronnym był Piotr Gębicki, Biſkup Przemyslski, kto- *Dunin* *Gębicki*

ski, ktory poſtąpił do wielkiey pieczęći 1638. *Okolſki tom:* 2. & *Nakielſki fol:* 942.

Zawiſzowie Jędrzey Zawiſza, był Podſkarbim Wielkim Litewskim. *Okolſki in Ruſſia florida fol:* 130. Tákże Krzyſztow Zawiſza. *Conſtit:* 1662.

Dunin Piotr Dunin z Prawkowic, był Marſzałkiem Nadwornym Koron: 1460. *Paprocki o herbach fol:* 450. &c.

Zawiſzowie Krzyſztof Zawiſza, będąc Marſzáłkiem Nadwornym Lit: poſtąpił do Wielkiey Laski 1654. *Conſtit: 1653. fol: 16.*

Krzyſztof Zawiſza, Piſárz Litewski, był Marſzałkiem Izby Poſelskiey w Warſzawie 1642. Także Krzyſztof Zawiſza Starosta Miński, ná koronacyi w Krakowie 1697. y drugi raz w Grodnie 1718. trzeci raz w Warſzawie 1719. z Limity przeſzłey. *Braun in Comment: Jur: Reg.*

Oprocz wyráżonych, Krzyſztow Zawiſza był Kaſztelanem Wileńskim, ktory umarł 1674. Tęnże. czy inſzy Krzyſztof Zawiſza, był Woiewodą. Mińskim; *Siemiot* Mikołay Siemiot, był Kaſztelanem Płockim. Ignacy Zawiſza będąc Marſzałkiem Nadwornym Litewskim, umarł 1738. *Dunin Borkowski* Staniſław Dunin Borkowski, Kaſztelan Połaniecki, był Marſzałkiem Trybunału Koron. 1683. *Raiecki* Alexander Raiecki, Marſzałek Wilkomirski, był Marſzałkiem Trybunału Litew: 1601. *Iundził* y Iundził Marſzałek Wołkowyski, herbu Łábęć 1622. *Zawiſza* Tákże Krzyſztof Zawiſza, Piſárz Polny Litewski 1640. Tęnże, czy inſzy Krzyſztof Zawiſza Marſzałek Litewski, Trybunałowi Litewskiemu Marſzałkował 1667. *Dunin Karwicki* Jozef Dunin Karwicki, Regent Koronny, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1753.

Honory Duninow Przedniejſze Zgoła, Stefan Poniatowski, Zakonu WW. OO. Cyſterſow, w kśiążce, *Morze niezbrodzone*, po pierwſzym Piotrze Duninie, Hrabim ná Skrzynnie, Staroście Wrocławskim, wſpomina Duniná Generałá Wielkopolskiego, Gubernatora Wrocławskiego ná Sląsku, cytuiąc *Xięgi Poznańſkie*, ále imięnia iego y roku nie piſze. Konſtantyná, ſyná Piotrowego, Stároſtę Kaliskiego; Piotra Kanclerza Koronnego, po tym Biskupa Płockiego; y Oycá iego Páwła Kanclerza W. K. po tym Biskupa Poznańskiego, Piotra Dunina Woiewodę Łęczyckiego; Piotra ná Uieździe, Woiewodę Brzeskiego; Piotra Podkomorzego

Sęn-

Sędomirskiego, Hetmaná W. K. Piotra Marſzałka Nadwornego, potym Hetmana Koronnego; tákże Piotrow, Káſztelana Łęczyckiego, Sieradzkiego, Sęndomierſkiego, Małogoſkiego, y Jana Sieradzkiego, ktory Kaliſz, Konin y Opoczno, zaſtawione dobra u śiebie, darował Rzeczypoſpolitey. Piotra Staroſtę Rumborskiego; Szpota Dunina Staroſtę Piotrkowskiego; Piotra Podkomorzego Płockiego, Sędziow Sęndomierskiego y Łęczyckiego. Duniná ná Parczowach, Rotmiſtrza dwu tyśięcy Woyska ſwoiego właſnego; Mikołaia ná Kráiowie, Biskupa Przemyslskiego; Sebaſtyáná Woiewodę Sierádzkiego; Staniſławá na Raycách, Woiewodę Mińskiego; Mikołaia Woiegodę Pomorskiego 1511. Janá Woiewodę Mśiſławskiego; Jana ná Modliſzewicach Kuchmiſtrza Koronnego; Ierzego ná Karwicach, Oboźnego Koronnego; Władyſława Kaſztelana Lubelskiego; Staniſława ná Borkowicách, Káſztelana Połanieckiego, Marſzałka Trybunału Koronnego; Krzyſztofa ná Uchnowie, Káſztelaná Lubaczewskiego; Dunina Szpotá, Sochaczowskiego, Łęczyckiego Staroſtę; Dunina na Gozdzikowie, Káſztelaná Inowłodzkiego; Hieronimá Duniná ná Modliſzewicach, Káſztelana Małogoskiego; Floriana ná Lubrańcu, Podkomorzego Inowocławskiego; Jędrzeia ná Prawkowicach, Podkomorzego Brzeskiego; Stefana na Końskich, Podkomorzego tákże Brzeskiego; Euſtachiego ná Iedłonce, Podkomorzego Inowłocławskiego; Krzyſztofa ná Sulgoſtowcach, Chorążego Sęndomirskiego; Konſtantyná ná Głuſzynie, Chorążego Smoleńskiego; Kazimierza Sędziego Ziemskiego Trockiego; Andrzeia ná Borkowicach Dunina, Piſárza Ziemskiego Lubelskiego; y wielu inſzych Staroſtow; Urzędnikow, Officyaliſtow, Zwyćięzcow Duninow generalnie, áż do roku 1694. u tegoż *Poniatowſkiego* náczytać ſię możeſz; á daley poźnieyſzych *u Niesieckiego* w Herbarzu, pod ſwoiemi tytułami, y tych ktorych wyraziłęm tu; nie piſzę bowiem cáłey Duninow procedencyi, oprocz Borkowskich.

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU.

Według *Okolſkiego tom: 2. à fol: 6. ad fol: 17.* wyrażeni.

Brzezińſcy Duninowie w Sendomirskim.

Dougierdowie w W. X. Lit;

Ddddd2 Du-

Duninowie w Polſzcze, Krakowskim, Sęndom: &c.
Golimuntowie w W. X. Lit:
Jundziłowie támże.
Karwiccy Duninowie zwali ſię od Karwicy, dobr dziedzicznych roku 1340. *Paprocki in ſtemmat: fol:* 452.
Kamionowſcy w Sieradz:
Kormunłtowie w Litwie
Koninſcy Duninowie. *Andr: ſubſcrip: electio: Vladislai IV. fol:* 19.
Koſtrzelowſcy w Podolskim.
Kozicowie, álbo Koziccy w Litwie.
Kraiewſcy Duninowie, od dobr Kraiowa zwali ſię.
Kunczewiczowie *a Swietycz* Horaſzko w Litwie.
Matyſzewicowie w Zmudz:
Mingaiłowie w Litwie.
Modliſzewſcy Duninowie, piſali ſię od Kraiowa Modliſzewſcy.
Owadowſcy, z ktorych Jędrzey Kuchmiſtrz Nadworny Krolo.
Przyſtałowſcy z Duninow w Sendomirskim
Radoſłáwſcy w Sieradz:
Raieccy Duninowie, od Rayca pod Radomiem.
Rzuchowſcy Duninowie, w Sendomirskim
Siemiaſzko ná Wołyniu
Skrzynſcy Duni: z Skrynna
Suligoſtowſcy Duninowie w Sęndomirskim.
Szpotowie Duninowie z Woli Szpotowey w Sendomirskim
Talwoſzowie, pochodzą od Golimunta z Litwy.
Wąſowiczowie ná Smogorzowie w Rawskim.
Wideykowie w Litwie.
Wołodkiewiczowie támże.
Wolſcy Duninowie w Sęndomir: Powiecie, Radomskim; zowią ſię od Skarbkowey Woli.
Zborżyńſcy w Ziemi Radom.

Oprocz wyrażonych Familij, więcey wynayduie ſię Imion u *Nieśieckiego tom:* 3. *fol:* 3. ktore tu wyrażąm.

Bałaſzko	Godzikowski	Karnikowski	Marcinkiewicz
Berzański	Grodziński	Kłopocki	Matuſzewicz
Blaſzkowſki	Hołowczyńskie Xiążętá.	Komorowski	Mieczyński
Blinſtrub	Horodyiski	Kudrewicz	Mieſopud
Borkowski	Iagiełłowicz	Kunicki	Monſztold
Gineyd	Iaſtrzębski	Łąbędzki	Mozeyko
Głuſzyński	Iawgieł	Lubśiński	Niemiękſza.
Goławiński		Macieiowicz	

Pilecki

Pilecki	Przyſzowski	Szpotański	Urbanowicz
Poleb	Semioth	Tanaiewski	Woyſzyk
Prymus	Stetkiewicz	Telefus	Zawiſza
Pokulbicki	Szoſtakowski	Trzebicki	Zuchowski

PROCEDENCYA

Hrabiow z Wielkiego Skrzynna DUNINOW BORKOWSKICH, HERBU ŁABĘC.

WSzyſcy Duninowie, ſą z Skrzynna Hrabiami, o ktorych familij, wielu inſzych piſáli obſzernie, ia tu iednę tylko wyrażąm procedencyą. Iędrzey z Skrzynna Dunin Borkowſki, Piſarz Ziemſki Lubelski, *vir activitate & probitate inſignis*, w roku 1569. o czym świadczy proceſs rozgraniczenia między Woiewodztwy, Podlaſkim y Brzeskim. Ian ná Cieleiowie Dunin Borkowski, *ex deciſione* Seymu, w roku 1647. Kommiſſarz w Lubelskim Woiewodztwie, o czym *Conſtit: fol:* 19. Staniſław z Skrzynna Dunin Borkowski, Chorąży Sęndomirski, á potym Kaſztelan Lubaczowski, ktory *1mô votô* poiął Firleiownę, ále tá bezpotomna, *2dô votô* Elżbietę Reiownę, z tey zoſtała corka Duninowna Borkowska, Kaſztelanka Lubaczowska, ktora doſtała ſię *in ſociam vitæ* Suchodolskiemu, Skarbnikowi Lubelskiemu. Staniſław z Wielkiego Skrzynna Dunin Borkowski, Kaſztelan Połaniecki, Deputat do kwarty, *ex declaratione* Seymu w roku 1670. *Conſtit: fol:* 29. á w roku 1674. ná Trybunał Radomski, o czym świadczy *Conſtit: fol:* 26. wielki Poſeł do Wiednia, á potym y Marſzałek Trybunału Koronnego, w roku 1683. *omni dexteritate*, ná wſzelkich urzędach y funkcyách znakomity. Poiąwſzy w małżeńſtwo Zamoyſką, Kaſztelankę Kiiowską, zpłodził z nią corek dwie. Z ktorych iedna Dorota Duninowna Borkowska, Kaſztelanka Połaniecka, weſzła w dożywotnią koniunkcyą z Adamem Tarłem, Woiewodą Lubelſkim, y z nim ſpłodziła ſyná iednego, y corek trzy, druga

Wſzyſcy Duninowie Hrabiámi
Firleiowna
Reiowna
Suchodolski
Zamoyska
Tarło

Godzki záś śioſtra iey rodzona z Godzkim, Staroſtą Korytnickim
zmowiona; z ktorym zoſtał ſię ſyn Jan, z Tęczyná ná Ce-
karzowicach Tarło, Woiewoda Sęndomirſki, Orła Białego
Kawaler, *magnis meritis & virtutibus clarus ac inſignis*; tęn ma-
iąc w rożnym czáśie wieku ſwoiego trzy żony, z zadną ie-
dnak nie zoſtawiwſzy ſukceſſora, *ſteriliter* umarł w roku 1750.
śioſtry záś iego rodzone, z teyże ſamey Matki, *de Domo* Du-
ninowny Borkowſkiey, Káſztelanki Połanieckiey, zpłodzo-
Cetner ne, doſtały ſię zacnym Mężom. Jedna Cetnerowi, Woiewo-
Rzewuska dzie Smoleńſkiemu, Oycu teraźnieyſzey Rzewuſkiey, Piſá-
rzowy Polney Koronney; druga Iozefowi Wandalinowi z
Mniſzech Wielkich Kończyc Mniſzchowi, Marſzałkowi W. Kor: tera-
znieyſzego Marſzałka Nadwornego Koronnego, z Graffo-
wną Bruhlowną, w małżeńſtwo złączonego, y Podkomorze-
Xiążę Lubomirski go W. X. Lit: Oycu; trzecia Xiążęciu Lubomirſkiemu, Wo-
iewodzie Krakowskiemu, Xiążąt teraźnieyſzych, Miecznika
Koronnego, Kázimierſkiego y Olſztyńſkiego Staroſtow, Oy-
cu; Tereſſa záś trzecia corka tegoż Staniſława Dunina Bor-
kowſkiego, Kaſztelana Połanieckiego, iuż nie z Zamoyſkiey,
Słupecka ále z Słupeckiey urodzona, doſtała ſię w dożywotnią przyiáźń,
Tarło Stániſławowi Tarłowi, Woiewodzie Lubelſkiemu, z ktorey
uradzony Adąm Tarło, naypierwey Staroſta Stężycki, á po
Grabińska tym Kaſztelan Lubelſki, złączył ſię z Grabińſką, Kaſztelan-
ką Sanocką, z ktorą zoſtawiwſzy *in minorennitate* potomſtwo,
przenioſł ſię *in viam æternitatis*. Jerzy z Skrzynna, Dunin
Borkowſki, Cześnik Latyczowſki, á przytym Pułkownik
Woyſk I. K. Mci y Rzeczy-poſpolitey, pod czas ſzczęśliwey
expedycyi Wideńſkiey, męſtwem y odwagą, gieniuſzowi ſwo-
iemu przyzwoitym, z wylaniem krwie, y ázardem życia,
Wiary Swiętey, y Oyczyzny bronił. Ktoren poiąwſzy 1*mô*
Zaleska *votô* w dożywotnią przyiáźń Zaleſką, *procreavit* z nią Jácka
Siemiſzko y Katarzynę, ktora z Siemaſzkiem żyła y umarła; 2*dô votô*
Radlińska z Radliná z Radlińſką, wſzedłſzy w obowiązki powtornego
małżeńſtwa, ſpłodził z nią Jerzego z Wielkiego Skrzynna, ná
Grodku Duniná Borkowſkiego, Podſtolego Zydaczowſkie-
go, I. K. Mci Bunczucznego, potym Kaſztelaná Goſtyńſkie-
go Stá-

go, Staroſty Radelickiego, ktory *cum recognitione* do Nayia-
śnieyſzego Krolá IMci Auguſtá III. od Ziemi Przemyślkiey
poſłuiąc, przynał Go *circa debitam adorationem*, zá Paná y Mo-
narchę. Tęn złączywſzy ſię naypierwey z corką Lamara, Ge- *Lamar*
nerała Majora, małoco więcey nád poł roku z nią pomieſz-
kawſzy, umarłá. *Iterato connubio* wſzedł w małżeńſkiego ſta-
nu obowiązki, z Scholaſtyką z Olſzewa Olſzewską, Cześni- *Olſzewská*
kowną Pruską, Sędzianką Grodzką Zydaczowską, z ktorą
trzech było ſynow, y dwie corki. Ian nayſtarſzy, Dunin
Borkowski, Staroſta Radelicki, I. K. Mci Dworzanin, á To-
warzyſz znaku Huſſarskiego, Xiążęcia Auguſta Czartoryskie-
go, Woiewody y Generała Ziem Ruskich, podczas Seymu *Xiążę Czartoryski*
Extra ordynaryinego, dwoch niedzielnego, od Ziemie Sa-
nockiey, w negocyacyách Generału Ruskiego, do I. K. Mci
Poſeł. Syn drugi, Ierzy Dunin Borkowski, Podſtoli Zyda-
czowski, po śmierci brátá, Staroſta Radelicki, Towarzyſz Zna-
ku Huſſarskiego, Graffa Miniſtrá Saskiego Bruhla, Generałá *Brûhl*
Artyleryi Koronney; trzeci Adąm, umarł w ſzkołach będący.
Corká záś Anna ſtarſza, z Marcinęm *de Grotkow* Łośiem, Pod *Łoś*
ſędkiem Ziemskim Lwowskim zmowiona; druga Tekla, zá
Worcelem, Podwoiewodzym Lwowskim, Sędzią Zyda- *Worcell*
czowskim.

MARCINKIEWICZ, herbu Łabędź, w Zmudzkim y
Pińskim Powiecie. Tych wſpomina *Nieśiecki tom: 3. fol:* 224.
piſząc: Szymon Marcinkiewicz Poborcá w Upitſkim 1578.
Daniel Cywon Dyrwański. Ian Stolnik Upitski y Sekretarz
Krolewski, 1626. poſłował ná Seym, z tamtąd záś był de-
putowany ná Trybunał fiſzkalny Litewski, *Conſtit: fol:* 6.
Paweł Sędzia Ziemski Upitski, Poſłem był ná Seym 1647.
z kąd ſtanął Kommiſſarzem do zapłaty piechocie Dynebur-
skiey, *Conſtit: fol:* 24. Był potym Podwoiewodzym Wileńskim,
y podczas woyny Moskiewskiey Kommendatem tego mia-
ſta, od roku 1654. mąż w rycerskich ſztukach biegły; ſyn
iego Staniſław woienną náprzod traktował, był potym Woy-
skim, Podſędkiem, aż y Sędzią Ziemskim Upitskim, *Koiało:*
in Mſ. Paweł Franciſzek, Sędzia Ziemski Uptiski, poſeł ná

Eeeee2 Kon-

Konwokacyą 1733. Eliaſz Woyski Upitski, Władyſław Strażnik, Mateuſz Sędzia Upitski, Ierzy Sędzic.

Ia tu kładę procedencyą Marcinkiewiczow herbu Łábędź, lubo nie cáłą, ále tylko tę, ktora ſię znayduie w Xięgach Grodzkich Zámku Łuckiego 1754. dnia 10. Czerwca aktykowana, ktorą wyrażąm, iák tam ieſt napiſána. Ná Urzędzie Grodzkim w Ząmku Iego Krolewskiey Mości Łuckim, przedemną *Receſs Hurk* Michałem Receſſem Hurkiem, Subdelegatem Grodzkim Łuckim przyśięgłym, Namieśnikiem nátęn czas Burgrabſtwa Łuckiego, y Xięgami ninieyſzemi Grodzkiemi Łuckiemi, *Gaſzyński* Comparens perſonaliter Generoſus Michaël Gaſzyński, Subdelegatus juratus Caſtrenſis Luceorienſis, ex ſpeciali præcommiſſo Admodum Reverendi in Chriſto Patr s, in ſæculo *Zukowski* Ioannis, & in Religione Hilarionis Zukowski, Prædicatoris generalis Ordinis Sancti Dominici Provinciæ Polonæ, coram actis præſentibus ſimiliter comparentis avunculi Admodum Reverendi Patris, in ſæculo Antonij, in Religione verò Athanaſij Marcinkiewicz, Ordinis Divi Baſilij Magni, Sacræ Theologiæ Doctoris, Ordinarijq; Concionatoris ad præſens & Promotoris S. Roſarij in Conventu Chełmenſi, circa manifeſtationem; Genealogiam tam Paternæ, quàm Maternæ Domus, ejusdem Admodum Reverendi in Chriſto Patris Athanaſij Marcinkiewicz, de tenore infra poſito ſeqventi, ad Acta præſentia Caſtrenſia Luceorienſia porrexit Genealogiam Generoſorum Marcinkiewicze. Ex patre Alexander minorennis Marcinkiewicz, in avulſam Regionem ex Polonia in Moſchoviam, quondam à primis Moſchis interceptus, ibi cum *Borkowska* Generoſa Marıania de Borki procreavit Petrum ſterilem, Ioannem, Demetrium, Annam. Demetrius cum Generoſa *Larska* Tatianna de Larskie, procreavit Thomam, Iacobum, Marcum. *Karski* Anna cum Generoſo Stephano Karski procreavit Fennam, Pelagiam, Gabrielem. Iacobus Demetrij filius, cum Generoſa *Muchowiecka* Anna Muchowiecka, procreavit Salomeam, Theodorum binubum, primô thorô cum Generoſa Sophia de Markiewicze procreavit Nicolaum & Catharinam; ſecundô votô cum *Szemet* Generoſa Anaſtaſia de Szemety, procreavit Helenam ſterilem,

Baſilium, Annam. Generoſus Baſilius, cum Generoſa Agnete ex Wyhowski de Zukowskie Kałuska, procreavit Admodum *Wyhowski Zuchowska Kałuska* Reverendum Patrem in ſæculo Antonium, & in Religime ad præſens Divi Baſilij Magni Athanaſium, & Magdalenam, Generoſi Franciſci Zawadzki conjugiem. *Zawadzki*

Secunda Genealogia, in eam verborum ſeriem eſt conſcripta. Genealogia Generoſorum Marcinkiewicze, ex matre Generoſa Magdalena de Oſtaſzewice, cum Generoſo Paulo Zebrzycki, *Oſtaſzewska Zebrzycki* Vicecolonello Czerniechoviæ, procreavit Ioannem, Georgium, Cæciliam, Nicolaum. Cæcilia cum Generoſo Alexandro Zukowski, procreavit Evam, Catharinam. Nicolaus *Zukowski* cum Generoſa Barbara de Kraſnodębskie procreavit Ioſephum, Ioachimum, Lucam, quorum proles extat in vivis. Catharina *Kraſzodęb Kałuski* cum Generoſo Petro Káłuski ex Zukowskie, procreavit Agnetem trinubam, quæ primô cum Generoſo Ioanne Maliński, *Maliński* procreavit Conſtantinum Capucinum: ſecundô cum Generoſo Baſilio Marcinkiewicz procreavit Antonium Ioannem *Marcinkiewicz* binominis, & in Religione ad præſens nominatum Athanaſium, atq; Magdalenam nuptam Generoſo Franciſco Zawadzki: *Zawadzki Gorczyński* tertiô votô cum Generoſo Antonio Gorczyński ſterilis. Stemma Generoſorum Marcinkiewiczow eſt Cygnus in campo & ſuper clypeum, vulgo Łábęć w polu y ná hełmie. Circa qvas Genealogiás ad Acta præſentia porrectas, nihil refragando juri, nihilq; in ijs mutando, ità prout ſcriptæ, ijdem qui ſupra comparentes manifeſtantur, eandem Manifeſtationem Actis connotari petierunt & obtinuerunt. Michael *Gaſzyński Zukowski* Gaſzyński S. C. L. P. F. R. Hilarion Zukowski Prædicator Generalis Ordinis S. Dominici. Z ktorych Xiąg y tęn wypis, pod Pieczęcią Grodzką Łucką ieſt wydany, piſány w Ząmku Łuckim. Correxit Leśniewicz. Legit Fálkowski. mpp. *Leśniewicz Fálkowski*

* * * *
* * *
* *
*

LESZCZYC HERB.

EPIGRAMMA.

Leſzczyc nomen habet de Leſco Principe Regni,
Sub qvem conveniunt, Sceptra, Corona Ducum.
Qvâ ratione petis? vacuus ſtat, plenus in ante
Faſcibus & Lauris, Purpureisqve roſis.
Omnia ſe promens oſtendit, quod ſibi ſervat
Nil, niſi pro Patria, quæque dediſſe ſua.

ABRYS HERBOWNY.

JEſt Brog puſty, iakiego z dawna y teraz używaią do konſerwacyi zboża w ſnopách będącego, o czterech brożynach białych, czyli ſłupách rowno odległych w kwadrat; nad nim ſtrzecha, álbo poſzycie żołte ſłomiane, u dołu czworokątne, u gory w piramidę zakończone, w polu czerwonym: ná hełmie pięć pior Pawich, lecz drudzy trzy tylko kładą, y brog takiż drugi, ále pochylony w prawą ſtronę. *Bielſki, Paprocki, Okolſki &c.*

ORYGINAŁ HERBU.

Długoſz nápiſał, iż tęn herb w Polſzcze ieſt nábyty, ieſzcze z początku Kroleſtwa tego. *Bielſki fol:* 75. wſpomina tęn záſzczyt, za Krola Bolesława śmiałego roku 1068. piſząc o Piotrze tego zaſzczytu, Arcybiſkupie Gnieźnieńskim. Paprocki *o herbach fol:* 219. iż Zołnierz dzielny y woiennych rzeczy dobrze wiadomy, nim ſię záſzczycáł; ktorego tęnże Paprocki *w Gniaździe cnot fol:* 69. wymięnia Leſzczycem zwanego. Z tąd poznać, częścią iż ták dawno tęn herb ieſt w Polſzcze; częścią iż Leſzczyc, od Leſzkow imięnia *patronomicè* zwany Rycerz, tego zaſzczyty używał; że ma początki ſwoie od potomſtwa Leſzkow Monarchow Polſkich, ieſzcze zá pogańſtwa, iák *Pariſius* twierdzi *u Nieśieckiego tom:* 3. *fol:* 77. y O*kolſki* podobnie konkluduie *tom:* 1. *fol:* 83.

PRZEDNIEYSI Y WIADOMSI HONORIUSZOWIE HERBU TEGO.

Piotr, herbu Leſzczyc, Arcybiſkup Gneźnieńſki, umarł 1092. *Damalevicz in Vit: Archiep: Gneſnen: Paprocki, Ianicki, Okolſki & Bielſki fol:* 75. *Leſzczyc*

Piotr Wiſz, z Rádoliná, będąc Biskupem Krakowſkim, przenieśiony ná Pcznáńſkie 1412. umarł 1414. *Starowolſki & Paprocki.* *Wiſz*

Gierard, zoſtał Biskupem Kuiawskim 1301. umarł 1323. *Długoſz, Paprocki, & Damalewicz in Vit: Epiſcop: Cuiav:* *Gierard.*

Troián herbu Leſzczyc, umarł tymże Biskupem 1384. *Damalewicz ibidem, & Paprocki,* lubo przeciwnie. *Troian*

Gerward Biskub Poznański, obrany do tey Infuły 1176. umarł 1177. *Długoſſus in hiſto: Paprocki & Nakielſki in Miechow: fol:* 60. *Gerward*

Haymo Polak, herbu tegoż, zá inſtáncyą Bolesławá Krzywouſtego, obrány ná Biskupſtwo Wrocławskie w Sląsku, umarł 1126. *Dułgoſſus, Buhocler, & Cureus fol:* 289. & 303. *Haymo.*

Floryán *Laſcary*, herbu Leſzczyc, Biskup Płocki, umarł 1334. *Lubienſki in Vit: Epiſc. Plocen:* *Laskary*

Wácław Leſzczyc, herbu Brog, będąc Kaſztelanem Krakowskim, umarł 1217. *Nakielſki in Miechow: fol:* 135. *Leſzczyc*

Gułtowski Piotr Gułtowski, będąc Woiewodą Kaliskim, umarł tymże. *Młodzianowſki in Concio: tom:* 4. *fol:* 605.

Płomykowski Ián z Płomykowa, będąc Woiewodą Brzeskim Kuiawskim, umarł 1304. *Długoſz tom:* 2. *Cromerus & Bielſki.*

Radoliński Máciey z Rádoliná, był Woiewodą Inowrocłáwskim w roku 1400. *Liſt Krola Władysława Máſtu Krakowſkie.*

Krotowski Także Ian z Krotoſzyná Krotowski, z Inowrocławskiego, poſtąpił ná Woiewodztwo Brzeskie Kuiawskie 1550. *Liſt u Nakielſkiego fol: 629. & 653 &c.* *Ryśiński* Krzyſztof Ryśinski, herbu Leſzczyc, był tákże Woiewodą Inowrocławskim 1690. *Hiſtoria Poſſelij.*

Iaskolski Maryuſz Stániſław Jaskolski, herbu tegoż, będąc Woiewodą Czerniechowskim, umarł *1689. Cuda Chełmſkie fol:* 392.

Leſzczycowie Jároſz, herbu Leſzczyc, był Káſztelánem Poznáńskim 1232. *Damalewicz in Archiep: Gneſn: fol:* 102.

Jędrzey, herbu tegoż, był Kaſztelánem Káliskim 1190. *Paprocki o herbách fol: 220. Okolſki tom:* 1. *fol:* 87. y Adam z *Krotowski.* Karſzowa Leſzczyc 1380. *Iidem ibidem.* Także Jędrzey Krotowski, od roku 1624. *Luna pronuba paneg.*

Skarſzewski Staniſław Skarſzewski, tego herbu, będąc Kaſztelanem, Woynickim, umarł 1685. *Confirma: Iuris Gentium Michàëlis Reg.*

Piotr z Skárſzewá, był Kaſztelanem Gnieźnieńſkim 1400. *Paprocki o herbach fol:* 220. *& alij.*

Iaskolski Stániſław Máriuſz Jáſkolſki, był wprzod Kaſztelanem Kiiowskim, niżeli poſtąpił ná Woiewodztwo Czerniechowskie. *Confir: Jur: Gent: Joannis III.*

Krotowski Ján Krotowski, był pierwey Káſztelanem Jnowrocławskim, niżeli poſtąpił ná Woiewodztwo tegoż Krzeſłá 1562. *Rey w Zwierzyńcu fol:* 55. tymże Kaſztelanem umarł Ján Krotowſki inſzy, roku 1583. *Paprocki o herbach, fol:* 222. & *Okolſki tom:* 1. *fol:* 87.

Oprocz tych, w poźnieyſzym czáśie wſpomina *Nieśiecki tom:* 4. *fol:* 776. *Siemieński* Janá Siemieńſkiego Kaſztelana Lwowſkiego, y Mikołaiá *Koſzutski* Koſzutſkiego, Miecznika Kaliſkiego, iż był Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1738. *fol:* 784.

HER-

HERBOWNI LESZCZYCOWIE,

Według *Okolſkiego tom:* 1 *à fol:* 87 *ad fol:* 89. wyrázeni.

Bieganowſcy, według *Okolſkiego*, Biegańſcy, według *Nieśieckiego*, w Woiewodztwie Káliskim.

Dobrzyccy, pod Pleſzowem.

Falęccy, w Mazowieckim Woiewodztwie.

Gutowſcy w Wielkiey Polſzcze

Klonowſcy, ná Klonowie, w Zięmi Dobrzyńſkiey.

Koſzutſcy, według *Nieśieckiego*, czy Koſuccy według *Okolſkiego*, w Łeczyckim Woiewo:

Krotowſcy, z Krotoſzyna, zá Káliſzem.

Laſkowſcy w Kaliſkim Woie:

Lubeńſcy támże.

Lubſtowſcy w Kuiáwách, Łęczyckim y Kaliſkim Woie:

Pierſchleńſcy, czy Pierzchlińſcy według *Nieśieckiego*, w Wielkiey Polſzcze.

Ponętowſcy, w Łęczyckim Woiewo:

Pſzczyńſcy, w Wielkiey Polſzcze.

Ryśińſcy, według *Nieśieckiego*, czy Ryśiemſcy według *Okolſkiego*, w Łęczyckim Woiewodztwie.

Sieſtrzewitowſcy, w Lubelskim Woiewo:

Skulimowſcy, w Sieradzkim Woiewo:

Słupſcy, w Pyzdreńſkim Powiecie.

Smiełowſcy, czy Smielowſcy, iák *Okolſki* piſze, támże.

Strzeziminſcy, w Poznáńſkim Woiewo:

Swieżowſcy, czy Swieſowſcy, według *Okolſkiego*, w Kuiáwách.

Szumińſcy, czy Szumieńſcy, według *Okolſkiego*, w Dobrzyńſkiey Ziemi.

Węgorzewſcy, nie piſze kędy.

Włoſzynowſcy, według *Nieśieckiego*, czy Wozinowſcy według *Okolſkiego*, z Wielkiey Polski, ná Iánowcu.

Z ſwoiey pracy, zebranych przyczynił do tego herbu *P. Nieśiecki tom: 3. fol:* 78. & 79. te imiona.

Belęcki	Leſzczyc	Popowſki	Waliſzewski.
Bolimiński	Miracki	Rádolinſki	Wieruſzewski.
Białęski	Mierzeiewſki	Siemieńſki	Wygrażewski.
Chmieliński	Mroczek.	Skarſzewſki	Zaleski,
Grabionka	Nagorſki	Stawſki	
Iaſkolſki	Piekarſki	Szwiecki	

PRO-

PROCEDENCYA
z Siemienic
SIEMIENSKICH,
Herbu LESZCZYC, w Sieradzkim Woiewodztwie, y ná Ruśi.

O Początkach Domu tego piſze *Okolſki tom: 1. fol: 86. & 87.* Derslaus, fama, virtute, & fortitudine clarus, optimè meritus Monarchis Poloniæ, uſque ad Boleslaum Chrabry Annô 1020. Alij à Leſchis Monarchis deducunt annos ex originem & illis.

Piotr Arcybiskup Gnieźnieński

Petrum Archiepiſcopum Gneſnen: Cathalogus refert annô 1078 Boleslao Audace regnante. Hic excommunicationi ſubduxit Eccleſias, dum occiſus fuerat S. Stanislaus Epiſcopus Cracoviæ, qvæ triennio duravit. &c.

Biskup Wrocławski

Epiſcopum Wroclavięnſem, Długoſſus, & Anonimus clarius dicit filium Imislai Comitis de villa Skarſzow, Palatini Caliſienſis, 28. annis Epiſcopus fuit, obijt 1120. cujus nepos ex fratre

Kanonik Krakowski Kasztelán Kaliski

Jacobus, Canonicus Cracovienſis & Juris Doctor, à Prandota Cracovienſi Epiſcopo Legatus ad Pontificem Maximum, gratia canonizationis S. Stanislai. *Miechovita lib: 3. & Cromer lib: 3.* *Adamum de Skarſzow*, Caſtellanum Caliſienſem 1380.

Kasztelan Gnieźnieński Kasztel: Biecki

Petrum Caſtellanum Gneſnenſem, Literæ fundationum Eccleſiæ *memorant* 1400. *Stanislaum* Caſtellanum Biechovienſem, 1436. &c.

Kanonicy Krakowscy Starosta Siewierski y Iłzecki. Kasztel: Kaliski Biskup Poznański Biskup Płocki. Biskup Krakowsk

Martinus Canonicus Cracovienſis, vir ingenio & doctrina pollens &c. *Nicolaus* Capitaneus Ducatûs Severienſis. *Stanislaus* Canonicus Cracovienſis. *Joannes* Capitaneus Jłzenſis, *Andreas* Leſzczyc Caſtellanus Kaliſienſis, privilegia Eccleſiæ 1190. *Bernardus* Epiſcopus Poſnanienſis 1153. &c. *Florianum* Epiſcopum Plocenſem, Cathalogus refert ſub Venceslao Principe Maſoviæ obijt 1392. *Petrum* de Radolin &c. Epiſcopum Cracovienſem Cathalogus *meminit* 1414 fuit in Concilio Nicenſi & Piſano &c. Ci wſzyſcy Antenatami Domu Siemieńſkich byli, lubo nie zwali ſię ieſzcze ná tęn czas Siemieńſkiemi, iako y inśi od dobr ſwoich w poźnieyſzym czaśie. Piſze o nich *Nieśiecki tom: 4. fol: 82.* co mogł zebráć przez pracę ſwoię, y ia tu z niego tęż

ſamę

ſamę kładę procedencyą, nieco melioruiąc według poźnieyſzey animadwertencyi. Stefan Siemieńſki, w prawdzie iuż był ná Opactwo Przemeckie od ſwoich, w Roku 1560, zgodnemi głoſami obrany, atoli mu Krolewſka interpozycya do tego przeſzkodziłá, *Auctor 50. ſingul:* Ján Piſarz Grodzki Piotrkowſki 1618. *Dniw Pobor:* potym Miecznik Sieradzki, y Poſeł ná Seym 1629. z tamtąd Deputatem ná Trybunał Radomſki, *Conſtit: fol: 12. y 1631. fol: 9. y 1635. fol: 18.* Syn iego Stefan z Siemienic Siemieńſki, nayprzod Podſędek y Sędzia Grodzki Sieradzki, potym Sędzia Ziemſki Sieradzki, bywał Poſłęm ná Seymy, y Deputatem na Trybunał Koronny 1690.

Miączyńska

Zona iego Zofia Miączyńſka, Jáná Podkomorzego Wieluńſkiego corká, z ktorey Elżbietá, wydána zá Janá Alexandra Otffinowſkiego,

Otffinowski

Staroſtą go Sczerczowſkim mianuie *Nieśiecki tom. 4. fol: 82.* lecz iego urzędu niewiem. N. była

Sieniutá Bykowski

zá Abrahamem Sieniutą. Maciey Deputat ná Trybunał Koronny z Sieradzkiego 1727. N. była zá Alexandrem Bykowskim, Podczaſzym Sieradzkim. Woyciech Stolnik Nowogrodzki, z Woiewodztwá Brzeſkiego Kuiawskiego przenioſł ſię ná Ruś, y tam ośiadłſzy, wſzedł w ligę małżeńską *imô votô*

Godlewski Ubyszowa

z Godlewską, Chorążanką Czerniechowską, umarła 1673. zoſtawiwſzy mężowi ſwemu corkę Kryſtynę Ubyſzową, y ſyná Janá, tęn nayprzod był Podſtolim, potym Sędzią Grodzkim Lwowskim, á daley Podkomorzym Lwowskim, Poſłował po kilka razy, Kommiſárzęm był w Ziemi Lwowskiey przez lat dziesięć, ná Seym Warſzawski, Marſzałkował Woiewodztwu Ruskiemu na Seym *Electionis* 1733. Za Auguſta záś III. Krola Polskiego, wziął Kaſztelanią Lwowską; ktore krzesło záśiadł 1738. po śmierci Uſtrzyckiego.

Ustrzycki

Fundował OO. Reformatow w Wiſzni. Dwá rázy śluby małżeńskie powtarzał, pierwſzy raz z Swierską, ktora pochodziłá z Xiążąt Rożyńskich,

Swierska Wolska

á ta mu powiłá corki trzy, Helenę Wolską, Kaſztelanicową Przemysłską, Maryannę Zakonnicę S. Benedykta, we Lwowie u Wſzyſtkich SS. y Iudytę Urbańską,

Urbáńska

Podczaſzycową Zydaczowską, ſynow záś dwoch, Woyciechá Staroſtę Dębowieckiego, Poſła ná Seym po kilká rázy, Referendarza teraźnieyſzego

ſzego Koronnego, Pułkownika pod Huſſarską Chorągwią,
X. Sanguſzko pierwey Xiążęcia Pawła Sanguſzka, Marſzałka Wielkiego W.
Bruchl X. Lit: teraż Henryka Graffa z Ocieſzyná Bruchla, Generałá Artyleryi Koronney, Piaſeczyńskiego, Lipińskiego &c. Sta-
Borzęcka roſty. Tęn żyie w dożywotniey przyiaźni z Borzęcką, Podkomorzanką Przemyślską, z ktorey temi czaſy w dziecińſtwie ſynow dwoch, y corek dwie; Jozef drugi ſyn Kaſztelana, Podkomorzy Ziemi Lwowskiey; y Powiatu Zydaczowskiego, Pułkownik Regimentu Konnego, Nayiáśnieyſzego Krolewicza Iego Mości; tęn powrociwſzy z Cudzych kraiow, bywáł Deputatem ná Trybunał Koronny, z Ziemi Lwowskiey, Kommiſarzęm od woyska z Cudzoziemskiego Auktoramentu do Radomia; y Poſłem ná Seymy Walne dwá razy zgo-
Mniſzkowna dnie obrany. Kontraktował dożywotnie z Bużenina Mniſzkowną Podczaſzanką Przemyślską, z ktorą miał corkę iednę, y ta *fatis ceſſit.* Drugie tenże Kaſztelan ponowił śluby mał-
Niemoiewska. Wolski żeńskie z Niemoiewską, pozoſtałą wdową po Wolskim, tá mu tylko iedynaczkę corkę Joannę powiła; ktorá ieſzcze tego czaſu gdy piſzę, w panieńſtwie. *Secundô votô* Woyciech Stol-
Sokolnicka nik Nowogrodzki, z Tereſſą Sokolnicką, Chorążanką Lwow-
Nahoiewski ską; tá mu urodziła corkę Joannę Nahoiewską, Podczaſzyną Podolską, y ſyná Jędrzeia, ktory Iezuitą zoſtał, w tym czaśie piſania moiego, w Krakowie u S. Piotra.

Grabionkow Procedencya GRABIONKOWIE, herbu Leſzczyc, w Lubelskim, Ruskim, Mazowieckim Woiewodztwách, iedney dzielnice z Ryśińskiemi, piſzą ſię z Pankraczewicz, á przed tym z Grabię. Broniſłáwá z Grabię Archidyakona Gnieźnieńskiego, Adminiſtratorá Arcybiskupſtwa w roku 1300. *wſpomina Katalogo.* Mikołay Kaſztelan Chełmski 1540. Anna Grabion-
Giſzowski czonka za Staniſłáwęm Giſzowskim, herbu Nowiná, w Roku 1460. o czym *Okolſki tom: 2. ſub armis Nowina*, w Giſzowskich procedencyi. Marcin Grabianka, ktorego corka An-
Stryikowska Siekierzyńska Zbonzki Branicki Zieliński Ryſzkowski Wereſzczyńſ: na Stryikowska. Katarzyna Siekierzyńska; Dorota náprzod Zbońżkiego, potym Staniſłáwá Branickiego małzonka; Anna Piotra Zielińskiego; Zofia Janá Ryſzkowskiego; Orſzula Janá Wereſzczyńskiego; Katarzyna Janá Roli. Synow tegoż Marci-

Marciná było trzech, Mikołay Kanonik Krakowski 1560. *Rola*
podpiſał Liſt Padniewskiego, Biskupa Krakowskiego *in Manuſcripto Petricovienſi.* Klemens zſzedł bezpotomnie, Jędrzey
z Katarzyną Tarłowną ſpłodził corek dwie, Orſzulę Walen- *Tarłowna*
temu Leśiewskiemu, Jadwigę Rogowskiemu, wydane; y ſy- *Leśiewski*
now ośmiu, Janá Proboſzcza Sęndomirskiego, Mikołaia Ka- *Rogowski*
nonika Przemyślskiego, Regenta Káncellaryi Mnieyſzey Koronney, w Roku 1583. Marciná y Jędrzeia; ci dwa pod Gdań-
skięm, ſłużąc z Janem Zborowskim Hetmanem, życie dlá *Zborowski Błohuwna*
Oyczyzny położyli; Krzyſztofa, tęn z Błochuwną żył bezpo- *Zaborowska*
tomnie; Kaſpra, tęn z Zaborowskiey zoſtawił iednę corkę Do- *Koſſowski*
rotę, Marcinowi Koſſowskiemu záslubioną, y ſyn Franciſzek, Prowincyał niegdy w Zakonie Franciſzkańskim, Bar-
tłomiey oſtatni ſyn Jędrzeia z Zofiij Brzezkiey, herbu Ciołek, *Brzezka*
miał corki dwie, Maryannę Piotrowi Zabickiemu, Kaſztela- *Zabicke*
nowi Liwskiemu; Elżbietę Michałowi Turowskiemu záślu- *Turowski*
bioną; ſynow záś trzech, Ian *ſterilis* z Iadwigą Czepielowną, *Czepielowna.*
herbu Gryff. Marcyan, ktoremu Zofia Stamirowska powiła *Stamirowska*
corkę Zofią, nay przod Gidzińską, Cześnikową Liwską, po- *Gidzińska*
tym Białozurową Starościną Nowomłyńską, y ſyná Mar- *Białozurowa*
cyana, ále tęn z Maryanną Potocką potomſtwa niemiał. Trze- *Potocka*
ci ſyn Bartłomiey, dziedzic ná Kołbielu, Stolnik Ziemi Czerskiey; wſpomina go Konſtytucya *fol: 40.* w Roku 1631. temu
Anna, Gliniecká herbu Korab, Stolnikowna Krakowska, zo- *Gilniecka*
ſtawiła cztery corki, Angelę y Konſtancyą Profeſski w Klaſztorze Warſzawskim S. Klary. Maryannę, ta zá Samuelem
Rudzińskim, Kaſztelanem Czerskim; Zofią, tá zá Marcinem *Rudziński*
Radzickim, Piſárzęm Ziemskim Zakroczymskim; y ſynow *Radzicki*
trzech, z tych Ián *ſterilis* umarł, leży w Kołbieli; Staniſław od Węgrow ná woynie pod Magierowęm rozśiekany; y Woyciech, tego z Barbary Bieykowskii, Piſárzowny Ziemskiey Sęndomirskiey było corek dwie; z tych Helena zá Antonim
Karczewskim, Piſárzęm Ziemskim Czerskim, Zofia z Woy- *Karczewski.*
ciechem Łopackim, Podſtolim Ciechanowskim, weſzły w *Łopacki*
Kontrakty małżeńskie; ſynow też czterech, pierwſzy Iozef, ktorego z dwoch corek, Angela Mniſzką zoſtáłá, Katarzyná

Hhhhh z Fran-

Polanowski z Franciſzkeim Polanowskim, Miecznikiem Podolskim żyie.
Drugi Antoni, Podkomorzy Czerski, tego z Tereſſy Bekier-
Bekierska skii, herbu Iaſtrzębiec, Czterech ſynow, Adam Kanonik Ar-
chikatedralny Lwowski, Iozef Chorąży Chorągwi Pancer-
Rudziński ney Rudzińskiego, Woiewody Mazowieckiego, Ian y Iácek,
Staroſta Mſzaniecki, y corek dwie, Anna y Tereſſa. Trzeci Ber-
nard, Łowczy Halicki, Sędzia Trębowolski, tego z Heleny
Kamińska Kamiński, herbu Iaſtrzębiec, ſyn ieden Iozef Kaietan, Pod-
czaſzy Podolski, ktoremu w dożywotnią przyiaźń zmowio-
Kalinowska. Komorowska na Kalinowska, herbu Kalinowa, Chorążanka Halicka. Czwar-
ty Kazimierz, tego z Komorowskii, herbu Korczak, potom-
ſtwo żyie.

LIS, ALBO MZURA HERB.

EPIGRAMMA.

Eſt Amor armatus pharetrâ, eſt armatus Apollo,
Et metuunt montes ignea tela Jovis.
Quid mihi non præbet Mavortis veſtra Sagitta?
Nonniſi conſimiles quod ſitis hiſce Diis.
Aſtutas mentes Vulpes præſentat in altis,
Sed magis hæc cautas ſemper in omne malum.

ABRYS HERBOWNY.

Opiſanie herbu

JEſt ſtrzałá ſtaropolska z chaczyſtym żeleźcem, niżſzą częścią z piorami ułomaná, w polu czerwonym białá, z dwiemá Krzyżámi od mieczow przez nię położonemi. Ná hełmie Lis w lewą tarczy, obrocony głową y przedniemi nogámi, do gory wſpięty ná tylnych, z ogonem podnieśionym.

ORYGINAŁ HERBU.

Początki Herbowne

Rotmiſtrz Woyska Polskiego *Bzura*, iák go niektorzy mianuią, á raczey *Liſowſzczyk*, herbu Lis, około Roku 1050. zá Krola Kázimierza Mnicha, z małym podiazdem poſzedłſzy przeciwko Iaźwingom y Litwie, záſtał ich pod Sochaczowęm, gdzie rozdzieliwſzy ſwoie woysko ná dwie partyie, zczoła y z tyłu nieprzyiacioł, daiąc ſwoim háſſo do bicia, gdy wypuści ná powietrze ogniſtą ſtrzałę, śiarką y żywicą obwiedzioną y zápaloną. Co gdy ſię ſtało, partye nátarłſzy ná pomienionych, ſzczęśliwie zwyciężyli, á powrociwſzy do Krola, ná zaſzczyt wieczny zwycięztwa, przydał nowy herb Liſowſzczykowi temu, Strzałę wyrażoną. Ze záś w tey batálij dwá miecze złomáł u rękoieści, nádáł mu Krol do Strzały dwá Krzyże, ktore ſię od mieczow w ręku iego zoſtały. Rycerz, będąc kontent z tey ozdoby, przenioſł dawnego Liſa ſwoiego ná hełm, á ná tarczą złożył herb nowo nádany. A ponieważ tá potyczka trafiła ſię nád rzeką Mzurą, tymże imięniem herb pomięniony názwali, o czym *Paprocki, Bielſki, Okolſki &c.*

PRZEDNIEYSI y WIADOMSI HONORYUSZOWIE,

Z rożnych Autorow zebrani.

Pełka Fulko Fulko, czy Pełka, herbu Lis, Arcybiſkup Gneźnieńſki umarł 1258. *Damalewicz in Archiep: Gneſn.* Pełka álbo Fulko inſzy, umarł Biſkupem Krak: 1207. *Starowolſki.*

Mikołay, herbu tego, Biſkup Poznańſki umarł 1273. *Długoſſus & Treterus.*

Sapieha Alexander Sapiecha, Biſkup Wileński umarł 1671. *Hiſtoria Sapiehana fol:* 3.

Rudnicki Simon Rudnicki, herbu Lis, umarł Biskupem Warmińskim 1621. *Treterus.*

Sapieha Alexander Sapieha, z Zmudzkiego, poſtąpił ná Biskupſtwo Wileńskie 1667. *Andrzeykowſki.* Paweł Sápieha, umarł Zmudzkim Biskupem 1715.

Piotr, herbu Lis, umarł Biskupem Wrocławskim, ná Sląsku 1091. *Bucholcer* & *Lubińſki.*

Michałowicz Grzegorz Michałowicz, herbu Lis, był Władyką Pińskim 1624.

Fulko z Kozich głow, herbu tego, Kaſztelan Krakowski, umarł 1194. *Długoſz, Paprocki, Kromer &c.* tákże Petrosław z Mityczową, herbu Lis, umarł 1319. *Paprocki* & *Okolſki.*

Fulko herbu Lis, Krakowski Woiewodá umarł 1089. *Baſzko, Długoſz* & *Paprocki:* y Mikołay tegoż záſzczytu 1206. *Długoſz, Miechowita, Sarnicki:* tákże Mikołay drugi, uſtąpił z tego Krzesłá 1250. *Andreas Lipſki.*

Sapiehowie Lew Sapieha, będąc Woiewodą Wileńskim, umarł 1633. *Porządek Elekcyi* 1631. Paweł Sapiehá 1666. *Fulden* & *Kochowſki.* tákże Kazimierz Sapiecha 1720. *Załuſki tom.* 1.

Mikołay Sapieha, umarł Kaſztelanem Wileńskim 1644. *Hiſtoria Sapiehana*, y Jędrzey Sapieha 1651. *Ibidem.*

Kázimierz Władysław Sapiehą, Woiewodá Trocki, umarł 1703. *Załuſki tom:* 2. & *Hiſto: Sapieha:*

Piotr, herbu Lis, Woiewodá Sieradzki, umarł 1288. *Nakielſki w Miechowiy:* tákże Swętopełk tegoż herbu 1372. *Liſt Krola Władysława.*

Sunigaiło Sapieha Simon Sunigaiło, herbu tego, Káſztelan Trocki, umarł 1420. *Stryikowſki, Paprocki y Okolſki.* Tákże Kázimierz Sapieha, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Trockie 1697. *Załuſki tom:* 2. y Ián Fryderyk Sápieha.

Swatopełk, herbu Lis, był Woiewodą Łęczyckim 1310. *Paprocki y Okolſki.*

Sapiehowie Kazimierz Paweł Sapiehá, był Staroſtą Zmudzkim, z ktorego poſtąpił ná Woiewodztwo Wileńskie 1682. *Hiſtoria Sapiehana.* Jędrzey

Jędrzey Sapieha, był Woiewodą Kiiowskim, *Ibidem.* Tákże Bogdán Sápieha, Woiewodą Smoleńskim, *Okolſki;* y Jędrzey Sápiehá, bliſko roku 1609. *Starowolski;* tákże Stefan Piaſeczyńſki, herbu Lis, umarł tymże Woiewodą Smoleńſkim 1691. Piaſeczyński.

Jędrzey Sapieha, Woiewoda Połocki, poſtąpił ná Smoleńskie. *Gwagnin Hiſt: Polona:* á Kázimierz Sapiehá ná Zmudzkie Staroſtwo 1679. *Conſtit:* 1678. Sápiehowie

Paweł Sapieha, był Woiewodą Nowogrodzkim 1567. *Stryikowſki.* Jedrzey Sapieha tákże, ktory poſtąpił ná Płockie 1597. *Starowol: in Bellat:* Mikołay Sapieha umarł 1626. *Hiſt: Sapieha:* Mikołay drugi 1632. *Olſzewſki,* y Tomaſz Sapieha. *Walicki* & *hiſt: Sapieh:* Ján Sapieha, był Woiewodą Witebſkim 1517. *Stryikowſki.* y Mikołay Sápiecha zmarły 1599. *Nadgrobek w Kodniu:* tákże Paweł Sápieha, z kąd poſzedł ná Wileńſkie 1655. *Kochowſki* & *Hiſt: Sapieh:*

Michał Sápieha, Woiewoda Podlaſki, umarł 1737. Woyciech Wilkanowſki, herbu Lis, był Woiewodą Rawſkim. *Pamiątka roczna.* Wilkanowski

Mikołay Sápieha, będąc Woiewodą Brześciańskim, poſzedł ná Witebſkie 1589. *Hiſto: Sapieh:* y Mikołay ná Káſztelanią Wileńską 1642. *Ibidem:* tákże Władysław Sapieha, umarł z tym honorem 1733. Mikołay Sápieha, był Woiewodą Mściſławskim 1588. z tego poſtąpił ná Nowogrodzkie. *Paprocki:* á Jędrzey Sápiehá umárł w tym Krześle 1597. y Alexander 1621. tákże Krzyſztof 1639. potym Fryderyk Sápieha, zoſtawał w tym dygnitarſtwie, od roku 1648. *Hiſt: Sapiehana.* Sapiehowie

Mikołay Sápiehá, będąc Woiewodą Bracławskim, umarł 1689. *Ibidem.*

Jędrzey Sápieha 1577. z Woiewodztwa Mińskiego, poſtąpił ná Mściſławskie. *Ibidem.* á Mikołay ná Breściáńskie 1588. *Bielſki, Stryikowſki &c.* Bogdán był tymże Mściſławskim. *Paprocki, Okolſki &c;* y Bogdan drugi 1616. *Hiſt: Sapieh:* tákże Mikołay 1617. y drugi Mikołay, ktory poſzedł ná Brześciáńskie 1638. y Władysław 1699. poſtąpił tákże ná toż Woiewodztwo.

Iiiii Tomaſz

Tomaſz Sápieha, z Inflantskiego, przenioſł ſię ná Nowogrodzkie Woiewodztwo 1642. Paweł, ná Witebskie.

Rudnicki Jan Rudnicki, herbu Lis, umarł Sieradzkim Kaſztelanem 1620. *Rywocki, Okolſki &c.*

Sapieha Swętopełk, był Kaſztelanem Łęczyckim 1310. *Paprocki.* Paweł Sapieha, był Kaſztelanem Kiiowskim. *Hiſt: Sapieha:*
Piaſeczyńſki y Alexander Piaſeczyński 1646. zmarły. *Potocki fol: 28.* ktory był pierwey Kamienieckim 1634. *Conſtit: eodem Annô.*
Wilkanowſcy. Adam Wilkanowſki, był Kaſztelanem Płockim 1563. *Conſtit: fol: 66. & Okolſki.* Po nim Woyciech Wilkanowski, poſtąpił ná Woiewodztwo Rawskie. *Conſtit: 1590.*

Sapiehowie Alexander Sapieha, był Kaſztelanem Witebſkim 1613. Bogdan z Brześciańſkiey Kaſztelanii, poſtąpił ná Woiewodztwo
Piaſeczyński Mińſkie 1616. *Okolſki,* y Stefan Piaſeczyńſki, ná Smoleńſkie. *Załuſki.*

Borowski Marcin Kazimierz Borowſki, herbu Lis, Kaſztelan Gdańſki, umarł 1709. *Załuſki tom: 1. & 3.*

Sapiehowie Jan Staniſław Sapiehá, Marſzałek Wielki Litewski, umarł 1639. *Hiſtor: Sapieh:* Alexander záś Sápieha uſtąpił tey Láſki 1703. *Ibidem:* Powtore tenże Alexander, będąc Marſzałkiem W. Lit: umarł 1733.

Lew Sapieha, Woiewoda Wileński, uſtąpił Pieczęci W. Lit: 1623. *Okolſki:* tenże był pierwey Podkanclerzym do roku 1589. *Sarnicki:* á Paweł Sápieha umarł przy Pieczęci mnieyſzey 1635. *Kobierzycki:* y Lew Kazimierz 1659. *Potocki Centur.*

Benedykt Sapieha, był Podſkarbim Wielkim W. X. Litew: *Załuſki* 1683.

Pełka Pełka, herbu Lis, był Marſzałkiem Nadwornym Koronnym 1364. *Nakielki in Miechow.*

Sapiehowie Ján Staniſław Sápieha 1619. Marſzałek Nádworny Litew: zoſtał Wielkim. *Starowolſki.*

Lew Kazimierz, wziął Pieczęc małą 1643. *Idem.* Mikołay poſtąpił ná Mińſkie Woiewodztwo. *Hiſt: Sapieha:* Alexander do Wielkiey Pieczęci 1697. *Załuſki.*

Lew Sápieha, Woiewoda Wileńſki, umarł Hetmanem Wielkim Litewſkim 1633. *Starowolſki:* y Paweł Woiewoda Wileńſki

leńſki 1667. *Kochowſki.* Kazimierz Woiewoda tenże, był Hetmanem W. Lit: do roku 1703. był pierwey Polnym Litewſkim, do roku 1682. *Hiſto: Sapieha:*

Kazimierz Lew Sapieha, Piſarz Litewski, był Marſzałkiem Izby Poſelſkiey w Warſzawie 1637. Benedykt Podſkarbi Nadworny, ná Elekcyi Janá III. 1674. y Franciſzek Koniuwzy Litewſki, w Grodnie 1678. *David: Braun.*

W poźnieyſzym czaśie, byli herbu Lis Dygnitarze. Jozef Sápieha, Biſkup Wileńſki, Jędrzey Sapieha Kaſztelan Trocki 1644. Jan Fryderyk Sapieha, po tey Kaſztelanij, wziął Pieczęć Wielką Litewską 1736. Antoni zaś Kázimierz, umarł ná tym Krześle 1738. Staniſław Chomętowſki, herbu Lis, *Chomętowski* umarł Woiewodą Mazowieckim 1728. Michał Sapieha, umarł Woiewodą Podlaſkim 1737. á Władyſław Brześciańſkim 1733. Jerzy Mściſławſkim 1732. y Jerzy drugi Sápieha, z Mińſkiey ná Trocką Kaſztelanią poſtąpił. Alexander umarł Marſzałkiem W. Lit: 1733. Jan Fryderyk Kanclerzem W. Litew.

Ján Rudnicki, był Márſzałkiem Trybunalſkim Koronnym *Rudnicki* 1591. y Staniſław Rudnicki, Sędzia Ziemski Káliſki 1613. Paweł Sápieha Koniuſzy Litewſki, był Márſzałkim Trybu- *Sapiehowie* nału Litew: 1598. Lew Kanclerz Litewſki 1604. Ján Staniſław Podſtoli Litew: 1612. Krzyſztow Staroſtá Lidzki 1619. Drugi ráz Ján Staniſtaw, Podſtoli Litewski 1621. Lew Woiewoda Wileński 1624. tenże drugi raz 1630. Mikołay ná Kodniu, Chorąży Lit: 1634. Tomaſz ná Olſzanách 1641. Jędrzey Kaſztelan Trocki 1644. Paweł Woiewoda Witebski, potym Wileński 1653. Benedykt Podskarbi Lit: 1682. Kazimierz Woiewoda Wileński 1686. tenże drugi raz 1689. y potym znowu 1708. Paweł Marſzałek Lit: 1709. Władyſław Woiewoda Brzeski 1713. Jerzy Staroſta Wilkowski 1717. Antoni Staroſtá Merecki 1724. Jan Kaſztelan Trocki 1729. Michał Łowczy Litewski 1743. y poźnieyśi, o ktorych wyżey.

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU,

Według Okolskiego *tom: 2. à fol: 141. ad fol: 149.* wyrażeni. Biskupſcy, w Sieradzkim. Boleſtraſzyccy Swiatopełkowie,

Buchczyccy, niepiſze kędy
Chomęntowſcy, w Sieradzkim
Czarneccy, w Krakowskim y Sanockiey Ziemi
Giebułtowſcy, w Krákowskim y Pilźnińskim, z Koziegłow
Gińſcy, niepiſze kędy
Gołuchowſcy, z Gołuchow w Krakowskim
Grodowſcy, w Krakowskim
Kanigowſcy, w Ciechanow: Ziemi
Kroińſcy, niepiſze kędy
Kutylowſcy, w Mázowſzu y Warſzaw:
Kwileńſcy, w Biedzkim Powiecie
Łáccy w Sieradzkim Woiewo:
Lipiccy, támże
Liſowſcy támże
Malużeńſcy, niepiſze kędy
Michowſcy, w Krakowskim
Mieſzkowſcy, z Płockiego Woiewo:
Mikołaiewſcy, z Lutomirska
Mnichowſcy, w Sieradzkim
Olſzewſcy, w Mazowieckim Woiewo:
Ołtarzewſcy, w Powie: Warſzá:
Oſendowſcy, niepiſze kędy
Pieczyngowie, potym názwani Pieczonkowie, y Pieczongowie
Poſtrumieńſcy, w Powiecie Wiślickim
Radzimińſcy, w Ciechanow: Ziemi
Rudniccy, w Sieradzk: y Kaliskim
Sapiehowie w Wiel: Xię: Lit:
Sikorſcy, w Sęndomirskim Woiewodztwie
Sunigałowie, w Wiel: Xię: Lit:
Wichrowſcy, w Ciechanowſ: Ziemi
Wilkanowſcy, od Wilkanowa w Wyſzogrodzkim Powiecie
Wroblewſcy, nie piſze kędy
Zadąbrowſcy, niepiſze kędy
Zalewſcy, w Wielkiey Polſzcze
Zawadzcy, w Krakow: Woie:

Z poźnieyſzey indagacyi *Nieśieckiego tom*: 3. *fol*: 130. znayduią ſię ci.

Borowki	Komuński	Naczowicz	Słupski
Bucela	Koſmowski	Narbut	Swatopełk
Cieſzawski	Konſtantynowicz	Piaſeczyński	Swirski
Czyż	Makarowicz	Proſzczowicz	Sypowicz
Doroſzkiewich	Medekſza	Roſzczyc	Szkudlski
Jerlicz	Michałowicz	Ruſzel	Tymiński
Keſztort	Michniewicz	Rynud	Uliński
		Samſonowicz	Wankowicz
Waśiencowicz	Werbski	Wolan	Zaiąc
	Wereſzczaka	Wolski	Zdan

PROCEDENCYA
Z Wilkanowa w Zięmi Wyſzogrodzkiey
WILKANOWSKICH,
HERBU LIS.

PRzodkowie Domu tego byli w wyſokich honorach u ſtarożytności Polskiey; álbowięm Fulko był Woiewodą Krakowskim, o ktorym *Bajzko*, y z niego *Paprocki*. *Woiewoda Krakowski*
Piotr Biskup Wrocławski ná Sląsku, po Janie Iaſtrzebczyku obrany, za Boleſława Krola Smiałego, ktory umarł 1072, według *Długoſza*. *Biskup Wrocławski*
Fulko, czy Pełka, iák mu ná Chrzcie dano Słowiańskim ięzykiem, Biskup Krakowski, pośiadł tę Katedrę 1187. według *Miechowity u Nakielſkiego*. *Biskup Krakowski*
Mikołay brat rodzony Fulka, Biskupa Krakowskiego, był Woiewodą Krakowskim y Staroſtą, wielkiey powagi Senator, ile że z bratem ſwoim, całym prawie ná tęn czas Kroleſtwęm władali, umarł 1207. według *Starowolſkiego*, á wzięty był ná Biskupſtwo 1218. według *Kątſkiego*. *Woiewoda Krakowski*
Fulko z Kozich głow, Kaſztelan Krakowski 1194. o ktorym *Paprocki*. *Kaſztelan Krakowski*
Fulko Arcybiskup Gnieźnieński, ſyn Mikołaia Woiewody Krakowskiego 1234. *Janicki*, áż do lát 10. wſpomina go *Długoſz*. *Arcybiskup Gnieźnieński*
Mikołay Woiewoda Krakowski w roku 1250. *Woiewoda Krakowski*
Mikołay Biskup Poznáński, umarł świątobliwie 1273. *Długoſz in Vit: Epiſ: Poſnan*: *Biskup Poznański*
Piotr Woiewoda Sieradzki 1288. *Nakielſki w Miechow*: *Woiewoda Sieradzki*
Swaſzko Mzurá, Kuchmiſtrz Mázowiecki 1387. *Paprocki*.
Swiatopełk Woiewoda Łęczycki. *Katalog Jędrzeiowſki*. *Woiewoda Łęczyc:*
Pietroſław Kaſztelan Krakowski, umarł 1319. *Paprocki*. *Kaſztelan Krakowski*
Swętopek Woiewoda Sieradzki 1372. *Miechowita & Paproc*: *Woiewoda Sieradzki*
O imięniu tychże Wilkanowskich, piſze *Okolſki z Paprockiego*, y w ſwoim życiu o zaznanych *tom*: 2. *fol*: 146. Wilkanowſcij à Wilkanow, in Viſſogrodienſi diſtrictu, poſtmodum in Płocenſi, Goſtinenſi, Ciechanovienſi. Nicolaus vir fortis quo inmortalem ſibi adeptus eſt gloriam, & à poſteris laudatur,

Kkkkk Ad-

Ad Toruniam & Puckum in præſentia Caſimiri Regis ſub Petro Dunin, præcipuam conſecutus eſt laudem. Hunc *Cromer:* 28. *lib:* meminit, ſterilis deceſſit. Adamus germanus ſuus, qui vincendi & vivendi finem præſtolabatur jucundum. Huic Caſimirus ratione fideliſſimorum ſervitiorum, Caſtrum & Oppidum Nidburg cum villis, & magnam pecuniæ ſummam conceſſerat, 1467. ad Olivam pugnanti. *Meminit* hunc *Crom: lib:* 26. Erat numerus militum non exiguus cum Adamo Vilkanovio, Cruciferos vaſtantes Maſoviam, ex munitione Działdovien: fudit, diſperſit; idem Adamus Niderburgienſis & Sarnovienſis Capitaneus. *Bielſc. fol:* 434. Annô 1464. Reliquit filios, & filiam Zbignevam, Dzierzgovij Caſtellani Ciechanovienſis conjugem, quæ genuit illi Archiepiſcopum Gneſnenſem, ex Palatino Maſovienſi. Nicolaus filius I. Adami, Archidiaconus Gneſnenſis, Płocenſis, Varſavienſis Canonicus, Adminiſtrator Epiſcopatûs Płocenſis, vir literatiſſimus. Nihil doctrina præſtantius eſt, nam præſtat, ut etiam præteritis ſeculis vixiſſe videamus. Adamus alter filius Ordinis S. Franciſci de Obſervantia. Matthias cognominatus Wilczek. Sbigneus quartus filius in Pruſſia, tenuit bona cum Wiecvinſka Armorum Prus, Caſtellani Płocenſis filia, reliquit filiam, Joannam, Działynski Caſtellani Chełmenſis conjugem. Chrconus ſeu Chriſtianus quintus Adami filius, qui tenuit bona in Maſovia, in Płocenſi, Goſtinenſi, Ciechanovienſi Diſtrictu, poſt heroicos actus in Caſtris & Iudicijs, ex Dłuzniowska Zawiſzanka, Caſtellani Płocenſis & Capitanei Viſſogrodenſis filia, reliquit filium Adamum, & Annam Lachowſcii Tribuni Livenſis, Dorotheam Łękowſcii, conjuges. Adamus Chriſtiani filius magni ingenii vir, Auguſto Regi dilectus, Caſtellanus Viſſogrodenſis, Wyſcenſis, Płocenſis, poſtmodum Ciechanovienſis Præfectus. Erat vir in conſilio gravis & plurimi coſilio ejus directi, reducebat Reginam Bonam ex mandato Regis in Sileſiam. Ex Sobocka armorum Doliwa, Thomæ Iudicis Łencicienſis filia, ſuſcepit filias ſex, & filios duos. Albertus I. filius, in exteris nationibus educatus, cum profectu eximio redijt, Sigiſmundi Auguſti, Henrici, & Stephani, Regum temporibus,

Dzierzgowski
Wilczek
Wiecwinska Działynski
Zawiſzanka
Lachowski Łękowski
Sobocka

ribus, munia in Comitijs dextre obibat. Sub Interregno Nobilitas Viſſogrodenſis Terræ, dum Caſtellani dignitas vacaret, illum in Caſtellanum elegit, quem Stephanus Rex confirmavit illo recuſante. Cum Hedvigi Macieiowska, armorum Ciołek, Palatini Lublinenſis filia, reliquerat Nicolaum, Stanislaum & Petrum. Nicolaus alter filius Chriſtiani, vir fortitudine corporis & animi præcipuus. Habuit filium Albertum, & filias tres ex Catharina Mdzewska, Vexilliferi Płocenſis filia. Sorores illorum erant, Helizabeth Ciemniewska, Agnes Okunii Piekarski, Anna Koſobuccij, Catharina Dybowſcij, Dorothea Szymakowſcij, Hedvigis Ciecierſcij, conjugies. Stanislaus Caſtellanus Viſſogrodenſis, Adamus Succamerorius Viſſogrodenſis. Nicolaus Pincerna Viſſogrodenſis. Petrus Wilkanowski, qui cum tribus ſuprà nominatis, ſubſcripſit Electionem Vladislai IV, ex Terra Viſſogrodenſi. Ja tu kładę taką procedencyą.

WILKANOWSCY, herbu Lis, piſzą ſię z Wilkanowa w Wyſzogrodzkiey Ziemi. Woyciech Wilkanowski, Woiewoda Rawski, miał brata rodzonego Mikołaia. Ten Woiewoda bez potomnie umarł, ſpadła ſukceſſya ná Mikołaia y śioſtry rodzone, Elzbiete Ciemniowska, y Katarzynę Dybowską, bez potomnie zeſzłą, iako *patet* z działu *Annô* 1600. *Sabbatho in Vigilia Feſti Viſitationis B. V. Mariæ, coram Actis Caſtrenſibus Lancicienbus* zeznanego, co ſię maietnościami Pſary, Płoſzczynow, Roguzno, po niegdy Jadwidze Sobockij, niegdy Staniſława Hrabi z Gorki, Woiewody Poznańskiego, żonie, bezpotomnie zeſzłey, ſukceſſyą ná Dom Wilkanowskich ſpadłą, dzielili. Mikołay z Katarzyną ze Sudrzewa, miał ſynow czterech, Woyciecha Podkomorzego Wyſzogrodzkiego, Adama, Staniſława, y Mikołaia, Cześnika Wyſzogrodzkiego. Mikołay Cześnik, z Anną Walewską, herbu Kolumna, Hieronima Walewskiego, Łowczego Łęczyckiego, z Agnieſzki Widawskiey ſpłodzoną corką, á śioſtrą rodzoną Zofij, Alexandra Warſzyckiego, Kryſtyny Woyciecha Sarnowskiego; Maryanny, pierwſzego Alexandra Bykowskiego, powtornego małżeńſtwa Golińskiego; Katarzyny Staniſława Rychłow-

Macieiowska
Mdzewska Ciemniewska. Piekarski. Koſobucki. Dybowſki. Szymakowski. Ciecierski.
Ciemniowska Dybowska
Sobocka Gorka
Walewska
Widawska Warſzycki Sarnowski Bykowski Goliński Rychłowski

ſkiego, małżonkami. Ten Mikołay z Walewſką zoſtawił potomſtwo, Woyciecha, *Izbińska* ktory z Izbińſką zoſtawił Jozefa *ſterilem*, y corek dwie, *Mikorská Kamocká* Mikorſką, y Kamocką. Janá także *ſterilem*. Po tym zaś trzeci ſyn Mikołaia Alexander, ktory z Maryanną Jana Maiewſkiego, Kaſztelana Brzezińſkiego, herbu *Maiewska Łętowska* Pogończyk, z Łętowſkij, Káſzteanki Brzezińſkiey urodzoną, *procreavit* ſynow trzech, y corek dwie. Pierwſzego Mikołaia, Podczaſzego Rawſkiego, ktory z Zoſią *Zapolska* Zapolſką, Podkomorzanką Sieradzką, zoſtawił Jana Stolnika Inowłodzkiego *ſterilem*; ktory był Kommiſſarzęm z Woiewodztwá Łęczyckiego, do Radomia, *Wielopolska* zá Laſki Wielopolſkiego, Woiewody Sęndomirſkiego. Tęn ſioſtrom rodzonym zoſtawił ſubſtancyą ná podział. Magdalenę Stępowſką, *ſecondô* *Stępowska. Kuſzczewska* Łuſzczewſką. Joannę *Chełſtowska* Chełſtowſką, Piſarza Grodzkiego Rawſkiego małżonkę. *Krośnowska* Eufrozynę Kroſnowſką, od ktorey Ján Kroſnowſki iedynak. Drugi ſyn Alexandra Adam, z teyże Mniewſkii, tęn z Elżbietą *Grzybowska* Grzybowſką, herbu Pruſs, Franciſzka Grzybowſkiego, Káſztelana Inowrocławſkiego, z Kátárzyny Gabryela *Prażmowski* Prażmowſkiego, Piſarza Ziemſkiego Warſzawſkiego corką, zoſtawił ſynow czterech, Franciſzka Piſarza Ziemſkiego Łęczyckiego, ktory *in Annô* 1740. był Deputatem z Woiewodztwa Łęczyckiego ná Trybunał Koronny, ten z Marcyanną *Łaſzewska* Łaſzewſką, herbu Szeliga, Łowczanką Wieluńſką, z Jadwigi *Niemoiewska* Niemoiewſkij, herbu Wieruſz, ſpłodzoną corką, *procreavit* Praxedę, Salomeą, y Antoniego. Drugi ſyn Adama z Grzybowſkii, Antoni, Dziekan Kollegiaty Unieiowſkiey y Officyał, za Xiążęcia Krzyſztofa *Szembek* Szembeka, Arcybiſkupa Gnieźnieńſkiego; Kuſtoſz Łęczycki, Proboſzcz Drużbińſki y Officyał, za Xiążęcia teraźnieyſzego Arcybiſkupa Gnieźnieńſkiego, Komorowſkiego. Trzeci Michał, tęn z *Grabska* Grabſką, herbu Wieniawa, *procreavit* Annę. Czwarty Staniſław, ktory z *Myſzczyńska* Myſzczyńſką, *procreavit* Marcina y Adama. Corki Alexandra, *Skrzyńska* Skrzyńſka, od ktorey Domicylla *Dąbrowska* Dąbrowſka, Woyſkiego Brzezińſkiego małżonka. Druga *Radoſzowska* Radoſzowſka *ſterilis*.

Kolligacye Domu teg Z tym Domęm záchodzą liczne kolligacye Domow, iákoto

koto

koto Trzcińſkich, Podoſkich, Jeżewſkich, Mikorſkich, Zakrzewſkich, Ciecierſkich, Borzęckich, Kruſzewſkich, Wilxyckich, Szydłowſkich, Szamońſkich, Zielińſkich, Gębickich, Puławſkich, Koſſowſkich, Głębockich, Skarbkow, Rychłowſkich, Kiełczewſkich, Broniſzow, Gorſkich, Zboińſkich, Trębińſkich, Mokorſkich, Sleſzyńſkich, Poniatowſkich, Szypowſkich, Stokowſkich, Gawrońſkich, Puckow, Wyſockich, Byſzewſkich, Dzierzbickich, Wyżyckich, Siemińſkich, Rudzyńſkych, Oſtrorogow, Ruſſockich, Jezierſkich, Narzymſkich, Boſkich, Boglewſkich, Gąſiorowſkich, Sobolewſkich, Orſelow, Járzynow, Okęckich, Cieciſzewſkich, Mączyńſkich, Záłuſkich, Kraśińſkich, Bratoſzewſkich, Niſzczyckich, Szałapſkich, Piſarſkich, Sługockich, Wyſockich, Lipſkich, Wierzbowſkich, Stawſkich, Olewińſkich, Pſarſkich, Wierzchleyſkich, Pſtrokońſkich, Łubińſkich, Bardzińſkich, Kołdowſkich, Rytelſkich, Taczanowſkich, Olſzańſkich, Koźmińſkich, Łodzińſkich, Broniewſkich.

LIIII ŁO-

ŁODZIA HERB.

EPIGRAMMA.

Ad fati ſcopulos, nec ſyrtes ſolvitur, etſi
Per mare ſangvineum fluctuat iſta ratis.
Semper ad optatum portum propellitur auſpex,
Eſt Patriæ in multis fluctibus una ſalus.
Exponit gemmas ſolas in littota Regni,
Nil habet, ut pretium quod ſuperaret ei.

ABRYS HERBOWNY.

Opiſanie herbu

JEſt Łodz żołtá, czy złota, po cztery deſki ná bokách maiąca, przybite gożdziámi, w czerwonym polu, iákby po krwi nieprzyiacielſkiey pływaiąca, bez maſztu y rzaglow, ná krztałt barki, do głębokich rzek przebycia ſpoſobnéy: ná hełmie pięć pior pawich, y drugá ná nich takaż Łodzia. *Paprocki*, *Bielſki*, *Okolſki*, *y inśi.*

ORYGINAŁ HERBU.

Początki herbu

O początkach y dawności zaſzczytu tego, niezgadzaią ſię Autorowie, dlá wielkiey dawności iego. Nieśiecki *tom*: 3. *fol*: 140. konkluduie z *Zozyma* hiſtoryka *lib*: 1. przywodząc inſzych Chronologiſtow, Słowiańskich rzeczy wiadomych, że Duńczykowie Słowakow ná pomoc wezwawſzy niegdy wſtarożytności, wprzod Nordalbingow, potym Saxonow, y Tranſalpinow, puſtoſzyli; á znowu Słowacy z Duńczykami, morzem náieżdzali nieprzyiacielskie kráie. Z tąd wnośi według *Paryſiuſza*, że tey woienney flotty, nayprzednieyſzym Rycerzom, daná byłá zá herb Łodź, co znać, powiadá, po krwawym polu tego Kleynotu, że Przodkowie Domu tego, y włáſną krwią y nieprzyiacielską, wſpieniali morza y rzeki. Ináczey *Paprocki* powiada, że z Czech do Polſki herb tęn przynieśiony zá Krola Kázimierza ſprawiedliwego: *Okolſki* dáwnieyſze początki iego przywodzi, od Greckich y Rzymskich Monarchow pochodzące, ktorych opinie z inſzemi ſą *u Nieśieckiego loco citato* wyrażone, ia z niektoremi *conformiter*, wyprowadząm tę Familią w początkach ſwoich, niżey opiſaną.

DYGNITARZE PRZEDNIEYSI, y WIADOMSI TEGO ZASZCZYTU.

Piotr Tomicki, herbu Łodzia, Biskup Krakowski, umarł 1535. *Starowolſki.* *Tomicki*

Piotr z Bnina Moſzyńſki, tegoż herbu, Biskup Kuiawſki, umarł 1493. *Damalewicz*; tákże Łukáſz z Gorki 1542. *Idem.* *Moſzyńſki*

Ián z Wyskowiec, Biskup Poznański, umarł 1286. *Długoſſus* & *Treterus*. Ián z Kępy tákże 1346. y Mikołay z Kurnika 1374. Ięndrzey z Bnina Opaliński 1429. Uryel Gorka 1497. Piotr Tomicki, poſtąpił ná Krákowskie 1523. Ięndrzey Opaliński 1623. Ięndrzey Szołdrski 1650. Biskupi Poznańſcy w látach wyrażonych pomarli. *Opaliński* *Gorka* *Tomicki* *Szołdrski*

Piotr z Bniná Moſzyński, z Przemyſlskiego, poſtąpił ná Biskupſtwo Kuiawskie 1484. *Damalewicz* & *alij*: á Piotr Tomicki ná Poznańskie 1521. *Nákielſki.* y Iędzey Szołdrski na toż Poznańskie 1637. z Przemyſlskiego. *Treterus.* *Moſzyński* *Tomicki* *Szołdrski*

Ián Kazimierz Opaliński, umarł Biskupem Chełmińskim 1693. *Conſtit*: 1693. & 1698. *Opaliński*

Szołdrski

Jędrzey Szołdrski, z Kiiowskiego poſtąpił ná Biſkupſtwo Przemyślſkie 1636. *Treterus.*

Czarnecki

Ján Czarnecki, herbu Łodzia, umárł Biſkupem Kamienieckim. *Załuſki.*

Kępa *Opalińſcy y Gorkowie*

Jákub z Bnina, Woiewoda Poznańſki, umarł 1281. *Okolſki.* Wincenty Kępa 1386. *Długoſz & alij.* Ján Opalińſki z Bnina 1440. *Okolſki.* Łukaſz Gorka 1463. *Cromerus*; y drugi Łukaſz Gorka 1474. *Łaſki & Długoſz.* Maciey Opaliński z Bniná 1489. *Idem & Opatovius.* Inſzy Łukaſz Gorka zoſtał Biſkupem Kuiawskim 1539. *Damalewicz*; á potym Łukaſz Gorka umarł tymże Woiewodą Poznańſkim 1573. *Bielſki & Paprocki*; y Staniſław Gorka 1593. *Sarnicki & Bucholcer.* Piotr Opaliński 1624. *Duryewſki*; y Jan Opaliński 1637. *Treterus.* także Krzyſztof Opalińſki 1655. *Mowca Polſki.* umarli Woiewodami Poznańskiemi.

Opalińſcy

Tomicki *Opalińſcy*

Jaroſz umarł Woiewodą Kaliſkim 1145. *Funduſz Klaſztoru Łędzkiego.* Maciey z Moſzyna, poſtąpił ná Woiewodztwo Poznańskie 1477. *Długoſs: & Cromerus.* Staniſław Tomicki umarł tymże Woiewodą Kaliſkim 1539. *Starowolſki.* Jan Opalińſki poſtąpił ná Poznańſkie 1624. *Turſki.* Piotr Opalińſki umarł tym Woiewodą, á ponim náſtąpił drugi Jan Opaliński, ktory wziął Woiewodztwo Kuiawſkie 1678. *Załuſki.*

Starkowiecki

Jędrzey Starkowiecki, herbu Łodzia, umarł Sieradzkim Woiewodą 1665. *Kochowſki.*

Gorka *Opaliński*

Łukaſz Gorka, z Woiewodztwa Łęczyckiego poſtąpił ná Poźnańſkie 1564. Piotr Opaliński umarł Woiewodą Łęczyckim 1692. *Załuſki & Hiſt: Sapieh:*

Łukáſz Gorká, poſtąpił ná Woiewo: Łęczyckie z Kuiawſkiego 1557. *Paprocki.* á Ján Opalińſki umarł Kuiawſkim 1684.

Czarnecki

Stefan Czarnecki, herbu Łodzia, umarł Woiewodą Kiiowſkim 1665. *Kochowſki.*

Tomicki *Opaliński*

Staniſław Tomicki, tego záſzczytu, z Inowrocławskiego Woiewodztwa, poſtąpił ná Káliskie 1535. y Jan Opalińſki także 1667. *Navis oneraria.*

Czarnecki

Stefan Czarnecki, z Ruſkiego, poſtąpił ná Woiewodztwo Kiiowskie 1664. *Manifeſt Lubomir:*

Piotr

Piotr Opaliński, z Podlaskiego Woiewodztwa poſtąpił ná Kaliſkie 1661. *Załuſki.*

Łukaſz Opalińſki, będąc Woiewodą Ráwſkim, umarł 1655. *Paſtorius, & alij.*

Gorkowie *Opalińſcy*

Jędrzey z Bnina, herbu Łodzia, był Kaſztelanem Poznáńſkim 1306. *Paprocki. & Okolſki:* y Piotr z Bniná 1440. *Okolſki tom: 2.* z teyże Kaſztelanij poſtąpił Łukaſz Gorka ná Woiewodztwo Poznańskie 1320. *Olſzowſki:* á Jędrzey Gorka umarł 1551. *Nakielſki:* y Jan Gorka Roſzkowſki 1613. *Conſtit:* 1613. Łukaſz záś Opalińſki wziął Laſkę Nadworną 1618. *Okolſki & Nakielſki*; á Piotr Opalińſki poſtąpił ná Woiewodztwo Poznańſkie 1622. *Piaſecki.* Ján Opalińſki umarł Poznańſkim Kaſztelanem. *Morawſki.*

Gorka *Opaliński* *Starkowiecki*

Boguſał herbu Łodzia, był Kaſztelanem Kaliſkim 1146. *Cœnobium Łęczycenſe.* Iędrzey z Bnina umarł w tym Krześle 1294. *Okolſki y Nagrobek.* Iásko żył ieſzce w roku 1361. *Coſtenus y Liſt Kazimierza Krola.* á Staniſław Tomicki poſtąpił ná Woiewodztwo Inowrocławſkie 1535. *Liſt Zygmuta I. Krola.* Jędrzey Gorka poſtąpił ná Káſztelanią Poznańſką 1535. *Wapowſki:* á Ján Opalińſki ná Woiewodztwo Káliſkie 1624. *Coſtenus.* Ján Starkowiecki, herbu Łodzia, był tymże Kaſztelanem Kaliſkim 1656. *Kochowſki.*

Gorka *Tomicki* *Opaliński* *Tomiccy.* *Poniowski* *Szołdrski*

Piotr z Bnina, tegoż herbu, będąc Kaſztelanem Gnieźnieńskim, poſtąpił ná Poznáńską 1439. *Okolſki & alij.* Jákub z Kobylan umarł 1454. *Liſt Krola Kazimierza.* Mikołay Gorka, był tymże Kaſztelanem Gnieznieńskim 1476. *Acta Terreſtr. Poſnan:* także Mikołay Tomicki 1531. *Starowolſki in Epiſ: Crac:* y Piotr Opaliński nimże umarł. *Nakielſki.* Ján Tomicki umarł 1568. *Lipſki & Bielſki:* y drugi Ian Tomicki 1575. *Paprocki & Gvagnin.* Hieronim Poniński, herbu Łodzia, z tymże honorem umarł 1701. á Ludwik Szołdrski zoſtał Woiewodą Kaliskim 1721. po nim náſtąpił ná Káſztelanią Gnieźnieńską Adam Poniński.

Gorka *Starkowiecki*

Łukaſz Gorka, z Kaſztelanij Łęczyckiey, poſtąpił ná Poznańską 1510. *Bielſki.* Iędrzey Starkowiecki ná Woiewodztwo Sieradzkie 1665.

Mmmmm Ste-

Czarnecki Stefan Czarnecki, z Kaſztelanij Kiiowskiey, poſtąpił ná Woiewodztwo Ruskie 1657. *Kochowſki.*

Opalińſcy Iędrzey Opaliński, umarł Marſzałkiem Wielkim Koronnym 1593. *Sarnicki & Łubieńſki.* Łukaſz Opaliński, od Laski Wielkiey Koronney, poſtąpił ná Ráwskie Woiewodztwo 1649. *Potocki in Centuria.*

Gorka Uryel Gorka, Proboſzcz Poznáński, będąc Kanclerzem W. K. oddał pieczęć. *Długoſz* 1474. *& alij.*

Tomicki Piotr Tomicki, Biskup Krakowski, będąc Podkanclerzym Koronnym, umarł 1535. *Olſzowſki & alij.*

Tomaſz z Czarnki, herbu Łodzia, był Podskárbim W. K. 1428. *Okolſki.*

Opaliński Iędrzey Opaliński, był Marſzałkiem Nadwornym Koronnym, z tego poſtąpił do Laski Wielkiey 1530. *Cichocki:* y Łukaſz Opaliński 1630. *Okolſki & Poſſellius:* Łukaſz drugi po tym umarł 1662. *Treterus & Potocki in Centu.*

Czarnecki Stefan Czarnecki, Woiewoda Kiiowski, będąc Hetmanem Polnym Koronnym, umarł 1665. *Kochowſki & Potocki.*

Maniecki Maciey Maniecki, herbu Łodzia, Podkomorzy Poznański, był Marſzałkiem Izby Poſelskiey w Warſzawie 1629. *Braun Comment: Jur: Reg.* *Opaliński* Łukaſz Opaliński, Staroſta Powiedziski 1638. w Warſzawie. *Czarnecki* Stefen Czarnecki, Piſarz Polny Koronny 1673.

Piotr z Bniná herbu Łodzia, był Generałem Wielkopolskim, 1368. *Paprocki;* tákże Łukaſz Gorka Woiewoda Poznański 1448; *Moſzyna* y Máciey z Moſzyná, herbu tego, Krayczy Koronny *Gorkowie* 1476. *Idem & Damale:* po tym Łukaſz Gorka, Kaſztelan Poznański, umarł 1512 *Olſzowſki:* po nim Iędrzey Gorka, tákże Kaſztelan Poznański, umarł 1551. *Starowolſki;* á Łukaſz Gorká, Woiewoda Poznański, uſtąpił z Generalſtwa. *Samboritanus.* *Opalińſcy* Iędrzey Opaliński, Marſzałek Wielki Koronny, umarł Generałem Wielkopolskim 1593. *Gvagnin & Łubieńſki.* Ján Opaliński Woiewoda Brzeski Kuiawski, tákże 1684. *Celeuſma;* y Piotr Opaliński, Woiewoda Łęczycki 1690. *Acta Caſtri: Caliſi.*

Moſzyński Poźnieyſzym czaſem żyli Dygnitarze ci: Konſtantyn Moſzyński, Biskup Inflantski, zmarły 1737. *Poniński* Antoni Poniński, Woiewoda Poznański, umarł 1742. *Szołdrſki* Ludwik Szołdrski, Woiewodá Kaliski, potym Inowrocławski 1729. umarł. *Starkowiecki* Iędrzey Starkowiecki, Woiewoda Łęczycki, umarł 1665. Ludwik Szołdrski Woiewoda Kiiowski. *Poniński* Adam Poniński, Kaſztalan Poznański, umarł 1732. był pierwey Gnieźnieńskim Kaſztelanem do Roku 1729. *Szołdrſki* Ludwik Szołdrski, Generał Wielkopolski, Woiewoda Inowrocławski. *Radzewski* Franciſzek Radzewski, herbu Łodzia, Podkomorzy Poznański, Marſzałkował Izbie Poſelskiey ná Elekcyi Auguſta III. ále ná drugiey ſtronie Wiſły, Marſzałkował tegoż roku *Poniński* Antoni Poniński, Inſtygator Koronny, pod ktorego láſką konfederacya zakończona 1734. y Krol ſzczęśliwie był obrany; tenże Ponińſki, był Marſzałkiem ná Seymie Pacificationis 1735. *Chrząſtowſki* Staniſław Chrząſtowſki, herbu Łodzia, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1583. *Opalińſcy* Krzyſztof Opalińſki, Woiewoda Poznańſki także 1641. y Piotr Opalińſki, Woiewoda Łęczycki 1680.

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU,

Według *Okolſkiego tom: 2. à fol:* 178. zebrani.

Baranowſcy w Wielkiey Polſzcze.
Boboleccy z Bnina y Bobelczyna.
Borzykowſcy, w Sęndomir:
Broccy, nie piſze kędy.
Brodniccy, w Wielkiey Polſzcze.
Bylińſcy, nie piſze kędy.
Czarneccy z Czarnki w Sęndomirskim.
Dachowſcy, w Poznańſkim Woiewodztwie.
Gorkowie, w Wielkiey Polſzcze
Gorſcy, w Poznańſkim Woie:
Jłowieccy, tych *Okolſki* zowie Jłłowieckiemi, albo Jałowieckiemi dwoiako, á nie piſze kędy.
Jwanowſcy, w Łudzkim Powiecie.
Jwińſcy, czy Jwieńſcy, według *Okolſkiego*, iednego działu z Tomickiemi, w Poznańſkim Woiewodztwie.
Kobylińſcy, w Látyczowſkim Powiecie.
Kokorzyńſcy, w Wiel: Polſzcze
Komorniccy, w Poznańſkim Woiewodztwie.
Kunowſcy, nie piſze kędy.
Krzeſzyńſcy, *Okolſki* álbo Krześińſcy powiada, á nie piſze kędy.

Księſcy, w Wielkiey Polſzcze.
Łábęccy, w Podolſkim Woie:
Manieccy, w Poznańſkim Wo:
Moſczyńſcy, z Duſzyna, w Wiel: Polſzcze.
Moſzyńſcy, w rożnych Woie:
Opalińſcy, w Wielkiey Pol:
Ponińſcy, *Okolſki* piſze ich Ponieńſkiemi, á nie piſze gdzie.
Powodowſcy, w Poznańskim Woiewodztwie.
Radzewſcy, w Wielkiey Pol:
Roſzkowſcy, od Roſzek zwani w Wielkiey Polſzcze.
Skaławſcy, *Okolſki* piſze ich Szkałowskiemi, á nie wyraża kędy.
Słabkowſcy, w Sęndomirskim
Służewſcy támże
Smigielski, w Sęndomirskim.
Smogorzewſcy támże.
Starkowieccy, w Wiel: Pol:
Sułkowſcy, w Podgorzu.
Szołdrſcy, w Wielkiey Pol:
Taczalſcy, nie piſzę kędy.
Tłoccy, w Wielkiey Polſzcze.
Tomiccy, w Poznańskim Wo:
Wygnaowſcy, nie piſzę kędy.
Zabińſcy w Wielkiey Polſzcze.
Zgorſcy, z Gorki w Poznań:
Zytowieccy, nie piſze kędy.

Z poźnieyſzey inweſtygacyi *Nieśieckiego tom:* 3. *fol:* 147. znayduią ſię ci.

Bieczyński	Łachowicz	Ordęga	z Rzeczycy
Bniński	Ludomski	Oſypowski	Swierczewski
Chrżąſtowski	Miczucha	Pokorzyński	Zakrzewski
Dobratycki	Mienych	Rąbiński	
Koſzowski	Naramowski	Rogaliński	

PROCEDENCYA
Z ROGALINA y ZWONOWA,
ROGALINSKICH,
W Poznańskim Woiewodztwie, Ziemi Wſchowskiey, HERBU ŁODZIA.

FAmilią Łodziow wſpomina *Wirgiliuſz*, zowiąc ich *Navires*, y *Dubravius w Kronice Czeſkiey* oświadcza, że kiedy wyſzli z Illiryi Czech y Lech, á potym ſię rozłączyli, ieden poſzedł gdzie teraz Czechy od niego nazwane, drugi do Wandalow, gdzie potym Słowianie, á teraz Polacy; támże było z niemi dwadzieścia y cztery Familij; dwanaście z Cze-

Czechęm poſzła, á drugie dwanaśćie z Lechem, ktorych ieſt w Pradze dawny obraz malowany z Czechęm y Lechem trzymaiących chorągwie w rękach, á kożdy ná chorągwi ſwoiey ma dwanaście herbow tych, ktorzy z niemi przyśli byli z Illiryi, y z niemi po tym ośiedli w Pańſtwach. Jeſt Łodziá u Czecha żołta, w czerwonym polu malowana, y zwała ſię ta Familia Łodziow, y do tąd po rożnych Páńſtwach znayduie ſię, nawet w Szwecyi ich ięzykiem nazywa ſię *Bothe*, iakoby Łodź Xiążęca. Kiedy Dąbrowka poſzła za Mięczyſława pierwſzego Chrześcianina, Xiążecia Polskiego, odwoził ią Łodzia imięnięm oyca Krola Czeſkiego temuſz Mieczyſławowi zá żonę, y záraz ſię zoſtawſzy w Polſzczę, rozkrzewił Familią, z ktorey tu przednieyſzych wyrażam, y iuż między Dygnitarzami niektorych wyraziłem krotko. Ci od początkow ſwoich zwali ſię Łodziami, iáko piſze *Okolſki* z *Rycyuſza* hiſtoryka Węgierskiego, że w Roku 1061. gdy Bolesław Smiały Krol Polski, odprowadzał na Kroleſtwo Węgierskie Belę, zoſtawił przy nim pułk Łodziow w Białogrodzie Węgierſkim, ná ſtraż y obronę. Zá Bolesława Krzywouſtego, Piotr Łodzia, Staroſta Głogowſki, Kommendant od tegoſz Monarchy zoſtawiony ná *præſidium* w Głogowie, mocnym Woyſkom Henryka V. Ceſarza, nie zwyciężony odpor dał heroicznie 1109. *Coſtenus & Okolſki.* Boguſław Łodzia, Kaſztelan Kaliſki 1146. Piotr Łodzia Biſkup Poznański, według *Paprockiego.* Jan Łodzia Biſkup Poznański obrany 1273. umarł 1286. *Długoſz in Vit: Epiſco: Poznan:* Łodzia Kaſztelan Kaliski 1361. Jaroſz Łodzia Woiewoda Kaliski 1145. Paweł Łodzia Sekretarz Krolewski 1370. Swiadczą zaś dawne podpiſy w Statutach, Konſtytucyach, Aktach Grodzkich y Ziemſkich ná Seymach y Seymikach &c. że bez názwiſka, od dobr piſáli ſię Panowie z poſeſſyi ſwoich, iáko to Łodzia Wiſſota z Kurnika, 1373. Poſeł od wielkiey Polſki, do Xiążęcia Władyſława Białego, perſwaduiąc mu, áby przybył do Polski ná Kroleſtwo, y poſzedł z kaptura Zakonnego do Korony, iák piſze *Długoſz.* Mikołay Łodzia z Kurnika, ná Biskupſtwo Poznańſkie obrany, rządząc tą Diecezyią od roku 1374. do roku 1382. według *Długoſza.* Jan z Kępy Łodzia, Biſkup Poznańſki, śiedząc w tey

Początki herbu.

Łodziowie Starożytni

Biskupi Poznańſcy.

Biſkupi Poznańſcy

Nnnnn godno-

godności przez lat iedenaście, do roku 1396. *Długoſz in Vitis Epiſcop: Poſnan:* Wincenty z Kępy Łodzią, Woiewoda Poznańſki, o ktorym *Cromerus lib:* 14. y *Długoſz roku* 1382. Woienne dzieła iego opiſuiąc y akcye Senatorskie. Jnśi piſali ſię z Bnina, ktore miaſteczko było przed tym Krolewskie w Wielkiey Polſzcze, á naypierwey doſtáło ſię Łodzi Wincentemu, Woiewodzie Poznańskiemu, o czym *Coſtenus* piſze. Był Jakub z Bńina, Woiewoda Poznański. *Paprocki y Okolſki* Roku 1160. ktoremu dla wielkich záſług y dzieł heroicznych, Uśćie y Piłá z przyległościami, były nádane, lecz pod Nakłem z Pomeranami życie ſtracił. Piotr z Bnina, był Kanclerzęm Henryka Brodatego, Xiążęcia Wielkopolskiego 1202. *Coſtenus.* Syn iego Mikołay, od Tatarow w potyczcze z ginął 1241. z Henrykiem Xiążęciem Sląſkim, o ktorych *Długoſz,* nie wątpiąc że ſą Męczennikami. Jákub z Bnina, Woiewoda Poznański, za czaſow Bolesława Łyſego, wielkiey powagi Senator, około roku 1280. Jędrzey z Bnina Kaſztelan Poznański 1306. Jędrzey z Bnina, Kaſztelan Kaliſki, cięſzko raniony, gdy Przemysław Krol w Rogoźnie od Margrabiow Brandeburskich był zabity, umarł z tego razu 1294. Piotr z Bnina, Generał Wielkopolski 1369. *Paprocki.* Maciey z Bnina Woiewoda Kaliski 1413. *Okolſki.* Piotr Kaſztelan Gnieźnieński 1433. *Długoſſus & Łaſki.* Ięndrzey z Bnina, Kaſztelan Poznański, Poſeł do Ceſarza, w ſprawie Krzyżackiey. *Okolſki.* Mikołay, czy Ięndrzey z Bnina Biskup Poznański 1439. Ián z Bnina, Kaſztelan Międzyrzecki 1451. *Łaſki & Okolſki.* Ián z Bnina Woiewoda Poznański, umarł 1440. według. *Okolſkigo.* Ięndrzey z Bnina, Biskup Poznański *Długoſſus.* Ten obrany ná Katedrę 1438. gorliwym będąc o Wiarę, ſześciu miſtrzow Huſsytańskiey herezyi, w dobrach Abraámá Zbąskiego, Sędziego Poznańskiego, tąż ſektą zárażonego, ná uczaiących w Zbąſzynie proſtotę, obległ w dziewiąciu ſet woyska, z ſtryiem ſwoim, Piotrem Kaſztelanem Gnieźnieńskim, y ſynowcami ſwemi Piotrem, y Woyciechem, po ty nie odſtępuiąc, áż ich mu pięciu oddano, ſzoſty w nocy uſzedł; ktorych w Poznaniu publicznie ſpalić kazał. *Bielſki fol:* 358. Więcey o tego prácach w Kościele Bożym, około Oyczyzny y dobra poſpolitego, czytać możeſz u

Woiewodowie

Kaſztelanowie

Zbąſki

Dłu-

Długoſza Annô 1439. *Kromera lib:* 23. *& ſequentibus.* Żył ná tymże Biskupſtwie lat 41. umarł 1479. Piotr z Bnina, pierwey Biskup Przemyſlski, po tym Kuiawskim zoſtał 1484. mąż náuki y Pobożności wielkiey, każdemu miły, nikomu nie ná przykrzony, umarł 1493. *Długoſſus & Paprocki.* Maciey z Bnina, Woiewoda Kaliski, potym Poznański, oraz Generał Wielkopolski 1479, o ktorym *Cromerus lib:* 28. *Bielſki fol:* 462. Brata iego, Piotra Biskupa Kuiawskiego, wſpomina *Okolſki,* á ſynow iego, Mikołaia Kaſztelana Międzyrzeckiego, y Piotra Kaſztelana Łędzkiego, ktorzy ſię pierwśi Opalińskiemi zwáć poczęli. Mánuſcrypta y tranſakcye od kilku ſet lát oświádczaią, że ſię naypierwey Łodziowie *de Bnin,* á potym Bnińſcy názywali, y gdy ſię rozrodzili, ieden Łodzia *de Bnin* Bniński, zacny y máiętny, miáł ſynow ſześćiu, ktorym teſtamentem nakazał y zoſtawił, áby ktoremu iáka maiętność doſtanie śię działem, zwáli ſię od niey; y tak doſtało ſię iednemu Rádzewo, zwał ſię Rádzewski; drugiemu Opalińcá, zwał ſię Opáliński; trzeciemu Smigiel, zwał ſię Smigielski; czwártemu Poniecy, zwał ſię Poniński; piątemu Rogalin, zwał ſię Rogaliński; ſzoſty zoſtał ná Bninie, zwał ſię Bniński. Wſzyścy máią zá herb Łodź żołtą w czerwonym polu, ſą y inſze Domy, co tákże zá herb Łodź máią, lecz ſrębrną, y nie pochodzą z Familij żołtey Łodzi, ktorzy nie mogąc bydź dyſtyngwowáni zupełnie, rázem położeni ſą między Dygnitarzami y Herbownemi wyżey. Ci Łodziowie, záwſze Krolom y Rzeczy-poſpolitey wiernemi byli, nie wiązáli ſię nigdy do rebellii, konfederácyi y rokoſzy żádnych, iako poznać z opiſániá ich obſzernieyſzego, *w Niesieckim tom:* 3. *à fol:* 141. Piſáli o tych Procedencyi inśi, doſyć podobno doſtátecznie, iá tu kładę Geneálogią Rogalińskich, herbu żołta Łodź, z dokumentow rożnych tranſakcyi, zábráną *ſuper quodlibet Caput,* oblátowánych w Grodzie Wſchowskim, do kąd ciekáwego odſełam, á tu tylko látá wyrážam, probácyi állegowánych.

Biſkup Przemyſki

Pierwśi Opalińſcy

Z kąd rożność Imiony Domu tego

Rádzewski
Opaliński
Smigielski
Poniński
Rogaliński
Bninski
Herbowni

ROGALINSCY herbu Łodzią, pochodzący z Bniná w Wielkiey Polſzcze, w Woiewodztwie Poznańskim, zowią ſię od Rogaliná, iákom wyżey námienił; piſzą ſię zás ná Zwonowie, bo tych dobr dziedzicznych nábył Andrzey Rogáliński

233

od Zwonowskiego wuiá ſwego, ktoremu dáiąc zá żone corkę, z żony ſwoiey *primô votô* z Báranowskim ſpłodzoną, oráz uſtąpił mu *jure hæreditario* dobr Zwonowá, z tą obligacyą, áby Rogálińſcy, *in vim gratitudinis*, piſáliſſię z tegoż Zwonowá. *Genearcha Rogalińſkich* Tych Genearcha pierwſzy, był Ián dziedzic Rogaliná, ſpłodzony z Oycá Bnińskiego; iák świádczą dokumentá roku 1485. y 1506, dwa rázy wotá máłżeńskie ponáwiáł, *primô* z *Chociſzewska* Iádwigą Chociſzewską, iák świadczy tránſákcyá 1506, z ktorey było potomſtwo, Andrzey Rogáliński *ſterilis*, y Zofiá Szláchetnie *Kotacki* urodzonego Kotackiego máłżonka, iák świadczą dokumenta w Grodzie Wſchowskim oblatowane 1506. 1510. y 1511, trzecia Kátárzyna, Mácieiá Krzyżánowskiego żoná, tych *Krzyżanowski* corká Agneſzká, wydáná zá Hieronimá Konárskiego, według *Konarski* tránſákcyi 1520. y 1523. poczynionych; *ſecundô votô*, pomieniony Ián Rogáliński wſzedł w kontrákty máłżeńskie z Bárbarą *Pogorzelska* *de Pogorzelſkie*, herbu Wczele, zácney familij w Wielkiey Polſzcze, z ktorey, pozniey ſze wiádomości wſpomináią Ięrdzeiá *Pogorzelſki* Pogorzelskiego, Káſztelaná Przemeckiego, z Seymu roku 1638. Kommiſſarzá do gránic od Sląska, iáko ieſt wyrażony *w Konſtytucyi fol*: 20. Stániſſáwa Surrogata Káliskiego, Poſſá ná Seym Koronácyi 1587, *Conſtit*: *fol*: 440. Hieronimá Stároſtę Powidzkiego, Rotmiſtrza Krolewskiego 1658. y inſzych Urzędnikow. Z tey Barbary Pogorzelskiey, byłá corká iedná Dorotá naymłodſzá, *Kobylnicka* Woyciechá Kobylnickiego żoná, *ſteriliter* zeſzła, według dokumentow 1531. y 1578. y ſyn ieden Mikołay Rogáliński, ktorego tranſakcye ſą wyrázone w Roku 1510. 1522. y 1531. w Aktách wyżey pomienionych; tęn dwá rázy ponáwiáiąc śluby máłżeńskie, wziął w dożywotnią przyiáźń nay *Przyśiecka* przod Agneſzkę Przyśiecką, z ktorey potomſtwo było, ſynow dwoch y corek dwie, z tych pierwſza Anná, wydáná zá *Wiśniewski* Tomaſzá Wiśniewskiego, według dowodow 1541. y 1582. drugá Kátarzyná byłá zá Woyciechęm Kotarskim, iák oświad- *Kotarski* czáią tranſakcye 1541. y 1515. ſyn ſtárſzy Mikołáiá Rogálińskiego z Agneſzki Przyśieckiey Woyciech, ten z Anną Bu- *Budzieięwſka* dzieiewską, *ſeu* Czekánoską, według dokumentow od roku 1540. *Czekanoska* do 1545. ſpłodził ſyná Iáná Rogalińskiego, ktorego tranſákcyá wſpominá w roku 1562. Drugi ſyn Mikołaiá Rogálińskie-

go, z

go, z teyże Agneſzki Przyśieckiey urodzony, Ján ktory żyiąc z Lucyą Zarczyńską, małżonką ſwoią, ma tranſakcyą 1540. *Zarczyńska* 1. 3. 5. y 1562. ſpłodził Adama Rogalińſkiego, dwa razy wſtąn małżeńſki wſtępuiącego, pierwſzym obowiązkiem dożywotnim z Barbarą Węgierską, według dokumentow 1585. 1595. *Węgierska* y 1617. z ktorych urodzona ieſt Zofia, Laurentego Karskiego *Karski* małżonka, y z nich ſyn Staniſſaw Karſki, á tych dowody znayduią ſię w Grodzie Wſchowskim 1616. 1617. y 1619. Wyrażony Adam Rogalińſki, powtornym małżeńſtwem miał Agneſzkę Ordzińską, według dokumentow 1616. y 1619. z ktorey ſyn *Ordzińska* Maciey Rogalińſki, znayduie ſię w tranſákcyach roku 1608. 1616. y 1617. z ſynem ſwoim Andrzeiem; tegoż Adamá corka ſtarſza Lucyá, Staniſſawa Prądzyńſkiego małżońska; y druga *Prądzyński* Jádwiga, Mácieia Kruchowskiego żona, według dokumentow *Kruchowſki* 1616. y 1619. Jedna śioſtra Adama, corka Janá Rogalińſkiego Anna, wydana zá Staniſſawa Strzyżewskiego, według tran- *Strzyzewski* ſakcyi 1595. brat tegoż z Adamá Ján, ożeniony z Anną Mie- *Mierzewska* rzewską, iák świadczą dokumenta 1528. 1591. 1600. 3. 8. y 1612. ſpłodzili Elzbietę, Janá Miedzwiedzkiego małżonkę, iak świad- *Miedzwiedzki* czą Akta Grodzkie Wſchowskie 1616. 1617. y 1643. Druga śioſtra Adama Rogalińſkiego, z teyże Zarczyńſkiey Katarzyna, zmowiona w dożywotnią przyiaźń z Jákubem Zrzelskim *Zrzelski* według dokumentu 1612.

Mikołay Rogalińſki, w zwyſz wyrażony, ſyn Janá z Barbáry Pogorzelſkiey, wſzedł w powtorne kontrakty małżeńſkie, z Katarzyną Sokolnicką, według dokumentow 1530. 1533. *ſeu* *Sokolnicka* Zwonowſką, według tranſakcyi 1541. z ktorą ſpłodził Adama, od ktorego pochodził Staniſſaw Rogaliński, według wie- *Zwonowska* lu dowodow, od roku 1539. áż do roku 1616. w Grodzie Wſchowſkiem oblatowanych, y corkę iednę naymłodſzą Reginę, Krzyſztofa Bożeiewſkiego małżonkę, według dokumentu 1563. tákże ſyná drugiego Andrzeia, dziedzica na Zwo- *Bożelewski* nowie, iak świadczą tranſákcye od roku 1590. Ten dwá rázy ponowiaiąc śluby małżeńſkie, *imô votô* wſzedł w dożywotnią przyiáźń z Dorotą Baranowską Wdową, rodzoną bratową Ar- *Baranowski* cybiskupa Gnieźnienskiego, ktorey z pierwſzego małżeńſtwa corka iedna zá Głębockim, zeſzła *ſteriliter*; czego dowodem *Głębocki*

Ooooo ieſt

ieſt tranſákcya 1562. *ſecundô vôtô* tenże Andrzey Rogaliński, poiął zá żonę Katarzynę Jełowiecką, z Jełowca małego, iák *ſonant* dokumenta roku 1571. 1598. y 1605. Z tą *procreavit* Janá Rogalińskiego, dziedzyca ná Głęmboczku, Iakuba Dziedzica dobr Zwonowá, y Łukaſza, ktory Młodzianem umarł w Kancellaryi. Także corkę Dorotę, Andrzeia Daleſzyńskiego żonę, z ktorych corka Anna była zá Iánem Błociſzewskim, drugą Barbarę Sebaſtyana Przyśieckiego żonę, trzecią Katarzynę Łukaſza Cieleckiego bez dzietną, według dowodow 1593. 1605. 1607. y 1614. Ián Rogaliński Dziedzic Głęmboczka, według dokumentow 1598. 1619. y 1624. zmowiony dożywotnie z Anną Szołdrską, o czym tranſákcye 1619. 1622. y 1625. Ten miał reſpekt u Nayiaśnieyſzego Krolewiczá Polskiego Władyſłáwá, że przeieżdzaiąc, wſtąpił do niego z cáłym dworem do Krześnic, był weſoł przy traktamencie, y zabawił ſię przez dzień, *ut conſtat ex notatis ejusdem* 1572. *oblatis in Caſtro Wſchovin. Procreavit* ſynow czterech y corkę iednę Zofią, Krzyſztofa Mielińskiego żonę, maiących dowody wyrażone 1622. 1624. 1638. z ktorych Piotr Mieliński z Iádwigą Cerekwicką, według oblaty w Grodzie Wſchowskim 1649. Syn pierwſzy Ianá Rogalińskiego z Szołdrskiey, Władyſłáw, Kaſztelan Nákielski, dwa razy wkraczał w ſtan małżeński, *primo voto* z Iadwigą Mieſzkowską, czego ieſt dokument 1641. z tą *procreavit* Mikołaia Władyſłáwa *binominis*, iák świadczą tranſakcye od roku 1670. do roku 1683. á ci mieli Romana Rogalińskiego, złączonego dożywotnie z Miaskoską, według dokumentu 1710. z ktorych Tereſſa, Antoniego Umińskiego żona. Drugi ſyn Władyſłáwa Rogalińskiego, Káſztelana Nakielskiego, z tegoż małżeńſtwa pierwſzego, Woyciech wyrażony 1670. y corka Anna, Chryſtyána Kierskiego małżonka, o ktorych tranſákcya wſpomina 1675. Tych potomſtwo ſyn ieden Sámuel, z Maryanną Zakrzewską żyiący, ſpłodził Emeryka bezpotomnie zeſzłego; corek záś Kierskiego z Anny Rogalińskiey urodzonych cztery, Konſtancya, Iáná Zakrzewskiego, Iulianna Ianá Goſtkoskiego, Franciſzka Ludwika Baranowskiego, małżonki, y Zuzanna, wſpomnione w Aktach 1698. Tenże Władyſław Rogaliński, Kaſztelan Nakielski drugi

Jełowiecka. Daleſzyński, Błociſzewski. Przyśiecki. Cielecki. Szołrska. Mieliński. Cerekwicka. Mieſzkowski. Miaskoska. Umiński. Kierski. Zakrzewska. Goſtkoski. Baranowski.

raz wota ponowił z Anną Choińską, według dokumentow 1663. y 1664. z ktorą *procreavit* Kazimierza Rogalińskiego, dwa rázy kontrakty dożywotnie ſtanowiącego, o ktorym dowody 1970. y 1675. naypierwey z Jadwigą Tworzyáńską, według dowodu 1682. ktorych corka Anna, *primô votô* Franciſzka Zakrzewſkiego żona 1701. *ſecundô* Ierzego Gorzewskiego, ktorych ſyn Franciſzek z Barbárą Gronowſką zmowiony dożywotnie, y corka Katarzyná, Konſtantego Ponińskiego żoná. Tenże Kazimierz Rogaliński, drugi raz wſzedł w przyiáźń małżeńſką z Tereſſą Marſzewską, według tranſákcyi 1699. *procreavit* Konſtantyna, ktory z Antoniną Skałaſką zoſtawił ſynow ſześciu, y dwie corki; to ieſt Antoniego, Auguſtyna, Piotra, Hippolita, Jgnacego, Jozefa, Tereſſe y Annę. Pomieniony Władyſław Rogaliński, Kaſztelan Nakielski, miał z Anny Choińſkiey drugą corkę Iádwigę, iak świadczą dowody 1675. y 1677. tá wydana była zá Karolá Rydzyńſkiego, ktorego corka Tereſſa dwa rázy śluby małżeńskie ponawiała pierwſzy raz z Zygmuntem Grudzińskim, urodziła Karola ożenionego, z Chryſtyną Swinarską, *tranſactio* 1702. y ſtarſzą corkę Zofią, Mikołaia Rydzyńſkiego żonę, młodſzą záś Maryannę, Rocha Zbiewskiego. Taż Tereſſa Rydzyńſka poſzła *ſecundo voto* zá Mikołaiá Xiążęcia Woronieckiego, z ktorych ſyn Staroſta Srzedziński, y dwie corki, iedna za Miączyńſkim, druga zá Iánem Grabowſkim. Sioſtra Tereſſy Anna, *primo voto* zá Ulatowskim, z ktorych Iozef ożeniony z Gembartowną, táż Anna *ſecundo voto* zá Niemoiewſkim.

Drugi ſyn Ianá Rogalińſkiego, dziedzica na dobrach Głęboczka, z Anny Szołdrskiey urodzony, był Alexander Rogaliński; według dokumentow 1639. y 1641. Ten także, iako y brat iego ſtarſzy Kaſztelan Nakielski, dwa razy wchodził w przyiáźń dożywotnią, *primo voto* z Urſzulą Iabkoſką, według tranſakcyi 1628. z ktorą *procreavit* trzech ſynow, Ianá Alexandra *binominis*, Andrzeia *ſterilem*, Staniſława, y corkę Maryannę, Ianá Zbijewskiego małżonkę, iak świadczą dowody 1661. 1676. y 1683. Ián Alexander Rogálińſki, Cześnik Inowrocławski, ktorego dokumenta wyrażaią 1686. *binubus*, *primo voto* wſzedł w kontrakty małżeńskie z Elżbietą Zernicką,

Choińska. Tworzyáńska. Zakrzewski. Gorzewski. Gronowska. Poninski. Marſzewska. Skałaska. Rydzyński. Grudziński. Swinarska. Rydzyński. Zbiewski. Xiąże Woronicki. Miączyński. Grabowski. Ulatowski. Gembartowna. Niemoiewski. Szołdrska. Iabkowska. Zbijewski. Zernicka.

ktorey aktá ſą wyrażone od roku 1646. do roku 1681. tych potomſtwo ſynow dwoch, Franciſzek y Staniſław, corki tákże dwie, *Kowalski* Urſzula Franciſzka Kowalskiego żoná, z konſolacyą ſwoią, Marcinem, Euſtachim, Macieiem, y Tomaſzęm ſynami. *Bronikowskí* Druga corka Dorota, zá Staniſławem Bronikowskim. Franciſzka Rogalińskiego, ſyná pierwſzego Iáná Alexandra z *Zernicka* Elzbety Zernickiey, ſą tranſakcye od roku 1670 do roku 1683. *ſTworzyańska* Staniſław był Piſarzęm Ziemskim Poznańskim, ktory z Heleną Tworzyańską, według probacyi autentycznych 1670. y 1680. *Rogolińska* zoſtáwił Antoniego, Sędziego Ziemskiego Wſchowskiego, ktorego potomſtwo z Heleną Rogolińſką, Michał ná Chrzcie, w Zakonie Franciſzek, Opát Wiſtyczki, Gaſpar Staroſta Obornicki, Iozef *Soc: Jeſu*, Staniſław Dworzanin Krolewſki, *Twardowskí* Rożalia Ignacego Twardowſkiego żoná y Maryanna. Ten Antoni, Sędzia Wſchowſki, mąż doskonały, mądry y rezolutny; od młodych lat traktował woyskową, zá życia Jozefa V. Ceſarza, y Ludwika XIX. Krola Francuſkiego, w ſłuſzbie płacy Olęnderskiey w Brabancyi, był w batalij *de Ramillet* y *Malklapet*, przy oblężeniu *Douai*, *Tournans Mons*, y inſzych. Służył potym w Woyſku Nayiaśnieyſzego Auguſta II. Krolá Polſkiego, był Oberſzteletnantem, á potym kilkanaście razy Poſłem z Sieradzkiego y Wielko Polſkich Woiewodztw, ná Seymach, y Konwokacyi po śmierci tegoż Auguſta II. ná Elekcyi z Okopow do Szopy, z denuncyacyą Rzeczypoſpolitey, obranego Marſzałka, y do Poſła Roſſyiſkiego, razem z Senatorami był deputowany. Roku 1734. podczas oblężenia Gdańska z Krolem Stániſławęm, iáko Oberſzteletnant Drágońſkiego Regimentu Buławy Wielkiey, obrany był w Kolbuſzowie ná rezydencyą od Woyska, do Krola tegoż Staniſławá, gdzie wiernie mu ſłużył, bo przeijmuiąc liſty od Poſła Tureckiego, nie mogącego mieć przyſtępu do niego, dla Oblężenia Roſſyiskiego Woyská, z niemáłym życia ázardem, z Chorągwią Ułanow, przez nie przebrał ſię. Tenże był proſzony ná mowę pogrzebową, ktorą miáł imienięm Senatu, *Equeſtris Ordinis*, y Woiewodztw Wielkopolskich w Gnieźnie na pogrzebie Xiążęcia *Potocki Prymas* Prymaſza, Teodorá Potockiego dnia 14. Januarij, 1742. roku, ktorą mowę, maiącą bydź drukowáną, z opiſaniem weſela

corki iego, y pogrzebu żony ſwoiey, czytáć możeſz. Ten álbowięm Sędzia, wydaiąc corkę ſwoię Rozalią, zá Jgnacego *Twardowski* Twardowſkiego, dnia 9. Stycznia, roku 1747. w Poznaniu, przy frekwencyi Senatorow rożnych, Urzędnikow y Szláchty Woiewodztwá Poznańſkiego y Kaliſkiego, (ná ktory ákt był tákże proſzony Xiążę Prymas y Biſkup Łucki,) cáły tydzięń weſele ſprawiáł, z dawanięm ogniow rzęśiſtych w Mieśćie y po wáłach, áż Mágiſtrat támeczny prośił, żeby ich zwolniono, dlá murow y kamięnic niebeśpieczeńſtwá. Potym ſprawował żonie ſwoiey pogrzeb, zmarłey dnia 15. Stycznie, roku 1751. z wielkim ſumptem w Poznániu w Kościołách kilku, pięć razy; ktorego opiſánie z inſkrypcyami, mowami, pompą y parádą dość wſpaniałą, że bardzey do gazet, niżli tu nálezy, ſame tylko nadgrobki iey wyrážąm; ktore ná znák wdzięczności komponował ſyn Mátce ſwoiey, Gaſpar Rogaliński, Staroſtá Obornicki.

W Kościele OO. Bernardynow, z Portretem iey mármur ieſt wkowany, wielkiemi literámi pozłociſtemi, maiący *Epitaphium*:

D. O. M.

Hic Helena jacens, cunctos obſecrat, in aſtra
Ut requiem dicant, grataque ſemper erit.
Quadraginta fuit ſex annos viva per Orbem,
Rogoliana Domo, Rogaliana Viro.
Diviſit de prole mares, par reddit ad Aras,
Par tribuit Mundo, filia parque manet.
Sex in ſorte ſuo liberos reddendo marito,
Mater & uxor erat, tam bona fata ſubit.
Die XV. Januarij, Annô MDCCLI.

Podobnie w Kościele OO. Franciſzkánow marmur przy Zakryſtyi w murze złożony, pozłociſtemi literami to wyrażá *Epitaphium*:

D. O. M.

Hic Helena locat partem de corpore primam,
Seraphicis Patribus, cor dedit illa ſuum.

236

Et bene concordat, pro pignore dum bene cor dat,
Hoc ligat ad ſurſum corda memento Patres.
Extinctâ linguâ, quamvis per ſidera poſcit,
Ut repetant Cœlis, hæc requieſcat, amen.

Jozef Rogaliński, brat Antoniego, Sędziego Wſchowskie-
Raczyńska go, z Iuſtyną Raczyńską *procreavit* Piotra bezdzietnego; brat
drugi tegoſz Władyſław, y dwie śioſtry rodzone, Eleonora
y Ludwika, według dokumentu 1701. Oprocz tych przy-
Zakrzew- pominąm drugię małżeńſtwo Janá Alexandra, Cześniká Jno-
ska wrocławſkiego z Joanną Zakrzewską, według dowodu 1686.
z ktorey był urodzony Władyſław y Iozef Rogalińſcy, á Io-
Olewińska zef pomieniony z Ludwiką Olewińską, miał corkę Dorotę,
Kołaczkow ski zmowioną dożywotnie z Łukaſzęm Kołaczkowskim bezdzię-
tnym; Elżbieta zaś Rogálińska, śioſtra Iozefa Rogálińskiego, z
Leśiecki Iakubem Liśieckim, ktorych potomſtwo Staniſław, Euſtachi,
Maciey Proboſzcz Opatowski, y corká Maryanná, Staniſła-
Gzowski wá Gzowskiego máłżonká. Oraz wſpominąm tu ieſzcze ro-
dzonego bratá Sędziego Wſchowskiego Dziada, to ieſt Sta-
Karſzew- niſława, z Iádwigą Karſzewską żoną pierwſzą, według pro-
ska bácyi autentycznych od roku 1646. do roku 1683. ktorych
Kłobukow- *progenies*, Katárzyná Rogalińská, *primô votô* Kazimierza Kło-
ski. Wolski bukowskiego żoná, *ſecundo* Piotra Wolskiego, tákże Anna
Bielecki Rogalińská, y Máryanná małżonka Marcina Bieleckiego. A
dlá łatwieyſzey rekognicyi pochodzących ſynow od Iana Ro-
Szołdrska galińskiego, dobr Głęboczká dziedzica, z żony ſwoiey Szołdr-
skiey, nie mogę tu opuśćić Stefana Rogalińskiego, brata ro-
dzonego Wĺádyſławá, Kaſzteláná Nákielſkiego ſtarſzego,
Gądkowſka y Alexandra młodſzego, ktory miał *ſecundô votô* Annę Gąd-
kowską, á Stefan pomięniony Blinſką, według dokumentow
ſześciu, od roku 1640. do roku 1693, ktorych potomſtwo,
Gorayska Alexander Rogalińſki, poiął Gorayſką, o czym tranſakcye
Jmielski 1676. 1683 y 1688. Tereſſa, Staniſława Jmielſkiego żoną, y
Zakrzew- Adam Rogalińſki, ożeniony z Zofią Zakrzewſką, według pro-
ska bacyi roku 1676. áż do roku 1689. ktorzy *procreaverunt* Jo-
Głoskowſka zefa ożenionego z Zofią Głoſkowską *ſterilem*, iák świadczą
dowody 1695. y 1719. Tákże Tereſſę y Maryannę corki te-
goſz

goſz Adama z Zakrzewską, o ktorych Akta 1695. Naymłod-
ſzy brat Władyſławá Rogalińskiego, Káſztelaná Nakielſkie-
go, z Szołdrskiey urodzony, Kazimierz z Anną Mielżyńſką *ſte-* Mielżyńska
rilis, według dokumentow 1646. 1648. y 1670.

Wracąm ſię do zakáńczenia Genealogij, przywodząc Jáku-
bá Rogalińskiego, Rotmiſtrza Woyskowego, dziedzica dobr
Zwonowa, ktory był ſynem Andrzeia, także dziedzica Zwonow-
ſkiego, z Katarzyny Jełowieckiey urodzonym, á bratem Janá Jełowiecka
Rogalińſkiego dziedzica ná Głęboczku. Tego Jakubá nád-
grobek z Katedry Poznańſkiey ieſt *u Starowolſkiego in Monu-*
mentis, oświádczaiąc go, że był mężęm woiennym, umarł 1647.
ſą iego tranſakcye 1605. y 1636. trzy raży ſtanowił śluby mał-
żeńſkie, 1*mô votô* z Bieganowską, iák wyraża dokument 1605. Bieganow-
z ktorych urodzona corka tylko iedna, imięnięm Anná, wy- ska
rażona w Aktach 1619. 2*dô voto* tenże Iákub wſzedł w doży-
wotnią przyiáźń z Elżbietą z Karnkowa, według notacyi U- Karnkow-
rzędownych roku 1619. y 1620. z ktorego małżeńſtwa był An- ska
drzey, według dowodow 1648. 1650. y 1652. drugi ſyn Fran-
ciſzek, poiął Maryannę Przetocką, ktorych ſą dokumenta ro- Przetcki
żne od roku 1648. do roku 1675 wyrażone, z tych potom-
ſtwo, Iákub Rogaliński, z Maryanną Garczyńską, według tran- Garczyń-
ſakcyi 1699. była corka Konſtąncya zá Andrzeiem Łochyń- ſka
skim. Alexander drugi ſyn Franciſzká z Przetockiey, wſzedł Łochyński
w przyiáźń dozgonną z Kátarzyną Kierską, ktorych corka Kierska
Karolina byłá zá Andrzeiem Korytowskim, iák świadczą do- Korytow-
kumenta 1717. y 1721. Trzeci ſyn Franciſzka z Przetockiey, ski
Ján Rogaliński ożęniony z Heleną Weśierska, ktorych potom- Weśierska
ſtwo Franciſzek Rogaliński, według dokumentu 1724. Zofią
corka y drugá Tereſſá, Władyſławá Palędzkiego żona, iák świad- Palęcki
czy tránſákcya 1742. Czwarty ſyn Franciſzka Rogalińskie-
go z Przetockiey, Kaſper bezdzietny, maiący dowody ſwoie
w Aktách 1694. 1700. y 1719.

Pomięniony Iákub Rogaliński Dziedzic ná Zwonowie, Rot-
miſtrz Woyskowy, z wyrażoną Elżbietą z Karnkowa Karn-
kowską, ſpłodził teſz corkę Annę, Krzyſztofá Mieſzkowskie- Mieſzkow-
go żonę, y Iákubá ſyná, ożenionego z Anną Małachowską, we- ski
dług dowodow 1648. 1650. 1676. 1670. &c. ktorych potom- Małachow ska

 ſtwo

ſtwo naſtępuiące znayduie ſię w Aktach, Remigián poſtanowiony z Sálomeą Przetocką 1695. 1698. z ſynami ſwoiemi, Iákubem Rogalińſkim ożenionym z Maryanną Zychlińską 1718. 1727. y 1742. Tomaſzęm z Katarzyną Wierzchowską, Michałem, Iozefem, y Dominikiem. Drugi ſyn Iákubá Rogalińſkiego z Máłachowskiey Kazimierz, trzeci Maciey *ſterilis* 1698. y trzy corki, Tereſſa, według dokumentow 1698. 1723. Anná Zákonnica w Poznaniu 1698. 1723 y Iádwiga Ianá Rudkowskiego małżonká. Michałá Rogalińſkiego z Anną Rudnicką małżonką ſwoią ſpominaią tranſakcye od roku 1692. do roku 1700. iednák niemogę wiedzieć, czy to był ſyn Iákuba Rogalińſkiego z Anny Małáchowskiey, czy teſz bratá iego przyrodniego Ianá, z Anny Werdziáńskiey.

Iakub Rogaliński dziedzic Zwonowá, ſyn Andrzeia z Iełowickiey, młodſzy brat Iáná dziedzicá ná Głęboczku, Rotmiſtrz Woyskowy wzwyſz wyrażony, *tertiô votô* miał żonę Annę z Konar Konarską, iák wyznaią dokumenta 1633 y 1648, z ktorą ſyn Władyſław w roku 1648. y 1650. wſpomniony, y Ian dwużenny, *primo* z Anną Werdziáńską, według dowodu 1695. y inſzych od roku 1648. do 1692. z corką ſwoią Konſtancyą, Ianá Lewalt Gorskiego małżonką; *ſecundo* z Agneſzką Stawską wyrażoną w tranſakcyách 1697. y 8. z potomſtwęm ſwoim Andrzeięm y Ewą, wſpomnionym w Aktách 1715. śioſtra rodzoná pomięnionego Iána Rogalińſkiego Konſtancya, była *primo* zá Staniſławęm Wilczyńskim, *ſecundo* zá Marcinem Konarskim, według dowodu 1682.

Przetocka
Zychlińska
Wierzchowska
Rudkowski
Rudnicka
Wordziáńska
Konarska
Werdziáńska
Lewalt Gorski
Stawska
Wilczyński

OPO-

OPOZNIONE WIADOMOSCI

O DOMACH UKZYWDZONYCH, Do TOMU I. HERBARZA TEGO NALEZĄCE.

ARKA NOEGO, to ieſt *Korab Herb,* ieſt opiſany wyżey, od karty 1. Tym pieczętuią ſię Pacynowſcy w Kaliſkim y Sieradzkim Woiewodztwie, iák świadczą támeczne Grody y Poznański. Piſzą ſię z Pacynowic w Wielkiey Polſzcze leżących, Korabitowie Pacynowſcy, ktorych imię przez Rycerskie dźieła w woiennych okazyach ſwego dosłużyło ſię ſzczęścia y honoru. Pradźiad teraźnieyſzego Franciſzka Pacynowſkiego, Kanoniká Kiiowſkiego, Proboſzcza Irzędzkiego, y Niedźwieckiego, żyiącego w roku 1757, Staniſław, po nim dźiad Liczbor maiący w małżęńſtwie Polewſką herbu Krzywda, ták ná Wideńskiey, iako też y inſzych ſławnych bataliách mężnie ſtawáli, brat zaś dźiadá tegoż Kanonika Kiiowskiego Wacław, pod Widniem zginął. Ociec tegoż Jan, miáł *in voto* Mielecką, herbu Ciołek, domu w Wielkiey Polſzcze dotąd znákomitego. Stryieczny zaś Oyca tegoż Jan, miał zá ſobą 1*mo voto* Złotnicką, z tey pochodźi Kazimierz y Ian Pacynowſcy, 2*do* Oſtrowſką, z tey Jędrzey od Janá z Szulemierſką, y od Jędrzeia ſą dźieci, ktorzy w Paleſtrze Piotrkowſkiey, inśi po inſzych Grodach applikuią ſię. Był tęn Dom Pacynowskich w Wielkiey Polſzcze, niegdy męſtwem y heroicznemi dźiełami ſławny, w ſwoich także Woiewodztwach roznemi honorami zaſzczycony, przy znaczney fortunie y znakomitych poſſeſſyách, oſobliwie w Kaliskim y Sieradzkim ſytuowanych.

BONCZA Kułackich *herb,* ieſt opiſany w tym *Tomie fol.*13. Kułaccy w Ziemi Nurskiey, w Woiewodztwie Podlaskim zoſtaiący, y ná Wołyniu. Pradźiad żyiącego w roku 1756, Sobeſtyaná Kułackiego, miał w małżęńſtwie Szczepanowską. Dźiad Jan Kułacki, miał *in voto* Zofią Słowieńſką. Ociec tegoż Sobeſtyaná, Iędrzey Kułacki, ożęniony z Agneſzką Rożańską, z Woiewodztwa Krákowskiego, ſpłodźił pomięnionego Sobeſtyaná Kułackiego, ktory ma za ſobą Katárzynę Koſieńſką, mięſzká ná Wołyniu.

Pácynowſcy
Polewſka
Mielecka
Złotnicka
Szulemierska
Kułaccy
Szczepanowska
Słowięńſka
Rożańſka
Koſieńska

Qqqqq CIO-

238

Chudzewſcy CIOŁEK Chudzewſkich *herb*, ieſt opiſany wyżey *fol.23*, tu ſię wſpominaią tychże Chudzewskich, czy Chudzyńſkich (bo y tak piſano ich) dokumenta, potwierdzaiące procedencyą *fol.* 27 napiſaną. *Anno* 1609. *fer*: 5. *poſt Judica, in Caſtro Bobrovnicen. G. Hedvigis Jaſińſka, G. Stanislai Jaſińſki* *Jaſińska* *filia, G. verò Stanislai Chudzewſki conſors, eundem maritum ſuum, à ſubmiſſione G. Chełmićki facta liberat.* *Chełmicki* *Anno eodem, fer*: 2*da poſt Jubilatt, G. Joannes Chudzewſki, olim Laurentii filius, G. Martinio Chełmicki, ſortes ſuas hæreditarias in bonis Chudzewo, in Terra & Diſtrictu Dobrinenſi Conſiſten: obligat in Caſtro Bobrovicenſi. Anno eodem & feria G. Martinus Chełmicki, G. Annæ Paſzkowná, G. Joannis Chudzewski Laurentii filii conſorti, ſummam certam pro vigilia feſti S. Joannis Baptiſtæ, coram Actis Caſtrenſibus Lancicien. reponendam inſcribit, Actus Caſtren: Bobrovnicenſis.* Ieſt wiele tranſakcyi Chudzewskich w tym Grodźie, do ktorego ciekáwych odſyłąm, tu lata y ferie námieniaiąc tylko, iako *in Anno* 1662. *fer.* 2. *ante Feſt. SS. Trinitatis. Anno* 1668. *Sabbatho poſt feſt: S. Lucæ Evangel. Anno* 1669 *fer.* 6. *poſt Feſtum S. Martini Pontificis. Anno* 1681. *Sabbat. ante feſt. S. Martini Pontifi & anno eodem ac die eadem. Item Anno eodem fer*: 4. *poſt Feſt. S. Hedvigis, & alia tranſactio die eodem. Anno* 1682. *fer.* 3. *in craſtino S. Bartholom. Apoſtol. Anno* 1688. *fer.* 4. *in craſt. S. Apoloniæ. Anno* 1694. & 1696. *Sabbat: in craſti. S. Laurentij Mart. &c.* Tá wieś Chudzewo, w Ziemi y Powiecie Dobrzyńskim, Páráfii Mozkowskiey, Dyecezyi Płockiey zoſtaie, gdźie znayduiący ſię w ſtarym wieku Szlachetni Chudzewſcy, pokazuią w tymże Kośćiele wymalowanego ná portrecie Chudzewskiego, z herbem Slepowroná, z kąd *non poſtremum oritur dubium*, czy Ciołkiem, czy Slepowronem pieczętować ſię maią, ponieważ w żadnych Herbarzach to imię Chudzewskich nie znayduie ſię.

DOŁĘGA *herb* ieſt opiſany wyżey *fol: 48.* ktorego her- *Cieſzkowſcy* bu Cieſzkowſcy piſzą ſię ná Cieſzkowie wielkim y małym, w Woiewodztwie Łęczyckim, ktoren od lat kilku ſet w domu ſwoim, y do tych czas dźiedźiczą. Dla czego krzywdę imieniowi temu uczynił ták *Paprocki w Gniaźdźie Cnoty*, iako y *Okolſki in Orbe Polono*, Herbarzach ſwoich; z ktorego imieniá y zażyciá tych Piſarzow, iuż znaiomi byli w piaſto-

wanych

wanych przyzwoicie Szlacheckiemu ſtanowi tytułach. Bo ieżeli *Paprocki* żyć y piſać przeſtáł (iako świadczy *Nieſiecki* w ſwoiey *Koronie*) w roku 1614, to z imieniá tego kwitnął ná Wołyniu Ian Cieſzkowski, Podſtarości Grodzki Włodźimirski, około roku 1609. *iako świadczą Akta tegoż Grodu.* Rownym ſpoſobem y *Okolſki* omylił ſię, piſzący poźniey ſwoy Herbarz R.P. 1641, w ktorym czaſie ſłużyli ná woiennych expedycyách, Staniſłáw Skarbnik Nowogrodzki, Tobiáſz w Rycerskim ſtanie, y inni. Domu tego przodkow pragnący wiedźieć, od dawnieyſzych wiekow, doczyta ſię obſzernie w Aktach Grodu y Ziemſtwa Łęczyckiego; ktorzy iák byli życzliwi publicznemu dobru, y Oyczyźnie zaſłużeni, świadczy z pochwałą domu tego Przywiley Królá Michała, dany ná Cześnikoſtwo Trembowelskie Mikołaiowi Cieſzkowskiemu: *Significamus præſentibus literis noſtris,* *Przywilii* *quorum intereſt univerſis & ſingulis, ea eſſe Generoſi Nicolai Cieſzkowſki viri vetuſtâ familiâ, multiſq; honoribus ac titulis conſpicua progeniti, avitiſq; majorum ſuorum decoribus ornati merita, tam in functionibus publicis, quam in expeditionibus bellicis, ſingulari fide animiq; fortitudine probata, ut jure merito à nobis ea, quæ ad ornandum munerandumq; eum ſerviunt, expoſcant præmia. Quare vacante ad præſens Pincernatu Trembovlenſi &c. Datt. Varſaviæ die 6. menſis Junij A. D.* 1672. *Regni vero noſtri anno tertio.* MICHAEL REX.

Iędrzey Cieſzkowski w Woiewodztwie Łęczyckim, ſpłodził trzech ſynow, o czym świadczą *Acta Caſtren. Lancicien.* 1560. *Anno*, z tych Jędrzey oſiadł na Cieſzkowie oyczyſtey fortunie, inni dway ná Wołyń ſię wynieśli. Ian w oyczyſtym prawie z młodu ſię ćwicząc, tylo ſobie zaſłużył affektu u Krzyſztofa Xiążęciá Zbaráskiego, Koniuſzego Koronnego, Włodźimirskiego Staroſty, że widząc w nim umieiętność Oyczyſtego prawa, konferował mu Podſtaroſtwo Grodzkie Włodźimirskie; złączył ſię dożywotnie z Giełgeitowną, *herbu Dźiałoſza*, z ktorą zoſtawił ſyná Woyciecha Hieronima, w ſtanie *Giełgeitowna* Duchownym młodo zmarłego, y corek cztery: 1. Wilkońskiemu herbu *Odrowąż*, 2. Trzcińskiemu herbu *Gozdawa*, 3. Janickiemu herbu *Rogala*, 4. Straſzowi herbu *Korczak*, *Wilkoński* *Trzciński* *Janicki* *Straſza* poślubione. Woyciech brat Janá, będąc ná dworze y pod znakiem Januſza Xiążęciá Zbaraſkiego, Woiewody Bracławskie-

wſkiego, nie odſtępny w wſzelkich woiennych okazyách
Pryncypała ſwego, ták piękny rycerſkiey umieiętności dał
dowod ná expedycyi Podolſkiey, przeciwko graſsuiącym y
puſtoſzącym tamten kray Tatarom w roku 1577, iż mu ten-
że Xiążę, będąc pod ten czas generalnym Regimentarzem,
Snopkowſka Rotmiſtrzoſtwo w woyſku konferował, umarł R. P. 1590, miał
zá ſobą Annę Snopkowſką herbu *Rawicz,* z ktorey ſpłodźił cor-
Dźik kę Kryſtynę, Grzegorzowi Dźikowi herbu *Doliwa* poślubio-
ną, y ſynow trzech. Tobiáſza *ſterilem.* Staniſława Skar-
bnika Nowogrodzkiego, Rotmiſtrza Krolewſkiego; pod tęn
czas gdy Zygmunt III. wyſłał w roku 1600. Zamoyſkiego
Zamoyski Hetmana W. K. z woyſkiem przeciwko Michałowi Hoſpo-
darowi Wołoſkiemu, wybiiáiącemu ſię z hołdu y poſłuſzeń-
ſtwa Rzeczypoſpolitey, y naiezdnikowi granic Polskich; wie-
lu Panow miłością Oyczyzny uwiedźieni, znaczne ſwym ko-
ſztem wyſtawione Chorągwie y Pułki, ná tęż wyſyłali expe-
dycyą, między ktoremi y chorągiew Xiążęcia Zbaráſkiego,
(pod ktorey znakiem y Staniſław zoſtawał) w licznym ſta-
wił ſię kompucie. Pod czas żwawey tedy pod Telezynem
utarczki, gdy oboiętne z razu tak Wołoſzy, iako y naſzym
ſłużyło ſzczęście; wźięty ieſt w niewolą, y w ściſłe do Kon-
Tureska ſtantynopola odeſłany więzienie; tam tedy przez lat dwa-
niewola dźieścia będąc, gdy iuż y długim przeciągiem czaſu, y umie-
iętnością Tureckiego ięzyka przymilił ſię Turkom, dali mu
zwierzchność Iedykuły nád będącemi w niey niewolnikami,
tym go kontentuiąc, aby łatwiey namowić mogli do zaprze-
nia ſię Katolickiey wiary. Już tedy Staniſław ciężką y dłu-
gą przyciśniony niewolą, chcąc ſię z tak przykrey oſwobo-
dźić mizeryi, dał ſię łatwo námowić; by zaś mocniey w nim
to utwierdźili przedſięwźięcie, Paſzowſkiey godności od Tur-
kow náſtąpiła deklaracyá. Naznaczony tedy czas ceremo-
niom obrzezania y inweſtytury Biſurmańskiey; w tych oko-
licznościach położony biedźi ſię zmyślami Staniſław, refle-
ktuiąc ſię y ná miłość zbawienia ſwego, y ná dane Turkom
ſłowo, bo iuż zupełna do tego aktu była gotowość. W tey
melancholii twardym ſnęm zaſypiá, widźi ſię przez ſęn być
Cud nad Sta- w Kościele, idźie do Konfeſſyonału, y prośi o generalną ſpo-
nisławem Cie- wiedź Kapłana; po wyznanych grzechach ſwoich ſpytany
ſzkowskim od tegoż: czyliby ieſzcze więcey czego nie pamiętał? gdy od-

powie: że nic á nic więcey niewie, o fuknie ſię ná niego
Spowiednik, y rzecze: bezbożny człowieku! á czyż to nie
naywiękſzy grzech twoy, że ſię chceſz zapieráć BOGA dla
tey mizerney wolności, podać w wieczną niewolą czartá,
czyliſz nie ufaſz w BOGU y iego S. miłoſierdźiu, że cię z
tąd wyſwobodźić może? W tym ocknie ſię, drżący y ſtruchla-
ły Staniſław, mocno rozważaiąc, á bardźiey myśląc o ſpoſo-
bie uniknieniá przyobiecanego Turkom ſłowa, w krotce
wyidźie przed więzienie, widźi przechodzących ſię gęſto po
Konſtantynopolu Polakow, zawoła z nich iednego, pyta ſię
ciekawie, co zá przyczyná ná tym mieyſcu ich przytomno-
ści? czyni mu relacyą Polak, że po owey ſławney w roku
1622, pod Chocimem z Turkámi expedycyi, według umo-
wy Paktow Chocimſkich: żeby Polſka ná poparcie zawar-
tych Traktatow Poſła wielkiego do Porty wyſłała, ſtanął tu
w tym charákterze, od całey delegowany Rzeczypoſpolitey
Krzyſztof X. Zbaraſki Koniuſzy Kor: Ucieſzony tą nowi-
ną Staniſław, y zá cud oſobliwſzy Boſkiey Opatrzności to u-
znawſzy: że Pryncypał iego w ſam czas potrzeby przybył,
razem tedy z Koniecpolſkim Hetmanem y Jerzym Zołkie-
wſkim, zá ſtaraniem y koſztem tego Paná, ná wolność wy-
ſzedł. Powrociwſzy do Oyczyzny, ponieważ prędko Xiążę
Zbaraſki umarł, przy Koniecpolſkim Hetmanie dalſzy wiek
ná uſłudze Rzeczypoſpolitey trawił. W krotce potym woy-
na Szwedzka dála mu pole do ſzukaniá Rycerſkiey ſławy;
w roku tedy 1629. pod Kwidźiną, zá odwáżne przeciwko
nieprzyiacielowi ſerce, wźiął Rotmiſtrzoſtwo w woyſku. U-
marł około roku 1660 wieku ſwego w lat 83, z Maryánny
Boguſzewſkiey herbu *Junczyk 2do,* Skarbnikowny Bełzkiey, *Boguſzewska*
miał ſiedm ſynow. Krzyſztow trzeci ſyn Woyciecha mąż
Rycerſki, z Przyłuſką herbu *Sulima,* ſpłodźił dwoch ſynow, *Przył-*
Pawła y Mikołaiá. Teodor Stolnik Łęczycki, 1. ſyn Stáni-
ſławá, zginął pod Widniem w R. 1683. podpiſał Elekcyą Ja-
na III. z Woiewodztwa Wołyń: Adam Skarbnik Czerniech:
brat iego, w roku 1666, pod Cudnowęm, gdźie znaczną klę-
ſką porażone woyſka Polſkie od Tatarow y Kozakow, mę-
żnie zginął. Ján 3. ſyn Staniſławá, Kanclerz Katedralny
Łucki, Kanonik Kiiowſki, Uchańſki, Kowelski, y Kleſzcze-

240.

lowski Proboſzcz, Deputat ná Trybunał Koronny z Kapi-
tuły Łuckiey, umarł R. 1701.

Alexander Felicyan, naprzod Chorąży Nowogr: potym
Podkomorzy Czerniechowski, Staroſta Kleſzczelewski, 4. ſyn
Staniſława, młode latá ſwoie ná woienną Rzeczypoſpolitey
oddawſzy uſługę, záſłużył ſobie rycerską doskonáłością: że
Łużecki mu Stániſław Łużecki, Kaſztelan Podlaski, á potym Woie-
wodá Podolski, Pułkownikowſtwo w ſwym znaku konfero-
wał, dał probę w wielu woiennych okazyách, iako z ażardem
życia ſzukał Rycerskiey ſławy, ſtawiwſzy ſię z pułkiem ſwo-
im pod Chocim, w roku 1673, kiedy naywyżſzy woysk z
Sobieſki Konfederowanych *Generaliſſimus* Jan Sobieski, Hetman W.K.
na imię Krola Michałá, niezliczonym Tureckim woyskom
plac woienny wypowiedźiał; kulą tedy armatną, w ſamym
naywiękſzym ogniu, od nieprzyiacielá raniony tak mocno,
że mu ſztukę ciała wyrwała. W tak ſmiertelnym razie, do-
Cud Matki znał oſobliwſzego cudu y protekcyi MATKI Boskiey, do
Boſkiey ktorey ſię łaskami ſłynącey w Studźianny ofiarował, iakoż
nie záwiodł ſię ná Protekcyi tey PANI, bo w krotce ozdro-
wiawſzy, ná znak pamiętney łaski, tę ſztukę ciała w ſrebrney
trumience, przy tym Obrazie złożył. (ieſt tęn cud zapiſány
w Xiążce wydaney o dźiwnych łaskach mieyſca tego) Zgro-
madzone zaś Stany Rzeczypoſpolitey, ná Konfederacyi ge-
neralney, pod czas Konwokacyi głowney Warſzawskiey, w
roku 1674, w *Konſtytucyách Koronnych*, wieczną y z rekom-
penſą pamiątkę zapiſały, *Volum: Leg. 5 fol. 225.* temi ſłowy:
Skarb Koronny do rąk J. W. Imci Pana Marſzałka y Hetmaná
W. K. wyda ad diſpoſitionem I. M. áby na Chorągwie y Regimen-
ty, ktore w okazyi przeſzłoroczney były podźielił, taką propor-
cyą, iaká ſię z uwagi J. M. naylepſza będźie zdała, pokaleczo-
nych, poſtrzelanych, habitâ ratione, między ktoremi Panu Ale-
Rekompenſa Alexandrowi Cieſzkowskiemu *xandrowi Felicyánowi Cieſzkowſkiemu, Chorążemu Nowogrodz-*
kiemu, Porucznikowi roty Pancerney, Jmci Pana Káſztela Po-
dlaſkiego, z dźiała poſtrzelonemu, z wyżey pomienioney ſummy, ſześć
tyſięcy złotych naznaczamy. Náyiaś. Jan Trzeci zoſtawſzy Kro-
lem Polskim, będąc pamiętnym tey uſługi w oczach iego
pokazáney, Staroſtwo Kleſzczelewskie, *ex diſtributiva juſtitia*
konferował mu, ktore y po dźiś dźień w domu tym zoſtaie.
Dwa razy funkcye Deputackie odprawił: pierwſzy raz w ro-
ku

ku 1691. z Woiewodztwa Wołyńsk. pod laską Ianá Drohoie- *Drohoiewski*
wskiego, Kaſztelaná Czerniechowskiego, drugi raz w Roku
1695, z Woiewodztwa Czernieh: pod laską Michała Poto- *Potocki*
ckiego, Staroſty Kraſnoſtawskiego. Poſeł kilkakroć ná Sey-
my Koronne. *Ex gremio* Szlachty Woiewodztwa Czernieh:
z Olizarem Podſędkiem Kiiowskim, Deputat obrany ná Kom- *Olizar*
miſſyą Warſzawską R. 1691. do odebraniá ſumm dla exu-
lantow Woiewodztwa Czernieh: od Carow Moskiewskich, *rati-*
one avulſorum & deſolatorum bonorum, ták z tamtey, iako y z
tey ſtrony Dniepra; gdźie mu za prawo náleżące do dobr
Zadubienia, Tuſzczyná, y Zulwianki, zło: 5000. Kommiſſyá
naznáczyła. W Częſtoborowicach dobrach ſwoich, Kościoł
Parafialny drewniany walący ſię, inſzym kſztałtęm z gruntu
wymurował, wſzelkim Kościelnym porządkiem ozdobiwſzy.
Podpiſał Elekcyą Janá III. z Woiewodztwa Czernieho: trzy
razy małżeńskie śluby ponawiał: 1. z Karpiowną, 2. z Ru- *Karpiowna*
ſiecką herbu *Rawicz*, Kaſztelanką Mińską, 3. z Kołudzką her- *Ruſiecka* *Kołudzka*
bu *Pomian*, ze wſzyſtkiemi *ſterilis*. Wźiął był przywiley od
Auguſta II. ná Kaſztelanią Czerniechowską po Jánie Droho-
iewskim, ále nie przyſiągłſzy na nię, umarł roku 1708.

Franciſzek Sędźia Ziemski Czernieh: 5ty ſyn Staniſława:
tęn ná dworze Hetmaná Koniecpolskiego aż do śmierci ba- *Koniecpolſki*
wiąc ſię, woienną traktował, kiedy w lat kilkanáście pod czas
częſtych zá Ianá Kazimierza Krolá, á mniey fortunnych z
Moskiewskim woyskiem bataliách, wźięty w niewolą, y ná
ſamey Stolicy przez lat 4. w ściſłym trzymany więzieniu,
powrociwſzy do Oyczyzny, zaraz ná dobro teyże prácować
zaczął, Posłuiąc w roku 1674. ná Konfederacyą generalną
Warſzáwską, ktorą podpiſał *ex turno* Woiewodztwa Czer-
niehowskiego. Deputát R. 1691. ná Trybunał Koronny z
tegoż Woiewodztwa; á zaś z Woiewodztwa Wołyńsk: Sędźiá
Kapturowy, po śmierci Krola Ianá. Kommiſſyá z Carámi
Moskiewskiemi zá odięte dobra: Iwanhorodyſzcza, Liſztwi-
ná y Poſtulbicy ſummę fl: 5000, wyliczyć mu deklarowała;
złączył ſię dożywotnie z Joanną Iwanicką herbu *Pełnia*, z *Iwanicka*
ktorey dwie corki, Maryánna Franciſzkowi Goſtyńſkiemu *Goſtyńska*
Woyſkiemu Włodźimirskiemu, Katárzyna Ierzemu Cyrynie *Cyryna*
Stolnikowi Trembowelſkiemu poślubione; y ſynow pięciu.
Stefan Podczaſzy Nowogrodz: 6. ſyn Staniſławá, z Woiewo-
Rrrrr 2 dztwa

241

dztwa Czerniehow: podpiſał Elekcyą Iana III. Kommiſſyá
Moſkiewſka zá dobra Poznopały, pewną mu ſumınę nazná-
Popławská czyła, z Popławſką herbu Trzeſka *ſterilis.*

Krzyſztof 7. ſyn Staniſłáwá, naprzod Stolnik Łęczy-
cki, potym po bracie Alexandrze Podkomorzy Czernieho-
wski, áż też y Kaſztelan Sochaczewski, ná publicznych Oy-
czyzny funkcyách częſty Poſeł y Deputat: zwłaſzcza w ro-
ku 1693. z Xięſtwa M..owieckiego, pod laską Marciná Obor-
Oborski skiego, Woiewody Podlaskiego, z młodośći zaraz *militaria*
traktował, pod ſławnym Woiownikiem Czárneckim, Poru-
cznikuiąc znakowi Pancernemu, u Staniſława *W.dlicy* Do-
Domaſzewski maſzewskiego Kaſztelana Sanockiego; pod czas graſſuiącey
Ordy zá Michała Królá, wźięty od Tatarow w niewolą, za-
zamian iednak niewolnika, nie poznany że Officyerskiey był
rangi, prętko z niey wyſzedł. Dowodem iego rycerskiey
dla dobra Oyczyzny uſługi, libertacya *ex vi meritorum* daná
od Adama Sieniawskiego, Hetmaná W. K. *An.* 1712. w tęn
ſens: *Maiąc oſobliwy reſpekt na wielkie w Rzeczypoſpolitey y
w woyſku zasługi, tudźież wzgląd ná ponieſione od nieprzyiaciela
ſzwanki, W. Im. P. Krzyſztofa ná Cieſzkowie Cieſzkowſkiego, Pod-
komorzego Woiewodztwa Czernieh: dobra iego dźiedźiczne Tu-
rzyſtwo cum attinentiis, Białobrzegi także cum attinentiis, w Zie-
mi Stężyckiey leżące, z władzy moiey Hetmańſkiey w ſkuteczną
wźiąwſzy protekcyą, ab omni onere militari uwalniam, &c.* Z
Woiewodztwa Wołyń: podpiſał Elekcyą Ianá III. Komiſ-
ſyá zaś z Cárami Moskiewskiemi za pretenſye do dobr Roi-
ſzczá, Pietruſzyná, Klonu y Studźianki w Czernichowskim,
fl. 4000. náznaczyła: W Kopciach dobrach ſwoich dźiedźi-
cznych Ziemi Liwskiey, á Diecezyi Poznańskiey, uczynił zá-
pis ná nową fundacyą, *cum obligatione perpetui ſuffragij* za
duſzę ſwoię; po ktorego śmierci żona iego wieś Piotrowi-
cze *ex mente* Teſtamentu, ná áukcyą funduſzu zapiſała, u-
marł w roku 1720. życia ſwego lat 73. Dwa razy śluby mał-
Mokrzecka żeńskie ponáwiał: raz z Mokrzecką, z ktorey corka Eleono-
Oborski rá, Jozefowi Oborskiemu, Podkomorzemu Liwskiemu po-
ślubioná, y ſyn Stániſław. Paweł pierwſzy ſyn Krzyſztofa
Wituńska z Anną Wituńską herbu *Rola,* ſpłodźił ſyná Mikołaiá Skar-
bnika Nowogrodzkiego, ſłużył tęn woienno z Boguſławęm
Słuſzka *Buczyńska* Słuſzką, Hetmanem Polnym Litewsk: ktoremu Buczyńska

herbu

herbu *Strzemię,* urodźiła Alexandrá Zákonu S. Pawła pier-
wſzego Puſtelnika, z Zardeckii zaś herbu *Ciołek,* ſyn Wi- *Zardecka*
ktoryn Piſarz Ziemſki Liwski, Deputat z Woiewodztwa Wo-
łyń: ná Trybunał Koron: *A.* 1737, pod laſką Rzewuſkiego, *Rzewuski*
Woiewody Podolſkiego, y powtore z Xięſtwa Mazowieckie-
go *in Anno* 1749, pod laſką Rudźińſkiego, Kaſztelaná Czer- *Rudźiński*
ſkiego; ktorego z Hilaryi Laſkowſkii ſyn Michał Towarzyſz *Laſkowska*
znaku Krolewſkiego, Regent Grodzki Liwski. Staniſław
ſyn Krzyſztofa Kaſztelaná, Woyſki Liwski, Staroſta Kotel-
nicki, Deputat z Woiewodztwa Czernieh: ná Trybunał Kor:
A. 1706. z Woiewodztwa Sędomirſkiego, podpiſał Elekcyą
Auguſta II. z Juſtyny Wężowny Stolnikowny Liwſkiey, zo- *Wężowna*
ſtawił iednę corkę Kandydę, Janá Mikołaiá Cieſzkowskiego,
Podkomorzego Nowogr: małżonkę, druga żoná iego Gałę- *Gałęzowska*
zowſka, Piſarzowná Lubelska, z ktorą *ſterilis.*

Wiktor Felicyan ná Proſzowie y Bolechowie dźiedźic,
drugi ſyn Krzyſztofa z Mokrzeckii, naprzod Sędźiá Liwſki,
potym Kaſztelan teyże Ziemi po Ciecíſzewſkim, młodość *Ciecíſzewski*
ſwoię doſkonalił ná dworze Krola Auguſta II, w roku 1715
Deputat z Woiewodztwa Czernieh: pod laſką Rybińſkiego, *Rybiński*
Woiewody Chełmiń. ná Seym Warſzawski Poſeł w roku 1722,
tegoż czaſu Komiſſarz do Radomiá, pod laską Potockiego, *Potocki*
Woiewody Kiiow. Záczętą fundacyą Oyca ſwego w Kop-
ciach zupełnie udoskonálił, gdy za ápprobacyą Piotra Tar- *Tarło*
łá Biskupá Poznańskiego, Kościoł Parafiálny *de nova radice*
erygował; kilka wśi ſwoich, y kilkanáście Sąſiedzkich, dlá
dźieſięciny ná prowęnt Plebański przyłączywſzy. Trzy razy
w kontrakty małżeńskie wchodźił, 1*mô votô* z Ciecíſzewską,
Kaſztelánką Liwską, z ktorey corka Elżbietá Duczymińskie- *Duczymiński*
go, Łowczego Nurskiego małżonka. 2*do* z Magdaleną Obor- *Oborská*
ską, Podkomorzanką Liwską, z ktorey 3. corek: Kryſtyna
pod Regułą S. Brygitty, w Konwencie Warſzawskim Zakon-
nica, Teodora Dłużewskiemu Chorążemu Chełmskiemu, Te- *Dłużewski*
ofila Grzybowskiemu Podſtolemu Liwskiemu, poślubione. *Grzybowski*
3*tio voto* z Antoniną Nowoſielską Stárościanką Łukowską *Nowoſielska*
(ktora potym żyła z Kazimirzem Rudźińskim Woiewodą Ma- *Rudźinski*
zowieckim) z ktorey ſyn Jan Podczaſzy Liwski, Kapitan
Gwardyi Koronney, młody dowcip w Akademii Krola Sta-
niſława w Lunewillu polerował, z tamtąd cudze zwiedźi-

Sſſſſ wſzy

242

wſzy kraie, powrocił do Oyczyzny, nie opuſzczaiąc zaraz tych okazyi, ktore cnotę zdobiły Kawalerską. Już Poſeł ná Seym Warſzawski w R. 1743. Komiſſarz ná Trybunał Skarbowy Radomski, we wſzyſtkich bataliách ná Szląsku, między Saskiemi woyskámi á Pruſkiemi pięknego ſerca Kawaler, daley w roku 1748 Deputat z Xięſtwa Mazowieckiego

Łoś ná Trybunał Kor: pod laską Łoſia, Kaſztelaná Kamienieckiego; lecz zaraz po funkcyi śmierć dalſze o nim razem z życiem zagrzebała nádźieie. Powtornym małżęńſtwem Krzy-

Zábicka ſztof Kaſztelan, z Katarzyny Zábickii, Stolnikowny Liw-

Brzeziński skiey, ſpłodźił Brygittę, Staniſſawa Brzezińskiego herbu *Lu-*

Wodźiński *bicz*, Podkomorzego Nurskiego, y Franciſzkę Wodźińskiego Podkomorzego Liwskiego, małżonki, y ſyná Ignacego, Staroſtę Kleſzczelewskiego, Deputata w roku 1732. z Woiewodztwa Wołyń. z tegoż y powtore w roku 1736, pod laską Ru-

Rudźiński dźińskiego, Kaſztelaná Czerskiego, tęn z Franciſzką Suf-

Sufczyńska czyńską Kaſztelanką Lubelską żyie dożywotnie, z ktorey potomſtwo, Antonina Zakonnica Reguły S. Benedykta, od uſtawiczney ádoracyi Nayświętſzego SAKRAMENTU, w Klaſztorze Warſzawskim, Hilaryá Kanoniczką w Marywilu tamże, ſynowie Krzyſztow, Staniſſaw y inne. Mikołáy drugi ſyn Krzyſztofa Rotmiſtrza. Cześnik Trembowelski, ktoremu przywiley wyżey adnotowany, od Michała Krola ná tęn

Mirowicka urząd nadany, żył dożywotnie z Mirowicką, z ktorey corki

Liniewski Jadwiga Liniewskiemu, Marcyánna Iwanickiemu, Podſtaro-

Iwanicki ściemu Włodźimirskiemu poślubione, y ſynow trzech: Bartłomiey w Zakonie S. Franciſzka *Ord: Min: de Obſerv.* Łukaſz w Zakonie *Soc: JESU*, w roku 1694, życie ſwoie pobożnie zakończyli. Woyciech zaś 3. ſyn po Oycu Cześnik Trembowel: Towarzyſz znáku Pancernego, Zygmunta Ga-

Gałecki łeckiego Woiewody Inowrocławskiego, z Woiewodztwa Bracław, podpiſał Elekcyą Auguſta II. Komiſſyá z Carami Moskiewskiemi, za pretenſye do Dobr lennych Rudki y Ryżyki pewną mu ſummę deklarowała; żył dożywotnie z Konſtan-

Lubieniecka cyą Lubieniecką, Podſtolanką Nowogr: herbu *Rola*, z kto-

Laſota rey Maryanna zá Janem Laſotą Łowczym Węndeńskim, Kata-

Treter rzyna zá Jozefem Treterem Cześnikiem Nowogr. (tey cor-

Godurowski ka Kandyda Felixa Godurowskiego, Stolnika Wſchowskiego małżonka) dożywotnie zmowione, y ſynow trzech, Jo-

zef Pod-

zef Podſędek Ziemzki Nowogr. Sędźia Kapturowy z Woiewodztwá Wołyń: a Powiatu Włodźimirskiego, po śmierci Auguſta II. z tegoż Woiewodztwa Poſeł na Elekcyą Auguſta III; dwa razy małżeńskie śluby ponawiał: 1. z Zuzanną Łycho- *Łychowska*

wską Miecznikowną Bracław: z ktorey ſyn Maurycy, Towarzyſz Pancerny, pod znakiem Xcia Sanguſzka Marſzałka Lit: *Xżę Sanguſzko*

młodo umarł; *2do voto* żyie z Maryanną z Kniaziow Kuriátowiczow Kurczewiczowną, Miecznikówną Zytomirską. An- *Kurczewiczowna*

toni drugi ſyn Mikołaia, Cześnik Trembowelski, umarł bezżenny.

Jan Mikołay 3. ſyn Woyciechá, Stolnik Stężycki, á potym Podkomorzy Nowogrodzki, Poſſował ná Seym do Grodna *A.* 1728. pod laską Oſſolińskiego, Podskarbiego Koron: *Oſſoliński*

y powtore ná Elekcyą Auguſta III. z Woiewodztwa Czernich: Sędźia Kapturowy Woiewodztwa Ruskiego po śmierci Auguſta II, Komiſſarz do Radomia *in An.* 1740, z Czernieho: żyie w małżęńskim związku z Kandydą Cieſzkowską, Staro- *Cieſzkowska*

ścianką Kotelnicką, z ktorey dwie corki: Aniela y Maryanná, y ſynow cztyrech. Wiktor Szambelan J. K. Mći Auguſta III. od oſtatniego ſtopnia tęn ſobie na dworze Pańskim zaſſużył honor; Maryanná Nowoſielska Podkomorzanka *Nowoſielska*

Lubelska, dwie mu urodźiła corki, Maryannę y Annę. Drugi Proſper w Zakonie S. Dominika S. Teologii Lektor, 3ci Kryſzpin Kanonik Archikatedralny Lwowski, Proboſzcz Rohatyński. 4. Franciſzek. Tobiáſz Podczáſzy Nowogrod: 1, ſyn Franciſzka Sędźiego Czernieh: noſił Chorągiew pod znakiem Pancernym Xcia Lubomirskiego Woiewody Czerniechowskiego, z Tereſſą Podhorodyńską, Cześnikowną Miel- *Podhorodyńska*

nicką *ſterilis.*

Ludwik Staniſſaw Kaſztelan Sochaczewski, Generał Major woysk Koron: y Rzpltey, drugi ſyn Franciſzka; z młodu *militaria* traktuiąc pod znakiem Branickiego Woiewody *Branicki*

Podlaskiego, od tegoż do cudzych kraiow wyſſany *in aſſiſtentiam* ſynowi, á teraźnieyſzemu Hetmanowi W. K. wiele ſobie zaſſużył affektu u tego Paná, po Krzyſztofie Mirze- *Mirzcieweski*

iewskim, w Białymſtoku pod czas bytności Nayiaśnieyszych Monarchow Polskich *A.* 1752. odebrał przywiley ná to Krzeſło. Marcin Staroſta Kleſzczelewski, 3. ſyn Franciſzka, z X. *Xżę Woroniecka*

Woronieckim, Stolnikiem Węndęńskim był Poſłem od Wo-

Sſſſ2 iewo-

Załęska, Zaleſki, Bereżecki, Piaskoſka, Goſtyńki, Kurczewic, Majewski

iewodztwa Wołyń: *cum recognitione* do Krola Auguſta II. żył dożywotnie z Załęską Podkomorzanką Czernieh: z ktorey corki: Elżbieta Zaleskiemu, Joanna Bereżeckiemu Woyskiemu Krzemienieckiemu, poślubione; y ſyn Konſtanty Cześnik Nowogr: tęn z Piaskowskii ſpłodźił Stefana ſyna, y corek dwie, pierwſza 1*mo* Goſtyńskiego, *2dô votô* Kniazia Kurczewicza, druga Maiewskiego Piſarza Łuckiego máłżonki.

Daniel 4. ſyn Francitzka, naprzod Chorąży Czernieh. Sędźia Grodzki, á potym Podkomorzy Włodźimirski; dla Oyczyzny dobra nie raz publicznemi wſławiony funkcyámi: pięćkroć razy ná Walne Seymy ſtawaiąc Posłem, trzykroć ná Koronny Trybunał Deputatem z rożnych Woiewodztw, iáko *in A.* 1711. z Czernieh. *in An* 1726 z Wołyń: wſpomina go *Konſtytucya A.* 1710, w receſſie generalney Sęndomirskiey Konfederacyi *fol.* 205. ſprzyſiągł ſię był dożywotnie z Katarzyną Kaſzewską, Podkoniuſzanką Lit. z Xięzniczki Czetwertyńskii zrodzoną, z ktorey Corka Konſtancyá zá Ignacego *de Kampenhauſen*, Stároſtę Sieleckiego, Oberſzteleytnanta Infanteryi Koron: wydána, y ſynow pięciu: Jozef w Zakonie *Soc: JESU*, rządźi temi czaſy Miſſyą Włodźimirską. Staniſław w ſtanie Duchownym. Franciſzek Kanonik Łucki, Proboſzcz Swuyczewski. Kaietan w Zakonie SSS. TROYCY od wykupienia niewolnikow, y Ignacy Łowczy Czerniechowski.

Kaſzewska, X. Czetwertyńská, Kampenhauſen

Jozef, náyprzod Chorąży y Podkomorzy Nowogrodzki, daley Kaſztelan Czernieh: 5. ſyn Franciſzka Sędziego Czernieh: z młodu zaraz zaciągnąwſzy ſię pod znak Pancerny, z Denhofem Woiewodą Połockim, zasłużył ſobie Officyerſką rangę, będąc naprzod Chorążym, á tetaz Porucznikiem tegoż znaku, ſtanął Deputatem z Woiewodztwa Czernieh: R. 1728. za laſki Radomickiego, Woiewody Inowrocław: z tegoż, y Wołyń: Woiewodztwa, trzykroć razy Poſeł ná walne Seymy do Grodná y Warſzawy. Ná Elekcyą Krola Auguſta III, pierwſzy Poſeł z Woiewodztwa Czernieh: ná tęż Elekcyą będąc Rotmiſtrzem z Woiewodztwa Wołyń: Powiatu Włodźimir: cáłe Woiewodztwo Czernieh: pod ſwoią prowadźił komendą, y *ex turno* tegoż *qua* Poſeł podpiſał Seym *Pacificationis*. Konfederacyá zaś generálná *omnium Ordinum*, ná Konwokacyi Warſzawskiey *A.* 1733. z Prowincyi Małopolskiey

Denhoff, Radomicki

polskiey

polskiey naznaczyła go *ad Conſilium* Xeiu Prymaſowi. Kommiſſarzęm náznaczony ná Trybunáł Skarbowy Radomſki od woyſka *A.* 1737. pod Prezydencyą Janá Lipſkiego Kardynała; zaſłużywſzy ſię tedy ták pięknie Oyczyźnie, niemniey y pomnożeniu Boſkiey chwały przychylny: kiedy w maiętności ſwoiey Ochnowce, Kościoł nową ſtrukturą z gruntu reformował, OO. zaś Dominikanom na fabrykę Klaſztoru Włodźimirskiego (gdźie y grob tegoż imięnia) fl. 10000. wyliczył. Będąc záś w Obozie pod Kommęndą Tarła, Woiewody Sęndomirskiego, pod czas rewolucyi, obſtawaiąc przy doſtoięńſtwie Maieſtatu, całości ſwobod y praw Polſkich, od przeciwney partyi pod Nadarzynęm poſtrzał odnioſł; żył w dożywotnim związku z Joánną Załęską, Podkomorzanką Czerniechowſką, z ktorey dwie corki: Eleonorá y Ludowika w Klaſztorze Bełzkim WW. PP. Dominikánek, na wieczną BOGU poświęcone usługę. Honora tá zaś Orańſkiemu, Podkomrzycowi Czernieh: Franciſzka Ludwikowi Podhorſkiemu, Piſarzowi Ziemſkiemu Włodźimirſkiemu, w małżeńſtwo wydane. Y ſyn Staniſław Stolnik Czerniehowſki, Chorąży znaku Pancernego, Roſtkowſkiego Staroſty Wiskiego, Poſeł z Woiewodztwa Czerniehowſkiego *A.* 1746, powtore z Woiewodztwa Wołyńskiego, ná Seym Koronny do Warſzawy, w roku zaś 1753, Kommiſſarz do Rádomia z tegoż Woiewodztwa. Wźiął w małżęńſtwo Hrabiankę Kraſicką, Chorążankę Litewſką.

Lipſki, Tarło, Załęſka, Orańſki, Podhorecki, Roſtkowſki, Kraſicka

244

DRYAHERB.

Opiſanie Herbu MA trzy Kamienie żołte, inni białe kładą w złoto opráwne, ná tarczy w polu czerwonym, po między dwiema liniámi, z prawego boku od dołu, w lewy ku gorze idącemi położone, iak go tu ábryſowano, ná hełmie trzy piora ſtruſie. Piſał o nim *Paprocki, Okolſki, Nieſiecki tom. 2. fol.* 98, y inni. *Początki tegoż* Tęn herb z Burgundyi do Czech przenieſiony, przez Rycerza Mutyna rzeczonego, z kąd też od iego imięnia Mutyná zowie ſię, ktory według Paprockiego z tym herbem do Polſki przyſzedł, zá czaſow Bolesłáwa Krżywouſtego, ktory zá dźieła iego heroiczne wrożnych expedycyách, dobrami od niego opatrzony, familią ſwoię u nas rozkrzewił. Reflexye inſze, wolno czytać u *Nieſieckiego* ná karcie dopiero wyrażoney.

Tego herbu Dyámęntowſcy ſą od wiekow, ále o nich *Dyámento-wſcy* *Okolſki* áni *Paprocki*, iako y o innych wielu, zá ſwego czaſu, nie piſali. Já zaś co z munimentow authentycznych, y Grodzkich tranſakcyi, Domu tego mam kommunikowano, to *Mutynowie Bożeiowſcy Trąbczyńſcy* krotko wyrażam. Idą z dawnych Mutynow, przez Bożeiowskich, ktorych iedna ieſt z Trąbczyńskiemi Dź elnica; iako ſtarożytne informuią o tym, Domom tym, od Nayiáśnieyſzych

ſzych Krolow Polskich y Mazowieckich Xiążąt dane Lity, y Grodzkie Nowomieyskie, Poznańskie y Kaliskie tranſakcye. Piſali ſię naprzod z Trąbczyna, tego Przodkowie domu, wśi w Kaliskim leżącey Woiewodztwie. Ale Swiętosław Mutyná, ſyn Luczsławá z Mutynow idącego, (iako liſt Bolesława Pudyka, w Roku 1253, dany świadczy) zá dźielność Rycerską, y wierne ſwoie usługi, dobr Bożeiowo, y Kamienia názwanego Dyámęnt, od pomienionego doſtawſzy Monarchy, naypierwſzy z nich ſię piſać początł. Od tego tedy Hrabie ſynow dwoch, to ieſt Racsława nayſtarſzego, ktory w roku 1289 umarł, y przy ktorym Bożeiowo dobra utrzymały ſię; rozmnożeni ſą za czáſęm w potomkach ſwoich Bożeiowſcy, *Bożeiowſcy* ktorzy poźnieyſzym potym wiekiem, w Poznańskie y Kaliskie przenieśli ſię Woiewodztwá: gdźie z nich ieden, wieś názwawſzy pierwſzey Bożeiowo imięniem, od niey natychmiaſt wźięła potym ná ſiebie iego denominácyą potomność. Od młodſzego zaś Chwalimiera, w roku 1300, zmarłego: ktoremu ſię doſtały dobra Kamień, Dyáment nazwane, z Zameczkiem, *in confluenti* Dunayca rzeki z Wisłą leżące; gdźie teraz ieſt wieś Otſinow, idące potomſtwo, długi czas *interrupta ſerie*, ſtarożytne ſwoie konſerwowało imię, w nazwisku Mutynow, piſząc ſię zawſze z Kamieniá Dyámentu: niż potym nie rychło, ieden z tey potomności (o czym niżey będźie) Dyámentowskim zwać ſię początł. Trzeci brat, á Swię- *Dyamento-wſcy* tosława ſyn, imięniem Mrocław, w Sląskim oſiadłſzy kraiu, Graffow *de Dimant- Dimantſztein*, to ieſt Hrabiow Dyámentow z Dyámentu Kamienia, Dom rozmnożył: ktorzy y po dźiś dźień w tymże imięniu tam ſię znayduią. Czwarty brat, ſyn Swiętosławá Hrabi, imięniem Strzeſzko, Zakon przyiąwſzy Benedyktyński, Opatem na Łyſey Gorze w R. 1316. był obrany, gdźie rządząc tym to Klaſztorem lat 12. ná oſtatek R. 1328 umarł pełen dni ſtarzec, w wieku 90. życia.

Chaderz álbo Hadro, to ieſt Adryan Mutyná, Brat Swiętosławá Hrábi, á rodzony tych czterech braci ſtryi, przeniosłſzy ſię w roku 1264. z Polſki do Angli, y tamtego pięknością przychęcony kraiu, w nim pozoſtał; gdźie będąc długo dworu Marſzáłkiem u Rychardá Kornubii Hrabi, bratá Krolá Anglow, á potym ożęniony tamże, potomſtwo zoſtawił; ktore zá czaſem do Czeskiego przeniosłſzy ſię Kro-

2,45

leſtwa, z dawnymi złączone ieſt Mutynámi, Gwilka y Har-
tmaná, to ieſt Wilhelma y Hermaná potomki. Był to mąż
ze wſzyſtkiemi urodzony talentámi, (ktore oſoby dyſtyngwo-
wanego charákteru, ná wielkich zwłaſzcza dworach zawſze
zdobią) rekognicyi, przytym y maniery piękney, y tak do-
brze umiał ſię przyſłużyć temu to Hrabi, że po śmierci pręd-
kiey Konrada IV. Ceſarza (ná ten czas, pod owo zamięſza-
nie w Rzymskim *Imperium*, gdy y drugiego ná ieden Tron,
to ieſt Alfonſa názwanego *Sap ns*, Ka tylii y Legionu Kro-
la, obrano było Ceſarzem) wielką bardzo w tę Elekcyą, do
doſtąpienia Korony Ceſarſtwa, był mu pomocą. Przy kto-
rey, lubo to potym ſkrytych przeznaczeniem Boſkich wy-
rokow, nie utrzymał ſię tęn Monarcha, przecięż to Adryá-
na była inwencyi praca, y iemu miał mieć obligacyą, że
choć przez krotki czas, poſtaremu noſił na oſobie ſwoiey,
Hrabia Rychardus, Ceſarskiey znaki godności, nigdy przed-
tym w Kornubieńſkich nie poſtałe Hrabiow domu.

Chwalimier tedy ſyn Swiętoſława Hrabi młodſzy, miał ſy-
now dwoch: Staniſławá ktory w R. 1332 umarł, y Dobieſła-
wa, w Zakonie Cyſterſow Koprzywnickich roku 1338. zmar-
Hrabia n. Skrzynnie łego: także corkę Woyciecha imięniem, Przecławá Hrabi
ná Skrzynnie małżonkę, ktorá roku 1328. żyć przeſtała:
Staniſławа ſynow było dwoch, y tyleż corek. Z tych pier-
wſzy Wacław Mutyná Krakowſki Cześnik w R. 1360. zmar-
ły. Drugi Jaroſław, ktory Norbertanęm zoſtawſzy w He-
bdowie, R. 1349. Kaznodźieią w tamtym umarł Klaſztorze.
Hrabia z Gorki Z Corek zaś Jadwiga byłá w małżęńſtwie zá Woyſławęm Hrá-
bią z Gorki, y w R. 1350. zmarła. A Kingdá to ieſt Kune-
gundá, rodzoná iey ſioſtra, w Klaſztorze S. Marciná Kráko-
wskim R. 1308. zmarła Zakonnicą. Wacławowych ſynow
trzech było, y iedna corka: to ieſt Kazimierz, Dádźibog,
y Minogniew. Z tych Kazimierz, w R. 13 5 umarł, ſynow
zoſtawiwſzy trzech. Dadźibog zoſtawſzy Krzyżakiem, zgi-
nął pod czas woyny z Litwą 1380, á zaś naymłodſzy Mino-
gniew, Benedyktyńſki przyiąwſzy habit, Opatem potym ná
Łyſey Gorze Swiętokrzyskiey R. 1377. był obrany: gdźie
lát 11. onym rządząc Mnichow zgromadzeniem, náoſtatek R.
1388. żywot w śmierć zamienił. Sioſtra też tych braci, á
Wacławá cora, imięniem Stoſława, w Trzebnickich Klaſzto-
rze Cy-

rze Cyſterſek R. 1391. żyć przeſtała. Kazimierza Mutyny
ſynowie ci byli. Pierwſzy Faliſław, ktory na woynie Slą-
ſkiey, z Władyſławem Xiążęciem Opolskim toczoney w ro-
ku 1394 zginął, Rotmiſtrzem będąc Krolewskim. Drugi
imięniem Krzeſław Harcerz Krolewski, R. 1397. bezpoto-
mnie zmarły. A trzeci Wacław, ktory w Ro. 1401. Zawi- Wimiarſka
choſtkim będąc Kaſztelanem, Iahnę z Wimiar miał w mał-
żeńſtwie, z ktorey urodzony był ſyn Przedyſław Mutyna,
Połaniecki Kaſztelan w R. 1425 żyiący, zá ktorym była w
małżęńſtwie Zochná z Bidźin. Miał tęn Przedyſław ſynow Bidźińſka
trzech. Swiętoſława, Dadźiboga, Dobroſławá, y corek 2.
Bronimirę y Dobrochę. Z ſynow tedy nayſtarſzy Swięto-
ſław Czechowskim zmarłſzy Kaſztelanem w R. 1448. zaległ
grob w Ocinowie, zá ktorym była Hanka z Rogowa. Da- Rogowſka
dźibog w Roku 1450 zmarły, miał z Jachną z Malic Woycie-
cha corką, ſyná Wacława, y corkę Hankę, Przecława Krako-
wskiego Stolnika małżonkę, w R. 1490. zmarłą. Wacław zaś ſyn
iego w R. 1471 żyiący, z Barbary z Połacewic, Dobrogoſta co-
ry: Kaſzkę, Sząnieckich Klaſztoru Panien Zakonnicę, w R.
1480 zmarłą: y Dobieſława ſyná zoſtawił, ktory w Roku
1492, ná woynie Ruskiey, przeciwko Muſze Rebellizantowi
zginął, pod kommendą ná ow czas będąc Zemełki Hetma-
na, o czym *Kromer fol.* 572. Za tym to Dobieſławem była
w małżęńſtwie Marychna z Szczekocina, z ktorego dwie były
cory: Helená, Stanięteckich Klaſztoru Panien Zakonnica,
w R. 1520. zmarła, y Sawiná Wacława z Kościelca Krako- Kościelecka
wskiego Podſtolego małżonka, w R. 1509. zaślubioná. Y ná
tych dwoch corach skończyła ſię poboczna Dadźiboga, ſyná
Pakoſławowego gałązka.

Teraz naſtępuie Dobroſława bratá iego gałąź. Ten
w R. 1444. z Władyſławem III. walecznym Polski y Wę-
grow Krolem, pod nieſzczęśliwą woiuiąc Warną zginął. A
ponieważ on miał za ſobą w małżęńſtwie Kochnę z Ryth- Rytwińſka
wian, więc z tego małżęńſtwa zoſtało ſię dźieci dwoie: to ieſt
Haliſzka Wacławá z Gory herbu *Skubow* albo raczey *Habdank*
małżonka, w R. 1479 zmarła, Pani wielce pobożna: y Petro-
sław w R. 1469. żyiący, zá ktorym była w małżęńſtwie Bo-
gusława z Sielca herbu *Poray*, Thomisława cora, z ktorey
dwoch zoſtawił ſynow: Pokoysławá ſtarſzego, ktoren ná nie-
ſzczę-

ſzczęśliwey pod Bukowiną w Wołoſzech, R. 1497 zginął woy-
Z Kurozwęk nie, z wielą innych. Za ktorym była Szczęſna z Kurozwęk
herbu *Poray*: á innych żon miał 9, ktore ponieważ niepło-
dne pomarły, nie mam racyi imion ich, y godności familii
tu wyrażać. Z tego tedy małżęńſtwa dwie ſię zoſtało corek.
Z Gaju Bronisława Krakowska Chorążyná, Woysława z Gaiu mał-
żonká w Roku 1559 zmarła; y Ilminá, Trzebnickich w Slą-
sku Cyſterſek Roku 1550, zmarła Zakonnica, ná ktorych
dwoch corach, zakończoná ieſt zupełnie Dobrosława Pako-
sławowego ſyna, gałąź. Ale procz tego: była ieſzcze pobo-
czna blisko od Petrosława, w ſynu iego Swiętosławie, z Bo-
z Sielca gusławy z Sielca zrodzonym, roſzczka: ktory młodſzym bę-
dąc Pakosława bratem, zginął był roku 1490, w oblężeniu
Kaſzowa w Węgrzech, podczas ſzturmu tey to fortecy, zo-
Zebrzydowska ſtawiwſzy z Jadwigą z Turska Helenę Zebrzydowską corę, y
ſyna Woyciecha, z Barbarą Otfinowską w małżęńſtwie, bez-
potomnie żyiącego, ktory roku 1530, zſzedł z świata.

Naſtępuie zatym Kapitalna Swiętosława (ſyna Pako-
sławowego y Hanki z Rogowa małżonkow) gałąź. Ten miał
ſynow trzech: Woyciecha, Przecława, y Kaimiera. Z tych
Woyciech śrzedni, ktory roku 1450, ná Woynie Wołoskiey,
z Bogdanem Woiewodą o rebellią toczoney, razęm z Pio-
Buczacki trem Odrowążem y Michałem Buczackim, zabity poległ:
ſyna Iędrzeia Rotmiſtrza Krolewskiego, w roku 1474 zmar-
łego zoſtawił. Ktory z Zochny z Przemykowa ſyna zoſta-
wił Janá, w bitwie pod Wiśniowcem Tatarskiey w roku 1512
z wielą innymi ná placu kawalerem poległ: ná ktorym też
potomku, latorośl ſię iego złamała. Naymłodſzy brat Prze-
cława imięniem Kaymier, Wiślicki Cześnik w roku 1475,
Z Igołomii zmarły, zá ktorym była Hanka z Igołomii w małżęńſtwie, ſy-
na zoſtawił Petrynda, Rotmiſtrza Krolewskiego, ktory ná
Moskiewskiey woynie w roku 1514. zginąwſzy, miał ſyná
Jakuba Mutynę, Swiętokrzyskich Mnicha Benedyktynow, w
roku 1539 zmarłego, ná ktorym też ta wtora gałązka Kay-
miera Przecławowego brata, cale uſchła. Od tąd tedy daley,
znowu Kapitalna ciągnąć ſię zaczyna gałaź.

Woyciech nayſtarſzy Swiętosława ſyn, Wiślicki Skar-
bnik, w roku 1478 zmarły, y pochowany w Opatowcu, miał
Ożarowska Bogumiłą z Ożarowa: z ktorego małżęńſtwa był ſyn Wa-
cław

cław Mutyna w roku 1500 żyiący, ktory miał za ſobą Hele-
nę Karwicką herbu *Łabęć*, Sendom: Chorążankę: o czym *Sen-* Karwicka
domir: Acta. Z ktorey Kazimierza ſpłodźił, w roku 1529.
zmarłego, ktory w Opatowcu u Dominikanow ſpoczywa.
Ten zaś Kazimierz, miał za ſobą Dochnę albo Dorotę, z Bo-
ryſzowa, á z niey ſynow dwoch, y corę iednę: to ieſt Bogu-
ſławа Mutynę w Roku 1564 zmarłego, ktory w Wielkieyno-
cy zá Krakowem leży. Za ktorym była Ewa Łyczkowna, Łyczkowna
dlá ktorey y on pierwſzy z domu tego, wolał paskudnego
zoſtać Kalwina apoſtatą w Roku 1557, á niż podciwym przy
wierze oyczyſtey słynąć Katolikiem, w ktorey nákoniec u-
marł herezyi. Portret y kamień grobowy, tamże ſię znay-
duie. Uczynił to zaś naywięcey ná perſwazyą Hrabiow z
Gorki, ktorych żona iego bliſką bardzo dotykała ſię krwi
konnexyą. Y on to ieſt naypierwſzy, ktory ſtárodawną od-
mieniwſzy wiarę w tym domu, odmienił razem y Mutynow
nazwisko, á przezwał ſię Dyámęntowſkim, od trzech her-
bu ſwego kleynotow, álbo też bardźiey od dobr, niegdyś ie-
go domu dźiedźicznych, Kamieniá Dyámentu, nazwanych,
iako liſt Bolesława Pudyka dany opiewa. Ktorego Zameczku,
po ruinie naprzod Tatarskiey w roku 1293, á potym Ru-
ſkiey roku 1300, gdźie wſzyſtkie palono ogniem budynki,
nie maſz iuż teraz y znaku. Oprocz, że y dotąd ieſzcze ná
Otfinowſkim polu, obſzerny ieden plac, ná ktorym piękna
ſię rodźić zwykła pſzenica, Chłopſtwo wieyſkie z tamecz-
nych poddanych, nie wygaſłą konſerwuiąc w powieści pa-
mięć, Dyámentem nazywa. Kazimierz zaś drugi iego brát
żyiąc bezpotomnie, náoſtatek w roku 1530, ná woynie zgi-
nął Tatarſkiey: w tym ſzczęśliwy, że przecię Katolikiem,
ponieważ on żadnym ſpoſobem do Kalwińſkiey nie dał ſię
namowić ſekty. Jako y ſioſtra ich Jadwiga Łyczkowa, Kra-
kowſka Podczaſzyná, ktora ckoć była za Kalwinem Stani-
ſławem Łyczkiem herbu Sulima, żadnym przecię ſpoſobem, Łyczek
áni nawet męża groźbami, nie mogła bydź do herezyi nákło-
niona; y Katoliczką pełna ſcnot y pobożności Pani, w roku
1574. Sakramentami SS: ná drogę wieczności opatrzona, ży-
wot ſwoy zakończyłá. Bogusław tedy z Łyczkowny miał
corek dwie: Zuzannę Skotnicką, Sendomir: Łowczyną, Ja- Skotnicka
na małżonkę w roku 1599 zmarłą: drugą Elżbietę Bidźiń- Bidzińska
Uuuuu 2 ſką,

ſką, Nowomieyſką Podczaſzynę, ktora w roku 1585 zmar-
ła, y ſyna iednego imięniem Swiętoſława Dyámentowſkie-
go, ná Skokowie dźiedźica, ktory w roku 1590 zmarły *ætat:*
84. pod Opolem w Kalwińſkim Słupeckich w polu grobie,
Gołuchowska mieyſce zaległ. Zona iego była Salomka Gołuchowſka, Sę-
Słupecká domirſka Łowczańka, z Słupeckiey zrodzoná, z ktorey zo-
ſtało ſię dwoch ſynow prawdźiwych, á naturalny z teyże
przed ślubem ieden. Z ktorych

Jerzy młodſzy ſyn Bracławſki Skarbnik w roku 1618.
Dryá Dyamentowski zmarły. Ktoremu dał Ociec iego za Przydomek, nazwiſko
herbu Dryá, przykazawſzy, áby go w ſwoiey zażywał poto-
mności, ná pamiątkę pierwſzego tey Przodka familii. Miał
Chrzęſtowska zá ſobą Fenwennę Chrzęſtowſką, Sendomir: Cześnikownę,
z ktorą ſpłodźił cor dwie y ſyna. Z tych ſtarſza Bogumiła
Pſzonka w roku 1640 zmarła, była za Pſzonką Lubelſkim Chorą-
Gaiewski żym. Młodſza zaś ná imię Ewa, zá Wacława Gaiewſkiego
zmowiona: ktore małżeńſtwo z iey ſtrony, śmierć w R. 1632
rozerwała. Brat zaś tych dwoch ſioſtr, był Samuel Dryá Dy-
amentowski, Inflantski Podczaſzy, w roku 1637. zmarły: za
ktorym była w małżęńſtwie Elżbieta Stanowna, y z niey dwo-
Zieleńska ie ſpłodzonych dźieci, Fenwenna Zieleńska Sendomierska
Stolnikowna w roku 1657 zmarła, y Adam Dyámentowski,
Lubelski Cześnik w roku 1660. zmarły, ktory miał zá ſobą
Ruſiecka Juſtynę Ruſiecką. Tego tedy Adama z tey Ruſieckiey było
ſynow dwoch y cora iedna. Z tych Helliodor w roku 1683
w Węgrzech na woynie Tureckiey, pod Parkanámi celebs
Piotrowska zginął. Sioſtra iego Heſter Piotrowska, Nurska Skárbniko-
wa, w roku 1679. *ætat:* 50. umarła. A brat ich nayſtarſzy
Orzeſzkowna imięniem Stanisław, w roku 1685, Nowogrodzkim był Pod-
ſtolim, y miał za ſobą Annę Orzeſzkownę z Litwy, z ktorą
zoſtawił Jędrzeia, Samuela y Zuzannę. Jędrzey tedy nay-
ſtarſzy ſyn, Nowogrodzki Łowczy, zá ktorym była Thekla
Wołkowna Wołkowna, w roku 1710 umarł. Samuel młodſzy brat ie-
go, w roku 1700. kawálerem będąc pod Olkienikami w Li-
Konitzowa twie zginął. Sioſtra zaś ich Zuzanna, *1mô* Konitzowa, á po-
Paſzkowska tym *2dô votô* Paſzkowska, w roku 1698, *ætat:* 33 umarſzy, ga-
łąź Jerzego Dryie Dyámentowskiego, Brácławskiego Skarbni-
ka, á ſyna Swiętosławowego młodſzego, zakończyła.

Następu-

Następuie zatym druga gałąź poboczna od Staniſława,
ſyna náturalnego Swiętoſława Mutyny idąca. Ktora lu-
bo mniey potrzebná, iednak nie od rzeczy, kiedy tu bę-
dźie wyrażoná. Temu dla dyſtynkcyi od innych dźieci, dał
był zá Przydomek Ociec Troynik, Dryá nazwiſko, w Pol- *Troynkowie*
ſkie *proclama* odmieniwſzy, ktorego on od tąd przy zwy-
czaynym Oyca zażywać począł imięniu, umarł potym w ro-
ku 1628, Owruckim Cześnikiem: zá ktorym byłá Barbará *Pakoſławſka*
Pakoſławſka, z ktorey trzech zoſtawił ſynow. Piotra mło-
dſzego, ktory po ſkończonych w Witemberſkiey naukách
Akademii, w R. 1659. Predykantem zoſtawſzy Kalwińſkim,
w Radźiecinie przy Zborze bezpotomnie umarł, y tam ieſt
pochowany: zá ktorym była Henrytta Ryznerowna. Pawła
naymłodſzego, ktory ſłużąc woynę, od Tátarow w R. 1648.
zabrany, w Krymſkiey przepadł niewoli. Miał zá ſobą An-
nę Strobiecką. Y Janá Latyczewſkiego Skarbnika, w Roku *Strobiecka*
1649 żyiącego, za ktorym była Zofiá Secygniewſka, z kto- *Secygniewska*
rego małżęńſtwá zoſtało ſię potomſtwa dwoie. Anna Cho- *Chocholowna*
chołowa Latyczewſka Podſtolina, w R. 1665 od Tatarow z
mężęm y dźiećmi w niewolą zabraná, w ktorey przepadli.
Y Marcin Troynik, Bracławski Podczaſzy, w R. 1671 zmar-
ły. Zá ktorym była Elzbietá Chochołowná, Inflantſka Ło-
wczanka, z ktorey zoſtawił corę Helenę, ktora bez wiado-
mości Rodźicow, ná Katolicką rewokowawſzy Wiarę, Mni-
ſzką w Zamościu w R. 1688 zoſtała. Y ſyna Stániſławа Ki-
iowſkiego Łowczego, w Roku 1693 zmarłego. Ktory ma-
iąc za ſobą Helenę Sokołowſką, to zoſtawił z niey potom- *Sokołowska*
ſtwo. Rachel corę Dyeterychowi z Brandeburgſkiey Graf-
fowi nacyi, w Szwedzkim Kapitánowi woyſku, Roku 1704,
zaślubioną. Y bratá iey Janá Troynika Dyámentowſkiego,
ktory w woyſku ſłużąc Szwedzkim Generáł-Majorem w R.
1709 pod Pułtawą, w dobywaniu ſzańcow Moſkiewskich
zginął: zoſtać ſię iednák miało po nim potomſtwo.

Wacław nayſtarſzy Swiętoſławá ſyn, Rożański Podſto-
li, ná Skokowach dźiedźic w R. 1612 *ætat:* 80. zmarły, kto-
ry leży w Bełżycach, miał zá ſobą Annę Pſzoncankę Roku *Pſzonczonka*
1630 w Babińſkim pod dworem grobie po śmierci pochowa-
ną. Tęn przy oyczyſtym Mutyny z woli oyca zoſtał ſię przy-
domku, ktory chcąc mieć pamiątkę ſwoiey ná potomności

Wwwww iego

248

iego familii zażywanie onego, pod oycowskim rekommen-
dował mu błogoſławięńſtwem. Tego ieſt manuskrypt *in*
Mniſzchowna *4to majori*, pod tytułęm: *Gody Moſkiewſkie*, to ieſt weſele
Cara Moskalow Dymitra, z Maryną Mniſzchowną, Sędomir:
Woiewodzanką; y inne Polakow tranſakcye, pod czas nie-
ſzczęśliwego ná ſtolicy przez Szuyskich fakcyą tumultu: *per
modum* Dyáryuſzu, *ab An*: 1603. *ad An*: 1610, *ſuccinctè* opiſu-
iący. Zoſtawił z Pſzonczaki ſynow czterych, y corę iednę
Zofią imięniem, ktora zá Kazimierzem Rupniewskim będąc
w małżęńſtwie, Przemyślskim ná ow czas Podſtolim, w roku
1636, *ætat*: 56. zmarła. Z ſynow zaś: pierwſzy Wacław
Mutyna, Sanocki Stolnik w R. 1648 od Kozakow zgładzony,
Rupniewſka Heſter Rupniewską miał za ſobą: ktorych bezpotomne by-
ło małżęńſtwo. Drugi iego brat Kázimierz Mutyna w roku
1620, razem z Zołkiewskim Het: W,K. zginął od Tatár ná
Boryſzewska Cecorze. Zá ktorym była Judyth Boryſzewska, z ktorey
Bielſka zoſtawił corkę Thaidę Bielską w roku 1670 zmarłą, y ſyna Je-
Balowna rzego Mutynę, Czerniehowskiego Łowczego, ktory maiąc
w małżeńſtwie Annę Balownę, w roku 1678 umarł, zoſtawi-
wſzy z niey ſyná Boguſławá, młodo káwálerem w ſłużbie
woienney roku 1696 zmarłego. Jakub Mutyná trzeci Wa-
cława ſyn, á Kazimierza brat rodzony, Inflántski Podczaſzy
Słupecka w roku 1643 zmárły, miał zá ſobą Słupecką Bárbarę Lubel-
ską Chorążankę, ktora w Opolu pochowaná. Z tey był ſyn
Máciey Owrucki Łowczy, w roku 1668, *ætat*: 70, zmarły,
Rzeczycka Piotrowſka ktory z Zofii Rzeczyckiey, Wendeńskiey Podſtolanki, corek
dwie. Judyth Piotrowską Inflantską Łowczyną, Władyſła-
Wołkowna wá żonę w roku 1682 zmárłą, y Wiktoryą Wołkową Stáro-
dubowską Podſtoliną, w roku 1693 zeſzłą, zoſtawił.

Czwárty y náyſtarſzy ſyn Wacłáwa Boguſław Mutyná,
Lubelski Miecznik, w roku 1639, *ætat*: 63 zmárły, w Piá-
Zielińska skách pochowány, zá ktorym była Anna Zielińska, ktory wy-
bornym będąc Poetą, woynę pierwſzą Chocimską w R. 1620
z Oſmánęm odpráwioną, wierſzem opiſał Polskim: ktora ſię
też po dźiś dźień po rożnych znayduie ſtárych manuskryp-
tách. Tęn miáł trzech ſynow: Woyciechá, Swiętoſławá, y
Boguſławá. Z tych Swiętoſłáw Rożáńskim był Cześnikiem,
Boleſtraſzycka y máiąc w dożywotniey lidze Helenę Boleſtraſzycką, náko-
niec w Bereſteckiey roku 1650 poległ okazyi; Corka záś ie-
go Ku-

go Kunegundá w máłżęńſtwie będąc zá nieiákim Ryznerem Ryzner
Wſchowskim Miecznikiem, w roku 1698, *ætat*: 61, świát tęn
pożegnałá. Brát iego drugi Boguſłáw Mutyna, Huſſarskim
był pod znákiem Krolewskim Towarzyſzem, y pod Cudno-
wem w R. 1660, w bitwie z Moskálami zginął. Po ktorym
pozoſtała wdowa, młoda ná ow czas ieſzcze Helena, z domu
Orzechowſka, zoſtawſzy Katoliczką, z Sulimowskim máł- Orzechowska
żeńſkie powtorzyła kontrakty. Syn zaś iego Samuel, z tey- Sulimowſka
że urodzony Orzechowſkii, Rotmiſtrzem będąc Krolew-
ſkim Janá III. pod Wiedniem w Auſtryi, ná woynie Ture-
ckiey, roku 1683, celebs zginął.

Trzeci nayſtarſzy brat ich Woyciech, Bracławski Pod-
ſtoli w R. 1667, *ætat*: 89, zeſzły, miáł zá ſobą Zofią Piáſe- Piaſecka
cką, Lubelſką Chorążankę, oboie w Piaskach przy Kalwiń-
skim leżą Zborze. Staniſława Mutyná: Owrucki Stolnik, ſyn
Woyciecha w roku 1690 zmarły, y pochowany z Bełżycach.
Zá ktorym była Anna Piotrowska Inflantska Podczaſzanka, Piotrowska
w R. 1681, *ætat*: 38, zmarłá, leży w Radźięcinie. Był to mąż
uczony wielce *in ſtatiſticis*, iako ſię z iego pokazuie manu-
skryptu, ktory *in folio* napiſał dáwſzy mu tytuł: *Apollogia
Praw y Statutow Koronnych*. Tenże też wyśmienitym bę-
dąc Polskim Poetą, wtorą Chocimską z Turkami woynę, R.
1673, ſzczęśliwie odprawioną, y niektore z Tatárami w Ru-
ſi utarczki, wierſzem opiſał oyczyſtym. Synow iego z Piá- Piaſecka
ſeckiey było trzech, to ieſt: pierwſzy Piotr, ktory w Roku
1698, pod Pochaycami w potyczce zginął z Tatáry. Szy-
mon drugi ſyn, ktory także w roku 1700, w pod Kliſzow-
skiey z Szwedami poległ na placu batálii za Auguſta II. nie
pomyślnie odprawioney. Kazimirz Mutyna, trzeci tych
dwoch brat, Urzędowski Cześnik, w roku 1730 zmarły, miał
za ſobą w małżęńſtwie Annę Suchodolską herbu *Janina*, w Suchodolska
roku 1756. *ætat*: 89. zmarłą. Ktorzy ſię oboie z Kalwiń-
skiey ſekty, do Wiary S. Katolicko-Rzymskiey, po lat 154,
trwaiącey w tym domu herezyi, takim náwrocili ſpoſobem.
Że on będąc w ciężkiey u Krymskich niewoli Tatárow, pod
Pochaycami wźięty cudownie, Matki Boskiey Częſtochow-
skiey protekcyą (gdy ſłyſząc dáwno o Iey cudach wzdy-
cháł częſto o pomoc) był wyprowadzony. Ktora w po-
ważney wielce Panii nieiakiey Oſobie, dnia pewnego z rana

Wwwww 2 ſtaną-

ſtanąwſzy przy nim, po opadłych wprzod z nog y rąk okowach, przez dźikie pola Tatarskie y rzeki przeprowadzonego, ná oyczyſtey ſtawiła w momencie granicy, rozkázawſzy mu ſurowo: áżeby, ieżeli uyść chce wieczney y gorſzey daleko, niż ta w ktorey był teraz niewoli, wiarę Katolicką przyiął; zatym zniknęła. A on powrociwſzy w dom ſwoy, po ſiedmioletniey mizeryi, R. 1705. rozkaz natychmiaſt ten wykonał; nakłoniwſzy do tego y żonę ſwoię. Z tey tedy Suchodolskiey, zoſtawił dwoch ſynow: Jana Boguſława Mutynę Rożańskiego Stolnika w R. 1720 urodzonego, y bratá iego Kazimierza, ktory w woysku ſłużąc, partyi Stanisławá, Roku 1734, pod Gdańskiem zginął od Moskalow. Tego zaś ſyn Stániſław młodo Dźieciną w roku 1731. umarł, y corek trzy. Z tych Katarzyná nayſtárſza żyła w máłżęńſtwie
Jackowſki z Antonim Jackowskim, Kiiowskim Skarbnikiem, w Roku 1743. zmarłym w Lublinie, leży w Kollegiácie, z ktorey w tymże roku urodzoná corka Anna pod czas śmierći męża.
Jeziorſki Druga iey ſioſtra, y tych dwoch braci, Salomea, z Jeziorskim w dożywotniey żyiąc lidze, przed kilką lat umárłá, corkę Ludwikę w Roku 1948. urodzoną, wdowcowi zoſtáwiwſzy. Trzeciá tych dwoch ſioſtra, á oſtatniá Kazimierza
Konopacki Mutyny corka naymłodſzá, była Helena, ktorá z Konopáckim w máłżęński wſzedłſzy kontrákt, máiąc Máryánnę corkę, roku 1751. urodzoną, dotąd ieſzcze w nierozerwanym máłżęńſtwa żyią obowiązku.

DRZEWI-

DRZEWICA HERB.

NA Tarczy w błękitnym polu ieſt Xiężyc żołty, w gorę rogami położony, w ſrzodku iego gwiazda, druga pod nim, na hełmie pięć pior ſtruſich, drudzy trzy kładą. Tak go opiſuie *Paprocki y Okolſki.* O poczatkach herbu tego, *Paprocki* ſam z ſobą nie zgadza ſię, átoli w poźnieyſzey edycyi powiada, że nadany ieſt Rycerzowi nieiakiemu Arkadyuſzowi, za zwycięſtwo Litewſkie pod wśią Drzewicą, od ktorey tęn herb zowie ſię Drzewica. *Abrys herbowny* *Początki herbu*

Tego herbu ſą Waśilewſcy, ktorych wyraził *Nieſiecki tom: 4. fol. 468.* mowiąc: Waśilewſcy *Herbu Drzewica* w Wołyńskim Woiewodztwie, ziemi Drohickiey, przydomek maią Chochlik. Walentyn dźiedźic ná Waſilewie Waśilewſki, z Doroty Rutkowianki, ſpłodźił ſyna Marcina, tęn z Kuczyńſkii Stefaná, o czym tranſakcye świadczą w Xięgach Drohickich 1600, 1620, y 1630, Stefan ze dwoch żon Zawadzkii y Rylſkii, zoſtawił Teofila, Jędrzeia, Tomaſza, młodo zmarłych. Jan w Zakonie S. Franciſzka *de Obſervantia,* Mikołaia, Adama Franciſzka dwoch imion, Piſarza Ziemſkiego Krzemienieckiego, temu Aniela Wilczopolſka powiła *Waśilewſcy* *Rutkowianka* *Kuczyńſka* *Zawadzka* *Rylſka* *Wilczopolska*

Xxxxx te dźie-

Głuchowska, *Niewieścińska*, *Brzozewska*, *Tągoborska*

te dźieci: Jozefa *Societ: JESU*, y Alexandra, Annę Głuchowſką, Tereſſę Zakonnicę Karmelitankę, y Maryánnę. Ja tu dodaię, iż był Franciſzek Waſilewſki Archydyákonem Łęczyckim. Wawrzyniec z tegoż Waśiłowa Waſilewſki, z Maryánną Niewieścińſką herbu Pogonia ożęniony, miał ſynow dwoch, Wawrzyńca y Woyciecha, tęn Woyciech z Maryánną Brzozewſką *procreavit* ſynow dwoch, Jozefa *ſterilem*, y Alexandra Łowczego Chęcińſkiego, ktory miał żonę z Woiewodztwa Krakowſkiego, Antoninę z Tągoborza Tągoborſką, herbu Srzeniawa, z tą ſpłodźił ſynow trzech, Adama, Janá Kantego, y Alexego.

GOZDAWA HERB.

Abrys herbowny, *Początek Herbu*

SĄ dwie Lilie białe w czerwonym polu, złotą wſtęgą związane, ná hełmie takież lilie z pięcią piorami ſtruſiemi, według *Paprockiego, Bielſkiego, y Okolſkiego.* Nadany ieſt w Polſzcze od Władyſława Hermana Xiążęcia, nieiakiemu Rycerzowi Gozdawa zwanemu, zá dźieła heroiczne w roku 1090. od ktorego imięnia zowie ſię herb Gozdawa, iak naśi Autorowie piſzą.

Tyſzkowſc Załęska, *Korzeniowſka*, *Warſzawsko*, *Popławſka*, *Irukowſka*, *Szerſtetowa*, *Paſzkowska*, *Sapieżanka*, *Hornowſka*

Jędrzey ná Tyſzkowicach Tyſzkowſki, Staroſta Toporowſki herbu Gozdawa, ożęniony z Katarzyną Załęſką, miał ſynow: Mikołaiá, Piotra, y Pawła. Mikołay pierwſzy ſyn Jędrzeia Chorąży Latyczewſki, Pułkownik J. K. Mći, Poſłował dwa razy ná Seym, miał ſynow dwoch, ktorzy obadwa mieli imię Jan. Pierwſzy Jan ſtarſzy ſyn Mikołaiá był Skarbnikiem Podolſkim, ktory dwa razy śluby małżęńſkie czynił, pierwſzy raz z Korzeniowſką, z ktorey ſyn był ieden Wawrzyniec Tyſzkowski, Podczaſzy Trębowelski; drugi raz z Warſzawską, z ktorey było pięć ſynow: Staniſław, Mikołay, Jan, Iędrzey, y Kazimierz. Drugi Ian ſyn Mikołaiá żył *ſterilis*, będąc Piſarzem Grodzkim Latyczewskim, ktory od Iana Kawieckiego nabył części Harmak, R. 1621. Wawrzyniec nayſtarſzy ſyn Ianá pierwſzego, Skarbnika Podolskiego, z Popławską miał dwoch ſynow: Stefaná y Alexandra. Alexander umarł *ſterilis*, á zaś Stefan Cześnik Owrucki, z Anną Jurkowską má dwie corki: Ewę y Katarzynę. Staniſław Podſtoli Brzeski, drugi ſyn Iana z Warſzawskiey, także dwa razy małżęńskie śluby ponowił, pierwſzy raz z Szerſtetową, z ktorey ſyn ieden Alexander Tyſzkowski, Staroſta Klepacki, ożęniony z Paſzkowską, Oboźnianką Litewską, maią teraz Potomſtwo; drugi raz z Ioanną Sapieżanką, corką Władyſława Sapiehy Woiewody Brzeskiego, wdową po Raieckim Kaſztelanie Brzeskim, ktora mu powiła ſyna Marcina Tyſzkowskiego, y corek dwie, Annę y Tereſſę. Marcin ożęniony z Oziębłowską ma ſyna Karola. Anna poſzła zá Antoniego Sieniutę, Stolnika Owruckiego, z ktorym má Potomſtwo. Mikołay trzeci ſyn Ianá z Warſzawskii Skarbnik Brzeski, ożęniony był z Ioanną Hornowską, Horodniczanką Brzeską, ktorego nayſtarſzy ſyn Iędrzey, obrał ſobie życie w Zakonie S. Franciſzka Obſerwantow Prowincyi Ruskiey, gdźie odmienił imię według zwyczaiu Zakonu, y nazwał ſię *Venantius* Tyſzkowski, uczył w Zakonie Filozofii y Teologii lat trzynáście, zá co otrzymał tytuł *Lector Jubilatus*, teraz teyże Prowincyi *Diffitor Actualis & Miniſter Prov:* Drugi ſyn tegoż Mikołaia Antoni, trzeci Tomaſz, Ian czwarty ſyn Iana umarł *ſterilis*. Iędrzey piąty ſyn tegoż Iana Stolnik Witebski, miałci prawda dwoch ſynow: Staniſława y Wacława, ale obadwa pomarli *ſteriles*. Kazimierz ſzoſty tak-

że umarł *ſterilis.* Piotr drugi ſyn Iędrzeia Staroſty Tabo-
Cieklinſk. rowskiego, Chorąży Halicki, ożenił ſię z Katarzyną Ciekliń-
ską, tego potomek Mikołay Tyſzkowski, Chorąży Węndyń-
ski, wielki Woiownik, ktoren pod Hodowem z małą garſtką
kawaleryi Polskiey, maiac nad niemi kommendę, zbił trzy-
dźieści tyſięcy Tatarow, ktorym zbyt naraziwſzy ſię wpadł
w ręce, lecz go Rzeczpoſpolita ſama wykupiła. Ożenił ſię
Oſſolińſka był z Oſsolińską z ktorey miał ſyna Alexandra *ſterilem*, y dwie
Gruſzecki corki: Annę, ktora poſzła za Antoniego Gruſzeckiego, Pod-
Dąbrowſki czaſzego Dobrzyńskiego, y Ioannę, ktora ieſt za Iozefem Dą-
browskim, Skarbnikiem Zytomirskim. Antoni Tyſzkowski
Podſtoli Halicki, Porucznik I. K. Mći. ożenił ſię z Katarzyną
Kurdwanowſka Kurdwanowską, z ktorey miał dwoch ſynow: Iana y Miko-
łaia, y corkę iednę Annę, ktora zoſtała Zakonnicą S. Bene-
dykta w Lwowie. Iozef Tyſzkowski Stolnik Halicki, prze-
nioſł ſię na Zmudź, y tam ożęniony ma ſyna Dominika. Pa-
Rogozinska wel Tyſzkowski, ożenił ſię z Iuſtyną Rogozinską, ktora mu
powiła ſyna Iana Tyſzkowskiego, ktory ſłużył za Towa-
rzyſz naprzod z Dzierzkiem Strażnikiem Koronnym, potym
Czaykowsk. z Maczyńskim Woiewodą Bełzkim, ożenił ſię z Anną Czayko-
wska, ktora mu powiła dwoch ſynow: Iakuba ktoren umarł
ſterilis, Iozefa Podſtolego Węndyńskiego, ktory ożenił ſię z
Dobrzańska Barbarą Dobrzańską, Cześnikową Latyczewską, ktora mu po-
wiła corek trzy: Ewę, Maryannę, y Rozalią, y ſynow dwoch
Iana y Staniſława, ieſzcze *minorennes*. Wielu iednak gene-
racyi nie doſtaie w tey procedencyi, dla zaniedbania o ſobie
należących do tego imięnia, iako mąm relacyą: bo to ieſt
Dom wielce rozrodzony. Namienia tęn dom *Nieſiecki tom:*
4. *fol:* 427. ale o herbie nic nie wſpomina.

GRZYMAŁA *Herb*, ieſt wyrażony *tom. 1. fol.* 85. Her-
Wieſzczycki. barza tego, z wyrażonemi pod nim Dygnitarzami; tu wyra-
żąm procedencyą Wieſzczyckich herbu tego, w Woiewodz-
twie Rawskim, y Ziemi Goſtynskiey, na Wieſzczycach pi-
ſzących ſię Wieſzczyckiemi, ktorzy po rożnych Woiewodz-
twach, iako to w Krakowskim, Sendomirskim, Lubelskim,
Łęczyckim, Sieradzkim, y w Ziemi Czerskiey, Stężyckiey,
Chełmskiey, Warſzawskiey, w Woiewodztwie Wołyńskim, y
Kiiowskim, w Brzeskim Kuiawskim, w Brzeskim Litewskim
y innych, znacznie maiący poſſeſſye ſwoie, y godnemi by-
wali U-

wali Urzędnikami, Posłami, Deputatami, Kommiſſarzami, y
na rożnych Funkcyách znacznych, y w woysku tak Polskie-
go, iako y Cudzoziemskiego authoramentu, byli ludźie ucze-
ni, u Monarchow Polskich maiący reſpekta, u Xiążąt, y nay-
pierwſzych Familii Polskich y Litewskich wźięci, dyſtyngwo-
wani, y skolligowani, maiący ſwoiey fundacyi grob u WW.
OO. Dominikanow w Lublinie, iako *actu teſtantur marmorea
mauſolea*, y inskrypcye, & *ſignanter* Ianowi z Wieſzczyc Wie-
ſzczyckiemu, Chorążemu Sendomirskiemu y Podſtaroście-
mu Grodzkiemu Radomskiemu, a potym Włodźimirskiemu,
ná rożnych bywaiącemu funkcyách publicznych, ktory żył o-
około R. P. 1586. temi ſłowy:

Nie umarł Jan Wieſzczycki, lecz żyie w oſobie
Dźieci zacnych, ciało w tym odpoczywa grobie.
Po pracach uſtawicznych, iego były ſłowa,
Miłey służyć Oyczyźnie, ſzacowna to głowa.
Tak mawiał, przyiaciołom, á nie tylko ſobie,
Lecz Rzeczypoſpolitey, życzyć w wſzey oſobie.
Jakiey to był godności człek łatwo oſądźiſz
Gościu, tak ſię ſprawuiąc nigdy nie pobłądźiſz.
Cnoty iego ſzacuiąc, pomoż nam wzdychania,
Zonie, dźiatkom, pokrewnym dopomoż płakania.

Tenże Ian Wieſzczycki Podſtaroſci Grodzki Radomski,
był y ná Kommiſſyi graniczney Woiewodztwa Brzeskiego
Litew: z Podlaskim, iako Proceſs wſpomina w roku 1616.
y w Ordynacyi Oſtrogskiey. Otrzymawſzy Przywiley, był *in
poſſeſſione* dobr Ulbarow nazwanych, *cum attinentiis:* miał ſy-
now trzech: Adama, Adryána, y Chryzoſtoma: iego corka
Chryſtyna Wieſzczycka, była *in matrimonio*, za Mikołaiem Oſ- Oſſolinſki
ſolińskim Staroſtą Winnickim, iako *teſtatur* w Grodźie Ra-
domskim R. 1630, abrenuncyácya oneyże. Magdalena Wie-
ſzczycka była zá Branickim. Pomięniony Adam Wieſzczy- Branicki
cki, Podczaſzy Ziemi Wiskiey, miał za ſobą *1mô votô* Elżbie-
tę Sobieską, ktora R. 1645, w dobrach iego Dominowie, w Sobieſka
Lubelskim Woiewodztwie, *fatis ceſſit.* Tenże Wieſzczycki
2dô votô miał za ſobą w R. 1662. Annę z Rościeſzyna Roście-
ską, Pawła Rościeskiego Piſarza Ziemskiego Stężyckiego cor- Rościeſki
kę, á ſioſtrę cioteczną Witwickiego Biskupa Poznańskiego. Witwicki
Pomięnioney Rościeskii ſioſtra, iedna była za Rudźieńskim Rudzinski

Yyyyy Podcza-

Miączyńsk Podczaſzym Łukowskim, druga zá Staniſławem Miączyńskim,
bratem rodzonym Woiewody ná tęn czas Wołyńskiego; trze-
Bychowski cia była zá Stefanem Bychawskim; czwarta za Węglińskim,
Węglińske w Lubelskim Woiewodztwie. Wyrażony wyżey Wieſzczy-
cki z tąż Rościeską *procreavit* ſynow 2. Iana Antoniego Wie-
ſzczyckiego, ktory wielkich talentow będąc w Zakonie *Soc:*
JESU fatis ceſſit: Brat záś iego rodzony Adam, także po-
tym Podczaſzy Ziemi Wiskiey, Rycerski mąż, tak od woy-
ska nie raz będąc Poſłem, iako tez z Woiewodztwa Lubel-
skiego, Wołyńskiego y innych, Deputatem y Kommiſſarzem,
Struſowa miał za ſobą *1mo voto* Barbarę z Zakrzewskich Struſową, *2do*
Horbowska *voto* Reginę z Zarankow Horbowska, corkę Michała Zaran-
ka Herbowskiego, Cześnika Rrzeczyckiego, Pułkownika woisk
J. K. Mći y Rzeczypoſpolitey, y Petronelli z Miączyńſkich,
Miączyński rodzoney ſioſtry Miączyńskiego Woiewody Wołyńſkiego,
zacnych Rodźicow, á ſioſtrę cioteczną rodzoną, teraźniey-
ſzych, Woiewody Czerniehowskiego, y Kaſztelaná Podlaſkie-
Szuyski go Miączyńſkich, ktora *1mô votô* była zá Kniaziem Szuy-
ſkim, ieſt z nich zrodzony ſyn Onufry Szuyſki w Zakonie
Soc: JESU, wielkiey pobożności, y przykładności, *plenus*
dierum & meritorum. Wyrázony *immediatè* Adam y Regina z
Zarankow Horbowſkich Wieſzczyccy, mieli dwoch ſynow:
Karola, Mikołaia, y Salomeą corkę. Przerzeczony Karol
Wieſzczycki, ieſt Podſtolim y Podſtarościm Grodzkim Brze-
ſkim Litewſkim, był tak z Lubelſkiego, Kiiowſkiego, y
Brzeſkiego, iakò też y innych Woiewodztw Poſłem ná Seym,
y Sędźią Aſſeſſorskim Łukowſkim, pod czas *Interregnum*, y
ná roznych bywáł publicznych funkcyách, y granicznych
z Dekretow Sądow Zadwornych J. K. Mci Aſſeſſorſkich, y
Trybunalſkich, Kommiſſyách, y ná walnych częſtokroć za
Superarbitra, tak w Koronnych Woiewodztwách, iako y w
W. X. Lit. Kompromiſſach, u wſzyſtkich wźięty, ktorego *quæ*
vis Provincia norat optaretq; ſuum, we wſzyſtkim pomięnio-
nego Jana Wieſzczyckiego, Podſtarośćiego Grodzkiego Ra-
domſkiego, y Włodźimirſkiego, Pradźiada ſwego, *præclara*
exempla ſecutus. Mikołay záś mąż Rycerſki, zaſłużony w
woyſku, *in brevi explevit tempora multa*, iako też y Salomeá
w młodym *deceſſit* wieku. Wyżey wſpomniony Karol Wie-
ſzczycki, Podſtoli y Podſtarości Brzeſki Lit: wźiął *in ſociam*

vitæ

Boratyńska *vitæ* Joánnę Boratyńſką, corkę Wálentego y Wiktoryi z Sto-
Stoińska ińſkich, rodzoney ſioſtry Jacka Stoińskiego, Sędźiego Ziem-
ſkiego Lubelskiego, Marſzałká Trybunáłu Koronnego, Bo-
ratyńskich, Skarbnikow Sanockich, ſtarodawnego y wielce
zaſłużonego w Rzeczypoſpolitey Domu, iako *teſtatur Biel-*
ſkiego Kronika, tych ſamych co y w Orſzańskim ſą Kniázio-
wie Borátyńſcy, y Kánonikiem Łuckim, Officyáłem y Pro-
boſzczem Łukowskim ieſt Boratyński, brát iey rodzony, *eme-*
ritiſſimus in Eccleſia Dei. Tenże Podſtoli y Podſtarości Brze-
ski, wydał *in ſociam vitæ* corkę ſwoię Annę, zá Antoniego
Dobraczyński Dobraczyńskiego, Podczaſzego Kraſnoſtawskiego, Towarzy-
ſza znáku Huſſarskiego Buławy Koronney, w Ziemi Chełmskii,
Kraſnoſtawskim, y ná Wołyniu ſwoie maiącego poſeſsye
ktorego ociec Iozef Dobraczyński, był Sędźią Kraſnoſtaw-
skim, y Deputatem ná Trybunáł Koronny godnym y eſty-
mowanym. *Præfatus* Adryan z Wieſzczyc Wieſzczycki, wy-
dał *in lucem* piękną Xięgę Archityp, albo Perſpektywę w
Roku 1649, iako w ſwoim *Nieſiecki* wſpomina Herbarzu.
Tegoż brat ſtryieczny Leon Wieſzczycki, był Kanonikiem
Katedralnym Chełmskim, y Deputatem Trybunału Koron-
nego, á drugi Jan Wieſzczycki był Kanonikiem Płockim, y
Deputatem także Trybunáłu Koronnego. Wyżey *memoriati*
Miączyńskiego Woiewody Wołyńskiego drugá ſioſtrzenica ro-
Błędowski dzona, była zá Jędrzeiem Błędowskim, Podkomorzym No-
wogrodzkim, z ktorych zrodzeni Stefan y Michál Błędo-
wſcy, w woysku Francuskim przez dwadźieścia kilka lat *e-*
meritiſſimi, Pułkownikami zoſtali, y w Rzeczypoſpolitey *inſi-*
gnia maiący *merita*, iako y Jakub Błędowski Staroſta Gliniański,
y Generał woysk I. K. Mći y Rzpltey Rotmiſtrz. Trzecia była zá
Zaborowski Zaborowskim, z ktorych zrodzony teraźnieyſzy Xiądz Zabo-
rowski, Kanonik Ketedralny y Primicer Chełmski, Depu-
tát ná teráźnieyſzy Trybunał Koronny, biaciá cioteczno ro-
dzeni Wieſzczyckiego Podſtolego Brzeskiego. Wyrażonego
wzwyż Miączyńskiego Woiewody Czerniehowskiego corkę,
wźiął *recenter in ſociam vitæ* Xiążę Hieronim Radźiwiłł, Cho-
Zaranek rąży Wielki W. X. Lit: *Sæpè dicta* Regina z Zarankow Wie-
Suchorski ſzczycka, *2dô votô* była za Stániſławem z Suchorzyna Su-
chorskim, Sędźią Ziemskim Bracławskim, y Grodzkim Łu-
ckim, y Marſzałkiem Trybunáłu Koronnego, ktorych ſyn

 Tomaſz

253

Wielhorska Tomaſz miał zá ſobą Wielhorską, Podczaſzankę Wołyńską, á
X. Czetwer corka ich Eufemia, była zá Xiążęciem Czetwertyńskim, ſio-
Piaskowski ſtra zaś tegoż Tomaſza była zá Władyſławem Piaskowskim
Podczaſzym Czernieh: Piſarzem Grodzkim Łuckim, á potym
Sędźią Nowogrodzkim. Wzwyż rzeczoney Anny z Rościc-
Kochański kich Wieſzczyckii, był brat cioteczny, Kaſper Kochań-
ski i Sędźic Mielnicki, maiący ſwo ę w Brzeskim Lit: Woiciewo-
dztwie poſſeſſyą, ktorą między ſioſtry ſwoie R. 1573 *diſpoſuit*, z
Baierski ktorych iedna była zá Baierskim, druga zá Woyniłowiczem,
Woyniłow trzecia zá Kością, czwarta zá Eyſymontem *Incola* tegoż Wo-
Kość, Eyſym iewodztwa Brzeskiego, zoſtawiwſzy w W. X. Litewſkim ſwoiey
zacną kolligacyą familii, *de hac migravit luce.* Domicylla też
Woyna Wieſzczycka ſioſtra Adama, była zá Stefanem Woyną Hry-
czyną, Podczaſzym Brzeskim Lit: druga ſioſtra iey była zá
Borzęcki Marcyánem Borzęnckim Sędźią Ziemskim Chełmskim *A. D.*
1660. Konſtancyá także Wieſzczycka była zá Szczerbiń-
Szczerbiń ski skim, ktorych ſyn Franciſzek Piotr Szczerbiński, był w Za-
konie S. Dominika, wielce ſzacownych talentow, y w Aka-
mii Sorbońskiey zoſtał Doktorem, y u poſtronnych *etiam* Mo-
nárchow miał oſobliwą eſtymycyą y reſpekt, y wſzyſtkie nie-
mal *callebat* ięzyki, w Łuckim Konwencie *Ordinis Prædicato-
rum* Przeorem będąc, y Koronacyą *ſolenniter* Nayświęt. MAT-
CE Boskiey, tam cudami ſłynącey, (ktorego y ná ſobie do-
znał, będąc *vitæ reſtitutus*, iako Xięga cudow świadczy,) ſpra-
wiwſzy, y Konwent tameczny wyreperowawſzy, *ultimam* ży-
cia ſwego *clauſit periodum*, ná tymże mieyſcu zkąd miał ie-
go *exordium*. Staniſław zaś Wieſzczycki Miecznik Ziemi Go-
Tarnowski ſtyńskiey, miał zá ſobą Maryannę Tarnowską, Piotra herbu
Rolicz corkę, z tey były: Tereſſa, Angela, Maryánná, y Lu-
dowika Zakonnice S. Franciſzka, w Kláſztorze Łowickim,
ut teſtant: Acta Caſtren: Lancicien: R. 1687. y Dekret *Tribu-
Olſzewski lis Regni Petric.* R. 1695. Barbara Michała Olſzewskiego,
Siemiński Anná Jana Siemińskiego małżonki. Synow zaś czterech,
Pierwſzy Staniſław Wieſzczycki, Kanonik Zamoyski y Kru-
świcki, á potym Kanonik Kuiawski, y Proboſzcz Kowalski.
Kraiewsk. Drugi Jan, tęn żył z Kraiewską, z tey ſyn Felicyan, y drugi,
Łonczycka ktorego żoná Łonczycka, y corka Chluska. Trzeci Wa-
Magnuska wrzyniec, temu Magnuska powiła dwoch ſynow, ieden Ka-
pitanem, drugi Porucznikiem w woysku Polskim, Cudzo-
ziemskim

ziemskim, dwoch drugich Kanonikow Regularnych w Czer-
wińsku. Czwarty Jozef Podſtoli Goſtyński, tęn z Szypow- *Szypowſka*
skii zpłodził ſyná Piotra, Staniſława, Alexego, y Macieia,
Wieſzczyckich; ći ſą w Ziemi Goſtyńskiey. Pomięniony A-
lexy Wieſzczycki máiący w ſobie *ingenuas dotes, digna talen-
ta viri*, był Regentem Skarbu W. X. Lit: á teraz Podczaſzym
Woiewodztwá Witebskiego, & *poſt fata* Kniazia Boratyńskie-
go, Stolnika Orſzańskiego, wziął *in ſociam vitæ*, godną żonę
iego. Przerzeczony zaś Maciey Wieſzczycki, ieſt Mieczni-
kiem Goſtyńskim, y Kapitanem Artylleryi w W. X. Lit. Kto-
rych brat ſtryieczny Mikołay Wieſzczycki, ieſt Chorążym
w woysku W. X. Lit. Ieſt więcey nie rownie w Kronikach y
w Aktach Koron: y W. X. Lit. wſpomnionych.

IASTZĘBIEC *Herb*, ieſt opiſany wyżey w tym Tomie
I. *fol:* 131, tu kładę procedencyą ná Tárnowie w Woiewodz-
twie Lubelskim Strzęmboſzow Tarnáwieckich, herbu Ia- *Tarnawiec y*
ſtrzębiec. Poznać tę familią iak ieſt ſtarożytna, y zaſłużo-
ná, kiedy ieſzcze przed inſzemi od dobr dźiedźicznych na-
zwiſkiem inſzemi ponowionych, ieſzcze zá życiá *Paprockie-
go Herbarzow Auktora*, zwali ſię w Woiewodztwie Sendo-
mirskim Jaſtrzębcami, á potym Stzręboſzami. Z tych Ian
Strzęboſz ieſt podpiſany na przywileiu danym miaſtu Lwo-
wſkiemu. Tomaſz *de Strzęboſz* w Akademii Krakowſkiey
S. Theologii Doktor, Kanonik Krakowſki, od Kazimierza
IV. Krola Polskiego, ſyna Jagiellona, był Poſłem do Miko-
łaiá V. Papieża w Roku 1430. po koronacyi tegoż Monár-
chy, iak wſpomina *Danielevicz in vita Epiſcop: Vladislavien:*
Wſpomniona Konſtytucyá 1587. *fol:* 425. Piotra Strzembo- *Strzemboſzowie*
Woyiſkiego Lubelſkiego, Sędźiego Kapturowego Woiewo-
dztwa Sędomirſkiego, o ktorym tamże mowi *Czechocki lib:* 2.
cap. 13. Mikołay podpiſał ſię ná Uſtawy ziazdu Pokrzywni-
ckiego 1587. *Conſtit: fol.* 425. Derſztof Strzęboſz był Pobor-
cą Woiewodztwa Sędomirskiego, Roku 1588. Jan Deputa-
tem na Trybunał Koronny z Woiewodztwa Sędomirskiego,
Roku 1592. Piſali ieſzcze o niektorych Strzęboſzach rożni
Autorowie, ále w pomnieyſzym wieku. Okolski zaś *tom.
imo fol:* 328, pod Iaſtrzębcem napiſał o nich y o Tarnawie-
ckich w Lubelskim Woiewodztwie. Lubo ich ieſzcze nie
wymienia Tarnawieckiemi w edycyi ſwoiey Roku 1641, po-
Zzzzz wiada-

254

w adaiąc: *Strzęboſz in Palatinatu Sendomir. Vuslgus nos ante*
vocatos Jaſtrzębeccios vocavit Jaſtrzębenſios, poſtmodum Jaſtrzę-
leſſios; erat domus ut virtute, ita meritis ſemper collucens, qua
fropter & in terra Judices, & in militia primates fuerunt. De-
duxerunt Colonias ſuas in Terram Lublinenſem, & in Volhyniam,
unde non admiranda erit eorum tam differens denominatio. Petrus
Tribunus Lublinenſis. Joannes literis & moribus nobilis, An-
dreas Præpoſitus Al ſt vicæ. Erat familia eorum in Volhynia
dives, & apta ad ſingula Reipu: munia &c. Z kąd oczywiście
poznać, iż za wieku *Okolſkiego*, czyli dawniey z Woiewodz-
twa Sę domirſkiego przenieśli ſię nie tylko w Woiewodz-
two Lubelſkie Sr ęboſzowie, ále y w Woiewodztwo Wo-
łyńſkie, y od dobr dźiedźicznych piſali ſię nabytych, iá-
ko to Tarnawieccy od Tarnawki w Woiewodztwie Lubel-
ſkim, ktorzy z dawności tam ſię znayduią z procedencyą,
czego ſą dowodem Acta Ziemſkie y Grodzkie Lubelskie,
y dawności ich. W poźnieyſzym zaś czaſie, tylko ſię tu wſpo-
mina procedencya od Pawła Tarnawieckiego, dźiedźicá Tar-
Romanow nawki, herbu Jaſtrzębiec, ktory miał zá ſobą Romanowską,
ska ſioſtrę rodzoną Podkomorzego Lubelſkiego, czyli corkę. Tęn
Paweł *procreavit* ſynow 4. y corek trzy, iáko to Staniſła-
wa, Szymona, Janá, y Alexandra, Zofią, Katarzynę, y An-
Skuracian nę. Staniſław pierwſzy ſyn Pawła, z pierwſzą żoną Katá-
ka rzyną Skuracianką, w Ziemi Przemyślſkiey, zpłodźił Woy-
ciecha Alexándra, Jacká, Jadwigę, y Maryánnę. Tenże Sta-
Dźiwulſka niſław z powtorną żoną Anną Dźiwulską ſpłodźił Iana, Fran-
ciſzka, Stefana, ſynow, y corki Katárzynę, Magdalenę, Pe-
Gurſka tronellę, y Franciſzkę. Woyciech ſyn ſtarſzy Staniſławá, po-
iął był Annę z domu Gurſką, Komornikownę Ziemi Prze-
myślſkiey, ktory bezpotomnie zſzedł z tego świata. Alexan-
P. ł ſka der drugi ſyn Stan ſława miał zá ſobą *de domo* Tereſſę Pału-
Błę owſk ſką, z Błędowſkii y Krzyſztofa Pałuſkiego ſpłodzoną. Ten
Alexander z Pałuſką miał ſyna iednego Jakuba, ktory z An-
Mirecka ną *in Mircze* Mirecką, w Woiewodztwie Bełzkim leżącym,
zpłodźił z nią ſynow trzech, to ieſt Krzyſztofa, Senezego, y
Bonawenturę, w młodym wieku znayduiących ſię. Jacek trze-
Łowicka ci ſyn Staniſława z pierwſzą Łowiecką miał ſynow dwoch:
Staniſława y Antoniego, ci w młodym wieku pomarli, y cor-
kę Magdalenę, ktora była elokowana *1mò votò* za Staniſława
Magie-

Magierę Mireckiego, Cześnika Czerniehowskiego, od ktore- *Mirecki*
go Rożalia *Ioſephi Mycielſki Enſiferi Caliſienſis conſors*, z kto- *Myciel ſki*
rey znayduie ſię ſynow trzech, to ieſt Joáchim, Antoni y Fran-
ciſzek; *2do voto* tá Magdalená była zá Antonim Sobieſzczań- *Sobieſzczań*
skim, Piſarzem Ziemskim Bełzkim, z ktorą żadney proce- *ski*
dencyi nie zoſtawił. Tenże Jacek ſyn Staniſława, *poſt fata*
Łowieckii pierwſzey żony, poiął drugą Katárzynę Trzciń- *Trzciński*
ską herbu Rawicz, z nią tylko iednego ſyna zoſtawił Joze-
fa kawalera. Ian czwarty ſyn Staniſława z Dźiewulskii ſpło-
dzony, miał zá ſobą Izabellę Waſylkowską wdowę, zpłodzo- *Waſylkow ska*
ną z Humienieckii, ſioſtry rodzoney Woiewody Podolskiego. *Humieniecka*
Tá *1mo vota* bywſzy zá Zbotowskim w Sendomirskim, ma- *Zborowski*
iąc iednego ſyna, tęn ieſzcze w młodym wieku umarł, po-
ſzła była zá Ianá Tarnawieckiego wſpomnionego, z ktorą to
Izabellą ſpłodźił ſynow trzech, y corek dwie, to ieſt Piotra,
Iozefa, y Ignacego. Piotr miał pierwſzą żonę Gurską, z *Gurska*
ktorą ſię rozwiodł; powtorną wźiął Suchodolską w Ziemi Sa- *Suchodolska*
nockiey. Iozef ma za ſobą Remerownę, y ſą ſukceſſoro- *Remerowa*
wie od tego Iozefa. Ignacy z Dramińską ma procedencyą *Dramińska*
w Ziemi Przemyskiey. Corki tego Iana, Katarzyna ta była
elokowaná zá Iozefa Cieſzánowskiego w Ziemi Sanockiey, *Cieſzanowski*
od ktorey ieſt dwie corek, iedna za Truskolaskim, á druga *Truskolaski*
zá Łazowskim, od ktorych znayduie ſię procedencyá. Dru- *Łazowska*
ga zaś corka Ianá była zá Adamem Lewickim, Deputatem *Lewicki*
przeſzłym ná Trybunał Koronny z Woiewodztwa Podlaskie-
go, á Podſtarościm Grodzkim Przemyskim; Marcyánna, z
ktorey znayduie ſię ſyn Samuel Podwoiewodzy Ziemi Prze-
myskiey, y corka Ioánna w Panieńſtwie. Franciſzek piąty
ſyn Staniſława, będąc Xiędzem Swieckim, miawſzy dwoie
Beneficia, iedno w Dyecezyi Krakowskiey w Łękach, á dru-
gie w Dyecezyi Przemyskiey w Pietroſzowie, á teraz w Bogu
Chwale nazwaney, tęn *fatis ceſſit.* Szoſty ſyn Staniſława Ste-
fan, maiąc dwie żony, pierwſzą wdowę Agnęſzkę Albino- *Allinowska*
wską z domu Skorską, z ktorą ſpłodźił corek dwie, Elżbie- *Skurska*
tę y Antoninę. Elżbieta zá Michała Trzecieckiego oddaná *Trzeciecki*
w Woiewodztwo Sendomirskie, od ktorey ieſt procedencyá.
Antoniná druga corka Stefaná, tá Zakonnicą Brygitką w Kon-
wencie Samborskim. Tenże Stefan miał drugą żonę z domu
Słomczankę wdowę, będącą *1mo voto* zá Antonim Pięcioro- *Słomczanka*
z Pięciorowski

Zzzzz 2 wskim,

255

wskim, z tą żadney procedencyi nie zoſtawił. Corki záś wy-
rażonego Staniſława Tarnáwieckiego, pierwſza Iadwigá by-
Korytko — ła zá Iędrzeiem czyli Alexandrem Korytkiem w Ziemi Lwo-
wskiey, z ktorey ieden ſyn był Iozef, o ktorym *non conſtat*
Kraſzowski — gdźie ſię podźiał, y corek dwie: iedná zá Kraſzowskiego by-
Mieſzkowski — ła elokowana, á druga zá Mieſzkowskiego, od tych żadney
procedencyi niemaſz. Druga corka Staniſławá Maryánná,
Stachurski — elokowaná zá Iozefa Stachurskiego, tá bezpotomnie zeſzła.
Dźiewulski — Trzecia corka Staniſława zpłodzona z Dźiewulskii, Katarzy-
Uwiliński — na, tá była elokowaná zá Walentego Uwilińskiego, z ktorą
Sikorski — ſpłodźił corek trzy. Pierwſza Máryánna zá Iana Sikorskie-
go w Ziemi Przemyskiey oddaná, z tą znayduie ſię ſynow 2.
Ieden Michał, teraźnieyſzy Kazimierz Piiar, á drugi Iakob, y
Siekierzyński — corek dwie, iedna Zofiá zá Michałem Siekierzyńskim, od kto-
Dzwonowski — rey ieſt procedencyá, á druga Ewá zá Dzwonowskim w Zie-
mi Sanockiey, od ktorey także ſą dźieci. Druga corka U-
wilińskiego Agneſzka, tá Zakonnicą Swiętey Brygidy w Kon-
wencie Samborskim. Trzecia corka tegoż Uwilińskiego by-
Kruſzelnicki — ła zá Krzyſztofem Kruſzelnickim Barbara, od ktorey ieſt 2.
ſynow, Konſtanty Kapitan w Regimencie Pieſzym Buławy
wielkiey, y drugi Iakub Kawaler. Czwarta corka Staniſła-
Broniewski — wa Magdalená, była zá Marcinem Broniewskim w Sędomir-
skim, z tey było ſynow pięciu, Antoni teraźnieyſzy Stani-
ſław Reformat Prowincyi Polskiey, Kazimierz, tęn z Gurską
Moſzyńska — má *prolem*: Ignacego, tęn miał żonę z domu Moſzyńską, zo-
ſtawiwſzy potomſtwo *deceſſit*, Stefana kawalera, Iozefa prze-
ſzłego Nareſza Piára zmarłego, y corek dwie było z tey
Wolski — Magdaleny. Anna ktora była zá Wolskiego *1mo voto* eloko-
Grabowski — waná, miała *in 1mo thoro* dwie corek, iedna zá Grabowskiego
elokowaná, druga Panną. Taż Anna była powtornie zá Dra-
Dramiński — mińskim, z ktorym zoſtawiwſzy procedencyą *fatis ceſſit.* Dru-
Dulski — ga corka Magdaleny ieſt elokowaná zá Iana Dulskiego, od
ktorey ieſt potomſtwo. Piąta corka Staniſława Petronella,
Wyſzyński — *1mo voto* za Tomaſzem Wyſzyńskim, tá miała Marcina ſyna,
ktory w młodym wieku umarł. Tá Petronella powtornie
Bogdański — była zá Antonim Bogdańskim, Podczaſzym Łęczyckim, z kto-
rym miała ſynow czterech, y corkę iednę, to ieſt Iozefa Au-
Błoński — guſta, maiącego zá ſobą Alexandra Błońskiego corke w Zie-
mi Sanockiey. Dominika y Michała kawalerow. Corka zaś

elokowaná Ioanná zá Iozefa Romerá w Ziemi Sanockiey, od — Romer
ktorey ieſt procedencyá. Szoſta corka Staniſława Franciſz-
ka. Tá będąc Zakonnicą S. Brygidy w Samborskim Kon-
wencie *deceſſit.*

Drugi brat Staniſławá, á ſyn Pawła Szymon. Ten po-
iąwſzy z domu Brzezińską, z ktorą ſpłodźił corek cztery, ie- — Brzezińska
dna była zá Bireckim w Ziemi Przemyskiey, tá bezpoto- — Birecki
mnie zeſzła. Druga corka tegoż Szymoná Zofiá, była za
dwomá mężami *1mô votô* zá Moczulskim, á *2dô* zá Błażeiew- — Moczulſki
skim, od ktorey z obydwiema mężami zoſtawiła proceden- — Błażeiewſki
cyą w Ziemi Przemyskiey. Maryanna y Franciſzka corki
tego Szymona, były elokowane, tylko *ignotum* za kogo, od
ktorych má bydź procedencyá.

Trzeci brat Staniſława, á ſyn Pawła Ian, ten miał dwie
żony, z pierwſzą Wuiakowską zpłodźił ſyná Iacka bezpoto- — Wujakowska
mnego, y Marcyánnę ktora była elokowaná zá Dominika Pie- — Pieſzczorowski
ſzczorowskiego, z tey ſyn znayduie ſię Franciſzek, maiący
zá ſobą Korytkownę w Ziemi Lwowſkiey, od ktorego pro- — Korytkown,
cedencyá znayduie ſię, y corkę iednę Pannę: z drugą żoną
Dybowską nie zoſtawił potomſtwa. — Dybowska

Czwarty Alexander brat Staniſława, ktory miał zá ſo- — Krapkowſka
bą Krapkowską, ſpłodźił z nią dwoch ſynow, Pawła bez po-
tomnego, y Kazimierza ktory z Korytkowną zoſtawiwſzy ſy-
na Franciſzka, y corkę Agneſzkę Zakonnicę Reguły S. Bry-
gidy Konwentu Samborskiego. Ten Kazimierz miał y po-
wtorną żonę z domu Reytarowską, ále *non conſtat* ieżeli zo- — Reytarowska
ſtáwił co procedencyi z nią. Tęn ſyn Kazimierza Franci-
ſzek miał dwie żony, od ktorego procedencyá znayduie ſię
w Ziemi Przemyskiey koło Sambora. Corki tego Alexandra
była iedna zá Włodkiem Markiem, z ktorey był ſyn ie- — Włodek
den, ále *caſualiter* od Brodowskiego, *in ſæculo* ieſzcze będą- — Brodowſki
cego zabity, á potym Franciſzkanem bywſzy, trzy razy Pro-
wincyáłem był Prowincyi Ruskiey, y corka iedná od tey Wło-
dkowy, ktora była elokowana *1mo votô* zá Klonowskiego, z — Klonowski
ktorym miała ſynow trzech, Szymona, Michała, y Staniſła-
wa; *2do voto* była zá Węgrzynowskim, od ktorey ieſt corka — Węgrzynowski
Ludwika, elokowana zá Zalewskiego ná Podolu, z ktoryi ieſt — Zalewski
trzech ſynow, y corek trzy Pannámi. Druga ſioſtra Alexan-
dra była zá Słotwińskim, z ktorą ſpłodźił trzech ſynow, ie- — Słotwińſki

256

Dźiewulſka dnego Zbigniewa, ktory miał Helonę Dźiewulską, z nią ſpło-
Albinowska dźił Iędrzeia ſyná, ktory miał za ſobą Albinowſką, od kto-
rego ieſt Procedencya ſynow 3. Drudzy zaś bracia Zbi-
gniewa Paweł y Krzyſztof, ci bezpotomnie zeſzli, ſioſtry tych
Słotwińſkich, ktorych było dwie. Starſza była zá dwoma
Wąſowicz Ianicki mężami, *1mô votô* zá Wąſowiczem, *2do* zá Ianickim, iakoż y
druga ſioſtra była zá Janickim rodzonym bratem, od kto-
rych procedencyi má bydź. Trzecia ſioſtra Alexandra, y
Kozłowsk innych wſpomnionych braci Tarnawieckich, była zá Kozło-
wskim, z ktorą ſpłodźił ſynow 5. Wiktorá, Janá, Alexandra,
Macieia, y Iędrzeiá, y corek trzy. Wiktor nayſtarſzy Xię-
dzem będąc Swieckim *deceſſit.* Ian Alexander, Alexander,
Maciey, ci mieli żony, od ktorych znayduią ſię ſukceſſorowie,
Iędrzey tęn kawalerem *deceſſit.* Sioſtry tych Kozłowſkich,
ktorych było 3. dwie Zakonnicami S. Brygidy w Samborze.
Iedna Iadwiga ſtarſza była Xienią tameczną, á druga Anná
Sabatyn żyie; trzecia zaś ſioſtra tych namięnionych była zá Sabátyná
elokowana, z ktorym miała ſyná teraźnieyſzego Jezuitę, y
corkę Zakonnicę S. Brygidy w Konwencie Samborskim. Pá-
weł wyżey wſpomniony dźiedzic ná Tarnáwce, ktory miał
Romanowska Romanowską, Pradźiad Iákuba ſyná Alexandra ſpłodzonego
Pałuſka z Pałuſką, y innych wſpomnionych Tarnáwieckich. Tęn
miáł brata rodzonego kawalera, ktory w znacznych ſumach
trzymał dobra od Xiążąt Wiśniowieckich, Ianuſza, y Micha-
ła, po ktorym wſzyſtko w domu Wiśniowieckich zoſtało, nie
dawſzy nic ſukceſſorom, o co była prozekucyá w Trybuna-
le Lubelſkim, y ieſt dekret otrzymany *comportationis docu-
mentorum* zabranych razem z ſubſtáncyą, gdźie w Kiiowſkich
Aktach mogłby co znaleść tych dokumentow, bo tam ma-
ią bydź.

Zkolligowanie Domu Romanowſkich.

Swiderski Swiderſki miał ſyna iednego, ktory był potym Már-
ſzałkiem Związkowym, od tego ſyná á Marſzałka Związko-
wego *non conſtat,* ieżeli zoſtały dźieci. Tęn Swiderski miał
Romanowſki corek cztery, iedna byłá zá Romanowſkim, Podkomorzym
Lubelskim, od ktorego był ſyn Podkomorzy Ziemi Chełm-
ſkiey, y od niego zoſtało dwoch ſynow, Staroſta Sienicki
Tarnowska miawſzy Hrabiankę Tarnowſką, tęn zoſtawił *prolem,* y dru-
Liniewsk. giego ſyná żyiącego, y corek dwie, iedná zá Liniewſkiego
eloko-

elokowana, z ktorey ieſt dwoch ſynow, Kanonik Chełmſki,
y drugi máiący zá ſobą Cyryniankę. Druga corka była Za- Cyrynianka
konnicą S. Brygidy, w Konwencie Samborskim *fatis ceſſit.*
Corki tego Podkomorzego Lubelſkiego, ktorych było dwie,
iedna zá Pawłem Tárnáwieckim, á druga Zakonnicą w Kon-
wencie Samborſkim *fatis ceſſit.* Druga Swiderſka była zá
Niedobylskiego elokowaná. Trzecia Swiderska była zá Bráń- Niedobylski
ſkim. Czwarta Swiderſka była zá Zahorowſkim, od kto- Brański Zahorowski
rych wiele zoſtało procedencyi, nie maſz wiadomości. Tá
Swiderska, ktora była zá Romanowſkim Podkomorzym, po-
wtornie była zá Kłodnickim, y z tym miała procedencyą. Kłodnicki

Co zaś w Herbarzu wſpominá *Nieſiecki* o Tarnawie-
ckich, to *error* napiſał, bo nie miał doſkonáłey informacyi
ſobie daney. Gdyż tylko Bogdańskiego wſpomina Podczaſzego
Łęczyckiego, że miał Petronellę Tarnawiecką, Staniſława
corkę, y iuż za doskonałych ſą położeni. Iákub Alexander
Tarnawiecki, tęn z Leśnicką ſpłodźił Matkę Koźmiana, Sę- Leśnicka
dźiego Grodzkiego teraźnieyſzego Kraſnoſtawskiego, y co-
rek dwie, iedna ktora była zá Zácharyáſzem Łaźniewskim, Łaźniewski
á druga zá Gałęzowskim, od ktorych ieſt procedencyá, od Gałęzowski
tego Iakuba ieſt ſyn Antoni Tarnáwiecki, mięſzkaiący w Kra-
ſnoſtawskim.

CIESZEIEWSCY Herbu *Jaſtrzębiec,* piſzą ſię z Cie- Cieſzeiewſcy
ſzewa. Andrzey z Cieſzewa Iaſtrzębczyk Cieſzeiewski, u-
rodzony z Sokołowskii, przed ſtęm lat z Mazowieckich y Sokołowska
Podlaſkich kraiow, przenioſł ſię w kraie Xięſtwa Zmu-
dzkiego y Litewſkiego. Jednego domu iedni zowią ſię Cie-
ſzeiewſcy, drudzy Cieſzewſcy, *ex vi perpatrati criminis* w
Polſzcze. Piſze o nich *Nieſiecki tom:* 1. *fol:* 314. mowiąc: Cie-
ſzewſcy herbu Iaſtrzębiec w Płockim Woiewodztwie, Jakub
z Cieſzewa Podſtoli Warſzawski w roku 1496, był ná zieźdźie
Xiążąt Mazowieckich w Czersku, *Statut: Mozov: fol:* 110. A-
dam podpiſał ſię z Płocka ná Elekcyą Janá III. Michał zaś
z Witebſkim z Powiatu Orſzańskiego. Cieſzewſka Staro-
ściná Grabowiecka, Kaſpra Sienickiego herbu Bończa mał-
żonka.

JELITA *Herb* ieſt wyrażony w tym *tomie* 1. *fol:* 169,
tu należących do niego wſpominam Kobielskich, o ktorych Kobielſcy
piſał *Nieſiecki tom* 1. *fol:* 543, obſzerniey, do ktoryi familii iá

Aaaaaa 2 tylko

257

tylko dodáię, że Marcin Kobielski, ktory wźiął w małzeń-
Pągowska ſtwo Annę Pągowską, miał z nią ſynow piąciu, Ianá, Ka-
ſpra, Staniſławа, o ktorym żadney wzmianki niemaſz, czy
miał potomſtwo, Iakuba iuż pod czas Wiedeńskiey ſłużące-
go pod znakiem zá Towarzyſz, y był w tey okazyi, iako też
Bukowińskiey y Chocimskiey, gdźie go ſtrzały Tatarskie na-
wiedzały, potym w doskonáłym wieku złączył ſię z Tereſſą
Soſnowska *Jączyński* z Czarneckich, Waſzewskich Soſnowską, ktora mu powiła
Browińska trzech ſynow, y dwie corki, Franciſzek złączył ſię z Mary-
ánną z Jączyńskich Browińską, ktora powiła ſynow dwoch,
y corek dwie, Auguſtyná Michała dwoyga imion, Iędrzeiá,
Maryánnę y Salomeą, Panny. Tereſſa ſioſtra Franciſzka Ko-
Milewski bielskiego za Milewskim má potomſtwo. Ian brat tegoż złą-
Kępska czył ſię z Heleną Kępską bezpotomny, Jozef drugi brat, y
Anna druga ſioſtra. Hieronim piąty ſyn Marcina z Anny
Kuczewsk Pągowskii, Podczaſzy Bielski, *1mo voto* miał Kuczewską, *2do*
Korycińska Korycińską, ſtryi tegoż Franciſzka. Iacka Kobielskiego, Mie-
cznika Sanockiego corka była zá Rucińskim, ktorey ieſt po-
Gumowska tomſtwo, tá była rodzona ſioſtra Gumowskii, ktorą *Nieſie-
cki* wſpomina.

BIAŁECCY herbu *Ielita*. Melchior ná Białocinie w
Woiewodztwie Sieradzkim, w Powiecie Piotrkowskim, dwa
Matuſzewska razy śluby małżeńskie ponawiał, *1mo* z Bárbarą Matuſzewską,
z ktorey dwoch ſynow, ieden Benedykt, ktoremu żona Ra-
Raciąkowska cźiątkowska powiła ſyna Iędrzeia bezpotomnego y Balcera,
Bogdańska ktorego z dwoch żon z Agnieſzki Bogdańskii, y Maryánny
Kobielska Kobielskii to było potomſtwo, Ierzy, Stefan, y Sámuel, wſzy-
Lablński ſcy *ſteriles*, ſioſtra zaś ich Katarzyna, naprzod żyła z Iabłoń-
Zdański skim, po nim z Ianem Zdańskim. Drugi ſyn z Matuſzew-
Czarnołuska skii Tomaſz, ktorego ſyn Tobiaſz z Iadwigą Czarnołuską,
ſpłodźił Zygmunta y Iacka, ktorzy ſobie Duchowny ſtan o-
brali, Iana Komornika granicznego Krakowskiego, ktorego
Karczewska z Konſtancyi Karczewskii, corki, Zofiá Tomaſzowi Rybiń-
Rybiński skiemu, Teofila Iędzeiowi Soleckiemu zaślubione, y ſyn Ka-
Solecki ſper w woysku Pruskim: ſioſtra rodzona tych trzech braci
Gorski Kryſtyna, poſzła zá Macieia Goskiego, z ktorey dźieci, El-
żbieta, Iacek y Kazimierz Goſcy. *2dô* Tenże Melchior ślu-
Radźiątkowska bował Katarzynie Radźiątkowskii, z tey zrodźił trzech ſy-
now, pierwſzego Marcina, ktory miał ſyna Woyciecha, tego

z pierwſzey żony Rogowskii potomſtwo Ian, Anna, Tereſſa y *Rogowska*
Zofia. Z drugiey zaś Zuzanny Grochalskii, Rożaliá Mary- *Grochalska*
anná, Iozef, y Agnieſzka. Drugiego Szymona, ten z Zofii
Wilerskii zpłodźił Jakuba, ktory ſobie Zakonne życie obrał, *Wilerska*
y Adama, tego z Zuzanny Kowieyskii corka Anna, z przy- *Kowieyska*
ſięgła ſię dożywotnie z Teofilem Trzcińskim; ſynowie zaś *Trzciński*
Antoni, Woyciech y Ian, tego ſyn z Makowieckii Iozef Kázi- *Makowiecka*
mierz po dźiś dźień bezżenny. Trzeciego Staniſława, od kto-
rego zoſtało dwoch ſynow, Eliáſz w Duchownym ſtanie, y
Woyciech Staniſław, temu Katarzyná Zurawska dwoch ſy- *Zurawska*
now zrodźiła, Tomaſza bezdźietnego, y Kazimierza, kto-
ry poiąwſzy w małżeńſtwo Dorotę Rogowską, z Maryánny *Rogowska*
Kucharskii zpłodzoną, zoſtawił piąci ſynow, Staniſława y *Kucharska*
Marcina bezpotomnych, Michała Piſarza Chełmſkiego, tęn
z pierwſzego łoża z Ioanną Soſnowſką miał ſyna Franciſz- *Soſnowska*
ka, od ktorego z Zuzanny Woynowny Orańskii potomſtwo, *Orańska*
Ludwik, Paweł, Maciey, Rożaliá, y Tekla. Z drugiego ło-
ża z Ludowiką Kuczewſką corki trzy, Maryánna Mokracka, *Kuczewska* *Mokracka*
Rożaliá Horochowa, y Katarzyná, ſynowie Konſtanty y Ga- *Horochowa*
bryel. Iozef czwarty ſyn Kazimierza z Rogowſkii Piſarz
Sądeckii; temu Teofila Wybranowſka (ktora po iego śmier- *Wybranowska*
ci ponowiła śluby małżeńskie z Mikołaiem Kuropatnickim,
Kaſztelanicem Kiiowſkim) powiła Ignacego bezżennie zmar- *Kuropatni*
łego, y Kazimierza Łowczego Łomżyńſkiego, ktory z Wi-
ktoryą Starzyńską Podczaſzanką Nurską, zoſtawił dwie cor- *Starzyńska*
ki, Annę y Zofią. Tenże Jozef corek miał trzy, Ludowikę,
Walentego Ankwicza Kaſztelaná Konarskiego Sieradzkiego *Ankwicz*
małżonkę, z ktorym Anna corka; Iadwigę Alexandra Wie- *Wielowieyski*
lowieyskiego Podſtolego Owruckiego; Dorotę Staniſława
Węgierskiego Komornika Sądeckiego y Czechowskiego mał- *Węgierski*
żonki, Piſał o nich *Nieſiecki tom: 4. folio* 788. nieco od-
miennie.

JUNOSZA *Herb*, ieſt wyrážony w tym *tom: 1. ná kar-
cie* 274. Tego zaſzczytu ſą Karnkowſcy w Płockim Woie- *Karnkowſcy*
wodztwie, u *Nieſieckiego tom: 2. fol:* 482 opiſani ſzerzey, iá tu
prowadzę linią pochodzącą od Iana Karnkowskiego, Kaſzte-
laná Łędzkiego, Staroſty Łęczyckiego, ktory po między ſy-
now ſwoich ſubſtancyą podźielił, y też tranſakcyą dźiału,
ad Acta Caſtren: Lancicien: A. D. 1612, *fer: 3tia ante Feſt: S.*

Michaëlis Archang: podał. Tęn z Iadwigą Nadborowską miał
Nadborow-ska ſynow pięciu, Marciná, Janá, Staniſława, Erazma, y Iędrze-
ia, corek zaś cztery Elżbietę, Katarzynę, Zofią, y Annę. Mar-
cin pierwſzy ſyn, Dźiekan Archikatedrarny Gnieźnin: Kano-
nik Krakowski, dźiedźic ná Leźnicy, Bieławkach, y Chrzą-
ſtowku z przyległościami. Ian drugi ſyn wźiął dźiałęm Nad-
Lubodźier-ſka borow, Nádborowko, y Zarzyn; tęn z Iuſtyną Lubodźier-
ską miał Woyciecha bezdźietnego, y Dorotę corkę wydaną
Korniakta zá Alexandra Zbigniewa Korniakta, z ktorey pochodźi El-
Kraſicki żbieta Marcina Hrabiego Kraſickiego, Kaſztelana Przemy-
skiego żona, powiła Jerzego y Alexandra Kraſickich *ſteri-
les*, y Urſzulę corkę, trzy razy wota małżęńskie ponawiaiącą,
Modrzeio-wſki 1*mo* z Andrzeiem Modrzeiowskim Podskarbim Koronn: 2*do*
Granowſka z Prokopem Granowskim Staroſtą Zytomirskim, bezdźietna,
Lipſki 3*tio* z Alexandrem Lipskim, Woiewodą Kaliskim *ſterilis*. Z
pierwſzego małżęńſtwa Ian bezdźietny, y Elżbieta corka
1*mo voto* z Alexandrem ná Tuczapach, Łaſzczowie, Warężu,
Łaſzcz &c. Łaſzczem Woiewodą Bełzkim, był Iozef Łaſzcz Biskup
Koadiutor Kiiowski, y corka Maryánna wydana za Stani-
Potoccy ſława Potockiego Staroſtę Halickiego, potym Woiewodę Smo-
leńskiego, daley Kiiowskiego, teraźnieyſzego Poznańskiego;
od ktorey Anna weſzła w kontrakty małżeńskie z Franci-
ſzkiem Potockim, Krayczym Koronnym, potym Woiewo-
dą Wołyńskim, teraźnieyſzym Kiiowskim, ma potomſtwo.

Trzeci ſyn Staniſław Karnkowski, wprzody Podkomo-
rzy, potym Kaſztelan Dobrzyński, wźiął dźiałem dobra Karn-
kow, Borowie y Glinianki, od ktorego z Maryánną Kucz-
Kuczbor-ſka borską Woyciech, Staniſław Kaſztelan Dobrzyński *ſteriles*, y
corki Jadwiga Staniſławowi Orłowskiemu na Orłowie w
Orłowſki *Gęmbarth* Ziemi Dobrzyńskiey, y Elżbieta Karnkowska Gembartho-
wi zaślubione. Od Iadwigi pochodźi Ian Władyſław dwoy-
ga imion Orłowski, Miecznik Dobrzyński, y ſioſtra iego Ma-
Pączkow-ſka ryanna Pączkowska, o ktorey potomſtwie niżey. Ian Wła-
dyſław ożęniony z Katarzyną Rabianką, zoſtawił potomſtwo
Rabianka Konſtantyna Orłowskiego *ſterilem*, Magdalenę 1*mo* z Ianem
Chudzewſcy *de Chudzewo* Chudzewską, od ktorych Konſtantyn Chudze-
wski y Staniſław, ożęniony z Anną Swierczyńską, ktorego
Swierczyń ſyn Andrzey Chudzewski. Druga ſioſtra Konſtantyná Or-
Dąbrowski łowskiego Maryánna dwumężna, 1*mo* z Dąbrowskim powi-
ła Szy-

ła Szymona, 2*do* z Ianem Potockim. Maryanná Orłowska,
ſioſtra Janá Władyſława Miecznika Dobrzyńſkiego, wyda-
ná zá Stefaná Pączkowſkiego, powiła Macieiá Miecznika Do- *Pączkowski*
brzyńſkiego, y Zofią Kłokocką. Od Macieia z Koſtkowną *Koſtkowna*
corka Katárzyná zá dwiemá mężami była, 1*mô* z Michałem *Kłokocka*
Sierakowſkim *ſterilis*, 2*do* z Iozefem Starorypińſkim Podwo- *Sierakowski*
iewodzym Dobrzyńskim, z ktorym Ewa Tomaſza Rokitni- *Staroryp.-ski*
ckiego, Chorążego Ziemi Dobrzyńſkiey, powiła Ignacego *Rokitnicki*
Rokitnickiego. Zofiá Pączkowſka z Tomaſzem Kłokockim *Kłokocka*
powiła Janá, tęn ożęniony z Anną Ośniałowską, Iakuba cor- *Ośniałow-ska*
ką z Anny Rościſzewſkii, má potomſtwo. Od Elżbiety Karn- *Rościſzew-ska*
kowſkii, Stániſława Kaſztelana Dobrzyńſkiego drugiey ſio-
ſtry, za Gęmbartha wydaney, pochodźi Kazimierz, od kto- *Gembarth*
rego z Koſſobucką Saniſław *ſterilis*, Michał Podſtoli Dobrzyń- *Koſſobucka*
ſki, ktorego ſyn Franciſzek Gęmbarth z Zołtowſką ożę-
niony, má potomſtwo. Miroſław Gęmbarth brat Staniſła- *Zołtowska*
wa y Michała, z Konſtancyą Paprocką má to potomſtwo, *Paprocka*
Piotra y Felicyana, Tereſſę Kretkowſką Staroſciną Kowal-
ſką, Maryánnę Miodulſką, Konſtancyą Zakonnicę S. Norber- *Mioduska*
ta w Płocku, y Rożalią Pannę.

Erazm Karnkowſki Kaſztelan Rypińſki, ſyn czwár-
ty Iáná Kaſztelaná Łędzkiego, ktoremu dźiáłęm doſtała ſię
ſumma 25000. tynfow ná dobrach Dębowa Łąka, y dźiedźi-
ſtwo Nowawieś w Ziemi Dobrzyńskiey, ożęniony z Zofią
Kreczkowſką *ſterilis*. Andrzey ſyn piąty tegoż Janá, kto- *Kreczkow-ska*
remu dźiałęm doſtały ſię Siewierki, Mikołayczyce, Sieroſze-
wo, ożęniony 1*mò votô* z Dźiałyńską, bezdźietny, 2*do* z Gry- *Dźiałyńska*
zeldą Przerębſką także bezpotomny, 3*tio* z Katarzyną Ol- *Przerębska*
ſzewską, ktora powiła Annę, 1*mo* Dezyderego Lubomir- *Olſzewska*
ſkiego, 2*do* Franciſzka Łodź ı ſkiego żonę *ſterilem*. Czwar- *Lubomirski*
tą żonę Andrzey Karnkowſki miał Maryánnę Łodźinſk ą. Sio- *Łodźińska*
ſtry tychże Karnkowſkie, Elżbieta Węgierſka *ſterilis* po kto- *Węgierska*
rey ſukceſſya 25000, tynfof poſagu. Katarzyná Przerębſka *Przerębska*
ſterilis, ktorey ſukceſſya poſażná tyleż. Zofiá Czerſka, Ka- *Czerska*
ſztelanowa Dobrzyńſka *ſterilis*, po ktoryi ſukceſſya z dobra-
mi Czarne 24000. tynfow, zá Dekretami Trybunalskiemi
per contumaces poſſeſſores non exoluta. Anna Szczawińska Sta- *Szczawiń-ska*
rościna Gołubska, od ktorey Ian bezdźietny, y Szymon, od
ktorego Domicylla *binuba*, pierwey z Konſtantynem Lubo- *Lubomirski*

 mir-

259

Grudźiński mirskim, potym z Mikołaiem Grudźińskim *ſterilis*, po ktorey
ſukceſſya 200000. tynfow, przez męża zapiſaná.

KORCZAK *Herb* ieſt wyrażony w tym *tom:* 1. *fol:* 376.
Bedlewiczowie Pod nim *Bedlewiczow* położyłem *ná karcie* 385. w Woiewo-
dztwie Lubelskim; w czym ieſt error, bo pochodzą z Smo-
leńskiego *antiquitus*, temi czaſy w Brzeskim Litew: Woiewo-
dztwie maią ſwoie ſytuácye, nie w Lubelskim, będący *ori-
rine & natione* Litwa.

PROCHNICCY herbu *Korczak*, o ktorych *Okolſki tom:*
Prochniccy 1. *fol:* 440. y *Nieſiecki tom:* 3. *fol* 731, piſali obſzernie, iá tyl-
ko dokładam, że Piotr Prochnicki Woyski Wieluński, miał
Zołtowska trzy żony, pierwſzą Zołtowską z Wielkiey Polski, drugą Gro-
Grodźicka dźicką *alias* Zofią *de Oſiny* Wężykownę bezdźietną, trzecią
Wężykowna Elżbietę z Bieſiadeckich Rylską, matkę Tomaſza Prochnickie-
Bieſiadecki *Rylska* go, Sekretarza J.K.Mci y Franciſzki, Iana Zawiſzy Miecznı-
Zawiſza ka Sochaczewskiego małżonki, z ktorym ſpłodźiwſzy dwoie
dźieci, Helenę y Ignacego *deceſſit*. Tenże Piotr z Zołtow-
ską 1mo *voto procreavit* Remigiáná Cześnika Zytomirskiego,
Madalińska ktory maiąc dwie żony Madalińſką y Rybińſką, w R. 1756,
Rybińska *ſteriliter deceſſit*, Kazimierza Miecznika Wieluńſkiego, ktory
Wołyńska miał zá ſobą Wołyńſką, z tą ſpłodźiwſzy Petronellę, Jakuba,
Tereſſę Kobylińſkiego żonę, Woyciecha Miecznika Siera-
Kobyliński dzkiego, żyiącego 1756, Chorążego znaku Pancernego, gdźie
Miączyński ieſt Rotmiſtrzem Miączyńſki Woiewoda Czerniechowſki, á
X. Woroniecki Porucznikiem Xiążę Woroniecki, Pomięniony Piotr Pro-
chnicki Woyſki Wieluńſki, miał także corek trzy, Jadwigę,
Maluchowicz ktora była zá Maluchowiczem, Ludwikę żonę Rościſzewskie-
Rościſzewski go, 2do *votô* Leśickiego, y Tereſſę.

Tomaſz pomięniony Sekretarz J.K.Mći, má 2do *voto*
Miecznikowska Konſtancyą Miecznikowską, y z nią dwoch ſynow, Franci-
Kiliańska ſzka y Antoniego, z pierwſzey zaś żony Maryanny Kiliánſkii
Janá.

KOSCIESZA *Herb* ieſt wyrażony w tym *tomie* 1. *fol:* 370.
Zaleſcy Tym herbęm pieczętuią ſię Zaleſcy, ktorych familii w żá-
dnym Herbarzu nie maſz, ia tychże prowadzę od Macieia ma-
Chocimska iącego w małżęńſtwie Reginę Chocimirską, Walentego Cho-
cimirskiego corkę, Woyciecha Staroſty Lubeckiego ſioſtrę,
Szpondowska z ktorą *procreavit* Woyciecha ożęnionego z Iadwigą Szpon-
Cebrowska dowską, Staniſława z Zofii Cebrowskii urodzoną corką, kto-
ra 2do

ra 2do *votô* poſzła za Jozefa Tyſzkowskiego. Ta Jadwiga *Tyſzkowſki*
1mô *votô* z Zaleskim powiła Andrzeia, ktorego matka *indu-
xit ad donationem* dobr Chocimierza w młodym wieku, po-
tym ożęniony z Konſtancyą Filipowską, Woyciecha y An- *Filipowska*
ny Błockii corką, dobr Komorowa y Pogorzelec w Wo-
iewodztwie Sieradzkim dźiedźica; od niey pochodzą Marcy-
an Zaleski ożęniony z Zofią Cebrowską, Jakuba y Heleny *Cebrowska*
Kaznowskii corką, Franciſzka Suffragana Poznańskiego ro- *Kaznowska*
dzoną ſioſtrę, od ktorey Laurenty Kanonik Czarn: Ian Soc:
JESU, Ignacy, Franciſzek, Tomaſz, Michał ſynowie, y cor-
ka Franciſzka, Macieiá Zboiewskiego żona. Z pomięnioney *Zboiewski*
Filipowskii drugi ſyn Adam *ſterilis*, trzeci Stefan, o ktorym
non conſtat gdźie ſię obrocił, lubo ſą iego ſukceſſorowie w
Litwie; czwarta Teofila zá Staniſława Badowskiego wyda- *Badowski*
ná, má potomſtwo; piąty Antoni z Iańá Wykowskiego cor- *Wykowſki*
ką má potomſtwo; ſzoſta Tereſſa, Iáná Tyſzkowskiego żoná
z potomſtwęm.

LELIWA *herb*, ieſt ná tarczy w polu niebieskim Xiężyc
żołty, w gorę rogami obrocony, w śrzodku maiący gwiazdę
z ſześcią promieniami, ná hełmie pawi ogon z takimże Xię-

Ccccc życem

życem. O początkach iego piſze *Paprocki, Okolſki, y inni.*
Krzywo-błoccy Tego herbu ſą Krzywobłoccy z Wielkich Krzywobłot piſzą-
cy ſię, ktorych imię, lubo od pięciu ſet lat kwitnie w Woie-
wodztwie Brześciańskim, maiących tamże dobra ſwoie, tu ie-
dnák żyiących tylko w roku 1751. wſpominam. Alexander
Kazimierz Krzywobłocki, Regent Ziemski Brzeski Litews:
Grądzka *contracto connubio* z Maryánną Grądzką, ſpłodźił Adama Ka-
zimierza dwoyga imion, Chorążego Nowogrodka Siewier-
skiego, Ignacego y Michała. Jakub przedtym Staroſta Sie-
lecki, poiąwſzy *in ſociam vitæ* w Powiecie Oſzmiańskim Kry-
Krupska ſtynę Krupską, zpłodźił tam Andrzeia Łowczego Lidzkiego,
Klewzmon. Chrzano-wska pierwey z Klewzmontowną, potym *2do voto* z Chrzanowską
Oboźnianką Brzeską, Antoniego Strażnika Oſzmiańskiego z
Zabianka Franciſzką Zabianką, Cześnikowną Orſzańską, Ianá Łowcze-
Tomaſze-wiczow go Rzeczyckiego z Katárzyną Tomaſzewiczowną, Michała z
Wroblewska Rożalią Wroblewską, Stefaná z Katarzyną Konopelską. Tęn
Konopelska dom tak teraz rozkrzewiony, że y w Koronie, y W.X.Litew:
ſłynie honorami.

LIS *herb* ieſt wyrażony w tym *tomie 1. na kar: 424*, kto-
Jodkowie rym pieczętuią ſię Jodkowie w Lidzkim *ab ævo*, ieſzcze zá Po-
gan ſytuácyą ſwoię maiący, herb ich ſtrzała z dwiema krzy-
żami (iaki Liſem ieſt nazwány) zá Rycerskie dźieła nadany.
Pierwſzy Geneárcha był Narka Jodko, od ktorego wźięli
Narkiewi-czowie przydomek Narkiewiczowie. Zá Zygmunta Auguſta, tak w
expedycyách woiennych, iáko też w rożnych funkcyách miał
tęn dom znaczne *merita* w Oyczyźnie. Alfons Iodko Nar-
kiewicz był Podczaſzym W.X.Litew: *ſuccedanei* onego, Ian
Narkiewicz Iodko był Chorążym Powiatu Lidzkiego. W
poźnieyſzym czaſie Antoni Narkiewicz Iodko, także był Cho-
rążym tegoż Powiatu Lidzkiego. Tych *ſucceſſores*, iako to
Ierzy Antoni Iodko, Podkomorzy Powiatu Lidzkiego, Sta-
roſta Koniuchowski, y drudzy w Powiecie tymże, á inni w
Xięſtwie Inflantskim dobra ſwoie maią. Tegoż imięnia in-
ni przenieśli ſię do Polski, ktorych *ſucceſſores*, iako to Woy-
Uſtrzycka ciech Iodko Podkomorzy Sanocki, miał *in voto* Uſtrzycką,
Kaſztelankę Sanocką. Marcin Iodko Chorąży Halicki, miał
Starzechowska w małżęńſtwie Starzechowską, Sędźiankę Sanocką.

✠✠✠

REGESTR

REGESTR

HERBOW, DYGNITARZOW, HERBOWNYCH, y PROCEDENCYI, w TOMIE I. HERBARZA TEGO *ZNAYDUIĄCYCH SIĘ.*

B.

Bedlewiczowie herbu Korczak *fol:* 385. O tychże 498.
Białeccy herbu Ielita. - 265.
O tychże - - 494,
Bielińſcy herbu Iunoſza 311
Bieſzczyccy herbu Grzym: 482
Bończa herb - - 12
Bończow Dygnitarze 14
Bończow Herbowni 16
Bochdanowie herbu Bończa 20
Brodźic herb - - 20
Brodźica Dygnitarze 21
Brodźicowie herbowni 22
Bruchl Hrabia Ocieski herbu Iaſtrzębiec. - 145

C.

Cholewa herb. - 29.
Cholewitow Dignitarze 30
Cholewitow herbowni 30
Chodeccy herbu Iunoſza 316
Chudzewſcy herbu Ciołek 27,
O tychże. - - 456
Cieſzkowſcy herbu Dołęga 456
Cieſzeiowſcy herbu Iaſtrzę: 493
Ciołek herb - - 23.
Ciołkow Dignitarze 25,
Ciołkow herbowni - 26
Cyryna Dogiel hebu Działoſza - - - 59
Czeczelowie herbu Ielita 261
Czoſnowſcy herbu Kolumn: 340

D.

Dąbrowa herb. - 34,
Dąbrowy Dygnitarze 35.
Dąbrowy herbowni. 38,
Dołęga herb - - 47
Dołęgow Dygnitarze 49
Dołęgow herbowni - - 51
Dogiel Cyryná herbu Dźiáło: 59
Dobraczyńſcy herbu Korcz: 382
Dryá herb - - 468
Drzewica herb - - 479
Duńczewſcy herbu Krzyw: 399
Duninowie Borkowſcy herbu Łabęć - - 411
Dybowſcy herbu Brodźic 22,
Dyámentowſcy herbu Dryá 468
Dźiałoſza herb - - 57
Dźiałoſzow Dygnitarze 58,
Dźiałoſzy herbowni 59,
Dźierżanowſcy herbu Grzymała - - - 90
Dzyrył herbu Ielita 269

G.

Gazeccy herbu Cholewa 33
Godźięmba herb - 101
Godźięmby Dygnitarze 102
Godźięmbowie herbowni 104
Gozdawá herb - 480
Grabiankowie, herbu Leſzczyc - - 422
Gryf herb - - 109
Gryfa Dygnitarze - 110

Gryfa herbowni - 113
Grzymała herb - 85.
Grzymały Dygnitarze 86.
Grzymały herbowni - 89.

I.

Iaſtrzębiec herb - 130
Iaſtrzębca Dygnitarze - 132
Iaſtrzębca herbowni 139
Iaſtrzębczykowie rożni 160
Ianiſzewſcy herbu Iunoſza 317
Ieżewſcy herbu Iaſtrzębiec 157
Ielita herb - 169
Ielitow Dygnitarze 174
Ielitow herbowni 174
Ielitczykowie rożni - 180
Iodkowie herbu Lis 500
Iunoſza herb - 274
Iunoſzow Dygnitarze 276
Iunoſzow herbowni 279

K.

Kawieccy herbu Dołęga 55.
Karnkowſcy herbu Iunoſza 495
Klamry herb - - 322
Korab herb - - 1.
Korabitow Dygnitarze 2.
Korábitow herbowni 4.
Korabitowie rożni - 10
Kołonowie herbu Iunoſza 314
Koſkowſcy herbu Iunoſza 317
Kolumna herb - 324
Kolumny Dygnitarze 325
Kolumnowie Litewſcy 327
Kolumnowie Polſcy 331
Korwin álbo Slepowr: herb 342
Korwinow Dygnitarze 344
Korwinowie herbowni 346
Kościeſza herb - 370
Kościeſzy Dygnitarze 371
Kościeſzy herbowni 372
Korczak herb - - 376
Korczaka Dygnitarze 378
Korczaka herbowni 380
Kojen herb - - 387
Kojenow procedencyá 389
Kobielſcy herbu Ielita 493
Krzywda herb - 394
Krzywdy Dygnitarze 395
Krzywdy herbowni 396
Krzywobłoccy herbu Leliw 499
Kułaccy herbu Bończa 455

L.

Lach Szyrma herbu Dołęga 52.
Leſzczyc herb. - - 416
Leſzczyca Dygnitarze 417
Leſzczyca herbowni 419
Libiccy herbu Ielita 267
Lis herb - - 424
Liſa Dygnitarze - 425
Liſa herbowni - 429
Lutoſławſcy herbu Slepow: 369

Ł.

Łabęć herb. - - 404
Łabęcia Dygnitarze 405
Łabęcia herbowni 409
Łodźia herb - - 436
Łodźi Dygnitarze - 437
Łodźi herbowni - 441
Łoſiowie herbu Dąbrowa 38.

M.

Małuſcy herbu Jaſtrzębiec 154
Markiewicz herbu Łabęć 413
Mąkolſcy herbu Gryf 114
Morykoniowie ab Armis 93

N.

Nagurzewſcy herbu Koście: 375
Neſtorowicz herbu Dołęga 57
Nielubowicz Tukalſki herbu Kościeſza - - - 374

Obor-

O.

Oborſcy herbu Kolumna 333.

P.

Pacynowſcy herbu Korab 455.
Prochniccy herbu Korczak 498
Przyłuſcu herbu Korwin, álbo Slepowron - 348

R.

Rádźieiowſcy herbu Iunoſza 313
Rogalińſcy herbu Łodźia 442
Rulikowſcy herbu Korab 5
Rytwińſcy herbu Iaſtrzębiec 165
Rzewuſcy Beydowie herbu Krzywda - - - 396

S.

Sienniccy hebu Klamry 323
Sięmieńſcy herbu Leſzczyc 420
Skrzyneccy herbu Bończa 19.
Sobolewſcy herbu Korwin, álbo Slepowron. 357
Szczepankiewicz herbu Ielit 269
Szyrma Lach herbu Dołęga 52.

T.

Tarnawieccy herbu Iaſtrzę: 487
Teraiewiczowie herbu Korwin 370
Tomaſzewſcy herbu Bończa 16
Trzcińſcy herbu Slepowr: 364
Tukalſki Nielubowicz herbu Kośćieſza 374
Tyſzkowſcy herbu Gozdaw: 481

W.

Wardeńſcy herbu Godźiem: 104
Wáſilewſcy herbu Drzewica 479
Wdźiekońſcy herbu Korab 11
Wilkanowſcy herbu Lis 431
Woyciechowſcy herbu Korab - - - - - 11.

Z

Zákrzewſcy herbu Iaſtrzę: 151*
Zamoyſcy herbu Ielita 179
Zamoyſkiego Jana W. Zycie y Dźieła 194
Załuſcy herbu Junoſza 282
Zaleſcy herbu Kościeſza 498
Zbikowſcy herbu Korab 8.

ERRORY NIEKTORE, w TOMIE I. POSTRZEZONE.

Pierwſza liczba pokazuie kartę, druga wierſz z errorem.

274. pod herbem w I. wierſzu *ſuſpeno lege ſuſpenſo.*

275. ℣. 23. po prowił *lege* poprawił.

276. ℣. 3. *militiam lege in militia.*

281. ℣. 8. Wcsiśliccy *lege* Wcieśliccy.

17. Koło *lege* Kołon.

25. Oświęcińſcy ---- Omięcińſcy.

26. Zakowſcy ---- Zukowſcy.

27. Szarlewſcy --- Szarleiowie.

Z tych nie ktorży dwa razy wſpomnieni.

28? ℣.4. y z Załuskich --- Załuſk.
283. ℣.13. *citata* ---- *citato*.
19. *Kiemitz* ---- *Kemnittz*
31. *Strogaviæ Strognaviæ*.
284. ℣.14. Arbeński -- Rozmeńs:
286. ℣ 17. Armeński - Arbeński.
287, ℣. 2. Liewskiego -- Liwskie: Starści --- Starościc.
287. Dołożona ma bydź czwarta żona Dziáda żyiących Záłuskich Koniecpolska.
288. ℣. 12. *de* Popową - Popowo.
289. ℣. 23. *adde*, dla Diecezyi Chełmińskiey *Sancivit*.
27. w Marevillu --- w Mariævillu.
31. Kármelitach -- Karmelitkach.
300. ℣. 8. Chełmińskie - - Przem:
301. ℣. 13. we Włoſzech - - Europie.
19. *Cladenius* -- *Chladenius*.
302. ℣. 4. Oſſolińskim - *adde* Kaſztelanęm Goſtyńskim.
12. Alexander ---- Staroſta Drogicki.
22. Kaſztelanem --- Kaſztelanicem.
penultinâ Familij ----- Familia
304: ℣. 12. *Korg* ---- *Karg*.
306. ℣. 7. Pol. nie wielki.
10. po śmierci -- *adde* żony Tarnawskij ----- Tarnowskij.
29. *dele* Łacińska.
31. Dęmbińską -- Dęmbic:
307. ℣ 1. ſynowcęm -- wnukiem.
22. Bieganska - Biegánow:
23. po Zákroczymskiego, *adde* y Weſela Staroſty.
34. y drugiego -- Hieroni:
308, ℣. 16. Proſpera -- *adde* Jana.
25. Zákrzyckiego --- Łęczyckiego.
309. ℣. 4. Kraſnowſcy Kroſn:
310 ℣ 18 Simom ---- Simon.
19. Mokrowſka ---- Mokranowſka.
20. Dominicam --- Dominicum.
23. Władyſławá ---- Władyſław.
ante penul. Brzowska --- Brzozowska.
311. ℣. 6, decernit -- decernunt.
312. ℣. 15. po Vexilliferi Regni należy to, co ieſt linea penultima: Ejus proles N. Princeps Lubomirski.
313. ℣. 3. N. nupta nepoti &c. te słowa miały bydź położone *pag* 312. linea 14. po ſłowie Galliarum.
314 ℣ 10. żony --- trzeba położyć przed Woyciecha
ante finem corka niewię ktorego. --- tego Staniſława Hetmana.
315. ℣. 27. natus -- nactus.
32. Płocenſi -- Połocenſi.
34. elocata - elocatæ.
penulti: po ſłowie hæredis, z Genealogij Załuſkich trzeba poprawić y po Barbara uxor; położyć ----- wſpomnioney Cecylij Radziwiłowney krewne bliſkie były, Barbara uxor *&c*.
316, ℣, 2 Dobromilſka ---- Dobromilſki.
16. *poſt* 136. *adde* Trzecia

HERBARZ
WIELU DOMOW KORONY POLSKIEY y W. X. LITEWSKIEGO,

DLA NIEZUPEŁNEGO OPISANIA, ALBO OPUSZCZENIA, y WIELU ODMIENNOSCI NIEPRZYZWOITYCH, ZA DAWNYCH y POZNIEYSZYCH AUTOROW, HERBY z RODOWITOSCIĄ WYRAZAIĄCYCH, NIE MAŁO DOTĄT

UKRZYWDZONYCH,

ZEBRANIEM WIELU FAMILII We DWA TOMY, CZĘSCIAMI RZECZONE,

Przez życzliwego Oyczyźnie Syna,

M. STANISŁAWA JOZEFA
A DUNEBURG
DUNCZEWSKIEGO,
Na częściach Łazow, Nowopclu, Zelaznym Chroście, Krzywonoſce &c. Dziedzica,
w Akademii Zamoyskiey Oboyga Prawa Doktora y Profeſſora,
Jaśnie Oświeconego Trybunału Koronnego Geometrę,

Oraz Poważnymi Hiſtorykami, y Autentycznemi Dokumentami
MELIOROWANY.

TOM II.

Z Drukarni B. JANA KANTEGO, w Akademii Krakowſkiey S. Theologii Doktora y Profeſſora, Patrona Korony Polſkiey y W. X. Litew:
PROMULGOWANY ROKU PANSKIEGO 1757.

263

Claritudo Generis, res ſanè auguſta eſt, Orbiq; data in ſpecimen Virtutis, & in vitales Poſterorum ſpiritus, ita; ut etiam Memnonis ſtatuæ, antiqvæ lucis animatæ radô, vitales & vocales fierent in ſui apotheoſim.

Bieżanowſki in Paneg:

Veſtra per immenſas ibunt præconia laudes:
Hic memorem famam, qui bene geſſit habet.
Franguntur gemmæ, fulgeſcens deperit aurum:
Scriptorum ſemper fama ſuperſtes erit.

Ovidius 3. Metham: & 3. Faſt,

ŁUBICZ HERB.

EPIGRAMMA.

Cur Lubicz Veſter Soleam, quam Stemmata claudunt
Circumdet Crucibus? neſcio ſigna rei.
Inde meus, quid quæſo feret, quid dicat Apollo?
Quod Vobis laudis conferet ille genus?
Neſcio, quot meriti veſtigia pulchra tenetis,
En Crucibus numerat præmia juſtus honor.

ABRYS ŁUBICZA.

O tym herbie piſałem w pierwſzey Częśći teyże ſamey Xięgi, ktore opiſanie y tu powtarząm nie bez racyi. Jeſt podkowa koloru białego, ocelami tylnemi ná doł ſpuſzczona, ná wierzchu iey krzyż złoty, y pomiędzy nią krzyż drugi. Na hełmie trzy piora ſtruśie, pole ma fioletowe. *Baſzko hiſt. Poton. Prut. Okolski tom. 2. fol. 185. & 423.* Obádwa krzyże przyznaie bydź Kawalerſkie *Miko: Kunaſzew: w Linii Lubiczow Strzemeskich.* *Podkowa biała. Krzyże złote. Pole fioletowe.*

POCZĄTEK HERBU.

Idźie od kleynotnego záſzczytu Pobog názwanego. Rycerzo *Pobog herb*

A

rzowi álbowiem ſzczęśliwie woiuiącemu, przydany ieſt krzyż drugi, w śrzodek podkowy do herbu Pobogá, dlá tey dźielności: Iż zá Káźimierza I. Krola, byłá ćiężka woyna przećiwko Pruſakow w Roku 1190. ná tey Pobożánin ieden, w oczach Krolewſkich, mężnie z ochotnikiem ſwoim, przebił śię przez woyſka, aż do Hetmana Pruſkiego, przy nimże wźiął Chorągiew, y názad powroćił. Jego odwagą Polacy wzbudzeni, śmiáło uderzyli ná nieprzyiáćiela, y zwyćięztwo otrzymali: zatym Chorągiew wźiętą Krolowi oddał Pobożanin; á Krol mu w nadgrodę cnoty Rycerſkiey, nadał wiele włośći, oraz y krzyż złoty do herbu Pobogá, przydał mu drugi: á iż śię to dźiáło nád rzeką Drwęcą ktorą niegdy Lubiczem zwáno; dlá dyſtynkcyi z inſzemi Pobożánami, názwał go Lubiczem. *Okolski, & Kunaſzewski locô citatô.* Podobnie piſze *Báſzko* Kánonik Poznańſki. Z tąd tedy poznać, że Dom Pobożánow z Lubiczami, był zdawna ieden, máiący początek ſwoy ieſzcze zá Bolesłáwa Chrabrego około Roku 960.

Woyna Pruska. Kawalerska rezolucyá.

Rycerska rekompenſa.

Lubicz Rzeka.

GENEARCHOWIE LUBICZOW
z PRZEDNIEYSZEMI ANTENATAMI.

Lubicz I Genearchá Lubiczow.

LUBICZ *Pobożanin*, ktoremu wyrażony Herb nádany ieſt od Káźimierzá I. Monarchy w Roku 1190. pierwſzy Lubiczow Genearcha. *Baſzko in deſcrip: Ducum Maſo:* Tego potomkowie rozrodźiwſzy śię po Roku 1200. máiętnośćiami podźielili śię y od nich rożnie śię ponazywali, lubo ſą iedney. że familii, mowi *Kunáſzewski* w wſpomnionym mieyścu *Rozdźiale 2.* to daiąc podobieńſtwo: Jáko gałęźie dźielą śię między ſobą, ále iednymże drzewem ſą; ponieważ z iednego korzena wynikáią: tak y tá Fámiliá.

Lubiczá Ponomkowie

Jedni tedy od Zołkwie, názywali śię Zołkiewſkiemi: drudzy od Gruſzcze, Gruſzeckiemi: inśi od Trzemeſzna, Trzemeskiemi &c. Tenże *Kunáſzewski* mowiąc z Okolſkim, *tit. Lubicz*, że Lubiczem ieſt Niezabitowſki, Kaſztelan Bełſki, Stogniew, Borzęſki, Łyſakowſki, &c. daley powiadá: z Lubiczow Biſkupem Krákowſkim był Piotr Tylicki, Woiewodą Bełſkim był Mikołay Zołkiewſki, ſyn zaś iego Staniſław był Woiewodą Ruskim, á ſyn tego także Stániſłáw, był naprzod Kaſztelanem Lwowſkim, potym Kanclerzem Koronnym y Hetmanem Wielkim; Brat iego Mikołáy, był Podkomorzym Lwowſkim.

Zołkiewſcy Gruſzeccy. Trzemeſcy. Niezabitowſcy. Stogniew. Borzęski.

Łyſakow. Tylicki:

Ka-

Kaſztelanem Kaliſkim był Mikołay Tylicki; Zakroćimſkim' Jan Borchowſki; Wyſzogrodzkim, Mateuſz Łękowſki; Suffraganem Gnieźnińſkim, Káſper Strzemeſki; Podſękdiem Halickim, Kryſztof Strzemeſki; mowi pomieniony *Kunaſzewski.* A daley piſze: Krotko, z tego co śię powiedźiało; Biſkupem był ieden, Suffraganow dwoch: Opatow czterech: Kanclerzem y Hetmanem ieden: Woiewodow trzech: Kaſztelanow ſześć: Chorążym Koronnym ieden: Oboźnym taże 1. Podkomorzych 4. Sędźia 1. Podſędek także ieden. A to piſał Roku 1636.

Tylicki. Borchowski Łękowski. Strzemeski.

Honoryuſzowie Polſcy tey Familii.

Czyniąc w tym pilnieyſzą indagacyą z trutyną wſzelkiey okoliczności, tak powiadam. Iż po Lubiczu pierwſzym Genearſze, záráz kłádźie *Okolski tom: 2 fol: 188.* Łękowſkich, tegoż Domu y herbu w Woiewodztwie Płockim, ktorzy názywali śię od Łękowa. Z tych był Máteuſz Kaſztelanem Wyſzogrodzkim; *Cathalogus Eccleſiæ Łękovienſis, à principio fidei, in Regno fundatæ.* Tamże było wielu, iak piſze z pomienionego katalogu *Okolski proximè citat:* o ktorych też namienia *Bielski pod Rokiem 1383. fol: 262. & 1388.* także o Mateuſzu Káſztelanie Wyſzogrodzkim, ktorego Syn Mikołay, był *Laureatus* Filozofii w Akademii Krákowſkiey, Kánonik Płocki.

Antenaći Łękowskich z inſzemi Lubiczami.

Laureatus in univerſita Crac:

Staniſław Łękowſki, miał żonę Bogacką, Woiewody Mazowieckiego Corkę. Mikołay miał Katarzynę Golińſką, Kaſztelana Czerſkiego Corkę. Syn iego także Stániſłáw, miał żonę Leśniowſką z Obor Polnego Hetmaná W.X. Litewſkiego Corkę, zá pánowania Auguſta Krolá w Roku 1563.

Bogacka; Golinska.

Leśnoowska

Ján Mateuſz z Golińſkiey, miał Franćiſzka, á ten Wilkánowſką żonę, Sioſtrę Kaſztelaná Płockiego. Adam Łękowſki, wźiął Gumowſką, ktorych śioſtra Elzbieta Borykowſkiego żona urodźiła Biſkupá Przemyślskiego, á Podkanclerzego Koronnego, y Brátá iego Opata Płockiego; ktorego wyrażá *Okolski tom: 2. fol: 189.*

Wilkanowski.

Gumowska Borikowski

Szydłowſcy zdawná w Płockim Woiewodztwie. Z tych Staniſław z Kánoniká Chełmſkiego, zoſtáł Opátem Brzeſkim *Ordi: Præmonſtraten:* Wuy iego był Biſkupem Krakowſkim, z Domu Kraśińſkich. *Okolski tom: 2. fol: 189.* Woyćiech Kuſtoſzem Kátedry Krakowſkiey.

Szydłrwscy

Krasinski.

Borzewſcy niegdy w Ziemi Dobrzyńſkiey, z ktorych Matyáſz Opat Lendeńſki. *Szawiccy* w Podleśiu, z ktorych Mátyáſz Káſztelan Podlaſki.

Borzewſki.

Sawiccy.

Ty-

Tyliccy. Tyliccy byli w Kuiawach, ſtárożytna w Kroleſtwie Fámilia, *ſagô & togâ celebris.* Z tych Piotr Tylicki z Sekretarza Wiel: Koron: Proboſzcza Gnieźnińſkiego y Kanoniká Krákowſkiego, był Biskupęm Krakowskim y Xiążęćięm Siewierskim.

Tylicki Kaſztelan Káliski, Brzeski, Człuchowski, Rogożneński Stároſta. *Okolski tom: 2. fol: 190.*

Stogniew. Zołczyńſki. Stogniewowie w Woiewodztwie Płockim, zwali śię Zołczyńskiemi, o ktorych *Paprocki* y *Okolski.* Z tych piſze *Okolski* o Mikołaiu wielkim Rycerzu Starośćie Chmielńickim. Jż woiuiąc od młodośći, aż do ſtarych lat, y zoſtaiąc uſtawicznie w obozach, od wiele oſobliwſzemi honorami w woysku był ozdobiony; á żadney nieopuſzczáiąc expedycyi, ále wſzędy weſoło, ochotnie y ſzczęśliwie woiuiąc, od Krola Władyſłáwá IV. uczyniony ieſt wiecznym Promotorem y Opiekunem znákow woiennych. Zá azardy zaś y zwyćięztwa z Kinderpáſzą pod Cekorą, z Ozmánem pod Choćimiem, z Guſtawem w Pruſsach, z Moskwą, Tátárami, Kozákámi, pod Niedźwiedźiemi Łozami, Kumeykami, y Starżcem, wźiął Stároſtwo Chmielnickie. Tenże był Poſłęm do Imperátorá Tureckiego Muſtafy, y Poſłęm ná ſeym Koronny: z Cekory powracáiących Wodzē woysk, á potym Oboźnym Koronnym. *Idem Okolski tom: 2. fol: 191.*

Wolińſcy. Wolińſcy ná Mázowſzu w Powiećie Ciechanowskim ſtarożytną Familią ſwoię piſali od Wierzbowskiey Woli. Z tych Stániſław ſławny Rycerz y Zwyćiężcá w Szwecyi, zá czaſow Zygmunta III. ożenił śię z Gorską Woiewody Mázowieckiego śioſtrą, *Gorſká. Gizycká.* z Giżyckiey zrodzoną. Syn iego Márćin rezolutnego animuſzu Rycerz, woiował od Roku ośminaſtego, áż do ſtarośći w Obożie żyiąc: zá rozkazęm Krolewskim, toczył batalią przećiwko rebellizantom Konſtantyná Mochiłá, Woiewody Wołoskiego: zá Demetrym Xiążęćiem Moskiewskim z Rożyńskim *Rożyńſki.* Hetmanęm: potym z Stániſławęm Zołkiewskim, pod ich ſtolicą: ná oſtátek z Stániſławem Koniecpolskim Hetmanem, *Zołkiewski. Koniecpolski.* przećiwko Tátárom y zbuntowanym Kozakom. Był Poſłęm powtornym w intereſsach Koronnych do Syliſtryi Dynaſty Máchmet Diák Paſzy: ożenił śię ná Podolu, *1mô votô* z Kátarzyną Kiemliczowną, *Kiemliczowna. Krzeżelowska.* *2dô votô* z Krezelowską: z pierwſzą miał ſyna Stefáná chwalebnego żołnierzá, ktory tákże był Poſłęm do Wezyra Tureckiego.

Zołkiewski. *Zołkiewſcy* ná Zołkwi y z Zołkwi w Bełskim y Ruskim Woiewodztwie; o ktorych *Okol: tom: 2. fol: 193.* te ſłowa: *Antiqui & meritorum ſplendoribus Patriæ & Reipub: clariſimi & ſummè dilecti. Hinc graviſsimis honoribus Regni & titulis, tàm in Caſtris, quàm in Senatu adornati, magna pro Rege & Repub: tentarunt, feceruntq;* . Mikołay Zołkiewski Woiewoda Bełzki cáły w obozach, zwyćiężał Tátárow, Kozakow, Wołoſzą, y gdźie tylko okazyia Kroleſtwu podałá śię. *Mikołay Staroſta Medecki.* Syn iego Mikołay Woiewodźić Bełzki, Staroſta Medecki, naśladuiąc Oyca, zá Krola Mieczyſława woiował pod Sokołem przećiwko Moskwie: *Paprocki in ſtemmat: fol:* 122. pod Gdańskiem y w inſzych expedycyach. *Mikołay 2.* Brat iego Staniſław był Woiewodą Bełzkim, á potym Ruskim, miał *Stanisław.* żonę Zofią z Goraiá Lipską. Syn iego Mikołay Podkomorzy *Lipska. Mikołay.* Lwowski; o ktorym *Okolski loco citato fol:* 194. *Vir literis & togâ, Judiciis Tribunalis, Senatu Legatorum, gravis, amænus & juſtus.* Zoſtawił corkę Kaſztelanową Kamieniecką, Stárośćiną Skalską, Herburta żonę. *Herbut. Koniecpolski.* Brody Miaſto iego dźiedźiczne przeſzły do Koniecpolskich. Adam ſyn iego był Oboźnym Koronnym: *Łukaſz.* Łukaſz brat Adámá był Woiewodą Bracławskim, Kałuskim, Chmielnickim, Pereſławskim, Mirbogrodzkim, &c. Staroſtą; o ktorym *Epitaphium Pereslavien: Lucas Zołkiewski Nicolai Succame: Leopolien: filius, Stanislai Supremi Exercituum Ducis & magni Cancellarii nepos, Palat: Braclavien:* &c, *verus Patriæ Civis, charus Regibus, bellator in Valachia, novus militiæ tyro, à Scythis captus, in Turcia biennali carcere detentus: in Pruſſia multoties illuſtriſs: victor, Duces Guſtavi ſub Hamerſten victos Regi captivos deduxit: in Moſchovia imperium ferro & igne depopulando, ad fædera pacis compulit: rebellibus fuit ſemper terrori, bonis ubique amori &c.* Umarł bezżenny Roku 1636. *Stániſław.* Staniſław Zołkiewski drugi ſyn Staniſława, korona y ozdoba Familii Zołkiewskich; o ktorym krotko *Okolski: In ipſo enim uno enituerat id totum, quod de Sarmatis antiquis Maro cecinerat &c.*

Był ták zacnym Kroleſtwa Polskiego Kanclerzem, y Hetmánęm Wielk: Koron: Kamionockim, Bareckim, Jaworowskim, Staroſtą; iż tak o nim pomięniony *Okolski* piſze: *Jn illo uno id totum, quod Respub: conſervat, tenet & tuetur, tanquam in vero & legitimo tutore re unita remanſerunt. Nam nec dignitas aliqua, nec honor, nec titulus Regni erat, in quo lauream ſuam non præſentaret.*

266

Hebrutowna żona iego Ján Zołkiewski — o czym więcey w tymże Autorze *tomo 2. fol:* 195. *6to & 7mo* doczyta śię. Zoſtawił z Reginy Herburtowny ſyna Jana, y corkę Zofią, Jana z Oleska Daniełowicza, Woiewody Ruskiego żonę. Ján Zołkiewski Staroſta Rubieſzowski, náśladuiąc Oyca ſwego w Rycerskich dźiełách, w powroćie od Cekory z woyskiem, złapany był w tym mieyſcu od Tatarow, gdźie Oćiec iego zginął; od tegoż nieprzyiaćiela powroćiwſzy ſłabym y ochromionym, umarł Roku żyćia ſwoiego 28. Roku zaś Pańskiego 1633. dnia 26. Kwietnia: był y Jáworowskim, także Kałuskim Staroſtą, iáko wyraża w Kośćiele Zołkiewskim *Epitab:*

Brochowſcy — *Brochowscy* w Woiewodztwie Podláskim, Powiećie Drohickim; o ktorych *Okolski: Milites eximii, & Patriæ, literis, & rerum peritia in Jure, & provincialibus Comitiis digniſsimi.* Z tych Jan Brochowski był Kaſztelanęm Zákroćimskim.

Łyſakowſcy — *Łyſakowſcy* w Powiećie Ciechanowskim dáwná Familia. Jákob Łyſakowski był Podkomorzym Łomżyńskim, za czaſow Xiążąt Mázowieckich odważny woiownik, ktory Krzyżakow pod Strzelną dźiedźictwē ſwoim do Łyſakowa należącym, zwyćiężył. Jákob 2. był Podkomorzym Nurskim, ktorego ſyn z Laſoćianki herbu Ráwa, Mikołay Kaſztelan Chełmski. Andrzey ſyn Mikołaia Podkomorzy Łomżyński. Staniſław Łysakowski z Ziemi Nurskiey Poſeł ná Seym walny Koronny; podpiſſał Elekcyą Władyſława IV. Krola Polskiego.

Niezabitowſcy. — *Niezabitowſcy* w Woiewodztwie Lubelskim; z ktorych Jakob ſzczęśliwy zwyćiężca, z Mieleckim pod Choćimięm zbił Turczynow, Bogdana ſyna Alexandra do Pánſtwa przywroćił, Tátarow pod Grodkięm Roku 1574. pod Tárnopolem Roku 1575. tegoż Roku pod Zbárażem, pod Dubnem Roku 1577. y pod Oſtrogiem zwoiował. Przećiwko Moskwy pod Wielkołukami Roku 1580. za Oyczyznę y Wiárę doſtawał. *Paproc: in Stemm: fol: 339. Bielski fol: 743.* Jan będąc Poſłem z Lubelsikego, podpiſał Elekcyą Władyſława IV. Krola Pol:

Gruſzeccy. — *Gruſzeccy* Lubiczowie na Gruſzcze y od Gruſzki wielkiey y małey w źiemi Chełmskiey; ktorych Antenat Matyaſz Gruſzecki odważny Rycerz y ſzczęśliwy Zwyćiężca, od Jagiellona Krola udárowany był tymi dobrámi, y tytułem Chorąſtwá Koronnego, iák piſze *Okolski tom: 2. fol: 199.* inśi zwyćiężkiemi Márſa Polskiego kwitneli laurami, drudzy *ad aram Justitiæ*, żyćie ſwoie konſekrowáli, wſzyſcy nie bez zaſług, z miłośći przećiwko Oyczyźnie, żyli; *in utroq; foro* w honorach zoſtáiący.

HERBOWNI
TEY FAMILII.

Jako źrzodło wynikaiące z źiemi, w rożne rozlewa śię ſtrumienie y rzeki, mnieyſze y więkſze, nie w iedne rozchodząc śię kraie, od ktorych ſwoie nazwiska biorą: ták iedná krew, náprzykłád Lubiczow, tu u nás w Polſzcze od dawnych pierwiaſtkow ſwoich, z dalſzą procedencyą w inſze przenioſły śię mieyſca, zda śię od nich rożnić imięniem, lubo w ſamey rzeczy ieſt iſtotna y nie odmienna. Ten álbowiem zwyczay był, przed zákázem Konſtytucyą; iż iákie kto dźiedźictwem otrzymáł włośći, miáſto, wieś, máiętność, tych Pánem názywáł śię, iáko Zolkiewſcy od Zołkwi, Strzemescy od Trzemeſzna, Gruſzeccy od Gruſzki *&c.* Záczem ktorych kolwiek położyłęm tu Antenatow, lubo ſą nie iednego imięniá, czy raczey nazwiska, ſą iednak wſzyſcy Lubiczowie herbowni, od pierwſzego Genearchy z Pobożánow Lubiczá pochodzący.

Wedkug Okolskiego y ſtarożytnych Hiſtorykow, te Imioná znayduią śię Herbownych Lubiczow. *tom: 2. à fol: 188 ad f. 204.*

Arynkowie w Mazowſzu.
Białobłoccy w Chełmskim.
Białyńſcy w Ziemi Warſzaw:
Bledźiewſcy w Sierpskim.
Borchowscy w Woiew: Podlaskim, Ziemi Drohickiey.
Borowſcy w Chełmskim.
Borzechowſcy w Woiewodztwie Lubelskim.
Borzewſcy w źiemi Dobrzyń:
Brzeźińſcy, od dźiáłu dobr z Ponihiewskiemi nazwani.
Brzozowſcy *Okol: tom: 2. f.* 202.
Chabowſcy czy Chaborſcy w Woiewodztwie Płockim.
Choieccy w Mazowſzu.
Choromańſcy w Sochaczowskiey Ziemi.
Chromatſcy tamże.
Cieśielscy. *Okol: loco citato.*
Dobrzyiáłowſcy od Dobrzyiałow, ktorzy iedno ſą z Wolińskiemi w Ciechanowskiey Ziemi y Wiskiey.
Domaniewſcy. *Okol: t. 2. f.* 200.
Głęmboccy w Mázowieckim
Goreczkowſcy w Woiewodztwie Rawskim.

Gradowſcy w Woiew. Rawsk:
Gruſzeccy w Ziemi Chełm:
Kłośieńſcy w Ziemi Dobrzyń:
Krośniccy w Ziemi Ciechan:
Krzyccy. *Okol. t.2. f.* 199.
Krzywonowſki pod Praśniſz:
Łękowſcy w Woiew: Płockim
Lipſcy w Ziemi Ciechanow:
Liſowſcy z Woiew: Płock:
Łopieńſcy. *Okol: t. 2 fol:* 203.
Łubowſcy w Podlaſkim.
Ługowſcy w Powie: Łukowſ:
Łyſakowſcy w Powie: Ciechan:
Mákowieccy w Zie: Dobrzyń:
Młodyńſcy ná Zaukrzce.
Mniſzewſcy od murowánego Mniſzowa w Woiewodztwie Płockim.
Murzynowie *alias* Murzynowſcy w Litwie.
Nieborſcy w Ziemi Ciechan:
Niezábitowſcy w Lubelſkim.
Obrąpalſcy z Drohickiego.
Orłowſcy w Ziemi Dobrzyń:
Oyrzeńſcy Mieczykowie w Ziemi Ciechanowſkiey.
Oyczyńſcy w Mazowſzu.
Pieczkowſcy w Woiewodztwi Lubelſkim.
Ponikiewſcy w Mazowſzu.
Proſtkowie ná pograniczu Ziemi Łomżnyſkiey ku Pruſsom.
Raczeńſcy. *Idem t. 2. f.* 200.
Radźiminſcy w Zie: Ciechan:
Rákowſcy w Ziemi Ciechan:
Rebelinſcy w Mazowſzu.
Rożyccy w Mazowſzu.
Sámkowie z Mielnickiego.
Sawiccy czy Szawiccy w Podlaśiu.
Sędziccy w Chełmſk: ktorzy właśnie ſą Białobłoccy.
Sielſcy w Woiew: Płockim.
Sierkowſcy w Lubelſkim.
Skiwſcy. *Okol: tom: 2. fol:* 200.
Skulimowſcy w Ziemi Warſzawſkiey.
Smoſzewſcy w Płockim.
Stogniewowie á właśnie Zołczyńſcy w Płockim Woiewodztwie.
Strzeſzewſcy w Woiew: Płoc:
Swiderſcy w Łukowſkim.
Szyrokomſcy czy Szyrokowſcy w Woiewodztwie Podlaſkim.
Szulimirſcy w Mazowſzu.
Szuſcy w Woiew: Płockim.
Tyliccy w Kuiawach.
Wierzbiccy z Łomżyńſkiego.
Wierzbowſcy w Podlaśiu.
Wolińſcy álbo Woleńſcy w Mazowſzu w Powiećie Ciechan:
Zaleſcy w Podlaśiu.
Zaorſcy w Ziemi Nurſkiey.
Zołczyńſcy od Zołczyna z Woiew: Płock: w Ruśi.
Zołkiewſcy od Zołkwi w Bełſkim y Ruſkim Woiew:

Oprocz wyrażonych, notuie Nieśiecki *tom:* 3. *Fol: 188. & 189.* pod Lubiczem, te Familiie.

Bákanowſki.	Jáworowſki.	Murzynowſki.	Strzemeski.
Baykowſki.	Jurewicz.	Myślecki.	Sulimirski.
Bolanowſki.	Karwośiecki.	Niełáwicki.	Sulispowski.
Borzymowſki.	Kiewnarſki.	Oſzkowſki.	Suski.
Brzumieńſki.	Kijowſki.	Pączkowski.	Szantyr,
Chełchowſki.	Kłośieńſki.	Piádżewski.	Szeliski.
Chotolſki.	Kocháńſki.	Piwnicki.	Szomowski.
Choynowſki.	Kopeć.	Płotowski.	Szumborski.
Czaplicki.	Koſmińſki.	Potocki.	Syrmá.
Czartoryiſki.	Koźińſki.	Punikiewski.	Targowski.
Czerwińſki.	Kucharſki.	Radźimiński.	Tupik.
Dernałowicz.	Kułnow.	Rapacki.	Uſzyński.
Dunewſki.	Łaźińſki.	Reyczyński.	Wátlewski.
Dzieżyc.	Łopaćińſki.	Rokicki.	Wielicki.
Gerkowſki.	Łopacki.	Romanowicz.	Wiński.
Goślicki.	Łożińſki.	Rudnicki.	Wiſigierd.
Grochowſki.	Łuba.	Sadowski.	Wołkowicki.
Grużewſki.	Lutoborſki.	Serek.	Wortkowſki.
Hercyk.	Łużecki.	Siemiński.	Wygrażewski.
Hołowka.	Mierzeiowſki.	Sierakowski.	Zabka.
Hrehorowicz	Miſztolf.	Sierkuczewski.	Zakrzewski.
Jagniątkowſki.	Mogilnicki.	Stábrowski.	Zdzáński.
Januſzkiewicz.	Monkiewicz.	Strzałkowski.	Zydowicz.
Jáſzowſki.			

Dla tego kłádą śię tu imiona Familii do ſwoich herbow náleżących, żeby kto chce wiedźiał, ieżeli dobrze ieſt położony przy ſwoim záſczyćie, y od ktorego Autora z naypoźnieyſzych Herbarzow. Procedencye zaś nie wywodzą śię iedno tych, ktorzy nie ſą położeni, álbo źle okryśloni w pomienionych Xięgach, á teraz dopiero odezwali śię: nie maſz álbowiem racyi powtornie tych opiſowáć y z ſwoiemi Antenatámi wyprowadzać od wiekow, ktorzy iuż dla wieczney pámiątki dobrze ſą ſkonnotowani y wydrukowani. *Reflexya moia.*

PROCEDENCYA
LUBICZOW z TRZEMESZNA
STRZEMESKICH.

O tey Fámilii piſał *Nieśiecki tom: 4. fol: 225. 226. 227.* iednak nie zupełnie. Záczym kładę tu ſtarożytny wywod, z Xiąg Grodzkich Hálickich, y Trębowolſkich wyięty, y opiſany przez *Mikołaia Kunaſzewskiego Komorniká Halickiego*, Roku 1636. á zaś z poźnieyſzemi ſukceſſorami, przez *Michała Oſtowieckiego* Herbu y Domu Jaśieńczyk, pod tytułem: *Linia ſtarożytnego Domu &c.* wydrukowány Roku 1693. ktory w Rożdźiale 1. ták záczyna.

Deskrypcya herbu Poboga.

Pobog ieſt herb Pobożanow, á ma śię tak: ſtoi ná doł rogami Podkowa, á ná niey krzyż kwalerski. Ten herb naſtał zá Mieczyſławá y Boleſławá Chrábrego: bowięm ieden z Szlachty człowiek znamięnity, idąc zá przykładęm Krola, przyiął był Wiarę Chrześćiáńską, y onę żarliwie rozmnarżał około Roku 960. Krol do dawnego iego herbu Podkowy złotey, przydał ná wierzchu krzyż, y tym śię pieczętowáć dopuśćił. Z Pobożan, Stefan był Arcybiskupem Gnieźnieńskim, od Rzeczypoſpolitey odprawił poſelſtwo do Rzywu y Kluniaku, z kąd przyprowadźił Kaźimierza Krola nazwanego Mnichęm. Stefan drugi był Biskupęm Płockim, Piotr także. Stefan trzeći był Woiewodą Krakowskim, á Floryan Sędomirskim. Piotr, według *Kromera* był Kanclerzęm Koronnym. Boleſta był Káſztelanęm Wiſzeńskim. Rozrodźili śię w Woiewodztwie Ráwskim, y w Dobrzyńskim. *Okolski Orbis Pol: tit: Pobok.*

Bielſki fol: 70.

Cathalogus Epiſcoporũ Płocen: Anno 1088.

Paproc: opere 2.

Cromerus. lib: 6. Anno 1167.

Stefan.

Potrzeba wiedźieć, iż oprocz tych, ktorych krotko námięnia Kunaſzewski; Stefan był Woiewodą Krakowskim, około Roku 1145. *Literæ Monaſterii Cyricenſis.* Floryan Woiewoda Sędomirski, *Privilegium ejusd: Monaſter:* Bernard Biskup Płocki w Rzymie Konſekrowany, *ex Ord: Prædicato:* o ktorym *Cathalo: Epiſco: Płocen: ſecundus & recentior fol: 107.* to zaś *obiter* námięniwſzy, wracąm śię do dálſzey procedencyi Familii Strzemeskich, według tegoż dowodu Kunaſzewskiego; ktory tak mowi w *Raźdźiale* 2.

Florian. Bernard.

Ja-

Mikołay Lubicz.

Jako *Mikołay* Lubicz, z Polski przenioſł śię do Woiewodztwa Bełskiego, á tam ośiadłſzy we wśi Zołkwią nazwaney, począł śię názywać Lubiczem z Zołkwi, álbo Zołkiewskim. Ták ieden z Lubiczow opanowawſzy Trzemeſzno w Woiewodztwie Rawskim, nazwał śię Lubiczem z Trzemeſzna Trzemeskim, álbo Strzemeskim, iako na Ruśi názywaią iego ſukceſſorow, od dwuchſet lat; á to żeby śię oddźielili Lubiczowie z Trzemeſzna, od Gozdáwow Trzemeskich, ktorzy pieczętuią śię *tego Imienia herbem.*

Strzemeski pierwſzy.

Gozdawo: Trzemeſcy.

Lubiczow z Trzemeſzna w Rawskim Woiewodztwie coby zá procedencya była, ńie ćiężko dowiedzieć śię z Grodu Rawskiego y Piotrkowskiego o wſzyſtkich, niektore tylko wſpomina tenże *Kunaſzewski* mowiąc: Kaſper z Trzemeſzná był dźiedźicęm pomięnioney wśi z braćią ſwoią. Był tęnże Kanonikiem Gnieźnieńskim y Suffraganem teyże Dyecezyi. U Jana Lipskiego Arcybiskupa był w łaſce y cenie wielkiey, z kąd go tenże Lipski umieraiąc, uczynił exekutorem teſtamentu: maſz o tym u Okolskiego, gdy przywodźi Arcybiskupa herb. Powiada tenże *Kunaſzewski*: Staniſław z Trzemeſzna ſynowiec pomienionego Xiędza Suffrágana, był Rycerz zacny, z Stefanem Czarneckim, ktory był Woiewodą Ruskim, ná woynie w Dańii, y Holſacyi. Ildefons z Trzemeſzná tegoż Suffragana Gnieźnieńskiego ſynowiec, był Opatem Orłowskim na Szlązku, Reguły S. Benedykta, o koło Roku 1664.

Kaſpar Strzemeski

Lipski Arcybiskup.

Stanisław.

Ildefons.

Tomaſz z Trzemeſzna, nazwany ieſt ná Ruśi Strzemeskim, ktory z Woiewodztwa Rawskiego woynie ſłużąc, przenioſł śię w te kraie o koło Roku 1460. kupił dźiedźictwem wieś Snowidow, y drugą Woźiłow, iako śię pokazuie z Xiąg Grodow pomienionych Trębowolskiego y Halickiego; czego y extrakty były w Archiwie Krzyſztofa Strzemeskiego: te zaś wśi obiedwie przedał Krzyſztof Strzemeski w Dom Potockich, iako przyległe Potokowi. Ze Tomaſz był prawdźiwie dźiedźicem Trzemeſzná pod Rawą, z tąd śię pokázuie, iż Tomaſz ſyn Márćina, o ktorym niżey wyraźi śię, braćiom ſwoim częśći ſwoiey w Woiewodztwie Rawskim, transfuzyą uczynił w Grodách przerzeczonych. *Zona* tego Tomaſza byłá Anna Choćimirska herbu Grábie; ktory śię má tak. Troie grabi zchodzą śię utknione w iednym iábłku, dwoie z gory, á iedne z dołu, każde

Strzemescy ná Ruśi.

Potocki.

Chocimirſkich Grábie.

269

Woyćiech. Mikołayi. Adryan.
Korecki.

ma ſiedm zębow. Z Choćimirskich Woyćiech był Stároſtą Lubaczowskim, Mikołay Piſarzem Ziemskim Halickim. Adryan był Rotmiſtrzem Uſarskiey Chorągwi, wiele dokazował przećiwko Turkom z Sámuelem Koreckim. Miaſto Choćimierz fundowali, y Kośćioł wymurowali. Syn iego był Jan. O tym zaś Tomaſzu Strzemeskim, wyraźnie mowią Akta Grodzkie Roku 1476. powiada tenże *Kunaſzewski Komornik Halicki.*

Jan Tomaſza,
Turecka herbu Sas.

Jan rodźił śię z Tomaſza y Anny iuż pomięnionych, ſłużył ná woynie po Uſarsku około Roku 1489. *Zona* iego Barbara Turecka. Dom Tureckich był zacny w Powiećie Kámienieckim, iáko śię dáie znáć z Aktow Grodzkich Roku 1588. mowi *Kunaſzewſki*, ktorego Roku Strzemeſcy z Tureckim rozpierali śię o Faſowce wieś. Syn Iana był Marćin.

Akta Grodzkie Halickie Roku 1516.
Liſt Krola Zygmunta I.
Wnuczka.
Manaſterski.

Marćin poſzedł z Jana y Barbary Tureckiey, wſpominaią go Aktá Grodzkie Roku 1516. y inſzych lat, oſobliwie w Háliczu. Przymnożył ſubſtancyi Oyczyſtey, y o ſwoie umiał skutecznie czynić. Ieſt ieſzcze autentyczny liſt ná pargaminie z Pieczęćią wielką wiſzącą; w ktorym Zygmunt I. Krol Polski Roku 1523. á pánowania ſwoiego 17. w Piotrkowie ná ſeymie mianuie wyraźnie Marćina Strzemeskiego, y przyſądza mu kilka ſet czerwonych złotych, iako náleżące do żony iego, zpadkiem po śmierći Iana wnuka Woyskiego Czerwonogrodzkiego. Ieſt także drugi liſt, od Ziemſtwa Hálickiego, piſany ná pargaminie, z pieczęćiami, gdźie dekretuią zá Marćinęm przećiw Manaſterſkiemu. Ten liſt zaczyna śię tak. *Petrus de Błudńiki Judex & Nicolaus de Koniczaki ſub Judex Terreſtris Halicienſes. Significamus tenore præſentium, quibus expedit generaliter univeſis, præſentium harum notitiam habituris, quomodo comparens perſonaliter, coram Iudicio & actis præſentibus Nobilis Nicolaus Manaſterski de Buczacz proteſtatus libere & per expreſſum, quomodo ſatisfaciendo obligationi ſuæ Nobili Martino Strzemeski, in actis Caſtrenſibus Halicienſibus &c.* Ferowany ten dekret był *Feria 4tâ poſt Feſtum Pentecoſtes Anno 1532.* z przydatkiem tym: *Præſentibus Magnifico, Generoſis ac Nobilibus Dominis Ioanne Tworowski Caſtellano Camenecenſi; Nicolao Koło Succamerario, Nicolao Chocimirski de Chocimirz Notario Terreſtri Halicienſi, Martino Chodorowski, Stanislao Branicki* &c.

Tworowski Koło Choćimirski. Chodorowski. Branicki,

Zona iego byłá Zofiia Złotnicka herbu Nowina, to ieſt Złotogoleńczyk, ten ma śię tak: Stoi końcami do gory ucho kotle białe w błękitnym polu, á we śrzodku miecz goły końcem ná doł: ná hełmie ućięta noga człowiecza klęczy na koronie. *Sarnicius fol:* 246. *Okolski tom:* 2. *fol:* 281. *ex Bielſcio de Złotogoleń: fol:* 82. *& de Nowina fol:* 111. Złotnickich wiele było zacnych ludźi, iáko to Piotr Konſtantyn Kuſtoſz Koronny Kanonik Krakowski: Mikołay cześnik Koronny, człowiek wielce Rycerski, ktory żadney kampanii nie opuśćił, pod Choćimięm, Wiednięm, Parkanami, Strygonięm, w Węgrach, Pułk Krolewski prowadząc, Rzeczypoſpolitey ſławnie ſłużył. Złotniccy z Padniewskiemi ſą iednego Domu, iak piſze *Okolski tom:* 2. *fol:* 289. *Hi à Padniewſciis & aliis deſcendunt, ſicut diviſiones bonorum commemorant.* &c. o ktorych tenże *fol*. 286. *Padniewſcii antiqua Familia & omni ſpecioſa laude celebris.* Filip Padniewski Wielkopolanin, był u Zygmunta Auguſta Krola Polskiego Podkanclerzym Litewskim, Proboſzczem Kátedralnym Gnieźnieńskim, Archidiakonęm Krakowskim y Sekretarzem Wielkim Koronnym. *Bielski fol:* 608. ná oſtatek Biskupem Krakowskim y Xiążęćiem Siewierskim, o ktorym *Kantſcius inter Archiepis: & Epis: Cracovien.*

Nowina albo Złotogoleń: Złotnickich.
Pádniewſcy y Złotniccy iedno.
Filip Biskup Krako.

Biſsenis annis totidem & Padnievius actis
Menſibus, è terris carpſit ad aſtra viam.
Quid tum, ſi probus & plenus virtutibus amplis,
Atq; ſui cuſtos ſedulus officii?
Non anni plures, non ſæcula longa beatos
Crede mi faciunt, ſed bene facta viros.

Woyćiech Kaſztelan Oświećimſki.
Staniſław Hrabia.

Woyćiech ſyn Mikołaia Staroſta Dybowiecki, był Kaſztelanęm Oświećimskim: miał żonę Dębińską Starośćiankę Chęćińską Kaſztelana Krakowskiego wnuczkę. Saniſław Hrabiá ná Pilcy Staroſta Dybowski z Oycęm ſwoim y Matką wielkiey świątobliwośći, má zacne elogia u *Paprockiego de Stemmat*: y *Okolskiego tom:* 2. *fol:* 287. Fundował Pilecką Kapitułę, Prepozyturę, Dźiekanią, Archidyakonią, Kanonie, y wiele inſzych.

Maćiey. Turecka. Ceremoſki,

Synowie Marćina z żony Złotnickiey byli: Maćiey, Tomaſz, Andrzey, Staniſław, Walenty, o ktorych Akta Roku 1545. mowi *Kunaſzew: w Rozdźiale* 6. Maćiey miał w Małżeńſtwie Iadwigę Turecką, Mikołaia Tureckiego corkę, z niey zoſtawił Marka y Zofią, ktora była wydana zá Ceremoskiego, według Aktow Halickich Roku 1599. Walenty ſyn Marćina po ſobie zoſta-

210

Zyromski zoſtawił Dorotę, ktora poſzła zá Zyromskiego; y Eufrozynę
Szczerbińſki ktora Szczerbinskiego Szlachćica máiętnego ná Dobrzyniu żo-
ną była. Tomaſz bratu ſwemu część dźiedźiczną oſoblwie w
Trzemeśnie pod Rawą zapiſał Roku 1565. w Aktach Halickich.
Z tąd znać że Strzemeskich ná Ruśi, prawdźiwe gniazdo źię-
mia Rawska.

Andrzey Strzemeski rodźił śię z Marćina, y Zofii Złotnic-
Nepelská. kiey. Zoná iego byłá Katarzyna Nepelſka, z ktorey zoſtawił
ſynow: Marka, Walentego, Melchiora, y Agneſzkę corkę. Po
Wyſtępowna. śmierći Nepelſkiey miał w Małżeńſtwie Annę Wyſtępownę
z Zarwanice, herbu Topacz álbo kurza noga, rodzaiu zacne-
go: bowiem z Wyſtępow, iáko *Paprocki* twierdźi, był Wo-
dzem woysk generalnym w Polſzcze: drugi Woiewodą Ruſkim.
Błudnicki. Do tego Domu należą Błudniccy, kiedyś wźięći ná Ruśi, y Ko-
Kopyćiński. pyczyńſcy: do tego herbu przypuſzczony Gedroicz, zna-
czny Pan w Litwie, ná ſeymie *Unionis* W.X. Litewskiego z Pol-
ſką, Roku 1413.

Mikołáy, Ian, Staniſław. *Synowie Andrzeia* z Wyſtępowny byli ći: Mikołay, Jan, Sta-
niſław, y Paweł: bo tych z pierwſzey żony wſpomina Agne-
ſzka, czyniąc abrenuncyácyą dobr, w Roku 1565. w Haliczu,
tákże Akta Trębowolskie Roku 1584. mowią o nich iáko o ſuk-
ceſſorach ſyna Andrzeia. Z tych Márek corkę ſwoię Barbárę
Tworowſki. wydał zá Andrzeia Tworowſkiego: Ján Tworowski ná tęnczas
był Kaſztelanęm Kamienieckim, á potym Hetmanęm, y Woie-
Buczacki. wodą Podolskim; Mikołay był Podkomorzym Podolskim: Jákub
Tworowski od Buczacza Buczacki, był Biſkupem, Płockim.

Katarzyna corka Andrzeia, byłá zá Polanowskim. Polano-
Polanowski. wſcy wyśli z Kuiaw, z tych był Jan Podczaſzym Halickim, á
potomek iego Chorążym Koronnym, zá pamięći *Kunáſzew-
skiego Komornika Hálickiego*, około Roku 1636. iák piſze *w
Rozdźiale 7.* Paweł ſyn Andrzeia, miáł za ſobą Jadwigę Sapo-
Saporowski Koło. rowską álbo Kołownę; co iawno ieſt *ex Actis Halicienſibus An-
no 1592.* Mikołay Koło Saporowſki, był Woiewodą Jnowro-
cłáwskim: Piotr Káſztelanęm, Mikołay drugi Podkomorzym te-
goż mieyśca. Ián był Sędźią Halickim, Paweł Woiewodą Po-
dolskim, o czym *Okolski pod ich herbámi.*

Staniſław ſyn Andrzeia miał żonę Katarzynę Naraiowską,
Naraiowski. ſławney familii ſwoiego czaſu ná Ruśi. Z Náraiowskich Iozef
y Mi-

y Mikołay, byli Sędźiami źiemi Lwowskiey; á zaś Samuel y Ste-
fan Stolnikami tegoż mieyſca. Agneſzka tákże corká Andrze- *Węgliński.*
iowa, byłá zá Węglińſkim ſtarożytney familii ſzlachćicem: ál-
bowiem Tomáſz Węgliński był Roku 1472. Káſztelanęm Sę-
domirskim y oraz Generałęm Wielkopolſkim. Z tychże Wę-
glińskich, Stániſłáw był Stolnikiem Koronnym, zá Henryka
Krola; tu zaś ná Ruśi ośiadłſzy, zoſtawił ſynow ludźi Rycer-
ſkich, z ktorych iedęn Klaſztorowi S. Mágdáleny, pod włádzą
OO. Dominikánow, wiele nádał do fundacyi. *Okolski tom:* 1.
fol: 214.

Mikołay Strzemeski zrodźił śię z Andrzeia y Wyſtępowny, *Wyſtępowna.*
był Rycerz odwáżny, y Rotmiſtrz Chorągwi Pancerney. Pod-
czas inkurſyi Tatarskiey, lubo z nie wielą ochotńika, śmiele ná nie
przyiaćioł naćierał, wielu z nich trupem położył, ále zagnawſzy
śię zá niemi, za Iázłowcęm zábity ieſt, ieſzcze w kwitnącym
wieku: pochowano go w Iazłowcu u OO. Dominikanow y pro-
porzec záwieſzono, według ſtarego w Polſzcze zwyczaiu.

Zona iego była Katarzyna Boryſławska, Familii y Herbu *Borysławski.*
Srzeniawa, ktory śię ma tak: ieſt Rzeka biała w polu czerwo-
nym ná ukoś płynąca, ze dwiema po końcach zakrętami: ná heł- *Srzeniáwa herb Borysławskich.*
mie Lew bez korony, między dwiema trąbami myśliwskiemi,
u każdey z nich cztery dzwonki wiſzą, o czym *Długoſz, Páproc-
ki in nido virtut: fol: 76. y o herbach fol:* 139. *Okolski tom: 1. fol. 180.
& tom: 3. &c.* Ieſt zaś tego dyſtynkcya taka, gdźie ieſt krzyż ná
rzece, zowie śię Srzeniawą; bez krzyża rzeka Dąbrową, iák pi-
ſze *Bielski fol: 83.* Inni według *Paprockiego* Lwa na hełmie nie
zażywaią, ale tylko ſame trąby. Drudzy rzekę z krzyżem y bez
krzyża Drużyna zowią &c. Z Boryſławſkich byli ludźie ná ro- *Przodkowie y Familianći.*
żnych Urzędach. Staniſław był Podkomorzęm Podolskim,
Staniſław drugi Podczaſzym Dobrzyńskim. Idą od Miroſława
Hrabie z Nakłá, z Srzeniawitow zaś, według *Kromera lib:* *Mirosławy Wierzbosław Hrabiowie.*
9. Długoſza tom: 1. *Hiſtor: Paprockiego, Bielskiego, Bieżano-
wskiego Parnas: ſacer: &c.* Genearchowie y przednieyśi
Antenatowie byli, pomięniony Miroſław Hrabia, y Wierz-
boſław, ktorego żona Małgorzata, iednym porodzenięm mia- *Dźiatek 63. Wierzbołowskiey.*
ła 36 dźiatek żywych, dnia 20. Stycznia roku 1269. Marek był
Biskupem Płockim, ktory w Czerwińsku Klaſztor fundował,
iak piſze *Paprocki Anno* 1088. Radwąn Biskup Poznański, *Biskupiy Arcybiskupi.*
Długoſz in vitis Epiſc: Poſnan: Piotr Arcybiskup Gnieźnięń-
D2 ſki,

ſki, *Paprocki, Janicki, Damalewicz in vitis Archiep: Gneſnen:* Mikołay herbu Srzeniawa był także Arcybiskupem Gnieźnieńskim, ktory za Iagełła podczas Krzyżackiey y Pruskiey woyny *Kurowski.* był Viceregnantem, trzymaiąc Polskie rządy: á tęn Kurowskim nazwany. Iakob z Znina Srzeniawita Arcybiskup także Gnieźnieński, *Paprocki & Damalewicz in vitis Archiep: Gneſnen: fol: 149.* Umarł około Roku 1148. według *Janickiego.* Piotr Jákobá ſukceſsor był Arcybiskupem ná teyże Stolicy przyięty do *Srzeniawitowie.* Herbu od Srzeniawitow, o czym *Bielski fol:* 105 *y Okolski* herb iego nákſztałt litery S. náznaczaiąc mu. Z nich także iedęn był Marſzałkiem Koronnym, było zaś kilku Kaſztelanow y Woiewodow, powiada *Kunaſzewski w Rożdźiale 8. teyże Genealogii.*

Synow Mikołáia Strzemeskiego z Katarzyny Boryſławskiey było dwoch, Krzyſztow y Woyćiech, corka zaś iedna Kata*Chomętowski*rzyna, ktora poſzła za Alexandra Chomętowskiego, á z tym miała ſyna Remigiana. Z Chomętowskich ludźi Rycerskich wielu było, z nich iedęn Kaſztelanem żył za pamieći *Kunaſzewskiego* iak piſze w ſpomnionym Rozdźiale.

Krzyſztof zrodzony z Mikołaia Strzemeskiego y Boryſzowskiey, ktory od pierwſzey zaráz młodośći woinę tráktował służąc Oyczyźnie, naywprzod pod Pancerną Chorągwią Staniſławа Zołkiewskiego, ktory Hetmanęm Wielkim Koronnym umarł: potym zaś pod Uſarską tegoż Zołkiewskiego nośił chorągiew. *Wſzyſtkie batalie expedyował.* Był ná wſzyſtkich woynach, w Moskwie, w Pruſach, ná Cekorze nie odſtąpił Hetmana ſwego Zołkiewskiego, aż go *W niewolą wźięty.* w łono Turcy poſtrzeliwſzy, ná poły żywego w niewolą zábrali do Konſtantynopola. Tám znalazł wielką łaskę u Pana ſwego ták, że mu w rząd poruczył dom y máiętnośći ſwoie: po dwulećiech prawie niewoli, we śnię od Nayświętſzey Panny *Cudo N. P. MARYI.* MARYI, do ktorey gorące nábożeńſtwo miewał, upomniony; áby śię do Oyczyzny wroćił, uczynił łatwo nad nadźieie ſwoie, y roztropnośćią ſwoią kilka ludźi z niewoli ſzcześliwie wyprowadźił.

Z niewoli wyſzedłſzy, gdy w Nieczyſzczowie bawił śię u Stryiá ſwoiego Marka, Orda ná Ruś wpadła była; zaczym z ſtryiem *Sieniawski.* uſzedł do Brzeżan: támże Sieniawski Podczaſz y Koronny znaiąc go dobrze przed tym z dźielnośći y ſztuk Rycerskich

cerſkich dał mu kommendę nád kilką Chorągwiami ſwoich nadwornych y nad Ochotnikiem. Z tym ludem wybiegał częſto Krzyſztof, y mężnie ich gromił, ſzczęśliwie tákże y mądrze *Zwyćięzſtwa z Tatarow.* Tatarow na wielu mieyſcach. Záczym ták do ukontentowania Sieniawſkiemu przypadł; że mu ofiarował Porucznikoſtwo Uſarskiey ſwoiey Chorągwi, od Stefana Potockiego Woiewody Bracławskiego do Uſarſkiey Chorągwi ná Officierſtwo, tákże Porucznikoſtwo záćiągniony, nádłużyi robił ná ſławe. W dywizyi ſzczeſćiu tyśięcy ludźi od Zygmuntá III. poleconey Potockie*Potocki.*mu, przećiw inkurſyom nieprzyiáćioł, tenże Krzyſztof na mieyſcu Potockiego był Regimentarzem. Tatarow gromił, plon odbierał: pod tenże czás w ſześćiu ſet koni dáł odśiecz w Błudyłowie Pánu Kuropatnickiemu, Oycu żyiących ná ow *Kuropatnicki.* czas Kaſztelanow, Kijowskiego y Bieckiego. Sam właſną ręką dwuch Murdzow bárdzo zacnych złápał, y onychże Potockiemu iáko Pryncypałowi ſwoiemu oddał, zá ktorą ákcyą udarowány ieſt práwem dźiedźicznym, ná Horodenkę od Potockiego, lubo zaś ſynom iego zápłaćił toż miaſto Krzyſztof, chcąc ugruntować dźiedźictwo ſwoie. Pod czas Węgierſkiey, gdy Rakoczy *Rakoczego inkurſya.* wpadł był W Polſkę, był Rotmiſtrzem źiemi Halickiey w poſpolitym ruſzeniu. W bunty Kozackie na Pokućiu, nie tylko po ſwoich maiętnośćiach, ále y po cudzych, chłopow poſkromił, z nienacka ná buntownikow nápadaiąc y ſurowie karząc. W Horodence obleżony nie dał śię uſtraſzyć całemu Koſzowi Ta*Horodenskie oblenżenie.*tarow, y owſzem ná nich wypadał, y chorągiew im źieloną odebrał zabiwſzy Chorążego, ktorą nie raz widźiał (*powiada Kunaſzewski w Rozdźiale 9.*) u Pana Krzyſztofa w ſkarbcu. Ze Moſkwa w Buczaczu, zámku nie doſtawała, przyznáwano to *Buczackie zawarćie.* Krzyſztofowi, ktory tám záwárł śię był, y za ſwoie pieniądze, prochy, kule, ſtrzelby rożne po doſtatku prowidował. On ſąm lękliwych utwierdzał, on rządźił wſzyſtkiemi, ták Szláchtą, iako y poſpolſtwem, iáko od nichże uśilnie proſzony, áby w tákowym raźie powagą y doświadczeniem ſwoim chćiał ich zaſzczyćić.

Obrany potym ieſt od wſzyſtkich zgodnie ná Podſędkowſtwo źiemi Halickiey. Ná tym urzędźie był lat prawie 40. bez wſzel*Honorow Senatorskich nie chćiał.*kiey ambicyi, bowiem niechćiał dalſzych promocyi, lubo go ſąm Krol Kaźimierz obſełał Kaſztelanią po trzy razy przez

Swiderſkiego związek. Seniawſki. *Poſelſtwo do Wołoch y Multanii.*

zacnych ludźi, oſobliwie Kaſztelanią Biecką podczas Kommiſyi wielkiey, ná znieśienie związku Swiderſkiego, częſtowano go przez ſławney pamięći Mikołaia Sieniawſkiego, ktory Woiewodą Wołyńſkim,á Hetmanem Polnym umarł; ále w ſwoim przedśięwźięciu Krzyſztof ſtátecznie trwaiąc,podźiękował zá reſpekt Páńſki ná oſobę ſwoię. W Poſelſtwie do Wołoch y Multan zá Władyſława y Kazimierza ieźdźił, doſyć ozdobnie y z ukontentowaniem Krolow, iáko znać z liſtow.

Zámek Horodeński. *Ochrona Szláchty.* *Dobra dźiedźiczne.*

W roſtropnośći goſpodarſkiey biegły był, z tąd dla pewnych przyczyn dźiedźiczne wśi ſwoie od oyca mu zoſtawione, to ieſt Snowidow y Woźiłow, ſprzedawſzy, inſzych nabył, y tak ie ſprawowáł, że co raz w gorę ſzedł, y zoſtawił po ſobie doſyć obſzerne maiętnośći. Horodenkę ſpuſtoſzałą tak, że chłopá iednego w niey nie było, on oſádźił y uſtanowił: zamek zgruntu wymurował tamże; dlá obrony ludźi ſwoich od nieprzyiaćiela. W Buczaczu plac dźiedźictwem kupiwſzy, także w Brzeżanach, dwory ſzlacheckie doſtatnie fundował tym oſobliwie reſpektem; żeby przy fortecach tamecznych bliſko gdźie miały śię przytulić, podczas trwog y nie beśpiecznych czaſow. Po ſobie zoſtawił w dźiedźictwie miaſteczko Podwyſokie,Kurzany, Rudniki, Cwitowe z przyległośćiami; á zaś w ſummach Ołeczyce z Dachnowem: Mikulińce miaſteczko ze wśiami przyległemi, tákże Haráśimow, Widynow, Strylicze, Niezwiſzcze wśi &c.

Pobożność Krzyſztofa na każdym mieyſcu.

Zachował śię dobrze BOGU, co znać było z iego pobożnych uczynkow, Mſzy S. nabożnie ſłuchał, á zwyczaynie ná kolanách klęcząc. Miał w zwyczaiu, że przyiachawſzy do miaſteczka álbo wśi iakiey, gdy można rzecz była, zaraz ſzedł do Kośćioła tam będącego, y tam czaſem przededrzwiami uniżał śię P. BOGU y modlił śię. Gdy z drogi przyiachał do domu, nie pierwey śię pytał o powodzeniu domowym, áż padłſzy na kolana, w pokoiu przez kwadrans naymniey pomodlił śię: toż czynił w drogę iadąc. Wybudował Kośćioł y ozdobił go w Podwyſokim, dla czći Boſkiey.

Dźiwna miłość ku Matce Krzyſztofa.

Záchował śię dobrze y bliźnim ſwoim. Jeſzcze przed woyną Cekorſką, Tatarowie wpadłſzy w niewolą zábrali byli áż do Krymu Matkę Krzyſztofa; on żeby ią co prędzey windykował, ſam poiachał z okupem do Krymu, gdźie zaſtał Matkę

Ciało iey wykupuie z niewoli, z wielkim Tatarow podźiwieniem. *Miłość bliźniego Krzyſztofa.*

iuż umieraiącą, iakoż ledwie tylko pobłogoſławiła mu, záraz umarłá. Zá ćiało Matki dał Krzyſztof tęnże okup, á to ochotnie, z wielkim podźiwieniem ſamychże Tatarow y pochwałą oſobliwą: bowięm gdy wywoźił martwe ćiało ku Polſzcze, rodźice zbiegali śię z dźiecmi ſwoiemi, y onym Krzyſztofa miłość ku Matce rozpowiadali, y co raz do Krzyſztofa przybiegaiąc głowę mu śćiſkali płacząc nad nim, á błogoſławiąc mu. Budował ſzpitale, iako to w Podwyſokim y Buczaczu przy Farze. Zakonnikow y poſpolitych ubogich, nigdy z domu nie puśćił bez iáłmużny. Ná każdy Rok podſtarośćiom ſwoim nakazywał pewną kwotę, ktorą powinni byli wydać na ubogich. Krewnym ſwoim uboźſzym tęnże dawał pomoc: Pánienki ubogie brał ná wychowanie y poſag im obmyślał według ich kondycyi. Tym co na iego uſługach zoſtawali, ná czas umowiony ſolaria płaćił naymniey nie zatrzymuiąc, y powiedał więc tę przyczynę: *bo to grzech, á do tego boię śię, żeby iedęn groſz cudzy, nie wygryzł mi moich ſto, w mieſzku śię pomięſzáwſzy.*

Na poddanych ubogich łaskawy. *Cudowna remuneracyá Boská.*

W poddanych, iako Oćiec kochał śię, krzywdy im żadnye nie dopuſzczał czynić: mowił z niemi łáskawie, y bardzo śię z tego ćieſzył, kiedy poufale ſamemu iednemu potrzeby ſwoie przekładali. Podczas głodu wielkiego ná Ruśi, gumna ſwoie otworzył, y żywił nie tylko poddanych ſwoich, ále y do kilku ſet innych ludźi przez niemały czas, y powiedźiał, że nie był ſzkodźien tego ,bo potym ákćie przez kilka lat we dwoy naſob więcey zbierał z pol, folwarkow ſwoich; á w pewnych wśiach, z roli iedney raz zaśianey, do czterech razy brał obfite żniwo. Gdy zaś żniwo odprawiło śię, także gdy po paśiekach ule powybiano, y gdy mu z aręd rożnych roczną intratę oddawano; z tego wſzyſtkiego cząſtkę iaką odkładał na ubogie ſzafuiąc.

Cnoty oſobliwſze Krzyſztofa.

Rożne w nim cnoty były,ále ta oſobliwie,że w ſtrzemieźliwośći mowienia kochał śię; z tąd bardzo nie rad ſłuchał, gdy kto przy ſtole u niego taxował ſprawy Krola, álbo Hetmanow,álbo ſąśiadow. Cierpliwość y męſtwo w rzeczach przykrych, nie raz w nim zaiaśniało. Po Moſkiewſkim wtargnieniu ná Podole y na Ruś, w Rudnikach zabrali mu ſtado końſkie, w ktorym było ſztuk więcey niż ośm ſet. Skoro nowina przyſzłá o takowey ſzkodźie, naymniey śię nie turbował; ále tylko z Jobem S. zawołał:

Ośm ſet koni zabranych

Choynośći dla gośći.

łał: *Pan BOG dał, Pan BOG wźiął, niech będźie Imię Pańskie błogosławione: da Bog więcey, gdy będę godźien tego.* O choynośći iego ku gośćiom, nie trzebá powiadać, mowi Kunaſzewski *w Rozdźiale 9.* bo zgoła nie ieſt taiemna wielom ieſzcze na ten czas żyiącym; wſzakże miary nie przebierał, ale zawdy patrzył, żeby każdego utraktował według godnośći iego, á ſwoiey też kondycyi.

Smierć y pogrzeb Krzyſztofa

Umarł Krzyſztow Roku 1671. pod czas Września w dźień S. Michała, żył lat bliſko 90. pochowany ieſt w oſobliwym grobie, ná to umyślnie zgotowanym przy wielkim Ołtarzu u Fary w Brzeżánach. Ná pogrzebie iego wiele ludźi zacnych z Rycerſtwa mowiło; ále przed wſzyſtkiemi dank wźiął Gabryel Siłnicki, ná ten czas iuż Kaſztelan Kamieniecki: bowięm z młodſzych ieſzcze lat chowaiąc przyiaźń z Krzyſztofem, y onego obſerwuiąc, powiedźiał oracyą dłużſzą niż połgodźiny, w ktorey odwági y przyſługi od Krzyſztofa czynione względem dobra poſpolitego, tak dźielnie y pięknie wyraźił, że wſzyſcy przytomni wielce ukontentowani zoſtali. Z Duchownych, pierwſzego dnia kazanie miał W.X. Dunin *Soc: JESU*, á drugiego dnia W.X. Kaznodźieiá z Konwentu OO. Bernardynow Lwowskich, Françiſzek Przybyłowicz, człowiek wielce wźięty u ſwoich Zakonnikow, bowiem był u nich Prowincyałem y Komiſarzem.

Silnicki Kaſztelan Kamieniecki.

Dunin.

Zona Krzyſztofa pierwſza była Katarzyna Kurdwanowſka; z tey miał corek dwie, Jadwigę, y Annę. Jadwiga była wydana zá Waśilkowſkiego ſzlachcica możnego ná podolu: á po nim ſzła za Złoczewſkiego chorążego Halickiego. Zoſtawiła z Waśilkowſkim ſynow trzech ludźi Rycerſkich; z tych Jozef Waśilkowſki był Cześnikiem Podolſkim, á miał w małżeńſtwie Humieniecką, ktorą zrodźiła Kącka, śioſtra Kąckiego Márćina Woiewody Kijowskiego. Anná záś poſzła zá Marćina Leniewſkiego, Łowczego Bełſkiego: z Leniewſkim zoſtawiła trzech ſynow: z tych Michał był Łowczym Bełſkim, y Podwoiewodzym Krakowſkim, Kawaler zacny. Porucznikował pod chorągwią Woiewody Krakowskiego Felicyana Potockiego. Miał zá ſobą Branicką, ktorey Matka była Sieniawſka, á Babka z Komorowa Struſowa Staniſław Leniewſki był Miecznikiem Kijowſkim, żoná iego byłá Stępkow-

Kurdwanowska.
Waśilkowski.
Złoczewski
Humieniecka.
Kącki.
Leniewski.
Potocki.
Branicki.
Struś.

Stępkowska

Rożniatowski herbu Sás.

Kurdwánowska herb Ośla głowa

Opiſánie herbu Sás názwánego

pkowſka, Káſztelanká Bracłáwſka. Po ześćiu Kátárzyny, wziął Krzyſztof drugą żonę Elżbietę z domu Rożńiátowſkich, herbu y domu názwánego Sás: mátka Elżbiety byłá Kurdwánowſka herbu Ośla głowa. Elżbietá nie máło ozdoby z ſobą w Dom Strzemeſkich wnioſłá, bowięm Rożniátowſkich dom na Ruśi dáwny y wielce ſławny. Herb tychże Sás názwány: Jeſt Xiężyc biały, rogámi do gory obrocony, ná ktorych końcámi trzyma dwie gwiazdy złote: w ſrzodku Xiężycá ſtoi proſto do gory oſtrzwięm Strzałá z żeleźcem ogromnym, ku niebu wyrychtowáná: pole ma krwá woczerwone. Z korony wychodźi Pawi ogon, przez ktory ná lewą ſtronę żeleźcęm, prześiąga ſtrzałá druga w pośrzodku; ták go wyraża y opiſuie *Okolski tom: 3. fol: 195.* Tęnże Sás herbowny, wziął początki ſwoie z Saxonii, po tym przeniesiony do Węgier, pieczętował śię nim wielki Podſkárbi Króleſtwá támecznego, iáko znáć było z Czerwonych złotych Węgierſkich, pod tym herbem bitych. Z Węgier przenioſł śię ná Ruś czerwoną, gdy ią odbierali wodzowie od Kolomaná Hálickiego Krola; z ktorych *Huyd* Hrábia z teyże Fámilii Wodz Hetman Woyſkowy, do Daniela Xiążęćia Ruſkiego, z licznym Woyſkiem przbył, y porządaną wiktorią, przećiwko Krolom y Xiążętom Polſkim, otrzymał w Sędomierżu: á za tę przyſługę Dániel Krol Ruſki, Oćiec Lwá, co Lwow wymurował, ożenił z bliſką krewną ſwoią tegoż *Huydá*, Sáſá Chetmáná czy Wodza Woyſkowego: z tą záś máiąc ſyná, Krol mu ná Chrzćie imię Dánielá nádał, z kąd pochodzą Dánielowiczowie; o czym *Albertus Strepa ſub Anno 1236.*

Początki herbu Sás.

Huyd Hetmán Węgierski I. Genearchá.

Dániełowiczowie.

Záczęm lubo *Paprocki Anno 1577. fol: 339. in 2do Opere* krotko dom Rożniátowſkich opiſuie, nie ktorych tylko Rotmiſtrzow y Rycerzow tego Jmięnia wyrażáiąc; tákże *Okolski tom: 3. fol: 202.* ſłuſznie iednák przodkow ich exagieruie *Kunáſzewski y Oſtowiecki w Rozdziale 9.* mowiąc: Jż tá Fámilia idźie od Dánielá, ktory był Krolem Ruſkim, ták właśnie iáko y dom Dánielowiczow. Byli Rożniátowſcy Ludźie rycerſcy, dla czego w Woyſku mieli ſwoie *praeeminencye*, zażywáno ich w poſelſtwie do Konſtántynopola. Jędrzey Rożniáto-

Dedukcyá tey Fámilii do Rożniátowskich y Strzemeskich należącey.

Daniel Krol Ruski. R. 1236.

Choćimská Wiktoria. niatowſki, gdy náśi pod Choćimiem zá Krolá Michálá zwyćiężyli Turkow, do tego zwyćięztwá przyłożył śię mężnie walcząc: gdźie też zwyćięztwo to śmiercią zápieczętował, gdy iáko Rotmiſtrz Chorągiew ſwoię na nieprzyiaćielá przywodźił. Względem Rożniátowſkiey Bábki ſwoiey, należy do ozdoby pomięnioney Elżbiety Jozef Szumlánſki, Biſkup Lwowſki *Ritus Græci.*

Kurdwánowski.

Kurdwánowſkich zacność y rodowitość, ták w Polſzcze, iáko y ná Ruśi, iáwna ieſt. Z nich Jakub Kurdwánowski był Biskupem Płockim, iáko piſze *Łubinski in Vitis Epiſcop:* Xiądz Jan Kurdwánowski był Kánonikiem Krákowskim y Piſárzem koronnym, urodzony z Káſztelána Zawichoſtskiego. Jan Kurdwánowski był Sędzią Hálickim, Alexánder Podſędkiem tegoż mieyſcá. Z tegoż Domu był Podſędek Sędomirski, około Roku 1636. Drudzy ná inſzych Urzędach źiemskich bywáli.

Jan Piſarz Koronny.

Synowie Krzyſztofá

Synow Krzyſztof z Rożniátowskiey zoſtáwił dwoch, Andrzeiá Jezuitę Profeſſorá Theologyi; y Jąná, tákże Corkę iednę Zofią; o czym *Mikołay Oſtowiecki w Rozdźia:* 9. JAN STANISŁAW Strzemeski, rodźił śię z Krzyſztofa, y Elżbiety Rożniátowskiey, Roku 1651. w Grudniu. Látá młode trawił z pilnośicą ná náukách we Lwowie. Po odpráwioney Retoryce, záczął Diálektykę, chcąc śię tym bárdzey ſpoſobić do uſług Oyczyzny, przez náuki Filozoficzne. Ze ſzkoł wyſzedłſzy, po abdykácyi Kroleſtwá uczynioney od Káźimierzá na Seym *Electionis* wyſłány ieſt od Oycá ſwoiego. Więc gdy w Wárſzáwie Seym pomięniony doſzedł, y Krolem Polskim obrány był Michał korybut urodzony z Gryżeldy Konſtáncyi Zamoyskiey, Jeremiego Xiążęćiá Korybutá Wiśniowieckiego Woiewody Ruskiego Zony; záraz Jąn Strzemeski, do Dworu Krolewskiego udał śię, będąc Krolowi pilnie zálecony y oddány, przez Jąná Potockiego Woiewodę Bracłáwskiego, y Mikołáiá Sieniáwskiego, ktory umarł Woiewodą Wołyńskim y Hetmánęm Koronnym Polnym. Był tedy w reſpekćie u Krolá Michálá iák o tęn, ktory przy obyczáiách zacnych, ozdobnie y doskonále tráktował uſługi Krolewskie. Gotował go pomięniony Krol na zacne Urzędy, y dla tegoż záżywał go

Zamoyska Mátka Krolá Polskiego Michálá.

Potocki, Sieniawski

Krolewski áffekt ku Jąnowi.

wał go w rożnych okázyách, iáko to w Poſelſtwie na Seymik Łęczycki, tákże Mázowiecki. Záżywał go między drugiemi ná przyięćie Poſłow od Pánow poſtronnych, do ſądow też Dworskich áplikował go.

Jąn Rotmiſtrz Chorągwi Páncyrney, pod czás Choćimskiey.

Od tegoż Krolá Michálá wziął przywiley ná Chorągiew Páncerną, tey Rotmiſtrzował, poki po Zuráwińskich páktách Seym nie rozkázał woyská umnieyſzyć. Z tąż Chorągwią Jąn był ná Choćimskiey woynie, gdzie odważną zwyćiężał rezolucyą, poki nie zábráno Turkow w okopach tám że zámkniętych. Gdy záś po Elekcyi ſwoiey Jąn III. Krol Polski przed koronácyą ſzedł ná Ukráinę, tákże gdy pod Zuráwnęm náprzećiw Turkom ſtanął, widźieć było w tych okazyách Jąna Strzemeskiego; gdy z niemáłym koſztęm Chorągiew ſwoię okrytą (pod ktorą nád ſto młodźi Szláchetney liczono) ochotnie prezentował nie przez Porucznikow, ále ſąm dla obrony Oyczyzny y honoru J. K. M. Páná ſwego miłośćiwego.

Ná Ukráinie y pod Zuráwnem

Deputatná Trybunał Koronny.

W Háliczu ná Seymiku był kilká rázy Márſzałkiem tegoż Seymiku, á z Woiewodztwá Ruskiego był Sędźią Deputatem ná Trybunał Koronny. Iákoż tey funkcyi czyniąc doſyć, iezdźił do Piotrkowá, á w Lublinie áż do końcá zoſtáwał *ſplendidè* ná zaſzczyt Ziemi Hálickiey, ktorey honor piáſtował ná ſobie. Był też Kommiſſarzem do Trybunału Rádomskiego z teyże Ziemi: ná oſtátek był Poſłęm kilká rázy ná Seymy wálne, ale oſobliwie należy do pochwały, że Iąn był Poſłęm do Wárſzáwy na tym Seymie, na ktorym z drugiemi Kolegámi ſwoiemi uchwalił, áby Rzecz-poſpolita wźięłá ligę z Niemcami y Wenetámi przećiwko Turkom; ktorey to konjunktury ſzczęśliwy skutek był pod Wiedniem, y w Węgrzech zwyćieztwo nád nieprzyiaćioły Krzyżá S. Tęn Seym dopiero wſpomniony w Konſtytucyach ſwoich, wyrażną czyni wzmiankę o Iąnie Strzemeskim, gdy nákázuie, áby mu ze Skárbu pewną qwotę pieniędzy wyliczyli, względęm ſzkod podiętych w dobrach iego przez Woysko koronne, y względęm tych zaſług ku dobru poſpolitemu Roku 1692. Gdy w Haliczu był Seymik *Electionis* Podkomorzego, Iąn pomięniony cáłego kołá Rycerskiego rozſądkiem położony ieſt

Kommiſſarz do Rádomsá. Poſłęm ná Seymy był kilká rázy.

Jąn wyrážony w Konſtytucyach Roku 1692.

żony ieſt między czteremá kándydátámi ná Urząd obránemi.

Ná Seymách Kom plánácyach tráktátách activitas Jąná.

Ná Seymách Elekcyi y koronacyi Krolow Micháłá Korybutá y Iąná III. był Iąn przytomnym, á iáko *pars Reipub:* tęnże Krolow był Elektoręm: w Krákowie zaś Krolom ſwo im na Tronie záśidáiącym blisko ſłużył. Na rożne komplánácye y tráktáty częſtokroć záżywáno Iąna, z ukontentowánięm ſtron rożnych; z kąd śię wydáie dźielność dowćipu y roſtropnośći iego. Punkt do pochwały tegoż należy, iż Iąn żadney máiętnośći zoſtáwioney po Oycu nie utraćił: prawda że go dotknęłá ręká BOSKA, to przez Turkow, to inſzym ſpoſobęm; ále ſąm Iąn z umyſłu mniey uważnego, dźiedzictwu ſwemu nic nie ſzkodźił, y owſzęm ták rozumnie dobrá ſwoie ſpráwował, że o chlebie ſwoim ná publikách ſłużył poważnie, á ieſzcze Anteceſſorow ſwoich y Rodźicow zbior ſtárał śię pomnażać, co rok z właſney pracy ſwoiey, bez krzywdy ludzkiey y bez márnych ſpoſobow w letkim nábywaniu ſubſtáncyi; z kąd do dźiedźicznych máiętnośći nábył Lipice iedne y drugie pod Rohatynem, á do dobr ktore w záſtáwie trzymał przyłączył Delatyn z niektoremi wśiámi za Dnieſtręm.

Konſerwácyá y przyczynienie Dobr dźiecznych.

Miał tę cnotę z Oycá, że Krolá Páná ſwego nie tylko wielce obſerwował, ále też ſzczerze go kochał, iako wierny poddany y ſzlachćic tęn, ktory Oyczyźnie y Pánu od BOGA podanemu dobrze życzy. Micháłá Krola z Wielkim uſzanowanięm wſpominał częſto, á Krol Iąn III. z Sobieskich w podźiwieniu był u niego záwſze, nie tylko w pochwałach. Swiadkiem były tego pośiedzenia y ſtoły, á dopieroż mieyśća publiczne. O nim tákże powiada *Oſtowiecki w Rodźiu: 10.* te ſłowa: Ze Jąn z Trzemeſzná ſąm śiebie y fantazyą ſwoię przechodźi, będąc przyiáznym Krolowi nie dla tego, żeby co wźiął, álbo przyczynił co do tytułu lub ſubſtáncyi; ále żeby wſpániało Szláchetnemu umyſłowi ſwoiemu dogodził, we wſzyſtkim poczćiwośći ſzukáiąc, nie przeto że pożyteczna ieſt, ále że przyſtoyna Człowiekowi rozumu záżywáiącemu.

Miłość Jąná przećiwko Krolow Polſ:

Rad obcował z Ludźmi mądremi, tákże biegłymi w prawie y dźiełach rycerskich: á że między inſzemi talentami, ktoremi z natury y dowćipnych nauk był udarowany, przy Rycer-

Jáko náuki, ták y ludzi uczonych kochał.

Rycerskim animuſzu, nie śmiertelna záwſze prym odbierálá mądrość; przeto y prace ſzkolne wiele eſtymuiąc ſobie, Theologiczney y Filozoficzney literatury bywał Mecenáſęm, za przypiſane Imięniowi iego konkluzyie Wielebnych O O. Dominikánow, Jezuitow Lwowskich y inſzych Zakonnikow. Cnota wſpániáłey powagi bez ámbicyi, według ſtanu ſwego; co poznáć po Tureckim odetchnieniu iego, z wyſtáwionych budynkow nie tylko wygodnych, ale y pozornych w dobrách ſwoich. W Rudnikách pod Sniátynęm, według reguł Architektury, fundował Zamek y wáłámi otoczył go dla obrony poddanych ſwoich y ſąmśiádow, przećiw inkurſiom nieprzyiaćielskim.

Zamek Rudnicki pod Sniatynęm.

Małżeńskie akty odprawił tęnże IAN, z ZOFIĄ FIRLEJOWNĄ Káſztelánką Sánocką; ktorey Oycęm był tákże Ian z Dąbrowice Firley Káſzteląn Sanocki herbu *Lewart*, Mátká Weroná z Wichrowskich herbu *Pomiąn*, albo Zubrza Głowá czarna, máiąca Miecz goły ná prawęm rogu záwieſzony, przez czoło y lewe oko na ukoś położony, w polu błękitnym. Ná koronie ieſt zbroyna Ręká wyćiągniona iákoby do bićia, z Mieczęm gołym. O tych piſze *Okolski tom: 2. fol: 466.* iż w Woiewodztwie Brzeskim Kuiawskim z początku ſwego zwali śię Parundami, gdźie wſpominaiąc ich támże y w Woiewodztwie Krakowskim kilku, powiádá iż Báltazar Wichrowski rozumieiąc Wſchodnich Jezykow kilka, iákoto Turecki, Wołoski, Serbow y Węgierski przeniozł śię do Hetmánow ná Ruś, y w rożnych Poſelſtwach od tychże bywał, ſłużąc wſzelkiemi śiłámi woynie, gdźie potym ná Ruśi pod Trębowlą mięſzkanie ſobie założył. Zoſtáwił ſyna wybornego Rycerza y Rotmiſtrza Woyska Pancernego, ktorego imię było Krzyſztof Miecznik Halicki, tęn wiele potyczek woyskowych expediował, na Węgrach za Michała panuiącego, w Moskwie z Janęm Zamoyskim, Kanclerzem y Hetmanęm Wielkim koronnym, w Pruśiech z Woiewodą Ruskim, y Dźiadęm ſwoim Máćierzyńskim, to ieſt Goyskim, właſną fortuną ſwoią aukcyonuiąc żołnierzow y płacąc im, przećiwko Abázy Baſzy, y przeciwko Ozmáná z Lubomirskim, przeciwko rebellij kozáckiey po wiele rázy, oſobliwie pod Kumeykámi y Stárzcem wiktoryzowáł.

Zona Jana Firleiowná

Pomián.

Wichrowſcy

 LEWART

LEWART HERB.

EPIGRAMMA.

Jſte Leone viet, Pardô celeberrimus ille,
Omnis Firlejus clarus utroq; ſimul.
Jt velox fateor Pardus, Leo fortis in armis,
Non tamen alterius non eget alter ope.
Sed duo ſi juncti veniant, ſtant certa trophæa,
Nam quæ non proſunt ſingula, juncta valent.

ABRYS LEWARTA.

Opiſanie Herbu Lewartá.

Lewart z Francuzkiego ięzyká; *Leopardus* z Łacińskiego; to ieſt Lew ſrokáty, álbo *Lampart* z Polskiego; ſtoi w pośrzodku tarczy wſpinaiąc śię na tylnych nogach, á przednie, iákoby do utarczki z nieprzyiaćielęm, wypuśćiwſzy oſtre ſpony czy pázury, nagotowane trzyma; z páſzczęki ięzyk wyćiągniony, niby zmordowanego walczką, albo pożyraiącego, na głowie Korona złota; ſąm zaś koloru białożołtawego, z czarnemi cętkámi

kámi, czy pſtroćinami; ogon między tylnie nogi przez bok áż nad niego przewinięty, w polu błękitnym. Ná koronie takiegoż poł Lámpárta, proſto do gory ſtoiącego: tak go o piſuią, *Paprocki o herbach fol: 385. Okolski tom: 2. fol: 109.*

POCZĄTKI HERBU.

Lewart z kąt śię wźiął w Polſzcze y kiedy.

Jadąc przez Niemieckie Páńſtwo Kázimierz ſprawiedliwym zwany Krol Polski, gdzie nieco zabawiaiąc śię, nader ludzko przyięty był od nieiákiego Margrafa Páńſtwá Kolońskiego, imieniem *Lamfrid* nazwánego, herbu Lewart; gdzie nie iaki czas, według zwyczaiu Polskiego, w dziedzicznych iego dobrách łowámi zábawiał śię. Ktorą ludzkość Męża obficie choynego, Krolewskim animuſzęm chcąc rekompenſowáć, Wnuczka iego Wilchrida, Borgożego ſyna, powracaiący do Polski z ſobą zprowadił, á wiele honorami y poſſeſſiami udarowanego, do ſzlachetney wolnośći przypuśćił; iáko świadczy iego przywiley Roku 1103. temuż nadany, y wyrażony *u Okolskiego tom. 2. fol: 110. & 111.*

GENEARCHOWIE FIRLEJOW, Z PRZEDNIEYSZEMI ANTENATAMI.

Vitfridus I Archi-Páter

Pierwſzy Lewartow Firleiow Prozapii *Archi-Pater* u nas w Polſzcze był *Vitfridus* ſtaroſta Sądecki, Oświęćimski y Siewierski, wyżey wſpomniony, według przywileiu namięnionego w Roku 1163. Ktorzy by zaś byli ſynowie iego, dla ſtaroświeckey piſania nieumieiętnośći, wſpominku nie máſz; tylko że z iego ſukceſſorow niektorych namięnia *Długoſz Hiſtoryk Polski,* to ieſt Wilfrida y Borgożego Brata, Wnuczkow Lanfrida. Tegoż domu Derſzław Proboſzcz S. Floriana na kleparzu przy Krakowie, pobożnośćią y náukami iaśniał, iáko poznać z munimentow y ſprzętow kośćielnych teyże Kollegiaty.

Firley I. Genearchá.

Oſtaſius albo Oſtazy Stolnik Krakowski, Brat Derſzława Proboſzeza S. Floriana, naypierwſzy nazwany ieſt *Firleięm*; z kąd Jmienia wyrażonego pierwſzym ieſt Domu Firleiow Genearchą. Tęn wyćiąwſzy laſy y chroſty w Woiewodztwie Lubelskim, założył wieś od ſwoiego imięnia na-

zwaną Oſtaſzow, ktora do tych czas tymże nazwizkiem zaſzczyca śię, gdzie teraz miaſteczko ieſt niedaleko Márkuſzowa. Ze zaś pod czas żyćia iego, tak na Dworze Krolewskim, iáko też w Rzeczy-po: y w woysku wiele Niemcow było, u ktorych Stolnik ſwoim ięzykiem *Firleger* zowie śię, przeto poſpolſtwo nie znaiące śię ná niemieckiey mowie, przez nierozeznaną Ortografią, zwało tegoż Stolniká *Firley*, zámiaſt *Firleger*; co wſzedłſzy w zwyczay ná potomne láta, ſukceſſorowie iego tymże Jmięnięm piſali śię, Márgrábiowie herbu Lewart Firleiowie.

Oſtaſzow miaſteczko

Derywacya Jmięnia tego.

Antenaći tey Familij.

Z tey zaś Fámilii Firleiow, wiele y prawie niezliczonych Mężow było przeświętnych y ſławnych, ták Rycerską cnotą, iáko też domową w Oyczyźnie roſtropnośćią, w znáczney pobożnośći kocháiących śię, tak dalece; iż żadnego podobno nie było w Polſzcze honorow grádusu, na ktorymby z Firleiow Familij Mężowie wielu inſzych nie przewyżſzáli: żadnego práwie niebyło w Senáćie krzesłá, ktoregoby purpurą ſwoią nie ozdobili: mowi *Okolski tom: 2. fol: 112.* Z tych Woiewodowie, Káſztelánowie, Miaſt y Prowincyi Staroſtowie, Márſzałkowie Koronni, y Podskarbiowie, Strażnicy Wiel: Koron: Hetmáni, Wodzowie y Pułkownicy Rycerſtwá Polskiego: Arcy-Biskupi, Primáſowie, Biskupi, iák Gwiazdy pierwſzy wielkośći na Niebie, w Polskich iáśnieli horyzontach.

Zacność, Powaga; eſtymacya tey Prozápij

Zgołá, iak wielkich zasług, godnośći y eſtymácyi, Prozápiia Firleiow bywała, niż dokożdego z oſobna piſać przyidzie, tu generalnie na dokument prawdy przywodzę dány w Wárſzáwie od Krolá Zygmunta Auguſtá Przywiley Roku Pań: 1572. w ktorym te słowá wyrážone. *Cùm multæ ſint in Regno noſtro Jlluſtres & præſtantiſsimæ Familiæ, tum noſtra qvidem opinione paucæ admodum, qvæ vel generis ſplendore, vel virtutum rerumq; geſtarum gloriâ, cum ampliſsimâ & clariſsimâ Firleiorum de Dąbrowica Familiâ comparari, nullæ veró qvæ illi anteponi poſſe videantur. Hæc enim, ſi ipſius antiqvitatem ſpectes? eſt vetustiſsima, ſi propinqvitatum & neceſsitudinum vincula? omnibus primarijs Familiis conjunctiſsima, ſi virtutum inſignium genera? ea qidem adeò plura ſunt, & varia præſtantia & memorabilia, ut ad imitandum ſumenda perpetua exempla accommodatiſſima.*

Privilegiũ Sigiſmundi Auguſti R. P. Anno 1572.

Do tych że pochwały należy liczność dzielnych Mężow tey Fámilii, ktorą wſpomináiąc Paweł Potocki káſztelan Kámieniecki, ták piſze o nich. *Redactam ampliſsimam hanc ſtirpem Firleiam ad pauciſsimos, inter calamitatis ſuæ additamenta, numerat ætas noſtra.* to ieſt, wielką Oyczyzny między inſzemi klęskami przyznaie ſzkodę, że z liczney Firleiow familii, bárdzo iuż mało zoſtáło śię tegoż Imięnia, dla czego w drugim mieyſcu wyraźił: *Trecentis olim ad Cremeram Fabijs deletis, minimum ſervaſſe fortunam, ex quo deinde maximi naſcerentur, & obfuſcari interdum ſolem, non ut minuatur ejus fulgor, ſed ut depulſa caligine nitidior irradiet.*

Páweł Potocki Káſztelán Kámieniecki o Firleiách.

HERBOWNI LEWARTA.

Herbownych tego zaſzczytu nie wiele znayduie śię w Herbarzu u *Okolskiego tom: 2. á fol: 116. ad fol: 137.*

Broniewſcy z Dąbrowice.
Firleiowie z Dąbrowice,
Gorſcy. Okol: tom: 2. f. 136.
Konarſcy w Sęndomirskim.
Krwátſcy w Radom: Powie:
Márkuſzewſcy z Márkuſzowá.
Metgiewſcy w Lubelskim.

Tych wſzyſtkich wyraża Okolski między Familią Firleiow, że ſą tegoż Domu y Imięnia, dowodząc autentycznemi Działámi; ktorzy iednak od ſwoich włośći ináczey názywali śię, iák tu záraz wyżey. *Nieśieckigo* zaś Herbarz poźnieyſzy *tom: 3. fol: 100.* wyraża *Kczewskich y Trecyuſzow.*

FAMILIA

LEWARTOW z DĄBROWICE

FIRLEIOW.

Niżeli przyidzie mi wyliczać Antenatow y Potomkow Domu niegdy Przezacnego od wielu lat Starożytnych Firleiow, pominąć nie mogę Enkomiow u Okolskiego tom: 2. & fol: 109. ad fol: 114. *wyrażonych; z ktorych nie máłą maią aprehenſyą y powagę te iego słowá.* Duo in origine obſervabit clariſsimus Lector: Primò, qvod inſigne hoc nobilium Lewart ab antiqvis Hi-

Herb Firleiow dla czego Wálnym nazwány u Długoſza.

ſtoricis

'ſtoricis Poloniæ, præcipuè á Joanne Długoſſio nuncupatum, 'ante tempora Vladiſlai Łoktici proclama ſuum *Walny* retinu-'erit, habuitq; pro ſymbolo & teſſera uſq; in hodiernum 'diem, hoc acclama convocandorum hominum in poſſeſ-'ſionibus Firlejorum ad repellendam vim atq; noxam, ino-'pinatè ſupervenientem. Sarmatarum namq; antiquorum 'mos atq; conſvetudo invaluerat, conglobato agmine hoſtem 'propulſare &c. Hinc ſermo Polonis *wałęm, wałęm*, hoc eſt 'unanimi animo & conſenſu, non verò viritim vel diſperſim. 'Succeſſu verò temporis à Marchionibus *Lewart*, atq; illo-'rum gentilitiis politicum hoc quoq; obſervatum fuerat, ut '*Walnorum* Familia, ab illis quoq; qui jugo ſubditi fuerant, '*Lewart* nuncupata extitit.

Záćnego prawie graduſzu nieby ło z Honorow Polskich, przez ktoreby nie ſzli Firleiowie.

Daley tęnże Autor piſze: E Familia Firlejorum innumeri 'pænè viri illuſtres, tum bellica virtute, tum domeſtica pru-'dentiâ, tum pietate deniq; conſpicui prodierunt, ita ut nul-'lus fere in Polonia gradus ſit, qui non Firlejorum Fami-'liam exornaret, aut quem veriùs Firlejorum adminiſtratio 'non exornaret. Erant Palatini, Caſtellani, Theſaurarij, Rei 'publicæ Cuſtodes, Duces bellorum, & Tribuni, Epiſcopi de-'niq; & Primates Regni.

Religiá y obroná Kościołá Bożé. przez Dom Firleiowski.

Po tym wyrażaiąc krotko zasługi Firleiow Okolſki tom: 2. 'fol: 113. *tymi słowy mowi.* Jam felices vos Leopardorum 'progeniem lubens aſſeram, quia firmiter Catholicam Reli-'gionem profitemini, cùm tot Eccleſias, fundationes, altaria 'conſtruxiſtis, fundaſtis, imò defenſores, Patroni, ipſi quoq; 'Epiſcopi, Archiepiſcopi, Primateſq; Eccleſiæ in hoc Regno 'Sacrato electi conſtitutiq; fuiſtis &c. Celeres vos bellicis 'civilibusq; negotijs, prudentiâ, conſiliô, fortitudineq; ubiq; 'perſeverâſtis, atq; ea quæ Patriæ Reipub. Regni quoq; ſa-na & utilia erant, deſudaſtis.

Exagieracya pochwały Domu Firleiowskiego.

Więcey tenże Dominikan piſze o zacności, cnotach, y zasługach '*Starożytnego niegdy Imięnia Firleiowskiego.* Triumphis ve-'ſtris noſtra Reſp. ſecura, Patria libera, Senatus pacatus, Rex 'quietus ſteterunt & permanſerunt ſatis numeroſo tempore. 'Veſtra prudenti opera, pacis fœdera, Caſimirus Rex inter 'Regnum Poloniæ, & Bajazetum Principem Turcarum fece-

rat.

'rat. Veſtra vigilantiâ & ſudore omnis hoſtium ardor repreſſus 'fuerat. Vos ſupremos Duces in Exercitu, primos Conſiliarios 'in ſenatu, invictos milites in hoſtili congreſſu ſpectabat ſem 'per & mirabatur Reſpublica, qui centies pro Regno et Patria 'pectora obtuliſtis &c. Jn omni negotio Regni, in bellicis ex-'peditionibus, in cauſis urgentibus, nihil ſine Firleijs fecerunt, 'ſtatuerunt (*puta Reges Poloni*) ſed ut ſingulares Patres 'Patriæ, veros Regni conſultores, antiquos triumphatores ob-'ſervabant, colebant, amabant &c. Rectè adumbratos hic 'Firleios video, venerunt, vicerunt, dixerunt, concluſerunt.

Fámilia Imienia Firleiowskiego iuż w Polſzcze zeſzłá

Ze záś iuż tá Familia u nas w Polſzcze zeſzła na oſtatnim Jákubie Firleiu Káſztelanicu Kámińskim, iáko śię niżey pokáże; zaczęm przednieyſzych tylko Honoriuſzow, godność ich y dzieła heroiczne przypomnieć umyśliłęm ná zaſzczyt Strzemeskich, ktorzy teraz żyią chwalebnie y ſzczęśliwie, niegdy Zofij Firleiowny Káſztelanki Sánockiey zoſtawionych.

Pierwſzy Geneárchá w Polſzcze Domu Firleiowskiego

A naywprzod Roku 1163. przybył w Polskie kraie z Páńſtwa Ceſárskiego od Kolna, wyrażonym herbęm támże od Antenatow ſwoich zaſzczycaiący śię *Lewarta* nie iaki *Margraf Witfridus Borgozyaſza* Margrabiego brat, *a Lamfrida* wnuk; ktoremu Xiążę Polſki Kázimierz ſpráwiedliwy nádał był wiele Prerogátyw Szlachetnych y Dobr dziedzicznych z Prefekturami ſtaroſtwa Sądeckiego, Oświęcimſkiego, y Siewierſkiego, iáko w wyrażonym Przywileiu pomięnionego Xiążęcia Polſkiego czytałęm, w Roku M. C. LXIII. datowanego.

Przez lat 154. nic nie piſáno w Polſzcze o Firleiách.

Ktorzy zaś tego Márgrabiego Witfrida byli potomkowie, nie wſpomina żadęn z Hiſtorykow, oprocz *Długoſza* Kronikarza, dwoch Bráći po nim mianuiącego, to ieſt *Derſzława* Proboſzczá Kollegiaty S. Floriana ná kleparzu przy Krakowie, pobożnośćią y mądrośćią ſławnego; y drugiego *Oſtazyuſza* Stolniká Krákowſkiego, ktory nazwány ieſt pierwſzy *Firleięm*, z rácyi w zwyſz wyrażoney między Genearchámi y Antenatámi Przednieyſzemi. Tenże *Oſtazyuſz* maiąc wielkie reſpekta u Krola Włádyſława Łokietká, nábył przywileiu ná

Oſtázyuſz pierwſzy Firley nazwany.

 dobrá

dobrá ſwoie, żeby miáły exempcyą od poddáńſtwa poſpolitego, R. 1317. o czym *Okolski tom: 2. fol: 115.* O potomſtwie iego powiada tęnże Herbarz, iż miał dwoch ſynow, Iaroſłáwia czy Stániſłáwá, ktory bezdźietnie umarł; nie bez pámiątki iednak w Rycerſkich dziełach: álbowięm ták o nim powiada *Okolski tom: 2 fol:* 115. Jż iego Kázimierz wielki, gdy Tárzy zamku Lubelskiego przez dwánaśćie dni dobywali, z woyskiem na odśiecz poſłał: bronił odważnie zamku Firley, áż gdy ſtrzałą Tátarskiego wodzá rážono, uſtąpił od murow nieprzyiaćiel. *Ottomanus Iure-Conſultus in Commentarijs*, w Roku 1337. Drugi ſyn Oſtazyuſza *Euſtachi* brat Staniſława, miał potomſtwa wiele. Obadwá zaś bráćia rodzoni po Oycu zmárłym Oſtazyuſzu, wźięli te dobra z áttinencyami Beſce, Podolany, Stoiánowice lubo nie całe, Kolamczyce, Brzeſzczą, Nową Cerkiew, Klimąntowice, Zakrzew, Zárkopolice, połowę Mleczkowa, Goſzczą, Melgiew, Ianowiec z przyległemi włośćiami, Dąbrowicę, Sławin, Motycz, Bochotwicę, Wierzchoniow, Rutkę, Márkuſzowice, Serocko, Leſzkowice, Serwice, Ciechánice, połowę Tárkowicy, y wiele inſzych. Miał zaś oprocz dobr wyráżony Euſtáchi Firley Uiazd, Wiezdziec, Gwolą &c. Był zaś przedtym Podſtolim Krakowskim, dáley Káſztelanem Lubelskim, a piſał śię z Beſcow Hrabią, *vide Szczygielſcium in Tinecia, Privileg: Caſimiri Magni Anni 1339. & Privileg: 1354.* Tenże Hrabia Káſztelan Lubelski, miał ſynow dwoch Piotra y Jakobá.

Obroná Zamku Lubelskiego przez Firleia.

Dobrá niegdy Firleiowskie.

Hrábia z Beſcow Káſztelan Lubelski.

Piotr Hrabia z Beſcowá Firley ſyn Euſtachiego, wźiął Roku 1380. działęm te dobra: Beſcze, Zakrzew, Bochotnice, Rutki, Markuſzowice, Klimąntowice, Stoczek, Płonki, Wierzchowice, Bogufałowice, Drzewiany, Gutanow. Zoſtawił ſyna iednego Jana; o ktorym tranſakcya, o ſprzedanie Zamku Bochotnickiego z przyległemi włośćiami, Klemenſowi z Kurowa Kaſztelanowi Sądeckiemu świadczy Roku 1393. za Krola Władyſława Jágiellona. Od tego zaś Jana Firleia początek ſwoy wzięły trzy Fámilie, to ieſt Konárskich, Broniewskich y Márkuſzewskich; ktorzy będąc z Domu Firleiowskiego, od dobr dźiedzictwem ſobie nábytych, tymi názywáli śię Jmionámi; iak piſze *Okolski tom: 2. fol:* 116. Ten że Jan miał

Dobra Piotrá Firleiá.

Konárſcy, Broniewſcy Márkuſzewſcy, Firleiowie.

miał ſyná Andrzeia Káſztelaná Zarnowskiego, o ktorym tranſakcya świádczy, na erekcyą ſzpitalá Rádomskiego daiąc, dáruiąc, grzywięn 60. y pod czas intercyzow ſzlubnych skrypt Roku 1444. nápiſany.

Jakub brat Euſtáchiego, wźiął dla śiebie działęm Nową Cerkiew, Podolany, Mełgiew, Ciechanki, Krzeſimow, Iąnowiec, Stawin, Dąbrowicę, Motycz, Ianiki, Bunie, Płoſzowice, Dobruſzow, y Dom w Lublinie z gruntem. Woiował chwalebnie z Krzyżakámi y Kozakámi, Roty á potym Pułki prowádząc, skrzydłá Rycerskie moderuiąc, za Krola Władyſławá Jágellona; iák wſpomina *Ottomanus Jure Conſultus in commen: de pignoribus Anno 1337. &c.* zoſtawił dwuch ſynow, Adámá y Jákubá, wielce odważnych y dzielnych Rycerzow; z ktorych Adąm wźiął działem Roku 1401. Nową Cerkiew, Zatopole, Golędzin, Motycz, Dąbrowicę, Sławin z ſwemi przyległośćiami, Dobruſzow, Ianiki, Płowiſzowice y inſze. Zoná iego byłá *Jachna de Krwaty*, z ktorą miał trzech ſynow, Iana, Piotrá, y Mikołáia.

Potomſtwo Iákubá Adámy Iakob

Jakub brat Adámá wziął z inſzymi włośćiámi, Podolany y Mełgiew, od ktorey ſukceſſorowie iego zwani ſą Mełgiewskiemi, o częm *in Actis Lublinen:* bo z nich ieden był Podſędkiem Lubelskim, drugi Chorążym, trzeći Kánonikiem tákże Lubelskim.

Mełgiewſcy Firleiowie.

Z ſynow Adámá Firleia brata Iákubowego, doſtały śię działem Piotrowi w Roku 1436. dobra te: Sławin y Wola Dąbrowická, z ſwoiemi przyległośćiámi; ktory że bezpotomnie umarł, doſtáły śię ſioſtrze iego Jádwidze, ktora byłá zá Dzikiem pomięnione włośći. Mikołay tákże ſyn Adámá z *Iachny de Krwaty* urodzony, brat Janá y Piotra naymłodſzy, iednę tylko zoſtawił corkę, ktorą wziął w małżeńſtwo z Międzygorza Czyżwski, z dobrámi po Oycu pozoſtáłemi. Záczęm Jan tylko nayſtarſzy brát Piotra y Mikołaiá zoſtał śię był z Firleiow; ktory máiąc Płowiſzowice y Dąbrowicę, z inſzęmi, według diwizyi Roku 1436. ſynow dwoch zoſtáwił, Piotrá y Iána. Piotr był Sędzią Ziemskim Lubelskim, mąż pobożnośćią y nieskáżytelnego żyćia zwyczaiami chwalebny; o czym pewny ſkrypt Prowincyálski W W. OO. Seráficznych S.

Piotr Firley ſyn Adámá, z ſwoięmi Sukceſſorámi.

Mikołáy brát Piotrá y Iana.

á tychże rodzony z Sukceſſorami

Oſmulska.

Francíſzka Roku 1442. y tranſakcye w Aktách Lubelskich Roku 1477. y 1485. Tenże miał żonę Iadwigę Oſmulską z Prá-wiednikow, z ktorą zoſtáwił iednego tylko ſyna Mikołáiá, ſąm záś umárł Roku 1493. Ian młodſzy brát Piotra Sędziego Ziemskiego Lubelskiego, wziął Krwaty, Gołędzin y dobra inſze Máćierzyńskie po Iachnie Krwatskiey, názwał śię Krwatskim, ktorego ſukceſſorowie dawno iuż zeſzli. Zá-częm iedęn tylko powtore zoſtał śię Firley, toieſt Mikołay, ſyn Piotra z Oſmulskiey, Sędziego Ziemskiego Lubel:

Krwaſcey Firleiowie w Powiecie Rádomskim

Mikołay Firley Lubelski, Sędomierski Woiewoda, Káſztelan Krakowski y Chetman W. K.

Mikołay Firley dopiero wſpomniony, iáko Fenix z śmiertelnego Antenatow odrodzony prochu, iedynak Imięnia Firleiowskiego, naywprzod był Chorążym Krákowskim, potym Lubelskim, dáley Sędomirskim Woiewodą, ná oſtátek zoſtał Káſztelanęm Krákowskim y Wielkim Hetmanem Koronnym, o ktorym *Okolski tak mowi tom:* 2. *fol:* 117. *Vir, tum ob eruditionem, tum ob vitæ probitatem, atq; ob præclara domi foriſq; facinora patrata, qvibusvis Chriſtianis Regibus optimè notus.* Szedł zá Krola Káźimierzá Jágellonowicza przez wſzyſtkie Woyskowe graduſy, áż zá Zygmuntá I. Krolá Polskiego Hetmáńſtwa W.K. doſtąpił, triumfálnie gubiąc y rozpłáſzaiąc Tatárskie y kozackie gminy nád Sáuránięm Rzeką, y pod Koperſztynęm gdzie po dwakroć ſtárłſzy śię z niemi, uciekáć ták wielkie tłumy nieprzyiácielskie muśiały; o czym Przywiley Krola Woyćiechá, dany mu ná Chorąſtwo Krákowskie Roku 1497. w Rádomiu. Był wielkim Posłem po dwa kroć do Bázájateſa Tureckiego Ceſárza, toieſt od Krolá Kázimierzá Jágellonowiczá, o częm *Cromerus* tymi słowy: *Quod Caſimirus Rex fœdus iecit cum Bajazate Turcarum Imperatore, per Oratorem ſuum Nicolaum Firleium, gente Leopardium, qui poſtea Caſtellanus Cracovienſis, et Dux Exercitus Polonici fuit, hac lege, ne quid alter alterius ditionibus & hominibus incommodaret.* Drugi raz był Posłęm od Krola Albrychtá, to ieſt Woyćiecha, do tegoż Ceſárzá Tureckiego Bájazáteſa, iako pomęniony wyżey *Ottoman J. C.* y Przywiley dány mu ná Stároſtwo Lubelskie od Krolá Alexandrá w Wilnie Roku 1513. w ktorym wyraża wielkie záſługi iego dla Oyczyzny, nie beśpieczeńſtwá Oſoby ſwoiey, w dalekich podrożach w Perſyi y Trácyi

Wiktoryie tegoż z Tatarami y kozakámi

Był tenże Mikołay Staroſtą Lubelskim.

do Jmperatorá Tureckiego podiętych y zákończonych, według potrzeby Kroleſtwa Polskiego, ſzczęśliwie, dobrze y chwalebnie.

Tęnże Monarcha Polski Alexander, chcąc zasługi Mikołáia Firleiá kontentowáć, náznaczył mu z Zup ſolnych 50. Grzywięn coroczney intraty, takie mu elegia przydáwáiąc w Przywileiu ſwoim Roku 1502. w Krakowie dánym: *Quia habentes ſingulariter commendatum &c. qvem virtus ſua et probitas ac merita in Rempub. nos ſingulari gratia proſeqvi cogunt.* Woiewodą Lubelskim zoſtał za Zygmuntá I. Roku 1507. y był posłany z Woyskiem przeciwko Glińskiego do W. X. Litewskiego, iak piſze *Decius in Lithvaniam*; ktory po zmárłym Ianie Hrabim Tarnowskim, wziął Woiewodztwo Sęndomierskie, z tákim *encomium* Przywileiu Krolewskigo: *Qvi etiam in multis bellicis expeditionibus, quas adverſus infideles & Schiſmaticos faciebamus, Nobis & Reipub. utiliter ducatum cæteris præbens, Ducis exercituum vices geſsit (vivente adhuc Kamieneccio Supremo Exercituum Regni Duce) ac fideliter inſervivit, & in hac expeditione contra Magnum ducem Moſchoviæ, ubi feliciſsimâ & diu memoranda, Deo adjutore, Victoriâ potiti ſumus, nobiſcum perſeveravit, &c. Dat. Vilnæ A. D.* 1519.

Expedycya iego do Litwy.

Pochwały Krolewskie Mikołaia Firleia.

Kámięniecki Hetm: W. K.

Tęnże powroćiwſzy z batálij Czeskich, iák piſze *Paprocki*, naypierſzy nauczał muſtry trybem cudzoźiemskim exercytuiąc woyska Polskie. Ná ziedzie Krola Zygmuntá, z Máximilianem I. Ceſarzem, y Władysłáwem Krolem Węgierskim, rozum ſwoy, doskonałość, roztropność, y experiencyą, Pánom Europeijskim osłáwił; z kąd powracaiąc z chwałą y famą wielką, ogłoſzony był Hetmanem W. K. iáko z Przywileiu poznać danego w Krákowie Roku 1515. Ruſzywſzy tedy z Obozami przećiwko Krzyżakom, Prowincyą Pruską na 50. Powiatow rozdieloną, ſzczęśliwie uſpokoił, wyciąwſzy támeczne woyska y rozproſzywſzy, Woyćiechá Márgrabię Brándeburskiego, na tęn czas naywyżſzego Miſtrza, do porządku przyprowádził, y przydawſzy mu honor Xiążęcia Pruskiego przymuśił, áżeby násladował wiárę Krolá Polskiego Zygmuntá z kąd wielki triumf y applauzy odebrał, nie tylko od Oyczyzny náſzey, ále też od Xiążąt y Wodzow poſtron-

Prace y zasługi dla Krolow y Oyczyzny.

Wiktoria Pruska z inſzemi dzielámi.

Papieska eſtymácya.
Koczko z włośćiami dárowane
Mielecka.
Krzycki Biſkup Przemyſki.

nych, nawet od ſámego Nawyżſzego Papieżá Leoná X. do ktorego w ſwoim *Breve* tak mowi: *Tua igitur nobilitas, ut etiam Comites decet, &c. Romæ A. D.* 1512. dla czego też Krol Zygmunt dárował mu Miáſto *Koczko* ze wśiami do niego należącemi, ná ktore dla ſukceſſorow iego dána ieſt od Rzeczy P. konfirmacya Roku 1520. w Toruniu zá Krola Zygmuntá Auguſtá uczyniona. Zoſtáwił z Anny Mieleckiey po ſobie dwoch ſynow Piotra y Mikołaia, á cztery corki wydał za przednich w Oyczyznie Senatorow, ſąm záś dokończywſzy życia ſwego Roku 1526. pochowány w Káplicy S. Stániſłáwá u OO. Dominikanow w Lublinie; gdzie *Heroico Carmine Epitaphium* pomięnione dzieła wylicza, y ſyná iego Mikołáiá támże pochowanego wſpomina, elogiarnym wierſzem przez krzyckiego Biskupa Przemyskiego nápiſanym; ktory pod czas Tátárskiey woyny, mężnie y nátárczywie ućieráiąc śię y ſzyki łąmiąc pod Sokálem ieſzcze w młodym wieku, zábity ieſt, ſtrzałmi porážony.

Piotr Woiewodá Lubelski á potym Ruski miał Ianá Mikołáiá y Andrzeia Synow.

Piotr ſyn Mikołáia Káſztełáná Krakowskiego y Hetmaná W. K. z Katarzyną Tęczyńską miał trzech ſynow, Iana, Mikołaia y Andrzeia. Był naywprzod Stároſtą Káźimirskim, potym Rádomskim, daley wźiął Kaſztelanią Chełmską Roku 1527. potym Wiślicką, z ktorey zoſtał Woiewodą Lubelskim, na oſtatek Ruskim. W Senaćie oſobliwſzą miał powagę, w Poſelſtwach ſzczęśćie, oſobliwie gdy był poſłany do Władyſława Krola Węgierskiego, od Zygmunta I. Krola Polskiego, podczas ktorey funkcyi Moskwę zábraną na woynie Orſzańskiey za prezent Władyſłáwowi przyprowadził. Wyſtawiwſzy dwadzieśćia Kośćiołow w dobrach ſwoich z doſtatniemi Ołtarzámi y choyną fundacyą, umarł Roku 1553. pochowany támże gdzie Ociec y Brat iego w Lublinie z *Epitaphium*

Jan naypierwſzy ſyn Piotra Woiewody Ruſkiego, wprzod Kaſztelan, potym Woiewoda Bełzſki, daley Lubelſki y Krákowſki Woiewoda, ná oſtátek Márſzałek Wielki Koronny, Stároſta Krákowſki, y Rohátyńſki, o ktorym *Oratio Alterphiana in vita illius*, będąc w Polſzcze wyćwiczony dobrze od Janá Wieliczka, męża uczonego w krákowſkiey Akademy,

odprawi-

Tęczyński Krewny Jego.
Dany przywiley w Piotrkowie.
Unia W. X. Litew: z Koroną Polską.

odpráwiwſzy peregrynacyą Europeyſką, poiachał z Staniſławęm Tęczynſkim Podkomorzym Sędomirſkim do Eygptu y Ziemi Swiętey, gdźie zluſtrowawſzy Jerozalimę y wiele Azyatyckich y Afrykańſkich kráiow powroćił do Polſki, y zoſtawał na Dworze Krola Zygmuntá Augaſtá, od ktorego był Poſłem do Károlá V. Ceſarzá, za co wźiął Stároſtwo Rochátyńſkie Roku 1550. ktorego Przywiley datowány w Krákowie, z rozumu, cnot roźlicznych y zaſług wychwala. W krotce poſłány ná Wołoſzczyznę do Bogdaná Hoſpodárá támecznego, wźiął Káſztelánią Bełzką Roku 1554. ná ktory Honor Przywiley Krolewſki tę ma pochwałę: iż Oycá iego názywa *Senatorem optimum*, á iego przyznáie bydź godnego w liczbie między Senatorámi. Gdy záś ná Poſelſką expedycyą znáczny Pułk Rycerſkiego Woyſka wyprávił, otrzymał Woiewodztwo Bełzkie, potym Lubelſkie, tándem Krákowſkie z Generálſtwem Stároſtwá támecznego: Márſzałkowſką záś Laſkę Koronną, trzymał rázem z Krzeſłęm Woiewodztwa Lubelſkiego, zá ktorego induſtryią y wykonánięm złączenie W. X. Lite: z Koroną Polſką dokończone, y Xięſtwo Oświęćimſkie do Prowincyi Mało-Polſkiey ieſt przyłączone. Dla czego Máximilián II. Jmperátor, ták wielką iego cnotę y gieńiuſz wytworny bydź ſądźił, iż w liśćie ſwoim do niego piſánym te ſłowá wyráźił: *Vobis autem ſic omnino perſvaſum cupimus, hos imprimis curæ habituros, quotieſcunq; talis aliqua occaſio ſe offeret, qua vobis veſtrisq; Fratribus, ac toti iſti Nobiliſsimæ Firlejorum Familiæ, commodo eſſe poſsimus, tales vobis præſtemus, ut quis noſter ſit animus, re ipſa potius, quàm verbis teſtatum reddamus. Dat. Viennæ. 3. Novemb. A. D.* 1573.

Wdzięczność Ceſárska Firleiom.
Wdzięczność Krola Szwedzkiego Temuſz Firleiowi.
Elogia Krola Zygmunta.

Podobnie do tego Janá z podziękowaniem piſał Jan Krol Szwedzki, oświádczáiąc śię z wſzelką wdźięcznośćią, każdego czáſu przynie wyexkuzowaney z Zoną ſwoią uczynności, zá podane dla niego ſwiádczęnia okázyią. *Datt. Stokolmi A. D.* 1573. *d.* 16. *Septemb.* Jákie zaś elogia wyraża całemu Domowi temu Zygmunt Auguſt Krol Polſki, w Przywileiu ſwoim ná Woiewodztwo y Stároſtwo danym w Wárſzáwie R. P. 1572. wyżey wſpomniáłem między Geneárchámi tey Prozápii,

K reſztę

reſztę piſze *Okolski tom: 2. fol:* 122. 123. 124. Będąc Márſzałkiem pod czás wielkiego zámięſzania po Krolu Auguście, z poſponowawſzy podarunki Károla IX. Krolá Fráncuzkiego, y brátá iego Henryka Xiążęćiá Andegáweńſkiego, tákże Mátki ich Krolowey Kátárzyny, żeby nie tylko kryminałem, ále też y ſamą ſuſpicyą nie był notowany, lubo Krolowi Szwedzkiemu był ták dálece przychylnym, iż iáko pierwſzy Senátor bárdzo wiele zebrawſzy na niego wotow, mogłby go był przy Koronie Polſkiey zatrzymáć; żeby iednák domowey woyny przez to nie było, wolał ich odſtąpić, á do więkſzey częśći ná Xiążęciá Henryká Andegaweńſkiego przyſtąpić, z iedyney miłośći przeciwko Oyczyzny publikował Henryká ná Kroleſtwo, iáko Márſzałek. Dodáie Hiſtoryk: *Uti Mareſchalcus in Electione Regem publicavit, minime utilem atq; conſentaneam Patriæ noſtræ ejus Principis coronationem & dominatum præſagiens; quod poſtea evenit brevi.* Umárł Roku 1574. d. 27. Sierp. pochowány w Kocku: miał trzy Zony, pierwſzą Zofiią Bonarownę z ktorey zoſtawił cżterech ſynow, Mikołáiá, Andrzeiá, Janá y Piotra, y tyleż corek, ktorych po Jmięniu Herbarze dawni nie wſpomináią. Drugą Zonę miał Annę Dzikownę, z tą corka iego Anná weſzła w małżeńſtwo z Zbigniewem Oſolińſkim Woiewodą Sędomirſkim, z ktorych Jerzy W. Kanclerz Koronny. Trzećia Zoná iego byłá Mńiſzchowná, z ktorą miał ſyná piątego Henryká: o tych záś niżey.

Pod czás Interregnum po Auguśćie.

Bonárowna Dźikowná Zbigniew Oſolinski Woie: Sędomirski.

Mikołay drugi ſyn Piotra Woiewody Ruſkiego, był zá Krolá Zygmuntá Auguſtá Káſztelánem Wiślickim, za Stefáná Batorego Káſztelánem Ráwſkim, zá Zygmuntá III. Woiewodą Lubelſkim y Staroſtą Kámionockim; ktore honory od rzeczonych Monárchow nábył zá wiele Poſelſtwá, będąc mądrym, roztropnym y zacnym Oratorem, do rożnych Xiążąt Europeyſkich od Krolow Polſkich w intereſſách Rzeczypoſpolitey. Zoſtawił z Sierchowſkiey cztery corek, Annę Ponetowſką, Zofiią Boguſzową, Kátárzynę Sieniućiną, y Elżbietę Káźimirſką, ſyná żadnego. Umárł Roku Páńſkiego 1588. d. 5. Wrześńia. Był Literat wielki y Kráſomowcá.

Mikołay Firley Woiewoda Lubelski.

Sierchowska. Ponetowska. Boguſzowa Sieniucina. Káźmierska. Andrzey Firley Káſztelán Lubelski

Andrzey trzeci ſyn Woiewody Ruſkiego, od młodośći ſwoiey Rycer-

Rycerſkie w Woysku traktował dziełá, doprowadzaiąc mężnie y odważnie w rożnych potyczkach pułki y chorągwie Polskie, iako go wſpomina przywiley Krolá Zygmuntá Auguſta ná Stároſtwo Sędomirskie. *Ex hac igitur clara & illuſtri Familia, Generoſus Andreas Firley procreatus, eum ſe præſtat, dum majorum veſtigiis inhærens, aſsiduè de nobis cum aliis officiis, tum vero rei militaris ſervitiis bene meretur, ut ipſum merito & amemus etc. Datt. Anno 1569.* Po zwyćięſtwie Gdańskim, gdźie ſwoią impenſą woyſká Huſarskiego auktoramentu ſprowadził, dana mu ieſt od Krolá Stefana Lubelska Káſztelania. Zoſtawił z Srzeńskiey Woiewody Płockiego, dwie Corki, pierwſzym w Kroleſtwie y Rzeczypoſpolitey Mężom zaślubione, *iak Okolski piſze tom: 2. fol: 125.* y Syná iednego Felixa, ktory w młodośći umarł w Wiedńiu Roku 1576.

Srzenſki Woiewodá Płocki.

Mikołay ſtarſzy ſyn Janá Woiewody Krákowskiego, będąc w naukách biegły, y ſtąn Kroleſtwa Polskiego dobrze rozumieiący, poſłany był do Francyi ſprowadzaiąc Krolá Henryká: drugi raz poſłem był do Máxymiliáná Ceſárza Rzymskiego w Páńſtwo Auſtriackie: trzeći raz z Xiążęcięm Kárdynałem Radźiwiłęm do Rudolfa Ceſárza y Xiążąt Państwa Rzymskiego w Pradze y Czechách, reſpektem tranſakcyi Będźińskich. Konwoiował właſną expenſą powracáiącego z Polski Maxymiliana: tranſakcyą, za Krolá Batorego z Gdańſzczanami zákończył, z dziwnym roztropnośći ſwoiey przyznanięm: z Demetrym Solikowiczęm do Liwony poſłány, Xięſtwo támeczne rozrządźiwſzy, podzielił na Prowincye. Przeto, wźiął od Zygmunta Auguſta Staroſtwo Kaźmierskie, Roku 1562. á od Henryka Krola Przybyſłáwice Roku 1574. od Stefana zaś Krola Kaſztelanią Biecką y Referendarſtwo Koronne, z takim Przywileiem. *Ejus etiam ſingularis probitas, ac de nobis & Riepub. bene merendi præſtans ſtudium; itemq; & præclaræ ejus, & animi & corporis dotes, doctrina & uſus rerum non vulgaris, deniq; Legationes ejus honorificæ, quibus pro Reipub. dignitate, ſumma ſua cum laude functus, ita nobis charum & commendatum effecerunt &c. ut habeat de ſuis virtutibus noſtrum apud omnes judicium. Datt. Torunii A. D.* 1576. Temuż nádaiąc Młyny Kor-

Zaſługi Mikołáia Firleia Woiewody Krákowskiego.

Pochwałá iego od Krola Batorego.

Beneficya od Krolá Zygmunta III.

ny Korczyńſkie Krol Zygmunt III. podobne wyraźił w Przywileiu ſwoim pochwały, danym Roku 1588. ktorego w Roku naſtępuiącym uczynił Woiewodą Krakowskim y prowentem Kaſztelanii Krákowskiey udarował, iż był wiele fortuny ſwoiey nadwerezył pod czás Poſelſtwá do Rudolfá Ceſarzá á lubo miał iuż Staroſtwo Korczynskie, Pilzneńskie y Każmirskie, przydał mu iednak Chordę y Syrokomlą Roku 1599. Miał affekt y wilką eſtymacyą u poſtronnych Monárchow y Xiążąt rożnych, iáko świadczą Liſty iemu piſane, to ieſt Klemenſá VIII. *in Brevi A. D. 1596.* Maxymiliana II. Ceſárza Roku 1575. Rudalfa II. drugiego Ceſarzá Roku 1587. Erneſta Arcy-Xiążęcia Auſtryi Roku 1587. Matthiaſza Arcy-Xiążęcia, tegoż Roku 1587. Alfonſá Xiążęcia Ferraryi Roku 1575. ktorych fragmentá wyraził *Okolski tom: 2. fol: 226. 227.*

Eſtymácye od Monarchow y Xiążąt Europeyskich.

Miał tenże Woiewoda Krákowski dwie Zony, pierwſzą Ligężánkę, z ktorey ſyn Mikołay urodzony y corek pięć, Zofia Goſtomska Woiewody Kaliskiego żona, Anna Tuczyńſka Kaſztelaná Poznańskiego, Katarzyna Kopćiowa Kaſztelanowa Brzeska, Elżbietá y Chryſtyná Panny Zakonne. Druga Zoná Agneſzká z Tęczyna Hrabiánka, z ktorey dwie corki także klaſztorne życie dokonczyły; y ſyna iednego miał Janá z tąz Tęczyńską.

Ligęzanka

Goſtomski Woiewoda

Tuczyński Kopeć.

Jędrzey ſyn drugi Jana Woiewody Krakowskiego, Małogoski, potym Radomski Kaſztelan, Staroſta Kowalski, z pierwſzey Zony Kocińskiey miał ſynow dwoch Jana y Andrzeia, á corek trzy. Annę Tarnowską Woiewodziną Węndeńską, (ktorey ſyn Stároſta Krzepicki, y corká byłá zá Sapiechą Mrſzałkiem Nadwornym W. X. L.) druga Czuryłowa, trzecia Kaſzowska. Drugą żonę miał Mariannę Leſzczyńską, bez potomna umárła, y on po niey w krotce Roku 1563. z ſynow iego Jan ſtarſzy wźiął Katarzynę Orzechowską, z ktorey miał iednego ſyna, y corkę wydaną za Borkowskiego, Kaſztelana Lubaczowskiego: z drugiey zaś żony Sienickiey nie było potomſtwa.

Kocińska.

Tarnowska

Sapichá.

Czuryłowa

Kaſzowska

Leſzczyńska.

Orzechowska Borkowska Sienicka.

Syn drugi Jędrzeia Kaſztelana Radomskiego tegoż imięnia Andrzey, wielki y doświadczony od młodośći Rycerz

Dorochoſtayska.

Przyiemska.

wprzod Káſztelan Bełzki potem Woiewoda Sędomirski dwie miał żony, pierwſzą Dorochoſtayską, drugą Przyiemską, z obiema iednák bezdzietny umarł, ktoremu takie elogium napiſał Potocki. *Honores promptitudine obſequii non accerſitos, ſed ultro quaſi ſupplices ſerò admiſit, nec famam oſtentanda virtute, aut per artem quæſivit. Eum capularis planè, quæ laborum maximè bellicorum eſt meta, non manu-miſit ſenectus, quo minus ſuæ immoreretur victoriæ. Jllum poſt Zbaravianum obſidium, Saguntinæ prope fames, et omnium elementorum, victor ille exercitus, emorientem planè, humeris ſuis extulit Jmperatorem. Tam arctæ obſidioni, cum rarus ſupervixiſſet miles, primus ex ducibus belli, fato functus eſt Firleius.*

Jan trzeći Syn Janá Woiewody Krákowskiego, w wielu ięzykach cudzoźiemskich biegły, naywprzod od Krolá Zygmunta III. uczyniony był W. Podskarbim Koron: potym Káſztelánem Woynickim zoſtał, przydawſzy mu dla zaſług Stároſtwo Lubelskie, iáko świadczy Przywiley z takim iego przypomnieniem zaſługi y roſtropnośći. *Jnterregno præterito pacata ſalubrioraq; conſilia eſt ſecutus, nobisq; divinitus et liberis Ordinum ſuffragiis ad gubernacula Regni iſtius conſtitutis, legationes Nobilitatis Palatinatûs Cracovienſis nomine, magna cum laude dexteritateq; ſingulari, fide et diligentia ac fortunarum ſuarum diſpendio, divis et in omnibus de Repub. deliberationibus &c. Datt. Varſaviæ A. D.* 1590. W drugim Przywileiu od tegoż Krolá Zygmuntá III. ná Woiewodztwo Sędomirskie, z ktorego lubo śię exkuzował, tákie iednak wyrážone ma ſwoie elogia. *Neque enim domi tantum, in ſuaq; Patria præclara hæc virtus, prudentiæq; ſuæ idem dedit documenta, ſpectârunt hæc et cæteri Chriſtiani Principes, atque imprimis proximè vita defunctus Romanorum Jmperator Rudolphus ejus nominis ſecundus, ad quem à nobis magis de cauſis negotiisq; legatus miſſus, ita ea legatione perfunctus eſt, ut omnia ex animi noſtri ſententia Regniq; dignitate confecerit, ac proinde privatim, publicè, domi, forisq; ſingularem virtutem, magnamq; prudentiam declaravit, &c. Datt. Varſaviæ A. D.* 1613. Tenże po kilká rázy konfederuiące śię Woyská Polskie, z okazyi nie zápłaconych zaſług ſwoich, dla publi-

Firley W. Podskarbi Koronny Kaſztelán Woynicki Staro: Lubelski.

Krola Zygmunta III pochwatá

Dáno mu Woiewodztwo Sędomirskie.

Recognicya tegoż Krolá Zygmuntá dla niego

Miłość przećiwko Oyczyzny.

pokoiu y miłośći Oyczyzny, ſwoiemi właſnemi ſkarbami ukontentował, zaſtáwiwſzy nawet Dźiedzictwa ſwoie ná tęnże intereſs. Umárł Roku 1614. Zoſtáwił z Gertrudy Opálińskiey corek cztery, y ſynow dwoch, Andrzeia y Henryka. Corkę Zofiią wydał zá Noskowskiego Podkomorzego Lubelskiego, Kátarzynę zá Láńckorońskiego Káſztelaná Wiślickiego: dwie záś Maryanná y Dorotá, były w klaſztorze Lubelskim Pánnámi, z tych Xienią Dorotá.

Potomſtwo tegoż Firleiá, Noskowska. Lánckorońska.

Andrzey Staroſta Kaźmierski y Medycki.

Andrzey ſyn Stárſzy tegoż Janá Podskárbiego W. K. Stároſta Káźimierski y Medycki, woiował ſwoiemi właſnymi Rycerzami pod Choćimięm przećiwko Oſmáná Jmperátorá Tureckiego, gdzie wielkie dokumentá odwagi ſwoiey pokazał. Syn iego Stániſław był Podkomorzym, potym Káſztelánem Lubelskim, wźiął Dorotę z Obor Leśniowolską, Káſztelánkę Podláską, Stároſty Bránickiego Corkę, á z Kátárzyny Dánielowiczowny Woiewodzanki Ruskiey, zoſtáwił ſyná iednego Stániſławá. Po śmierći żony, zoſtał Xiędzem Proboſzczęm Ciemiernickim, złożywſzy Káſztelánią Andrzeiowi bratu ſtryiecznemu. Bogu y Kośćiołowi doskonále ſłużąc, inſzey nie prágnął Prelátury, kontentuiąc śię duſz powierzonych, lubo w ſtárośći, wielkim ſtaraniem y na przykład inſzym.

Syn iego.

Leśnowska Daniełowiczowna.

Referendarz K. Opat Tyniecki, Biskup Przemyślski potym Poznański.

Henryk drugi ſyn Janá Podskarbiego W. Kor: zoſtał Xiędzem, y był náywprzod Referendarzem Koronnym, potym Opátem Tynieckim, daley zoſtał Biskupem Przemyślskim, z ktorego poſtąpił ná Poznáńskie, iáko *Okolski* nápiſał *tom:* 2. *fol: 128. Cujus virtutes, merita, gravitatem, ita Sereniſſimus Rex commendatas eſſe voluit Eminentiſsimo Cardinali Barbarino. Novimus &c. Virum clariſsimum in Regno noſtro ſtirpis ac prælatum omni virtute laudum conſpicuum, ut foret virtuti præmium, Religioni præſidium, Eccleſiæ ac Regni ornamentum &c.* Do Kápituły záś Poznáńskiey te ſłowá piſząc, za nim pomieniony Monárchá, wyraźił: *Cujus ea generis, eadq; virtutis ac meritorum eſt amplitudo, tanta in domo ſua honorum ſatietas, ut magis ambiatur quàm ambiat. Et magis iam timeri poſsit ne oblatos honores reſpuat, quàm dubitari, an maximis dignus parque ſit &c.* Umárł Roku 1635.

Rekomendácya Krola Zygmuta III.

Piotr

Woiewoda Lubelski Piotr Firley.

Piotr ſyn czwarty Janá Woiewody Krákowskiego, odważny y rezolutny Márſá Polskiego potomek, po odpráwioney peregrynacyi Europeyskiey, heroicznemi kontentuiąc śię dźiełámi, mocno bronił Oyczyzny pod czas Multáńskiey, Wołoskiey, y Jnflántskiey expedycyi, gdzie z woyskiem ſwoim właſnym, y Koronnym ſzczęśliwie tryumfował. Zá zaſługi odebrał naywprzod Káſztelánią Zawichoſtſką, potym Biecką, tandem Woynicką, ná oſtatek Lubelskie Woiewodztwo. Miał żonę Jádwigę Włodkownę Woiewodzankę Bełzką, urodzoną z Sioſtry Wielkiego Jana Zámoyskiego, Kánclerza y Chetmaná W. Koronnego; z ktorą zpłodźił Stániſławá, ktory młodo umarł, Piotra, Mikołaia y Jana Proboſzcza Pułtuskiego, Kánonika Płockiego, y corek dwie Zofiią, Eufrozynę: pierwſza poſzła zá Mikołaia Potockiego, Woiewodę Brácławskiego, Chetmáná Polnego Koronnego, potym Kaſztelana Krákowskiego y Hetmaná W. Koronnego; druga poſzłá zá Laſockiego Podczaſzego Lubelskiego. Sąm záś pełen zaſług y dobrych uczynkow umárł Roku 1619.

Włodkowna Sioſtra Iana Zámoyskiego.

Potocki Woiewoda Bracławski.

Firley Káſztelán Kamieniecki Staroſtá Trębowolski.

Piotr Syn drugi Piotrá Woiewody Lubelskiego był Káſztelanē Kámienieckim, Stároſtą Trębowolskim, mężnie woiował pod czás bátálii Pruskiey, Moskiewskiey, Tureckiey, Tatarskiey y kozackiey: pod Choćim kilka Chorągwi Rycerſtwa zbroynego ſprowádziwſzy, do upádłego z Abazym Paſzą odważnie ſtawał, tak dálece, że śię dwoch ſynow odſtradáć wolał, niżeli Oyczyznę podáć w niebeśpieczeńſtwo, z ktorych Mikołay z Grudzieńskiey urodzony, będąc Rotmiſtrzem śmiertelnie raniony umárł Roku 1640. o czym *Starowolski in Monumentis.*

Grudzińska.

Mikołay trzeći ſyn Piotra Woiewody Lubelskiego umarł Roku 1640. máiąc dopiero lat 35. iak piſze *Starowolski in Monumentis*; ktory z Piotrem pochowany w Krośnie. Miał żonę Zofiią Skotnicką, z ktorey zoſtawił dwoch ſynow Mikołaia Kánonika Krakowskiego, Jana Kaſztelana Sanockiego; á tęn z Weroniki Wichrowskiey Miecznikowny Halickiey, zoſtawił corek pięć, Tereſę Cetnerową Starośćiną Barecką, Zofiią Ianá Staniſława Strzemeskiego Staroſty Hadziackiego, Rotmiſtrza

Skotnicka.

Wichrowska.

Zofiia Firleiowná Káſztelánka Sánocka Iana Strzemeskiego Sta-

L2 Pancyrney

reſty Hadziáckiego żona

Pancyrney Chorągwi, o ktorym mowiłem wyżey zaczą wſzy á fol: 22. y do ktorego tu cała Fitleiow ściąga śię Procedencya *ex lumbis Maternis* do naſtępuiących niżey Sukceſſorow iego należąca nierozdźielnie. Piſze *Nieśiecki tom: 2. fol: 162.* iż 2do

Swirski. Rádecki.

voto taż Zofiia była za Swirskim Staroſtą Salńickim, 3*tio* zá Radeckim Chorążym Bełzkim. Trzećia Corka Kaſztelááná Sánockiego Woiakowska, czwarta Hańska, piąta Urſzula, y ſyn Jędrzey Kaſztelan Kamieński &c. iak *Nieśiecki* piſze *loco citato*, iednak w tym punkćie zupełnie o tym niżey tu záraz wyráżę, z kończywſzy opiſanie Henryka Xiążęćia Prymaſa Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, y Mikołaia Woiewodę Sędomirskiego procedencyą.

Arcy Biskup Gnięźnieński Henryk Firley &c.

Henryk piąty y oſtatni ſyn Jana Woiewody Krakowskiego z Barbary Mniſzchowny będąc urodzonym Roku 1574. d. 6. Lutego w Krakowie, trzymał go do Chrztu Henryk III. Krol Polski y Fracuzki, nominuiąc go Jmienięm ſwoim. Po skończoney perfekcyi w Szkołach Krakowskich, peregrynował do Rzymu, gdzie od Klemenſa VIII. *Camerarius Secretior factus Comitis Palatini, necnon Prælati Domeſtici, ac utriusq; ſignaturæ Referendarii, Protonotariiq; titulum obtinuit.* Z Rzymu powroćił śię z Kaietanem Kárdynałem, zá pierwſzego Prałata

Rekomendácya Papieska dla niego.

iemu przydány, ktory *à Latere* był Poſłem od Naywyżſzego Biskupa, to ieſt Papieża wyrażonego; z kąd przywiozł z ſobą *Breve* do Jana brata Krola Henryka, z doſtateczną śiebie rekomendacyą, iako ieſt wyrażone u *Okolskiego tom: 2. fol: 130. & 131.* Posłany záś będąc do Oyca Swiętego od Krola Zygmunta III. otrzymał Proboſtwo Miechowskie; gdzie

Legacyá Rzymska od Zygmuntá III. K. Polskiego.

wſzelkie legacyi ſwoiey punkta wykonawſzy, co należało bydz potrzebnego dla Rzeczy-Poſpolitey, poiachał zaraz do Szwecyi z Krolem za ſocyuſzá, od ktorego naywprzod udarowany był Honorem Referendarſtwa Koronnego, daley Pod-

Referendarz Koronny, Podkánclerzy Biskup Łucki y Płocki. Xiążę Primás Arcy-Biskup Gnieźnieński.

kanclerſtwem y Biskupſtwem Łuckim, á potym otrzymał Biskupſtwo Płockie, wſzelkie officya, co do niego należało, wybornie ſprawuiąc. Na oſtatek dla przednich zaſług w Kośćiele y Rzeczy-Poſpolitey, kreowany ieſt Xiążęciem Prymaſem Kroleſtwa Polskiego, oraz Gnieźnieńskim Arcy-Biskupem.

Ze zaś był mąż wielce Pobożny, uprośił Ciało S. Wiktoryi Panny y Męczennice u Oyca Swiętego, ktorey wyſtawiſzy Ołtarz w Katedrze Płockiey deponował go. W dobrach zaś dziedzicznych Ciemiernikach, iako Pałac koſztowny, tak y Kośćioł Nayświętſzey Pannie MARYI wyſtawił wſpániáły y Xięży dla ſpiewania Officium choyną fundował ſzczodrobliwośćią. W Lublinie u OO. Dominikánow Drzewa Krzyżá Swiętego kaplicę piękną wymurował y ozdobił Antenatow ſwoich grobowe złożenie, ſąm zaś umarł Roku 1622.

Woiewodá. Sędomirski.

Mikołay Woiewodá Sędomirski, Mikołaia Woiewody Krákowskiego Syn ſtarſzy, z Elżbiety Ligęząnki urodzony, młodſzy albowiem brat iego Jan z Agneſzki Tęczyńskii urodzony Roku 1641. umarł bez potomny. Tęnże Mikołay po ſkończonych w Akademii Krakowskiey Szkołach, iáko y wſzyſcy prawie Antenaci iego, peregrynował do Niemiec, An-

Peregrynácya przez lat 12. Filozofii, Matematyki, y Iuris-prudencyi słuchał.

glii, Hiſzpanii, Francyi y Włochow, gdzie lat dwanaśćie nieprzerwanych ſtrawił. Na Filozofii Jana Káriolę y Jerzego Krytoniuſza miał Profeſſorow: ná Matematyce Antoniego Máginy Wielkiego Aſtronoma ſłuchał: ná Jurydyce Palmerego y Bukkaferata nauki traktował. Z tamtąd powroćiwſzy zoſtawał u Dworu Krola Zygmunta III. od ktorego za przychylne zaſługi otrzymał Staroſtwo Kaźmierskie, a potym Lubelskie. Marſzałkował ná Trybunale Koronnym, daley wziął Kaſzte-

Kaſztelan Woynicki.

lanią Woynicką, Roku zaś 1620. do ſtanow Węgierskich y Xiążęćia Siedmiogrodzkiego był Poſłęm, gdzie lubo z pracą wielką niebeſpieczeńſtwem, trudnośćią y expenſą, wſzyſtko iednak wykonał ſzczęśliwie ták dalece; iż ſamemu Ferdynandowi Ceſarzowi Rzymskiemu iego śię induſtrya, roztropność y dzielność podobała, iako ią wyraża chwalebnie tęnże Monarcha w liśćie do niego piſanym z Wiednia d. 3. Sier-

Deklaracyá Ferdynandá Ceſarza Rzymskiego.

pnia R. 1620. wyrażaiąc te słowa. *Quemadmodum ſine dubio Sereniſsimi Regis veſtri voluntati egregiè correſpondetis, ita uberes gratiæ noſtræ Cæſareæ fructus præclarè meremini, quas crebris occaſionibus incommoda & ornamenta Veſtra promanare cupimus &c.* Zaczęm powroćiwſzy, otrzymał Woiewodztwo Sędomir-

Woiewoda Sędomirski. Oleśnicka.

skie; ktorego pierwſza Zona była Regina Oleśnicka, Mikołáia Woiewody Lubelskiego Corka, z ktorey miał ſynow czte-

rech y trzy corki; Staniſław w dźiećinſtwie umarł. Henryk zoſtał w Peruzie ná dewocyi, gdzie przy pobożnośći doskonałey, mortyfikácyi krwawych podiętych prac w chodzeniu po świętych mieyśćách, w Roku 18. żyćia ſwoiego umárł y pochowany ieſt w Kośćiele S. Filipá Nereuſza wielkiey świątobliwośći y zaſług ſprawiedliwych pełny; iako o nim piſze *Felix Verducciolus funebri declaratione.* Zbigniew trzeci ſyn Mikołaia Woiewody Sędomirskiego, Staroſta Lubelski, był Posłęm ná Seym Roku 1637. á w Roku 1643. Deputatem ná Trybunał Koronny: pierwſza záś żoná iego Anná Konſtancya Xiężniczka Wiśniowiecka, druga Kátárzyná Opalińska Márſzałkowná W. K. z pierwſzey Mikołay Stároſtá Lubelski, y Jan ktory w krotce umarł. Czwarty ſyn Mikołaia Woiewody Sędomirskiego Andrzey Káſztelan Lubelski Rotmiſtrz Krolewskiego Woyská, żona iego Warſzycka Káſztelanká Krákowska. Corki z Oleśnickii, pierwſza Elżbietá byłá naywprzod zá Krzyſztofęm Sápiechą Podczaſzym W. X. L. potym zá Jerzym Oſolińskim Woiewodą Sędomirskim, ktory Kanclerzem W. K. umárł. Druga Kátárzyná Zakonnicá u Pánien Lubelskich. Trzecia Anná, o ktorey w Herbarzach nie maſz zá kogo by poſzłá. Druga żoná Mikołáiá Woiewody Sędomierskiego Marya Jeremiaſza Woiewody Wołyńskiego corká. O tym záś Mikołáiu Woiew: Sędomirskim, ták piſze *Potocki in Centuria fol: 440. Civilis prudentiæ phœnix, omnigenarum elegantia ſcientiarum clariſsimus, nondum plane virilem adeptus togam, præclariſsimæ obivit legationem in Tranſylvaniam.*

Xiężniczká Wiśniowiecka. *Káſztelan Lubelski.* *Wárſzycká Káſztelánká Krákowska. Sápiechá. Oſolinſki Káncl: W. K.*

Z tąd wrácąm śię do Janá Firleia Káſzteláná Sánockiego y Janá Strzemeskiego, o ktorych námieniłem wyżey *fol: 25. & fol: 43.* JAN Firley Káſztelán Sánocki miał Zonę imieniem Weronę z Wichrowskich herbu *Pomian*, to ieſt Zubrza Głowá; ktora Weroná rodziłá śię z Piotrá Wichrowskiego y z Humieckii, Alexándra Humieckiego Kaſzteláná Kámienieckiego corki, y z Potockiey śioſtry rodzoney Stániſłáwá Potockiego Woiewody Krákowskiego, Hetmáná Wielkiego Koronnego. Piotr záś Wichrowski rodził śię z Krzyſztofa Miecznika Hálickiego Wielkiego Zołnierza y kocháiącego Oyczyznę Mężá, dla ktorey ſwoim koſztem trzymał Chorągiew

Doprowadzenie Fámilii Firleiow w Dom Strzemeskich. *Wichrowski. Humiecki. Potocki.*

rągiew

rągiew Uſarską, będąc z wuiem ſwoim Guiskim Woiewodą Ruskim ná woynie Pruskiey, y pod Kuneykámi. Tęnże wymurował Kośćioł y zámek w Skałáćie. Mátká tegoż Piotra byłá Zofiia Miąćińska herbu *Wieniawá*, o czym piſze *Oſtowiecki w Rozdzia: 10.*

Z tą tedy Weroną Wichrowską Jan Firley Káſztelán Sánocki miał corek pięć, y ſyná Jędrzeia. Annę poiął Hański Piſarz Ziemski Lubelski, z ktorą *procreavit* Máryannę y Mikołáiá. Máryánná poſzłá zá Jákubá Rojowskiego Chorążego Párnawskiego, ktory *propagavit* Jana, Micháłá y corkę iednę, á tá *inivit vota* zá Woiakowskiego. Michał *ſterilis*, Jan z Málinską zoſtáwił potomſtwo. Orſzulá Firleiowna druga Káſzteláná Sánockiego corká, *inivit vota* zá Woiakowskiego, Chorążego Latyczowskiego, z ktorą miał Weronę corkę *1mo* Hánską, *2do* Ołtaſzowską *ſterilem*, y Mikołaia ſyná, ktorego dalſza ćiągnie śię procedencya, u *Nieśieckiego tom: 4. fol: 567.* nápiſana. Tereſa trzećia Káſzteláná Sánockiego corká poſzłá zá Mikołáiá Cetnerá Staroſtę Báreckiego, z ktorym bezpotomna z tego świata zeſzła. Barbara czwarta corká Káſzteláná Sánockiego w konwenćie S. Norbertá w Krakowie umarłá.

Hański. *Rojowski.* *Woiakowski.* *Cetner.*

Jędrzey Firley Káſztelán Káminski, Stároſtá Mukárowski, ſyn Káſzteláná Sánockiego poiął Annę Lanckorońską Káſztelankę Rádomską, z ktorą ſpłodził corkę Weronę y ſyná Jákubá. Weroná poſzłá zá Iozefá Scipioná Márſzłka Nawornego W. X. Litewskiego, Stároſtę Lickiego y Mukarowskiego, z ktorych corki Anna, Mágdálená y Tereſá, á ſyn Ignácy *de Campo* Scipion Stároſtá Borciański: *2dô votô* poiął Xiężniczkę Rádziwiłownę Woiewodzankę Nowogrodzką.

Lanckorońska. *Scipion.*

Jakub Firley ſyn Káſzteláná Kámińskiego oſtátni Firleiow Sukceſſor, umárł Roku *1730.* máiąc rok żyćia ſwoiego 16. przez ktorego Imię Firleiow iuż w Koronie Polskiey zgáſło; ktore blisko przez ſześćſet lat ſłyneło w tych kráiách. O czym ták konkluduie Káznodzieia ná iego pogrzebie. Widzieliśćie, ſłyſzeliśćie, iák wielki był naſz Dom Firleiowski, kędyſz ieſt dziśiay *in Prole maſcula?* idzie pod mármur. Prawda, że iak wieża *deſiit in faſtigio*, bo ná Senatorskiey Godnośći zchodzi, áleſz przećię *deſiit &c.*

Oſtátni Firley Domu tego.

M 2 *Zofiia*

287

Ian Strzemeski Staroſta Hádziacki. Kálinowski.

Zofiia Firleiowná piąta corka Ianá Firleia Káſzteláná Sánockiego, iako wſpomniałem wyżey *fol: 25. 43. & fol: 46.* poſzła zá JANA Strzemeskiego Staroſtę Hadziackiego, z ktorą ſpłodził Elżbietę corkę y Jozefa Tadeuſza ſyna. Elżbieta *inivit vota* zá Alexandra Kálinowskiego Podczaſzego Halickiego, z ktorych dálſza idzie procedencya.

Iozef Tádeuſz Strzemęski Staroſta Hádziacki.

Iozef Tadeuſz Strzemeski ſyn Jana Staroſty Hadziackiego, także Staroſta Hadziacki, *imo voto* wziął Franciſzkę Chamcownę y ſpłodził ſyna Krzyſztofa, á corek dwie Iuliannę y Eleonorę. Krzyſztof zoſtał Zakonnikiem Reguły O. S. Dominika Konwentu Lwowskiego, wziąwſzy ſwoię porcyą tak z Oyczyſtey, iako też wſzelkiey ſukceſſyonálney fortuny, kwitował y *abrenuntiavit* w Grodzie Lwowskim *in aſsiſten: Superiorum ſuorum.* Iulianna Zakonna Panna u Wielebnych Mátek Boſáczek Lwowskich, ktora także kwitowała y *abrenuntiavit* z ſukceſſyonalney fortuny ſwoiey. Eleonora Strzemeska poſzła zá Antoniego Drogomira Komornika Granicznego Ziemi Lwowskiey y Powiatu Zydaczowskiego, wziąwſzy także z Oyczyſtey ſubſtancyi y ſukceſſorialney złotych Dwadzieśćia Tyśięcy, pietnaśćie Tyśięcy *in evictionem* zoſtaie u Auguſtá Xiążęćia Czartoryiskiego Woiewody Ruskiego, á pięć Tyśięcy ná własnych Dobrach dziedzicznych tegoż Antoniego Drogomira; z ktorego poſagu kwitowała w Grodzie Trębowolskim, & *abrenuntiavit.* Drugi raz ponowił ślub Małżeński tenże Iozef Tadeuſz Strzemeski Stároſta Hadziacki, z Karoliną z Zakliczyna Iordanowną wdową po Baworowskim, niegdy Franciſzka z Zakliczyna Iordana Cześnika Wyſzogrodzkiego corką urodzoną z Heleny Wrzeſpolskiey, z ktorą Iordanowną wyrażony Iozef Strzemeski Srarosta Hadziacki *procreavit* corek pięć; Annę bez dzietną, Maryannę, Maryią, Potamiannę y Iuſtynę także bez dzietną; ſynow záś dwoch, Antoniego y Renalda. Wielkich cnot, pobożnośći, dobroći y łaſkawośći Pani, Karolina Iordanowna, máiąc brata Iozefá Barnabę, ktory bezpotomny umarł, wźięła ſukceſſyą wieś Koćiubińce *cum attinentiis*, ſama záś z doczęſnym pożegnawſzy śię życiem, zeſzłá z tego świátá Roku 1750. ktorey iednák ná zaſzczyt y konſolácyą ſwoiego Potomſtwá zacnego kłádę

Drogomir Kumornik Graniczny Ziemi Lwowskiey y Powiatu Zydaczowskiego.

Jordanowná. Baworowska.

Wrzeſpolska.

Potomſtwo Jozefa Strzemeskiego z Iordánowny.

go kłádę

go kładę tu Senatorow z iey Domu pochodzących, dotąd w Oyczyźnie ſławnych, Hyppolit Iordán Rzymiańin, był Biskupem Chełmińskim, ieſzcze w roku 1180. *Nakielski in Miecho: fol: 67.* Iordana niektorego wſpominá *Paprocki*, że był Kaſztelanem Krakowskim roku 1349, zá Krola Kazimierzá Wielkiego. Iordanes Biskup Warmiński 1328. y Gwilelm Iordan, według *Frydrychowſkiego in Hyacin:* wyrażony, *u Nieśieckiego tom: 2. fol:* 440. ieſt nie przyznány, iáko y Kaſztelan Krakowski, dopiero wſpomniony. Z tegoż Autora czytamy, że Dobek Iordan, był Kaſztelanem Woynickim 1412. Mikołay z Zakliczyná Kawalerem Ieruzalimskim, ktory był tamże w Ierozolimie z uczczeniem mieyść Swiętych, Ián Kaſztelan Biecki, mąż nád zwyczay odważny, Staroſta Spiski, Oświęcimski, Wielkorządzcá Krákowski, umarł 1507. ktory w młodym wieku, przy oczach Krola Alexandra, w całey zbroi ſolną ſzybę Wielicką przeskoczył. *Nakielskiego fol: 573.* Achacy Kaſztelan Biecki, czyli Zarnowski, Staroſtá Sądecki 1540. *Nakielſki fol:* 629. Mikołay Kaſztelan Woynicki, á pierwey Wiślicki 1515. Staroſta Spiſki, Oświęcimſki, Zatorſki, Adminiſtrator Zup Wielickich y Bocheńskich, Wielkorządzca Krakowski, umarł 1521. Wawrzyniec Spytek, Kaſztelan Krakowſki, Staroſta Przemyślſki, Kamionocki, Czechowſki; tęn był pierwey Kaſztelanem Sądackim 1549. razem zoſtał Podſkarbim Wielkim Koronnym 1550. potym wziął Woiewodztwo Sęndomirſkie 1556. z tego poſtąpił ná Krakowſkie 1563. daley ná Krakowſkią Kaſztelanią 1565. *Niakielſki & Paprocki.* Franciſzek Kaſztelan Woynicki Stároſtá Dobczycki, o ktorym *Conſtit:* 1685. Michał Łowczy Koronny, Staroſta Dobczycki, potym Woiewoda Bracławski umarł 1739. Inſzych Jordanow, Karoliny Jordanowny Antenatow, ktora żyłá powtornym małżeńſtwęm z Jozefem Tadeuſzem Strzemeskim, teráźnieyſzym Staroſtą Hadziáckim, z Urzędámi ſwoiemi *u Nieśieckiego tom: 2. à fol: 440. y Okolſkiego tom: 3. à fol: 225.* czytáć n ozeſz.

Biskup Chełmiński. Kaſztelan Krakowski. Kaſztelan Woynicki. Kawaler Jerozalem Kaſztelan Biec. Kaſztelan Krakowski. Woiewoda Bracławſki.

SPENDOWSCY, herbu Lubicz, iak ich wyrááżá *Diploma* niżey wyráżone, ále według ábryſu herbownego, raczyi należeliby do herbu Poboká, bo máią ná tarczy Podkowę z Krzyżem ná wierzchu iey, á bez Krzyżá w śrzodku; ná hełmie

N zbroy-

zbroyną Rękę z mieczęm do cięcia podnieśioną. Tych Indygenat ieſt za Krola Iáná III. ktorego Inſtrument w te ſłowá:

Seferowicz Spendowski

JOANNES Rex Tertius &c. &c. Significamus præſentibus, Diplomate Noſtro, ad infra ſcripta mediante &c. &c.

Szlachcic dawny

Talem in Nobili Deodato Seferowicz conſpeximus & ſuſpicamur virtutem; cui licet in Patria ſua, claro à ſangvine Majorum ſuorum progenito, nihil deeſſet; quod ad rectè & præclarè vivendum deſiderari videretur, Gentilitium Nobilitatis decus, amplæ opes, dives patrimonium, & hìs omnibûs præſtantior multus honor; hîs tamen non contentus bonîs, unicum ad propagationem Avitæ gloriæ bonum ratus, ſi ex optimis quibusvis Rerum-publicarum inſtitutis, ac moribus virtutis ſuæ, metiendo magnitudinem, melior & glorioſior evaderet; fama, libertatum Reipublicæ, Regnique Noſtri accenſus, ſponte ſua Patrijs abſceſſit oris, teſtaturus omne ſolum Viro forti eſſe Patriam, & eam veriùs rectiusquè, quæ altioribus Virtutum feracior ſeminibus, arentes etiam facit fæcundare glebas; Patrij ſatiatus ſplendore Cæli, irretorto cum Aquila Sarmatica Solis adſpectare jubar anniſus oculô; ſub ipſo ſui in Poloniam veſtibulo, quæ non edidit Virtutum ſpe-

Zasługi Spendowskiego.

cimina: non diu deliteſcere potuit nata in præſtantiſſimo Viro ad ſumma quævis fortitudo, ſed vernante adhuc ætatis ſuæ flore, vitam, vireſq; ſuas, conſervationi, propugnationiq; Reipublicæ Majeſtatisq; Noſtræ litavit, quod illibatè & indefeſſè, per 28. Annos in finibus Regni ſemper Turcicis, Tartaricisq; ſeſe opponendo incurſibus, adimplevit. Tot illi inter repercuſſas barbarorum Polonæ Gentis hoſtium vires, & averſas imminentes clades, benèmeritorum excrevere Laureæ, aſſurrexere tituli, enatæ perennaturi Nominis adoreæ, quot fortalitia in confiniis Regni Noſtri exiſtentia, hoſtilibus ſemper obuia meatibus, ſecurè ejus vallata præſidio, & propugnata robore, intercluſo hoſtibus in Patriam aditu impedita exſtitere, quæ omnia ſemel innatus erga Rempublicam Noſtram amor, in eo privatorum non ductâ ratione diſpendiorum, nec ſalutis mille objectæ periculis, & Heroica ſua magnanimitate, & conſpicua dexteritate impendentia quæquæ hoſtium molimina, Noſtro fideliſſimè deferendo lateri effecit. Honorarium ſpo-

ponderat virtuti ejus contentamentum, procul dubio expleturus, ni fata invidiſſent, Sereniſſimus Divæ memoriæ Anteceſſor Noſter MICHAEL Primus, ob intaminatam ejus fidelitatem, in quam denuntiandis omnibus hoſtium ſtragem Reipublicæ minitantium machinationibus bellè comprobavit: Inter quæ innumera ejus decoramenta, loquitur perennî gratæ recordationis monumentô, non intermorituram ſui Nominis famam Fortalitium Jazłovecenſe,

Pochwały Spendowskiego.

quod invaleſcente innumera Turcicæ potentiæ tyrannide, & numeroſo ſuo ſtrenuè defendit milite, & propriô adverſus hoſtiles turmas objectô pectore, veſanum eorum, velut objecta Gorgonis parma, furorem deterruit, retuditq;, violentiore demum expugnatum impetû, reſarcitis militarium ſuarum copiarum viribus, abſq; mora, formoſo artis bellicæ ſtratagemate, deletis ad internecionem, profligatisq; nefarijs Obſeſſoribus, Fortalitium Generoſo Stanislao Koniecpolski, Supremo Caſtrorum Regni Metatori reſtituit intaminatum. Hac igitur gloriſiſſimâ vivendi ratione, dum Heroicam ſatageret propagere famam, vitam creberrimis, pro Nobis, Republica, & Patriæ hujus conſervatione objecit periculis, pro legendo Milite numeroſiſſimos expoſuit ſumptus, nullum viarum paſſum, in quibus aut hoſtiles fortiter non retuderit copias, aut liberum in Patriam irrependi non intercluſerit iter, reperimus, & quoties ad arcendas hoſtiles obivit excurſiones, toties ex arena pulcherimam bellicæ laudis, & virtutis retulit adoream, quin hucusq; inſignem, ac Reipublicæ probare fidelem, eximiaq; infractæ fortitudinis edere non deſinit argumenta.

Indygenatu wyrażenie

Quocircà cùm & ipſa virtus inclyti digna ſit loquax præmij, & Nos eximia hujus magnanimi Herois adæquata beneficentiæ Noſtræ, penſantes lance merita, faciendum eſſe Nobis duximus, quatenùs in uberiorem Gratiæ Noſtræ teſtificationem, Nobilem Theodatum Seferowicz Spendowſki, in numerum Regni Poloniæ Nobilium cooptaremus & adſcriberemus, proùt defactò, accedente Noſtrò, àtq; omnium Ordinum in Comitijs præſentibus Coronationis Noſtræ felicis, conſenſu cooptamus, & adſcribimus itai ut tam ipſemet, quàm ipſius legitima proles, rectè, & legitimè de lumbis ejus procedens, ac ſuccedanea poſteritas, quà Viri-

lîs, quà Muliebris ſexûs, nunc, ác perpetuis temporibus, nobiles Regni Poloniæ, dicere, ſcribereq; & ab omnibus reputari ac nominari, omnibus item ac ſingulis libertatibus, ac prærogativis gaudere valeant, debeantq́;, quibus Nobiles in hoc Regno nati gaudent. Porro, ne quid ad ſummas ipſius condecorandas deſit ornamenti virtutes, quandoquidem Generoſus Stanislaus Koniecpolſki, Supremus Caſtrorum Regni Metator, Capitaneus Dolinen: videns ſummo Patriæ, & Reipublicæ noſtræ commodo, ac defenſioni, magnanimum hunc natum eſſe Heroem, necnon hæreditarijs ſuis bonis & Fortalitijs non ſemel liberatricem ab hoſtili depopulatione, & incurſione protendiſſe dexteram, præfatum Nobilem Theodatum Seferowicz Spendowſki, ad ulterius de Nobis, ac Patriâ benemerendum æviterno promotionis ſuæ provocans monimento, illum ad communionem ſtemmatis antiquiſſimæ domôs ſuæ Lubicz dictum admiſit; non diſpari Nos ratione illum, ejusq́; legitimos utriusq; ſexûs ſucceſſores, ac ſuccedaneam poſteritatem, circà uſum ejuſdem prædicti ſtemmatis Lubicz in perpetuum conſervamus, hocq; ipſum ſtemma, uti depictum, delineatumq́; eſt hic: (: Hoc loco depictum ſtemma in originali Diplomate Lubicz dictum:) ipſis aſſignamus, & pro Armis Gentilitijs nobilitatis damus, & conferimus. Quod omnibus, & ſingulis, Regni Noſtri Senatoribus, Provinciarumq́; noſtrarum Dignitarijs, Officialibus, ac univerſæ Nobilitati notum facimus, edicimusq́; ut exemplo noſtro præmemoratum nobilem Theodatum Seferowicz Spendowſki, favore ſuô ac conſortio Nobilitatis dignum excipiant, & pro vero Regni Poloniæ, cum omni legitima ejus Poſteritate reputent, juxta præſens Diploma Noſtrum & Conſtitutionem publicam in Comitijs Generalibus Varſavien: eo nomine ſancitam. In quorum fidem huic Diplomati manu Noſtra ſubſcriptô ſigillum Majeſtatis noſtræ applicari juſſimus. Cracoviæ Die 15. menſis Februarii, Anno Domini 1676. ſub tempus Comitiorum felicis Coronationis noſtræ. Præſentibus. &c. &c. IOANNES Rex L. S. Hieronimus Pinotti, S. R. M. Secretarius.

Do herbu Koniecpolſkich przyięcie

mpp.

NABRAM

NABRAM ALBO WREBY HERB.

EPIGRAMMA.

Semper ab antiquo Campis his aurea meſſis
Surrexit Patriæ, famaquè nata Viris.
Martius eſt Campus, Palmis, Laurisque decorus,
Omnis Bellonæ florida ſerta ferens.
Eſt ſua Gens Orbi candore notabilis ipſo,
Stemmatis ut ſummo Lilia terna docent.

ABRYS HERBOWNY.

SĄ polu przez tarczą, z gory ná doł proſto rozciągnione, ktorych ſześć rachuie *Okolſki tom: 2. fol: 241.* y *Nieśiecki tom: 3. fol: 330.* tu śiodme przez nie ciągnie śię poprzeczne, od gory prawego boku tarczy, ná doł ku lewemu, na ukoś przechodzące: ſą koloru czarnego y białego, ná przemiany, zaczynaiąc od prawego pola czarnego, według Autorow wyrażonych, ktorzy ná hełmie kłádą trzy piora Struśie, tu zámiaſt nich ſą trzy Lilie białe. Widziałem tegoż herbu á-

Opiſanie herbu

O brys,

brys, z Xiąg Saſkich, y Pruſkich Autorow, w teyże Procedencyi niżey wyrażonych, ták koperſzrychowány, iák go tu widziſz, y kolorami dyſtyngwowány; ále w nim pierwſze pole z práwego boku ieſt żołte, drugie czerwone, trzecie białe; tákieſz drugie trzy pola od żołtego znowu zaczynaią ſię, á pole poprzeczne ieſt błękitne. Wſpomina ten herb *Cromerus lib: 1. fol: 498. de Gente Polona*, Waldorffem go zowiąc, ieſt też *u Paprockiego w Gniaździe fol: 191. y o Herbách fol: 547.* oprocz *Okolſkiego y Nieśieckiego.*

ORYGINAŁ HERBU.

Baieczna relacya

O początkách tego Kleynotu, piſze *Paprocki y Nieśiecki loco citatô.* Iż w Pruśiech niektory Rycerz z Domu Korczakow, nie maiąc żadnego potomſtwa, tylko iednę corkę piękney urody, nie chciał ią zá mąż wydáć proſzącemu o nię, ále brat iego rodzony, á ſtryi Panny, w niebytności Oycá, pozwolił im ślubu, y w ſtánie máłżeńſkim lokował ich. Powrociwſzy Ociec do Domu, rozgniewany, że brat wydał corkę iego zá mąż, y dopuścił ſię tego zá życia Oycowſkiego, náiachawſzy go zábił, w tym mátka corki z żalu y fraſunku wielkiego umárła, á Ociec z pozoſtałemi ſynowcami pogodził ſię, ále herb Korczaká zá karę bratoboyſtwa utraciwſzy, ná znak żáłoby wziął czarne y białe pola. Iednák tę relacyą *Paprockiego* baieczną przyznáie bydź *Okolſki*, nie bez rácyi. Ten bowiem herb Nábrama, nie ma nic w ſobie z herbu Korczáká; gdyby záś ná ukaránie bratoboyſtwá odmięniony był, cokolwiek z herbu Korczaká dlá pámiątki zoſtałoby ſię, iáko w herbách Pomianu, Poboka, y inſzych. Do tego, że Korczak z Węgier do Ruśi wnieśiony, *Waldorff* záś, czy Nábrám, ieſt w Pruſách nábyty, y nie má żadnego podobieńſtwá w názwiſku ſwem, ieden do drugiego. Záczęm ieſt to herb inſzego nábyciá, pierwſze początki ſwoie máiący w Pruſách, iák piſze *Okolſki tom: 2. fol: 241.* Autor *Gloriæ mundi* powiádá, że w Arágonij Hiſzpáńſkiego Páńſtwá, dáwni Xiążętá, czy Krolowie, y przednieyśi Pánowie, tym herbem záſzczycáli ſię; iákoż nád opinią *Okolſkiego,* dáwniey ieſzcze ten herb znaydował ſię w Saxonij, niżli go w Pruśiech używano, iák zrozumieſz z początku tey procedencyi.

Dokumenta dawnieyſzych początkow

HER-

HERBOWNI według *Okolſkiego* y *Nieśieckiego.*

Borodolſcy, *Okolſki* piſze ich Brodelſkiemi, w Ziemi Przemyslkiey.
Choteccy w Lubelſkim Woie:
Hundorffowie z Prus w rożnych Woiewodztwach.
Iedlińſcy w Sieradzkim Woie:
Porebſcy w Zatorſkim y Oświęcimſkim.
Pielſowie, *Okolſki* zowie tych Pielſzami, á niepiſze kędy.
Rogowſcy w Krakowſkim Woiewodztwie.
Roſperſcy w Pruſách.
Sieroſzewſcy w Poznańſkim Woiewodztwie.
Woliccy tamże.
Wulwanowſcy w Ruśi.

PROCEDENCYA

W Pruſſach y Woiewodztwie Ruſkim

HONDORFFOW,

Herbu NABRAM, álbo WRĘBY, po Niemiecku WALDORFF, názwanego.

PRocedencyą imienia tego, z dawnieyſzych lat obſzernie opiewaią Hiſtorycy y Kronikarze Elektorátu Saſkiego; w ktorym & *in Imperio* pierwſze gniazdo Przodkowie imienia tego założyli; gdy záś ná początku czternaſtego wieku, w Roku 1341. zá panowaniá ná Kroleſtwie Polſkim Kazimierza Wielkiego, Ludwik Köenig, *Dominus in Weitzau*, Kawáler Saſki (: według Pruſkiego Autora, *Krzyſztofa Hartchnocha, w Xiędze Niemieckiey, Nowe y ſtare Pruſy, álbo hiſtorya Xięſtwa Pruſkiego nazwaney, fol: 301,* Hiſtoriograf záś Litewſki, *Maciey Strykowski fol: 430. w Kronice ſwoiey*, Rudolfem go, czyli Luderem, y Xiążęciem Saſkim na ow czas Miſtrza Krzyżakow nazywá:) po zmarłym Teodoryku Oldemburgu, Miſtrzu Krzyżackim, utrzymuiąc ſię przy doſtoieńſtwie tymże, wiele Familij za ſobą z Saſkiego Xięſtwa, & *ex Imperio* pociągnął, przybył z nimże do Pruſs ná Pogany, dlá nábyciá woienney ſłáwy, Marcin Hondorff, pierwſzy w Xięſtwie Pruſkim imienia tego Przodek. Ják záś te Imię w Xięſtwie Pruſkim licznie roſkrzewione, w iakich tytułách y honorách, iák skolligacone z pierwſzemi tamże familiami, iák pięknie dyſtyngwowanym imieniem y woienną zaſzczycone ſławą? świádczą to Autho-

Pierwiaſtki Domu tego

Hondorffow Genearcha

rowie

rowie; wſpomniony *Hartchnoch fol*: 451. *Hartung in fragmentis Genealogicis pag.* 203. y innych, *Paulus Fyrſzler titulo Inſignia Familiarum, parte 3tia fol*: 166. & 183. *Henneberger in Genealogia Pruſſica tab*: 28. y inni Authorowie, zwłaſzcza Pruſcy.

Marcin tedy przenioſłſzy ſię w Pruſy, z żony familij Saſkiey Goſpothowny, zoſtawił dwoch ſynow; Marcina y Anzelma.

Goſpothowna.

Anzelm pierwſzy ſyn Marcina, *Liber Baro* ná dobrach *Landveden*, Kawaler woyſka Albrychta, Margrabiego Brandeburſkiego, ktoremu Anna Dybowna trzech powiłá ſynow, Gaſpra, Marcina, y Fryderyka; z tych Gaſpar nayprzod u Eryka, Duńſkiego Monarchy, naywyżſzą nád Woyskiem miał powierzoną komędę; iezdził potym z Wratyſławem ſzoſtym, Xiążeciem Pomorskim, w Roku 1392. do Rzymu, do Urbana Papieża, przez ktorego, pod czas ſławney pod tamten czas Krucyaty, tenże Urban Krolowi Jerozolimſkiemu, złotą z błogoſławieńſtwem przeſłał rożą; Kátarzyná zaś Rypowna, cztery mu powiła corki, z ktorych Barbara *1mô votô* Leydenowi, *2dô* Gaſprowi Aulakowi, Gubernatorowi Krolewieckiemu; Anná Gaſprowi Gaudekierowi, Generałowi Majorowi Woyſk Brandeburskich; Katárzyna Erneſtyna Janowi Schanwitzowi, Pułkownikowi Kawaleryi Pruskiey (: żył za Filippa pierwſzego, Xiążęcia wyżſzey Pomeránij *Annô* 1540. :) Dorota Janowi Taubenheymowi, Generałowi Majorowi y Staroście Damnawſkiemu, w Pruśiech poślubione, y ſyn Walenty.

Dybowna

Rypowna
Leyden
Aulak

Gaudekier
Schanwitz

Taubenheyn

Fryderyk Otto drugi ſyn Anzelma, miał ſobie powierzoną funkcyą do traktowania o ugodę, między Boguſławem X. y Ottonem, Xiążętami Pomorſkiemi, o Powiaty Bitumski y Lemburski, *Annô* 1470. z Brygitty Feldenowny, iednę zoſtawił corkę Barbarę Beatę, Janowi Preka Dyrektora *Cameræ Compbergienſis* małżonkę, y ſyná Gaſpra Ottoná, dziedzica ná dobrách *Mileynen*, Ablegata od Proteſtantow do Auſzpurga, *ad conficiendos Auguſtanæ Confeſſionis articulos*. Ten ſześciu po ſobie zoſtawił ſynow: z tych Jerzy dziedzic ná *Wilhauzen*, z Barbarą Zynkienowną; Wilhelm Pułkownik Woyſk Pruskich, z Emilią Neninkowną z Szwabii; Woyciech Pułkownik Altyleryi, z Urſzulą Wildenowną; Fryderyk Rotmiſtrz Woyska Pruskiego Kiryśierow, z Rebeką Klingſzporowną, Generáła Majora corką, żyli bez-

Feldenowna.
Prek

Zynkienowna
Neninkowna, Wildenowna
Glingſzporowna
Klingſzpoſowna

li bezpotomnie. Ján piąty, ſyn Gaſpra Ottona z Urſzuli Brodnickiey, Sędzianki Ziemskiey Piltyńskiey, zoſtawił dwie corki: Dorotę Euſtachiego Knobelzdorffa, Koniuſzego Xięſtwa Pruskiego; Kararzynę Janá Brantá, Herbu Pochodnia, Generałá Majorá, małżonki; ſyn záś Jerzy w woiennych expedycyách ſławny Kawaler. Wolf, ſzoſty ſyn Gaſpra Ottona, dziedzic maiętności Baiolen zwaney, z Kátarzyny Knobelzdorffowny, corki Erneſtá Pułkowniká y Kommędantá fortecy Pilawskiey; z ktorey mężni y w Woysku zaſłużeni Kawalerowie; Gaſpar Pułkownik Kawaleryi, Frouchnold Major; Krzyſztof Pułkownik Jnfanteryi; Fryderyk Jan, Generáł Májor Piechoty w Woysku Pruskim Roku 1683. w ſławney pod Wiedniem batalii poginęli; w teyże komitywie z niemi y śioſtra Kátarzyná, Ottoná Branda Generała Leytnantá, od piechoty Woysk Pruskich, żoná, pod tenże ſąm czas z Mężem zabita.

Brodn.
Brant
Knobelzdorff

Marcin, ſyn Marciná pierwſzego z Goſpothowny, Generał Májor Káwaleryi Pruskiey, ktorego z Weroniki Albenowny ſyn Ján Guntherus, Pułkownik Káwalery; z Jerzem Xiążęciem Pomorskim w Roku 1530. ieździł ná Seym do Auſzpurga, dlá otrzymania *feudi*; złączył ſię dożywotnie z Klarą Konigxekowną, tá mu iednego powiłá ſyná Anzelma, Dziedzicá ná Szwanſfeldzie y Belinách, Pułkowniká Káwaleryi Pruskiey; żoná iego Elżbietá Egloſzteynowna, Kanclerza Xięſtwa Pruskiego corka, z ktorey czterech ſynow, Guntherus, Franciſzek, Anzelm, y Jerzy, y corek dwie; z tych Małgorzata nayprzod Gaſpra Kinwanga, powtore Adriana Bohſená, Anná Marciná Engloffſzteyná, małżonki. Márcin trzeci ſyn Anzelma z Dybowny, *Liber Baro*, y naywyżſzy Marſzáłek Jerzego pierwſzego Elektorá Brandeburskiego, miał ſobie powierzoną kommędę nád Woyskiem, pod czas Rebellij Gdańſzczanow w Roku 1525, z Jadwigi Dylowny, Sędziego Ziemskiego w Xięſtwie Pruskim corki, zoſtawił corkę Kátarzynę Teodorę, ktorą zaślubił Fryderykowi Grebenowi, Pułkownikowi Infanteryi Brandeburskiey, mężnemu w roku 1699. pod czas dobywania fortecy Gibralfaru, Kawalerowi; y ſyná Janá. Franciſzek pierwſzy ſyn Anzelmá z Engielſzteynowny, Łowczy naywyżſzy Pruski, Urſzulá *de Perlein* czterech mu zoſtawiłá ſynow: Je-

Albenowna
Egloſzteyn
Kinwang
Bohſen
Engloffſzteyn.
Dylowna
Greben
Engielſzteyn.

rzy zſzedł bezpotomnie, Gaſpar z Powiatu Eylawskiego, Mi-
chał dziedzic ná *Gletzkſen* z Powiatu Olſztzchięskiego, podpi-
ſali punkta komiſſyi, między Zygmontem III. Krolem y Rzeptą
Polską, á Xiążęciem Iánem Sygiſmundem, Elektorem Bran-
deburskim, *circa feudum Ducale Pruſſicum*; o czym *in 3tiô Vo-
lumine Legum*, w roku 1612. *fol*: 113. Dwa razy małżeńskie Mi-
Frebnerowna chał ponawiáł ſzluby, z Kátarzyną Frebnerowną, y Katarzy-
Hallenowna ną Hallenowną; z ktorych corki Iuliannę Ferdynandowi *de
Freytach* Sztolpenskiemu w Pomeranij Staroście, Urſzulę Ká-
Bohren Froſzken zimierzowi Bohrenowi, Bárbárę Ludwikowi Froſzkenowi,
Pułkownikowi, w Pruśiech Stároście Welawskiemu, w máłżeń-
ski záſzlubił związek; y ſynow dwoch: Sobeſtyan Major w
Woysku Ceſarskim, Krzyſztof Pułkownik w Woysku Pruskim;
Fenkowna á toli z Weroniką Graffowną Fenkowną żył bezpotomnie. Ián
Kroſztenowna czwarty, ſyn Franciſzka, dziedzic ná Merklaku, Stároſtá We-
lawski, poiął w małżęską ligę Weronikę Kroſztenownę, z kto-
rey corka Dorota Cecylia, Walętego *de Heym*, Gubernátorá
fortecy Kiſtrynu máłżonka, y ſynow trzech; z tych Ián *Intimus
Conſiliarius* w Stárogardzie w Pomeranii, Fabián Staroſtá gro-
Dewicowna dowy *in Pieritz*, żona iego Dewicowna. Gaſpar trzeci ſyn Iá-
ná, Generał Májor Woysk Brándeburskich, zginął pod Ráme-
lią w batalij przeciwko Francuzom, w komędzie Feldmarſzáł-
ká Woysk Angielskich, Hercoga Malborugá, w roku 1706. dniá
13. Majá.

Eggloſzteynowna Ján drugi ſyn Anzelmá z Eggloſzteynowny, *Conſiliarius Du-
catus Pruſſiæ*, Dziedzic Dobr Kippiten w Tapiawſkim Powie-
Werterowna cie; ktorego z barbary Werterowny, corka Dorota, Ludwika
Folfanga Szlibená małżonka, y ſyn Anzelm Major w Woyſku
Krolá Szwedzkiego. Jerzy Sędzia Pruſki, ſyn trzeci Anzel-
Horn. má, dziedzic ná Szkanglaku w roku 1593. żoná iego Maríá,
Graffá Horná, Generała Leytnantá corka, dwie mu powiłá
Kenigx corki, z ktorych Maríá Wilhelmowi Kenigxekowi, Giertruda
Wilhelmowi Hondorffowi, w małżeńſtwo poślubione; y ſyná
iednego Krzyſztofa, Sędziego Ziemskiego Powiatu Sterbur-
Rypenowna skiego, ten z Katarzyną Sakienowną żył bezpotomnie. Wá-
Zynkienowna lenty Guſtáw, Sędzia Ziemſki w Pruſach, Gaſpra z Rypeno-
wny ſyn, żył dożywotnie z Katárzyną Zynkienowną, *Præ-*

ſidis in

ſidis in Curlandia corką, z tey ſyn Fryderyk, Miaſtá Preis hol-
land Staroſtá, umarł w roku 1593.
Ján Zygmunt Marciná, z Jadwigi Dylowny ſyn, dziedzic *Dylowna*
ná Bajolách *Præſidens in Pruſſia*, dwá razy małżenſkie ponowiał
ſzluby, z Elżbitą Wolffamſdorffowną, powtore z Magdaleną *Wolffram-ſdorff.*
Elſenowną, z tych cztery zoſtawił corki: Gertruda Ierzemu *Elſenowna*
Grebenowi, Majorowi Woyſk Pruskich; Mechtyldá Gaſpro- *Greben.*
wi Kinwangowi, Pułkownikowi Kawáleryi Woyſk Szwedz-
kich; Emerencianná Wolfangowi Arenſzwaldowi; Anná O- *Arenſzwald.*
tyliá Ierzemu Elſenowi, Rotmiſtrzowi Kawaleryi Ierzego Wil- *Elſen*
helmá Kurfiſtrza Brandeburskiego (: Zginął ten w roku 1633.
pod czas oblężonia Bambergá :) dożywotnie ſprzyśiężone, y
ſynow trzech. Dymitra Pułkownika Kawaleryi Woyska Duń-
skiego, z Graffowną Szlitenbachowną, w roku 1598. zſzedł *Szlitenbach*
bezpotomnie; Wilhelma (: był ten *Præſes in Ducatu Pruſſiæ* :)
żył dożywotnie z Małgorzatą Leſzkwanowną, Generała Ma- *Leſzkwan*
jora Woyſk Szwedzkich corką. powtorzył małżęńſtwo z Gier-
trudą Hondorffowną, z ktorey corki; Eſterá Fryderyká Kich-
miſtrzá *de Szternberg*, z Familii Miſtrzow Krzyżackich; An-
ná Fryderyká Preká, naywyżſzego Koniuſzega Pruskiego; *Prek*
Barbára Zygmuntá Berwalda, powtore Melchiora Kannache- *Berwald*
rá, Sekretarzá *Status Regis Pruſſiæ*, dożywotnim ſzlubem obo- *Kannacher*
wiązaná; y ſyn Ian iedynak, dziedzic ná Bajolách, z Kátarzy-
ną Wetzhauſowną, Generałá Majorá w Pruskim Woyſku cor- *Wetzhauſowna*
ką *ſterilis*. Ierzy trzeci ſyn Ianá Zygmuntá dziedzic ná Do-
brach Paſtt y Pryſtannien zwanych, ſprzyśiągł ſobie dożywo-
tnie Kátarzynę Gaudekierownę, z niey dwie corki, Elżbietę *Gaudekier*
Dymitrowi Pakmorowi, Annę Leſzkwanowi Pułkownikowi *Pakmor Leſzkwan*
Szwedzkiemu w małżeńſtwo wydał; y ſynow trzech, Ian Al-
brecht, dziedzic ná Pryſtanniách, tenże z Powiatu Bartenſztey-
skiego *Delegatus ab Ordinibus Pruſſiæ*, zá Zygmunta III. *podpi-
ſał Literas reverſales, vide Vol: III. Legum fol*: 151. *ſub Annô*
1612. żoná iego Pakmorowna. Ierzy z Dorotą Kannáhero- *Pakmorowna.*
wną, w roku 1600. Fryderyk oſtátni ſyn z Katárzyną Tettao-
wną, zeſzli bezpotomnie. Ierzy álbo Guntherus, dziedzic ná
Wielkiey Goy y Suſzlaku, ſyn czwarty Anzelmá z Egielſztey-
nowny, temu Anná Zarnowská z Pomeranii, iednego urodzi- *Zarnowska*

 łá ſy-

293

łá ſyná Fabiana, dziedzicá ná wielkich Goiách y Belinách, ktoremu Barbárá Ebertynowná małżonká, trzy powiłá corki, Sybillę Michałá Eggloffſzteyna, Komędantá w Tylzij; Barbárę Fryderyká Rozenberga, Konſyliarzá Sądow Zadwornych Pruskich; Amalię Ierzego Belinga, Koniuſzego Wielkiego Pruskiego, małżonki; Fryderyká y Fabiana ſynow: Fryderyk. dziedzic ná Serwillách, Májor Woyſk Duńskich, z żony Katárzyny Teltaowny ſyn ieden Ierzy Hubertus, Pułkownik Woyska Rzeczy-poſpolitey Holenderskiey, w roku 1712. Admirał Flotty Weneckiey. Fabian ſyn drugi, Major Woyſk Pruskich, dziedzic ná Wielkiey Goij, Belinách y Pryſtanniách, dwá kroć ponáwiał małżeńſtwo, z Weroniką Lehenſdorfowną, powtore z Barbarą Kannaherowną, ná Paſzlakach y Schwansfeldzie dziedziczką; czterech z nich zoſtawił ſynow, Woyciecha, Iáná, Melchiora y Fabianá. Woyciech dziedzic ná Belinách, pamiętny w ſynu ſwoim Ierzym Wilhelmie, Pułkowniku Woyſk Ceſarskich, ktorego Umieiętność *in bellicis* tę znalazła u Leopolda Ceſarza Rzymskiego eſtymacyą, że go godnością Baroná *S. R. J.* przyozdobił; rownie go poważał y Xiąże Eugeniuſz *Generaliſſimus* tychże Woyſk, że go przy wſzyſtkich expedycyách woiennych, chciał mieć od śiebie nieodſtempnym Pułkownikiem, Generałem Adjutantem go ſwoim uczyniwſzy, oraz Gubernerem Fortecy Kortryk w Niderlandách, po odebranym záś ſławnym zwycięſtwie nád Francuzami pod Turynem, ieździł w Poſelſtwie od tegoż Xiążeciá Feldmarſzałká do Rzeczypoſpolitey Holęnderskiey, w roku 1706. wypełnił należycie włożoną ná śiebie funkcyą, o czym doczytá ſię każdy w Mowie iego do Stanow Holenderskich mianey, w Hiſtoryi życiá Xiążęcia Eugeniuſza, Niemieckim wydaney ięzykiem *fol*: 123. Zył w dożywotniey przyiáźni z Baronowną Seroskierchen, Familij Holęnderskiey, w roku 1714. umarł w Berggoſpſoom dnia 9. Maja 1719. Ian ſyn drugi Fabiana z Kannaherowny, dziedzic ná Wangottach. Zoná iego Roſyná Kienixekowná, druga Anna Maryá z Kurlandij Medonowná; z tych pierwſzá corká Elżbietá Iulianná, N. Kniaziewiczá dziedzica ná Lauxttoffie; Dorota Małgorzata Mikołajá Derſzawa, Piſarza Ziemskiego Piltyńskiego, dziedzica ná Kaulitzu w Kurlandii, małżonki; y ſynow trzech

Ebertynowna · *Eggloff-ſzteyn* · *Rozemberg* · *Beling* · *Lebenldorf* · *Kannaherowna* · *Seroskierchen.* · *Kienix y Medonowna* · *Derſzaw*

trzech: Ierzy, Albrecht, Ludwik, y Fabian; Ierzy Krzyſztof, dziedzic ná Wangottách, Abelinách, y Szpigloffen, Major Infanteryi w Woysku Saskim, ktorego z Katarzyny Hondorffowny, dziedziczki dobr Dulcen, ſyn ieden Melchior, dziedzic po Oycu ná Wangottach, Junkierskien, Szarwſz, y Szpigloffken, Konſyliarz Sądow Nadwornych Krolewskich, z Lauffenowną, Pułkoynika Altyleryi Koronney Polskiey corką, pod ten czas żyiący. Albrecht Ludwik ſyn drugi Iana z Kenixekowny, dziedzic ná Weytzdorffie, Pułkownik w Woysku Duńskim, z Barbarą Katarzyną Grebenowną, zoſtawił ſynow kilku, z ktorych Wolff Ferdynand, dziedzic ná Weytzdorffie, Bolawie, y Sztanmie, w Pruśiech żyie pod te czaſy. Fabian Henryk ſyn trzeci, Pułkòwnik Woyſk Ceſarskich bezpotomny, niedawno zmarły. Melchior ſyn trzeci Fabiana z Kannaherowny, dziedzic ná dobrach Dulceny y Abelinach; żona iego Katarzyná Małgorzata Kannaherowná, dziedziczka ná Szwanſweldzie, z niey dwie corek: Katarzyna Sybilla, Ierzemu Krzyſztofowi Hondorffowi, wyżey wſpomnionemu, Anna Ianowì Gąśiorowskiemu, w małżeńſtwo wydane; y ſyn Jerzy Wilhelm, dziedzic dobr Dulcen, dwie miał żony, Annę Aldegundę Gaudekierownę, drugą Barbarę Katarzynę Grebenownę, z niey ſyn Kryſtyan Ludwik żyiący. Fabian czwarty ſyn Fabiana z Kannaherowny, ná mnieyſzych Goiach Dziedzic, Pułkownik Kawaleryi Woysk Pruskich, urodzony 1623. żył dożywotnie z Rożyną Sechſndorffowną, powtore z Katarzyną Elżbietą Aurowną z Tyrenbergu, tego podobno Wnuk Ierzy Krzyſztof, Major w Woysku Pruskim, Adamſcheydy, y mnieyſzey Goij dziedzic, podtenczas żyiący.

Gaſpar, ſyn drugi Walętego z Zynkienowny, Konſyliarz Sądow Zadwornych Elektora Pruskiego, z Katarzyny Gattenhofenowny ſpłodził corkę Barbarę, Ierzego Kleyſta Sędziego Ziemskiego w Pomeranii, w roku 1599. zrodzoną, y Aldegundę Gaſpra Wilchelma Elſznica, Staroſty Raſtemburskiego małżonki; y ſynow trzech: Krzyſztof, fortecy Węgierskiey Temezwarku Komędant; Krzyſztof Zygmunt ſyn drugi, ktorego Anna Moſchwitczowna, powtore Małgorzata Walenrodowna, z Familii Konrada Walenroda, Miſtrza Krzyżackiego,

Lauffenowna · *Grebenowna* · *Kannaherowna* · *Gąśorowska* · *Gaudekierowna* · *Sechſndorff.* · *Aurowna* · *Zynkienowna* · *Gattenhoff.* · *Kleyſt* · *Elſznic* · *Moſchwitczowna* · *Walenrodowna*

Q mał-

małżąnki; y Ierzy Oberſzteleytnant Kawaleryi Pruskiey, kto-
remu Elżbieta Mulbenowna, iednego urodziła ſyna Woycie-
Mulbenowna cha, Pułkownika Altyleryi w Pruśiech; żył dożywotnie z Ka-
Wildenheynowna tarzyną Wildenheynowną, z ktorey dwoch miał ſynow, Krzy-
ſztof w Woysku Ceſarskim Oberſzteleytnant, z Braxeynowny
małżonki zoſtawił ſyna, w rożnych Niemieckich Woynach do-
świadczonego żołnierzá, y corkę, ktorą wydał zá Bromzera,
Bromzer znaczne Dobra Sztenelię leżące nad Preglem rzeką, nie dale-
ko Tylzy, w poſagu wyznaczywſzy; tenże pod Barem będąc
Generałem Leitnantem, komęnderuiąc kilką tyśięcy Woyska
Brandeburskiego, za Iana trzeciego Krola Polskiego, znaczne
męſtwa ſwego dał dowody. Ierzy zaś Brat iego przeniożſzy
ſię z Prus, ośiadł w Warmij na dziedzicznych dobrach Patryki
Hoppenowna zwanych, ktoremu Apollonia Hoppenowna z Grafowny Szteyn
Szteynbok bokowny zrodzona, wydała na świat godney pamięci ſyna,
Iana Krzyſztofa, Cześnika Nowogrodzkiego, Generała Majo-
rá w Woysku Rzeczy-poſpolitey Polskiey. Sławne batalie, Ba-
towska, Zurawińska, Kałuska, Widęńska, y pod Bukowiną,
odwagi iego rycerskiey świadkami byli, o czym ſzerzey *Nie-
śiecki*, y w Konſtytucyach Koronnych ieſt iego nieśmiertel-
na zapiſana pamięć, *Legum Volumine 6tô, ſub Anno* 1710. *fol:*
197, tymi ſłowami: *Więc y Urodzonego Krzyſztofa Iana Hon-
dorffa, Cześnika Nowogrodzkiego, Generała Majora naſzego,
nie w iedney probie męſtwa y wierności doświadczonego, za ſzkody y
ruiny ſwoie, od nieprzyiaciela poczynione, przyznanie rekompenſy na
Dobrach naſzych Wodnikach, Woiewodztwa Ruſkiego, Ziemi Lwow-
ſkiey, a Dzierzawy iego, słuſznie pretenduiącego, do ſkutku przy-
prowadzić przed ſię bierzemy.* Zył dożywotnie z Franciſzką
Kurczowna Kurczowną, Podſtolanką Bracławską, z ktorey corek cztery,
Anna y Ioanna Zákonnice Bernárdynki w Lwowie; Maryánná
Zurowski Tomáſzowi Zurowskiemu, Stolnikowi Zydáczewskiemu; Te-
ofilá Károlowi Mężyńskiemu, Stolnikowi Trębowolskiemu,
Mężyński *Rościſzewski* powtore Franciſzkowi Rościſzewskiemu, Piſarzowi Ziem-
skiemu Płockiemu, poślubione; y ſynow czterech: Adam Pro-
boſzcz Gołogurski, ſtan ſobie Duchowny obrał; Michał Pod
Szepelska czáſzy Nowogrodzki, 1*mô votô* z Szepelską wdową, po Ka-
Kamiński *Ianiſzewska* mińskim Sędzim Krzemienieckim, 2*do* z Iániſzewską, z ktorey
ſyn

ſyn Ierzy w Zákonie Dominiká Swiętego, y Ian na świecie.
Krzyſztof Towarzyſz Huſarski, Potockiego Kaſztelaná Kra-
kowskiego, Hetmana W. K. Jerzy Pułkownik Infanteryi w
Woyſku Koronnym Rzeczypoſp: Polskiey, Stolnik Jnflandzki,
młodość ſwoię w Woysku Pruskim polerował, á w Polskim
Szarzę Pułkownika, w nadgrodę zaſług odebrał. Poſłány był
od Iozefa Potockiego, Hetmaná W. Koronnego, Kaſztelana
Krakowskiego, *in Annô* 1739. do Anny Jwanowny Jmpera-
torowy Moskiewskiey, w ważnych intereſach, ktorą funk-
cyą z honorem odprawił. Miał oraz Komendę Fortecy Stani-
ſławowskiey pod czas inkurſyi, pod ktorą *in Annô* 1738. pod
ſtąpiwſzy w kilku tyśięcy ludzi, Kantymir Xiążę Wołoſkie,
y o poddanie oney tentuiąc, *infectis rebus* odſtąpić muſiał: a
potym też funkcyą we Lwowie przez lat kilka *dexterrimè* utrzy
mywał. Po pierwſzey żonie, Męchtyldzie Meżyńskiey *ſterili-* *Mężyńska*
ter zmarłey, żyie w małżeńskiey lidze z Anną Gumowską, Cze- *Gumowska*
śnikowną Zakroczymską, z ktorey ſyn Antoni y Jozef, młody
dowcip w Szkołach poleruią; corká Elżbieta, Staniſławowi
Jeło Malińskiemu, Cześnikowi Wołyńskiemu, w małżeńſtwo *Maliński*
wydana. Franciſzka záś Kátarzyná, Maryanna, Dorotá, ieſzcze
in tenera ætate. Ferdynand Hondorff, Dziedzic ná Henryko-
wie, Ianowie y Rudawie w Pruśiech, temi czaſy żyie, N. Hon-
dorffowna, *cuiusvis Nominis*, zá Brzezą, w Woiewodztwie Po- *Brzeza*
źnańskim, żyie pod te czáſy.

NA-

NAGODY HERB,
TO IEST PRUS 3tio. z GWIAZDĄ.

EPIGRAMMA.

Præfulget tenebris, bellaci ſydere Pruſſus,
Noctibus æternis qui tulit ante diem.
Non ſibi Mars ſoleam fregit certamine longo,
Obſequijs nunquam claudicat iſta Domus.
Non curat Falcem, ſperans plus enſe metendi,
Palmas & Laurus, Crux cui certa ſalus.

ABRYS HEBOWNY.

Opiſanie Nagody, NA tarczy ieſt połtora Krzyżá złotego, pod nim Podkowá cała, ocelami tylnemi ná doł ſpuſzczoná, w środku niey Gwiazda w polu niebieſkim, á Krzyże wyrażone, w krwawym. Na hełmie nic nie zażywaią. Tym ſię iednak rożni od Pruſá trzeciego, u *Okolſkiego tom: 2. fol: 550.* iż pod tamtym połowę tylko podkowy z iednego boku, á z drugiego koſá znayduie ſię. Rożni ſię y od Pruſá trzeciego, *Rożność Nagodow, to ieſt Prus tertio,* u *Nieśieckiego tom: 3. fol:* 935. wyrażonego, pod tym tytułem,

Prus

Prus herb 3tiô, fol: 751. Rożni ſię y od Pruſá, á raczey Nagody tego, ktorym ſię ſámiſz Czarneccy pieczętuią; álbowiem iedni zażywáią go bez Gwiazdy w ſzrodku Podkowy cáley, inśi záś z Gwiazdą; ktorá odmianá z niżey wyrażonych okazyi ſtała ſię. Piſáli o tymże herbie, *Páproc: in Nido fol: 63. De Stemmat: fol: 419. & in lib: Stromat: Bielſki fol: 82. Okolſki tom: 2. fol: 550. &c:* przecięż żaden niewyraził tákiego herbownego Pruſá Nágody, iáki ſię tu ſpecyfikuie.

POCZĄTEK NAGODY z GWIAZDĄ.

To pewna, iż Prus *3tiô*, idzie od Pruſa *2dô*; tęn záś pochodzi ze wſzyſtkiemi Pruſámi herbownemi, od *Pruſa 1mô.* w *Procedencya herbownych Pruſow* herbarzach dawnieyſzych ták nánotowanych; Prus zaś, álbo Nagody z Gwiazdą Czarneckich, z tąd ma początki ſwoie: Iż Mateuſz Czarnecki, ſyn Macieia, Rotmiſtrza ſławnego, z Katarzyny Zgorſkiey urodzony, a wnuk Piotra Czarneckiego, Kaſztelana Zawichoyſtkiego, w ſzwadronie Oycá Macieiá ſwego ſłużąc woynę, w Kommendzie Potockiego, ſyna Hetmańskiego zoſtawaiąc, zapędzili ſię nad, *Zołte Wody*, przeciwko Tatarom y Kozakom, z Chmielnickim ná Ruś y do Polſki *Okazya od mienności herbu Czarneckich* ruſzaiącym ſię w Roku 1648. według *Kochow: Climac: 1. fol:* 22. gdzie tám Maciey Czarnecki, iz wiele dokazywał, y wiele otrzymał wiktoryi w nocy nád nieprzyiacielem, wziął zá to do herbu Gwiazdę, y lokował ią w środku Podkowy, ſwoiego z dawna nabytego Pruſá herbownego; á lubo ten Maciey Rotmiſtrz woyſkowy, heroicznie támże poległ ná oſtátku, Máteuſz iednak Czarnecki, ſyn pomienionogo, zaczął naywprzod pieczętować ſię, z tą odmianą rodowitego z dawna zaſzczytu ſwoiego. Ze záś ten herb nażywa ſię *Prus 3tiô*, to ieſt *Nagody*, piſze o tym *Okolſki tom: 2. fol: 550.* á że ſię *Pruſem 3tio* pieczętuią Czarneccy, wyráża *P. Nieśiecki tom: 3. fol:* 751. *pod Pruſem 3tio*, między Herbownymi także *tom: 1. fol:* 348.

HERBOWNI Prus *3tio*, to ieſt Nagody, według zebrania *Okolſkiego tom: 2. à fol: 553. ad fol: 561.*

Bełdyccy w Podlaskim Woie:	Dłużniewſcy, w Płockim y Bełskim.
Dawidowſcy w Ruſkim Woie:	

Dłu- R Do-

Dobrzynieccy.
Jábłonowſcy Xiążęta z Jabłonowa w Płockim, w Powiecie Mławſkim.
Iaruntowſcy w Ziemi Łomzyńſkiey.
Karniſcy w Płockim Woie:
Korewiccy w Podlaſkim Wo:
Kowalewſcy w Sieradzkim Woiewodztwie.
Minſcy w Warſzaw: y Mińskiey Ziemi.
Mlączy w Czerſkiey Ziemi.
Mroczkowſcy.
Mro-
Mrozowiccy w Krakow: y Bełſk:
Napiorkowſcy, z Bełskiego Woiewodztwa.
Opaccy w Mazowieckim Wo:
Oſowinſcy w Ziemi Liwskiey
Pruſzkoſcy z Rozańskiey Zie:
Roſochaccy w Wiſkiey Ziemi y ná Podo:
Rudzińſcy, w Mazowieckim Woiewodztwie.
Wietwińſcy w Mazowiec: y Wołyńſkim.
Zukowſcy, z Wiel: Zukáwa w Płockim.

Z poźnieyſzego zebraniá Nieśieckiego *tom:* 3. *fol:* 751. & 752. te Szlachetnych Imioná wynayduią ſię.

Bogdańſki	Łoſowſki	Radomski	Wichowſki
Byſzyński	Młocki	Rzeczkowſki	Zieleńſki
Czarnecki	Nogawſki	Skowroński	Zuchorſki
Glaznocki	Piſánka	Słucki	

PROCEDENCYA
z Czarney y Tamy
CZARNECKICH
Herbu *Pruſs* 3*tio*, to ieſt Nágody z Gwiazdą.

Dwie linie Czarneckich

DWie ſą linie w Ruſkim, ná Wołyniu y w Podolſkim Woiewodztwie, Czárneckich znayduiących ſię, z tą tylko differencyą; iż pierwśi nie maią przydaney do herbu Gwiazdy, drugim záś w środku Podkowy Gwiazda w błękitnym polu przydaná ieſt. Naydawnieyśi z Czarneckich, bez Gwiazdy herbu *Prus* 3*tio*, Piotr, Stefan y Ierzy, Rotmiſtrze y Pułkownicy w Genealogij wyrażeni; bo dla rewolucyi częſtych y ogniow Marſowych, nie można w Aktach z inweſtygowáć Przodkow dawnieyſzych, częścią iż od Szwedow ſą popalone, częścią iż do

Roſſyi

Roſſyiſkiego Imperium ſą zábráne, częścią iż włości Czarneckich wſzyſtkie ſą zruynowane przez Tatarow y Chmielnickiego, do tego iż rázęm dziewiąciu Pułkownikow y Rotmiſtrzow, z Hetmanem Kalinowskim (: ktorzy wielkie kommendy miewaiąc ná wielu mieyscách, przed tym zwycieżali nieprzyiacielſkie woyſka :) zgineło pod Batochowęm, á ich ſkarbce nie wiedzieć gdzie ſię podziáły zá Chmielnickiego inkurſyi, y buntow Ukraińſkich, co raz więcey wzmagaiących ſię. Pomienionego Piotra, Stefaná y Ierzego żony, nie można wiedzieć ktore były, iáko też y tych Czárneckich, ktorzy nád Dniepręm zgineli, pod Batohowęm; dopiero od pozoſtáłego Stephana Czarneckiego, ktory po zabitym tamże Oycu ſwoim y Stryiách zoſtawał w opiece Xiążęcia Boguſza Korotki, wiadoma ieſt dalſza Procedencya. Albowięm tenże Xiążę Boguſz Korotko, dawſzy mu w małżeńſtwo wnuczkę ſwoię, z Xiężniczki Zbaráſkiey, oſtatniey z Domu Kraśnośielſkich urodzoną, z krewnił ſię z Xiążęciem Korotkiem, Zbaráſkiemi, y Korybutami Wiśniowieckiemi, z ktorych Michał Korybut Xiążę Wiśniowiecki, był Krolęm Polſkim, á od Xiążęcia Olgierda idąc Xiążęta Zbaraskie, nie tylko Krola Jagiełłá, ále też całą Prozapiią iego, kilku Krolow Polskich, Węgierskich y Czeſkich, prowadzi zá ſobą, z wielką Majeſtatow poſtronnych kolligacyą. Xiążąt Korotkow wſpomina dwoch, Czarneckich Familiia, Juchna y Boguſza, ktorzy cokolwiek ná mil kilkadziesiąt w dłuż y w ſzerz Zádnieprza zawoiowali, wſzyſtko w ten czas w ręce nieprzyiacielſkie wpadło, gdy támże dziewiąciu Czarneckich zgineło, z kąd owá dumá Polska: *Ocknij ſię Lechu &c: Koreckich nie ma, Czarneckich mało, y Chodkiewiczow iuż nąm nie ſtało.*

Piotr, Stefan y Jerzy Czarneccy

Xiążę Korotko

Krasielſki

Xiążęta Zbaraſcy y Wiśniowieccy

Znowu dopiero, iákoby żyć poczęła Rycerska Familia, od Stefaná Czarneckiego z Kraśnośielſkiey, ktorego corka iedna zá Władyſławęm ná Bochurynie Chreptowiczęm, Stolnikiem Kijowſkim, w dom zacny doſtáła ſię. Albowięm Chreptowiczowie, herbu Odrowąż, w Wiel: Xięſtwie Litewſkim, od Wyſzgierta, czy Wyſzygierda pochodzący, z dawna wielkich záſług y godności byli, iáko o nich *Nieśiecki* piſze z rożnych Atorow. Druga Stefana Czarneckiego corka, z Kraſnośielskiey urodzona, wydaná była zá Alexándrá z Obodna Obo-

Kraśnośielska

Chreptowicz Odrowąż

Obodyński

R2 dyń-

dyńſkiego, á iak inśi piſzą Obodzińſkiego, ktory to Alexander z Obodna herbu Topor, mąż pomienioney Czarneckiey, wydał do druku Xiążkę roku 1641. pod tytułęm *Pandora Starożytna, Monarchow Polſkich* &c. Zyli Obodzyńſcy w Poznańſkim Woiewodztwie y Bracławskim, záſługami wiele záſzczycemi, o ktorych *Bielſki fol.* 668. y inni Autorowie. Trzecia corka Stefana Czarneckiego, z Kraśnośielskiey urodzona, wydana była zá Juſzkowſkiego, z tymi zaś Mężami ſwoiemi, Stefaná Czarneckiego corki, żyły w Woiewobztwie Wołyńſkim y Bracławſkim, dálſzą rozmnażaiące propagacyą.

Baybuſz.

Jerzy Czarnecki, ſyn pierwſzy Stefana Crarneckiego, złączony z Baybuſzową, Piſarzową Ziemſką Krzemieniecką, nie zoſtawił po ſobie żadnego potomſtwa. Marcin Czarnecki, ſyn drugi Stefaná Czarneckiego, z Kraśnośielſkiey urodzony, był Podkomorzym Bracławſkim, ktory ſłużąc pod kommendą Xiążęcia Dymitra Wiśniowieckiego, Woiewody Bełzkiego, y Hetmaná náprzod Polnego Koronnego, potym Kaſztelana Krakowſkiego, y Hetmána Wielkiego Koronnego, zmarłego roku 1682. o czym *Załuſki tom*: 1. *fol*: 2. & 705; w wielu okazyach wiktoryzował. Mowi bowięm *Kochowſki*, iż w Zbarazkim obleżęniu z Jeremim Michałem Xiążęciem Wiśniowieckim, z Konſtantym y Dymitręm, początki Marſowe zakładali: potym pod Krzemięncem, ná kárkach Tatarskich Xiążę pokázáł, iák śilna była iego Rycerſtwa, ſzablą uzbroiona ręka; także pod Zwancem y Soczawą, na głowach Kozackich dobrze zaoſtrzonego dość przytępili miecza, gdy młodſzy Chmielniczyńko zginął. Po wyściu Iańá Kazimierza za granicę, lubo wſzedł był w ligę Karola Krola Szwedzkiego, á toli złączywſzy śię z Czarneckim, iáko wyráznie piſze *Tulden lib 6.* gdy Karol z Ruśi powracał, nie małą go ná báwili klęską. Na Moskwie záś pod Cudnowęm y Słobodyczami, ſzczęśliwie woiował roku 1660. z tymże Xiążęciem, zá Janczarychą y koło Chmielnika ze ſwemi pułkami. Iak był cięźki nieprzyiacielowi tęnże Xiążę Dymitr, piſze *Zieleniewicz*. Bili Węgrow pod Sachnanęm, zwyciężali Turkow pod Chocimięm y Zorawnem, wſzędy mężnie y odważnie pokazuiąc śię, iák piſze *Kochowſki y Potocki Centur: Viror: fol*: 3. &c: Tęn tedy Marcin Czarnecki Pod-

Dymitr Xiążę Wiśniowiecki

Wiktorye Xiążęcia Dymitra Wiśniowieckiego

komorzy Bracławski, zácny Woiownik, wziął w dożywotnią małżeńſtwá ſwoiego ligę Anaſtazyą Zaleską, Stolnikownę Bracławską. Tego Czarneckiego bracia, á ſynowie Stefana z Kraśnośielskiey urodzoni, byli: Jan Czarnecki Karmelita, Biskup Wołoski, y Woyciech Jezuitá, pierwſzy zá fundacyi *Collegium* Oſtrowskiego *Pater*.

Zaleſka

Synow Marcina Czarneckiego, Podkomorzego Bracławskiego, z wyrażoney Anaſtazyi Zaleskiey, Stolnikowny Bracławskiey, ſpominá Genealogia tymi Jmionami: Kazimierz Czarnecki Pułkownik, Seweryn Czarcki z Hulewiczowną Stolnikowną Wołyńską złączony, Antoni Czarnecki Pułkownik, Staroſta Sieniecki y Sędzia Ziemski Bracławski, z Głogowską Staróściną Grabowiecką, z Domu ſwoiego Wyſzotrawczonką, w dożywotniey przyiázni żyiący, bez potomnie zeſzli z tego Swiata, Marcin iednak Czarnecki, Stolnik Bracławski y Pułkownik Woysk Koronnych, mąż Rycerski, wraz z Jánem Sobieskim Woynie ſłużąc, á potym iego Majeſtatowi Pułkownikiem chołduiąc, z bracią ſwoiemi wyrażonemi, po rożnych mieyſcách woiowali, iáko to pod Chocimęm przeciwko Turkom, także indziey, gdzie ich oprocz Tatarow uciekaiących, więcey iák dwadzieścia tyśięcy trupęm padło, W Ukrainie przeciw potencyi Biſurmańskiey, przeciwko Kozackiey rebellij, y Tatarskich inkurſyi zágęſzczonych, od ktorych Kroleſtwo pierśiami ſwoiemi záſtáwiáli. Na dwa kroć ſtotyśięcy Turkow y Tatarow, pod Zorawnęm y ná Ukrainie, nie iedną ucieraiąc śię z niemi potyczką uderzali: pod Wiednięm, Parkanami y Strygonięm, przeciwko nie przeliczonym Woyskom Azyatyckim y Węgierskim, chwalebnie náder opierali śię, o ktorey batalii krotko *Pruſzcz Fortal: Monar: fol* 313. 315. 316. &c:

Hulewiczowna

Głogowska Wyſzotrawczonka

Rycerſtwa Czarneckich za Krola Jana Sobieskiego

Synow Marciná Czarneckiego, Podkomorzego Bracławskiego, Pułkowniká y Regimentarzá pod kommendą Hetmanską, y zá Krola Iańá Sobieskiego, urodzonych z Maryanny Hulewiczowny, znayduie śię trzech: Michał, Stolnik Wołyński, mąż zaſłużony w Woiewodztwie Podolskim, Wołyńskim y w Ukrainie, ná publicznych obradách po Seymikách y Kongreſſach, do tego maiętny, ſtarobliwy, przezorny, roſtropny,

Hulewiczowna

Kniehinińska · *Kniehinińscy* · *Jełowicka* · *Wykowski* · *Ledohow: Korzeniow*

má w małżeńſtwie ſwoim Joannę Kniehininską, Chorążankę Kiiowską, z ktorych Ián był Káſztelanęm Halickim, *Łaſki Statut: fol:* 83. Jákub był Kanonikiem Łuckim y Deputatem ná Trybunał Koronny roku 1712. Wſpomina tákże Metryka Wołyńska, Olechná y Jwana Kniehinniſkich, Ziemianow Wołyńskich ieſzcze w roku 1528. Drugi ſyn Marciná Czarneckiego, Podkomorzego Bracławskiego, Fráncíſzek Cześnik Wołyński, Pułkownik Woyſk Koronnych, Staroſta Rudzieński y Depułtycki, Mąż rozſądnego, wſpaniáłego, choynego, dobroczynnego, pobożnego, y każdemu miłego umyſłu. Zona iego pierwſza była Jełowicka *de Domo*, ále 1*mô votô* była zá Wykowskim, drugą miał z Leduchowskich Zágurską, z tą ſię rozwiodł. Trzeci ſyn Marcina Czarneckiego, Podkomorzego Bracławskiego, Ian Staroſta Sałnicki, krory w młodym wieku, ále przez doskonałą induſtryą ſwoię, maiący Chorągiew, po kilka razy ſztucznie Kozakow Ukraińskich zwoiował, zá co wziął od Krolá Auguſta pomięnione Staroſtwo. Tegoż Podkomorzego Bracłáwskiego dwie corki zoſtałyſię, Anná Ledochowska, y Izábellá Korzeniowska, Łowczyná Brácławska.

Czarneckich Linia druga · *Zamoyski Zołkiewski* · *Koniecpol:*

Druga Linia Czarneckich *herbu Nagody*, to ieſt *Pruſs 3tio* z przydaniem gwiazdy w środek podkowy, iákom wyżey piſał ná początku tey Familij; lubo ieſt teyże Procedencyi od dáwności ſwoiey, y tegoż iednego Domu, iáko y Czarneckich Pruſſow bez gwiazdy; w poźnieyſzych iednakże czaſách, bierze ſwoię derywacyą od Piotra Czarneckiego, Káſztelaná Zawichowskiego. Tęn żyiąc z młodości zá Hetmanow Wielkiey Buławy, Ianá Zámoyskiego Kanclerza Koronnego, y zá Staniſława Zołkiewskiego, Kanclerza tákże Koronnego; ktory zginął pod Cekorą roku 1620. o czym piſze *Piaſecki, Bielſki, Paprocki* y *Patricius*; á zá Hetmanow Polnych, tegoż Staniſława Zołkiewskiego, Kaſztelaná ná tęn czas Lwowskiego, y Stániſławá Koniecpolſkiego, Woiewody ná tęn czas Bełzkiego, o ktorych *Łubieńſki de motu civili, Paſtorius, Patricius, & Piaſeccius &c:* te dzieła odprawował z niemi będąc Rotmiſtrzem, ktore y inśi Czarneccy praktykowali, iáko ſą piſane w dawnieyſzych Autorách, y tu u mnie w Części I. herbarza tego, o Janie Zámoyskim, Kanclerzu y Hetmanie W. Koronnym.

Syno-

Grzegorzewska · *Synowie Piotra Czarneckiego*

Synowie tegoż Piotra Czarneckiego, Kaſztelaná Zawichowſkiego z Maryanny Grzegorzewſkiey *herbu Jaśieńczyk* urodzonych dwoch tylko było, Iędrzey y Maciey, obádwá Regimentarze; trochę poźnieyſzego czaſu po Janie Zamoyskim, to ieſt zá Zołkiewskiego, Kanclerza Koronnego, y Staniſławá Koniecpolskiego, Káſztelaná Krakowskiego, Hetmanow wielkich Koronnych, przed rokiem 1646. iák piſze *Piaſecki & Paſtorius* &c: Tych záś Hetmanow dzieła wiadome ſą, częścią z wyrażonych Hiſtorykow y woięn ich, o dziełach Rycerſkich tego Domu; częścią z Familii pomienionych Hetmanow, iáko też y Polnych ná tęn czas żyiących, *u Paprockiego, Okolſkiego*, y *Nieśieckiego* ná ſwoich mieyścach. Krotko mowiąc, Jędrzey Czarnecki ná Woynie Tureckiey zábity, z Zołkiewskim pod Cekorą poległ; á Maciey Czarnecki wzięty w niewolą Turecką, z Staniſławęm Koniecpolskim, Hetmanęm Polnym, y Samuelem Koreckim Xiążęciem, ktorych z tam tąd wykupił y wybáwił Xiążę Krzyſztof Zbaraski, o czym w *Konſtyt:* 1624. *Piaſecki fol:* 167. *Kuczewicz in Legato Zbarazen: & Bierkowſki in Contio: funebr: Ducis Zbara:*

Zgorska · *Autor przydatku Gwiazdy do herbu Nagody* · *Nad Zołtemi Wodami*

Maciey Czarnecki, Rotmiſtrz Woyskowy pomieniony, wyſzedłſzy z niewoli Tureckiey, poiął w małżeńſtwo Katarzynę Zgorską, *herbu Kotwicz*, z ktorey ſynowie Mateuſz y Jan, ludzie mężne do woyny. Jan w średnim wieku umarł, á tęnże Máteuſz Czarnecki Rotmiſtrz, w ſzwadronie Oyca ſwego Macieiá woynę ſłużąc pod kommęndą Stefaná Potockiego Staroſty Niżyńskiego, ſyná Hetmańſkiego, ktory ſąm zachorowawſzy w Brodách ná tęn czas leżec muśiał, przybywſzy nád Zołte Wody, wiele tam z razu dokażywał, (: iákom iuż námięnił:) y że tám wiele otrzymał wiktoryi tenże Maciey Czarnecki, pod czas ſprzyiaiącey ſobie nocy pogodney, przy świecących gwiazdach, biiąc y zabieraiąc nieprzyiaciela, wziął za to do herbu ſwoiego *Nagody* Gwiazdę, y od tąd zażywáć począł Gwiazdy w Podkowie, nád ktorą z dawná było połtorá Krzyżá, co ſię ſtało w roku 1648. bo o tey batalij w tym roku piſze *Kochowſki Climac: 1. fol: 31. & ſequentib:* Tęn Maciey tamże nád Zołtemi Wodami zginął heroiczną śmiercią, á ſyn iego Mateuſz

powro-

powrocił do Oyczyzny, gdzie w rożnych potym bywaiąc okazyach zá Krola Władyſławá IV. y Janá Kazimierza, był ożeniony z Maryanną Węgierską; z Białoſtockiey urodzoną, ktora *primò votò* byłá zá Grotowskim, miał ſyna iednego Jáná, ktory zá Janá Kázimierza Krola Polskiego będąc, Rotmiſtrzem Pancernem w Woysku W. X. Litewskiego, y miewaiąc Kommendy, płytkim ſzabli żelázęm doſyć ná nieśmiertelne ſobie zarobił Laury, nietylko z Tatarami y Kozakami pod Zbarażęm, ktorych znaydowało ſię tam 300000. á náſzych ledwo było 9000, gdzie tez Krol Ian Kázimierz przybywſzy w tyśiąc dwieście Uſáryi, Pancernych 14000. y piechoty w 7000. rebellizantow ná milę w ſerz y w zdłuż trupem uſłali. Potym záś ná Ukrainie, y pod Bereſteczkiem, z Hanem Tatárskim we 100000. á z Chmielnickiego Kozactwęm ná 200000. Polskiego záś Woyska wſzyſtkiego tylko 76000. było, przecięż Rycerze Polſcy Oboz ich cały rozproſzyli, ná 30000. nieprzyiaciela położywſzy: po tey záś batalij záráz pod Białą Cerkwią mocno z uciekaiących tryumfowali. Mieli nie małe utarczki rázem z Moskwą, Kozakami y ze Szwedami, pod Smoleńskiem, Lwowęm, y inſzemi Fortecami, ktore obſzerniey opiſuie *Kochowſki, za Krola Jana Kazimierza Climac: 1. lib: 3. 4. & ſequentib:*

Węgierska Białoſtocka Grotowski

Utarczki z Moskwą Kozakami y ze Szwedami

Ián Czarnecki, ſyn Mateuſza Rotmiſtrza Woysk Pancernych, z Maryanny Węgierskiey urodzony, miał za ſobą Burczakownę z Ziemi Hełmskiey, á z nią ſynow kilku, z ktorych Stefan Czarnecki nośił Chorągiew w domu Sapieżyńskim, za Pawła Iáná Sapiechy, Woiewody Wileńskiego, Hetmaná W. Litewskiego, y Kazimierza ſyná iego, także Woiewody Wileńskiego y Hetmaná W. Lite: ktorym to Wodzom ſwoim, heroicznym aſſyſtował ſercem pod Brześciem, przeciwko Horuſowi Moskiewskiemu Wodzowi, gdzie ośminaście tyśięcy woyska zmocnionego ztarli ná głowę. Szwedow z Lublina wypędzili, Wárſzawę z niemi oblegli, poty wytrzymaiąc ná ſobie impety Szwedzkie, poki Woysko Krola Polskiego obozu ſwoiego nie zmocniło; pod Proſtkami nieprzyiaciela, o znaczną przyprawili zgubę, z obozu Szwedow wyzuwſzy. Pobiegłſzy do Tykoczyna, gdzie wybor Artyleryi Szwedzkiey zamknął ſię był, y ze wſzyſtkich ſtron rázem ſzturm potężny

Syn Mateuſza Czarneckiego. Burczakowná.

tężny

tężny przypuściwſzy, ná głowę nieprzyiaciel w foſę ſwoię poległ. Tęnże Paweł Sápieha ná Pruſákow obrociwſzy Regimentarzow ſwoich, z ktorymi był Stefan Czarnecki z Chorągwią powierzoną ſobie, wielką część támecznego Kraiu wpuſtynią obrocili. Gdy ták ſzczęśliwie tryumfowali, nową Siedmiogrodzka Ziemia wſzczęłá z Polską woynę, gdzie wpadłſzy Sápieha z ſwoiemi Chorągwiami, tak ich dobrze przytłumił, iák ſię nigdy nie ſpodziewali; ná oſtatek po odieździe z Obozu z ſwoią Kompanią, nápadłſzy w drodze ná liczną Chorągiew Kopiinikow, z Brześcia do Siedmiogrodzkiego dążących, doſzczętu ią znieśli. Mało co ſpocząwſzy, Jerzego Dołhorukiego, od weścia do głębſzey Litwy zaſtanowili: pośiłkom z Moskwy przychodzącym, pod Miednikami drogę przegrodzili: Mińsko z rąk Nieprzyiacielskich wydárli, y Koronie od przyległego Szwedá przywłaſzczone, z ręcznym ſwoim Woyskiem odebrali roku 1659. Jędrzeiá Chowańskiego we dwudzieſtu y czterych tyśięcy zbili ná głowę pod Połanką: Zamku Láchowiec, od nieprzyiacielſkiey ręki dzielnością ſwoią dochował tenże Sapieha: Janow, Mielnik, y inne ná Podleśiu Zamki oſwobodził. Tak Oyczyznę oſwobodziwſzy ruſzył ſię zá Dniepr z Chorągwiami ſwemi, gdzie poſzlakowawſzy z Woyſkiem Jerzego Dołhorukiego przy *Baiga* rzece, z całą iázdą iego trupem ná placu położył. Był iuż potym Stefan Czarnecki Rotmiſtrzęm, roku iednak niemaſz w Genealogij, ktorego poſtąpił z Chorąſtwa ſwoiego, lecz przez tyle Woien będąc z inſzemi záſłużony, znáć iż zá Kazimierza Sápiehy Hetmana W. L. Woiewody Wileńskiego, iuż Rotmiſtrzował, zá ktorego buławy te były potyczki y zwycięztwa: to ieſt podczas wypráwy Moskiewskiey, Chocimskiey, Ukraińſkiey. Hetmanił Woyſku ordynowanemu na Węgry, Wołoſzą y Budziáki; był pod Kamieńcem Podolſkim, gdzie przeciwko Turkom y Tatarom Krolowi Ianowi III. aſſyſtował z doświadczonym woyskiem.

Sápieha

Wiktoria za Dniepr em nád Dołhorukiem

Kazimierz Sapieha

Stefan pomieniony Czarnecki, złączony dożywotnie z Heleną Chmielowską, herbu Iaſtrzebiec, ſpłodził dwoch ſynow, Władyſława y Iána; Władyſław ośiadł w domu, Ian Woynę ſłużył & *ad ſtatum* applikował ſię. Doſłużył ſię w Woyſku

Chmielowska

T Litew-

Litewſkim *gradatim* Porucznikoſtwa, w Domu Xiążąt Radziwiłow, & *ob inſignia* w Woyſku *merita & capacitatem*, zoſtał Sędzią generalnym Woyſkowym, funkcyi przy tym publicznych nie opuſzczał, nieśmiertelney pamięci Auguſta II. Krola Polſkiego; od ktorego w negocyácyách wyprawiony do Cudzych Kraiow, *cum Palatino Rheni & Moguntiæ*, intereſſa konkludował, á potym kilkanaście razy z Woiewodztw rożnych Poſłuiąc na Seymy, dla chwalebnych zaſług y ſentymentow, od Nayiaśnieyſzego Auguſta III. Krolá Polskiego wezwany do Senatu; ktoremu lubo przywiley na Kaſztelánią Wiſką Krol Jegomość konferował, złożywſzy iednak przywiley w dyſpozycyi Pańſkiey, upraſzał Krola Jegomości, áby mu ieſzcze pozwolił ná Seym náſtępuiący roku 1750. bydź Poſłęm, iákoż zá pozwoleniem Krolewſkim był Poſłęm ná Seym Korrekturowy, áż dopiero po niedoſzłym Seymie odebrał Przywiley, y przyśiągłſzy zaraz ná *Senatûs Conſilium* wotował.

Siemaſzkowna — Tęn miał zá ſobą 1*mô votô* Zuzannę z Odrowążow Siemaſzkownę, ktorey Antenaci od wiekow ná Wołyniu znayduiący ſię, bywali Woiewodámi y Káſztelanami Wołyńskiemi. Z tych Odrowążow Siemaſzkowna iedná, poſzła do Litwy za Ogińskiego,

Ogiński — z ktorey ſię urodziła Ogińſka tá, co byłá zá Maſſalskim Kaſztelanem Wileńſkim, Hetmanem Polnym Litewſkim, á zoſtawiwſzy ſynow umarła, Mąż iey y ſynowie po teczaſy żyią. Tegoż Iana Czarneckiego Kaſztelaná Wiſkiego, Staroſty Karalickiego, z Zuzanny Siemaſzkowny ieſt dwoch ſynow, Iozef Czarnecki Oberſzteleytnant Woyſk Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego, y Karol ieſzcze w ſzkołach. Powtore małżenſkie wota ponowił z Felicyanną, Antoniego Czoſnowſkiego, herbu Kolumna, Kaſztelana Wyſzogrodzkiego, Staroſty Ułanowskiego corką, z ktorą ſyn Ignacy *minorennis*.

NA-

N A Ł Ę C Z H E R B.

E P I G R A M M A.

Faſcia pulchra Domûs, quos non ornavit Honores?
Facia quæ ſolis faſcibus apta fuit.
Mater Honorum ſit Virgo celeberrima Veſtri,
Uber iam quoties facta colenda parit.
Quos liberos Patriæ lactando faſciat uſque,
Non proprio, aſt mundi vix ſatis orbe capit.

A B R Y S H E R B O W N Y.

JEſt biała bindá, czy chuſtká, w koło zwiniętá y záwiązaná; w polu czerwonym; ná chełmie Mąż zbroyny w czerwoney ſukni, między Ieleniemi rogami, trzymaiący ſię obudwu rękami, z zawiązaną głową drugą bindą, czy chuſtką, z końcami od niey rozpuſzczonemi, według *Długoſza o Kleynotach*. Poznieyśi Autorowie rozumieią bydź Pánnę z záwiązáną

T2

żáną głową, nie więm czy ná Chrzcie czyſtość y niewinność znaczącą ieſzcze zá Mieczyſłáwá, czy heroiczną Cnotę zá Bolesłáwá Chrábrego y Krzywouſta figuruiącą, ktorzy Rycorzom ránnym ſwoiemi rękami wiązáli głowy, y herby Nálecza im nádawali, o czym *Hestorycy y Nieśiecki tom: 1. fol: 351.* ále o tym niemaſz nic u *Paprockiego o herbach fol: 150. y Okolſkiego tom: 2. fol:* 248. Też Oſobę, iedni ná hełmie ſtawiaią w zbroi y ſukni czerwoney, czy kiryśi, iáka u *Długoſza*; drudzy w koſzuli, iáko w *Zebraniu herbow* z *Herburta, Bielſkiego y inſzych*; drudzy w kabacie, iáko *Paprocki y Okolſki*; ná koniec w ſukni opaſaną, iáko u *Nieśieckiego*, wſzędy z zawiązaną głową, iá tu ią wyrażąm, iák teraz ieſt w używaniu.

ORYGINAŁ HERBU.

Piſząc Paprocki o herbach, powiadá, że Mieczyſław pierwſzy Chrześciánin z Monarchow Polſkich, chcąc áby poddani iego, tegoż Boga co y on czcili, iednych poſtrachem, drugich dobroczynnością do wiary Swiętey przywodził, iákoż gdy Dzierzykray Xiążę ná Człopie, przyiął Chrzeſt Swięty, Mieczyſław tym ucieſzony, Chrzeſną chuſtkę z głowy iego zdziąwſzy, zá herb mu ią nádał. Co też potwierdza *Sarnicki in deſcriptione Poloniæ* mowiąc: *Primi inter Heróés Czarnkovii Chriſto nomina ſua dederunt, cujus rei inſigne, vittam Baptiſmalem hactenus gerunt*: bo ci od Dzierzykraia Xiążęcia pochodzą. O tym ſzerzey *Nieśiecki tom: 1. fol: 350. y daley.* Potym, Bolesław Chrabry, pierwſzy Krol Polski, ſyn Mieczyſławá pierwſzego Chrześcianiná, gdy w Czechach woynę prowadził, poznieyſzy Przodek Náłeczow, z Oſtrowa piſzących ſię, tęn z ſwoim Pułkiem naypierwſzy poſzedł ná mury w Pradze, tam zoſtał ranny, Krol ſwemi rękami związał mu głowę y rzek: *Zá twoię odwagę, będzieſz miał herb nazwany Nałęcz*, y nádał mu w Wieluńskiey Ziemi y Sieradzkim Oſtrowy, to ieſt dzikie pola, tam ſię z ſwoim Pułkiem lokował, budował y rozrodził, było to roku 1009. Potym tenże Krol woiował z Pruſámi, gdzie tenże Rycerz poſzedł w pław przez rzekę Oſſę, y wziął tył nieprzyiacielowi, y wielką ná ow czas otrzymali wiktoryą, po ktorey przydał mu tenże Krol do hełmu Jele-

nie rogi, między ktore kazał dodać Rycerza zbroynego, trzymaiącego ſię obiema rękami za te Jelenie rogi, tego źaś Rycerza w zbroi y czerwoney ſukni maluią, y przez wiele lat ſukceſſorowie iego nie zwali ſię tylko *de Oſtrow, Mſ. z Długoſza o Kleynotach.* Zowie ſię ten herb Nałęcz, to ieſt Nálonie, iakiego zá Pogaństwa zażywano, gdy chrciny ſpráwowáli, ſynom iuż dorosłym, wiążąc ich w puł bińdą nágich, włoſy im ſtrzygąc, y bożkom ſwoim ofiaruiąc, ná znak wiecznego poddáńſtwa, o czym *Joannes Godofredus Archontologiæ lib. 1. de Polonia, à fol.* 403. Potym zá Mieczyſławа pierwſzego Katoliká, takąż chuſtką przy chrzcie poddáńſtwa wiązano głowy, zowiąc ią zwyczaiem dawnym Nałoniem czy Nałęczą, iak piſze *Nieſiecki tom: 1. fol:* 350.

DYGNITARZE PRZEDNIEYSI y WIADOMSI HERBU NAŁĘCZ.

Wincenty herbu Náłęcz, umarł Arcybiſkupem Gnieźnieńſkim 1230, Także Dobrogoſt Nowodworſki, będąc tymże Nowodworſki
Arcybiſkupem 1402. y Wawrzyniec Gębicki Prymas 1624 Gębicki
Damalewicz in Archiep. Gneſnen.

Piotr Gębicki, umarł Biſkupem Krakowskim 1657. y Ian
Małachowſki, Xiążęta Siewierſkie 1699. *Starowolſki & alij.* Małachowſki

Wawrzyniec Gębicki, będąc Biſkupem Kuiawſkim, poſtąpił ná Arcybiſkupſtwo Gnieźnieńſkie 1615. *Damalewicz.* Ian Gębicki
Gębicki, umarł tymże Biſkupem Kuiawskim 1675. *Idem.*

Jan Gerbis tegoż herbu, Biſkup Poznański umarł 1298. Był także Mikołay nieiaki z tego Domu, Nominátem tego Biſkupſtwa, po Mikołáiu Łodźi z Kurnika zmarłym 1382. Dobrogoſt Nowodworſki, z tegoż Biſkupſtwa, poſtąpił ná Gnieźnieńſkie 1394. Mirosław z Brudzewa umarł w tey Infule 1427. Brudzewſki
á Jędrzey Czarnkowski 1562. także Adam Nowodworſki 1634 Czarnkowſki
y Woyciech Tholibowſki 1665. *Długoſſus & Treterus.* Tholibowski

Jan herbu Nałęcz Biſkup Połocki, umarł 1318. *Łubieńſki & Długoſſus.*

Ian Zbąſki, Biſkup Warmiński tegoż herbu, umarł 1696. Zbąski
Treterus.

Jędrzey Gębicki, Biſkup Łucki, umarł 1654. á Tomaſz Le- Gębicki Leżeński
żeńſki 1675. *Porządek Elekcyi* 1648. *y Kochowſki.*

Nowodworſki. Gębicki. Zbąſki. Adam Nowodworſki z Przemyślſkiego Biſkupſtwa, poſtąpił ná Poznańſkie 1632. *Duriewſki.* Z tegoż Piotr Gębicki, Kanclerz W.K. poſtąpił ná Krakowskie 1642. *Piaſecki & Starowolſki.* Ián Staniſław Zbąſki, z tego honoru, poſtąpił ná Warmińskie 1687. *Treterus.*

Parczewski. Gosławski. Lubodźieyski. Gębicki. Małachowſki. Piotr Parczewski, herbu Nałęcz, umarł Biſkupem Łuckim 1659. Wincenty Goſławski, będąc Biſkupem Chełmińskim umarł 1480. *Cromer & Bielſki.* Ian Lubodźieyski, będąc tymże Biskupem Chełmińskim, umarł 1662. *Hiſt:Polo:Prut:* á Wawrzyniec Gębicki, poſtąpił ná Kuiawskie 1610. *Damalewicz & Lubieńſki*, tákże Ian Gębicki, ná Płockie 1655. *Starowolſki*, y Ian Małachowski, Podkanclerzy Koronny, ná Krakowskie 1682. *Conſtit.* 1676. *fol:* 9. *&c.*

Leżenſki. Nowodworſki. Tomaſz Leżeński, z Chełmskiego Biskupſtwa, poſtąpił ná Łuckie 1669. *Kochowſki & alij.* Adam Nowodworski z Kamienieckiego, poſtąpił ná Przemyślskie 1627. *Treterus.*

Parczewſki. Piotr Parczewski, z Biskupſtwa Smoleńskiego, poſtąpił ná Zmudzkie 1650. *Porządek Elekcyi* 1648. Tomaſz herbu Nałęcz będąc Biskupem Wrocławskim, umarł 1292. *Długoſz & alij.*

Gosławſki. Sosnowſcy. Wincenty Goſławski, Kiełbaſą nazwany, Biskup Pomezański, umarł 1489. *Poſſelius, Bucholcer & alij.* Ionaſz Soſnowski, herbu Nałęcz, był Episkopem Chełmskim 1543. Ian Soſnowski *in Anno* 1643. Kaſztelan Połocki. Paweł Soſnowski Generał woysk Koronnych, ktoremu iedynie przyczytaná ieſt wygrana pod Koniecpolem *in Anno* 1697. Iozef ná Soſnowicy Soſnowski, Piſarz Wielki W.X. Litew. teraz żyiący.

Woiewoda Krakowſkgo. Oſtrorog. Mikołay ná Rościninie, Białych Kośach y Sokolnikach, był Kaſztelanem Krakowskim 1283. Mikołay tegoż herbu, był Woiewodą Krakowskim, ktory umarł 1260. *Liſt u Nakielſkiego fol.* 164. *&c.* Tomiſław Oſtrorog umarł tymże Woiewodą 1317. *Paprocki & Poſſellius.*

Dźierżykray Szamotulſki. Grzymiſławſki. Czarnkowſki. Ostrorogowie. Dźierzykray z Człopy, był Woiewodą Poznańskim 1020. *według Manuſkryptu*, potym Dobrogoſt z Szamotuł, ktory zginął pod Uściem 1226. *Cromer, Bielſki & alij*, y Dźierzykráy Bogumił, zmarły 1242. *Cromer & Damalewicz*, także Mikołay z Grzymiſławia 1260. *Duriewſki &c.* po nim Ianko z Czarnkowa, umarł tymże Woiewodą Poznańskim 1270. *Cromerus.* Daley Tomiſław z Szamotuł Oſtrorog 1300. *Bielſki*,

Számotulski. Czarnkowski. Goſtomski. Małachowski. po nim Kielc z Brudzewá 1306. *Cromer & Damale:* á po śmierci iego, Wincenty z Szamotuł zábity 1333. *Długoſſus & Bielſki.* y Jedrzey z Szamotuł, ktory umarł 1400. *Duryewſki.* Daley Sędziwuy Oſtrorog, będąc tym Woiewodą, umarł 1439. *Długoſz, Laſki, Nakiel: &c:* tákże Staniſław Oſtrorog zmarły 1477. *Starowolſki, Długoſz & alij.* Ján Swidwa Szamotulski, umarł 1496. *Łaſki.* y Ján Czarnkowſki 1499. *Cromerus & Bielſki* tákże Jędrzey Szamotulſki zmarły 1510. *Wapowſki & Miechowita.* Hieronim Goſtomſki, herbu Náłęcz, umarł támże Woiewodą Poznańskim 1609. *Conſtit:* 1607. á Ján Oſtrorog 1622. *Conſtit:* 1613. *&c:* Staniſław záś Małáchowſki 1699.

Piotr z Krampy, herbu Náłęcz, zábity od Tatárow 1287. Woiewodá Sendomirski. *Długoſz in Vita S. Conegundis.*

Czarnkowski. Szamotulski. Oſtrorog. Swidwa. Czarnkowski. Małachowski. Mikołay Czarnkowski, umarł Woiewodą Kaliskim 1192. *Liſt Mieczysławá Xiążęcia Wielkopol:* á Sedziwuy z Czarnkowa 1245. *Liſt Bolesława Xią:* y Mikołay z Czarnkowá, 1283. *Liſt Przemysława Xią:* także Mikołáy z Szamotuł 1343. *Liſt Kazimie: Wiel:* z tegoż Woiewodztwá ná Poznańskie poſtąpił Staniſław Oſtrorog 1475. *Láſki et Cromer.* Ján Swidwá z Szamotuł, poſtąpił także ná Poznáńskie 1495. *Liſt Kazimierza y Albrychta Kro:* y Ján Sędziwuy Czarnkowski z tego, ná toż Poznańskie Woiewodztwo poſtąpił 1497. iáko też y Jędrzey Szamotulski 1499. *Liſt Albrychta:* á Jędrzey Czarnkowski umarł Kaliskim 1611. *Laudum Wielkopol:* y Ián Goſtomski 1624. *Nadgrobek tego.* Staniſław záś Máłachowski poſtąpił ná Brzeskie 1698. *Załuſki.*

Z Leżenic. Malski. Czarnkowski. Gębicki. Sedziwuy z Leżęnic, tegoż herbu Náłęcz, był Woiewodą Sieradzkim 1457. *Długoſſus et Cromerus*, y dawniey Ian z Leżenic Łęczyckim umarł 1400. *Okolſki.* tákże Woyciech Malski 1453. zmarły. *Laſki in Statuto*, y Adam Czarnkowski, ktory umarł 1627. *Conſtit:* 1628. tákże Staniſław Gębicki. *Conſtit:* 1640.

Oſtrorog. Goſtomski. Woyciech Oſtrorog, był Woiewodą Brzeskim Kuiáwskim 1360. *Długoſz.* y Ián Goſtomski, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Kaliskie 1620. *Nadgrobek.* á pierwey był Woiewodą Inowrocłáwskim. *Kobierzycki.*

Łowicki. Ián Łowicki, Woiewodą był Inowrocławskim. *Acta Caſtren:*

Z Leżenic. Głowacz. Goſtomski.

Bidgo: Iakub z Leżenic był Woiewodą Mazowieckim 1390. *Paproc: et Okolſki.* y Ián Głowacz z Leżenic zabity 1436. *Paprocki*, á Tomaſz Goſtomski 1607. *Conſtit*: 1616. *etc*: y Iędrzey Gorski zmarły 1628. *Okolſki*.

Klonowski.

Andrzey y Staniſław Goſtomſcy, byli Rawskiemi Woiewodámi. *Bielſki* 1573. *et Conſtit*: 1590. Iozef Klonowski, był Woiewodą Brześciańskim 1653. *Conſtit*: *fol*: 16.

Szamotulski. Oſtrorog. z Szamotuł. Oſtrorog. Czarnkowski. Oſtrorog. Czarnkowski.

Tomaſz z Szamotuł, był Woiewodą Poznańskim 1243. *Cromerus et Bielſki.* y Ian Oſtrorog 1391. *Paprocki*. po nim Dobrogoſt z Szamotuł. *Idem*. y drugi Dobrogoſt z Szamotuł 1439. tákże Piotr z Szamotuł 1454, y daley. *Bielſki*; po tym Ián Oſtrorog zmarły 1499. *Laſki in ſtatuto*; tymże Kaſztelanem umarł Piotr Czarnkowski 1573. *Orichovius*. á Ián Oſtrorog postąpił ná Woiewodztwo Poznańskie 1611. *Conſtit*: 1607. *etc*: Franciſzek Czarnkowski był tymże Kaſztelanem 1650. *Lukaſz de Gabiis*.

z Zbąſzyna. Czarnkowski. z Szamotuł. Oſtrorog. z Szamotuł. Oſtrorog. Szamotulski. Czarnkowski. Ráczyński.

Wincenty z Zbąſzyná był Kaſztelanem Kaliskim 1232. *Baſzko*. tákze Fulko z Czarnkowa, 1291. *Okolſki*. y Piotr z Szamotuł, ktory poſtąpił ná Kaſztelanią Poznańską 1447. *Bielſki*. tákże Staniſław Oſtrorog ná Woiewodztwo Kaliskie 1451. y Ierzy z Szamotuł, tákże na Kaliskie 1497. *Liſty Krolewſkie*. potym inſzy Staniſław Oſtrorog był Kaſztelanem tymże. *Paprocki*. W dalſzym czaśie Swidwá Szamotulski 1525. y Wacław Oſtrog 1527. *Paprocki*, *Starowol*: *etc*: Piotr Czarnkowski poſtąpił ná Káſztelanią Poznańską. *Liſt Auguſta I.* Michał Raczyński nie dawno był tymże Káſztelanem Káliskim 1728.

z Szamotuł. Oſtrorog. Czarnkowſcy. Szamotulski. Gębicki.

Ján z Szamotuł był Gnieźnieńskim Káſztelanem. *Paprocki*. y Staniſław z Oſtroroga, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Káliskie 1454. *Olſzowſki et Herburt*. tákże Ián Czarnkowski 1460. *Liſt Kazimierza*. y Mikołay Czarnkowski 1464. *Bielſki et Okolſki*. tákże Sędziwuy Czarkowski, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Kaliskie 1495. *Liſty Krolewſkie*. Wincenty Szamotulski tymże był Kaſztelanem Gnieźnieńskim 1520. po tym Krzyſztof Gebicki 1657. *Starowolſki*. y Michał Raczyński, ktory poſtąpił ná Kaſztelanią Kaliską 1720.

Małachowski.

Franciſzek Małáchowski, umarł Káſztelanem Sieradzkim 1690. *Załuſki etc*: á Staniſław Małachowski, poſtąpił ná Woiewodztwo Kaliskie 1692. *Conſtit*: 1690. Mi-

Malſki. Gorski. Gębicki.

Mikołay herbu tego Nałęcza, był Kaſztelanem Łęczyckim 1381. *Bielſki*. tákże Woyciech Malſki, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Łęczyckie 1438. *Długoſz etc*: po tym Woycieh Gorſki 1485. *Liſty Krolewſkie*. y Paweł Gębicki 1682. *Acta Caſtr*: *Poſna*.

Oſtrorog. Goſławski. Oſtrorog. Goſtomski. Klonowski. Goſtomski. Odrzywolski.

Dobrogoſt z Kolna tegoż herbu, był Kaſztelanem Kamienieckim 1434. *Herburt*. tákże Dobieſław Oſtrorog około roku 1445. *Liſty Krolewſkie*. y Dobrogoſt Oſtrorog 1501. *Idem*. potym Jędrzey Goſławſki 1573. *Metryka Koron*:

Mikołay Oſtrorog umarł Bełzſkim Kaſztelanem 1607. *Conſtit*: *fol*: 852. Anzelm Goſtomski, z Płockiey Kaſztelanij poſtąpił ná Woiewedztwo Rawskie 1572. *Okolſki*. Stefan Gębicki umarł tymże Kaſztelanem 1695. á Jozef Klonowski, będąc Káſztelanem Witebskim 1648. poſtąpił ná Woiewodztwo Brześciáńskie. *Porządek Elekcyi*. Ján Goſtomski umarł Kaſztelanem Rawskim 1591. *Będzińſka tranſakcya*. Ián Odzrywolski, będąc Káſztelanem Czerniechowskim, zginął pod Batowęm 1652. *Potocki*.

Gębicki. Czarnkowski. Gębicki. Małachowski. Czarnkowski. Goſtomski. Oſtrowski.

Wawrzyniec Gębicki, Biskup Kuiawski, będąc Kanclerzem Wiel: Koron: oddáł pieczęć 1613. *Damalewicz*. tákże Piotr Gębicki, Biskup Przemyski 1641. *Nakielſki*. Wincenty z Czarnkowa, był Podkanclerzym Przemyſławа Xiążęcia Wielkopolskiego. *Funda*: PP. *Domini*: *Poſnań*: tákże Ian z Czarnkowa 1368. *Paprocki*. y Wawrzyniec Gębicki Biskup Chełmiński do roku 1609. *Damalewicz*. tákże Piotr Gębicki, Biskup Przemyślski do roku 1638. obadwa do Wielkiey poſtąpili *Okolſki et Starowol*: Ián Małachowski, Biskup Chełmiński, oddał pieczęć 1680. *Metryka Koronna*.

Sedziwuy Czarnkowski, Referendarz Koronny, był Marſzałkiem Izby Poſelskiey w Lublinie 1569, drugi raz ná Elekcyi Krola Henrká 1573. Hieronim Goſtomski, Kaſztelan Nakielski 1590. Mikołay z Oſtroga, Podſtoli Koronny 1633. *Braun etc*:

Wincenty z Szamotuł, Woiewoda Poznański, uſtąpił Generalſtwa Wielkopolſkiego 1331. *Długoſz et Bielſki*. Sedziwuy z Oſtroroga, Woiewoda Poznańſki, umarł tymże Generąłem 1432. *Długoſz*, y Dobrogoſt z Szamotuł, Podkomorzy

Malski Kaliſki 1432. *Acta Terreſtia Caliſs*: tákże Woyciech Malski;
Oſtrorog Woiewodá Łęczycki 1446. *Acta Poſnanien*: y Staniſław O-
ſtrorog, Kaſztelan Międzyrzecki 1450. *Bielſki*, tákże Ján Oſtro-
rog, Kaſztelan Poznański 1496. *Conſtit*: 1565. y Woyciech
Czarnkowski Czarnkowski, Kaſztelan Sanocki 1580. *Acta Poſnan*: tákże
Adam Woiewoda Łęczycki zmarły 1627. *Lubieńſki etc*:

Raczyński Oprocz wyráżonych Dygnitarzow, tego herbu Náłęcz, znay
duią ſię ci: Michał Raczyński, Woiewodá Poznański, ktory
umarł 1738. á przed tym był Kaliskim Woiewodą do roku
Skaławski 1737. y dawniey Kaliskim Káſztelanem. Franciſzek Skaławski,
Moſzyński będąc Gnieznieńskim Kaſztelanem, umarł 1738. Franciſzek
Moſzyński, Kaſztelán Kuiawſki. Dobrogoſt Goſtomski, Kán-
Małachowski ſztelan Czerski, umarł *circiter* 1590. Ián Máłachowski, Ka-
Moſzyński clerz Wielki Koronny żyie. Ián Kanty Moſzyński, Podskár-
bi Koronny umarł 1737.

HERBOWNI NAŁĘCZOWIE.

Według Okolskiego *tom*: 2. *à folio* 245. *ad folium* 264.

Błędowſcy nie piſze kędy.
Błońſcy z Drochickiey Ziemi
Chełmiccy támże,
Chmielowie w Mazowſcu y Bełzkim
Chwalibogowſcy w Sieradz:
Cichoccy w Podgorzu
Czarnkowſcy z Szłopi Xią-żęciey
Dąbrowſcy w Lubel: y z Liw-skiey Ziemi.
Drohicińſcy w Rruskim
Dylągowſcy w Sanockiey Zie:
Dzierzykray Xiążę ná Szłopi
Gębiccy w rożnych Woie-wodztwach
Gigańſcy w Lubelskim
Gizyccy, *Okolſki* piſze ich Gizickiemi, w Sieradzkim
Gorſcy nie piſze kędy
Goſławſcy z Bebelna,
Goſtomſcy w Rawskim Woie:
Grodzieccy ná Wyſzynie w Wiel: Polſzc:
Horyſzewſcy z Lackiego Ho-ryſzowa w Lubelskim
Iełowieccy, *Nieśiecki* piſze ich Iałowickiemi, w Ziemi Chełmskiey
Jarczewſcy nie piſze kędy
Ięndrzeiowſcy w Sęndomir: y Chełm: Ziemi
Kąśinowſcy w Wiel: Polſzcze
Kiełbaſowie z Bebelná
Kłokoccy w Dobrzyńskiey Zie:
Kobierzyccy w Wiel: Polſzcze
Koczanowie w Wiel: Xięſt: Litewskim
Korzeniowſcy w Lubelskim
Kurowſcy w Kaliskim

Go- Łękiń

Łękińſcy ná Pałukách piſáli ſię
Leśieccy w Lubelskim Woie:
Leżeńſcy w Mazowſzu
Lippiowie w Powiecie Wiślic:
Łowieccy w Wielkiey Polſzcze
Małáchowſcy w Rożnych Wo:
Málſcy w Wielkiey Polſzcze
Modlſcy, w Sieradzkim, *Nie-śiecki* piſze ich Molskiemi
Mroccy nie piſze kędy
Náłęczowie, *Okolſki* zowie ich Náłąckiemi, w Dobrzyń: Zie:
Niniеńſcy, czy Nineńſcy we-dług *Okolſkiego*, w Wielkiey Polſzcze
Nowodworſcy w Mazowiec:
Obierzeńſcy w Wiel: Polſzcze
Oborſcy w Sieradzkim Woie:
Odrzywolſcy z Odrzywołá
Orchowſcy, nie piſze kędy
Oſtrorogowie z Wiel: Polski
Oſtrowſcy, w Ziemi Chełmsk:
Parczewſcy w Sieradzkim
Pirawſcy nie piſze kędy
Pokocki w Podláskim Woie:
Popielſcy y Popowſcy nie pi-ſze kędy
Przetaccy w Kaliskim Woie:
Raczyńſcy, w Wiel: Polſzcze
Radziccy, nie piſze kędy
Rogalſcy, *Okolſki* piſze ich Ro-gaskiemi, Łęczyckim Woie:
Roſtworowſcy w Wiel: Polſz:
Rudniccy w Ziemi Przemysk:
Rudnowſcy w Nakielskim Po-wiecie
Ruśianowie w Ziemi Chełm-skiey
Sadokierſcy w Sieradzkim y Kaliskim
Sadowſcy, w Gnieźnieńskim Powiecie
Szamotulski z Számotuł w Wiel: Polſzcze
Sochowie nie piſze kędy
Soſnowſcy w Ziemi Chełmsk:
Suſcy w Sieradzkim Woie:
Swaryſzewſcy w Sendomir-skim
Tańſcy w Ciechanowskiey Ziemi
Tulibowſcy w Kuiaw: y Do-bryń: Ziemi
Tupalſcy w Wielkiey Polſzcze
Tyniccy z Brzeskiego w Ku-iawskim
Udrzyccy, w Bełzskim Woie:
Wąſowſcy z Wąſoſza w Wiel-kiey Polſzcze
Wienieccy w Gnieźnieńskim Powiecie
Wierzbińſcy, *Okolſki* piſze ich Wierzbickiemi, w Wielkiey Polſzcze
Wielkowſcy w Sieradzkim Woiewodztwie
Wolſcy, pod Urzędowęm, y w Bełskiey Ziemi
Woynowſcy ná Rogoźnie w Wielkiey Polſzcze
Woyſławſcy w Sieradzkim Woiewodztwie
Zabiccy w Łęczyckim Woie:
Zarczyńſcy w Wiel: Polſzcze
Złotopolſcy w Zakrocim: Po-wiecie

Wa Nie-

Nieśiecki więcey zebrał tego herbu Domow, ktore wyraża *tom*: 3. *fol*: 334. *y* 335. tym porządkiem.

Beklewski	Ieleńſki	Mickiewicz	Sietnicki
Bielakowski	Ieżowski	Morowski	Sierzchowski
Brudzewſki	Iodkowski	Moſzczyński	Skaławski
Bukotemski	Kaczkowſki	Moſzyński	Skomorowski
Ciechanowicz	Kaliſzkowſki	Mroczkowski	Sleski
Cwikliński	Kániewſki	Myſłowski	Sobocki
Darowſki	Komorowſki	Niemierza	Starczewski
Dłuſki	Koźmian	Nieśicłowski	Strumiło
Domaſławski	Kraſzkowſki	Nowośielecki	Szamotulski
Drużbicki	Kunowski	Odachowski	Tłukomski
Dybowski	Łączyńſki	Parul	Tymiński
Gilbaſzewski	Łążyńſki	Pygłowski	Wardewski
Golian	Łęcki	Pniewski	Wątkowski
Gorzeński	Łoniecki	Podolski	Werſzowski
Grąbczewski	Lubidzieyski	Pruśimski	Wierzchacze-
Herſtopſki	Łuſzczewski	Przebora	wski
Jábłonowſki	Lwowski	Rokitnicki	Zbąski
Jánowſki	Marcinkow-	Rychłowski	Zołądkowski
Idzikowſki	ski	Sempelborski	Zydowski

PROCEDENCYA

Z Oſtrowa

RYCHŁOWSKICH,

W Poznańskim y Sieradzkim Woiewodztwie, herbu Nałęcz.

TA familia, ma początki ſwoie ieſzcze zá pierwſzego Krola, Boleſławá Chrobrego w Roku 1009. iákom wzwyż wyraził o początkach herbu tego, od Antenáta tego Domu, ktorzy ſię *de Oſtrow* piſali, y herbem Náłęcza pieczętowáli, tákoż Mikołay z Oſtrowa herbu Náłęcz, będąc Podſtolim Koronnym, Marſzałkowáł ná Koronacyi Krola Władyſławа IV. w Krákowie roku 1633. y nie piſáł ſie ieſzcze Oſtrowſkim, tylko z Oſtrowa. *David Braun. Co[illegible]ntatione de Jurium regnandi in Regno Poloniæ ratione.* Ieſt o tychże

wzmianka u *Okolſkiego tom*: 2. *fol*: 260. z tą inſkrypcyą. *Ad deſiderata Regni negotia apti & prompti &c*: y u *Nieśieckiego tom*: 3. *fol*: 529. ktorzy ſię iuz z tamtąd przenieśli byli w Ziemię Chełmską. Ze záś przeſzło ſześć wiekow od początku Domu y herbu tego, od dobr ponabywanych, wiele imionami Szlachetnymi dyſtyngwowaná ieſt tá familia, lubo iednego ſzczepu y rodzaiu byłá w Przodkach ſwoich (iákom iuż o nie iedney dowodził procedencyi) nie komu inſzemu przyznáć tu muſzę ták wiele Zacnych Senatorow, w ſtarożytności herbu tego, nie ſpecyfikowanych zadnemi názwiskámi od dobr ſwoich, iák teráz zowią ſię, áni też żádnym dokumentem rozłączonych od herbu iednego Nałęcza, zoſtawuiąc náleżących dlá ſwoich partykularnych Przodkow, y od nich pochodzących, wiele imionámi wzwyż wyrażonymi dyſtyngwowanych; tylko Domiwi z Oſtrowá, á potym od wśi Rychłowic piſzącym ſię, (bo Przodek ich był wſzyſtkich Náłęczow, drugim po Dzierżykraiu Xiążęciu ná Człopie, zá Mieczyſława Genearchą, u czynionym przez Krola Boleſławá Chrabrego) nie pryznaiąc im innych Antenatow, ktorzy pochodzili od pomienionego Dzierzykraia.

(*Dawność tego Domu*)

Z tych piſze *Długoſz*, że Wincenty herbu tegoż Náłęcza, umarł Gnieźnieńſkim Arcybiſkupem 1230. (*Dygnitarze*) Tákże Ján Gerbis Biſkup Poznáńſki zmarły roku 1298. do tey Jnfuły z Kanonika zgodnie od Kapituły obrany 1286. potwierdzony od Jakuka Swinki Arcybyskupa Gnieźnieńskiego, Konſekrowany w Lędzkim Klaſztorze. (*Swinka*) *Długoſz in Epiſ: Poſna*: tákże Mikołay Biskup Poznański, z Kantorá Gnieźnieńskiego y Scholaſtyka Poznańskiego, od Kapituły wokowány 1382. pobożny, y ná ubogich ſzczodrobliwy, lubo potwierdzony był od Janá Suchywilka, Arcybiskupa Gnieźnieńskiego; (*Suchywilk*) iednak Ludwik Krol Polski y Węgierski rozgniewány, że bez konſenſu iego tá elekcyi ſtała ſię, ná inſtancyą Władyſławá Xiążęcia Opolskiego, ſynowca iego na to Biskupſtwo promowował, zwanego Kropidło. (*Kropidło*) *Długoſz in Vitis Epiſ: Poſna*: Tomaſz herbu tegoż bez nazwiska, był Biskupem Wrocławskim, zmarły 1292. *Długoſz in Epiſ: Vratisla*: Mikołay Nałęcz ná Rościninie y inſzych dobrach, był Káſztelanem Krakowskim 1264. iednak nie wiem czy nie ten Mikołay był pierwey Woiewodą

Krakowskim, o ktorym piſze, że umarł 1260. według *Liſtu u*
Nakielskiego fol: 164. Szymon Nałęcz był Káſztelanem Kaliskim
1264. y Mikołay inſzy, tegoż herbu, Kaſztelanem Łęczyc-
kim 1381. *Długoſz & Damalewicz.* Więcey Dygnitarzow do
tego Domu náleżących mogłoby ſię tu liczyć, że iednak ro-
żnemi názwiskami od dobr pochodzącemi ſą diſtingwowáni,
iáko y ſámi Rychłowſcy, piſzący ſię z Oſtrowá, á zowiący ſię
od Rychłowic Rychłowskiemi, przeſtáć ná tych muſzę nie
maiąc dokumentow, ktorzy dawnością z Oſtrowa rozrożnili
ſię przez dobra nábyte, z inſzemi názwiskami. Do tego, iż o
Dawnieyſza procedencya początkach poźnieyſzych y całey procedencyi dalſzey, ſámych
nawet Rychłowskich nie można wiedzieć, bo Kozactwo z
Kałmukami idąc ná batalią Kaliską, ich papiery iedne ſpalili,
drugie ná ładunki pozabierali, iáko też y Tatarzy, gdy była
Aktá ſpalone rożnemi czaſami woyná z niemi na Ruśi y Podolu Grody y Akta popalili, co też
y w Woiewodztwach Wielko Polskich nie raz działo ſię, gdy
Xiążę Czeski Przedziſław Ulryka ſyn, Poznań zrabował y
ſpalił, o czym *Cromerus lib*: 7. Kaliſz ſpalili do ſzczętu Litwa
z Xiążęciem ich *Witeneſem*, roku 1306. Sieradz Tatrzy do
ſzczętu zdezolowali 1290. po tym Czechowie ſpalili 1292,
Cromerus lib: 10. Krzyżácy w roku 1331. nie tylko Sieradz,
ále y wiele miaſt z Zámkami ſpalili; á po tym roku 1447. przy-
padkowym ogniem cáły Sieradz zgorzał. Wielebym miał ná
to dokumentow podobnych przywodzić, ále kto chce ich czy-
tać, ſą wſpomnione od *Cellarego deſcrip: Reg: Polo: à fol:* 202.
ad fol: 233. Wprawdzieć co mogł, zebrał *Nieśiecki*, y wyra-
ził o tym Domu *tom:* 3. *fol:* 921. piſząc: Sebaſtyán Rychłow-
ski, Skarbnik Sieradzki, wſpominá go *Konſtytucya* 1589. *fol:*
524, Adam w roku 1605. fundował w Bydgoſzczy, przy Ko-
ściele farnym Káplicę S. Jána Ewangeliſty, y ſowicie nádał,
widzieć tám herb iego Nałęcz zawiązany: mąż pobożny, co
tydzień do Sákramentow świętych uczęſzczał, paſkiem żela-
znym y dyſcypliną trapił ciało, w tych y innych dobrych u-
czynkach, śmierć go záſzła w roku 1617. z Zoną ſwoią Jádwi-
Regulska gą Regulſką, dwie części we wśi Gogolinka názwaney, Col-
legio naſzemu Bydgoſkiemu zápiſawſzy, y Kámięnicę ſwoię
w Bydgoſzczy; zadnego álbowięm potomſtwa nie zoſtawił. N.

Staroſta Sławkowſki, u Szyſzkowskiego Biſkupa Krakowskie- *Szyſzkowski*
go, ktorego krewną miał zá ſobą. Sobeſtyan Iędrzey 1674.
Staniſław naprzod Sędzia Grodzki Piotrkowſki, y Deputat
ná Trybunáł Koronny 1712. po tym Chorąży Sieradzki y Vi-
ce-Marſzałek tegoż Trybunału Koronnego. Rychłowſki Ka-
zimierz, naypierwey zdami ſię tákże Chorąży Sieradzki, á te-
mi czaſy Kaſztelan Roſpierſki, w rożnych funkcyách tey Oy-
czyznie zaſłużony, ktorą y właſnemi pierśiámi w rożnych oka-
zyách godny kawaler záſtawiał, y zbawienną radą wſpierał;
z pierwſzey żony zoſtawuie corkę iednę y ſynow dwoch, Anto-
niego y Karola, ktory tymi dniámi w Zakonie náſzym Teologii
w Rzymie ſłuchá, z drugiey żony Barbary Koźmińſkii herbu *Koźmiński*
Poray, Káſztelanki Rogozińſkiey, śioſtry rodzoney Macieia
Woiewody Kaliſkiego, y Jgnacego Staroſty Wſchowſkiego, zo
ſtawuie potomſtwo, z ktorych Maciey tákże w Zakonie náſzym
żyie. Z tego Domu Xiądz Rychłowſki *Soc: JESU* umárł 1735.
Przecież tęn Dom ieſt urażony, że pomieniony Autor, *actus*
& merita Dziada y Pradziadá żyiących teraz przemienił, kto-
rzy ſię *de Oſtrow* piſzą Rychłowſkiemi, á nápiſał tych Rychło-
wſkich, ktorzy ſię *de Maſławice* piſzą, y herb Maſłowskich *Maſłowſcy*
przyięli, máiąc zá ſobą Maſłowską, á to ſię ſtáło z porożnieniá
z bratem, y ledwo temu ieſt lat 90. bo iuż zá życia Kazimierza
Rychłowskiego, przeſzłego Kaſztelaná Roſpierskiego, terá-
źnieyſzego Sieradzkiego, będąc u Oycá iego Rychłowſcy po-
tomkowie tego, ktory przyiął ná śiebie herb Samſoná Máſłow-
skich, to ieſt Sobeſtyán Rychłowski z ſynem ſwoim z Krzep-
czowá, proſzący żeby im nie był przeciwny w powroceniu ſię
do Oyczyſtego herbu, y piſaniu ſię z Oſtrowá, ná co im dobro-
wolnie pozwolił; że im záś do tego nieprzyſzło *ex ratione fa-*
torum, Sukceſſorowie ich, do tego czáſu záżywaią herbu Sam-
ſoná Máſłowskich, ále prawdziwi byli Nálęczowie, iák y Ry-
chłowſcy z Oſtrowa piſzący ſię, ktorzy bywali Staroſtami Beł-
skiemi, Piotrkowskiemi *&c:* świadczą obrazy we Dworach
Nálęczow Rychłowskich, że teraźnieyſzego Kazimierza, Ka-
ſztelaná Sieradzkiego Pradziad, Andrzeij Rychłowski, nay-
pierwey był Podſędkiem Ziemskim Wieluńskim, á potym
Sędzią, żył lat 77. umarł roku 1639. ále kto go rodził, kogo

miáł zá ſobą? tego *antiquitas* nie piſáła, tylko że ták ſię zwał, iáko ſię wieś iego zwáłá. Ten *procreavit* dwoch ſynow, Stefaná, ktory miał Chorągiew Huſſarską, y był Podczaſzym Sieradzkim, w Wielkich reſpektach u Krolá Władyſłáwá IV. y u Jána Kázimierza, z ktorym bywáł ná wielu woynach. Drugi był Reformatem; o ktorym *Stephanus à S. Adalberto Piar: Scholar: w Kazaniu ſwoim w Warſzawie Drukowanym* ták wyraża: W. Franciſzek Rychłowski, zacny krwią ſwoią & *origine* w Woiewodztwach Wielko-Polskich, nie znaczny światu zákonną pokorą y utaieniem; *Anteſignanus Theologow* y pierwſzy Lektor w Mało-Polskiey Prowincyi, Kaznodzieiow poprzednik, Reformowaney obſerwancyi *adamuſſim* uformowaná *Idea*; trzy rázy Prowinciałem będąc, utrudzony od wizyt piechotą, nie mogąc zaść do Konwentu Lwowskiego, pod Miaſteczkiem Magierowem, przy Bożey Męce, w dzięń S. Benedykta, rozkazawſzy powtorzyć Antyfone Socyuſzowi ſwoiemu: *Euge ſerve bone & fidelis, intra in gaudium Domini tui*, umarł roku 1673. Po śmierci pokazał ſię Zakonnikowi w Biskupim Apparacie, mowiąc że mu BOG dáł w Niebie tę prerogatywę, iż wizytuiąc Klaſztory, obſerwował z pilnością *Sacraria* y wſzelki porządek Ołtarzow. Ciało iego dotąd leży nieskażytelne we Lwowie u Braci ſwoich, ſą w druku iego Kazaniá dwoiakie na Niedziele cáłego roku y Swiąteczne wydáne zá życia iego w Krákowie roku 1672. *in folio*. Tego *Nieśiecki tom: 3. fol: 920.* przypiſáł Rychłowskim herbu Jaſtrzebiec, czym ieſt urażony Dom Nałęczow Rychłowskich, przyznaiąc go ſobie.

Rychłowski Reformat in opinione beatifica.

Stefan Podczaſzy Sierádzki *procreavit* Andrzeiá, tákże Podczaſzego Sieradzkiego, Oycá teraźnieyſzego Káſztelaná Sieradzkiego, z Przerębską Woiewody Sieradzkiego corką, ktora pochodziłá od Mohiła, (inśi go Mogielem piſzą) Woiewody ná ow czas Wołoskiego; druga iey śioſtra była zá Potockim. Od tey Przerębskiey zachodzą wielkie Kolligacye z Potockiemi y Bidzieńskiemi, oſobliwie z Stefanem Woiewodą Sendomirskim. Ten Andrzey Podczaſzy Sieradzki, miał zá ſobą Doruchowską *imô votô*, z ktorą *procreavit* Staniſłáwá, ten był Sędzią Grodzkim Piotrkowskim y Chorążym Sieradzkim, ná wſzyſtkich w Woiewodztwie funkcyách bywał, Deputatem

Przeremb-ska

Potocki

Bidzieńſcy

Doruchow-ska

ná Trybunał Koronny był śiedm rażу, Poſłem ſześć rázy; miał zá ſobą Więckowską, z ktorą *procreavit* dwoch ſynow, Franciſzka, tęn ieſt Miecznikiem Piotrkowſkim, był Poſłem do Grodna y Deputatem ná Trybunał, miał zá ſobą Podkomorzanke Rawſką, co ią Boſka zrodziła, ále nie więm iák ſię zwała, teraz má corkę Piſárza Kiiowſkiego, ktora zá Podkomorzym Sieradzkim była Rychłowſkim, godziło ſię im było pobrać, drugi Sędzią Andrzey, ma za ſobą Stolnikownę Rawſką Swidzieńską. Ján zaś z Tarnowſkii, herbu Jelita, matka iey byłá *de Wyſzyna*, Dryami ſię pieczętowała, tá miałá kilká corek, iedná zá Szembekiem, od ktorey Prymas Szembek nieboſzczyk ſzedł, Franciſzek Szembek Kaſztelan Wieluński, Antoni Podkomorzy Krákowski, Druga zá Rychłowskim *de Masłowice*, trzecia zá Kobielſkim, Oycem nieboſzczyká Biſkupa Łuckiego, czwartá Maryanná naymłodſza, byłá matką teraznieyſzego Kazimierza Rychłowskiego, Kaſztelaná Sieradzkiego, z ktorey tenże ſyn ieden tylko zoſtał, po ſkończonych ſzkołach bawił ſię przy Dworze Krolewſkim, był *Major Domo* u Szembeka Káncłerza Koronnego, po tym z Nayiaśnieyſzym Krolem Auguſtem II. ná wſzyſtkich woynach y batáliách, y pod Rygą; daley záciągnął ſię z Xiążęciem Lubomirskim Marſzałkiem Nadwornym, Regimentarzem pod Huſárſką Chorągwią, tam miał Goſpodarſtwo, poki żył. Potym wziął Skarbnikoſtwo Kaliskie, ná ktorym był tylko przez niedziel ſześć, z ktorego zoſtał Podczaſzym Sieradzkim, y był nim tylko przez Niedziel ſześć tákże, bo wziął był zá raz Chorąſtwo Pierwſze Sieradzkie, ná ktorym bawił lat dziewięć, áż mu Kaſztelanij Roſpierſkiey Przywiley przyſłany był z Krakowa, pod czas Koronacyi Nayiaśnieyſzego Auguſta III. Krolá z ktorey poſtąpił ná Sieradzką Káſztelanią roku 1752. Był tenże ná wſzyſtkich funkcyách w Woiewodztwie, miał *imô votô* z Rawiczow Agneſzkę Rogolińſką, Skárbniká Sieradzkiego corkę, ſpłodzoną z Miśiewſkiey; *ſecundô votô* Koźmińſką, Káſztelankę Rogozińſką, ſpłodzoną z Gáiewſkiey, rodzoną śioſtrę nieboſzczyka Woiewody Sieradzkiego; *tertiô votô* má Walewſką, pierwey żonę Kaſztelaná Spicimirſkiego tákże Wálewskiego. Z Rogolińską *procreavit* dwoch ſynow, Antoniego, ktory má

Więckow-ſka

Boska

Swidzień-ſka

Tarnowska

Szembeko-wie

Kobielski

Xiążę Lubomirski

Rogoliński

Miśiewska

Kozmińska

Gaiewska

Walewska

Tomicka Tomicką za ſobą; Károla, ten *in Societate JESU* zoſtaie, y
ieſt Lektorem w Krákowie u S. Piotrá; Jadwigę w Zákonie
Trzebnickim ná Sląſku Cyſterſkim; Kryſtynę, tá zá Felixem
Walewſki Walewskim, Chorążym Piotrkowskim Sieradzkim, Poruczni-
kiem Znaku Huſſarskiego, Tomaſzá s. p. Ordynatá Zámoy-
skiego, Woiewody Lubelskiego, po Oycu záś żony ſwoiey Ry-
chłowskij otrzymał Kaſztálanią Roſpirską roku 1752. Z Ko-
Grabſka źmińskiey *procreavit* Franciſzka, ten *duxit in ſociam vitæ* Grab-
Radomicka ską Podſtolankę Malborską, ktorą urodziła Radomicka, Wo-
iewodzanka Poznańska; ſpłodził tákże z Koźmińskiey Mácie-
iá y Stániſława, Maciey żyie, skończył Teologią w Lublinie,
Stániſław umarł w Kaliſzu. Z teraźnieyſzey żony, Walew-
skiey, tenże Kaſztelan Sieradzki má iednę corkę Annielę,
czternaſty rok kończącą. Wracam ſię tu ieſzcze do Andrzeia
Rychłowskiego, Podczaſzego Sieradzkiego, Oycá teraźniey-
Przerębski ſzego Kázimierza Kaſztelana Sieradzkiego, z Przerębskiey u-
rodzonego, ktorey Ociec Zygmunt Przerębski, był naypier-
wey Miecznikiem, potym Podczaſzym, y Woiewodą Sieradzkim.
Potocka Zoná iego Anná Potocka, Stániſława *Revera* Potockiego,
Woiewody Krakowskiego, y Hetmaná Wielkiego Koronnego,
corka z Mogielowny czy Mochilowny (bo y ták ich piſzą) *pri-*
Oſtrorog *mô votô* była zá Oſtrorogiem, Staroſtą Rochatyńskim, ktorych
zacność poznáć tu wyżey, z komputu Dygnitarzow tego her-
Przeręmbski bu; *ſecundô votô* zá Zygmuntem ná Przerębie Przerębskim, z
nim miała procz Marká ſyná; trzy corki, z ktorych iedná Ma-
ryanná była zá Stániſławęm Rychłowskim, Podczaſzym Sie-
radzkim, Oycem Jędrzeia Rychłowſkiego, tákże Podczaſzego
Sieradzkiego; ktory miáł dwoch ſynow, Stániſławá Rychłow-
ſkiego, Chorążego Sieradzkiego y Sędziego Piotrkowskiego,
drugiego Kazimierza, naywprzod Skarbnika Kaliſkiego, po-
tym Podczaſzego y Chorążego Sieradzkiego, dwoiakiego Ka-
ſztelaná, Roſpierskiego y Sieradzkiego.

PRO-

PROCEDENCYA
Ná Kroſztach w Powiecie Wiłkomirskim TUPALSKICH
TOPLICKICH,
HERBU NAŁĘCZ.

TEgo imięnia Przodkowie dawni, mieli zamek z miaſtem
y inſzemi Dobrami *Topleńsk* názwany, ktore leżą od Kra-
ſná Kraśińskich o mil ſześć, y na tym Topleńska piſáli
ſię. Po záwoiowániu przez woyska Moskiewskie Ukrainy y
Prowincyi innych, udali ſię Sukceſſorowie do Polski, zowiąc
ſię ná Topleńsku Toplickiemi. Dwoch braci rodzonych zo-
ſtało ſię w Polskich Kraiách, trzeci przenioſł ſię do Jnflant Pol-
skich, tenże czy ſyn iego Jan Toplicki, w Powiecie Bracław-
skim dał ſummę ná máiętność názwaną Smotwy, gdzie poiął w *Maſowska*
dożywotnią przyiaźń Helenę Maſowską Jozefowiczownę, z kto-
rey po ſobie zoſtawił ſyna, imięnięm Kazimierza *in vivis*. Kazi-
mierz Toplicki, też dobrá po Oycu dzierżący, po doyściu lat
báwiący ſię ſłużbą w Woysku Wielkiego Xięſtwa Litewskiego, *Kimbarowna*
wſzedł w ligę małżeńską z Petronellą Kimbarowną, Skarbną W.
X. Litewskiego. Z potomſtwa tego małżeńſtwa, zoſtał w życiu
ſyn Hieronim Andrzey Toplicki. Potym tenże Kazimierz, O-
ciec Hieronimá, kontynuiąc ſłużbę woyskową, zoſtał Poruczni
kiem Huſſarskim. Náſtąpiła w dalſzym czaśie rewolucya ciężka
z Moskwą, czaſu ktorego zoſtawiony był ná Kommendzie Zam-
ku Brzeskiego, y gdy przez znaczną potencyą Moskiewską, po
dobyciu Zamku Brzeskiego w niewolą dlá Oyczyzny był wzię-
ty (lat temu blisko ſta) żoná iego z domu Kimbarowna, ſłyſząc
przez wieści, że go Moskwa zábili, w drugie małżeńſtwo doſtała *Oziebłowski*
ſię Jánowi Oziębłowskiemu. W tey niewoli Kazimierz Topli-
cki, z ktorey wykupiony przez krewnych ſwoich dzieśiącią ty-
śięcy złotych, z Polski przyſłanemi, powrocił ſię *ad propria*,
gdzie zaſtawſzy żonę ſwoię w inſzym małżeńſtwie, udał ſię do
władzy Konſyſtorskiey Wileńskiey, z ktorego ſądu decyzyi,
iáko świadczy Dekret Konſyſtorski w roku 1664. dnia 30.
Maia ferowany, pozyskał żonę ſwoię *ad prima vota*, w dalſzym
záś życiu zeſzli bez potomſtwa. Po śmierci tedy Oyca ſwego,

Y2 pozo-

pozoſtały ſyn doskonáłego wieku Hieronim Toplicki, poiął *Rywuſowna* żoną Annę Rywuſownę, z ktorey *propagavit* ſyná Feliciana Toplickiego, więcey z linii męskiey nie zoſtawiwſzy Sukceſſorow, życia ſwoiego dokończył roku 1686. w Grudniu. Zaczem pozoſtały ſyn we trzech leciech Felician Jozef Toplic- *Kimbar* ki, doſtał ſię w opiekę pierwey Kimbarowi, Skarbnemu Li- *Szoſtakowski* tewskiemu, po krotkiey tegoż opiece, doſtał ſię Szoſtakowskiemu, Staroście Lucińskiemu, ciotecznemu bratu Oycá ſwego Hieronima; ná koniec po zábiciu wyráżonego Szoſtakow- *Mazowski* skiego, w Lucynie, przypadła opieká Piotrowi Mazowskiemu *Jozefowicz* Jozefowiczowi, Moſtowniczemu Powiatu Bracławskiego, iáko bratu ciotecznemu Oycá ſwego, ktory to Jozefowicz *ſorte* dobr Oyczyſtych, macierzyſtych y ſpadkowych, ná potym w doskonalſzym wieku bywſzy w ſłożbie Woyskowey W. X. Litewſkiego, w czáſie poślednieyſzym, to ieſt w roku 1703. *Borzyſzanka* wziął w dożywotnią przyiaźń Eleonorę Boreyſzankę, Miecznikownę Powiatu Upitskiego, urodzoną z Halſzki Podleckii, *Podlecka Wężykowna* Oycá Iana Podleckiego, á Matki Katarzyny Wężykowny, herbu Wąż Koronowany, Ianowey Podleckiey. Z tego łożá zoſtawiło te małżeńſtwo potomſtwo, nayſtarſzą corkę Annę, ktora podczás życia rodzicow wydaná zá mąż, Kazimierzowi *Koſſakowski* Koſſakowskiemu, Podczaſzemu Ziemi Wiskiey, ktorych *in vivis* zoſtał ſyn Mateuſz Koſſakowski. Po tey corce Annie, zoſtawili ſynow, Dominika ſtarſzego, Antoniego, Kazimierza, Michała, y Ignacego Toplickich, po nich naymłodſzą corkę Helenę; z ktorych Antoni Dominikanem, Kázimier Iezuitą, Michał Franciſzkanem pozoſtawali, y w tych Zakonách życia ſwoiego dokończyli, Ignacy ieſzcze żyie; tákże w Zákonie S. Franciſzká *Ordinis minorum*, naymłodſza corka Helena, zoſtałá Mniſzką Bernardinką. Z wyrażonych tedy ſynow, po śmierci rodzicow, pozoſtał ſię tylko ſyn ieden *in ſæculo*

Dominik Toplicki, po Oycu ſwym, zá przywileiem Nayiaśnieyſzego AUGUSTA III. nąm ſzczęśliwie pánuiącego, ná ktorego Elekcyą był Poſłem z Powiatu Wiłkomirskiego, tákże Krayczy Inflantski, zoſtawał pierwey pod znakiem Petyhorskim Xiążęcia Mikołaiá Fauſtyna Rádziwiłłá, Woiewody No- *Xiążę Radziwiłł* wogrodzkiego; w roku 1741. dnia 31. Auguſta, obrany Kandydatem ná Chorąſtwo tegoż Powiatu, tenże w roku 1744. dnia 3. *Frebruarij*, z tegoż Powiatu ná Trybunał głowny W. X. Litewskiego ſtanął Deputatem, zá Laski Wielkiey Xiążęcia Ierzego Radziwiłłá, Staroſty Luboſzańskiego, potym Woiewody Nowogrodzkiego, iáko *teſtantur* Powiatowe kredenſá, *in abſentia* ktorego, ná kadencyi Wileńskiey, miał ſobie zdaną Laskę Trybunalską przez niedziel dwie. W tymże roku *ſtante functione*, poiął w dożywotnią przyiaźń, dnia 15. Liſtopada, Maryannę Dąbrowſką, corkę Marcyána y Ewy z Komo- *Dąbrowska Komorowski* rowſkich herbu, Korczak Junoſzow Dąbrowſkich, Marſzałkow Powiatu Wiłkomirſkiego, ktorych ieſt potomſtwo; tey záś Maryanny z Dąbrowſkich Toplickiey, Krayczynyi Inflantſkiey, był ſtryiem rodzonym Michał Junoſzá Dąbrowſki, Káwaler Maltańſki. Dziadow miała Komorowſkich, iednego Podkomorzego Woiewodztwá Wileńſkiego, drugiego Woiewodę Brzeſkiego, trzeciego Kuchmiſtrza W. X. Litewſkiego, Staroſtę Wołkowſkiego, czwartego Piſarza Ziemſkiego Możyrſkiego, czy w wyżſzym potym honorze. Oprocz wyrażonych, ſą im Domy skolligowane te; Giedroiczo- *Domy Skolligowane* wie, Dłuſcy, Sieliccy, Száturſcy, Karniccy, Kopciowie, Obryccy, Tynkawzowie, Petruſewiczowie, Koſſakowſcy, Podleccy, Raieccy, Drudzcy, Wężykowie, Newelſcy, Kulwinſcy; po Podleckich, Sieśiccy, Niniewſcy, Boreyſzowie, Bohuſzowie, Dowmantowie, Rudniccy, z Indráná Kościałkowſcy, Morykoniowie, Korſakowie, Suchodolſcy &c.

Z NIE-

NIECZUIA HERB.

EPIGRAMMA.

Vireſcit lauru, deciſis frondibus Arbor,
Nec ſtolidus truncus ſemper ubique manet.
Certe juſtus Honos illi ſuperaddit alas,
Jllius ut geſtis optima fama volet.
Eſt Cruce ſignatus, ſacro de ſtemmate Chriſti,
Ut vos ſic fratres non neget eſſe ſuos.

ABRYS HERBOWNY.

JEſt pień, czy ſztuka drzewa, w czerwonym polu, maiący w prawym boku trzy odcięte gałęzie, á w lewym dwie, na wierzchu Krzyż od miecza; ná hełmie tákiż pieniek z Krzyżem, między dwiema Orlemi skrydłami, piſze o tym *Bielſki, Paprocki w Gniazdzie y o herbach, Okolſki &c: na ſwoich mieyſcach.*

ORY-

ORYGINAŁ HERBU.

Lubo ſię o początkach tego herbu niezgadzaią Autorowie, iedni piſząc że w Częchach nabyty, drudzy w Polſzcze, iá z nich żádnemu nie przyczę, bo tęn herb, czy podobny, mogł tám bydź pierwey nabyty zá Iaromirá Xiążęcia, iak piſzą; iednak trzymąm ſię w tey opinij zacnego Hiſtoryka Polskiego *Długoſza y Bielſkiego*, ktorzy to nápiſáli, iák *Okolſki* wyraził *tom*: 2. *fol*: 269. Zá Boleſławá Krzywouſta, gdy Czechowie nie śmieli otwartem boiem z Polakami ſię potykać, záſádzek czekali ná okazyą dobrey y ſzczęśliwoy wygraney; o ktorych woysko náſze nie wiedząć, tym beśpieczniey ſnem zmorzeni koczowali, tám Mąż z familij herbu Oſtrzew, zá ſprawą BOSKĄ, przez ſęn wielkim głoſem ták wołać począł, *Nieprzyiaciel! Nieprzyiaciel!* że cáłe woysko obudziwſzy y potrwożywſzy, do broni ſię porwała, czym y Czechowie poſtrzeżeni ná zaſadzce, przez nich byli poráženi: że záś nie tylko przez głos ſwoy tęn Rycerz pobudzil woysko do wygraney, ále też pierwey potkał ſię mocno z Wodzem ich y zwyciężył go; dla tego Krol Boleſław Krzywouſty, przydał mu do iego herbu *Oſtrzew* zwanego, Krzyż od mieczá otłuczonego. Ieſt záś tá Oſtrzew nie taka iákiey po fortecách y bramách záżywaią, ále iákiemi ſię zákładały woyſka w láſách koczuiące, to ieſt ſztukami drzewá obciętego, zgęſtſzych y grubſzych gałęźi. Orle Skrzydła ná hełmie, te ſą dawnieyſze przy herbie *Oſtrzew* w Slęſku nábyte, z kąd do Polski przynioſł ich Rycerz z dzieſiącią ſynami zá Xiążęcia Władyſława Hermaná, y znacznemi od niego dobrami był opatrzony, iák wyrażá *Paprocki w Gniazdzie cnoty à fol*: 707. y *Okolſki tom*: 2. *fol*; 270. Zowie ſię *Nieczuia*, że pomięniony Rycerz nieczuł, gdy ná woyſko wołał, ktory potym od nazwiſka tego założył wieś *Nieczuyki* zwane, y z nich zwali ſię *poźnieyśi Nieczuiowie*, iák wyrażeni Autorowie twierdzę.

DYGNITARZE PRZEDNIESI y WIADOMSI TEGO HERBU.

Krzyſztof Grzymułtowski, herbu nieczuia, będąc Woiewo- Grzymułtowski

dą Poznańſkim umarł 1667. *Załuſki tom: 1. fol: 805. & 1012.*

Wſzehor tegoż herbu, umarł Woiewodą Sendomirskim 1120. *Cromerus lib: 5. Nakielſki in Miechowia fol: 103.*

Starzechowski Ján Starzechowski, umarł Woiewo: Podols: 1567. *Paproc:* Woyciech Starzechowski, umarł Bełzkim Woiewodą 1549. *Starowolſki, Orzechowſki, Paprocki fol 256. Okolſki tom 2. fol: 271.*

Krzyſztof Grzymułtowski, był pierwey Kaſztelanem Poznańskim, niż poſtąpił ná toż Woiewodztwo 1678. *Kochowſki.*

Grzymułtowski Staniſław Grzymułtowski, był Kaſztelanem Sieradzkim. *Acta Caſtren: Oſtrzeſzovienſia.*

Kuropatnicki Hieronim Kuropátnicki, herbu Nieczuia, umarł Kiiowskim Kaſztelanem, 1696. *Nieśiecki tom: 1. fol: 222.*

Jemielski Jan Jemielski, tegoż herbu, był Kaſztelanem Jnowrocławskim, po Jędrzeiu Ruſzkowskim herbu Pobog, zmarłym 1648.

Domaſzewski Staniſław Domáſzewski, tegoż Nieczuia, był Kaſztelanem Lubelskim, około roku 1664. *Kochowſki & Acta Caſtren: Lublin:*

Łoknicki Marcyan Łoknicki, tegoż herbu, był Podlaskim Kaſztelanem w roku 1630. *Metryka Koronna, & Starowolſki in Monumentis.*

Grzymułtowski Krzyſztof Grzymułtowski, Podkomorzy Kaliski, był Marſzałkiem Jzby Poſelskiey w Warſzawie 1654. *Braun.*

Kuropatnicki *Urbański* Jędrzey Kuropatnicki, Kaſztelan Biecki, był Vice-Marſzałkiem Trybunáłu Koronnego 1682. á Woyciech Urbański, Kaſztelan Wieluński tegoż herbu, był Marſzałkiem ná tymże Trybunale Koronnym 1692.

HERBOWNI NIECZUIOWIE,

Według *Okolſkiego tom: 2. à. fol: 271. ad fol: 274.* wyrażeni.

Byſtrzeiowſcy w Sęndomirskim Woiewodz:
Domaſzewſcy, ieden Dom z Kraſuckiemi, ále od Domaſzowá ták ſię zowią.
Dymitrowie w Wiślickim Po:
Dzierſcy według *Okolſkiego, Nieśieckiego* záś nápiſał ich Dzierzkami, w Lubelskim Woiewodztwie.
Gładyſzowie, w Pruśiech y Sęndomirskim.
Kochowſcy, w Sędomirskim Woiewodztwie.
Konieńſcy nie piſze kędy.
Kraſuccy w Lubelſ: Krakow: Łukowskim.
Krześińſcy w Wiel: Polſzcze:
Kuropatniccy w Ruskim Wo:
Łokniccy ná Podlaśiu.
Łukawſcy w Sęndomirskim
Nieczuiowie tamże w Sęndo:
Oſtrowſcy y Pruſcy tamże.
Sádlewſcy z Brzeskiego w Kuiawach.
Slankowie w Bełzkim Woie:
Snieſzkowſcy w Pilznińskim Powiecie.
Starzechowſcy w rożnych Wo:
Wapowſcy nie piſze kędy.
Wichrowſcy w Ziemi Chełmſ:
Wierzbiccy w Powie: Chełm:
Wilczopolſcy w Lubelskim Woiewodztwie.
Wilkoccy w Krakowskim Wo:
Witoſławſcy w Kaliskim Wo:
Zgierſcy w Zákrocimskim.

Oprocz wyrażonych, dodaie *Nieśiecki tom: 3. fol: 352.* tych Herbownych.

Cebulka
Dębiński
Frącki
Gálicz
Gębicki
Grębarski
Grębоſzewski
Grzymułtowski
Iemielski
Konieński
Krzynicki
Łaskawski
Łatowski
Miniewski
Mroczek
Szumleński
Trzebski
Urbański
Włodek
Zbigniewski
Ziemiecki.

PROCEDENCYA
Ná Słáſách
SLASKICH,
W Woiewodztwie Płockim y Ziemi Ciechanowskiey, teraz w Krakowskim zoſtaiących,
HERBU NIECZUIA.

Przodkowie tego Domu Z Dawnych Antenatow Domu tego, wſpominá *Okolſki tom: 2. fol: 271.* pierwſzego Genearchę Derſzławá Nieczuię, ktory poſtawił wieś w Sęndomirskim Woiewodztwie, nazwaną *Nieczuyki*, ten był Cześnikiem Boleſława Krzywouſtego 1114. ktoremu do herbu przydał Krzyż od miecza otłuczonego, że ták mężnie ná ſámego Wodzá Czeskiego nátárł, iż go z konia zwalił, przez co ſtrworzone woysko Czeskie, łátwo od náſzych porażone było. Wſcibor Nieczuia, był Woiewodą Sędomirskim, y Wodzem Woyska Koronnego 1145. Troian Nieczuia y Staniſław Nieczuia, byli Hrabiami, iako

y Zdyſław, w nie krorych Przywileiách wſpomnieni roku 1200. y 1260, u *Paprockiego de ſtemmatibus.* Za tegoż Bolesła- wá Krzywouſtego, *Bielſki fol:* 111. *y Paprocki*, Wſzebora Nieczuię, piſzą bydź Woiewodą Krákowskim. Liczy tákże Paprocki między Hetmanow Wſzeborá Woiewodę Krakowskiego, pod czas oſtatniey batalij Kaliskiey, zá tegoż Krolá Krzywouſtego, ále nie tego, o ktorym *Starowolſki in Bellat: y inni* twierdzą, że z tey potyczki naypierwey uciekł, y Krolewskie zdrowie w niebeśpieczęńſtwie zoſtawił, bowięm na ten czas dwoch Wſzeborow było w Senacie, ieden Woiewoda Krakowski herbu Laſwchowa, álbo Strzęmię, drugi Woiewodá Sęndomirſki herbu Nieczuia, o ktorym *Nakielſki w Miechowij fol: 69. & 82.* piſze, że zá Władyſławá Xiążęcia Hetmaniąc Woyſku, kilká znacznych zwycięſtw z Ruśi otrzymał. *Długoſz* tey familij pochwałę przyznaie, że ieſt *Genus Providum*; powiada záś *Bielſki fol: 283.* że w bátálij Witolda z Edygą Tamerlaneſowym Hetmanem, Nieczuiowie mężnie ſię potykali. Ják ſię záś poczęli piſzać od rożnych dobr Panami rozmnożywſzy ſię, tak *& nomen & vires amiſerunt*, podobieńſtwem iedney rzeki wielkiey, w rożne ſtrumienie podzieloney, że ſię tym imięnięm nienazywaią, ktorym dukt ich idzie. Tak dom Nieczuiow názwał ſię od Kraſus Kraſuſkiemi, á od nich z Domaſzewic w Woiewodztwie Lubelskim, pochodzący zowią ſię Domaſzewſkiemi; Kochowſcy Nieczuiowie, piſzą ſię z Kochowá w Woiewodztwie Sęndowirskim; támże z Łukawy Nieczuiowie piſzą ſię Łukawſkiemi; zgoła iakiey kto wśi dáwnością nábył, iey ſię Panem piſáł, á gdy iey pozbył, imię mu przecię zoſtało ná pamiątkę, y ták wielu inſzych, y owſzem wſzyſcy od włości ſwoich názywaią ſię teraz inaczey, iako też y Slaſcy, dobr Slaſy nábywſzy w Woiewodztwie Płockim, Ziemi Ciechanowskiey, o ktorych *X. Muſzyńſki Akademij Krako: Collega Major*, w Kazániu ſwoim, pod czas wſtępowania do Zakonu, Panny Katarzyny Kunegundy Slaskiey, u WW. Panien Zakonnych S. Franciſzka w Krakowie, pod záłożeniem S. Jędrzeiá mianym roku 1731. to napiſáł. *Ex directa linea* Oyca twego, że dawnieyſze

Woiewoda Sędomirſki y Hetman

Kraſuſcy

Domaſzewſcy.

Kochowſcy.

Łukawſcy

wieki

wieki pominę, y Mężow ná ten czas, oſobliwie w Woiewodztwie Płockim y Ziemi Ciechanowskiey kwitnących, ktorych nie ták grobowe kamięnie, iáko ciężar podiętych w Oyczyźnie funkcyi, przywalił; lubo pamięci y piora godnych czynow ich, żadna czaſow odmięnność náſtępuiącym wiekom wydrzeć nie może, *quos operum memores factis celebrabant.* Tę dawſzy im eſtymacyą wyrażá, że teyże y brata iey Janá, Woyskiego Krakowskiego, żyiącego po te czaſy, Pradziad rodzony *in Slaſy* Slaski, był Cześnikiem Ciechanowskim; á Dziad ich rodzony *in Slaſy* Woyciech Slaski, był Stolnikiem tákże Ciechanowskim, Boguſław *in Slaſy* Slaski, Ociec tey Panny y bratá iey Janá Slaskiego, Woyskiego Krakowskiego, Mąż rycerski od młodości ſwoiey; tychże Mátka Barbara herbu Strzemieńczyka ze Slaskich Slaska, Bábká rodzona z Dębińskich, Xięni nie raz tamże u S. Jędrzeia w Krakowie; Andrzey Slaski brat rodzony Boguſławá, tákże Mąż rycerski; Woyciechá záś Dziadá bracia rodzeni, Michał Slaski Kanonik Kiiowski, y Kazimierz z ktorego Staniſław y Franciſzek ſynowie Slaſcy. Dziadá Stryiecznego, teyże Panny y Janá Woyskiego Krakowskiego, rodzeni bracia, Adam *in Slaſy* Slaski, Podczaſzy Mielnicki, z ktorego Michał, Andrzey, Staniſław y Franciſzek, ná ow czas Podczaſzy Mielnicki, Stefan, Jácek y dálsi tegoż imięnia, iako Tomáſz *in Slaſy* Slaski, rodzony brat Adama, á ſtryieczny Dziadá ich Woyciechá. Dziad mateczny rodzony teyże Panny y Janá iey brata, Ján Slaski, Dziekan Wielicki, Tenże wyżey nie raż wſpomniony Ján Slaski, Woyski Krakowski, ma ſynow dwoch, Boguſława y Adámá. Sioſtry iego rodzone, Salomea, Rożalia y Anna Slaskie. Dalſzą wywodząc procedencyą *ex lumbis faemellis* familij Slaskich, wſpominá z Dębiąn Dębińskich, Xiążęcia Wincentego herbu Rawicz, *Sacrae Romanae Eccleſiae* Kardynałá y Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, Prymaſa Korony Polskiey, y W. X. Litewskiego, ktorego wyraża *Paprocki o herbách fol:* 178. á po tym generalnie Dygnitarzow wſpominá, ktorych ia tu ſpecyfikuię, iáko Iakubá Dębińskiego, Káſztelaná Krákowskiego, zmarłego 1490. *Laſki w Statucie fol: 85. Przyłuſki fol: 376. Długoſz tom: 2.* tákże Walentego Dębińskiego

Dębińska Xeni u S. Jędrzeia

Dębińſcy Kardynały Arcybiskup

skiego

Dygnitarze Przednieyſi Dębińskich skiego, Káſztelaná Krakowskiego zmarłego 1586. *Paprocki o herbach fol:* 688. & *Durjewſki fol:* 71. Goworek tegoż do-
mu był Woiewodą Sęndomirskim, ktory umarł 1202. o tym
wiele Hiſtorykow, iáko *Długoſz, Miechowita, Kromer, Biel-
ſki, &c:* y Tomiſław Woiewodá Sęndomirſkim zmarły roku
1325. *Nakielſki in Miechov. fol:* 254. tákże Jakub Dębińſki,
ktory poſtąpił ná Kaſztelanią Krakowską 1478. *Laſki fol:*
86. & *Miechovita fol:* 324. Jakub y Warśi po roku 1241. y w
roku 1330. tákże Franciſzek roku 1427. Dębińſcy, byli Ká-
ſztelanami Woynickiemi, o ktorych *Nakielſki fol:* 180. *Liſty
Krolewſkie &c:* Jakub záś Dębińſki, będąc Kanclerzem Wiel-
kim Koronnym, poſtąpił na Woiewodztwo Sęndomirſkie,
1472. *Długoſz tom:* 2. & *Okolſki.* tákże Walenty Dębińſki
od Wielkiey Laſki Koronney, pomknął ſię na Kaſztelanią
Krákowſką 1576. *Conſtit:* 1576. *fol:* 248. tenże był pierwey
Podkanclerzym y Kaſztelanem Sądeckim. *Starowolſki in Mo-
numen: fol:* 23. w poznieyſzym czaśie, Maciey Dębińſki, był
Woiewodą Jnflantſkim 1610. Staniſław Dębinſki, Stároſtá Chę
cińſki, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1582. Albracht
Dębińſki, Chorąży Zatorſki, fundator Domku Loretańſkie-
go u OO. Kapucynow w Krakowie. Stefan Dębińſki, Ka-
nonik Krakowſki, *Cuſtos Coronarum Regni,* y troiſtey Koro-
ny Wawellu ozdobá, przy wrodzonych ſobie talentách y ná-
bytych cnot polerze, pochwał Domu tego oſobliwſzy inkre-
Dębińskich Kolligacya z Slaskiemi ment, *mowi tenże Muſzyńſki.* Tá záś Kolligacya Dębińſkich
wyrázonych, pochodzi od Arnolfa Dębińſkiego, Pradziada
matecznego Janá Slaſkiego, Woyſkiego Krakowskiego, śio-
ſtry iego Zákonney, śioſtr inſzych w zwyż wſpomnionych, kto
rych Dziad rodzony *de Dębiany* Piotr Dębiński, Kaſztelan
Oborska Biecki. Do tychże náleżą, Franciſzek Dębiński Staroſta Cichoc-
ki, zá ktorym Oborska; Arnolf Dębiński, Podczáſzy Krakow-
Bobrownicka ski, zá ktorym Bobrownicka; y Staniſław Dębiński, Káſztelani-
cowie Brzeſcy; Franciſzek Dębiński Cześnik Zatorski, y Ian
Dębiński Chorąży Zatorski, Szambelan Krola Auſtuſta II.
Kolligácya z Z tych że Dębińskich y inſzych matek linii náleżący do Sla-
skich

skich ſą Wielopolſcy, Lubomirſcy, Uieyſcy, Pacowie, Szem-
bekowie, Ruſeccy, Krzyżánowſcy, Lipińſcy, Oborſcy, Bo-
browniccy, z dalſzey procedencyi nálężą Korycieńſcy, Zeleccy,
Tągoborſcy, Ligężowie y daley, iáko Piegłowſcy, Majowie,
Sierakowſcy, Kraſzeńſcy, Stynniccy, Chwalibogowie. Z Oy-
czyſtey záś linii Czarneccy, Remerowie, Strembosſzowie, Kiń-
czowſcy, Trzecińſcy, Peczkowſcy, Brzozowſcy, y inni.

N O W I N A H E R B.

E P I G R A M M A.

Mucro ſtans anceps, anſæ defixus aheni,
Auribus oſtendit, quàm vereantur eum.
Quodve genu flexum devotos Vos docet orbi,
Pulchrius auratô ſtat pede fultus honor.
Monſtrat ſtemma ſuum, quod poplite ſponte reſectô,
Omnis pro Patria non fugit omne malum.

A B R Y S H E R B O W N Y.

JEſt miecz ná tarczy otłuczony, to ieſt przytępiony ná nie- *Opiſanie herbu*
przyiácielách, rękoieścią z krzyżem w gorę obrocony,

 koń-

końcem ná doł, ktorym dotyká ſię zakrętu kotlego ucha, w błękitnym polu. Nad koroną nogá zbroyná z oſtrogą, daná Nowinie od Krola Czeskiego klęczy, ſtopą w lewą tarczy obroconá. *Paprocki w Gniaź: Gno: fol: 303. y o Kleynotach fol: 237. Okolſki tom: 2. fol:* 281. *Bielſki fol:* 111.

ORYGINAŁ HERBU.

Inſzy herb Złotogoleńczyka.

Ieſt to zaſzczyt inſzy od Złotogoleńczyká, ktorym ſię pieczętowałá Bogná, matká S. Staniſławá Biskupa Krakowskiego, iáko z Kátalogu poznáć tey Kátedry roku 1072. lubo przez nogę herbowną má wielkie podobieńſtwo: ták álbowiem opiſuie go *Bielſki fol:* 82. & *fol:* 111. iáko y *Okolſki tom:* 2. *fol:* 281. Nádany ieſt zá Krolá Boleſławá Krzywouſtego, w roku 1121. z tey záſługi; iż pod czas woyny Ruskiey pod Haliczem, Krolowi temu konia, ná ktorym śiedział, zraniono ták bardzo, że upáść by muśiał z nim w bátalij, gdy by Rotmitrz nieiáki Nowina, ſwoiego nie podał mu konia, ná ktorego wſadzony ſalwował ſię, y on pieſzo uchodząc obronną ręką. A że tęn Rotmiſtrz był niegdy z Kotlarskiey familij, przeto Krol Boleſław Krzywouſty, nie tylko zá herb mu nádał miecz otłuczony, ktorym ſię bronił pieſzo uchodząc z zamieſzania woiennego, y kotle ucho, ná pamiątkę kondycyi iego, ále też dobrami udarował go. Zowie ſię tedy Nowiná, od imienia Rycerza tego, ktory potym woiuiąc w Sląsku, wzięty był z Hetmanem ſwoim, y razem z nim w kaykany przykuty w więzieniu śiedział. Widząc tedy Nowina, że Wodz iego potrzebnieyſzy był dla ſalwowania ſwoiego woyská y Oyczyzny, miłością przeciwko niemu zdięty, właśną ſobie urznął po kolano nogę, y za pás Wodza włożywſzy ią, ſąm we krwi zbroczony zoſtał, przez trzy dni táiąc to, áby Hetman beśpiecznie uſzedł. O czym Krol Czeskiego y Sląskiego Państwá, dowiedziawſzy ſię, kazáł go wykurowáć, y złotolitą, z przydatkiem do poł udá, dáwſzy mu nogę, zá tak heroiczną akcyą, wolnym go do Polski odeſłał; z kąd zbroyná ná koronie do herbu iego przydana ieſt noga. *Sarnicius lib: 6. ſub Boleslao Krzywouſto, Paprocki w Gniaździe fol: 304. y o Herbach fol: 237. Okolſki tom:* 2. *fol:* 282. *Bielſki fol:* 111.

Halicka batalia. *Miecz y Kotle ucho.* *Z kąd zowie ſię Nowina.* *Akcya heroiczna.* *Noga złota.*

PRZED-

PRZEDNIEYSI y WIADOMSI HONORYUSZOWIE.

Jan Przerębſki, był Arcybiſkupem Gnieźnieńſkim, ktory umarł 1562. *Damalewicz in Archiep: Gneſnen:* — *Przerębſki*

Filip Padniewſki, Biſkup Krakowſki, umarł 1572. *Starowolſki.* — *Padniewſki*

Wincenty Przerębſki, będąc Biſkupem Kuiawſkim, umarł 1513. *Damalewicz.* — *Przerębſcy*

Bernard Zakonu S. Dominika, herbu tegoż, był Nominatem Biſkupſtwa Płockiego. *Długoſz y Damalewicz.*

Wincenty Przerębſki, z tegoż Biſkupſtwa poſtąpił ná Kuiawsſkie 1503. *Iem.* — *Przerębſki*

Filip Padniewſki, będąc Biſkupem Przemyślskim, poſtąpił ná Krakowſkie 1560. *Nakielſki fol:* 640. — *Padniewſki*

Ján Przerębſki, będąc Biſkupem Chełmskim, poſtąpił ná Gnieźnieńſkie 1559. *Nakiel: in Miech: fol:* 666. — *Przerębſki*

Lew Załęski, herbu Nowina, Metropolita Ruski y Władyka Włodzimirski, umarł 1703. — *Załęski*

Sylweſter Hulewicz, był Władyką Przemyślskim 1610. — *Hulewicz*

Maxymilian Przerębski, herbu Nowina, będąc Woiewodą Sieradzkim, umarł 1641. *Okolſki tom:* 2. *fol:* 285. Károl Zygmunt Przerębski, będąc temże Woiewodą, umarł 1669. *Kochowſki Climact:* 3. *lib:* 4. *fol:* 175. — *Przerębſcy*

Piotr Czárnkowski, będąc Kaſztelanem Kaliskim, poſtąpił ná Poznańską 1551. *Privil: Civit: Sandomir:* — *Czarnkowski*

Krzyſztof Mielżyński, był tymże Kaſztelanem Kaliskim 1638. *Acta Caſtren: Caliſien:* — *Mielżyńſcy*

Łukaſz Mielżyński, będąc Kaſztelánem Gnieźnieńskim, umarł 1627. tákże Mikołay Mielżyński, był tymże Senatorem roku 1627. *Herbrunt & Duriewſki.*

Ján Przerębski, będąc Kaſztelanem Sieradzkim; umarł 1480. *Okolſki tom: 2. fol:* 284. Ján Przerębski, był tymże Kaſztela- 1519. *Olſzowſki & Karnkowſki de Primatu.* Także Jákub Przerębski. *Okolſki tom:* 2. *fol;* 284. y Staniſław Przerębski 1548. Sieradzcy Kaſztelanowie. *Idem fol;* 285. Ján Krzyſztoporski, był tymże Kaſztelanem 1581. *Paprocki o herbach fol:* 240. y Jan Przerębski 1607. *Starowolſki in Monumen:* Tákże Máxymili- — *Przerębski* — *Krzyſztoporski* — *Przerębſcy*

milian Przerębski, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Sieradzkie 1643. *Conſtit:* 1620. *&c.* Samuel Przerębski, będąc Kaſztelanem Łęczyckim umarł 1639. *Starowolſki in Monumen:*

Czerny. Piotr Jędrzey Czerny, umarł Kaſztelanem Lubelskim, *Starowolſki in Monumen. fol:* 778.

Ryſzkowſki Paweł Ryſzkowski, tegoż herbu, będąc Mściſławskiey Kaſztelanem j Nominatem, umarł 1702.

Hulewicz Wacław Hulewicz, umarł Kaſztelanem Bracławskim. *Duryewſki.*

Przerębſcy Wacław Przerębski, był Podkanclerzym Koronnym, *Paprocki o herbach fol:* 238. y Ján Przerębski, Biskup Chełmski

Padniewſki 1557. *Paprocki fol:* 474. Także Filip Padniewski, Biskup Przemyślski, *Nakielſki in Miech: fol:* 691.

Mielżyński. Mikołay Mielzyński, Kaſztelan Kamieński, Marſzałkował Izbie Poſelskiey 1607. Tákże Maxymilian Przerębski, Starostá

Przerębski *Mielżyński.* Piotrkowski 1613. Mikołay Mielzyński, Káſztelan Biechowski, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1626. Tákże

Przerębſcy Samuel Przerębski, Káſztelan Łęczycki, był tymże Marſzałkiem 1639. *Idem.* Mikołay Przerębski, Káſztelan Sądecki 1672.

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU,

Według *Okolſkiego tom:* 2. *à fol:* 284. *ad fol:* 297.

Borkowſcy w Łukowskim.
Borutowie nie piſze kędy.
Brzoskowie w Nurskiey Ziemi
Chrząnowſcy w Lubelskim.
Czerni w Krakowskim
Frykaczowie w Krakowskim
Giſżowſcy w Lubelskim.
Goczowſcy w Poznańskim
Gomorowie w Litwie
Hulewiczowie ná Wołyniu
Konarzewſcy w Łęczyckim
Konopkowie w Łomżyńskim Powiecie
Kowalewſcy w Krakowskim y Sęndomirskim
Kozniccy w Gnieźnieńskim
Kraſuccy w Łukomskim Powiecie y Lubelskim Woie:
Krowiccy w Opoczyńskim
Krzyſtoporſcy, Krakowskim y Sieradzkim
Kwiatkowſcy z Krakowskiego w Kaliskim
Łaganowſcy w Krakowskim
Łękawſcy w Krakowskim
Maſzewſcy w Krakowskim
Mielżyńſcy, czy Mielżyńſcy, w Wielkiey Polſzcze
Minoccy w Krakowskim

Młoſzewſcy w Krakowskim
Narębſcy w Krakowskim
Nowinowie, pierwśi tego herbu
Niewieſcy w Sieradzkim
Ochoccy nie piſze kędy
Orlikowie z Iużisk w Ruśi
Padniewſcy w Wiel: Polſzcze
Paśińſcy nie piſze kędy
Pielchowſcy w Sieradzkim
Pielatowie, czy Piłatowie, nie piſze kęky
Pitowſcy w Sieradzkim
Popowſcy w Wiel: Polſzcze
Prządzewſcy w Sieradzkim
Przanowſcy w Łęczyckim
Przerębſcy w rożnych Woie:
Przyśieccy w Wielkiey Polſzcze y Litwie
Rożnowſcy pod Gnieznem
Sawiccy w Podlaskim
Sładkowſcy w Sieradzkim
Skoccy w Wielkiey Polſzcze
Sroczyńſcy w Podolskim
Szlachcińſcy, nie piſze kędy
Szwarcowie w Krakowskim
Wieyſcy w Krakowskim
Wydzierzewſcy w Poznańskim Woiewodztwie
Zarcyccy w Sęndomirskim
Zeromſcy w Mazowiec:
Złotniccy, pochodzą od Padniewskich

Według *Nieśieckiego* Herbowni znayduiący ſię *tom:* 3. *fol:* 380.

Boynar	Kandzierzawski	Pachołowiecki	Szeligowski
Gliński	Kośla	Podleski	Witkowski
Goczałkowski	Liſowski	Ryſzkowski	Woiutyński
Gośniewski	Łuczycki	Sępiński	Wolski
Iankowski		Sokolnicki	

PROCEDENCYA

Z Rudołtowic, ná Witkowicach, Zawadce y Marłkowey Porębie, w Woiewodztwie Krakowskim, Xięſtwie Zatorskim,

WITKOWSKICH,

HERBU NOWINA.

PIſze o tey familij *Nieśiecki tom:* 4. *fol:* 555. mowiąc. Witkowski herbu Nowina w Krakowskim Woiewodztwie. Iaroſz y ſeweryn Witkowſcy, bracia rodzeni. Z tych Seweryn, Chorążym był Xieſtwa Zatorskiego, piſał ſię z Rudułtowicz, bywał Poſłem ná Seymy y Deputatem ná Trybunały miał za ſobą Ruſocką, (Baranowski záś powiadá, że Brandyſo- *Ruſocka*

wnę, herbu Radwan, y z niey potomſtwo) zoſtawił z niey corek dwie, z ktorych ſtarſza z Stefanem Dęmbińskim, druga náprzod z Zygmuntem Dęmbińskim, po nim z Janem Oſtrogorſkim dożywotnie zmowione; ſynow zás trzech: 1. Páweł miał ſyná iednego, ktory w obozie pod Toruniem umarł, y corkę Zofią, tá *1mô votô* byłá zá Dębińſkim, Podkomorzycem Sęndomirskim, *2dô votô* zá Jędrzeiem Kuczkowskim, 2. Staniſław, umarł bezpotomny, 3. Seweryn z Seymu 1667. Kommiſſarzem do Rewizyi naznáczony. *Conſtit. fol:* 31. ten z Anny Boleſtraſzyckii, zpłodził corkę Zofią, Jánowi Karolowi Jeziernickiemu zaślubioną, ále bezdzietną, y ſynow trzech, Stániſławá, ktorego żoná Uieyska, z tey był ſyn Samuel Xiądz, y corka Maryanná Gawrońská. Alexandra, tęn młodzianem umarł; y Pawła, tęn poiął Bogumiłę z Biały Bielską, Miecznikownę Lubelſką, z ktorą zoſtawił corkę iednę, Gedyminową, Stolnikową Smoleńską, y ſynow trzech, Marcyana, ktory poległ w batálii pod Kaliſzem ze Szwedami, Stániſławá, y Jána w Zakonie *Soc: JESU*, ten z Rektorſtwá Poznańskiego, do Francyi do Schambora zaiachawſzy, támże życie zkończył w roku 1732, ieſt w druku iego Xiąſzká, luboć bez imienia iego wydaná. *Obſerwacye Swięte, to ieſt nabożeńſtwo, ná niektore dni y święta przednieyſze przez rok, w Poznaniu in 4to.* Iároſz brat Sewerynà, Chorążego Zatorſkiego, miał zá ſobą Elżbietę Wieruską z Lubomirskii urodzoną, śioſtrę Pułkowniká, ktora mu powiła corkę Annę, Adryaná Bełchackiego małżonkę, y ſynow dziesiąciu. Z tych Stefaná zabito, Krzyſztof w woyſku zginął. Gabryel miał zá ſobą Barbárę Buczacką, z ktorey z rodził trzy corki, Máryannę, tá poſzłá zá Franciſzka Secygniewkiego, Beatę, tá Pánną umarłá, Annę tá wydáná zá Krzyſztofa Drozdowſkiego. Hieronim miał za ſobą Ogonowską, z nią *ſterilis*. Ián Boratyńſką wdowę po Secygniowſkim, z tey było dwoch ſynow, Alexander y Stániſław, tyleż corek, z tych iedná żyłá z Zygmuntem Budziackim, drugá z Felicyanem Trzemeſkim: inni ſynowie Iaroſza w rożnych okazyách pogineli, woyſkową ſłużąc. Tegoż Sewerynà Chorężego Iároſza, był brat ſtryieczny, ktory zoſta-

wił

Dębiński · *Oſtrogorski* · *Kuczkowski* · *Boleſtraſzycka* · *Jeziernicki* · *Uieska* · *Gawrońska* · *Bielska* · *Gedyminowa* · *Wieruska* · *Lubomirska* · *Bełchacki* · *Buczacka* · *Secygniewski* · *Drozdowski* · *Ogonowska* · *Boratyńska* · *Budziacki* · *Trzemeski*

wił ſynow czterech, Samuela, Władyſławá, Ludwika y Alexandra. Samuel mąż rycęrski miał zá ſobą Ruſecką, z ktorey zoſtało ſię pięć ſynow, y corek trzy, iedna z nich Kłobukowſka, ſynowie zás młodziánami pomarli. Tegoż Oycá Samuelowego, był brat ſtryieczny Ián, dziedzic dobr Halkowa pod Bielſkiem, zrodził ſynow dwoch, Ianá y Ięndrzeia, od Ianá zoſtało ſynow trzech, Iakub ktory miał zá ſobą Starowieyſką, Ian ktory z Byſtrowską bez potomny, Stefan, ktory poiął Ruſecką, corki tegoż Iána dwie Zakonnicami w Raciborzu, trzecia Magdaleną zá Franciſzkiem Starowieyſkim. Ięndrzey ſyn Ianá, nayprzod miał za ſobą Palczewſką, z nią *ſterilis*, *2dô votô* Waśniewſką, z tey corek trzy, Bobrowſka, Radomyſka, trzecia Zakonnicą, y ſyn Władyſław; *3tiô votô* Kuniecką, z tey ſyn Antoni Paulitą zoſtał. Są y w Xięſtwie Litewskim, Ián w Woiewodztwie Mińſkim, Władyſław w Xięſtwie Zmudzkim 1674. Franciſzek w Brześciańſkim, z Matki Paſzkowſkii herbu Zádora, urodzony.

Iednák, że z niedoskonałey relacyi tá ieſt fámilia wyrażoná, zaczęm autentyczną kładę tu Genealogią z Rutołowic ná Witkowicách, y inſzych dobrach Witkowskich, herbu Nowiná. Stániſław z Rudołtowic Witkowski ná Witkowicach, Záwadzce y Markowey Porębie, częśći ſwoich dziedzic, miał zá ſobą *1mo voto* Annę Morſztynową Wdowę, niegdy Ierzego Morſztyna, herbu Leliwa, pozoſtałą małżonkę, ktorogo ſynowie Ian y Ierzy Morſztynowie. Zadoſyć ſię im ſtaniem od tegoż Stániſława Witkowskiego, kwitowali Oyczyma ſwego, ná Zamku Oświęcimskim 1571. Roku, z wſzelkiey pretenſyi; *2do voto* miał tęnże Staniſław Kátarzynę z Gierałtowic, corkę Iakuba Gierałtowskiego, herbu Iáſtrzębiec, ktorey Roku 1581. zapiſał w Grodzie Oświęcimskim oprawę. Tęn czyli był *ſterilis*, czyli w białey płci iego ſukceſſorowie zeſzli, czyli też w inne ktore Woiewodztwo wynioſł ſię, (: iákoż tegoż Domu Witkowſcy byli w Sęndomirskim, Płockim y innych Woiewodztwach, tudzieſz w Litwie :) *non conſtat*: Ián brat rodzony, wyżey położonego Staniſławá ná Witkowicách Dziedzicá, miał zá ſobą Maryannę z Boiſzow Biberſzteyná, herbu Rogalá corkę, ktorey 1599. Roku, w Grodzie O-

Ruſecka · *Kłobukowska* · *Stárowieyska* · *Byſtrowska* · *Ruſecka* · *Starowieyska* · *Palczowska* · *Waśniewska* · *Radomyska* · *Kuniecka* · *Paſzkowska* · *Genealogia Witkowskich Autentyczná* · *Morſztynowna* · *Gierałtowska* · *Boiſzowna*

świę‑

święcimſkim, ná Witkowicách zapiſáł oprawę, potym roku 1602. ſprzedawſzy ſwoię częśc w Witkowicach, Sewerynowi Witkowskiemu, tęż oprawę teyże Maryannie małżonce ſwoiey, zá iey odſtąpięnięm, zapiſał na inney fortunie, od ktorych potomſtwo czy było? czy nie było? ták, iák y po Staniſławie bracie ſtarſzym, *ignotum.*

Kaſper brat rodzony Staniſławá y Janá wyżey położonych, tákże ná Witkowicách dziedzic, lecz potym y Haucnowa, miał zá ſobą Katarzynę, bez wyrażonego przezwiska, z ktorą ſpłodził corkę Annę, y ſynow, Jana, Zygmuntá, Balcera. Anna *Jarochowska* corka była za Jarochowſkim, ktora braci ſwych, Janá, Zygmunta, Balcera, o poſak z Witkowic, Roku 1598. do Grodu Oświecimſkiego pozywała, y iak uſpokoiona? *ignotum.* Ján ſyn pierwſzy Kaſpra Witkowſkiego, miał za ſobą Agnezkę *Łukowiczowna* Łukowiczownę, z ktorą ſpłodził Agneſzkę, Annę, Reginę corki, y Jáná, Andrzeia ſynow. Agneſzka wydaná zá Staniſławá *Suſki* Suſkiego, Anná zá Piotra *Przypkowski* Przypkowskiego, Regina zá Janá *Nidecki* Nideckiego, Ián ſyn miał zá ſobą Zuzannę *Kiśielowska* Kiśielowską, z ktorą ſpłodził Iakuba, co miał zá ſobą Biberſzteynownę *Starowieyski* Starowieyską, ále z nią był *ſterilis*; Stefaná, co miał zá ſobą Ruſocką, z ktorey corek dwie Mniſzkami w Raciborzu, trzecia Magdalena zá Alexandrem Biberſzteynem Starowieyskim. *Łukowiczo* Andrzey záś ſyn Iáná z Agneſzki Łukowiczowny, ktorego dobra Iaſzczurowa były dziedziczne, miał zá ſobą *1mo voto* Kryſtynę *Palczewska* Palczewską, lecz z nią był bezpotomny: *2do voto* *Waśniewska* Waśniewską, z krorą miał Władyſławá ſyná bezdziętnego, bo młodzianem ſtarym, mieſzkaiąc u XX. Kamedułow pod Krakowem ná Bielanách, ſummę pewną im dawſzy, umarł; corkę iednę zá *Bobrowski* Bobrowskim, drugą zá *Radomyski* Radomyskim, trzecią Mniſzką Bernardynką w Krakowie; *3tio voto* *Kunicka* Kunicką, z ktorą miał Antoniego ſyná, w Zákonie u Paulinow, Sewerynem mianowanego; corkę záś zá *Jezierski* Iezierskim. Zygmunt ſyn drugi Kaſpra Witkowskiego, czyli był żonaty? *ignotum*, bo ſię wyprzedał z Witkowic, y Sewerynowi Witkowskiemu 1597. roku w Grodzie Oświęcimskim dár uczynił, Krzyſztofowi tákże Witkowskiemu, w Markowey Porębie, iákowąś część zbył, y znać

że

że ſię w inſze Woiewodztwo, czy do Litwy wynioſł. Balcer ſyn trzeci Kaſpra Witkowskiego, miał za ſobą Konſtáncyą *Jarochowſka* Iarochowską, z ktorą ſpłodził Katarzynę corkę, y Marcina ſyná. Katarzyná corká wydaná zá Ianá *Biedrzycki* Biedrzyckiego, Marcin ſyn miał za ſobą *1mô votô* Zofiią *Jordanowna* Iordanownę, z ktorey był Ián ſyn w Zakonie *Societatis JESU*, á tęn z Rektorſtwa Poznańskiego, do Dworu Krola Staniſława zaiachawſzy w Francyi do Chambora, tám życie skończył. Drugim małżeńſtwęm miał zá ſobą Helenę *Randerfowna* Randerfownę, z ktorą ſpłodził Iozefa ſyná w Zákonie *Societatis JESU*, w Oſtrogu zmarłego; Tereſſę corkę, ktorá była zá Staniſławęm *Ieziorkowski* Ieziorkowskim; Ludwikę corkę drugą, wydaną zá Piotra *Zelęncki* Zelenckiego *ſterilem*; Tomaſza drugiego ſyna, Łowczego Czerniechowskiego, ktory *1mô votô* miał za ſobą Annę *Drużbacka* Drużbacką, Cześnikownę Nowogrodzką, y z nią ſpłodził Tereſſę corkę, będącą zá Teodorem *Szydłowski* Szydłowskim, Podſtolim Płockim, Sędzią Grodzkim Warſzawskim; Franciſzka ſyná, w Zakonie *Soc: JESU*; Katárzynę drugą corkę, wydaną za Iozefa *Załuſzczyński* Załuſzczyńskiego, Kapitana Woysk Koronnych; Antoniego drugiego ſyná młodzianá; Maryannę trzecią corkę pannę. *2dô votô* ma zá ſobą Elzbietę, Alexandra Tucciego Oberſztęleytnanta Woysk Koronnych corkę, z Heleny *Złotnicka* Złotnickiey Cześnikowy Bełzkiey ſpłodzoną, z ktorey corka Antoniná *minorennis*. Tey Elżbiety Witkowskiey brat cioteczny rodrony, Adam Złotnicki, Kuſtoſz Kamieniecki, był Deputatem na Trybunał Koronny 1755. Andrzey Tucci, Kanonik Kamieniecki, Proboſzcz Koniński, niegdy Profeſſor w Akademii Krakowskiey, *in emerita ſenectutę* zacny Prałat zoſtaiący, iuż 80. rok zaczynaiąc, brat rodzony Alexandra wſpomnionego Oberſzteleytnanta. Tych dziad Wawrzyniec Tucci, Szlachcic Florentski, z Orſzetami bracią wyrażonych Tuccich ciotecznemi, przybywſzy do Polski za Krola Iana Kazimierza, y oſtrzymawſzy Indyienát, znaczne dobra w Podláśiu skupili; tamże dziad Andrzeia Kanonika, y Alexandrá Oberſzteleytnantá Tuccich, wziął *in ſotiam vitæ* *Grajowska* Graiowską, ktory do herbu ſwoiego Sześć Gor, przyłączył Klucz Graiowskich, y nim ſię z potomſtwem pieczętował. Tegoż Andrzeia

Dd Ka-

Kanonika, y brata iego Alexandra, ſynowiec Filip Iozef,
Boryſzonka Tucci, ná Zmudzi bliſko Kurlandyi, *1mo voto* miał Bory-
Stankiewi. ſzonkę; *2do voto* Stankiewiczownę, z ktorey Karol Pleban Za-
gorſki, y drugi ſyn *in ſtatu ſæculari*.

Jadwiga ſioſtra rodzoná Staniſławá Jáná y Kaſpra, wy-
żey położonych Witkowskich, była zá Piotrem Zawadz-
Zawadzki kim, na Zawadach, w Woiewodztwie Rawſkim, w Powiecie
Sochaczewſkim, części ſwych dziedzicem. Tá roku 1572. w
Grodzie Oświęcimſkim, wyrok z dobr Oyczyſtych y macie-
rzyſtych uczyniłá, zadoſyć ſię iey ſtanięm od Staniſławá, Ja-
ná y Kaſpra Witkowſkich, braci ſwych rodzonych.

Seweryn z Rudołtowic Witkowski, ná Witkowicách y Mar-
kowey Porębie dwiedzic, Chorąży Zatorſki, miał zá ſobą Ewę
Ruſocka z Brzeziá, Bernartá Ruſockiego corkę, z ktorą ſpłodził Stani-
ſławá, Páwła, Seweryna ſynow, y corek dwie, ktorych imion
nie wiem. Staniſław, Seweryna Witkowſkiego ſyn nayſtar-
ſzy, był bezdziętny. Paweł drugi ſyn, kogo miał za ſobą? *non
conſtat*, ktorego był ſyn Jerzy, tęn w Obozie pod Zorawnem
umarł *ſterilis*. Zofia corka Páwła Witkowſkiego *1mo voto* by-
Dębicki łá zá Dębickim, Podkomorzym Sendomirſkim, ktorego pod
czás inkurſyi pierwſzey Szwedzkiey, roku 1645. zabito. Z nim
miała ſyná Pawłá, lecz tęn bezpototomny: *2do voto* była zá
Kuczkow-ſki Kuczkowſkim, z krorym miała Jozefa ſyna, tęn młodzianęm
ſzfankował z konia y umarł; y corek trzy, o ktorych imionách
nie więm. Pierwſzá byłá zá Kuczkowſkim dalekim Krewnym,
Karwicki druga za Karwickim, Cześnikiem y Piſarzęm pierwey, á po-
tym Sędzią Grodzkim Sendomirſkim, ná koniec Kaſztelanęm
Zawichowſkim, od ktorych potomſtwo ieſt Staroſta Lignic-
Czyżowski ki, inne mi nie wiadome. Trzeciá corká byłá *1mo voto* zá Czy-
Malczew-ſki żowſkim, *2do voto* zá Malczewſkim, *3tio voto* zá Dąbſkim, Ka-
Dąbski ſztelanem Woynickim, *à quibus proles*. Seweryn ſyn trzeci
Seweryná Witkowſkiego, będąc Posłem ná Seym 1667. przez
Konſtytucyą *fol.* 31, był náznaczony Kommiſſarzęm do Re-
Boleſtraſzy-cka wizyi, miał za ſobą Boleſtraſzycką, z ktorą ſpłodził Staniſła-
wá, Páwłá, Alexandra ſynow, y corkę Zofią. Staniſław miał
Uieyska zá ſobą Uieyſką, z ktorey ſyn Staniſław Xiędzem świeckim

żyie

żyie w tym czáſie pod Tarnowęm maiąc Plebanią, z ktorych
Anna corka zá Giedyminęm, Stolnikiem Smoleńskim, y Puł- *Giedymin*
kownikiem w Woysku Koronnym, od ktorych ieſt potomſtwo.
Marcyan ſyn w batalii ze Szwedami pod Kaliſzęm poległ, Sta-
niſław młodzianem ſłużył w Woysku, á potym w Zakonie
Societatis JESU był y umarł. Alexander ſyn trzeci Sewe-
ryna od Ordy z Tatarami zabrany w niewolą młodzianem, tám
ociemniał, y umarł. Zofia corka Seweryná zá Janem Káro-
lem Jeziernickim *ſterilis*. Corka iedna Seweryná *in capite* po- *Jeziernicki*
łożonego z Ruſeckiey urodzona, nie wiem iakiego imienia, by-
ła zá Stefanem Dęmbińskim, od ktorey było ſynow dwoch, *Dęmbiński*
lecz bezpotomnie zeſzli; corká drugá *1mô votô* była zá Zy-
gmuntem Dęmbińskim bezdzietná, *2do voto* zá Janem Oſtro- *Oſtrogorski*
gorskim, ále o iey potomſtwie nie wiem ieżeli iákie było.

Hieronim, álbo Jaroz, rodzony brat Seweryná wyżey po-
łożonego, Chorąży tákże Zatorski, ná Witkowicách y Zawadz-
ce dziedzic Zawadzki, miał zá ſobą Elzbietę z Wieruzowa Wie- *Wieruska*
ruską, z ktorey ſpłodził Stefaná, Krzyſztofa, Gabryela, An-
drzeia, Hieronima, Iána, Piotra, Mikoia, Tomaſza ſynow, y
corkę Annę. Stefan nayſtarſzy ſyn, w Zatorze ná Sey-
miku w Kościele, podczas zwady między Komorowskim y *Komorow-ski*
Niemyskim, zábity. Gabryel ſyn drugi Hieronima miał zá ſo- *Niemyski*
bą Barbarę Buczacką, z ktorą ſpłodził Staniſławá ſyná, Mow- *Buczacka*
czannę albo Maryannę, Annę, Beatę, corki. Staniſław ſyn,
ktorego dobra Barwałt były, miáł zá ſobą Maryannę z Brze-
zin Paſzkowską, z ktorą miał Staniſławá ſyna, á tęn młodzia- *Paſzkow-ska*
nęm umarł, Franciſzka drugiego ſyna, ktory Xiędzęm świec-
kim w Brzeziu będąc Proboſzczem, umarł; Konſtancyą cor- *Grzymała*
kę, wydaną zá Konſtantego Grzymałę, od ktorych ieſt potom-
ſtwo; Elżbietę, ktora panną umarłá. Mowczanná to ieſt Má-
ryanná, corka Gábryela byłá zá Franciſzkiem Secygniowskim, *Secygniow-ski*
z ktorym miała Alexandrá Podczaſzego Sanockiego, á tęn z
Anną Iánowską miał Hieronima ſyna, Mágdalenę, Konſtan- *Janowska*
cyą, Franciſzkę y Tereſſę corki, od ktorych dalſze potom-
ſtwo; Sebaſtyana drugiego ſyná, ále tęn iák ſię obrocił, y iák
umárł? wiadomości nie maſz; Ioannę corkę, tá Mniſzką Do-

 mini-

minikanką w Przemyślu umarła. Anna corká Gabryela Wit-
Drozdowská kowskiego, byłá zá Krzyſztofem Drozdowskim, z ktorych Bar-
Katuski bara corka, zá Káłuskim czy Kaliskim, ſyn záś *de nomine igno-*
czy Kaliſki *tus*, w Woysku ſłużąc, iak ſię obrocił? nie wiem. Beata cor-
ká tákże Gábryela, panną umarłá. Hieronim trzeci ſyn Hie-
Ogonowska ronima Chorążego Zátorskiego, miał za ſobą Ogonowską, ále
z nią bezdzietny. Ián czwarty ſyn, miał zá ſobą Boratyńską,
Boratyńska 1mô *voto* Secygniowską, z ktorey ſpłodził Staniſława y Ale-
Secygniowska xandra ſynow, ktorzy czyli młodziánami, czyli żonátymi w
Woysku poginęli? wiadomości nie mąm; corek zaś dwie, po-
marli; ále nie wiem iák ktorey ná imię było, z tych iedna była zá
Budzińska Zygmuntem Budzyńskim, druga zá Felicyanem Trzemeskim,
Trzemeski od ktorych potomſtwo. Inśi ſynowie Hieronima Witkowskie-
go, Chorążego Zatorskiego, iáko Krzyſztof, Andrzey, Piotr,
Mikołay, Tomaſz, w Woysku ſłużąc, w rożnych okazyach po-
gineli. Anná corka Hieronima, *ſeu* Iaroſza, bratá rodzonego
Seweryná, tákże Chorążego Zatorskiego z Wieruskiey uro-
Bełhacki dzoná, wydaná byłá zá Adamá Bełchackiego, od ktorey czy-
li było potomſtwo, *ignotum*.

Krzyſztof z Rudołtowicz Witkowski, w Porębie Markowey
części, á Gornego Ośieka całego dziedzic, miał zá ſobą Annę,
ále iák ſię zwałá, nie wiem; z ktorey ſpłodził Alexandrá, Wła-
dyſławá, Ludwiká, Sámuela ſynow. Alexander miał zá ſobą
Iádwigę, kogo z Domu? nie wiem, z ktorą ieżeli było potom-
ſtwo, y w ktorym Woiewodztwie żyćiá dokończył? *ignotum*.
Władyſław y Ludwik młodziánami pomrzyć mieli. Samuel
Rusocka miał zá ſobą Ruſocką, z ktorey był ſyn Mikołay, y corká An-
ná. Mikołay ſyn Sámuela Podſtoli Kijowski, Brzuchan dobr
Miruſzewska dziedzic, miał zá ſobą Miruſzewską, z ktorą ſpłodził Iána, Woy-
ciecka, Staniſławá, Michała, Mikołaia, Alexandra ſynow, y co-
Iarocka rek trzy. Ián miał za ſobą 1*mo voto* Iarocką wdowę, y z nią
Oráczewska *ſterilis*; *2do voto* Oraczewską, Woyskiego Krakowskiego corkę,
Dembiński z ktorey ſyn Antoni, Máryanna corká zá Iozefem Dębińskim,
Drobnicki druga corká Urſzula zá Drobnickim. Woyciech nieżonaty *ſte-*
Lewikowska *rilis*, Stániſław Miecznik Parnawski z Lewikowską, Woyskie-
go Steżyckiego corką, miał ſyná Staniſławá, y corek trzy, Do-
micel-

micellę, Katarzynę, y Iuliannę. Michał Podſtoli Kijowski 1*mo*
voto z Korolską má Iakuba, Gabryela ſynow, y corkę Franciſzkę *Korolska*
zá Swierczkowskim; *2do voto* Annę z Kmitow Trepczankę, Ko- *Swierczkowski*
mornikownę Lelowską, z ktorą Maryanná y Iulianná corki *mi-* *Trepczanka*
norennes. Mikołáy z Komorowską *ſterilis*, Alexander *ſterilis*, *Koromowska*
corki záś, iedna zá Kłobukowskim, drugá za Iaworeckim, z *Kłobukowski*
ktorey ſynow dwoch, w Zakonie *Scholarum Piarum*; trzeciá *Iaworeski*
Panną umarła. Anna záś corka Sámuela z Ruſockiey urodzona
zá kim była, *ignotum*. Woyciech z Rudołtowic Witkowski na
Witkowicách ſortis ſuæ dziedzic, ieżeli ſię żenił *ignotum*, tylko
że w Roku 1529. część ſwoię w Witkowicach Marcinowi Pruſz- *Pruſzkowski*
kowskiemu, zaſtawił, ieſt zapis w Grodzie Oświecimskim, á ſąm
gdzie ſię obrocił, wiádomości nie máſz.

Między wyrážonemi wzwyſz Witkowskiemi, były rożne *Witkowſki*
tranſakcye w Oświęcimskim Grodzie, iáko między Staniſła- *tranſakcye*
węm, Jánem, Kaſprę̨m, z Rudołtowic Witkowſkiemi ná Wit- *rożne w Grodzie Oświę-*
kowicach y innych dobrach dziedzicámi, były przez długi czas *cimskim*
proceſſa o dział, y po kilka razy, oſobliwie w látách 1567. 1574.
zgody; 1575. przez Staniſławá Witkowſkiego, działu poda-
nie; 1576. znowu zgoda, á potym 1577. zgoda oſtatnia z ak-
ceptacyą działu, y kwity ponaſtępowały, tudzieſz inne tran-
ſakcye czynione w tymże Grodzie Oświęcimſkim. Miedzy
záś Ianem, Zygmuntem y Balcerem Witkowſkiemi, ſynámi
Kaſprá 1597. we śrzodę po Swięcie S. Jákuba Apoſtoła dział,
onego roborácya, kwity, y inne tranſákcye rożnemi czaſy w
tymże Grodzie Oświęcimskim. Konſtancyi z Jarochow Jaro- *Jarochowſka*
chowſkiey, małżonki Balcera Witkowskiego oprawa, także
tey przenieśienie 1646. ná Haucnow, po tym poźniey kwity
Biedrzyckiey corki &c. w Grodzie Oświęcimskim. *Biedzycka*

BZOWSCY Janothowie, herbu Nowina, w Woiewodztwie
Krákowskim, w Powiecie Lelowskim, znayduiący ſię we wśi *Bzowſcy*
Bzowie, ktorych familia dawnością była w Woiewodztwie *Janotowie*
Sandomirskim. Bywali Janothowie Podkomorzami, Sędziami
Ziemskiem, przed czaſami Krola Auguſta I. z ktorych ieden o-
śiadł we wśi Bzowie, y od tey názwali ſię *procedentes*, Janothowie
Bzowſcy, iáko w Aktach Ziemskich y Grodzkich Krakowskich

Ee rożne

rożne tranſacye świadczą, z ktorey familij żyiący temi czaſy
znayduię ſię, Jozef Ianotha Bzowski, urodzony z Marcelli Ga-
Gawrońska Iordanowna wrońskiey, herbu Swinka, maiący zá ſobą Teofilę Iordanownę,
Sędziankę Sanocką, herbu Trąby, urodzoną z Konſtancyi
Łętowska Łętowskiey, corki Chorążego Krákowskiego, á śioſtry Pod-
ſtolego Krakowskiego, Sędziego Woyskowego. Ten záś Io-
zef Iánotha, idzie od Oycá Alexandra z wyrażoną Gawroń-
Stadnicki ską, á tá w tych czaſach ieſt żoną Michałá Stadnickiego, Woy-
skiego Sądeckiego. Dziadá miáł tenże Iożew Bzowski Win-
Sadowska Dębińska centego, z Sádowską herbu Náłęcz; Pradziada Woyciecha z
Dębińską herbu Rawicz. Znayduie ſię w Aktach ſtárych Grodz-
kich Krakowskich, około roku 1576. dział Bzowa, Pawła
Ziołkowska Ianothy z Ziołkowską. Było kilka procedencyi tych Ianot-
how, ále *in fæmellis* skończyły ſię, iákoto od Waleryaná, y Ianá,
ktorzy byli bracia rodzeni Woyciecha pradziada Iozefowego.
Pankowie Była familiá Pankow Bzowskich, także w Woiewodztwie Kra-
kowskim, ktora ná Zygmuncie Bzowskim, około roku 1690.
Potocka skończyła ſię, á tęn miáł zá ſobą Potocką, Woiewodzankę Czer-
niechowską, po tey ſukceſſyą wziął, *alias* zapiſy, od Bzow-
skiego, Staniſław Koſſakowski, Kaſztelan Kamieński, y trzy-
ma Olhoyno pod Wieliczką, niegdy dziedzictwo Panka Bzow-
skiego.

OGONCZYK, czyli UGONCZYK, álbo POGONCZYK HERB.

EPIGRAMMA.

Quàm ſibi perpetuos deſponſet Veſter honores
Pogonczyk, omnes Annulus iſte docet.
Vulneribus Patriam defendit paſta Sagitta,
Non ſemel auxilio Marte fuere Manus.
Sangvine deſudans ſurſum jaculutur Arundo,
Oſtendens quod humi non repit iſta Domus.

ABRYS HERBOWNY.

Opiſanie herbu JEſt połowá pierścienia złotego z dyamentem, w polu czerwonym, y połowa ſtrzały białey z żeleźcem, w gorę obroconéy; na hełmie ręce panieńskie wyciągnione, drugą połowę pierścienia tegoż trzymaiące, o czym *Paprocki, Bielſki, y Okolſki.*

ORYGINAŁ HERBU.

Początki herbu Gdy Poganie Kumańſcy, Czechy y Morawę náiachali w roku 1252. wiele bogactw y ludzi zábieraiąc, ieden z nich porwał ná konia Pannę, iedynazkę Szlachetnego Domu Odrowążow, z ktorą uciekaiącego nágoniwſzy Rycerz odważny Piotr z Radzikowa, á tá ręce do niego wyciągaiąc z płaczem prośiła, áby ią uwolnił, Piotr nie wiele myślący Poganiná zábił nátarłſzy ná niego, á Pannę wſadziwſzy ná konia tegoż, ſzczęśliwie uprowadził y na beśpiecznym oſadził mieyścu. Na záwdzieczenie tey łaſki Odrowążowna pierścień z palcá zdiąwſzy, na poły złomała, ſobie iednę połowę zoſtawuiąc, á drugą obrońcy ſwoiemu, ná znak wieczney przyiazni daiąc, y poprzyśięgaiąc, że iego miałá bydź żoną. Piotr z Radzikowa ná inſze z tym odiachawſzy batalie, długo nie powrocił, tym czaſem możny y urodziwy Kawaler, konkurował o nię; á lubo ſię przyiaźnią pierwſzego deklarowaną exkuzowałá, poki mocne perſwazye Rodzicow nie naſtąpiły, po tym iuż ſię zgadzać z wolą ich poczęłá. Gdy tedy dzień weſela naznaczony przyſzedł, y wſzelka do tego aktu gotowość byłá; nadieżdża Piotr z Rádzikowá, połowę pierścieniá danego ſobie od Panny prezentuie, y deklarowanego ſłowá upominá ſię: ta poznawſzy obrońce ſwoiego, z tą rezolucyą Oycu y Matce dała ſię ſłyſzeć, że wolę umierać, niżeli ráz danego ſłowá nie dotrzymác: godzien ieſt ten, żebym mu cáłym życiem przyiaźń świadczyła, ktory mi życie przywrocił. Widząc Rodzice Piotra z Radzikowa zacność, y ſłuſzność Panieńskiey ſtateczności, corkę mu w małżeńſtwo oddali, á na pamiątkę tey okazyi, herb tym krztałtem złożyli, z rodowitą ſtrzałą Odrowąza ſwego, iak wyżey ieſt opiſany. *Rożność nazwiskow* Zowie ſię Pogończyk, że pogonił Piotr za Poganinęm; ináczey Ugonczyk, że go ugonił y ſobie z nim żonę; zowie ſię tákże Ogończyk y Powáłá, od ſynow tegoż Piotrá; z ktorych iednego názywano Ogonem, drugiego Powałą. O tym *Balbinus hiſt. Bohem. cap:* 14. *Bielſki fol:* 210. *Paprocki w Gniazdzie y o herbach, Okolſki tom:* 2. *fol:* 318. *&c.*

DYGNI-

DYGNITARZE PRZEDNIEYSI Y WIADOMSI HERBU TEGO.

Łukaſz Kościelecki, herbu Ogończyk, będąc Biſkupem Poznańſkim, umarł 1597. *Długoſſus & Treterus.* Floryan Laſkary, będąc Biſkupem Płockim, umarł 1334. *Długoſz & Łubińſki.* Łukaſz Kościelecki, będąc Biſkupem Przemyſłkim, poſtąpił ná Poznańskie, 1577. *Treterus &c.* Jan Kuczborſki, herbu tegoż, będąc Biſkupem Chełmińſkim, umarł 1624. *Monumen: Torunij.* tákże Kaſper Działyńſki, Biſkupem Chełmińſkim umarł 1646. *Poſſellius.* Mikołay Kościelecki, Biſkup Chełmſki umarł 1518. *Decius & Nakielſki.* Michał Erazm Działyński, był Biſkupem Kamienieckim, w roku 1648. *Treterus.* *Kościelecki* *Laskary* *Kościelecki* *Kuczborski* *Działyńſki* *Kościelecki* *Działyński*

Kreſław Woyſzyk Ogończyk, będąc Krakowskim Kaſztelanem, umarł 1390. *Paprocki & Okolſki.* Mikołay z Kutna, umarł Woiewodą Poznańſkim 1495. *Liſt Krolewſki.* Staniſław Kościelecki, tymże Woiewodą Poznańskim umárł 1530. *Paprocki.* y Jędrzey Kościelecki 1564. *Liſt Krolewſki.* Mikołay Kościelecki, umarł Woiewodą Káliſkim 1259. *Długoſz, Kromer, Bielſki &c.* Stániſław Kościelecki, poſtąpił ná Poznańſkie 1524. *Metryka Koron:* á Mikołay Kościelecki, umarł tymże Woiewodą Kaliskim 1535. *Bielſki.* y Mikołay Działyńſki 1629. *Paprocki.* po nim Zygmunt Działyńſki, Kaſztelan Kaliski 1685. *Duryewſki.* Jan Kościelecki był Woiewodą Sieradzkim, y umarł 1524. *Metrica Regni.* tákże Staniſław Kościelecki 1561. *Paprocki.* y Ian Kościelecki 1566. *Metryka Koron:* Paweł Spicimirza herbu tegoż, był Woiewodą Łęczyckim, o ktorym *Bielſki, Paprocki, Okolſki.* Mikałay z Kutna, z tegoż poſtąpił ná Poznańskie 1489. *Statut Łaſkiego.* Ián Kościelecki, umarł tymże Woiewodą Łęczyckim 1545. *Paprocki*, y drugi Jan Kościelecki 1553. *Okolſki*, tákże Jan Sierakowski 1589. *Bielſki, Paprocki &c:* Ianuſz z Kościalca był Woiewodą Brzeskim Kuiawskim 1247. *Paprocki & Okolſki.* tákże Woyciech z Kościelca 1342. *Nakielſki.* y Mikołay z Kościelca 1648. *& ſequen: Łaſki, Herburt, Ianuſzewſki.* drugi Mikołay z Kościelcá 1508. *Rożne dokumenta.* y trzeci Mikołay z Kościelcá, ktory *Woyſzyk* *Kuciński* *Kościeleccy* *Działyński* *Kościeleccy* *Spicimirski* *Kuciński* *Kościelecki* *Sierakowski* *Kościeleccy*

umarł

umarł 1524. *Metryka Koronna.* tákże Ianuſz z Kościelcá Ko-
Działyńſcy ścielecki 1550. *Nakielſki &c:* po nich Michał Działyński umarł
1615. *Acta Caſter: Caliſien:* y Zygmunt Działyński, ktory po-
ſtąpił ná Woiewodztwo Kaliskie 1678. byli Woiewodami Brze-
Kościeleccy y Działyńſcy skiemi Kuiawskiemi. Ianuſz z Kościelca, był Woiewodą Brze-
skim Kuiawskim 1413. *Długoſz: & Bielſki.* Mikołay z Kościel-
cá, tákże 1557. *Iidem & Cromerus.* Ián z Koścjelca 1466.
Bielſki. Mikołay inſzy z Kościelca 1480. *Długoſz.* Mikołay Dzia-
łyński 1485. *Metryka Koron:* Ián Kościelecki 1497. *Ibidem.*
Mikołay z Kościelcá, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Brze-
skie Kuiawskie *Okolſki.* y Ián Kościelecki, ktory ná toż poſtą-
pił Woiewodztwo 1550. *Paprocki.* y Michał Działyński, ktory
tákże poſtąpił ná Brzeskie Kuiawskie *Duryewſki*, byli Woie-
wodami Inowrocławskiemi. Iędrzey z Kutna, był Woiewodą
Kucińſcy Działyńſcy Rawskim 1501. *Karnkowſki.* y Staniſław z Kutna 1530. *Liſty
Krolewſkie.* Ián Działyński był Woiewodą Chełmińskim, y
nim umarł 1585. *Paprocki*, y Mikołay Działyński 1602. *Okol-
ſki*, tákże Staniſław Działyński 1618. *Poſellius.* Kaſper Dzia-
łyński, ktory wziął Biskupſtwo Chełmińskie 1639. *Okolſki.*
Ian Działyński umarł Woiewodą Chełmińskim 1648. *Nadgro
bek.* y Michał Działyński, ktory umarł 1687. *Treterus.* także
Tomaſz Działyński, zmarły 1714. Staniſław Działyński, będąc
Woiewodą Malborskim, poſtąpił ná Chełmińskie 1615. *Poſellius.*
á drugi Staniſław Działyński, umarł Malborskim 1677. *Tre-
terus &c:* Mikołay Działyński umarł Pomorskim Woiewodą
1544. *Okolſki.* y Ián Działyński, ktory poſtąpił na Chełmiń-
skie, *Paprocki*, tákże Paweł Działyński, umarł Pomorskim 1643.
Sierakowski *Poſellius.* y Ian Ignacy Działyński 1724. *Załuſki.* Ián Sierakow-
ski z Kaliskiego, poſtąpił ná Woiewodztwo Łęczyckie 1569.
Starowolſki.

Jędrzey Kościelecki, Kaſztelan Woynicki, umarł 1515. *Sta-
Trzebuchowski rowolſki.* Mikołay Trzebuchowſki, umarł Kaſztelanem Gnie-
źnieńskim 1563. *Duryewſki.* Ján Kościelecki Kaſztelan Łę-
Kościeleccy czycki, poſtąpił ná Woiewodztwo Łęczyckie 1539. *Bielſki.* Z
teyże Kaſztelanij, Jan Kościelecki inſzy, także poſtąpił ná Łę-
Wieśiołowski czyckie Woiewodztwo 1552. *Orichovius.* Mikołay Wieśiołow-
ski,

ſki, Kaſztelan Zmudzki, umarł 1634. *Starowolſki.* Woyciech
z Kościelca, był Kaſztelane Brzeskim Kuiawſkim 1413. *Li-
ſty Krolewſki.* Z teyże Kaſztelanij, Jan Kościelecki poſtąpił ná
Woiewodztwo Jnowrocławſkie, *Metryka Koronna*, y Miko-
łay Kościelecki, ná toż Woiewodztwo, *Ibidem.* Rafał Działyń- *Działyński*
ſki był Kaſztelanem Brzeſkim Kuiawſkim 1565. *Okolſki.*
tymże Kaſztelanem umarł Janusz Sierakowski 1620. *Idem.* *Sierakowski*
Mikołay Kościelecki, był Kaſztelanem Jnowrocławſkim 1516.
Metryka Koronna; y Krzyſztof Kościelecki, zmarły 1589. *Sta-
rowolſki*; także Marcin Sierakowſki 1621. *Okolſki*; y Woyciech
Kadzidłowſki, herbu Ogończyk 1674. *Metryka Koronna.* Mi- *Kadzidłowski*
kołay Działyńſki, będąc Kaſztelanem Chełmińſkim, poſtą- *Działyński*
pił ná Woiewodztwo Pomorſkie 1539. *Poſellius.* y Jan Dzia-
łyńſki, poſzedł ná toż Woiewodztwo 1551. *Idem & Okolſki.*
Staniſław Działyński, umarł Kaſztelanem Chełmińſkim 1643.
Poſellius. y Jan Działyńſki 1679. po nim Michał Działyńſki
1681. *Dunin w Kazaniu.* Jan Działyńſki, z Elbląſkiey Kaſzte-
lanij poſtąpił ná Chełmińſką 1546. *Poſellius.* Saniſław Dzia-
łyńſki, poſtąpił ná Woiewodztwo Pomorſkie 1610. *Idem.* Ian
Wieśiołowski umarł Kaſztelanem Elbląskim 1639. Staniſław *Wieśiołowski*
Działyński wziął Kaſztelanią Chełmińską. *Idem.* także Ian Dzia-
łyński. *Conſtitutio.* Ierzy z Boryſzowa Wieśiołowski umarł Ka- *Wieśiołowski*
ſztelanem Gdáńskim 1500. *Poſellius.* Staniſław záś Działyński, *Działyński*
z Kaſztelanij Gdańskiey, poſtąpił ná Elbląską 1639. *Idem.* á Mi-
chał Działyński, ná Chełmińską. 1679.

Piotr Wieśiołowski, będąc Marſzałkiem Wielkim Litew- *Wieśiołowski*
skim umarł tymże. *Starowolſki.* y Krzyſztof Wieśiołow-
ski 1638. *Okolſki.* Iędrzey Kościelecki, Kaſztelan Woynicki, *Kościelecki*
umarł Podskarbim W. Koron: 1515. *Bielſki & alii.* Piotr Wie- *Wieśiołowſcy*
śiołowski, będąc Marſzałkiem Nadwornym Litewskim, wziął
Laskę Wielką. *Poſellius.* y Krzyſztof Wieśiołowski tákże 1635.
Starowolſki. tenże czy inſzy Krzyſztof Wieśiołowski, będąc
Stolnikiem Wileńskim, Marſzałkował Izbie Poſelskiey 1609.
y Krzyſztof tenże czy inſzy, Stolnik Litewski, w Warſzawie
1618. tákże Tomaſz Działyński, Staroſta Bratyański w War- *Działyński*
ſzawie 1690. *Braun.* Mikołay z Kutná, Woiewoda Poznański *Kuciński*

Kościelecki był Generałem Wielkopolskim 1485. także Ian Kościelecki, Woiewoda Sieradzki, zmarły 1566. *Orichovius.*

Sierakowski Oprocz wyrażonych Dygnitarzow, ieſzcze znayduią ſię ci: Wacław Sierakowski, teraźnieyſzy Biskup Przemyślski, z Kamienieckiego poſtąpił 1740. był pierwey Biskupem Inflatskim do roku 1739. Kłoczko Maciey Kłoczko, był Woiewodą Połockim, od roku 1542. opuſzczony wyżey między Woiewodami. Działyński Iakub Działyński był Kaſztelanem Kuiawſkim, Chryzoſtom Radoiewski Radoiewski Inowrocławskim, w teraznieyſzym wieku. Marcin Sierakowski Kaſztelan Inowrocławski, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1607. Działyński także Staniſław Działyński 1692. y Tomaſz Działyński, Woiewoda Chełmiński 1712. Krzyſztof Stachowski Stachowski Woyski Oſmiański, był Marſzałkiem Trybunału Litewskiego 1610.

HERBOWNI POGONCZYKOWIE.

Według *Okolkiego tom: 2. à fol: 321. ad fol: 335.* wyrażeni.

Bâleńſcy Bułatami zwani w Kuiawach.
Biechowſcy w Krakowskim Woiewodztwie.
Błochowie w Dobrzyń: Ziemi
Borowieccy, czy Botowieccy, iak *Okolſki* piſze, inśi zowią ich Butowieckiemi, powiada, w Sęndomirskim y Powiecie Radomskim.
Czarnotulſcy w Kuiawach.
Czerſcy w Dobrzyńskiey Zie:
Dąbrowſcy z Dąbrowki.
Dobieccy w Sieradzkim Wo:
Domâiowſcy z Domaiowic.
Drwalewſcy w Kuiawach.
Drzewieccy w Łęczyc: Woie:
Działyńſcy y Kościeleccy, iednego działu, od dobr zowią ſię.
Godziſzewſcy w Dobrzyńskiey Ziemi
Gorniccy w Krakowskim Wo:
Gorzyńſcy, *Okolſki* piſze ich Goryńskiemi, w Mazowieckim
Gorzechowſcy w Dobrzyń: Ziemi
Grodziccy w Poznańskim Wo:
Iankowſcy w Łęczyckim Wo:
Kadzidłowſcy tamże w Łęczyckim
Kościelſcy od Kościelcá, iedna familia z Kościeleckiemi
Kotlińſcy w Kaliskim Woie:
Kucińſcy w Kuiáwách, *Okolſki* zowie ich Kucieńskiemi y Kuczyńskiemi.
Kuczborſcy w Dobrzyńskiey Ziemi

Łę-

Łętowſcy w Lubelskim Woie:
Łętkowſcy w Łęczyckim Wo:
Miroſławſcy w Mazowieckim
Mniewſcy w Łęczyc: od Mniewá
Morawcowie z Owczar
Murzynowſcy w Dobrzyńskiey Zie: z Działyńskiemi iedney dzielnice
Myślakowſcy támże w Dobrzyńskim.
Niedzwieccy w Sieradzkim Woiewodztwie
Pączeńſcy, *Nieśiecki* piſze ich Paczyńskiemi, w Goſtyńskiey Ziemi
Parulowie w Mazoſzu y Podolu
Powałowie z Tuczowa, dawni
Radzikowſcy, pierwśi tego herbu
Roſzkowſcy z Roſzkowa w Kuiawach, iednego działu z Trzebuchowskiemi
Rożnowſcy w Poznańskim Woiewodztwie
Ruczyńſcy w Chełmińskim Woiewodztwie
Sangawowie w W. X. Litews:
Sieczkowſcy w Sęndomirskim y Wiślickim Powiecie
Sierakowſcy z Boguſławic, w Kuiawskim, y Łęczyckim Woiewodztwie.
Siewierſcy w Kuiawskim Wo:
Skarbińſcy w Ruskim Woie:
Skrzypieńſcy w Kaliskim Wo:
Starośielſcy w Podlaskim
Trzebuchowſcy w Kuiawskiey Ziemi
Wieśiołowſcy w Łęczyckim
Woyſzykowie w Sęndomirs:
Wędzierzewſcy w Poznańskim Woiewodztwie
Wyſoccy w Kaliskim Woie:
Zakrzewſcy Zbożowie w Kuiawskim
Zârpalſcy w Poznańskim Wo:
Zaparſcy tamże w Poznańskim
Zelſcy iednego Domu y dzielnice z Działyńskiemi, w Dobrzyńskiey Ziemi.
Zołowſcy w Płockim Woie:
Zwolſcy w Czerskim Powiecie

Herbowni według dołożenia *Nieśieckiego tom: 3. fol: 424.*

Auguſtynowski
Białobłocki
Bogorski
Borowski
Broniewski
Cyn
Dobruchowski
Dzięciołowski
Goleński
Grotkowski
Hayko
Iakimowicz
Kiiowski
Kłodzki
Kochański
Kończa
Kościelecki
Leśiowski
Magnuſzewski
Mąkowski
Malanowski
Miakowski
Mikołaiewski
Mniſzek
Ogonowski
Padzewski

Gg Pa-

Paprocki	Roſnowski	Stański	Wlewski
Pogorski	Rożyński	Szwykowski	Wobiński
Proſzyński	Skarbek	Tewiński	Wolski
Pruſzkowski	Skorzewski	Troianowski	Zaorski
Radoiewski	Stachowski	Twardowski	Zboiński

PROCEDENCYA
Z Szwykowa ná Podolu pod Białą Cerkwią,
SZWYKOWSKICH,
HERBU OGONCZYK álbo POGONCZYK.

SZwykow, dobrá dziedziczne ſą ná Podolu, nie dáleko Biá-
Gradus 1. & 2. łey Cerkwi, z ktorych pochodzi familia Szwykowskich.
Tych wyrażąm procedencyą z dokumentow autenty-
Biedrzychowna. cznych w Domu tym znayduiących ſię, zaczynaiąc od Ianá
(bądz inſzego imięnia) Szwykowskiego z Biedrzychowną,
ktory miał ſyná Leonardá Szwykowskiego, Podczaſzego Halic
Swierska kiego, ten poiął Swierską z Herburtowny urodzoną, z ktorą ſpło
Herburtow. dził ſynow trzech, Ianá, Kaſpra y Stániſławá, corki záś dwie,
Gradus 3. Annę y Barbarę. Iana y Stániſłáwá procedencya nie ieſt Wia-
domá, iż ci obadwa bracia zoſtali ſię ná Podolu, Kaſper záś
Szwykowski przenioſł ſię do Litwy roku 1543. y poiął He-
Frąckiewiczowna lenę Frąnckiewiczownę Radzimińską Kalwinkę, z ktorą miał
Radzimińska ſynow trzech, Jána, Dawidá y Kaſpra; corek cztery, Elżbie-
tę, Annę, Katarzynę y Kryſtynę. Anna śioſtra Kaſpra po-
Podlecki Stogniew ſzła zá Podleckiego; Barbara poſzła zá Stogniewa, Oboźnego
Gradus 4. Koronnego, z ktorym miała corkę.

Jan Szwykowski, ſyn Kaſpra Szwykowskiego, z Fronckie-
Baczyńska wiczowny Radzimińskiey ſpłodzony, ożęnił ſię z Baczyńką,
Baczański dziedzizką dobr Ottaſzyna Baczyńskiego, w Woiewodztwie
Nowogrodzkim leżącego, w Dom Szwykowskich wprowa-
dzonych. Tęn miał z nią ſynow dwoch, Samuelá y Tobiaſzá;
y corek dwie, Krzyſtynę y Helenę. Dawid drugi ſyn Káſpra
z Fronckiewiczowny urodzony, miał ſyna iednego Włády-
ſława, y corek dwie, o ktorych niżey. Kaſper trzeci ſyn Ka-
ſpra Szwykowskiego, z Fronckiewiczowny ſpłodzony, Pod-
komo-

komorzy Witepski, ożęnił ſię z Roską, z nią ſpłodził corkę Zo- *Roská*
fią, y ſynow dwoch Krzyſztofa y Jana; *2dô votô* ożenił ſię z
Kniaziowną, Heleną Sołomerecką, y miał z nią corkę Kata- *Kniaziowna*
rzynę. Elżbieta, Anná, Katarzyna, Kryſtyná, śioſtry rodzone
tych trzech bráci, Jána, Dawidá y Kaſpra, zá kogo poſzły, *igno-* *Sołomerecka*
tum. Barbary záś dzieci z Stogniewem zrodzone, inſze ſą nie *Stógniew*
wiadome, oprocz iedney corki, ktora poſzła zá Kąckie- *Kącki*
go, z ktorym ſpłodziła Kąckiego, Kaſztelaná Krakowskie-
go, o tych procedencya w Kąckich genealogij; y corkę Kąc-
ką, ktorá poſzła zá Humieckiego, y zrodziła Stefaná Humiec- *Humiecki*
kiego, Woiewodę Podolskiego, ktorego dalſza procedencya *Grádus 5.*
w herbarzu *Nieśieckiego.*

Dzieci Janá Szwykowskiego z Bâczyńską zrodzone, Samuel
Szwykowski, chorąży Nowogrodzki, poiął Iadwigę Podbe- *Podbereska*
reską Samſonownę, Marſzałkownę Bracławską, z Zawiſzan- *Zawiſzanka*
ki zrodzoną, ktorey druga śioſtra rodzona Podbereska, była
zá Dorochoyſtayskim, Cześnikiem W. X. Litewskiego, z Xię- *Dorochoſtayski*
żniczki Radziwiłowny urodzonym, á po śmierci męża ſwe-
go, poſzłá zá Hrabiego Tarnowskiego, Podkomorzego Xięz- *Tarnowski*
twa Zmudzkiego; y te nie maiąc bratá żádnego, wnioſły wſzyſt-
kę fortunę Podbereskiego, w domy mężow ſwoich, iákoto
Iadwiga w Dom Szwykowskich, wnioſła Citwę y Prudki, w Wo-
iewodztwie Mińskim leżące; Dorochoſtayska wnioſła Kozan-
grodek; Gruſzewska Dziewiałtow. Ten Samuel Szwykow- *Gruſzenska*
ski z Podbereską, miał ſynow trzech, Ierzego, Ianá y Ale-
xandra, y corek pięc, Dorotę, Annę, Maryannę, Alexandrę,
Katarzynę.

Tobiaſz Szwykowski ożęnił ſię z Bychowcowną, Chorążon- *Bychowcowna*
ką Trocką, miał z nią corkę Kryſtynę, ktora poſzła zá Ada-
ma Stabrowskiego; drugą corkę Annę, ktora wydaná zá Stru- *Stabroski* *Strubicz*
bicza; trzecią Elżbietę, ktora poſzła zá Dorpowskiego, w *Dorpowski*
Pruśiech máiącego fortunę ſwoię, ktorych procedencya dal-
ſza. Tenże Tobiaſz Szwykowski, miał ſyná Iané, Piſarza
Grodzkiego Wiłkomierskiego, po ktorym *ſteriliter* zeſzłym,
Poduśiácie w Powiecie Wiłkomirskim leżące, Lennym pra-
wem doſtały ſię były Samuelowi Szwykowskiemu, *ad præſens*
Gg2 Kano-

Kanonikowi Katedralnemn Krakowskiemu, Scholaſtykowi
Wiślickiemu, Plebanowi Szczepanowskiemu, ktore przedał
Platerowi, Woiewodzie Inflantskiemu. Sioſtry zaś rodzone
Samuela y Tobiaſza Szwykowskich, to ieſt Kryſtyna y He-
lena, zá kogo poſzły, *protunc* niemaſz dokumentow.
Dzieci Dawida Szwykowskiego, ſyn Władyſław, gdzie ſię
Tyſzkiewicz obrocił, *ignotum*; pierwſza corka poſzła zá Tyſzkiewicza, Mar-
ſzałka, Nadwornego W. X. Litewskiego, ktorych dalſza pro-
cedencya u *Nieśieckiego* w Domu Tyſzkiewiczow. Druga cor-
Mleczko ka poſzła zá Mleczkę, Staroſtę Zmudzkiego, y ſpłodził z nią
Raiecki corki dwie, iedna poſzła zá Raieckiego, Marſzałka Wiłkomir-
Ciechanowski skiego; druga poſzła zá Ciechanowskiego, Woiewodę Mści-
ſławskiego, á po śmierci męża ſwego, *ſecundô votô* poſ[illegible]ła zá
Halecki Haleckiego, Staroſtę Nowośieleckiego.
Dzieci Kaſpra Szwykowskiego, Podkomorzego Witepskie-
Roska go, z Roskiey ſpłodzone. Zofia poſzła zá Iana Stabrowskiego,
Stabrowski Kaſztelana Parnawskiego, ktorey procedencya w Stabrow-
skich genealogij. Syn Krzyſztof ożenił ſię z Iudytą Podbe-
Podbereska reską Piſarzowną Ziemską Orſzańską, y miał z nią ſyna Ka-
ſpra, ktory iák ſię obrocił *ignotum*. Ian Szwykowski, drugi
Kozłowna ſyn ożenił ſię z Theodorą Kozłowną, Woyską Wileńską, z
Kuniewicz ktorą miał corkę Barbarę, (ta poſzła zá Krzyſztofa Kuniewi-
cza, Sędziego Ziemskiego Lidzkiego, iey procedencya w ge-
nealogij Kuniewiczow.) ſynow trzech, Dawida, Władyſła-
wá, y Ierzego; corkę drugą Zofią, ktora poſzła za Iakuba
Kudelski Kudelskiego, Skarbniká Trockiego, ktorych dalſza ieſt pro-
cedencya w familij Kudelskich. Dawid zás y Władyſław Szwy-
kowſcy, z Theodory Kozłowny, Woyskiey Wileńskiey ſpło-
dzeni, w Woiewodztwie Smoleńskim zoſtaią, pod panowa-
niem Carskim, iaká ich procedencya, *ignotum eſt*. Ierzy oże-
Ianuchnowiczowna nił ſię z Ianuchnowiczowną, y miał z nią ſynow dwoch, Mar-
ciná y Tomaſza, o ktorych dalſzey wiadomości nie maſz. Po-
wtornego małżeńſtwa, Katarzyná corká Kaſprá Szwykow-
Kniaziowna Sołomerecka, Szemiot, Hołowczyński skiego, Podkomorzego Witepskiego, z Kniaźiowny Heleny
Sołomereckiey urodzona, poſzła zá Szemiotha, *2dô votô* zá
Hołowczyńskiego, Chorążego Witepskiego, ktorey proceden-
cya w genealogij mężow ſwoich.
Dzieci

Dzieci Samuela Szwykowskiego, Chorążego Nowogrodz- *Gradus 6.*
kiego, z Podbereskiey, Marſzałkowny Bracławskiey, z Záwi-
ſzanki urodzoney ſpłodzone Ierzy Szwykowski, ożenił ſię z
Poniatowską, y miał z nią iednę corkę, ktora poſzła za Ianiſzew- *Poniatowſka*
skiego, Piſárza Grodzkiego Mińskiego, tych procedencya w *Ianiſzewski*
genealogij Ianiſzewskich. Ian Szwykowski, Podſtoli Witep-
ski ożenił ſię z Tereſſą Ceycyka Ginwiłowną Piotrowską, Kuch *Ginwiłowna Piotrowska*
miſtrzanką W. X. Litewskiego, ktorey Katarzyná Ginwiłowná
Piotrowska Kuchmiſtrzanka W. X. Litewskego, rodzoná śio-
ſtra ſtarſza, poſzła zá Wierzbowskiego, Woiewodę Sieradz- *Wierzbowski*
kiego, y miała z nim ſyná Staroſtę Łęczyckiego, tákże corkę
Annę, ktora poſzła zá Chomentowskiego, Woiewodę Mázo- *Chomentowski*
wieckiego; drugą corkę Ludowikę, ktorá byłá *imô votô* zá
Hieronimęm Lanckorońskim, Podkomorzym Podolskim, *2dô* *Lanckorońska*
votô byłá zá Załuskim, Kaſztelanem Ráwskim, z tym miała ſy- *Załuski*
ná Iana Proſperá Załuskiego, Kuchmiſtrza W. X. Litewskie-
go; á tęn ożenił ſię z Szołdrską, Woiewodzanką Inowrocław- *Szołdrska*
ską, Generałownę Wielkopolską, ktorych procedencye dalſze
u familij mężow ſwoich znaduią ſię. Tafz wzwyż wyrażona
Katarzyná Ginwiłowna Piotrowská, Kuchmiſtrzanká W. X. *Ginwiłowna*
Litewskiego, po śmierci mężá ſwego, Woiewody Sieradzkie-
go, *2do voto* poſzła zá Skarſzewſkiego, Káſztelaná Woynic- *Skarſzewski*
kiego, ktorey procedencya w Karſzewſkich genealogij. Te
zás obiedwie śioſtry, Tereſa Szwykowſká, y Katárzyná Wierz-
bowſká, *de Domo* Ginwiłowny Piotrowſkie, Kuchmiſtrzan- *Ginwiłowna*
ki W. X. Litew: porodziły ſię z Małgorzaty Wulfowny, á tey- *w ljowna*
że Wulfowny śioſtra rodzoná, była zá Bokomem, y urodziłá *bokowa*
Bokoma Stolnika W. X. Lit: á tęn Stolnik Bokom, ożeniw-
ſzy ſię z Branicką, ſpłodził corkę, ktora poſzłá zá Hieroni- *Branicka*
má Xiążęciá Lubomierſkiego, Káſztelana Krakowſkiego, *Lubomirski*
Hetmaná W. Koronnego, y miála z nim ſynow trzech y corek
dwie. Syn pierwſzy Jerzy Xiąże Lubomirſki, Chorąży Ko-
ronny, drugi Xiążę Lubomirſki, Staroſta Bolimowſki, ktory
ſię ożenił z Branicką, Woiewodzanką Podláſką, śioſtrą ro- *Braniski*
dzoną teraźnieyſzego Jáná Branickiego, Woiewody Krakow-
ſkiego, Hetmaná W. Koronnego. Corká pierwſzá Anna Lu-

bomirſka, poſzła zá Wielopolſkiego, Woiewodę Krakowſkiego, z ktorym miałá ſyná, Hieronima Wielopolſkiego, teraźnieyſzego Cześniká Koronnego, corká druga poſzłá zá Rybińſkiego, Woiewodę Chełmińſkiego; Wulf záś, brat rodzony Ginwiłtowey Piotrowſkiey, Kuchmiſtrzowey W. X. Litew: y Bokomowey, ożęnił ſię z Denhoffowną, z ktorey ſpłodził ſyna y corek dwie; ſyn iego Wulf, był Biſkupem Chełminſkim, corka iedna Maryanná Wulfowna poſzła zá Koſá, Woiewodę Chełmińſkiego y miałá z nim dwoch ſynow y dwie corki, z ktorych ſtarſza Koſowná, Woiewodzanká Chełmińská, poſzła zá Czapskiego Kaſztelaná Chełmińskiego, y miałá z nim ſyná Janá Czapskiego, Podskarbiego W. Koron: drugá młodſzá Koſowná, Woiewodzanka Chełmińska, z Wolfowny urodzoná, poſzła zá Kczewskiego, Woiewodę Malborskiego, y miała z nim ſynow y corki, iedná corká Kczewska Woiewodzanká Malborská, poſzła zá Dębińskiego teraźnieyſzego Chorążego Zatorskiego, y ma z nim ſynow y corki. Corká druga Wolfowna, poſzła zá Berká, Kaſztelaná Jnflandzkiego. Jan wzwyż wyrážony Szwykowski, Podſtoli Witepski z Małżonką ſwoią Tereſſą Ginwiłowną Piotrowską, Kuchmiſtrzanką W. X. Litew: z Małgorzaty Wolfowny urodzoną, miáł ſynow dwoch, Stefana y Samuela; corek ſześć, Annę, Zofią, Helenę, Krzyſtynę, Reginę y Iadwigę. Alexander Szwykowski, ſyn Samuelá Szwykowskiego, Chorążego Nowogrodzkiego, ożenił ſię z Giblowną y miał z nią corkę Anną, ktora poſzła zá Kierłę, Marſzałkowicza Starodubowskiego; drugą Iádwigę, která poſzła zá Polskiego, Staroſtę Oſzmiańskiego: *2do voto* poſzła zá Zienowicza, ktory był Staroſtą Oſzmianskim, tęn umarł młodzianęm; corkę Tereſſę, ktorá poſzła zá Weſzlá, Staroſtę Oſtrowskiego, ktorey procedencyá w Genealogij Weſzlow; drugą corkę Brygidę, ktora po śmierci śioſtry ſwoiey poſzła zá ſzfagrá ſwego Weſzla, Stároſtę Oſtrowskiego, trzecią corkę Wiktoryą, ktorá u W. P. Bernardynek w Wilnie; czwartą Otulią, ktorá poſzłá zá Wołowicza; Referendarza W. X. Litew: *2do voto* poſzła zá Kłoſewiczá, ktorey procedencya w Genealogij Wołowiczow y Kłoſewiczow.

Dzieci

Wielopolski · *Rybiński* · *Wulf* · *Denhoffowna* · *Kos* · *Czapski* · *Wulfowná* · *Kczeuski* · *Dębiński* · *Berk* · *Ginwiłowna Piotrowſka* · *Giblowną* · *Kierła* · *Polski* · *Zienowicz* · *Weſzel* · *Wołowicz* · *Kłoſewicz*

Dzieci Iané Szwykowskiego, Podſtolego Witepskiego, z Ginwiłowny Piotrowskiey zrodzone, Stefan ſyn Szwykowski, Staroſta Łozdzieyski y Oniski, ożenił ſię *1mo voto* z Maryanną Rynwidowną, Marſzałkowną Lidzką; *2do voto* ożenił ſię z Felicyánną Przeradowską, Podſtolanką Nowogrodzką, z tą miał corkę Katárzynę, ſyná Leonardá, ktory ieſt Staroſtą Oniskim, Iozefa, ktory *3tio voto* ożenił ſię z Łayſzewską, Kaſztelanką Sochaczewską, y miał z nią ſyná Michała, corek cztery; Urſzulę, Iadwigę, Ludowikę, y Maryannę. Samuel Szwykowski Chorąży Nowogrodzki, ożenił ſię z Maryanną *de domo* Łącką Radzimińską wdową, Cześnikową Wołyńską, z ktorą miał Tereſſę corkę, ktorá umarła Panną pod czáś powietrza w Wilnie; po śmierci záś żony ſwoiey zoſtał Xiędzęm, y ieſt *ad præſent* Kanonikiem Katedralnym Krakowskim. Anná zoſtałá Mniſzką u Panięn Koletek w Wilnie. Zofia poſzła zá Piotra Gomolińskiego, Podſtolego Wieluńskiego, z ktorą miał ſynow dwoch, Iáná, Iozefá; y corkę Annę. Helena zoſtała Mniſzką w Wilnie u S. Michałá, Kryſtyná poſzła zá Michałá Ginterá Pułkowniká I. K. Mci, miał z nią ſynow dwoch, Samuelá y Staniſławá; corkę iednę, ktorych Procedencyá w Genealogij Ginterow. Reginá poſzła zá Pulmaná y umarłá bez dzietnie. Iadwiga poſzła zá Iana Ottenhauza, Podkomorzego Derpskiego, y z nią miał ſynow ſześciu, y corek ſześć, imion ich nie wiem y procedencyi, tylko o iednym Kazimierzu Ottenhauzie, ktory zoſtał z ſekty Kalwińskiey Katolikiem, y ieſt *ad præſens* Shambelanem I. K. Mci.

Dzieci Stefaná Szwykowſkiego, Łodzieyſkiego y Oniſkiego Staroſty, z Przeradowſkiey ſpłodzona Katarzyná corká, zoſtałá w Słonimie Mniſzką, y wzięłá Imię w Klaſztorze Iuſtyny, ieſt teraz Xienią u Benedyktynek w tymże Klaſztorze, Syn Leonard Staroſta Oniſki, ożenił ſię z Konſtancyą Iureiczowną, corką Piſárzá Dekretowego Koronnego z Byſtrzanowskiey ſpłodzoną, z ktorą má ſynow ſześciu: Ignacego, Franciſzka, Rafałá, Stefaná, Bernarda y Michała; corek cztery, Maryannę, Franciſzkę, Antoninę, Katarzynę. Iozef zoſtał Dominikanem; & *2do voto* Stefan Szwykowſki z Łayſzczewſką miał ſyná Michała, ktory ſię ożenił z Jadwigą *de Domo* Dębſką,

Hh2 Mie-

Gradus 7. · *Rynwidowna* · *Przeradowska* · *Łayſzewska* · *Radzimińska* · *Gomolińſki* · *Ginter* · *Pulman* · *Ottenhauz* · *Gradus 8.* · *Przeradowska* · *Iureiczowna* · *Byſtranowska* · *Łayſzczewska* · *Dębska*

Miecznikowną Czerwſką, w Woiewodztwie Krakowſkim, po
ktorey wziął dobra Gruſzow w tymże Woiewodztwie leżą-
ce, y ma z nią ſynow dwoch, Iana y Samuela; corek trzy, Ka-
tarzynę, Iuſtynę, Tereſę. Tenże Stefan Szwykowſki z Łay-
Narzymski ſzczewſką, miał corek cztery: Urſzulę, ktora ieſt za Narzym-
ſkim Cześnikiem Sanockim; Jadwigę, ktora ieſt Mniſzką w
Lublinie u Karmelitek Boſych w Konwencie pod tytułem
Niepokalanego Poczęcia Nayświętſzey Maryi Panny; Ludo-
Hanno wikę, ktora poſzła za Jerzego Hanna, Pułkownika Woyſk J. K.
Mci y Rzeczypoſpolitey, miała z nim ſyna Samuela, y Maryan-
Pułaski nę, ktora ieſt za Jgnacym Pułaſkim, Miecznikiem Mielnic-
kim, Stryiecznym Bratem Staroſty Waręckiego, y ma z nim
ſyna Walentego, corek trzy, Katarzynę, Franciſzkę y Monikę.
Kłoczkowie KŁOCZKOWIE herbu Ogończyk w W. X. Litewſkim.
Dom tych inſzy ieſt od Domu Kłockich, początki zábrał od
Jrzyká Sangawá, ktory Roku 1413. herb Ogończyk ná ſiebie
y potomkow ſwoich pod Horodłem przyiął. Tego dway po-
zoſtali potomkowie Waſyl y Michno, rozne ſobie poprzy-
Hayko właſzczali názwiſka. Waſyl bowiem názwał ſię Hayko, kto-
rego dotąd w W. X. Litewſkim kwitną Sukceſſorowie; Mi-
Kęſzlortowna chno záś Kłodzko. Syn Michná, z Kęſzlortowny był Jwan,
Kieyzgałłowna ktory poiąwſzy Kieyzgałłownę, zoſtawił z niey dwoch ſy-
now Woyciecha y Bohdaná. Woyciech naprzod Staroſtá Ko-
wieńſki y Bielſki, potym Marſzałek W. Xięſt. Litewſkiego
Ochmiſtrz Heleny Krolowy, Poſłem był expedyowany do
Moſkwy od Alexandra Krola Roku 1502. gdzie pokoy ſze-
Xiężniczka Czetwertynska ścioletni uſtabilitował Miał zá ſobą Zofią Xięznieczkę Cze-
twertyńską, z ktorey ſpłodził ſyná Macieiá. Bohdan záś ſyn
Sakowiczowna drugi Jwona, wkroczywſzy w dożywotnią przyiaźń z Sako-
wiczowną, miał z niey Kaſpra Staroſtę Wolkinickiego, kto-
Maſſalska ry z Doroty Maſſalkiey Sędzianki Grodzieńſkiey corkę wy-
dał zá Stefaná Rukiewicza. Maciey Woyciechowicz Jánowicz
Kłoczko (: ták go poſpolicie Ruskim akcentem názywáno:)
Staroſta Wołkowiski, dáley Marſzałek W. W. X. Litew: potym
Woiewodá Połocki, dwá rázy iezdził Posłem do Moskwy od
Zygmuntá I. ráz Roku 1528. drugi ráz R. 1536. z kąd po-

wro-

wrociwſzy, fundował w dobrach ſwoich Międzyrzeczu Ple-
banią, umarł będąc Staroſtą Zmudzkim Roku 1543. leży w
Wilnie u Franciſzkanow. Dwa razy Maciey śluby małżeńskie
ponáwiał, ráz z Jadwigą Zienkiewiczownę, drugi raz z Kata- *Zienkiewiczowna*
rzyną Montwidowną Hlebowiczowną Woiewodzianką Smo-
leńską, pozoſtałą wdową po Kniaziu Sołomereckim, z kto- *Montwidowna*
rych pierwſza, powiła mu ſyná Staniſława, druga corkę Annę *Kniaż Sołomereckı*
wydaną zá Alexandra ná Dubnie Kniezia Dołskiego. Staniſław *Kniaz Dołski*
będąc obſzernych dobr Dziedzicem, oddany był do Akade-
mii Krakowskiey, lecz że bardzo był ſwywolny, y na wſzyſt-
ko złą rozpaſany, często go Preceptorowie gromili, dla czego
ſtesknіwſzy ſię w tym rygorze, przybrawſzy ſobie kompa-
ná, uciekł z Akademii. Dowiedziawſzy ſię o tym ſtrapiony
ociec, bo ná ten czas ieſzcze żył, a nie mogąc go nigdzie po-
ścignąc, bo żaden o niem gdzie ſię podział niemogł wie-
dziec, częścio zalterowany tym onego poſtępkiem, częścio
obrzydziwſzy ſobie nie skromne onego obyczaie, przy zgo-
nie życia ſwego, oſtatnią wolą ſwoią, całey fortuny uczynił
Dziedziczką Annę Dołską corkę ſwoię, á Staniſławá ſyná z
pomnionych racyi precz oddalił. Staniſław tedy oddalony
od wſzyſtkiego, włocząc ſię po Ukrainie, kędy był zabrnął,
począł chodzic do Szkoł w Kiiowie, lecz y tam niedługo za-
bawiwſzy, bo mu nauki nie ſmakowały, udał ſię ná Moskwę,
gdzie niemaiąc żadnego do wyżywienia ſiebie ſamego ſpoſo-
bu, muśiał ſłużbę przyiąc w Woysku Moskiewskim, ná ktorey
ſtrawiwſzy blisko lat 40. gdy nieco począł ſtatkowac, doſłużył
ſię ſzarzy Majorowskiey. Gdy po tym Stefan Bathory z zwycię
skim Woyskem nazad z Moskwy do Polski powracał, on też
przyłączywſzy ſię do tego Woyska, wrocił ſię do Oyczyſtych
Krajow, ále że dobrze wiedział ſiebie bydz oddalonym od
wſzyſtkiego teſtamentową wolą oycá ſwego, przeto nieie-
chawſzy w Woiewodztwą Połockie, ani Wołkowiski Powiat,
kędy ſię dziedziczne znaydowały dobra, ośiadł w Woiewodz-
twie Witepskim, gdzie poiąwſzy Elżbietę Woropaiiownę ro-
dzoną ſioſtrę Andrzeia Woropaiia Piſarzá Ziemskiego Orſzań- *Woropaiia*
skiego, ſpłodził z nią ſyná Iwana, ktory po śmierci Oyca ſwe-

li go

go Roku 1590. zmarłego, lat dorozſzy, zaczął ſprawę z Kniaziami Dołſkiemi, bracią ſwą cioteczną, o ſukceſſyą dobr *jure naturali* ná śiebie, po ſwym dziadu Staroście Zmudzkim ſpadających, mianowicie Pichuhowa, Międzyrzecza y Łyskowá w Powiecie Wołkowiskim ſytuowanych, lecz nic nie wskorał, bo Kniaziowie Dołſcy *vigore* Teſtamentu owego, przy wſzyſtkich utrzymali ſię dobrach, iako świadczą dokumenta, *ſpecifice* Dekret Trybunału Głownego W. X. Litew: pod datą *menſis Iulij* 27. *die*, ná kadencyi Wileńskiey, zá laski Janá Zawiſzy Woiewody Witebskiego ferowany. Jednakże Dołſcy widząc znaczną bratá ſwego Jwaná krzywdę, to miłością braterską, to przyiacielską perſwazyą poruſzeni, dali onemu *in paratis* w nádgrodę ſtraconych Dobr 5000. kop groſzy Litewskich, ktore Jwan złączywſzy z ſwoią ſumką, lokował ná dobrach Oſwiey názwanych, w Woiewodztwie Połockim leżących; *Korſakowna* támże poiął Kryſtynę Korſakownę Chorążankę Połocką, z ktorey zoſtawiwſzy pięciu ſynow y corek trzy, umarł będąc po teściu ſwoim Korſaku, Chorążym Połockim, Roku 1690. wieku ſwego lat maiąc 109. y ten pierwſzy uczynił w Imieniu ſwoim waryacyą, kiedy nie Kłodzko ále Kłoczko piſać ſię począł. Rafał pierwſzy ſyn Jwaná, zaślubiwſzy ſobie w Xięſtwie Smoleńskim Kuroſzownę, *Kuroſzowna* támże ná dobrach iey ośiadł, gdzie y dotych czas ſukceſſorowie znayduią ſię. Franciſzek drugi ſyn Iwáná, obrał ſobie ſtan Duchowny, będąc Xiędzem Swieckim. Alexander trzeci ſyn Jwaná, ſłużąc po Huſarſku w Woysku Koronnym, pod znakiem Alexandra Krolewicza, zginął w batálii pod Widniem. Mikołay czwarty ſyn Iwaná *Oſipowska* z Tereſſy Oſipowskiey Cześnikowny Witebskiey, zoſtawił trzech ſynow: Ludwika, Macieia, y Konſtantego, y corek trzy *Hlasko Mackiewicz* zá Hlaską Maryą, Ludowikę zá Maćkiewiczem Podſtolicem *Birulańska* Połockim będące. Ierzy piąty ſyn Iwaná, z Katarzyny Birulańskii Krayczanki Orſzańskiey, ſpłodził dwoch ſynow, Krzyſztofá y Kazmierzá, ktorzy *ſteriliter* poſchodzili. Corki zaś Iwa- *Rypiński* ná, Anná poſzła zá Andrzeiá Rypińskiego Budowniczego Po- *Oſtrouch* łockiego, Elżbieta zá Iana Oſtroucha, Zofia zá Antoniego By- *Bychowiec* chowca Podſtolego Wołkowyskiego. Ludwik pierwſzy ſyn

Miko-

Mikołaiá, á wnuk Iwáná Strukczaſzy Połocki z Barbarą Kaznowską żył *ſteriliter*. *Kaznowſká* Maciey drugi ſyn Mikołaiá z Kryſtyny *Kamieńska* Kamieńskiey herbu Slepowron, zoſtawił cztery corki, z ktorych pierwſzá Benedyktá, obrała ſobie życie Zakonne u Boſaczek w Wilnie, druga Anná z Michałem Giedroicem, *Giedroic* Barbará z Leonardem Mereckim Chorążym Pancernym, *Merecki* żyły w Małżeńſtwie, Thekla záś młodo umarłá. Trzeci ſyn Mikołaiá Konſtanty Budowniczy Połocki z Anny Daſzkiewiczowny *Daſzkiewiczowna* Moſtowniczanki Nowogrodzkiey, ſpłodził Bartłomieiá, ktory z Tomaſzowiczowną *Tomaſzowiczowna* żyiąc w małżeńſtwie, zoſtowił z niey czterech ſynow, á śiedm corek, lecz te wſzyſtkie dzieci zaraz poumirały, ieden tilko zoſtał *in vivis* Ierzy Ignacy Stolnik Smoleński, ktory tymi czáſy żyie w małżáńſtwie z Máryanną Babińską Morłłowną, *Babińska Morłłowna* Skarbnikowną Orſzańską, y má z niey potomſtwo.

MARKUSOWIE w Woiewodztwie Wołyńskim, herbu Ogończyk. *Markuſowie* Andrzey y Ludwik ſpłodzeni byli z Theodorá czy Fchedora, *cujuſvis nominis* Markuſa, y Euſtazyi Lubienieckii, Iároſza *Lubieniecki* Lubienieckiego corki, Ludwik wzięty z matką w niewolą Turecką, Andrzey záś poiąwſzy Maryannę Konopacką, Grzegorzá Konopackiego corkę, *Konopacki* ſpłodził Tomaſzá, Samuela y Chryzoſtoma Markuſow. Samuel y Chryzoſtom poginęli ná woynie pod Widniem, á Tomaſz Markus poiąwſzy Kryſtynę Gorecką, *Gorecka* ſpłodził Pawła y Kazimierza. Kazimierz umarł podczas powietrza *ſteriliter*, á Paweł poiąwſzy Teofilę Iaworską, *Iáworski* Ianá Iaworskiego corkę, ſpłodził Gabryela, Karola, Ianá, Stefaná, y Tomaſza. Gabryel poiął Michałoską, *Michałoska* z ktorą ſpłodził Felixa Xiędza w Zakonie Franciſzkańskim. Karol y Jan *ſteriles* zeſzli z tego światá, Stefan poiął Brzeską, *Brzeska* Tomaſz w Kawalerskim ſtanie zoſtaie, gdy to piſzę. Tychże matkę Teofilę z Iaworowskich Markuſową, urodziła Anaſtazya z Połoſarzow Baſtyńskich, *Baſtyńſcy* Ianá Iaworskiego małżonka, z ktorych tákże idzie Gabryel Iáworski y Ian ſynowie, ci byli Rotmiſtrzami, y drugá corka Teodora, ktora poſzłá zá Pawła Zulińskiego. *Zuliński* Taż Anaſtazyá Połoſarzowná Baſtyńská, ſpłodzoná byłá z Iuſtyny Horodyskij y Stefaná Połoſarzá Baſtyńskiego.

 GOR-

Gorniccy GORNICCY w Woiewodztwie Krákowskim, herbu Ogończyk, ſą wyrażeni u *Nieśieckiego tom: 2. fol:* 265. gdzie wſpomina ich tákże w W. X. Litewskim, y niektorych tego imięnia w dawnieyſzym wieku żyiących, iáko Łukaſza Gornickiego, Staroſtę Tykocińskiego y Waśiłkowskiego, Dworzanina Zygmuntá Auguſta Krolá, ktory wiele Xiąg zacnych do druku podał, tamże ſpecyfikowanych. Synowie iego z Broniewskiey herbu Tarnawá, Chorążanki Przemyślskiey Ian, y Łukaſz, Dziekan y Proboſzcz Warmiński, potym Adminiſtrator Biskupſtwá tegoż 1651. Ián brat iego z Anną Ligęzianką bezpotomny, *2dô votô* z Przerębską miał Iędrzeia y Ianá. Paweł Gornicki, brat Łukaſza Staroſty Tykocińskiego, pierwey Dworzanin Ianá Zamoyskiego Hetmaná, potym Sekretarz Krolá Stefaná, daley Proboſzcz Warmiński, umarł 1632. *Starowol: in Monumen:* Zyie w teraźnieyſzym wieku Antoni Gornicki, Kanonik Smoleński, ktorego Dziad Maciey Gornicki z Krakowskiego wzięty podczas Chmielnickiego, Szwedzkiey y Moskiewskiey rewolucyi w Polſzcze, ośiadł ná Zmudzi, y tam ſwoy ſzczep Gornickich rozkrzewił.

Broniewſka

Ligęzianka
Przerembska

OSTO-

OSTOIA HERB.

EPIGRAMMA.

In binas Lunam Gladius quod diviſit iſte,
Major in ambabus gloria fulget ei.
Hoſtili Lunæ oppanas ſi hæc cornua Lunæ,
Vincere vel ſolas non valet una duas.
Adde Crucem, fugient Stygiæ impia Luna phalangis,
Vinci non poterit, vincere ſola poteſt.

ABRYS HERBOWNY.

SĄ dwá Xiężyce złotego koloru, cirkumferencyą wzaiemnie ku ſobie obrocone, ktore dzieli miecz goły, krzyżęm do gory ſtoiący bez rękoieci, w czerwonym polu; ná hełmie trzy piora Strusie, o czym *Biels: fol:* 253. *Paproc: fol:* 283. *Okols: tom: 2. fol:* 356. *&c:* Nieśiecki piſze *tom: 3. fol:* 505. że Miecz pomiędzy Xiężycámi, ieſt z rękoieścią, y że ná hełmie pięć pior Struśich, nie trzy.

Kk PO-

POCZĄTEK OSTOI.

Originał herbowny.

Poſpolicie z rożnemi Hiſtorykami mowiąc, pierwſzy początek w Koronie Polſkiey ten herbowny zaſzczyt wziął od Boleſławá śmiałego Kro: Pol:; będąc nádany w Roku 1069. mężnemu y odważnemu Rycerzowi *Oſtoia* názwanemu. Gdy álbowię̜m tenże Pułkownik poſzedł z podiazdę̜m, nátrafił ná ſtraż nieprzyiacielſką w nocy pod czas przyświecaiącego iaſno Xiężycá, uderzywſzy z wielką rezolucyą, lubo w małey liczności Woyſka, wyciął ſzczęśliwie adwerſarzow, y rę̜ſztę co do iednego w niewolą zabrał. A gdy iedę̜n z nich będący w więzách iego, chciał mu bydź przychylnym y poſłuſznym záwſze, prośił zwyciężcę *Oſtoia*, żeby go z ciáſnych więzow uwolnił, poprzyśięgaiąc mu ná Xiężyc iáſno świecący, iż go beśpiecznie naprowadzi ná ſtoiącego daley nieprzyiacielá; uczynił *Oſtoia*, że go rozwiązáć kazał, broń y konia oddáć. Ruſzywſzy tedy ku drugiey ſtráży, poſełá do nich wypuſzczonego więźnia z námowy perſwaduiąc im, żeby ſię niebali y beśpieczni byli, ſąm śiebie z Woyſkiem w bliſkośći utaiwſzy. Uwierzyli dobrze znáiomemu ſobie, y z tą od nich iákoby do Obozu odiáchawſzy relacyą, bokiem zemknął ſię do czekaiącego śiebie *Oſtoi*, ktorego náprowádziwſzy ſzczęśliwie ná ſtraż drugą, ktorą łatwo znieśli. Znowu uczyniwſzwy między ſobą radę, przybiegł do Obozu tę̜nże poprzyśiężony iego towarzyſz, czyniąc nádzieię woyſku nieprzyiacielſkiemu o dalſzym zwycięſtwie, y upewniaiąc ich o wſzelkim beśpieczeńſtwie; gdzie za danię̜m znáć iego, *Oſtoiá* z ludzmi nátarłſzy, cáły Oboz nieprzyiacielſki pogromił, częścią wyciąwſzy, częścią połapawſzy, á reſztę rozproſzywſzy adwerſarzow, ktorych daley przez cáły niemal tydzię̜ń po knieiach y laſach ſzukaiąc y wynayduiąc, bił áż do oſtatniego. Z tym tedy triumfę̜m y relacyą do Krola Boleſława śmiałego powrociwſzy, odebrał zá dzielność ſwoię Herb wyrażony; to ieſt, Xiężyc ieden, ná pámiątkę faworyzuiącego ſobie pod czas iáſney nocy Mieśiącá, drugi ná pámiątkę przyśięgi, ná świecący Xiężyc, uwolnionego Herſzta nieprzyiacielſkiego; ktory *Oſtoi*; wiernie dotrzymał y do tego Miecz otłuczony, bez

ręko-

rękoieści, ktorym po kilka kroc zwyciężał nieprzyiacielá; o czym *Okolſki tom: 2. fol: 356. & 357. Paprockiego inſze ieſt zdanie in horto Regali*, ktory powiada, iż od potomſtwa Jafetowego, po zmięſzaniu ięzykow, przy wierzy Babilońſkiey, do Kroacyi przeniozłſzy ſię, záżywali takowego Planety zá ſymbolum Domu ſwoiego, iż tę̜nże Iafet, zá bożka czcił Xiężyc &c.

DYGNITARZE PRZEDNIEYSI y WIADOMSI HERBU OSTOIA.

Szyſzkowſki Radzimiński Szyſzkowſcy

Marcin Szyſzkowſki herbu tego, będąc Biſkupem Krákowſkim, umarł 1630. *Starowolſki.* Scibor z Radzimina, umarł Biſkupem Płockim 1390. *Długoſſus.* z tegoż Biſkupſtwa, Marcin Szyſzkowſki poſtąpił ná Krakowſkie 1617. *Lubieńſki.* Mikołay Szſzykowſki będąc Biſkupem Warmińſkim, umarł 1643. *Treterus.* pomieniony Marcin Szyszkowſki, z Łuckiego Biſkupſtwa, poſtąpił ná Płockie 1607. *Lubieńſki.* Rokoſyuſz bez názwiſka, herbu Oſtoia, był drugim Biſkupem Kamienieckim 1398. *Frydrychowicz.*

Mościc. Słuſzkowie

Mościc z wielkiego Kozminá, herbu tegoż, był Woiewodą Poznańſkim 1250. *Liſty Krolewſkie.* Jozef Boguſław Słuſzká, umarł Kaſztelanem Wileńſkim 1761. *Załuſki.* Alexander Słuſzka, był Woiewodą Trockim 1651. *Okolſki in Ruſs:* Dominik Słuſzka, będąc Woiewodą Połockim umarł 1700. *Załuſki &c.* Alexánder Słuſzka, będąc Woiewodą Nowogrodzkim, poſtąpił ná Trockie 1635. *Okolſki;* tenże był pierwey Woiewodą Mińskim do roku 1635. Krzyſztof Słuſzka, był Inflantskim Woiewodą, do roku 1620. *Okolſki & Conſtit:*

Moſzko Szyſzkowſki Słuſzkowie

Jędrzey Oſtoia, był Kaſztelanem Poznańskim 1343. *Liſt Krolewſki*, y Moſzko z Staſzowa, herbu tegoż 1420. *Liſty Krolewſkie.* Piotr Szyſzkowski, będąc Kaſztelanem Woynickim, umarł 1643. *Okolſki;* Alexander Słuſzka, z Kaſztelanij Zmudzkiey poſtąpił ná Woiewodztwo Mińskie 1633. *Starowolſki.* tenże ſąm Alexander Słuſzka, był pierwey Kaſztelanem Minskim do roku 1626. *Idem & Okolſki in Ruſſia.*

Boguſław Słuſzka, był Podskarbim Wielkim W. X. Litewskiego 1652. *Duryewſki.* Jozef Boguſław Słuſzka, będąc Nádwor-

dwor-

dwornym Marſzałkiem W. X. Litewskiego, poſtąpił ná Wileńską Kaſztelanią 1684. *Załuſki.* tenże czy inſzy Boguſław Słuſzka, Kaſztelan Wileński, będąc Hetmanem Polnym Litewskim, umarł 1701 *Hiſto: Sapieha.* *z Ponięczá.* Piotr z Ponięczá, herbu Oſtoia, Podkomorzy Poznański, był Generałem Wielkopolskim 1460. -*Liſt Krolewſki.*

Unichowski. Chełmski. Oprocz wyrażonych Dygnitarzow, Alexander Unichowski, Kaſztelan Zmudzki, umarł blisko roku 1725. Marcin Chełmski, Podkomorzy Krakowski, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1640. *Szyſzkowski.* y Piotr Szyſzkowski, Kaſztelan Woynicki 1642. *Rylski.* Michał Rylski, tegoż herbu Oſtoia, Kaſztelan Goſtyński, był Vice-Marſzałkiem 1684. *Słuſzka.* Alexander Słuſzka, Káſztelan Zmudzki, Marſzałkiem Trybunału Litewskiego 1631. Samuel Uniechowski, Woyski Mozyrski, tákże w Nowogrodku 1672. Dominik Słuſzka, Staroſta Rzeczycki 1681. Boguſław Unichowski, Piſarz Ziemski Nowogrodzki 1687. *Unichowſcy y Słuſzkowie.* Dominik Słuſzká, Woiewoda Połocki 1690. tenże drugi raz roku 1695. Boguſław Unichowski, Woiewoda Trocki 1696. byli Marſzałkami Trybunału Litewskiego.

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU.

Według Okolskiego *tom:* 2. *à fol:* 359. *ad fol:* 378. te Jmiona herbownego Oſtoi znayduią ſie.

Baliccy w Zie: Przemyślſkiey
Baranowſcy w Wiel: Polſzcze
Blinowſcy Oſtoiowie.
Chełmſcy w Krakow:
Chorkowſcy w Sieradzkim.
Chrząſtowſcy w Rawskim.
Chyzińſcy w Ziemi Ciecha:
Czechowiczowie w Zmudz:
Czernikowſcy w Lubelskim.
Dmośiccy w Sendomirskim.
Dobromirſcy w Podolskim.
Domaradccy w Sędomirskim.
Dubaniewſcy w Zie: Przemyſ:
Gaiewſcy z Błoſczyſzowa w Poznanſkim.
Gawłowſcy w Krakowſkim y Mazowieckim.
Glewſcy w Krakowſkim.
Głogińſcy w Kaliſkim.
Jaklińſcy w Krakowſkim.
Jerzykowſcy w W. Polſzcze.
Jłowieccy w Wiel: Polſzcze.
Karapczewſcy w Podolskim y Ziemi Bełskiey.
Kargowſcy w Sieradzkim.
Kalińſcy w Krakowskim.

Ka-

Kawęczyńſcy w Pruśiech y w Litwie
Konczyccy w Ziemi Dobrzy:
Kozniewſcy w Ziemi Ciech:
Krępſcy w Sędomirſkim.
Krezowie z Bolnic.
Książniccy z Sędomirſkiego w Podgurzu.
Łęſcy w Sędom: y Ziemi Cheł:
Lubochowſcy w Krakow:
Maleczkowſcy w Krákow:
Marchoccy z Marchoczyc.
Modrzeiowſcy w Sędomirſk:
Nagorſcy w Sędomirſkim.
Olewińſcy, o ktorych *Długoſz, Bielſki fol:* 37. & *Okolſki tom* 2, *fol:* 377.
Pykoſławſcy w Krakowſkim.
Pilawſcy w Podolskim.
Podwyſoccy Oſtoiwie.
Politańſcy w W. Polſzcze.
Radogowſcy w Łomzenskiey Ziemi y Woiew: Mazowiec:
Roguſcy w Mazowieckim.
Rokoſzowie w Krakowſkim.
Rylſcy z Rylſká w Rawſkim, Krakowſkim, Kijowſkim.
Sciborowie z Jabłonney Hrabiowie.
Smoſzewſcy w Kaliskim.
Słuſzkowie w Litwie.
Soleccy w Podgurzu.
Stacherowie w Sędomirskim
Starzeſcy w Ruskim
Stobieccy w Sędomirskim.
Strzałkowſcy támże w Sędo:
Suchorabſcy w Sędomirskim.
Szyſzkowſcy w Kaliskim.
Telińſcy w Krákowskim.
Uleſcy w Lubelskim.
Wadowſcy z Wadowa w Krakowskim y Lubelskim.
Woynowſcy w Krak: y Litw:
Záborowſcy w Sieradzkim.
Zágorſcy w Sędomirskim.
Złoczyſzewſcy w W. Polſzcze

Oprocz wyrażonych z Okolskiego Jmion, do herbownego Oſtoi náleżących, więcey przydáie *Nieśiecki tom* 3. *fol:* 506. ktore ſą te.

Bieſtrzecki.	Chyżewski.	Komorowski.	Miklaſzewski.
Błociſzewski.	Daniełowicz.	Kotkowski.	Modliſzewski.
Boguſławski.	Darowski.	Krzywiec	Maſalski.
Boratyński.	Fink.	Kuroſz.	Mrożek.
Broniowski.	Gniady.	Leski.	Ochocki.
Bzowski.	Janiſzewski.	Lniski.	Okołowicz.
Chodorowski.	Ioteyko.	Lubochowski	Orda
Chroſtowski.	Kaczanowski.	Miedzwiecki.	Ośieczkowski
Chudlinski.	Karaczewski.	Mietelski.	Oſtaſzewski.

Chy- Ko- Mi- Owśia

Ll

Owśiany.	Samborski.	Starzycki.	Zabierzowski.
Pałecki	Samorok	Suchcicki.	Zabokrzycki.
Pokroſzyński.	Siedliński.	Turkuł.	Zaierski.
Poniecki.	Sędzimir.	Turznicki.	Zawadzki.
Potocki.	Sieracki.	Unichowski.	
Rożniatowski.	Słoński.	Wolski.	

Sam- Sta- Za-

Mowi iednák pomięniony Nieśiecki, iż nie wſzyſcy tu położeni, iednakowo tego herbu zażywáią, á náprzod *Pokroſzyńſcy*, ná mieczu, iák w herbie Oſtoia, ułożonym, dwa Xiężyce kładą, ieden pod drugim, obadwa rogami obiema ná doł ſpuſzczone, iákoby ná mieczu wiśiały, á ná hełmie tylko trzy piora ſtruśie.

Orda miecza między Xiężycami niekładzie, ále dwie gwiazdy, z ktorych iedna ná gorze, druga ná dole. Do Oſtoi tákże podobny herb *Lniſkich*, tylko że miecza między Xiężycami nie maſz, ále tylko gwiazda iedna nad niemi, ná hełmie tákież dwa Xiężyce z gwiazdą; takimże herbem ſzcycą ſię *Finkowie* w Jnflantach.

Zawadzcy w Pruśiech, iednego Xiężyca po lewey ſtronie tarczy nie kładą, ále tylko przy mieczu dwie gwiazdy, iedna pod drugą.

PROCEDENCYA STEBLECKICH,

W Woiewodztwie Bracławskim, Podolskim, y Ziemi Wieluńskiey,

HERBU OSTOIA.

O Początkach tego imienia Hiſtoricy nie informuią, ále z dokumentow rzecz oczywiſta, że byli w Woiewodztwie Bracławskim, z kąd *ob hoſtilitates* wynieśli ſię w Woiewodztwo Podolskie: ieſt też te imie Oſtoiow Stebleckich w Ziemi Wielunskiey. *Theodor Steblicki* Theodor Steblecki, Sędzia Ziemski Bracłáwski, według Przywileiu Krolá Zygmunta Auguſta, roku 1550. z oſobliwſzą łaską nádanego ſobie, nie tylko

w Zie-

w Ziemſtwie pomienionym, ále też w Rzeczypoſpolitey, przy rożnych intereſſach publicznych, ták ſię ſprawował, iáko ná ſprawiedliwego w rygorze Sędziego, rezolutnego w potyczce Rycerza, kochaiącego Oyczyznę ſyna, roſtropnego, doskonałego, w radzie Ziemianina, należało.

Laurenty Steblecki Laurenty Steblecki, ſyn Theodora, Sędziego Ziemskigo Bracławskiego, Rotmiſtrz Woysk Jego Krolewskiey Mości, Zygmunta III. ktory ſłużąc w Woysku zá Krola Stefana Batorego, w rożnych bywał expedycyach; pierwſzá byłá po Koronacyi w roku 1576. pod Lantskoroną, przeciwko Ceſarskiemu Woysku Maxymiliana, ktorych zwyciężono, Zamek im odebrawſzy. Potym uczyniwſzy Krol Stefan wyprawę z Wilna roku 1579. przeciwko Moskie, ktorzy oderwawſzy od Litwy y Kijowa, Smolensk y Siewierskie Xięſtwo, ieſzcze zá panowania Zygmunta Auguſta, miaſto Połock oblegli y odebrali, przez lat 17. iuż w poddáſtwie trzymaiąc go ſwoim do roku 1580. Pod Wielkołukámi miaſtē Roſſyskim, gdzie pod czas attaku, lubo Moskwá żwawo broniła ſię y mocno záſtępowałá tego mieyśca, mężnie iednak Polacy ſtawaiąc, ogniem y mieczem dobyli ſię, y Zamek wzieli: támże Zamek Wieliſy nad Duną rzeką, Uświeiatski z Woyskiem y Wodzami ſwoiemi dobywali, podczas ktorey expedycyi fortecę Newelską y Zabołocką, pod Polską władzą podbił *Zamoyſki* Jan Zamoyski Kanclerz y Hetman Wielki Koronny. Byli pod Oſtrowęm y Pskową, zá trzecią expedycyą Krola Stefana roku 1582. gdzie zawoiowane miaſta y fortece wyrážone, Moskwie odebrane, nie bez wylania krwi obfitey &c. oczym *Cellarius ex alijs*. Na oſtatek, po elekcyi Krola Zygmunta III. pod Wodzęm Stániſławęm Zołkiewskim, Wo- *Zołkiewſki* iewodą Ruskim, odważnie y nátarczywie rezolwowany przeciwko Tátárom, nad Zołtemi wodámi zginął roku 1587. Miał żonę Agneſzkę Piaſeczyńską, Wawrzyńca Piaſeczyń- *Piaseczyńſki.* skiego corkę. Paweł Steblecki, Woysk Pancernych, Alexan- *Kalinouski* dra Kalinowskiego, Generała Podolskiego, Staroſty Bracławskiego Towarzyſz, ſyn Laurentego Stebleckiego, Rotmiſtrza J. K. Mci z Agniezki Piaſeczyńskiey urodzony, ktory

333

pod Guzowem, przy doſtoieńſtwie Krolewskim ſtawáli, y Ta-
tárow z znaczną klęską porazili. Po śmierci Kalinowskiego,
Xiążę Zbarawſki. Krzyſztof Xiążę Zbarawski, Koniuſzy Koronny, Stároſtá
Krzemieniecki y Solecki, wziął tę Chorągiew, pod ktorą ſłu-
żył Paweł Steblecki y z nią był pod Chocimęm, przy ſławney
Tureckiey expedycyi, á po tym w Roku 1622. według u-
mowy paktow Chocimskich, żeby Polská ná poparcie za-
wartych traktatow Poſła Wielkiego do Porty wyſłała, gdy
zdolnego do tey funkcyi Stany Koronne upatruią, zdał ſię
wſzyſtkim Xiążę Krzyſztof, Koniuſzy Koronny. Przeto u-
proſzony, do Muſtafy Cara Tureckiego poiachał, y z nim
rzeczony Paweł Steblecki, iáko Rezydent, ktory umárł tam-
że w Konſtantynopolu 1622.

Jakub Steblecki, brat Teodorá Stebleckiego, Sędziego
Ziemskiego Bracławskiego, ná Skurzynie w Woiewodztwie
Bracławskim, á Powiecie Winnickim Dzierżáwca; ktorego
Mączyńska ſyn z Heleny Mączyńskiey zpłodzony Gabryel, teyże wśi
Skurzyńce, wegłud Przywileiu Stefana Krola Polskiego; ro-
ku 1578. *Tenutarius*, pod tymże Krolem zá Hetmana czy
Wodza, Jana Zborowskiego, Rotmiſtrz Woyskowy, w roż-
nych okazyach był odważnym y ſzczęśliwym Rycerzem,
iako pod Gdáńskiem, gdzie 4427. nie przyiacioł zbili,
oprocz tych co w pogoni y żywcem poimano, iák mowi
Pruſzcz fertalit: Monar: Polo: fol: 218. Z tymże Wodzem Ja-
nem Zborowskim, nie tylko pod Poſwolem y pod Newelem
zwycięzko ſię potykał, ále też y pod Tczewęm, z rebelizuiące-
mi ná ten czas, przez lat kilka Gdańſzczanami, gdzie maiąc
tylko kompanii ná dwá tyśiące, więcey niż ośm tyśięcy zbili
Niemieckiego Woyska. Wiele miał okazyi do nie ſpodziwaney
Zborowski śmierci Gabryel Steblecki, kiedy iego Wodza Janá Zborow-
skiego, kula pod konia z armaty padłſzy, w koło obrociła, kie-
dy ośmiu Raytaryi ze wſząd go otoczywſzy, álbo zábić, álbo
żywcęm poimáć chcieli, gdy by go męſtwo y rezolucya, z
przytomnymi ſobie nie ſalwowáłá. Nie mnieyſzego niebe-
śpieczeńſtwá dobrze ſię napátrzył w Marśie Polskim zoſtaiący,
gdy Turcy ná Ruśi, Tatárzy w Podolu, Kozacy u Perekop-
skich

skich Tatárow niſzczących Podole, wiekſzą połowę znie-
śli. Za tegoż Krola Stefana Batorego w Roku 1576. w Li-
wonii przeciwko Roſſyskiemu Woysku tamże graſſuiącemu,
y wſzelkie dobra, ták Kościelne, iáko też Ziemskie, wni-
wecz puſtoſzącemu, w Roku 1577. przybywſzy, nie poſpo-
licie tryumfowali. Był tákże w okazyach inſzych, podczas
expedycyi Wołoskiey przeciwko Bogdana y Selima Impe-
ratora Tureckiego Roku 1578. Zona tegoż Gábryela Steb- *Zaleſká*
leckiego, Rotmiſtrza Woysk Koronnych, Anna Záleska, z
ktorey urodzony Staniſław Steblecki, Władyſława IV. Kro
la Polskiego Odzwierny, potym Kázanowskiego, Hetmana *Kázánowska.*
Polnego Koronnego, *Cohortis Haſtatæ* Towarzyſz; a iáko
zá Krola wyrażonego wiele woien było, ktorym ſąm ſwo-
ią oſobą prezydował, ták y Staniſław Steblecki ſłużąc temuſz
Monarſze, bywał z nim w rożnych okazyach. Zonę miał Ka-
tarżynę Łokuczewską, á z niey ſynow, Michała, ktory żył z *Łokuczewska.*
Swirską bez potomnie; Andrzeia, ktory pod Krolem Ia- *Swirska*
nem III. á Wodzęm Staniſławem Iábłonowskim, Kaſztela- *Jabłonowski*
nęm Krakowskim, Hetmanem Wielkim Koronnym ſłużył
y woiował, ná koniec zginął pod Wiedniem Roku 1683.

Daniel ſyn Andrzeia Stebleckiego, Staniſława Iabłonow-
skiego, Kaſztelana Krakowskiego, Hetmana Wielkiego Ko-
ronnego, Pancerney Chorągwi Towarzyſz, bywał tákże w
rożnych okazyach. Miał żonę Kulczycką, z ktorą Ián ſyn *Kulczycka*
tego, był bezpotomny. Sioſtra Jana, a corka Daniela Ana-
ſtazya, Staniſław Steblecki, brat Daniela z Poluchowſką *Poluchowska*
ſterilis. Drugi Stefan ſyn Daniela, Woyſki Winnicki, żona
tegoż Stefana Rogalſka, herbu Rogala, z Kaweckiey zro- *Rogalská. Kawecki*
dzona, z ktorą ma dwie corek, Angelę y Wincencyą Zakon-
ne Panny, Reguły S. Dominika, Konwentu Lwowſkiego;
ſynow trzech, o ten czas zoſtaiących w ſzkołach u OO. Pi-
arow w Złoczowie, to ieſt Michała, Staniſławá y Laurente-
go, pieknie applikuiących ſię do nauk, iáko maią rekommen-
dacyą w przypiſanym ſobie applauzie, od Wincentego Ferra-
riuſza *á Matre Dei*, Retoryki Profeſſora. Oprocz wyrażo-
nych, ſą ieſzcze w Domu dwie corki pannami, Zofia y Do-

334

minika. Są tranſakcye rożne Jmienia tego w Ziemſtwách y Grodach, Krzemienieckim, Lwowſkim, Kamienieckim, Latyczewſkim, Halickim, Trębowelſkim, Buſkim.

Staſzewſcy

STASZEWSCY herbu Oſtoiá. Tych wſpomina *Nieśiecki tom: 4. fol:* 200. mowiąc. Staſzewſki Mościc z Staſzowa Kaſztelan Poznáńſki w roku 1413. *u Łaſk: w ſtat: fol:* 127. temi czáſy Staſzewſcy kwitną ná Wołyniu. Já tu dodaię, że to imię w rożnych Woiewodztwach kwitnęło y do tych czas kwitnie, iako w Woiewodztwie Krakowſkim y Poznańſkim, w Ziemi Ciechanowſkiey y Dobrzyńſkiey, tudzieſz ná Wołyniu, y po inſzych Korony Polſkiey znayduie ſię Prowincyach y Ziemiach, iáko y w Wielkim Xięſtwie Litewſkim, po roznych Woiewodztwach y Powiatach, dawniey znaydowało ſię, á teraz od lat 150. w Powiecie Upitſkim, ſwoie Ziemſkie ma poſſeſſye, y w nim dziedziczne ośiadłości. Ze iednak zupełney y doſkonałey o inſzych tego imięnia nie mąm wiadomości, oprocz iednego Staſzewſkiego, Podkomorzego Rożańſkiego (lubo powiadáią, że bywali w rożnych Ziemſkich y Grodzkich Urzędach) wſpominąm tu tylko naſtępuiących. Mikołay Staſzewſki, patriota Powiatu Wołkowyſkiego, był fortuny znaczney, ktory miał w do-

Raiecka

żywotniey przyiazni ſzlachetnie urodzoną Raiecką, imięnia w Xięſtwie Litewſkim znacznego, z ktorey *procreavit* Jana Stáſzewſkiego, *Concivem* Powiatu Upitſkiego, ten wſzedłſzy

Noniewiczowna

w kontrakty małżeńſkie z Noniewiczowną, z Powiatu Lidzkiego, z nią *procreavit* Michała Stáſzewſkiego, Stolnika Smoleńſkiego, tudzieſz Bogusławá Strażniká Grodzieńſkiego, Jakuba Xiędza *Societatis Jeſu* Prokancellaryuſza, y Jana Stáſzewſkiego, ktorzy wſzyſcy z czáſem poumierali, zoſtał ſię tylko *in vivis* Michał Stáſzewski, Stolnik Smoleńſki, mąż znakomity y dyſtyngwowany między wielu Szlachtą, potrzebny y dobrze zaſłużony Woiewodztwu ſwemu, miał zá ſobą 1*mô votô* Umiatowską, Sędziankę Grodzką Upitską, z

Umiatowska.
Puzynowna

Puzynianki urodzoną, z nią *procreavit* Andrzeia Jana *binominis* Staſzewskiego, Podſtolego Powiatu Upitskiego, y Antoniego brata iego młodſzego, Cześnika Upitskiego, ten

wſzedł-

wſzedłſzy w dożywotnią przyiaźń z Kniaſzewiczowną, kilka corek ſpłodził; z ktorych iedna tylko *in vivis* zoſtałá, ſąme także przenioſł ſię ná wieczność, y brácia iego *in minorennitate* poumierali, zoſtał ſię ieden tylko, Krzyſztof Staſzewski Xiądz ſwiecki, Kanonik Piltyński, ále iuż z Druwowny *ſecundô votô* urodzony. Andrzey Ian Stáſzewski, Podſtoli Powiatu Upitskiego, brat rodzony ſtarſzy wyrážonego Antoniego Cześniká Upitskiego, z Umiatowskiey *procreatus*, bywał w funkcyach Poſelskich y Deputackich; iako to Poſłem Ziemskim z Powiatu Starodubowskiego 1738. ná Seym Warſzawski; ná Trybunał záś W. X. Litewskiego Deputatem z Powiátu Upitskiego, raz *circa fata* Nayiaśnieyſzego Krola Iego Mości Auguſta II. drugi raz w roku 1736, trzeci raz 1741. Sądził záś, Kommiſarzęm będąc od Woyska Litewskiego ná Trybunał skarbowy. Miał związkiem dożywotnim poślubioną ſobie Bogumiłę Zabiełownę, Marſzałkownę Powiatu Kowieńskiego, *primô votô* Drobyſzową, Podſtarościnę Sądową Powiatu Upitskiego, á powtornym małżęńſtwęm żonę ſwoię, ktora mu urodziwſzy corek trzy, Barbarę, Benedyktę, y Franciſzkę, tákże ſyná iednego Iozefa, umarła.

Kniaſzewiczowna.
Druwowna
Zabiełowa.
Drobyſzowa.

PNIEY-

PNIEYNIA HERB.

EPIGRAMMA.

Mala duo proſtant in pulchro Stammate veſtro.
Eſt Malum fructus, malus & Urſus adeſt.
His Chiron dexter Pniejenia ſufficit unus,
Optima ſint ambo ut ſymbola veſtra Domûs.
Tranſixi pharetrâ Malum, cadit Urſus iniqvus,
Hinc duo mala Domûs, optima facta ſibi.

ABRYS HERBOWNY.

Delineacya herbu Pnieynia Karwowskich.

PIſzą o tym Herbie ſtarożytnym, *Bielſki fol:* 137. *Paprocki de ſtemmat: fol:* 346. *Okolſki tom.* 2. *fol:* 494. *Kleynoty! fol:* 12. y *Nieśiecki tom* 3. *fol:* 614. Iż ieſt Iabłko przedniemi łapami Niedzwiedzia chwycone, przez ktorego ſzrodek ſtrzała kuſzaſta przechodzi, grotem do gory obrocona. Pole herbu czerwone, iabłko białe, nogi czarne: nad hełmem ukoronowanym ieſt skrzydło ſępie rozpoſtarte, piormi

piormi

piormi w prawą, á barkiem w lewą obrocone, przez ktorego ſrzodek druga takaż ſtrzała przechodzi, grotem w lewy bok obrocona.

POCZĄTEK HERBU.

Powzięćie tego herbu.

PIſzą wyrażeni Autorowie, że herb Pnieynia nádany ieſt od Xiążąt Mazowieckich, Rycerzowi *Pnieynia* zwanemu, ktory niegdy pieczętował ſię skrzydłem Sępa rozpoſtartym, y przez niego ſtrzałą przechodzącą, iáko ieſt ná hełmie, a tęn wziął ſwoie początki z Niemiec. Gdy albowiem Niedzwiedz ſtraſzney wielkości ludziom ſzkodę robił, wyſzedł od Xiążęcia Mazowieckiego edykt, iż ktoby tego Niedzwiedzia zabił, będzie miał znaczną nadgrodę. Zaczym *Pnieynia* Rycerz, ſzlady wziąwſzy iego, zdybał go w ogrodzie iabłko przedniemi łapami do paſzczeki kładącego, w ktorym punkcie z kuſzy ſtrzeliwſzy do niego ſtrzałą, ták go ugodził, że przez połowę iabłka, w gardło go ranił: á zatym z przeſtrachu y bolu w znak ſię Niedzwiedź położył, á *Pnieynia* przyskoczywſzy w tym razie, obiedwie nogi przednie odciął mu trzymaiące iabłko, ieſzcze nie pożarte; co wſzyſtko rázęm zábrawſzy Rycerz, prezentował Xiążęciu, ktory zá odwagę uczynił mu deklarowaną rekompenſę, á dla pamiątki tey dzielności y oſobliwſzego tráfunku, obligował go, áby w Herbie pomienioną wyraził expreſſyą; dla czego *Pnieynia* skrzydło Sępa rozpoſtarte z ſtrzałą, przenioſł ná hełm. *Marginus Murinius Chro: Pruſs:*

Pnieyny Rycerza dzielność.

HERBOWNI TEY FAMILII.

O Herbownych Domách tey familij, piſze *Okolſki tom* 2. *fol:* 496. tymi ſłowy: *Jn Ravenſi Palatinatu plurimi his armis utuntur, ex quibus aliquos nominabo, alios diligens lector, quos Author non potuit, adnotabit.* Karwowſcy, *quia fato prudentia major, ideo caute, optime, ſincere, humaniter, vitam illi ducentes, nec in caſtris nefaſtam cladem, nec domi inimicam fortunam detulerunt. Kotarſcy*, Nieśiecki piſze *Kotarbſcy*; *Olſzyńſcy, Kotkowſcy, Roſtkowſcy, Starczewſcy.* albo *Starczowſcy*, iáko wyrażony *Nieśiecki tom* 3. *fol:* 615.

PROCEDENCYA
Z KONOTOPY y OD WYSZY, HERBU PNIEYNIA KARWOWSKICH,
w Woiewodztwie Mazowieckim, Powiatu Kolneńskiego Dziedzicow y Poſſeſorow.

Starożytność Domu Karwowskich Herb Dołęgitow.

STarożytność tey Familij w Polſzcze, wyrażaią nąm skrzydła Sępiowe ſtrzałą przeſzyte, ktore ſię wynayduią ná hełmach, częścią *Dołęgi* herbownego, w Roku ieſzcze 1162. z Arnoldem Biſkupęm Poznańskim, y krewnemi iego ſłynącego, iák piſze *Paprocki, y Okolſki tom: 1. fol:* 150. częścią ná hełmie *Dąbrowy* herbownego, około Roku 1246. zá Konradá Xiążęcia Mazowieckiego; o czym tákże *Paprocki, y Okolſki tom* 1. *fol:* 128. częścią ná hełmie herbu *Schalec* zwanego, o ktorym tenże Autor *Okolſki tom:* 3. *fol:* 98. Ze iednak nie można dawnieyſzey zawziąć procedencyi náſtępuiącego Karwowskich Domu, taka ſię tu niżey wyraża Genealogia, z Xiąg Ziemskich, Grodzkich, y autentycznych Tranſakcyi rożnych wypiſana. Wprzod iednak kładę tu wſpomnienie krotkie *Nieśieckiego tom:* 2. *fol:* 491. tymi ſłowy.

Herb Dąbrowa

Herb Schalec zwany.

Aunotacya o Karmowskich.

KARWOWSCY, herbu Pnieyia, w Rawskim Woiewodztwie. Auguſtyn Karwowski Podſędek Wiski, Poborca támże od R. 1590. aż do Roku 1609. *Conſtit: fol.* 896. Jan w Płockim 1648. Adam, Jan, Woyciech, Jozef, w Ziemi Wiskiey 1632. Jozef, Staniſław 1674. Piotr, Przeor Konwentu Jędrzeiowskiego 1689. Kazimierz Podczaſzy Wiski, Podſtarości y Sędzia Grodzki Brański, Deputat ná Trybunał Koronny 1714. z Podlaskiego, y Poſeł ná Seym kilka razy. Ktoryś z tego Domu (: powiada tęnże *Nieſiecki*:) miał zá ſobą Elżbietę Baworowską, drugi Chrząſtowską Tereſſę. Do tąd ſłowa pomienionego Autora, tu zaś ſzerſza procedencya záczyna ſię.

Karwowſkich Procedencya wyrażn ey obiaśniona.

Maciey z Konotopy Karwowski, Powiatu Kolneńskiego, miáł ſynow dwoch, Pawła bezdziętnego, y Mikołaia. Mikołay miał ſynow piąciu, Dominika, Jakuba, Urbana Xiędza, Floryana y Macieia bezpotomnych. Dominik ſyn Mikołaia,

Potomſtwo Mikołaia Karuowskiego.

miał ſynow trzech, Łukaſza, Bartłomieia y Michałá. Z tych Łukaſz ſpłodził Marcina, Marcin Grzegorza bezpotomnego. Bartłomiey ſpłodził Mikołaia, Mikołay Zacheuſza, Zacheuſz Woyciecha, Woyciech záś ſpłodził ſynow piąciu, to ieſt Pawła, Szczeſnego, Iakuba, Iędrzeia y Zygmunta, á ci wſzyſcy pomarli bezdziętni.

Michał ſyn Dominika w zwyż wyrażonego, potomek trzeci, ſpłodził Mateuſza, Mateuſz Staniſława, Staniſław Woyciechá bez potomnego. Iakub ſyn Mikołaia, á wnuk Macieia z Konotopy Kárwowskiego, ſpłodził Woyciecha, ktory miał ſynow trzech, Wenceſławá, Iakubá y Woyciecha. Wenceſław był bezdzietny, Iakub ſpłodził Woyciecha, ktorego ſynow trzech, Wenceſław, Iakub y Woyciech. Wenceſław miał ſyna Iana bez potomnego. Iakub ſpłodził Mateuſza Woyciecha *binominis*, tákże bezdziętnego, y drugiego ſyna Staniſława. Staniſław ſpłodził Woyciecha, ktory żył z Alexandrą Ciſzewską herbu *Zadora*, iák piſze *Nieśiecki tom:* 1. *fol.* 321. Woyciech pomieniony, dobr Krośiewa, Woytow, Radziejowo &c. Dziedzic, z Alexandrą Ciſzewską mieli ſynow piąciu, y corkę iednę, to ieſt Staniſława Łowczego Ziemi Bielskiey, ożenionego z Niewiarowską, herbu *Pułkozic*, ktorey Dom z Niewiarowá, w Woiewodztwie Krákowskim y Podláskim, początki ſwoie ufondował od Iana I. Ligęzy, Woiewody Łęczyckiego; bo ten Niewiarow wyſtawiwſzy, názwał ſię Ligęzą Niewiarowskim, około roku 1389. Piſze o nim *Bzovius in Propag: cap:* 23. Tegoż wieku żył Dobieſław Ligęza Kaſztelan Krákowski, umarł roku 1379. ktorego wſpomniał *Januſzowſki in Statut: fol:* 74. Ian II. Woiewoda Łęczycki żył w roku 1395. Staniſław tákże Woiewoda Łęczycki umarł roku 1399. piſali o nich w Herbarzach, *Paprocki fol:* 188. & *Okolſki tom:* 2. *fol:* 478. y inśi Autorowie. Ian III. tákże Woiewoda Łęczycki, umarł roku 1413. o ktorym *Paprocki w herbarzu fol:* 55. także piſał ſię z Niewiarowa Niewiarowskim. O inſzych rożni piſali, iáko o Kaſztelanie Biedzkim Ianie, *Laſki w Statucie*; o Leſzku Ligęzie, wielkim Mężu woiennym, *Starowoſki in Bellatore*, y in-

Potomſtwo Mikołaia Karwowskiego.

Podobne Imiona tychze Karuowskich

Ciſzewska.

Kasztelan Krakowski

Woiewodowie Łęczycy.

nych, o ktorych *Cromerus, Okolſki, Nieśiecki* piſze, gdzie ciekawego lektora odſyłąm. Zgoła o wſzyſtkich *Okolſki* powiada: *Profecto hi Ligęzii erant maximi amatores & defenſores Patriæ, pacis belliq; tempore, nec ſumptui nec vitæ parcendo, nec poſterorum inopiam conſiderando.* Przepomnieć iednak nie mogę z-kolligowanych rodowicie Ligęzow Niewiarowskich z Karwowskiemi, zácnych y pobożnych Mężow, iáko to Krzyſztofa z Anną Kotowską, Woiewodzanką Inowrocławską, z ktorey Przecław Niewiarowski Ligęza, OO. Dominikanom Krákowskim zápiſał wiecznemi czáſy dobra te: Iadłownik, Koſtrza, Ryie y Markuſzową z przyległośćiami, ſąm záś umarł Roku 1599. á bratſiego Ian, wieś Kąśiną tymże legował 1596. Woyciech Niewiarowski miał zá ſobą Ocieskiego, Kanclerza W. Koronnego ſynowicę, Barbarę Mſtowską, o ktorych obſzerniey w pomienioney familij u *Nieśieckiego tom.* 3. *fol:* 366. & 367.

Kotowska. *Ocieskiego Mſtowska.*

Wzwyż tedy pomieniony Staniſław Karwowski, Woyciecha Karwowskiego y Alexandry Ciſzewskiey ſyn, Łowczy Ziemi Bielskiey, z Zoną ſwoią Niewiarowską Ligęzanką, ſpłodził Tereſſę Staniſława Gąſſowskiego, Skarbnika Podlaskiego żonę, z ktorych Anna, Antoniego Wilczewskiego, Podczaſzego Ziemi Bielskiey żona. Bonifacy ſyn drugi Woyciecha Karwowskiego z Ciſzewskiey, wſtąpił do Zákonu Kaznodzieyskiego, gdzie przy świątobliwośći ſwoiey będąc zácnym Teologiem, umarł *Viterbiæ in Jtalia.* Trzeci ſyn Woyciecha Karwowskiego z Alexandry Ciſzewskiey Michał Cześnik Ziemi Bielskiey, zoſtawił potomſtwo z Ioanną Orzeſzkowną, Antoniego, ktory z Anną Niewiarowską bezdzietny. Czwárty ſyn Woyciecha Karwowskiego z wyrażoney Ciſzewskiey Ian, tákże bezdzietny zſzedł z tego świáta. Piąty ſyn z pomienionego małżenſtwa, Kazimierz Karwowski, Stolnik Ziemi Bielskiey, Podſtaroſci y Sędzia Grodzki Branski, ktory będąc Poſłem dwadzieścia y ſiedm razy na walne Seymy Koronne, wiele prac z niemałą fortuny expenſą dla dobra Kroleſtwa Polskiego podiąwſzy, wcale od roznych wielu zaſłużonych, dyſtyngwowánym názwáć ſię może. Jáko

Staniſław Karwowski. Niewiarowska. Gąſſowski. Wilczewski. *Orzeſzkowna.*

Civis

Civis & Conſul Polonus; tak w prawie przezorny Sędzia, w publicznych radach Poſeł niezáwodnie doświadczony wielkiego kredytu u Maieſtatow z Woiewodztw Polſkich, á nie mnieyſzey przyiazni u Rycerſtwa Koronnego, Marſzałkował ná Seymie walnym w Warſzawie 1740. umarł pełny záſług Roku 1746. dnia 12. Maja, pochowąn w Doliſtowie. Zona tegoż Kazimierza Karwowskiego, Regina Sopockowna, herbu *Sorokomla*, álias Abdank odmienny, z tą dyfferencyą, iż ná ſrzedniey ligaturze Litery W. nie Krzyż, ále ſtrzała ieſt położona, ná hełmie iego ſą trzy piora ſtruśie, o ktorych *Nieśiecki tom:* 4. *fol:* 167. & 168.

Sopockowna.

Tego Kazimierza Karwowskiego Stolnika Bielskiego, Pod ſtarośćiego Grodzkiego Branſkiego, z pomienioną Reginą Sopockowną potomſtwo, Páweł Chorąży Ziemi Bielſkiey, Poſeł kilka razy na Seymy y mowca wielki, ten z Konegundą Pawła y Katarzyny *de Kaienſkie* Kruſzewſką Podczaſzanką Ziemi Bielſkiey *procreavit* tákże ſynow y corki, to ieſt Jozefa Woyſkiego Ziemi Bielſkiey, Kazimierza, Rozalią, Antoniego, Jana, Michała, Annę, Staniſława, Maryannę y Franciſzka. Ci z Matki ſwoiey Raiedzkiey, herbu Łabędz, z dawna kwitneli w Powiecie Radomſkim, ná Raycu dobrach dziedzicznych, z ktorych Jan Raiedzki po długiey ſłużbie Rycerſkiey w Litewſkim Woysku za Zygmunta I. Krola Polſkiego, ośiadł w Woiewodztwie Trockim. Tákaż wiedzieć należy, dla zaſzczytu Domu tego: iż Duninowie niegdy od Raiec, milá pod Radomiem, Woiewodztwa Sędomirſkiego, nazwali ſię Raieckiemi iáko y inśi Duninowie od rożnych Dobr, ſwoich wzieli przezwiſka rożne, o tychże Ráiedzkich piſze *Okolſki tom:* 2. *fol:* 11. y *Nieśiecki tom:* 3. *fol:* 841. gdzie wiele zacnych Dygnitarzow domu tego znaydzieſz Rycerżow. Andrzer Karwowski, Stolnik Ziemi Wiſkiey, nayprzod był pod Grandmuſzkieterami u Nayiaśnieyſzego Krola Auguſta wtorego, potym Artyleryi Koronney Kapitanem, Poſłował kilka razy. Dwarazy ſtanowił śluby małżeńſkie 1mô votô z Anną Wierzbiczowną corką Wierzbicza, Pułkownika Woyſk Auktoramentu Cudzoziemſkiego J. K. M. y Rzeczypoſpolitey, mnieyſzey Bu-

Kruſzewska. *Raiedzey.* *Jędrzey Karwowski.* *Wierzbicz.*

Oo ławy

ławy Koronney, zoſtawił potomſtwo, Annę, Kazimierza, Michała, Adámá, z ukontentowaniem y zaſzczytem Woiewodztwa ſwego. Pan BOG go w fortunie pobłogoſławił doſtatecznie, *ſic bona bonis dantur, ſic gloria felix creſcit in prognatis, cum magna auge honorum,* kto ſzczerze Rzeczypoſpolitey ſłuży, ſwoim ſię kontentuie, ná cudze nie patzy. Między ſwemi dyſtyngwowany, podporą ieſt Domu Karwowſkich, iáko zacny Rycerz w Cudzoziemſkim Woyſku, Oyczyznie rekognicyą y męſtwęm dobrze záſłużony. Tenże *2dô votô* wſzedł w kontrakty małżeńſkie z Anną, Felicyana *Staniſzewski. Swiderski* y Ewy *de Staniſzewſkie* Swiderſkich, Stolnikowną Ziemi Wiſkiey, Sędziego Grodzkiego Wiſkiego corką, herbu Slepowron, z ktorą *procreavit* Jana, Jgnacego, Jozefa y Antoniego. Benedykt Karwowſki, ſyn czwarty Kazimierza Podſtaroſciego Grodzkiego Branſkiego, bezpotomny. Tegoż Kazimierza corka Regina Karwowſka, weſzła w kontrakty *Godlewski* małżeńſkie z Godlewſkim, Piſarzem Ziemſkim Brańſkim. Paweł Karwowſki, Skárbnik Ziemi Bielſkiey, brat rodzodzony Kazimierza Stolnika Ziemi Bielſkiey, Podſtaroſciego Grodzkiego Branſkiego, ſyn piąty Woyciechá Karwowſkiego y Alexandry Ciſzewſkiey, Mąż zácny y doſkonały, *Cichocka* wſzedłſzy w dożywotnią przyiazń z Maryanną Cichocką, má konſolacyą z potomſtwa ſwego, Woyciecha bezdziętnego, Staniſława Skarbnika y Regenta Ziemſkiego Bielſkiego, piękney rekognicyi kawalera, y w prawie biegłego; Kazimierza w Zakonie S. Franciſzka *Conventualium*, y co- *Smoliński* rek dwie, Annę, Adama Smolińſkiego, herbu Nieczuia, y Agneſzkę Rybińſkiego, małżonki.

Anna, Sioſtrá rodzona pomienionego Kazimierza Karwowskiego, Stolnika Bielskiego y Podſtaroſciego Grodz: Bran- *Rydzewski* skiego, weſzła *in fœdus connubiale* z Jakubem Rydzewskim. Woyciech Karwowski, brat Wenceſława y Jakuba, to ieſt ſyn Woyciecha, wnuk Jakuba, prawnuk Mikołaia, ſpłodził *Konopacki* Jadwigę, ktora poſzła zá Jana Konopackiego, y urodziła Woyciecha Konopackiego. Drugą corę miał Elżbietę, Sta- *Kuleſza* niſława Kuleſzy żonę bezpotomną.

PO-

POBOG HERB.

EPIGRAMMA.

Non ſat erat Soleæ magnum tenuiſſe decorem,
Quæ notat excelſos Marte Togâqve viros.
Addita Crux illi, ne quæ illam gloria vincat,
Gloria nam nulla eſt ævqiparanda Cruci.
Allatransque Canis pretio ſuperadditur iſto,
Ut faciat tutam ſemper ab hoſte Domum.

ABRYS HERBOWNY.

Opiſanie herbu. JEſt podkowa, ocelami tylnemi ná doł ſpuſzczona, w polu błękitnym, ná barku iey krzyż złoty, á na hełmie harta połowa ſtoiącego z obrożą y ſmyczą, w prawą tarczy, pyſkiem obroconego. Piſał o nim *Paprocki* w *Gniazdzie y o herbach, Okolſki, Nieśiecki &c.*

POCZĄTEK HERBU.

Jako inſze podkowy herbowne pochodzą od pierwſzego kleynotu Iaſtrzębca, ták y ten herb Poboga wyrażonego; ná co

Oo2 wielu

co wielu zgadza ſię Autorow, z tą iednak odmianą, że w ſrzodku podkowy nie ma krzyża, tylko ná wierzchu iey, á ná hełmie zamiaſt Iaſtrzębia, prezentuie harta. Odmiana ſtała ſię z tey przyczyny, iak Herbarze informuią, iż niegdy przy podziale dobr ſwoich, brat zábił rodzonego brata, zá co mu na ukaranie odięto krzyże z podkowy, á ná tomiaſt dla pamięci przydano do niey ordynkę czy ſzablę, y tęn herb zwany był Zagłobą, to ieſt za głowę zabitego bratá. Ze iednak bratoboycá udał ſię do Rzymu ná pokutę y tam żył długo pobożnie, Papież uwolniwſzy go z grzochu, odiął mu zpodkowy Ordynkę, á przywrocił Krzyż iedęn ná wierchu, y piſał zá nim do Boleſława Chrabrego, Krola Polskiedo, áby mu tęn herb potwierdził, co łatwo Krol uczynił, názwawſzy go *Pobożanem*, że tam żył długo pobożnie, á herb *Pobogiem*, że ſobie po Bogu poſtąpił do nabycia iego. Tenże pomieniony Rycerz ożenił ſię z Damą Szlachetną, ktora ſię pieczętowała hartęm, więc go ná hełmie poſtawił. Piſali o tym w zwyż wyrażeni Autorowie, *Cromerus*, *Bielſki* ták namieniaią.

DYGNITARZE PRZEDNIEYSI y WIADOMSI.

Stefan herbu Pobog będąc Arcy-Biskupem Gnieźnień-
Arcybiskup skim, umarł 1059. *Damalewicz de Archiep: Gneſnenſibus.* Wo-
Wolimir limir, będąc Biskupem Kuiawskim, umarł 1271. *Jdem de Ep.*
Koniecpolski *Cuia.* Remigian Koniecpolski, będąc Biskupem Chełmskim
Czyżowscy umarł 1640. *Skrobiſzowſki.* Zygmunt Czyżowski, herbu tego, będąc Biskupem Kamienieckim umarł 1664. *Kochowſki Climac 2.*

Adam Pobożánin, herbu tegoż, będąc Kaſztelanem
Káſztelan Krakowski Krakowskim, umarł 1260 *Lipſki & Nakielſki.* Staniſław
Koniecpol. Koniecpolski, będąc tymże Kaſztelánem Krakowskiu, umarł 1646. *Potocki, Paſtorius & Okolſki.* Staniſław drugi Koniecpolski, umar w tymże Dignitarſtwie 1682. *Nadgrobek tego.* Stefan Pobożanin herbu tego, będąc Woiewodą Krakowskim, umarł 1145. *Długoſz, Paprocki, Sarnicki.* Floryan Pobożenin, będąy Woiewodą Sędomirskim, umarł 1242.
Koniecpolski *Długoſz & Paprocki.* Staniſław Koniecpolski, był pierwey Woiewodą Sędomirskim, z ktorego poſtąpił ná Kaſztelanią

Krakowską 1633. *Potocki.* Alexander zaś Koniecpolski, umarł Woiewodą Sęndomirſkim 1659. *Kochowſki & Duriewſki.* Koniecpolski, był Woiewodą Sieradzkim 1309. *Paprocki & Okolſki,* tákże z Koniecpola, ktory umarł 1430. *Paprocki, Długoſz &c.* Alexander Koniecpolski tymże Woiewodą umarł 1609. *Conſtit:* 1608. Jan Koniecpolski, umarł tymże Senatorem 1661. tákże inſzy Ian Koniecpolski, Woiewoda Sieradzki, umarł 1720. Iakub z Koniecpola, będąc Woiewodą Łęczyckim, umarł 1380. *Paprocki & Okolſki.* Staniſław Koniecpolski, będąc Woiewodą Podolskim, poſtąpił ná Kaſztelanią Krakowską 1682. Krzyſztof Koniecpolski, będąc
Woiewodą Bełzkim, umarł 1659. Ian Kierznowski, her- *Kierznowski*
bu Pobog był Woiewodą Nowogrodzkim. *Conſtitutio.* Staniſław Láwski, herbu tego, będąc Woiewodą Mazowieckim, *Lawski*
umarł 1576. *Paprocki.* tákże Adam Koſobudzki 1629. *Sta-* *Koſobudzki*
rowolſki. Krzyſztof Komorowski, herbu Pobog, był támże *Komorowski*
Woiewodą, ále nie wiem kiedy umarł. *Załuſki & Conſtit:* 1703.
Ian Koniecpolski, z Woięwodztwa Bracławskiego, poſtąpił *Koniecpolski*
ná Sieradzkie 1711.

Przedborz z Koniecpola, Kaſztelan Sęndomirski, umarł 1454. *Cromerus y Liſty Krolewſkie.* Iakub Pobożanin, był
Káſztelanem Sieradzkim 1263. *Paprocki & Okolſki.* Stani- *Koniecpolſcy.*
ſław Koniecpolski, był tymże Kaſztelanem Sieradzkim, około roku 1558. *Stryiewicz.* Alexander Koniecpolski, z Kaſztelanii Sieradzkiey, poſtąpił ná toż Woiewodztwo 1606. *Liſt Zygmunta Krola:* tákże Ian Koniecpolski 1647. *Acta*
Terreſtria Sirad: Ięędrzey Ruſzkowski, herbu Pobog, był Ka- *Ruſzkowski*
ſztelanem Inowrocławskim 1698. *Porządek Elekcyi.* Ięędrzey
Gorski, herbu Pobog, był Kaſztelanem Kamienieckim 1619. *Gorski*
Duryewſki. Staniſław Koniecpolski, umarł Kaſztelanem Bra- *Koniecpolski*
cławskim. *Załuſki tom: 1. fol:* 692,

Jan z Koniecpola, był Kanelerzem Wielkim Koronnym 1455. *Długoſz, Okolſki &c.* tákże Ian drugi z Koniecpolá, Kanclerz Wielki Koronny, iák piſze *Paprocki* w roku 1499. Staniſław Koniecpolski, będąc Hetmanem Wielkim Kor: oraz Kaſztelanem Krakowskim, umarł 1646. *Piaſecki:* tęnże Staniſław, będąc Woiewodą Bełzkim, był pierwey

Hetmanem Polnym Koronnym do roku 1624. Przedborz z Koniecpola, był Generałem Wielkopolskim 1309. *Paprocki* & *Okolſki*. Kazimierz Dłużewski, herbu Pobog, Chorązy Chełmski, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1714.

HERBOWNI POBOZANOWIE.

Według *Okolſkiego tom:* 2. *à fol:* 427 wyrażeni.

Bieliccy w Kuiawach y ná Białey Ruśi.
Bromierſcy w Płockim Wo:
Burżeńſcy, czy Burżyńſcy według *Nieſieckiego*, nie piſze kędy.
Byliccy w Krakowskim Wo:
Cętkowſcy, czy Czętkowſcy, według *Okolſkiego*, w Dobr:
Czyżowſcy w Mazowieckim Woiewodztwie.
Dmochowſcy támże w Maz:
Duſzewſcy pod Ciaśnikami.
Filipowſcy z Siekluk piſali ſię
Garlińſcy w Ciechanow: Zie:
Jamentowiczowie, nie piſze kędy.
Januſzewſcy w Trockim Wo:
Kielanowſcy, czy Kilanowſcy, nie piſze kędy.
Kierznowſcy, czy Kierzniewſcy iák *Okolſki* piſze, w Podlaskim.
Konarzewſcy w Ciechanowskim Powiecie.
Koniecpolſcy w rożnych Wo:
Koſobudzcy w Ziemi Płock:
Kutlewſcy w Trockim Woie:
Łanieccy w Mazowieckim.
Ławſcy w Łomżyńskim.
Łękowſcy w Krak: Woiewd:
Malinowſcy w Podlaskim Woiewodztwie.
Miedzwiedzcy pod Warſawą.
Muchowieccy w Bełzkim y Mazowieckim Woiewod:
Polanowſcy z Polanowic, w Kuiawskim.
Popowſcy pod Warſzawą.
Rokſzyccy w Sieradzkim Woiewodztwie.
Ruczyccy w Ziemi Wyſzogrodzkiey.
Rymińſcy w Podlaskim Wo:
Staniſzewſcy w Czerskiey y Przemyślskiey Ziemi
Strzeſzewſcy w Płockim Wo:
Suchodolſcy w Lubelskim Woiewodztwie.
Sutkowſcy w Mazow: Woie:
Szczuccy w Lubelſ: y Sęnd:
Trzcińſcy w Kaliskim y Pozn:
Wilkowſcy, nie piſze kędy.
Wierzchowſcy, czy Wirſchowſcy, iako *Okolſki* piſze, w Sieradzkim.
Zapolſcy w Sieradzkim Woie:
Ządaldowie w W. X. Litew:
Zeromſcy w Inowrocławskim.

Wię-

Więcey Rycerſtwa herbu tego, według *Nieſieckiego tom:* 3. *fol:* 618.

Barberius.	Gumowski.	Nieroſzyński.	Szukſzta.
Beniſławski.	Kalo.	Olſzewski.	Szydłowski.
Brzuchanski.	Kobyłski.	Pągowski.	Tereykowski
Dłużewski.	Kraſnodębſki	Pakoſzewski.	Tołoczko.
Elert	Kruſzyński.	Petelczyc.	Wiekowicz.
Faliſzewski.	Kucicki	Radomski.	Wodoradzki.
Filipowicz.	Montowt.	Ruſzkowski.	Wolski.
Gintowski.	Neſterowicz.	Staniſławski.	Zarzecki.
Gorski	Nieczay	Sutocki.	
Grábowski.	Nieprski.	Szantyr.	

Piſze iednak pomieniony Autor, iż nie wſzyſcy iednym krztałtem tego herbu używaią, wyrażaiąc támże odmiany w nim rożne, gdzie ciekawego Lektora odſełąm.

PROCEDENCYA
HRABIOW SZANKOWSKICH
SAWANIEWSKICH,
W Wielkim Xięſtwie Litewskim, herbu POBOG.

JEſt tradycya o tym Domu drukowana w Wilnie, z taką expreſſyą. Roku 1241. zá panowania Leſzka Białego w Polſzcze, á w Mazowſzu Konrada brata iego, Xiążęcia Mazowieckiego, ſynow Kazimierza wtorego, Xiążęcia Polskiego, iako piſzą *Miechovius*, *Kromer*, *Długoſz*, y inni, gdy wtargneli Tátárowie do Polski, Włodzimir, Woiewoda Krákowski rozpędził onych, że ſię muśieli kryć po laſach, wtedy z familii *Szyrynow* Kniaziow Tátárskich, ieden imięniem *Sawan*, máiący za herb czyli znák ſwoy Ordynkę gołą, á doſtawſzy ſię do tegoż Xiążęciá Mazowieckiego Konrada, y przyiąwſzy Chrzeſt S. wiernie mu w dziełach Rycerskich uſługował, zá co ożeniwſzy onego z pokrewną żony ſwoiey, przezwiskiem *Jewſko*, herbu Iaſtrzębiec, po

Początek Domu tego

Genearcha tey Familii

Pp2 złączo-

złączonych Imionach, nazwawſzy Sawaniewskim, dał onemu w poſagu dobra *Szankow* nazwane, mianuiąc onego ná tych dobrach Hrabią Szankowskim. Za rozrodzenię̨m ſię iego Potomſtwá, przy rozdziałach tegoż Szankowa, brat brata zabił, záco gdy bratoboyca uciekł, Potomſtwu iego odięto krzyż z herbu, á włożono w Podkowę Ordynkę, názwawſzy herb *Zagłobą*, á bratoboyca pokutuiąc y będąc w Rzymie roku 1316. uprośił Oyca S. Iana XXII. Pápieża, zá ſobą do Krola Władyſłáwa Łokietka inſtancyą, zá ktorą iednák iáko Zołnierza oſądzono, áby w naypierwſzey z nieprzyiacielem potyczce, przed Woyskiem uczynił odwagę, po ktorey, ácz dla niego ſzczęśliwey, lubo mu krzyż Kawálerski, to ieſt *Ośmiorog* do herbu przywrocono, wſzakże ná pámiątkę brátoboyſtwá, między podkową poł Ordynki zoſtawiono, názwawſzy tęn herb *Pobog*, ktorym Potomſtwo iego w Polſzcze y Litwie, dotąd pieczętuie ſię.

Reflexya. Jeſt to podobna hiſtorya do wzwyż wyrázoney, o początkach herbu tego, ále że dawniey tym herbem *Poboga* pieczętowáli ſię rożni w Polſzcze Senatorowie, iáko poznáć z łat Dygnitarzow wzwyż wyrażonych, y zácnemi Autorámi potwierdzonych, záczęm tá okoliczność odmienionego Iaſtrzębca w Zagłobę, muśiałaby bydź podobnie powtorzona, przez drugie bratoboyſtwo y pokutę Rzymską, czaſu iuż poznieyſzego. Bądź ták, álbo inaczey, doſyć że Hrabiowie Száńkowſcy Sáwaniewſcy, w W. X. Litewskim, odmiennym ſię herbem Poboga pieczętuią, iák ieſt wzwyż ábryſowány, máiąc tákże Podkowę ná tarczy z krzyżem ná wierzchu iey, lecz w ſrzodku iey poł Ordynki gołey z rękoieścią, y harta takiegoż ná hełmie, ále w lewą tarczy trąbą obroconego. Podkowá z krzyżem y Ordynką, ieſt w śrzodku krzyża Kawálerskiego, álbo *Ośmioroga*, na krztałt krzyża Orderowego. Iednák raczeyby tá Ordynka do *Poboga* zwyczaynego náleżałá, że pierwſzy ich Genearcha *Sawan*, Kniaź Tátárski, miał zá herb, czyli znák Ordynkę, nie żeby brát bratá ktory z tego Domu zábił, z racyi przerzeczoney, lubo tego *w Ośmiorogu*, używaią, zá dziełá Kawálerskie.

Z tey familij Hrabiow Szankowskich, w dużo poznieyſzym czaśie, po lat kilka ſet, żył Szczeſny Hrabia Szankowski Sáwániewski, Pułkownik Woysk Koronnych Pułku Konnego, ożęniony z Dokurnowną. Tegoz Hrabi Szankowskiego, brat rodzony Staniſław, był Biskupem Płockim. *Dokurnowna* Syn Szeſnego z Dokurnowny ieden, Stefan Hrabia Szankowski Sawaniewski, Stánowniczy Woysk Koronnych, ożęniony z Surozanką Frąckiewiczowną, herbu Dołęga, z ktorey ſynow dwoch, y corek dwie. *Surożanka Fronckiewiczowna.* Mateuſz ſyn ſtarſzy, Hrabia Szankowski Sawaniewski, od ktorego dalſza procedencya, niżey wyrażona. Krzyſztow Sawaniewski ſyn młodſzy, Rotmiſtrz w Rycerskich dziełach dobrze znaiący ſię, zábity w batálii zá Krola Iana Kázimierza; ktorego Potomſtwo w Orſzańſkim Powiecie dość obſzerne dotąd znayduie ſię. Corka ſtarſza Stefaná z Fronckiewiczowny, imięnię̨m Helena zá Chomskim, z ktorey familii urodził ſię Konſtanty Szaniawski, potym Xiążę Biskup Krákowski, *Chomski Szaniawski* tych Chomskich w Powiecie Oſzmiáńskim obſzerna familia. Corka druga Konſtancya, zá Czyżem Sędzią Ziemskim Woiewodztwa Wileńskiego, ktorych też Imię z dawna ſławne.

Mateuſz pomieniony, Hrabia Szankowski Sawániewski, ſyn Stefana z Frąckiewiczowny, zá Iána Kázimierza Krola Polskiego, czáſu cięſzkiey woyny Pułkownik Woysk W. X. Litewskiego, z Wodzem Iudyckim Kawalerem Maltańskim, ná Moskwą y Kozaki zá Oyczyznę, Mąż w wielu bátáliach doświadczony. *Judycki* Zona iego Pałuska herbu *Poray*, to ieſt Roże, z ktorey ſynow dwoch, Ian y Michał. *Pałuska* Michał Sawániewski, Podſtarości Sądowy Powiatu Rzeczyckiego, ktorego familia w Powiecie Orſzanskim. Ian Hrabia Szańkowski Sawaniewski, Towárzyſz Uſarski z Hetmanem Pacem przeciwko Szwedom ná Zmudzi wiele w bitwie dokázuiący, miał w ſobie śiedm poſtrzałow, á trzynaście razy rąn záciętych. Była za nim Piegłowska, z ktorą ſynow dwoch, Dominik y Michał, corki tákże dwie, Eleonora zá Albrychtem Kołątaiem, Podczáſzym Wołkowyskim. *Piegłowska Kołątay* Elżbieta młodſza Mniſzką Bernardynką w Litwie. Michał Sawaniewski, Obożny Powiatu Stárodubowskiego, Deputat w roku 1732. o-

342

Chojecka

brany z tegoż Powiatu. Za nim Choiecka znaczney familii w Powiecie Oſzmiańskim. Dominik Hrabia Szankowski Sawániewski, Miecznik y Rotmiſtrz Ziemi Woiewodztwa Wileńskiego, w rożnych Subſelliach, Sędzia y Poſeł ná Seym Elekcyi Krola Auguſta III. Deputat *ad Pacta Conventa*, y Rezydent *ad Latus* Krola Staniſława, ieſt w tym czáſie piſania moiego, Woyskim W. X. Litewskiego; żona iego Chrębtowiczowna, herbu *Odrowąs*, urodzona z Pacowny, Oboźnianki W. X. Litewskiego, herbu Gozdawá.

Chrebtowiczowna *Pacowna* *Fryczyński*

FRYCZYNSCY, *herbu Pobog*. Staniſław Pobog Fryczyńſki w Woiewodztwie Krakowskim, ten roku 1449. znaczną ſubſtancyą przedał wiecznością Zbigniewowi Oleśnickiemu, Kardynałowi y Biskupowi Krakowskiemu; ktora ieſt inkorporowána *in Principatum Severiæ*. Woyciech Pobog Fryczyński, ſyn Staniſława, urodzony z Jadwigi Oleśnickiey, zá Kazimierza Jagiellończyka, był trzy rázy Poſłem ná Seym Piotrkowski, z Woiewodztwa Krakowskiego. Alexander Pobog Fryczyński, urodzony z Tereſſy Zborowskiey, ná Kommiſſyą Rzymską Delegat podczas woyny Krzyżackiey, zá panowánia Kazimierza Jagiellonczyka, roku 1480. Albrycht Pobog Fryczyński w kompucie 300. Polakow aſſyſtentow, y 13. Posłow Polskich, do Henryka Walezyuſza, Xiążęcia Andegaweńskiego, záprasząiąc go na tron Polski, roku 1573. Kazimierz Pobog Fryczyński, podpiſał Elekcyą Krola Michała Korybutá. Leopold Pobog Fryczyński, Chorąży Huſarski znaku Jabłonowskiego, Kaſztelana Krakowskiego, po Wideńskiey woynie, *Victore Joanne III.* przy Poſelſtwie Kazimierza Denhoffa, wniosł do Rzymu, y rzucił pod nogi *Sanctiſſimi* Chorągiew Machometáńską. To imię ieſt jeſzcze w Woiewodztwie Lubelskim y Podlaskim, lubo mnieyſzey fortuny, iednakże y ci zoſtaią ná uſłudze Rzeczypoſpolitey, z ktorych Jakub Pobog Fryczyński, maiący zá ſobą Tereſſę Godlewską, herbu Gozdawa, tego záś ſyn od młodości zoſtawał u Xiążąt, Jánuſza y Michała Wiśniowieckich, á potym ſłużył z niemi zá Towarzyſz, iego potomek Jakub Fryczyński, Kapitan J. K. M. zacny Kawaler w Woyſku Cudzoziemſkim żyie tego czaſu, gdy to piſzę.

Oleśnicka *Zborowska* *Godlewska*

MALI-

MALINOWSCY, *herbu Pobog*, piſzą ſię z Malinowá, zoſtawali w rożnych Woiewodztwach, iako to w Krakowskim, Ruskim y Podolskim znayduiący ſię. Z tych *ignotus nomine* Malinowski z Zygulanką, ſpłodził Remigiana Malinowskiego, á tęn z Anną Znamirowską, miał Jozefa Malinowskiego, ożenionego z Tereſſą Tomaſzowską, z ktorych ſyn Tomaſz Malinowski.

Malinowscy *Zygulánka* *Znamirowska nazowska*

POKORA HERB.

EPIGRAMMA.

Ferrea ſtat Soleæ, velut aurea Stemmate porta,
Ad templum Clavem ſe retinendo ſuam.
Clauſus erat portæ pro quodam crimine greſſus,
Nunc patet in ſignis iam reſeratus honor.
Clavis ſupremos, quos non recludet aditus,
Solvere quæ ſuevit Gordia membra poli.

ABRYS HERBOWNY.

JEſt podkowa, tylnemi ocelami ná doł obrocona, ná poprzek ma klucz Kościelny, z iakim maluią S. Piotra, w nim krzyż, wydaie ſię, to wſzyſtko w polu niebieskim.

Opiſanie herbu

Ná hełmie ieſt pięć pior ſtruśich nad Koroną złotą; o czym *Bielſki, Paprocki, Okolſki, y Nieśiecki tom: 3. fol: 633.*

ORYGINAŁ HERBU.

Początek herbu

Ten rodowity *Pokora*, idzie od *Poboga* ſtarożytnego, á tęn od *Zagłoby*, Zagłoba od *Jaſtrzębca*, od ktorego inſze wſzyſtkie Podkowy herbowne ſwoy początek maią, o czym *Okolſki tom. 2. fol:* 423. opiſuiąc go *fol:* 451. tymi ſłowy *Antiqua ſunt arma in Regno, & quia apparet clavis quaſi a foribus Ecleſiæ, crediderim quod ob pœnitentiam humilem, pro quodam delicto, a Summo Pontifice addita fuerit, vel ab Epiſcopo in Regno. Qvapropter* Pokora *hoc eſt humiliatio, vocata fuerunt.* Jeſt nábyty zá czaſow Władyſława Hermana, Monarchy Polſkiego, iák piſze *Paprocki in Strom:* gdy Przodek tego herbu, zá iákiś exceſs pokutuiąc, do Rzymu záſzedł, y od Papieża herb otrzymał w tę figurę odmięniony. Tenże powiada, że ná Ruśi ieſt wiele Domow, ktore do herbu tego náleżą.

Pokora

Do tego HERBU náleżą wiadomi z *Okolſkiego tom: 2. fol:* 452. Dobieſław Pokora, u *Paprockego in Opere 2do.* wſpomniony, mąż Rycerski; ktory od Poganow w Lublinie Klaſztora obronił: o tegoż Przodkach powiada, iż wiele przywileiow rożnych widział, ále żadnego nie wyraził.

Lichtańſcy

Lichtáńſcy ná Ruśi wyborni Rycerze, aż do zgrzybiałey ſtarości Obozow pilnuiący, w Powiecie Trębowolskim niektorych Hiſtorycy wſpominaią, przeciwko nieprzyiacielskim wtargnieniom, odważnych Rycerżow.

Chmieliński

Nieśiecki tom: 3. fol: 633. wſpomina Chmielińskiego w Woiewodztwie Kaliskim, z ktorych Jgnacy kwitnął w Roku 1697.

PROCEDENCYA GOLIMONTOWICZOW z Polakow POLAKOWSKICH CICHNICKICH,

HERBU POKORA.

TEn Dom ſtárożytny w Polſzcze, miał *ab origine* fortuny y poſſeſſyie ſwoie w Koronie, po Unij W. Litewskiego z Polską, woynę ſłużący Maciey Polanowski Golimont Cichnicki, pierwſzy ośiadł w Brzeskim Woiewodztwie, koło Roku Tyśiącznego pięćſetnego dziewięćdziesiątego trzeciego, ktorego ieſt Teſtament autentyczny roku 1628. Po nim ſukceſſyą wzieli, Urban, Łukaſz, Staniſław y Maciey Cichniccy. Urbąn miał za ſobą Helenę Oſtromecką, roku 1635. Łukaſz Helenę Zywiecką w roku 1637. Staniſław y Maciey bezżenni; Tranſakcya ich z Waśilewiczem Przyſzychockim, y ſamą Reginą Łoknicką małżonką, Ziemianinami Woiewodztwa Brzeſkiego, o część pewną w Małyſzach y Laſkowie, w roku 1653. Ci podczas Moſkwy pierwſzey, ogniem y mieczęm graſſuiącey, w Woiewodztwie y cáłym Xięſtwie Litewſkim, wraz z wſzelką ſubſtáncyą y ruchomościami poginęli. Po tey nieſzczęśliwey rewolucyi, godney pámięci Xiądz Piotr Albrycht Cichnicki, Pleban Jałowſki y Proboſzcz Kobryńſki, y Bartłomiy Kazimierz Cichniccy zoſtáli.

Oſtromecká. Zywiecka. Waśilewic. Przyſzychoi.

Ten Bartłomiy Kazimierz, z Polakow Polakowſkich Golimont Cichnicki, *primô votô* miał zá ſobą Katarzynę Podhayſką niepłodną, iak świadczy tranſakcya roku 1659. po niey Katarzynę Jzbicką w roku 1662. z ktorą *procreavit* ſynow dwoch, y corek dwie, Jędrzeia y piotra, Katarzynę y Annę. Katarzyna wydána za Stefana Bobra, z nią iednę corkę ſpłodził. Druga Anna wydána zá Koncewicza, iednego z nim miała ſyna Jana. Piotr wynioſł ſię ná Wołyń, Jędrzey w roku 1692. *primô votô* miał zá ſobą Wkryńſką, herbu Grzymáłá, Tomaſza Wkryńſkiego Teofilę corkę młodſzą, urodzoną z Bońkowſkiey, matka iey z Mogielnickiey w Ziemi Chełmſkiey, śioſtra ſtarſza ná świecie Bogumiła, á potym w Zakonie Petronella Bernardynka w Brzeſkim

Podhayska. Jzbicka. Bobr. Piotrowiec. Koncewicz. Wkryńska. Bońkowska. Mogielnicka.

344

Klaſztorze, przy wielkiey pobożności y w Zakonie eſtymacyi, kilka razy Matką obraną, w wieku będąc ſędziwą, życie ſwoie zakonczyłá. Drugą Maryanę Buchowiecką nie płodną. *Buchowiecka* Z tą tedy pierwſzą żoną Teofilą Wkryńſką, corkę iednę y trzech ſynow *procreavit*, Helenę, Michálá, Ludwika, y Jozefa. *Gorżkowski* Helena wydana zá Franciſzka Gorzkowskiego, w roku 1705, Karola ſyna y Alexandrę corkę zoſtáwiła. Ludwik y Jozef ieſzcze bezżenni, godni y eſtymowani Kawalerowie. *Lwowicz* Michał w roku 1726. poiąwſzy Iana Lwowicza, Cześnika Wilkomirſkiego y Sekretarza Iego Krolewskiey Mości, urodzonego z Kierdeśiowny, Kaſztelanki Zmudzkiey, *Kierdeśiowna Nartowłowna* corkę Emerencynnę, zrodzoną z Nartowłowny, *procreavit* z nią ſynow trzech, Michálá, Iacka, y Iakuba. Michał habit S. Franciſzka przyiął. Iacek y Iakub *in Palæſtra Academiæ Vilnenſis & Juris, ad præſens* piſania moiego zoſtaią. Ta ieſt procedencya, z Polakowſkich herbu Pokora Golimontow Cichnickich, z autentycznych wypiſana papierow, to ieſt z kontraktow, teſtamentow, ceſſyi, y innych między ſobą tranſakcyi, w Ziemſtwie y Grodzie Brzeskim mianych y expedyowanych w dawnieyſzym czaśie po Ruſku, w poznieyſzym *uſitato Polonico idiomate* zebrana. Więcey byłoby co o tym Domu ſtarożytnym piſać, gdyby inſze dokumenta, ták przez Moſkwę ogniem y mieczem támże graſſuiącą, iáko też przez przypadkowe pożary, nie poginęły, *Domy skolligowane* tu tylko nie ktore Domy ſkolligowane námięniąm, iáko Izbickich, Małeckich, Buchowieckich, Liſowſkich, Poſtupalſkich, Skołdyckich, náleżących do Cichnickich, á do ſukceſſorow żyiących z Matki Lwowiczowny w Xięſtwie Zmudzkim, y po innych Woiewodztwach, iáko też Powiatách, ſą ſkolligaceni Ciechanowiczowie, Odachowſcy, Kierdeiowie, Sołłohubowie, Narbutowie, Buchowieccy, y ták wiele zacnych y przednich Domow innych.

* * * * * * *
* * * * * *
* * * * *

PO-

POMIAN HERB.

EPIGRAMMA.

Argutos ſenſus Capiti quid ſtemmata quærant?
Cùm ſatis impreſſum laudis acumen habet.
Defendunt Patriam gladij cum Legibus iſti,
Hoſtes adverſus, porrigit arma manus.
Si Jovis ex cerebro natæ ſunt omnibus artes,
Eſt Veſtrum inſignis bibliotheca Caput.

ABRYS HERBOWNY.

Opiſanie herbu JEſt Głowa Zubrza, koloru czarnego, w niebieſkim polu, iák piſze *Okolſki*; czyli w żołtym, według opiſania *Nieſieckiego*; ná ktorey, iedni przez czoło od prawego rogu, do lewego nozdrza miecz kładą, drudzy tymże krztałtem w głowie na wylot utopiony wyrażaią, ktorego rękoieść z krzyżem ná wierzchu, y koniec na ſpodzie tylko widać: ná hełmie ręka zbroyna z dobytym mieczem drugim, *Paprocki o herbach fol.* 425. *Okolſki tom.* 2. *fol.* 454. *Nieſiecki tom.* 3. *fol.* 644. *&c.*

 POCZĄ-

POCZĄTKI POMIANA.

Pochodzi od Wieniawy

POchodzi tęn herb od zaſzczytu Wieniawy, iák piſze *Długoſz y Bielſki fol:* 195. z inſzemi zgodnie. Gdy bowięm Łaſtek Hebda z Grabia, herbu Wieniawa, zabił we wſi Lubani brata ſwoiego rodzonego Jarandę, Dziekana Gnieźnieńskiego o to, że go częſto ſtrofował o życie nieprzyſtoyne, ſądem obwiniony, zá Krola Władyſława II. iák wſzyścy z *Długoſzem* piſzą, czyli inſzego, iák *Nieſiecki* dowodzi, oprocz inſzey kary, odięty ieſt od pyſka pierścień albo kołko, herbowney głowie iego Wieniawie, á na to miaſt miecz ieſt przydany, y drugi ná hełmie z ręką zbroyną, ná znak bratoboyſtwa. Tęn záś herb nazwany ieſt *Pomiąn*, iákoby *Pomnii nąń*, to ieſt pamiętay ná odmianę herbu, według *Okolſkiego tom: 2. fol:* 455. Inſze opiſánie o tymże herbie z rożnych Autorow wyraża *Nieſiecki tom:* 3. *fol:* 645.

Bratoboyſtwo

HONORYUSZOWIE WIĄDOMSI y PRZEDNIEYSI HERBU POMIAN.

Włoſtyborz, będąc Arcy-Biſkupem Gnieźnieńſkim, tegoż herbu Pomian, zſzedł z teyże Arcy Kątedry 1281. Także Maciey Łubieński, ktory umarł 1652. *Damalevitius in Archiep: Gneſnen:*

Łubieńscy

Kazimierz Łubieński, będąc Biskupem Krakowskim, umarł 1720. *Nieſiecki tom:* 1. *fol:* 29. Maciey Łubieńſki, będąc Biskupem Kujawſkim, poſtąpił ná Gnieźnieńskie Arcy Biſkupſtwo 1642. *Damalevitius de Epiſc: Kuiav:*

Tęnże Maciey Łubienſki, będąc Biſkupem Poznańſkim, poſtąpił ná Kujawſkie 1631. *Długoſſus & Treterus de Epi: Poſnan:*

Staniſław Łubieńſki, będąc Biſkupem Płockim, umarł 1640. *Łubieńſki in Act: Epiſc: Płocen:*

Staniſław Łubieńſki, Podkanclerzy Koron: będąc Biskupem Łuckim, poſtąpił ná Płockie 1627. *Nakiel: in Miech: fol:* 909. *&c.*

Maciey Łubieńſki, będąc Biskupem Chełmskim, poſtąpił ná Poznańſkie 1626. *Damale: in Archiep: Gneſ: fol:* 400. y Kazimierz Łubieński, będąc tymże Biskupem, poſtąpił ná Krakowſkie 1711. *Piechovius.* Alexan-

Alexander Sokołowski, herbu Pomian, będąc Biskupem Kijowskim, umarł 1664. *Damalevit: in Archie: Gneſ: fol:* 400. *Sokołowski*

Maciey Łubieński, będąc Biskupem Kamienieckim, poſtąpił ná Chełmskie 1620. *Damal: in Epiſ: Vladisl: &c.* *Łubieński*

Hebda, herbu Pomian, był Woiewodą Sieradzkim 1360. *Lit: Caſimiri Reg:* Mikołay Pomian, Woiewoda także Sieradzki, zabity 1400. *Okolſki tom:* 2. Jarand z Brudzewa, tegoż herbu, Woiewoda Sieradzki żył 1442. *Lit: Vladiſ: Reg:* Mikołay także z Brudzewa, był temże Woiewodą 1476. *Paprocki fol:* 202. *& Długoſz tom:* 2. *Hebda*

Jarand z Brudzewa był Woiewodą Łęczyckim 1519. *Paprocki & Okolſki.* Tymże Senatorem Mikołaia Jaranda z Brudzewa, wſpomina Nakielski *in Miechow: fol:* 629. *Z Liſtu Auguſta I.* 1548. y Mikołaia Sokołowskiego, ktory umarł 1568. *z Brudzewa Jarandowscy* *Sokołowski*

Jarand z Grabie, herbu Pomián, był Woiewodą Jnowrocławskim 1438. *Miechow: lib:* 4. *&c.* *Grabiński*

Jerzy Sakowicz, herbu Pomian, był Woiewodą Smoleńſkim 1440. *Strykowſki fol:* 540. *&c.* y Adam Maciey Sakowicz 1659. *Sakowiczowiez*

Jan Sokołowski, herbu Pomian, był Woiewodą Płockim 1531. *Metryka Koron:* *Sokołowscy*

Felix Greſta z Sokołowa, tegoż herbu, umarł 1546. będąc Woiewodą Malborskim. *Nakielſki in Miechov: fol:* 629.

Jan Sokołowski, bądąc Woiewodą Pomorskim, umarł 1546. *Poſellius in Hiſt: Pol: Pruth:* Tymże był Senatorem Staniſław Kobierzycki *Conſtit.* 1661. *fol:* 25. *&c.* *Kobierzycki*

Boguſław Łubieński. Kaſztelan Sendomirski, umarł 1739.

Jan Iarand z Brudzewa, będąc Kaſztelanem Kijowskim, poſtąpił na Woiewodztwo Łęczyckie 1511. *Laſcius in Statut:* 1504. *fol:* 112. *z Brudzewa Jarandowscy.*

Hebda, herbu Pomian, będąc Kaſztelanem Sieradzkim, poſtąpił ná toż Woiewodztwo 1357. *Olſzowſki de Primatu & Załuſki.* Także Ian Woyciech Łubieński, będąc tymże Kaſztelanem, umarł 1952. *Damalewicz.* y Hieronim Grabiński, herbu Pomian, był tymże Kaſztelanem 1661. *Conſtit: fol:* 25. *&c.* *Hebda* *Łubieński* *Grabiński*

346

Woyciech z Głedziánowa, herbu Pomian, był Kaſztelanem Łęczyckim 1512. *Litt: Sigismundi I.* y Mikołay Iarand z Brudzewa, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Łęczyckie 1545. *Nakielſki fol:* 626. Także Wacław Kiełczewski, ktory umarł 1625. *Conſtit: Anno eodem fol:* 9. Antoni Grabski, był temże Kaſztelánem.

z Brudzewa Jarandowscy Kiełczewski Grabski

Hebda Hebda, herbu Pomian, będąc Kaſztelanem Brzeskim Kujawskim, poſtąpił ná Woiewodztwo Sieradzkie 1246. *Litt: Caſimiri Reg:* tymże Senátorem, był Mikołay z Wawrzymowa, herbu Pomian 1438. *Láſki in ſtatut: fol:* 140. y Jaroſz Sokołowski, o ktorym *Orichovi: in Paneg:* Tákże Michał Sokołowski 1589. *Litt: Sigismundi III.* y Iaroſław Sokołowski 1620. *Acta Caſtren: Bidgoſs:*

z Warſzymowa — *Sokołowscy*

z Brudzewa Iarandowscy. Mikołay Iarand z Brudzewa, będąc Káſztelanen Inowrocławskim, poſtąpił ná Woiewodztwo Łęczyckie 1545. *Metrika Koron:*

Makowiecki Rafał Makowiecki, herbu Pomian, będąc Kaſztelanem Kamienieckim, umarł 1689. *Duryewſki.*

Sokołowscy Ian Sokołowski, będąc Kaſztelanem Chełmińskim, poſtapił ná Woiewodztwo Pomorskie 1544. *Hiſtor: Poſſellij.*

Ian Sokołowski tegoż herbu, bądąc Kaſztelanem Elblągskim poſtąpił ná Kaſztelanią Chełmińską 1539. *Poſſel: in Hiſtor:*

Bagniewski Bartłomii Bagniewski, herbu Pomian, był tymże Kaſztelanem R. 1743.

Kobierzycki Staniſław Kobierzycki, będąc Kaſztelanem Gdańskim, poſtąpił ná Woiewodztwo Pomorskie 1656. *Treterus in Varm: Epiſc: fol:* 155.

Łubieński Staniſław Łubieński, Biskup Płocki, będąc Pod-Kanclerzem Koronnym, reſygnawał pieczęć 1627. *Nakiel: in Miech: fol:* 909. *&c.*

Zakrzewski Stefan Zakrzewski, herbu Pomian, był Marſzałkiem Trybunáłu Koron: 1581. *Nieśiecki tom:* 4. *fol:* 780. Tákże

Bagniewski Bartłomiey Bagniewski, Chorąży Michałowski, 1721.

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU,

Według *Okolſkiego tom:* 2. *à fol:* 458. *ad fol:* 469.

Bogatkowie, czy Bohatkowie, w Polſzcze, potym w W. X. Litewskim

Broniſzewſcy z Broniſzowa, w Woiewodztwie Brzeskim Kujawskim.

Brza-

Brzaczewſcy, czy Brzączewſcy, w Kaliſkim.
Chebdowie *de Grabie.*
Cioſnowſcy, czy Ciáſnowſcy, w Kujawskim.
Dziembowſcy w Kaliskim.
Glińſcy w Płockim.
Grabińſcy, czy Grbieńſcy, w Sieradzkim.
Grabſcy z Grabia.
Jarundowſcy, czy Jaruntowſcy, z Brudzewa.
Kiełczewſcy w Kaliskim.
Kłobſcy w Kuiáwach.
Kobierzyccy, nie piſze kędy.
Kołudzcy w Kujawskim.
Kruſzyńſcy w Kujawach,
Ławſcy w Mazowſzu.
Łubieńſcy *de Łubnia*, w rożnych Woiewodztwach
Makowieccy w Pruſach.
Malawſcy w Płockim.
Niewieſzowie, od ktorych Chebdowie, dawna familia.
Ośieccy w Kujawskim.
Oſtromeccy w Chełmſkim.
Płomkowſcy, nie piſze kędy.
Puklateccy, nie piſze kędy.
Sakowiczowie w Litwie.
Sokołowſcy w Kujawskim y Łęczyckim.
Suſcy, nie piſze kędy.
Wichrowſcy w Brzeskim Kujawskim,
Wilkoſtowſcy w Kujawskim
Wolſcy w Kaliſkim y Sierad:
Zdanowſcy w Sieradzkim.
Zeroſławſcy, tamże

Według *Nieśieckiego tom:* 3. *fol:* 646. oprocz wyrażonych, ci ſą z konnotowani.

Bieśiekierſki.	Hummel.	Milewski.	Przecławski.
Boczkowski.	Jzdebski,	Nietuchow:	Suligoſtowski
Brudzewski.	Kaczkowski.	Niezychow:	Wędziagolski
Brzozowski.	Kaczyński.	Nowowieyski	Wyſocki.
Brzuchowski.	Kłopotowski	Odrowski.	Zákrzewski.
Chaliński.	Kotowski.	Pezarski.	Zdrzenicki.
Cieński.	Leſzyński.	Piętkowicz.	
Gorski.	Linowski.	Pomian.	

PROCEDENCYA,

W Woiewodztwie Kujawskim, Witebskim, Powiecie Bydgowskim, Orſzanskim, Ziemi Brzeskiey Kujawskiey, y inſzych, ZAKRZEWISKICH, HERBU POMIAN.

O Tey Familij nápiſał *Nieśiecki tom: 4. fol:* 780. gdzie wſpomina Stefana Zakrzewskiego, herbu Pomian, iż był Marſzałkiem Trybunałskim Koronnym, roku 1581. á potym *fol:* 649. ták wyraża: Zakrzewski *herbu Pomian*, w Kujawskim Woiewodztwie. Michał Zakrzewski, Sędzia Ziemski Brzeski Kujawski 1700. Brat iego miał zá ſobą Niemierzankę, herbu Nałęcz, ſynowicę Niemiery Archidiakona Pomorskiego, z ktorey ſynowie Norbert, Woyciech y Michał. *Niemierzanka Niemiera* Są y w Woiewodztwie Witebskim tegoż herbu Zakrzewſcy, iako świadczy *Koiał: in Mſ:* to ieſt Mikołay w Orſzańskim Powiecie, zoſtawił ſynow: Jana, Salamona, y Iędrzeia. Brat Mikołaia Iędrzey 1674. Nie wiem czy nie do tych náleży Filip Zákrzewski, Poborcá w Brzeskim Kujawskim z Seymu 1564. *Conſtit: fol:* 15. Ierzy Sędzia Grodzki Inowłodzki. *Ponętowsk* N. była zá Prokopem Ponętowskim. Poty o nich *Nieśiecki loco citato.*

Záczęm, wieleby potrzebá kwerendowáć po Woiewodztwach Wielko Polskich, Kujawskim, Inowrocławskim, Powiecie Bydgowskim, y inſzych, gdzie dziedzictwa y poſſesſye mieli, y do tych czas maią, herbu Pomian Zakrzewſcy; ktoby chciał *ab Origine* ich procedencyą zkonnotowáć. Iá tu tylko od Pradziada teraz żyiących, herbu Pomian Zákrzewskich, kładę Genealogią, z Kolligatami do nichże blisko náleżącemi. Było dwoch Braci rodzonych Zakrzewskich, herbu Pomian, ieden Ian, drugi Michał, z Trzebuchowskiey urodzonych. *Trzebuchowska* Dom Trzebuchowskich herbu Pogończyk, w Woiewodztwie y Ziemi Kująwskiey, zdawna był ſławny y záſłużony, iák piſze *Okolſki tom: 2. fol:* 332. Mikołay Trzebuchowski, był Kaſztelanem Gnieźnieńskim, oraz Podkomorzym Koronnym, Burgrabią Krakowskim y Staroſtą

ſtą Lelowskim, w wielkich reſpektach u Krola Zygmunta Auguſta, tákdalece, że ná iego weſele Krol ziachał z Litwy do Brześcia, y dał mu Staroſtwo Bełzkie, iák piſze *Bielſki fol:* 608. *y Poſſellius fol:* 1607. á tęn umarł roku 1563. Wſpomniony Ian Trzebuchowski, według *Okolſkiego*, tákże Podkomorzy Koronny, był Kaſztelanem Rogozińskim, y miał zá ſobą Katarzynę corkę Krzyſztofa Koſtki, Woiewody Pomorskiego, *Koſtka* Iakub Trzebuchowski, był Káſztelanem Kowalskim, ktorego corka Wiktorya, była wprzod zá Szczawińſkim *Szc… ſki* Ludwikiem, Woiewodą Jnowrocławskim, ſyn Alexander, był Staroſtą Brzyskim Kujawskim, Poſłem na Seym 1666. y Deputatem ná Trybunał Koronny po dwa rázy 1668. y 1680. ſyn drugi Ian, był Kaſztelanem Kowalskim. *Conſtit:* 1662. ktorego corka wydana za Błeſzyńſkiego, Kaſztelana *Błeszyński* Międzyrzyckiego 1699. Katarzyna Trzebuchowska, była za Przyiemskim, Kaſztelanem Łęczyckim, *Starovol: in Monum: fol:* 309. *Przyiemski*

Pomieniony Ian Zakrzewski, z Trzebuchowskiey urodzony *ſteriliter* umarł; Michał brat iego rodzony, ożenił ſię z Jaronowską herbu Topor, Podkomorzanką Inowrocławską; *Iáronowska* był Kaſztelanem Kruświckim, y nim umarł. Jaronowſcy w Brzyskim Kujawſkim Woiewodztwie, piſzą ſię, z Joronowa Wielkiego, *Jaronowſkich … ry wiacomſza* z ktorych Woyciech był Sędzią Grodzkim Przedeckim 1590. *Conſtit: fol:* 603. Wincenty Sędzią Grodzkim Inowrocławskim 1632. Sebaſtyan Podſędkiem Ziemi Brzyſkiey Kujawſkiey y Poſłem ná Konwokacyą 1674. Z tychże kilku Iaronowskich podpiſali Elekcyą Krola Iana III. Franciſzek podpiſał konfederacyą Sendomirską 1704. Iędrzey był Kaſztelanem Kowalskim. Było wiele Urzędnikow y Officyáliſtow w teyże familij, ktorych tu nie wſpominam.

Pomienionego Michała Zakrzewskiego, Kaſztelána Kruświckiego, z Iaronowską Podkomorzanką Inowrocławską, było ſynow czterech, y corek dwie, Ian, Staniſław, Franciſzek y Maciey. Ian ſtarſzy ſyn Zakrzewski, ſłużył Woynię zá Nayiaśnieyſzego Krola Auguſta II. y wiele uczynił dowodow woiennych, był Cześnikiem Brzeſkim Kujawſkim, miał zá ſobą Bogatkownę, Starościankę Kiślacką herbu Pomian, z ktorych Piotr był Staroſtą Bielskim y Lidzkim, Ian był Dwo- *Bogatkowna z ſwoą kolligacyą*

Wiadomſza tzaninem Krola Zygmunta III. Rotmiſtrzem Huſarskiey Cho
rągwi do Inflant, Walenty Podſtarościm Czerskim, y inſzych
wielu zácnych Rycerzow y Urzędnikow, z ktorych Ian, Mi-
kołay y Abraham, podpiſali z Czerską Ziemią Elekcyą Jana
Kazimierza, á Iędrzey Jana III. Krolow. Rożne ſą domy zkol
Kolligacya ligacone z pomienioną Bogutkowną y Bogutkami, iáko to
Rozwadowſcy, Braniccy, Iabłonowſcy, Urbańſcy, Iwaniccy,
Turzańſcy, y inne Imiona. Ten tedy Ian Zakrzewski z Bo-
gutkowną, ſpłodził trzech ſynow y corkę iednę, Michała,
Kazimierza, Sędziego *ad præſens* Radzieiowskiego, męża ták w
prawach Oyczyſtych doskonełego, iáko też y wſtánie Rze-
czypoſpolitey, intereſſow Publicznych dobrze wiadomego;
Bielicki y Kaietana: Corka záś poſzła zá Bielickiego.

Staniſław wyżey wyrażonego Kaſztelaná ſyn, był Kánonikiem Regularnym. Fránciſzek umarł bezżenny. Maciey
záś Zákrzewski Kaſztelanic Kruświcki, miał zá ſobą Go-
Gorecka recką Piſarzownę Goſtyńską, z Graffowny *de Balcz* Eyde-
brekowny Familij Francuskiey urodzoną, z ktorey ſpłodził
ſynow dwoch y corkę iednę: Iozefá Łowczego Bydgoskie-
go, Antoniego Skarbnika Kruświckiego, y Maryannę, ktora
poſzła zá Węglińskiego, Podſtolego Buskiego, Pułkownika
Znaku Pancernego, Wacława Rzewuskiego, Woiewody Po-
dolskiego, Hetmana teraznieyſzego Polnego, ſynowca Nie-
Węglinski boſzczyka Węglińskiego, Podkomorzego Ziemi Chełmskiey.

Bukaty BUKATY *herbu Pomian*, z tą iednák odmianą, że zamiaſt
Miecza, ſtrzały przez ucho przewiedzioney ten Dom zázy-
wa. Znaydował ſię kiedyś w Xięſtwie Inflantskim, ktory ná
dobrach Łubień názwánych dziedziczył, lecz gdy większą
częścią Inflant Szwedzi od Polski, od nich záś Moskwą
przez woynę oderwali, á zátym y dobra onych támże poło-
żone pozábierali; w tąn czás niektorzy ciężkim nieprzyiacioł
przyciśnieni iárzmęm, wynieśli ſię do Litwy. Z tych pierwſzy
Paiewska w Litewskich kraiach ośiadł Stefan, maiący zá ſobą Paiew-
ſką herbu Ielita, ktora mu powiła ſyna Marcina, Chorążego
w Woyſku Polſkim, authoramentu Cudzoziemskiego. Tęn
Jankiewiczowna poiąwſzy Ienkiewiczownę, zoſtawił z niey dwoch ſynow, Sa-
muela y Władyſławá. Samuel pierwſzy ſyn Marcina z Kry-
ſtyny

ſtyny Stankiewiczowny herbu Mogiła, zoſtawił trzech ſynow,
Benedykta, Theofila y Michała. Z tego Domu Iana Stankiewi- *Stánkiewicz*
cza, Horodniczego Mściſławskiego Kawalerſka rezolucya, y
niezwyciężone perſwazyami męſtwo, podczas Kommendy
iego w oblężoney fortecy przez nieprzyiaciela, dla wieczney
pamięci Oyczyznie, zápiſano ná Seymie walnym *w Konſtytucyi*
1661 *fol:* 19. Władyſław Bukaty, drugi ſyn Marcina, z Paſze- *Paſzewiczowa*
wiczowny ſpłodził Antoniego, ktory temi czaſy żyie *in cœ-
libatu*. Benedykt pierwſzy ſyn Samuela, wſzedłſzy w małżeń-
skie kontrakty z Zofią Wolberkowną, Sędzianką Ziemi Smo- *Wolberkowna*
leńskiey, zoſtawuie z niey potomſtwo *in minorennitate* ieſzcze
będące w roku 1752. Theofil drugi ſyn Sámuelá z Gieydrocio- *Gieydrociowna*
wną ma tákże potomſtwo. Michał Horodniczy Parnawski z Bar
barą Deſzertowną, Kapitanowną Woyſk Iego Krolewskiey *Deſzertowna*
Mości, żyie dotąd *improlis*. Oprocz tych wyrażonych Bukatych,
znayduią ſię ieſzcze po innych Woiewodztwach y Powia-
tach, z Antenatow ſwoich dáwno záſłużonych w Woysku y
Rzeczypoſpolitey, rewolucyą Szwedzką z Inflant rugowa-
nych, wielu godnych Mężow, iákoto w Woiewodztwie No
wogrodzkim, z ktorych ieden *coætaneus* Marcinowi Buka-
temu Dziedzic ná Sajetnie, wydáwſzy corkę zá Woynę, u- *Woyna*
czynił Dziedziczką po śmierci fortuny ſwoiey. Ieſzcze te-
go imięnia znayduią ſię w Woiewodztwie Mińskim y Powie-
cie Ośmiańskim, ktorzy dotych czas zoſtaią támże. Ieſt ták-
że w Papieskim Alumnacie Wileńskim Antoni Bukaty, w
Theologij doſkonáły y zácny Xiądz, dálſzych promocyi do
honorow godny.

P O R A Y   H E R B.

E P I G R A M M A.

Ambigeres, repente Roſis aurora ruborem
An daret, & flores tingeret orta dies?
Ros unus, color unus, & unum mane duorum,
Sideris & floris, forſan & unus honor?
Virtutis candor cum Murice tinxit eaſdem,
Sic eſt purpureis, candida miſta Roſis.

A B R Y S   H E R B O W N Y.

Opiſanie herbu

JEſt Roża biała w krwawym polu, o piąciu liſtkach rozwinięta, ná Hełmie druga roża tákoważ. Niektorzy ten herb wyrażaią Rożą czerwoną w białym polu, inśi o piąciu liſtkach, inśi o ſześciu, ták ná tarczy, iako y ná hełmie, iedni iednę, drudzy dwie, inni trzy Roże, na tarczy kładąc koloru czerwonego, lub białego, nietylko w Polſzcze, w Wielkim Xięſtwie Litewskim, ále też y w Cudzoziemskich naro-

dach

dach. *Balbinus Epito: Rer: Bohemi: lib:* 3. *cap:* 15. Lecz przecie inſze nazwiſka maią niektore z nich herby, lubo od iednych przodkow Domu ſwoiego w cudzych Narodach początki maią. Ten záś herb Poray, ieſt opiſany *od Paprockiego w Gniazdzie fol:* 58. *y* 1171. *o herbach fol:* 355. *y* 672. *u Miechowity lib:* 2. *cap:* 8. *Bielſkie: fol:* 52. *Okolſkie: tom:* 2. *fol:*634.

ORYGINAŁ ROZY HERBOWNEY.

DWoiakie początki pomieniony Herb má tu w naſzych połnocnych kraiach, ieden w Polſzcze, drugi w W. X. Litewskim, lubo w Imperyum z iednego domu pochodzi: Co do Polſki náleży wſzyſcy ſię ná to zgadzaią, że Poray brat rodzony S. Woyciecha, Biskupa y Męczennika, przybywſzy z Czechow w te kraie, zá czaſow Mieczyſława Monarchy Polskiego, od prowádzaiąc dla niego Dąbrowkę z Panami Czeſkiemi, w małżeńſtwo pomienionego Mieczyſława zaręczoną, zoſtał ſię w Polſzcze, y pierwſzym był Szczepem u nas Roży herbowney, iáko wyrażeni wzwyſz Hiſtorycy opowiadaią.

Drugi początek w Litwie herbu tego Roża, pochodzi od Urſyna y Hektora, dokąd z Imperium Rzymskiego przybyli z Palemonem, Cezarynem y Dorſpungiem Wodzami, w Roku 900. z ktorych Urſinus pieczętował ſię Niedzwiedziem Rożą trzymaiącym w łapach, á Hektor Roſinus rożą takową, o czym *Bielſki lib* 2. *Stryikowſki lib:* 3. *fol:* 72. *Koiał: par:* 1. *Hiſto. Litt: Miechowita, Cromerus &c.*

HONORYUSZOWIE CUDZOZIEMSCY.

Dedukcya herbu u cudzych Narodach z Gadnościami

W cudzych Kraiach, rożne Xiążęta y przedni Panowie od ſtarozytności byli, y do tych czas znayduią ſię támże, pieczętuiący ſię tym herbem Roży, iák piſze *Bzovius in Notis Vitæ S. Adalberti, ſcriptæ á S. Sylveſtro II. Pontifice*, mowiąc: ſzczep Rozynow ieſt Rzymſki, początek ſwoy maiący w czáſach bliskich założenia Rzymu. Zacność y powagę Szlachetną ná Auguſta Ceſarza pokrewienſtwie funduie, y nią Europę prawie napełnia. Z niey ſą Jaśnie Oświeceni po między Alpeyſkiemi gorami Wodzowie, Brauhmańſcy,

Cesarskie pokrewieńſtwo

Uu   Grawi-

350

y Xiążęta — *Margrafowie.* — *Woiewodowie* — *Margrafowie y Grafowie*

Grawineńſcy, Wenozeńſcy, S. Giedymina, Amalfitańſcy, Aſkulańſcy, y Sylicyńſcy. Xiążęta Tarentyńſcy, Salernitańſcy, Plumbińſcy y Skandrygliańſcy. Margrafowie Wielcy, Trypuldowſcy, Palli złotey, Stymiliańſcy, Lámentáńſcy, Kompagnáńſcy, Rokantykwy, Gory Saſowitńiey. Hrabiowie Pilityańſcy, Soány, Noli, Tálakozynu, Albanu, Angwillary, Gory okrągłey, Monapelii, Licy, Sarny, Emilii, y więcey inſzych, niż czterdzieści Prowincyi Woiewodow. Zá Alpami záś w Páńſtwie Francuskim Margrafowie Trynelli, y inſzych Wodzow czterech. W Arrágońskim Krolestwie, Urſynowie, Walentynowie; w Kroleſtwie Jlliryckim, Graffowie, Blangáryuſzowie; w Niemczech Przedni Pánowie Kliweńſcy, Hrabiowie Aſkáńſcy y Baleſtadyńſcy, Graffowie Bernburgſcy,

Inſi Xiążęta y Wodzowie, Elektorowie

y Lowenburgſcy; Margrafowie Salikwalleńſcy, Xiążęta Anhaltyńſcy, Wowodowie Anglieyſcy, y Weſtpſalu; Margrafowie Brandeburgſcy y Saſcy oraz Elektorowie; w Páńſtwie Tyrolskim, to ieſt *in Comitatu*, Przedni Panowie Afelſcy; w Kroleſtwie Czeskim, Hrabiowie Reſembergu y Rożycy, w bliſkości Polſkiey. Zgoła 42. Biskupſtw, 6. Arcy-Biſkupſtw, ieſzcze dawnością záśiadáli Urſynowie ſami.

Staroſtowie Rzymscy Senatorowie Marſzałkowie

Z teyże Urſynow Proſapij, było Rzymskich Staroſtow czterech, Burmiſtrzow Rzymskich dáleko więcey. Senatorow 42. (: á iako *Joan: Ferrarien: Orat: Funeb: piſze* 62. :) Kroleſtwa oboyga Sycylij kilku w Septemwiracie Senatorow; Imperium Rzymskiego Marſzałkow, Horążych, Gubernatorow Miaſt y Prowincyi wiele, Hetmanow, Wodzow, Imperatorow Woiennych, ſto zá wiarę y Kościoł woiuiących Kawálerow, ktorych *Eqvites* zowią, *Torquates*, *Draconicos*, *Creſcentinos*, *Navis*, *Armellinos*, złotego Runa, S. Michała, S. Ducha, wielu Templaryuſzow, y Krzyżáckich naywyżſzych Miſtrzow, dwoch Prałatow, Opatow, Biſkupow práwie niezliczonych.

Biskupi — *Patryarchowie Kardynali Papieżowie*

Pátryarchow, Ierozalimskiego y Antyoheńskiego. Kardynałow więcey iák dwudzieſtu, *á według Ferrariuſza* 34. Pápieżow bez wątpienia czterech. Jnśi śiedmiu liczą, z ktorych S. Stefan pierwſzy Męczennik, y Celeſtyn III. Páweł I. y Mikołay III. do ktorych przyłącza *Baroniuſz*, y inśi S.

Urſyna

Swięci rożnego Jmienia

Urſyna, Apoſtołow Ucznia, Bitureńskiego Biſkupa, y Francuſkiego Apoſtoła: inśi przydaią SS. Jana y Pawła Męczenników, S. Woluzyana Turoneńſkiego Biſkupa, Urſyna Kapłana, Berarda Aprutyńſkiego Biſkupa, Benedykta Oyca zachodnich Monarchow, y Sioſtrę iego Scholaſtykę, Błogoſławionego Iána Raynera Kluniackiego; w Rzymie Cenobiarchow, Mattheuſza y Latyna Zákonu Kaznodzieyskiego Kárdynałow: *Bzovius loco citato*.

Rożycowie z przydatkiem do herbu — *Papieżowie* — *Krolewskie Familie*

Byli inśi Rozynowie, z wielkiemi godnościami w cudzych kraiach, iednak rożności przy herbach mieli, iáko to Ian Urſyn Kanclerz Kroleſtwa Fráncuskiego, ktorego wſpomniono w *Mowach Jędrzeia Załuſkiego fol:* 52. S. Máláchiaſz tych wſpomina Rożynow Papieżámi, Mikołaia III. z Familij Urſynow, Honoryuſza IV. z Familij Sábellinow roku 1284. Klemenſa VI. roku 1342. o czym *Romana hiſtoria Pontificum*. Grzegorza XI. o ktorym *Petra Sancta de Teſſer: cap: 60. fol:* 494. W Anglij dwie Krolewskie Familie tákąż Rożą pieczętowáły ſię, o czym *Hornanenſis Orb. Pol: fol:* 103. *y Nieśiecki tom: 3. fol.* 655. twierdzić iednák nie można, żeby ci wſzyſcy Rożynowie iednego rodzaiu byli y Familij, lubo *Epithome Rerum Bohem: lib: 2.* mowi że wſzyſcy Rożą pieczętuiący ſię z dáwności, iákiegoż kolwiek koloru y odmiany, iedney byli od przodká ſwego procedencyi, to ieſt od Rzymskich Urſynow, według *Dreſſera*, *Brochtuſiuſza*, *Crollis*, y inſzych, ktorzy powiadaią, że z Słowiańſkiego národu dáwnością przybyli do Rzymu, názywáiąc ſię w Czechach *A. Beringier*, álbo *Behren*, Rozembergami.

Rozembergowie w Czechach y Cesarskim Páńſtwie

Piſze o tychże Rożembergach *P. Nieśiecki tom: 3. fol:* 656. Była to niegdy w Czechach wielkiemi dziełami y honorami wſławiona familia tych Rozembergow, bo Záwiſza Roſemberg, miał zá ſobą Elżbietę corkę Roliſława Krola Bulgarſkiego, á po tey śmierci poiął Zydkę śioſtrę Ładyſława Krola Czeſkiego, około roku 1280. Piotr Smiały názwány, ktory umarł 1346. wźiął zá żonę Elżbietę Xiężniczkę Cieſzyńſką, wdowę po Wacławie Krolu Czeſkim. Jan ożenił ſię z Anną Henryka Xiążęcia Głogowſkiego corką, koło roku 1460. to *Hubnert w Geneal.* kędy ten Autor piſze *tab. 639.* ze

 ieſzcze

ieſzcze w Karyntyii ten Dom po te czaſy kwitnie, z ktorych Mikołay w roku 1258. był Biſkupem Pragſkim, Paſterz wielkiey dobroci y ſzczodrobliwości. Wokon Altowadeńſki Klaſztor Zákonowi Cyſterſyeńſkiemn fundował, *Balbinus Epito: Rer: Bohem: lib: 3. cap: 15.* Piotr de Rozemberg, ktory ofiarowany ſobie od Pápieża Kardynálski Kapeluſz, pokornym ſercem przyiąć niechciał, w roku 1384. *Hiſtor: Pontifi: Romano: fol: 988.* Iodocus Roſemberg, Bonon Czech, w roku 1456. Biſkup Wrocławski ná Szląsku; *Nicol: Henelius Sileſiolog: fol: 63. Bzovius in Annal: tom: 17.* Ieden z nich urodzony z corki Henryka Xiążęcia Szląskiego, z Piaſtow linii idącego, kwitnął w roku 1488. *Cureus fol: 338. Wilchelm Urſinus à Roſemberg, Domûs Roſembergicæ Gubernator Eques velleris aurei, intimus Cæſareus Conſiliarius, & Supremus Regni Bohemiæ Gubernator,* albo *Prorex,* Fundátor *Collegii Societatis JESU* w Krumlowie w Czechach, poſłował od Ceſarza Maxymiliana, do Polski ná Seym elekcyi w Roku 1573. *Biel: fol: 675.* y w roku 1576. gdzie mu też wtedy utrzymuią cemu do Korony Polſkiey Maxymiliana, powiedział ieden z Pánow Polskich: wolelibyśmy ciebie widźieć ná tronie Polſkim, niżeli Ceſarza. *Bielſki fol: 726.* y znowu w roku 1589. náypierwſzy między Kommiſſarzami, do traktatow o pokoy między Domem Auſtryackim y Koroną Polską. umarł w roku 1592. *Bucholcer, Argentus de rebus Societ: fol: 258.* Dawniey záś przedtym poſłował od Krola Czeskiego do Kazimierza III. Krola Polskiego Wilhelm Roſemberg, z Iodokiem Biskupem Wrocławskim, w ſprawie Konráda Xiążęcia Oleśnickiego, y Małgorzaty żony iego.

Otych Rożembergach Cudzoziemskich

PRZEDNIEYSI y WIADOMSI HONORYUSZOWIE Korony Polskiey y W. X. Litw: Herbu Poray, to ieſt Roża.

Arcy Biskupi Gnieźnieńscy

S. Woyciech Arcy-Biskup Gnieznieński IV. Herbu Poráy, zábity roku 997. Radoſt, to ieſt Gaudencyuſz Arcy-Biskup Gnieźnieński V. Herbu Poray umarł 1006. Hippolit Urſynus Herbu Poray Arcy-Biskup Gnieźnieński VI. umarł 1027. B. Bogumił Herbu tegoż, Arcy-Biskup Gnieźnieński XIV. umarł

umarł ná puſzczy 1182. Jan VI. Gruſzczyński herbu tegoż, Arcy-Biskup Gnieźnieński XXXIX. umarł 1473. Jędrzey Borzyſzewski, herbu Poray, Arcy-Biskup Gnieźnieński XLIII. umarł 1510. *Damalevitius in Archi-Episc: Gneſnenſibus.*

Gruſzczyński. Borzyſzewski.

Jędrzey Borzyſzewski, herbu Poray, Arcy-Biskup Lwowski, y oraz Biskup Przemyski, poſtąpił ná Gnieźnieńskie Arcy-Biſkupſtwo 1503. Bernard Wilczek tegoż zaſzczytu, będąc Arcy-Biskupem Lwowskim, umarł 1540. *Skrobiſzevius in Actis Archi-Episc: Leopolien: &c.*

Wilczek

Lambert Pierwſzy, herbu Poray, Biskup Krakowski III. z Włoch ſprowadzony, umarł 1014. Radoſt álbo Gaudencyuſz, herbu tegoż, Biskup Krakowski, umarł 1142. Wincenty Kadłubek herbu Poray, Biſkup Krák: wſtąpił do Kamedułow 1218. Bodzeta Jankowski herbu tegoż. Biskup Krakowski umarł 1366. Zawiſza z Kurozwęk, herbu Poray, Biskup Krakowski umarł 1380. Ian Gruſzczyński tegoż záſzczytu, poſtąpił ná Gnieźnieńskie 1464. *Starowolſki in Vitis Episcop: Cracov: Cantſcius &c.*

Kadłubek. Jankowski. Zawiſzá. Gruſzczyńſcy.

Jan Gruſzczyński herbu Poray, pierwey był Biskupem Kujawskim, niżeli poſtąpił ná Krakowskie 1463. Kreſław z Kurozwęk, herbu tegoż, umarł Biskupem Kujawskim 1503. Maciey Pſtrokoński záſzczytu tegoż, umarł tákże Biskupem pomienionym 1609. *Damalewicz de Episocpis Cujavienſibus.*

Pſtrokoński

Jordan herbu Roża, pierwſzy Biskup Poznańſki roku 966. umarł 1001, á ten był Rzymianin. Bogufał herbu pomienionego, był tymże Biskupem, ktory umarł 1150. Bogufał inſzy, tegoż herbu Poray, ktory umarł 1253. tákże był Biskupem Poznańskim. Nayoſtatniey był tymże Infułatem herbu Poray, Benedykt Izbiński 1553. *Długoſſus & Treterus de Episcopis Poſnanienſibus.*

Izbiński

Werner herbu Poray, będąc Biskupem Płockim zábity 1172. *Długoſsus & Lubieńſki de Episcopis Płocenſibus.*

Maciey Pſtrokoński Podkanclerzy Koronny, będąc Biskupem Przemyskim, poſtąpił na Kujawskie 1608. *Damalevitius in Episcopis Vladisl: Nakiel: fol: 823. Piaſecki fol: 222*

Pſtrokońscy

Staniſław Pſtrokoński herbu Poray, Biskup Hełmiński umarł 1567. *Szczygielſki in Tinecia fol: 129. & Piechov: in Chelmenſibus Episcopis.*

Ww Bene-

Izbiński Benedykt Izbiński, tegoż zaſzczytu, Biſkup Kamieniecki poſtąpił ná Poznańskie 1547. *Treterus in Epiſc: Poſnan: & Okolſki tom: 2. fol:* 639. Zyroſław herbu Poray, będąc Biskupem Wrocławskim umarł 1120. Zyroſław II. tegoż herbu Biſkup tákże Wrocławski, umarł 1181. Iodok Rozemberg, *Rozemberg* tegoż herbu Roża, będąc w teyże Katedrze Biskupem, umarł 1467. *Długoſsus in Cathal: Epiſc: Vratislav: Bucholdus & Cureus.*

S. Jozafat S. Jozafat tegoż herbu Roża, Arcy-Biskup Połocki, *Ritûs Græci*, zábity od Schizmatykow roku 1623.

Dobieſław z Kurozwęk, herbu Poray, Kaſztelan Krakowski umarł 1387. *Długoſsus anno* 1380. & 1382. *Cromerus lib:* 15. & *Starovol: in Craco:*

Mikołay z Michałowa, herbu wyrażonego, będąc tymże Senatorem, umarł 1438. *Nakiel: fol:* 447. *Łaſki in Statut: fol:* 52. *&c.*

Woyciech tegoż zaſzczytu, był Woiewodą Krakowskim, ktory umarł 1230. *Nakielſki, in Miechov: fol:* 153. Dobieſław z Kurozwęk, herbu Poray, z Woiewodztwa tegoż, poſtąpił ná Kaſztelanią Krákowską 1379. *Paprocki de Stemmat: fol:* 73. & 84. *Nakielſki in Miechov: fol:* 313. *&c.* Otto *Halicki* z Chodcza, tegoż zaſzczytu, będąc Woiewodą Krakowskim, umarł 1534. *Wapowſki & Metrica Regni.*

Mikołay z Michałowa, herbu Poray, będąc Woiewodą Sendomirskim, poſtąpił ná Kaſztelanią Krakowską 1431. *Długoſsus ſub anno* 1430. *Nakielſki in Miechov: fol:* 383, *Herburt fol:* 296. *&c.* Dobieſław z Kurozwęk tegoż herbu, będąc pomienionym Senatorem Sendomirskim, umarł roku 1495, *Literæ Adalberti Regis Poloniæ*. Otto z Chodcza, herbu Poray, *Halicki* będąc Woiewodą Sendomirſkim, poſtąpił ná Woiewodztwo Krakowſkie 1533. *Metrica Regni.*

Kopeć Jan Karol Kopeć, herbu Roża, będąc Kaſztelanem Trockim umarł 1680. *Hiſtoria Sapieh: par* 2. *fol:* 49.

Spitgniew z Dąbrowy, tegoż herbu Poray, był Woiewodą Łęczyckim roku 1248. *Paprocki de Stemmatibus fol:* 363, & *Okol:*

Máciey Pſtrokoński, tegoż Herbu Poray, był Woiewodą Brzeskim Kujáwskim, ktory umarł roku 1707. *P. Nieſiecki tom:* 1. *fol:* 143.

Sta-

Stániſław z Chodcza, pomienionego herbu Poráy, będąc Woiewodą Ruſkim, umarł 1468. *Literæ Kaſimiri III. Reg: Pol:* Otto z Chodcza, tegoż záſzczytu, będąc pomienionym Woiewodą Ruſkim, poſtąpił ná Woiewodztwo Sęndomirſkie 1526. *Olſzowſki de Prim:* 1518. & 1519. *Halicki*

Otto z Chodcza, herbu Poray, będąc Woiewodą Podolſkim, poſtąpił ná Ruſkie 1515. *Olſzowſki de Primatu, Strykowſki fol:* 734. *&c.*

Dobieſław z Kurozwęk, herbu Poray, będąc Woiewodą Lubelſkim, poſtąpił ná Sendomirſkie 1495. *Okolſki tom:* 2. *fol:* 638. Mikołay tákże z Kurozwęk, był pomienionym Senátorem Lubelſkim, ktory umarł roku 1505. *Paprocki de Stemmat: fol:* 55. & *Herburt fol:* 58.

Piotr Kaſper Goryński, zaſzczytu tegoż, był Woiewodą Mazowieckim, ktorego wſpomina *Statut tameczny roku* 1536 *fol:* 7. *Goryński*

Marcin Giedroic, herbu wyrážonego Poray, będąc Woiewodą Mſciſławſkim, umarł 1640. *Koiałowicz.* *Giedroic*

Samuel Zálińſki, tegoż záſzczytu Roża, będąc Woiewodą Malborſkim, umarł 1629. *Poſellius in Hiſt: Polo: Pruth:* *Zaliński*

Samuel tenże Záliński, będąc wprzod Woiewodą Pomoskim, poſtąpił ná pomienione Woiewodztwo Malborskie, roku 1626. *Poſellius & Conſtit: anni* 1616.

Franciſzek Wilczek, herbu Poray będąc Kaſztelanem Smoleńſkim, umarł 1670. *Confir: Jur: Gen: Michaëlis Regis.* Hieronim Kandzierzawski, był tymże Senatorem Smoleńskim, 1678. *Wilczek* *Kandzierzawſki*

Kreſław z Kurozwęk, herbu tegoż imienia Poray, żyiący około roku 1457. iáko *Liſt Krolewſki u Olſzowſkiego y Łaſkiego w Statucie* ſwiadczy. Dobieſław z Kurozwęk, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Lubelskie 1488. y Mikołay z Kurozwęk, tegoż herbu, ktory poſtąpił tákże ná Woiewodztwo Lubelſkie 1501. byli Kaſztelanami Lubelſkiemi. *Paprocki de Stemmat: fol:* 360. & *Okolſki tom:* 2. *fol:* 658.

Kopeć Bazyli Kopeć, tegoż Herbu Roża, będąc Kaſztelanem Nowogrodzkim, umarł roku 1637. *Hiſtor: Sapieh: par:* 2. *fol:* 19.

Ww2 Łukaſz

Kopciowie Łukaſz Kopeć, herbu Roża, był Kaſztelanem Brześciańskim roku 1616. *Okolſki tom*: 2. *fol*: 127. Alexander Kopeć, pomienionego herbu, był tymże Kaſztelanem roku 1648. *Pozrądek Elekcyi &c.*

Záliński Samuel Zaliński, herbu pomienionego Poray, będąc Kaſztelanem Elblaskim, poſtąpił ná Woiewodztwo Pomorskie 1612. *Poſsellius.*

Męczyąski Jan Męcinski herbu Poray, był Kaſztelanem Bracławskim. Zaliński *P. Nieśiecki tom*: 1. *fol*: 245. Maciey Zálinski, herbu Roża, był Kaſztelanem Gdańskim, około roku 1587. *Duryewſki fol*: 45. *Paprocki & Poſellius.* Stániſław z Chodcza herbu Poray, będąc Marſzałkiem Wielkim Koronnym, umarł roku 1529. *Wapowſki, et Auroræ Solis Sarmatici &c.*

Gruszczyński Jan Gruſzczyński herbu Poray, Arcy-Biskup Gnieźnieński, był Kanclerzem, Wielkim Koronnym, ktorą pieczęć rezygnowáł roku 1467. *Cromerus.* Kreſław z Kurozwęk tegoż zaſzczytu, Biskup Kujawski, będąc tákże Kanclerzem Wielkim Koronnym, umarł 1503. *Łaſki in Statuto fol*: 111.

Pstrokoński Máciey Pſtrokoński, Biskup Przemyślki, był tymże Miniſtrem, ktory oddáł pieczęć 1609. *Damelevitius in Epiſc: Premisl:*

Stániſław z Kurozwęk, Kánonik Krákowski, był Podkanclerzym Koronnym, ktory umarł roku 1479. *Paprocki de Stemmat: fol*: 360. *et Okolſki tom*: 2. *fol*: 638. Máciey Pſtrokoński, Biskup Przemyślſki, będąc tymże Miniſtrem, poſtąpił ná Kanclerſtwo Wielkie Kor: 1605. *Nakielſki in Miechov: fol*: 818.

Piotr z Kurozwęk, Kaſztelan Sendomirski, był Podskarbim W. Koronnym. *Przyłuſki fol*: 808. Hieronim Burzeński herbu Poray, ktory poſtąpił ná Kaſztelanią Sieradz: roku 1578. był tymże Miniſtrem. *Bielſki fol*: 655. *Paprocki fol*: 524. *&c.* (margin: Burzeński)

Piotr z Kurozwęk, herbu tegoż, był Marſzałkiem Nadwornym Koronnym roku 1475. *Cromerus, Długoſus, et Okolſki tom*: 3. *in Gnomone.*

Krzeſław z Kurozwęk, był Generałem Wielko-polskim, oraz y Kaſztelanem Wiślickim, ktory umarł 1442. *Starowolſki in Bellat: Bielſki fol*: 364. *et Cromerus lib*: 21.

Oprocz

Oprocz wyrażonych Dygnitarzow, poznieyśi y dawnieyśi wſpomináią ſię, iáko Franciſzek Kobielſki, Biskup Łucki, ktory przedtym był Biskupem Kamienieckim. Máciey Koźminski Woiewoda Kaliski. Piotr Goryński Woiewoda Mazowiecki, Maciey Kozminski, Kaſztelan Poznański, y tęnże Maciey Koźmiński Kaſztelan Kaliski, ktory poſtąpił ná Poznańską 1732. Mikołay Poray Kaſzte: Gnieźnień: około roku 1160. o ktorym *Damalevitius*, Hieronim Bużeński, Marſzałek Trybunáłu Koronnego, y Woyciech Męćiński Marſzałek tegoż Trybunału, Podkomorzy Wieluński. Woyciech Męćiński, Staroſta Oſtrzeſzowski, Marſzałek tegoż Trybunału w roku 1731. (margin: Kobielski, Koźmiński, Goryński, Koźmiński, Bużeński, Męciński)

HERBOWNI ROZYCOWIE,

Według *Okolſkiego tom*: 2. *á fol*: 636. *ad folium* 644. z dawnieyſzych Hiſtorykow, y tegoż Jndagacyi zebrani.

Biernaccy w Kaliskim Woiewodztwie.

Bużeńſcy z Poraia pochodzący, od Bużenina Miaſteczka názwani.

Chlebowſcy, z Wybranowſkich.

Choteccy pochodzą od Koźmińskich.

Chrząnowſcy w Sieradzkim Woiewodztwie.

Dąbrowſcy w Woiewodztwie Sieradzkim.

Dobroſułowſcy w Kujawſkim w Polſzcze Wielkiey y Ruśi.

Dobrzelewſcy w Pow: Piotrkowskim.

Garniſzowie, czy Garniſcy w Sieradzkim Woiewodztwie y Podolskim.

Garnkowſcy, á iák Okolſki piſze Garkowſcy, w Wielkiey Polſzcze.

Gidzielſcy, nie piſze kedy.

Gorſcy w Powiecie Pilznen:

Grochowiccy w Wiel: Polſz:

Gruszczyńſcy, álbo iák Okolſki Gruſzczeńſcy, z Janowic, Gurniewic y Gruſzyc.

Jaktorowſcy, z Krzepickich pochodzą.

Jaroſzkowſcy z Witkowskich w Łęczyckim Woiewodztwie, Powiecie Brzezińskim

Jemiołowſcy, álbo Iamiołowſcy według Okolskiego, pod Gnieznem.

Jzbińſcy z Ruśieckich, w Wielkiey Polſzcze.

Kodrębſcy, álbo Kodebſcy iak Okolski piſze.

Kozmińſcy nie piſze kędy.

354

Krepſcy w Sieradzkim Woie:
Krolikowſcy w Sędomirskim Woiewodztwie.
Krzepiccy, nie piſze gdzie.
Kuczewſcy, álbo Kuczowſcy w Sieradzkim Woiewodz:
Kurozwęccy z Kurozwęk.
Łatkowſcy w Sieradz: Woie:
Męcińſcy, czy Męczyńſcy według *Okolſkiego*, w Lubelſ: Woiewodztwie.
Michałowſcy, z Michałowa.
Mikorſcy nie piſze gdzie.
Niechmirowſcy, álbo Niekmirowſcy, w Sieradz: Wo:
Páłuſcy w Powiecie Hęcinſ:
Poraiowie, od ktorych ta Fámiliá.
Przedborowſcy, czy Przeborowſcy, nie piſze gdzie.
Pſtrokońſcy z Bużeńskich czy Buzyńskich, de Bużenin.
Radzińſcy w Kra: Woiewod:
Rożyńſcy czy Rożyccy w Łęczyckim Woiewodztwie.
Samprochowie w Sendomir: Woiewodztwie
Skotniccy w Krakowskim y Mázowieckim.
Sobiekurſcy w Sieradz: Woi:
Sobieśierſcy w Wielkiey Pol:
Strzałkowſcy w Kaliskim Woiewodztwie.
Suchęccy nie piſze gdzie.
Swinarſcy, czy Swiniarſcy iák *Okolſki* piſze.
Trzebińſcy, czy Trzebieńſcy w Mazowieckim.
Wilczkowie w Ruskim Woiewodztwie.
Wilczyńſcy w Kujawach.
Wybranowſcy w Kaliskim Woiewodztwie.
Zakſzeńſcy w Sieradzkim Woiewodztwie.
Zelińſcy, czy Zalenſcy, w Pruſach.
Zamoyſcy, herbu Roża, nie piſze gdzie.
Złobniccy nie piſze kędy.

Dodáie *P. Niesiecki tom: 3. fol: 676.* te Imiona herbownych Rożycow.

Alentowicz.	Dębnicki	Grzybowski.	Kęſowski.
Biligin.	Garmuchow:	Iakubowski.	Kobielski.
Boyſzewski.	Gazuba.	Iankowski.	Konarzewski.
Bukowski.	Giedroic.	Iaśienski.	Kuncewicz.
Buczeński.	Gniewiecki.	Ielec.	Kurżewski.
Chmielicki.	Golemowski.	Ieżowski.	Łágiewnicki
z Chodcza.	Gorecki.	Iuracha.	Lipnicki.
Chominski.	Gorynski,	Kalski.	Lubańſki.
Czeſławski.	Gruſzczyńſ:	Kaſzlinski.	Łyſkowſki.

Małdrzyk.	Plemicki.	Rumel.	Wieſzczyczorowski.
Melchendein:	Podleſki.	Rudnicki.	Wilkowſki.
Mićkiewicz.	Prątnicki.	Ruſiecki.	Witkowſki.
Mniſzek.	Prążowſki.	Swieżyńſki.	Wodźińſki.
Niećiecki.	Przedborow:	Szádlińſki.	Zbrozek.
Niemſta.	Przyłupſki.	Trebnic.	Zdzárowſki.
Nowicki.	Ráczkowſki.	Tyniecki.	Złobnicki.
Piſieńſki.	Roſen.	Wielewieyſki	
Pláſkowicki.	Roſemberg.	Węgierſki.	

PROCEDENCYA.

STAROZYTNEY FAMILII ROZYNOW

De Koścта &c.

KOSZCZYCOW,

HERBU PORAY.

Wiádoma ieſt Hiſtorykom Polſkim y Cudzoziemſkim rzetelność, zkąd pierwſze początki tych Szláchetnych Domow, z herbownemi záſzczytámi ſwoiemi wſzczeły śię, iednak dla lepſzego uwiádomienia wſpominąm tu ſłowa *Alexandri Gvagnini in Sarmatia Europæa*, u Kromera *Deſcrip: Reg: Polo: & M. D. Litt: Cap: 5. fol: 262.* ktory ták piſze. *Mathias Miechovienſis & Długoſsus,* Polonicæ *hiſtoriæ indagatores, ac annales Ruthenorum teſtantur; Italos, Duce Palæmone, ob tyrannidem Neronis in Lithvaniam veniſſe. Ajuntq; hunc Palæmonem cum certa comitiva, ex Nobilibus propinquitate junctis collecta, quorum præcipuos, Urſinos, Columnas, Julianos, Cæſarinos, Golfaldos recenſent, Lithvaniæ Nobilibus familijs & ſtemmatibus principia dediſſe; vulgum verò Litvanorum, utpote colonos & aggreſtes ex Gottis natos aſſerunt; in hancq; ſententiam plurimi Polonicæ & Germanicæ ac Ruſſorum hiſtoriæ ſcriptores aſtipulantur; quorum juditio & auctoritati nos quoq; acquieſcentes, cum ejsdem ſentire volumus.* Toż ſamo potwierdza z więkſzą dyſtynkcyą hiſtoria *Litvanorum Alberti Winick Koiałowicz, Martinus Zeilerus in Polonia Germanica, & Cellarius Deſcrip: Reg:*

Polon: Mq́; D. Litt: fol: 252. *&* 253. *Poſt tempus illud, & quidem* 900. *Chriſti annum, ut veriſimiliter videtur, quingenti magni nominis Jtali cum Ducibus ſuis Palæmone, vel* P. *Libone, ex Columnarum* Proſapia *oriundo, Juliano Dorſpungo, Prospero Cæſarino Columna, Urſino & Hectore Roſis, per mare Balticum &c. in Samogitia & Lithvania ſedes ſuas fixerunt.*

Z tąd początki maią nietylko Fámilie herbownych Kolumnitow od Pálemona Xiążęćia, Centaurow od Juliána Dorſpunga &c. Ale też Urſynow od Urſyna Rożycow, y Rożycow herbu Poray od Hektora Xiążęćia Rzymſkiego, od ktorego wiele Fámilii idzie w W. X. Litewskim, znayduiących ſię, z tą iednák dyſtynkcyą, iż Urſynowie pieczętuią ſię niedźwiedziem ſtoiącym, Rożą w łápach trzymáiącym; á Hektorowſkie Fámilie ſamą tylko Rożą záſzczycáią ſię.

Zeby záś doſkonáley wiedzieć, iák ſię ten Herb názywáć ma w Koronie Polſkiey, y iák ſię ma názywáć w W, X. Littm: tę czynię illuminácyą: iż lubo od iednego Antenata pochodźi ten záſzczyt w cudzych Národách, iákom wyżey dowodził; iednák tu u nas w połnocnych kraiách maią dwoch Geneárchow ſwoich, iednego *Poraia*, w Koronie, drugiego Hektora w W. X. Littm: więc tenże Herb w Koronie, zowię ſię *Poray* álbo Roża, w Xięſtwie záś Litewſkim *Hektor*, álbo Rożá: tey dyſtynkcyi nie czynią inśi Hiſtorycy. To iednák pewna, że iako *Poray* przybył prawie iednego wieku do Polſki, ták y *Hektor* z Pálemonem do Litwy, około tegoż ſamego wieku 900. iákom wyżey dowiodł, á o *Poraiu* kłádę ſłowa *Okolſkiego tom:* 2. *fol:* 634. z dáwnieyſzych hiſtorykow napiſane. *Roſinus* Romanus, *qui cum Czecho, à quo* Bohemia *nativam retinet denominationem, in partes has, ubi nunc Regnum Bohemiæ floret, appulerat. Jlli à Roſa Roſembergij dicti. Ex his* Poray, *germanus frater S. Adalberti,* Pragnenſis *ante Epiſcopi, poſt Archiepiſcopi Gneſnenſis, in Regnum ante adventum fratris ſui venerat, & Boleslao* Principi *reddebat obſequia. Ideo enim Bohemi poſt diſceſſum ad Urbem Sanctam Epiſcopi Adalberti, Poraijum Fratrem eius non occiderant, occidendo illius Fratres quinq; in* Poſſeſſione *hæreditaria Lubicz,* Soborium *ſcilicet, Spicimirum,* Sobroslaum, *Zemiſſum, & Caslavum, quia iam abſens erat & Principi* Boleslao *regiam offerebat*

bat servitutem, unde Poray *à nomine viri arma dicta ſunt.* Ponunt *in* Regno *armorum antiquitatem Anno* 996.

To wyexplikowawſzy, dla zrozumienia wiedźieć náleży, iż Fámiliá ſtárożytna *Koſczyczow*, ieſt z dáwnośći powági Xiążęcey, to ieſt od Nicefora *Koſczycza de Kościn*, pochodzącego od Xiążąt Sabaudyi, ktory w poźnieyſzych látach, bo Roku 1479. dla pokrewieńſtwa z Xiążęćiem Giedyminem, przybył do Litwy y tam był policzony między inſzemi Xiążętámi, od Hektora Rozyna pochodzącemi. Potym Witoldowi Xiążęciu Litewſkiemu będąc ztowárzyſzony w drogę, od Zygmunta Ceſarza, w potrzebie uſpokoienia z Krzyżákami, dla wykonánia pożądáney legácyi dla Polſki uczynioney, od Krola Káźimierza Roku 1495. kontentowány był Woiewodztem Łęczyckim, w ktorym dwie wśi Rożyce większe y mnieyſze oblokował, zkąd znowu iego Potomkow, *floret adoratis terra benigna Roſis.* Z tychże niektorzy pod Zamkiem *Liwą*, przećiwko Moſkwie heroicznie ſtáwaiąc z orężem ſwoim, herb Doliwa odebráli, w záſzczyćie ſwoim: inśi cztery Roże ze dwiema mieczámi, niektorzy dwie Roży, niektorzy iedną rożnemi kolorámi odmienną ſzczyćili ſię. *Początki Xiążęce Koſczyczow.*

O tym podobnie mowi P. *Nieśiecki parte* 3 *fol:* 655. iednak z tą dyſtynkcyą *Paprocki* powiáda, że Sławnik Sławnika mnieyſżego Oćiec, á Dźiád S. Woyćiecha Biſkupa y Męczennika, nádania Roż w herbie był początkiem; ſtárożytna albowiem powieść, y zgodnym piſarzow Czeſkich piorem utwierdzona, że wſzyſcy Pánowie Czeſcy, ktorzykolwiek w herbie Rożámi ſię záſzczycáli, od iednego Przodka ſwego pochodzą. Jeden álbowiem Oćiec, pięćiu Synow, ták w herbie rożámi podźielił, że ſię pierworodnemu doſtáła złota, biała y niebieſka drugiemu y trzećiemu Synowi; czerwona młodſzemu, czárna piątemu. Rozumiem záś, mowi *Author Baldinus Epitome Rerum Bohem: lib:* 2. że wſzyſcy Rożycowie, ták ći co czerwoney, iáko ći co biáłey, złotey, błękitney, álbo ktoregożkolwiek inſzego koloru Roży w herbie záżywaią, czy to iedney, czy więcey, z iednego źrzodłá wypłynęły.

Stánisław Koſczycz, tákże Woiewoda Łęczycki, częśći *Woiewoda Łęczycki.*

Moſzczyńſka. ſwoie w Rożycach poprzedawał, z Moſzczyńſkiey zoſtáwił ſynow, Andrzeia, ktory w Pruſach przećiwko Guſtawowi; Jákuba, ktory pod Choćimem przećiwko Turkom, woioiowáli; Jana ktory był Proboſzczem Koſtáńſkim.

Z linii tegoż Domu dáwnośćią Rożyńſkich wyráżaią piſma Ruskie, iáko ieſt w Przywileiu annotowano, Grodach W. X. Litt: Wołyńskich y Kiiowskich, ktorzy Fámilią ſwoię prowádzą od Giedymina Xiążęćia Litewskiego, dla powinowáctwa Nicefora Koſczycza, Woiewody Łęczyckiego, z Xiążęćiem Giedyminem, *Okolſki tom:* 2. *fol:* 641. Ale Stániſłáwa pomienionego, Podwoiewodzym Łęczyckim zowie. Roman Koſczycz Rożyński, heroiczney odwagi dziełámi wſłáwiony wieku ſwoiego Rycerz, ktoremu *Symon Starowolſki inter* 100. *Bellatores Sarmatiæ*, tákie Epitaphium w Kolonii wydrukowane daie. *Clauſus hôc ſaxô quieſcit de* Koſczycz *Dux Roſinius, qui bellis Tartaricis in Podolia exercitatus, in Moſchovia à Demetrio Principe omnibus copiis præfectus, magnam apud omnes famam, magnis præliis victor promeruit.* Ten roku 1608. pod Bełchowem otrzymawſzy znáczne zwyćięſtwo z Swiſzcza Moskiewskiego Tyrána, pod Serpuchową w málignie umarł Roku 1610. *Die* 8. *April:* wieku ſwoiego 35 roku.

Z tegoż Domu y procedencyi, Wenceſław Koſczycz, animuſzem y gieniuſzem w Obozách, ná Seymach Koronnych y *Tarnowſki* Prowincyalnych ſłáwny, Chorąży Brzeſki. Temu Tarnowſki dźiedzic ná Boguſłáwicach, corkę dał zá żonę w dożywotnią przyiaźń y w poſagu Boguſłáwice, z ktorych dalſza piſze ſię familia, iáko to Jan Koſczycz *de Bogusławice*, ſyn Wenceſłáwa, ktory bywáiąc Posłem ná Seymach Koronnych Piotrkowſkich, zá czaſow Krola Zygmunta Auguſta, Roku 1549. był Marſzałkiem Seymowym od Stánow Polſkich obrány: przez tegoż Krola, dla wielkich y chwalebnych u Rzeczy-Poſpolitey zaſług, rożnemi honorámi był ozdobiony, to ieſt nayprzod Referendarſtwem Koronnym, potym Káſztelanią Sędomirską, dáley Purpurą Kaliskiey Káſztelanii, ná oſtatek powágą *Dignitarze* Woiewodztwa Łęczyckiego, y Stároſtwa Predeckiego. Stániſław ſyn Jana Woiewody Łęczyckiego, Káſztelan Konarski, ſyn iego pierwszy, Januſz Kaſztelan Brzeski Kuiawski; Re-

migian

migian ſyn Januſza, Kaſztelan Konarski; Samuel ſyn tegoż Januſza Sekretarz W. Koron: Marćin ſyn drugi Stániſława, Káſztelan Inowrocławski; Łukaſz trzeći ſyn Stániſława, Woiewoda Łęczycki, ktory umarł w Boguſłáwicách.

Gábryel Koſczycz ſłużąc woynę, przenioſł śię do Litwy *Familie w X. Litew:* będąc Generałem Regimętow pieſzych, ktory w Powiećie Grodźińśkim oblokował śię, ſyn iego pierwſzy Woyćiech Podskarbi W. X. Litt: drugi Marćin, Sekretarz W. Koron: trzeći Alexander, Stolnik Grodźiński. Sámuel Koſczycz był Posłem ná Seym Electionis Jana Káźimierza z Brzeskiego Woiewodztwa, y inśi tegoż imienia z Woiewodztwa Nowogrodzkiego, Stániſław Koſczycz z Brzeskiego, y Teodor Koſczycz, *Albertus* Koiałowicz *hiſtor: M. D. Litt:* Pomienionych Koſczyczow dźiedźiczne poſſeſſye, ná Dobrach zwánych Neskowſzczyzna, nad rzeką mianowaną Zwiſła, ktore dobra ſprzedane ſą Xiążęćiu Kirykowi Maſalſkiemu od tychże Koſczyczow, ktorzy też mieli poſſeſſye w Powiećie Grodźińskim, Xięſtwie Zmudzkim, y Powiećie Upitskim.

Teodor Koſczycz, miał ſyna Alexandra, o ktorym *Acta Caſtrenſia Łomzenſia anno* 1616. *feria ſexta poſt Feſtum Circumciſionis Chriſti Domini*, od Ewy Sławskiey prawem zaſtawnym *Sławska.* zeznáne, á potym w akta Tykoćińskie oblátowane 1617. Tenże Alexander miał ſyna Piotra Koſczycza, á ten Piotr z Teodorą Uſzákowską *procreavit* Stániſława Koſczycza, Woyskiego *Uſzakowſka.* Słonimskiego, ktory Stániſław fundował altaryą w Kośćiele Farnym Wołpińskim, w Powiećie Wołkowyskim zoſtáiącym. Tenże Stániſław Koſczycz Woyski Słonimski, z Judytą Tarnowską, miał ſynow trzech, Piotra, Michała, y Węn- *Tarnowska* ceſłáwa; corek záś dwie; Annę, ktora poślubiona Antoniemu Szlubowskiemu, Stáróśćie Werbelskiemu; y Bárbarę, ktora w *Szlubowski* dożywotnią przyiáźń weſzła z Alexandrem Bykowskim Chorążym Słonimskim. *Bykowski.* Piotr Koſczycz Podſtoli Witebski, z Kátárzyną Krzeczotowską, Chorążanką Witebską, mieli ſyna *Krzeczotowska.* Stániſława Koſczycza.

Michał Koſczycz Piſarz Ziemski Woiewodztwa Wileńskiego, fundował WW. OO. Jezuitow w Wilnie ná Sznipiſzkach, zá rzeką názwaną *Wilia*, z gruntu; ktorą fundácyą do-

Yy2 brami.

357

Fundacye rożne brami y gotowemi pieniądzmi udárował. Tenże uczynił fundacyą Miſſyi Krolewieckiey *Soc: J E S U*, znáczną ſummą prowiduiąc ią, Miſſyą záś tychże WW. OO. Jezuitow, ná pogranicżne mieyśca Ruskie y Woiewodztwa Połockiego, w Kollegium Połockim fundował, wielom Kollegiom inſzym *Patrum Soc: J E S U*, wiele dobrodźieyſtwa uczynił, iáko *P. Poſzakowſki Soc: J E S U*, w ſwoim Kálendarzu wyraźił, y z teſtámentu oſtátniey woli tegoż Michała Koſczycza, ieſt wiadomo. Tenże Michał Koſczycz, Piſarz Ziemski Woiewodztwa Wileńskiego, część ſwoię ná dobrach názwanych *Mikicin* w Powiećie Bráńskim, brátu ſwoiemu ſtryiecznemu Krzyſztofowi Koſczyczowi, Podczáſzemu Brácławskiemu zapiſał, iáko z teſtámentu iego poznáć roku 1709. ktory bezżenny umarł. Tákże Wencesław Koſczycz, brat Piotra Podſtolego Witebskiego, y Micháła Piſarza Ziemskiego Woiewodztwa Wileńskiego, bezżenny umarł.

Stániſław záś Koſczycz, Skárbnik Woiewodztwa Witebskiego, y Stároſta Zarzycki, ſyn Piotra Koſczycza Podſtolego *Krzeczotowska* Witebskiego, urodzony z Katarżyny Krzeczotowskiey, Chorążanki Witebskiey, ktora zrodzona ieſt z Barbáry *de Domo* *Chrapowicka.* *Chrapowickiey*, z teyże Barbary Chrápowickiey, po śmierći Krzeczotowskiego ſtan odmieniwſzy, drugim małżeńſtwem *Hrebnicki.* była zá Hrebnickim, z ktorych zrodzony ieſt Oćiec Floryána Hrebnickiego, teraźnieyſzego Metropolity Ruskiego, Arcybiskupa Połockiego. Ktory Stániſław Koſczycz wſzedł *Duninowna* w małżeńskie kotrákty z Zofią *de Skrzynno* Duninowną, Stárośćiánką Szmeltyńską, corką Felixa *de Skrzynno* Dunina y A- *Boratyńska* lexandry Xiężniczki *de Bozydar* Boratyńskiey, á iak powſzechnie mowią, Kniáźiowny Boratyńskiey, śioſtrą Antoniego ná Skrzynnie Hrabiego Dunina, Regenta W. X. Lit: Stároſty Retowskiego y Záhorańskiego, Pułkownika Chorągwi Nayiaśnieyſzego Krolewicza Polskiego Xáwiera, Horodniczego Witebskiego, ktory wziął zá małżonkę z Moskwy Reginę Xię- *X. Trubecki.* żniczkę Trubecką, corkę Iana Xiążęćia Trubeckiego, Marſzałka Wielkiego Imperium Roſsyiskiego; z ktorą Zofią ná Skrzynnie Duninowną, Stániſław Koſczycz Skárbnik Witebski, Stároſta Zárzycki, ſpłodźił ſynow czterech, Michála Ko-

ſczyca Stároſtę Zárzyckiego, Iozefa Staroſtę Záhorańskiego, Ignácego Dworzanina I. K. Mći Auguſta III. Antoniego Starośćica Zárzyckiego; do tego cztyry corki, Barbarę, ktora doſtáła ſię w małżeńſtwo Ottonowi Grothuzowi, Starośćie *Grothuz.* Linowskiemu y Pokretońskiemu; Annę *primô votô* zá Andrzeiem Wyrzykowskim, Podczáſzym Xięſtwa Inflantskiego, *Wyrzykowski.* *2dô votô* zá Woyćiechem Wyſzyńskim, Skárbnikiem Drohickim; Rozalią ktora poſzła zá Franćiſzka Darewskiego *Darewski.* Weryhę Stároſtę Pokorſzáńskiego; Tereſſę, ktora poślubiła dożywotnią przyiáźń Antoniemu z Łubna Hereykowi, Stol- *Hereyko.* nikowi Połockiemu. Piſzą ich niektorzy Koſzczycámi, iáko *Nieſiecki tom: 2. fol: 671.* y ia tu w tytule *erroneè*, ále podpiſuią śię Koſczyczámi.

PROCEDENCYA.
Z CHODCZA ROZYCOW
HALICKICH,
HERBU PORAY.

Z Chodcza Hálickich nie ktorzy zowią Chodeckiemi, herb Junoſza przypiſuiąc im; nie Poray, ſwiadcząc ſię *Bielſkim fol: 521. Paprockim fol: 248. y Okolſkim tom: 1. fol: 361.* Dáią niektorzy rácyą, że Choteccy nie Chodeccy ſą herbu Poray, ták ich wyráża *Nieſiecki tom: 1. fol: 292.* Prawda że *Bielſki* piſze o Stániſłáwie Hálickim *fol: 529. & 545.* ále go Chodeckim nie názywa. *Paprocki loco citato* wſpomináiąc Kołow, czy Kołonow herbu Junoſza, mieni Stániſłáwa de Chodecz Hetmana Rycerſkich ludźi, w Roku 1457. ále ná Kuiáwach, nie w Hálickiey Ziemi, ná Pokućiu. *Okolſki* powiáda *Stanislaus de Chodecz Exercituum Dux in Podolia clariſſimus anno* 1451. kłádąc go między Junoſzámi. Ale iáko Staniſław z Chodcza ná Pokućiu zwany Hálickim, nie był nigdy Chetmanem, lubo niegdy ſwoią dywizyą zbił Tátarow pod Wiśniowcem; ták y nie żył w wyrážonych latách, bo dopiero umarł Roku 1529. iak List wyráża Zygmunta I. dany Kmićie ná Láſkę Wielką po śmierci iego, to ieſt w roku 78. potym czáſie, kiedy tamten Staniſław *de Chodecz* Junoſza był Chetmánem, o czym *Nie-*

ſiecki tom: 1. *fol:* 2*do verbo* z Chodcza. Záczem, iż tenże Autor, ma wiele po ſobie świádectwa Hálickich z Chodcza, pieczętuiących śię Poráiem, (iákoż y teráźnieyſzego wieku Háliccy z Chodcza tym że kleynotem záſzczycaią ſię) nie zgrzeſzę, że *cum pluralitate* konkluduię, wyrážaiący dokumenta iego *tom* 1. *fol:* 111. Otto z Chodcza, herbu Poray przywodząc *Wapowſkiego*, liſt Zygmunta I. Miáſtu Krákowſkiemu, y Metrykę Koronną. *Item fol:* 121. tegoż wſpomina herbu Poray z dokumentem Metryki Koronney 1533. Potym *fol:* 151. Stániſław z Chodcza, herbu Poray. Liſt Káźimierza III. Miaſtu Lubelſkiemu y Krákowſkiemu, & *in MS. Petricovienſibus.* Daley *fol:* 152. Otto z Chodcza, herbu Poray, liſt Zygmunta I. u Olſzowſkiego *de Primatu* 1518. y 1519. Miáſtu Krákowſkiemu. Tákże *fol:* 157. Otto z Hodcza herbu Poray, *Wapowſki Fragment: Stryikowſki fol:* 737. Znowu piſze tenże *fol.* 225. we dwu mieyścách: Otto z Chodcza, herbu Poray, liſt Zygmunta I. Miáſtu Krákowſkiemu: á wprzod Stániſław z Chodcza, herbu Poray. Liſt Albrychta Krola 1496. *u Laſkiego w Statućie fol:* 110. *y* 1501. Alexandra Krola Miáſtu Krákowſkiemu 1505. *u Laſkiego fol:* 120 &c

Halickich iedna krew z Rożycámi.

Z tąd tedy pewna (iáko ſię pokáże) iż z Chodcza Háliccy herbu Poray, to ieſt Roży w zwyſz opiſaney, od dáwnych wiekow, nie tylko ſą iednego z wymięnionemi záſzczytu, ále też iedneyże krwi, zaſług y godnośći z Antenatámi ſwoiemi. Jáko záś inſze Fámilie do tego herbu náleżące, nie tylko w Polſzcze, ále y w cudzych Národach, przez honory, poſſeſſye, dyſtyngwuią ſię w nazwiskach ſwoich, ták y Dom pomieniony z Chodcza Hálickich, á to tym ſpoſobem; iż kupiwſzy dobra Chodecz ná Pokućiu, iuż nie Poraiami, áni Rożycami, iak ich dawnieyśi Przodkowie, ále Panámi Chodczámi, herbu Poray piſał ſię, iáko *X. Duryewſki* pod herbem Roża wyraźnie ich opiſuie.

Imię z Hal-cza Hálickich.

Ze zaś Stániſław z Chodcza był Kaſztelanem y Staroſtą Halickim, iáko ſię podpiſał ná przywileiu Krola Kaźimierza, danym Miáſtu Lwowſkiemu, w roku 1460. przeto Pánem z Chodcza Halickim był názwany, iáko dowiodę niżey.

Kaſztelan y Stároſta Hálicki.

Tęnże ſąm miał ſynow trzech: Stániſława, ktory był naprzod Kaſztelánem Lwowſkim, á po śmierći Piotra

Káſztelan Lwowski.

Piotra Myſzkowskiego, Woiewody Łęczyckiego, y Marſzałka w roku 1507. wziął Laskę Wielką Koronną, z ktorą wraz trzymał Stároſtwo Lwowskie, iak ieſt wyraźnie ná Liśćie Zygmunta I. dánym Krupkom w roku 1515. z tąż Laską w pomienionym roku, Krolowi kredenſował ná Kongreśie Wiedeńskim.

Marſzałek W. Koronny.

Piſał o nim *Author Signatorum*, lecz śmierći iego rok źle wyráźił, iáko ſię pokázuie z *Bielſkiego fol:* 529. ktory o nim wſpomina, á zaś daley *fol:* 543. opiſuiąc Kongreſs Wiedeński, piſze go Stániſławem z Chodcza, á *Decius fol:* 102. w tymże Kongreśie, zowie go Stániſłáwem Hálickim, obadwa Marſzałkiem Wielkim Koronnym tytułuiąc go; w czym ſię obadwa nie pomylili: bo tegoż Stániſława z Chodcza, iuż Halickim zwáno dla tego, iże Oćiec iego był Pánem Hálickim, iákom wyżey dowieść deklárował, y tu dowodzę *ex P. Nieſiecki tom:* 1. *fol:* 251. ktory wyliczáiąc Marſzałkow Wielkich Koronnych, ták piſze: Stániſław z Chodcza; herbu Poray &c. y daley mowi: Dwoch tu po ſobie Stániſławow kłádźie Autor Xiążki, *Auroræ Solis Sarmatici*, iednego Stániſława z Chodcza, drugiego Stániſława Hálickiego, ále iedenże to był Stániſław z Chodcza, ktorego iáko y bráćią iego, Ottona Woiewodę Krakowskiego, y Páwła Káſztelana Rádomskiego, że z Oyca Káſztelana Hálickiego byli urodzeni, *vulgus*, ba y niektorzy Hiſtorycy, Hálickiemi zwáli: iákoż y Chodecz, z ktorego ſię oni piſzą, pod Haliczem ieſt.

Kombinácya wątpliwośći

Error poſtrzeżony.

Zasługi Stanisław. Halickiego.

Umarł tęn wielki Mąż pełen záſług w Oyczyźnie, roku 1529. iák wyraźnie świadczy liſt Krola Zygmunta I. w Piotrkowie, ktorym tegoż roku po śmierći Stánisława z Chodcza Halickiego, Marſzałka Wielkiego Koronnego, konferował Laſkę Wielką, Piotrowi Kmićie. Mąż to był nie tylko w Senaćie, ále y w Obozie zásłużony, kiedy pod Wiśniowcem z innemi, ná głowę Tátarow poráźił dwadzieśćia y pięć tyśięcy w roku 1512. zá Xiążęćia Michała Wiśniowieckiego, z Xiążęćiem Oſtrogſkim, Hetmanem Litewſkim; będąc ná pomocy, o ktorey wiktoryi, *Kochaw: in Paneg: Bielſki fol:* 521. *Starowol: in Bellat: Sarm:* 187. &c. Otto z Chodcza Halicki, brat Stanisława, po ktorem wźiąwſzy Kaſztelanią Lwowſką, nie długo ná niey zabawił, bo w prędce poſtąpił

Otto Halick Kaſztelan Lwoski.

ná Woiewodztwo Podolſkie, z tego ná Ruſkie, z Ruſkiego
ná Sendomirſkie, z Sendomirſkiego ná Krakowſkie, ná
ktorym umarł, lecz ktorego roku, wiedźieć nie można, lu-
bo piſali o nim ći Autorowie, ktorych wſpomniałem między
Paweł Ka Honoryuſzami wyżey, pod tymże herbem wyrażaiąc go.
ſztelan Po Paweł Kaſztelan Połaniecki, á potym Radomſki, ſyn trzeći
łaniecki y Stanisława z Chodcza Kaſztelana Halickiego, brat wyrážo-
Radomski. nych, ieſt piſany ná Liśćie Krola Alexandra roku 1505. danym
Miaſtu Lwowſkiemu: z tych trzech braći iednego, było ſy-
now dwoch, ále nie można wiedźieć ktorego, iż Dobra ich
y tranſakaye poſzły *in deſolationem* przez naſtąpione *hoſtili-
tates*, przez co y ſukceſſorowie podupadłſzy, zdrobnieli w
honorach y fortunie, z ktorych ieden był Jozef, drugi Do-
Iozef y Do- brogoſt z Chodcza Haliccy, urodzeni z Bączalſkiey, herbu
brogoſt Ha- Gozdowa, ktorzy w Podgorzu y Płockim dźiedźictwa mieli,
liccy. *Bączalſcy.* á pochodźili z Dalechowic gniazda ſwoiego, wſzędy náuką y
dźielnośćią znákomići. Ci záś obadwa Jozef y Dobrogoſt,
że ieſzcze nie małey fortuny byli, że y honory álbo Urzędy,
lubo nie wiadome w teraznieyſzych czaſach, dawnośćiami
mieli, z tąd poznać; iż ſię z Domami znacznemi przez poſta-
nowienie łączyli, iako Iozef Halicki ożeniony w Woiewodz-
twie Ruſkim z Grabińſką herbu Pomian, z ktorego Domu
Grabińſcy. był ieden Kaſztelanem Roſpirſkim 1458. Ian y Alexander
Grabińſcy, byli Opatami Oliwſkiemi, *Starowol: in Monumen:*
Hieronim był Kaſztelanem Sieradzkim, ktorego wſpomina
konſtytucya *fol:* 25. pod czas kommiſarſtwa iego do granic
Gębiccy. Sląſkich, tęn záś miał w małżeńſtwie Dorotę Gębicką Woie-
Wołowiczo- dzanką Łęczycką. Władysław był Chorążym Brzeskim Li-
Bykowſcy. tewskim, ktory miał pierwey Wołowiczownę, potym By-
kowską Kaſztelankę Podlaską, iak wyraża Bełzeckich Genea-
Fredrowie. logia, ktora potym była zá Iozefem Fredrem. Tenże Iozef
Halicki z pomienioną Grabińską, miał kilku ſynow y corek
dwie, iedna zoſtała Mniſzką Reguły S. Dominika w Przemy-
Bal, ſlu, druga poſzła zá Samuela Bala, herbu Gozdawa, Chorą-
żego Przemyślskiego, Domu ſtárożytnego y zacnego. Syno-
wie Iozefa Halickiego, gdźie ſię lokowali, pewnośći nie maſz,
to iednak wiadomo, iż Haliccy w Podgorzu znayduią śię.

Dobro-

Dobrogoſt Oćiec Prádźiada Jana Hálickiego, ktorego tu
familią piſzę, ożeniwſzy śię ná Podolu z Humiecką, herbu Ju- *Humiecká*
noſza, powrućił ná Pokućie y ośiadł, gdźie nie mało ſpendowa
wſzy ſubſtancyi ná oſwobodzenie dźiedźictwa Chodecz, támże
śię zoſtał. Dom żony iego Humieckiey z dáwna był godny y
zaſłużony w Polſzcze: bo Woyćiech Humiecki w Woiewodz-
twie Podolſkim był Káſztelánem Halickim 1613. á potym
Kaſztelanem Kamienieckim; corka Jędrzeia Kaſztelana Ka-
mienieckiego z Zámiechowſkim, miała corek dwie, z kto- *Zámiechow-*
rych iedna była zá Szembekiem Kaſztelanem Kamienieckim, *ski.*
á po iego śmierći poſzła zá Łuzeckiego Woiewodę Podolſkie- *Szembek.* *Łużecki*
go. Stefan Humiecki był Podſtolim Koronnym, Pułkowni-
kiem Artyleryi Koronney, ná koniec Woiewodą Podolſkim,
Senátor wybornego rozſądku, iako świádczą iego funkcye
podięte dla Rzeczy-poſpolitey. Z tey tedy pomienioney Hu-
mieckiey, żony Dobrogoſta Halickiego, miał ſynow pięćiu,
Jana, Kaźimierza, Antoniego, Felicyána y Karola. Starſzy
Jan ſłużował w Woyſku, o ktorym nie maſz wiadomośći, czy
zginął podczas woyny, czyli też w ktorey Prowincyi ośiadł.
Kaźimierz w Woiewodztwie Ruſkim bez potomnie umarł.
Antoni y Felicyan tamże koło Hálicza ná Pokućiu zoſtáwáli,
potym iák ich potomſtwo zeſzło, álbo dokąd obroćiło śię, wia-
domośći nie maſz.

Karol ſyn naymłodſzy Dobrogoſta, Pradźiad Jana Halic-
kiego, oddaliwſzy śię od braći ſwoich Antoniego y Felicyána,
ożenił śię z Kośćielecką herbu Ogończyk, z ktorą miał po- *Kośćielecka*
tomſtwo niżey wyrażone. Dom Kośćieleckich herbu Ogoń-
czyk, dáwno w Polſzcze wſławiony: mowi o ich pobożno-
śći, Hoſius Kárdynał y Biſkup Polſki; w roku 1577. *Cum
Kośćieleccyi ab Eccleſia Nomen ducant, nulla unquam in re ſeparari* *Pochwały*
ab ea volunt, nec puto, poſt hominem memoriam fuiſſe familiam ullam *Kośćielec-kich.*
*in mea Patria, quæ ſe magis Eccleſiaſticam eſſe declaraverit, & uni-
us S. Catholicæ, Apoſtolicæ Romanæ Eccleſiæ traditiones omnes,
pari ſtudio defenderit*: y że żadnego nie było nigdy heretyka z
Domu tego, niżey wyraża. *Ożechowſki in Orat: funebr: Sigi-
ſmundi I.* chwali ich miłość ku Oyczyźnie, że wielkie ſummy
maiący ná Malborgu y inſzych dobrach Krolewskich, *modo o-*

bliga-

360

bligatorio u nich zoſtaiące, dárowali Oyczyźnie zá Krola Káźimierza. Chwalą ich tákże inśi Autorowie z męſtwa, y wiele cnot znakomitych, ia tu ſamych tylko przednieyſzych Senatorow y Miniſtrow ſpominam, oprocz inſzych Urzendnikow, o ktorych w teyże Familii kożdy czytáć może. Zyli tedy w Senaćie Kośćieleccy, Januſz Woiewoda Brzeski Kuiawski roku 1247. Mikołay Woiewoda Gnieźniński około roku 1258. Paweł Woiewoda Łęczycki rok 1326. o ktorych *Długoſz, Kromer lib:* 9. *Bielſki fol: 223. Paprocki y Nakielſki in Miechow: fol: 250.* Woyćiech z Kośćielca Woiewoda Brzeski Kuiawski, Januſz Woiewoda Inowrocłáwski 1420. Woyćiech Kaſztelan Brzeski Kuiawski 1413. Mikołay Woiewoda Inowrocławski 1457. Mikołay inſzy Woiewoda Brzeski Kuiawski 1456. *Długoſz fol: 333. lib: 13.* Jan Woiewoda Inowrocławski 1497. Mikołay Biskup Chełmski 1498. Mikołay Woiewoda Brzeski Kuiawski 1501. Jędrzyi Podskárbi W. Kor: 1515. brat iego Mikołay Woiewoda Brzeski Kuiawski 1524. Staniſław wprzod Inowrocławski, potym Kaliski, ná oſtatek Poznáński Woiewoda, umarł 1530. Jan Woiewoda Łęczycki 1545. Jan Woiewoda Inowrocławski 1546. y drugi Brzeski Kuiawski 1550. Jan Woiewoda Sierádzki 1524. Mikołay Woiewoda Kaliski, Andrzey Woiewoda Poznáński, Stániſław Woiewoda Sierádzki, y Jan tegoż Krzeſła, Generał Wielkopolski 1563. Mąż wielkiey powagi, o ktorym *Hoſius Epiſto: tom: 2. fol: 416.* Był tęnże pierwey Łęczyckim Woiewodą; corki iego, Katarzyna Opalińska Marſzałkowa W. Kor: Regina Rokoſowska Podskarbina W. K. Jan Kaſztelan Miedzyrzycki 1609. Krzyſztof Kaſztelan Inowrocłáwski; Łukáſz Biskup Poznáński, Stániſław Kaſztelan Bydgowski. Więcey o tym Domu wyraża *Nieſiecki tom: 2. fol. 935. & ſequentibus,* tu tylko dla záſzczytu Halickich ze krwi maćierzyńskiey, kłádą śię pomienioni, maiąc ſynow Károl Halicki z Kośćieleckiey dwoch, Sylweſtra y Andrzeia, z ktorych pierwſzy gdźie ośiadł, nie wiem.

Senatorowi y Biskupi. — *Opalińska.* — *Rokoſowska* — *Halicki*

Andrzey z Chodcza Halicki, ſyn drugi Károla Dźiád Jana Halickiego, miał zá ſobą Kmićiankę, z zácnego y ſtárożytnego Domu herbu Srzeniáwa z Krzyżem. Piſze bowięm *Cromerus lib:* 3. że w roku 1374. Jan Kmita Staroſta Sieradzki,

Kmitowie

zgromádźiwſzy ſwoy Powiat, náieżdżáiącemu Wielkąpolſkę Władyſławowi Mnichowi záſtąpił, y zbił woyſka iego ták dalece, żę ſąm Władyſław śiadſzy ná łodkę, ledwo śię ſalwował przez Wiſłę do Zamku Złotoryiſkiego. Piotr Kmitá był Kaſztelanem Lubelskim 1400. *Długoſz lib:* 10. á potym poſtąpił ná Woiewodztwo Sendomirſkie. Anná Kmicianká, byłá zá Lanckorońskim Kaſztelanem Woynickim 1379. Mikołay Kaſztelán Przemyski 1436. potym Kaſztelan Lwowski 1451. Dobieſław Kmitá Kaſztelan Woynicki 1460. daley Kaſztelan Lubelſki y potym Woiewoda, ná koniec Woiewoda Sendomirski 1478. Piotr ſyn Dobieſława, Marſzałek Wielki Koronny 1496. Spiski, Sądecki Stároſta, y wraz z Marſzałkoſtwem, Woiewoda Krakowski 1503. Drugi Stániſław Kaſztelan Wiślicki 1493. Kaſztelan, potym Przemyski, daley Woiewoda Ruſki, złączony z Kátarzyną Tarnowską, śioſtrą rodzoną Jana Kaſztelana Krákowskiego, Hetmana Wielkiego Koronnego. Piotr Kmita, náprzod Kaſztelan Lubelski, potym Woynicki, wkrodce Sędomirski, ná oſtatek Woiewodá Krakowski, Marſzałek Wielki Koronny, Stároſta Krakowski, Spiski, Przemyski, Kolski, miał Hrabiankę z Gorki, Woiewodzankę Poznańſką, ktorey Oyca wielkie dziełá y rozliczne záſługi opiſuie. *Bielſki fol:* 521. & 552. Byli poźnieyśi, y ſą dotychczas w pomnieyſzych honorach Kmitowie, w Woiewodztwie Krákowskim y indziey, mnie tu doſyć przednieyſzych wſpomnieć, z ktorego Domu y herbu Kmiciánką pomieniony Andrzey z Chodcza Halicki, mieſzkáiąc ná Wołyniu, trzymał dobrá *modô obligatoriô* názwane Dermań od Xiążąt Sanguſzkow, gdzie z niey ſpłodził ſynow, Kazimierza, Alexandra, Samuela y Hrehorego Halickich: Káźimierz ſłużył w Woysku Litewskim, potym zoſtał Bazylianem Xiędzem w Klaſztorze Byteńskim, Prowincyi Litewſkiey: o Hrehorym niewiem. Alexander ſyn drugi Károla Halickiego, z Kmiciánki urodzony, Ociec Jáná, Marſzałkuiąc w Xięſtwie Li: u Sápiehow, potym u Xiążąt Sanguſzkow, Gubernátorſkie dyſpozycye trzymaiąc w Dobrach Bielskich, y Jaroſławſkich, ożenił śię z Wiſłocką herbu Sas, z ktorą ośiadł ná Wołyniu, trzymaiąc Dobra nie daleko od Dubna, *modò obligatorio,*

Lanckorońſki. — *Tárnowska* — *Gorska.* — *Háliccy* — *Wisłocka.*

názywaiące ſię Miatyn, ſpłodził ſynow trzech, Iána, Tomaſza y Iákuba, z tych ieden zoſtał u Sapiehy, Woiewody Podlaskiego w Hrabſtwie Wyſockim y Siemiatyckim ná Funkcyi Komiſſarskiey lat 9. odſtawſzy, umarł w Dobrach ſwoich, w Woiewodztwie Podlaskim w Willanowie. Iákub zoſtał Xiędzem Reguły S. Dominika w Wilnie, Samuel brat rodzony Alexandra, ſługiwał w Woysku Litewskim, ożenił ſię w Powiecie Słonimskim, z Domu Michałowską, Konowiczową
Michałow- Konowiczowina Wdową ná Uzłowcách, z ktorą miał ſynow czterech, Káżimierza, ktory był Proboſzczem Międzyrzeckim, w Powiecie Słonimskim; Alexandra, ktory czáſu rewolucyi od Szwedow zginął, pod Komendą Paná Hrehorego Oginskiego, Staroſty
Pacynianka. Zmudzkiego; Konſtantego, ktory ożeniwſzy ſię z Pácyńianką, ośiadł ná Oyczyznie w Powiecie tymże ná Uzłowcach, ma ſynow ſześciu, Idziego, Felicyána, Károlá, Antoniego, Symona, y Ludwika. Ian z Chodcza Hálicki ſyn Alexandra, zoſtawał ná uſługach u Pánow Litewskich, ożenił ſię z Katarzyną
Iarocka. Iarocką, herbu Ráwicz, Skarbnikowną Mozyrską, z ktorego Domu w Woiewodztwie Sendomirskim początki ſwoie máiącego, Staniſław Iarocki był Kaſztelanem Záwichoſtkim, y Marſzałkiem Nadwornym Koronnym, *Łaſki w Statucie* 1507. y 1515. Wilchelm Iarocki był Dworzaninem Krolá Zygmunta I. Są ćiż Iaroccy w rożnych Woiewodztwách Urzędnikámi, iáko w Krákowskim, Ruskim, w Sendomirskim &c. Ian Hálicki z pomienioną Kátarzyną Iarocką, maią ſyná Sylweſtra, y Ludwika, y corek trzy, Wiktoryą, Tereſſę y Katarzynę.

PRAW-

PRAWDZIC HERB.

E P I G R A M M A

Dat Fortuna dapes, promptus ſtruit hic Leo menſas,
Admovet & ſellas murice tectus Honor.
Hæc jubet in plauſum lituis reſonare triumphos,
Bibit Mars Patriæ dulce ſalutis opus.
Poſtea conceptus formant. Leo detinet orbem
Alterutrum Patræ, Rex Leo noſter erit.

A B R Y S H E R B O W N Y.

JEſt Lew zołto-rudawego włoſa, wybiegaiący z muru cegielnego, w łapach przednich trzymaiący prawdę ſtołową, ogon ma do gory zákręcony, ſąm záś w polu niebieskim obrocony paſzczeką w lewą ſtronę, iák *Okolſki tom:* 2. *fol:* 496. *y Niesiecki tom:* 3. *fol:* 724. wyrażaią, ále Gruiowie y niektore Domy, w prawą ſtronę tárczy noſzą obroconego. Na hełmie takſz Lew drugi z prawdą, z korony wychodzący. *Wyrazenie herbu*

Bbb PO:

POCZĄTKI HERBU.

Androclus Genearcha.

WEdług zgodney relacyi Hiſtorykow dawnych, bywał zwyczay w Rzymie zá poganow, że oddanych ná śmierć do więzięnia ludzi, wyprowadzano ná *Amphitheatrum*, gdzie dla uciechy ſwoiey wypuſzczano przeciw nim beſtye dla pożarcia. Trafiło ſię, iż nie iáki *Androclus* w Dácyi urodzony, ſłużył u Prokonſula rządzącego Afryką, ná ktorego że był zły tyrańsko, nie mogąc wycierpieć uſzedł od Pána ſwoiego ná puſzczą y zchował ſię w ſkałę, gdzie miał łożysko ſwoie Lew okrutny, záſtawſzy tę iamę bez bytności iego, iż był wyſzedł ná polowanie, ná ktorym tarń mu utkwił w nogę. Powrociwſzy Lew okaliczony do łożyska ſwego, nie wſzedł do niego, ále cieżko ryczał żáłoſnym głoſem. *Androclus* wpoł umárły, zrozumiawſzy że ieſt w iámie iego, wyſzedł chcący ſię ucieczką ſalwowáć, ále Lew upadſzy mu do nog, począł łaskawie ſtopy mu lizać podaiąc nogę okaliczoną. Ten wyiąwſzy cierń oſtry z łapy, krew wyciſnąwſzy y chuſtką obwinąwſzy, wnet uzdrowił go. Lew záwdzięczaiąc łáskę Androklowi, żywił go przez trzy láta połowami ſwemi, wiedney iamie mięſzkaiąc z nim; iednák ſtęskniwſzy ſobie żyć z beſtyami, wyſzedł z puſzczy, á błąkaiącego ſię w Afryce złapał Pán iego Prokonſul, od ktorego uſzedł, y oddał go do Rzymu ná wieczne więzienie; po tym w krotce wyiachawſzy ná łowy Prokoſul, złapał tegoż ſámego Lwa kazuſem, y darował go Ceſarzowi. Siedzą obadwa kilka lat w więzięniu, nie wiedząc o ſobie, aż gdy Ceſarz ſprawuiąc igrzysko wezwał Senatorow y przednich Pánow, kazał wyprowadzić Androkla ná Amphitheatrum, y Lwa zgłodniałego wypuścić do niego. Trafiło ſię iż tenże ſąm Lew do niego był wypuſzczony ná pożarcie, ktory rozpędziwſzy ſię do Androkla záiuſzony, poznáł dobrodzieia ſwego, á łáſząc ſię około niego z radością, upadł mu do nog, y począł lizáć ſtopy iego. Ceſarz dziwuiąc ſię temu z gościami przytomnemi, mniemał, że Lew oczarowány, więc ná probę kazał wypuścić ku nim Tygryſa okrutnego, ále Lew záſzedłſzy mu impet, wpoł go rozerwał. Przyzwany *Androclus* do Ceſarza pytaiącego ſię, coby miał zá ſekret ze Lwęm na niego ták łaskawym, powiedział wſzyſtko tymi ſłowy. *Cum Provintiam Africam Dominus meus Proconſul rexiſſet, in ſe quotidianis flagris me ad fugam coëgit in ſylvam & ſpecum, quo deinde Leo iſte acceſſit cruento pede gemitus edens. Ego tremui totus, ſed Leo viſo me mitis acceſſit, ſublatum pedem porrexit, quaſi opem poſtularet. Ego ſtipem ingentem veſtigio ejus hærentem avulſi, conceptamq; ſaniem expreſſi, ille pede inter meas manus repoſito recubuit pauliſper & convaluit, atq; ex eo die ego & Leo eodem ſpecu, eodemq; cibo viximus triennium. Nam ferarum, quas venabatur, opimiora membra ad me in ſpecum deferebat. Sed cum tæderet me vitæ illius ferinæ, inde etiam fugi, & deprehenſus á militibus Domino meo Romæ redditus ſum, qui ob fugam me ad beſtias damnavit. Intelligo autem hunc Leonem interim captum, nunc benefitii gratiam mihi referre.* To wyraża *Joannes Zachn Mundi mirabilis Æconomiæ tom: 2. fol: 317 ex Æmilino lib: 7. de Animal. cap: 48. Aulo Gellio Noct. Atti. lib. 5. cap: 14. Schotto Phyſ: cur: lib: 8. cap. 44. § 8 & aliis.*

Powziąwſzy Ceſarz tę relacyą, uczynił tryumf Androklowi z powinſzowaniem od całego Miaſta Rzymskiego, y zaraz go nobilitował, dáiąc mu za herb Lwa z ſwoiemi ſukceſſorami, á udarowawſzy dobrami ożeniony roſkrzewił familią w Rzymskim Páńſtwie, z ktorey byli, czy ſą do tych czas w Niemczech *de Dinhein* familie, ztąd ieden przyiachawſzy z nad Renu do Polski, zá Bolesława Krzywouſta, imięnięm *Jędrzey Dinheyn* Hrábia, zaślubił ſobie Jána Prawdy Sędziego Ziemskiego Goſtyńskiego, Hrabi ná Szczawinie y Trąbkach dziedziczkę iedynaczkę, y ztąd názwał ſię Prawdzicem około roku 1123. *Acta Terreſtria Goſtinenſia*, pomniąc że ták wielka fortuna ná niego ſpadła, przydał do herbu ſwoiego Lwa, prawde ſtołową, ktorą ſię żoná iego pieczętowała, co ſzerzey wyraża *Nieśiecki tom: 3. fol: 725.* Odmiana herbu Androkla, w ſukceſſorach iego pierwſza była, że muręm y Lwęm poczętowali ſię, iż ięden Rycerz tego herbu przyiachawſzy do Hetury, poiął dziedziczkę z Domu *Melminora*; ktory pieczętował ſię murem czerwonym, y do niego przydał Lwa ſwoiego.

363

PREDNIEYSI y WIADOMSI DYGNITAZRE HERBU TEGO.

Jan Latalſki, herbu Prawdzic, będąc Arcy-Biſkupem *Láatálski* Gnieźnieńskim, umarł 1540. *Damalewicz.* Tenże Latalski był pierwey Biſkupem Krákowskim do roku 1537. *Starowolſki* Piotr herbu tegoż, będąz Biſkupem Poznańskim umarł 1254. *Długoſſus.* Ján Latalski, z tego Biſkupſtwa poſtąpił ná Krakowskie 1535. *Treterus.*

Jan herbu Prawdzic, będąc Biſkupem Płockim, umarł *Gulczewski* 1310. Także Mikołay z Gulczewa 1369. y Stániſław z Gulczewá 1371, po nim Dobieſław Sowká z Gulczewa 1379. pomarli będąc Biſkupami Płockiemi: *Długoſſus & Łubieńſki.* Franciſzek herbu Prawdzic Polák, będąc Biſkupem Wrocławskim ná Sląsku umarł 1198. *Długoſſus.*

Tuczapski Makary Tuczapski herbu tego, był pierwſzym Władyką Lwowskim 1548.

Latalski Januſz Latalki, będąc Woiewodą Poznańskim, umárł 1557. *Paprocki, Nokielſki &c.* Marcin herbu tegoż, był Woiewodą Brzeskim Kujawskim 1259. *Okolſki, Paprocki &c.* Tákże Ję- *z Lábiſzyna* drzey z Lábiſzyna 1383. *Duriewſki,* y ponim drugi Marcin z Labiſzyna był temże Woiewodą, około roku 1421. *Liſty* *Szczawiń-ſcy* *Krolewſkie.* Iakub Szczawiński, herbu Prawdzic, umárł Brzeskim Kuiawskim Woiewodą 1637. *Starowolſki.* y Ian Szymon Szczawiński zmarły 1652. *Porządek Elekcyi.* tákże To- *z Labiſzyna* maſz Szczawiński 1653. *Danin w Kaza:* Maciey z Labiſzyna, był Woiewodą Inowrocłáwskim 1422. *Liſty Krolewſkie.* Iánuſz Látalski, z tego Woiewodztwa poſtąpił ná Poznańskie 1539. *Liſt Krolewſki.* Paweł Szczawinski, umárł tymże Woiewodą Inowrocławskim 1679. *Conſtit:* 1678. *&c.* y Iakub Albrácht Sczcáwinski żyiący w roku 1683. *Zawadzki.*

z Radzanowa Páweł z Radzanowa herbu Prawdzic, był Woiewodą Bełzkim 1436. *Okolſki & alij.* Ian z Kmączáła y z Nieborowa także *Hunowski* 1452. *Statut Mazowiecki.* Paweł Hunowski, umarł tymże *Niſzczycki* Woiewodą Bełzkim 1477. *Bielſki.* potym był Iędrzey Niſzczycki, *Paprocki & Okolſki,* y Mikołay Niſzczycki 1540. *Okolſki y Liſty Krolewſkie.* Piotr Niſzczycki umarł tymże Woiewodą 1597. *Zaliwſki.* Stániſław Włodek tákże 1615. *Conſtit* 1698. &c. Krzyſztof Niſzczycki 1620. *Metryka Koron:* *Niſzczycki* Alexander Łáſzcz umarł tymże Woiewodą Bełzkim 1720, *Łaszcz* *Nieśiecki.*

Páweł Niſzczycki był Woiewodą Płockim 1380. *Paprocki & Okolſki.* Ninogiew z Kryſka, herbu Prawdzic tákże 1430. *z Kryska* *Idem uterq;* Jędrzey Niſzczycki w roku 1460. po nim ſyn *Niszczycki* iego Jędrzey tákże, poſtąpił ná Bełzkie około roku 1480, *Paprocki et Okolſki* Migniew z Kryska 1501. *Paprocki.* Jędrzey *z Kryska* *Niszczycki* Niſzczycki 1524. *Łukaſz Paprocki.* Alexander Jłowski 1555. *Jłowski* *Starowol:* *&c,* Woyciech Kryski 1615. *Acta terres: Płocen:* *&c.* *Kryski* byli Płockiemi Woiewodámi.

Felix Brzeski, herbu Prawdzic, był Woiewodą Mazowiec *Brzeski* kim 1525, *Okolſki.* Staniſław Kryśki także, *Bielſki.* Hieronim *Kryski* *Parys* Párys umarł tymże Woiewodą 1606, *Okolſki* Stániſław Sar- *Sarbiewski* biewski około roku 1661. *Conſtit: &c.* byli Woiewodámi Mázowieckiemi.

Paweł Szczawiński, herbu Prawdzic, był Woiewodą Pod- *Szczawiński* laskim 1632. *Okolſki et alij* Dobieſław z Szczawina, był Woiewodą Rawskim 1335. *Paprocki.* Jan z Gulczewa tákże 1544. *Liſty Krolewſkie.* y Jędrzey z Gulczewa, ktory umarł 1572. *Gulczewskiey* *Paprocki.* Januſz Latalski, herbu tego, był Kaſztelanem Poznáńskim 1512. *Załuski & Okolſki.* Januſz Latalski, z Łęczyc *Latalski* kiey Kaſztelanij poſtąpił ná Woiewodztwo Inowrocławskie 1535. *Paprocki et Okolſki.* Paweł Szczawiński był Kaſztelanem *Szczawiński* Łęczyckim 1589. *Nuptiæ Zamoſca:* Mikołay Szczawiński umarł tymże Senatorem 1620. *Starowolſki.* Iakub Albrycht Szczawinski, poſtąpił ná Woiewodztwo Inowrocławskie 1679. *Acta Caſtren: Lancici.*

Jan Szymon Szczawinski, z Kaſztelanij Brzeskiey Kuiawskiey, poſtąpił na Woiewodztwo Kujawskie 1643. *Okol. &c.*

Jan z Labiſzyna, herbu Prawdzic, był Kaſztelanem Ino- *z Labiszyná* wrocławskim 1459. *Długoſz* Szymon Szubski tego herbu, *Szubski* umarł 1572. *Paprocki et Bielſki* Páweł Szczawinski był tymże *Szczawiński* Kaſztelanem 1590. *Przetocki:* y drugi Paweł Szczáwiński, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Inowrocławskie 1669. *Conſtit:* Iakub Albrycht Szczawiński poſtąpił ná Kaſztelanią Łęczycką 1671. *Nieśiecki.*

364

Włodek Staniſław Włodek herbu Prawdzic, z Kaſztelanij Lwowskiey poſtąpił ná Woiewodztwo Bełzkie 1593. *Idem.* Felix
Parys Parys herbu Práwdzic, był Kaſztelanem Lubelskim, y nim
z Nieborowa Niſzczycki umarł 1695. *Confœderat: Ord: &c.* Wacław z Nieborowa, był tymże Kaſztelanem 1498. *Liſty Krolewſkie.* Piotr Niſzcyński z tegoż Krzesła, poſtąpił ná Woiewodztwo Bełzkie 1597.
Łaszcz *Conſtitutio.* Alexander Łaſzcz poſtąpił tákże na toż Woiewodztwo 1706. *Niesiecki.*

z Gulczewa Szczawiński Kryski Iędrzey z Gulczewa był Kaſztelanem Płockim 1408. *Paprocki.* Sasin z Szczawina tákże 1452. *Okolſki.* Woyciech Kryski tákże 1635. *Niesiecki.* Paweł Niſzczycki tákże 1708. *Załuſki.*
Laszcz Alexander Łaſzcz był Kaſztelanem Czerskim zá Krola Stefana w roku 1578. *Paprocki et Okolſki.* Adam Parys
Parys także *Okolſki.* Zygmunt Parys około roku 1637. *Porządek Elekcyi.*
Kruszyński Waleryan Kruſzyński, herbu Prawdzic, umarł Káſztelánem Gdańskim 1724. *Załuski.*

Kryski Felix Kryski, będąc Kanclerzem W. K. umarł 1617. *Okolſki et alij*, krory pierwey był Podkanclerzym do roku 1613. *Okolſki &c.* Felix Kryski Referendarz Koronny, był Marſzałkiem Izby Poſelskiey 1603. *Braun.* Iákub Szczawiński
Szczawiński Sarbiewski 1616. y potym 1620. w Warſzawie. Stániſław Sarbiewski, Staroſta Grabowiecki w Warſzawie, 1647. byli Marſzałkami Izby Poſelskiey, *Comment: de Jur: regnan.* Oprocz wyrázonych, znayduią ſię ieſzcze ci Dygnitarze. Iozef Łaſzcz był
Laszcz Szczawiński Koadiutorem Biskupſtwa Kijowskiego. Albrycht Szczawiński,
Sołohub był Woiewodą Łęczyckim 1683. Sołohub był Kaſztelanem Zmudzkim. Ian Sołohub był Podskarbim W. Litewskim.
Cybulski Ian Cybulski, Woyski Wyſzogrodzki był Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1580. tákże Szymon Szczawiński, Woiewodá Brzeski Kujawski 1645. *Nieśiecki.*

HERBOWNI PRAWDZICOWIE,

Zebrani z Okolskiego *tom: 2. á fol: 500. ad fol: 519.*

Beſćy z Beska w Chełmskiey Ziemi.
Bietkowscy czy Biedkowscy w Mazowſzu y Zie: Wyſzo:
Bielscy w Krakow: Powiecie Zatorskim.
Bogaccy w Mazowieckim.

Brochowſcy, czy Brachowſcy z Szczawińskich idą.
Brudzyńſcy z Zlátalskiemi iednego działu.
Brzeſcy w Płock: ieden dom z Nieborowskiemi y Kobylnickiemi.
Cybulscy w Mazowſzu y Ziemi Wyſzogrodzkiey.
Czeczotkowie w Raws: Woie:
Dąbſcy w Płockim Woiewod:
Dzwonowſcy w Poznańskim
Gałęſcy w Kaliskim.
Giedzińſcy z Giednia w Powiecie Ciechanowskim.
Gołębiowſcy nie piſze kędy
Gołyńſcy w Mazowſzu y ná Zawkrze.
Gorazdowſcy w W. Polſzcze
Goſtomſcy w Ciechanowskim y W. X. Litewskim.
Gradowſcy z dawney familij.
Gulczewſcy z Gulczewa.
Hunowſcy w Bełzkim
Iłowſcy w Zięmi Łomżyńsk:
Kruſzyńſcy, czy Kruſzeńſcy w Chełmskim, z Boleminá.
Kryſcy w Płockim Woiewod:
Kucharſcy w Ciechanowskiey Zięmi, y w Ruskim.
Kukálſcy w Liwskiey Ziemi.
Kuklińſcy w Płockim.
Labiſzyńſcy z Labiſzyná Hrabiowie.
Łaſzczowie w Woiewodztwie Bełzkim.
Latalſcy z Lábiſzyna Hrabiowie.
Łaściſzewſcy z Labiſzyna.
Łaſzczewſcy w Płockim.
Łazniewſcy w Bełzkim.
Łáyſzczewſcy w Sochaczewskiey Ziemi.
Makośieiowie z dawną familią *fol: 516.*
Miśiewſcy w Sochaczowsk: Zi:
Nieborowſcy támże.
Nieborſcy w Ziemi Wyſzogr:
Niſzczyńſcy czy Niſzczyccy z Gulczewa.
Nośielſcy w Zakrocimskiey Z.
Pakoſławſcy w Oſtrzeſzowsk: Powiecie.
Pałuccy pod Praźniſzęm.
Páryſowie y Paryſzewſcy z Paryſzewa.
Piwo w Płockim Woiewodzt:
Poczerniccy w Ciechan: Zie:
Policcy w W. Polſzcze, inśi w Litwie w Wileńskim.
Pośienicki w Nurskiey Ziemi.
Radzanowſcy w Płockim.
Rokitniccy w Dobryńskiey Z.
Rynaczewſcy iednego działu z Laskiemi Hrabiami, z Labiſzyna.
Sękowſcy w Płockim y Poznańskim Woiewodztwie.
Sierakowſcy z Sierakowa, w Woiewodztwie Mazowieckim, Powiecie Ciechanow:
Sierpſcy z Gulczewa.
Smarzewſcy z Ciechanowsk: w Dobryńskiey Ziemi.
Smitkowſcy nie piſze kędy.

365

Sokołowſcy nie piſze kędy
Sołohubowie w W. Xięſt: Li:
Strożewscy w Wyſzog: Ziemi.
Strzałkowscy nie piſze kędy
Szczawińſcy z Szczáwina ſtarego, nowego, wielkiego, borowego, w Woiewodzt: Rawskim, Powiecie Goſtyńskim y Łęczyckim.
Szymakowscy w Ciechan: Zie:
Trąbſcy z Szczawina ná Trąb kach.
Wierzbowſcy w Podlaśiu z Kuchmiſtrzowa.
Witosławſcy ná Siedlcu pod Zninem.
Włodkowie w Ruśi.
Wołczkowie z Mázowſza w Ziemi Chełmskiey.
Zabiccy w Mazowſzu.
Zaiączkowscy w Krakowskim
Zeleńscy w Rawskim.

Z poźnieyſzey indagacyi Nieśieckiego *tom:* 3. *fol:* 726. te ſą herbownych Prawdzicow Imiona wyrażone.

Arciſzewski.	Gockowski.	Lutomski.	Partein.
Bereza.	Gorzuchow:	Mańkowski.	Płocki.
Bętkowski.	Goski.	Micowski.	Pruski.
Biegański.	Grata,	Młocki.	Rudzki.
Bratoſzewski.	Grek.	Molski.	Sarbiewski.
Bułakowski.	Kinicki.	Nieledewski.	Siciński.
Chrybski.	Kobylnicki.	Niemiński.	Smitkowski.
Ciemniewski.	Końśiadzki.	Obalkowski.	Szubski.
Dębołęcki.	Kurski.	Obrociwor.	Tarżecki.
Domiechow:	Leſzkowski.	Oryſzowski.	Tomisławksi.
Działowski.	Łukomski.	Pakoſz.	Tuczampski.
Go-	Lu-	Par-	Zubczewski.

Byli też y ſą Sobotkowſcy. Andrzey Sobotkowski, podpiſany Chorążym z Powiatem Oſzmiańskim, podczas konfederacyi w Olkinickim poſtanowieniu drukowanym 1700. An. y w Brasławskim Powiecie byli, y tám mieli poſſeſſye Dziedziczne, herbu Prawdzic Sobotkowſcy, jako ſię znayduią *in Actis* tegoż Powiátu dowody.

*****

PROCEDENCYA
PRAWDZICOW *De KOSOW*
G R U I O W,
HERBU PRAWDZIC.

Pierwſzy Genearcha *Androclus*, w Rzymſkim Páńſtwie rozkrzewił Fámilią teráźnieyſzych Prawdzicow Polſkich, iák wyżey napiſałem, ktorego opiewa to *Pòéma* moie.

Androclus naypierwſzy Genearcha Domu tego.

PRofero, quod multis jam congrua tempora faſtis
  Narrant, & memores edocuere libri.
Androclus gaudens anima meliore Creantis
  Seruit, & ecce ſuo munere ſentit onus.
Sive manus juſſis, ſeu gratis præbet amica
  Curis, pro pretio flagra reportat Heri.
Jam multis rebus, quas tractat, ſufficit ipſe;
  Jam ſua non merito res celebrata venit.
Sed nec ſic humilis, nec jam ſic promptus iniquæ
  Complacet obſequiis anxius ille domûs.
Cæditur & pugnis, & crebro fuſte cruentus,
  Proq; tot auxilis verbera dura refert.
Suſtinet, aſt horret rabidos natura furores,
  Poſtquam diſſimilem jam videt eſſe ſibi.
Carnifices inter virgas ſibi membra nocentes
  Saucia miratur, juſtus in ungue labor.
Jam ſibi non compos, variô confunditur æſtu,
  Ire dolor ſvadet luſtra, redire timor.
Plorat ſydereæ conſultans lumina noctis,
  Et pedibus tremulis arripit inde fugam.
Aufugit in ſylvas, intratq; cubile Leonis,
  Sed dum vitat Herum, non fugit ille feram.
Gaudet depoſitô cæco pallore receſſu,
  Aſt madidas tergens rore tepente genas,
Non procul á latebra fremitum, ſat Pane ſilente,
  Audit; tum profugum ſe putat ipſe peti.
Audit, & ecce Leo veteris redit incola rupis,
  Horriſono gemitu ſydera, ſaxa, replens.

366

Irruit ex campo ſpumans venabula rictu,
Ignarus prædam ſponte veniſſe domum.
Conſidet ad latebram, tum feſſus fauce cruentâ
Rugit, & ad gemitus obvia ſylva gemit.
Plorat difficilis plorare Leo; quatit antrô
Androclo gelidus membra rigente pavor.
Inremit ut folium jactans violetior Eurus,
Vox pavidam mentem, terret & ipſe Leo.
Tandem collecto Superorum numine ſenſu,
Exit in auram ſe præda voranda ferens.
Aſpicit, & triplici miratur ſiſtere plantâ,
Tum triſtem lachrymis audet adire feram.
Æſtuat imprimis, ſed poſtquam cernat eundem,
Protinus in læſo ſubſtitit ira pede.
Mox jam ſingultus audit, rorantiaq; ora,
Nutibus advertens, ut ſine voce rogant.
Ungve Leo caudaq; loquens, varijsq; figuris,
Ad plantas ſeſe ſternit amicus ei.
Lambit eas, lambitq; manus, & porrigit acri
Transfoſſum in campis vepre rigiente pedem.
Spectat & Androclus lente trahit ulcere ſpinam,
Fæcibus expurgat, faſciat, átq; ligat.
Hoc morbo medicamen erat: quis enim audeat eſſe,
Langventis medicus? quem medicina timet.
Quis numeret poſthac plauſus, gratesq; Leonis?
Qui mulcet cicuris ungvibus, ore libat.
Ut ſociat pedibus, ſtrictis amplexibus hærens,
Verus amicitiæ, nam Leo, fortis amor.
Dum quoq; perſentit crudum levitare dolorem,
Mox volat aucupiô ſolvat ut iſta ſuô.
Regreditur prædam referens in fauce venatu,
Diſſecat & mediam partitur inter eum.
Sic per tres annos chirurgo gratus mico
Servit, & hic comedit ſolis ad aſſa jubar.
Tædeat aſt illum, brutis animantibus, atq;
Vivere cum ſaxis, arboribusq; diu.

Egreſ-

Egreſſus ſylvis, variè per Regna vagatur,
Et ſervum miſerum captat acerbus Herus.
Tigridibus ferior, cum ſævis bellua pardis,
Quod Leo non fecit, fecit iniquus homo.
Horrida monſtrorum quem tellus Africa pavit,
Quem genuit ſaxum, poſt aluere feræ.
Urſorum mala progenies, Eurijsq; timenda,
Verberat innocuum, compedibusque ligat.
Mittit & ardentem crudeli ſangvine Romam,
Ut poſſit fonte hoc depoſuiſſe ſitim.
Retibus interea capitur Leo gratus amico,
Et captus Regi traditur inde ſuo.
Inſidet hic caveam, ſed duro carcere plorat
Androclus, ſuperos, auxiliumq; petens.
Neſcit uterq; ſuum, Pilades & trinus Oreſtes,
Nec pariter caſu clauſtra veniſſe ſimul.
Mos erat antiquis Romanis perdere vitam,
Inſtanti placitâ morte carente rei.
Ergo theatrali pro luſu ducitur inſons,
Mittitur & caveâ jam macer ille Leo.
Expectant avidè rigidam ſpectacula mortem,
Et cupidus quivis colla tetendit homo.
Proruit, aſt medio ſiſtens blandèq; ſalutans,
Accedit comitem lætus in ante ſuum.
Applaudit caudâ memori, veſtigia lambit,
Alloquitur geſtis, oſcula chara ferens.
Sic etiam miſerô fatô recreatur Achates,
Solvitur & ſtricto compede verus amor.
Obſtupuit populus, cum ſit mirabile viſu,
Perfidus aſt Princeps aſſerit eſſe magum.
Recludunt Pardum, qui exhorrens acribus uncis,
Dilaniet tanti fervidus oſſa viri.
Sævit in Androclum pedibus, tum morſibus; atqui
Stans Leo, mox rabidum diſſecat ungve gravi.
Vincit, & Androclo reſonant ſpectacula plauſus,
Curia gratatur, Murice veſtit Honos.

Ddd2 Tradit

Tradit opes Princeps, charis complectitur ulnis,
Roma dat & ſociam, ſorte favente ſibi.
Nobilis hinc Faſces tractans, acresq; ſecures,
Arma Leonis fert, ut quibus author erat.
Creſcit ut ex tenui virgâ terebintus & ornus,
Sidera ſub cæli culmina ſumma ferens:
Sic Genearcha ſuus, de ſpina crevit ut arbor,
Quam plantæ ſivit fortius iſte Leo.

Jákom námienił wyżey, że potomſtwo tego Androkla Lwem ſamym pieczętowało ſię w Páńſtwie Rzymſkim, co wyráźił *Okolſki tam: 2. fol: 496.* mowiąc. *Arma Leonis originem habent in Jtalia, ſicut apparet in Familia Illuſtri Malaſpinarum, qvi ſimilime Leone ex muro proſiliente utuntur, ſed quia illi utuntur murô albô, Pravdzicij veró utuntur muro rubeo, ut Hiſtorici tradunt, ideò illa Arma Mala ſpinarum ſuperius vocavimus Pielgrzym, quia à Peregrino Portugalenſi habet ſuam originem hæc familia Malaſpinarum, ex qva multi fuerunt Heròés, Cardinales, Epiſcopi, Duces, Præfecti Civitatum in Italia; iſta vero vocantur Pravdzic: eadem tamen arma ſua Leonis & Muri conſtanter affirmat dicta Familia, qvod & Bielſcius innuit cum armis Leonis & Muri Pravdziciorum, de quorum Leone Aulus Giellius lib: 5. cap: 14. ex Appione Polyhiſtore refert, quod etiam P. Anton. Balinghelm Soc: I E S U in libro Morum à brutis petita inſtitutio refert.*

Kardynali
Zwycięzcy
Wodzowie

Po tym opiſawſzy hiſtoryą Androkla, (ktorego Androdem mianuie, bo rożnie go hiſtorycy zowią, iáko *Giellius* Androkie, *Æmilianus* Androklem, *Okolſki* Androdem) wyprowadza iego procedencyą przez rożne kraie, áż tu do Polſki, mowiąc. *Cum autem quidam clarus militiâ ex poſteris illius, ex Familia Mænimorum in Hetruria, quæ murum rubeum pro ſtemmate defert, acceпiſſet conjugium, arma nobilitatis ſuæ conjunxit cum armis Mæninorum, & hinc crevit Leo ex muro exiliens.* Demum poſteritas huijus in Germaniam ad Rhegnum venit, ubiq; domicilia fixit, & his armis in Palatinatu Rhenenſi, utuntur nunc Comites de Dinhein, ex quibus Andreas Dinhein, aucupandæ gloriæ militaris gratiâ, Boleslao Krivouſto Rege bellicoſiſſimô regnante Anno 1123. in Regnum venit, quibus plurima trophæa du-

xit

xit, nomenq; ſuum celebre fecit, ipſi unicam filiam ſuam Ioannes Prawda, Judex Terræ Goſtinenſis, Comes de Szczavin & Trąbki, de qua agunt Acta Goſtinenſia, in conjugiem petenti non denegat: majorum ille ſuorum memor conjuntionis ſclicet armorum, etiam arma conſortis ſuæ, circulum videlicet hunc patinarum ſeu ſubllicium, armis ſuis conjunixt, atq; Leoni geſtandum dedit, à quo poſteri deſcendentes, ut conſtat ex literis fundationis Eccleſiæ Trąbſcenſis & alijs, quæ extant, honorati ſunt titulo Comitum, in quibus ſcribuntur Comites de Trąbki, Comites de Labiſzyn, Comites de Gulczow, & Comites de Sczawin, qui omnes ſunt armorum Prawdzic, quod conſtat in appenſione ſigillorum ad illas literas Anno 1313. in quibus omnes illi nominantur inter ſe fratres. W iakich záś godnościach Senatorſkich te Domy były, wyráźiłe wzwyż między Dygnitarzami, po tym iednak imionami od dobr nábytych rozroźnili ſię, tak iż teraz nie można wiedzieć doſkonále, ktory pochodźi od ktorego Prawdzica, przez lat 443, częśćią dla Aktow zágubionych *per hoſtilitates*, częśćią przez ognie trafunkowe ſpalonych dokumentow, iáko pod czas rebellij Kozackiey y náiazdow Moſkiewſkich w Woiewodztwie Kijowſkim y Bracławſkim zá Krola Iana Káźmierza wſzyſtko zginęło Szlachćie Polſkiey támże zá Dnieprem lokowanym, gdzie y Kaſper Gruia máiąc dziedziczne dobra ſwoie Fulczyn y inſze, tám od Kozakow zábity, z ktorego śmierćią wſzyſtkie dokumenta dawnieyſze z rożnemi Przywileiami Krolewſkiemi záginely, o ktorey rewolucyi doſyć ieſt wiadomośći u náſzych Hiſtorykow. Ten Káſper Gruia miał zá ſobą Bieśiadowſką herbu Połtora Krzyża, z ktorą *procreavit* Samuela Gruię, tęn ſłużył woynę z Xiążęćiem Ieremiaſzem Korybutem Wiśniowieckim, u ktorego będąc Pułkownikiem y miewáiąc nie raz kommędy nad Woyſkiem, náuczył śię od młodośći ſwoiey łatwo y doſkonale gromić nieprzyiaćiela, nie raz z Chmielnickiego rebellij nad Tatarámi y Kozákámi tryumfował zá kommęndą tegoż Wodza ſwoiego. Tenże Samuel Gruia, ieſzcze zá Krola Władyſława ſłużąc woynę bywał Rotmiſtrzem pierwey, gdy Xiążę Ieremiaſz Wi-

Kaſper Gruia
Bieśiadowſka
Wiśniowiecki

 śniowiecki

śniowiecki powrociwſzy z Cudzych krajow, zebrał woyſka trzydzieści tyśięcy, y niemi Krola Władyſława obozy aukcyonował, z ktoremi dobrze uzbroionemi, y ſwemi dwudzieſtą tyśięcy przydanemi wyprawił do Moſkwy, pod kommędą

Kolęnda Mielecki

Iana Kolęndy, y Stefana Mieleckiego. Z inſzemi Pułkownikami y Rotmiſtrzámi był Samuel Gruia, áżeby mieczęm y ognie támeczne kráie wyczyśćili przody, niżeli Krol Władyſław ruſzył śię z woyſkiem. Nierozpośćieraiąc śię z hiſtoryámi woiennemi Krola Władyſława IV. ktore czytáć kożdy może

Łubieński

u Łubieńſkiego Scholaſtyka Krak: teraznieyſzego Sekretarza Wielkiego Koronnego, bywał Samuel Gruia z Woyſkami, po tey expedycyi Moſkiewſkiey ſzczęśliwie wygraney, u Ferdynandá II. Ceſarza, po upadku Wáſzteyna y przeciw Kalwinow y poruſzonych Francuzow, w Syryi y Bawaryi, z kąd nád kom-

Sieradzki Wieruſzowski Noskowski Gromadzki

mendami Iana Kolędy, Stániſława Sieradzkiego, Stániſława Wieruſzowſkiego, Páwła Noſkowſkiego, Iána Gromadzkiego, Sámuela Gruia z inſzemi, chorągwie aż do Páryża poprowadzili, gdzie Woyſka Francuſkie, z ferworem Marſowym nápádłſzy, z oręża wſzelkiego y armat ogołoćili, y ciągnących zá niemi Kálwinow y Lutrow poſkromili. Po zwyćięſtwie y odebraniu Smoleńſkiego, Siewierſkiego, Czerniechowſkiego Xięſtwa, przez Krola Władyſława, roku 1635. przeciwko

Wiśniowiec Zámoyski Koniecpolski Lubomirski

Abazego Baſzy graſſuiącego w Podolu, były kommędy zlecone Xiążętom Wiśniowieckim, Zámoyſkięmu, Koniecpolſkiemu, Lubomirſkiemu, pod ktoremi znáydował śię z Pułkiē ſwoim Sámuel Gruia, gdzie wiele nie przyiaciela z Turkámi, Tatarami y Kozákami, nád rzeką Muſzką poráźili, z kąd uchodźić muśieli na Wołoſzczyznę y Multanią z rozłożonemi Obozami przy brzegu Dnieprowym, pod wśią Studźiennicą. Iednym ſłowęm mowiąc: w rożnych był okázych woiennych Samuel Gruia, ktore śię zá Krola Władyſława IV. y Ieremiaſza Wiśniowieckiego Korybuta praktykowały, o czym wieleby po-

Rożne utarczki zá Samuela Gruia.

trzeba piſać, co wyraża *Temberſki Palm: Corybuth: y Hiſtorycy dawnieyśi*, iáko z woyſkami Potockich y Wiśniowieckich pod Moſzczynami y Kuneykami, Tatárow y Kozakow mnogość zgromili, trzydzieśći tyśięcy Tatárow, ná Ochmatow-

ſkie pola, przez Siną wodę przeprawuiących śię zbili, y rozproſzyli z Jeremiaſzem Wiśniowieckim roku 1638. Pierwey ieſzcze przeciwko Tatárſkim koſzom y Kozackim rokoſzom pod Kamieniec wybiegaiącym, y ząmek Skálſki áttakuiącym z Baſzą Tureckim Murtazym, z kąd uſtąmpić muśieli. Na polach tákże Káwidzińſkich, pod czas Traktátow Pruſkich 1635. uſpokoili mięczem y ogniem Záporowſkich Kozakow pod Starżą, Hołotwem, Zołninem, Sachnomoſtęm, gdzie ich znieśiono roku 1636. Ná polach Pilawskich, Konſtantynowskich y Oſzyńskich, nácieraiący ná Kozakow záporowskich. Po obraniu Krola Iana Káźimierza 1649. przećiwko Bogdana Chmielnickiego, z Ieremiaſzęm Wiśniowieckim, iuż Woiewodą Ruskim, pod Zołninem, Konſtantynowęm, Zbaráżem y Roſołowcámi, gromiąc Tátarow z Kozákami y Chmielnickie-

Dziwna hiſtorya

go partye gminami táni będącemi, gdzie złapáwſzy trzech Pryncypałow Kozactwa Záporowskiego, łby im poućinać kazáno, á gdy pierwſzemu kát ućiął głowę, skakać ná placu poczęła, drugiemu y trzećiemu toż uczyniwſzy, wſzyſtkie śię zeſzły, y zębámi gryść śię poczęły z podźiwieniem tegoż Samuela, y inſzych woysk tamże przytomnych y z niemi będących. Co gdy donieśiono Chmielnickiemu, rzekł temi ſłowy: *Bohatyr weliki Nebeſki zápalił świt, budet boryty śim lit, á po dwoyſtim śim lit, budet śwityty Lacki świt.* Iakoż áże po dwudzieſtym roku rebellij iego, Kozacy z Tátárami y inſzemi, uſpokoieni. Był Samuel Gruia Rotmiſtrz Woysk Litewskich, z pomienio-

Woyna pod Bereſteczkiem

nym Xiążęćięm pod Zborowem, Bereſteczkiem, gdy Inſtan Gerey, Tatarow y Kozakow Cyrkiewskich, Nahayskich, Petichorskich, Semeńskich, Perekopskich Wielkim był Chanē y protektorem przećiwko Oyczyzny, y ludźi wyprowadźił na pola Bereſteckie Sześć kroć ſto tyśięcy, roku 1651. z ktorey batalij, dla Polski ſzczęśliwey, Inſtan Gerey Chan Tátarski y Kozácki ledwo ućiekł, po ktorego umknięćiu Thoajbey y Marady Sołtánowie, z ſześćią Agámi, to ieſt Wodzami zgineli; á Mażuw, to ieſt Szlachetnych Panow Tatárskich, bez liczby pobito. Będąc potym Samuel Gruia w Woysku Pułkownikiem, y czeſto generalną Kommędę nad partyami miewaiąc

Dokument dźielnośći Samuela Gruia. Xiążęćia Ieremiaſza Wiśniowieckiego, zá Krola Władyſła-
wa IV. y Iana Káźimierza, mocno gromił Ordę, Turkow, Ta-
tárow, Kozakow, czego dokumentem ieſt mieyśce nád rzeką
Zbruczą, pod wśią Szczaſnowſką, nie dáleko miáſteczka Orcha-
wiec, gdzie podſtąpiwſzy pod Oboz Turecki w nocy przez rze-
kę Zbrucz, ktora ieſt bárdzo błotniſta, rzucił faśiny, gdzie z
partyą ſwoią przeprawiwſzy śię, wiele Turkow tyśięcy ná pla-
cu położył, ktora wieś Szczaſnowſka z przyległośćiámi dana
potym była od Xiążęćia Jeremiaſza, temuż Samuelowi Gruio-
wi, Pułkownikowi y Generałowi Rotmiſtrzowi; ktory na tym
mieyścu, gdzie rzućił był faśiny wyſypał groblą, y do tych
czas názywa śię Gruiowſka grobla. Tenże Samuel Gruia,
gdy iuż Zadnieprze odpadło od Polſki, przenioſł śię do Wo-
Libiſzowsk iewodztwa Wołyńſkiego, gdzie poiął *in ſociam vitæ* Konſtan-
cyą z Libiſzowa Libiſzowską, herbu Wieniawa, z ktorey fami-
lij Prándota Libiſzowski, Podskarbi Pruski, wieś Libiſzow zá-
łożył 1460. y od niey ſię z ſukceſſorami nazwał Libiſzow-
skim, ktory przedtym był Wieniawitą Leſzczyńskim. Biel-
ski iego dzieła Rycerskie, przeciwko Krzyżakom ſławi *fol:*
410 *y Kromer lib: 24.* Krzyſtow Libiſzowski był Podwo-
iewodzym Łęczyckim, Poborcą z Seymu 1635. Iędrzey y
Kaźimierz Libiſzowſcy dziedzice Libiſzowa w Opoczyńskim
Ryſzkowski 1692. Ian Libiſzowski, Mąż Rycerski, o ktorym *Conſtit:*
1662. *fol: 32.* Zofia Libiſzowska była zá Pawłem Ryſzkow-
skim, Kaſztelanem Mśćiſławskim. Tenże Samuel Gruia, Puł-
kownik y Rotmiſtrz Woysk Xiążęcia Ieremiaſza Wiśniowiec-
kiego, wziął po żonie ſwoiey połowe Libiſzowa, w Woie-
wodztwie Sęndomirskim, Powiecie Opoczyńskim, po tym
w tymże Woiewodztwie, á Ziemi Stężyckiey kupił wieś Sar-
ny *jure hæreditario,* ktora do tych czas ieſt w poſſeſſyi Samu-
ela *de Koſow* Gruia, Stolnika Bracławskiego y braci iego,
wnukow wyżey pomienionego Samuela Gruia, Pułkownika
Mikołay Gruia y Regimentarza, ktory z Libiſzowską *procreavit* ſyna iednego
Mikołaia, Oyca Samuela Grui Stolnika Bracławskiego, y bra-
ci iego niżey wyrážonych.

Sieniawski Tęn Mikolay Gruia *in obſeqviis bellicis* záwſze zoſtawał, ſłu-
żąc po Huſarsku z Adamęm Sieniawskim Kaſztelanem Krá-
kowskim

kowſkim Hetmánem Wielkim Koronnym, o ktorym ták
piſze *Nieśiecki tom: 4. fol: 92.* Tráfił ná zákłocone w tey *Sieniawski*
Oyczyznie czaſy, kiedy nie tylko Szwedzkie zámachy, ále
y domowe rozruchy, ledwie iey o zgubę nie przyprawiły.
Przećież y Szwedow pod Káliſzem y ná innych mieyścach,
ták śiły przytarł, że Oyczyzna z oſtatniey prawie toni zda-
ła ſię bydź od niego ſalwowana. Záczem y Mikołay Gru-
ia bywał ná tychże potyczkach. Wziął *in ſociam vitæ* An-
nę *de Stulimow* Falęcką, ktorey Oćiec był *Terrigena* Woie- *Falęcka*
wodztwa Lubelſkiego, herbu *Leſzczyc,* to ieſt Brog. O-
ktorych piſze *Okolſki tom: 1. fol: 88.* Falęcki *in Maſovienſi
Palatinatu; Martinus Aulicus Auguſti Regis, Reviſor Ca-
pitaneatuum, Œconomus Maſoviæ, Succamerarius Sieradienſis;
qui licet non literatura, ſed quotidiana experientia & diligentia,
magna facile exercebat, & cum laude eximia.* Nieśiecki záś
powiada *tom: 2. fol: 141.* iż z tych był Boruta z Falant Cho-
rąży Warſzawſki 1452. przywodząc *Statut Maſo: fol: 94.*
Staniſław Chorązy Zakrocimſki 1496. *Stat: Mſoviæ fol:*
110. Marćin Falęcki Podkomorzy Sieradzki, á potym Kaſzte-
lan Roſpierſki, z ktorym tytułē podpiſał tranſakcyą Będziń-
ſką Roku 1589, wielkiey experyencyi y roſtropnośći czło-
wiek, ktorey początki zebrał na Dworze Zygmunta Augu-
guſta Krola, á potym ná rożnych funkcyach, iáko to Kom-
miſſarzem będąc deputowany do luſtracyi dobr Krolewſkich
w małey Polſzcze z Seymu, *Conſtit: 1564. fol: 39.* Paweł Sta-
roſta Zakroczymſki 1613. *Conſtit: fol: 12.* Woyciech piſał ſię z
Czerſką Ziemią na Elekcyą Jana Káźimierza Krola, ároli ie-
dnak niektorzy z nich z Mazowſza w Przemyślſkiey Ziemi
ośiedli. Jozef Burgrábia Wyſzogrodzki 1674. N. miał zá ſobą
Barbarę Zaleſką wdowę po Krobanowskim, z tey ſyn Jan *Zaleska Krobanowski*
Regent Gnieźnieńſki. Franćiſzek Podſtoli Zytomirſki Sę-
dzia Kapturowy Lwowſki 1733. O *więcey nie wiem.*

Tenże Mikołay Gruia, z pomienioną Anną *de Stulimow*
Falęcką, *procreavit* trzech ſynow, to ieſt nayſtarſzego Samu- *Samuel*
ela Stolnika Bracławſkiego, potym Staniſława y Hieronima, *Stanisław* *Hieronim*
maiących poſseſsyą w Woiewodztwie Sędomirskim, á Ziemi
Stężyckiey, wieś Sarny dziedziczną; ktorzy do Grodu Stę-
życkiego należą. Także w Woiewodztwie Lubelskim, á Po-
wiećie Urzędowskim *ſortes in villa* Wierſzchowiska. W Wo-

iewodztwie Wołyńskim, w Powiećie Krzemienieckim, od Xiążąt Wiśniowieckich, *in obligatione* wieś Jankowice, y Swinnę. Od tychże Xiążąt w Woiewodztwie Kijowskim, á Powiećie Zytomirskim, *in obligatione* wieś Skwirkę, Szaleiowkę y Tokarowkę.

Samuel Gruia Stolnik Bracławski

Samuel Prawdzic *de Koſow* Gruia, Stolnik Bracławski, ſtarſzy Brat wyrażonych, pięknie y chwalebnie rządzący ſię, żyie czaſu piſania moiego w miłośći y poſzanowaniu oſobliwſzym u Panow zacnych y Braterskiey Szlachty, wſzędy maiący ſwoię eſtymacyą, y powagę. Wziął *in ſociam vitæ* Joannę *de Leduchow* Leduchowską, Herbu Szaława.

Leduchowská

Jmiona nie ktore Leduchowskich herbu Szaława w Woiewodztwie Wołyńskim, wyraża *Nieśiecki tom: 3. fol: 65.* tymi ſłowy. Deniska Leduchowskiego wſpomina *Metryka Wołyńſka* 1528. Samuel Sędzia Ziemski Krzemieniecki. Jan, Jerzy y Samuel, podpiſali elekcyą Władyſława IV. Stefan naprzod Bracławski, á potym Wołyński Kaſztelan 1676. Franćiſzek naprzod Podkomorzy Krzemieniecki, Poſeł z Woiewodztwa Wołyńskiego na Konwokacyą 1696, potym Kaſztelan Wołyński, miał zá ſobą Siemiaſzkownę, z ktorey ſyn Staroſta Włodzimirski, corka Rożalia, czy Salomea, naprzod Jana Potockiego Podſtolego Kijowskiego, potym Popiela Staroſty Tuczampskiego Małżonka.

Siemiaszkowna Potocki Popiel

Staniſław brat iego, także Podkomorzy Krzemieniecki, Marſzałek Trybunału Koronnego w Roku 1701, á potym zkonfederowaney Rzeczy-Poſpolitey Marſzałek; tak obadwa te urzędy piaſtował, że y w Sądach nieskorumpowany ſamey tylko ſprawiedliwośći upatrywał, we wſzyſtkich ſwoich akcyach iedynie na to godził, żeby Oyczyznę nie nadwerężoną przy ſwoich prawach y ſwobodach utrzymał, w czym tak pracował, że mu y ſama przeciwna ſtroná to z chęćią przyznawała, że był bez porownania wielki człowiek, y bez intereſſu kochaiący ſyn Oyczyzny. W Roku 1717. Marſzałkował w Jzbie Poſelskiey y uſtawę Koronną utwierdził to, co związane przy wolnośći umowiły ſerca. Fortuny ſwoiey y zdrowia nie żałował, co mu wdzięcznia nadgradzaiąc Pańska łaska, Woiewodztwo Wołyńskie konferowała, na ktorym umarł 1725, nieśmiertelney pamięći godzien, pochowany w Podkamieniu, kędy Kośćioł Jego ſzczodrobliwośćią powſtał. W Hociniu dobrach ſwoich OO. Trynitarzow fundował

dował, ſzczegulniey do Nayświętſzey Matki nabożny, na ktorey Swięto Niepokalanego Poczęćia, do Łucka zaproſiwſzy w komitywe z ſobą Rycerſtwo Wołyńskie zieżdżał, mąż pobożnośći wſzelkiey, rozſądku wybornego, ludzkośći nieporownaney, miał za ſobą Maryannę Wielhoską Kaſztelankę Wołyńską, wſzakże z nią żadnego Potomka nie zoſtawił. &c.

Wielhorska

Stanisław y Heronim Gruiowie

Staniſław Gruia Podczaſzy Stężycki, *Poſſeſſor bonorum* Wierzchowiska, y Hieronim Gruia Woyski Stężycki brat iego, *Hæres bonorum* Sarny, obadwa w Kawalerskim ſtanie Roku 1756. od wſzyſtkich eſtymowani. Ze záś ták krotko wſpominąm tu procedencyą ſtárożytnego od wiekow Domu Gruiowskiego, ta ieſt tego racya, iż przywileie y dokumęnta dawnieyſze zaginęli, iák świadczy manifeſt zánieśiony do Aktow Zamku Czerskiego, *feria 5ta. poſt Dominicam Remiſ: Quadrage: proxima A. D.* 1659. tu wyrażony.

Manifest o zatracenie Dokument:

Ad Officium & Acta præſentia Capitanealia Cernenſia perſonaliter veniniens Generoſus Samuel Gruia, olim Generoſi Nicolai, quondam Conſtantini Gruia filij, atq; Mariannæ Biesiadowska Conjugum legitimorum, de Palatinatu Braclanenſi filius, inhærendo Conſtitutionibus Regni, in Comitijs Regni Generalibus Varſavienſibus Anno proximè elapſo Celebratis, de manifeſtationibus ratione amiſſorum munimentorum faciendis, ſancitis. Quam primum eidem Conſtitutio eadem innotuit, coram eodem Officio ſolenniter manifeſtatus eſt de amiſſis ſui manifeſtantis, pronecesſariis, præſertim Privilegio indigenatûs, Generoſo olim Stephano Gruia Proavo ſui manifeſtantis, à Sacra Regia Maieſtate benigniter collato, & ad Acta Caſtren: Capitanealia Vinnicenſia authentica Regni porrecto, aljsq; inſcriptionibus, contractibus, diſpoſitionibus ſummarum Pecuniarium Bonorumq;, in eodem Palatinatu Braclavienſi exi[illegible]m, quibusvis Actis authenticis Regni, in perſonam Proavi, Avi, Parentiſq; ſuorum, factorum & recognitorum, per rebellionem Koſacorum ac hoſtile Tartarorum ſublatis. Quæ præmiſſa omnia, licet per extractum cum Originalibus iiſdem inſcriptionibus Fratri ſui manifeſtantis natu ſeniori ad manus poſt fata Parentum parata erant, verùm quoniam ex permiſſione Divina in expugnatione Fortalitij ac Oppidi

371

Tuleczyn, cum eodem fratre Generoſo Gaſpare Gruia, una cum Uxore ac pueris, totaq; ſubſtantia crudeliter per rebelles Coſacos interemptis perierunt, quæ nullo modo aſſequi poſunt, nemoq; de manifeſtantibus in hiſce omnibus, uti juvenili ætate ad ſervitia bellica Regni, ad hoc uſq; tempus non deſinendo, ſiquidem & alij fratres duo ſe manifeſtante natu quamvis juniores, unus ſub Biała Cerkiew, alter verò ſub Varſavia in conflictu cum hoſtibus Regni, quibus omnia nota erant, occubuerunt, in formare, in adeundiſq; poſseſſionibus in ſupra ſcripto Palatinatu Braclavienſi per Proavos, Parenteſq; ſui manifeſtantis pacifice poſſeſſis, adeundis ac jure defenden: & abſq; eiſdem inſcriptionibus patrocinari nemo poteſt, proinde conſulendo indemnitati detrimentoq; omni, honoris ſui ac bonorum ſecurè naturalis ſucceſſionis concernen: in quantum ex cujuſq; inſtantia in omni Judicio & Officio Regni fuerit, de præinſertis inſcriptionibus, privilegiis, decretis, omnibus in genere, & ſingulis in ſpecie, ſibi manifeſtanti deſervien: in Actis ſupra ſcriptis Caſtren: Vinnicen: exiſtentibus, quibus ſe legitimè ab omnibus Juris impetitionibus quarumvis Perſonarum tutare poſſit, amiſſis & cum Caſtro ſupra ſpecificato; iterum atq; iterum cum quærela manifeſtatur, munimentis offerendo ſe eandem manifeſtationem quamprimum ad Acta Vinnicenſia in ordinem redibunt, adituſq; ad eadem patebit porrecturum. Correxit Boſki.

(L S)

PRO-

PROCEDENCYA

Na Gruduwſku, w Ziemi Ciechanowſkiey pod Praſnyſzem, w Woiewodztwie Mazowieckim, Poſeſſyonatow y Dziedzicow

GRUDOWSKICH

HERBU PRAWDZIC.

Wielki pokazał ſię error *typi* w Herbarzach: albowiem *Okolſki in Orbe Polono tom. 2. fol.* 516. napiſał *Gradowſcy, antiqva familia, & præmiis honorata &c.* W tego ślady po tym drugi *Nieſiecki tom. 3. fol.* 726. pod Prawdzicem między Herbownemi, piſze także *Gradowſki*, iako też w *tomie 2. fol* 302. wſpomina *Gradowſkich herbu Prawdzic.* Ktorymi Autorami uwiedziony wyraziłem *tom. 2. fol.* 203. między Herbownemi, te ſłowa: *Gradowſcy z dawney familii*; zaczem tęn error kaſſuię przyznaiąc, iż na Gruduwſku, w Ziemi Ciechanowſkiey pod Praſnyſzem, w Woiewodztwie Mazowieckim, Poſeſſyonaci y Dziedzice Grudowſcy, ktorych *erroneè* Okolſki y Nieſiecki Gradowſkiemi wyraża, w pomięnionych mieyścach, piſali ſię od wiekow Grudowſkiemi (: nie Gradowſkiemi :) iako y do tego czaſu piſzą ſię według dokumentow, niżyi wſpomnionych: bo też w tym Woiewodztwie żadnego niemaſz Gradowſkiego, ani *á quô derivarentur.* Ktorych zas *Okolſki y Nieſiecki* wſpomina, ci byli anteceſſorami teraźnieyſzych Grudowſkich, y ná Gruduwſku piſali ſię, iako Staniſław w Ziemi Ciechanowſkiey 1648. *Anno*, Towarzyſz pod Huſarſką chorągwią Marcina Potockiego, ktory wydał do druku relacyą prawdziwą Dyſputacyi Nowogrodzkiey mianey 1630. *dnia* 9. *Stycznia in 4to w Wilnie.*

Errory poſtrzeżone.

Anteceſſorowie

Z tych Antenatow, oprocz wielu ſławnych y dobrze zaſłużonych Mężow, był Tomaſz na Gruduwſku Grudowſki, Dziedzic y Poſeſſor; ktory miał za ſobą Szydłowſką z Woiewodztwa Płockiego; z tych był Jgnacy Xiądz Kanonik w Pułtuwſku; Anna Xieni Panięn Benedyktynek w Łomzie; Floriyan Czeſnik Ziemi Nurſkiey, Dziedzic ná Ciborzu w Ziemi Michałowſkiey, *ex imo voto* z Zaruzkii, był Adam Bonifacy *binominis*; z ktorego *cum* Kiſielnicka ieſt Jozef Towarzyſz Znaku Pancernego I. W. Imci Pana

Szydłowſka

Zaruzka. Kiſielnicka

Ggg Michała

372

Michała Skorzewſkiego Staroſty Pyzdrſkiego; drugi Alexander Towarzyſz *itidem*; y dwie corki Maryanna, y Scholaſtyka Panny, y Julian naymłodſzy na Zaruziu y Kuleſzcze Dziedzic w Woiewodztwie Mazowieckim, Ziemi Łomżyńſkiey; także Staniſław Xiądz w Seminarium Pułtuwſkim nie dawno zmarły. Z drugiego zaś małżeńſtwa z Koſſowną ſynowicą Woie- *Koſsowna* wody Malborſkiego, był Jan, z Kalkſzteynowną *ſterilis*, na Gruduwſku, y Dylewie w Ziemi Dobrzyńſkiey maiętności leżącey, w Powiecie Rypińſkim Dziedzic, Podczaſzy Dobrzyńſki; Franciſzka *Virgo innupta*; Maryanna Koſnickiego Cze- *Kosnicki* ſnika Kiiowſkiego małżonka, z ktorey ſześciu ſynow y *Ciſſowſka* dwie corki. Klara Ciſſowskiego, Skarbnika Dobrzyńskiego małżonka, z ktorey Jozef Staroſta Starorypiński; Katarzyna Koziobrodzkiego Podſędka Ziemskiego Dobrzyńskiego mał- *Koziobrodzki* żonka; Petronella Pląſkowskiego małżonka; Roża Stolińskiego *Pląſkowſki* Stolnika Michałowskiego małżonka, Anna Panna. Woy- *Stolińſki* ciech Czeſnik Ciechanowski żyiący gdy to piſzę, na Dylewie w Ziemi Dobrzyńskiey, á Powiecie Rypińskim leżącym, na Wierzbowie y Kobyłach w Woiewodztwie Chełmińskim Dziedzic, y na Gorczeniczce, w Ziemi Michałowskiey w Woiewodztwie także Chełmińskim; ktory z Lewald Powalską ſpłodził nayſtarſzego Adama, nie da- *Powalſki* wno zmarłego; Iędrzeia Kapitana w Regimencie Gwardyi konney Koronney I.K.M. y Rzptey, Ewę zá Murzynowskim Cho- *Murzynowſki* rążym Michałowskim; Scholáſtykę Zakonnicę O. S. Benedykta Reguły w Toruniu; Antoniego, także naymłodſzego Ludwika Miecznika Ziemi Łomżyńskiey w Woiewodztwie Mazowieckim.

Maią te kolligacye, iáko ſię z Panegirikow pokazuie, to ieſt: Czapskich, Koſſow, Bielińskich, Prebendowskich, Po- *Kolligacye* doſkich, Denhoffow, Wulffow, Kczewskich, Kraiewskich, Piwnickich, Działowskich, Lewald Powalskich, Sierakowskich, Sułkowskich, Kiſielnickich, Sulkowskich, Sumińskich, Białobłockich, Kraſińskich, Ciſſowskich, Koźiobrodzkich, Pląskowskich, Koſsobudzkich, Jeżewskich, Kośnickich, Gniazdowskich, Bagniewskich, Godlewskich, Janiſzewskich, Murzynowskich, Płacheckich, Dorposkich, Borowskich, Radzimińskich, Stolinskich, Zaruzkich, Bromirskich, Rokitnickich, Kanigowſkich, Chamſkich, Rutkowſkich, Lewald Gorskich, Lewald Jezierskich, Orłowskich, Dziżyńskich, Szydło-

Szydłowskich, Modzelewskich, Danowskich &c. &c. bardzo wiele znacznych Domow.

A lubo tak ſtarożytna Familia y wielce zaſłużona Oyczyznie, nie potrzebuie zadnych dowodow zaſzczytu y prerogatywy ſwoiey; ná skonwinkowanie iednak pomięnionych Autorow, iż na Gruduwsku Dziedzicami ſą, y od wiekow byli, ná ktorych Dobrach Grudowskiemi, nie Gradowskiemi, piſali ſię; nie ktore dokumenta Ziemskie y Grodzkie alleguię tu, iako: *Anno* 1685. *die* 15. *Julii Łomzæ*, po zakonczoney Jntercyzie przedślubney y wypła- *Dokumenta niektore* conym zapiſie, kwity Wielmożnego Jmci Pana Floriana, niegy W. Jmci Pana Tomaſza na Gruduwsku, z W. Jmć Pánią z Borowskich małżonką ſpłodzonego ſyna, in rem Magnificorum Zaruzkich, uczynione y zeznane, po zakończonym małżeńſtwie z Zaruzką, małżonką ſwoią. *Anno* 1677. w Łomży, Zaruſcy, Grudowſcy, Tarnowſcy, *approbant & inſcribunt & quietant ſeſe ad invicem de ſummis. Anno* 1710. *in Nowogrod Civitate Palat. & Ducat. Mazowiæ S. R. M. graſſante protunc peſte in Civit. Łomzenſi, Diſtrictûs proprii, fer. 4 poſt. Feſtum. Divi Ægidii, Magnifi: Florianus, olim Thomæ Filius, Bonorum Gruduwſka hæres, Magcæ Annæ Koſſowna conſorti ſuæ chariſimæ, ſummam in Bonis ſuis inſcribit. Anno* 1718. w Kowalowie Grodzie Chełmińskim roborowany małżeński kontrakt, inskrypcya, kwity z poſagu wziętego W. Imci Pana Woyciecha Grudowskiego, Cześnika Ciechanowskiego, Jmci Pannie z Lewald Powalskich &c. *Anno* 1726. *die vero* 8. *Julii* w Łomży, działy, kontrakty, roboracye, między W. W. Jmcią Panami, Woyciechem Grudowskim z iedney, á W. Jmcią Panem Bonifacym Grudowskim, bracią rodzonemi, także z ſynami W. Jmci Pana Floryana Grudowskiego z drugiey ſtrony w tęn ſpoſob; iż Wielmożny Jmc Pan Woyciech Grudowski, będąc naturalny ſukceſſor miedzy inſzemi bracią y ſioſtrami Dobr Zarudzia, tudzież maiąc tak Donacyą od żyiących Rodzicow na pomienione Dobra Zarudzie ſtare, w Ziemi Łomżyńskiey, Powiecie Oſtrołęckim, w Woiewodztwie zaś Mazowieckim, leżące, iako ceſſyie *in perſonam ſui* od ſioſtr ſwoich rodzonych, toieſt &c. &c. ktore donacye y ceſſyie *inſtantaneè* oddaie, Imc Pan Bonifacy Grudowski *per præſent:*

tegoż kwituie &c. Dalii wyraża oblokwencya tey Tranſakcyi tak: W. Jmc Pan Woyciech Grudowski aſſekuruie ſię uſpokoić za medyacyą Przyiacielską, według punktow *mutuô aſſensu* między ſobą ſpiſanych rękami właſnemi, y Oycowskich przyciśnieniu trzech Pieczęci podpiſanych &c. &c. Z kąd w tych Aktach poznác *luculenter*, iż Gruduwska w zwyż namięnionym Ziemſtwie, Powiecie y Woiewodztwie, Dziedzicami y Poſeſſorami Grudowscy byli, y ſą do tychczas: Grudowskiemi piſano ich y wyrażono rzetelnie, nie Gradowskiemi: także Pieczęci Oycowskie, herbu Prawdzica, wolno tamże widzieć, ktoremi po dziś dzień zaſzczycaią ſię z całą familią ſwoią. Oprocz tego, więcey w tym Domu Starożytnym *ab ævo* znayduie ſię tranſakcyi popieraiących, że na Gruduwsku piſali ſię Grudowskiemi, nie Gradowskiemi, iako y teraźnieyſze Autentyki ſwiadczą, *Anno* 1726. *die* 2. *Auguſti*, kontrakt w Zaruziu, Roborowany *Łomzæ*, między W. W. Jmciami Panami, Florianem, niegdy Tomaſza z Borowskiey na Gruduwsku Dziedzica ſynem, Czeſnikiem Jnflandzkim, Dobr Zaruzia ſtarego, Kuleszki z przyległosciami Dziedzicem, Anną z Koſsow małżonką, od tegoż Imci P. Czeſnika Panią dożywotnią y Reformacyalną, Ianem Podczaſzym Bracławskim, y Woyciechem Bracią, y Synami Grudowskiemi z iedney, à W. Imcą P. Adamem Bonifacym z niegdy W. Imcą Panią Ewą z Zaruzka ſpłodzonym ſynem Grudowskim, z drugiey ſtrony, ſtanął pewny kontrakt *ratione Diſpoſitionis Filiorum, & Bonorum, ac etiam Clenodiorum obligatorum in vim Dotalitii, Magcæ Mariannæ de Grudowſkie Kośńicka inscriptt: & deſigat:* &c. &c. Anno 1723. kontrakty kupne Dobr Dziedzicznych w Woiewodztwie Chełmińskim, *in rem* Dziſieyſzego Dziedica W. Imci P. Woyciecha Grudowskiego Cześnika od W. Imci P. Radowickiego, Chorążego Chełmińskiego ſłuzące. O Tomaſzu Dziedzicu całego Gruduwsku, aż do tych czas pełna Ziemia Ciechanowska wiadomości, bo to był Pan Znaczny y w apprehenſyi, w Grodach y Ziemſtwach Xięgi y Kancellarye wiedzą o nim, y Dobra kupował, Działy ſwoie między Bracią czynił ſwemi, w Ciechanowie, we Mławie, Praſnyſzu, dowie ſię kto ciekawy wiadomości o tym że Tomaſzu, na Grudowsku Grudowskim.

Dowod prawdy.

PROCEDENCYA

Z Rokitnice w Dobrzyńſkiey Ziemi y Wielkim Xięſt: Litewſkim

ROKITNICKICH,

HERBU PRAWDZIC.

ROkitniccy *herbu Prawdzic.* O tych piſał *Paproc: in Anno* 1584 *fol:* 491. Herbu tego dom Rokitnickich, na Dobrzyńkiey Ziemi ſtarodawny y znaczny. Byli wieku mego dway bracia bliźniacy, Mężowie ſławni y Rotmiſtrze fortunni, Jerzy y Waleryan, zoſtawili potomſtwo iedęn w Litwie, drugi na Dobrzyńskiey Ziemi. Márcina męża ſławnego, z Szwaracką z Domu Rogala, zoſtało potomſtwo, mowi *Paprocki.* *Rokitniecy* *Szwaracka*

Nieśiecki tom: 3. *Anno* 1740. *edito, fol:* 873. powiada. Rokitnicki *herbu Nałęcz* w Dobrzyńskiey Ziemi. Ian z Rokitnice Rokitnicki, Staroſta Rypieński, y Jakub Chorąży y Staroſta Dobrżeński, Rotmiſtrz Krolewski; 1674. Poſłował ná Seym 1662. *Conſtit:fol:* 2. Tenże czy inſzy Chorąży Dobrzyński 1699. Káźimierz Kánonik Płocki, Deputat ná Trybunał Koronny 1728.

Jákom záś powiedział, iż Rokitniccy ſą herbu Prawdzic, cytuię dokument *Paprockiego* w zwyż wyráżony, y *Okolſkiego tom:* 2. *fol:*551. ktory pod Prawdźicem nápiſał *conformiter. Rokitnicii in Dobrzynenſi Terra, fratres unico partu editos eximios mili est, referunt Hiſtorici Roth magiſtros probatos & felices, Georgium & Valerianum, horum unus M. D. Litv: alter in Dobrzynensi Terra reliquit poſteros non diſſimilis fortitudinis. Ex quibus Martinus poſt militares actus cum Sgaracka armorum Rogala reliquit prolem. Virtuti ſtudent, nam opera & nominis ſplendor invidiam pariunt, virtus autem immota manet. Nicolaus ex Terra Chelminen: Elect: Vladislai IV, ſubſcripſit cum Ludovico & Franciſco.* Záczęm herb Náłęcz temu Domowi przypiſany, ieſt ze złey informacyi, czy omyłki. *Sgaracka.*

Já ták upewniąm, iż Rokitnickich herbu Prawdzic, w Dobrzyńskiey Ziemi według *Paprockiego y Oko.ſkiego*, było dwoch bráći rodzonych Rotmiſtrzow ſławnych, Jerzy y Waleryan,

374

Szczawińſka. Kalinkiewicz.

z nich ieden w Wielkim Xięſtwie Litewskim oſiadł, Marcin mąz wąleczny, miał za ſobą Maryannę Szczawińſką wdowę po Kalinkiewiczu, nie Szwaracką ani Sgaracką, iák pomienieni piſzą. Ian z Rokitnice Rokitnicki, Stároſta Rypiński, był ſyn Iakuba Rokitnickiego, Chorążego y Staroſty Dobrzyńskiego, obadwa mieſzkali w Ziemi Dobrzyńskiey, y mieli tam ſwoie poſſeſſye znaczne, byli Połłami ná Seym. Wſpomniony Ian Rokitnicki, ſyn Jakuba, poiął zá żonę Bogumiłę Dąbską, z ktorą *procreavit* Máryannę Rokitnicką. Tá Maryanna poſzła za Mikołaia Podoskiego, Woiewodę dziśieyſzego Płockiego, (gdy to piſzę) z ktorym miáła ſynow, ieſzcze wſzyſcy żyią, Jozefa Kuchmiſtrza Litewskiego, Tymoteuſza Podkomorzego Dobrzyńskiego, Gabryela Kanonika Gnieźnieńskiego, Franciszka Stároſtę Rypińskiego, Michała Stároſtę Bobrownickiego, Ignacego Staroſtę Złotoryiskiego, Podoskich. Ten Jákub Ociec, Ian ſyn, y Máryanna Iana corka Rokitniccy, pieczętowali śię, byli y ſą od wiekow do tych czas herbu *Prawdzic*, á nie *Nałęcz*. Rokitniccy tákże w Ziemi Dobrzyńskiey żyiący, ſą herbu *Prawdzic*, w ſwoich poſſeſſyach dziedziczą, maiąc wieś Rokitnicę w Dobrzyńskiey Ziemi. Tomaſz Rokitnicki Stolnik Dobrzyński, y Kaźimierz Rokitnicki Archidyakon Połtowski, Officyał Płocki, wśi Rokitnicy Dziedzice, bracia rodzeni, w R. 1752. byli razem Deputatami ná Trybunał Koronny, obadwa w prawie doświadczeni y u Przednich Pánow apprendowani. Andrzey Rokitnicki Cześnik Rożański, *quot annorum, tot meritorum clarus*. Walenty y Mikołay Rokitniccy, pierwſzy ma żonę Káńgowską, drugi Walichnowską. Ian y Máciey Rokitniccy Kanonicy Płoccy. Jeſt ich więcey żyiących w Ziemi Dobrzyńskiey.

Dąbska.

Podoſcy.

Kangowſka. Walichnowſka.

PRZE-

PRZEGONIA HERB.

EPIGRAMMA.

Obvia noctivagos deterrent monſtra triumphos,
Hinc Gladius vobis, Cynthia bina datur.
Hoſtibus aſſvetum ſed non vitare Draconem,
Omnis in Arma ruens hoſtis adusq; patet.
Ite procul noctes, & triſtia cedite fata,
Lumina vos rident, arma, Dracoq; fugat.

ABRYS HERBOWNY.

NA tarczy w czerwonym polu ieſt miecz z rękoieścią y Krzyżem do gory, ná doł końcem obrocony, pomiędzy dwiema Xiężycami złotemi, połową cyrkułu do śiebie obroconemi, á rogami, ieden w prawą, drugi w lewą tarczy, iako przed nowięm y po nowiu. Ná hełmie korona złota, z ktorey wychodzi poł Smoka z krzydłami y dwiema przedniemi nogami, w lewą tarczy obroconego otworzoną paſzczą, z ktorey płomień wybucha, á w nim tákiż herb, iako

Herbowne wyobrażenie.

ná tar-

ná tarczy wyrażony, iako go ſpecyfikuie Parocki w Gniazdzie fol: 304, y o herbach fol: 289. Okolſki tom: 2do, fol: 529. Kleynoty fol: 85. Pochodzi od herbu Oſtoia tym ſię rożniący, iż ma rękoieść u mieczá, ktorego Oſtoia nie ma, y ná koronie Smoka, á Oſtoia trzy ſtruśie piora, dla czego iák mowi Paprocki o herbach fol: 289. y Nieśiecki tom: 3. fol: 760. Wielu ſię tego herbu Oſtoia pieczętuią zamiaſt Przegonie, iż wielkie podobieńſtwo ná tarczy maią y ieduey ſą dáwności, zá życia Krola Bolesława Smiałego przyznane, y ándane iednemu Domowi Oſtoyczykow.

ORYGINAŁ HERBU.

Początek herbu Oſtoia

POnieważ Oſtoia y Przegonia Herby ſą iednego podobieńſtwa, iednego wieku, zá iednego Krola, y iednemu Domowi pozwolone y nádane; záczym początki obudwoch razem tu opiſuię dla zupełnieyſzey informacyi, referuiąc ſię z pierwſzym do Oſtoi poprzedzaiącego, lubo *Paprocki w Ogrodzie* pierwiaſtki iego opiſuie, iakoby potomſtwo

Xiężyc pierwſzy

Jafeta, ſyna naymłodſzego Noema, po zmieſzaniu ięzykow pod wieżą Babilońską, weſzło w Krocyą, y tam Xiężyca za Bożka adoruiąc, na znak rodzaiu ſwoiego, wzięło go z ſobą. Krol Baltazat tegoż Narodu, zá Boskim inſtynktem ruſzywſzy ſię z tamtąd do Saby, czy Sabaudyi Kroleſtwa, wraz z Gaſparem y Melechiorem Krolami przyſzedł do Betleem, dla obaczeniá y adoracyi PANA JEZUSA, zkąd powrociwſzy, ná znák prowadzącey Gwiazdy, nád Xiężycem ſwoim położył gwiazdę, potym zwyciężywſzy nieprzyiacioł ſwoiego Narodu, *Oſtoią* czy *Oſtawicielem*, to ieſt ochroną ſwoią przywitany był; że záś Narod zwyciężony adorował Xiężyca, ná znak pánowania oboygu Národom, Miecz położył po-

Xiężyc drugi z mieczē

między Xiężycami zá ozdobę ſwoię. Z Kroacyi Lech y Czech do Polski poſzedłſzy, z niemi y potomſtwo Krola Baltazara tu przyciągnęło, z ktorych jedne zoſtało ſię w Czechach, á drugie w Polſzcze, z herbami ſwoiemi. *Okolſki tom: 2. fol:*

Opinia inſza

357. Jednák że wſzyſcy Hiſtorycy inśi zgadzaią ſię o tym herbie Oſtoia, iákom nápiſał wyżey, záczym do tychże początkow iego zá Krola Bolesława Smiałego nádanych referuie ſię lubo y Paprockiego wſpomnianą hiſtoryą nie odwracam, bo

to bydź

to bydź mogło ze dwoch racyi, 1mò. ktorą piſze *Okolski* tymi słowami: *Sed mihi verior apparet origo prima, & concordat*

Trutyna tey opinii

cum re & Hiſtoricis, niſi forte diſtinctione ſalvetur, quod Oſtoie in Bohemia origo eſt iſta, Oſtoie autem in Polonia, eſt origo illa, poſtquam renovationem in Regno obtinuit. 2dò. iż Krol Bolesław zwyciężywſzy Czechy, to ieſt Bohemią (: według świadectwa Hiſtorykow:) y z tamtąd wielki plon ludzi z karbami wyprowadziwſzy, przednieyſzym y záſłużeńſzym ſobie, pozwolił używać herbu właſnego z wolnością Polską, iáko Oſtoiom y inſzym, á nie záſłużonych, lubo familiantow, miał ſobie zá niewolnikow, bráńcow y záwoiowanych.

Nie dáremnie tedy Oſtoia y Przegonia iednych záſzczycał ſwoich Anteceſſorow zá tegoż Krola Bolesława Smiałego, y rownym go bydź w dawności przyznaie *Paprocki o herbach lo: citt:* mowiąc te słowa: *O kleynocie Przegonia, ktory z tymże*

Początek herbu Przegonia

Oſtoią rowną dawność ma, á to tym ſpoſobem. Był to właſny Oſtoyczyk, y tegoż herbu używał. Potym czaſu iednego z Woyſka był wysłany na ſtraż, zaiechał daleko, trafił na lud nie mały, ktory do Polſki ſzedł na zdobycz z Morawy, iesli też dla ięzyka, ową naſzy na ten czas gotowali ſię też do ich Ziemie, ſzedł naprzod ten Rycerz z Rotą ſwoią, obaczywſzy że zdołać mogł ludowi onemu, obawiaiąc ſię, áby mu nazad nieuchodzili, obrocił iednego o pośiłek proſząc, á ſąm ſię począł potykáć z Morawczykami, zatrzymował ich na ſobie, byli mu ſilni, przeganiali go częſtokroć, niż mu pomoc nadciągneła, wſzakoż nie długo był ratowan od ſwoich, nieprzyiaciela poraził. A iż mu ſię to zdało nie zaczęść, że nośił miecz bezgłowie, prośił áby mu dano zupełny między dwiema Mieſiącami, y temuż przydano Smoka, ktoremu płomień z paſzczęki wychodzi, dla tego że poraził nieprzyiaciela zagniewany, wſzakoſż omyłką w tym wieku Potomſtwo roznie tych herbow zażywa. Piſzą inśi Hiſtorycy, że dla tego ten herb

Dla czego Przegonią nazwany.

nazwany Przegonią, iż pomienionego Oſtoyczyka, podczas tey potyczki, lubo z mieyśca ná mieyśce przeganiano, przecież on placu ſwoiego nie uſtąpił.

PRZEDNIEYSI ANTENACI TEGO HERBU.

Ponieważ iednego czaſu w Polſzcze nabyte ſą te herby,

Lii o kto-

o ktorych dopiero nápiſałęm tu, y z iędnego Oſtoiow Domu pochozą, záczym co kolwiek wyraźiłem o Oſtoyczykach wyżey, toż ſámo *per Analogiam* rożnych Jmion náleży do herbownych Domu Przegonia, z ktorego przednieyſzych Honoryuſzow notuią tych rożni Autorowie.

Mirosław

Miroſław herbu Przegonia, był Kaſztelanem Sendomirſkim 1270, o ktorym piſze P*aprocki o herbach fol*: *290. y Okolſki tom*: 2. *fol*: 531.

Dulski

Jan Dulski herbu tegoż, będąc Kaſztelanem Chełmińskim umarł 1589, á jako P*aprocki* piſze *o herbach fol*: 290, żył w Roku 1583. Był y Podskarbim Wielkim Koronnym, Staroſtą Brańskim, Suraskim, Suieckim y Rogozieńskim.

Niewieściński

Staniſław Niewieściński tegoż herbu, będąc Kaſztelanem Elbląskim, umarł 1695. *Duryewſki*. Tenże Staniſław Niewieściński, będąc ieſzcze Miecznikiem Ziem Pruskich, był *Vice*-Marſzałkiem Trybunáłu Koronnego w Roku 1690. *Nieśiecki tom*: 4. *fol*: 782.

Oprocz wyrażonych wſpomina ſwego wieku P*aprocki o herbach fol*: 290. Piotra Przegonię Hrabiego, w Roku 1270. y powiada, że z Domu Dulskich w Xięſtwie Pruskim wiele Mężow znacznych bywało Kaſztelanami.

HERBOWNI PRZEGONIOWIE,

Według *Okolſ*: *tom*: 2. *fol*: 531. & 532. te Domy wyrażaiącego.

Bratkowſcy, czy Bartkowſcy, w Woiewodztwie Sendom: Powiecie Stryiskim.
Dulſcy w Pruſach Krolewsk:
Diwonkowſcy w Ziemi Nurskiey.
Głodowſcy w Ziemi Zakroc:
Gołuſcy w Woiewodzt: Lubelskim.
Kowalkowſcy w Dobrzyński: Ziemi.
Kryſcy, czy Kryńſcy, iák O*kolſki* piſze, w Zakrocimskiey Ziemi.
Liſowſcy w Pruſ.ch w Woiewodztwie Chełmińskim.
Niewieścińſcy w Pomorskim Woiewodztwie.
Wietrzyńſcy Epimacho: Dom ſtarożytny, nie piſze kędy.
Zakobielſcy w Mazowſzu, Ziemi Zakrocim:
Zołcyccy w Woiewodztwie Sendomirskim.
Zuiartowſcy, czy Zuiarkowſcy, iák *Okolſki* piſze *tom*: 2. *fol*: 532. w Bełskim Woiewodztwie.

Hry-

Hryniewiccy u Nieśieckiego *tom*: 2. *fol*: 380. & *tom*: 3. *fol*: 760. ktorych tu piſzę ſtarożytną procedencyą.

P R O C E D E N C Y A

Z Hryniewicz Wielkich y Małych w Woiewodztwie Podlaskim, Powiecie Brańskim, Ziemi Bielskiey

H R Y N I E W I C K I C H,

Z Oſtojow herbu Przegonia, w Wielkim Xięſtwie Litewskim, ná Wołyniu y Ukrainie Zoſtaiących.

Starożytność Domu tego.

STarożytność Domu tego z Oſtoyczykami, káżdy poznáć może z P*aprockiego* w zwyż cytowanego w ſwoiey Xiędze Ogrod *Krolewſki* názwaney, *u Okolſkiego tom*: 2. *fol* 357. iakom tu wyraźił, o początkach herbu tego, że pochodzi od Krola Saby Baltazara, iednego ze trzech Monarchow, ktorzy w Betleem adorowali Národzonego JEZUSA Pana. A lubo zda ſię niektorym Autorom rzecz nie podobna wiedzieć o tym było P*aprockiemu*; iednák przeyźrzawſy ſię dobrze w Xiędze iego *o herbach* wydaney, przyznać mu każdy powinien, wielką w tych rzeczach experyencyą, y wiadomość záſzczytow ſtarożytnych, nie tylko w Polſzcze, ále y w inſzych Nacyach bardzo odległych, y bardzo dáwnych, záczą wſzy od wyścia z Arki Noego, y záczęcia Miaſt budowania w Roku 1656. po ſtworzeniu Swiátá, cytuiąc *Katalog Waleryuſza Anzelma, Ryd, z Bereza y Moyżeſza, Hiſtorykow ſtarodawnych, o herbach fol*: 3. *w Xiędzę ſwoiey*. Jeżeli w Polskim Kroleſtwie, dawność Domu tego uważąmy, doſyć ieſt ſtarożytna, z przyściem Lecha pierwſzego, według Hiſtorykow pomienionych, albo też y od Boleſława Smiałego Krola konfirmacyi, ktory był koronowan w Gnieznie Roku 1059. a uſzedł z Polski 1082. Nie brodząc iednák głęboko zá tą Procedencyą, to tylko wyrażąm, co naśi Hiſtorycy o niey napiſali, iako O*kolſki tom*: 2do. *fol*: 359. mowiąc: *Oſtoia miles ſtrenuus, cui primo à Boleslao Audaci, in Regno talia arma collata fuerunt. Aut qui ex Croatia & Bohemia hic cum Locho venerat,*

Dawność w Kroleſtwie.

Relacya Hiſtorykow.

Iii2 *ſi origo*

377

ſi origo loco ſecundo poſita, aliquid præfert veritatis, Scyborius, quem aliqui Oſtoium eſſe dixerunt: plurimos enim Scyborios referunt Privilegia antiquorum Monaſteriorum in Regno, quorum aliqui Comites erant de Jabłeczna, alij Comites de Goniecz circa Annum 1099. Quod non adverſatur Oſtoiis, qui à Boleslao Audaci inſigne hoc obtinuerunt, nam ille annis ſuperioribus regnavit. Dawnieyſzy przed Okolſkim Paprocki, o herbach fol: 290. o Przegoni te ſłowa wyraźił. Na wielu Przywileiach Klaſztornych Przodki herbu tego ludzmi możnymi pomieniaią Roku 1270. Tempore Boleslai Cracovienſis & Sendomirienſis Principis, iako ná Sendomirskiego Klaſztoru Miroslaus

Przegonia Kaſztelan Sędomirski

Prægonius, Caſtellanus Sendomirienſis, ibidem Petrus Comes Prægonius, tegoż wieku. Potym Okolſki tom: 2do fol: 531. zaczynaiąc linią Przegoniow, ták nápiſał. Prægonius ſeu Przegonia Nobilis Oſtoius, cui Arma hæc conceſſa primitus fuerunt, erat Comes titulo, & Exercituum Tribunus. Miroslaus Prægonius tempore Boleslai Cracovienſis & Sendomirienſis Principis,

Hrabiowie

Caſtellanus Sendomirienſis, & Petrus Comes Prægonius, ſubſcripſerunt Privilegium Monaſterij Sendomirienſis Anno 1270. Z kąd poznáć, iż iáko Dom Oſtojow, ták y Przegoniow, z dawna był Hrabiow tytułem záſzcycony, ktorym honorem przednieyśi Familianci, Lechá Pierwſzego Socyuſzowie z Kroácyi do Polski, á raczey Wándalij dawney, naypierwey záſzczycali ſię ták, iako Komeſowie Palemona z Włoskiego Páńſtwá przybywſzy

Dedukcya

do Litwy, Julius Dorſpungus, Proſper Cæſarinus, Urſinus, Hector, Roſinus &c. w Polskich y Litewskich Hiſtorykach wyrażeni: álbo inśi Comites Lecha Pierwſzego, jako Kozlorogowie, Saryuſzowie, Zamoyſcy, Tárłowie, Oſſolińſcy y inni, potym od Dziedzictw ponázywani. W dalſzym wieku niektore Domy z familiami ſwoiemi zdrobniawſzy, już tego tytułu Hrabſtwá nie záżywáli, przy ſwoiey ſzczupłości fortuny, ále co kto miał w dziedzictwie, od tego ſię Pánem názywał, dla czego też, w dawnych czaſách, wśi imionámi zwali w tranſakcyach Ziemskich.

Hryniewiczey.

Hryniewickich herbu Przegonia, dziedzictwo dawnością było y ieſt do tych czas, wielkie y małe Hryniewicze, w Woiewodztwie Podlaskim, Powiecie Brańskim, Ziemi Bielskiey,

ná

ná ktorych tam pozoſtáli piſzą ſię, á inśi z tąd pochodzący, w rożnych ośiedli mieyſcách, iáko w Wielkim Xięſtwie Litewskim, ná Wołyniu y Ukrainie, o czym dokumenta znayduią ſię tákże. Pierwſzy w tey tranſakcyi. Actum in Curia Regiæ Branſcenſi in terminis Querelarum & Cauſarum Officij Capitanen: Caſtrenſis Branſcenſis, feriâ 2dâ poſt Feſt: Divæ Agnetis Virginis proxima, Anno Domini Milleſimô Sexcenteſimô Vigeſimô Primô, per Generoſos, Albertum Brzozowſki Vice Capitaneum, Albertum Kuleſza, Notarium Caſtrenſem Branſcenſem, celebratis & expeditis. Nos Officiales Caſtrenſes Branſcenſes, a DEO nobis commiſſa ſalute, & Officiorum Noſtrorum authoritate, notum teſtatumq; facimus Univerſis & ſingulis horum notitiam habituris, inprimis vero, quibus id ſcire expedit; Quod ad legitimam inſtantiam Nobilis Stanislai, olim Chriſtophori Hryniewicki, in Judicio ex Officio Noſtro Capitanenſi Caſtrenſi Branſcenſi, perſonaliter comparuerunt Nobiles, Philemon, olim Nicolai Hryniewicki, Stefanus, olim Marci Hryniewicki, Patrui germani; Georgius olim Karp Wołochowicz, Procopius Exmani Hryniewicki, fratres amittales de Hryniewicze Hæredes, ex Armis Kościeſza ſive Przegonia Viri ſenes, fide digni, ac teſtabiles, legitimos natales ejuſdem Stanislai Hryniewicki, ſub juramento atteſtati ſunt, prout juris eſt, ſibi videlicet probè conſtare & rem veram eſſe, quod ejus Parens olim Nobilis Chriſtophorus Hryniewicki, cum Matre ejus Nobili Anna Hryniewicka, in Villa Hryniewice ipſorum, hereditaria & jure Nobilitatis gaudentes, juxta ordinem Sacroſanctæ Eccleſiæ, more Ruthenico, matrimoniali vinculo copulati ſunt. Eodemq; durante matrimonio, prædictum Stanislaum Hryniewicki, ex legitimo matrimonio procreaverunt, proq; legitimo filio ſuo eum habuerunt, agnoveruntq;, cauſam ſcientiæ ſuæ allegantes in jure, eademq; munia cum Parentibus ſuis dudum converſantes, bonam ipſorum habitationem. Ita DEUS eos juvet & Sacroſanctum eius Verbum. In cuius rei fidem Sigillum Cancellariæ Noſtræ præſentibus hiſce apponi curavimus, manibuſq; ſuis ſubſcripſimus &c. Benedictus Olſzewſki, Notarius Caſtrenſis Branſcenſis, in abſentia Generoſi Vice-Capitanei. Ex Actis Caſtrenſibus Capitanen: Branſcenſibus reſcriptum. Correxit

Brzozowſka Kulesza

Stanisław Krzysztof Hryniewicki

Olszewski.

Kkk Zachow-

Zochowſki. Ktory też dokument ieſt do Xiąg Grodzkich Pińſkich podany Roku 1736. dnia 10. Marca.

Dziedzic·two na Hry·niewiczach

Drugi dokument Hryniewickich, Dziedzicow ná Wielkich y Małych Hryniewiczach, ieſt táki: My niżey ná podpiſach wyrażeni, y ná kadencyą Sądow náſzych Grodzkich Brańskich zgromadzeni, znamy tym skryptem náſzym, zważywſzy náprzod teſtimonium Urodzonemu Stániſławowi, przeſzłego Krzyſztofa Hryniewickiego, *in Anno Milleſimô, ſexcenteſimô, vigeſimô primô* od Szlachetnie Urodzonych Jchm: Panow Hryniewickich Wielkich Hryniewicz, wiary godnych dáne, á wid ąc ieſzcze dowody ſłuſzne y dokumenta náleżyte, nię záwiedzione, od tegoż na tenczas pokazane, ktore teraz Sukceſſor pomienionego Jmci Pána Stániſławá Hryniewickiego przed námi prezentował, y tego dowiodł z Szlachtą ſześciu, Jchmc Pánámi Hryniewickiemi, iż ieſt Dziedzicem y Poſſeſſorem Dobr ná Hryniewiczach Małych y Wielkich leżących, y ciż Jchmć Pánowie Hryniewiccy, *ſub juramento* zá brátá y kolligata Jmci Pána Michała *dictum Rakoczy* Hryniewickiego przyięli, Sukceſſora pomienionego Staniſławá Hryniewickiego, y część onego dobrowolnie do tych czas ná Hryniewiczach będącą pokazali, y oddali wyrażonemu Jmci Pánu Michałowi Hryniewickiemu. Záczym y my Urzędnicy, Ziemie Bielskiey y Grodzcy Brańſcy, zważywſzy Genealogią głęboką, godney familij wzwyż wyrażonego Jmci Pána Michała Hryniewickiego, y widząc onego ták ciężką honoru krzywdę, á ſłuſzność prawdy *ob oculos* maiąc, *in fulcimentum* ſławy y honoru od Antenatow iego nábytych, to náſze daiemy teſtimonium, rąk właſnych podpiſami, y pieczęciami ztwierdzaiąc. *Datum* w Brańsku *die 12ma Februarij, Annô Domini* 1727.

Lewicki Kuczyński Orſety.

T·karski Lew·cki Sarnacki Karwowski Kuczewski

Jozef Lewicki Chorąży Ziemi Bielskiey, Marcin Kuczyński Stolnik Ziemi Bielskiey, Piotr Orſety Łowczy Ziemi Bielskiey. S. M. Kraſſowski Skarbnik Ziemi Bielskiey, Antoni z Tokar Tokarzewski, Stefan Lewicki, Felician Lewicki Obozny Brański, Jakuk z Sarnak Sarnacki Skarbnik Zembrzycki, Każimierz Karwowski Podczaſzy Ziemi Wiskiey, Podſtaroſci y Sędzia Grodzki Brański, Jozef Kuczewski Woy

ſki

Szymborski. Moniuszko. Paszkowski. Lewicki. Perkowski. Dzierzech. Piotrowski.

ski Ziemi Bielskiey, Piſarz Grodzki Brański, Michał Każimierz Szymborski *Vices-Gerens* Grodzki Brański, Plenipotent ná Przeświętny Trybunał Radomski od całey Ziemie Bielskiey, wiadomy urodzenia, familij Ichmość Pánow Hryniewickich, y zważywſzy dowody prawne familij Imci Pána Michała Hryniewickiego, *ad præſens ſtantis y teſtantes* Kolligatow godnych, podpiſuiemy ſię. Ia dobrze wiedząc urodzenie y familią Ichmość Panow Hryniewickich, y iáko Obywatel teyże Ziemi podpiſuię ſię Ian Moniuſzko. Iáko znáiący przezwisko Imci Pána Michała Hryniewickiego Rakoczego, y iako náſzey Ziemie Obywatela y Sąśiada, do tego teſtimonium wezwany, podpiſuie ſię, Każimierz Antoni Paſzkowski, Podſtoli Oświęcimski. Na affektacyą Imci Pána Michała Hryniewickiego wzwyż wyrażonych Ichmo: Pánow Dignitarzow Ziemi Náſzey, ſtoſuiąc ſię podpiſom, podpiſuię ſię, Adam Ignacy Lewicki. Ná affektacyą Imci Pána Michała Hryniewickiego, ſtoſuiąc ſię do podpiſow Ichmo: Pánow Dignitarzow Ziemi Náſzey Bielskiey, podpiſuię ſię, Maciey Staniſław Perkowski, *Vices-Gerent* Grodzki Brzeski. Zważáiąc podpiſy WW. Ichm: Panow Dignitarzow Ziemi Bielskiey, tudzieſz wiedząc dobrze o godney familij Ichmo: Pánow Hryniewickich, na affektacyą Imci Pána Michała Hryniewickiego, iako Obywatela Ziemi Náſzey, podpiſuie ſię ręką właſną, Woyciech Dzierzech. Podobnie wiadomy będąc urodzenia y familij Ichmoś: Pánow Hryniewickich, iáko Obywatel Ziemi Bielskiey, ná affektacyą Imci Pána Michała Hryniewickiego, Obywatela Ziemi Naſzey, ręką właſną podpiſuię ſię, Michał Piotrowski *Vices-Gerent* Grodzki Bráński &c. &c. &c. Dalſze podpiſy. Z kąd byten Proceſs wſzczął ſię, y zá kogo skończony, *cum integritate honoris* Ichmoś: Panow Hryniewickich, niżey wyrażę, á teraz kładę tu procedencyą tychże, z Genealogij y dokumentow zebraną, lubo nie wſzyſtkich, dla odległośći mieyśca w rożnych Woiewodztwach y Powiatach znayduiących ſię.

Jako częſtokroć trafia ſię, iż Szlachtá zoſtaiąca przez wiele wiekow ná uſługach Rzeczypoſpolitey drobnieie, częścią dla upadku podczas ták wielu rewolucyi w Polſzcze, częścią

przez utratę poſſeſſyi ſwoich y rozrodzenie ſię, ták y Przegoniow Hryniewickich Anteceſſorowie, maiąc w poſſeſſyi wielkie y Małe Hryniewicze, do tego przyſzli; iż w Roku 1723, było ich dzieśięciu Dziedzicow, iako świadczy ograniczenie y teſtimonium dáne Sukceſſorom Krzyſztofa y Staniſława, Rakoczym Hryniewickim *die 16ta Junij* od trzynaſtu Hryniewickich, to ieſt Jakuba, Mateuſza, Jana, Kaźimierza, Antoniego, Jędrzeia, Franciſzka, Stefana, Dawida, Gabryela, Tomaſza, Jozefa, Teodora, podpiſane, ktorzy lubo iednym názwiskiem od Hryniewicz, zwali ſię Hryniewickiemi, rożne iednák przydomki mieli, iako Hołodczukowie, Lewkowiczowie, Okuliczowie, Wołchowiczowie, Mieleſzkowie, Rakoczowie, y inśi. Tych Anteceſſor Fedorowicz Hryniewicki, był Mierniczym Wielkiego Xięſtwa Litewskiego y Powiatu Pińskiego, za pomiaru Falczewskiego, Staroſty Pińskiego przed Unią, do wymiaru cálego Xięſtwa Litewskiego náznaczonego: tenże miał dobra w Powiecie Pińskim, Parſzewicze nazwane, o czym Przywileie Roku 1566. y 1572. *fol: 47mo,* zá Krola Zygmunta Auguſta, w Metryce Litewskiey, w Warſzawie znayduią ſię. Potomſtwo Kaźimierza Fedorowicza Hryniewickiego, znayduie ſię w Litwie, ná Zmudzi, w Woiewodztwie Trockim, y Powiecie Kowieńskim, ktorzy piſzą ſię Fiedorowiczámi Hryniewickiemi. Niektorzy po niegdyś Staniſławie Hryniewickim, przydomku Rakoczych, w Woiewodztwie Nowogrodzkim rozrodzili ſię. Trzech Hryniewickich podpiſali Elekcyą Krola Władyſława IV. 1632. *Volumen Legum*; między ktoremi był z Woiewodztwa Podlaskiego, Filemon Hryniewicki, ſtryi Stániſława Hryniewickiego Pradziada, teraźnieyſzego Samuela Moſtowniczego Pinskiego, y Michała Cześnika Witebskiego Hryniewickich; tenże Filemon albo Filon, godził ſię z Stryiem Pradziada dopiero wſpomnionych Samuela y Michała Hryniewickich, iak świadczy teſtimonium Staniſława Hryniewickiego 1621. wſpomina go tákże *Nieśiecki tom: 2do fol:* 380. ze trzema inſzemi tegoż Roku, gdy była Elekcya 1632. mowiąc: Hryniewicki herbu Przegoniá w Podlaskim Woiewedztwie, Filemon, Benedykt,

Dziedzicowie ná Hryniewiczach

Przydomki Hryniewickich.

Falczewski.

Fiedorowiczowie Hryniewiccy

Lew

Lew y Ian Hryniewiccy 1632. Iako zaś z dawna, ták y teraz Rákoczowie Hryniewiccy, naywiękſze ná Wielkich y Małych Hryniewiczach dziedziſtwa mieli, y maią do tych czas, ktorych procedencya w latach dawnieyſzych, nie ieſt mi wiadoma, iako od Krzyſztofa Rakoczego Hryniewickiego, Dziedzica części ſwoich, na Wielkich y Małych Hryniewiczach, w Ziemi Bielskiey, w Powiecie Brańskim, ktorego z ſukceſſorami wſpomina tranſakcya wyżey ſpecyfikowana w Roku 1621, w Grodzie Brańskim od ſzlachetnie urodzonych Hryniewickich poprzyśiężona, á *per oblatam* podana *ad Acta Caſtrenſia Branſcenſia feriâ 4ta in craſtinum S. Caſimiri Confeſſoris, nempe die 12 Februarii, Anni* 1727. Ten maiąc w Małżeńſtwie Annę Hryniewicką inſzego przydomku, ſpłodził z nią ſynow trzech, y corkę Annę. Ieden ſyn Oſtapko, ná części Predeceſſorow ſwoich w Hryniewiczach ośiadł, ktorego linij, dla mnoſtwa ſukceſſorow, tu nie kładę; ále tylko dokument ná to przywodzę wyráżony w Dekrećie Grodzkim Brańskim Roku 1605. Drugi ſyn Mikołay ożenił ſię w Litwie, w Dobrach Słuckich, Duſzewo názwanych, ktory umarł *ſterilis*. Trzeci Staniſław, ſłużąc u Xiążęcia Słuckiego Radziwiłła zá Łowczego, otrzymał od tegoż Xiążęcia kondycyą w dobrach pomienionych Duſzewo, w Woiewodztwie Nowogrodzkim, o ktorych Hryniewickich ſwiádczą Dekreta Słuckie y Wileńskie, 1621. Roku, między Łuczkowskim, iako, też teſtimonium záprzyśiężone na Urzędzie Brańskim, od Kolligatow iego w wyrażonym czaśie, wzwyż położone, y Proceſs tegoż Roku 1621. dnia 21. Mieśiąca Sierpnia, wygrany z Ianem Łuczkowskim, w Słuckim Grodzie, w ktorym Łuczkowskiemu zá niego, nákazano śiedzieć wieżą Niedziel dwanaście, y pięćſet Złotych winy zapłacić. Synow tego Staniſława w Woiewodztwie Nowogrodzkim Hryniewickiego, zoſtało czterech. Samuel bezdzietny, Andrzey, Ian, y Teodor. Ian pomieniony wiodł práwo, z Mamińskim, iż ſyn Xiążęcia Ierzego Radźiwiłła, Xiąże Ianuſz, dobra Duſzewo, iakoby wiecznym Dziedziſtwem nádane, w zaſługach Oycu iego Staniſławowi Hryniewickiemu, bez ſpecifikacyi pierw-

Rakoczowie Hryniewicscy Krzysztof

Oſtapko

Mikołay

Staniſław

Łuczkowski

Samuel Andrzey, Jan Teodor.

Lll ſzego

Mamińsk Szabłows. Hordyna

ſzego nádania, pomienionemu Hryniewickiemu, wiecznośćią przedał Mamińskiemu, potym Mámiński, Szabłowskiemu, náoſtátek Szabłowski przedał Hordynie, z ktorego ſukceſſorami, náſtąpił niżey wyrażony Dekret Trybunalski. Teodor, po ſpaleniu dokumentow ſwoich przez Moſkwę, że ná tenczas Trybunáłu, áni Grodu, Wielkiego Xięſtwa Litewskiego, dla ciężkiey Woyny Moskiewskiey nie było, czynił manifeſt w Maydeburgij Nieświeskiey Roku 1656, Dnia 20. Mieśiąca Lutego, z wyrażeniem Daty Przywilejow y Dekretow; umárł bez potomnie.

Adam Piotr Paweł Marcin, Franciszek Stefan, Gabryel

Jan Hryniewicki niżey wyrażony, ſyn Staniſława Hryniewickiego, ſpłodził ſynow śiedmiu, Adama zoſtaiącego w Dobrach Kokoryczach, záſtawnych dożywotnie, ktorego ſynowie Stefan y Gabryel, máią Dobra w Kokoryczach záſtawne, dziedziczne niegdyś Roſſodowskich. Piotr, Páweł Skarbnik Ziemi Bielskiey Roku 1674. iák go wſpomina *Nieśiecki tom: 2do fol:* 380. y Marcin, ſynowie Jana *ſteriles* poumierali, Franciſzek Skarbnik Ziemi Bielskiey, ożenił ſię ná Wołyniu, był Poſłem Deputatem z Seymu za Krola Jána Sobieskiego, do ułożenia *Coæquacyi Jurium* Wielkiego Xięſtwa Ltiewskiego, ná ktorey podpiſany, y Deputatem *ad Pacta Conventa* Auguſta II. Roku 1697. iak piſze tenże *Nieśiecki loco citt:* ieſt z niego potomſtwo ná Wołyniu, ále Jmion tychże y Urzędow niewiem.

Mikołay

Mikołay ſzoſty ſyn Iana Hryniewickiego, ożenił ſię ná Zmudzi, bezpotomnie umarł, Markowi Bratu ſwoiemu naymłodſzemu, część nie małą ſubſtancyi y ſummy gotowey zápiſawſzy, w Mieście Szaulach pochowany Roku 1712. iak świadczy teſtament w Rośienach aktykowany. Marka potomſtwo w Wielkim Xięſtwie Litewskim, y w Powiecie Kowieńskm zoſtało ſię. Tychże Anteceſſorow wſpominaią tranſakcye niektore wzwyż wyrażone, inſze w Trybunále Nowogrodzkim, Mińskim, y Wileńskim, pod Rokiem 1605, 1621. 1650. 1660, 1666. Z tychże Hryniewickich czterech, y drugich w Podlaśiu pozoſtáłych, wielu ſię inſzych porodziło, támże y w Koronie, iako też w Litwie, ná Zmudzi, Wołyniu, Podolu, Ukrainie, ośiadłości ſwoie máiących

á nie

Michał

Tomasz

a nie ktorzy Xiędzámi pozoſtali, iáko Michał Proboſzcz Katedralnny Kamieniecki, Kanonik Łucki, Deputat ná Trybunał Koronny kilka rázy, wſpomniony *u Niesieckiego loco citato*, Tomaſz Proboſzcz Nowomieyski, y inſzy Hryniewicki, Kanonik Lwowski, Deputat ná Trybunał Koronny, ktorego imienia nie wiem.

Grzegorz Mikołay Michał, Jan, Łukasz Tomasz Bazyli Jan Alexander Piotr Teodor Samuel Andrzey &c. Samuel Mostowniczy Piński.

Andrzey ſyn Staniſława Hryniewickiego w dobrach Duſzewie, w Woiewodztwie Nowogrodzkim, ſpłodził ſynow piąciu. Grzegorza, ktory ożenił ſię ná Ukrainie, gdzie ſię iego ſukceſſorowie do tąd znayduią y zoſtaią. Mikołaia, ktorego ſynowie, Michał, Ian, Łukaſz y Tomaſz. Bazylego, o ktorego Sukceſſorach niżey. Iana, ktorego ſyn Alexander, Piotr *ſterilis* y Teodor. Samuela, ktorego Andrzey *ſterilis* y Ian z potomſtwem. Teodora ſynowie, Michał Cześnik Witebski, Ian, Kaźimierz y Tomaſz, o ktorych niżey. Syn pomienionego Bazylego, Samuel Hryniewicki, Moſtowniczy Powiatu Pińskiego, Mąż doskonały *in utroq; ſtatu, Civili & Forenſi*, z niemałą dla ſiebie eſtymacyą od przednich Pánow: má poſſeſſyą ſwoię w Hryniewiczach Wielkich y Małych, á ſąm rezyduie w Powiecie Pińskim, teraz gdy to piſzę.

Zobocka

Łukász y Michał.

Michał Ian Franciszek y Grzegorz.

Ten zpłodzony przez pomienionego Bazylego Hryniewickiego, z Maryanną Zobocką, ktorey Matka urodzona z Wacława Kniáziá Mińskiego Lichodiowskiego, ktory w Woiewodztwie Nowogrodzkim, *meritis & honoribus* niegdyś *clarebat*. Po ześciu Rodzicá iego náſtąpiło *Jnterregnum*, á zátym z promocyi przyiacioł ſwoich wykonał iurament, ná Patronizacyą w Nowogrodku, tám po odprawionych kilku Kadencyach, iachał ná Elekcyą z Woiewodztwem Nowogrodzkim, maiąc przy ſobie dwoch braci ſtryiecznych, Łukaſza, y Michała Hryniewickich, w dywizyi zkonfederowáney, Xiążęcia Mikołaia Radziwiłła, Woiewody Nowogrodzkiego, gdzie idąc w ciągnieniu, wziął drugich btaci ſwoich z Hryniewicz, Michała teraznieyſzego Burgrabiego, Iana Bycika, Franciſzka y Grzegorza Hryniewickich, á zátym ſtanąwſzy pod Warſzawą na Prádze, wſzyſcy brácia iego, *ob metum* partyi Krola Staniſława Leſzczyńskiego, *ad vota* onych *acceſſerunt* y podpiſali ſię, ten iednak bez

Lll2 reſpe-

reſpektu na pogrożki, trzymał ſię partyi Radziwiłowskiey y
wota ſwoie weſpoł z drugiemi żkonfederowanemi kompar-
tyiami, po ſtałey Leſzczyńskiego, *ſub multis proteſtationibus*
Elekcyi, złożył ná tenczas przyſzłewu, á teraz ſzczęśliwie pá-
nuiącemu AUGUSTOWI III. y ná ſuffragiach podpiſał ſię,
iáko ieſt wyrażony w Xiędze, *Elckcya y Seym Pacificat: fol:*
11*mo*, á drudzy bracia iego *ex typo eiecti*, bo tylko *pars Sere-*
niſſimi Auguſti ieſt przyięta. Po zakonczoney ſzczęśliwie Elek-
cyi y Koronacyi, záciągnął ſię wprzody pod znák Petyhor-
Nieśiłows: ski Nieśiłowskiego, Staroſty Cyryńskiego, potym Kaſztela-
na Smoleńskiego, dáley pod Tyſzkiewiczá, Staroſty Zmudz-
kiego, pod Koreliczami, w Woiewodziwie Nowogrodzkim,
á *ſub eius regimine* zoſtaiąc, poiął żonę w Powiecie Pińskim,
Szumowicz Eſterę Szumowiczownę, Skarbnikownę Owrucką, ktora pier-
Stępkowski Giedroić wſzym małżeńſtwem była zá Iánem Stępkowskim, Skarbni-
kiem Ziemi Liwskiey, tey záś Ociec rodził ſię z Gedroyczo-
wny, Podkomorzanki Pińskiey. Taż żona iego, teraźniey-
ſza Hryniewicka, má bráta Sryiecznego, Antoniego Szumo-
wicza, Podkomorzyca Wendeńskiego, Staroſtę Każimierzow-
skiego, ktory ma dobrá ſwoie, w Powiecie Grodzieńskim,
Siemionowka názwane, y Każimierzow Staroſtwo, w Powie-
cie Rzeczyckim. Taż żona iego *ex primo thoro procreavit* cor-
kę Maryannę, ktora teraz w Małżeńſtwie żyie z Páwłem Pła-
Płaſkowski skowskim, Łowczym y Piſarzem Grodzkim Powiatu Pińskie
go. Z tąż żoną ſwoią, Samuel Hryniewicki *prolificavit* Ada-
Adam Hryniewicki ma Hryniewickiego, ſzkoły teraz traktuiącego, y corek dwie,
Brygittę, y Klementynę Podczas tegoż Małżeńſtwa przyśiągł,
powtornie ná Pátronizacyą w Trybunale Głownym Wiekie-
kiego Xięſtwa Litewskiego, w Roku 1736, w ktorym zoſta-
iący ſtallum, wiele do śiebie przednieyſzych pociągnął Do-
mow, iáko to Xiążąt Wiśniowieckich, Radziwiłłow, Ogiń-
skich, Sapiehow, Sołłohubow, Brzoſtowskich, y drugich Dy-
gnitarzow Xięſtwa Litewskiego, intereſſa *in tuitionem* zábrał,
iák świadczą Kapitulácye podpiſáne, do tychczas u niego
znayduiące ſię. O procz tego, z promocyi zeſzłego Jana Sá-
piehy, Kanclerza Wielkiego Xięſtwa Litewskiego, był wo-
kowa-

kowány ná káżdą kádencyą do Sądow Aſſeſſorskich przez lat
10. ná oſtatku, w Roku 1748. ſtawał w Warſzawie ná Sądach
Seymowych, z kollegą ſwoim Koſſeckim, Skarbnikiem Liw-
skim, w ſprawie Leona Korzeniewskiego, Łowczyca y Poſła *Koſsecki*
ná tenczas Bracławskiego, z Godebskim terąznieyſzym Stol- *Korzeniewski Godebski*
nikiem Pińskim, o dobrá Stolinek, áliás Wiwniſzcze. Po zá-
kończoney tey ſprawie Seymowey, *in Novembri* przyſzedł ná
Sądy Aſſeſſorskie Litewskie w Warſzawie ná Nowym Mie-
ście, do Páłacu Sapieżyńskiego, gdzie o dziewiątey godzinie
z rana oko mu prawe ná wierzch, bez żadnego bolu wypar-
ło, zkąd zá permiſſyą Kanclerſką od Sądow uwolniwſzy
ſię, czterem Doktorom ſię oddał, w ktorych kuracyi przez
Niedźiel śiedmnaście zoſtaiąc, bez oczu do domu odiachał w
Powiat Piński, gdzie y teraz *in tenebris ſedet*. Tenże maiący
wzrok zdrowy, z promocyi Páńskich otrzymał był przywiley
ná Podſtolſtwo Srarodubowskie Roku 1746. ále go dobro-
wolnie rezygnował Antoniemu Uſſakowskiemu, á ſąm kon- *Uſſakowski*
tentował ſię konferowanym Przywileiem ná Moſtowniczoſtwo
Pińskie, y według zwyczaiu Litewskiego, z affektow ſerc Bra-
terskich *ſtallum Officij ſui* Roku 1747. ná Seymiku záśiadał.
Ma poſſeſſeſſyą ſwoię, iákom powiedział, w Hryniewiczach
dziedziczną, w Brańskim, w Krachlewiczach Powiecie Piń-
skim, w Parafij Łochiſzyńskiey, y Dzierzawę Wulkę, w Powie- *Dekret finalny*
cie Słonimskim. A że obiecałem wyraźić Dekret oſtatni Hry-
niewickich, przez czas nie mały Proceſſu ciągnącego ſię, o
Dobra Duſzewo, w Woiewodztwie Nowogrodzkim, od Xiążę-
cia Słuckiego nádane Staniſławowi Hryniewickiemu; prze-
to czynię tu relacyą, iż dopioro Roku 1745. dnia 12. Lute-
go Mieśiąca, ſtanął o to, y uwłoczenie *paritatis* finalny De-
kret ná Trybunale Głownym Wielkiego Xięſtwa Litewskie-
go w Nowogrodku, między Sámuelem, Łukaſzem y Teo-
dorem z Hryniewicz Hryniewickiemi, wzwyż wyrażonemi,
y z drugiemi *ex eadem linea* pochodzącemi z iedney ſtrony, á
między Alexandrem z Hordynow Troskiem, Rotmiſtrzem *Hordyn Troſk*
Woiewodztwa Nowogrodzkiego, z drugiey ſtrony. Jż doku-
mentá Hryniewickich approbowano, *circa activitatem hono-*

ris & prærogativæ Nobilitaris, lecz nie uznáne pretenſyie do części po Staniſławie w Duſzewie domagáiącym ſię, owſzem ich *in perpetuum* odſądzono, *ex quo* dokumentow żádnych nie mieli, y probacyi náleżących, oprocz ſzczegulnego Mánifeſtu o zginienie przez ogień pápierow, nie pokazáli. Sukceſſorow záś Hordyny, iż żadney obiekcyi, áni ſłownie, áni piſmem, przeciwko Hryniewickim nie czynili, *à pœnis* Trybunáł uwolnił.

Teodor Hryniewicki

Rucienowi.

Teodor ſyn Jána, Wnuk Andrzeia, práwnuk Staniſława Hryniewickich, niżey wyrażonych. Ten ożenił ſię z Tereſſą z Domu Rucienowiczowną, Łowczanką Nowogrodzką, z ktorą *procreavit* Michała ná Wielkich Hryniewiczach Hryniewickiego, z przydomku Rakoczego, Cześnika Witepskiego, máiącego támże fortunę dziedziczną ná wielkich Hryniewiczach, Męża wielkiey grzeczności, piękney rekognicyi, obyczaiow y układności, roſtropnego w potocznych dyſpozycyách, y wiele przyiacielskich affektow maiącego. Ten mniey traktuiąc Szkoł záczętych w Pińsku, adreſſorował ſię w Dom Záhorowskich, Pocieiowey Strażnikowyi Wielkiego Xięſtwa Litewskiego, gzie będąc ieſzcze w młodych latach, miewał znáczne u tego Domu kredyta, iáko dowodnie onemu świadczą Kancellarye przy expedycyi Brzeskiey, Nieſzawskiey y Furdońskiey Komory, ſpławiánych przez niego ſtatkow do portu Gdańskiego, przyznaiąc onemu náturalney ćiekawości dowcip wieku młodego, z kąd wziąwſzy początki ſwoie około Roku 1738. y doſtawſzy ſię w Powiat Latyczowski, y mieſzkaiąc tam czás nie máły, był używan do rożnych znácznych dyſpozycyi w Domu Xiążąt Lubomirskich, Staroſtow Kazimierskich, gdzie też nabył dziedzictwem wieś Hryſzki zwáną, á w Powiecie Krzemienieckim ieſt Poſſeſſorem záſtawnym. Tenże w Powiecie Latyczowskim poiąwſzy żonę Szlachetnie urodzoną Konſtancyą, niegdy Jana y Anny z Łośińskich Suchcickich Małżońkow corkę, á wnuczkę

Łośińscy, Suchćicce

Glińskiego, Staroſty Niżyńskiego, y rodzoną ſynowice Xiędza Suchćickiego Biskupa Płockiego, ſpłodził potomſtwo, dwoch ſynow, Iána, Tomaſza, y corkę Wiktoryą, gdzie maiąc

iąc w tymże Powiecie Poſſeſſyą, y do tych czas w nierownie więkſzym u tegoż Domu Xiążąt Lubomirskich kredycie zoſtaiąc, pod tytułem Urzędu, w wielu tranſakcyách wyráżonym w Kancellaryi Grodzkiey Krzemienieckiey, Warſzawskiey, y Latyczowskiey, Cześnikowſtwa Witepskiego zoſtaiąc, pod znákiem Pancerney Chorągwi, Nayiaśnieyſzego Krolewicza Jmci Xawera, doſyć od braći y ludzi inſzych, miłości maiący.

Rucienowic

Tenże Teodor Hryniewicki, z pomienioną Tereſſą Rucienowiczową, Łowczanką Nowogrodzką, miał corek dwie, Maryannę y Tereſſę, *ſecundô votô* poiął w dożywotnią przyiaźń Zuniańkę, z ktorą ſpodził ſynow trzech, Iána, Kaźimierza, y Tomaſza. Z Hryniewickich Woiewodztwa Podlaskiego, znayduią ſię ci, w Roku teraźnieyſzym 1754. *in vivis* zoſtaiący, Kaietan Hryniewicki, ieſt Regentem Ziemskim Kamienieckim. Miecznikiem Podolskim, pełen od ludzi dyſtyngwowanych miłości y eſtymácyi, iák mąm relacyą od wielu Oſob caſzczycaiących ſię iego poradą, ieſt Poſſeſſorem w kilku Powiatach y Woiewodztwach, iáko w Lubelskim, Podolskim, doſyć nie małey fortuny, ná Bednarzowie, Moniatyczach y inſzych Dobrach. Stefan Hryniewicki, ma ſyna Michała Burgrabiego Ziemi Człuchowskiey, ten Michał má ſynow dwoch, ieden Felicyan, ktory był Plenipotentem do Spraw Ogińskiego Piſarza Polnego, Wielkiego Xięſtwa Litewskiego, y Regentem poprzyśięgłym ná Rokąch Troieckich, Ziemskim Pińskim, maiący poſſeſſyą ſwoię w Hryniewiczach, przy Samuelu Hryniewickim, Moſtowniczym Pińskim, drugi Páweł *Vices-Regent* Brański, ma Poſſeſſyą przy Oycu y Dziadu ſwoim ná Hryniewiczach Wielkich w Podlaśiu. W tychże Hryniewiczach mieſzka Jan Haiewnik Hryniewicki, zoſtaiąc teraz Ekonomem, u Branickiego Hetmaná Wielkiego Koronnego, w Dobrach Użykach. Jan Romaniuk Hryniewicki, Sobeſtyan Hryniewicki, y Dawid Zukowie Hryniewiccy, mieſzkaią w Hryniewiczach małych z inſzemi, ktorych wyliczyć trudno: bo oprocz wyrażonych, inśi Hryniewiccy, náleżący do tegoż herbu y linij z Wielkich Hryniewicz, ponabywáli dobr po

Zunianka

Kaietan Hryniewicki.

Stefan Michał, Felicyan.

Paweł Vice Regent

Jan Haiewnik

Jan Romaniuk

 rożnych

rożnych Woiewodztwach y Powiatach, iáko to oprocz Podlaskiego, w Woiewodztwie Lubelskim, Wołyńskim, Podolskim, w Powiecie Pińskim, Latyczowskim, y inſzych wzwy wyrażonych. Ják ſię zaś informuię, z dawnego *ſub juramento Teſtimonium* w Grodzie Bráńskim Roku 1621. *feriâ 2 poſt Feſtum Divæ Agnetis Virginis*, od ſześciu Hryniewickich; nie wſzyſcy ſię Hryniewiccy ogolnie iednym pieczętuią herbem: bo w pomienionym Teſtymonium ieſt ták nápiſano: *Jn primis verô quibus id ſcire expedit, quod ad legitimam inſtantiam Nobilis Stanislai, olim Chryſtophori Hryniewicki, in Judicio ex Officio Noſtro Capitanenſi Caſtrenſi Branſcenſi, perſonaliter comparuerunt Nobiles Philemon, olim Nicolai Hryniewicki, Severinus olim Georgij Hryniewicki, Stefanus olim Marci Hryniewicki, Patrui Germani; Georgius olim Karp Wołohowicz, Procopius Exmani Hryniewicki, fratres amitales de Hryniewicze Hæredes, ex Armis Kościeſza ſive Przegonia, Viri ſenes, fide digni, ac teſtabiles &c.* Z kąd *patet* oczywiście, iż iedni pieczętowali ſię Kościeſzą, á drudzy Przegonią, ktore herby rożnią ſię od śiebie, bo Kościeſzy herb, powinna bydź ſtrzała biała, w poł prawie rozdarta haczyſtym żeleźcem proſto do gory obrocona, nád ktorey rozdarciem Krzyz, pole tarczy czerwone, ná hełmie trzy piora Struśie, iako go opiſuią *Bielſki fol: 117. Paprocki w Gniazdzie fol: 306. y o herbach fol: 301. Okolſki tom: 1. fol: 468. Kleynoty fol: 60. Nieśiecki tom: 2dô fol: 643.* Zaden z nich przecie pod tymże herbem Kościeſza, nie wſpomina Jmienia Hryniewickich. Herb záś Przegonia ieſt taki, iak go tu z początku kładę y opiſuię, pod ktorym u *Nieśieckiego loco ſupra citato tom: 2do fol: 380. & tom: 3. fol: 760.* Hryniewiccy ſą wyrażeni.

Rożność Herbu Hryniewickich

Kościeſza

PRUS

PRUS PRIMO HERB.

EPIGRAMMA.

Corpore ſtat toto Crux cum mediaque ſecunda,
Quam rigidè munit de ſuper enſe Manus.
Hæc ſunt antiquæ Pruſſorum ſtemmata gentis,
Jmmenſum ſanctæ Crux pietatis opus.
Certat pro Patria, pro Divis certat utrumque,
Quæ pars non fugiat longiùs arma Domûs?

ABRYS HERBOWNY.

JEſt połtora Krzyżá białego w czerwonym polu, ieden od gory cały, drugiego z dołu, połowa w práwey tarczy, ná hełmie zbroyna ręka po ramię z korony wyciągniona, z mieczem zámaśiſtym, to ieſt wznieśionym do cięcia. Ták go wyraża *Paprocki w Gniáździe fol: 61. y o herbach fol: 415. Okolſki tom: 2. fol: 537. Bielſki fol: 81. &c.*

Opiſanie Herbowne

Nnn ORYGI-

ORYGINAŁ HERBU PRUSS *1mo.*

Początki w Polszcze TEn herb wnieśiony ieſt z Pruſs do Polski, z trzema Xiążętama Pruskiemi, iák piſze *Długoſſus*: Tres Principes Prutenorum antiquorum genus, in Poloniam (facinore commiſſo) fugientes, propagarunt Familiam. Hiſtorycy obiaśniaią tęn uczynek, mowiąc *Okolſki tom: 2. fol*: 537. Declarant hoc facinus, ſi non potius eſt defenſio libertatis ſuæ, Hiſtoriæ, oppreſſionem Magiſtri Crucierorum eorumq; Commendorum non ferentes, bonis venditis & pretioſis rebus, una cum liberis & conjugibus in Poloniam miſſis, conjuncta manu tres Principes, Magiſtrum cum Commendoris oppreſſerunt, & forte occiderunt. Comparatisq; pluribus Bonis in Regno &c. Piſze o tymże *Bielſki fol.* 82. *y Paprocki z Długoſza fol*: 415. ále ſię w latách nie zgadzaią, y Jmion tych trzech Braci Xiążąt Pruſſow nie wyrażaią. Ieſt záś dokument *w Aktach Srzeńſkich* oblatowany z Przywileiem ſwoim y Herbem połtorá Krzyża, Tuzymá nazwanym, *álias Pruſs 1mo*, gdzie też imiona ſą ich wyrażone, to ieſt *Vindyka, Obyzorzo y Buytyłło.*

Początki w Jeruzalem A lubo Krzyżacy, to ieſt *Ordo Theutonicus*, dwoch Krzyżow używali ieſzcze w Ierozalem będący, z pierwſzym Miſtrzem ſwoim Henrykiem *à Waelpot*, w Roku 1190. od Celeſtyna III. Papieża iednego, á drugiego od Pátryarchy támecznego, im nádánych zá Baldwina Krola Ieruzálimskiego, co też poznáć z koperſztychow *Długoſza* ná Chorągwiach Krzyżackich wyrażonych, przy figurach Bolesława Smiałego, Bolesława III. y Zwycięzcow inſzych; iednák w tym Herbie połtora Krzyża z tąd bydź konkluduię, iák *Okolſki l. c.* piſze: Originem verò in Pruſſia prædictorum Armorum non aliam æſtimo, niſi ab inſignijs Crucigerorum, qui duas Cruces pro inſigni deferebant: hi namq; milites in Pruſſiam venerunt, recipientibus fidem Principibus, & ex armis ſuis gentilitia conferebant, vel unam Crucem, vel unam & mediam, vel duas Cruces, ſicut quodq; Magnis Ducibus Litvaniæ contulerunt. Z iakiey záś racyi do Pruſs przybyli y kiedy, to ieſt w Roku 1210. z Hermanem *à Salza* Miſtrzem ſwoim, ná pomoc Konradowi Xiążęciu Mazowieckiemu, za Fryderyka II. Ceſarza, Mieczysława

wa

wa Starego Monarchy Polskiego, piſze *Murinius w Kronice Pruſkiey fol*: 43. & *Cellarius Hornanenſis Deſcrip: Reg: Polo: Mq; Duca: Litt: fol*: 442. *ſequ*: z dawnieyſzych Hiſtorykow wielu. Ręka zbroyna z mieczęm na hełmie, ieſt znákiem Rycerſtwa Krzyżackiego, ták wiele razy Narody rożne zwyciężaiącego. Tym herbem Familie náznáczone, pochodzą od Xiążęcia Pruſſa *Windyki* wzwyż wſpomnionego, Wolno inſze opinie czytáć u *Nieśieckiego tom: 3. fol*: 740. ále nie zgadzaiące ſię.

DYGNITARZE PRZEDNIEYSI y WIADOMSI TEGO HERBU.

KŁadę tu Pruſſow wſzyſtkich generalnie, z dokłádem pierwſzego, drugiego y trzeciego herbu, albowiem od pierwſzego inſze pochodzą, y iednego ſą Domu w początkach ſwoich. *Olszowski*

Jędrzey Olſzowski, herbu tego, będąc Prymaſem Arcy-Biskupem Gnieźnieńskim, umarł 1677. *Damalewicz.*

S. Stanisław Szczepanowski, będąc Biskupem Krakowskim, zabity od Krola Bolesławá Smiałego 1079. *Hiſtorici multi.* Bodzianta Jankowski, tegoż herbu, umarł Biskupe tymże 1366. *Starowolſki.* *S. Stanisław* *Jankowski*

Tomaſz Strzępiński, będąc tymże Biskupem Krakowskim, umarł 1460. *Starowolſki.* *Strzępiński*

Gunter Biskup Płocki, umarł 1232. tákże Scibor herbu Prus umarł 1471. *Długoſſus & Łubieńſki.*

Jędrzey Olſzowski, był pierwey Biskupem Chełmin: nizli poſtąpił ná Gnieźnieńskie Arcy-Biskupſtwo 1676. *Załuſki &c.* *Olszewski*

Franciſzek Dołmat Jsaykowski, herbu Pruſs, umarł Biskupem Smoleńskim 1650. *Conſtit. 1653. & 1667.* *Jsaykowski*

Stanisław Jabłonowski, herbu Pruſs 3tio będąc Kaſztelanem Krakowskim, umarł 1702, *Załuſki.* *Jabłonowski*

Stanisław Miński, tákże Pruſs 3tio, będąc Woiewodą Łęczyckim, zoſtał Kanclerzem 1627. *Conſtitutiones.* *Miński*

Jan Jabłonowski Prus 3tio, z Woiewodztwa Wołyńskiego poſtąpił ná Woiewodztwo Ruskie 1697. *Załuſki.* *Jabłonowski*

Nnn2 Hiero-

Olszowski Hioronim Olſzowski będąc Woiewodą Rawskim, umarł 1678. *Idem.*

Grzybowski Franciſzek Grzybowski, herbu *Prus 2do*, był Kaſztelanem Wrocławskim, *Załuſki tom: 3. fol:* 122. Dobrogoſt Grzybowski był Kaſztelanem Lubelskim. *Conſtit* 1634.

Wiecwiński Jan Wiecwiński herbu Prus 3*tio*, będąc Kaſztelanem Płockim poſtąpił ná Woiewodztwo Bełzkie 1524. *Bielſki fol:* 553.

Miński Iakub Miński herbu Prus 3*tio*, był Kaſztelanem Czerskim 1472. *Statut Mazowiecki.* Tákże Staniſław Rudziński herbu

Rudziński Prus 3*tiò* umarł tymże Kaſztelanem 1676. *Conſt: Jur: Gen:*

Grzybows ł Staniſław Grzybowski herbu Prus *2do*, był tákże Kaſzte-

Rudziński lanem Czerskim *Conſtit* 1703, y Kaźimierz Franciſzek Rudziński, Prus 3*tiò*, z ktorego poſtąpił ná Woiewodztwo Mazowieckie.

Tomaſz z Strzępina, herbu Prus, będąc Podkanclerzym Koronnym, oddał pięczęć 1455. *Starowolſki in Epiſ: Crac:*

Minski Staniſław Miński herbu Prus 3*tiò* umarł tymże Podkancle-

Olszowski rzym 1607. *Okolſki.* Iędrzey Olſzowski, Biskup Chełmiński, oddał pieczęć 1676. *Metryka Koronna.*

Jabłonowsk Staniſław Iábłonowski, herbu Prus 3*tiò*, Kaſztelan Krakowski, Hetman Wielki Koronny, umárł 1702. *Załuſki* pierwey był Woiewodą Ruskim, y Hetmanem Polnym Koronnym, z kąd poſtąpił do Wielkiey Buławy 1682. *Zawacki.* Ian Iabłonowski, tegoż herbu, Miecznik Koronny, był Marſzał-

Olszawsk kiem Izby Poſelskiey 1637. y drugi raz w Warſzawie 1640. *Braun Commen: Jur: Reg:* Marcin Olſzowski Łowczy Sieradzki, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1676.

Poznieyſzym czáſem Ian Iabłonowski, herbu Prus 3*tiò*, umarł Woiewodą Ruskim 1731. potym Xiążę Staniſław Iabłonowski, Woiewoda Rawski, umarł 1754. Xiążę Iozef Alexander Iabłonowski, herbu Prus 3*tiò*, Woiewoda Nowo-

Jabłonows grodzki, y Xiążę Ian Iabłonowski herbu tegoż, Kawaler Złotego Runa, *Grandis Hiſpaniæ*, Woiewoda Bracławski, żyią 1756.

Rudziński Franciſzek Rudziński, na tęnczas Staroſtá Kruświcki, Marſzałkował Izbie Poſelskiey w Warſzawie 1738. Kaźimierz Rudziński Kaſztelan Czerski, potym Woiewoda Mazowiecki, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1736. y potym drugi raz, czy więcey.

HERBO-

us Pacz, á teraz Pac; przedtym Paryż, á teraz Parys piſzą, y innych tak wielu, tak też o Niemcewiczow nazwisku rozumie ſię. Także w Konſtytucyach Polskich *fol.* 885. *Anno* 1697. ták wiele ieſt przezwisk, ktore ſię ináczey teraz piſzą, iakoto Andrzey Poletyłowski, á teraz Poletyło, ná Podlaſiu, tamże *fol:* 880. Franciſzek Straż, á teraz piſzą ſię Strażycowie, *fol:* 894. Boguſław Mikutá, nie Micuta iák ſię teraz piſzą, *fol:* 902. Filip Wereſzczak, á teraz Wereſzczaka &c: czyto tedy Niemcewicz, iak ſię ich Samuel Kazimierz piſał y ná Nadgrobku ieſt położony, czy Niemcowicz, iák Ruskie tranſakcye tegoż Samuela wyrażaią, czy Niemczewicz, álbo Niemcewicz, wszyſtko iedno znaczy. Dawność tego Imienia w Polſzcze *Dawność*

y w Litwie, z tąd zmiarkować można, że metryki W. X Litt: *Niemcze wiczow*

ieſzcze *ab Anno* 1528. o nim wſpominaią, iakoto w Księdze *ſub Numero* 16. temi ſłowy: *Wyrok Fedoru Memczycu z Wotewodą Kijowſkim y Andreiem Niemcowiczom, o uproſzenie pod nim zemli od z Czołowikom od Dworca Kaſparyſzek w Konzyatyckim Powietie, iemu od Krolowey Heleny danoie. fol:* 163. item w Księdze *ſub Numero* 48. ſpraw Podlaskich, *Roku* 1541. *Inter Vitum Sakowicz de Chybowo, & Paulum Niemcowicz de eadem. fol:* 238. Item w Księdze *ſub Numero* 66. *ab Anno* 1549. *ad Annum* 1551. *Wyrok Stanisława Sołłohubowicza z Synowoiu Nemcowicza, o odniateie służby ludey tohoz Bratanicza.* W Aktach Ziemi Drohickiey, więcey iák od dwochſet lat Tranſakcye tego Imienia znayduią ſię. W Powiecie záś Wiłkomirskim, á Woiewodztwie Wileńskim, w Litwie daley niżeli *ab Anno* 1595. znaydowali ſię Niemczewiczowie, bo w tym roku znayduią ſię tranſakcye Ianowey Niemczewiczowey wdowy, ktorey mąż mogł daleko przedtym żyć, álbo y iego Rodzice: daley zaś zaśiągać niemożna, bo y akta niedawnieyſzete, ktore ſię dotąd znayduią. Mieſzkali tedy od roku 1595. w Powiecie Wiłkomirskim: Staniſław Iakubowicz Niemcewicz, o ktorym tranſakcya 1596. *dnia* 14. *Marca.* Ian Iakubowicz Niemcowicz, o ktorym tranſakcya *Roku* 1597. *dnia* 6. *Marca.* Piotr Niemcewicz, o ktorym tranſakcya 1624 *dnia* 4. *Września*, żona Anna Koſtomłocka, Staniſław Niemcewicz *Koſtomłocka*

ktorego teſtament *Roku* 1688. *dnia* 5. *Maja*, Kazimierz Niem.

Oooo cewicz

cewicz, o ktorym tranſakcya *Roku* 1692. Tych lat wyrażonych, mieli poſſeſſye w tymże Powiecie, to ieſt dobra Naliſzki, Małekiski, Rukczyny, Maygie., Łukaſzyſzki, Zagoryſzki, Czołchany, Krukle, &c. &c.

PROCEDENCYA

Grotow *de Samborzec*, HRABIOW SAMBORZECKICH, *W Woiewodztwie Sendomirſkim y Lubelſkim*, HERBU RAWICZ.

Dedukcya Samborzeckich. SAmborzeccy tego herbu, dawnością pochodzą od Grothow, iako ich wſpomina *Okolſki tom: 2. fol:* 594. piſząc: *Samboreccji Grothii, in Lublinenſi & Sendemirienſi. Jacobus in clade Bucoviana cum Adalberto Rege obijt. Erant pientiſſimi & in fide zeloſi viri, qui Eccleſiam à majoribus ſuis profanatam hereticorum blaſphemiis expurgarunt, & ejectis lupis paſtores reduxerunt. Paulus Samborzecki electionem Uladislai IV. ſubſcripſit.* O tychże Sámborzeckich piſząc *Nieſiecki tom: 4. fol:* 5. powiada podobnie, że od Grotow ſwoy początek wźieli, á od dobr Samborzeckiemi nazwáni, gdźie oprocz wyrażonych u *Okolſkiego*, wſpomina Mikołaiá Szymona *binominis*, Sámborzeckiego, człowieka zacnego y uczonego, że umarł roku 1610, ktory w Katedrze Krakowſkiey ieſt pochowány. Prokopa Samborzeckiego w Roku 1600. Staniſławá z żoną
Pſzonczqnka ſwoią Anną z Babina Pzonczqnką, Podkomorzanką Lubelſką w Roku 1649, z ktorey dwie corki, z tych iedna poſzła
Brodowski w małzeńſtwo zá Janá Brodowſkiego, druga za Mar-
Sobieſki, Lezenſka
ka Sobieſkiego. Syn także był Oktawian, ktory z Anny Leżeńſkij miał corkę Zofią, Franciſzka Stoińſkiego, Sędźiego
Stoinſki, Ziemſkiego Lubelſkiego Małżonkę.

Ja tu wyrażąm o tychże Grotach Samborzeckich, co mogłem zebráć z dawnieyſzych Autorow, y ſtárych manuſkriptow, w tym Domu znayduiących ſię, oprocz Grodzkich y Ziemſkich tranſakcyi, tak Sendomirſkich, iako y Lubel-
Początki Domu tego w Polſzcze
ſkich. Początek tey familij w Polſzcze, ieſt od Kochana, ktorego potomſtwo z Czech do Kroleſtwa przybyło, ieſzcze w Roku 1003. za Bolesława Chrobrego Krola Polſkiego, iak

piſze

piſze *Cromerus lib:* 3. Był záś ten Kochan Xiążęciem Czeſkim, ktorego rady używał Boleſław Chrobry pod czas woien tameczných, o czym ſzerzyi piſałem w poprzedzaiącey Hrabiow Michowſkich Fámilii.

Daley, ze czterych braci Rawitow, wielkie uroſły familie, to ieſt z Prandoty, Woiewody Ráwſkiego 1145. Gaworka, Grota, y Warſzy. Inſzych pominąwſzy Grotow, tylko wſpominam niektorych, iż z tey linij pochodzą Samborzeccy, według Autorow allegowánych. Grotow Grotowſkich, y *Autor Samborzeckich.*
Samborzeckich, iedna ieſt procedencya, od Grotá pomienionego, z ktorych było wiele zacnych mężow, dawnością piſzących ſię z Słupce, y od Grotowic, trzy mile od Rawy, *Antenáci y*
gdźie ten Dom kwitnąć záczynáł w Polſzcze. Z tych Jana *Dignitarze*
Grotá z Słupce, Woiewodę Rawſkiego, wſpomina *Paprocki*, *Samborzeckich.*
ale nie piſze w ktorym roku żył.

Jan inſzy Grot z Słupcy, był Biſkupem Krakowſkim, iak piſze *Starowolſki*, & *Cantſcius, in vitis Epiſcop: Crac:* & *Paprocki in Opere* 2. Umarł w Roku 1347. w Wawrzyńcycach, ktorego wielkie zaſługi, fundacye y prace zbawienne, opiſuią pomienioni, także *Cichocki lib: 2. cap:* 9. *Pruſzcz w Monarchij*, przez ktore rozumieią go bydź niektorzy Błogoſławionym, ile że ciało iego dobyte w roku 1522, przez lat 175. nieſkażytelne, zapach fiołkowy z ſiebie wydawáło, á przy wyſtawionym przez dwa tygodnie, łaſk rożni doznáwali. Oprocz tych, Jana Grota z Słupce, Woiewodę Rawſkiego, wſpomina *Miechovita lib:* 4, że zginął pod Bukowiną na Wołoſzczyznie roku 1359. z cálą Chorągwią ſławnych y zacnych Rycerzow Grotow. Grot z Słupce był Kaſztelanem Lubelſkim 1366. według *Nieſieckiego tom: 2. fol.* 314. Chryſtyna Grota, Kaſztelana Krákowſkiego, z Oſtrowa piſzącego ſię wſpomina *Okolſki*, z tego napiſu ná Ołtarzu w Krakowie: *Hoc altare fundatum eſt & erectum Annô Domini* 1412. *impenſis ſtrenui militis Domini Groth, Filij Magnifici Chriſtini de Oſtrow Caſtellani Cracovienſis &c.* O inſzych piſze *Bielſki fol:* 486. ktorych tam zaſługi, dźieła rycerskie, y zacność wyráża pod rokiem 1474. Wſpomina y *Okolſki* Jana Grota z Nowego

Miaſta Woiewodę Krakowskiego w roku 1485, o czym tenże *tom: 2. fol.* 539. Grota z Słupcy wyraźa *Cromerus lib:* 16. opiſuiąc zamek Konárski w Woiewodztwie Sendomirskim, ktory utráciwſzy y Konary, poczęli ſię iego ſukceſſorowie piſać z Słupcy y Konar razem, iako Kaſztalan Sądecki 1506. inſi pi-

Białeccy. ſáli ſię z Białey w Lelowskim Powiecie Białeckiemi, z O-
Oſtrowſcy. ſtrowa Oſtrowskiemi, z Grotowic Grotowskiemi, z Konar
Grotowſcy *Konarſcy.* Konarskiemi, z Słupcy Słupeckiemi, *de Samborzec* w Woie-
Słupeccy. wodztwie Sęndomirskim Samborzeckiemi &c, iako dawny dokument, z Erekcyi Kościoła Samborzeckiego wyraża: *Samborzec villa habens Eccleſiam antiquô opere munitam in monte, dicatam Sanctiſſimæ Trinitati, & per Pavlum Comittem de Samborzec fabricatam, cujus nunc Plebanus Simeon, & cuius hæredes Uarſius & Joannes, Nobiles de armis Rawa.* Tegoż fundatora Pawła Hrabiego, *de Samborzec*, wſpomina Chronika Opatow y Benefaktorow Klaſztoru Koprzywnickiego y Peplińskiego w Sendomirskim Woiewodztwie W. O. Cyſterſow. *Stante regimine Theodorici I. Abbatis Comprivnicenſis, Magnificus Dominus Paulus, Comes de Samborzec, villas ſuas Suleiow, Byſtrzyca, Wnętowice, Dokarow, Siedlce, Nieczeca, ob rememedium & ſuæ & Parentum ſuorum animæ, donavit & reſignavit Monaſterio Coprivnicenſi.* W Xiędze záś zmarłych, znayduie ſię pamiątká taka: *Annô Domini* 1189. *die* 19. *Februarii obiit Jlluſtris Dominus Pavlus Comes de Samborzec, villam Byſtrzycam cum aliis* 5. *pagis contulit Monaſterio noſtro.* Toż powtarza kátalog Opatow y Benefaktorow Klaſtoru Koprzywnickiego w Roku 1262. *Ex manibus Magnifici Domini Pacoslai ſenioris, Comitis de Familia Habdank, villam Oycowice cum clauſura ſua, à Magnifico item Domino Pavlo hærede de Samborzec, donatam villam dictam Byſtrzyca cum aliis quinque receperunt &c.* O fundacyi Klaſtoru Peplińskiego ta tylko ieſt wiadomość: *Monaſterium Peplinenſe fundatum per Samborzeccium, Præfectum Pomeraniæ, Annô Domini* 1262. A ponieważ tychże Grotow Samborzeckich, dawnością wypiſać nie można, wyrážam tu poźnieyſzych tylko procedencyą, od Jana *de Moravce* Grota Samborzeckiego, ktory wſzedłſzy w dożywotnią przyiaźń z

Pudłowſki. Pudłowską, ſpłodźił ſynow dwoch y corek dwie, z tych ie-

den

tym tegoż Jmięnia w rożnych lokowáli ſię Woiewodztwách, w Wielkiey Polſzcze, Sędomirskim y Ruskim, y tam z rożnemi Domámi skolligáceni, iáko o tym *Nieśiecki* w ſwoiey edycyi wyraża, że Szumańczowski miał zá ſobą Zuhńską, tenże dru- *Zulińska*
gą poiol żonę Sindzińską, Sęndziankę Grodzką Piotrkowską. *Sindzinská*
Ja záś, lubo dáwnieyſzych dokumentow, z Aktow wyżey wyrażonych nie ſpecyfikuię (:bo ta ſtarożytna Familia wſzyſtkim dobrze wiadoma:) kładę iednák tu poznieyſzą Procedencyą, z munimentow autentycznych Domowych zebraną.

Stanisław *de Szumańczowo*, herbu Pruſs *Primo* Szumańczowski, dziedzic ná Dobrośieczu w Woiewodztwie Krákowskim, miał ſyna Jana, ktory śię ożenił około roku 1600.
z Zofiją z Zákliczyna Jordanowną, herbu Trąby, z ktorą *pro-* *Jordanowna.*
creavit ſynow pięciu, Staniſława, Marcina, Achacego, Władyſława, Staniſława drugiego *ſterilem*, y corkę iednę Elżbietę, Piotra Radwańskiego żonę. Staniſlew wſzedłſzy w kontra- *Rádwański*
kty dożywotnie z Konſtancyą Kraiewską *propagavit* Sobeſtyana *Kraiewska*
y Krzyſztofa *ſteriles.* Marcin dziedzic ná Gorzeiowey y Grudnyi w Woiewodztwie Sęndomirskim, uczynił wota małżeńskie z Anną z Godlawa Godlowską, ktorych ſynowie Szu- *Godlowska.*
mańczowſcy, Franciſzek Podczaſzy Latyczowski, dobr Milatyna w Ruskim Woiewodztwie dziedzic, tęn z Elżbietą Skrze- *Skrzetuska.*
tuską, Jana z Jelitowa y Marycanny z Łukowicy Sęndzimiro- *Sędzimiro.*
wny Skrzetuskich corką, poprzyśięgłſzy dożywotnią małżęńſtwa ligę, ſpłodził ſynow dwoch, y corek śiedm, z tych ſtarſzy ſyn Jozef Szumańczowski Kapitan w Gwardyi Jego Krolewskiey Mości, ktory z Katarzyny Swidzińskiey miał ſyna *Swidzińska.*
iednego Andrzeia, y corek cztery, Marcyannę, Maryánnę, Annę y Wiktoryą *minorennes.* Drugi ſyn Franciſzka Podczaſzego Latyczowskiego, Jgnacy Szumańczowski, Podſtoli Podolski. Corki tegoż Franciſzka, pierwſza Katarzyna dwa razy wchodziła w wota małżeńskie, *primô* z Władysławem Tomic- *Tomicki.*
kim Miecznikiem Poznańskim, z ktorych ieſt potomſtwo; *ſecundò*, z Janem Grodzickim Pułkownikiem Woysk J. K. M. *Grodzicki.*
Druga corka Franciſzka Szumańczowskiego z pomienioney Skrzetuskiey urodzona Elzbieta, dwa razy śluby małżeńskie

Ppp miała,

Fałęcki. Olſzyński. Jakacki. Bylina.

miała, *primô votô* z Franciſzkiem Fałęckim, Podſtolim Żytomirskim, od ktorych pochodzą Marcellin y Jozef Fałęccy; *ſecundô votô* z Antonim Olſzyńskim Podczaſzym Bełskim *ſterilis*. Trzecia corka Frankiſzka Szumańczowskiego, Cześnika Latyczowskiego z Marcyanny Skrzetuskiey Anna, Woyciecha Jakackiego, Podczaſzeg, oMińskiego żona powiła Franciſzkę pannę, Czwarta corka tegoż Franciſzka Szumańczowskiego Tereſſa, oddaną w dożywotnią przyiaźń Jozefowi Bylinie, Podczaſzemu Czerskiemu, z ktorych ieſt potomſtwo. Piąta corka Franciſzka tegoż, Febronia panną, á dwie Zakonnicami, Barbara y Maryanna.

Godlowska. Zawacki. Łychowsk. Służewski. Uniatycki.

Drugi ſyn Iozef Szumańczowski, Marcina *in Gorzeiowa & Grudna* dziedzica, z Anny Godlowskiey urodzony Iozef, tęn z Maryanną Romerowną, miał ſyna iednego Staniſława bezdzietnego, y oprocz wyrażonych ſynow Marcina Szumańczowskiego, było kilka corek, Tereſſa Staniſława Swiatopełki Záwackiego żona, Zofia Ierzego Łychowskiego, Anna Adama Służewskiego, Elzbieta Iana Uniatyckiego, Helena Adama Zawackiego, małżonki wſzyſtkie z potomſtwem ſwoim.

Czermińska. Gorska. Zbigniewski. Sztuwartowna. Hoczanow. Barcikows. Wilkoſzowska.

Wracam ſię do Iana Szumańczowskiego, y dalſzego potomſtwa tego z Zofij Iordanowny, ktorzy oprocz Staniſława y Marcina ſynow, *procrearunt* Achacego y Władyſława Szumańczowskich. Władyſław wſzedłſzy w kontrakty małżeńskie z Czermińską, mieli ſynow, Franciſzka, Michała, Laurentego, *ſteriles*. Achacy Szumańczowski, tęn z Agnieſzką Gorską miał ſynow pięć, Stefana, Iana, Andrzeia, Staniſława, Iakuba, y corkę Annę, daną w dożywotnią przyiaźń Ianowi Zbigniewskiemu Stefan Szumańczowski ſyn Achacego, wſzedł kontrakty małżeńskie z Elzbietą Sztuwartowną, ktorych *proles fæmella*. Ian y Andrzey *ſteriles*, Stanisław dobr Iwanowka dziedzic w Woiewodztwie Ruskim, wſzedłſzy w kontrakty dożywotnie z Anną Hoczanowną, *procreârunt* Mikołaia Szumańczowskiego Łowczego Halickiego, Iozefa Miecznika Nurskiego, ten z Barcikowską má ſyna Mikołaia. Iakub Szumańczowski, ſyn Achacego, ożeniony z Służewską *procreavit* Stefana bezdzietnego, y Rozalią corkę Franciſzka Wilkoſzowskiego żonę, máiącą potomſtwo.

Urbanowſcy.

URBANOWSCY herbu Pruſs 1mo. w Wielkiey Polſzcze, w Woiewodztwach, Poznáńskim, Káliskim, y ná Ruśi, Dom dawny, o ktorym *Nieśiecki tom: 4. fol:* 439. zowiąc ich Urbanowskiemi, ále herbu im nie dodaie, mowiąc: Jan Urbanowski z Poznańskim Woiewodztwem podpiſał Elekcyą Iana III. Stefan Piſarz Grodzki Wſchowski, SekretarſzKonfederacyi Warſzawskiey 1704. Walentyn w tymże roku z Kaliskiego podpiſał Konfederacyą Sęndomirską. Ian ſłużył zá Towaryſz 1673. Piotr Sędzia Ziemski Piotrkowski 1603. Ian y Iakub w Poznańskim, Stefan y Woyciech w Kaliskim 1697. Záczęm, co ſię przez niewiadomość ſtało, ia tu wyrażąm. Ian z Woiewodztwa Poznańskiego podpiſał Elekcyą Krola Iana III. Stefan Piſarz Grodzki Wſchowski, Sekretarz Konfederacyi Warſzawskiey 1704. & *ab arcanis* u Krola Staniſława. Walenty w tymże roku z Kaliskiego podpiſał Konfederacyą Sęndomirską. Tęn wynioſł ſię ná Ruś w Ziemię Przemyską, gdzie ſpłodził czterech ſynow, Antoniego ſławnego u OO. Bernardynow Kaznodzieię, Iozefa Woyskiego Owruckiego, Towárzyſza znáku Pancernego, ktory poiął Nenchownę Podkomorzankę Inflańtską, śioſtrzęnicę rodzoną Sługockiego, Strażnika Połnego Koronnego, z krorą ſpłodził corkę Monikę Domicyllę, y ſyna Nepomucena. Franciſzek Łowczy Nurski ſyn Walentego trzeci, poioł Raciborowską Stolnikownę Owrucką. Michał Chorąży pod Dragonią Regimentu Krolowy Iadwigi. Corki trzy Wálentego poſzły Agnieſzka, Sinkiewiczá Skarbnika Możyrskiego. Marcyanna zá Łęmpickiego Sędziego Zákroczymskiego. Kátarzyná zá Gidzińskiego Regenta Ziemskiego Przemyskiego. Ian ſłużył zá Towarzyſz 1673. Piotr Sędźia Grodzki Piotrkowski 1603. Ian y Iakub w Poznáńskim, Woyciech w Kaliskim 1697. Marcin kredytowany w Domu Sapieżyńskim, umarł w Litwie.

Nenchowna. Sługocki. Raciborow: Linkiewicz. Łęmpicki. Gidziński.

* * * * * *

* * * * *

* * * *

PRUSS SECUNDO HERB.

EPIGRAMMA.

Mortis ſunt falces veterûm inſtrumenta Virorum,
Mors ſecat in viridi florida facta Patrum.
Crux ſua degenerat mortes populiq; foriq;
Omnia floreſcunt ſemper utraque Cruce.
Sangvineis quocunq; Crucis madet obvia tellus
Imbribus, hæc Lauris ſemper ubiq; viret.

ABRYS HERBOWNY.

SĄ dwie Koſy oſtrzem do śiebie obrocone, głowami ſznurkiem złotym związanę, końcami ná śiebie złożone, między ktoremi połtora Krzyża herbu Pruſſow w Polu czerwonym, Krzyże y Koſy koloru białego, ná hełmie zbroyna ręka z mieczem zámaśiſtym do cięcia. *Okolſki tom: 2. fol: 545. & alij apud Nieſieccium tom: 3. fol: 750.* Jeſt odmienność połowy Krzyża w *Okolſkim y Nieśieckim*, że go kładą ná lewey

tarczy

ronny, y ná innych Rzeczy-poſpolitey Kommiſsyach, iáko
to: Toruńskiey y Kurlad: á wprzod bywał w ſłużbie woienney.
Trzy rázy ſzluby małżeńskie ponawiał, 1*mo* z Płochocką ie- *Płochock*
dnę miał corkę, ktora wydana zá Sołtyka, Kaſztelanica Lu- *Sołtyk*
belskiego; 2*do* z Iełcowną, pozoſtałą wdową po Orzechow- *Jełcowna*
skim; 3*tiô* z Eleonorą Potocką, Stárościanką Trębowolską, her- *Potocka* *Orzechow:*
bu Pilawa, Corką Michała z Maryanny Kątskiey Kaſztelanki *Kątska*
Krakowskiey, tá mu powiła ſyna, á wprędce dziecięciem *Łośiowna*
umarł. Felix Nakwaski z Maryanną Łośiowną, Władyſławá
Woiewody Malborskiego śioſtrą miał Woyciechá, ktory był
Lwowskim Piſarzem Ziemskim, ná oſtatek Woyskim Wyſzo-
grodzkim, 1*mô votô* z Nakwaską Kaſztelana Rawskiego śio-
ſtrą, miał Iana Oberſzteyletnanta w Woysku Koronnym,
2*dô votô* z Młocką Franciſzka, ktory ná Kommiſſyi Radom- *Młocka*
skiey był Kommiſſarzęm, ná kilkunaſtu Seymach Poſłem, w
przod Piſarzem Ziemskim, á potym Podkomorzym Wyſzo-
grodzkim, zacnego y doskonałego w Prawie Koronnym Mę-
ża, dyſtyngwowanych kwalitatyw; Felixa, ktory był w przod
Łowczym Zakroczymskim, á potym Chorążym Wyſzogrodz-
kim. Hieronim, od ktorego z Brucką Staniſław Kamedułá. *Brucka*
Tomaſz Cześnik Zakroczymski. Ian z Bromirską, w przod *Bromirska* *Sobolewska*
Stolnik, potym Chorąży Wyſzogrodzki, od ktorego z Sobo-
lewską, Podkomorzego Warſzawskiego corką, Wincenty y
Klemens Piſarz Ziemski y Grodzki Wyſzogrodzki.

PRZYIACIEL LINIEWSKICH.

EPIGRAMMA.

Sunt duo Corda ſimul, tam ſtricto fœdere juncta, ut
Hœc Gladius fortis non reſecare queat.
Cordibus enſiferos Vos ſignat ſtemma Gradivos,
Et gladius Themidi; juſtitiœ dat opus.
O! utinam cunctis pariter ſint arma Polonis,
Et foris & fierent optima quæque domi.

OPISANIE HERBU.

SĄ dwa Serca w polu czerwonym, między ktoremi Miecz obośieczny końcem ná doł obrocony, do gory rękoieścią z krzyżem zwyczaynym, ná hełmie Korona bez pior, iák go Dom Liniewſkich z dawna záżywa, nádany około Roku 1433. od Swidrygiełła Xiążęcia W. X. L. brata rodzonego Jagełły Władyſława Krola Polſkiego, nie iakiemu Rycerzowi Woynie Walatyckiemu, podczás náiazdow Litewſkich y Woien pod Lidą, Brześciem Litewſkim, Bracławięm Podolſkim, y inſzych, o ktorych *Cromerus & Hornanerſis Deſcrip: Reg: Polo. Mą; D. Litt: fol:* 288. 294. & 394. zá iakie dźieła, *non conſtat*, doſyć że go X. *Dunin* w Kazaniu ſwoim ták wſpomina *u Nie-*

tarczy nie ták, iák w pierwſzym Pruśie, lubo obadwa powiadaią: *Pułtora Krzyża takiego, iáki ieſt w herbie Pruſs 1mo.*

ORYGINAŁ HERBU TEGO.

ZOwie ſię ten herb *Pruſs 2do*, iż pochodzi od Pruſsa *1mo.* z takiey przyczyny: Iż *Dobrogozzo* ſyn Xiążęcia *Obyzorzona* Pruſſa, iednego z trzech Bráci wſpomnionych wyżey, będąc Wodzęm Woyskowym u Krolá Káźimierza I. y Gubernatorem trzech Prowincyi, oraz Strażnikiem Xięſtwa Mazowieckiego, po trzy kroć zniołſzy Woyska Xiążęcia Mazowieckiego Maſławá, albo *Mazoſza*, Pretendenta czy Kandydata Korony Polskiey, dwiema Koſami takiemiż ſzczycącego ſię, po śmierci iego od Pruſsow tyrańsko zgubionego, zoſtáła ſię Corka tegoż iedynaczka, z dobrami wielkiemi, ná Dworze Krolowey Dobrogniewy w opiece będąca, iáko ze krwi Krolewskiey pochodząca; prośił tęnże Dobrogozzo Krola Kaźimierzá, áby mu w Małżeńſtwo pozwolona była, co łatwo dla zaſług iego uczyniwſzy, z zezwoleniem Panny Maślawianki, ná pámiątkę Domu złączonego, koſy iey na tarczy z herbownym Pruſem ſwoim złączył. *Cromerus & Okolſki tom: 2. fol,* 545. *ſeqv:* y inśi u *Nieśieckiego l. c.* Reſzty doczytaſz ſię w XX. Jabłonowſkich Procedencyi. Zowie ſię ten herb Wilcze koſy dla tego, iż pierwſzy Genearcha Domu Xiążęcia Maſława wynalazcą był fortelnego podcinania nog Wilkom koſami, ſzkodzącym w támtym kraiu Mazowieckim, á to tym ſpoſobęm, iák y teraz czynią w zimie tamże, y ná Podlaśiu: O tychże koſach wſpomina *Okolſki tom: 1. fal:* 475. według zdania ſwoiego.

HERBOWNI PRUSS SECUNDO.

Herbowni wed ug Okolskiego

Okolſki tom: 2. fol: 548. *ſeqv:* tych wſpomina. Baworowſcy w Ruskim. Chomętowſcy nie piſze kędy. Głuchowſcy w Chełmińskim Woiewodztwie. Grzybowſcy w Mazowieckim y Warſzawskiey Ziemi. Jezierſcy w Ziemi Czerskiey. Miśiewſcy w Kuiawách. Myśleccy w Mazowſzu y Pruſſach. Nakwaſcy w Płockim Woiewodztwie y Ziemi Wyſzogrodzkiey. Preczkowſcy w Ziemi Dobrzyńskiey. Radomińſcy támże. Rudowſcy pod Nowogrodem w W. X. Litewskim. Wołowſcy w Ziemi Wyſzogrodzkiey. Zgliniccy w Płockim Wo-

Herbowni według N[illegible]ſieckiego

iewodztwie y Dobryńskiey Ziemi, zwali ſię potym Radomickiemi. *Nieśieki tom: 3. fol: 751.* oprocz wſpomnionych, tych wyraża: *Daniecki, Dębowſki, Faſzczewſki, Kobyliński, Małachowſki, Mitarnowſki, Niewierſki, Nowomieyſki, Olſzewſki, Pruſki, Zaborowſki.*

PROCEDENCYA
z Nakwaśina
NAKWASKICH
W Płockim Woiewodztwie, Ziemi Wyſzogrodzkiey, HERBU PRUSS SECUNDO.

Nakwaski

OProcz *Paprockiego*, piſał o tey Familij zacney y ſtarożytney Okolſki *tom: 2. fol:* 548. mowiąc. Nakwaſcy *in Plocanſi Palatinatu & in Viſogrodenſi Terra, viri ut ſplendore generis, ita actuum generoſorum dignitate conſpicui. Stanislaus Succamerarius Viſogrodenſis, in negotiis Reipublicæ dextre agendis, diſertus & practicus, quem* Conſtitutio Regni *meminit. Felix, vir dignitate literarum ornatas, ad ſpiritualem vitam animum contulit, Parochus in Sierpſko & Kirnowo Mathias in Viſogrodiensi Terra digniſſimus vir, in anno* 1595. *Exactor contributionum Regni inſtitutus. Andreas Nakwaſki Tribunus Viſſogrodenſis Electionem Vladislai IV. Regis, ex eadem Terra ſubſcripſit.* Podobnie o tym Domu piſze *Nieśiecki tom: 3. fol: 333.* Iá záś z pomięnionych Autorow tylo wyrażąm: Budek z Nakwaśina (w Ziemi Wyſzogrodzkiey leżącego Cześnik Wyſzogrodzki, podpiſał Dekret przeciw Heretykom 1525. *u Łubieńſk: in vitis Ep: Płoce:* Stanisław Podkomorzy Wyſzogrodzki. *Conſtit:* 1577. *fol:* 321. Szczeſny Pleban w Sierpcu, Mąż uczony. Felix Woyski Wyſzogrodzki poſłował ná rożne Seymy. *Conſtit* 1611. *fol:* 36. Ian Łowczy Wyſzogrodzki, tenże Piſarzem Ziemi Wyſzogrodzkiey, ktorego ſyn Iozef Stolnik i Wyſzogrodzki 1704. Tenże Staroſtą Ciechanowskim, potym Podkomorzym Wyſzogrodzkim, ná oſtatek Kaſztelanem Rawſkim. Poſłował ná wielu Seymach, Kommiſſarzęm ná Kommiſſyach Radomskich, y Deputatem bywał ná Trybunał Koronny,

Ianuſz bratu ſwemu Iakimowi Liniewskiemu daruie część ſwoię w Liniewie, daiąc mu moc zupełną dochodzenia tegoż ſwego Imięnia zobopolnego, z rąk Oyca ich wyſzłego. Eliberuie brát rodzony Ianuſza u Staniſława Graiewskiego, Stolnika Ziemi Podlaskiey, ná Seymie przed Krolem Stefanem (ále w Roku pomięnionym muśi bydź omyłka, bo Krol Stefan umarł roku 1586. á przed nim Henryk Wależy uſtąpił z Kroleſtwa 1574.) *inita mutua inter ſe concordia*, ktorą Krol Stefan ápprobował w Metryce Káncellaryi Koronney w Warſzawie. *Donacya* *Graiewski*

Liniewſcy wyrażeni przydomek ſwoy maią *Woyna*, iák świádczy dokument w Zamku Łuckim 1584. dnia 4. Grudnia, to ieſt zámiana dobr za dobra między bracią rodzonemi: Woyna Liniewski *uti tutor naturalis*, część ſwoię y ſynowca ſwego Pawła Iwanowicza z Roſtockiey ſpłodzonego Liniewskiego, w dobrach Oyczyſtych Liniewie puſzcza Michałowi Waſylewiczowi brátu rodzonemu ſwemu, á bierze w zámianę tych dobr, *ſortes* Michała we wśi Popince W. X. Litewskiego. Pradźiad żyiącego, teraz gdy to piſzę, Ignacego Liniewskiego, Łowczyca Kiiowskiego, Marcin Liniewski Łowczy Bracławski, á potym Bełzki, z Anną Strzemecką, Podſędkowną Halicką *procreavit* Michała Liniewskiego, Kaſztelana Wołyńskiego, ktorych corka Maryanna była zá Ierzym Potockim herbu Pilawa, Staroſtą Grabowieckim, z tey Anna urodzona, wydana była zá Xiążęcia Staniſława Iabłonowskiego, Woiewodę Rawskiego, z ktorey corka Máryánna Xiążęcia Iozefa Lubomirskiego, Podſtołego W. X. Litewskiego była żoną. Staniſław Liniewski, Łowczy Kiiowski, ſyn Michała Kaſztelana Wołyńskiego, ożeniony z Ewą Stępkowską, Kaſztelanką Bracławską. Adam Liniewski ſyn drugi, Staroſta Zwinogrodzki. Antoni ſyn trzeci Łowczy Kiiowski, y corká druga Antonina, Kunickiego Miecznika Chełmskiego żona. Pomięniony Antoni Liniewski, Łowczyc Kiiowski, żyie w tym roku 1756. z Anną Romanowską, Podkomorzanką Chełmską, z ktorey urodzony Ignacy. *Roſtocka* *Strzemecka* *Potocki* *Xiążę Iabłonowski* *Xiążę Lubomirski* *Stępkowska* *Kunicki* *Romanowska*

Maią wielkie y zácne kolligacye z Czaplicow, Orchowskich, Gołuchowskich, Strzemeckich, Branickich, Potockich, Stępkowskich, Kunickich, Roſtockich, Xiążąt Iabłonowskich y Lubomirskich, Romanowskich, y inſzych. Maią y zaſługi z pochwa- *Kolligacye*

pochwałami w Rzeczy-poſpolitey, ktore tu przyłącząm z Panegiryku *Sidera Terræ Chełmenſis, Scholarum Piarum*, Ziemſtwu Chełmskiemu przypiſanego 1733 Roku. *Ad armatas provocat laudes Linievius Enſis, &c Revelarunt illa Poloniæ ad cautelam imminentium, ad tutelam circumſtantium malorum*, Joannes Liniewski *Caſtellanus Lubaczovienſis; Michaël Caſtellanu Vołhyniæ, uterq; ſuiævi Conſi, futuri conſilium, præteriti viva hiſtoria. Quoties accendebantur in Senatu ac Comitiis, belli incendia, eloquentiæ torrente extingvebant, quaties animorum hiabant ſciſſuræ, Gallicano uniebant torque, obortas ſententiarum amaritudines, favô Demoſthenis condiebánt, motus difformes Poli Sarmătici componebant ut Intelligentiæ. Duos nominaveris Coluros, vel Alcidis Columnas, in qnibus moles conſiliorum nitebatur, bellica Radomienſis Curia fundabatur, duos Auguſti II. Gladios, qui nodos difficultatum Regni ſolvebant, accerrimi Legum Defenſores, fulgendo in Trabeis, fulgurando & fulminando in bellis, undiq;* Patritio *non diſpares Ensi. Quem dicere Alterum Poloniæ Szczerbiec, ſtyli virtus, non exceſſus. Clenodium enim eſt in Theſauro, munimentum in armamentario. Firmat propoſitum*, Andreas Liniewski *Martis fortitudo, in bellico Tribunali, juſtitiæ*
Conſtitutio Regni 1626 *vindex, an Juſtitia, Sigiſmundi III. omnis virtus.* Michael & Martinus *ille in Judiciis incorruptus Angelus, hic Sangvinis, fortunæ, dotum animi liberaliſſimus, Gradivi Camenecenſis Proviſor, periculorum Præviſor, teſtante* Kochovio *Conſiliorum belli Præſes: Im-*
Item 1552 Annalium lib 6. *poſitus moderatur Linievius* Optio, *tractandis* Commilitonum *ingeniis, vel promovendis deſideriis, non ineptus. Venator Vołhyniæ* Commiſſarius *ad recipienda fortalitia Ukrainæ, ipſemet Ilium Re-*
Confœderatio Sandomirienſis 170. *gni, tutiſſimumq; Capitolium. Parens Ill: ac M. D.* Stanislaus Liniewski *Capitaneus Zwinogrodenſis Avitorum Cordium anima, Gladii ſplendor. Per pacta Hymænei cum* Stępkowska *Caſtellanide Bracłaviensi purpureum* Cordium *auxit* Sangvinem, *tótumq; Palatinatum Vołhyniæ fecit conſangvineum, adminiſtratis gloriosè functionibus, ſuæ* Gentis *factus* Miecislaus, *veritatis tuendæ* Stanislaus. *Unde* Linievianæ *Domûs ornamenta Senatorii murices, Sellæ, Curules, imagines, Consi, Solones, virtutes. Accedunt his, & ac-*
Dzieduſz: *cedunt ſplendorem* Kiſielorum, Dzieduſzycciorum, Zachorowſciorum, *Comitum in Tarnow*, Romanowſciorum *Principum Ruſſiæ Succeſſorum*, Sługocciorum *Illuſtriſſima nomina. Multiplicant*

u Nieśieckiego tom 3. *fol*: 111. y ia czytałem o nim w dawnym *Manuſkrypcie.* Łączę ten herb rodowity *purè* Liniewſkich, do Imienia herbu *Przyiaćiela*, z tych przyczyn: 1*mò*. że ſerca ſymbolizuią zobopolną przyiaźń, miecz między niemi nierozerwanego przyiaciela: *S. Petrus Chryſol: in Biblioth: par:* 5. y wielu inſzych. 2*do*. że do herbu Przyiaciela należą dwa ſerca z mieczęm, iakiego zaſzczytu Domy ná Wołyniu używały, o czym P. *Rudka u Nieſieckiego tom: 3. fol: 768.* ktory tákże dwa ſerca Dawbárow Muśninickich, Boguſławow y Skirmuntow Strawińſkich, pod imieniem herbownego Przyiaciela kładzie.

PROCEDENCYA

Ná Liniewie w Powiećie Łuckim

WOYNOW LINIEWSKICH,

HERBU PRZYIACIEL.

PIſał o tym Domie *Nieśiecki tom*: 3. *fol*: 111. *ſeqv:* ále herb nie tym kſztałtem ieſt tam wyrażony, iák go dawnośćią używaią, to ieſt dwa ſerca wſpák ſą obrocone, ná doł aortą, końcem do gory, nie ták iáko náturalnie w ludziách leżą, mowiąc: Tego herbu Dom Liniewſkich zdawna ná Wołyniu y ná Ruśi zażywa. Z tych Michała Liniewſkiego wſpomina *Metryka Wołyńſka* 1528. Michał Poborca w Wołyńſkim z Seymu 1581. *Conſtit: fol: 395.* Jan 1595, *Conſtit: fol: 676.* Fieodor, *Conſtit: 1618.* Iendrzey Poſeł ná Seym 1626. z tamtąd deputowany ná Trybunał Radomſki, *Conſtit: fol:* 5. *y* 1628, z kąd Kommiſſarzęm ſtanął do zapłaty Woyſku, *Conſtit: fol:* 2. w Roku 1638. iuż będąc Podſędkiem Łuckim, *Conſtit: fol.* 19. á potym Sędzia Ziemſki Łucki, ſyn iego Stefan 1649. N. Liniewſka Sędzianka Łucka, była zá Czaplicem, Joanna zá Marcinem Orchowſkim, N. Liniewſki Kuſtoſz y Kánonik Łucki koło Roku 1600. Staniſław Łowczy Kiiowſki, Klaſztor OO. Bernardynom w Łucku wyſtawił 1643. Michał y Stefan Sędzia Grodzki Włodźimirſki, Kommiſſarz do granic z Seymu 1638. *Conſtit: fol:* 19. Jan Rotmiſtrz Woiewodztwa Wołyńſkiego

Liniewſcy

Czaplic

Orchowſki

 1648.

1648. tenże czy inszy Jan Pułkownik, dawſzy śię w znáki nieprzyiaćiołom tey Oyczyzny, zginął pod Krupą, N. Liniewſki Regimentarz podczas woyny Szwedzkiey poległ w ſławney y zwycięzkiey pod Cudnowęm batalii; corka iego Maryanna ná Liniewie, Szpanowie, Kiſielinie dziedźiczka, pierwſzym związkiem żyła z Abrahamem Gołuchowſkim, Podkomorzym Litewſkim, z ktorym wraz Kościoł w dobrach ſwoich Kiśielińſkich wymurowała, drugim z Euſtachim Grotauzem Kaſztelanem Zmudzkim, umarła 1710, w Kośćiele Kraſnoſtawſkim *Soc: JESU* pochowana, ktoremu mieyſcu wiele znacznych dobrodźieyſtw uczyniła. Stryi iey Marcin Łowczy Bracławſki, *Conſtit: 1653: fol: 13.* á potym Bełzki, z Anny Strzemeſkiey Podſędkowny Halickiey ſpłodził trzech ſynow; z tych náprzod Sędzia Bełzki y Podwoiewodzy Krakowski, potym Kaſztelan Lubaczowski 1703. *Conſtit: fol: 13.* umarł Kaſztelanem Wołyńskim, Branicka corkę mu powiła, ktora żyła z Jerzym Potockim, Staroſtą Grabowieckim. Staniſław ná Drochiczynach Łowczy Kiiowski, Staroſta Zwinogrodzki, miał zá ſobą Ewę Stępkowską, Káſztelankę Bracławską, Starośćiankę Włodźimirską, z tey potomſtwo, Antonina Kunicka, Adam y Antoni, z tych Antoni Łowczy Kiiowski, Sędzia Kapturowy Chełmski w roku 1733. N. Staroſta Zwinogrodzki, złączył śię był dożywotnie z Ewą Szaniawską, Kaſztelanką Lubelską, ále śię to Małżeńſtwo rozeſzło. Dotąd pomięniony *Nieśiecki.*

Gołuchowski · *Grotaus* · *Strzemeska* · *Branicka* · *Potocki* · *Stępkowska* · *Kunicka* · *Szaniawsk*

Ale że w tey relacyi znayduią śię niektore errory, záczęm táką czynię informacyą. To prawda, że Woynowie z przydomku Liniewſcy, z dawna ſą dźiedźicami ná Liniewie w Woiewodztwie Wołyńskim, Powiecie Łuckim, iáko dokumenta świádczą: Pierwſzy z liſtu upominalnego Roku 1541. dnia 7. Mieśiąca kwietnia, Indykty. XIV. zá Krola Zygmunta I. A to, iż śię Waſyl Zadorowicz Liniewski, iák Obywatel Woiewodztwa Wołyńskiego, przed ſądęm Krolewskim o dobra ſwoie dziedziczne ſądźił, gdźie Krol ná żałobę Waſyla Fedorowicza Liniewskiego Dworzánina ſwego, upomina Jacka Michnowicza Karabanowicza o odięcie dobr. Drugi Roku 1568. dnia 25. Stycznia; iż Tychna Olechnowicza Liniewskiego ſynowie, Januſz y Jakim Liniewſcy, taką między ſobą mieli tranſakcyą.

List Krola Zygmunta I. · *Karabano:*

Ianuſz

Potocciorum, Jabłonowſciorum *Cruces. Ad Summum* Sobieſcianus *Clypeus, Corona* Linieviani *Gladij, Cordium tutela. Tot ergo Phæborum eſt dies, Ill: ac M, D.* Antonius Liniewſki *Venator Kijovienſis, tot* Purpurarum *color, gemmarum precium, virtutum poſſeſſio, clarege ſtorum Executor, adeoq; Prytanei Capturalis, Decus ſingulare.*

PUŁKOZIC HERB.

EPIGPAMMA.

Culmina celſa petit, ſupra ſua ſtemmata Capra,
Et gravibus fatis præbet Aſellus opem.
Pro Patria grandes quos non tulit ille labores?
Excelſos pavit pectore Capra Viros.
Eſt Aſinus non hic ſtolidus, ſed doctus Apollo,
Laudibus æternis promereturq; lyram.

ABRYS HERBOWNY.

JEſt w krawym polu Oſla głowa ſzara, ná koronie puł Kozy widáć w lewą tarczy rogami obroconey, pyſkiem y

prze-

przedniemi rogami w prawą, iakoby do gory ſkaczącey. *Paprocki w Gniaździe y o Herbach, Bielſki fol: 77. Okolſki tom 2. fol: 473.*

ORYGINAŁ PUŁKOZICA.

Roku 1022. według *Okolſkiego loco cita*: były wielkie náiazdy Poganow w Słowiańskim Pánſtwie, gdzie Polak urodzony *Stawiſz*, zamknął ſię z ludzmi z gromadzonemi w Zamku *Łczech* nazwanym, tam broniąc ſię przez kilka czaſow mocno y odważnie, odpor dawał potężny nieprzyiaciołom tak dalece, iż nie mogąc go dobyć, umyślili Poganie głodem do poddania ſię ludzi przymuśić, iákoż nakoniec żyć iuż ciężko im było. Przeto Rycerz pomięniony *Stawiſz*, tego ná nich fortelu zażył: kazał oſła y kozę oſtatnią zábić, á krwią ich skory wołowe zbroczywſzy, w oczách nieprzyiacioł kazał porozwieſzáć, á gdy oſtatni attak przypuścili, zámiaſt kamieni kościami, y ſztukami mięſa świerzego z tych bydląt zábitych, kazał na nich rzucáć. Co poſtrzegłſzy Pogánie, że áni orężem, áni głodęm, nie mogli ich doſtać, (bo też był Zamek mocno obronny) ze wſtydem odſtąpili. Xiążę tego Zamku pochwaliwſzy dzielność Rycerza y táką inwencyą, oprocz skarbu, tęn mu herb nadał ná wieczną pamiątkę Ryceſtwa y fortelu iego. A lubo wſzycy tám zámknięci chcieli go mieć wiecznym Gubernátorē Zámku wyrażonego, przecięż on do Polski powrociwſzy, ſpłodził Syna Boguſza żyiącego w Roku 1044. y z niego inne Patomſtwo godne, iák mowi *Paprocki w Gniaździe cnoty, y Okolſki tom 2. fol: 477. z Bielſkiego.*

DYGNITARZE ZNACZNIEYSI Y WIADOMSI HERBU TEGO.

Rzeſzowski Jan Rzeſzowski herbu Pułkozic, będąc pierwſzym Arcy-Biskupem Lwowskim, umarł 1436. *Skrobiſzovius in Actis Ar-*
Ligęza *chiep: Leopolien:* Felix Ligcza będąc tymże Arcy-Biskupem, umarł 1560. *Idem.*

Przemankowski Páweł Przemankowski herbu Pułkozic, Siskup Krakowski, umarł 1293.

Rzeſzowski Jan Rzeſzowski tákże Biskup Krakowski, umarł 1488. *Starowolſki in Vitis Epiſcop: Cracov:*

Miko-

Mikołay Wolski, gerbu tego, będąc Biskupem Kuiawskim, umarł około Roku 1580. *Damalewicz in Catha: Epiſcop: Cuiav:* *Wolski*

Woyciech, Tabor tegoż herbu, będąc Biskupem Wileńskim umarł 1507. *Cromerus, Okolſki, Koiałowicz par: 2. & alij.* *Táber.*

Piotr Stawiſz, herbu Pułkozic, Biskup Płocki, umarł 1238. *Długoſz & Lubień:* *Stawiſz.*

Mikołay Wolski herbu tegoż, Biskup Chełmski, umarł 1565. *Nakielſki in Miechow: & alij.* *Wolski*

Boguſz, herbu Pułkozic, Kaſztelan Krakowski umarł 1241. *Nakielſki in Miechow.* Dobieſław Ligęza, tymże Senatorem *Bogusz.* umarł 1379. *Januſzowſki w Statu.* *Ligęza.*

Jan z Czyżowa także 1457. *Łaſki w Statu: y Paprocki.* *Czyżowski*

Jakub herbu Pułkozic, Woiewoda Sendomirſki umarł 1222. *Nakielſki fol: 135.* Jan z Czyżowa z tego krzesła poſtąpił ná Kaſztelanią Krakowską 1438. *Łaſki y Herburt w Statu:* *Czyżowski*

Boguſz, herbu tego był Woiewodą Łęczyckim 1242. *Szczygieſki in Tineci:* Jan Ligęza, tákże 1369. *Paproc: & Okolſki* 1379. *Ligęzowie* y drugi Ligęza, ktorego *Nakielſki pod rokiem* 1395. wſpomina: tákże Staniſław Ligęza, ktory umárł roku 1399. *Paprocki & Pruſzcz in Crac:* Jan Ligęza umarł tymże Senatorem 1418. *Łaſki, Paprocki, Okolſki, &c.*

Jerzy Naśiłkowski herbu Pułkozic, będąc Woiewodą Witebskim umarł 1544. *Stryikowſki, Paprocki, & Okolſki tom: 2.* *Naśiłkow:*

Plichta herbu tegoż, był Woiewodą Mazowieckim. *Okolſki tom: 2. fol:* 484. Także Konſtantyn Plichta 1630. *Okolſki ibidem.* *Plichtowie*

Mſzczuiá herbu Pułkozic, był Kaſztelanem Sędomirskim 1222. *Cromerus & alii.* Michał Bogumiłowic był tymże Se- *Bogumiłowie* natorem 1474. *Łaſki w Statu:* y Michał z Czyżowa. *Dłu-* *Czyżowscy* *goſz* 1429. tákże Ian z Czyżowa, ktory poſtąpił na Woiewodztwo Sendomirskie 1435. *Bielſki.* Mikołay Wolski, umarł *Wolſcy* tymże Kaſztelanem 1555. *Nakielſki & Paprocki.* Staniſław zaś Wolski, Kaſztelan Sendomirski, umarł 1566. *Starowolſki in* *Ligęza* *Monumen:* Hermoſław Ligęza w tym krześle, w ział Podskarbſtwo Wiel: Koron: 1624. *Signatores.*

Mikołay Wolski będąc Kaſztelanem Woynickim, poſtąpił ná Sendomirską 1635. *Liſt Zygmunta.* Urban Pułkozic *Wolski*

był

był Kaſztelanem Łęczyckim 1248. *Paprocki & Okolſki.* Ian Ligęza tákże, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Łęczyckie 1401. *Długoſz* 1383. Ian z Łakoſzyna, herbu Pułkozic 1413. *Bielſki & Herburt.* Michał Bogumiłowic, herbu Pułkozic, poſtąpił z Lubelskiey Káſztelanij na Sendomirską 1410. *Liſt Jagiełła.*

Ligęza. Bogumiłowic.

Mikołay Wolski był Kaſztelanem Witebskim 1619. *Liſt tegoż:* drugi Mikołay Wolski, Kaſztelanem Rawskim 1520. *Liſt Zygmunta.* Staniſław Wolski, z tegoż krzesła poſtąpił ná Kaſztelanią Sendomirską 1575. *Liſt Auguſta* I. Walenty Plichta, umarł tymże Kaſztelanem Rawskim 1639. *Treterus in Epiſcop: Varmien:*

Wolſcy. Plichta.

Mikołay Wolski, będąc Marſzałkiem Wiel: Koron: umárł 1630. *Kobierzycki, Piaſecki, & Treterus ibidem.* Hincza z Przemankowa herbu Pułkozic, był Podskarbim Wiel: Koron: 1399. *Liſt Krola Jagiełła.* Hermoſław Ligęza był tákże Podskarbim Wiel: K. ktory umarł 1632. *Starowolſki in monumen:* Staniſław Wolski, Kaſztelan Rawski, będąc Marſzałkiem Nádwornym Koron: umarł 1566. *Liſt Auguſta I.* Mikołay záś Wolski z Nadwornago poſtąpił ná Márſzałkoſtwo Wiel: Koron: 1615. *Liſt Zygmunta III.*

Wolski. Hincza. Ligęza. Wolſcy.

Oprocz wſpomnionych Dygnitarzow, byli tegoż herbu Marſzałkowie Trybunału Koronnego, Hermoſław Ligęza, Kaſztelán Zawichowski 1620. Walenty Plichta, Kaſztelan Rawski 1638. Antoni Stamirowski, Staroſta *Moſtowſki* 1702.

Ligęza. Plichta. Stamirowſki.

HERBOWNI według *Okolſkiego tom: 2. fol: 477. cum ſeqv:*

Błażowſcy, w *Okolſkim.* Błażewſcy, w Ziemi Rawskiey.
Błędowſcy, w Ziemi Krakowskiey.
Bogusſzowie w Krakowsk: inſi w Podolskim Woiewodztwie.
Dąbkowſcy, w Rawskim Woiewodztwie.
Dankowſcy, w Ziemi Raw:
Dłuſcy, pod Radomiem.
Grodowſcy, w Powiecie Koweńskim.
Kukwowie, przydomku Wołczek, w W. X. Litewsk:
Laskowſcy, w Lubelskim Woiewodztwie.
Leśniewiczowie, nie piſze kędy.

Ligę-

ROLA HERB.

EPIGRAMMA

Aurea meſſis erat Saturni falcibus acta,
Uomeribus Rolæ ſternitur hiſce Roſa.
Non mirare precor, quod jam ſit Roſea meſſis,
Quidquid calcavit, ſit Roſa, veſter Honor.
Conſveta praxi per Mundum fert Roſa vepres,
Uomeribus veſtris, Martis acumen habet.

ABRYS HERBOWNY.

Jeſt Roża biała w śrzodku tarczy, w koło niey trzy kroie, álbo lemieſze od pługa, tym krztałtem ułożone, w Polu czerwonym, iak widźiſz; na hełmie pięć pior Strusich. *Paprocki y Okolſki.*

Tttt ORIGI-

O R Y G Y N A Ł   H E R B U.

Zgadzaią ſię dwoch, *Paprocki y Okoſki*, że Kawaler dźielny herbu Rożą, Poráiem zwany, umieraiąc, oddał w opiekę corkę ſwoię iedynaczkę, Zonie Xiążęcia Mazowieckiego, ktory ią zaſſużonemu Rycerzowi ſwoiemu, herbu kroie, w małżeńſtwo wydał, tęn tedy do roży małżonki ſwoiey przydał herbowne kroie ſwego Domu, ktore Rolą nazwane były, y od tąd zaſzczyt wyrażony zowie ſię Rola, o czym pomięnioni Autorowie.

DYGNITARZE TEGO HERBU NIEKTORZY.

Dobrogoſt Rola, za Kaźimierza I. był Hetmanem Koronnym. Stefan ſyn iego, był Biſkupem Poznańſkim, od Roku 1151. umarł 1156. *Długoſz y Paprocki*. Benedykt Rola kwitnął Hrabią 1230. *Paprocki &c.*

Kaſztelánowie. Jan Tarnowſki, był Kaſztelanem Brzeſkim Kuiawſkim, bliſko roku 1589. *Okolſki y Duryewſki*: także Ludwik Borucki, po Jędrzeiu Dąbſkim, ktory wziął Woiewodztwo Kuiawſkie 1726. Jan Niemoiewski, umarł Kaſztalanem Chełmińskim 1618. *Starowolſki*: tymże Kaſztelanem umarł, Staniſław Niemoiewski 1620, á Maciey Niemoiewski poſtąpił na Woiewodztwo Pomorskie 1626. *Duryiewſki y Poſſelkuſz*: Antoni Tarnowski, umarł Kaſztelanem Sieradzkim 1730.

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU.

Według Okolskiego *tom*: 2. *à fol*: 626. *ad fol*: 632.

Arciſzewſcy w Poznańskim y w Podlaſiu.
Bartochowſcy w Łęczyckim.
Białaczewſcy tamże.
Boruccy w Kuiawach.
Daniełowiczowie w Litwie.
Gadomſcy w Rawskim.
Głubiccy, czy Glubiccy, iak *Okolſki piſze*, w Łęczyckim.
Gogolińſcy, nie piſze kędy.
Golſcy w Kuiawskim y Podolskim.
Gołſowſcy w Wyſzogrodzkim.
Gumowſcy w Łęczyckim.
Ianuſzewſcy w Sochaczewskim.
Iarochowſcy, ieden Dom z Wargowskiemi.
Kłoſewſcy, czy Kłoſzowſcy, iak *Okolſki piſze*, w Podlaskim.

Kobylniccy, w Kuiawskim.
Kochańſcy, w Podlaskim.
Komorowſcy, nie piſze kędy.
Koźielſcy w Łęczyckim.
Księżelowſcy w Łęczyckim y Podlaskim.
Krzeciewſcy, czy Krzecieſcy, iak *Okolſki* piſze, w Łęczyckim.
Kucharcy z Kuchar tamże.
Lubienieccy, w Kuiawskim.
Łubniccy, czy Lubniccy, iak tenże *Okolſki*, w Łęczyckim.
Mińſcy w Bełzkim Woiewodztwie.
Oſſowſcy w Łęczyckim.
Owſiani, w Podlaskim.
Piekarſcy, nie piſze kędy.
Rogalſcy w Łęczyckim.
Rolowie w Kaliskim.
Rożyccy w Łęczyckim.
Ruſieńſcy, w Sieradzkim y Podolskim.
Rzeſzewſcy w Łęczyckim.
Sadkowſcy w Rawskim.
Ściſieńſcy, w Kuiawach.
Skotniccy, w Łęczyckim.
Sokołowſcy, w Dobrzyńskiey Ziemi.
Staniſławſcy w Kuiawskim.
Stęficcy, czy Stęſyccy, iak *Okolſki*, w Łęczyckim.
Swiętoſławſcy, czy Swętoſławſcy, iak *Okolſki*, w Dobrzyńskiey Ziemi y na Ruſi.
Tarnowſcy w Kuiawskim.
Wargowſcy, w Łęczyckim.
Witińſcy, tamże.
Wyſzczelſcy w Kuiawskim.

Z poznieyſzego zebrania *Nieſieckiego tom*: 3. *fol*: 877. wyrażeni.

Bołkowski.	Gaiewski.	Mielicki.	Podczaski.
Chrapicki.	Gawroński.	Modrzewski.	Pucek.
Chrośćicki.	Ianicki.	Niegibulski.	Subicki.
Dobrogoſt.	Konarski.	Niemoiewski.	Witowski.
Dworzański.	Marcinowski.	Poniewski.	Zbiiewski.

P R O C E D E N C Y E.

Wawrzeccy. WAWRZECCY z Skrzetuſzewa herbu *Rola*, nie *Slepowron*, iak pewny Autor omylnie napiſał *tom*: 4. *fol*: 473. pochodzą z linij Skrzetuſzewskich, Dziedźicow maiętnośći Skrzetuſzewa, w Woiewodztwie Krakowskim, Powiecie Gnieźnieńskim *Skrzetuſzewſcy.* Szlachty Korony Polskiey z Dziadow, Pradziadow, przed unią; ktorych Przodkowie ſtarożytni bywali na urzędach Senatorskich, pod Dygnitarzami wzwyż wſpomnieni, ini Ka-

ni Kanonikami, Sędziami, Poſłami Seymowemi, Deputatami Trybunalskiemi, y rożnemi ſłynęli godnościami, mianowicie około roku 1560. iak rożne tranſakcyie swiadczą. Bartłomii Skrzetuſzewski, był Sędźią y Burgrabią Powiatu y Ziemi Oſtrzeſzowskiey, w roku 1577. Mikołay Skrzetuſzewski, był Kanonikiem y Officiałem Poznańskim, Jan Skrzetuſzewski, także był Kanonikiem Poznańskim; ktora familia rozdźieliwſzy ſię, po rożnych Woiewodztwach y Powiatach miała ſwoie dźiedźictwa, poſſeſſyie, fortuny y honory, á ieden z nich Wawrzyniec Skrzetuſzewski, udawſzy ſię do Litwy, zrodźił dwoch Synow, Adama y Jana, z tych iednego Jana, zwano zwyczaiem dawnym po Oycu Imieniem Oycowskim, na Chrzcie Wawrzyniec, Wawrzętowiczem, á z niego urodzonych, Samuela y Auguſta, zwano w Litwie Wawrzeckiemi, oraz potomkowie teraźnieyſi, zowią ſię z Skrzetuſzewa Wawrzeccy, ktorzy bywali Poſłami na Seymy, iako Auguſtyn Wawrzecki z Skrzetuſzewa, w Woiewodztwie Wileńskim, podpiſał elekcyią Jana Każimierza Krola. Władyſław był Piſarzem Grodzkim Bracławskim, ktorego wſpominaią akta około roku 1674. Iaroſz Wawrzecki, Piſarz Ziemski Bracławski, Kommiſſarzem był do granic od Kurlandyi z Seymu naznaczony, roku 1685. *Conſtit: fol*: 9. á w roku 1690. iuż był Sędzią Ziemskim Bracławskim, do teyże funkcyi naznaczony, *Conſtit: fol*: 14. Corka iego Sędźianka Ziemska Bracławska, byłá zá Michałem Podolcem. *Podolec*

Wawrzecki tegoż herbu, był Deputatem na Trybunał Litewski roku 1740. bywali Marſzałkami w rożnych Woiewodztwach Seymikowemi, y Powiatach Urzędnikami Grodzkiemi y Ziemskięmi. Zkolligowanemi ſą z rożnemi Domami, mianowicie w Koronie z Skrzetuſzewskiemi, Arciſzewskiemi, Gadomskiemi, Skotnickiemi, á w W. X. Litewskim z Tyſzkiewiczami, Wolanami, Ogińskiemi, Kamińskiemi, Młodźianowskiemi, Maſiewiczami, Zgierskiemi, Koſſakowskiemi, Kierdeiami, Koſtrowleckiemi, Butlerami, Chrapowieckiemi, Wołodkowiczami, Dziewiałtowskiemi, Lewickiemi, Dombrowskiemi, Kopciámi, Łoknickiemi, Podbereskiemi, Kublickiemi, Proteſowiczami, Koncewiczami, Wolskiemi, *Kolligaci*

Sakowi

domirſkim, na oſtatek Podskarbim W. Koron: umarł: 1632. corka iego Maryna z Anny Jakubowskiey, herbu Topor, wydana 1*mô votô* za Jana Tarła Kaſztelana Wiślickiego, 2*dô* poſzła zá Samuela Xiążęciá Koreckiego, z Domu oſtatniego. Staniſław Starosta Opoczyński poſłował na Seym 1601. Niektora tákze Ligęzianka, była zá Mikołaiem Leśniowskim, Kaſztelanem Czechowskim 1634. y druga za Janem Tarnowskim Woiewodą Lubelskim. *Iakubowska. Tarło. X. Korecki. Leśniowski. Tarnowski.* Zgoła, od Teodora dziedzica ná Boleſławiu y Swiebodzie Ligęzy, ktory iedęn z tego Domu odſzczepił ſię od wiary Katolickiey, żadęn iuż potym z Ligęzow nie był w Senácie, lubo ſyn iego Staniſław Staroſta Opoczyński umieráiąc, błędow ſię wyrzekł, y dzieśięciny zátrzymane Kościołom pooddáwać kazał.

Ligęzow Niewiarowskich piſząc genealogią *Okolski tom*: 2. *fol*: 480. *ſeqv*: ták powiada: Niewiarowſcy w Woiewodztwie Krakowskim, (z ktorych chwała nie pośledniá, lecz pierwſza, że z Aryanami y Heretykami mięſzkáiący, áni iedęn z nich od Katolickiey prawdziwey wiary nie zbłądził) prozapią ſwoię ſzlachetną w potomſtwie y liczną, odpięćſet pięndzieſiąt pięć lat dawną prowadzą. Żył około roku 1087. Januſz Ligęza Niewiarowski Łęczycki Woiewoda, ktory funduiąc ná gruncie ſwoim Niewiarow, od niego począł ſią názywać Niewiarowskim, zaniechawſzy imięnia ſzczepu ſwoiego Ligęzow. Ten wieś pomięnioną, blisko Kościoła Farnego Niegowickiego założył, w ktorym aby po śmierci był zchowány, ordynował: Promnicki też folwarczek Konwentowi Krakow: O O. Dominikanow wiecznie zoſtawił ná Mſze maiące bydź odprawowane. Tego potomkowie Szlachetnością, cnotą y zaſługami dla Rzeczypoſpolitey kwitnęli przez lat 356. naſtępuiących, ták w Litwie, dokąd ſię przenieśli, iako też w Polſzcze, czego ieſt dowod z Mikołaia Niewiarowskiego w roku 1443. żyiącego dziedzicá na Niewiarowie, y inſzych wielu wśiach okolicznie, ktory do nowego wybudowania Kościoła Niegowickiego, ſzczodrobliwey ręki dołożył. Po nim było dwoch braci ſukceſſorami z linij Mikołaia pochodzących, ſwoiego czaſu w Podgorzu ſławnych, Chryſtofor y Adam. Krzyſztof zoſtawił ſyna ſwoiego imienia, ktory będąc Bur-

Uuu grabim

397

grabim Zamku Krakowſkiego, u Krola Auguſta I. był w reſpekcie, wziął w małżeńſtwo Annę Krotowſką, corkę Woiewody Jnowrocławſkiego, z ktorą miał ſynow trzech, Krzyſztofa, Jana y Przecława. Jan, będąc w fortunę y dobra obfity, miał ſynow godnych, cnotliwych, od młodych lat Marſem ſię woięnnym zábawiaiących, Alexandra, ktorego heroiczny umyſł wyraża nadgrobek w Krakowie u SSS. Troycy OO. Dominikanow w Kaplicy tey Familj, wyrażony. Sámuela, kto ry przez dzieśięć lat woynie ſłużył, dziedzica na Krakoſzewicách w Woiewodztwie Krakowſkim. Jędrzeia, męża wſzelkich cnot pełnego, w Oyczyznie ſwoiey chwalebnego, pod czas wyprawy Pruſkiey walecznego Rycerza, dziedzicá na Dąbrowicy tegoż Woiewodztwa. Seweryna, ktory tákże miał ſwoie zaſługi, y z błogoſławieńſtwa większey fortuny nabył nad bráci ſwoich, okolicznie Niewiarowa dziedzictwa, włości pośiadaiąc. Andrzey zoſtáwił Baltazara, ktory podczas wyprawy Moskiewſkiey tamże poiachał, złącząny z Zofią Czaplińſką, drugiego Alexandra, ktory wſtąpił do OO. Dominikanow w Krákowie, był tamże S. Teologii Lektorem, trzeciego Stefana. Seweryn miał ſyna Jana ſukceſſora dziedzictwa ſwoiego, męża w boiu wyśmięnitego w Woysku cudzoźiemskim, y podczas wyprawy Pruſkiey nad Chorągwią X. Staniſława Lubomirſkiego, Woiewody Krakowſkiego, wiele lat ſłużącego, á potym złączonego z Anną Wielopolſką, dziedziczką Dominikowiec, z ktorych trzy corki, Anna Staniſława Staniſławſkiego, Podwoiewodzego Krakowſkiego żona, Konſtancya y Zofia Zakonnice. Jana bracia, Krzyſztof ſtarſzy, y Przecław młodſzy, bezpotomni byli, dla czego Przecław dobra ſwoie darował Konwentowi Krakowſkiemu OO. Dominikanow, to ieſt wśi Jadłownik, Koſtrzą, Ryie, Markuſzową z folwarkami, ná Kraśinie zaś Wielkiey pietnaście tyśięcy złotych ná prowizyą wieczną legował roku 1596 ktorą wieś potym brat iego rodzony Jan, darował wiecznie Konwentowi, za co obligacye czytáć może, kto chce, *u Okolskiego tom: 2. fol: 43.* tamże o nim znaydzieſz, co napiſał *Bzovius in propag: S. Hyacinthi cap: 13.* Adam pierwſzego Krzyſztofa brat rodzony, dziedzic ná Niewiarowie, Cichawie Niego-

Krotowſka; Czaplińska; Xiążę Lubomirski; Wielopolſk; Staniſławſka

Niegowicach, Swidowie y inſzych, ſpłodził z Maryanny *de Kośmierzow* Starościanki Koleńskiey, Woyciecha y Adama. Woyciecha ſynow było czterech, Jan dziedzic ná Xiążnicach, ktory zoſtawił Przecława bawiącego ſię na Dworze Xiążęcia Dominika Zaſławſkiego, Woyciech był dziedzicem na Marſzuwce, Staniſław dziedzicē Cichawie, ktory przez dwanaście lat w rożnych bywał woiennych expedycyach, Rotmiſtrzęm Huſarskim zoſtaiąc. Miał *1mô votô* Annę Szczepanowska, z ktorey urodzony Joachim Officyał Pilecki, y Anna Zakonnica Konwentu Zwierzynieckiego przy Krakowie, *2dô votô* ożeniony z Barbarą Staſzowſką, corką Podſtarościego Krakow: z ktorych Jan w Konwencie Krakow: OO. Dominikanow S. Teologij Profeſſor, y Franciſzek. Corek mieli trzy, Tereſſę Zakonnicę u S. Jędrzeia w Krakowie, y Barbarę panną dozgonnie żyiącą w dewocyi z Oycem do roku śmierci iego 1629. Czwarty ſyn Woyciecha, Kaſper Kanonik Krakowski, Jerzego Xiążęcia Zbaraskiego przyiaciel y konfident poufały. Adam brat Woyciecha, dziedzic na Niewiarowie, Niegowcu, Wiatowicach, Zborzycach, Zrzeczycach, Starowoli, Sulkowie y inſzych, z Jadwigi Otwinowskiey cztery ſpłodził corki, Annę Iana Iordana, Marynę Piotra Gołuchowskiego, y Magdalenę Iana Gołuchowskiego małżonki, z ktorey *procreavit* Abrahama Gołuchowskiego, Staroſtę Stężyckiego. y Karzynę Hieronimowi Łyſakowskiemu zaślubioną.

Walentyn Niewiarowski, dobr. Niewiarowa dziedzic, Pułkownik Woysk Koronnych, miał ſynow dwoch, Felixa Pułkownika Woysk Koronnych, y Staniſława bezpotomnego. Felix z Jezierską ſpłodził Pawła Leśniczego Mereckiego, ktory z Zuzanną Krasińską, Woiewodzanką Płocką, *procreavit* Krzyſztofa, z Zofią Fronckiewiczowną żyiącego, á z tych potomſtwo, Ian, Grzegorz y Paweł. Drugi ſyn Felixa Grzegorz Referendarz Wielkiego Xięſtwa Litewskiego, trzeci Staniſław Kanonik Płocki, czwarty Stefan Pułkownik Woyſk Koronnych, ktory z Fryznianką ſpłodził Stefana Stolnika Liwskiego, á tęn z Maryanną Mokrzecką żyiąc w związku małżeńskim, po Brzoſtowskim pozoſtałą wdową, *procreavit* z nią Antoniego Niewiarowskiego, Horążego Czerniechowskiego

Szczepanowska; Staszowska; Otwinowska; Iordan; Gołuchowska; Łyſakowſki; Iezierska; Kraśinska; Fronckiewiczowna; Mokrzecka; Brzoſtowſki; Ianczeiska

Ianczewski go, ożenionego z Ianczelską, ktorych potomſtwo, Staniſław Stefan, Franciſzek y Anna, Potockiego, wſzyſcy z honorami, ale ich przeczytać nie można. Zofia Antoniego Chorążego Czerniechowskiego śioſtra, dwa razy śluby małżeńskie odpra- *Karwowsk* wowała, *1mo* z Karwowskim, *2do* z Burzyńskim, z obiema ieſt potomſtwo. Drugi ſyn Stefana Niewiarowskiego, Pułkownika Woyſk Koronych, Staniſław Staroſta Budowski, z Teo- *Maſſalska* dorą Maſſalską poſtanowiony, ſpłodził Franciſzka Pułkownika Woysk Koronnych, bezpotomnego, Konſtancyą corcę, *Laniewska* Łaniewskiego Staroſty Przęrzelowskiego żonę, z ktorym ieſt potomſtwo, y Maryannę. Anna corka Felixa Niewiarowskiego Pułkcwnika Woyſk Koronnych z Koſzabskim *ſterilis*. Fe- *Koszabski* licyan ſyn czwarty tegoż, wſtąpił był do Zakonu y przyiął imię *Drągowska* Swiętoſława, z ktorego wyſtąpiwſzy, ożenił ſię z Reginą Drągowską, z ktorych ſynow trzech zoſtało ſię, Ian Felicyan *Skwarkown* ożeniony z Skwarkowną, wdową po Dulskim, bezpotomny, *Dulsko* Alexandra y Ludowika Niewiarowskie. Ian Zácharyaſz Podczaſzy Kaliski, piąty ſyn Felixa Pułkowniká Woyſk Koronnych z Jezierskiey, tęn wſzedłſzy w kontrakty dożywotnie *Oborska* z Oborską, ſpłodził Franciſzka, y Walentego, ſynow dwuch, Annę, Zofią corki. Alexander ſzoſty ſyn tegoż Pułkowniká, *Pizenicka* z Piwnicką ożęniony.

PROCEDENCYA
Z Ziemlic w Woiewodztwie Krakowskim y Podolskim,
BOGUSZOW
HERBU PUŁKOZIC.

Boguszowie Piſał o tym Domu dawnieyſzemi czaſami. *Bielski*; *Paprocki*, *Januſzovius y Okolski tom*: 2. *fol*: 482. powiadaiąc: Boguſzowie, iedni w Krakowskim, drudzy Podolskim Woiewodztwie. Boguſza Sądziego Pomorskiego, Staroſtą Gdańskim Władyſław Łokietek uczynił roku 1306, ktory mocno y z wielkim honorem Zamku Gdańskiego obronił. *Bielski fol*: 209. & 210. Pochodzą od Staniſława Boguſza. Drugiego Boguſza Marſzałka Wielkiego Xięſtwa Litewskiego, Poſła do

Papieża od Zygmunta Krola z Erazmęm Ciołkiem, Bisku- *Ciołek* pem Płockim, y Rafałem Leſzczyńskim, Kaſztelanem Łęczyckim, wſpomina *Bielſki ſub anno Dom*: 1518. Iana Boguſza, *Paprocki in 2do opere* Kaſztelana Czechowskiego wyraża, ktory z Macieiowskij Kaſztelanki Sęndomirskiey zoſtawił po- *Macieiowska* tomſtwo. Iana Boguſza Kaſztelana Zawichoiskiego wſpomina *Januſzowski fol*: 317. czaſu też nie dawno przeſzłego (mowi *Okolski*) był Boguſz Kanonikiem Krakowskim z Przemyskiey Ziemi. Inſi Boguſzowie ſą na Podolu, iako to Ian mąż woienną experyencyą wielce godny, tęn wyprzyśiągłſzy ſię heretyckich błędow Kalwiná, wielkim był przykładem inſzym do Wiary Katolickiey, ktorą wyznawał y *Kalinowska* czcił pokornym poſzanowanięm. Z Kalinowskij miał potomſtwo. Obſzerniey tę Familią napiſał *Nieśiecki tom*: 1. *fol*: 127. tylko że przepomniał dołożyć procedencyi od Iana z Ziemlic w Woiewodztwie Podolskim z Maryanny Kalinowskij, Łowczanki Podolskiey, wyrażaiąc tylko pochodzących od ſyna iego Marcina Podkomorzego Podolskiego, lubo tenże Jan miał ſynow trzech, Marcina, Alexandra y Tomaſza. Zaczęm kładę tu z pomienionego Autora Boguſzow procedencyą, y tych dodaię ktorzy ſą opuſzczeni.

Już to ośmy wiek záczął ſię, iák poczęli Hiſtorycy wſpominác o ſławnym y zaſłużonym imieniu Boguſzow z Ziemblic piſzących ſię (iak powiada *Nieśiecki*) z Ziemlic záś, iák teraz ná liſtach czytam. Jeſzcze w roku 1044. żył Boguſz woiennemi dziełami wſławiony, ktorego dwoch ſynow wſpomina *Bielski fol*: 77. to ieſt Stawiſza y Boguſza z Ziemlic braci rodzonych, że ich Lambert Biskup Krakowski, razęm z Swiętym Staniſławęm Szczepanowskim, potym Biskupem Krakowskim y Męczęnnikiem, uczynił Kanonikami Krakowskiemi w roku 1061. Wyraża *Nakielſki w Miechowij fol*: 164. Liſt Konrada Xiążęcia Mazowieckiego Klaſztorowi Miechowskiemu dany w roku 1242. na ktorym podpiſany *Bogusz Kasztelan Krakowski* ieſt Bogoſz Káſztelan Krakowski, Piotr Boguſz podpiſał Liſt Władysława Xiążęcia Polskiego, Arcy-Biskupom Gnieźnieńskim dány w roku 1234. *u Záłuskiego w Olſzowskim*. ſpomina *Damalewicz o Biskupach Kuiawskich fol*: 194. iż Boguſz ſyn

Mieczyſława z Ludymillą żoną ſwoią, Wolimirowi Biskupowi Kuiawskiemu y Katedrze iego darował wiecznym prawęm dobrá zwane Powśino, Lubanie, Migrod, Sitno, Rudawę, Pomorzany y Młyn, około roku 1260. W naſtępuiącym wieku, kwitnął Boguſz Sędzia Pomorski, od Władyſława Łokietka Staroſtą Gdańskim uczyniony roku 1306. ktory w małey liczbie Polakow, z wielkim honorem Zamek Gdański obronił, złamawſzy potęgę Margrabiow Pomorskich, luboć potym oddać go muśiał przez zdradę Krzyżacką, *Bielſki, Sarnicki, y Okolſki.* Zá czaſow Zygmunta I. Boguſz Marſzałek Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego, poſłował do Papieża z Erazmęm Ciołkiem, Biskupem Płockim, w roku 1518. przeciwko Tureckiey woynie. *Bielski fol:* 541. Mikołay Boguſz Woyski Lubelski, Staroſta Kraſnoſtawski, radą y orężęm doświadczony umarł 1560. *Starowolski in Monumen:* Braci iego wſpomina Liſt Zygmunta I. Ian Kaſztelan Czechowski, z Seymu Elekcyi Zygmunta III. od ſtanow Rzeczypoſpolitey do Ceſarza poſłował, z ogłoſzenięm ſzczęśliwey iego
Macieiows Elekcyi, ktory z Macieiowskij Kaſztelanki Sędomirskiey potomſtwo zoſtawił. Iana Kaſztelana Zawichoijskiego wſpomina *Januſzowski w Statucie fol:* 317. Anna corka iego w Klaſztorze S. Jędrzeia Krakowskim, zoſtała Zákonnicą 1616.
Firleiowna *Makowski w Kazaniu.* Boguſz Staroſta Zwoleński, wziął w małżeńſtwo Zofią Firleiownę, Mikołaia Woiewody Lubelskiego corkę, *Cichocki.* Boguſz Pułkownik Krolewski, był Deputatem na Trybunał Koronny roku 1621. Iana Boguſza Kaſztelana Zawichoijskiego corka druga Elżbieta, oddana w
Myszkows małżęńſtwo Zygmuntowi Myſzkowskiemu, Marſzałkowi W. Koronn: O cnotach, świątobliwości, mortyfikacyach y dobrych uczynkach, tak ubogim, iako też Kościołom świadczonych, tey Marſzałkowy Wiel: Koron: y Anny śioſtry iey Zákonnice, piſze *Nieśiecki tom: 1. fol: 128. z Starowolskiego y*
Reiowna *Makowskiego*, umarła w roku, 1643. Piotra z Katarzyny Reiowny Stolnikowny Lubelskiey ſyn Mikołay, y corka Maryan-
Stankary na wydana w małżeńſtwo Piotrowi Stankaremu.

Jan z Ziemlic w Woiewodztwie Podolskim, z Maryanny
Kalinowsk Kalinowskij Łowczanki Podolskiey, *primô vatô* Chocimirskij ſynowie, Antoni y Michał, y corka Mytkowa, iak mowi *Nieśiecki*

śiecki ze złey informácyi. Ia mąm relacyą, że ten Ian z Kalinowską *procreavit* ſynow trzech, Marcina, Tomaſza y Ale- Zamiechowska
xandra. Marcin Boguſz Podkomorzy Podolski, pierwſzym małżęńſtwęm z Zamiechowskij miał dwie corki, Maryannę Stadnicka
Zakonnicę S. Dominika we Lwowie, drugą ktora poſzła zá Stadnickiego Podkomorzego Podolskiego, drugim małżęńſtwęm Marcin Boguſz Podkomorzy Podolski miał Stępowską Stępowská
y z nią ſynow dwoch, Iana y Staniſława, ſąm záś umarł około roku 1705, pochowany w Kamięncu u OO. Karmelitow Boſych, ktorych tamże fundował. Wſpomina go dobrze pomięniony Autor, że był żołnierz nieuſtraſzony, Regimentarz ná Podolu prawie uſtawiczny, rożnym Panom, y ſwemu nawet poddáńſtwu nie folguiący, áby Turkom prowiantow do Kamieńca nie dowożono, Tatarow nie raz ſzczęśliwie gromił, do rozgraniczenia Turkow od Polski, Koniecpolskiemu Wo- Koniecpols
iewodzie Sieradzkiemu, zdrową radą, biegłością, y wiadomością mieyśc Staropolskich, bardzo pomocny. Ian Staroſta Dzwinogrodzki pierwſzy ſyn iego, Poſelską funkcyą na Seymy walne, y Kommiſarską ná Trybunał Radomski wſtawiony, z Tereſſą Stadnicką, krora była pierwey zá Głogow- Stadnicka
skim Staroſtą Grabowieckim, *procreavit* kilka corek. Staniſław drugi ſyn tegoż Podkomorzego Podolskiego, Staroſta Głogowskí
Mogilnicki, iednego zoſtawił ſyna Michała, także Staroſtę Dzwinodrodzkiego. Tomaſz drugi ſyn Iana z Kalinowskij Łowczanki Podolskiey urodzony, podpiſał Elekcyą Krola Auguſta II. z Zakrocimskiego, dwa razy ponawiał wota małżeńskie, *1mô votô* z Przyłuską, z ktorą ſpłodził 1. ſyna Bogu- Przyłuska
ſława *ſterilem*, 2. Iána ożenionego z Liśiecką, z ktorych urodzony Antoni z Ziemlic Boguſz, Chorązy Latyczowski, Liśiecká
Pułkownik Woysk Iego Krolewskiey Mosci y Rzeczypoſpolitey, Kommiſarz ná Trybunał Radomski w roku 1752. wſzedł w dożywotnią przyiaźń z Maryanną Piaskowską, Piaskowski
wnuczką Michała Piaskowskiego, á corką Wacława, z ktorą *procreavit* ſynow dwoch, Mikołaia y Franciſzka, corek záś cztery, Ioannę wydaną zá Piotra Pruſzkowskiego, Staroſtę Pruſzkowski
Liniowieckiego, Podczaſzego Droickiego. Pannami Bogumiła, Barbara y Elzbieta. Staniſława poſtanowionego z Nie-

Ni: mierzyczowna mierzyczowną Starościanką Tarnogorską, z ktorych urodzony Ierzy Podczaſzy Zakroczymski *ſterilis*, Iozef tákże *ſterilis*. Tegoz Tomaſza, z Przyłuską było corek trzy, Konſtancya *Nowośielecka, Wychowska* Nowośielecka, Petronella Wychowska, y Tereſſa Leduchowska, *Leduchowska* z ktorey ſyn Antoni Leduchowski. Pomięniony Tomaſz Boguſz wſzedłſzy w kontrakty małżeńskie *2dô votô* z *Kruszynsk* Kruſzyńską, miał Iędrzeia *ſterilem*, y Annę od ktorey ieſt potomſtwo. Trzeci ſyn Iana z Kalinowskij Alexander Boguſz miáł ſyna Franciſzka, Podczaſzego Halickiego Sędziego Latyczowskiego, *Stępowska* ktory *1mô votô* z Stępowską ſpłodził Kaſpra Boguſza *Gruszecka* żyiącego w tym roku 1756, y potomſtwo inſze, *2do voto* z Konſtancyą Gruſzecką Sędzianką Podolską, Franciſzka y Iozefa ktorzy zeſzli *ſteriles*. Dáley wſpomina *Nieśiecki* Iana Boguſza Kanonika Krakow: Iana y Marcina, ktorzy podpiſali Elekcyą Iana Kaźimierza, podobno Oyca z ſynnem Marcinęm Podkomorzym Podolskim.

Bochwic RADWAN herb BOCHWICOW, y inſzych herbownych opiſuie *Paprocki o herbach fol:* 273. *Okolſki tom:* 2. *fol:* 560. *Nieśiecki tom:* 3. *fol:* 800. powiadaiąc, że ieſt Chorągiew żołta, iakich w Kościele záżywaią, o trzęch połach z frandzlami u dołu. Nadany zá Krola Bolęſława Smiałego pod czas okazyi z Ruśią, nieiakiemu Rotmiſtrzowi Radwanowi, iż napadłſzy w takim mieyſcu na Woysko Ruskię, gdzie áni potykać ſię z niemi mogła Radwana kompania, áni reiterowáć ſię nie można było; zaczęm rezolwowani ginąć Polacy, ſpodkali ſię z Ruśią, ále zwyciężeni pierzchać poczęli y ginąć, w tym też Chorągiew Polakom odebrano. Radwan áby ſwoich pozbierał, pobiegł do bliskiego Kościoła, z kąd wziąwſzy Chorągiew, zebrał rozproſzonych, ktorą Chorągiew z daleka Ruſowie poſtrzekłſzy, poczęli uciekać, rozumieiąc iż nowe iakie nadciągnęło woysko. Radwan im tył wſziąwſzy, pobił y zwyciężył, zá co mu Krol Boleſław Smiały tęn nadał kleynot herbowny, lubo przedtym inſzym zaſzczycał ſię, iák *Paprocki świadczy*, wſpominaiąc ieſzcze zá Boleſława Hrabrego w roku 1021. Radwana Kanclerzęm Koron. y Radwana Biskupa Poznańskiego w roku 1138. tenże z *Długoſzem w życiu Biſkupow Poznańſkich* twierdzi go bydź herbu Szreniawa.

Przod

Przodkowie Domu tego, oprocz wyrażonych, był Pakoſław Kaſztelan Krakowski w roku 1222. w tymże czaśie Ar- *Antenati* nold był Woiewodą Mazowieckim, Drugi Arnold Woiewodą Brzeskim Kuiawskim 1228. Pakoſław Woiewodą Sendomirskim w roku 1241. Przedpełko Woiewodą Poznanskim w roku 1277. Arkontoldus Woiewodą Kaliskim 1280. Przecław Kaſztelanem Kaliskim także w roku 1280. Zdyſław Kaſztelanem Brzeskim Kuiawskim w roku 1300. Przedpełko Kaſtelanem Poznańskim 1320. Bernardyn z Więcborga Woiewodą Poznańskim w roku 1385. Było wielu innych Radwanow w honorach rożnych, ktorzy pierwſze gniazdo mieli, y do tych czas maią w Radwanowicach, Powiecie y Ziemſtwie Krakowskim trzy mile od Krakowa; z kąd też pochodzą Bochwicowie, bo tam, iako y w ſąmśiedztwie ich na Łazach, do Paráfij Jrzmanowskiey y Boleſzyckiey, pod Pieskową ſkałą należących, rożnemi imionami ſzlachetne familie iednego herbu, na rożne Domy rozrodzone, nazywaią ſię, iak ich tranſakcye wſpominaią w Grodzie Krakowskim, Nowomieyskim, ſą y w Sęndomirskim y w Oświęcimskim wſpomnieni. Ci tam dawnych czaſow maiąc ſwoie dziedzictwa, iedni przenieśli ſię do Sląska blisko granicznego, drudzy do Litwy, *neſcitur quo fato*, tylko że ich anteceſſorowie herbowni ſą w tych Prowincyach Dygnitarzami wyrażeni, z dawnych Autorow, Konſtytucyi y dowodow, a *Nieśieckiego tom:* 1. ktorych y ia tu namięniłem.

Bochwicow imię kwitnęło w Krákowskim przed lat połto- *Bochwicowie* rasta, á teraz w Litwie, iák Filip Bochwic pierwſzy z Xiążęcięm Krzyſztofem Radziwiłem tamże doſtał ſię, przed rokiem 1600. gdzie miał Dobra w Nowogrodzkim, ále *per hoſtilitatem* pierwſzych Szwedow, iż rożne anteceſſorow pápiery ſpalone były, ſukceſſorowie tylko o tym manifeſt zánieśli, y dokumęntow dáwnieyſzych nie maiąc, dopiero od Filipa Bochwica linią prowadzą, ktory miał brata Łukaſza, wſpomnionego w Prefacyi do Mikołaia y Staniſława Potockich roku 1603. *Anatomiæ Sacræ, Authore Gvilelmo Perekinſio Anglo*, tymi ſłowami: *Agnoſcitis, eodem fine Ephorum vobis conſtitutum eſſe, virum pietate & doctrina præſtantem, Dominum Lucam*

Xxx *Bochwi-*

401

Bochvcium, amore ac benevolentia mihi conjunctiſſimum, cujus induſtria, alta virtutum ſuarum in vobis reſplendentium imago, omnibus lineamentis, coloribus, formis perpoliri, ac perfici, cuius etiam prudentia, & nonminus fides, quam cordatis conſiliis, hæc peregrinationis veſtræ navis in tutiſſimum honoris portum pervehi poſſet, cujus Ducis & moderatoris veſtri monita & exemplum, ſi ſecuti fueritis, (:cernitis enim docternam in ipſo magnarum rerum, videtis quotidianos ejus labores, atq; vigilias, aſſidua ejus pietatis, atq; virtutis exercitia contemplamini :) auſim dicere, futurum ut evadere poſſitis tales, quos neq; in disciplinam ejus, Parentes tradidiſſe, neq; ipſum inſtituendos ſuſcepiſſe, pænitere unquam quæat &c. Syn pomięnionego Filipa Samuel, wziął w dożywotnią przyiaźń Zofią Dobrzańską, z tych potomſtwo, Anna zá Deweyką, Katarzyna zá Chrząſtowskim, Ian y *Daniel ſteriles.* Krzyſztow máiący Unerowską, *procreavit* Samuela y Tobiaſza, ktorego z Jwanowską, Anna corka zá Puciatym. Samuel ożeniony z Bogdzicowną, ſpłodził Maryannę za Chocianowskim, y Kaźimierza Bochwica. Staniſław brat rodzony Krzyſztofa, ſyn Samuela z Dobrzáńskiey, ożeniony z Konſtancyą Kopiewiczowną z Mozowiuſzowny urodzoną, *propagavit* Iana Bochwica, ktorego z Heleną Hazlerowną, Karol Staniſław *binominis*, Kommiſarz Horecki. Boguſława, maiącego *in voto* Jadwigę Pękalskę z ſynami, Jerzym y Tomaſzęm. Katarzynę w małżęńſtwie za Charewiczęm, y Annę zá Berłęm.

Dobrzańska
Deweyk
Chrząſtow
Unerowska
Jwanowska
Puciaty
Bogdzic
Chocianow
Kopiewicz
Mozowi
Hazler
Pękalski
Charewicz
Berło

RAWICZ

RAWICZ ALBO URSYN HERB

EPIGRAMMA.

Præſentat Cælo dextras Urſinia Virgo
Oſtendens terris, quòd bona cuncta dedit.
Protexit Patriam, ſervavit limina Gentis,
Jnclinare cupit ſidera ſumma poli.
Celſa triumphales oſtendunt Cornua plauſus,
Nectit & Urſinus florida ſerta Riſis.

ABRYS HERBOWNY.

IEſt Panna w Krolewskiey Koronie, z rozpuſzczonemi włoſami y wznieśionymi na Krzyż do gory rękami, lamentuiąca, ná Niedzwiedziu czárnym, w lewą tarczy idącym, śiedząc w ſzacie białogłowskiey, po łokćie tylko rękawy maiącey, w poł przepaſana. Na hełmie ſą dwa Jelenie rogi, między ktoremi ſtoi do połowy niedzwiedź drugi, obrocony w prawą ſtronę tarczy, tak iáko Rrzymſcy Urſynowie zażywáli go w herbie, w lewey łapie trzymaiący Rożą, prawą na doł opuściwſzy: *Paprocki de ſtemmat: fol:* 428. & *Okolski tom:* 2. *fol:* 581.

Opisanie Rawicza.

PO

POCZĄTKI RAWICZA.

JAko nie iedęn herb reprezentuie ſię w Rawiczu, ták nie
Rozne początki Rawicza iedęn początek ieſt iego; ale inſzy od Urſynow Rzymſkich, Angielskich, Lotaryńskich, Czeskich, z ktorych iedni Rożą y rożami ſamemi, drudzy albo Niedzwiedzięm ſamym y Rożą, inni Panną y Niedzwiedziem ná tarczy; ná hełmie zaś Niedzwiedziem z Rożą pieczętowali ſię, przydaiąc Rogi Jelenie. Roża z Niedzwiedzięm ieſt od Urſynow y Rozembergow ták Rzymskich, Angielskich, Lotaryńskich, iako y Czeskich, z iednego Domu, krwi y Familij; Jelenie Rogi od *Biber-*
Urſynowie *ſzteinow* w Niemczech ſkrewnionych. Urſynowie niektorzy ſamym tylko Niedźwiedźiem ſtoiącym, zaſzczyzali ſię zdawna,
Rosynowie iáko w Rzymskim Páńſtwie, y w Litwie *Urſinus*, według *Stryikowſkiego hiſt: Litvani: lib: 2 cap: 7.* Rozynowie Rożą iedną, á inśi więcey, pieczętowali ſię w Włoskim Páńſtwie, Anglij, Czechach, y w Litwie, iáko *Hector de Familia Roſarum* y inni ſocyuſzowie Pálemona y Dorſpunga Xiążąt, o ktorych *Annales Litva: lib. 2. nume: 48.* y wielu innych Hiſtorykow, ták
Bibersztei-
nowie poſtronnych, iako tez y Polskich, zgodnie wyraźili. Rogalowie *de Biberſztein* w Sląsku, ſame tylko Rogi Jelenie w herbie ſwoim mieli, o ktorych *Cureus in Annal: Sile: fol: 312. Paprocki, Bielſki, y Okolſki.* Urſynowie, potym Rawitami rzeczeni, te wſzyſtkie *inſigma* złączone, do Polski wnieſli, ktore na hełmie wyrażaią, á na tarczy Pannę na Niedźwiedziu w zwyſz opiſaną, ktorego herbu początki w Anglij ſą z tey przyczyny. Krol Angielski maiąc ſyna y corkę, przy dokończeniu zycia ſwoiego, oddał ſynowi Páńſtwo całe, á corce wſzyſtkie *mobilia* y ſkarby Krolewskie. Po śmierci Oyca, gdy ſię wielu zacnych y potężnych Xiążąt ſtarało o śioſtrę Regnánta pozoſtałego, niechcąc ták wielkich skarbow poſtradáć ſię zá nią, z namowy konſyliarżow ſwoich wtrącona potaiemnie na śmierć do więźienia, w ktorym był Niedzwiedź záwárty, dla pożyránia dekretowanych ludźi, w przod go wygłodziwſzy. Tám Panna w ćięſzkim niebeſpieczęńwie proſząć rzewliwie Pána BOGA o ratunek, zá ſporządzeniem wielkiego miłośierdzia ſwoiego, ták okrutnego Niedzwiedźia náturę zmiękczył, że upadłſzy ná źiemię, nogi iey lizał łaskawie,

przez

przez trzy dni będąc iey ſtrożem, po ktorych rozumieiąc, że iuż ieſt pożarta, gdy otworzono drzwi zamkńięte, Pánna zdiąwſzy z śiebie páſek, włożyłá w paſzczekę iego, y ſama śiadłſzy nąń, z więźienia wyſzła bez náymnieyſzego obrażenia. Poſtrzegłſzy brat iadącą przezd źiedziniec do miaſta ná Niedzwiedziu śioſtrę z lamentem, y rozkrzyżowanymi o ratunek do BOGA rękami, wyſzedł zá nią z Páłacu przepraſzaiąc y obliguiąc, á by ſię wrociła, oráz przyśięgáiąc miłość braterską z beſpiećzęńſtwęm, y że wolna we wſzyſtkim będźie. Pánná darowáwſzy krzywdę ſwoię, skierowała paskiem Niedzwiedzia do Pałacu, y z śiadłſzy z niego, z wielkim cudem y za wſtydzeniem złych Konſyliarzow, do Dodomu ſwoiego przyięta, á po krotkim czaśie wydana w małżeńſtwo Xiązęciu Lotarynskiemu, z Domu Urſynow, ktoremu urodziwſzy kilku ſynow, ſtarała ſię o to, áby za herb ſwoy, ná pámiątke wyrażoną hiſtoryą zaſzczycáli ſię. *Paprocki fol: 428.* & *Okolſki tom: 2. fol: 581.* Z tych brácia, zoſtawiwſzy ſtarſzego w Xięſtwie Lotaryńskim, y w rożne kraie roziechawſzy ſię, nie ktorzy ośiedli w Czechach, gdzie ich Prozápiia do Kochana Urſowity z potomſtwem zoſtawała. Z támdąd zá Bolesława Chrabrego, niektorzy do Polski przybyli, iák piſze *Miechovius lib: 2. cap: 5 Cromerus lib: 3. ad Ann: 1003.* & 1106. ktorzy ośiadłſzy nad rzeką Rawą, názwáni ſą Rawitami, y herb ich Rawiczem, ktory przedtym zwáł ſię Urſynem od Niedzwiedźia, ze iednak drugiego Niedzwiedźia ná hełmie maią z Rożą, racya ieſt, iż pomienione Xiążęta Lotaryńskie z Domu Urſynow będąc, tákiego wprzod herbu na tarczy záżywali, a potym z obligácyi wyrażoney Krolewny Angielskiey, tenże Niedzwiedź z Rożą ieſt ná hełm przenieśiony, á Jelenie rogi doſtały ſię im od Biberſzteynow, w Czechach zoſtaiącym.

HONORYUSZOWIE POLSCY HERBU TEGO.

GOmpo Włoch, herbu Rawicz, będąc Biskupem Krakowskim, umarł 1032. *Starowolſki in Vitis Episc: Cracvi:* Gompo
Jan Grot był Krakowskim Biskupem, ktory w roku Grot Wołucki
1335. ieźdźił od Rzeczy-poſpolitey do Rrzymu w ſprawie Krzyżackiey, zá Krola Kaźimierza Wielkiego. *Łubieńſki w Swiecie fol: 299.* Paweł Wołucki, tegoz herbu, umarł Bisku-

 pem

pem Kuiawſkim 1622. *Damalevitius in Vitis Epiſc: Kuiavien:*

Gniewoſz. Tymże Jnfułatem był Mikołay Woyciech Gniewoſz, herbu Rawicz, ktory umarł 1654.

Wołucki. Paweł Wołucki wzwyſz pomieniony, będąc Biskupem Łuckim, poſtąpił ná Kuiawskie 1616. *Poſſel: fol:* 437. & *Damal: in Epiſc: Vladisla:*

Zaborowski. Jan Záborowski, herbu Rawicz, był Nominatem Biskupſtwa Chełmskiego, lecz umarł przed Rzymską expedycyą 1577. *Bzovius in Propag: cap:* 13.

Ozga. Samuel Ozga herbu tegoż, Biskup Kijowski w terazniey ſzym czáśie, umarł 1756.

Wołucki. Páweł Wołucki, będąc Biskupem Kamienieckim, poſtąpił ná Łuckie 1607. *Okolſki in Ruſia fol:* 109.

Hrabia Michowski. Prandota. Piotr Warſzy Hrabia z Michowá, herbu Rawicz, był Kaſztelanem Krakowskim. *Długoſſus ſub Anno* 1280. *Cromer lib:* 10. *Bielſki fol:* 191. &c. Prandota z Oſtrowa, tegoż herbu, umarł Kaſztelanem Krakowskim 1331. *Długoſz, Kromer, Bielſki y Miechow lib:* 4. Kryſtyan z Oſtrowa, będąc tymże Senatorem, umarł 1431. *Laſki in Stat: fol:* 127. & 171. Jakub

Dębiński. Dęmbiński tegoż herbu, Káſztelan Krakowski, umarł 1490. *Kromer Anno* 1491. *Miech: Biel:* Także Walenty Dębiński, Kaſztelan Krak: umarł 1586. *Paprocki fol:* 688. & *Duriew: fol:* 71.

Goworek. Goworek, herbu Rawicz będąc Woiewodą Sendomirskim, umarł 1202. *Długoſz, Miechovita lib* 3. *Cromerus lib:* 7.

Tomisław. Dębiński. *Bielſki fol:* 137. Tomiſław tegoż herbu y Krzeſła umarł 1325. *Nakiel: in Miech: fol:* 254. Jákub Dębiński, z Sendomirskiego Woiewodztwa, poſtąpił ná Kaſztelanią Krakowską 1478. *Miechow: fol:* 324.

Minigaiło. Minigaiło, herbu Rawicz, będąc Woiewodą Wileńskim, umarł 1413 *Łaſki in Statuto fol:* 127. &c.

Przyiemscy. Władyſław Przyiemski, herbu Rawicz, będąc Woiewodą Kaliskim, umarł 1699. *Załuſki tom:* 2. *fol:* 740.

Staniſław Przyiemski, był Woiewodą Jnowrocławskim roku 1629, a potym Marſzałkiem Nadwornym Koronnym 1630. *Conſtit: fol:* 16.

Prandota. Prandota z Zelaznyi, herbu Rawicz, był Woiewodą Płockim 1452. *Statut Mazowiecki fol:* 93.

Woie-

Hrábiowie Rawiczow. Grotowie. Woiewodow Rawskich, było kilku, o ktorych *Okolſki tom:* 2. to ieſt Prandota I. 1140. Prandota II. 1230. Prandota III. 1260. Jan Grot z Słupcze, o ktorym *Paprocki fol:* 434. Prandota IV. 1394. Jan Grot z Nowego Miaſta 1479. Prandota V. z Trzćiany 1506. o ktorym *w Statucie Przyłuſki*. Prandota VI. z Zelaznyi 1512. *Olſzowſki de Primatu.* y Filip Wołucki,

Wołucki. ktory umarł 1642. *Conſtit: w rożnych mieyſcach.*

Dębiński. Maciey Dębiński, był Woiewodą Inflantskim 1610.

Goworek. Prandota. Laſſotá, albo Sylweſter Goworek, herbu Rawicz, był Kaſztelanem Sendomirskim. *Paprocki fol:* 430. tákże Kryſtyan z Oſtrowa, tegoż herbu 1282. *Długoſz, Bielſki, Miechowita, Cromerus lib:* 10 &c. Y Prandota z Oſtrowa. *Długoſz.* 1305. Tákże Kryſtyn inſzy z Oſtrowa, 1331. y Kryſtyn także z Oſtrowa ktory poſtąpił ná Kaſz: Krak: 1407. *Długoſz tom:* 2. *An:* 1396.

Przyiemski. &c. byli Kaſztela: Sendomir: Władysław Przyiemski, herbu Rawicz, będąc Kaſztelanem Kaliskim, poſtąpił ná Woiewodztwo Kaliskie 1698. *Obwieſzczenie Konfederacyi* 1697.

Michowscy. Jakub herbu tegoż, był Kaſztelanem Woynickim, *Miechow* 1259. *fol:* 180. Tákże Warſzy herbu tego 1330. y Woyćiech Dęmbiński, ktory umarł 1727.

Dębiński. Przyiemscy. Jędrzey Przyiemski, będąc Kaſztelanem Gnieźnieńskim wźiął Laskę mnieyſzą 1615. *Piaſecki fol:* 87. Także Woyciech Przyiemski był tymże Senatorem 1640. *Duryewſki* & *Gorczyńſki.*

Woyciech Przyiemski, *Paprocki fol:* 433. y Rafał Przyiemski, *Okolſki tom:* 2. *fol:* 592. Także Jędrzey Przyiemski 1660 *Stanisław Temberſki*, byli Kaſztelanami Łęczyckiemi.

Sołomerecki. Jwan Kniaź Sołomerecki, herbu Rawicz, był Kaſzteláne Smoleńskim, po roku 1569. *Wolicki.*

Michowski. Grot. Michowski. Słupeccy. Jan Warſzy, Hrabiá Michowski, był Kaſztelanem Lubelskim 1259. *Okolſki tom:* 2. *fol:* 599. Grot herbu tegoż 1366 *Paprocki o Herbach fol:* 54. y Warſzy z Oſtrowa 1439. *Długoſz tom:* 2. Tákże Staniſław Słupecki, ktory umarł 1275, *Bielſki fol:* 699. y Felix Słupecki 1613. *Okolſki tom:* 2. y Staniſław Słupecki, około roku 1661. *Conſtit Anno eod: fol:* 27. byli Kaſztelanami Lubelskiemi.

Kośiński. Adam Kośiński, był Kaſztelanem Podlaskim 1569. *Conſtit: fol:* 154.

Jan

404

Trzciński. Ian z Nowego miaſta, tegoż herbu, był Kaſztelanem Rawskim 1516. *liſt Zygmunta* I. Filip z Trzciany, tymże był Kaſztelanem 1550. *Nakielſki in Miechow: fol:* 654. y Wawrzyniec Trzciński 1598. *Conſtit, fol:* 713. tákże Filip Wołucki, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Rawskie 1628. *Conſtit.* 1620 *fol:* 19. *&c.* y Wacław Trzciński, byli Rawskiemi Kaſztelanami.
(margin: Wołucki; Trzciński)

Przyiemski. Iędrzey Krzyſztof Przyiemski, będąc Kaſztelanem Chełmińskim umarł 1662. *Centur: Potoc: fol:* 331.

Sołomerecki. Iwan Kniaź Sołomerecki, herbu Rawicz, był Kaſztelanem Mściſławskim około roku 1569. *Okolſki tom:* 2. *fol:* 90

Ruśieccy. Stefan Ruśiecki herbu tegoż, będąc Kaſztelanem Minskim, umarł 1671. *Nadgrobek w Brześciu*; y Stániſław Ruśiecki 1691. *Duriew.* Iakub Dębiński, będąc Kanclerzem W. Koronnym, poſtąpił na Woiewodztwo Sendomierskie 1472. *Długoſz tom:* 2. Także Walenty Dębiński, ktory poſtąpił ná Kaſztelanią Krakowską 1576. *Conſtit: anno eodem fol.* 248. Walenty Dębiński był Podskarbim W. Koron: ktory wziął Kanclerſtwo 1563. *Starowolſki in Monumen fol.* 23
(margin: Dębińscy)

Iarocki. Ian Iarocki, herbu Rawicz Kaſztelan Zawichoſtki, był Marſzałkiem Nadwornym Koronnym *Olſzow. de Primal.*

Przyiemscy. Staniſław Przyiemski będąc Marſzałkiem Nadwornym wziął Laskę wielką 1593. *Okolſki tom.* 2. *fol.* 353. Iędrzey Przyiemski w tymże honorze umarł 1618. *Okolſki tom.* 2. *fol.* 592. Tákże Staniſław Przyiemski Marſzałek Nadwo. umarł 1643. *Okolſki ibidem.* Tenże Staniſław Przyiemski, był Generałem Wielko Polskim.

Ożarowski. Ierzy Ożarowski, Oboźny Koronny, herbu Rawicz, był Marſzałkiem Izby Poſelskiey w Warſzawie 1732.

Dębiński. Staniſław Dębiński Staroſta Chęciński, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1582. Także Iędrzey Przyiemski, Kaſztelan Gnieźnieński 1615. Ian Gniewoſz, Podkomorzy Sendomirski 1689. y Ian Gniewoſz, Kaſztelan Zawichoſtki 1703.
(margin: Przyiemsk; Gniewoszowie)

HERBOWNI DYGNITARZE

Y SWIĘCI POLSCY Y CUDZOZIEMSCY.

WYraźiłęm, iż lubo Rawicza ieſt Herb iedcn, nie ieden znak przecię w ſobie prezentuie: Inſzy ieſt Niedzwiedzia ſtoiącego, ktory od pierwſzego Urſyna pochodzi w Rzymſkim Pańſtwie, iak wyraża *Hiſtoria Flandryii*, *Inhoſt y inni ſtarożytni.* Inſzy Niedzwiedzia z Rożą, od drugiego Urſyna Roży, Rżymianina, ktory w Czechach oſiadł Roku 700. zkąd Herb Poray od Urſyna Poraia Brata S. Wyciecha, o czym *Starowolſki*, *Bielſki*, *Strykowſki*, *Legenda Pruſka &c.* Inny znak Panny na Niedzwiedziu, od Urſzyna Kanuta Krola Angielſkiego Corki imięniem Klotyldy, iak piſze z dawnieyſzych Hiſtorykow *Potocki*, *Kadłubek*, *Miechowita*, *Okolſki &c.* Z tych tedy pochodzących wyraza *Hoffman.* w Zyciu Benedykta XIII. Papieża, Dygnitarzow tych, ktorych częścią w Procedencyi naſtępuiącey, częścią tu wſpominam.

Oprocz Biſkupow nie zliczonych w rożnych Nacyach, w Polſzcze ſamey znaydowało ſię ośminaſcie Urſinow. To ieſt Zeroſław Biſkup Wrocławſki, za czaſow Władyſława Hetmana Xiążęcia Polſkiego R. 1160. Drugi Zeroſław był tymże Biſkupem Wrocławſkim, za Xiążęcia Władyſława Kryſzpa, zmarły Roku 1181. Werner Urſini był Biſkupem Płockim roku 1170. żył nie długo. (margin: Biskupi Wrocławscy. Płocki)

Algimund Paweł Xiążę Olſzańſkie Biſkup Wileńſki z Łuckiego, umarł roku 1553. żył lat 67. (margin: Wilenski)

Jordan Urſyn Biſkup Poznańſki umarł w roku 1002. rządził Katedrą lat 36. Boguchwał pierwſzy był tymże Biſkupem do roku 1150. Boguchwał wtory do roku 1253. Boguchwał trzeci żył do roku 1256. Benedykt wybrany na toż Biſkupſtwo roku 1552. (margin: Poznańscy)

Jan Urſyn Biſkup Kuiawſki, także Krzeſław wzięty na to Biſkupſtwo roku 1494. umarł 1503. Maciey także z Przemyſkiey Katedry poſtąpił na Kuiawſką trzymaiąc Wielką Pieczęc do roku 1609. (margin: Kuiawscy)

Krakowſcy

Jan Urſyn Kruſzczyc był Krakowſkim Biſkupem, z kąd poſtąpił na Arcy-Biſkupſtwo Gnieznieńſkie, umarł roku 1473. Zawiſza tymże Biſkupem, umarł roku 1380. Bodzianta umarł roku 1366. Wincenty Kadłubok podziękował za to Biſkupſtwo, á zoſtał Cyſterſzem Swiętobliwie żyiąc, umarł roku 1223. licznemi ſłynie Cudami, ktorego Ciało podnieśione R. 1633. ieſt w Kościele Jędrzeiowſkim. Gaudencyuſz álbo Radoſt Urſyn, umarł roku 1141. Lambert Biſkup Krakowſki naypierwſzy, umarł roku 1014.

Arcy-Biſkupi Lwowſcy

Arcy-Biſkupow Lwowſkich było dwoch, Jędrzey y Bernard *de Borczow* Urſynich, ktory umarł roku 1540. ſiedząc lat 37. na Arcy-Biſkupſtwie.

Gnieźnienſcy.

Arcy-Biſkupow Gnieznieńſkich piąciu, między ktoremi pierwſzy Woyciech Swięty *Roſinus* z Urſynow, będąc wprzod Arcy-Biskupem Praskim, zabity od Pruſakow, za przepowiadanie S. Ewangelij R. 999 Po nim Gaudencyuſz Brat iego, umarł 1006. Hippolit Urſyn umarł 1027. Błogosła wiony Bogumił, Wnuk Swiętego Woyciecha, ktorą rezygnowawſzy, umarł na puſzczy świątobliwie R. 1182. Andrzey z Boryſzewá Urſyn umarł 1510.

Kardynali

Nakielski wſpomina *fol.* 201. Jána Kardynała Urſyna za Mikołaia III. Papierza o ktorym Hiſtorycy: *Neminem ante ipſum Sanctificaſſe religioſiùs, cùm ſemper, dum ſolemnia ageret lachrimas funderet.* Kardynał Latyni Urſyn za Juliuſza II. Papieża, Biskup Franskahenski y Kamerling Kościoła S. ktory wydał Proſę tę: *Dies iræ, Dies illa:* Jordan Urſyni, Biskup Albaneński y Sabineński, Dziekan Kollegium Kardynalskiego, Naywyżſzy Penitencyaſz Kościoła Rzymskiego. Oprocz wyrażonych, było Kardynałow dwudzieſtu trzech Urſzynow, ktorych imiona niżey *na karcie* 289.

Arcy-Biskupi

Arcy-Biskupow po rożnych Nacyach było bardzo wiele, oprocz tu wyrażonych, to ieſt Aldobrandina Nikożeńskiego, Jana z Gewerina zmarłego w roku 1566. Reinalda Florentyńskiego, od roku 1474. aż do roku 1508. Jordana Neapolitańskiego 1400. Jana Urſyna Taneńskiego 1439. Roberta Arcy-Biskupa *Regiu* 1512. Marina Tarenteńskiego 1445. y Flawiuſza Konſenzańskiego, ktorych wylicza

wylicza *Hoffman.* Biskupow, Opatow &c. było nieźliczonych.

Papieże

Papieżow z Domu, Urſynow było piąciu, według pomięnionego *Hoffmana:* Stefan III. zmarły Roku 757. Paweł I. Brat rodzony Stefana III. umarł roku 768. Celeſtin III. zmarły 1198. Mikołay III. do roku 1280. Benedykt XIII. obrany 1724. zmarły roku 1730. więcey doczytaſz ſię w *Procedencyi.*

Swięci

Urſynow Swiętych Kroniki wyliczaią tych: S. Urſyna Biskupa Bituryckiego, zmarłego roku 225. dnia 9. Liſtopada, SS. Jana y Pawła Urſynow Męczęnnikow pod Julianęm roku 302. dnia 22. Czerwcza. S. Urſyna Xędza; S. Benedykta Opata Kaſſyneńskiego, Mnichow Patryarchy zmarłego R. 554. dnia 21. Marca, S. Scholaſtikę Pannę, S. Benedykta Siostrę, zmarłą w tymże Roku 554. dnia 10. Lutego. Woluſyana Męczennika Arcy-Biskupa Tolcſſańskiego zmarłego R. 520. S. Batydeſa Krolowa, Krola Francuskiego Klodoweuſza wtorego Zona, umarła R. 556. D. 26. Stycznia S. Paweł I. Papież umarł roku 757. dnia 28. Czerwcza. S. Gaudencyuſz Biskup Pragski, żyiący około Roku 990. S. Woyciech Biskup Pragski, potym Arcy-Biskup Gnieźnieński, zabity od Pruſow roku 997. dnia 23. Kwietnia 25. Jan Biskup Traguryeński żyiący około roku 1100. S. Bernard Biskup Aprutyński roku 1122. S. Bogumił Arcy-Biskup Gnieźnieński, Wnuk S. Woyciecha roku 1182. S. Jordan Kardynał roku 1188. S. Waleryuſz Biskup Nuceeński roku 1228. S. Mateuſz Kardynał 1294. S. Latinus Kardynał roku 1327 S. Jan Benedyktyn roku 1330.

Krewni Ceſarze y Krolowie.

Herman *Urſinus* Marchio Brandeburski, miał za ſobą Annę Auſtriaczkę Woyciecha, pierwſzego Ceſarza Corką. Otto *Urſynus*, nazwany małym, dlá małego wzroſtu, miał w małżęńſtwie Jadwigę Rudolfa pierwſzego, Ceſarza Corkę, Woyciech Urſyni pierwſzy Xiążę Saskie, wziął, dożywotnią przyiaźń, Helenę, Ottona czwartego Ceſarza Corkę. Poppo *Urſinus* Xiążę Askańskie poiął Gondewinę Corkę Ludwika pobożnego Ceſarza. Jan Jordan Xiążę Braceianu, miał Maryą Corkę Alfonſa Krola Neapolitańskiego. Poncellus miał Agneſzkę

 Corkę

Corkę Krola Teſſalijskiego. Urſyn Auguſtali *Septemvir*, miał za ſobą Judytę, Corkę Krola Duńskiego, Konrad także Zofiią Corkę trzeciego Krola Duńskiego, Jan Urſyn Xiążę Saskie miał Geburgę Corkę z Henryka Krola Szwedzkiego. Araboni Xiążę Askanii, wziął Aſſalę Whtynda Wielkiey Saxonii Krola Sioſtrę. Dwoch Marchionow Brandeburskich Urſynowie, wzięli Beatrycę y Katarzynę Corki Krolow Czeskich. Batyldes z Domu Urſynow była za Klodoweuſzęm, Krolem Francuskim. Druga Batyldeſa za Dyktrycem Krolem Saskim. Agneſzka za Przemyſławem Krolem Polskim; Kunegunda Błogoſławioney Małgorzaty Mátka, wydana Belowi Krolowi Węgierskiemu, Adleyda Swenonowi Krolowi Duńskiemu; Agneſzka druga Henrykowi XII. także Krolowi Duńskiemu; Melchtylda Krzyſtofowi teyże Monarchii Panu. Elźbieta była za drugiem Krzyſtofem Krolem Duńskim; Katarzyna iedna była za Guſtawem Krolem Szwedzkim; druga za Krolem Brytańskim.

Inni Dygnitarze. Wſpomina hiſtoria S. *Silweſtra II. Papieża*, iż ſzczep Roſynow, to ieſt trzymaiącego Rożą Niedzwiedzia, ieſt Rzymski, ieſzcze od początku założenia Rzymu do tąd trwaiący; ktory zacznością ſamego Auguſta Ceſarza y pochodzących od niego iaśniał, Europę napełniaiąc całą.

Z Flandryiskich Hiſtoryi doſzedłęm takowey wiadomości o początkach Urſynow, ktorę tu dla ciekawości przywodzę. Luterija po śmierci męża ſwoiego Aldoyna Wodza Gottow, ktory na woynie przeciw Wandalom poległ do deſperacyi prawie przychodząc dla ukoienia nieznośnego żalu, przenieſła ſię z właſney Oyczyzny do Flandryi, gdzie powiwſzy Syna, dała mu imię Mundylla, co ſię znacy: ſyn niemaiący oyca; ktory będąc od niedzwiednicy wykarmiony, Niedzwiedziem Flandryiskim był nazwany. Doſzedłſzy do lat, udał ſię do Włoch, gdzie dawſzy wiele dowodow Męſtwa y dzielności ſwoiey, od Ceſarza Walentyniana, wielkiemi włościami w Umbryi był udarowany. Gdy ſię zaś za czaſem we Włoſzech rożne poczyniły mutacyie, Familia Urſynow znowu oſadzona *in Cajo Flavio Orſo*, maiąc pierwſzego Domu y Imienia, tego Protoarchę Urſyniego.

HERBO-

HERBOWNI RAWICZOWIE,

Według *Okolſkiego tom:* 2. *à fol:* 585. *ad folium* 602.

Báranowſcy w Woiewodz: Krakowſkim.
Bielſcy w Sendomirſk:
Boguſcy, czy Boguccy, w Rawſkim y Przemyśl:
Boryſzewſcy w Lubelſk:
Chobrzyńſcy, czy Chobrzeńſcy, z Powiatu Warſz:
Czerſcy w Lubelſkim Woiew:
Czyſtowie z Bohemij w Polſzcze.
Dembińſcy z Dębian w Krakowſkim y inſzych Woiewodztwach.
Derkońſcy, czy Dergonowie, álbo Derkoniowie, nie piſze kędy.
Gawrońſcy w Sendomirſkim Woiewodz: z Gawronow.
Gniewoſzowie w Rawſkim.
Gołyńſcy, czy Golińſcy, w Kaliſkim Woiewodztwie.
Gorſcy w Lubel: Woiew:
Goworkowie w Rawſk: Sendomirſkim, &c.
Grotowie de Słupce w Raw:
Grotowſcy od Grota ſyna Kochanowego, Xiążęcia Sląſkiego.
Gutowie, czy Gutowſcy, w Sendomirſkim.
Jaroccy w Sendomir:
Jaśieńſcy w Łukowſkim.
Jeźiorkowſcy w Płockim y Poznáńſkim, inſi w Podolu.
Kamieńſcy w Nurſkiey Zie:
Karwowſcy w Łukowſkim Powiecie.
Kiemliczowie nie piſze kędy.
Kłoczewſcy, czy Kloczewſcy, w Sendomirſkim.
Kochan Xiążę Czeſkie, Genearcha Rawitow w Pol:
Kośińſcy w Drochickim Powiecie.
Kuroſzowie w Sendomirſkim.
Laſsotowie, czy Laſotowie, w Lubelſkim.
Lenkowie Rokiccy w Raw:
Linowſcy w Sendomirſkim
Lipiccy w Rawſkim.
Męczyńſcy w Płockim.
Mełgiewſcy w Lubelſkim.
Michowſcy Hrabiowie, z Michowa w Lubelſkim.
Mikułowſcy nie piſze kędy.
Mingaiłowie w W. X. Lit.
Nieśielkowſcy, czy Nieſułkowſcy, w Krakowſkim.
Nozowſcy w Rawſkiey Ziemi.
Okolſcy w Sendomirſkim.
Oſtrowſcy w Lubelſkim.
Otrębuſzowie w Rawſkiey y Warſzaw: Ziemi.
Ożarowſcy w Sendomirſkim de Ożarow.
Ozgowie w Warſzaw: Ziemi y w Ruſkim Woiewodz:
Pruśinſcy w Łukomſkim.
Reſzczeńſcy niepiſze kędy.

 Ro-

Rokitcy z Rokitnicy.
Rud inſcy nie piſze kędy.
Ruśieccy w Sendomirſkim y Lubelskim.
Samborzeccy Grotowie w Lubelſkim y w Sendomir:
Siedleccy w Podlaśiu.
Skowieſcy w Lubelkim.
Słupeccy Grotowie od Słupce w Krakowſkim.
Snopkowſcy w Ziemi Chełm:
Sołomereccy Kniaziowie, w Litwie.
Sulíſzewſcy, czy Szulíſzewſcy w Sendomirſkim.
Szydłowſcy nie piſze kędy.
Trzcińſcy w Mazowſzu y Ruſi.
Warſzowie w Krakow: Lubel.
Węgrzynowſcy w Płockim.
Wołudcy w Rawſkim z Wołuczy.
Zaborowſcy w Sendomirſki.
Zaczkowſcy w Łęczyckim.
Załuſcy nie piſze kędy.
Zawadowie w Krakowskim.
Zelazowie w Rawskim.
Ziemiáckowie, w Lubelskim.
Zołądkowſcy, czy Zołątkowſcy, w Ciechanowskim.

P. Nieśiecki tom: 3 fol: 850. & 851. tych dodaie.

Biedrzycki.	Jaśilkowski.	Noskowski.	Radzieiowski.
Binbink.	Jaslkowski.	Nowomieyski	Skinder
Celgowski.	Koſecki.	Olędzki.	Sum.
Dąbrowski.	Koſtro.	Olſzewski.	Sczerba.
Drzewiecki.	Kraśnicki.	Oski.	Tadeiowski.
Galiński.	Niedziałkowski	Owſiany.	Wołmiński.
Gano Lipski.	Niemczewicz.	Pſcyński.	Wolski.
Gowarczews:		Rąmblewski.	Zwan.
Grądski.		Raciborski.	

PRO-

PROCEDENCYA
Ná Michowię w Woiewodztwie Lubelskim,
HRABIOW MICHOWSKICH;
HERBU RAWICZ.

KWitnęła ta Prozapia w cudzych Narodach, ieſzcze przed przyściem Chryſtuſa ná świát, ktorey początki wſpomina *Bzowiuſz*, Hiſtoryk Kościoła Bożego, w życiu S. Woyciecha, Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, przez S. Sylweſtra II. Papieża napiſanym, twierdząc, że od założenia Rzymu ma dáwność ſtarożytności ſwoiey, przeſzło przez lat 2500. rachuiąc do czaſow teraźnieyſzych. Tamże wyraża oſobliwſzych tego zaſzczytu mężow, powiadaiąc: że z Familii Urſynow byli Staroſtami Miaſta Rzymskiego czterech; Konſulow, po naſzemu Radnych Panow, Imperium Rzymskiego daleko więcey Senatorow czterdzieſtu dwoch, á według *Ferraryuſza* Hiſtoryka w mowie pogrzebowey, ſzcecść dzieśiąt dwoch; w Septemwiracie Kroleſtwa Sycyliskiego kilku; Marſzałkow, Chorążych, Gubernatorow Miaſt y Prowincyi Rzymskiego Imperium, bardzo wiele; Hetmanow zá Kościoł y Rzeczpoſpolitą woiuiących ſto; Kawalerow rożnego Orderu, iáko Złotego Łańcucha, Złotego Snická, Kreſcentynich, Złotego Okrętu, Armellinich, Złotego Runá, S. Michałá, S. Ducha, wielu; Templaryuſzow, y Wielkich Miſtrzow Krzyżackich dwoch; Prałatow, Opatow, Biskupow, prawie niezliczonych. Pattyarchow, Jerozalimskiego y Antyocheńskiego. Kardynałow więcey iák dwudzieſtu, á według *Ferraryuſza* trzydzieſtu czterech. Papieżow bez wątpięnia czterech, inśi ſiedmiu liczą, z ktorych SS. Szczepan, pierwſzy Męczęnnik, y Celeſtyn trzeci, Paweł pierwſzy, y Mikołay trzeci, do tych łączy *Baroniuſz* z inſzemi, S. Urſyná Apoſtolskiego Uczniá, Biskupa Bitureńskiego y Francuskiego Apoſtoła. Jnśi przydaią Swiętych, Jana y Pawła Męczęnnikow, S. Waleſyaná Biskupa Turoneńskiego, Urſyna Presbitera, Berarda Biskupa Aprutyńskiego, Benedykta Oyca

Dawność Familii.

Dygnitarze ſtarożytni.

Patryarchowie, Kardynali, Papieże, Swięci.

Zzz2 Zachod-

Zachodnich Monarchii, y iego Sioſtrę S. Scholaſtykę, Bło: Janá Reiinera Cenobiarchę Kluniackiego w Rzymie, Mateuſza y Latyna, z Zakonu Kaznodzieyskiego Kardynałow. Tá zál Prozapia, pierwey ieſzcze pieczętowała ſię Rożą, niżeli Niedzwiedziem, iak poznać z Niedzwiedzia Rożą na hełmie w łapach trzymaiącego, y *Bzowiuſz* ná fundamencie Hiſtoryi od S. Sylweſtra II. Papieża nápiſaney, iednę bydź rozumie Prozapią Rozynow y Urſynow, to ieſt Rożą y Niedzwiedziem pieczętuiących ſię, lubo *Nieśiecki w tomie 3. na karcie* 849. inaczey rozumie, ináczey iednak ná karcie 655. powiadá o Antenatach Rożynow herbu Roża: *Jędrzey Záłuſki w Mowach rożnych ná karcie* 52. wſpominá Jána Urſyná w Kroleſtwie Francuskim. Co ſię záś Papieżow tycze, z opiſania S. Maláchiaſza, ci byli; *Roſa Compoſita*, to ieſt Mikołay III. z Familii Urſynow, *dictus compoſitus*. Drugi *Roſa Leonina*, to ieſt Honorius IV. Trzeci *de Vico roſeo*, to ieſt Klemens VI. do ktorey toż Familii należy Grzegorz XI. Tamże powiada z *Balbiná Hiſtoryka dzieiow Czeſkich*, ze Rożynowie Urſyni Rzymianie, z Saskiey Ziemie Czechom ſąmſiedzkiey, ſwoy początek wzieli. Na karcie także 656. twierdzi, świadcząc ſię *Erneſtem Brottuffiuſzem*, y *Balbinem w Xiędze* 2. *Epitome* zwaney, gdy powiada: Ze wſzyścy Rozynowie, tak ci, co czerwoney, iáko ci co białey, złotey, błękitney, álbo ktoregoż kolwiek inſzego koloru Roży w herbie zażywaią, czy to iedney, czy więcey; z iednego zrzodła wypłynęli, to ieſt z Słowiáńskiego Narodu *&c.* á Słowacy do Czech rugowani przenieśli ſię, y lubo od Rzymskich Urſynow linią ſwoię, y procedencyą niektorzy z nich ciągnęli, przecię że y Urſynowie ſámi z Słowiańskiego Národu wyſzli, według *Dreſſera*, *Brottuffiuſza*, *Crollis*, y inſzych; dla tego y ci, iednaż to krew z tamtemi. Rożność w herbach taka, nie ieſt dowodem rożności Domow y Familii Rożynow, ále tylko ſzczepow z iednegoż drzewá pochodzących. Zaczym ná tych fundamentach utwierdzony beśpiecznie, do Prozapii Urſynow, dálſzego czaſu Rawitow rzeczonych w Polſzcze, iako z iednego krwi ſwoiey zrzodła pochodzących, y iednego drzewa ſzczepami kwitnących, przyłączyc tu muſzę Rożynow.

Jnſi Papieże tey Prozapii

Rożne herby wiedzą zebrane

Według

Według pomięnioney hiſtoryi *S. Sylweſtra II. Papieża*, u *Bzowiuwſza w Zyciu S. Woyciecha* znayduiącey ſię, ſzczep Rożynow ieſt Rzymski, początki maiący bliskie czaſom założenia Rrzymu, iakom powiedział. Splendorem y zaćnością, náwet ſamego Auguſta Ceſarza przez bliskość y pokrewięńſtwo iaśniał, Europę prawie napełniaiąc. Z tey Familij ſą między Alpeyskiemi Gorami Wodzowie Brachińſcy, Grawińſcy, Wenoſeńſcy, S. Gedymina; Amalfitańſkie, Askulańſkie, Tarentyńskie, Salernitáńskie, Plumbińskie, Skandrygliáńskie Xiążęta. Trypaldy, Palli złotey, Stymilianu, Lamentany, Kompagnały, Rokkatynu, y Gory Sanſowiteńskiey, Margraffowie. Pilitanu, Loany, Noli, Talakozyi, Albanu, Angwillary, Gory okrągłey, Monapellij, Licyij, Emilij, y inſzych więcey iak czterdzieści Dynaſtyi Woiewodowie y Hrabiowie. Zá Alpeijskiemi zaś przyległościami, w Francuskim Kroleſtwie Margraffowie Trynellu, y inśi czterech Wodzowie. W Arragońskim Kroleſtwie Urſynowie Walentynu, w Jlliyryckim Hrabiowie Brangaryi, w Ceſarskim Pańſtwie Przedni Panowie Kliweńſcy, Hrabiowie Askańſcy, y Belanttacu, Dynaſtowie Bernburſcy y Loweńburſcy, Margraffowie Salikwaleńſcy, Xiążęta Anhaltyńſcy, Wodzowie Angryiſcy y Weſtfalſcy, Kurfiſtrzowie Brandeburgſcy, y niegdy Saſcy Elektorowie. W Hrabſtwie Tyrolskim Panowie *od Falſkzonu* wzani, w Czeskim Kroleſtwie Hrabiowie Rozembergowie, z Rożycami Polskiemi złączęni. Zgoła, Pośiadali Urſynowie Biskupſtw czterdzieści dwá, Metropolij ſześć, inſzych Dygnitarſtw wielość niezliczoną. Spełniło ſię proroctwo S. Malachiaſza w Papieżach trzech tego herbu y Proſapij, to ieſt w Mikułaiu III. Urſynie, w Honoryuſzu IV. Sabellinie, y w Klemenśie VI. iakom iuż powiedział. Jnſi łączą do pomięnionych Oycow Swiętych, Grzegorza XI. Papieża. Tegoż herbu w Anglij, były dwie Krolewſkie Familiie. *Cellariuſz w Swiecie Polſkim ná karcie* 103. gdzie też potym między niemi ſtała ſię hiſtorya z odmianą herbu, ktorą o początkach tego zaſzczytu wyraziłęm.

Xiążęta Domu tego y Wodzowie

Margraffowie.

Woiewodowie.

Przedni Panowie.

Biskupi Papieża

Piſzą także Hiſtorycy, o tychże Rozembergach y razęm Urſynach, á tu w Polſzcze Rawitach, iż bywała w Czechach

Aaaa wiel-

409

Krolewskie Kolligacye.

wielkiemi honorami y dziełami wſławiona ich Familia, że Rozemberg Zawiſzą miał zá ſobą Elżbietę corkę Rozeſława Krola Bulgarskiego, á po tey śmierci wziął w Małżeńſtwo Zytkę, Sioſtrę Władyſława Krolá Czeskiego 1280. Piotr śmiałym zwány, miał w małżeńſtwie Elżbietę Xiężniczkę Cieſzyńską, wdowę po Władyſławie Krolu Czeskim, á ten umarł 1346. Jan ożęniony z Anną Henryka Głogowskiego Xiążęcia corką, około Roku 1460, o czym *Hubert w Genealogiach*, gdzie też piſze, że był Roſemberg Biskupem, wielkiey dobroci y ſzczodrobliwości, ktory Klaſztor Cyſterſow fundował w Wokanáſtowandzie, według *Baldurná w Xiędze* 2. *Rozdziale* 15. Był támże Piotr Roſemberg, ktory od Papieża ofiarowanym ſobie Kardynalskim Kapeluſzem, wſpaniałym ſercem pogardził 1384. *Hiſtorya Papieżow* Rzymſkich *na karcie* 988. Jodok Roſemberg Bonon z Czeskiego Kroleſtwa *w Roku* 1456. był Biskupem Wrocławskim na Sląsku, o ktorym *Heneliuſz y Bzowiuſz w Kronice Xięgi* 17. Jedęn z tych, był urodzony z Corki Henryka Xiążęcia Sląskiego, idącego z Baſtow Linij, kwitnął około Roku 1488. *Cureus ná karcie* 338. Wilhelm Urſyn z domu Roſembergow, Złotego Runa Kawaler, wiernie uprzeymy Ceſarza Konſyliarſz, Kroleſtwa Czeskiego Gubernator, álbo *Pro-Rex*, Poſeł wielki od Maxymiliana Ceſarzá do Polski, na Seym Elekcyi po dwarazy, toieſt roku 1573. y 1576. iak piſze *Bielſki ná karcie* 675. ktory tęn reſpekt w Oyczyźnie odebrał, że mu iedęn z Panow powiedział: Wolelibyśmy ciebie widzieć ná tronie Polskim niżeli Ceſarza. *Bielſki ná karcie* 726. Był także potym naypierwſzym Kommiſſarzęm do Traktatow o pokoy, między Domęm Auſtryackim y Koroną Polską, roku 1589. umarł 1592. *Bucholcer ná karcie* 258. inſzy zaś Wilhelm Urſyn z Rozembergow, dawniey poſtował z Jodokiem, Biskupem Wrocławskim, teyże krwi y herbu, od Krola Czeskiego, do Kazimierza Krola Polskiego, w ſprawie Konrada Xiążęcia Obeśnickiego. Wiele o tychże Urſynach z Rozembergow, w Czeskim Kroleſtwie piſać by potrzeba, o czym kto chce wiedzieć, czytać obſzerniey może u *Balbiná Dzieiopiſa, Czeſkiego w Xiędze namięnioney*, gdzie ich długi Katalog wyraża

raża

raża, doſyć że tám Urſynowie w honorách żyli, áż do Roku 1608. ktorego oſtatni Piotr Wok Urſyn z Rozembergow, Pierwſzy z Przednich Panow Czeskich, umarł, o czym *Familiie Pruſkie.* Urſynom Rzymskim, iáko y Rozembergom, błękitną Rożą w herbie náznacza *Petra ſancta*, mowi *Nieśiecki na karcie* 657. y niżey powiada z *Balbinęm y Paprockim*, że w Czechach dawni Rożynowie, przed Wilhelmem z Roż, nigdy áni paſow, czy rzek, áni Niedzwiedzia ná tarczy nie nośili, dopiero potym rożne krztałty naſtały; z kąd wnoſzę, że potym Niedzwiedzia z Rożą noſili, iáko y paſy Rycerskie, czyli rzeki, iáko *Cykoniuſz* o Urſynach piſze *w Zyciu Papiezow y Kárdynałow*, że mieli Rożą o piąciu liſtkach, ále ná ſpodzie paſy Rycerskie, czyli rzeki; gdzie Urſynow ſamych Kardynałow wylicza dwudzieſtu y trzech, do roku 1623, tymi imionami: Jordan I. Piotr, Roba Jacek, Ian I. Karettory, Mateuſz I. Rubeuſz, Iordan II. Neapoleon, Franciſzek Neapoleona, Ian Kaietan, Mateuſz II. Saynald, Iakub, Pancelli, Tomaſz Raymundelli, Iordan III. Latyni, Kozm, Ian Baptyſtá, Francyotty, Flawiuſz, y Alexander. Ze záś Urſynowie Rzymſcy pochodzili z Xiążąt Askanij, dowodzi *Karion w Xiędze* 4. *Kroniki*, wyrażaiąc ze Arybert, czy Albort Urſyni, Hrabia Askanij, Ottona Hrabiego Askańskiego ná Ballenſtadzie ſyn, był wielkich y obſzernych Familij w Niemczech Genearchą, pierwſzych Saxonij Xiążąt, dawnych Margraffow Brandeburskich, y Xiążąt Mahaltyńskich. Dowodzi zaś *Erneſt Brottuffiuſz*, że Rożynowie Urſyni Rzymianie, z Sáskiey Ziemi Czechom ſąmſiedzkiey, ſwoy początek wzięli, to ieſt z Familii Beryngerow, álbo *Behern*, po naſzemu Niedzwiedz, Askanij y Balenſtadu Panow dziedzicznych, á temi czaſy iuż Xiążąt Anhaltyńskich, ktorzy Roży y Niedzwiedzia w herbie zażywali.

Kardynałow 23 Urſynow.

Saskie Xiążęta y Brandeburſcy Kurfiſtrzowie

O początkach pierwſych Urſynow z herbámi ſwoiemi, w tych tu Połnocnych kraiach piſze z dawnieyſzych Autorow *Nięśiecki w tom*: 3. *na karcie* 658. iż z herbęm Rożą zawitał do Litwy Urſinus y Hektor, z Publiuſzęm Palemonem y Ceſarinem Kolumną, ale nie dodaie, że Julian Urſyn był herbu Niedźwiedzia ſtoiącego do gory, á Hektor herbu Roża,

Aaaa2

iako ich ſcelety ſą ábryſowáne z herbami, w Genealogij Xiążąt
Radziwiłow koperſztychowaney, z *Bieſkiego, Kromera, Dłu-
goſza, Gwagwina, Koiałowicza*, y Hiſtorykow inſzych, dowo-
dnie zebrane, o czym też wolno żytać u *Stryikowſkiego od Kar-
ty* 47. *do karty* 95. *z dawnych Xiąg y Kronik Ruſkich*; przez co
poznać, ze Hektor herbu Roża, y Julian Urſyn herbu Nie-
dzwiedź byli iędney Familii iákom dowodził, z ktorych Grau-
zyuſz Urſyn był Hetmanem Woysk Litewskich w roku
1217. o inſzych Urſynach z tey linii, piſze *Stryikowſki ná
karcie* 268. y *Bielſki na karcie* 154. Euxyuſz Urſyn, poto-
mek Urſyná pierwſzego, był także Hetmanem Woyſka Li-
tewſkiego, ktorego wſpomina *Stryikowſki w Xiędze* 6. *rozdzia-
le* 10. Koiałowicz *Części* 1. *w Xiędze* 3 gdzie o Krainach w ich
poſſeſſyi będących y dziełach Rycerskich, wſpominaią. Weſzła
w Litwę tá familia około Roku 900. z Rzymskiego Páńſtwa,
iak pomięnioni Kronikarze piſzą. Z Rozęmbergow zaś fa-
milii, przybył z Czech do Polski z Poraiem, bratem rodzo-
nym S. Woyciecha, przed tym Biskupa Pragskiego, potym
Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, w roku 996. według *Okolſkiego
w tomie* 2. *ná karcie* 634.

Z tegoż Króleſtwa Czeskiego przybył do Polski Kochan Ur-
ſyn z potomſtwęm, roku 1003. za Krola Boleſława Chrabre-
go, o czym *Kromer w Xiędze* 3. *Okolſki w tomie* 2. *na karcie* 585.
z dawnieyſzemi, ktory za herb noſił Niedzwiedzią na hełmie,
Rożę w łapach trzymaiącego, z kąd poznac łatwo, iż był z Fa-
milij Urſynow y Rozynow Rzymskich, y tychże ſamych, kto-
rych tu wſpomniałęm, y wſpominać będę, kolligatem; ná tar-
czy Pannę z Koroną Krolewską na Niedzwiedziu śiedzącą no-
śił, z czego też poznáć; że był potomkiem tey familij Krolow
Angielskich, a potym Xiążąt Lotaryńskich; a iáko wſzyscy ná-
leżeli wzaiemnie do ſiebie, według dokumentow przyprowa-
dzonych, tak y ten Kochan do wſzyſtkich należał wyżey wſpo-
mnionych, iedney krwi będąc, Imięnia y Herbu, lubo z cza-
ſami, wędług upodobania, y okoliczności, odmięnnego, za-
wſze iednak z przydatkiem roſnących w Honory Familii, nie
umnieyſzenięm. Oprocz zaś Rzymskich Urſynow, za ſtarożу-
tności

tności Rożą, potym Niedzwiedzięm y Rożą pieczętuiących
ſię, powiedziałem, że były w Anglij dwie Krolewskie Fami-
lie, *Eboraceńſka* pieczętuiąca ſię Rożą białą, druga *Lankaſtreńſka*
Rożą czerwoną; z kąd tego Kroleſtwa záſzczyty herbowne,
były dwie Roże, biała y czerwona, iák piſze *Hornáńſkiey Aka-
demii Rektor Cellaryuſz, w Swiecie Polſkim*. W dalſzym cza-
ſie za panowania támże Urſynow, mieli w herbie Niedzwie-
dzia Rożą w łápách trzymaiącego, ktorego y Sukceſſorowie
tych Krolow Angielſkich używáli, áż do czaſow cudowne-
go Krolewny wyprowádzenia, wrzuconey do Niedźwiedzia
okrutnego ná pożarcie od Bratá rodzonego, Krolewicza An-
gielſkiego, iakom ná początku Procedencyi wyraził. Tá
tedy Krolewna Angielſka, wydaná za Xiążęcia Lotaryńſkie-
go, gdy mu kilka ſynow powiłá, doroſłym iuż wyiednała,
áby ná iey pámiątkę ták wielkiego niebeśpieczęńſtwá, ná znak
niewinności y prowidencyi Paná BOGA cudowney, wzięli zá
herb hieroglifik pomięnionego trafunku Matki ſwoiey; co
że ſię ták ſtało, pierwſzy ſyn dziedziczył w Xięſtwie Łota-
ryńſkim po śmierci Oycá, inśi roziachali ſię w rożne kraie, á
z nich niektorzy w Czeſkim Kroleſtwie ośiedli, gdzie iedni
Rożą białą, drudzy czerwoną, inśi kilką rożnego koloru, in-
śi Niedźwiedzięm z Rożą &c. dlá faworu y promocyi ſwoich
Urſynow Rozembergow, pieczętowali ſię; ſąm tylko Dom *Kochan Ge-
nearcha Ra-
witow.*
Kochana Urſyná z Anteceſſorami y Sukceſſorami ſwoiemi,
wyrażonego herbu używał, od Krolow Angielſkich y z nich
Krolewny, potym Xiężny Lotaryńſkiey pochodzącego.
Piſze o tym *Baldvinus in Epitome Rerum Bohemicarum* z da-
wnieyſzych, tákże *Paprocki o herbach na karcie* 428. *y Okolſki
w tomie* 2. *na karcie* 581. námieniaią.

O prybyciu ich do Polſki, piſze *Miechowita w Xiędze* 2.
Rozdziale 5. *y Kromer w Xiędze* 3. *od karty* 53. o czym niżey,
tu cokolwiek o nich namięniwſzy: Jż z możnemi y przed-
niemi Familiami ſwoiemi przyśli, y ludźmi niektoremi o-
ſiedli nad rzeką Rawą, gdzie teraz Woiewodztwo Rawſkie,
y ieſzcze przed Rokiem 1110. Miaſta, wśi, y obſzerne włości
pobudowali, z kąd też Urſynowie nazwani ſą Rawitami, y
herb ich dwa Niedzwiedzie, iedęn ná hełmie z Rożą, drugi

ná tarczy z Panną, Rawiczem rzeczony. Przybyło z támtąd do Polſki dawniey y po tym wielu inſzych Urſynow, dlá perſekucyi Czechow rugowanych, y z inſzych okazyi, ktorzy ſię Rożą pieczętowali, ále tych do herbu Poraiá Hiſtorycy Polſcy przyłączaią, y pod tymże herbem kładą ich w Herbarzach. Byli y przed tym Rzymſcy Urſynowie w Polſzcze Biſkupami, to ieſt Jordan Urſyn Szlachcic Rzymſki, pierwſzy Biſkup Poznańſki, według *Długoſza o Biſkupach Poznańſkich*, ktoremu Jan VII. Papież przyſłał do Katedry miecz S. Piotra, ktorym ucho Małchuſowi uciął, umarł roku 1001. Był także Arcybiſkupem Gnieźnieńſkim Hippolit z Domu Urſynow Rzymſkich, Jordaná Biſkupa Poznańſkiego bliſki krewny, ktory umarł roku 1027. *Damalewicz w Zyciu Arcybiſkupow Gnieźnieńſkich.* Lambert III. Biſkup Krakowſki, Szlachcic z Urſynow Rzymſkich, zoſtał Biſkupem roku 996. *Starowolſki w Zyciu Biſkupow Krakowſkich*, umarł 1014. roku. Gompo Urſyn Włoch, ktoremu *Starowolſki* przyznaie herb Rawicza, był Biſkupem Krakowſkim do roku 1032. ktorego umarł. A ponieważ *S. Sylweſter II. Papież*, Familią S. Woyciecha Arcybiſkupa Gnieźnieńſkiego, z Urſynow Rzymſkich pochodzącą wyprowadza, toć też do teyże należał Prozapii z rodzonym Bratem ſwoim Poraiem, od ktorego herb Roża náżywa ſię Poray, y wſzyſcy Poraitowie dawni z Urſynow Cudzoziemſkich idący, mieli przez krew ſwoię konnexyą z pierwſzemi Rawitami w Polſzcze, y z nich dotąd pochodzącemi. Lubo álbowięm *Nieśiecki w tomie 3 na karcie* 655. powiada, że wſzyſcy Hiſtorycy Czeſcy zgadzaią ſię, iakoby wſzyſtkich Panow Czeſkich herbowne Roże od iednego Sławniká, dziada S. Woyciecha, Biſkupa y Męczęnnika pochodziły, według *Paprockiego*, czy też od Witogona poźnieyſzego, według *Balbina*; iednak temu nie przyczy, żeby pomięnioni Przodkowie, niebyli z Domu Urſynow, y owſzęm twierdzi, gdy mowi *ná karcie* 657. tymi ſłowy: Oſtatni z tego Domu w Czechách, zſzedł z tego światá Piotr Wok *Urſinus à Roſemberg*, w roku 1608. *primarius Bohemorum Dynaſta*, iáko świadczy *Mſ: o Familiach Pruſkich.* Tamże żył Sławnik Hrabia Libicki, Ociec S. Woyciecha, y brata iego rodzo-

rodzonego Poraia, ktory to Sławnik urodzony był z śioſtry Henryka I. Ceſerza Rzymſkiego, Oycá Ottona I. Ceſarza, á Dziada Ottona II. ktorzy, ná S. Woyciecha, iáko ná ſwoię krew, oſobliwiey byli łaſkawi, powiada *Báldwinus.* Tenże Sławnik miał zá ſobą Strzeżyſławę corkę Xiążęciá Czeskiego Boleſławа I. z tey ſpłodził śiedmiu ſynow, Swiętego Woyciecha, Bło: Radzyna albo Gaudencyuſza, Arcybiskupow Gnieźnieńskich, Sobieborá, Spitimiera, Bohuſławá czy Przybyſława, *według Dubrawiuſza*, Ceſława, y Poraia, o ktorych powiada *Koſmas*, *Pułkawa*, *y Dubrawiuſz*, że z nich piąciu, oprocz S. Woyciecha, y Gaudencyuſza, od Bałwochwalcow pozabiiani roku 995. z nienawiści do Wiary Chrześciańskiey, y nie wątpią, że wſzyſtkich za Męczęnnikow mieć potrzeba. Oprocz S. Woyciecha y B. Gaudencyuſza, piąciu ich braci imioná wyraża także *Paprocki o herbach ná karcie* 356. *Damalewicz w Zyciu S. Bogumiła ná karcie* 3. *y Miechowita w Xięgdze* 2. *Rozdziale* 8. ále *Miechowita y Paryzyuſz* twierdzą, że Paorry z Dąbrowką, ſioſtrą rodzoną Matki ſwoiey Strzeżyſłáwy, á żoną Mieczyſława Monarchy Polskiego, pierwſzego w Polſzcze Katolika, tu do nas przybywſzy ośiadł, y potomſtwo ſwoie rozkrzewił, o czym też *Balbinus y Bielſki ná karcie* 52. tenże z Boleſławęm Xiążęcięm Polskim, iezdził ná Koronacyą Ottona III. Ceſarza, krewnego ſwoiego, w roku 1003. Ociec iego Urſyn Sławnik będąc Gubernatorem więkſzey części Czeskiey Ziemi, umarł roku 981. iák piſze *Balbin*, *w Xięgdze* 2. *Rozdziale* 12. powiadaiąc; że przez wiele lat, w dzięń národzenia S. Woyciecha, z grobu tego Sławnika, zápach rożowy wychodził, ktory wiele ludzi czuli. Z tegoż Domu wiele świętych było w Polſzcze y Błogoſławionych, to ieſt Swięty Bogumił Kameduła z Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, Błogoſławiony Wincenty Kadłubek, Cyſters z Biskupa Krakowskiego, Błogoſławiony Michał Giedroic z Xiążąt Litewskich, Swięty Jozafat Kuńczewicz Arcybikup Połocki, y inśi, ktorych iuż wſpomniałęm. Wiele było Arcybiskupow, Biskupow, y Senatorow świeckich do tych

Swięci y Męczennicy Urſynowie

 czas,

czas, to ieſt Arcybiskupow Gnieźnieńskich y Prymaſow ſześciu, o ktorych *Damalewicz*. Arcybiskupow Lwowskich dwoch, o ktorych *Skrobiſzowſki*. Biskupow Krakowskich ſześciu, *Starowolſki*. Kuiawskich trzech, *Damalewicz*. Poznańskich piąciu, *Długoſz y Treterus*. Biskup Płocki ieden, *Długoſz, y Łubieńſki*. Przemyślskich dwoch, *Damalewicz y Piaſecki*. Łucki iedęn, Chełmski iedęn, *Szczygielſki*. Kamieniecki iedęn, *Treterus*. Wrocławskich trzech, *Długoſz*. Kaſztelanow Krakowskich dwoch, *Kromer y Nakielſki*, Woiewodow Krakowskich trzech, *Miechowita, Paprocki y Wapowſki*. Sendomirskich trzech, *Herburt y Metryka Koronna*. Kaſztelan Trocki iedęn, *Hiſto: Sapiehow*. Kaliski iedęn. Woiewoda Łęczycki iedęn, *Paprocki*. Brzeski Kuiawski iedęn, *Nieśiecki*. Ruskich dwoch, *Olſzowſki*. Podolski iedęn, *Stryikowſki*. Lubelskich dwoch, *Paprocki y Okolſki*. Mazowiecki iedęn. *Statut Mazowiecki*. Mściſławski iedęn, *Koiałowicz*. Malborgski ieden, *Poſelliuſz*. Pomorski iedęn, *tenże*. Kaſztelanow Sendomirskich dwoch, *Konfirma: Praw Królá Michała*. Lubelskich trzech, *Paprocki y Okolſki*. Nowogrodzki iedęn, *Hiſtoria Sapie:* Brześciańskich trzech, *Okolſki &c:* Elbląski iedęn, *Poſelliuſz*. Bracławski ieden, Gdański iedęn, *Poſelliuſz*, y inſzych kilku Kaſztelanow Poznańskich y Kaliskich, oprocz mnieyſzego krzeſła Senatorow wielu, Marſzałek Wielki Koronny iedęn, *Wapowſki*. Kanclerzow Wielkich Koronnych trzech, *Kromer, Łaſki y Damalewicz*. Podkanclerzych dwoch, *Paprocki y Nakielſki*. Podskarbich Wielkich Koronnych dwoch, *Przyłuſki y Paprocki*. Marſzałek Nadworny iedęn, *Cromer*. Generał Wielkopolski iedęn, *Stárowolſki*.

Wſpomniawſzy dawnych Antenatow y krewnych do tego Domu należących w Przednieyſzych Oſobach, wracąm śię do Procedencyi Rawitow Polskich, z Kochana y Jana Czyſty pochodzących. Gdy bowięm Boleſław Chrobry, Krol I. Polski, uczynił pokoy z Włodzimierzęm Xiążęciem Ruskim w ruku 1003. wyſłał Posłow do Boleſława III. Xiążęcia Czeskiego, kray Polski około Kloska puſtoſzącego ognięm y mieczęm, ktory exkuzuiąc ſię radą przednieyſzych Panow ſwoich, á Krol zważywſzy młodość iego y pokrewień-

ſtwo

ſtwo ſwoie z Xiążęcięm, przepuścił mu, pokoy z nim zawarłſzy. W krotce znowu wpadłſzy z woyskiem do Polski, ciężkich ſzkod naczynił, przez co Krol urażony, ruſzył ſię do Czech, gdzie Xiążęcia nie zaſtawſzy, cáłe Państwo ruinował, Zamkow podobywał, Pragę Metropolią z inſzemi Miaſtami odebrał, na oſtatek pod Wyſſegrad poſzedł, gdzie ſię w zamku Boleſław Xiążę z ſynem Jaromirem zamknął, ktorych przez dwu letnie oblężenie do poddania ſię głodem przymuśił, do czego wſzyſtkiego przyiaźni y pomocy zażywał Kochaná y Rawitow inſzych, albo raczey Urſowitow, Xiążęcey na tęn czas Familij między Czechami, ktorych herb rodowity ieſt Panna ná Niedzwiedziu ſiedząca: ſłowa *Kromera na karcie* 54. Daley powiada, że Xiążęciu Boleſławowi Krol oczy wyłupić kazał, aby więcey do Polski nie trafił, Jaromira ſyna iego pod ſtraż Rawitow oddał y rządy Czeſkie z inſzemi ſobie przychylnemi, á pozoſtawiawſzy prezydia, do Polski odiachał. Alleguie *Kromer* dawnieyſzych Hiſtorykow, *Długoſza, Miechowitę y Wapowſkiego*, także *Eneaſza Sylwiuſza*, ktory potym był Papieżęm pod imięnięm Klemenſa II. lubo trochę odmięnniey o tym piſzącego. Drugiego ſyna Xiążęcia Boleſława imięnięm Udelryka, wziął z tamtąd z ſobą, ktorego trzymáiąc przez nie iáki czas, obawiał ſię żeby iakim ſpoſobem Jaromir nie uſzedłſzy z pod ſtraży Ráwitow, kłotni Krolowi nie narobił, ná prozbę Udelryka młodego, płaczącego y poſłuſzeńſtwo wiecznę z Czechami przyſięgaiącego, wolnym uczynił, y udarowanęgo obficie y bogato, do Oyczyzny posłał, gdzie od Czechow za Xiążęcia ſwoiego przyięty, Jaromirowi bratu ſtárſzemu oczy wyłupić kazał, áby mu w rządách nie przeſzkadzał, á tym czaſem zá iego panowania w Czechach, y Krola Boleſława w Polſzcze, Rawitowie, á raczey Urſyni, czy Urſowitowie (bo ſię dopiero w Polſzcze poczęli zwać Rawitami) ſpokoynie przebywali tám. Po śmierci Boleſława Chrabrego w roku 1025. Udelryk pomięniony trybutu Mieczyſławowi II. oddawáć niechciał, ktory corocznie płacił Krolowi Boleſławowi, Preſidia zoſtawione poznośił, Morawę ná tęn czas Polſką odebrał, wyciąwſzy y wygnawſzy náſzych,

413

Rawitom náprzykrzać ſię począł, ktorym Predyſław, czy Bretyſław ſyn iego, zoſtawſzy po Oycu Xiążęcięm Czeskim (obawiaiąc ſię podobney, iak z Krolem Boleſławem woyny) wſzyſtkie dobra dziedziczne y rzeczy ruchome zabrał y do Polſki wygnał, lubo nie wſzyſtkich, bo inſzych Urſynow okazye przenieſienia ſię z tam tąd do Polski, *Długoſz w Xiędze 4. pod rokiem* 1100. tákie piſze: że Wawrzyniec Lorek, Bożey názwany, z familij Rawitow, od Bretyſława Xiążęcia Czeskigo urażony, iż całą iego Familią z Páńſtw ſwoch y dobr ruchomych wyzuwſzy, do Polski rugował, pchnął go śmiertelnie kopią, że duſzy trzęciego dnia pozbył, na ktorego mieyſce, gdy Bożywuy brat iego Rządy Czeskie obiął, Bożeiowi y Mutynie, bratu Bożeia rodzonemu, darowawſzy zaboyſtwo, do łaski ich przywrocił, y dobra te oddał, Bożey, Sancz, Mutynę, y Lewtomorzyce, Roku 1101; átoli Swatopełk Xiążę Czeskie, w roku 1108, Mutynę y z dwiema ſynami Bożeiem y Borſzakiem, także Uniſława y Domiſława Urſynow, to ieſt Rawitow w Polſzcze zwanych, pozabiiáć kazał, czym przeráżeni drudzy tego Domu Familianci, do Polſki ſię wynieśli. Przyiął ich mile Boleſław Krzywouſty Krol Polski, y w Dobra ich w Rawskim Woiewodztwie opatrzył, (przez co poznáć, że ſię dopiero od tego Woiewodztwa poczęli zwać Rawitami, bo tego imięnia z Czechow nie przynieśli) gdzie wiele Zamkow y Miaſt fundowali, y familią ſwoię w tym tám kraiu rozplenili. W naſtępuiącym potym roku 1109. wſzczęła ſię woyna między Boleſławem Krzywouſtym, á Henrykiem Jmperatorem w Czechach, gdzie Ceſarz maiąc nie rownie większe Woyska, przełożył nad niemi Swiatopełkę Xiążęcia Czeskigo, ná ktorego Boleſław wſzyſtek gniew poruſzył, iż Ceſarzowi z Czechami poddanemi Polskiemi faworyzował. Zaczym ſpoſobu ſzukał, áby go poimać, álbo fortelnie zgładzić, obiecuiąc wielkie nadgrody ktoby to uczynił. Jan tedy Rycerz ſyn Czyſty z familij Urſowitow, albo Rawitow (iák *Długoſz* piſze pod *rokięm* 1109.) porozumiawſzy ſię z ſwemi Czechami, bywał w woysku Swiatopełki, iego ſię żołnierzęm zmyślaiąc, bo też miał wiele braci krewnych y powino-

watych w obozie iego, ktorego co moment śpiegował. Gdy tedy dnia 21. Września Swiatopełka pod namiotem Ceſarskim znaydował ſię, Jan pomięniony Urſowita, tak mocno w niego ſtoiącego przed Ceſarzem, oſtrą kopią ugodził, że go przez obadwá boki ná wylot przeſzył, ktory ná tych miaſt upadłſzy ná ziemię y słowá nie wymowiwſzy, skonał. Co wykonawſzy ná obligacyą Boleſławá, wypadł z námiotu y wśiadłſzy ná konia przygotowanego, począł uchodzić, zá ktorym lubo nie ktorzy skoczyli Czechowie, iedni z affektu przeciwko niemu zoſtawali ſię, drugich zábiiaiąc y kaliczące, obronną ręką uſzedł do Wodza ſwoiego Boleſława Krzywouſtego, zdrowy bez wſzelkiego ſzwanku, od ktorego zá ták wielką odwagę y dzielnośc, wielkie nadgrody odebrał, to ieſt Zamki, Miaſta, wśie y poſſeſſye, w ktorych do dnia dziśieyſzego Sukceſſorowie iego dziedziczą, mowi pomięniony *Długoſz w tomie* 1. *ná karcie* 346. *y inśi* Hiſtorycy *zgodnie*. Przyczy temu *Paprocki, Balbin y Bielſki*, powiada *Nieśiecki*, że to nie Urſorvitæ byli, iako chce *Długoſz*, ále Werſovitæ, nie Rawiczanie, ále Werſzowſcy; á drudzy iuż ich Urſovitas, iuż Werſovitas piſzą, w czym ſię mylą (mowi pomięniony *Nieśiecki*) bo inſzy ieſt herb wierſza, inſzy Rawicz. Daley ták konkluduie: Lepiey by tedy mowić, że y herb ten y Familianci iego, ieſzcze zá Monarchow Pogańskich w tey Oyczyźnie kwitnęli. Ale z tych relacyi nie idzie taka konſekwencya, bo iako *Paprocki* w wielu piſmach ſwych mylił ſię, dla czego kilka razy odmięnne ſwoie wydawał Xięgi w iednych materyách, poprawuiąc ſąm ſiebie; tak y *Balbinus w Xiędze Dzieiow Czeſkich*, nie miałby racyi piſáć o tey Familii, żeby iey w Czechach nie było, y owſzęm ią nie raz wſpomina w Urzędach rożnych będącą, krewność iey tamże z Krolami Czeskiemi y Xiążetami, dzieła rożne y fundacye, zowiąc ich Urſynami y Urſowitami; á ieżeli gdzie wſpomina tychże Werſowitámi, bo y tak ich Czechowie Słowackim ięzykiem zwali, *per abuſum vocis patronomicæ*, iáko y u nas w Polſzcze w wielu Jmionach Szlachetnych doſyć podobnych errorow znaydzieſz. Lubo záś rownie ich nie kędy wſpomniał *Bielſki*, iednák tęn herb im Rawicza przyznaie, nie inſzy, przez ktore názwisko

twierdzi tę Familią bydź Rawiczow, nie inſzą, iáko Wierſzow, czy Wierſzowskich. W Pogáńſtwie też u nas żádnych nie było Krolow y Krolewnow, iako Pannę ná Niedźwiedziu Korona wyrażá, Jelenie rogi ná hełmie Biberſzteynow Sląskich, Niedźwiedź támże y Roża Urſynow Rzymskich, ktore inſignia nie ſą Polskie. Dodrze tedy nápiſał *Długoſz, Primas Hiſtorykow Polſkich,* Nominat Arcybiskupſtwa Pragskiego, potym Lwowskiego, y inſzych Honorow Koronnych, iako Podskarbſtwa y Podkanclerſtwa, ofiarowanych ſobie, ktorych przyiąć niechciał. *Cromerus, Kanonik Krakowſki. Paprocki o herbach, ná kárcie* 428. *Okolſki Prowincyał Dominikáńſki w tomie* 2, *ná karcie* 581. *y wielu inſzych*; że tá Fámilia z Czechow do Polski przybyła za Krola Bolesława Krzywouſtego, y w Rawskim Woiewodztwie ośiedli, według ktorych Autorow dalſzą tu piſzę Procedencyą Hrabiow Rawitow Michowskich, z inſzemi do nich należącemi.

Kochan Genearcha.

KOCHAN wzwyż pomięniony, Xiążę Slązki, iák go wſpomina *Okolſki w tomie* 2. *na karcie* 598. miał ſynow, czy potomkow, braci czterech, Prandotę, Grotha, Goworka y Warſza, z ktorych rozrodziły ſię wielkie Familie w Polſzcze, herbu Rawicza. Z PRANDOTOW wielu było w Senacie Woiewodámi y Kaſztelanami, iáko Prandota z Oſtrowa, tego herbu Rawicza, będąc Kaſztelanem Krakowskim umarł roku 1331, o ktorym *Długoſz, Kromer, Bielſki y Miechowita.* Kryſtyan z Oſtrowa, był tymże Kaſztelanem Krakowskim do roku 1431, ktorego umarł, wſpomina go *Łaſki w Statucie y inśi.* Prandota z Zelaznyi, herbu Rawicz, był Woiewodą Płockim w roku 1452. *Statut Mazowiecki.* Prandotow kilku było Woiewodami Rawſkiemi, to ieſt Prandota I. herbu Rawicza był Woiewodą Rawſkim w roku 1140. Prandota II. był tymże Senatorem w roku 1230. Prandota III. tegoż Krzesła żył w roku 1260. Prandota IV. Woiewoda Rawſki, tegoż herbu, w roku 1394. o ktorych *Paprocki y Okolſki.* Także z Trzciány Prandotá V. był tymże Senatorem roku 1506. *w Statucie Przyłuſkiego*, y Prandota VI. z Zelaznyi Woiewoda Rawſki, o ktorym mowi *Olſzowſki o Primacie.* Krzyſztow z Prandotow ná Oſtrowie, był Kaſztelanem Sendomirſkim roku

roku 1282. o ktorym *Długoſz, Bielſki, Miechowita y Kromer.* Drugi Prandota z Oſtrowa, był tymże Senatorem w roku 1305. Także Kryſtyn inſzy z Oſtrowa, pośiadał toż Krzesło Kaſztelanii Sendomirſkiey, w roku 1331. y Kryſtyn trzeci z Oſtrowa, ktory poſtąpił ná Kaſztelanią Krakowſką w roku 1407. o ktorych *Długoſz y Kromer piſali.* A iako Hrabiowie z wielkiego Skrzynna Duninowie herbu Łabędzia, rożnymi potym Jmionami Szlachetnymi nazywáli ſię od dobr ſwoich, iako to Duninowie od Borkow Borkowſcy, od Karwic Karwiccy, od Łabędzia Łabęccy, od Raiec Raieccy, od Spotowey woli Spotowie, y wiele inſzymi jmionámi rzeczeni; ták y Hrabiowie herbu Rawicza, od Prandoty Goworka, Grota y Warſzy, braci rodzonych Rawiczow pochodzący, y iedney krwie będący, inſzemi nazwiſkami od dobr byli rzeczeni, z ktorych pod Prandotą Rawiczem kładzie *Okolſki od karty* 585. tych Prandotow, od pierwſzego pochodzących w Rawſkim Woiewodztwie, to ieſt: Trzcińſkich, Ożgow, y Woluckich z inſzemi támże wyrażonemi. Z Prandotow Filip od Trzciany názwany Trzcińſkim, był Kaſztelanem Rawſkim w Roku 1550, o ktorym *Nakielſki w Miechowii*, także Wawrzyniec Prandota Trzcińſki, był tymże Senatorem w roku 1598. ktorego wſpomina *Konſtytucya ná karcie* 713. y Wacław Prandota Trzcińſki, był tymże Kaſztelanem Rawſkim. Z Prandotow ná Woluczy, w Rawſkim Woiewodztwie Woluckich Rawitow, Paweł był Biſkupem Kuiawſkim y Opatem Mogilnickim, umarł w roku 1622, o ktorym *Damalewicz*, á ten Paweł był pierwey Biſkupem Łuckim, z ktorego poſtąpił ná Kuiawſkie roku 1616. iák piſze ten *Autor y Poſſeliuſz Hiſtoryk Pruſki.* Samuel Ożga z Prandotow herbu Rawicz, był Biſkupem Kiiowſkim, zmarły w tym roku 1756. Pomięniony Paweł z Prandotow Wołucki, był ieſzcze pierwey Sekretarzem Koronnym y Biſkupem Kamienieckim do roku 1607. iak ſpomina *Okolſki w Rusi kwitnącey.* Staniſław był Kaſztelanem Halickim, Podkomorzym Koronnym, Staroſtą Rawſkim, á potym Kaſztelanem, żona iego Potocka, Generałowna Podolſka. *Piaſecki na karcie* 308. Filip Prandota Wołucki, był Woiewodą Rawſkim w roku 1642. wſpomina-

Trzcińſcy

Wołuccy

Potocka

minaią go *rożne Konſtytucye*. Tenże Filip, był pierwey Kaſztelanem Rawſkim do roku 1628. był też Staroſtą Radomſkim y Jnowrocławskim, Poſłem ná rożne Seymy. Sobeſtyan Kaſztelan Małogoſki, Staroſta Rawſki, Poſeł do Brandeburgii, y ná Seymy. Lubo zaś to imię Prandota z Słowiańſkiego ięzyka Szczepana znaczyło, potym iednak weſzło w *Ożarowſcy.* názwiſko y Przydomek, ktorego Ozarowſcy herbu Rawicz, w Domu ſwoim używali, piſząc ſię z Ozarowa w Woiewodztwie Sendomirſkim. Z Prandoty ſynowie, ieden był Kanonikiem Sęndomirſkim, Trockim, Kazimirſkim, Grabowſkim Proboſzczęm. Bartłomii miał ſwoie poſſeſſye w Woiewodztwie Rawſkim, Rudna, Gołębię y połowę Rawy Miaſteczká. Mikołay był Dworzaninęm Krolewskim, Sylweſter Laſſota Podkomorzym Koronnym, w roku 1538. tenże Janowi Grotowi Biskupowi Krakowskiemu, iako krewnemu ſwoiemu nadgrobek wyſtawił 1522. *Starowolſki o Biſkupach Krakowſkich*. Tegoż Laſſoty corka Anna, była żoną *Tęczyńſki* Jędrzeia Tęczyńskiego, Kaſztelaná Krakowskiego. Niektorzy wſpominaią Felicyana, Kaſztelanem Sanockim, Staniſława godnym Rotmiſtrzem, Jędrzeia Podkomorzego u Krola *Kraśiński* Zygmunta Auguſta. Tereſſa Kaſztelanka Sanocka, była za Staniſławęm Kraśinskim, Jędrzey Stolnik Krakowski, był Poſłem ná Seym y Kommiſarzęm do ſprawy Toruńskiey w roku 1724. Deputatem ná Trybunał Koronny w roku 1725. daley zoſtał Podſtolim Koronnym, y Obożnym Koronnym. Marſzałkował *X. Lubomirski* Jzbie Poſelskiey w roku 1732. był Poſłem do Francyi y do Turek; corka iego wydana zá Xiążęcia Lubomirskiego, Staroſtę Kazmierskiego.

Goworkowie GOWOREK brat Prandoty, ktorego ták piſze *Okolſki na karcie* 585. mowiąc: ze czterech bráci powſtała wielka Rawitow Familia, z Prandoty tego imięnia III. Woiewodá Rawski w roku 1145. Goworka, Grota, y Warſzy. Ná *karcie* zaś 587. powieda, ze Goworek był drugim ſynem Prandoty, Woiewody Rawskiego, w czym niewięm ieżeli nie error znayduie ſię typograficzny, że ſynem go wydrukowano, nie Bratem. Mowi o nim obſzernie *Bielſki pod Rokiem* 1194. gdy był Kaſztelanem, á potym Woiewodą Sendomirskim, y opieku-

nem

nem Leſzka Białego, Xiążęcia Polskiego, ieſzcze na tęn czas nie doroſłego. Tęn naieżdzaiącą Ruś, Ziemię Sęndomirską, po kilka razy zgromił, oſobliwie pod Zawichoſtem, gdzie y Roman Wodz Ruski, na placu poległ. A lubo wſławiony był rycerſtwem przerzeczonych nieprzyiacioł, y Połowcow, chwałą opieki ſwoiey, y dyrekcyą Leſzka młodego, nie mniey w skarby ubogacony, tak mu była przykra potym zazdrość y nienawiść, że nie chcieli Polſcy Panowie obranego Leſzka Xiążęciem przypuścić do rządow po Mieczyſławie, pokiby Goworka Woiewodę Sęndomirskiego, nie tylko od rządow, ále y z Oyczyzny nie rugował, do czego naywiękſzą był przyczyną Woiewoda Krakowski; co poſłyſzawſzy Leſzek, powiedział, iż Xięſtwa Polskiego raczey poſtradaćby ſię wołał, niżeli ták wiernego, doświadczonego y zaſłużonego Męża utracić. Ale Goworek niechcąc zatrudniać ſobą honoru y ſzczęścia Leſzkowego, proſił go, áby mu pozwolił wyiacháć za granicę, co ſię tak ſtało, iż w Węgrzech mieſzkał aż do śmierci Woiewody Krakowskiego, adwerſarza ſwego, z kąd zawołany do łaski Leſzkowey, kilka zwycięſtwami znowu kwitnął w Polſze. Zaſługi iego w Oyczyźnie, oprocz *Bielſkiego*, wyraził *Starowolſki między Zwycięzcami*, y *Kromer w Xiędze* 7. ſzczęśliwą batalią nad Mozgawą rzeką w Krakowskim, wſpomina iego. Piſze *Okolſki tamże*, iż Goworek inſzy, był Kaſztelanem Zawichowskim, za panowania Krola Władyſława Łokietka, ſyn iego zwany był Laſſotą, mąż woyną ſławny, y w Rzeczy-poſpolitey dobrze zaſłużony, ktory był na Kaſztelanią Sęndomirską promowowany, ſynowie tego Kaſztelana y potomkowie, wzięli zwyczay zwáć ſię, albo Go- *Potocki.* workami, álbo Laſſotami. Goworkowa też była zá Staniſławęm *Trembecka.* Potockim herbu *Pilawa*, Woyskim Krakowskim. Staniſław Goworek, miał w małżeńſtwie Annę Tręmbecką 1585. Jędrzey Goworek miał Zofią Tręmbecką 1595. o czym *Xięgi Grodzkie Krakowſkie*. *Laſſotowie* Inſi ich piſzą Gaworkámi. Piſze *Paprocki*, że Laſſotowie od Goworkow pochodzący, byli w tych godnościach: ſyn Kaſztelana Sęndomirskiego Laſſoty, był Kaſztelanem Lubelskim, Tomaſz Chorążym Lubelskim, zá czaſow Krola Władysława Jagiełły, ſyn iego Jędrzey był Stol-

nikiem Lubelskim zá Zygmunta I. Krola, o koło roku 1527. á daley Podſędkiem y Sędzią Grodzkim Lubelskim, o koło roku 1531. Miał ſynow śiedmiu, Stanisława Sekretarza Krolewskiego, Podkomorzego Lubelskiego 1560. był Posłem do rożnych Krolow y Monárchow, iako do Luzytańskiego, Angielskiego, Hiſzpańskiego, Francuskiego, y do Ceſarza, ktory też wſzyſtkich tych Narodow ięzyki umiał. Krol Luzytański ták go ſobie upodobał, że ná znak affektu niezwiędłego, w koło herbownego Rawicza, więniec mu Liliowy przydał, z Różą u dołu zá Order wiſzącą. Jan drugi ſyn Jędrzeia Sędziego Lubelskiego, wziął działęm ná Pokuciu Sarniki y Lipicę; trzeci Mikołay Kanonik Poznański; czwarty Dawid Dworzanin Krola Auguſta I. mąż wielce godny, piąty Piotr, był kreowany Rycerzem złotym; ſzoſty Krzyſztof Podczaſzy Lubelski, mąż wielkiey náuki, zoſtawał ná Dworze Ceſarskim y u Krola Auguſta I. śiodmy Iędrzey Łowczy Lubelski, zásłużony w rożnych funkcyách Oyczyźnie.

Grotowie.

GROT trzeci brat Prandoty, ják go położył *Okolſki ná karcie* 585. lubo niżey zowie go czwártym bratem Prandoty y Warſzy *ná karcie* 593. ktorego Sukceſſorowie piſali ſię z Słupczy w Woiewodztwie Rawskim y z Nowego Miaſta, iako też y z inſzych Dobr zwali ſię rożnie, á drudzy Grotowie rzeczeni ſą Grotowskiemi. O tych mowią Hiſtorycy z *Nieśieckim w tomie 2. ná karcie* 314. że był bratem Prandoty, Goworka y Warſzy czwartym, ále iego procedencyą dalſzą, muſzę tu pierwey wyrazić, niżeli przyſtąpię do Iana Warſzy Hrabiego, Kaſztelana Lubelskiego, Hetmana Bolesławа Pudyka, Xiążęcia Małopolskiego, od ktorego naſtępuie Genealogia Hrabiow Michowskich. Ian Grot z Słupczy, był Woiewodą Rawskim, iáko go wſpomina *Paprocki y Okolſki z inſzemi.* Ian Grot z Słupczy, poległ ná placu z ſynem za Oyczyznę ná Tureckiey woynie, pod Bukowiną, iák powiada *Miechowita w Xiędze* 4. Ian Grot z Nowego miaſta, był także Rawskim Woiewodą roku 1485. Iana III. Grotá z Nowego Miaſtá, Woiewodę Rawskiego, wſpominaią Liſty Klaſztorne w roku 1479. u *Okolſkiego ná karcie* 593. nie tuſzę iednak, żeby tęn był inſzy, od pierwſzego. Grot z Słupcze był Kaſzte-

lánem Lubelskim w roku 1366 ktorego wſpomina *Paprocki o herbach.* Ian Grot z Słupcze Biskup Krakowski, kondyſcypuł w Bononii Iana XXIII. Papieża, y konfident wielki, ktory go ná tę godność poświęcić kazał roku 1328. Tenże Grot Biskup Krakowski, będąc Posłem od Krola Kazimierza, do Benedykta XII. Papieża, w ſprawie Krzyżackiey, uprośił u niego Palliuſz Arcybiskupi. Wiele fundacyi do teyże Katedry przyczynił, y miaſto Iłżę wymurował, także rożne kwoty nadał, w doskonałey żyiąc świątobliwości.

Grot Błogosławiony.

Niektorzy go Błogosławionym zowią, iż ciało iego po śmierci w lat ſto śiedymdzieśiąt y pięć, nie naruſzone było, y owſzem zapach fiałkowy z niego wychodził, o czym *Pruſzcz w Monarchu ná karcie* 149. ktore przez dwie niedzieli ſtoiąc ná katafalku, wielu cieſzyło y uzdrowiało, *Cichocki w Xiędze 2. rozdziale* 9. piſał też o nim *Starowolſki w Życiu Biſkupow Krakowſkich, Kantſcyuſz y inśi z Bielſkim w Xiędze* 4. Inśi Grotowie piſzą ſię z Konar, z tych był Ian Grot z Słupczy y Konar, Kaſztelanem Sądeckim w roku 1506.

Grotowie z Konar

Chorągiew znaczna ſamych Rawiczow, z wielą Mężami ſławnymi, zginęła ná Wołoſzczyźnie roku 1359. o czym *Miechowita w Xiędze* 4. Kryſtyna Grota Kaſztelana Krakowskiego, wſpomina *Nadgrobek w Krakowie w roku* 1412. Ian Grot był Sędzią Ziemskim Drohickim, Ierzy Podſędkiem Ziemskim Drohickim, Sambor Piſarz Ziemski Drohicki. Z Słupczy Słupeccy Grotowie, te honory mieli.

Grotowie z Słupczy

Ian Grot z Słupczy, był Kanonikiem Sędomirskim, o ktorego Oycu piſze *Długoſz w Xiędze* 12. *pod Rokiem* 1459. Łukaſz miał w małżeńſtwie Zbigniewę, tegoż imięnia Lanckorońskiego, Marſzałka Wielkiego Koronnego corkę.

Lanckorońſki

Jan z Słupczy Kaſztelan Sądecki, w roku 1504. wſpomniony w *Statucie u Łaſkiego na karcie* 112. y 1507, ktorego iuż namięniłem, y tu powtarząm z więkſzą expreſſyą. Staniſław Poſeł ná Seym w roku 1564. náznaczony ná rewizyą do dobr Krolewſkich w Prusiech, według *Konſtytucyi*, będąc iuż Kaſztelanem Lubelſkim, podpiſał oddanie Podlásia w roku 1569. Poſelſtwo też odprawował do Ceſarza Maximiliana, zá Janá Zamoyſkiego, Kanclerza y Hetmana Wielkiego Koronnego.

Słupeccy

Syn iego Felix, iuż Słupeckim zwany, był pierwey Kaſztelanem Zar-

nowſkim, potym Lubelskim w roku 1613. Zbogniew Ka-
waler Jerozalimſki, wiele expedycyi woiennych odprawi-
wſzy w Cudzych Kraiach, do Oyczyzny powrocił ſię y zoſtał
Kaſztelanem Połanieckim. Jan żadnego Urzędu przyiąc nie-
chciał, ſynowie iego iedęn Samuel Kaſztelan Radomſki, Sta-
roſta Zawichoyſki, Deputat z Seymu na Trybunał Radom-
ski 1620. y do kwarty Rawskiey 1623. roku, ktorego wſpomi-
naią *Konſtytucye*. Sioſtry iego poſzły za Mężow godnie
Szlachetnych, o ktorych y inſzych kożdy czytać może u Ci-
chowſkiego w Xiędze 2. rozdziale 11. *Alloqv: Uſęccia:* Jerzy był
Podkomorzym Lubelskim, Staniſław Podkomorzym, potym
Kaſztelanem Lubelskim, Kommiſarzęm do granic z Seymu
1661. według *Konſtytucyi*. Corka iego poſzła zá Staniſława
Dunin Borkowski, Leſzczyński, Rey, Niemierzyc, Sięnicki. Dunina Borkowskiego, Kaſztelana Połanieckiego, druga Bar-
bara za Leſzczyńskiego, herbu Wieniawá; z niey corka iedna
Anna była za Marcinęm Rejem, druga Elżbieta zá Ierzym
Niemierzycem, Podkomorzym Kiiowskim. Słupecka z Ko-
nar, była zá Mikołaięm Sięnickim, Podkomorzym Chełmskim;
tá z inſzemi pochodziła od Grota tego, co Konary utracił, iák
Grotowcy mowi *Kromer w Xiędze* 16. piſał ſię z Słupcze. O Grotow-
skich piſał *Okolſki w tomie 2. ná karcie* 598. iż pochodzą od
Grotá ſyna Kochanowego, Xiążęcia Slązkiego, tak iáko y in-
ſi Rawitowie w Polſzcze, wſpominaiąc Macieia Grota Grotow-
skiego, zacnego Rycerza pod Orſzą, ktory ſamego Hetma-
ná Woyskowego poimał, drugiego ná ſztuki rozśiekał, zá Kro-
la Zygmunta I. Adam Grotowski ſłużył woynie przez 20.
lat uſtawicznie, w wielu rożnych expedycyach, ktory przez
dzielność ſwoię nie raz popiſaną, podobał ſię Senatowi y Kro-
lom, Auguſtowi I. Stefanowi, y Zygmuntowi pierwſzemu.
Marcin brat pomięnionego, Rycerz doświadczony, w expe-
dycyi Pruskiey, Inflantskiey, Moskiewskiey, z Krolem Bato-
rym, y Ianęm Zamoyskim, wielką ſwoią chwałę potomſtwu
Skotnicka zoſtawił, z Heleny Skotnickii z *Bogoryi* małzonki ſwoiey, zo-
ſtawił Macieia Grota Grotowskiego, odważnego Rycerza w
Moskwie y przeciwko Tatarom, y nie odrodnych w potom-
Samborzeccy. ſtwie Kawalerow. Byli też Grotowie Samborzeccy w Lubel-
skim y Sęndomirskim Woiewodztwie, ták rzeczeni od dobr
ſwo-

ſwoich, ktorych *Okolſki ná karcie* 594. chwali, z żarliwości o
Wiárę. Ci byli z domem Krolewskim skolligowani, przez Te-
reſſę żonę Marka Sobieskiego herbu Ianiná, Gniewoſzow pod *Sobieska Gniewoſzowie*
linią Grotow kładzie *Okolſki w mieyſcu dopiero allegowanym,*
dawno herbem Rawicza pieczętuiących ſię, ktorych imię
wſpomina *Bielſki ná karcie* 486. ná batalij Bukowińskiey. Ga-
bryel w małżęńſtwo wziął corkę Staniſława Tarła, Ochmi- *Tarło.*
ſtrza Krolowy Elżbiety, tego ſyn Iędrzey w rożnych expe-
dycyách Woiennych męſtwęm wſławiony. Staniſław brat ie-
go długie czaſy przeżywſzy ná dworze Krolowy Katarzyny,
tamże życie skończył. Ian ſyn Gabryela był Rotmiſtrzem
Krola Stefana, Balcer Dworzanin y Sekretarz Krolewski, Mąż
waleczny, koſztem ſwoim okryte roty wyſtawił ná nieprzy-
iacioł Oyczyzny, miał zá ſobą Xiężniczkę Czartoryską, po zo- *X. Czartoryska Kniaź Sumiński*
ſtáłą wdowę po Kniażiu Sumińskim, według *Okolſkiego*, o kto-
rym też *Konſtytucye Roku* 1591. *ná karcie* 633. *y* 1595. *ná kar-
cie* 677. Był tęn że wielkim Kawalerem, ták dalece, iż o nim
powiedział Krol Stefan Batory, tymi ſłowami: *Gdyby mi po-
iedynkiem przyſzło certowac o Kroleſtwo, nie kogo inſzego wezwał-
bym ná tę funkcyą, tylko Janá Gniewoſza.* Corka iego Ewa z Bra-
nickiey, była Woiewodziną Podlaską. Krzyſztof mężny Ry- *Branicka*
cerz pod Oryninęm, zá Wiarę y Oyczyznę krew ſwoię wylał
pod Chocimięm, zoſtawſzy ná placu. Mikołay Staroſta Ra-
domski, przez lat trzydzieści będąc Rotmiſtrzem w rożnych
okazyach, ták ſię pod Chocim wyprawił, iż Krolewicz Włady-
ſław z obligował go, áby mu ſwoiey Chorągwi Uſarskiey u-
ſtąpił. Podczas Zborowskiey batalii, ták mężnie ſię ſtawił, ze
go Krol Ian Kazimierz ſwoim Salwatorem zdrowia niebeſpie-
cznego nazwał, co mu y Seymik Opatowski przyznał z po-
dziękowaniem roku 1650. Mikołay Albrycht z Grotow
pochodzący Gniewoſz, był Biskupem Kuiawskim z Oſſoliń- *Oſſolińska*
skiey urodzony, umarł 1654. bywał Posłem w rożnych Le-
gacyách. Ian Kaſztelan Czechowski, był tenże potym Ká-
ſztelanem Zawichoyskim, żył w małżeńſtwie z Antoniną cor-
ką Staniſtawa Fredra, Kaſztelana Czerniechowskiego. Tákże *Fredro.*
Gniewoſzowna była zá Iędrzeięm Fredręm, Staroſtą Kro-
śnieńskim. Gniewoſz Podkomorzy Sęndomirski, był Mar-

ſzałkiem w Trybunale Koronnym, zá Królá Iana, corka ie-
Morſztyn go była za Morſztynem Woiewodą Inflantskim. Ian Gnie-
woſz Kaſztelan Zawichoſtski, był Marſzałkiem Trybuna-
łu Koronnego roku 1703. Z Grotow Ruśieckich, oprocz
wielu zacnych Mężow, był Stefan herbu tego, Kaſztelanem
Mińskim, ktorego *Nadgrobek* w Brześciu opowieda roku 1671.
napiſany. Drugi Kaſztelan Miński Staniſław Ruśiecki, żył
Zaborowſcy w roku 1691. iák świadczy *Duryewſki.* Z Grotow Zaborow-
ſkich herbu Rawiczá, było wielu zaſłużonych Oyczyźnie y
Kościołowi, iáko Opat Wąchocki, ktorego imięnia nie więm,
bo go żadęn Autor nie napiſał; Jan Regent Kancellaryi Ko-
ronney, potym Biskup Chełmski, ktoremu expedycya z Rzy-
mu, w krotce po śmierci przyſzła roku 1571. Sioſtra iego zá
Młodzieiowſki Młodzieiowſkim, urodziła Jacka Podskarbiego Nadworne-
go Koronnego. Auguſtyn Kánonik Chełmski, był Depu-
tatem ná Trybunał Koronny. Było więcey Familii zacnych,
od Grota Hrabiego Rawity, Woiewody Rawskiego, rożne-
mi z czaſem imionami Szlachetnemi rzeczonych, ktorych u
Okolſkiego pod ſwoią procedencyą czytać kto chce, może.

Warſzowie WARSZA Prandoty, Goworka y Grota brat, od ktorego
pochodzi Familia Warſzow Hrabiow Michowſkich y inſzych.
Warſzowſcy Zwáli ſię potym Warſzami Warſzowskiemi, iáko Mikołay
Warſz Warſzowski, herbu Rawicz, ktory Wołoskie, Multań-
skie, Moskiewskię, Jnflantskie expedycye, w rożney ſzarzy od-
prawował, mężnym y rycerskim ſercem zá Wiarę y Oyczy-
znę. Doſtał ſię był w Tatarską niewolą, ále z niey cudownie
wyſzeł okowany, zá przyczyną Matki Boskiey, ktory cu-
du doznawſzy zawieśił wotum w Częſtochowie. Prezydo-
wał potym w Zamku Chocimskim, gdzie gdy mu Tatarska Or-
da, zabraną żonę y dzieci wolno puścić obiecáłá, byle im zamek
z fortecą oddał, wzgardził tym wſzyſtkim dla miłości Oyczy-
zny, ale zamku wiernie dotrzymawſzy, po tym ich wykupił.
Zaleſka Miał żonę Zaleską, z ktorey corka Tobiaſzowi Ligęzie Poł-
kownikowi zaslubiona. Janá Warſzy Kazimierskiego Probo-
ſzcza y Chełmskiego, herbu Rawicz, wſpomina *Długoſz pod ro-
kiem 1459. w Xiędze 13. ná karcie* 240. męża pobożnego, exor-
cyzmami Kościelnemi czartom ſtraſznego, nie mniey życiem

świą-

świątobliwym. W dalſzych latach Warſzowie, rożnych z dobra-
mi imion ponabywali, pierwſze w przydomku zoſtawiwſzy, iá-
ko od Dęmbian w Krakowskim Warſzowie Dęmbińſcy, od Go-
lin w Kaliskim Warſzowie Golińſcy, potym rzeczeni Przyiem-
skiemi, od Michowa w Lubelskim Warſzowie Michowſcy Hra-
biowie, y inni Warſzowie, iáko Ruśieccy, Koſińſcy, Kiemliccy &c.
o ktorych *Okolſki* pod Warſzow procędęncyą. Z Warſzow Dęm- *Dęmbińſcy*
bińskich, wiele było Mężow w zacnych honorach zoſtaiących,
iako Warſz Iakub Kaſztelan Krakowski do roku 1490. o kto-
rym *Kromer w roku 1491. Miechowita y Bielſki.* Walenty umarł
tymże Kaſztelanem Krakowskim roku 1586. *Paprocki ná kar-
cie* 688. *y Duryewſki* 71. Pomięniony Iakub, był pierwey Wo-
iewodą Sęndomirskim do roku 1478. *Miechowita ná karcie*
324. Maciey był Woiewodą Inflantskim w roku 1610. Woy-
ciech umarł Kaſztelanem Woynickim 1727. Iakub będąc Kan-
clerzęm Wielkim Koronnym, zoſtał Woiewodą Sęndomir-
skim roku 1472. *Długoſz w Xiędze* 2. tenże był naypierwey
ſławnym w Oyczyznie Kawalerem, Kaſztelanem Małogoskim,
Poſłem do Ierzego Krola Czeskiego, Hetmanem ná woynie
Krzyżackiey, będąc iuż Kaſztelanem Krakowskim, trzymał
rządy małey Polski całey, od Kazimierza Krola zlecone ſo-
bie, podczas bytności iego w Pruſſach, iako powiada *Kromer
w roku* 1465. ieździł też w Legacyi do Pawła II. Papieża, o
czym *Wadynk w Kronice roku* 1466. był Poſłęm do Czech trzy
rázy, do Rzymu dwa razy, z woyskiem przeciwko Krola Wę-
gierskiego wpadłſzy, Berwald zruinował, Zywiec zpalił,
Seffiarę wziął gwałtem. *Kromer w Xiędze* 18. Miał ſyna Ię- *Zyiący 120. lat*
drzeia Sędziego Ziemskiego Sęndomirskiego, ktory lat ſto
dwadzieścia przeżywſzy, powietrzęm umarł. Gabryel żył
z Izabellą Bełzecką, ktorą Xiężna Zbaraska urodziła Piotr *Bełzecka*
był Sędzią Krakowskim, brat Ięd͏rzeia Sędziego Sęndomir-
skiego, około roku 1552. iák świadczy *Liſt Krola Zygmun-
ta Auguſta.* Walenty był tákże pierwey Kanclerzęm Wielkim
Koronnym, niżeli wziął Krakowską Kaſztelanią roku 1576.
tenże Walenty, był też pierwey Kaſztelanem Bieckim y Pod-
skarbiem Koronnym do roku 1563. Z Kuczowską miał corek *Kuczowſka*
pięć, z ktorych Anna była zá Szafrańcem Woiewodą Sęn-

Ffff domir-

Goſławski domirskim, z trzeciey żony Goſławskiey Barbara wydana zá
Miński. Mińskiego Podkanclerzego Koronnego. *Starowolſki ná karcie* 23. Staniſław Staroſtá Chęciński ſyn pierwſzy Walentego Kaſztelana Krákowskiego, Marſzałkował w Trybunale
Zelechowska Koronnym roku 1582. ktorego máłżonka Zelechowska, między ſześcią corkami powiła iednę Padniewską Kaſztelanową
Padniewſk Sapierzyna Oświęcimską, Dybowſką Starościną, drugą Annę Sapierzyną Woiewodziną Smoleńską, inſze poſzły zá Staroſtow. *Hiſtorya Sapieżyńſka.* Samuel ſyn iego pierwſzy, to ieſt Staniſławá Staroſty Chęcińskiego, był Kaſztelanem Bieckim, Storoſtą Będzińskim, corki iego całą wynioſły z Domu ſubſtancyą, po-
Komorowsk Stadnicki ſzedłſzy iedna za Alexandrá Komorowskiego, herbu Korczak, Káſztelanicá Sądeckiego, drugá zá Marká Stádnickie-
Łacki go, Podczáſzego Krákowskiego, trzecia za Łáckiego, y dwie Zákonnicámi. Syn drugi Alexander, po dwu żonach zmár-
Tarnowski łych miał ttzecią Tárnowską, Káſztelánkę Konárską w Sierádzkim. Erazm ſyn Wálentego Káſzteláná Krákowskiego trzeci, był Dziekanem Kápituły Krakowskiey, ieździł z Poſelſtwęm do Szwecyi, dawano mu Biſkupſtwa, ále żadnego przyiąc nie chciał, umarł roku 1613. Kaſper czwarty ſyn Walentego, Kaſztelana Krakowskiego, Rotmiſtrz Woyſk Koronnych zá Krola Stefana do Moſkwy. Zgoła, śiedmi Sukceſſorow Walentego, Kaſztelaná tegoż było, wſzyſcy godni Oyczyzny ſynowie, oſmy był Hieronim Staroſta Małogoski,
Bużeńska z Reginą Bużeńſką Starościanką Dobczycką maiący Franciſzka, pierwey Chorążego, potym Podkomorzego Krakowskie-
Wielopolska go, w Oyczyźnie záſłużonego, ktory był ożęniony z Wielo-
Czarnkowska polską Podkomorzanką Krakowską, po niey wziął Czarn-
Makowieck. kowſką Kaſztelankę Szremſką, z ktorey corka Tereſſa poſzła zá Makowieckiego, Kaſztelana Kámięnieckiego, wielkich cnot y záſługa u BOGA Pani, ktora oprocz drogich apparatow y znaczney ſummy, darowaney do S. Piotra w Krakowie *Societatis JESU*, ſprawiła Monſtrancyą ſzczero złotą, bliſko ſta tyśięcy táxowaną. Franciſzek Kaſztelan Woynicki, miał
Borkowna w małżeńſtwie Kryſtynę Borkownę, Kaſztelankę Radomſką, z tey corka Salomea poſzła zá Jozefa Michałowſkiego Pod-
Michałowski ſtolego y Sędziego Grodzkiego Krakowſkiego, druga Petro-

nellá zá Jozefa Otwinowſkiego, Staroſtę Szczerczowſkiego. *Otwinowski*
Antoni był Łowczym Krakowſkim. Woyciech Chorąży Zatorſki y Oświęcimſki, z Zuzanną Zydowſką, Chorążonką Krakowſką, miał Franciſzka y Janá. Brat iego rodzony umarł Stol
nikiem Krakowskim 1730. Ján będąc Komornikiem Krakow- *Zydowski*
ſkim, wydał rożne Mowy Seymowe 1727. Corka Krzyſztofa
była za Staniſławęm Borkowſkim, Kaſztelanem Połanieckim. *Borkowski*
Staniſław Opat Bledzewſki, wiele funkcyami Oyczyznie był záſłużony. Jakuba Warſzę Dębińskiego wſpominaią hiſtorye dawne Podſędkiem Ziemskim Krakowſkim. Sobeſtyan z Oſſolińskiey, Kaſztelana Połanieckiego śioſtry urodzony. *Oſſoliński*
Było inſzych wielu tego imięnia Warſzow, Staroſtami, Sędziami, Podkomorzemi, y Urzędnikami inſzemi, iáko też ſławnych Rycerzow y Kawalerow, tákże też rożne Funkcye Oyczyzny wypełniaiących, krew, życie, y fortunę, dla niey łożących, ktorych tu nie wyraziłem dla krotkości. Są y ná Ukrainie tegoż domu y herbu Warſzowie Dembińſcy, z ktorych Macieia wſpomniałęm Woiewodą Jnflantſkim, pochowany iednák w Krakowie u Swiętey Troycy 1610. corka iego była w Fraucymerze Krolowy Polſkiey Konſtancyi Zygmunta III. Zony. Ten z Jnflantſkiego Woiewodztwá poſtąpił ná Połockie, według *Okolſkie*: ieźli śię nie myli, bo o tym czaſie Sapieha był Połockim Woiewodą. Zoſtawał Regimen- *Sapieha.*
tarzęm generalnym nad Polſką y Lit: Kawaleryą, ieſzcze zá Zygmunta Auguſta pod Runbarkiem, Hadzelem, Rakoborem, y w inſzych mieyścách, mężnie potykaiąc śię z Moſką, gdzie Zamek *Sancel* zwany, Car Moſkiewſki w ſtu tyśięcy woyska chcąc pośieść, tenże Warſzy Maciey odebrał go Moſkwie y pośiadł roku 1577. Zamek tákże *Orle*, y drugi *Bebel*, odebrawſzy támże, ludźmi ſwoiemi oſadził, wyciąwſzy nieprzyiacioł, á drugich zabrawſzy. Kieſę miaſto Jnflantſkie, rożnemi od Moſkwy nadwątlone ſzturmami, utrzymał y obronił, z Jędrzeiem Sapiehą y Alexandręm Chodkiewiczęm, działa y wſzyſtkie oręże zabrawſzy Moſkwie, z niewolnikami odeſłał Krolowi do Wilna, roku 1578. w roku záś náſtępuiącym, wſzyſkę im żywność odebrał pod Bierzonami: drugi raz w małey liczbie ſwoich, dziesięc tyśięcy Tatarow idących ná ſu-

kurs Moſkwie wyciął: w roku 1580. wpadłſzy z Woyskiem
w Moſkwę, wſzyſtek im Kray zniſzczył: Askarod y Lewart
Ząmki obległ, y gwałtem wziął. Krol Stefan kontent bę-
dąc z Rycerskich dzieł iego, darował mu Ząmek Bebel y
włości wielę inſzych, y przy tym Staroſtwo Rumborſkie.
Woyciech będąc nierozdzielnym w tychże okazyách towa-
rzyſzem y Rotmiſtrzęm, brat Macieia, wziął regalizacyą od
Krola pomięnionego w Jnflantach, roku 1583. Remigian
był Deputatem ná Trybunał Koronny w roku 1643. Stani-
ſław Opat Bledzewski umarł 1641. Był Warſz Dęmbiński
Podkomorzym Sęndomirskim, ktorego ſyn zabity pod-
czas inkurſyi Szwedzkiey roku 1645. Powiadá *Okolſki*, że
Wincenty Warſ Dęmbiński był Arcybiskupem Gnieźnieńskim
ále temu przyczy *Nieśiecki z inſzemi*, iáko też o nie ktorym
Biskupie Przemyślskim tego Domu. Z Warſzow Hrabiow
Przyiemskich, w zacnieyſzych honorach ci zoſtawali zá cza-
ſow *Poprockiego y Okolſkiego*, to ieſt, trzech bráci radzonych,
Woyciech Kaſztelan Łęczycki, mąż náuki wielkiey, Rafáł
tákże Kaſztelan Łęczycki, y Staniſław Rotmiſtrz ſławny y
ſzczęśliwy, za Krola Auguſta, I. y Stefana Batorego w Mo-
skwie, od ktorego wziął Staroſtwo Kamińskie, Marſzałko-
wał Jzbie Poſelskiey w roku 1581 przy ktorey funkcyi więk-
ſzey ſławy nabywſzy, wziął Laskę Nadworną Koronną, á
potym w roku 1593. zoſtał Marſzałkiem Wielkim Koron-
ronnym, umarł roku 1595. mąż wielki w radzie, w dziełach
wſzelkich przezorny, w Wierze Katolickiey nie odmięnny,
iáko ná tęn czas wielu inſzych w hereżyą wpadaiących.
Jędrzey ſyn iego Kaſztelan Gnieźnieński, Staroſta Kował-
ski y Kowinski, potym Marſzałek Nadworny Koronny, mło-
do umarł. Tego imięnia Warſzowna Hrabianka Przyięmská
Firley był żoną Jędrzeia Firleia, Woiewody Sęndomirskiego, y Anna
Rupniewski Te fila Rupniewskiego, Kaſztelana Sądeckiego, Staroſty Le-
lowskiego. Krzyſztow Woyciecha wſpomnionego, Kaſzte-
lana Łęczyckiego ſyn, wielką imięnia ſwoiego ſławę rozgło-
śił, w Szwedzkich y Moskiewskich bataliách, gdzie mężnym
ucieraiąc ſię ſercem poległ zá cáłość Oyczyzny. Zygmunt
ſyn drugi z Adolfem Krolem Szwedzkim przytomnych Niem-
cow

cow zwyciężał, á potym dla Oyczyzny kilká regimentow
wyſtawiwſzy koſztem ſwoim, z niemi życie ſwoie ázardował.
Trzeci Staniſław, náprzod Woiewodá Poznańſki, Ośiecki, Ko-
nińſki Staroſta, zoſtał Woiewodą Jnowrocławſkim y Gene-
rałem Wielkopolſkim w roku 1628. iż do tego Dygnitarſtwa
Woiewodztwo Poznańskie przeſzkadzało mu, ktore trzymał Czarnkowska
do śmierci w roku 1643. zaſzłey, żyiąc w małżeńſtwie z An-
ną Czarnkowską, Woiewodzanką Łęczycką y Generałowną
Wielkopolſką, ktora ſię mu po śmierci pokazałá, daiąc mu
zbawienne nápomnienia, á ſpytaná od Męża ná iakieyby dro-
dze była, kazała mu dorozumieć ſię z *Pſalmu* 102. ktory ſię
ták záczyná: *Błogosław duſzo moia Panu, y wſzelkie rzeczy,
ktore we mnie ſą, Jmieniowi świętemu iego.* Po niey wziął Annę
Opalińſką, Piotra Woiewody Poznańſkiego corkę, z Zofij Opalińska
Koſtczanki, Kaſztelanki Bieckiey urodzoną, ktorey po
śmierci mąż Staniſław Marſzałek, rzucał ná twarz ziępmię
śpiącey, ta przez ſęn mowi do niego: Kto widział tákie żar-
ty, ziępmię ná kogo rzucáć? Od powie Marſzałek: nie dziwuy
ſię, ták to umarli żartuią. Porwie ſię w tym ze ſnu pozoſtała
żoná, y poſtrzegłſzy iáwnie ná twarzy ſwoiey proch y popioł,
mowi ſobie: Już to widzę nie żart, BOG mnie znáć tym ſpo-
ſobęm przeſtrzegá, że to mizerne ciało moie, w krotce ſię
w proch rozſypie:, iákoż ták ſię ſtało, bo do ſzczęśliwey
śmierci przygotowawſzy ſię, w krotce życia ſwego dokończy-
ła, o czym *Młodzianowſki w Kazaniach ná karcie 401. y Dury-
ewſki na karcie 690.* Sławi też Marſzałka tego affekt ku Nay-
świętſzey Bogarodzicy *Treter w cudach Dzieſzeńſkich.* Piotr
Marſzałka ſyn, Kaſztelan Srzemſki z Opalińskiey urodzony, Opalinska
miał tákże Katarzynę Opalińską, Podkomorzankę Poznańską
w małżeńſtwie, był Sędzią Kapturowym, á potym będąc Rot-
miſtrzem poſpolitego ruſzenia, ſławnie ſię popiſał rycerskim
ſercem pod Leſznem, ſzczęśliwie. Szwedow zwyciężywſzy,
po tym w okazyi pod Silną, gdzie kilka *Kornetow* Szwedz-
kich zgromił, y Oberſztera Dziaſtra poimał. Pobożność wiel-
ce przykładną iego wyraża *Gorczyńſki w Rawiczu Starożytnym.*
Jędrzey trzeci ſyn Staniſława Marſzałka, Chorąży
Kaliski w roku 1674. Adam Olbrycht Hrabia Warſz Przy-
Gggg iem-

iemski, náprzod Oboźny Koronny, Staroſta Kowalski, potym Kaſztelan Gnieźnieński Fundator OO. Reformatow w Gorce y w Sieku, w roku 1622. Rafał, u Ludwika XIII. Krola Francuskiego był w ſzarzy Generalskiey, brat iego Krzyſztof pod Kondeuſzem Hetmanem Francuskim, tenże był Generałem Artyleryi, poſłował od Krola Janá Kazimierza, do Karolá Guſtawa, Krola Szwedzkiego, w roku 1655. *Tulden w Xiędze* 5. był y Chorążym Kaliskim. Corka iego Katarzyná żyła do-
Opaliński żywotnie z Piotrem Opalińskim, Woiewodą Łęczyckim y Generałem Wielkopolskim, po nim z Władyſławem Przyiem-
Przyiemski skim, Woiewodą Kaliskim, zá dyſpenſą Papieską, ſyn tegoż Hetmaná Francuskiego Podſtoli Koronny, miał w małżeń-
Gośiewska Tarłowna ſtwie Zofią Gośiewską Podskarbiankę Wielką Koronną y Hetmanownę Polną Litewską; drugę Tereſſę Tarłownę Podkanclerzankę Koronnę. Jędrzey brat rodzony Rafała y Krzyſztofa, dopiero wſpomnionych, Oboźny Koronny, potym Stolnik Koronny, daley Kaſztelan Łęczycki *czy* Lędzki, iák inśi piſzą, umarł Kaſztelanem Chełmińskim. Syn iego, Władyſław, naprzod Kaſztelan, potym Woiewoda Kaliski, Staroſta Miedzyrzecki, zacny Kawaler w Francuskim Woysku u Ludwika XIV. Krola, w przyiaznym ſercu, potym w Oyczyźnie pod Zbarażem, Komarnym, Stryiem, Kałuſzą, Chocimem, Wiedniem y Strygoniem, Rycerz wſławiony, ktorego ranę nie uleczoną uzdrowiła Matka Boska w Kraſnobrodzie, umarł wielce zaſłużony pomięnionemi dziełami y Poſelſtwy ná walne Seymy po cztery razy, roku 1699. Brat iego rodzony Krzyſztof Chorąży Kaliski, Staroſta Kolski z
Mycielska Maryanną Mycielską, Sędzianką Ziemską Sieradzką, miał cor-
Gruſczyński kę Zofią, pierwey Gruſzczyńskiemu Kaſztelanowi Kaliskie-
Gurowski mu, po nim Gurowskiemu Kaſztelanowi Gnieźnieńskiemu záslubioną. Jędrzey czy Staniſław był Podkomorzym Káliskim, tęn czy inſzy, będąc Podkomorzym Poznańskim, żył
Leſzczyńska dożywotnie z Barbarą Leſzczyńską herbu Wieniawa, Woiewodzanką Brzeską Kuiawską. Niektory Warſz Przyiemski
Kamięniewska Podkomorzy Kaliski, miał w małżeńſtwie Joannę Kamieniewską, Kaſztelankę Międzyrzecką. Zofiiá Przyiemska Warſzo-
Opaliński wná, Janá Opalińskiego Woiewody Brzeskiego Kuiawskiego,

Gene-

Generałá Wielkopolskiego, małżonka 1670. Anna Michała Rupniewskiego Kaſztelana Sądeckiego, Staroſty Lelowskie- *Rupniewski*
go żoná.

Jakom záś dowodził, iż te wſzyſtkie Oſoby, od pierwſzego pochodzą Genearchy ſwoiego w Polſzcze Kochana, przez ſynow iego, Prandotę, Gaworka, Grota y Warſzę Hrabiow, rozrodzone, y od dobr inſzemi imionami Szlachetnemi ponázywane; ták y Hrabiow Michowskich ná Michowie w Lubelskim Woiewodztwie, od Warſzy Urſyná Hrabiego Michowskiego, procedencya iedna ieſt, nie tylko z Warſzami przerzeczonemi Hrabiami Dębińskiemi, Przyiemskiemi, y inſzemi tu pod Warſzow przydomkiem wyrażonemi; ále też z braci tegoż pierwſzego Warſzy z Domami pochodzącemi, á do tego z wſzyſtkiemi Urſynami Cudzoziemskiemi, od początku wyliczonemi, iedna ieſt Fámilia, iedęn herb, z rożnymi przydatkami trzy razy odmięnny, iedna krew y eſſencya, z iednego ſzczepu pochodząca, iednego drzewa konary y latorośle, zgoła z iednego zrzodła wypływaiące ſtrumienie, lubo rożnym imięniem ſwoim ponazywane. Jako záś o Antenatach inſzych dawnieyśi piſali Autorowie, ták y o Warſzach Hra- *Warſz Michowski*
biach Michowskich wſpominaią, iż Jan Warſzy Hrabia Michowski, był Kaſztelanem Lubelskim, około roku 1259. iak piſze z *Páprockiego Okolſki w Xiędze 2. ná kárcie* 599. ktory będąc Hetmanem Boleſława Xiążecia Krakowskiego, iákoby to Boleſława Kędziorzawego, ktory był razęm Xiążęcięm Mázowieckim y Kuiawskim, á Krakowskie trzymał iako Opiekun dla Kazimierza náymłodſzego brata; ale zá niego z Litwą, áni Jaczwingami nie było woyny, dopiero zá Boleſława wſtydliwego, Xiążęcia wprawdzie Krakowskiego, zá Opieki Henryka Brodatego, ktory Monarchą całey Polski tytułował ſię; ále po śmierci tego Monarchy Polskiego; ktory nie tylko tę woynę expedyował z Litwą y Jaczwingami przez Hrabiego Warſzę Michowskiego, Kaſztelana Lubelskiego, Hetmaná ſwoiego, ále też y wiele inſzych utarczek domowych y obcych z Ruśią y Tátárami, po kilka razy wpadáiącemi. Żył bowięm tęn Hrabia zá Boleſława Pudyká na tron obranego roku 1228. y w uſtawiczney kłotni panuiące-

 go áż

422

go, áż do roku 1279. między ktoremi latami był pomięnio-
ny Ian Warſzy Kaſztelanem Lubelskim y Hetmanem, iák po-
znáć z roku wzwyż wyrażonego 1259. *u Paprockiego y Okol-
ſkiego, z Liſtu Władysława wſtydliwego, u Nakielskiego w Mie-
chowij ná karcie 180.* Były tedy zá niego woyny te, pod czas *Dzieła Michowskiego.*
ktorych Ian Warſzy Hrabia Michowski, wprzod Regimenta-
rzęm, potym Hetmanem, krew rozlewał nieprzyiacielską,
Maieſtatu, Oyczyzny, y Kościołow broniąc: to ieſt w krotce
po obranym Boleſławie, między opiekunem iego Henrykiem
Brodatym, Xiążęcięm Wrocławskim, y Konradem Xiążęciem
Mazowieckim y Kuiawskim, o pomięnioną opiekę, ktorego
Henryk z woyskami Boleſławá zbił pod Krakowem z utratą
ſyna iego Przemyſława. Tenże Henryk Xiążę Wrocławski
miał potym woynę z Władyſławęm Plwaczęm, Xiążęcięm
Wielkopolskim, ktorego wygnał z Páńſtw iego dziedzicznych.
Gdy záś Konrad zemſty ſzukaiąc, Henryka w Spytkowicach,
cztery mile od Krakowa, Mſzy S. ſłuchaiącego, zdradą ná-
pádłſzy złapał, lubo Swięta Iadwiga, żoná iego przez ſwoię
interpozycyą uwolniła go, iednakże opieki Boleſława uſtąpić
muśiał Konradowi; ktory widząc iż do lat 15. Boleſław przy-
chodził, zamknął go politycznie w Czersku, á potym w Sie-
ciechowie z Matką Grzymiſławą, ſąm z Krzyżakami prz bra-
nemi bawiąc ſię woyną Pruską, z kąd nowe pole otworzyło
ſię Ianowi Warſzy, Hrabiemu Michowskiemu, nad Woyskami
Boleſława Rotmiſtrzuiącemu, bo z tamtąd wyzwolony Bo-
leſław, w nocy udał ſię do Henryka, ktory zebrawſzy Woy-
ska, fortece poodbierali roku 1235. Konrad też naiachał Wo-
iewodztwo Krakowskie, paląc y puſtoſząc, á zoſtawiwſzy
prezydya niektore odiachał, ále ich u S. Iędrzeia y w Szkal-
mierzu woyska z Michowskim wzięli, inſze záś inśi odebra-
li. Nie zginął dzielny y odważny Rycerz, między pięć kroć
ſto tyśięcy gminęm Tatarow, Ruś, Woiewodztwo Lubelskie,
Sęndomirskie, Krakowskie, Łęczyckie, Kuiawskie, z okru-
tnym krwi wylanięm puſtoſzącymi, mieczęm y ogniem w ro-
ku 1241. po kilka razy, lubo z Włodzimierzęm Woiewodą
Krakowskim, pod Tuskiem przełomany, y pod Chmielnikiem
z Woyskami Polskiemi. *Po wyściu* Tatarow, iuż Ian Hrabiá
Mi-

Michowski Kommendę Generalną nad Woyskami miewał,
kiedy Boleſław przez niego Konrada zbił, y Litwę ſukkur-
ſową, ktory znowu zebrawſzy Litwę, Bolesława Páńſtwa ná-
iachał y partyią woyska iego zniosł, ſąm Bolesław ledwo u-
ſzedł, ktorego Ian Warſzy pośiłkuiąc, Konrada mocno po- *Utarczki*
gromił ták, iż z aprenſyi umarł roku 1247. á pokoy w Pol- *Jana Michowskiego.*
ſzcze ogłoſzony. Był tęnże Generalny Regimentarz z Woy-
skami, kiedy Bolesław wſtydliwy Monarcha Polski, złączy-
wſzy śiły z Belą Krolem Węgierskim, y Danielem Xiążęcięm
Ruskim, naiáchał Moráwę roku 1253. y w drugim roku, gdy
wſzedł w Xięſtwo Opawskie, zabieraiąc tám wſzyſtko zá to,
że Ottokarus Krol Czeski przywłaſzczył ſobie to Páńſtwo,
odſtrychnąwſzy ie od Polski. Był iuż Hetmanem w tęn czas,
gdy Tatarowie z Iaczwingami y Ruśią nieźliczone Woyska w
Polſzcze rozpoſtarli, roku 1259. (ktorego też Ian Hrabia
Michowski zoſtał iuż Lubelskim Kaſztelanem) Sęndomirz
zrábowali, Zamek tameczny zdradą dobyli, wſzyſtkich ludzi
wycięli, oprocz Panięn, z kąd krew ſtrumieniami obfitemi do
Wisły płynęłá, iák piſzą Hiſtorycy, Krakow y całe Woiewodz-
two przez trzy Mieśiące ognięm y mieczęm dezelowali, á
nie mogąc dobyć Zamku Krakowſkiego, wrocili ſię. Znowu
w roku 1260. do Polski wpadli, Sęndomirz złupili, 40 Domi-
nikanow wycieli, y Męczęńſkiey korony nábawili, wraz z Jacz-
wingami y Ruśią przez dwa Mieśiące graſſuiący. Powrociwſzy
Boleſław do Krakowa z Węgier, zebrał Woyſko, y batalią ogło-
śił Jaczwingom, ktorych Jan Hrabia Michowſki, Kaſztelan Lu-
belſki y Hetman pod czas tey Expedycyi, do ſzczętu zniosł, á
reſztę do Chrztu S. przywiodł Boleſław, inśi zá Tatarami y Li-
twą pouciekali, Páńſtwo ich przywłaſzczył ſobie, y Biſkupſtwo
w Łucku fundował, za ktore dzieła y przyſługi wielkie nadgro-
dy znayduią ſię do tąd w Domu Michowſkich, powiada *Okolſki
ná karcie 599. tomie 2.* Piſali záś o tym, *Długoſz, Nakielſki, Biel-
ſki, Kromer, y inśi Hiſtorycy Polſcy.* Jakub Hrabia Michowſki, *Jakub Hrabia Michowski*
Kaſztelan Woynicki, zá tegoż Monarchy żył, iáko świadczy
List Bolesławá wſtydliwego y Lipſkiego kweſtye w roku 1250,
ktoremu áſſyſtował z ſwoiemi Rotami woiennemi w expe-
dycyi Czeſkiey y Morawſkiey roku 1252. między Belą Kro-

Hhhh lem

lem Węgierſkim y Przemyſławem Czeſkim y Morawskim Xiążęciem, po zabiciu Fryderyka Xiążęcia Auſtryackiego, y pod czas expedycyi Pruſkiey w roku 1255. gdzie z Ottokarem Czechowie, po uczynionym u nich pokoiu z Belą, y Zięcięm iego Boleſławem Pudykiem, Xiążęciem Krakowſkim, z Margrafem Brandeburskim y Morawſkim, z Xiążętami Auſtryi, Pragi, Ołomuńca, Warmij, złączone woyſká Polſkie zwyciężáły.

Batalia Michowskiego

Tenże Hrabia Michowſki Kaſztelan Woynicki, wyſłany był z Piotrem herbu Srzeniawa, Woiewodą Krakowſkim, y Janem herbu Janiná, Woiewodą Sendomirſkim, ná expedycyą Ruſką, ktorzy ná mieyſcu rzeczonym Pięta, z gminęm Ruśi y Tatarow auxiliarnych ciągnącego Swarnoná, ſpotkawſzy ſię w roku 1265. dnia 29. Czerwcá, przełomali nieprzyiaciela, y do ućieczki przymuśili, ále Polacy tył im wziąwſzy, goniąc ſzybko uciekaiących, broń y oręże rzucaiących, cięli y żywo łápali, á zupełną wiktoryą otrzymawſzy, obozy ich, y kraie támeczne ſplądrowawſzy, wrocili ſzczęśliwie z łupami y zdobyczą wielką. Przyznaią to zwycięztwo, zá modlitwami S. Kunegundy żony Boleſława otrzymane, bo cztery razy większy tłum był nieprzyiacieli, niż Polakow, iákoż piſze *Kromerus w Xiędze 9. ná karcie* 235. że gdy ſię zá naſzemi modliła, pokazali ſię iey dwoch Mężow w bieli, upewniaiąc ią o tym zwycięztwie, przez ktorych rozumieią bydź SS. Gerwazego y Protazego, tego dnia w Kalendarzu ſtárym przypadáiących, ktorych teraz obſerwuią dnia 19. Wſpomina tegoż Jakuba Hrabię Michowſkiego, Kaſztelana Woynickiego *Nákielſki w Miechowii, y Manuſkrypta Ruſkie.*

Piotr Michowski Kasztelan Krakowski

Piotr Warſzy Hrabia Michowſki, był Kaſztelanem Krakowſkim, ktorego wſpomina *Cromer w Xiędze* 10. zá Panowania Leſzka Czarnego, gdy przywodzi godne pámięci zwycięztwo iego pod Gośl cámi, nie daleko Sendomirza, iż Lew Xiążę Ruſkie z Tatarami, Litwą y Ruśią wpadłſzy w Polſkę, ogniem y mieczem puſtoſzył Woiewodztwo Sendomirskie, zdezolowaw ſ y pierwey Lubelſkie, ktorych Piotr Warſzy Michowſki Hrabia, Kaſztelan Krakowſki, z Piotrem Woiewodą Krakowſkim herbu Srzeniawa, y Januſzem Wo-

iewo-

iewodą Sendomirſkim herbu Janiná, maiąc nie wielką liczbę Roty ſwoiey, ſzczęśliwie odparli y zbili. Gdy bowiem dnia 3. Lutego w roku 1279. tamże z wielką odwagą y z impetem ná Ruś uderzyli, wyciąwſzy pierwſzych, wielka trwoga na inſzych padła, ták dalece, iż porzuciwſzy oręże, tył uciekaiąc naſzym podali, oraz Tátarow y Litwę za ſobą pociągnęli, ktorzy iednak, że uciekaiąc zwykli byli zwyciężać, obrociwſzy ſię, nieco náſzych wſparli, ále wnet zoſtawieni ná placu od Ruśi uciekaiącey, zá nacieraniem Warſzy Michowſkiego, y inſzych Woiewodow rzeczonych, prawdziwie uciekli, zá ktoremi daleko goniące Roty, wiele ich porazili. Wycięli tych że ná ośm tyśięcy, zábrali w niewolą dwá tyśiące, śiedm nieprzyiacielſkich Chorągwi zwycięzcy odebrali, inśi pozbywſzy ſię zdobyczy, łupow wielkich, y zábranych ludzi Polſkich mnoſtwa poſtradawſzy ſię, pouciekali.

Dzieła Rycerskie iego.

Nie kontentuiąc ſię tą wiktoryą Leſzek Czarny Monarcha Polſki, zebrawſzy ná trzydzieści tyśięcy iazdy, y piechoty ná dwa tyśiące, z Warſzęm Hrabią Michowſkim Kaſztelanem Krakowskim, y pomienionemi Woiewodami, w kilka dni ruſzył ſię pod Lwow, zá Xiążęcięm Lwem, y woyskami iegoż; ktory nie oſchnąwſzy ieſzcze z zalu po pierwſzey klęſce y przegraney, tym bardziey ſtrwożony, w głębſzą Ruś uſzedł. Ale Leſzek Monarcha nie uſpokoiony zemſtą nieprzyiaciela, ſzukaiąc go po całey Ruśi graſſował, mieczęm dezaluiąc wśi, zamki y miaſta, nieznośne łupy, zdobycze y ludzi wiele pozabierał; niewolnikow przyprowadził cztery tyśiące, wyciął woyská ná pięć tyśięcy.

Insza expedycya

Był tenże Hrabia Michowski z Leſzkiem pod czas Wrocławskiey expedycyi roku 1281. przeciwko Henryka Probuſęm, albo Poczciwym zwanego, ktory daleko potym od poczciwośći odſtąpiwſzy, Przemyſława Xiążęcia Wielkopolskiego, Henryka Legnickiego, y Henryka Głogowskiego, zwabił do Baryczy, niby ná rozmowę y konſilium, gdzie ich poymawſzy, zaprowadził do Wrocławia y wartę im przydał, áby wzaięmnie od nich nie godziwemi paktami co wymogł, do ktorego konſilium zdradzieckiego, iż był także wokowany Leſzek z inſzemi Xiążętami Polskiemi, ále ſię wymowił z tego, rozgniewany, zebrał woyska y poſzedł przeciwko Pro-

 buſo-

424

buſowi, z auxyliarnemi Wielkopolskiemi, y Pomorskiemi, gdzie zruynowawſzy Kray y Miaſto Wrocławskie, że niemogł dobyć Zamku z Henrykiem Probuſem y pomięnionemi Xiążętami zawartego, zábrawſzy łupy y ludzi mnogość, rozpuścił auxyliarnych, á ſąm do Polski powrocił. Probus záś poty trzymał więźniow, poki mu Przemyſław Wieluńskiego Territorium nie uſtąpił, Legnicki y Głogowski Xiążęta poprzyśiąc muśieli, że przez pięć lat w ſwoich oſobach y z trzydzieſtą zbroynemi Huſarzami chołdować mu będą, dopiero wypuſzczeni. W náſtępuiącym roku 1282. Litwa z Jaczwingami pozoſtałemi, ná trzy części rozdzieleni, tyrańsko y nielitościwie w Woiewodztwie Lubelskim graſſowali, o czym połſzawſzy Krakowowi prawa nádaiący Leſzek Monarcha, porzucił wſzyſtko, á wziąwſzy z ſobą tegoż Michowskiego Kaſztelana Krakowskiego, ktoremu też o dobra

Pruſzcz w Fo tecy folio 123. fzło w Lubelskim dziedziczne, z inſzemi Wodzami y Woyskiem ruſzył ſię, tymczaſem nabrawſzy łupow y ludzi wiele, Litwa z Iaczwingami, z tam tąd umknęli nad Rzekę Narwę pomiędzy laſy, baiora y mieyſcá nie doſtępne. Nie zaſtawſzy ich Leſzek w Lublinie, począł mocno myśleć, czy by miał pość za niemi, dla ścieſzek y drog nie wiadomych, iezior y laſow niebeśpiecznych, ták dalece, że ſię iuż wrocić miał do Polski. Sfatygowany drogą y myślami, oſobliwie że mało z nim nadciągnęło Woyska, inśi dopiero idąc zá nim poźnie, záſnął dobrze w nocy, ktorey pokazał ſię mu S. Michał Archanioł, ánimuiąc go, żeby poſzedł zá nieprzyiacielem, y deklaruiąc mu pewne zwycięztwo. Na zaiutrz ogłośiwſzy to Woysku ſwoiemu dla większey ochoty, ruſzył ſię przeciwko nim z Warſzą Hrabią Michowskim, Kaſztelanem Krakowskim, y trafiwſzy ná ślady nie przyiacielskie karmięniem koni, obrokami, y palenięm znáczne, że dopiero prześli, zdybał ich między Narwą y Niemnem rzekámi ulokowanych, dnia 13. Pazdziernika. Strwożeni nieſpodziewanym przybyciem Polakow, porwali ſię iednak do broni zá ſprawą Jaczwingow, ktorzy wielkiey odwagi byli. A iż ciaſne między laſami mieyſce do utarczki było, z impetem nátarłſzy ná nich Polacy, iák tylko zabrani ludzie znaki náſze poſtrzegli, porwali ſię

do ich oręża w tyle leżącego, á kobiety też zabrane krzycząc y *Batalia nad Niemnem,*
wrzeſzcząc, ſwoich ánimowały do mocnego bicia, pſy nawet poczuwſzy náſzych przed przybyciem wyły, zwycięztwo niby ogłaſzaiąc, á po tym rzucaiąc ſię iák wściekłe ná nich, ſtraſznie ich gryzły, á Polacy iák śpiących cięli, uciekaiących po laſach gonili y zábiiáli. Podczas tey batalij reſzta nieprzyiaznych Polſzcze Iaczwingow, ktora odſtąpiwſzy wiary z Litwą woiowali, zginęli co do iednego, ták, że ich iuż po tym imięnia nie było. Czternaście tyśięcy Litwy znieśiono, z naſzych cudem Boskim y ieden nie ſzwankował. Łupy wſzyſtkie y ludzi zábranych Leſzek odebrawſzy, powrocił z Tryumfem od Lubliná, gdzie S. Michałowi Kościoł wyſtawił, ktorego we śnie widział zwycięztwo mu obiecuiącego. Zażywał Leſzek Monarcha, Kaſztelana Krakowskiego, Warſzę Hrabie- *Michowski Kaſztelan Krakowski*
go Michowskiego we wſzelkich radach y Okazyach, iż go bydź ſzczęśliwym y dzielnym uznał w pierſzey batalij pod Gorlicami, przeciwko Lwowi Xiążęciu Ruskiemu, Tatarom y Litwie, o czym *Kromer w Xięgze* 10. oſobliwie ná *kárcie* 252. *y* 254. Piſał o tymże Piotrze Warſzym Hrabim Michowskim, Kaſztelanie Krakowskim, *Długoſz w roku* 1280. *Bielſki ná karcie* 191. *y wſzyſcy inśi Hiſtorycy náśi*, myli ſię iednak *Okolſki w tomie 2. ná karcie* 588. iż tęn Warſz był bratem Prandoty y Gaworká, przywodząc *Kromerá w Xięgze* 10. *pod Rokiem* 1219. ktory inſzego Warſza Káſztelaná Krakowskiego, to ieſt Piotra tamże wſpominá pod rokiem 1279. pierwſzego záś Warſza, bratá Prandoty y Gaworka, żyiącego w roku 1145. żaden nie piſze Krakowskim Kaſztelanem.

Warſzy Hrabia Michowski, był Kaſztelanem Woynickim *Kaſztelan Woynicki*
około roku 1330. iák go wſpomina Liſt Kazimierza Wielkiego Krolá Polskiego, Miaſtu Sendomirskiemu y Lubelskiemu dany. Ten żyiąc ieſzcze za Władyſławа Łokietka Krola Polskiego, bywał z nim w rożnych okazyach, iáko roku 1326. gdy wezwawſzy Litwę, náiachali Páńſtwá Brandeburskie, y one ſpuſtoſzyli, mſzczący ſię zábicia Xiążęcia Przemyſławá, y roku 1328. kiedy Krzyzácy nieſłuchaiąc Papiezkiey Klątwy, Polskie granice náieżdzali. Z zebranym woyskiem, Władyſław poſzed przeciwko nim, y unikaiącym od bitwy

Rożne utarczki.

Kray ſpuſtoſzył. Także w roku 1329. ktorego Krzyżacy, wziąwſzy ná pomoc woyska pod kommęndą Janá Krola Czeskiego, Dobrzyń, Wrocławek, Ráciąż, Wyſzogrod, Nákło, Mazury, wniwiecz obracali, zebrawſzy woyska Łokietek w raz z Litwą, Krzyżáckie Páńſtwa náiachał, ktorzy obáwiaiąc ſię potkáć z Władyſławęm Krolem, uprośili armiſtitium, ále go nie dotrzymali, y owſzęm náiachawſzy Polskę, Woiewodztwa Łęczyckie, Kaliskie, Sieradzkie ſpuſtoſzyli. W tym czaśie Warſzy Chrabia Michowski, otrzymawſzy gorną Kaſztelanią Woynicką od Krola, zebrał więkſze Roty na uſługę iego y obronę Oyczyzny, z ktoremi roku 1331. przybył do Władyſława rozgniewanego na Krzyżakow, y Woyska zbieraiącego, z ktoremi ſię potkáł pod Połowcámi, gdzie czterdzieśći tyśięcy, iák Miechowitá piſze, nieprzyiacielá trupem padło, á Polskich żołnierzy tylko trzydzieſtu, y dwudzieſtu Szlachty zginęło. Wiernie tęn Hrabia Michowski ſłużył Krolom Polskim w rożnych Okázyach, fortunę y życie ażarduiący, iáko z Krolem Kazimierzem, Ruskie batalie odprawuiącym, z Boleſławęm Xiążęciem Ruskim, y Włodzimirzem ſynem Troydena, w roku 1340. y náſtępuiącym, ktorzy z Woyskami odebrawſzy Prowincye tychże, inkorporowane ſą do Polski, iáko Zięmia Przemyślska, Łucka, Włodzimierska, y Sanocka, tákże wiele miaſt Ruskich, iáko Lwow, Łubaczow, Trębowlá, Kuſtań, y wiele inſzych, *o czym ſzerzey rożni Hiſtorycy naśi.*

Tomisław Michowski Woiewoda Sęndomirski

Tegoż wieku Tomiſław Hrabia Michowski, żył Woiewodą Sęndomirskim, iák świadczy Liſt iego Miaſtu Krakowskiemu dany w roku 1320. y Liſt Krola Łokietka u *Nakielſkiego w Miechowij ná karcie* 254. Wziął to Krzeſło po Nawoiu z Przegini herbu Topor, ktory poſtąpił ná Kaſztelanią Krakowską w roku 1319. iáko Liſt Krola Władyſławá Łokietká świadczy, dány Firleiom, y u *Paprockiego ná karcie* 16. Liſt Miaſtu Lubelskiemu. Żył ná tym Woiewodztwie blisko do roku 1325. Ten záſługuiąc ſię Chorągwiami ſwoiemi Łokietkowi, po Elekcyi iego w roku 1296. wyprawił ſię z nim przeciwko Xiążętom Sląskim, Elekcyą Łokietka poſponuiącym, ktorych Kraie ſpuſtoſzywſzy, wrocili do Oyczyzny. A lubo

potym Łokietek zrzucony od Stanow Polskich, odprawiwſzy iednak zá pokutę peregrynacyą Rzymską, y przybrawſzy ſobie pośiłku Amadeuſza Woiewody Węgierskiego, wſzedł do Polski, y z pomocą Hrabi Tomiſława Michowskiego, iáko też inſzych przyiacioł przednich, odebrał właſne y dziedziczne Xięſtwa. W krotce też Wenceſław Xiążę Czeskie, wezwany ná Tron po wyśćiu Łokietka do Rzymu, Monarcha Polski umarł, á Władyſław Łokietek utwierdzony będąc ná Kroleſtwie przez Woiewodztwá Małopolskie, Kuiawskie y Pomorskie, Poznańskie záś y Kaliskie Woiewodztwa obrały ſobie Henryka Głogowskiego Xiążęcia, tymczaſem maiąc domową woynę z Piotrem Swiáncym, Kanclerzem Pomorskim, Woiewody Gdańskiego ſynem, poſłał przeciwko niemu Tomiſława Hrabiego Michowskiego, ktorego pod Gdańskiem z Brandeburczykami Auxyliarnemi, nie mało poraził. *Marcin Entver y inśi Hiſtorycy Polſcy.*

Michowski Kaſztelan Lubelski

Warſzy Hrabia Michowski ktory piſał ſię z Oſtrowa, iż tych dobr nábyli iego anteceſſorowie od Prardotow, krewnych bliskich ſwoich, iáko iednego ſzczepu Rawitow, był Kaſztelanem Lubelskim około roku 1440. iáko świadczy Liſt Władyſława Krola, Miaſtu Krakowskiemu dany w roku 1442. y *Długoſz w Xiędze* 2. Wziął tę Kaſztelanią po Domaracie z Kobylan herbu Grzymała, w krotce po roku 1436. kiedy Pokoy Brzeski Domarat podpiſał, iako ieſt wyrażony *u Łaſkiego w Statucie, y u Herburta ná karcie* 218. A lubo nie długo ná tym Krześle śiedział, nie małemi iednák zásługami ná niego ſobie zápracował, podczas woyny Swidrygiełła Xiążęcia, rebellią przeciwko Władysławá III. Krola podnoſzącemu, y Sląskich náiazdow w Zięmię Wieluńską, iáko też w Węgrzech przeciwko Turkom, ktorzy ſzczęśliwie znieśieni po kilka rázy, gdzie pod Warną potym ná trzydzieści tyśięcy Turkow wyciąwſzy, przez nie dotrzymanie Węgrow pomocy ſwoiey, ſąm Krol Władysław na placu poległ z wielą

Zginął pod Warną

zacnemi Pany y Warſzą tymże Lubelskim ná tęn czas Kaſztelanem, oczym *Miechowita, Długoſz y Kromer z inſzemi Hiſtorykami.* Tegoż roku 1440. wſpominá *Okolſki w tomie* 2. *ná koncu* Warſzę Hrabiego Michowskiego, Kaſztelanem Za-

426

wichoyskim, mowiąc, że ta Familia była wyſoka zasługami
ſwemi, wyſokie Krzesła pośiadaiąc.

Kaſztelan Zawichoyski Woyciech Hrabia Michowski, był Kaſztelanem Zawichoyskim, iák ieſt wyrażony ná Liście Krola Kazimierza IV. Miaſtu Lubelskiemu danym w roku 1451. ſzczęśliwy pod czas woyny z Bogdanem Woiewodą Moldawskim z adherencyą ſwoią Kuniadeſá, ktorych Polske zwycięzyły Woyska z przytomnością iego, y ná woynie Krzyżackiey, ktorą Krol Kazimierz prowadził przez czternaście lat. *Bielſki ná karcie* 304. Jan z Nowego Miaſtá, ktoremu ſukceſſyą przypadło od Grotow, Hrabia Michowski, był Kaſztelanem Rawskim w roku 1516. iák świadczy Liſt Krola Zygmunta

Tarło I. Katarzyna Michowska była zá Jędrzeiem Tarłem Chorążym Lwowskim, z ktorey było czterech ſynow, Paweł Arcybiskup Lwowski, z Dziekana Przemyślskiego y Kanonika Krakowśkiego, ná tę Katedrę wzięty, od Krola Zygmunta Auguſta wynieśiony, od Piuſa IV. Papieża potwierdzony w roku 1561. *Stárowolſki y Skrobiſzowſki.* Drugi Jan Chorąży

Malczynska Lwowski, poiął był w dożywotnią przyiaźń Malczyńską, o-

Danielowicz ſtatnią z Domu tego, z tey dwie corki, Anná Daniełowiezo-

Sieniawska wa Chorążyna Lwowska, druga Iadwiga Hieronima Sieniawskiego Woiewody Ruskiego małżonká. Z ſynow záś czterech, Staniſław Staroſta Sochaczewski y Zwoleński, zá ktorym

Dulska Dulska, Kaſztelaná Chełmińskiego y Podkomorzego W. Koronnego corka, Mikołay, trzeci ſyn Katarzyny Michowskiey, Chorąży Przemyślski, zwano go Hława; z potomſtwa ie-

Noskowski go Teofila, záślubiona Pawłowi Noskowskiemu. Jędrzey czwarty ſyn Katarzyny, miał zá ſobą Małgorzatę z Koniuch,

Oleśnicka z ktorey Małgorzata Oleśnicka, Woiewodziná Lubelska. An-

Noskowska ná Chodziewiczowa Kaſztelanowa Wileńska, Jadwiga Noskowska Starościnà Rożańska, o czym *Paprocki y Gornicki.*

Woyciech Hrabia Michowski, Łowczy Lubelski, o ktorym niżey, wſzelkiego rodzaiu cnotámi ozdobiony, mowi *Okolſki.* Dziedziczka Michowska ná Broniewicách, była zá Mikołaiem

Broniewski Broniewskim herbu Leliwa, *Nieśiecki.* Przecław Hrabia z Michowa Michowski, o ktorym niżey, powagą y roztropnością w rzeczach czynionych, pobożnością y miłością przeciwko

Rze-

Rzeczypoſpolitey chwalebny, mowi *Okolſki.* Od tąd z Aktow Grodzkich Lubelſkich, dalſzą prowadzę Genealogią Hrabiow Michowſkich.

Woyciech Warſz, dziedzic ná Michowie Michowſki Hrabia, Łowczy Ziemi Lubelſkiey, wſzedł w kotrakty małżeńſkie z Kryſtyną piſzącą ſię od Czarnego laſu, iák świadczą tranſakcye w Grodzie Lubelſkim poczynione roku 1633. y 1638. corka iego Dorota, wydana zá Alexandra Wirzbickiego bezdzietna, *Wirzbicki*
o czym w roku 1674. ieſt wſpomniono. Syn tegoż Woyciecha Michowskiego Warſzy, Ian Przecław ná Michowie, Rudnie, Wypnicy y Oſtrowcach, w Woiewodztwie Lubelſkim, Hrabia Michowſki, Dworzanin Iego Krolewſkiey Mości, Władyſława IV. o ktorym Akta Lubelſkie w latach 1633. 1638. 1640. y 1642. dowodęm ſą; wziął w dożywotnią przyiaźń Katarzynę *à Wirzbice* Wirzbicką, Pawła Wirzbickiego, Sędziego *Wirzbicki*
Ziemſkiego Chełmſkiego corkę, niegdy Adama Lipſkiego, *Lipski*
Chorążego Bełzkiego pozoſtałą wdowę, ktorey śioſtra była zá Jakubem Białobockim, według tranſakcyi Grodzkiey 1639. *Białobocki*
Z Lipſkim pierwſzego małżeńſtwá było ſynow dwoch, Jan Lipſki Chorązy Bełſki po Oycu ſwoim, Staroſta Tarnogurſki, y Staniſław Staroſta Bogutyńſki, bracia, według Aktow roku 1650. y 1653. Potomſtwo zaś Iana Przecława Michowſkiego z ſpomnioney Wirzbickii, był Remigian y Zofia corka, wyrażeni w tranſakcyi Roku 1639. Tenże żonie ſwoiey Katarzynie Wirzbickii, y Zofij corce (ktora potym poſzła zá Władyſława Łukowſkiego, Staroſtę Stężyc- *Łukowski*
kiego 1653. y z nim miała corkę Konſtancyą, wydaną zá Karola Micowſkiego 1680.) lubo teſtamentem w cięzkiey y *Micowski*
niebeśpieczney chorobie náznaczył opiekunow, Staniſława Witowſkiego, Kaſztelana Sędomirſkiego, Kowalſkie- *Witowski*
go, Zwolińſkiego, Krzeſzowſkiego Staroſtę; Iana Kazimierza dwoch imion Kraśińſkiego, Kaſztelana Warſzawſkiego, *Kraśiński*
Staroſtę Grabowieckiego; Jana Borkowſkiego, Piotra ná La- *Borkowski*
chowcach Sieniutę, y Jędrzeia Mniſzka, Roku 1644. przecięż *Sieniuta Mniszek*
powſtawſzy z tey choroby, przeżył pierwſzą żonę ſwoię, y powtornym małżeńſtwęm wſzedł w przyiaźń dożywotnią z *Głębocka*
Elzbietą z Głąbokiego Głębocką, Kaſztelanką Wędyńską,

Kkkk 1652.

1652. y z nią ſpłodził ſynow trzech, Staniſława, Stefaná, y Alexandra, Hrabiow Michowskich, ktorych wſpominaią tranſakcye, w Roku 1671. 1672, 1674 1679. y inne. Śioſtra rodzona wſpomnioney Głębockii Elżbiety Kaſztelanki, imieniem Katarzyna, była záMaxymilianem Oſſolińskim, Kaſztelanem Czerskim, Podskarbim Nadwornym Koronnym, iák świadczy tranſakcya w Roku 1680. Staniſław Warſz Hrabia Michowſki, ſyn Janá Przecława, z Głębockii Kaſztelanki Węndeńskiey, Dziedzic ná Składowie, Ciotuſzy, Podubcach, y Káronie, w Wojewodztwie Bełskim, Piſarz Grodzki Lubelski 1678. wziął w dożywotnią przyiaźń Tereſſę *à Gołuchow* Gołuchowską, z ktorą prokreował Janá, Andrzeia, Annę y Katarzynę Michowskich, iák świadczą Akta w roku 1681. Janá Stolnika Lubelskiego wſpominaią zapiſy Panien Zakonnych Bernardynek Konwentu Lubelskiego w roku 1709. tenże Jan Warſzy Michowski, był dziedzicem ná Michowie z przyległościami, iáko też ná Brudce y Składowie, ktory tákże zápiſał Kapitule Lubelskiey pewną ſummę, roku 1713. wſzedł w kontrakty dożywotnie z Elżbietą *de Szołaydy* Szołayską, z ktorey ſynowie urodzeni, Franciſzek *ſterilis*, y Adam *Societatis JESU* Michowſcy, tákże Corek dwie, Tereſſa Antoniego Streckiego żona, y Anna w Panieńſtwie żyiąca. Po śmierći Ianá Michowskiego Stolnika Lubelskiego, Szołayska żona iego, śluby ponowiła z Tomaſzem Popławskim 1724. Andrzey ſyn drugi Staniſława Warſzy Michowskiego, Piſarza Grodzkiego Lubelskiego z Gołuchowskii, zápiſał Karmelitom Boſym Lubelskim tákże pewną ſummę Roku 1706. Katarzyna śioſtra iego wydana zá Kazimierza Bielskiego, Podczaſzego Warſzawskiego, Podſtarościego Grodzkiego Krzemienieckiego. Anna zoſtała śię Panną. Pomieniony záś Staniſław ſyn Przecława, Piſarz Grodzki Lubelski, wſzedł powtornie w dożywotnią przyiaźń z Kunegundą *à katate* Ratowską, Krzyſztofa Ratowskiego z Zofią *à Lubomierz* Xiążniczką Lubomirską, ſpłodzoną corką, według zápiſow roku 1676. po Staniſławie Pakoſławskim pozoſtałą wdowę, iak świadczy intercyza roku 1681.

Alexander ná Michowie, y Sługoćinie, Hrabia Michowski, Łowczy Ziemi Łukowskiey, brat rodzony Staniſława Piſarza Grodzkiego

Oſſoliński · *Gołuchowska* · *Szołayska* · *Strecki* · *Popławski* · *Bielski* · *Ratowski* · *Pakosławski*

kiego Lubelskiego, według tranſakcyi roku 1672. y 1674. zſzedł bezdzietny. Było záś kilku inſzych Michowskich wiele u tego, ále nie proſtą linią pochodzących od Woyciecha Warſzy Łowczego Ziemi Lubelskiey, ktorych wſpomináią Akta Grodzkie Lubelskie, w latach náſtępuiących, iako Iakub, brat iego Ioachim y Stanisław, ſyn Iakuba Waleryan, ſukceſſor po Stryiách ſwoich. Anna Gorczycká, po Stanisławie Michowskim pozoſtała wdowa, ktorych potomſtwo, Iakub, Iadwiga y Katarzyná, w tranſakcyi 1637. wſpomnieni. Mikołay Michowski w Aktach zápiſany roku 1638. y Maciey Michowski 1646. Ian Marcin Michowski ożeniony z Heleną *de Magłowice* Iaskmoniecką, ktorych ſyn Ian także, wſzedł w dożywotnie śluby z Alexandrą Gałęzowską, Iakuba z Targowiska Gałęzowskiego corką, urodzoną z Elżbiety Kiełczewskii, iák świadczy intercyza roku 1671. Marcin powtornym ślubem obowiązał ſię, z Katarzyną Wołczyńską, Stołnikowną Mielnicką, z ktorych ſyn Iozef Michowski, Kanonik Lubelski 1708. roku wſpomniony. Ian Warſzy, ſyn Janá Marcina, drugim małżeńſtwem wziął Elżbietę *de Mężyn*, Zofii Mężyńskii Podczaſzyny Bracławskiey corkę, ktorych intereſs ieſt w Aktach zapiſany, roku 1715.

Stefan Warſz ná Michowie, Wypnicy, Składowie, Ciotuſzy, Rudnie, y inſzych dobrach Dziedzic, Hrábia Michowski, brat rodzony Stanisława Piſarza Grodzkiego Lubelskiego, ſyn drugi Przecława, z Głębockii Kaſztelanki Węndyńskiey, wſzedł w dożywotnią przyiaźń z Barbarą Dydyńską, Stanisława Dydyńskiego, z Katarzyny Wioteskii urodzoną corką, ktorych tranſakcya ruku 1678. w Grodzie Lubelskim, tákże ceſſya Stefanowi Michowskiemu, od Franciſzka Dydyńskiego uczyniona, ná 10000. y druga ná 50000. roku 1679. wſpomina, tegoſz Stefaná Hrabiego Michowskiego tranzakcya inſza uczyniona z Xiążęcciem Demetrym Korybutem Wiśniowieckim, Hetmanem Koronnym, Kaſztelanem Krakowskim, y Teofilą Xiężną Oſtrowską żoną iego, tákże z Jerzym ná Klewaniu Xiążęciem Czartoryskim roku 1681. Piotr Warſz, y Michał brat iego Dziedzic ná Michowie, Ciotuſzy, Wypnicy, y inſzych Hrabiowie Michowſcy, ſynowie Stefaná Michowskiego, z

Gorczycka · *Jaskmoniecka* · *Gałęzowski* · *Kiełczewska* · *Wołczyńska* · *Mężyńska* · *Dydyńska* · *Wioteska*

Dydyńska Dydyńskii urodzoni według, Aktu Grodzkiego Lubelskiego, y teſtamentu uczynionego roku 1699. przez Stefana Mi- *Gałęzowski* chowskiego z Opiekunami, to ieſt, Gałęzowskim y Adamem Szaniawskim. *Szaniawsk* Michał Michowski brat Piotra, wſtąpił do Zakonu OO. Reformatow Prowincyi Mało-Polskiey, gdzie przyiął imię Kazimierza, dokończył wielce świątobliwego życia w Zamościu Roku 1751. Piotr Warſz Hrabia Michowski Skarbnik Bracławski, wſzedł w dożywotnią przyiaźń z Mary- *Bębnowsk Janowska* anną Bębnowską Odrowążowną, Alexandra Bębnowſkiego y Maryanny Ianowſkii corką, iák świadczą tranſakcye roku 1705. 1722. 1724. y inſze. Tychże corka Iedynazka Angela Tereſſa Hrabianka Michowſka, oſtatnia Domu tego Sukceſ- *Xiąże Lubomirski* ſorka, doſtała ſię w małżeńſkie śluby, Xiążęciu Ierzemu Lubomirskiemu, Woiewodzie Sęndomirſkiemu, ktorego zapiſy dlá niey uczynione w Nowomieyskim Grodzie Woiewodztwa Sendomirſkiego, znayduią ſię. Po śmierci Xiążęcia, będąc w opiece Nayiáśnieyſzey Maryii Iozefy Krolowy Polskiey, dáná ieſt taż Xiężná, w powtorne wota Tomaſzowi Ordyna- *Zamoyski* towi Zamoyskiemu, Woiewodzie Lubelskiemu, Staroście Płoſkierowſkiemu, ktorych ſyn ieden Klemens Antoni, Sukceſſor Ordynacyi Zamoyskiey, Płoſkierowſki, y Tarnawatski Staroſta, dotąd ieſzcze w roku 1756. ná Peregrynacyi Cudzoziemſkiey, wielkiey nadziei Kawaler. Ta zaś Genealogia, ieſt ze 282. tranſakcyi zebraná, do ktorych odſełąm ciekawego *in Actis Caſtren: Lublinen: ab Anno* 1632. *ad Annum* 1730. zapiſanych.

Linia Mateczna Angeli Michowski Jako zaś z Oycowskiey Procedencyi, oſtatnia Sukceſſorka Hrabiow Michowskich, Angela Tereſſa, wprzed Xiężna Lubomirska, Wojewodzina Sęndomirska, potym Ordynatowa Zamoyska, Wojewodzina Lubelska, wielkiey ieſt godności; ták z Macieżyńskiey lilii Odrowążow Bebnowskich, ieſt nie mnieyſzey Powagi; ktorych Genealogią długoby potrzeba prowadzic, dla czego Celnieyſzych tylko wſpominąm tu, wyrażaiąc ich krotko Honorow porządkiem. Był álbowiem Ian z Sprowyi Arcybiskupem Gnieźnieńskim, ktory umarł roku *Arcybiskupi* 1464. iák piſze Damalewicz o Arcybiskupach. Ian inſzy Odrowąż, będąc Arcybiskupem Lwowskim, umarł 1450. o

ktorym *Skrobiſzowſki* w dziełach tychże Arcybiskupow. B. Iwo Odrowąż Biskup Krakowski, żył do roku 1229. po nim wkrotce Prandotá z Białaczowa Odrowąż, żyiący ná Biskupſtwie Krakowskim do roku 1266. o czym *Starowolſki.* Mikołay też z Odrowążow, o ktorym *Długoſz mowi* w roku 1454. będąc Biskupem Przemyślskim umarł roku 1474. iak piſze *Kromer y Nakielſki.* Krzyſztow teyże rodowitości, był Kaſztela- *Wojewodowie* nem Krakowskim do roku 1532. *Paprocki* y inni. Krzyſztow záś inſzy z Szydłowca, będąc Wojewodą Krakowskim, umarł roku 1238. *Miechowita, Bielſki, Okolſki &c.* Wojewodami Ruskiemi byli, Piotr z Sprowy, ktory zginął ná Wołoſzczyźnie 1450. iák piſze *Długoſz.* po nim Jędrzey z Sprowy zmarły 1465. *Miechowita.* tákże Jan z Sprowy, w roku 1480. *Paprocki.* drugi Ian z Sprowy zmarły 1515. y Staniſław z Sprowy 1546. Odrowążowie, o ktorych *Okolſki y Durycwſki,* byli Ruskiemi Wojewodami. Piotr Odrowąż pomieniony, był pierwey Wojewodą Podolskim, niż poſtąpił ná Woiewodztwo Ruskie, o czym *Herburt w Statucie:* także Ian z Sprowy Wojewoda Podolski do roku 1479. niżeli zoſtał Wojewodą Ruskim, iak piſze *Długoſz y Paprocki.* Staniſław z Sprowy Odrowąż, był także Wojewodą Podolskim około roku 1538. iák świadczą Liſty Krolá Zygmunta. Ian Odrowąz z Sprowy będąc Wojewodą Bełzkim poſtąpił ná Ruskie 1509. Liſty Zygmunta I. á Staniſław z Sprowy umarł tymże Wojewodą Bełzskim 1536. *Akta Ziemſkie Bełzkie.* Ierzy z Szydłowca Odrowąż był Ka- *Kaſztelanowie* ſztelanem Sędomirskim, Liſt Klaſzt: Sędo: 1362. tymże Kaſztelanem Sędomirskim umarł. Iakub z Szydłowca roku 1510. á Krzyſztow z Szydłowca, poſtąpił ná Woiewodztwo Krakowskie 1515. Mikołay z Szydłowca umarł Kaſztelanem Sędomirskim 1532. Liſty Zygmunta I. y dowody rożne. Euſtahi z Sprowy Odrowąż umarł Wojewodą Łęczyckim 1350. *Paprocki,* Stániſław z Sprowy, poſtąpił ná Woiewodztwo Bełzkie z Kaſztelanij Lwowskiey roku 1535. *Wapowſki.* Ian Odrowąż żył Kaſztelanem Lubelskim 1336. Liſt Kazimierza Wielkiego. Ian z Szczekocina także w roku 1366. y Piotr z Szczekociná Odrowąż, także Ian inſzy z Szczekocina, o ktorych Liſty Krolewskie. Krzyſztow z Szydłowca Odrowąż Kaſztelan

429

Miniſtrowie

lan, Krakowski był Kanclerzem Wielkim Koronnym, zmarły 1532. *Nakielski.* Piotr z Szczekocina Podkanclerzy Koronny, zginął pod Choynicámi 1454. *Olſzowſki y Nakielſki,* &c. Jakub z Szczekociná Podskarbi Wielki Koronny Odrowąż według *Długoſza,* wziął Pieczęc Wielką 1467. *Paprocki, Okolſki, Kromer.* tákże Staniſław z Szydłowcá, był Podskarbim Koronnym 1480. *Starowolſki.* Iakub z Szydłowcá Kaſztelan Sędomirski zmarły 1510. *Bielſki, Wapowski,* Iędrzey z Kościelcá Kaſztelan Woynicki, tákże do roku 1515. *Decius, Bielſki, Wapowſki.* Mikołay Odrowąż z Szydłowca, Kaſztelan Sędomirski 1532. zmarły: *Nakielſki, y Wapowſki.* byli Podskarbiemi Wielkiemi Koronnemi. Wiele inſzych Antenatow Domu Bębnowskich Odrowązow, było Officialiſtami Koronnemi, ktorzy ná wymienione Honory poſtąpili. Z tey

B. Iwo

Familij Odrowążow, był Błogoſławiony Iwo, Biskup Krakowski, ſyn Saula Odrowąża ná Końskim Hrabiego. Swięty

S. Jacek

Iacek z Kanonika Krakowskiego, w Zakonie S. Dominika

B. Ceſław

Presbiter, y Błogoſławiony Ceſłáw brat iego rodzony, z Kanonika Krakowskiego y Kuſtoſza Sęndomirskiego, tegoż Zakonu Kapłan, ſynowie Euſtachiego Odrowążá, Hrabiego ná Końskim, á bratá Iwoná Biskupa Krakowskiego, o ktorych *Bzovius in propag: S. Hyacin:* y wielu Hiſtorykow inſzych.

PROCEDENCYA URSYNOW NIEMCZEWICZOW,

Herbu Rawicz, w Woiewodztwie Brześciańſkim.

O Urſynach opinia

Bądź *Nieśiecki tom: 3. fol: 489.* powiada: Urſynow tákże Familią, do tegoż herbu, to ieſt do Niedzwiedzia, nie ktorzy ciągną, ále ſię mylą, bo z dawna ſię Rożą pieczętowáli To iednák nie z dami ſię, bo y *Miechovius lib: 2. cap: 5. y Cromerus lib: 3.* przeciwnie piſzą, iáko *Okolſki o tym Herbie tom: 2. fol: 582.* powiada: *Aliqvi illorum in Bohemia conſtiterunt,*

Urſynowie w Czechach

atq; ibi nomen clarum, familiamq; usque ad Kochanum Urſovitium, atq; ipſius nunc poſteros reliquerunt. A z tąd do Polski zá

zá Krola Boleſława Chrábrego przybywſzy, y nád rzeką Rawą oſiadłſzy, ták ich wſpominá *Cromerus ad Annum 1003. y 1106.* opiſuiąc woynę Czeską Krola Boleſława Chrabrego, z Xiążęciem Bolesławem y Jaromirem: *Oppida & Arces partim vi expugnavit, partim in deditionem accepit, Pragam Metropolim & Wyſſegradum Arcem, quo ſe Dux Boleslaus cum Jaromiro filio receperat, biennio obſeſſam, fame ad deditionem compulit, fautoribus & adjutoribus ad omnia uſus Kochano, & cæteris*

Urſynowie Rawitowie

Ravitis ſive Urſovitis, Principe tunc inter Bohemos Familia, cujus ſtemma gentilitium eſt puella Urſo inſidens &c. ktory herb Urſynem názywá *Okolſki fol: 581.* będąc informowany z dawnieyſzych hiſtorykow, y wſzędy Rawitow Urſowitami zowie, to ieſt od Urſynow pochodzącymi, ktorych herb Niedzwiedzia y Rożą ná hełmie wſzyſcy Rawitowie noſzą. A iż *P. Nieśiecki* powiada, iákoby Urſynowie Rzymſcy Rożą ſię z dáwna pieczętowáli, to ieſt rzecz przeciwná, iáko poznáć z Genealogii Radziwiłłowskiey ná koperſztychu, gdzie ná ie-

Urſynow Niedzwiedź.

dnym boku Oſoba wyrażona z herbem ſamego Niedzwiedzia, y z tym napiſem: *Urſinus ſocius Palæmonis & Dorſpungi Ducum. Stryikovius hiſt: Litvan: lib: 2. cap: 7.* Ná drugim boku, Oſoba druga, z herbem Rożą y z tym ná piſem: *Hector*

Roſynow Róża

de Familia Roſarum, Socius Dorſpungi & Palæmonis Ducum. Annales Litvanici lib: 2. num: 48. Toć tedy z dawna nie Rożami ſię Urſynowie pieczętowali, ále Niedzwiedziem, ktorzy potym w Rzymskim Páńſtwie z Rozynami Xiążętami Włoskiemi złączywſzy ſię, Rożą Niedzwiedziowi przydali, iák ieſt ná hełmie Rawicza, y nie Roſynami, ále Urſynami, iáko y dawno, nazywali ſię, o czym wyżey nápiſałem. O tych Ur-

Powod złączenia familij herbow

ſynách powiada *Erneſtus Brottuffinus,* że Roſynowie Urſini, Rzymianie z familii Beringierow, álbo Behren, Askanij y Balenſtadu Panow dziedzicznych, á temi czaſy iuż Xiążąt Anhaltyńskich, ktorzy Rożę y Niedzwiedzia w herbie nośili, byli w Saxonij, z kąd ich Niemcy *Beringier,* álbo *Behren,* názywáli, to ieſt z Łacińskiego Urſynámi, á po Polsku Niedz-

Dzieła Urſynow

wiedziami. Z tey familii iedęn Behren názwany około roku 631. mocno y wiele pomagaiąc przeciwko Francuzom Herakliuſzowi Ceſarzowi z Rzymiany, ná woynie przeciw

430

Dagobertowi y Klodoweuſzowi, w záſługach wziął od Ceſarza *Urſini Principatum.* Z ſynow iego *Aribon*, czy *Aribertus*, poſłany od Ceſarza przeciwko Francuzom, obroniwſzy Saxonij y Wendyi, gdy ſtryieczni bracia iego bez potomnie zeſzli, Askanią z potomſtwęm ſwoim w dziedziſtwo odebrał. Zaś ſukceſſorow iego Urſyn Witigo, á po Czesku *Witek*, wpadłſzy z woyskiem, opanowáł tę część Sląská, ktorá między Czechami y Bawaryą leży; ále porażony od Wogieną Xiążęciá Czeskiego, między Szlachtę tameczną był policzony, dowodzi pomieniony *Erneſtus Brottuffius Epitome Rerum Bohem: lib:* 2, *Dreſſerus*, & *Crollis.* ktorzy piſzą, że Urſynow Rzymskich, y Urſynow Słowiáńskich, iedná krew była y familia ze krwią Roſinow.

Niemczewi czewie

Z tąd Urſynowie herbu Rawicza w Litwie y w Polſzcze Niemczewiczami nazwani, iż pochodzą z Niemiec ták z Herbem, iáko y Imięniem Urſynow dawnych tam ſię znayduiących, o czym iuż doſtatecznie powiedziałem. A lubo Xiądz Nieśiecki *tomo* 3. *fol:* 354. tych tylko wyraża, mowiąc: Niemczewicz Herbu Rawicz w Wileńskim, Nowogrodzkim y Brześciańskim Woiewodztwach. Jan Jerzewicz Niemczewicz spłodził Samuela Kazimierza, Stolnika Wiłkomirskiego, ktorego z Zdzitowieckiey ſyn Jędrzey Stolnik Witebski, roku 1680. fundował Mſzą co piątek, o Swiętym Xawierze z muzyką w Brześciu Litewskim; tylko nápiſał. Więcey iednak znayduie ſię w ich Procedencyi, z roznych Dokumentow zebraney, iako poniżey wyrażę.

Zdzitowiecka

Jerzy Oyciec Jana

Jerzy Urſyn Niemczewicz Herbu Rawicz miał Jana, ktory ſpłodził dwoch ſynow y dwie corki, to ieſt Samuela Kazimierza *binominis*, y Staniſława; z corek iedna, była zá Woyſiłem, drugá za Kiełbſzem w Powiecie Wiłkomirskim. Staniſław miał Alexandra y Samuela, y corek dwie, pierwſzą Kryſtynę, ktora była *1mô votô* zá Szeybakiem, *2dô* zá Gorzkowskim, *3tiô* za Stankiewiczem. Drugą Katarzynę, *1mô votô* będącą zá Czernikiem, *2dô* zá Błuſiem, Deputatem ná Trybunał Litewski, nie daleko Inflant poſſeſſye ſwoie maiącemi. Pomieniony Samuel Kazimierz, był náprzod Cześnikiem, potym Stolnikiem Wiłkomirskim, ktory w roku 1655. z koła Poſelskiego, ná Kommiſſyą Ukraińską

Woyſił

Kiełbſz.

Szeybak

Gorzkowski

Stankiewicz

Czernik

Błuś

ińską przy Hetmanách oboyga Narodow naznaczony. Ten z Wileńskiego Woiewodztwa wynioſſſzy ſię w Nowogrodzkie, y Brześciańskie, fundował Altaryą S. Kazimierza, w Berezie Kartuzkiey, w tymże Woiewodztwie Brześciańskim, leżącey, do kąd zapiſawſzy Dobra ſwoie Lewoſzki, tamże zoſtaiące, ſąm u Kartuzow pochować ſię kazał, gdzie leży z Nadgrobkiem, y portretem ſwoim, klęczący przed Krucifixem wyrazony, z takim napiſzem:

D. O. M.

Quod ſum, Lector eris, quid eris, quæris? morieris,
Nolis, ſive velis, putre cadaver eris.

Pod temi wierſzami, herb Rawicz z literami ná ſpodzie, po prawey ſtronie; w śrzodku portret wyrażony, pod nim zbroie y inne znaki woyskowe wyrażone; na lewey ſtronie portretu te słowa: *Ecce Samuel Caſimirus Niemcewicz, Dapifer Wilkomirienſis, in hoc angulo, cum perenni hebdomadario Sacrificio votivo, ſiſto; tu qui pertranſis memento, obſecro. Exarui ætatis meæ* (dáley nie znać nic) *Annô Salutis* MDCLXXIII. *die* 6. *Auguſti.* Tenże Samuel Kazimierz, miał zá ſobą Alexandrę Kryſtyne Dziłowiecką, Stanisława Dziłowieckiego y Kryſtyny Jurkowskii małżonkow corkę, *primo voto* Leoná Skrzeczetowskiego żonę, z ktorą ſpłodził Andrzeia Jáná, Stolnika Witebskiego, Staroſtę Hniewczyckiego, ktory w młodości ſwoiey Krolowi Michałowi służący w roku 1674. ná Konwokacyi Warſzawskiey, podczas konfederacyi generalney, był Posłem z Powiatu Słomińskiego, w roku 1680. ná Trybunał Głowny W. X. Lit: z Woiewodztwá Brzeskiego Deputatem. Tęn świádcząc wiele Kollegium Warſzawskiemu *Societatis J E S U*, oſobliwie z ruchomych rzeczy y aryenteryi, gotowych záś pieniędzy 10000. zło: Polsk: zapiſawſzy, z woli iego, po śmierci támże pochowány. Tęnże Andrzey *binubus*, pierwſzą żonę miał Floryannę Połubińską, Demetrego Samuela Połubińskiego Woiewody Nowogrodzkiego, y Petronelli Tyſzkiewiczowny Kaſztelanki Smoleńskiey corkę. Te záś obadwa Domy, iák Kniaziow Połubińskich, ták y Tyſzkiewiczow, z dawná ſą sławne, y ſtarożytne: bo familia Kniaziow Połubińskich pochodzi od Olgierda, Wielkiego Xiążęcia Litewskiego, wraz z

Dziłowiecki

Jurkowska

Skrzeczetowski

Połubiński

Tyſzkiewiczowna

431

Trubeckiemi Xiążętami, iák piſze *Koiałowicz par: 2. lib: 1.*
Połubiń-ſkich *hiſt: Litva:* z wielą Królámi Polskiemi, Szwedzkiemi, Węgier-
Kolligacya skiemi, Czeskiemi, z kolligaceni. Wigund álbowięm Xiążę,
ná Chrzcie Jędrzey, był bratem Jagiełła Królá Polskiego, Wiel-
kiego Xiążęcia Litewſkiego, z ktorego Domu cała prawie
Europa, rożnemi Monarchámi zaſzczycałá ſię, od ktorego
Jędrzeia pochodzą Kniaziowie Połubińſcy, herbu Orzeł czar-
ny z podkową, y Krzyżem na pierśiach, ták iáko ſię wyraża
Iaſtrzębiec. *Paprocki w Ogrodzie y* Koiałowicz. Senatorow
y przednich Kolligacyi tego Imienia było wiele, iáko Iwan
Woiewodá y Marſzałek W. X. L. Woiewodá Nowogrodzki y Marſzałek Litewſki zá Krola A-
lexandra, ktory do Orła pierwſzy wziął herb Iaſtrzębcá. Zo-
Sanguſzko: ná iego Xiężniczka Sanguſzkowną, z ktorey corki, iedná Xią-
Radziwił żęciu Radziwiłłowi, druga Xiążęciu Czartoryskiemu, trzecia
Czartryſki Xiążęciu Wiśniowieckiemu, czwarta Hulewiczowi, piąta
Narburtowi, ſzoſta Hodkiewiczowi Kaſztelánowi Wileńſkie-
Wiśniowiec mu, śiodma Wołowiczowi Staroście Grodzińskiemu, oſma
Hulewicz Kmicie Woiewodzie Smoleńſkiemu, záślubione. Alexan-
Narburt Wołowicz der Połubińſki, był Kaſztelanem Nowogrodzkim, ktorego
Knita żona Xiężniczka Holſzańska, á tęn w rożnych mieyścach ſła-
Xiężna Holzańska wnym był Rycerzem, iák piſze *Bielſki fol: 752. y Stryikowſki*
lib: 23. cap: 1. Alexander inſzy, był Kaſztelanem Mściſławſkim,
ſkim, umarł Woiewodą Parnawſkim, *Conſtit: fol: 9. 15.* &
Sapieżanka 26. miał żonę Sápieżankę, Woiewodzankę Mściſławſką. A-
lexander trzeci, był Piſarzem Polnym Litewskim, ktorego
odwagę w Kurlandyi chwáli *Konſtytucya fol. 17.* y pod War-
ſzawą ze Szwedámi, pod Proſtkami y Tykocinem, tákże dru-
gim razem w Kurlandyi, z kąd Szwedow wypędził; był po-
Marſzałek W X L tym Marſzałkiem Wiel: Lit: miał żonę Wołodkiewiczownę,
Wołodkiewicz Woiewodzankę Nowogrodzką, z ktorey corká Anna Xiążę-
ciu Rádziwiłowi, Kanclerzowi Wiel: Litt: záślubioná, dru-
ga Izabella poſzła zá Sapiehę Stolnika Lit: Dymitr Wo-
iewoda Nowogrodzki miał pierwſzą żonę Konſtancyą Sta-
dnicką, drugą Petronellę Tyſzkiewiczownę Kaſztelenkę Smo-
leńską, ktorych corki iedna Floryanna, wydana zá Andrzeia
Urſyna Niemczewicza, Stolnika Witebſkiego, Staroſtę Hnie-
Wołowicz wczyckiego, druga Konſtancya zá Kazimierza Wołowicza,
Sę-

Sędziego Ziemſkiego Wileńskiego, trzecia, Eufrozyna *1mo voto*
zá Alexandra Korſaka Podkomorzego Woiewodztwa Nowo- Korſak
grodzkiego, *2do voto* zá Oledzkiego Podkomorzego Powiatu Olędzki
Wołkowyskiego. Z tey Floryanny Połubińskiey pomieniony
Andrzey Niemczewicz, miał dwoch ſynow, y dwie corki,
to ieſt Teklę *1mo voto* za Samuelem Bucſowieckim Strażni- Bucſowiecki
kiem Woiewodztwa Brześciańskiego, *2do voto* zá Michałem Ko-
ściuſzkiem, Łowczym Brześciańskim, *3tio voto* zá Tomaſzem Kościuſzko, Suzin
Suzinem, Koniuſzem Brzeskim, y Franciſzka *1mo voto* zá
Leonardem Stankiewiczem, Podkomorzycem Xięſtwa Stankiewicz
Zmudzkiego, *2do voto* zá Gorskim, niegdy będące. Syn pier- Gorski
wſzy Andrzeia Niemczewicza z Połubińskiey Samuel, dru-
gi Kazimerz ná świecie, á w Zakonie S. Ianá *de DEO* Ian,
Bonifrater. Tenże Andrzey, miał drugą żonę Zofią Godlew- Andrzey z
ską, Podſtolankę Połocką, Starościankę Drużyłowſką, z Hor- Godlewskii
dzieiewſkii, Sędzianki Ziemſkiey Brześciańſkiey zrodzo-
ną, ktora po śmierci iego poſzła była za Kazimierza Micutę, Micuta
Staroſtę Sumiliiſkiego. Z tego Domu Godlewſkich Herbu
Gozdawa, było wielu godnych mężow, ktorzy z Ziemi Nur-
ſkiey ośiedli w Litwie y wielkiey Polſzcze, Staniſław Regent
Koronny, potym Kaſztelan Podlaſki, Krolowi Janowi III.
z wielu cnot upodobany, Kazimierz Suffragan Chełmſki, De- Godlewſcy
putat kilka razy ná Trybunał Koronny, Ian Podkomorzy y Sta-
roſta Nurſki, Rycerz przez lat dwadzieścia y ſześć, ná wielu
Komiſſyach Seymowych życie ſtrawił. Krzyſztof Staroſta
Nurſki, Deputat ná Trybunał Koronny y Poſeł kilkarazy ná
rożne Seymy, y ták wielu inſzych Prałatow, Urzędnikow, Offi-
cyaliſtow, w Godlewſkich Genealogii. Z pomienioney Go-
dlewſkii; ſą też zkolligowani Niemczewicowie ná Podlaśiu
y Mazowſzu z Ciecierſkiemi, Niemirami, Kuſzlami. Albo- Ciecierſcy
wiem wzwyż wyrażeni, Staniſław Kaſztelan Podlaſki y Ian Niemirowie
Podkomorzy Nurſki Godlewſcy, byli bracia ſtryiecznorodzeni Kuſzlowie
teyże Godlewſkii, Andrzeia Niemczewicza żony, á Iadwiga
Godlewſka, rodzona Staniſława y Jana śioſtra, z Kuczyńſkii Kuczyńſcy
urodzona, była zá Tomaſzem Ciecierſkim, ktorey corki Cie-
cierſkie, iedna zá Niemierę, druga zá Kuſzla wydane były. W Tyſzkiewiczowie
Litwie zaś bliſko złączeni z Tyſzkiewiczami y Smogorzew- Smogorzewſcy
Mmmm2 ſkie-

432

ſkiemi. Naprzod iż Andrzey Niemczewicz Stolnik Witebſki, miał 1mo *voto* Połubińſką, z Petronelli Tyſzkiewiczowny urodzoną, potym iż Hordzieiewſka, Sędzianka Ziemſka Brześciańſka, bywſzy 1mo *voto* zá Godlewſkim oycem Andrzeiowy Urſynowy Niemczewicowy, poſzła potym zá Tyſzkiewicza Podkomorzego Słonimskiego, ktorego corka była zá Smogorzewskim. Są skolligowani z Iurewiczami y Ihnatowiczami, iż śioſtry rodzone teyże Godlewski Niemczewiczowyi, iedna zá Ierzym Iurewiczem, Staroſtą Nowodworskim, druga zá Ihnatowiczem, Chorążym Parnawskim, były. Tegoż Andrzeia Niemczewica z Godlewskiey było ſynow trzech y dwie corki. Pierwſza, Katarzyna 1mo *voto* poſzła zá Konſtantyná Kniazia Szuyskiego Cześnika Brześciańskiego, 2do *voto* zá Kazimierza Czapskiego Podczaſzego Powiatu Upitskiego, 3tio zá Kazimierza Małachowca Podczaſzego Wołkowyskiego. Druga Tereſſa była wydaná zá Franciſzka Kniazia Szuyskiego Podſtolego Bracławskiego. Synowie záś, pierwſzy Alexander Miecznik Woiewodztwa Brześciańskiego, drugi Krzyſztof Jgnacy, w dzieciństwie umarł, trzeci Staniſław Towarzyſz Pancerny, znaku świętey pamięci Ierzego Sapiehy, Stolnika W. X. Litt: w Pruſach pod Nowymmiaſtem w Woiewodztwie Chełmińskim, pod czas inkurſyi Szwedzkiey, y attaku tegoż miaſta w Roku 1708. dnia 3. Mieśiąca Lutego, pokazawſzy pierwey mężności ſwoiey dowody ná dwoch czyli trzech Kawalerach Saskich, ktorych w poiedynku, gdy ná herc z nim wyiechali, poznoſił, ná oſtatek zdradliwie z zá muru od Saſow z ręczney ſtrzelby zabity zoſtał *ſterilis*, leży w tymże Nowym mieście, w Kościele Farnym.

Iurewiczowie Ihnatowiczowie · *Szuyski Czapski Małachowiec*

Samuel tegoż Andrzeia Niemczewica, z Połubińskii zrodzony, miał dwie żony, pierwſzą Katarzynę Terleckę, Stolnikownę Pińską, á po niey drugą Katárzynę Protaſewiczownę. Z Terlecką ſpłodził ſyna iednego y trzy corki, pierwſzą ná świecie Floryannę, á potym w Zakonie Panien Bernardynek Reguły S. Franciſzka Izabellę, drugą corkę Elżbietę, naprzod zá Kazimierzem Lipskim, potym zá Antonim Eynerowiczem Oboźnym Woiewodztwa Trockiego, ná oſtatek zá Antonim Padkowskim bądącą, trzecią Marcyannę, w ſtanie Panienskim

Terlecka Protaſewiczow Terlecka · *Lipski Eynerowicz Padkowski*

zeſzłą.

zeſzłą. Syna zaś ná świecie Kázimierza, Strażnika Woiewodztwa Brześciańskiego, ktory przyiąwſzy potym Regułe S. Franciſzka OO. Reformatow, wziął imie Piotra z Alkantary.

Alexander ſyn tegoż Andrzeia Niemczewicza, z Godlewskii urodzony, Miecznik Woiewodztwa Brzeskiego, miał żonę Bogumiłę Kucborską, Felicyaná Karola Kucborskiego, náprzod Miecznika Grodzieńskiego, potym Podſtolego Trockiego, Bułakowskiego, Maćkowskiego, y Kadaryskiego Staroſty, z Teodory Kurczowny, Woiewodzanki Brześciańskiey, corkę. Te obadwa Domy, zdawna ſą ſławne, bo Kucborſcy herbu Ogonczyk, w Dobrzyńskiey Ziemi y w inſzych mieyſcach, rożne mieli záſługi y urzędy; iáko Tomaſz Chorąży Dobrzyńſki, wielki woiownik, ktorego wſpomina *Okolſki*, Walenty Archidyakon Pomorski, Kanonik Krakowski y Warmiński, znaczny literat, ktorego wſpomina *Hoſius roku* 1568. *Epiſtol: tom:* 2. *fol:* 250. Jan Biskup Hełminski, Nominat Biskupſtwa Płockiego, wielki iáłmużnik y fundator Kościołow rożnych. Maciey Kaſztelan Sierpski, Jan Kaſztelan Rypiński, y inſzych wielu. Także Kurczowie Kniaziowie, ktorzy od Xiążąt Ruskich ſwoie początki wzieli; z tych Kniáź Bułha mąż ſławny, Alexander Sędzia Ziewski Nowogrodzki, Márćin Kurcz Rotmiſtrz Krolewski odwáżny, Jan Kurcz ktorego *Dzieła wſpominaią* 1578. w Mińskim Woiewodztwie, Marćin Woiewoda Derbski, ktorego żoná Sapieżanka, Euſtachi Kaſztelan Witebski, Stefan Woiewoda Brześciański, miał zá ſobą corkę Mikołaia Sapiehy, Kaſztelaná Wilenskiego. *Hiſtor: Sapieh: par:* 2. *fol:* 137. tenże Stefąn był Marſzáłkiem w Trybunale Litew: 1677. y wielu inſzych zacnych mężow w Litwie. Felicyan Karol z Kucborka Kucborski, náprzod Miecznik Grodziński, potym Podſtoli Woiewodztwa Trockiego, Staroſtá Bułachowski, Maćkowski y Kadaryski, ná Seymie Elekcyi Janá III. *ad Pacta Conventa* Deputat *annô* 1674 tenże Porucznikuiąc w Chorągwi Krolewskiey, pod czas Wideńskiey, zá odnieśione tamże poſtrzały, *in vim gratitudinis*, miał ſobie & *cum ſucceſſoribus* nádany Bułakosk *hæreditate*, o czym *Konſtytucya* 1678. & 1683, ktorego był pierwey tylko Staroſtą. Tęnże Kucborski, miał dwie śioſtry rodzone,

Alexander · *Godlewska* · *Kucborska* · *Kurczowna* · *Kucborſcy* · *Biskub Hełmiński* · *Kurczowie Kniaziowie* · *Senatorowie* · *Sapieha* · *Kucborski* · *Zasługi Kucborskiego*

Nann z kto-

Maſalski z ktorych iedna byłá zá Maſalskim Staróſtą Auguſtowskim, á
Turłay druga zá Turłaiem Podſędkiem ná on czas Trockim. Tegoż
Kucborskiego ſyn Boguſław, Skarbnik Trocki, tęn miał za
Pacowna ſobą z Pacowny urodzoną z Domu Karezankę: tegoż Feli-
Karezanka cyaná corki, a ſioſtry Boguſławá, były dwie; iedna Ludwi-
Marcinkiewicz ka *primô votô* zá Marćinkiewiczem, Straźnikiem Powiátu
Odachowski Upitskiego, *2dô votô* zá Janem Odachowskim, Chorążym
Wendeńskim, y Znaku Petyhorskiego, Xiążęcia Czartory-
skiego Łowczego Koronnego, á druga Bogumiła, Alexan-
Alexander dra Niemczewicza, Miecznika Woiewodztwá Brzeskiego
żoná, ktorey procedencyą po Mátce ſwoiey, tu przypiſuię.
Sapieha Mikołay Sapieha, Kaſztelan Wileński, miał za ſobą Annę
Woynianka Woyniankę Podskarbiankę Litewską, z ktorą ſpłodził ſynow
dwoch, y corek trzy; ſynowie *ſteriles* pomarli, corka záś ie-
Karp dna Tereſſa poſzła zá Karpia Podkomorzego Ziemi Biel-
Tyſzkiewicz skiey, druga Helena zá Tyſzkiewicza Woiewodzica Brze-
Kniaź ściańskiego, taż *2dô votô* była zá Kniaziem Druckim Sokoliń-
Drucki skim, Kaſztelanem Mściſławskim, trzecia Joanna poſzła zá
Koryatowicz Stefaná Koryatowicza Kurcza, Woiewodę Brześciańskiego,
Kurcz z ktorey ſię urodziła Teodora Kurczuwna, matka Bogumiły
Kudzborska Kudzborskii, Alexandrowy Urſynowy Niemczewicowy.
Tego tedy Alexandra Niemczewica, Miecznika Brześciań-
skiego, ſyná Andrzeiowego, ieſt ſynow czterech, y corek trzy
z Kudzborskii zrodzonych; pierwſza corká Antonina An-
Owſiany na, wydaná zá Felixa Owſianego, Cześnika Wołkowyskie-
go, Chorążego Petyhorskiego w Woysku Litewskim, Znaku
Janá Klemenſa Branickiego, Woiewody Krakowskiego, Het-
maná Wiel: Koronnego. Ten Dom Owſianych, Herbu O-
ſtoia, w Woiewodztwie Nowogrodzkim y Powiecie Wołkowy-
skim znaczny, z ktorych znaydowali ſię *in Suffragiis* ná Elek-
cyi Krola Auguſta wtorego. Jan Chorąży, potym Podkomo-
rzy Wołkowyski, Michał Bonawentura, Leon, y Alexander,
Pakoſzowna potym Miecznik Wołkowyski, ktory z Anną Pakoſzowną z
Kiersnowska Zofii Kiersnowskii zrodzoną, miał ſyna wzwyż wyrażonego
Felixa. Druga corka, Alexandra Niemczewica ná świecie
Tereſa, á w Zakonie PP. Bernardynek w Konwencie Brzes-
kim, Imieniem Marcellianná. Trzecia Konſtancya, zá Jgna-
cym

cym Lanckorońskim Paſzkowskim, Straźnikowiczem Polnym *Paſzkowski*
W. X. Litt: Rotmiſtrzem Woiewodztwa Brześciańskiego bę-
dąca. Syn pierwſzy Alexandra, Franciſzek Xawery Cześnik
Brześciański w roku 1750. ná Seym Koronny z Woiewodz-
twa Brześciaskiego Poſeł, żona iego Anna Korytynska; po- *Korytyńska*
tomſtwo ich ſyn Staniſław Koſtka, y Marcella corka. Dru-
gi ſyn Alexandra, Jgnacy Błażyi, trzeci Marcelli Staniſław
Koſtka, Dworzanin J. K. Mći, maiący ſobie zaręczoną Iadwi-
gę Suchodolską, Woyskownę Podlaską, z Anny Kocowny zro- *Kocowna*
dzoną, czwárty ſyn Michał Ludwik ná świecie, á w Zakonie
Przenayświętſzey Troycy od wykupienia niewolnikow, Mi-
chał od Swiętego Iozefa Trynitarz. Tekli, Andrzeia Niem-
czewica, Stolnika Witebskiego corki, z Połupińskii urodzo-
ney zá Buchowieckim niegdy będącey, było ſynow ſześciu; *Buchowiecka*
czterech *ſteriles obierunt*, iakoto Ignacy, Samuel, Dominik, Ię-
drzey. Dwoch teraz żyią, to ieſt Alexander Woyski, y Paweł
Piſarz Ziemski Woiewodztwa Brześciańskiego, ktorych cor-
ki, iákoto Alexandra, dwie, pierwſza Maryanna, z Gąſowskii *Gąſowska*
zrodzona, zá Antoniego Siekluckiego Woyskiego Lidzkiego, *Sieklucki*
y Leonora zá Ludwika Suziná, Podkomorzyca Brzeskiego; *Suzin*
Pawła záś, ſtarſza corka imieniem Aniela z Chrzanowskii *Chrzanowska*
zrodzona, zá Kurzenieckiego, Piſarza Ziemskiego Pińskiego,
ſą wydane. Teyże Tekli ex *2do voto* zá Kościuſzkiem nie- *Kurzeniecki*
gdy będącey, ſyn Felicyan *ſterilis*; corki: Panna Kościu- *Kościuſzko*
ſzkowna ſtarſza Floryanna, Przeoryſza Zakonu Słomińskie-
go S. Benedykta, druga Zakonnica także, Zakonu S. Bry-
gitty Alexandra, trzecia Panna Kościuſzkowna Zofiia nay-
młodſza ná świecie. *Ex tertio* záś *voto* zá Suzinem będą-
cey, ſyn Michał Kapitan Regimentu Konnego Buławy Pol-
ney W. X. Litt: maiący zá ſobą Neſtorowiczownę.. Fran- *Neſtorowiczowna*
ciſzki drugiey corki Andrzeia Niemczewica z Połubińskii
zrodzoney, zá Stankiewiczem będącey, ſyn Kazimierz, Stol- *Stankiewicz*
nyk Xięſtwa Zmudzkiego, ná Trybunał W. X. Litt: po *Połubińska*
kilka razy Deputat; corka zá Warkoiem ná Zmudzi Kapita- *Warkoy*
nem Woysk W. X. Litt: będąca. *Ex 2do* záś *voto* z Gorskim, *Gorski*
ſyn Michał Xiądz Karmelita Trzewiczkowy. Katarzyny,
corki tegoż Andrzeia Niemczewica, z Godlewskii urodzo-
Nnnn2 ney

Szuyski. Gogolewska. Libicki. Czapski. Hernowski. Małachowiec. Matuſzewicz. Bartoſzewicz. Korſakowna. Suliſtrowska. Kaczonowna. Wiſzniewska.

ney za Szuyskim Cześnikiem Brześciańskim niegdy będącey, ſyn Iozef, maiący zá ſobą Gogolewską z Libięckiey zrodzoną. Teyże Katarzyny zá Czapskim będącey corka Zofia, zá Antonim Hernowskim była. *Ex tertio* zaś *voto* z Małachowcem corka Tereſa, pierwey za Staniſławem Matuſzewiczem, Skarbnikiem Bracławskim, teraz zaś zá Bartoſzewiczem będąca. Tereſy Niemczewicowny, Andrzeia corki, z Godlewskii zrodzoney, zá Franciſzkiem Kniaziem Szuyskim, Podſtolim Bracławskim, niegdy będącey, ieſt dwoch ſynow, y iedna corka, ſyn pierwſzy Floryan, Straźnik Woiewodztwa Brześciańskiego, maiący zá ſobą pierwey Korſakownę, *ad præſens* zaś Suliſtrowską, *de Domo* Kaczonownę, drugi ſyn Iozef maiący zá ſobą Wiſzniewską. Corka tey Tereſy ná świecie Anna, a w Zakonie PP. Bernardynek Reguły S. Franciſzka Zuzanna, Matka Konwentu Brześćkiego. Wyprowadziwſzy Genealogią Imienia Urſynow Niemczewiczow, z Kolligatami ſwemi pobliżſzemi, przydaię rzecz godną uwagi.

Naprzod, że według zwyczaiu ſtarego w Litwie, á y w Polſzcze częſto praktykowanego, przezwano ich Niemcewiczami *Patronomicè*, od antenatow ich Rawitow, ktorych do Polski z Niemiec przybytych zwano Niemcami, bo iáko zwłaſzcza w Litwie, naywięcey przedtym formowano Przezwisk z Imienia álbo Przezwiska Oycowskiego, czego naywięcey znayduie ſię *w Jnkorporacyi W. X. Litt: Koronie Pol: gdzie fol: 231. tit: Proceres Lithvaniæ &c. ſub anno 1413. 2da Decembris* ſą położeni, *Nicolaus Radziwiłowicz Palatinus Vilnenſis, & M. D. Litt: Cancell: Stanislaus Janowicz, Caſtell: Trocenſ: &c. Gregorius Paczowicz Połoc: Nicolaus Nicolai Radziwiłowicz, Jacobus Dowoynowicz*, y ták wielu inſzych tam ſpecyfikowanych; ták też od Niemcow ich Niemcewiczami nazwano. Ze zaś tegoż nazwiska Niemcewiczow, nie wſzyſcy iednakowo w ortografii zażywali, ále czaſem Niemcewicz, czaſem Niemcewic, álbo Niemcowicz, albo Niemczewicz lub Niemczowicz; racya tego, álbo co raz inſza zwyczaiow odmienność, albo omyłka skrybentow lub drukarska, iako w teyże Inkorporacyi in *Volum: Legum*, daleko odmienniey niektore Imiona ią położone, niżeli ſię teraz wyrażaią, náprzykład *Nicolaus Pacz*,

us Pacz, á teraz Pac; przedtym Paryż, á teraz Parys piſzą, y innych tak wielu, tak też o Niemcewiczow nazwisku rozumie ſię. Także w Konſtytucyach Polskich *fol. 885. Anno* 1697. ták wiele ieſt przezwisk, ktore ſię ináczey teraz piſzą, iakoto Andrzey Poletyłowski, á teraz Poletyło, ná Podlaſiu, tamże *fol: 880.* Franciſzek Straż, á teraz piſzą ſię Strażycowie, *fol:* 894. Boguſław Mikutá, nie Micuta iák ſię teraz piſzą, *fol:* 902. Filip Wereſzczak, á teraz Wereſzczaka *&c:* czyto tedy Niemcewicz, iak ſię ich Samuel Kazimierz piſał y ná Nadgrobku ieſt położony, czy Niemcowicz, iák Ruskie tranſakcye tegoż Samuela wyrażaią, czy Niemczewicz, álbo Niemcewicz, wſzyſtko iedno znaczy. Dawność tego Imienia w Polſzcze y w Litwie, z tąd zmiarkować można, że metryki W. X. Litt: ieſzcze *ab Anno* 1528. o nim wſpominaią, iakoto w Księdze *ſub Numero* 16. temi ſłowy: *Wyrok Fedoru Memczycu z Woiewodą Kijowſkim y Andreiem Niemcowiczom, o uproſzenie pod nim zemli od z Czołowikom od Dworca Kaſparyſzek w Konzyatyckim Powietie, iemu od Krolowey Heleny danoie. fol:* 163. item w Księdze *ſub Numero* 48. ſpraw Podlaskich, *Roku* 1541. *Inter Vitum Sakowicz de Chybowo, & Paulum Niemcowicz de eadem. fol:* 238. Item w Księdze *ſub Numero* 66. *ab Anno* 1549. *ad Annum* 1551. *Wyrok Stanisława Sołłohubowicza z Synowoiu Nemcowicza, o odniateie służby ludey tohoz Bratanicza.* W Aktach Ziemi Drohickiey, więcey iák od dwochſet lat Tranſakcye tego Imienia znayduią ſię. W Powiecie záś Wiłkomirskim, á Woiewodztwie Wileńskim, w Litwie daley niżeli *ab Anno* 1595. znaydowali ſię Niemczewiczowie, bo w tym roku znayduią ſię tranſakcye Ianowey Niemczewiczowey wdowy, ktorey mąż mogł daleko przedtym żyć, álbo y iego Rodzice: daley zaś zaśiągać niemożna, bo y akta niedawnieyſze te, ktore ſię dotąd znayduią. Mieſzkali tedy od roku 1595. w Powiecie Wiłkomirskim: Staniſław Iakubowicz Niemcewicz, o ktorym tranſakcya 1596. *dnia* 14. *Marca.* Ian Iakubowicz Niemcowicz, o ktorym tranſakcya *Roku* 1597. *dnia* 6. *Marca.* Piotr Niemcewicz, o ktorym tranſakcya 1624 *dnia* 4. *Września*, żona Anna Koſtomłocka, Staniſław Niemcewicz ktorego teſtament *Roku* 1688. *dnia* 5. *Maja*, Kazimierz Niem-

Dawność Niemczewiczow. Koſtomłocka.

cewicz, o ktorym tranſakcya *Roku* 1692. Tych lat wyrażonych, mieli poſſeſſye w tymże Powiecie, to ieſt dobra Naliſzki, Małekiski, Rukczyny, Maygie., Łukaſzyszki, Zagoryſzki, Czołchany, Krukle, &c. &c.

PROCEDENCYA

Grotow *de Samborzec*, HRABIOW SAMBORZECKICH, *W Woiewodztwie Sędomirſkim y Lubelſkim*, HERBU RAWICZ.

Dedukcya Samborzeckich.

SAmborzeccy tego herbu, dawnością pochodzą od Grothow, iako ich wſpomina *Okolſki tom: 2. fol.* 594. piſząc: *Samboreccji Grothii, in Lublinenſi & Sendemirienſi. Jacobus in clade Bucoviana cum Adalberto Rege obijt. Erant pientiſſimi & in fide zeloſi viri, qui Eccleſiam à majoribus ſuis profanatam hereticorum blaſphemus expurgarunt, & ejectis lupis paſtores reduxerunt. Paulus Samborzecki electionem Uladislai IV. ſubſcripſit.* O tychże Sámborzeckich piſząc *Nieſiecki tom: 4. fol:* 5. powiada podobnie, że od Grotow ſwoy początek wźieli, á od dobr Samborzeckiemi nazwáni, gdźie oprocz wyrażonych u *Okolſkiego*, wſpomina Mikołaiá Szymona *binominis*, Sámborzeckiego, człowieka zacnego y uczonego, że umarł roku 1610, ktory w Katedrze Krakowſkiey ieſt pochowány. Prokopa Samborzeckiego w Roku 1600. Staniſława z żoną ſwoią Anną z Babina Pzonczánką, Podkomorzanką Lubelſką w Roku 1649, z ktorey dwie corki, z tych iedna poſzła w małżeńſtwo zá Janá Brodowſkiego, druga za Marka Sobieſkiego. Syn także był Oktawian, ktory z Anny Leżeńſkij miał corkę Zofią, Franciſzka Stoińſkiego, Sędźiego Ziemſkiego Lubelſkiego Małżonkę.

Pszonczánka. Brodowski. Sobieſki. Leżenſki. Stoinſki.

Ja tu wyrażąm o tychże Grotach Samborzeckich, co mogłem zebrać z dawnieyſzych Autorow, y ſtárych manuſkriptow, w tym Domu znayduiących ſię, oprocz Grodzkich y Ziemſkich tranſakcyi, tak Sędomirſkich, iako y Lubelſkich. Początek tey familij w Polſzcze, ieſt od Kochana, ktorego potomſtwo z Czech do Kroleſtwa przybyło, ieſzcze w Roku 1003. za Bolesława Chrobrego Krola Polſkiego, iako piſze

Początki Domu tego w Polſzcze.

piſze *Cromerus lib:* 3. Był záś ten Kochan Xiążęciem Czeſkim, ktorego rady używał Bolesław Chrobry pod czas woien tamecznych, o czym ſzerzyi piſałem w poprzedzaiącey Hrabiow Michowſkich Fámilii.

Daley, ze czterych braci Rawitow, wielkie uroſły familie, to ieſt z Prandoty, Woiewody Ráwſkiego 1145. Gaworka, Grota, y Warſzy. Inſzych pominąwſzy Grotow, tylko wſpominam niektorych, iż z tey linij pochodzą Samborzeccy, według Autorow allegowánych. Grotow Grotowſkich, y Samborzeckich, iedna ieſt procedencya, od Grotá pomienionego, z ktorych było wiele zacnych mężow, dawnością piſzących ſię z Słupce, y od Grotowic, trzy mile od Rawy, gdźie ten Dom kwitnąć záczynáł w Polſzcze. Z tych Jana Grotá z Słupce, Woiewodę Rawſkiego, wſpomina *Poprocki*, ale nie piſze w ktorym roku żył.

Autor Samborzeckich. Antenáci y Dignitarze Samborzeckich.

Jan inſzy Grot z Słupcy, był Biſkupem Krakowſkim, iak piſze *Starowolſki & Cantſcius, in vitis Epiſcopo: Crac: & Paprocki in Opere* 2. Umarł w Roku 1347. w Wawrzyńcycach, ktorego wielkie zaſługi, fundacye y prace zbawienne, opiſuią pomienioni, także *Cichocki lib: 2. cap: 9. Pruſzcz w Monarchij*, przez ktore rozumieią go bydź niektorzy Błogosławionym, ile że ciało iego dobyte w roku 1522, przez lat 175. nieſkażytelne, zapach fiołkowy z ſiebie wydawáło, á przy wyſtawionym przez dwa tygodnie, łaſk rożni doznáwali.

Oprocz tych, Jana Grota z Słupce, Woiewodę Rawſkiego, wſpomina *Miechovita lib:* 4, że zginął pod Bukowiną na Wołoſzczyznie roku 1359. z cáłą Chorągwią ſławnych y zacnych Rycerzow Grotow. Grot z Słupce był Kaſztelanem Lubelſkim 1366. według *Nieſieckiego tom: 2. fol.* 314. Chryſtyna Grota, Kaſztelana Krákowſkiego, z Oſtrowa piſzącego ſię wſpomina *Okolſki*, z tego napiſu ná Ołtarzu w Krakowie: *Hoc altare fundatum eſt & erectum Annô Domini* 1412. *impenſis ſtrenui militis Domini Groth, Filij Magnifici Chriſtini de Oſtrow Caſtellani Cracovienſis &c.* O inſzych piſze *Bielſki fol:* 486. ktorych tam zaſługi, dźieła rycerskie, y zacność wyráza pod rokiem 1474. Wſpomina y *Okolſki* Jana Grota z Nowego

Miaſta Woiewodę Krakowskiego w roku 1485, o czym tenże
tom: 2. fol. 539. Grota z Słupcy wyrazá *Cromerus lib:* 16. o-
piſuiąc zamek Konárski w Woiewodztwie Sendomirskim, kto-
ry utráciwſzy y Konary, poczęli ſię iego ſukceſſorowie piſać
z Słupcy y Konar razem, iako Kaſztalan Sądecki 1506. inſi pi-
Białeccy. ſali ſię z Białey w Lelowskim Powiecie Białeckiemi, z O-
Oſtrowſcy. ſtrowa Oſtrowskiemi, z Grotowic Grotowskiemi, z Konar
Grotowſcy Konarskiemi, z Słupcy Słupeckiemi, *de Samborzec* w Woie-
Konarſcy. Słupeccy. wodztwie Sendomirskim Samborzeckiemi &c, iako dawny
dokument, z Erekcyi Kościoła Samborzeckiego wyraża: *Sam-
borzec villa habens Eccleſiam antiquô opere munitam in monte,
dicatam Sanctiſſimæ Trinitati, & per Pavlum Comittem de
Samborzec fabricatam, cujus nunc Plebanus Simeon, & cuius hæ-
redes Uarſius & Joannes, Nobiles de armis Rawa.* Tegoż fun-
datora Pawła Hrabiego, *de Samborzec*, wſpomina Chronika
Opatow y Benefaktorow Klaſztoru Koprzywnickiego y Pepliń-
skiego w Sendomirskim Woiewodztwie W. O. Cyſterſow. *Stan-
te regimine Theodorici I. Abbatis Comprivnicenſis, Magnificus Do-
minus Paulus, Comes de Samborzec, villas ſuas Suleiow, Byſtrzyca,
Wnętowice, Dokarow, Siedlce, Nieczeca, ob rememedium &
ſuæ & Parentum ſuorum animæ, donavit & reſignavit Mona-
ſterio Coprivnicenſi.* W Xiędze záś zmarłych, znayduie ſię pa-
miątká taka: *Annô Domini* 1189. *die* 19. *Februarii obiit Illuſtris
Dominus Pavlus Comes de Samborzec, villam Byſtrzycam cum
aliis* 5. *pagis contulit Monaſterio noſtro.* Toż powtarza kátalog
Opatow y Benefaktorow Klaſtoru Koprzywnickiego w Ro-
ku 1262. *Ex manibus Magnifici Domini Pacoslai ſenioris, Co-
mitis de Familia Habdank, villam Oycowice cum clauſura ſua, à
Magnifico item Domino Pavlo hærede de Samborzec, donatam vil-
lam dictam Byſtrzyca cum aliis quinque receperunt &c.* O fun-
dacyi Klaſtoru Peplińskiego ta tylko ieſt wiadomość: *Mona-
ſterium Peplinenſe fundatum per Samborzeccium, Præfectum Po-
meraniæ, Annô Domini* 1262. A ponieważ tychże Grotow Sam-
borzeckich, dawnością wypiſać nie można, wyrážąm tu po-
źnieyſzych tylko procedencyą, od Jana *de Moravce* Grota
Samborzeckiego, ktory wſzedłſzy w dożywotnią przyiaźń z
Pudłowski. Pudłowską, ſpłodził ſynow dwoch y corek dwie, z tych ie-
den

den Mikołay Samborzecki, wkroczywſzy w kotrakty Máł-
zeńskie z Ruſiecką, ſpłodził corkę iednę Jadwigę, y ſynow Ruſiecka
trzech, Alexandrá, Samuela, Jana, Łukaſza, Jerzego, y Sta-
niſława Samborzeckich. Jadwiga wydaná byław Wodztwo
Ruſkie za Magnuſzewſkiego. 1. Alexander z Potocką Magnuſzewſki
mieli Stániſława, Jadwigę, Katarzynę, Zofią, y Annę. 2. Sa- Potocka
muel Sędzia Ziemſki Łukowſki, z Sawicką Podkomorzanką Sawicka
Bełzką ſpłodzili Mikołaia, Zbigniewa, Zofią, Jadwigę, Barba-
rę, y Koſtancyą. 3. Jan z Buianowską, zrodzili Andrzeia, Buianowſka
Adamá, Stefana, Annę, Katarzynę, Dorotę y Zofią. 4. Łu-
kaſz *ſterilis*. 5. Jerzy z Pierſzewską z Podgarza miał ſynow Pierſzewſka
dwoch, y corek dwie, ale imion ich nie wiem. 6. Stani-
ſław *binubus*, 1*mo*. Z Oſtrowską potomſtwo w dziecińſtwie Oſtrowſka
pomarło, 2*do*. z Paſzkowską ſpłodził Stániſława Dziedzica Paſzkowſka
na Okrzci w Stężyckim Powiecie, ten dwa razy ponowiał
małżeńſtwo, 1*mo*. z Lezińzką miał dwoch ſynow y corkę wy- Lezińska
daną za Franciſzka Stoinskiego Sędziego Ziemskiego Lu- Stoinſki
belskiego, 2*do*. z Suchodolską ſpłodził corkę wydáną za Suchodolſki
Felicyana Szaniawskiego, Piſarza Ziemskiego Lubelskiego. Szaniawſki
Oktawian drugi Syn Staniſława Samborzeckiego z Paſzkow-
skiey, ożeniony z Skomorowską, dziedziczką dobr Orłowa Skomorowſka
w Powiecie Kraſnoſtawskim, z nią było dwoch ſynow y
corka. 1. Paweł z Celeiowską *procreavit* Zygmunta bezpo- Celeiowska
tomnego, Franciſzka, Zuzannę y Katarzynę. 2. Marcin z
Cynerowną miał Woyciecha *ſterilem*, Katarzynę, pierwey Cynerowna
Kaczynskiego, potym Thorzewskiego żonę, y Marcyannę Kaczynski Thorzewski
wydaną zá Jezowskiego. Pomienionego Oktawiana Sambo- Jezowski
rzeckiego corka wydana ieſt za Soſnowskiego, Kaſztelana Soſnowski
Mińskiego.

Stániſław ſyn Alexandra z Potockiy urodzony, wſzedł w
dożywotnią przyiaźń z Anną Szczęmpowską, y ſpłodził z Szczęmpowska
nią Andrzeia, ktory po dwa razy wota ponowiaiąc. 1. Z Go- Gorecka
recką miał dwie corki, Eleonorę wydaną za Zgierskiego, y Zgierski
Bogumiłę za Soſnowskiego. 2. Andrzey pomieniony Sam- Soſnowski
borzecki ożenił ſię z Hełenną Sokołowską, z ktorey Iakub
Staniſław *binominis* Samborzecki, Czeſnik Horodelski, poiął Sokołowska
in ſocium vitæ. Ewę Wyżycką Kaſztelankę Kuiawską Konar- Wyżycka

 ską,

437

Wyżycki ſką, ſynowicę Mikołaia Wyżyckiego, Arcybiskupa Lwowskiego, ktory umarł roku 1757. Urodźiła też niegdy Samborzec-
Sobieſki ka Remigiana Sobieſkiego, przyrodniego brata Krola Jana III. o czym podobnie *Nieſiecki* namienia wzwyż wyrażony.

KOSSECCY herbu *Ráwicz*. Wſpomina ich krotko *Nieſiecki*
Koſſeccy *tom*: 2. *fol*: 646. ia tyle wyraząm, iż z Predeceſſorow ſwoich maią *originaliter ſedem* w Woiewodztwie Krakowſkim, piſzą
Slawſka ſię z Koſſećic. Był Jan Koſſecki, ktory z Slawſką żoną ſwoią miał dwoch ſynow, Michała Towarzyſza znaku Huſarskiego Krolewiczowſkiego, y Tomaſza, miał także corkę Eufro-
Kochowſki zynę za Janem Kochowſkim. Od Michała ieſt ſyn Ignacy *ſuperſtes* w Roku 1754, ktory ma trzech ſynow, Adama teraznieyſzego Podwoiewodzego y Regenta Grodzkiego Sandeckiego, Michała y Alexandra, á ci mięſzkaią w Woiewodztwie ſwoim Krakowſkim. Od Tomaſza zaś Koſſeckiego był ſpłodzony ſyn Iozef, ktory pod Gołczą podczas rewolucyi w Roku 1733. zabity, y corek dwie, iedna Cecylia zá Ianem
Stoiowſka *Dąbrowski* Iordanem Stoiowſkim, drugá Maryanna za Dąmbrowſkim. Ieſt y więcy Koſſeckich, ktorzy po roznych Woiewodzwach lokowal ſię, iako o tym obſzernie świadczą po Grodach tranſakcye.

Laſotowi ezowie LASOTA Láſotowicz herbu *Rawicz*, o ktorych *Paprocki, Okolſki y Nieſiecki tom*: 3. *fol*: 46. obſzerniey piſze, ia tylko namienią, iż Laſotowie y Laſotowiczowie w Litwie, ſą iednego Domu y herbu, tak tam zowiący ſię *patronomicè*, iaki z dawna zwyczay *obtinuerat* w ſwoich Litewſkich procedencyach. Alexander Láſota, Łowczy Lubelſki, máiący dobrá ſwoie w Sęndomirſkim y Lubelſkim Woiewodztwie, ſpłodźił ſynow dwoch, Szymona y Sylweſtra, ten Sylweſter zabiwſzy ſzlachcica wyiachał do Litwy, y lubo názwał ſię Laſotowicz, piſał ſię iednak Laſota Laſotowicz. Był za Buławy Paca Bunczucznym, około roku 1689. Spłodźił z
Smietankowná Smietańkowną Iana w Woiewodztwie Sęndomirſkim, po śmierci ktorego Sylweſtra dziada, Ian Ociec Iozefa Laſoty Laſotowicza, Skarbnika Smoleńſkiego żyiącego w roku
Bombek 1751. z fortuny za konwikcyią Bombeka wypędzony zoſtał y tam folwark ich Wulka názwany *hæret*. Ián pomieniony

miał

miał za ſobą Słowińſką, y z nią *procreavit* Staniſława, brata *Słowinſka* rodzonego Iozefa pomienionego, ktory będąc pod Grandmuſzkieterami, *poſt fata* Nayiaśnieyſzego Auguſta II. doſtał ſię do Saxonij, y tam woyſkową ſłużbę kontynuie w ſzarzy Officerskiey. Iozef Skarbnik Smoleński *motivô* ſpadłey po bratach Matki ſwoiey y Wuiach Słowińskich ſukceſſyi, na Białey Ruſi znayduie ſię *ad præſens*, gdy to piſzę, gdźie o ktorem dobr zoſtaiąc, piſze ſię podobnie, tak iáko Dźiád y Ociec, Laſota Laſotowicz.

ROCH HERB.

EPIGRAMMA.

Roch *inſigne Domûs, tres Campos continet albos,*
Inter purpureum ſangvine Matris agrum.
Candeſcunt, etenim gemmas fert omnis arena,
Naſcitur ex gemmis aurea meſſis opum.
In quibus & Laurus, & candida Lilia tragrant,
Mars metit enſe Roſas, Patria floret eis.

Pppp2 ABRYS

ABRYS HERBOWNY.

Opiſanie Herbu. Na tarczy ſą trzy Pola białe, nie rowno położone, zaczynaiąc od naydłuższego z dołu, do naykrotſzego w gorze, na ktorym kwitnie Lilia biała, to zaś wſzyſtko położone ieſt w czerwonym polu, na hełmie Korona złota, żadnego przydatku nie maiąca. Podobny ieſt temu Roch 3tio, w Herbarzu *Okolſkiego tom:* 3. *fol:* 620, ale na opák przewrocony y maiący do tego czwárte pole na hełmie z drugą lilią, bez korony, ale źle opiſany, y z kąd pochodźi nie wiadomy, iako też u *Nieſieckiego tom:* 3. *fol:* 866.

POCZĄTEK HERBU TEGO.

Oryginał Herbu. Ieſt ten herb inſzy od R*ocha*, ktorego opiſał *Długoſz pod rokiem* 1333. P*aprocki w Gniązie y o herbach, Okolſki tom:* 2. *fol:* 614. *y inſi:* bo tam ten inſzego ieſt krztałtu, y zowie ſię od R*ocha*, iakiego zdawna w ſzachy graiąc zażywali, maiąc nadanie nie iakiemiu Skakale Rycerzowi, od Xiążęcia Mazowieckiego, o czym pomienioni Autorowie: ten zaś inſzego ieſt abryſu, inſzą ma nazwiską ſwoiego derywacyą, y od inſzego Monarhy ieſt nadany, za nie rownie wiekſze dźieła ſwoie, iako tamtemu Rycerzowi. Albowiem niektory z familii Grabiow, Baronow y Graffow Czeskich, imieniem Albrycht, brat Broniſława Arhidyakona Gnieźnień: ktorego katalog tameczny wſpomina, herbu *Grabie*, upodobany y zaſłużony dźiełami Rycerskiemi Wacławowi, pierwey Czeskiemu á potym Polskiemu Krolowi, przybywſzy z nim z Czech do Polski na koronácyą w roku 1300. zoſtał ſię w Oyczyznie naſzey, ktoremu w zaſługach iego nadał Krol znaczne grunta pod Piotrkowem, kędy on założył wieś, y od imienia ſwego nazwał ią Grabiną Wolą, iak piſze *Dlugoſz* tymi ſłowami: *Genus de Baronibus ex Bohæmia ortum ducens, ſub Uenceslao Rege Bohæmorum, ad Petricoviam in Polonia conſederunt in villa Wola, quæ modo uſque dicitur à viro illo primo Gra*bina Wola. O czym też piſali, *Bielſki fol:* 201. *Paprocki w Gniaźdźie y o herbach, Okolſki tom:* 1. *fol:* 229. y inni. Potym czy kupił, czyli też za zaſługi otrzymał Wyſżynę maiętność znaczną

znaczną w Wielkiey Polſzcze, od ktorey potomkowie iego zowią ſię Wyſzyńſcy. Tenże Grabia maiąc ſynow dwoch, iednego *Rocha* wyſłał do Rzymu dla udoskonalenia w naukach, ktory z tamtąd udał ſię do Francyi, potym do Hiſzpanii na ſłużbę woienną, á gdy doſłużył ſię znaczney ſzarzy, ordynowany był przeciw Poganom, kędy ſzczęśliwie zwyciężywſzy powrocił do Krola, y od niego pytany był, iaki ma herb? A że podobno nie pamiętał, w młodośći od Oyca wyiachawſzy, powiedźiał, że u nas w Polſzcze ſynowie, poki Ociec żyie, nie zażywaią iego herbu: więc mu Krol dał pole białe w czerwonym polu, á gdy drugi raz znowu zwyciężył, dał mu drugie pole białe, á za trzecim razęm trzecie pole, iedno od drugiego więkſze, á gdy czwarty raz nayznacznieyſze otrzymał zwycięztwo, dał mu lilią białą na tych trzech polach, y *Territorium* z Miaſtem y Fortecą na pograniczu Hiſzpańskim od Lisbony, przeciwko Poganom na ow czas Azyatyckim, nazwane od iego imienia *Wiſen*, o czym niżey. Gdy zaś tenże *Roch* Grabia, dowiedźiał ſię że Ociec iego umarł, proſił Krola o dymiſſyią, czego tak zaſłużonemu Krol nie odmowił, iednak z tą kondycyą, aby ſię do niego powrocił. Ten oſiadłſzy na Wyſzynie, nazwany w potomſtwie ſwoim Wyſzyńskim, zażywał herbu nabytego w Hiſzpanij, od imienia ſwego *Rochem* zwanego, á drugi brát Zbiſław wziąwſzy Grabiną Wolą pod Piotrkowem, używał Oyca ſwego herbu, zkąd teraz Grabowie ſą herbu Grabie, wyrażeni w dawnych Autorach, y u *Nieſieckiego tom:* 2. *fol:* 249, á Wyſyyńſcy ſą herbu R*ocha*, u tegoż *Nieſieckiego* wſpomnieni *tom:* 4. *fol:* 620. ále im inſzy herb przydał, do nich nie należący. Ta zaś relacya, ktorą o nich wyraźiłem, z początkiem ſwoiego herbu R*ocha*, ieſt z dawnieyſzych Hiſtorykow w Xiążce drukowaney w Warſzawie, pod tytułem: *Złote żniwo, to ieſt żywot S. Benedykta XI. Papieża*, napiſáney przez *X. Woyciecha Ochabowicza Exprowincyała, na ten czas Przeora Konwentu Warſzawskiego, WW. OO. Dominikanow w dedykacyi Wyſzyńſkiemu*, y w drugiey Xiążce Dominikańskiey, pod tytułem: *Apteczka wonno zbawiennych oleykow.* Iako też w dedykacyi

Nabycie herbu.

Rożność herbow.

kacyi konkluzyi *Canonicorum Regularium Cracovienſium.*

PROCEDENCYA

Z Wyſzyny w Woiewodztwie Sieradzkim,

GRABIOW WYSZYNSKICH

Z dawna

Na Międzyrzeczu Podláskim, Stołpnie, Tołczkowie, Krzewicy, Stonimarach, Ławach, Krzemieniu, Oſnowsku, Pelcach, Czartkowcach, Niemoykach, w Woiewodztwie Podlaskim y Powiecie Drohickim. &c. &c.

DZIEDZICOW, HERBU ROCHA.

Wyſzyńſcy Wyſzyńſcy iednego ſą ſzczepu y Domu z Grabiami, iakom powiedźiał, zaczem powtarzam tu, co o nich *Nieſiecki* napiſał, z wyprowádzenięm genealogii od Roku 1623. w Domu tychże znayduiącey ſię. A naypierwey o początkach Grabiow Czeskich Baronow, w cudzych kraiach to *conſtat*, że ich tam nie Wyſzynskiemi, ale Wiſienskiemi zwano, bo u nich inſzy piſania zwyczay, inſza w literach ortographia; inaczeyi też piſzą, inaczey czytáią, iako u nas w Polſzcze, czego dowodem ſą ſtarę kwity Szwedzkię y Saskie, w tym Domu znayduiące ſię, na ktorych piſano ich *Wiſien*, albo *Wiſienſki*, iakoż y Proceſs rozgraniczenia między Woiewodztwem Podlaskim y Brześciańskim, wſpomina liſt po łácinie piſany Zygmunta Wielkiego Xiążęcia Litewskiego, y Kiiowskiego, w roku 1434. Mikołaiowi Naſutowi *Wiſienſkiemu*, od tegoż Xiążęcia dany na dobra Międzyrzec w Podláśiu, Stołpno, y z wſiámi Tołczkow, Krzewica, Stonimary, Ławy, Krzemień, Oſnowsko, Plech nad rzeką Bugiem leżące, z obiema brzegami teyże rzeki; także Czartkowice z rzeką y z młynem, y Niemoyki, w Powiecie Drohickim znayduiące ſię, iako też y konfirmacya tego liſtu Annie *Wyſieńſkiey* corce Mikołaia Nuſáta *Wyſieńſkiego*, Jana Zabrzeſkiego żonie, *Zabrzeyſki* na pomienione dobra od Alexandrá W. X. Litewſkiego konferowana w Roku 1499, o czym *Nieſiecki tom: 4. fol: 620. & 621.*

Jeſt

Jeſt też *Territorium Wiſienſe*, z Miaſtem znacznym y Fortecą *Dobra cudzoziemſkie* *Wiſen* zwaną, między Lisboną y granicámi Hiſzpańſkiemi, niegdy należące do Kroleſtwa Hiſzpańſkiego, ktore pomienionemu Rochowi Wiſienſkiemu, czy Wyſzyńſkiemu, oprocz herbu wyrażonego od Krola, w nádgrodę Rycerſkich zwycięztw iego nadane było, y od iego nazwiſka *Wiſien* nominowane, co tameczny Biſkup przyznał, nie dawno przeieżdżaiącemu tamtędy, od Lisbony do Hiſzpanii, Xiędzu Marianowi *Ordinis Immaculatæ Conceptionis B. U. Mariæ* Wyſzyńſkiemu, że z tamtąd przodek ich wyſzedł do Polſki. Ten zaś Maryán Wyſzyńſki, ośiadłſzy w Portugallii, zaczął tám ſzczepić Zakon, ktory w Polſzcze nie dawnymi czaſami na Mazowſzu fundowany był od Polaka, wyſtáwiwſzy iuż Kościoł y klaſztor wſpaniały, drugi w Hiſzpanii założyć ſpodźiewaiąc ſię, iako liſty Domu tego świadczą z relacyą wyrażoną. Ten tedy Roch na Wyſzynie Wyſzyńſki, ſwoiego wieku Wyśińſkim zwany, powrociwſzy z Hiſzpanii do Polſki, zaſtał iuż po śmierci Oycą ſwego teſtament, w ktorym go obligował, aby ná mieyſcu iego dokonał woyny *Zwycięſtwo* przeciw Jadźwingom, dla przyſługi Krolewſkiey y Oyczyzny w ktorey ſię rodźił, co za pomocą Bożą z obligacyi Krolewſkiey, y Oyca ſwego wykonał, kiedy ná tym mieyſcu, kędy teraz ſtoią Wyſzynki, zbił na głowę Jadźwingow (gdźie potym Bogu dźięki czyniąc ſyn iego, czy potomek, Mikołay Naſut Wyśińſki, Kościoł wſpaniały wyſtawił, według erekcyi Roku 1464.) ktorym na ſukkurs ſzedł Xiąże Litewſki Olgierd ſyn Giedymina, z ſwoimi woyſkami, chcąc po tey prácy ſpoczywaiącego nie ſpodźianie napaść, ále y w ſpoczynku, iako doſkonały żołnierz, będąc oſtrożny, nie dał ſobie krzywdy uczynić nie ſpodźiewanemu naieźnikowi, cofnąwſzy go nazad z iego imprezą. Potym ſię żalił przed Krolem Káźimierzem Wielkim, ktory zdiął z ſiebie łancuch złoty y włożył go na niego mowiąc: *Kto ſię na ciebie porwie,* *Lancuch złoty* *iakoby na Nas, gotowiśmy na każdym nieprzyiacielu tego ſię upomniec*; pytał go oraz o herb, powiedźiał iaki ſobie wyſłużył, więc Krol kazał mu, aby ten herb w pierśiach Orła białego noſił, Orzeł zaś áby był bez korony, berła, y miecza, dla

 diſtyn-

diſtynkcyi Krolewſkiego herbu, o czym *Złote żniwo Apte-
czka wonno zbawiennych oleykow, pomienionych Autorow, y Cel-
larius deſcriptione Regni Poloniæ Mą; Ducatus Litvaniæ w-
ſpomina o Jadźwingach, w ſprawie Krola Łokietka.* Jakoż były
ieſzcze za Krola Jana III. takie iego herby na domach przed-
mieyſkich w Warſzawie, y w Gorze na goſpodach przybiiane,
z wolnośćią od Zołnierza. Sukceſſorowie iego niektorzy,
przyłączali Grabie do Rocha, ná pámiątkę, że od Grabiow
pochodzą, z pierwſzego Genearhy ſwoiego w Polſze Albry-
chta Grabiego, Barona Czeſkiego, iakoż y dotąd, ſtarożyt-
ność zachowuiąc niektorzy Wyſzyńſcy, takiemi ſię herbami
dwiema razem pieczętuią. Dla czego y ia kłádę tu po-
mienionych Grabiow genealogią, iaka ſię znayduie u *Nieſiec-
go tom: 2. fol: 297.* tymi ſłowy. Grabia *herbu* Grabie, w Lu-
belskim, Sieradzkim, y inſzych Woiewodztwach. Broniſława
Grabię, Arhidyakona Gnieźnieńskiego, Adminiſtratora Arcy-
biskupſtwa 1300, *wſpomina katalog.* Mikołay Kaſztelan Chemł-
ski y Podkanclerzy Koronny 1548. Mikołay Broniſław Grá-
biá z Oleśnik, Poſeł z Woiewodztwa Ruskiego, podpiſał u-
nią Litwy z Koroną 1569. *Conſtit: fol:* 172. Wawrzyniec
Grabia z Seymu Poborca w Chełmskiey Ziemi 1581. *Conſtit,
fol:* 395. Jan Słucki Grabia 1588. Poborca w Mazowſzu,
Conſtit: fol: 504. Xiądz Konſtantyn Grabia, w Zakonie naſzym
pracowite życie zakończył we Lwowie 1652. Woyciech
w Rawskim 1632, y Iakub w Ziemi Ciechanowskiey. Mar-
cin Łowczy Rożanski 1648. Wawrzyniec Piſarz Ziemski Ro-
żanski Poſeł na Seym 1662, *Conſtit: fol:* 2. Grabia miał za
Axakowna ſobą Axakownę, corkę Iana Sędźiego Ziemskiego Kiiow-
Choynacka skiego. Drugi miał za ſobą Choynacką. Grabia Słucki,
Wierzbowſka Wierzbowską herbu Prawdźic, *za czasow Paprockiego.* Fran-
ciſzek w Rawskim, Mikołay w Płockim 1674. Grabianka
Bielſki Teofila, była za Pawłem Bielskim, Stolnikiem Lubelskim
1701. Zofia za Alexandrem Brzeskim. Staniſław 1700, kto-
Brzeſki rego Ociec z Ruſi do Pruſ ſię wynioſł.

Ia tu niektorych przywodzę herbu Grabie Grábitow, z
dawności ſwoiey, w rożnych Honorach Senatorskich zoſta-
iących, ktorzy lubo rożnych imion ponabywali z włośćiami
ſwoiemi

ſwoiemi, z iednego przecię zrodła pochodzący Grabiow, ia-
ko y Wyſzyńſcy, wzaiemnie do ſiebie należeli, nazwiſkem
powierzchownym, nie krwią wewnętrzną, pomiędzy ſobą
rozrożnieni, iako Jan Lipſki Kárdynał, Biſkup Krakowſki, nie
dawno zmarły. Jędrzyi Lipſki, Biskup Kuiáwski, á potym *Lipſcy*
Krakowski w Roku 1631. o ktorym *Damalewicz*, tenże był
pierwyi Biskupem Łuckim y Podkaclerzym, á potym Kan-
clerzęm Wielkim Kronnym, iak piſze *Starowolſki.* Kaźimierz
Jan Szczuka, umarł Biskupem Chełmińskim 1694, według *Szczukowie*
nadgrobku iego w Chełmży. Jan Lipski był Kaſztalanem
Bełzkim 1614, *Poſellius.* Staniſław Szczuka, umarł Podkan-
clerzym Litewskim 1710, *Załuſki.* Tenże, czy inſzy Stani-
ſław Szczuka Referendarz Korony, był Marſzałkiem Jzby
Poſelskiey roku 1689. y po drugi raz takze w Warſzawie
roku 1699. *David Braun.* W teraźnieyſzym wieku Antoni
Lipski, był Kaſztelanem Bełzkim. Szczuká Kaſztelanem
Mińskim. Ian Lipski Podkanclerzym Koronnym, dawniey
zaś Jan Skuſzewski, Podkomorzy Chełski, był Marſzałkiem *Skuſzewſki*
Trybunału Koronnego w roku 1614. Z kąd wiedźiemy, iż
iednego herbu Grabie, od Albrychta Grabiego Barona Cze-
skiego pochądzący, rożnych imion ponabywali od dobr
dźiedźicznych, iako y Grabiowie Wyſzyńſcy od Wyſzyny y
Wyſzynek nominowani, o ktorych piſze *Nieſiecki tom: 4. à
fol:* 620, lubo ſię pomylił w ich właſnym herbie, oprocz
wſpomnionego Mikołaia Naſuta Wyśieńskiego z dobrami
ſwoięmi, ktorego iuż wyzyi námięnilem, mowiąc daley te-
mi Słowami.

Nikodem Jalbrżyk Wyſzyński, Poborca w Drochickiey *Wyſzyńſcy*
Ziemi 1588. *Conſtit: fol:* 504. Jędrzyi Piſarz Grodzki Biel-
ski, Poſeł na Seym 1580, zkąd Deputatem Stanął do kwar-
ty Rawskiey, *Conſtit: fol:* 370, w roku 1587. iuż Woyski
Drohicki, poſłował na Konwokacyą, ktorą podpiſał, *Conſtit:
fol:* 418, y na Seym Koronacyi 1588. *Conſtit: fol:* 475. Be-
niaſz Poborca w Bielskim, *Conſtit: fol:* 367, 1580. Fabian w
Drohickiey Ziemi y Mielnickiey 1581. *Conſtit: fol:* 325. Wa-
lentyn Piſarz Grodzki Brański 1629, *Conſtit: fol:* 22. Ian Cho-
rąży Bielski 1590, u *Januſzow: w Stat, fol:* 361. Mikołay Po-

Rrrr ſeł na

ſeł na Seym 1589, podpiſał tranſakcyą Będźińſką. Marcin w Zakonie naſzym życie ſkończył roku 1619, Mąż głębokiey pokory y nieſpracowany Operariuſz, *Hiſtor: Coleg: Jarosław.* Troian w Bielſkim Poborca 1601, *Conſtit: fol:* 778. Mateuſz w roku 1632, *Conſtit: fol:* 13. Marcin 1633. Jędrzyi Kanonik Łucki, Dźiekan Włodzimirſki 1671. Jędrzyi Podſędek Warſzawſki, z Seymu 1676. Kommiſarz do Falent. *Conſtit: fol:* 361. Stániſław na Wyſzynach Podſędek Ziemſki Bielſki, Woyciech Podſtoli Bielſki, Paweł y Krzyſztof podpiſali z Podlaſkiego elekcyą Iana III. Krola.

Já, niżeli zacznę wyprowadzać tychże Wyſzyńſkich procedencyą, pierwey tu kładę relacyą, w dedykacyi żywota S. Benedykta XI. Papieżá, pod tytułem *Złote żniwo*, od pomienionego *X. Woyciecha Ochabowicza, Exprowincyała Dominikańſkiego* napiſaną, ktora lubo ieſt panegiryczna, żadney iednak w ſobie nie ma *hiperbolij*, zdawaiącey ſię do wierżenia trudney, (oprocz herbu Albrychta, bo ten był herbu Grabie, z kąd Grabią nazwany) owſzem co wyczytał, z dawnieyſzych Hiſtorykow, lubo Oratorycznie, ále rzetelnie, wyraźił
Punkt z dedykacyi tymi ſłowy. Nie wchodząc w niedośćigłą genealogii dawność, áni fundamentálnego y pierwſzego Domu Wyſzyńſkich węgielnego kamienia ſzukaiąc, boby to początku Nilu Rzeki było ſzukáć, y w obſzernym Labiryncie dochodzić drogi; nie wchodąc (mowię) do pierwſzey Domu Wyſzyńſkich Głowy, dość złotego wiekopomney ſławy żniwa nazbierał na Marſowym polu, Albrycht Grabia, ktory za Wacława heroicznemi y w boiu y w pokoiu dźiełami, wielkie Grabitow imię w Częſkim Páńſtwie, uczynił nieśmiertelne. Przypadł do myśli y ſerca Wacławowi Albrycht tak dalece, że bez tey tak poradney głowy, y ręką ruſzyć niechciał Wacław, iako niegdyś Alexander Macedońſki bez Epheſtiona. Bo czegoż zaprawdę y tyſiąc rąk dokaże, ieżeli głowy nie maſz. Gdy wolne Polskie Kroleſtwo na Elektoralnym polu do wakuiącey korony za Głowę wźieło Wácława, niechciał Wacław Korony bez tak wielkiey Albrychta głowy, z ktorem złote żniwo na Polſkich zákwitneło polach, gdy do Sarmackiego pola ſwoie herbowne Albrycht przyłączył pola. Ten to Wacław y Albrycht, za ktorych Pańskim adwentem

złote

złote do Polski weſzły wieki, gdyż za ich czaſow skorzana *Herb Albrychta grábie, nie pola* moneta złotey uſtąpiła. Takci to gdziekolwiek herbowne Wyſzyńskich ſą pola, tám álbo złote płyną godźiny, álbo złote kwitnie żniwo. Herbowną Grabitow ozdobę widząc na ſwoich Polach Oyczyſtych Sarmacki Orzeł, nie mogł zatrzymać długo, aby triumfalnego Grabitow znaku godną nie uwieńczył rekompenſą. Widźiał Polski niebowid Orzeł, widźiał Wacław Sármacki Argus Albrychta Grábitę na Polskich polach zwycięzkie zbieraiącego Palmy, złote ſławy żniwo przynoſzącego: więc ukoronowana głowa Wacław przytula do ſerca Albrychtá, y wychowanemu na Marſowym polu Albrychtowi, obſzerne pod Piotrkowem pola w nadgrodę, lubo nieproporcyonalną zaſługom, ofiaruie, ktorym od wielkiego Grabitow Imienia, Grabina Wola, tytuł nadał Albrycht. Poſpolity bowiem ten ieſt ſławnych Rycerzow proceder, iż od wielkich Imion ſwoich, iako ze żrodła niezgluzowane ſtarożytnośćią, daią intitulacye. Tak od Romuluſa Rzym, od Konſtantyna Konſtantynopol, ſwoie wzieły imię. Zważył potym na ważney ſzali poważney uwági Wacław, że zaſługi Albrychta nadgrodę przeważyły, przetoż przy pierwſzym Sarmackiego Orła gniaźdźie przy Gnieźnie, lotne na podwyżſzenie Dobra poſpolitego prace, Albrychta nadaniem wſi Wyſzyna nazwaney, ukoronował Wacław Regnant, zkąd od tey Wyſzyny wyſokie Wyſzyńskich Imie weſzło do Domu Grabitow; iako niegdyś Scipio Rzymianin od zwycięzkich dźieł w Affryce uczynionych, Affrykańskim ieſt nazwany. Obſzerność nieokryśloney Wyſzyńskich ſławy, gdy ſię po Polskich rozeſzła polach, w iednym chociaſz rozległym Páńſtwie zmieśćić ſię nie mogąc, innego świata z wielkim Alexandrem ſzukáć ſobie muſiała. Albowiem ſyn Albrychta z *Ten nabył herbu trzy pola y lilią* Gniazda Sarmackiego Orła, do Rzymskich dwunaſtu Orłow Orlim lotem uczynił tránſport, nie tak dla tego, aby ſię na wydoskonałonych fundował naukach, iako bardzyi, aby Rzym głowa świata poznała, że y w Polskiego Orła Aquilei, ſą Orle ſubiekta. Aże nauki y woienne ſztuki w bliskiey z ſobą ſą kolligacyi, Minerwę uczoną z Hiſzpańskim złączył Gradiwem, gdźie na woiennym ſtawaiąc Polu, Ottomańską Portę

 Marſo-

Nábycie herbu Marſowemi taranami przełomał tak, iż po z trzykrotniego pola nieprzyiacielski Oboz uſtępuiąc, obſzernie potomney ſławy pole zoſtawił Wyſzyńſkiemu. Tę triumfalną Palmę widząc w zwycięskich Wyſzyńſkiego ręku Regnant Hiſzpański, zá herbowną ozdobę, niezwiedłą przez długie wieki lilią na trzech kwitniącą polach nádał Wyſzyńſkiemu, Porty Ottomańskiey Tryumfatorowi. Zwiedzaią niektorzy częſtokroć cudze kraie, á do Oyczyſtych powracaiąc progow, nic chwalebnego nie przynoſzą. Inny proceder Wyſzyńskiego, ktory y herbowne Hiſzpańskie wieże, zwycięzkim napełnił haſłem, y Oyczyſty Kray triumfalnemi uwięńczył lau- Zwycięztwo w Oyczyźnie rami. Wie o tym nietylko świat Polski, ále y cała Europa, iż za Władyſława Łokietka Olbrzymim poſtępuiąc krokiem, na Marſowych polach złote zwycięskich Laurow zbierał żniwo: oczywiſtym tego dokumentem Drohiczyn, Mielnik, Brańsk Tykocin, Bielsk, gdzie Pogańskie Iadźwingow pułki na głowę znioźłſzy, z Nieprzyiacielskiey potencyi przerzeczone Miaſta windykował, y ſobie nieśmiertelną ſławę na Nieprzyiacielskich zapiſał karkach. Pamięć nie wygaſła po dziś dzień, iako Palemońska Pogonia, od woiennych Wyſzyńskiego Orłow przekonana, nowego w Podlaſiu Perſeuſza doznała, á co naychwalebnieyſza w Wyſzyńskim, że tyle zwycięzkich Laurow, nie do uwięńczenia ſwoich skroni uzywał, lecz Pana zaſtępow, chwałę y iego Imieniowi konſekrował, mowiąc z ukoronowaną Głową Tronu Syońskiego: nie nąm Panie, nie nąm, ale Imieniowi Twemu day chwałę. Iakoż zamiaſt tryumfalnych obeliskow, zamiaſt Herkuleſowych kolumn, Ukrzyżowanego Pana *Trophæum* ná mieyſcu zwycięztwa erygował. Iednakże y przy podnieſieniu Krzyża, ſława zwycięzcy nie upadła, bo naſtępuiąca czaſow potomność, od wielkiego Wyſzyńskich Imienia, ten Swięty Pana Obeliſzek, Wy- Kościoł wyſtawiony ſzonkami utytułowała. Aże zwycięska Wyſzyńskiego ręka, umiała Kościoł Ianuſzá otwierać y zamykać, tedy pamiętna ſławy ſtarożytna Wyſzyńskiego potomność, gdźie zwycięzkie Wyſzyński zbierał Laury, tam Winnicę CHRYSTUSOWA założyłá, kiedy Swiętſze Panteon, Kościoł Roku 1464 erygowała. Y tu iuż przy Kościelnych filarach, niby przy Her-

kuleſo-

kuleſowych kolumnach: *non plus ultra*: miałaby ſtanąć mowa, gdyby większey chwały pole nie otworzyło ſię w Marcinie Wyſzyńſkim, ktory Poſelſkim za Zygmunta Auguſta charakterem, wieczną ſobie na Seymie ſławę zapiſał. Mogło w ten czas Podlaśie oświadczáć ſię ſtárodawnym odgłoſem: *nunquam ſic meminit Podlachiæ Majeſtas ſe eſſe locutam*, kiedy za Kraſomowſką tego Podlaſkiego Cyneaſza powagą, Podlaskie Kráie Praw Koronnych odebrały uczęſtnictwo. Ale na coż w Wyſzyńſkich Antenatow *Mauſoleum* głęboko zaglądać? kiedy oka widok Wielmożny Andrzyi Wyſzyńſki, Podſędek Ziemi Warſzawſkiey, potem za loſem zaſług Sędzia, Dźiad Twoy Wieł: Mci: Panie, ktory Sędziowſkie *faſces* tak piaſtował, iż ktokolwiek do Sądowey wchodźił izby, muſiał wyznać, iż to w Warſzawſkim Areopadu, Polſki zaſiada Ariſtides ſprawiedliwy, gdyż niby w Greckim Areopagu nigdy na światło od złota bijące oka nieotwierał. Należy nayprincypalniey do złotego chwały żniwa, *ad panem bene merentium*, Wielmożny Podſtoli Bielſkiey Ziemi, Jan Wyſzyński, Twoy Progenitor Wielmożny Mecenaſie. Ten iako w Jmieniu noſił Jáná łaskę, tak y rzeczą wyrażał Polski Gratianus, ktoremu *mille gratias* oddawać Polska ieſt obligowana, oſobliwie Ziemia Bielska, ktora przy Podſtolego funkcyi *menſam Solis* zawſze miała, chwałą, godnością iego, naſycona. *Scribunt varijs in floribus horæ*, Piſarza Grodzkiego Brańskiego Jędrzeia Wyſzyńskiego, nie mogą naſtępuiące wieki zamilczeć Fábiana Wyſzyńskiego Dworzanina Arcybiskupa Gnieźnieńskiego. Ten z Gniezna, niby z Orlego gniazda, Orlim lotem do naywyżſzey wygorował godności &c. &c.

Tu iuż piſzę Wyſzyńskich genealogią, z dawnych y poźnieyſzych dokumentow zebraną, od Bartłomieia Wyſzyńskiego, żyiącego w roku 1623 zaczynaiąc, ktory miał ſynow czterech, Swiętoſławá, Wieliſława, Páwła *ſterilem*, y Stefana. Swiętoſława było ſynow dwoch, Alexy y Piotr, ktorych tak wſpomina dokument: *Iſti duo, ſortes ſuas vendiderunt, Nobili Gregorio Ciechanowiecki, poſtea Ciechanowiecki vendidit Uieli-* Ciechanowiecki *ſlao fratri Swietoslai, etiam ſortes binas habet Uielislaus in Wyſzanki Eccleſiaſtica, unam quæſitam, aliam hæreditariam.*

Ssss Wieliſław

Wieliſław drugi ſyn Bartłomieia, prokreował ſynow czte-
rech, Staniſława, Mikołaia, Floriana, Marcina. Staniſław Wy-
ſzyński zrodźił Jana, Jan ſynow dwoch, Macieia, ktorego
potomſtwo, Grzegorz, Piotr, y Xiądz Jan; y Mikołaia, kto-
rego ſynowie, Staniſław Xiądz, Fabian Krzyſtof *binominis*,
Ián y Wawrzyniec.

Mikołay drugi ſyn Wieliſława, ſpłodźił ſynow czterech,
Leonarda, Staniſława, Macieiá y Woyciecha. Od Floriana
trzeciego ſyna Wieliſława, dalſza idźie procedencya, niżey
wyrazona. Marcin czwarty ſyn Wieliſława miał corek dwie,
Zofią bezpotomną, y Dorotę.

Stefan czwarty ſyn Bartłomieia Wyſzyńskiego, zrodźił
Piotrowſki corkę Annę, zaślubioną ſzlachetnemu Piotrowskiemu,
z ktorey było ſynow trzech, Felix, Staniſław, Leonard, Pio-
trowſcy. Pierwſzy miał ſynow dwoch, Floriana y Andrzeia,
drugi Barbarę y Zofią bezdźietne, trzeci Grzegorza Piotrow-
skiego.

Floryan Wyſzyński, ſyn trzeci Wieliſława zwany Florek,
ſpłodźił ſynow czterech, Iana y Mikołaia, ktorzy przedali
częśći ſwoie na Wyſząnkach Szymonowi Wyſzyńskiemu;
Woiciecha, ktory bratu ſwoiemu Mikołaiowi Wyſzyńskiemu
przedał częśći ſwoie, y z niemi kollacya Kośćioła Wyſzyń-
skiego doſtała ſię mu; Mikołaia, ktory prokreował ſyna ied-
nego, imięnia niewiadomego, od niego poſzedł Marcin Wy-
ſzyński, Regent Grodzki Brański, maiący ſynow trzech, Fi-
lipa, Kalixta y Laurentego *Sterilem*.

Filip Wyſzyński, zrodźił ſynow dwoch, Woyciecha *Steri-
lem*, y Iana, ktory miał ſynow dwoch, Staniſława Podſtole-
go Ziemi Brańskiey bezdźietnego, Iędrzeia *Sterilem, qui reſi-
gnavit bona Wárele Padarewſki*; y corek dwie Katarzynę wy-
Adamowſk. daną za Adamowskiego, Barbarę za Dębowskiego.
Dębowſki Kalixt Wyſzyński, Komornik Ziemi Brańskiey, ſpłodźił
ſynow trzech, y corek trzy, Adáma Xiędza, Tomaſza, Podſęd-
Brolinſka ka źiemi Bielskiey, Barbarę Brolińską, Zofią Kobylińską, Ewę
Kobylińſka Koſtrową, y Staniſława naymłodſzego, Komornika Ziemi
Koſtrowa Bielskiey, ktorego ſyn Piotr, miał Alexandra, a ten Adama
Plebana Dąbrowskiego, Mateuſza y Kaźimierza.

Tomaſz przerzeczony Wyſzyński, Podſtoli Ziemi Bielskiey,
prokre-

prokreował ſynow dźiewięciu, y corek dwie, 1. Iędrzeia
Podſtolego Wárſzawskiego, ktorego ſynow dwoch, Ian, y Io-
zef Zakonu S. Dominika. Ian zaś pomieniony, ſynow miał
piąciu, Antoniego żołnierza bezdźiętnego, wielce pobożne-
go Męża, Andrzeia *Piarum Scholarum*, Michała Łowczego
Sanockiego, Iozefa, Iana Miſſionarza, Franciſzka *Ordinis
Immaculatæ Conceptionis B. U. MARIÆ devotiſſimum*, y Annę
Ignatowską, z ktorey Magdalena Zakonu S. Bernarda, Ka-
źimierz, Antoni, Ian, y Andrzyi Ignatowſcy. 2. Syn To- *Ignátoſwcy*
maſza Pleban Domanowicki. 3. Syn zaś tegoż Tomaſza
Podſtolego Ziemi Bielſkiey, Woyciech Wyſzyńſki, Podſtoli
także Ziemi Bielſkiey, zrodził Antoniego *ſterilem*. 4.
Syn Tomaſza Grzegorz, Podſtoli Ziemi Bielſkiey, zrodźił
Karola bezdźiętnego, Mikołaia Woyſkiego Podlaſkiego, y
Antoniego Jożefa, Podſtolego Bielſkiego, Dźiedźicow na
Studźiwodach, y Wyſząnkach; y corek trzy, Ciſzewſką Ka- *Ciſzewſka*
pitana woyſk Pruſkich żonę, Anaſtazyią Sumkowſką, Czeſ- *Sumkowſka*
nikową Bielſką, y Zelſką, Woyſką Ziemi Bielſkiey. Mi- *Zelſka*
kołay Woyſki Podlaski *1mô votô* z Oſtrowską *ſterilis*, *2dô* *Oſtrowſka*
z Márkowską *procreavit* Jana y Tereſſę. Antoni Jozef, Pod- *Markowſka*
ſtoli Ziemi Bielskiey, z Katarzyną Tarkowską, Podſtolanką *Tarkowſka*
Drohicką, wſzedłſzy w kontrakty dożywotnie, prokreował
Jana Ludwika *binominis*, Mikołaia *Societatis JESU* Kapłana,
Norberta Zakonu S. Franciſzka Xiędza, Jozefa Kanonika
Brzeskiego y Plebana w Wyſząnkach, Maryanę Swierzbińską *Swierzbińſka*
Podſtoliną Latyczowską y Antoninę Jabłononwską Podſędko- *Jabłonowſka*
wą Ziemi Bielskiey. Ján Ludwik, Łowzcy Ziemi Biel-
skiey, Pułkownik Infanteryi woysk Koronnych y Kom-
mendant Fortecy Zamoyskiey, wſzedłſzy w dożywotnią
przyiaźn z Anną Sarnacką, Jakuba Sarnackiego, Stolnika *Sarnacka*
Zakrocimskiego Corką, ma corek dwie, Katarzynę y Ana-
ſtazyą, żyiące w teraźnieyſzym roku 1757.

5. Kazimierz, zrodźił Władyſława, á ten Andrzeia *Ste-
rilem*. 6. Mateuſz bezdźiętny. 7. Krzyſztof miał ſynow
trzech, Tomaſza z ktorego Marcin *Sterilis*, Adama y Ni-
kodema *Sterilem*, Adam zaś miał ſynow ſiedmiu, Mateuſza,
Iozefa Antoniego *binominis* Xiędza Zakonu S. Franciſzka
Kaźimierza, Antoniego *binominis*, Regenta Grodu Kamie-
Ssss2 nieckiego

nieckiego, Michała, Iana, Staniſława, Franciſzka Dyonize-
Olſzewſka go *binominis*, y corek dwie, Eufrozynę Olſzewſką, y Ro-
Ołowczyna zalią Ołowczyną. 8. Syn Tomaſza Podſtolego Ziemi Biel-
ſkiey Iakub *ſterilis*. 9. Syn Marcin, Zakonu S. Franciſzka. Te-
Szulborſka *Łyczkowa* goż Tomaſza było corek dwie, Katarzyna Szulborſka, zro-
Paderewſka dźiła Annę Łyczkową, y Barbara Paderewſka, ktora uro-
Skiwſka dźiła Ewę Skiwſką.

Kolligaci. Kolligacya Antoniego Iozefa Wyſzyńskiego, Podſtolego Ziemi Bielskiey, z Kłopockich: Szałabſcy, Łazniewſcy, Mieczyńſcy, Szymanowſcy, Staniſzewſcy, Ianowſcy, Morkowſcy, y pełne Mazowſze. Z tegoż Podſtolego Ziemi Bielskiey żony Tarkowskii, Oſolińſcy, Godlewſcy, Rzewuſcy, Beydowie, Zaliwſcy, Malinowſcy, Kraſnodębſcy, Kurowiccy, Ciecierſcy, Kuſzlowie, Graiewſcy, Haleccy, Karſcy, Koſſowſcy, Nierowie, Zaleſcy, Galimiccy, Bilſcy, y inni w Mazowſzu, Ziemi Drohickij, Bilskij, w Brzeskim Litewskim Woiewodztwie, *tot nomina* bardzo blisko Domow zkolligowanych.

Przyſzła mi reflexya po wydrukowaniu arkuſzy poprzedzaiących, względęm nazwiska tego herbu Rochęm, czy od Rocha zowie ſię imieniem ſwoiego Autora, ktory tęn herb nabył, poniewaſz tak domyśliłęm ſię w początkach iego, czy też przez podobieńſtwo herbu nazwanego Rochęm, ieſzcze dawnieyſzego, o ktorym *Okolſki tom: 2. fol: 617.* tak powiada: *Roch ſecundò, ſunt duo gradus ita diſpoſiti ſurſum, ut ſupremus ſit ijs brevior. Ex medio autem ſupremi lilium campi latum excrevit &c. Originem hæc arma ex Jtalicis inſignjis, monticulis puta & liliis habent, quod ex* Petraſantæ *Jeſſeris colligitur, ſed quomodo in Regnum illata, tacuerunt Scriptores.* Tenże Autor *fol: 620.* podobny herb wyraźił Wyſzyńskich herbowi, tylko że na tarczy odwrocony, bo u dołu ieſt naymnieyſze pole, u gory naydłużſze; na ktorym kwitnie lilia tey podobna, a nad koroną druga, zowiąc go Roch *tertiò*, a nic więceyi o nim nie piſząc, tylko że ieſt Domu Kościuſzkow w Brzeskim Woiewodztwie, przez co zoſtaie ſię nie iaka wątpliwość, z kąd herb wyrażony ma nazwiſka ſwego derywacyą.

ROLA HERB.

EPIGRAMMA

"Aurea meſſis erat Saturni falcibus acta,
Uomeribus Rolæ ſternitur hiſce Roſa."
Non mirare precor, quod jam ſit Roſea meſſis,
Quidquid calcavit, ſit Roſa, veſter Honor.
Conſveta praxi per Mundum fert Roſa vepres,
Uomeribus veſtris, Martis acumen habet.

ABRYS HERBOWNY.

Jeſt Roża biała w śrzodku tarczy, w koło niey trzy kroie, álbo lemieſze od pługa, tym krztałtem ułożone, w Polu czerwonym, iak widźiſz; na hełmie pięć pior Struśich. *Paprocki y Okolſki.*

O R Y G Y N A Ł H E R B U.

Zgadzaią ſię dwoch, *Paprocki y Okoſki*, że Kawaler dźielny herbu Roża, Poráiem zwany, umieraiąc, oddał w opiekę corkę ſwoię iędynaczkę, Zonie Xiążęcia Mazowieckiego, ktory łą zaſłużonemu Rycerzowi ſwoiemu, herbu kroie, w małżęńſtwo wydał, tęn tedy do roży małżonki ſwoiey przydał herbowne kroie ſwego Domu, ktore Rolą nazwane były, y od tąd zaſzczyt wyrażony zowie ſię Rola, o czym pomięnioni Autorowie.

DYGNITARZE TEGO HERBU NIEKTORZY.

Dobrogoſt Rola, za Każimierza I. był Hetmanem Koronnym. Stefan ſyn iego, był Biſkupem Poznańſkim, od Roku 1151. umarł 1156. *Długoſz y Paprocki.* Benedykt Rola kwitnął Hrabią 1230. *Paprocki &c.*

Kaſztelánowie. Jan Tarnowſki, był Kaſztelanem Brzeſkim Kuiawſkim, bliſko roku 1589. *Okolſki y Duryewſki*: także Ludwik Borucki, po Jędrzeiu Dąbſkim, ktory wźiął Woiewodztwo Kuiawſkie 1726. Jan Niemoiewski, umarł Kaſztalanem Chełmińskim 1618. *Starowolſki*: tymże Kaſztelanem umarł, Staniſław Niemoiewski 1620, á Maciey Niemoiewski poſtąpił na Woiewodztwo Pomorskie 1626. *Duryiewſki y Poſſelliuſz*: Antoni Tarnowski, umarł Kaſztelanem Sieradzkim 1730.

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU.

Według Okolskiego *tom*: 2. *à fol*: 626. *ad fol*: 632.

Arciſzewſcy w Poznańskim y w Podlaſiu.
Bartochowſcy w Łęczyckim.
Białaczewſcy tamże.
Boruccy w Kuiawach.
Daniełowiczowie w Litwie.
Gadomſcy w Rawskim.
Głubiccy, czy Glubiccy, iak *Okolſki piſze*, w Łęczyckim.
Gogolińſcy, nie piſze kędy.
Golſcy w Kuiawskim y Podolskim.
Goſłowſcy w Wyſzogrodzkim.
Gumowſcy w Łęczyckim.
Ianuſzewſcy w Sochaczewskim.
Iarochowſcy, ieden Dom z Wargowskiemi.
Kłoſewſcy, czy Kłoſzowſcy, iak *Okolſki piſze*, w Podlaskim.

Kobyl-

Kobylniccy, w Kuiawskim.
Kochańſcy, w Podlaskim.
Komorowſcy, nie piſze kędy.
Koźielſcy w Łęczyckim.
Krężelowſcy w Łęczyckim y Podlaskim.
Krzeciewſcy, czy Krzecieſcy, iak *Okolſki* piſze, w Łęczyckim.
Kucharcy z Kuchar tamże.
Lubienieccy, w Kuiawskim.
Łubniccy, czy Lubniccy, iak tenże *Okolſki*, w Łęczyckim.
Mińſcy w Bełzkim Woiewodztwie.
Oſſowſcy w Łęczyckim.
Owſiani, w Podlaskim.
Piekarſcy, nie piſze kędy.
Rogalſcy w Łęczyckim.
Rolowie w Kaliskim.
Rożyccy w Łęczyckim.
Ruſieńſcy, w Sieradzkim y Podolskim
Rzeſzewſcy w Łęczyckim.
Sadkowſcy w Rawskim.
Sciſieńſcy, w Kuiawach.
Skotniccy, w Łęczyckim.
Sokołowſcy, w Dobrzyńskiey Ziemi.
Staniſławſcy w Kuiawskim.
Stęſiccy, czy Stęſyccy, iak *Okolſki*, w Łęczyckim.
Swiętoſławſcy, czy Swętoſławſcy, iak *Okolſki*, w Dobrzyńskiey Ziemi y na Ruſi.
Tarnowſcy w Kuiawskim.
Wargowſcy, w Łęczyckim.
Wituńſcy, tamże.
Wyſzczelſcy w Kuiawskim.

Z poznieyſzego zebrania *Nieſieckiego tom*: 3. *fol*: 877. wyrażeni.

Bołkowski.	Gaiewski.	Mielicki.	Podczaski.
Chrapicki.	Gawroński.	Modrzewski.	Pucek.
Chrośćicki.	Ianicki.	Niegibulski.	Subicki.
Dobrogoſt.	Konarski.	Niemoiewski.	Witowski.
Dworzański.	Marcinowski.	Poniewski.	Zbiiewski.

P R O C E D E N C Y E.

WAWRZECCY z Skrzetuſzewa herbu Rola, nie Slepowron, iak pewny Autor omylnie napiſał *tom*: 4. *fol*: 473. pochodzą z linij Skrzetuſzewskich, Dziedźicow maiętnośći Skrzetuſzewa, w Woiewodztwie Krakowskim, Powiecie Gnieźnieńskim Szlachty Korony Polskiey z Dziadow, Pradziadow, przed unią; ktorych Przodkowie ſtarożytni bywali na urzędach Senatorskich, pod Dygnitarzami wzwyż wſpomnieni, inni Ka- *Wawrzeccy* *Skrzetuſzewſcy.*

ni Kanonikami, Sędziami, Poſłami Seymowemi, Deputatami Trybunalskiemi, y rożnemi ſłynęli godnościami, mianowicie około roku 1560. iak rożne tranſakcyie swiadczą. Bartłomii Skrzetuſzewski, był Sędźią y Burgrabią Powiatu y Ziemi Oſtrzeſzowskiey, w roku 1577. Mikołay Skrzetuſzewski, był Kanonikiem y Officiałem Poznańskim, Jan Skrzetuſzewski, także był Kanonikiem Poznańskim; ktora familia rożdźieliwſzy ſię, po rożnych Woiewodztwach y Powiatach miała ſwoie dźiedźictwa, poſſeſſyie, fortuny y honory, á ieden z nich Wawrzyniec Skrzetuſzewski, udawſzy ſię do Litwy, zrodźił dwoch Synow, Adama y Jana, z tych iednego Jana, zwano zwyczaiem dawnym po Oycu Imieniem Oycowskim, na Chrzcie Wawrzyniec, Wawrzętowiczem, á z niego urodzonych, Samuela y Auguſta, zwano w Litwie Wawrzeckiemi, oraz potomkowie teraźnieyśi, zowią ſię z Skrzetuſzewa Wawrzeccy, ktorzy bywali Poſłami na Seymy, iako Auguſtyn Wawrzecki z Skrzetuſzewa, w Woiewodztwie Wileńskim, podpiſał elekcyią Jana Każimierza Krola. Władyſław był Piſarzem Grodzkim Bracławskim, ktorego wſpominaią akta około roku 1674. Iaroſz Wawrzecki, Piſarz Ziemski Bracławski, Kommiſſarzem był do granic od Kurlandyi z Seymu naznaczony, roku 1685. *Conſtit: fol*: 9. á w roku 1690. iuż był Sędzią Ziemskim Bracławskim, do teyże funkcyi naznaczony, *Conſtit: fol*: 14. Corka iego Sędźianka Ziemska Bracławska, była zá Michałem Podolcem. *Podolec*

Wawrzecki tegoż herbu, był Deputatem na Trybunał Litewski roku 1740. bywali Marſzałkami w rożnych Woiewodztwach Seymikowemi, y Powiatách Urzędnikámi Grodzkiemi y Ziemskięmi. *Kolligaci* Zkolligowanemi ſą z rożnemi Domami, mianowicie w Koronie z Skrzetuſzewskiemi, Arciſzewskiemi, Gadomskiemi, Skotnickiemi, á w W. X Litewskim z Tyſzkiewiczami, Wolanami, Ogińskiemi, Kamińskiemi, Młodźianowskiemi, Maſiewiczami, Zgierskiemi, Koſſakowskiemi, Kierdeiami, Koſtrowleckiemi, Butlerami, Chrapowieckiemi, Wołodkowiczami, Dziewiałtowskiemi, Lewickiemi, Dombrowskiemi, Kopciámi, Łoknickiemi, Podbereskiemi, Kublickiemi, Proteſowiczami, Koncewiczami, Wolskiemi,

Sakowi

Sakowiczami, Hurkámi, Szyſzkami, Karaſiami, Rudominami, Mirſkiemi, Tyzenhauzami, Bieſieckiemi, y inſzemi.

GULSCY *herbu Rola*, w Woiewodztwie Ruſkim y Podolſkim, w Imieniu ſwoim lubo rzeczeni ſą Gulſkiemi przez literę u, na wielu iednak mieyſcach, tak piſanych, iako też drukowanych wyráżeni znayduią ſię przez o, zwłaſzcza około roku 1600, teraz zaś w zwyczay poſzło mowić y piſać przez u, iako to *Uolumine legum tom*: 3. *fol*: 144. *Anni* 1612. *Item in Caſtro Camenecenſi Podoliæ Annô* 1746. *Item in eodem Caſtro Anno* 1747. *&c.* Od woyny zaś Chocimſkiey, poczeli zażywáć tego przydomku Gioz, co z Tureckiego ięzyka znaczy oko; á to dla niżyi opiſaney przyczyny. *Gulſcy* Lubo álbowiem Jan brat młodſzy, za Staniſławem bratem ſwoim rodzonym ſtarſzym, dość nie rychło z Kuiaw na Podole udał ſię (gdźie potym obudwa bezpotomni, Staniſław Woiewodą Ruſkim 1612. według *Łubienſkiego fol*: 131. y *Okolſkiego tom*: 2. *fol*: 631, á Jan Kaſztelanem Halickim poumarli) atoli Gabryel im obudwom ſtryieczny, ieſzcze pozniey za niemi z Kuiaw na Podole wyſzedł. Ten od Turkow częſto po Podolu graſſuiących, młodym Kawalerem zchwytany śiedm lat był w niewoli, á po śiedmiu leciech wyſzedłſzy, ſłużył woynę pod znakiem Pancernym za buławy Janá Sobieſkiego; z ktorym pod Chocimęm będąc, wyſkoczył na plac utarczki do Tureckiego Harcownika, y dwa impety z nim, tak bez ſzwanku, iako też y bez zwycięſtwa odprawiwſzy, za trzecim razem pchnięty zoſtał; lecz w punkcie pchnięcia, tak dobrze nieprzyiaciela ſzablą ugodźił, że mu ſztukę łba z okiem y uchem, nieco na ſzyi zawieśiwſzy, odciął. Padł na źięmie Biſurman, á ſztukę odciętego ciała do ſwego mieyſca przykładaiąc, źiewał śmiertelnie, y powtarzał te ſłowa: *Gioz! Gioz!* co ſię z Tureckiego znaczy oko. To ſłowo: *Gioz*, do tak częſtego potym między Kompanią przyſzło zażywania, że Gulſkiego Giozem nazywać poczęli, ogłoſzony był potym wkrotce Porucznikiem znaku Pancernego. Potym na Wideńſkiey woynie, z niey ſzczęśliwie powrociwſzy, umarł w Kruſnikach pod wielkim Przeſnyszlem. Tak

Uuuu zaś woien-

zaś woiennego miał w ſobie ducha, że nawet y przy ſko-
nániu około ſtoiących proſił mowiąc: *wynieśćie mnie w po-
lę do namiotu, niechay tam umieram, gdźiem życie ſtrawił.* Sy-
na ſwego Emiliana, młodego Pancerney Bellony nowicyu-
ſza, z koniá ſzwankuiącego, przed ſwoią śmiercią, w tych
że Krukinicach pochował. Corkę Mariannę wydał zá Ka-
Katyńſki tyńſkiego. Drugi zaś ſyn iego młodſzy Andrzyi, na Podo-
lu ożeniony, kilkoro potomſtwa pochował, ieden mu tylko
zoſtał ſyn Gabriel, Dźiada ſwego imieniem zwany, ktory
pierwyi w ſzkołach Kamienieckich, á potym 1747. w ſzko-
łach Lwowſkich, był edukowany. Wſpomina ten Dom *Nie-
ſiecki tom: 2. fol:* 248. pod imieniem Golſki, iak ſię przed
tym zwali, mowiąc: Golſki herbu Rola, w Kuiawskim y
Podolskim Woiewodztwach. Saniſław Golski, pierwſzy ſię
z Kuiaw na Podole przenioſł, długo albowiem Rycerſką
ſłuząc y odwaznie, Rotmiſtrzoſtwo w nadgrodę krwawych
zaſług otrzymał, wkrotce Strażnikiem Koronnym zawołany,
ktoremu z tym tytułem kazała konwokacya Warſzawſka, ſto
pięćdźieſiąt ieznych uzbroić, na warunek Podola, *Conſtit:*
1587. *fol:* 417. Kaſztelanią potym wźiął Halicką, z tey ſię
przeſiadł na krzeſzło Woiewodztwa Podolſkiego, wſpomina
go *Konſtytucya* 1601. *fol:* 742. umárł Woiewodą Ruſkim,
Potocka Staroſtą Bareckim, miał za ſobą Annę, corkę Jędrzeia Poto-
ckiego, Kaſztelana Kamienieckiego, z ktorą żyiąc bezpotom-
nie, Boga ſwey fortuny dźiedźicem chciał uczynić, kiedy
OO: Dominikanow fundował y z żoną w Czartkowie, gdźie
krom niektorych gruntow, wieś im zapiſał Szmankowice;
śleć y bratu ſwoiemu Janowi, Kaſztelanowi Halickiemu,
obſzerną fortunę zoſtawił, to ieſt Buczac, Podhayce, Czárt-
kow: wſzakże nie długo w tym Domu te dobra dźiedźiczy-
ły, ten albowiem Kaſztelan, miałći wprawdźie za ſobą Za-
Zamiechowſka miechowſką Zofią, atoli z nią żadnego potomſtwa nie zoſta-
wiwſzy; żonie ſwoiey, te wſzyſtkie dobra zapiſał, z ktorey
ręku w Dom ſię Potockich Pilawitow doſtały.

OWSIANI *herbu Rola*, ktorych familia pochodźi z Podlaſia
iak *Nieſiecki powiada tom: 3. fol:* 535. Starożytna, bo tam wſpo-
mina ieſzcze za Zygmunta Auguſta kupno dobr od Owſia-
nego her-

nego herbu Rolá, przez Jana Broniſzewſkiego, trudno ied- Broniſzewſki.
nak wiedzieć o wſzyſtkich ſukceſſorach, ále tylko pozniey-
ſzych namieniam tu. Jan Rola Owſiany, urodzony z Kie- Kierekieſz.
rekieſzanki, ſpłodźił dwoch ſynow Piotra, drugiego nie wiem
imienia. Pierwſzy Piotr ſpłodźił ſynow trzech z Anną Dob- Dobrzyńſka
rzyńſką, Adama, Andrzeia, y Jakuba; pierwśi dwa, iak ſię
obrocili, nie mąm wiadomośći, trzeci Jakub przenioſł ſię
na Wołyń w Powiat Łucki, gdzie żyiąc w urzędźie Stolni-
koſtwa Smoleńſkiego, ożęnił ſię z Maryanną Mędrzycką, Mędrzyck
corką Oberſzteleytnanta y Kommendanta *præſidium* Białocer-
kiewskiego, urodzoną z Grotuzuwny, z ktorą *procreavit* ſy- Grotuzuna
now trzech, Staniſława Koſtkę, w Zakonie *Piarum Scholarum*
nazwanego Alexym Xiędza, drugiego Jana Chryzoſtoma
Stolnika Smoleńskiego, trzeciego Piotrá, ktory ożęniwſzy
ſię z Koſtecką, ſpłodźił dwoch ſynow, Andrzeij y Jakuba, Koſtecka
tych *minorennes* zoſtawiwſzy umarł. Od drugiego Owſiánego,
brata Piotrowego, wzwyſz bez imienia namienionego, w
Polſzcze ożęnionego, pochodźi ſynow 4. Mikołaij, Franci-
ſzek, Antoni, y Marcin, gdźie *per abuſum*, miaſto Rola
Owſiany, nazywano go Rolicz, y tak poſzło w zwyczay; ále
przydomek tychże *genuinè* ieſt Rolá, od herbu ſwoiego. Z
tych czterech ſynow, Mikołay był Piſarzem Skarbowym
Litewskim y Pułkownikiem konnego Regimentu Woyska
Litewskiego, umarł *ſterilis*. Françiſzek zaś Łowczy Socha-
czewski, ſpłodźił Staniſława, ktory przenioſł ſię do Litwy,
drugi Antoni był Xiędzem Kanonikiem Łowickim, czwarty
z nich Marciń, nie więm gdźie ſię podźiał, *ſupponitur* że w bata-
lii zabity.

BUZYNSCY *herbu Roża*, od *Poraia* brata S. Woyciecha,
Arcybiskupa Gnieźnieńskiego y Męczenika pochodzącego,
iako pod herbem Poray wzwyż wyraźiłem, piſzą ſię z Bużyni-
na w Woiewodztwie Sieradzkim, o ktorych piſali dawno rożni
Autorowie, *Paprocki, Okolſki*, y inni u *Nieſieckiego tom:* 1.
fol: 227. wſpomnieni *verbo* Bużeński, *herbu Poray*, ktory
lubo o tey familii doſyć chwalebnie napiſał, że iednak piſze
ich Bużeńskiemi, według dawnych Hiſtorykow, á teraz *uſus
recepit* piſania ſię Bużynskiemi, y przeſtał na tey relacyi:

Uuuu2 Piotr

Piotr drugi ſyn tegoż Podskárbiego, Staroſta Brzeźnicki y Dopczycki, ſtatecznośćią y pieknemi obyczaiami zalecony, piſał *de ortu totius vitæ curriculo & morte*, brata ſwego Pawła, co y do druku podał: ale y on nie wiele coś nad brata ſwoiego przeżywſzy, umarł w roku 1583. Złączył ſię był z Konſtancyią Myſzkowską, Staroſćianką Oświęcimską, wſzakże krom dwoch corek, żadnego płci męskiey potomka po ſobie nie zoſtawił. Z corek iedna, á boday nie Regina, z Hieronimem Dębińskim zmowiona Małogoskim Staroſtą. Że tedy poznieyſzych nie wyraża, áby niebyła iaka wątpliwość o dalſzey, tychże Buzyńskich z Bużynina, herbu Poray procedencyi, czynię relacyą, że Piotr Buzyński, ktory miał *in ſociam vitæ* Zofią Komorowską, ſpłodźił Jana, ten Ian Krzyſzofa, Krzyſztof záś z Stawską Iana drugiego, ktory z Czermińską *procreavit* Kazimierza z Bużynina Bużyńskiego, Oberſzterleytnanta Iego Krolewskiey Mośći y Rzeczypoſpolitey, *ad præſens* żyiącego w roku 1757.

Myſzkowſka

Dębińſki

Komorowſka

Stawſka

Czermińſka

SAS HERB.

EPIGRAM.

E P I G R A M M A.

Non fleat hinc damnum Regni fortuna peramplum,
Quòd Clypeum quædam diviſit hunce manus.
Cordibus unitis Regnum ſat quiſque tuetur,
Pectore ſat Patriam protegit iſta Domus.
Ajacis clypeus, nec Herculis umbo reſiſtit,
Arietat ſi quos Cornibus acrè ſuis.

ABRYS HERBOWNY.

Są dwa rogi na tarczy w puł przedźieloney, iedęn po prawey ſtronie Ielenia rudawy, z piącią konarmi, w polu czerwonym; drugi po lewey Bawoła ſzary, w polu białym; na hełmie takieſz dwa rogi, o czym *Długoſz u Okolſkiego tom: 2. fol:* 606. *Paprocki, Bielſki, y inni.* Oprocz wyrażonych pod herbownemi odmian tego herbu, piſze Okolſki z Długoſza, iż malarſka inwencya kładźie rudawy rog Ieleni w białym polu, ſzary zaś Bawoła w czerwonym, dla lepſzego wyrażenia. Jnni na hełmie kładą rog Ielenia nad Ielenim, Bawoli nad Bawolim, y opacznie, iak tęnże *Okolſki* powiada w mieyſcu pomięnionym: *Super galeam & coronam itidem arma, ſed cornu Cervinum ponitur ad levam, Bubulinum verò ad dextram.*

Opiſanie herbu.

POCZĄTKI HERBOWNE.

Jelenie rogi ſą właſnie herbem Biberſzteynow, ktorych zażywała familia w złotym polu, gdy zoſtawała ieſzcze w Helwecyi, á potym w Szląsku, iak piſze *Petraſanta de Stemmat: Cureus de Teſſeris, & in Annalib: Sileſiæ fol:* 312. Y naśi Autorowie Polſcy o herbach; ále żadęn nie wſpomina za iakie dźieła był nadany, tylko że był konferowany niektoremu Rycerzowi *de Biberſthein* piſzącemu ſię. Pierwſze zaś początki Biberſtheynow w Polſzcze z herbęm ſwoim, ſą ieſzcze za Władyſława Hermana Xiążęcia Polſkiego, ktory zwyciężywſzy Niemieckie woyſka w Roku 1094, nad Czechami tryumfował, względęm ſukceſſyi po żonie ſwoiey Judycie, Xiążęcia Czeſkiego corce, z ktorey poſzedł Bolesław Krzywouſty

Oryginał herbu

Wwww ... uſty

uſty. Gdźie maiąc ſobie życzliwego Fryderyka Hrabiego Biberſzteyna, przenioſł go z Czech do Polſki, po śmierci Oycowſkiey, y nadał mu obſzerne włośći za to, iż woyſku Polſkiemu wiele do zwycięſtwa pomogł, iak namięnia *Paprocki w Gniaźdźie.* Po tym w roku 1109. tenże Biberſzteyn czyli ſyn iego ſłużąc woynie, gdy Bolesław Kędziorawy zwyciężył Pruſſow y Pomorzan, kazał prezentować Rycerſtwu nie znaiome źwierze pod Ráſzkami, gdzie porwawſzy ſię dziki bawoł okrutnie przeciwko Biberſzteyna bezbronnego, chcąc go rogami zabić, ále tenże Rycerz uiąwſzy obiema rękami za rog bawoła, mocuiąc ſię z nim, ułomał mu go u ſamey głowy, co widząc Bolesław, chwalił tak wielką Biberſzteyna śiłę, y przydał mu ná pamiątkę rog bawoli do dwoch ielenich rogow herbu iego, dla czego też tęn zaſzczyt nazwany Rogalą, iak świadczy *Paprocki o herbach fol:* 515, *w Gniaźdźie fol:* 1002, *Okolſki tom:* 2. *fol:* 606, y inni.

DIGNITARZE HERBOWNYCH ROGALOW.

Biſkupi Staniſław Siecińſki, będąc Biſkupem Przemyślskim, umarł 1619. *Duryewſki, Nakielſki &c.* Jan Kaźimirski z Chełmskiego poſtąpił na Przemyślskie 1484. *Nakielſki y Długoſz.* Krzyſztof Kaźimirski umarł Biskupem Kiiowskim 1618. *Nakielſki y Okolſki.* Auguſtyn Weſſel był Biskupem Jnflantckim o ktorym niżey. Jozef Lewicki Chełmski Władyka, umarł nie zbyt dawno.

Woiewodowie Pasko Słodzey z Pilchowic, Woiewodá Poznański, umarł 1372. *Olſzowſki de Primatu.* Marcin Kraſicki umarł Woiewodą Podolskim 1632. *Starowolſki y Okolſki.* Jan Weſſel umarł Woiewodą Płockim 1667. *Conſtit: & Acta Caſtr: Płocen:* Damian Rogala, będąc Woiewodą Mazowieckim, umarł 1250. *Paprocki y Okolſki.* Pilko Rogala Woiewoda Mazowiecki, zginął w potrzebie z Edygą 1399. *Długoſz, Kromer &c,* Piotr Pilko Rogala umarł tymże Woiewodą 1421. *Statut. Mazowiec:* Jan z Suchocina Rogala, umarł w tymże honorze. *Kromer, Bielſki &c.* Ian z Węgrzynowa Rogala tegoſz krzeſła, umarł 1466. *Paprocki, Okolſki &c.* Franciſzek Weſſel także Woiewoda Mazowiecki, umarł 1696. *Załuſki.*
Ian Rogala

Jan Rogała 1402. o ktorym *Długoſz, Kromer, Bielſki* y inni Hiſtorycy, Marcin Rogala 1415, według *Okolſkiego,* Piotr Siecińſki 1573. *w Metryce Koron:* byli Kaſztelanami Jnowrocławſkiemi. Marcin Kraſicki z Kaſztelanij Lwowſkiey, poſtąpił na Woiewodztwo Podlaſkie 1629. *Starowolſki.* Piotr Siecińſki, był Kaſztelanem Czerſkim w roku 1573. *Damalewicz.* Kaźimierz Zawadzki, umárł Kaſztelanem Chełminſkim 1691. *Braun.* Jan Zawadzki Rogala, był Kaſztelanem Gdańſkim, zkąd poſtąpił na Woiewodztwo Parnawſkie. *Okolſki & Poſſellius.* *Kaſztelanowie*

Poznieyſzego czaſu, Auguſtyn Weſſel, Biſkup Kamięniecki umarł 1735 ktory pierwey był Biſkupem Jnflantſkim, do roku 1733. Kaźimierz Turſki, herbu Rogala, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1742. *Poźnieyſi*

HERBOWNI ROGALOWIE,

Według Okolſkiego *tom:* 2. *à fol:* 608. *ad fol:* 612.

Biberſzeynowie od Biberſzteynu, álbo Iberſzteynu Hrabiowie, w Wielkiey Polſzcze, Woiewodztwie Mazowieckim, Powiecie Ciechanowſkim.
Chynowſcy w Mazowieckim Woiewodztwie.
Kiełpińſcy tamże w Powiecie Warſzawſkim.
Kraſiccy w Powiecie Przemy:
Łoſcy w Woiewodztwie Mazowieckim.
Pikulſcy w Ruskim Woiewod:
Ręczayſcy nie piſze kędy
Rogalińſcy w Kuiawskim.
Rogalowie w Wielkiey Polſzcze, w Woiewodztwie Mazowieckim y Bełzkim, w Powiecie Ciechanowskim y Wąchockim, w Ziemi Wiskiey &c.
Siecińſcy od Siecina w Ziemi Dobrzyńskiey.
Skulſcy w Mazowieckim Woiewodztwie.
Thorzewſcy w Łukowskim Powiecie.
Zawadzcy od Zawadow w Woiewodztwie Mazowieckim.

Oprocz wyrażonych, więcyi znayduie ſię Imion Herbownych, z poźnieyſzey indagacyi *Nieſieckiego tom:* 3. *fol:* 869. ktore ſą naſtępuiące.

Bech.	Kocierzski.	Niwicki.	Sobeściański.
Bolko.	Koczorowski.	Odrzywolski.	Swaracki.
Chądzyński.	Kolczyński.	Orzechowski	Targowski.
Charmański.	Koliczkowski.	Paruſzewski.	Trośinski.
Chrząnowski.	Kośinski.	Pilchowski.	Trzylatkowski
Cielemecki,	Kraſowski.	Powolski.	Turski.
Duczymiński.	Lapanowski.	Przeciczewski.	Uwieleński:
Iarzecki.	Lewicki.	Punikiewski.	Wągrocki.
Iezierski.	Lewoniewicz.	Rębiewski.	Wągrzynowski
Iutrowski.	Loka.	Rogalski.	Weſſel.
Iwanowski.	Machnacki.	Rokicki.	Zaborowski.
Kałuski.	Mandywel.	Rozwadowski	Zarnowski.
Karniewski.	Miroſławski.	Rudgien.	Zębocki.
Kobrzyński	Marſzewski.	Skromowski.	Zernicki.

Powiada iednak tęnże *Nieſiecki*, iż nie wſzyſcy tu położeni, iednakowo tego herbu zażywaią. A naywprzod Iwanowſcy w Powiecie Orſzańskim, miaſto bawolego rogu, kładą łośi, pole tarczy iednoſtayne y nie przedźielone, á w hełmie trzy piora ſtruſie.

Manteyfeltowie, na hełmie Gryfa noſzą w prawy bok obroconego, z łapami przedniemi do gory y skrzydłami. Inni dwa skrzydła rozciągnione w gorę, składaią na hełmie.

Mowi tęnże Autor: Na nadgrobku marmurowym w Warſzawie Iana Horlemeſſa, iż widźiał dwa ielenie rogi na tarczy, prawy rog był w złotym polu, lewy w czarnym.

Kładzie tez *Okolſki tom: 2. fol:* 613. Herb Rogála 2do, ktorym pieczętuie ſię Fámilia w Węgrzech, piſząca ſię z Studzianney Wody, y ktorego herbu ta tylko ieſt odmiana, że na hełmie między rogami poſtawiony gawron, o czym *Paprocki in 2do opere fol:* 516. mowiąc, iż z Domu tego Działyński miał żonę.

Iakoſz y Staniſławowi Zawadzkiemu, herbu tegoż Rogalá, od Pomścibora *de Biberſthein* Rogali, proſtą linią idącemu, na hełmie między rogami dodany ieſt Herkules, w prawey ręce koronę laurową trzymaiący, á w lewey roſzczkę oliwną, iak piſze *Okolſki tom:* 2. *fol:* 607. *Cornua igitur præſentia conſideranti, corona venit in mentem, imò coronata victoria; nam*

Sereniſ-

Sereniſſimus Rex Sigismundus Auguſtus, Stanislao Zawadzki Medico & Militi, Pallade & Morte pugnanti, ad Rogala arma ſummitatem & verticem appoſuit Herculem, dextra manu coronam geſtantem, ſiniſtra olivam, cum inſcriptione: Uirtute bonos. De quo Paprocki fol: 520. Zawadzki

Charmańſcy w Wielkim Xięſtwie Litewskim, pieczętuią ſię Biberſzteynem, nie Rogalą; iako piſze *Nieſiecki tom:* 3. *fol:* 869. według *Manuſcryptu Koialowicza*; w tomie iednak trzecim tęnże Autor położył *Charmańſkich pod Rogalą fol:* 869. Charmańſcy

PROCEDENCYA
HRABIOW *de Biberſthein* ROGALOW,
A TREMBIN
BOBOLOW TREMBINSKICH,

Z rożnych Hiſtorykow, Aktow autentycznych, y Domowego *Archivum* zebrana.

Bywały tego herbu od wiekow w rożnych Narodach Familie, niżeli przyſzły do konnotacyi Herbarzow tak Cudzoźiemskich, iako y Polskich, y weſzły w Dom Biberſzteynow, á wkrotce Rogalow. Te iednak Familie dawne, álbo z nabytych honorow, álbo z dźieł, y chwalebnych uczynkow, czy też złączonych Domow inſzych, miewały ſwoie przydatki, iako y poźniey w Koronie Polskiey y W. X. Litewskim, o czym mowiłem pod Herbownemi. U Medow dwiema Rogami Ieleniemi y Buławą Herkuleſa zaſzczycali ſię Monarchowie, Xiążęta, Wodzowie, y Przedni Panowie, iak wſpomina *Okolſki z dawnych Hiſtorykow*. Prozapia Ubaldynow w Florencyi, między dwiema rogami używała Krzyża. *Aurifaberini* w Szlązku, mieli za herb dwa rogi y Gwiazdę. Takiemiſz trzema rogami Ieleniemi w złotym polu, iako y Biberſzteynowie, ſzczyci ſię Auſtrya y Wartemberg, nadanemi ſobie od Panow ich przednieyſzych. Temiſz Ieleniemi rogami w czarnym polu znaczy ſię Páńſtwo Rakuſkie: w białym Brunſwik y Wolffenbuttell z ſwoiemi Xiążętami. Horlemeſſowie maią dwa rogi Ielenie na tarczy, prawy w złotym polu, lewy zaś w czarnym. Takiegoż z Biberſzteynami herbu

Medowie · Ubaldini · Aurifaberini · Horlemeſſowie

 mi herbu

Woktyuſzmi herbu zażywała niegdy ſtarożytna Familia Woktyuſzow w Sweii, iak piſze *Petraſanta*. Z tąd kożdy wyrozumiec może, iak wielka była ta Prozapia dawnemi czſami, gdy nawet w poźnieyſzych latach Biberſzteynowie, tak potężni byli przećiwko Henryka Xiążęcia Głogowſkiego, iż publiczny pokoy z niemi zawrzyć muſiał, iak piſze *Cureus in Annal: Sileſiæ fol: 312*. Paprocki zaś powiada, iż Biberſzteynowie w Szlązku tak wielkiey byli prerogatywy, y doſtatkow, że maiąc mennice ſwoie, bili groſze Szlązkię z właſnemi herbami y napiſami, na iednych wyrażaiąc: *Ulricus Comes in Regenſtat*: z drugii ſtrony: *Maria Mater Salvatoris*. Na drugich pieniądzach *Gaſpar Ulricus*: na trzecich: *Erneſtus in Regenſtat*: co też wſpomina *Okolſki tom: 1. fol*: 48. Pierwſzego iednak początku tey Prozapii w cudzych Narodach wiedzieć nie można, dla wielkiey ſtarożytności, kiedy ieſzcze y liter nie znano. *Okolſki loco citato* wſpomina Jana Biberſtheina Komteſa, ktory zá czaſow Krola Łokietka wſzedł z woyſkiem Czeſkim w Woiewodztwo Poznańſkie roku 1310, według *Kromera lib*:11. Tego zaś Bracia dawniey przeciwni będąc Henrykowi Xiążęciu Polſkiemu, pod czas batalii z Szlązkiem, w roku 1094. wzięci do Polſki byli. Daley wſpomina, iż tego imięnia był Wodz woyskowy u Xiążęcia Wielkopolskiego Henryka, ktory ſię od Poznania intytułował, á to około roku 1311, iak *Bielſki* przywodźi, ále to iuz było w poźnieyſzych czaſach.

Biberſzteynowie

Generarcha. Pierwſzy Generarcha w Polſzcze znayduie ſię Fryderyk Hrabia *de Biberſthein* ieſzcze za Władyſława Hermana Xiążęcia Polskiego od roku 1094. iakom powiedźiał y dowodźił wyżyi zoſtaiący w łaſce Krolewskiey, y kwitnący w Familie, a obfite krzewiący ſię dobra w Wielkiey Polſzcze y Woiewodztwie Mazowieckim.

Drugi po nim Rogala Biberſzteyn, ktoremu Rog báwoli do herbu przydany za Syna Xiązęciá Hermana, to ieſt Bolesława Krzywouſtego w roku 1109. z okazyi wzwyz napiſaney, ktorych Hrabiami *d Biberſthein*, czyli tez *Iberſthein* zwano, co iedno znaczy z mowy Niemieckiey, iako niżyi.

Po tych kładźie *Okolſki tom: 2. fol*: 608. dwoch Biberſzteynow Rogalow, Dyonizego y Laſkarego, piſząc: *Principes hujus Familiæ in Regno Poloniæ erant duo germani fratres, Dioniſius & Laſcarius Comites à Iberſthein, ex vetuſta & Illuſtri familia Comitum Germaniæ, qui nobilem hanc generis ſui plantam in Germania traductam, Lechico ſolo inſeruerunt, lætiores ac uberiores in poſterum daturam fructus*. Tym tedy, powiada, wielkie y obſzerne od Krolow Polſkich nadane ſą włości, tak w Wielkiey Polſzcze, iako tez y w Woiewodztwie Mazowieckim, oſobliwie w Powiecie Ciechanowſkim, aż do granic Pruſkich, á żeby tak wielkich Mężow w dźiełach rycerſkich fama, wſtręt czyniła ſurowey na ten czas Boruſſow natarczywośći. Nie długo iednak pozwoliły faťa cieſzyć ſię Polſzcze z Dyonizym Rogalą, po nie wielu albowiem latach z tym światem pożegnawſzy ſię, iednę tylko zoſtawił corkę.

Laſkary. Laſkary Hrabia z Biberſzteynow brat rodzony Dionizego Rogali Biberſzteyna, dłużyi w Polſzcze żyiąc, potomſtwo ſwoie w męſkiey procedencyi bardzyi rozkrzewił. Tęn od imięnia Hrabſtwa ſwoiego *Iberſthein*, znaczącego po Polſku młynkowy kamięń, to ieſt Zarno, wieś Zarnowo założył z attynencyami ſwoiemi, iako to Zawady, Rąbiecz, y inſze do tego należące.

Pomścibor. Z tych że Hrabia Pomſcibor Rogala, dziedzic na Maknowie álbo iak inni piſzą, dźiedźic na Machnácinach, był Kaſztelanem y Staroſtą Ciechanowſkim y Prażneńſkim; o czym Liſt Krolewſki datowany w Raciążu Roku 1240. świadczy.

Dáſzko. Daſzka, to ieſt Damiana *de Biberſthein* Rogalę Woiewodę Mazowieckiego, wſpomina konfirmacya Bolesława Wſtydliwego Krola Polſkiego, w Roku 1250.

Piotr Rogala Staroſta Bobrownicki, podpiſał konfirmacyą Klaſztorowi Strzelnickiemu od Władyſława Krola uczynioną w Roku 1340. Iana Hrabię *de Biberſthein* Rogalę, Kaſztelana Inowrocławſkiego wſpomina *Cromerus lib*: 16. dodaiąc że Imię Rogalow ieſt Rycerſtwa Polſkiego, o czym też *Bielſki fol*: 285. Iana Rogalę Woiewodę Warſzawſkiego wyraża *Cromerus lib*: 26. *Anno* 1466. & *Bielcius fol*: 438.

Scibor. Do tych przydaie *Nieſiecki tom*: 3. *fol*: 868. Scibora z Samchocina, Marſzałka Xiążąt Mazowieckich Rogalę Kaſztelana Goſtyńſkiego w Roku 1377. *Ex Statuto Maſoviæ fol*: 67. Marcina Kaſztelana Inowrocławſkiego w Roku 1415. Iana

na Scholaſtyka Szkalmirſkiego w Roku 1460. *Ex Starovol: in*
vit: Epiſcop: Crac: pod Sienińſkim. Iana Woiewodę Mazo-
wieckiego w roku 1453. *juxta: Statut: Maſov: fol:* 9497. & 122.
á tęn piſał ſię z Wągrzynowa, tęnże powiada, że Corka iego
Boglewſki Dorota była za Iakubęm Boglewskim, według *Bielſkiego fol:*
438.

Iak ſię zaś rozrodźiły w Polſzcze Biberſzteynow Rogalow
Familie, y poczęły śię od dźiedźictw ſwoich názywać imio-
nami ſzlachetnemi, tak też procedencya uſtała u Hiſtory-
kow bydź annotowana Rogalami, bo iuż zaczęły tranſakcy-
ie Ziemſkie, Grodzkie, y inſze Krolewſkie, piſać ich wed-
ług nazwiſkow nowych, o czym *Cromerus* w wielu miey-
ſcach, z okazyi Woyciecha II. Arcybiskupa Gnieźnieńskie-
go, o czym dałem dowody pod herbem Iaſtrzębiec, zkąd po-
rożnione elymologią między ſobą familie, nie wiedzą teraz
o ſobie, od ktorego Genearchy krew ſwoię prowadzą. Trem-
Trembińſcy bińſcy od Trembina w Wielkiey Polſzcze rzeczoni około
roku 1400. pochodzą od Graffá Biberſzteyna z Niemiec, her-
bu Rogala w Polſzcze, według ſwoich dokumentow, z linii
Iana Rogali Woiewody Warſzáwskiego, ktoregem wſpom-
niał wyżyi z Bielskiego y Kromera *loco citato.* Tęn zaś po-
ſzedł od Biberſtheyna Rogali Laskarego, z Antenatami ſwo-
iemi y Sukceſſorami, o ktorych *Okolſki tom:* 2. *fol:* 609. po-
wiada. *Hujus poſteri, majorum ſemper inſiſtentes veſtigiis præ-*
clara Regni & Reipublicæ in variis Palatinatibus munia obtierunt
ſummiſque honoribus & dignitatibus aucti, tam in Majori Polo-
nia quàm Maſovia, aperte declarant, maxima eorum fuiſſe me-
rita in Patriam & Rempublicam. Tenże skupił był w Wiel-
kiey Polſzcze *magnas ditiones* na kielkadźięſiąt wśi, między
ktoremi wſiami w Woiewodztwie Płockim, mil cztery od
Płocka, kupił wieś nazwaną Trembin, y od tey wſi Trem-
bińskim nazwał ſię potomek y ſukceſſor iego około Roku
1400. Poźnieyſzych czaſow od tegoſz *procedentes*, iedni w
Woiewodztwie Płockim, drudzy w Woiewodztwie Rawskimi
trzeci w Woiewodztwie Łęczyckim lokowali ſię, gdźie y
do tąd Sędzia Ziemski Łęczycki Trembiński y z innemi
Trembińskiemi *exſtant ſuperſtites.* Odtychże, Trembińskich
rozrodzeni w dalſzych czaſach, wzięli ſobie przydomek *Bo-*
bolowie

bolowie, iako świadczy przywilij originalny *in Archivo* Do- *Bobolowie*
mu Trembińſkich dotąd zoſtaiący, *Gottico charactere* na
pargaminie napiſany, zá Zygmunta pierwſzego Krola Pol-
ſkiego w roku, 1538, to ieſt *libera venditio ſortium* Trem-
bina, przez ktory *probatur,* że *Andreas* Trembińſki *olim*
Martini Bobola Trembińſki *filius, Iacobo,* & *Paulo* Bobolom
Trembińſkim *Fratribus, ſortes ſuas vendunt.* Od tych *pro-*
cedentes w Máłey Polſzcze, po rożnych Woiewodztwach
lokowali ſię, iako to w Woiewodztwie Lubelſkim, gdy iedne-
mu Łowczemu Lubelſkiemu, z nich biegłemu na ow czas w
Indźinieryi, dało Woiewodztwo Lubelſkie *per Laudum* ośm-
dźieſiąt tyſięcy na ſypanie wałow około Miaſta Lublina dla
fortyfikacyi, na co *Lauda extant in Actis Lublinenſibus Ca-*
ſtrenſibus & Civitatenſibus. Od tych Stryieczni lokowali ſię
w Woiewodztwie Ruſkim w Ziemi Chełmſkiey, y tam ſo-
bie pokupili *hæreditates, bona* Kleſzow & Wołkowiany, ktore
około roku 1633. Janowi Budzyńſkiemu przedali, iako o *Budzyńska*
tym opiewa dokument *in Caſtro Lublinenſi, poſt Dominicam*
cantate in Anno 1633. Drudzy lokowali ſię w tymże Woie-
wodztwie Ruſkim w Zięmi Halickiey, gdźie dotąd *ſuperſtites*
maią *ſuas hæreditates.* Jnni od tych pochodzący lokowali
ſię w Woiewodztwie Bełzkim, z tych było trzech braci ro-
dzonych, Woyciech, Wawrzyniec, y Iakub *ſterilis.* Wawrży-
niec *procreavit* ſynow dwoch, Staniſława y Grzegorża, dźie-
dźicow *bonorum* Kleſze y Wołkowiany w Ziemi Chełmſkiey.
Woyciech Trębińſki miał Baltazara y Krzyſztofa bezdzietne-
go. Baltazar Łowczy, Lubel: dwa razy wota małżeńſkie odpra
wił, *1mô* z Agneſzką Jabłońską, *2dô* z Agneſzką Horyſzew- *Jabłońska* *Horyſzewska*
ską *ſterilis.* Z pierwſzego małżeńſtwa była corka Teofila za
Jerzego Rudnickiego wydana, od tey było trzy corki, z kto- *Rudnicki* *Polanowo:*
rych iedna poſzła za Polanowskiego, druga za Skawisńkiego, *Skawińſki*
trzećia za Raczyńskiego. Z teyże Jabłońskij było ſynow *Raczyńſki*
dwoch, Kaſper y Jan, ktory pod Wiednięm zginął. Kaſper
Trembiński Sędzia Zięmski Bełzki, wſzedł w dożywotnią przy- *Wierzbicką*
iaźń z Katarzyną Wierzbicką, z ktorą *procreavit* Marcina,
Antoniego, y Alexandra Podſtolego Ráwskiego, z Niemierzy- *Niemierzyczow:*
czowną *ſterilem.* Marcin Chorąży Lubelski, wſzedł w kontra-
kty małżeńskie z Heleną Trembińską, z ktorych Stefan Pod-

Wilkowſka. Sołohub czaſzy Trębowolski, żył dożywotnie z Miryanną Wilkowską Podczaſzanką Goſtyńską, śioſtrą cioteczną rodzoną Sołohuba Woiewody Witebſkiego, y Generała Artyleryi W. X. Litewskiego teraźnieyſzego. Od Stefaná Jacek Porucznik Znaku Pancernego, Cześnik Urzędowſki, Rafał y Władyſław Trembińſcy, y corka iedna wydana zá Morskiego, Podczaſzego Przemyskiego. *Morski* Drugi Waleryian Podſędek Ziemski Lubelski żył z Ludowiką Roſtworowską, Kaſztelanką Wiską, od ktorych Franciſzek, y Adam Trembińſcy *superſtites*, y corek trzy, Salomea za Dziedoſzyckim, Staroſtą Zukowskim, Anna za Szeptyckim, Staroſtą Koźickim, y Salomea za Starzyńskim, Staroſtą Brańskim. *Roſtworowſka* Antoni Trembiński Staroſta Tarnogurski, drugi ſyn Kaſpra Sędziego Ziemskiego Bełzkiego, z Katarzyny Wierżbickij, ſtanowił śluby małżeńskie z Barbarą Nenchowną, Podkomorzanką Jnflantską, z ktorey Remigian Alexander, Iakub, y Łukaſz Trembińſcy. *Wierżbicka. Nenchowná* Alexander Trembińſki Jnfułat Zámoyski, Kanonik Archikatedralny Lwowski, Proboſzcz Kátedralny Chełmski, Archidyakon Lubelski; ſzoſty raz Deputatem na Trybunał Koronny z Kapituły Krakowskiey w Roku teraznieyſzym 1757. Remigian Cześnik Lubaczowski żyie záślubiony z Franciſzką Malowſką, Podczaſzanką Czerniechowską, od ktorych Jacek Trembiński, Maryanna y Barbara. Iakub Podczaſzy Drohicki, y Łukaſz Podczaſzy Owrocki bráćia rodzeni.

PROCEDENCYA
De Biberſzteyn, á Koćieńca
KOCIENSKICH,
w Woiewodztwie Płockim, Podolskim, Ruskim &c, HERBU ROGALA.

O początkach Domu y herbu Biberſzteynow napiſałem wyżyi, iako y o niektorych ſukceſſorach tychże, tu mi co kolwiek namięnić przychodzi o Rogalow imięniu z *Okolſkiego tom* ●. *fol:* 608. ponieważ Koćieńſcy z Rogalow pochodzący maią dotąd przydomek Rogala, y znać że przed tym zwali ſię Rogalowie od herbu ſwoiego, z ktorych Anteceſſor nabywſzy dobr Koćieńca w Woiewodztwie Krakowskim, nazwał ſię Pá-

Początki ſię Panem y Dziedźicem Koćieńskim czy Koćińskim, (bo y ták niektorzy piſali ſię,) przodka iednak ſwoiego nie zapominaiąc, od ktorego pochodzili, to ieſt Biberſzteyna Hrabiego, pierwſzego tey Familij w Polſzcze Genearchy, iakom wyżyi powiedział, ktory założył w Płockim Woiewodztwie *Biberſzteyin* od ſwoiego imięnia, to ieſt Zarnowo z attynencyami, Zawady y Rąbiecz, bo iako *Jberſthein* tak *Biberſthein*, z Niemieckiego ięzyka znaczą *Zarna*, ktoremi mielą, czy młyńskie kámięnie. Z tego tedy *Biberſzteynu* pochodzący Koćieńſcy od Koćieńca zwani, *originem* maiąc z pierwſzego gniazdá ſwoiego, piſzą ſię *de Biberſthein*, po Popolsku z Biberſzteynu, to ieſt z Zarnowa. Nazwisko Rogalow męli od Rogow herbu ſwoiego w tęnczas, gdy im Báwole rogi do Ielenich przydáne były, za Boleſława Kędziorawego, o czym wyżyi w początkach tego herbu, iak *Okolſki* powiada *tom:* 2. *fol:* 608. *Rogala Biberſtheinius, ſeu Jberſtheinius, cui primum ad arma Biberſthein additio facta alterius cornu fuit, tam in ſcuto, quàm ſuper galeam.* A iż tęn ieſt Dom iedęn z początkow ſwoich, z inſzemi *de Biberſzteyn* Rogalami, o ktorych wyżyi wſpomniałęm, zaczęm też do tey należą procedencyi.

Co zaś do Jmięnia Koćieńskich należy, o tych nieco piſał *Nieśiecki tom:* 2. *fol:* 552. ale y ia nie wiele przydać mogę, dla niewiádomych dokumentow. Mowi pomięniony Autor, iż *Paprocki w Gniazdzie fol:* 1006. wſpomina Jędrzeia Koćieńskiego człowieka uczonego, Ian podpiſał uſtawy Pokrzywnickiego ziazdu w roku 1587. *Conſtit: fol:* 427. Nicktora Koćieńska była zá Iędrzeięm Firleiem Kaſztelanem Lubelskim. *Firleyi*

W poźnicyſzym czaśie to tylko wiadomo z dedukcyi czterech herbow Xiędza Iozefa Ignacego *binominis, de Biberſzteyn* Koćieńskiego. na Kanonią Katedralną Przemyską w R. 1728. dnia 30. Kwietnia *corporali juramentô, juxta Statuti obloqventiam* poprzyśiężoney *Capitulariter*, iż Dziad iego Staniſław Piotr, miał zá ſobą Tereſſę Koźiarzowską (nie Alexandrę Kozierowską) *Koziarzowſka* herbu Dołęga w polu niebieskim, z ktorą ſpłodził ſynow czterech, Iędrzeia, Kaźimierza, Staniſława Rotmiſtrzow Woyſk Iego Krolewskiey Mośći, zacnych Kawalerow y Zołnierzy, iako też Iana męża Rycerskiego. Iędrzyi wziął w dożywotnią przyiaźń Alexandrę Golańską, herbu Iaſtrzębiec w polu błękit- *Golańſká*

 nym

Sobiegurſki nym z Heleny Sobiegurſkij, herbu Oſtoia w czerwonym
polu urodzoną, z tey urodzonych bráći piąćiu, Iozef Ignacy
pomięniony Kanonik Przemyſki y Kamięniecki, *Præpoſitus*
in Swiſcza, Błdzewſki *Beneficiatus*. Mikołay, Kaźimierz, Tomaſz
y Marćin, z tych Kaźimierz y Tomaſz po Uſarsku ſłużą pod
znakiem pierwey Staniſława Chomętowſkiego, Woiewody
Mniſzech Mazowieckiego, Hetmana Polnego Koronnego, teraz w roku
1752. Ierzego Mniſzcha, Marſzałka Nadwornego Koronnego.
Mikołay y Marćin goſpodarſtwem z żonami bawią ſię, ſą ie-
dnák *in acceptatione* bywaiąc záprаſzani na rożne ugody, Kom-
miſſyie przyiaćielskie, y rożne tranzakcyie, inſze potomſtwo
młodo pomarło. Tęnże Kanonik, wyſzedłſzy ze ſzkoł dobrze
náuczony, wyiachał do Warſzawy roku 1718. gdzie przez ſtry-
Rybińſki ia ſwego Staniſława, za przyiaciela rekommendowany Rybiń-
skiemu, Woiewodzie Chełmińskiemu, maiąc z nim wielką
przyiaźń, y zaćiągnął go z ſobą pod znak Pancerny, po tym u-
czynił go Kommiſſarzęm Artyleryi Koron: dla ktorey ſkarb
Koronny wybierał w Mazowſzu, w Ziemiach Łomżynskiey
Zambrowskiey, Bielskiey, Rożańskiey, Ciechanowskiey, Powia-
tach Koleńskim, Oſtrołęckim y inſzych. Po tym przyiachawſzy
do Dworu na iaki czas, był razęm Sekrzetarzęm, Koniuſzym
y Podskarbim przez lat pięć, przez ktorego wſzęlkie korre-
ſpondencye z Senatorami, y dyſpozycye Dworu expedyowa-
ne, R. 1722. był Poſłem od Woyska na Seym Walny Warſz:
Oſſolińſki za Laski Maxymiliana Oſſolińskiego, Podskarbiego Nadwor-
nego Koronnego, y do Radomia Kommiſſarzęm, za Laski
Iakuba Rybińskiego, Woiewody Chełminskiego. Daley posła-
no temuż z Kamięńca do Łomży w Mazowſze deklaracyą pre-
zenty na Kanonią Kátedralną Kamięniecką, gdzie rezyduiąc
Hozyuſz uſtawicznie, na obligacyą Staniſława Hozyuſza Biskupa Ka-
mienieckiego, Kazania miewał, y ambonę za Ordynaryuſza
trzymał. We trzy lata przyiachawſzy do Beneficyum ſwoiego
Błdzewskiego, zaproſzony do WW. OO. Iezuitow w Prze-
myślu z Kazanięm na dzięń Kanonizácyi S. Staniſława Koſtki,
potym S. Aloizego Gonzagi, gdzie ſolenizuiąc Alexander
Fredro Fredro Biskup Przemyśl ſki, tak ſobie go z Kazania upodobał,
że zaraz we cztery Niedziele, od Krola Iego Mośći Auguſta
II. prezęntę mu ná Kanonią Katedralną Przemyślką przyſłał,
y ſąm go inſtytuował w Radymnie, tegoż roku 1728. Depu-
tatem

tatem go uczynił, zá zgodnemi wotami Kapituły, gdzie bę-
dąc w Lublinie częſto zapraſzany, kázánia miewał po ro-
żnych Ambonach. W Iaroſławiu y drugie we Lwowie miał
także Kazánia na pomięnioną Kanonizacyą S. Staniſława
Koſtki. Są drukowane niektore, iáko ná pogrzebie miáne
cum magno plauſu, Alexandra Fredra Biſkupa Przemyślskiego,
Kapitule tameczney przypiſane. *Stante vita* iego, przy intro-
dukcyi *Indulgentiarum Lateranenſium* do ſwoiey Katedry,
dedykowane pomięnionemu Biskupowi. Także Kazánie wy-
dał, o B. Lucyi Zakonu Swiętego Dominika, nowo beatyfi-
kowáney, drukowane w Lublinie 1729. Inſze przypiſane ſą
rożnym, iáko Wacławowi Sierakowskiemu Biſkupowi Prze-
myślskiemu, Szumlańſkiemu Epiſkopowi Przemyślſkiemu
Ritûs Græci, Xiążęciu Auguſtowi Woiewodzie Ruskiemu, Mi- Czartoryskiemu
chałowi Ordynatowi Zamoyskiemu, Woiewodzie Smoleń-
ſkiemu, y innym wielu. Zgoła, wieleby o pracach iego w Ka-
tedrach y publicznych intereſſach piſać z eſtymacyą, ktorey
doczytać ſię możeſz w dedykacyi Filozoficznych Konkluzyi
WW. OO. Jezuitow Przemyślskich, iemu przypiſanych, gdzie
wyrażone ſą tych Domow kolligacye, to ieſt Czernieiow- *Kolligácye*
skich, Sobiegorskich, Suskich, Balickich, Rzewuskich, Oſſo-
lińskich, Krasickich, Wiſzowatych, Jzbińskich, Czermień-
skich, Siedlickich, Uſtrzyckich, Zurowskich, Terleckich,
Humnickich, Otockich, Siemieńskich, Wolskich, Leducho-
wskich, Zeczyckich, Wybranowskich, Dźierzkow, Olſzań-
skich, Gruſzeckich, Kontskich, Lanckorońskich, Chrząſto-
wskich, Boreykow, Sienińskich, Kroſnowskich, Zurakowkich,
Zieleniewskich, y inſzych. Tegoż Kanonika z bráćią ſwemi, *Siedliski*
Gwido Siedliski Podſędek Przemyślski, ieſt bratem wuie-
cznym. Bliski także kolligat ieſt Włodzimierz. Swiatopełka *Xiążę Czetwertyński*
Xiążę Czetwertyński, ktory ma zá ſobą Anielę Czermieńską, *Czermieńska*
Podſtolankę Podolską, urodzoną z wuieczney śioſtry ich *Charczewski*
Siedliskij. Karol Charczewski Podkomorzy Przemyślski, y tęn
bliski kolligat z Golańskich. Iozef Wiſzowáty ćioteczny *Wiſzowáty*
brat ich rodzony, miał Boguſzownę Sędziankę Latyczewską. *Boguſz*
Slawſcy ſą także krewni, bo Izbińska ćioteczna tychże Ko- *Slawski* *Izbińska*
ćieńskich śioſtra, ieſt zá Slawſkim, iáko też Borkowſcy, z *Borkowski*
bráta rodzonego Borkowską máiącego.

SAS HERB.

EPIGRAMMA.

Pallida luna pluit, flat rubra, ſed alba ſerenat,
Aurea Luna. Domûs, aurea ſæcla parit.
Spero ſuo generi venturum illuſtre ſerenum,
Stellis namque binis jungitur illa Jovis.
Quodque domo felix reſidet Jovis Arcitenente,
Sydere ſub tali naſcitur omnis Honos.

ABRRYS HERBOWNY.

Opisanie herbu

Na tarczy ieſt pole niebieſkiego koloru, w ktorym Xiężyc żołty czy złoty, rogami w gorę obrocony, na nich po gwiaździe iedney z ſześcią promieniami, w ſrzodku ſtrzała w gorę żeleźcem ſzybuiąca: nad koroną ieſt páwi ogon z ſtrzałą drugą przez niego przechodzącą, od prawego boku tarczy w lewy, iak go wyrazaią, *Paprocki o herbach fol:* 547. *Okolſki tom:* 3. *fol:* 195. *Nieſiecki tom:* 4. *fol:* 43.

POCZAT-

POCZĄTKI HERBU TEGO.

Oryginał herbowny

Rycerſkiemi dźiełami, podczas iaſney nocy, tęn herb ieſt nabyty, co wyrażaią Gwiazdy y Xiężyc z ſtrzałą w niebieskim polu, ále nie piſzą Herbarze o początkach iego, tylko że z Saxonij wnieſiony był do Węgier, gdźie támże bite pod tym herbem czerwonę złote świadczą, iż z tego Domu niektory Pan możny był Podskarbim Węgierskiego Kroleſtwa, za ktorego zaſługi pozwolono mu bić takie pieniądze, dla wiecznęy pamiątki dźieł iego heroicznych. Z Węgier do Ruſi wnieſiony był przez *Huyda*, Komeſa Familij Saſow y Hetmana Woyskowego, gdy tám przybył z potencyą ſwoią po Kolomanie Krolu Halickim, przeciwko Daniela Krola Ruskiego, Lwa ſyna iego, y inſzym Xiążętom Ruskim, odbieraiącym na ſiebie Halickie Państwo, gdźie zoſtawſzy ſię przy Xiążęciu Danielu z Chorągwiami ſwoiemi, tym herbem naznaczonemi, woiował przeciwko Krolom Polskim, nie raz zwycięztwa otrzymuiący. Co widząc Daniel Xiążę y Krol Ruski, ożęnił go z bliską krewną ſwoią, y obſzerne włośći mu nadał z bogactwámi, z ktorey maiąc ſyna urodzonego, Krol pomięniony na Chrzcie dał mu ſwoie imię Dániela, od ktorego potym *Daniełowiczowie* pochodźili, o czym iawnie wyraza *Woyciech Strepa pod rokiem* 1236. zaczynaiąc tak: *Eô tempore Comes Huyd cum non contemnendo exercitu venit ad Ducem Danielem, Maſoviam omnem Duce orbam, Leone Duce cum Ruſſis & Litvanis populante & peragrante &c.* A że ten *Huyd* Saskim gadał ięzykiem, zwano go Saſem, y herb iego Sas, iak powiada *Paprocki & Okolſki tom:* 3. *fol:* 195.

DYGNITARZE PRZEDNIEYSI TEGO HERBU.

Staniſław Witwicki, herbu Sas, umarł Biskupem Poznańskim w roku 1697. *Treterus.* Tenże był pierwyi Biskupem Łuckim do roku 1688. *Załuſki.* A przed tym ieſzcze Biskupem Kiiowskim, do roku 1680. *Idem.* Iędrzyi Winnicki herbu tego, był Episkopem Przemyślskim, po Lwie Załęskim herbu Nowina, ktory umarł 1703. *Nieſiecki.* Cyryl Terlecki herbu Sas, był Władyką Łuckim, ktory oddał poſłuſzeń-

Zzzz2 ſtwo

ſtwo Rzymowi roku 1595. *Idem.* Władykami Przemyślskiemi byli, Wawrzyniec Terlecki 1532. Arſeniuſz Terlecki 1560. Stefan Brylińſki 1581. Antoni Witwicki 1679. Innocenty Winnicki, po nim Ian Winnicki 1691. y Ierzy Winnicki, oraz Metropolita Ruski. Metodiuſz Terlecki był Episkopem Chełm-skim y Bełzkim od roku 1626. *Idem.*

Woiewodowie Ian Dániłowicz umarł Woiewodą Ruskim 1624. *Starowolſki.* Mikołay Daniłowicz tymże Woiewodą 1688. *Załuſki.* po nim Franciſzek Dźiedoſzycki herbu tego 1704. *Idem.*

Kaſztelanowie Franciſzek pomięniony Dziedoſzycki herbu Sas, był pierwey Kaſztelanem Kiiowskim do roku 1688. *Duryewſki.* Ian Daniłowicz z Kaſztelanij Lwowskiey poſtopił na Woiewodztwo Ruskie 1614. *Okolſki.* Mikołay zaś Daniłowicz Kaſztelan Lwowski, wziął Podskarbſtwo Koronne 1616. *Idem.* Ian Strutynski był Kaſztelanem Inflantskim 1738.

Mikołay Daniłowicz umarł Podskarbim Wielkim Koronnym 1624. *Starowolſki.* Ian zaś Daniłowicz tymże Podskarbim umarł roku 1650. *Kobierzycki &c.* Pomięniony Mikołay

Marſzałkowie Daniłowicz był Marſzałkięm Jzby Poſelskiey w roku 1593. *Braun.* Franciſzek Dubrawski herbu Sas, Podkomorzy Przemyślski, Marſzałkował na Koronacyi w Krakowie 1649. *Idem.* Tęnże Dubrawski, był pierwyi Marſzałkięm Jzby Poſelskiey 1654, *Jdem.* Ian Karol Daniłowicz Krayczy Koronny, był Marſzałkięm Trybunału Koronnego 1675. *Nieśiecki.*

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU,

Według *Okolſkiego tom.* 3. *à fol:* 198. *ad fol:* 202. wyrażeni.

Błażowſcy, czy Blażewſcy, iák *Okolſki.*
Buchowſcy w Ruskim y Przemyślskim.
Chodkowſcy z Bobina.
Daniłowiczowie w Ruskim y inſzych.
Dubrawſcy w Halickiey Zie:
Dziedoſzyccy z Dziedoſzyc na Sokołowie.
Hrebiccy w Bełzkim.
Huberniccy w Pokuciu.
Jaśińſcy w Łęczyckim.
Kłodniccy nie piſze kędy.
Kropiwniccy, w Przemyślsk: y Bracławskim.
Kruſzelniccy czy Kruśielnic: iák ich *Okolſki* zowie, á nie piſze kędy.
Nowośielſcy, nie piſze kędy.

Orłowſcy w Chełmińskiey Z.
Ráſzkowſcy, czy Ráſzkowie według *Okolſkiego,* lecz nie piſze gdzie.
Kożniatowſcy nie piſze kędy
Skotniccy w Ruskim Woiew:
Sulatyccy tamże w Ruskim.
Swiſtelniccy w Pokućiu:
Tarnawſcy w Sanockiey Zie:
Tyſsarowſcy w Ruskim Wo:
Wołośieccy tamże w Ruskim.
Woryſcy nie piſze kędy.
Zawiſzowie na Ruśi.

Nieśiecki więcyi zebrał *tom:* 4. *fol:* 43, ktorych wyrażąm.

Baczyński.	Brześciański.	Komarnicki.	Siemiaſz.
Bandrowski.	Czołhański.	Łucki.	Strutyński.
Baraniecki.	Długopolski.	Maneſterski.	Winnicki,
Bereżeznicki.	Dobrzański:	Mańczak.	Wiſłocki.
Biliński.	Dziedziel.	Mśćiſzewski.	Witwicki.
Boiarski.	Hoſzowski.	Odrzechows:	Wołkowicki.
Bratkowski.	Jamiński.	Podwyſocki.	Zurakowski.
Byliński	Jaworski,	Rudnicki.	Zukotyński.

PROCEDENCYA

De Kobla & Ráczkowicze

ULNICKICH HERBU SAS,

W Woiewodztwie Przemyślskim, y inſzych Poſſeſſyie ſwioie maiących.

Bywał tęn Dom zdawna Rycerſki, heroicznemi dziełami *Ulnicey* napełniony, iako poznać z Antenatow podczas woięn gwałtownych, Kawálerskiemi charakterami ozdobionych. Krzyſztof Sas Ulnicki, Grzegorza Iozefa *binominis* Ulnickiego, Łowczego Owruckiego Pradziad, piſał ſię *de Kobla & Raſzkowicze* Sas Ulnicki. Był Rotmiſtrzęm w Woyſku Litewſkim Znaku Petehorſkiego, á nie tylko Roty, ále częſtokroć całe Woyſkowe Pułki, przy ordynanſach ná podiazdy nie przyiacielſkie prowadzący zá Władyſława IV. Krola, mężnie z Moſkwą, Turkami, y Kozakami ucieraiąc ſię w okazyach niżey opiſanych. Były álbowięm zá iego Rotmiſtrzoſtwá woyny, w życiu Krola pomięnionego, przez *Stanisława Kobierzyckiego* opiſanym, po obraniu iego przez ſtany Moskiew-

457

skie na tron Imperátorski, á obruſzeniu ſię Roſſyiskim ná Polakow, gdy Roku 1613. dnia 13. Czerwca odebrali naśi fortecę y miaſto Smoleńſk, iak napiſał *Laudatus lib: 6. fol: 376. u Cellarego fol:* 113, á potym zá Michała Federowicza rekuperowałá Moskiewka potencya, gdzie Władyſław na ten czas ieſzcze Krolewicz poſzedłſzy z Woyskiē Polskim, od R. 1616. przez trzy lata woynę toczył, poki ná ſamę nie wkroczył Stolicę, mſzcząc ſię ſwoiey poſpozycyi. Po wyściu z tamtąd iego, áż do Roku 1633. w uſtawicznych tamże utarczkach zoſtawał pomięniony Rotmiſtrz Ulnicki z inſzemi Woyskami, poki przez traktaty nie przyczynili kraiu Moskiewskiego Polſzcze, więcey niż na ſto mil wſzerz y wzdłuż miarkuiąc, iak piſze pomięniony *Autor fol:* 118, wyrażaiący odebrane miaſta y fortece z ſwoiemi przyległościámi, ále nie dotrzymawſzy traktatow Moskwa Smoleńſk odebrali, Litwę, y pograniczne dobra puſtoſząc, ktory iuż Krolem Władyſław zoſtáwſzy, z Krzyſztofęm Radziwiłęm W. Hetmanęm Lit: w kilka mięśięcy rekuperuiąc, wielkich niewczaſow z Woyskiem zażywali, iák piſze pomięniony *Cellarius fol:* 122. *Domuncala lignea Regi diverſorium præbebat, tuguriola ex ſtramentis, arborumq; frondibus contexta milites tegebant. Vigiliæ frequentes ſub dio, & frigore, in quibus viſitandis Rex haud negligens fuit.* Czego też doznał y Ulnicki Rotmiſtrz po mięniony, tamże będący.

Moskiewska woyna

Niewczásy Ulnickiego

Wſzczęła ſię potym Woyna Turecka w Moldawach, zá Kaſpra Gracyana Tetrarchy czy Hoſpodara tamecznego, w Ro: 1634, iák piſze *Piaſecki fol:* 480, ktorey z Litewskiemi Woyskami Rotmiſtrz Ulnicki aſſyſtował. Náſtały większe po śmierci Krola Władyſława woyny zá Iana Kaźimierza, ktore tákże praktykował pomięniony Ulnicki, iáko z Alexym Jmperatorē Roſſyiskim, Károlęm Guſtawęm Krolęm Szwedzkim y innych, o ktorych piſał *Paſtorius de bello Scithico,* będąc przy Zołtowodzkiey y Korſuńskiey Chmielnickiego batalij, pod Piławcami, Lwowęm, y Zbarażęm, lub na przeſmyku, czy też w ogniu ſamym, według dánych ſobie ordynanſow, zawſze ſzczęśliwy w niebeſpieczeńſtwie, o ktorych też woynach gwałtownych piſze *Pruſzcz w Fortecy fol:* 282, z cudownemi rzeczami, pod czas nich dzieiącemi ſię, ktore lubo trwożyły woyska y Ry-

cerſtwo, nieuſtraſzony iednak w wſzelkiey nawalności ſtawał. Tenże miał za ſobą żonę Zofią Iſkrzankę, Boguſławá Iſkry Woyſkiego Smoleńſkiego Corkę, z Woynarowſkij urodzoną, á bliſką Kolligatkę imięnia Horaimow y Butowiczow, w Litwie maiących dobra ſwoie, po ktorey śmierci wſzedł w kontrakty małżeńſkie z Szuyſką, niegdy Domu Xiążęcego w Moſkwie y w Litwie, z tey urodzony Woyciech Sas Ulnicki, naśladuiąc Anteceſſorow ſwoich ſłużył także woynie, żyiąc za Krola Michała Korybuta, y za Iana Sobieſkiego, tokże Rotmiſtrzem y Pułkownikiem pod znakiem Petehorſkim, á Rycerzem ſławnym przeciwko Tatarom pod Botchowem, także gdy całemu Rycerſtwu z poſpolitym ruſzeniem kazano na koń wſiadać, y ſtawać pod Gołąb, gdźie Broniewſkiego dla zdrady przekupiono, ktorego z inſzemi Rotmiſtrzami dekretował, y na tym podpiſał ſię, aby go rozśiekáć, y na kobiercu po Obozie noſząc, wołać: *Tak zdraycy każdemu ſtanie ſię.* Był pod Chocimem Ulnicki Woyceich z woyſkiem Litewſkim, przeciwko Tureckiey Monarchii, gdy Krol Michał we Lwowie ſtruty zachorował, y umarł Roku 1673, gdźie dla ambicyi Tureckiey y oczekiwania większego woyſka Azyatyckiego, niechcąc przez długi czas wyniść z okopow przeciwko Rycerſtwu Polſkiemu, lubo z głodzone woyſka Koronne y Litewſkie będąc, iednak znużeni niewczaſem ná okopy Tureckie ſkoczyć muſieli, ktorym przodkował Woyciech Ulnicki z dywizyą ſwoią, mocno ich z mięſzali, y Oboz Turecki przełomawſzy ochotnie ſplądrowáli, z niemałym pożytkiem ſwoim, iąko patrzył przytomny tamże *Kwiatkiewicz* opiſuiąc, że przed trzema dniami tey wiktoryi, były znaki na powietru ku wſchodowi ſłońcá, to ieſt woyſkowe ſzyki y utarczki, ktore ſię z ſobą bardzo ucierały. Po Elekcyi Krola Iana III. roku 1674. dnia 28 Maja, gdy tenże nowo-obrany, á ieſzcze nie koronowany Sobieſki poſzedł z woyſkiem Koronnym y Litewſkim w Ukrainę, był tenże Ulnicki z Chorągwiami Petehorſkiemi, gdźie z Starſzeńſtwem ſwoim w Obozie, ciężką wytrzymawſzy zimę, Kozackie y Tatarſkie tumany poskromili, do tego Turecką imprezę, co raz bardzyi ſzerzącą ſię zaſtanowili, y wſzyſtkich nieprzyiacioł Orientalnych, z gra-

Iſkra Boguſław Woynarowſki.
Horaim Butowicz.
Woyciech Ulnicki.
Broniewſki

458

nic Polskich wypędźili, á od wſzelkiego niebeſpieczeńſtwa
Oyczyznę uwolnili. Był y w tych okazyach Rotmiſtrzuiący,
gdy Tatarskie czambuły ſpuſtoſzyły okoliczność całą na Po-
dolu, gdźie ſtrapieni y z głodzeni Rycerze, będąc wielką nie-
przyiaciela Tureckiego mnogością ściśnieni, ani Turcy ma-
iey kwoty Polakow zwyciężyć nie mogli, ani ſzczupłe woy-
ska naſzego obozy złąmać ich nie zdużały, aż do Traktatow
ſpokoynych nakłonili ſię, Kozaczyzny z Ukrainą y Podolem
na czas uſtąpiwſzy. *Te zaś wiadomości mąm z dawnych Ma-
nuſkryptow, ktore z Autorami wyrażonemi zkonfrontowałem w
czaſie zgadzaiącym ſię.*

Pomieniony Woyciech Sas Ulnicki, Rotmiſtrz y Pułko-
wnik Petehorskiego woyska Litewskiego, miał w dożywo-
Szuyſki tniey przyiaźni Maryannę Szuyską, z Kniaźiow Moskiew-
Wychowſki skich á potym Litewskich, urodzoną z Wychowskij, a Wa-
wrzyniec Szuyski Ociec iey, był Stolnikiem Czerniechow-
skim. Szymon Sas Ulnicki Syn Woyciecha, ożenił ſię z A-
Matkowſka gatą Matkowską, Gabryela Matkowskiego z Kochańskij uro-
Kochańska Kolligaci dzoną, Corkę; do tey należące familie: Zołkiewskich, Woł-
czyńskich, Rożniatowskich, Sużańskich, y innych. Grze-
gorz Iozef Sas Ulnicki, Łowczy Owrucki, wſzedł w kontra-
Bogurski kty małżeńskie z Ludwiką Bogurską, Władyſława Bogurskie-
go, Burgrabiego Chełmskiego Corką, ktory kilka razy by-
wał Deputatem na Trybunał Koronny z Woiewodztwa Cheł-
Kolligacya mińskiego. Matka Ludwiki Bogurskiey z Domu Frankwi-
czowna, do ktorey Kolligacyi należą Bácirſcy, Paproccy,
Sokołowſcy, Zierniccy, Zołtowſcy, Semplawſcy, Jákubo-
wſcy, Leſcy, Zurakowſcy, Shorzowſcy, Starorypińſcy, &c.
Antoni Sas Ulnicki, Rotmiſtrz nad woyskiem Petehorskim
W.X. Litewskiego, Brat Stryieczny rodzony Grzegorza Jo-
zefa Ulnickiego, w Woiewodytwie Mińskim ma ſwoie dobra.
Adam Norbert Sás Ulnicki, Syn Grzegorza Jozefa Łowcze-
go Owruckiego.

Herby y Kolligacye *ex lumbis maternis* do Saſow Ulni-
Herb Iskrow ckich należące, ſą te. Iskrow Herb *Topacz* Prababki Grze-
Topacz gorza Jozefa Ulnickiego, Łowczego Owruckiego, wzwyż
pomieniony ieſt Sępie skrzydło czarne, barkiem w práwą
tarczy obrocone, noga u niego złota w czerwonym polu, na
hełmie

hełmie trzy piora Struſie, tak go opiſuie Paprocki w Gnia-
źdźie *fol. 907. o Herbach fol. 567. Ukolſki, Bielſki, y Nieſiecki,*
ktory o Iskrach tylko wyráża *Tom: 2. fol.* że w Wołyńskim
Woiewodztwie znayduią ſię. Władyſław Iskra mąż woien-
ny, Stolnik Bus‹i, Porucznik Bielińskiego Podkomorzego
Koronnego, *Conſtit. 1690. fol. 6.* zginął chwalebnie w okázyi
mężnie ſię potykaiąc z Wołoſzą 1691. Corka iego była za
Branickim Kaſztelanem Halickim.

Szuyskich Kniaźiow Herb *Pogonia*, Babki Grzegorzá Jo-
zefa Ulnickiego, ieſt Ieźdźiec zbroyny, na koniu białym; czy- *Szuyſkich Herb Pogonia.*
li też S. Ierzy, w lewą tarczy rozpędzony, na ktorego ſzyſza-
ku Struſie piora białe, czarnego Smoka skrzydláſtego kopią
przebiiacy przez paſzczękę iego otwartą; na hełmie Mitra
Xiążęca z Krzyżem złotym, na tarczy pole purpurowe. Ten
Dom przenioſł ſię z Moskwy do Polski przed Rokiem 1600.
iak piſze *Starowolski declamat: contra obiect.* Bazyli Szuyski *Szuyſkich*
Xiążę, był na Tron Moskiewski wſadzony R. 1609. iak piſze *Kniaźiow*
Kobierzycki lib. 2. fol. 69. Jana Alexandra Chorążego Brze- *Kolligacya*
ściańſkiego wſpomina *Przyłuſki in Felice Luceor*: w R. 1639.
Syn iego Władyſław Alexander z Iadwigi Krzywczyckiey u-
rodzony, także Chorąży Brześciańſki, ktoremu Juſtyna Ko-
lendźianka żona iego, wyſtawiła ſrebrny nadgrobek u OO.
Bernardynow w Brześciu R. 1671. Franciſzek Syn iego
Podſtoli Brześciańſki. Konſtantyn ſyn Iana Alexandra Pi-
ſarz Ziemſki Brześciańſki, Poſłował na Konwokacyą R. 1674.
Conſtit: fol. 13. z kąd Kommiſſarzem zoſtał do zapłaty woy-
ſka, *Conſtit: fol.* 3. potym będąc Chorążym Brześciańſkim
zoſtał Deputatem do boku Krolewſkiego dla obrady. *Conſtit.*
fol: 8. z kąd był uregalizowany Piſarſtwem W. X. Litewskie-
go, Staroſtwem Iałowskim y Zahalskim. Miał trzy żony
1mô Brzozowską Woiewodzankę Brześciańską, z ktorey ſyn
Dominik Chorąży Brześciański, Poſeł na Seym R. 1703. De-
putat do boku Krolewskiego do obrady. *2do* miał Konopa- *Konopacka*
cką Kaſztelankę Chełmińską. *3tio* Ludwikę Sapieżankę, Sio- *Sapieżanka*
ſtrę rodzoną Woiewody Trockiego. *4to* Annę Kopciownę, *Kopciowna*
Kaſztelankę Trocką wdowę po Karolu Łużeckim Woiewo- *Łużecki*
dźie Podolskim, z ktorą miał ſyna Apolloniego Staroſtę Za-
halskiego.

Tegoż Konſtantyna Xcia Szuyskiego corka iedna Paco- *Pacowa*

459

Oſſolinſka. wa Chorążyna W. X. Litewskiego, druga Oſſolińska Staroſci-
Ogińſka. na Drohicka, y Ogińska Staroſty Uświackiego żona. Sioſtra Konſtantyna y Władyſława Anna, poszła za Staniſława Ruſieckiego, Kaſztelana Mińskiego. Ierzy Konſtantyn, Cześnik Brześciański, y Sędźia Grodzki, umarł R. 1694. ktory za Jana Kazimierza Krola Polſ. we wſzyſtkich woynach z Chorągwią ſwoią mężnie ſtawał: był Deputatem na Trybunał Litewski R. 1691. pierwſza żona iego Petronella Miączyńska, Sioſtra rodzona Woiewody Wołyńskiego; druga Zardecka Sędźianka Brześciańska. Krzyſztow Podſtoli Brześciański, miał żonę Izabellę Mieczkownę Podkomorzankę Drohicką, na ktorą po śmierci Woyciecha Ulleczka Woiewody Podlaskiego fortuna ſpadła. Jan Szuyski Woyſki Bracławski, zoſtawił dwoch ſynow; Jana Jerzego, ktory z Katarzyną Sawicką Woiewodzanką Brześciańską, miał pięci ſynow. Drugi ſyn Woyskiego Staniſław Skarbnik Nowogrodzki. &c.

Matkowſcy. Matkowskich Herb *Sas*, ktory iuż opiſałem, należący do Matki Grzegorza Ulnickiego, Łowczego Owruckiego, ale mi Familia iey niewiadoma, iż nie maſz tego imienia w żadnym Herbarzu.

Boguŕſcy. Bogurskich Herb *Szeliga*, należący do żony pomienionego Grzegorza Ulnickiego, Łowczego Owruckiego, ieſt Xiężyc żolty rogami do gory obrocony, w śrzodku niego Krzyż Kawalerski takiegoż koloru, w czerwonym polu, na hełmie Pawi ogon, inśi noſzą pięć piór Struſich, według *Paprockiego, Okolſkiego, Bielſkiego, Nieſieckiego tom: 4. fol.* 268. ktorych wſpomina *tom:* 1. *fol.* 126, piſząc ich Bogotskiemi y Bogurskiemi, ale im herb odmienił z niewiadomości, przydaiąc *Ogończyk*, gdźie powiada, że Bogurska była za Macieiem Zukowskim herbu *Prus*. Jędrzey z Kościelca Burgrabia Malborski, podpiſał Elekcyą Jana Kazimierza z Pomorskiego. Mateuſz Woyciech Bogurski Proboſzcz y Kanonik Gutſztacki, Pleban Glottowski. &c.

Krewni. A ponieważ Ulniccy maią przydomek Sas, przeto poznać łatwo, że idą od pierwſzego Genearchy ſwoiego Huyda Komeſa, Saſem zwanego, bliskiego Kolligata Daniela Krola Ruskiego, y Domow inſzych Saſem pieczętuiących ſię, ktorych będąc krew iedna, na wiele Familij podzielona, rożni ſię imięniem tylko, nie rzeczą ſamą. Krewni tedy Ulnickich

ſą wſzy-

ſą wſzyſcy, ktorych między Dygnitarzami, z początku tey familij wyraziłem z honorami ſwemi, y Domy wzaiemnie do ſiebie należą, ktorych imiona wſpomniałem pod herbownemi, oprocz tych, ktorzy poźniey przyięci ſą do herbu Saſa, albo tenże Herb przyięli w Litwie, pod czas Unii z Koroną Polſką.

JAWORSCY Herbu Sas, na Jaworze w Ziemi Przemyśl- *Iáworſcy*
ſkiey, pochodzą od Wanczałucha Graffa Węgierskiego, kto- *Wanczáłuch.*
ry za Ludwika, y Władyſława Jagiełły, Krolow Polskich oraz y Węgierskich Dźiedźicznych, zaſłużył tu ſobie przez Rycerskie dźieła, y heroiczne odwagi, że go Krol Iagiełło godnością Szlachecką ozdobił, y nadał mu dobra znaczne, na trzy mile wzdłuż w Woiewodztwie Ruskim á Ziemi Przemyślskiey leżące, to ieſt Wieś Turkę, Iaworę z attynencyami, y Ilnik, iako świadczy Przywilij w Medyce dany *Feria quarta intra octavas S. Joannis Baptiſtæ, Anno* 1431, ktorego to Przywileiu, iako y innych potym Krolow Polskich z kilką Przywileiow razem ieſt obláta w Ziemſtwie Przemyślskim *Feria tertia poſt Feſtum S. Margarethæ Virginis & Martiris, Anno Domini* 1533. Pomieniony Graff Wanczałuchus, maiąc ſynow trzech, Zanká, Chodka, y Iwanka, podźielił między nich dobra pomienione. Zanko oſiadł ná Iáworze, od ktorego *Iaworſcy.*
Iaworſcy; Chodko na Turce, od ktorego Tureccy; Iwanko *Tureccy. Ilniccy.*
na Ilniku, od ktorego poszli Ilniccy; ktorym to herb Sas, z Węgier przenieſiony, nadany ieſt.

BARANIECCY Herbu Sas, w Ziemi Przemyślskiey, kto- *Baraniecki.*
rych wſpomina *Nieſiecki tom* 1. *fol.* 37. nie wiedząc o herbie, iż Staniſław Báránіecki, około Roku 1550, miał Katarzynę *Stánkowſka.*
Stańkowską, Dziedźiczkę na Stánkowie, Dołhyni, Morſzynie, Faliſzowie, y Strzelkowie; Synow z nią *procreavit* dwoch, Iana y Staniſława, y Corkę Iadwigę, za Staniſławem Orze- *Orzechowſki.*
chowskim, Piſarzem Przemyślskim, Stefan złączył ſię z Do- *Domaniewſka.*
maniewską na Wołyniu. Potym piſze pomieniony *Nieſiecki tom:* 4. *fol.* 788, te ſłowa: Báraniecki *herbu Sas*, o tych mowiłem w pierwſzym Tomie, álem ich Herbu nie wiedźiał. Z tych Damian Báraniecki, Sędźia Kapturowy Lwowski 1737. Ia tyle dopiſuię, iż Bazyli Baraniecki, herbu Sas, był Dźiedźicem *in certis ſortibus* Baczyna w Ziemi Przemyślskiey, ſyn iego Marcin Baraniecki, wſzedł w dożywotnią przyiaźń z An-

 ną Wro-

Wroble- nią Wroblewską, z ktorych urodzony Ian Baraniecki, Subde-
wſka. legat Grodzki Hálicki 1757.

DŁUGOPOLSCY Herbu *Sas*, ktorych ſpomina *Nieſie-*
Długopol *cki tom 2. fol: 39.* mowiąc: Na Wołyniu widźiałem iednego
ſcy. z nich nadgrobek z tym Herbem. Długopolska była za Sta-
Karſzni- niſławem Karſznickim, Kaſztelanem Wieluńskim. Ia dalſzą
cki. mam o nich relacyą, iż Przodkowie ich pochodzą z Krakow-
skiego, byli y w Sieradzkim, iż Ciotka teraźnieyſzych Kry-
Karſzni- ſtyna Długopolska, była za Karſznickim Chorążym Ziemi
cki. Wieluńskiey, o mil ſiedm od Częſtochowy. Kazimierz Dłu-
gopolski Miecznik Łukowski, ſłużył za Towarzyſz z Xiążę-
ciem Radźiwiłem, Kanclerzem W.X.Litewskiego, ktory po-
Borkow- tym oſiadł w Brzeskim Woiewodztwie, miał *1mô votô* Borko-
ſka. *Turowſka* wską, z ktorey Ian; *2dô votô* Turowską, z ktorey Iozef Pro-
tonotaryuſz Apoſtolski, Kanonik Katedralny Kiiowski, Pro-
boſzcz Karoliński, Ianowski na Poleſiu y Bereski Pleban, w
Woiewodztwie y Dyecezyi Brzeskiey, á Powiecie Pińskim Be-
neficyi ſituowánych, drugi Brat iego rodzony Xiądz Iozef y
Niepoky- Iakub Swiecki; *tertiô votô* Kazimierz pomięniony miał Nie-
czycka pokoyczycką, z ktorey Tomaſz; ci wſzyſcy *in vivis* 1757. Stryi
tychże Benedykt, na Wołyniu zoſtawił po ſobie ſynow trzech.

HORDYNSCY herbu Sas, z ktorych Stefan Hordyński,
Miecznik Kiiowski, Vicesgerent Grodzki Lwowski 1751.

SIE-

SIENIUTA HERB.

E P I G R A M M A.

Vexillum complexa Crucis, ſignumq; ſalutis,
Stemmata, victores hoſtibus eſſe docent.
Totum nempe videns graſſantia fata per orbem,
Mars venit, & veniens bellica ſigna tulit.
Magna Crucis Sanctæ meliùs Vexilla ſecutus,
Hoc Labarô mundum & tartara victa fecit.

A B R Y S H E R B O W N Y.

Ieſt nie cała Chorągiew woienna, iakiey Chrześcianie w *Opiſanie*
okazyach przeciwko Poganom zażywali z Krzyżem, zaſtawia- *Herbu.*
iąc ſię za Wiarę świętą Katolicką, ktore to znaki zwyczaiem
Rzymſkim y Patryarchow Hierozolimſkich dawnością na
woynach, przeciwko nieprzyiacielom Krzyża y Kościoła Bo-
żego miewali, tym kſztałtem iednak rozwinione, iako tera-
źnieyſze chorągwie, woyſkowe: ta zaś Chorągiew ieſt kolo-
ru białego, Krzyż iakoby wiſzący cały niebieſki, w polu
czerwonym. Wiadomá ta ieſt expozycya wſzyſtkim Hiſto-

 rykom

rykom dawnym, ktorzy piſali *de perſecutione Chriſtianorum tempore Eccleſiæ primitivæ*; przeto omylił ſię, kto napiſał, iż to ieſt *Chorągiew Kościelna*: takie bowiem chorągwie ieſzcze naſtały od czaſow Konſtantyna Wielkiego pierwſzego Katolickiego Ceſarza, y Swiętego Sylweſtra pierwſzego Papieża, na początku czwartego wieku po Narodzeniu Chryſtuſowym, gdy ten Swięty Ceſarz wſzyſtkie Chorągwie woyſka ſwoiego, znakiem Krzyża Swiętego naznaczyć kazał, z tym napiſem; iako mu BOG na powietrzu pokazał: *In hoc ſigno vinces*, o czym *Baronius ex Prudentio* tymi wierſzami świadczy:

Dokumentá

> *CHRISTUS purpureum, gemmanti textus in auro,*
> *Signabat labarum, clypeorum inſignia CHRISTUS*
> *Scripſerat, ardebat ſummis Crux addita criſtis.*

'A dopiero po tryumfach iuż generalnych Konſtantyna Wielkiego z pogaństwa, y po odebraniu Ziemi świętey Hieruſalem, na wieczną pamiątkę z nim tryumfuiącego Kościoła Rzymſkiego (nie mowiąc tu *de triumphanti Eccleſia* z Wybranemi Pańskiemi w Niebie) przed ludźmi zgromadzonemi, iako to woyſkiem Chryſtuſowym, pod czas proceſſyi poczęto noſić chorągwie, iakich y teraz uzywaią, w iſzcych na doł, iż iuż nie ſą znakami woiuiącemi. Na oſtatek, dla dokumentu oczywiſtego, że to ieſt Chorągiew woienna, á nie Kościelna, kładę tu text *Okolſkiego tom: 3 fol. 111.* ktory piſał z ſtarożytnych y dawnieyſzych przed ſobą Hiſtorykow. *Originem verò armorum Simeoni militi inde conceſſam ipſa gentilitia inſtruunt, quod in bello cruento non dam fortiter & ſtabili animo pugnaverit, ſed medios inter hoſtes, ſuorum victricia ſigna jam ab hoſte preſſa & lacera proſpere eduxerit hoſtesq; proſtraverit.* Coż tedy na tey woynie miała tám zá ſpráwę Kościelna chorągiew? ile że to był akt woienny á nie Kościelny, na ktorym znakow opuſzczonych tylko pod czas proceſſyi zażywano. czemu ſáme iego ſprzeciwiaią ſię ſłowa, *ſuorum victricia ſigna &c.* toć tedy nie Kościelne, ale zwycięzkie znaki, to ieſt woienną chorągiew bydź rozumie. Co y dáley to umie piſząc: *fol 112. Arma á Duce Volhyniæ & Vlodimiriæ conceſſa, ob præclara in Caſtris & bello merita fuerunt*, iako niżey.

ORIGINAŁ HERBU.

Początki tego zaſzczytu dopiero namieniłem, obſzerniey

iednak

iednak z *Baroniuſza* y inſzych Hiſtorykow dochodzę, iż znak tey Chorągwi z Krzyżem niebieſkim ma pierwiaſtki ſwoie, lubo nie herbowne, ale woyſkowe od Wielkiego Konſtantyna Ceſarza, ktoremi przed expedycyą do Ziemi świętey Krzyż ná Niebie pokazał ſię z wyrażonym wyżey napiſem, dla czego Krzyżami niebieſkiego koloru, chorągwie woyſka ſwoiego wſzyſtkie poznaczyć kazał białe, niewinność Chrześciańską reprezentuiące. A ponieważ z *Paprockiego o herbach fol: 674, y w Gniaździe Cnoty fol:* 1126. piſze *Okolſki loco citato: A Ducibus Ruſſiæ & Volodomiriæ conceſſa fuerunt militi dicto Sien, qui ex Volhynia militem ducebat Sien Ruthenum, Semianum latine, ſeu Simeonem ſignificat, á quo filij Sienuty & Sieniutæ, atq; Sieniutovitij nuncupati fuerant. Antiqua & multis meritis clara Familia apud ſuos Principes, quòd ipſa linea Familiæ, atq; diverſæ illarum poſſeſſiones demonſtrant, atq; tituli cum dignitatibus Regni edocent. Originem verò armorum Simeoni militi inde conceſſam &c.* iako wyżey. Toć tedy poznać, iż ten herb ieſt w ten czas nadany, gdy ieſzcze Xiążę Włodzimirz żył będący Katolikiem, roku albowiem 1001. wielkie między Synami iego wſzczęły ſię domowe kollizye, y utarczki między *Wiſſesławem* Xiążęciem Nowogrodzkim, *Stanisławem* Smoleńſkim, *Sudysławem* Pleſzkowſkim, *Wutdewołodą* Włodzimirſkim, *Poſzciſdem* Wołyńſkim, y ieſzcze z innemi ſobie pokrewnemi, z ktorych Swętopełka Kiiowſczyznę odebrał, á bráci *Chleba y Boryſſa*, między Swiętych w krotce policzonych, zámordował; ktore okazye, y dalſze potym naſtępuiące, poſtronne y ſąmſiedzkie narody na ſiebie poruſzyły, o czym *Cromerus lib: 7. fol: 185 & ſequent.* Iednak zmogłſzy ſię Xiążęta Ruſkie, iako Bolesławowi Polſkiemu, tak y Kolomanowi Węgierſkiemu, Krolom odpor dawſzy, Krolami zwać ſię poczęli, iak piſze *Cellarius Deſcriptio: Reg: Polon: fol: 305. Quamvis autem Hungari in Ruſſia nihil retinuerunt, ipſorum tamen Reges ſe Galatiæ ſeu Halitiæ & Lodomeriæ, quam* Cromerus *lib: 7 fol:* 186. *Vladimiriam eſſe arbitratur, Reges appellare ſoliti ſunt. Tunc temporis inter Ruſſos magna potentia eminebat. Daniel Romani filius, qui per Opiſſonem Nuncium Apoſtolicum à Papa obtinuit titulum Regium & coronam, quòd pollicitus fuerat, cum ſuis ſubditis ſe Romano Catholicam fidem amplexurum, & Chriſtianas Religiones contra Tar-*

Początki Herbowne

Dowody

Ccccc2 *taros*

taros defenſurum eſſe. Sed promiſſis non ſtans, Tartaris & Lithvanis Poloniam bello adorientibus, adjumento fuit. Krotko mowiąc, iż po nim naſtąpił Leo bez tytułu Krolewſkiego, ktory około roku 1280, naywyżſze rządy Xięſtwa Ruſkiego administrował, á potym Kazimierz II. y Władyſław II Krolowie Polſcy, część południową Ruſi odebrali, á záś Lubart Syn Gedymina Xiażęcia Litewſkiego, część pułnocną wziął po żonie, reſzta Ruſi doſtało ſię Bolesławowi Xiążęciu Mazowieckiemu, ktory z Ruſki był urodzony. Czytać o tym nie tylko pomienionego *Kromera lib: 1. de origine & rebus geſtis Polonorum*, ále też Kronikę Ruſką, ktora ieſt napiſana przez lat ſiedmſet, áż do roku 1554.

To do zrozumienia przełożywſzy, ponieważ nie mámy czaſu, áni determinowaney bátálii, kiedy *Sieniuta* pierwſzy Genearcha Domu tego, otrzymáł herb ſwoy zá dźieła Ryc erſkie, podczas woyny Chrześciáńſkiey, iak *Paprocki y Okolſki* piſze; łatwá, á rzetelna może bydź z tąd indagacyá; iż ponieważ *á Ducibus Ruſſiæ & Vlodimiriæ conceſſa fuerunt militi dicta Sien &c.* toć nie pierwey, niżeli Xiązę całey Ruſi Włodźimirz żył, ktorego Synowie pozoſtali partykularnemi Xiążętami roku 1001. albo też poźniey, gdy po zabiciu braci ſwoich Chleba Xiążęcia Roſtowſkiego, y Boryſſi Xiążęcia Murowſkiego, roku 1004. zoſtali heretykami wyklętemi od Kościoła Bożego, gdy Swatopełkę bratoboyce ziemia żywo pożarła, roztąpiwſzy ſię pod nim, po laſach błąkaiącym ſię, o czym *Cromerus & Stryikowſki fol: 166. & ſequentibus* u *Pruſzcza fol. 30, & ſequent*: bo iuż potym byli Herezyarchami, iako poznać z *Dánielá* Xiążęcia Ruſkiego, ktory deklarował bydź Katolikiem, y miał mieć ſobie koronę Ruſką konferowaną, iakom namienił, potym záś poſzli w niewolą y *fœudum* Krolow y Xiążąt pomienionych, przez co nie było okazyi woiować za wiarę Chrześciańſką przeciwko Poganom, ále ieſzcze w ten czas, gdy Xiążę Włodźimirz będący prawym Katolikiem, miewał wielkie woyny z Xiążętami Litewſkiemi, ná ten czas w pogáńſtwie zoſtaiącemi, y Hanami Tatarſkiemi, o czym pomieniona Kronika Ruſka opiſuie. Z tąd ſię tedy prawdźi, iż około roku 1000. konferowány ieſt herb wyrażony *Symeonowi* Rycerzowi, á raczey Wodzowi, z Xiążąt Ruſkich pochodzącemu, iako wyraża *Sieniutow* Geneálogiá, z dawnych munimentow y dowodow ſwoich.

PRO-

PROCEDENCYA SIENIUTOW LACHOWIECKICH.

WPrawdźie ten Dom ſtarożytny, od początkow ſwoich, ślachetnego imienia do tych czas nigdy nie odmieniał, iako *Sieniutowie Lachowieccy*
inſze od włości, á po ſtaroświecku imion, to ieſt wśiow nábytych w rożne nazwiſka ſą dyſtyngwowani; przecież od poźnieyſzych Hiſtorykow ma ſwoie nieukontentowanie, częścią dla herbu nie dobrze wyprowadzonego, częścią dla procedencyi pomięſzáney: bo lubo *Pater Nieſiecki tom: 4. fol:* 99. iako inſze Familie, z wielką pracą, y zaiſte naſzego wieku nie porownaną, zebrać uſiłował y napiſał; tak y tę Genealogią wcale nie ze złości, lubo omylnie w niektorych punktach, wydrukował tymi słowami: *Sieniuta Herb*, Chorągiew Kościelna bydź powinna, ále nie zupełna, bo iedney poły od lewego boku tárczy nie doſtaie, Krzyż miaſto przedniey poły iakoby wiſzący, zgoła herb ten iak u Siemionowiczow, tylko że bez Krzyża y poły iedney, Krzyż powinien bydź niebieſki, chorągiew biała, pole tarczy czerwone, tak go opiſuie *Okolſki tom: 3. fol. 111.* w Okolskim przecię *loco citato* nie maſz tego, żeby to była Chorągiew Kościelna: bo tylko te słowa piſze: *eſt medium vexillum latum in campo rubeo, crux quaſi pendens integra coloris cæleſtini, vexillum coloris albi.* y więcey nic dáley. *De origine* tenże Autor zgadza ſię z Okolskim y z inſzemi; iednak trzech pior na hełmie nie wſpominaią dawnieyśi, ále tylko kłáďźie Koronę tenże Okolski, ma iednak po ſobie ná to Autora X. Koiałowicza *in M.S.* ktorego cytuie. Potym wyprowadza Sieniutow procedencyą, *Kaleniczanka*
ktorą tu kładę mało odmieniwſzy. Jozef Sieniuta ſyn Semfroniego z Anną Kaleniczanką, oſtatnią z tego Domu, zpłodźił trzy corki, Nowoſielecką, Katarzynę Kutrowską, Janową Hołoniewską, Podwoiewodźiną Kiiowską, y ſynow: Grzegorza y Romana, czyli Remigiana. Z tych Grzegorz, z Anny Patrykiiowny miał corek cztery, Zofią Bohowitynową, Anaſtazyą Szumską, Kátarzynę Marcinową, Czaplicową Elżbietę, tá poſzła *1mô voto* za Deniſzka Staroſtę Zytomirskiego, *2do* za Myſzkę Kaſztelanica Wołyńskiego; y ſynow dwoch, *Nowoſielecka Kutrowſka Hołoniewſka, Patrykiiowna Bohowitynowa Szumſka. Czaplicowa Deniſzko Myſzka,*

Ddddd Mateu-

Mateuſza, ten z ſzedł bezpotomny, y Teodora Woyskiego
Krzemienieckiego, ten ſię złączył dożywotnie z Katarzyną
Firleiowna Firleiowną, Woiewodzanką Lubelską, z niey było trzech ſy-
now, Mikołay bezdźietny y Abraham, ktoremu Zofia Zbo-
Zborowſka Konarska rowska z Konarskiey urodzona, Kaſztelanká Gnieźnieńska y
Hetmanowna Polna Koronna, wdowá po Jerzym Radźiwile,
Rádźiwił Xiążęciu ná Dubinkach, Káſztelánie Trockim, powiła corki,
Siemińska Annę y Dorotę. Druga żoná Siemińska, miałá corkę Katarzynę
Leſzczyńſki Władyſławowi Leſzczyńskiemu, Podkomorzemu Brześciań-
skiemu zaślubioną, y ſynow dwoch, Krzyſztofa y Pawła, kto-
ry Kalwińskie błędy odrzuciwſzy, fundował OO. Dominika-
now w Lachowicach, w dźiedźicznych ſwoich dobrach. *O-*
Niemierzycowna *kol. Ruſſ: Florida fol* 90. żona iego Niemierzycowna; y Piotra
dźiedźica ná Lachowcach, Kobylinie y Zdunach, żona iego
Wilamowna Wilamowna Jadwiga z Kaliſzan, z ktorey corka Anna Piotrá
Opaliński Adama Opalińskiego, Podkomorzego Poznańskiego, y Staro-
ſty Srzemskiego małżonka, zeſzła z tego świata w roku 1672.
ſyn Krzyſztow Paweł *binominis*, ktorego żoná iego Tereſſa O-
palińská, Krzyſztofa Woiewody Poznańskiego corka, ktora
Brzeza potym żyła z Niemierzycem, a daley z Brzezą, Woiewodą Po-
Kaleniczánka znáńskim. Roman drugi ſyn Grzegorza z Kaleniczanki, Ro-
tmiſtrz Krolewski, miał za ſobą Annę Chomi.kowską, ta by-
Chomiakowska ła potym zá Swiżewskim, z ktorey zpłodźił Iwana, ten dwa
Swiżewski razy śluby małżeńskie ponawiał, raz z Krasińską, drugi raz
Krasińska z Anną Kościuſzkiewiczowną wdową po Chłobołtowskim,
Kościuſzkiewiczowna. z tey ſyn Hrehory, żona iego pierwſza Wyżdżanká, druga
Chłobołtowski Maruſſa Bałbáſowna Roſtocka, ſynowie z tey czterey. Pier-
Wyżdżanká wſzy Konſtantyn, żony iego, Kryſtyna Witonicka, druga Ma-
ryánna Mniſzkowna, potomſtwo iego, Jan Piſarz Grodzki
Roſtocká Krzemieniecki, y Boguſław; Corki Zuzanná Kopyſtyńska, y
Witonicka, Agnieſzka. Drugi Moyżeſz, ten z Wskrzyńską miał ſyná Sa-
Mniſzkowna muelá, corka Anná z Porwanieckim. Trzeci Alexander, żo-
ná iego pierwſzá Dźiuſzańská, druga Kołpytowská, ſynowie
Kopystynſká. Jerzy, Wácław, Roman, y Alexander, y corka Anna. Czwar-
Wkrzynſka, ty Jędrzey Wacław Sieniuta, brat Jerzego Romána y Alexan-
drá, zoſtawił dwoch ſynow, iednego Jędrzeia Miecznika Po-
Porwaniecki. znáńskiego, od ktorego ieſt dwoch ſynow, Antoni Podſtoli
Dźiuſzanka Dobrzyński, y Michał Miecznik Poznański. Drugiego Ale-
Kołpytowska. xandrá Stolnika Wieluńskiego, od ktorego tákże ſą dway ſy-
nowie

nowie, Antoni Stolnik Owrucki, drugi Ian Horodniczy Krze-
mieniecki. Nadto Konſtanty Sieniuta zpłodźił Janá Woy-
skiego Łuckiego, y Piſarzá Grodzkiego Krzemienieckiego,
ktorego ſynowie trzey: Antoni w Zákonie *Soc: Jeſu.* Jozef
umarł, zoſtawiwſzy dwie corki, y Konſtantyn. *Okolski* zaś
tom: 3. *fol:* 112, tę procedencyą tymi ſłowami opiſuie, z da-
wnieyſzych informacyi. *Sienius, ſeu Simeon, cui primum talia
nobilitatis arma à Duce Volhyniæ & Vlodomiriæ conceſſa, ob
preclara in Caſtris & bello merita fuerant.* Sieniutowicz *filius
Sienij, à quo cognomen poſteritas ex nomine proprio aſſumpſit.* Sie-
niuta *cognomen antecedens* Sieniutowicz *inter nobiles Polonos, a-
liam terminationem accepit nempe* Sieniuta, *eo itaq; cognomine
familia prædicta etiam in præſens nominatur.* Supronius *ſeu Sem-
pronius* Sieniutowicz, *alias* Sieniuta, *reliquit filium Juſcum, ſeu Io-
ſephum, qui reliquit filias tres,* 1. *Novoſieleccij,* 2. *Kutrowſcij,* 3. *Nowoſieleckı*
Holoniewſcii conſortes, & filios duos Hreborium *ſeu Gregorium,* *Kurowski*
& Romanum ſive Remigium. Hreborius *ſuſcepit ex coniuge duos* *Hołnowski*
filios & 4. *filias. Matthæum, qui ſteriliter deceſſit, & Fedorium
ſive* Theodorum *Tribunum Cremenecenſem,* ut Paprocki in 2.
Opere, *qui reliquit Nicolaum ſterilem, Abrahamum, cujus filii
Petrus, Anna, Dorothea, Catharina, & Chriſtophorum, qui ſum-
ptu proprio in Moſchoviam deduxit vexillum, Fundator Ordinis
Prædicat: in Lachowce, dum ex Calviniſmo redierat ad gremium
Eccleſiæ* S. *Romanæ, ſed poſtmodum Arianus infelices finivit dies.
Filiæ* Hrehorii *erant Sophia Bohovinii conſors, quæ reliquerat fili-* *Bohowityn*
as, 1. *Malinſcii Danielis Vexilliferi Volhynenſis,* 2. *Wielbor-* *Malyński*
ſcii, 3. *Szaſkiewicii conſortes, altera Anaſtaſia* Szumſcii, *tertia* *Wielborski*
Catharina Czaplicii, quarta Eliſabeth, quæ primum Capitanei *Szaſzkiewicz.*
Zytomirienſis Deniſko, poſt filii Caſtellani Volhyniæ Myſzko con- *Szumski* *Czaplic*
ſortes. Romanus alter Hreorii *filius, reliquit* Hreborium *& Ju-* *Deniſzko*
anum ſeu Joannem. Hreborius *quatuor filios reliquit, Alexan-* *Myſzko*
*drum, qui habet filios, Georgium, Venceslaum, Romanum, Ale-
xandrum. & Annam, Andream Moyſen, & Conſtantium. Iva-
nis autem filij, Nicolaus & Andreas.* Petrus *Sieniuta ex Abra-
hamo natus, hæres omnium bonorum unicus, Chriſtophori Sieniutæ,
in exteris Nationibus literis, lingvis & arte militari ornatus, adhibet
intentum, ut* Regi, *Patriæ, &* Reipublicæ *digna præſtet, more ma-
jorum & anteceſſorum obſequia, tenet matrimonium cum Wilami
filia, ex qua ſuſcepit prolem, natus eſt Petrus ex Sophia Zboro-* *Zborowſka*

 wska,

464

Konarska Firleiowna *wska, quam progenuit Konarska. Parentem verò ſuum genuit Firleiowna.*

Tych tedy wyrázonych Herbarzow, ułatwiaiąc dyfferencye o Fámilii Sieniutow Lachowieckich, potrzeba wiedźieć, iż Sieniutámi zowiąc ſię od pierwſzego Geneárchy ſwoiego

Sieniutowic Symeoná, po Ruſku Sieniutá, y potomſtwa iego Sieniutowiczow, iako ieſt wyrażono wyżey; gdy potym nabyli dźiedźictwa z Kluczem Lachowieckim na Wołyniu, w Powiecie Krzemienieckim, gdźie Klaſztor OO. Dominikanow fun-

Lachowiecc y dowali, o czym *Okolſki* wzwyż pomieniony z *Paprockiego*, nazwani ſą od tychże Dobr dźiedźicznych Láchowiec, Lachowieckiemi. A lubo w przerzeczonych Herbarzach wyprowádzona ieſt procedencyá dáley, iak do Wacława Sieniuty Lachowieckiego, ná ktorym ieſzcze *Paprocki* w ſwoim Herbárzu przeſtał; wiele iednak potym errorow znayduie ſię, dla czego tu rzetelną w dalſzym czaſie notuię Geneálogią.

Dalſza procedencya Ten Wacław Sieniuta Lachowiecki, Dźiad teraźnieyſzego wieku żyiących Sukceſſorow, miał ſynow dwoch, Jędrzeia Chorążego Parnáwſkiego, y Alexandra Stolnika Wieluńſkiego, bywaiącego w rożnych okazyách woiennych, ktory doſtał ſię był w niewolą pod Podhaycami Tatárom, y był u nich w áreſzcie dwie lecie, zkąd wyſzedłſzy, kochał ſię w pokorze, ſprawiedliwości, y Duchownym oſobom dobrze czynił, iałmużnami znácznemi opatruiąc ich. Jędrzey, Stryi teráźnieyſzych, zoſtáwił dwoch ſynow, Antoniego Sieniutę Lachowieckiego, Podſtolego Dobrzyńſkiego, y Michała Mieczníka Poznańſkiego. Alexander brat rodzony Jędrzeia, Stolnik Wieluńſki, zoſtawił Antoniego Stolniká Owruckiego, ktory wynioſł ſię do Litwy w Woiewodztwo Brzeſkie,

Tyſzkowſka Sapieżanka Daniłowiczowna má za ſobą Annę Tyſzkowſką, ktorą zrodźiła Sapieżanka, Woiewodzanka Brzeſka, tey zaś matká była Urſzula Daniłowiczowná, Krayczánka Koronna. Pomieniony záś Antoni Stolnik Owrucki, z Anną Tyſzkowſką maią tylko ſyna iednego Alexandra, ále wielkiey nadźiei potomka, ktoremu *benedicat Dominus.* Drugi ſyn, pomienionego Alexandra Stolnika Wieluńſkiego, Jan Sieniuta Lachowiecki, Horodniczy Krzemieniecki, mieſzka w Powiecie Krzemienieckim na Wołyniu, maiący dźiedźiczną ſubſtancyą oycowſką znaczną pod

Rzeczycka Jampolem, *in vivis* zoſtaie z Rzeczyczką żoną ſwoią.

Ze zaś

Ze záś P. *Nieſiecki* wzwyż wyrázonym mieyſcu, wſpomina tylko procedencyą do Konſtantego Sieniuty, potrzeba wiedźieć, iż od niego pochodźił Jan Sieniuta Woyſki Łucki, y Piſarz Grodzki Krzemieniecki, á ten był wźięty od Panow, ná rozgraniczeniach zażywany w wielkich ſprawach, bo ſię znał dobrze ná Geometryi; zoſtawił zaś trzech ſynow y corek pięć, ſyn ſtarſzy Antoni Sieniutá Jezuitą zoſtał, człek eſtymowany w Zakonie y u Panow, mianowicie u Xiążęciá Jánuſza niebośzczyka Wiśniowieckiego, Kaſztelaná Krakowſkiego, będąc przez lat nie mało ná dworze iego, był Rektorem w Krzemieńcu czas nie mały, potym Rektorem *Collegium* Sendomirſkiego, teraz gdy to piſzę, Rektorem w Kraſnymſtawie. Drugi ſyn Jozef Sieniuta, Woyſki Czerniechowski, ten zoſtawił corek dwie, iedná zá Wolſkim Chorążym Wolſki

Czerniechowſkim, druga za Hulewiczem. Trzeci ſyn Kon- Hulewicz

ſtanty Sieniuta Stolnik Czerniechowſki, zoſtawił corkę *in minorennitate*, dźiedźiczkę ſubſtancyi w Powiecie Łuckim; corki zaś niebośzczyka Piſarza poſzły za mąż, iedna zá Humienieckiego, druga zá Szybińſkiego, trzecia była za Woy- Humieniecki Szybińſki

narowſkim Podſtarościm Włodźimirſkim, á teraźnieyſzym Woynarowski

Deputatem Wołyńſkim; czwarta także zá bratem iego rodzonym Stefanem Woynárowskim, piąta zá Sadowskim. Sadowski

Tenże ſam Jan Sieniuta Piſarz Grodzki Krzemieniecki, miał znaczną ſubſtancyą w Powiecie Łuckim y Krzemienieckim.

SLEPOWRON herb, ieſt opiſany w Tomie pierwſzym Herbarza iego, pod tytułem *Korwin*, z wyrażeniem Familij Bagniccy

do niego należących, tu wſpominam Bagnickich herbu Slepowron, ktorzy przydomek maią Kluſzowie, ſą w Koronie Polskiey y w Wielkim Xięſtwie Litewskim, záſzczyceni w Powiatách rożnemi Urzędámi. Jan Bagnicki ſyn Baltazará Bagieńskiego, ktory miał dobra na Podlaſiu w Powiecie Bráńskim, w Paráfii Topczewskiey Bagieńskie nazwane, ten pod czas Rewolucyi Szwedzkiey y Moskiewskiey, gdy był Szwedom przeciwney partyi, unikaiąc od Szwedow do Litwy, zoſtawiwſzy w domu braci ſwoich Grzegorza, y Staniſława, chcąc ſię przed Szwedami lepiey utaić, w Litwie ſobie przezwisko odmienił Bagieńskiego, ſłużąc potym po Huſarsku pod złotą Chorągwią Krolewską, ktora w Połocku ſtawa, ná-

 bywſzy

bywſzy dobra w Powiecie Lidzkim, poiął *in ſociam vitæ* Ioannę Winczankę, ſioſtrę ſtryieczną Sędźiego Grodzkiego Lidzkiego Wińczy, z ktorą miał czterech ſynow, Kazimierza, Chryzoſtoma, Łukaſza, Floryána, y dwie corki Tereſſę, y Marcyánnę. Piſze o nich *Paprocki y Nieſiecki tom 1 fol: 26.* tymi ſłowy: Bagieńſcy (iak ſię zdawna zwali) *herbu Slepowron*, w Woiewodztwie Mazowieckim. Paprocki świadczy, że ſię przedtym z Wąſoſza piſali, áleć teraz iuż ſię niektorzy z nich z Bagienic piſzą. Adam Woyski Ziemski Łomżyński roku 1632, Ian z Ziemi Ciechanowskiey, Iákub z Łomżyńskiey, Paweł z Czerskiey, Staniſław z Woiewodztwa Kaliskiego, Kazimierz z Płockiego, Roku 1697. podpiſali Elekcyą Krolow Polskich. Salomea Bagieńska Profeſſa Klaſztoru Sądeckiego roku 1700.

Wińcza.

Komeccy.

KOMECCY z Kownat w Mázowſzu, w Ziemi Ciechanowskiey, herbu Slepowron. Melchior Komecki w Woiewodztwie Krakowskim y Kuiawskim Brzeskim podczas Szwedow zá Krola Ianá Kazimierza, obrońca Klaſztoru Panien Zakonnych w Staniątkach pod Krakowem, y tamże pogrzebiony leży. Od niego czterech ſynow: Woyciech w Krakowskim, Alexander w Kuiawach, Sebaſtyan Kanonik Krakowski y Kuiawski, Proboſzcz Sendomirski, wielekroć razy Deputat ná Trybunał Koronny. Ian brat iego z powtorney żony także Krakowski, Kuiawski, y Płocki Kanonik. Ich nadgrobki widźieć w Katedrze Krakowskiey.

Od Woyciecha w Krakowskim piąciu ſynow, Ian Burgrabia Zamkowy, y Piſarz Grodzki Krakowski, Poſeł z tegoż Woiewodztwa ná Seym Grodźiński w Roku 1718. Iozef Franciſzkan, Mikołay Miechowitá, Kazimierz Norbertanin, y Staniſław bezpotomny. Od Iana Burgrabiego Franciſzek ſyn także Burgrabia Zamku Krakowskiego, miał za ſobą Antoninę Skarbkownę Borowską, Podkomorzankę Sendomirską; od nich potomſtwo zoſtaie.

Skarbkowna.

Od Alexandra w Kuiawach trzech ſynow, Franciſzek Podſtoli Iunowłocławski, y Sędźia Grodzki Kowalski, Sebaſtyan Kuſtoſz Katedralny Krakowski, y Dźiekan Kuiawski, Ian bezpotomny. Od Franciſzka Podſtolego, trzech ſynow, Michał Maurycy, Kanonik teraźnieyſzy Gnieźnieński, y tenże Kuſtoſz Katedralny Krakowski, Stefan y Bernardyn bracia.

SŁONCE

SŁONCE Z ORŁEM, Albo LASKARY HERB.

EPIGRAMMA.

Pectore præſentat ſolem celeberrimus Ales,
Quod ſuper aſtra ferat longiùs inde caput.
Cumque DEUS *ſolium poſuit ſibi ſolis in aſtro,*
Hæc Aquila adhæſit prope miniſtra Jovi.
Non potuit certè Ales Rex magis eſſe ſerenus,
Sidere quàm tanto clarus in orbe nitet.

ABRYS HERBOWNY.

Tá Prozapiá, od ſtarożytności y nie pámiętnych wiekow, má herb dwoygłownego Orła czarnego, z roſpoſtartemi do lotu ſkrzydłami, y ſłońcem ná pierſiach promieniſtym, Imperatorską koroną ozdobionego, ná tarczy rownie połową odmienney, ieſt z wierzchu pole złote, od dołu zaś niebieskie, á nad tarczą ſtaroświecka korona złota, zdawności ſwoiey. Niegdźie ten herb obſerwowany ieſt z inſzemi inſigniámi, reſpektem iakiego tytułu nowego, przy ſwoim honorze nabytemi, według dokumentow y Hiſtorykow niżyi wſpomnio-

Opiſanie Herbu.

mnio-

mnionych. Zgoła, podobny ten herb ieſt herbowi *Kantakuzen* zwanemu u *Nieſieckiego tom: 2. fol: 477*, o ktorym powiada te ſłowa: Nim ſię pieczętuią Kantákuzenowie, z Grecyi do nas przyſzedłſzy, kędy tá familiá w Ceſarzach Wſchodnich Paleologách, z niemi zkrewnioná prym trzymała, *o ktorych wzmianka ieſt niżyi.* Daley wſpomina tu w Polſzcze rozrodzonych; ále nie wſzyſtkich, bo y Dom Potockich *herbu Pilawa*, z niemi zkrewniony ieſt, przez Maryą Mochilankę, Ieremiego Multańskiego Hoſpodara corkę, ze krwi Paleologow Ceſarzow Greckich pochodzącą.

ORIGINAŁ HERBU.

Początki Herbu. Dla wielu wiekow przeſzłych, od początku powźiętego zaſzczytu tego, nie można czaſu determinować, ktorego wyrázony herb naſtał, y komu ieſt nadany, albo od kogo z ſwoiey Prozapii uformowany, iako też wiedźieć nie można o początku imięnia Laskáryſow, lubo z ich procedencyi od wielu w rożnych mieyſcach mamy wiadomość, y przez nieuſtaiące czaſy dotąd ſłyną. O nich piſał *Grzegorz*, ktory *de rebus Græcorum lib: 4.* rozumie, że wraz z Miaſtem Herakleą, bliſko brzegu Meliáckiego zakrętu fundowánym, tenże herb poiawił ſię, ponieważ trzy przedmieśćiá przednieyſze tamże, imięniem Laſkaryſow zowią ſię. Od Laryſſy zaś wyſpy przyległey Poſſidońſkiemu miaſtu, dlá mnoſtwa Orłow y rodowitego zaſzczytu ſłońca, ná Pałácach y rezydencyach obſerwowanego, niektorzy początek herbu tego bydź rozumieią, naybárdźiey funduiąc ſię ná inſkrypcyi, *à Mercatore in tabulis Græciæ cytowaney*, ktora z Greckiego ięzyká ná Łacińſki, tak ſię rozumie: *D. D. Laſcaris Græciæ Gloriæ quia Lariſſæ Gentis.* *Dáwność tey Prozapii.* Hiſtoryk *Fulginat de rebus Imperatorum Græciæ lib: 4. cap: 23.* od tyſiąc dźiewięćſet lat, od Lyſſii miaſta Peloponezu, Laſkariſſow imięnia początki bydź ſądźi, będąc ſkonwinkowany rożnemi Przywileiami oczywiſtemi, od Teodora II. *Teodor II Imperator* Laſkárego Imperatorá, temu miaſtu pozwolonemi.

PROCE-

PROCEDENCYA

W rożnych Imperiach, Kroleſtwach, Państwach, y w Koronie Polſkiey,

GODZIĘMBOW ŁASKARYCH,

HERBU SWOIEGO.

Bądź rzecz wątpliwa, o początkach herbu imięnia wyrażonego, to iednak pewna, co piſze *Fulginat lib: 15. de rebus Græcorū*, iak liczna rodowitość była Laſkarych w wſchodnich kraiách gdy Teodor I. Imperator nie raz zaſzczycał ſię, że dźiewiętnaście ślubow, ze krwi potomſtwa ſwego w Trapezuncie Kapadocyi, iednego roku celebrował. *Teodor I.* Niżeli zaś Imperium Greckie tá Familia otrzymała, wielu Prowincyom panowała, *Państwa Laſkarych.* oſiadła powolij cały Pelopones, wyſtawiwſzy tamże Megapol, iak twierdźi *Bonſinus lib: 8 deſcrip: Græciæ*; potym Thermak nad zakrętem morſkim, y Theſſalonikę, Gracyánopol w Tracyi, Nikopol, y Adrianopol, aż do gory Rodopu nabyła. W Azyi zaś Kapádocyą y Kolchidę Laſkaryſowie podbili ſobie, iak powiada tenteże *Bonſinus cap: 3. lib: 8.* z inſzemi kraiámi bárdzo wielą, ktore ſą u Autorow wyliczone. A lubo uſtawiczne woyny, grubych národow inkurſye, całey Grecyi, iáko też całego Imperium wſchodniego zburzenie y zniſzczenie, trudny czynią przyſtęp do ſtárożytności, przecięż według zgodnego Piſarzow hiſtorycznych zdania, Emanuel I. *Emanuel I.* *Laſkaris*, znaczny Baron Grecyi, w Laryſſie urodzony, Myſii, Aſiatyki, y Tenedu Xiążę, żył około roku Zbawięnia naſzego 1000. ktorego ieſt pamiątka w *Itinerarium Equitum Germanorum lib: 5, cap: 7.* gdźie znayduie ſię ten napis w Tenedźie widziany: *Emanueli de Laſcaris Mydiæ & Tenedi Domino populus Tenedenſis dicat.*

Od Emanuelá pierwſzego prokreowáni ſą Licyniuſz pierwſzy, Jan pierwſzy, Alexy pierwſzy, y Lucya. *Licyniuſz I* Licyniuſz pierwſzy żył około roku 1026, ſukceſſor Oyca na Xięſtwie uczyniony, wźiął w małżeńſtwo corkę Xiążęcia Morki. *Jan I.* Jan pierwſzy ieſt wſpomniony z bratem Licynim pierwſzym u *Fulginata lib: 4.* także u *Aureliana lib: 8. de rebus Græcorū*, ktorzy o nim powiadaią, że pięć ſtraciwſzy okrętow, gdy ſzoſty poddawał, iadem napuſzczoną ſtrzałą porażony zginął

Ffff blisko

Alexy I. bliſko Agiru. Alexy pierwſzy, trzeci Emanuela pierwſze-
go ſyn, gdy Bityńſkiemu ludowi, oycowſkie Państwa na-
chodzącemu, odważnie narażał ſię, dwiema ſtrzałámi pora-
żony, iak powiada *Aurelianus loco citato*, heroicznie zginął.
Lucya iedynaczka Emanuela corka, w niemowlęcym dźie-
ciństwie umarłá.

Teodor I. Przez Licyniuſza y Morei Xiążęcia z corki iemu zaſlubio-
ney, urodzony był Teodor pierwſzy, Antoni, y Rhenea. Te-
odor pierwſzy wźiął ſukceſſyą po Oycu ſwoim Licyniuſzu,
y ſwoiemi Państwami ſpokoynie rządźił, to ieſt Myſią, y Te-
nedę, zrodźiwſzy Alexego drugiego, Janá drugiego, Alexan-
Alexy II dra pierwſzego, y Irenę pierwſzą. Alexy drugi, ſyn Teo-
dora pierwſzego, do Myſyi y Tenedu Morei Xięſtwo przy-
łączył. Albowiem, gdy Morei Xiążę od poddanych tak da-
Irena I. lece był prześladowany, że go po kilka razy otruć chciano,
tenże Irenę ſioſtrzenkę ſwoię á Teodora corkę, za mąż wy-
dawſzy, uczynił *pactum* z zięciem ſwoim, áby mu dał po-
moc dla wſzelkiego przypadku; ieżeliby zaś z Ireną potom-
ſtwa nie miał, áby Xięſtwa iego Alexy był ſukceſſorem, co
Jan II y w krotce ſtało ſię, á tak Laſkarowie Morei Xięſtwa doſtą-
pili. Jan drugi Oyca ſwoiego Teodora woiennych okrę-
tow Admirał, gdy Xiążęcia Chalkadonii Oycu nieprzyiazne-
go w utarczcze dopędzał, ná iego okręt natarłſzy odważnie,
Alexander I w morze nieſzczęśliwie upadłſzy zatonął. Alexander pier-
wſzy, trzeci pierwſzego Teodora ſyn, umarł niemowlęciem.
Irena I. Irena pierwſza, iakom wzwyż powiedźiał, Morei Xiążęciu
zaślubiona.

Alexy II Felicissima Alexy wtory iednę corkę miał, imięniem *Feliciſſima*, to
ieſt Nayſzczęśnieyſza, przez *Bonfiniego lib:* 16. *Antiquitatum
Græcorum* wſpomnioną, ktora iuż w czaſie doſtoyności bę-
dąca, gdy ſię ſtarali wiele Xiążąt o przyiaźń iey dożywotnią,
dla wielkiey bardzo ſubſtancyi Oyca ſwoiego, przed poyściem
za mąż umarła, po ktorey śmierci cała Teodora pierwſzego
liniá zginęła, á ſukceſſyá wſzyſtka Stryiowi Iſaccemu pier-
Rhenea wſzemu przypadła. Rhenea corka Licyniuſza pierwſzego,
Cypryiſkiemu Xiążęciu w małżeństwo doſtała ſię.

Antoni I Antoni pierwſzy, Licyniego pierwſzego ſyn drugi, á
Teodora pierwſzego brat, zrodźiwſzy Iſaccego pierwſzego
iedynaká, w okręcie nieoſtrożnie zapalonym zgorzał roku
1051.

1051. Iſaccyuſz pierwſzy, ſyn Antoniego pierwſzego, Ale- Iſaccyuſz I.
xemu wtoremu ſtryiowi ſwoiemu naybardźiey ſprzyiaiący,
iak świadczy *Aurelianus lib:* 11. *de rebus Græcorum*, woyſka-
mi iego rządźił, od ktorego, po śmierci Felicyſſymy, przez
teſtament Xięſtw ſwoich Myſyi, Tenedu, y Morei náznaczo-
ny dźiedźicem zoſtał, y one aż do śmierci roſtropnie rzą-
dźił, zoſtawiwſzy iednego ſyná Licyniuſza drugiego, ktory Licyniuſz II
od zazdroſnych Xiążąt Greckich z Morei Xięſtwa ogołocony
zoſtał, ále, iak powiada *Fulginates lib:* 8. zwyciężywſzy rożnemi
utarczkami przeciwnych, Moreą Xięſtwo, y ſwoie Państwa in-
ſze rekuperował.

Konſtantyn pierwſzy, ſyn Licyniuſza drugiego, pod wła- Konſtantyn I
dzą Oyca ſwoiego tak dalece w rzeczach woiennych poſtą-
pił, że nad woyſkiem Imperatorá Greckiego zoſtał Hetma-
nem, ktorego chwalą wielce *Nicetas*, *Nicephorus*, y wielu Hi-
ſtorykow Greckich, od Imperatora *Libertatis Imperialis reſti-
tutor & conſervator* nazwany, zoſtawiwſzy po ſobie ſześciu
ſynow, Emanuela wtorego, Arkadego pierwſzego, albo An-
dronika rzeczonego Batazzym, Licyniego trzeciego, Adriana
pierwſzego, Dioklecyána y Aureliana, pełen chwały umarł
około roku 1108. Adrian czwarty, Konſtantyna ſyn, corkę Adryan IV
Xiążęciá Chalcedońſkiego wźiął w małżeństwo, y prokreo-
wał Teodora czwartego, y Licyniego czwartego. O Teodo- Licyniuſz
rze czwartym, nie maſz nic w Hiſtoryi kach: o Licynim zaś IV
czwartym to twierdzą, że miał iednę corkę imięniem Irenę Irena III
w porządku trzecią, ktora była Xiążęciu Chalcedońſkiemu,
powinowatemu ſwoiemu w małżeństwo pozwolona. O Dio- Dioklecyan
klecyánie piątym Konſtantyná pierwſzedo ſynie, nic nam Aurelian
wiadomego nie przyſzło, ále o Aureliánie iego ſynie ſzoſtym
ieſt wiadomo, iż wſzedłſzy w śluby dożywotnie z nayſzlache-
tnieyſzą Burſyi Panią, miał z nią Emanuela trzeciego ſyna, Emanuel II
ktory że bezdźietny zſzedł z tego świáta, chwała oycowſka
y iego, z życiem dokończonym zgaſła. O pierwſzym, dru-
gim, y trzecim Konſtantego ſynie, niżyi wſpomni ſię roz-
dźielnie, przełożywſzy Geneálogią trzeciego ſyná Licyniego,
w ſtecz idący wprawdźie, ale żeby pierwſzego y wtorego ra-
zem złączenie wyść mogło.

Licyniuſz trzeci ſyn Konſtantyna pierwſzego, w uro- Licyniuſz III
dzeniu trzeci, Jaśnie Wielmożne w Hiſzpanii dotąd ma po-

Arkadiuſz II tomſtwo, od ſiebie pochodzące przez Arkadego wtorego y
Jan II Janá. O Janie ieſt wiadomość, że był Rycerzem dźielnym
y ſławnym, dla czego od Ceſarza Greckiego był Wodzem
nominowany, ále Arkadiuſz ſtarſzy ſyn Licyniuſza tak wiel-
ce ukochany Imperatorowi, że był Xiążęcicm całego Impe-
rium deklarowany, przydawſzy mu Komitat całey Medyi
Emanuel IV Prowincyi Azyátyckiey bardzo obſzerney. Emanuel czwar-
ty, iedynak Arkadego wtorego, wźiął ſukceſſyą po nim Hra-
bſtwa Medyi, potym ogłoſzony ieſt Deſpotem, to ieſt nay-
wyżſze mieyſce po Imperatorze zaſiadaiącym, czy po naſze-
Konſtantyn III mu Namieſtnikiem Imperatorſkim. Konſtantyn trzeci, tak-
że iedynak Emanuelá czwartego, z Komeſa Xiążęcięm Me-
Michał III dyi kreowany, Deſpotat także Morei otrzymał. Michál trze-
ci Xiążę ná Medyi, iak y Konſtantyn Ociec iego, obrany był
Naywyżſzym Miſtrzem *Ordinis Equeſtris Sancti Georgii Au-*
Andrzey II *reati*, od Konſtantyna Wielkiego poſtanowionego. Andrzey
wtory Michała trzeciego ſyn, oprocz Xięſtwa Medyi Pradźia-
da Namieſtnikoſtwo *Deſpotatu* otrzymał całego Imperium.
Marcin I Marcin pierwſzy, Alexy ſzoſty, y Piotr pierwſzy, Xiążęcia An-
drzeia ſynowie byli, ále z tych ieden tylko Marcin ſyna miał
Jan VI Ferdynanda. Jan ſzoſty także ſyn Andrzeia, był według
świadectwa *Bonſina lib:* 2. Deſpotem Morei, á gdy wźięty
ieſt od Turkow Tyzant, z oyczyzną y ſąm zginął. Paweł zaś
oſtatni ſyn Andrzeiá, miał ſyna Janá Pawła *binominis*, ktory
ſtan Duchowny obrawſzy ſobie, *in Curia Romana* Prałatem
umarł.
Ferdynand Ferdynant, ſyn Marcina wzwyż wſpomnionego, ktory
oyczyzny poſtradawſzy ſię przez Turkow zabraney, do Hi-
ſzpanii udał ſię, gdźie poznawſzy iego Krwi ſławę, Mencyą
z Toletu Hrabiankę, á Panią Alby wźiął w małżeńſtwo, z kto-
Garzyaſz rey miał ſyna Garzyáſza. Garzyaſz ſyn Ferdynanda y Men-
cyi wźiął ſukceſſyą oycowſką Hrabſtwa Alby, y rzeczony
był *Garzias Laſcaris*, od Toledu Hrabia Alby, do ktorego
tytułu ſukceſſor iego Piotr Vice-Rey Neápolitańſki, przy-
dał Xięſtwo Ferandyny, y roſł tenże Laſkarow konar w ob-
fite honorow y godności drzewa, ktore do tych czas chwa-
lebnie w Hiſzpanii kwitną.
Emanuel II Emanuel wtory po Oycu wźiął ſukceſſyą Myſſyi, Al-
ſiaty, Tenedu, y Morei Xięſtwow, ktory iednego tylko zro-
dźił ſy-

dźił ſyna Teodora drugiego. Teodor w Prozapij tego imię- *Teodor II*
nia wtory, ſyn Emanuelá drugiego, wſzedł w śluby małżeń- *Imperator*
ſkie z Anną Teodorą, Alexego Anioła Imperatora Konſtan-
tynopolitańſkiego corką, ten zá odebraniem Imperium Kon-
ſtantynopolitańſkiego przez Rzymianow, z tamtąd uſtąpił, á
potym, iak czyni relacyą *Aurelianus de rebus Græcor: lib:* 5.
od Grekow rewokowány, w Trapezuncie Greckim Impera-
torem pod Imięnięm Teodora I. koronowány był około ro-
ku 1204. w Niſei y Adryánopolu przez lat ośmnáście pa-
nował chwalebnie, temuż poſłuſzna była Burſiá, Bithinia,
Ponnis, Kapadocyá, Kolchida, Tracyá, y inſze Prowincye.
Alexy Anioł z Konſtantynopolitańſkiego Imperium uſzedł- *Alexy Anioł*
ſzy, zięciowi zazdroſzcząc naiachał go z woyſkiem, ále zwy-
ciężony y złapany w niewoli u Teodora zoſtał. Toż ſię ſtało
Rupertowi Korteneowi Antiſſiodoneńſkiemu Komeſowi, Bal-
dwiná w Konſtantynopolitańſkim Imperium ſukceſſorowi,
Teodora naiácháć chcącemu, gdy zwyciężony y zabity od
adwerſarzá zoſtał. Tureckiego Sołtaná przed zwycięztwem
w batálii ręką właſną zabił. Temi dźiełámi ozdobiony, ie-
dnę corkę tylko zoſtawiwſzy Irenę wtorą, umarł pełen chwa-
ły Roku 1222. Konſtantyn drugi brat Teodora wſpomnio- *Konſtantyn II.*
ny od *Romuſego*, był Wodzem woyſka bratá ſwoiego. Li-
cyniuſz piąty ſyn Teodora Imperatorá, przed oycowſką *Licyniuſz*
śmiercią w dźiecińſtwie umarł. Jrenes wtora Teodora pier- *Jrenes II*
wſzego Imperatora iedynaczká, áby Imperium Greckie od
Familii nie odpadło, ieſzcze za życiá oycowſkiego, Janowi *Jan IV.*
czwartemu Laſkáremu, *Ducas* rzeczonemu przez Antono-
mazyą, w trzecim graduſie ſobie złączonemu zaślubiona by-
łá, o ktorym niżyi.
Arkádiuſz pierwſzy zwany także Andronikiem *Bataz-* *Arkadiuſz I*
zem, ſynem był drugim Konſtantyná pierwſzego, á bratem
Emanuela wtorego, o ktorym wyżyi. Jan trzeci y Alexy *Jan y A-*
trzeci dwoch ſynow Arkadego Androniká Batazzego byli, ále *lexy III*
oprocz tego, że Xięſtwo Antinoi ieden po drugim oſiedli,
nic więcey nie ieſt wiádomego. Teodor trzeci brat Janá y *Teodor III*
Alexego, przezwiſko oycowſkie *Batazze* ſobie przywła- *Imperator*
ſzczył. Jan czwarty ſyn Teodorá trzeciego Batazze, po A-
lexym y Janie ſtryiach ſwoich Antinoi Xiążęciem zoſtał, á
będąc u Teodora pierwſzego Imperatora ſzwagra ſwoiego,

przez zaślubioną iego corkę Irenę wtorą w pierwſzym położeniu, Antonomaſtycznie *Ducas ſimpliciter* nazywánym był, to ieſt między Xiążętámi Xiążę z dyſtynkcyą y excellencyą, co niektorym Autorom powod uczyniło rozumięnia, że to imię *Ducas*, nie ieſt godności iakiey, ále familii iakąś dyſtynkcyą. Po śmierci świekrá Teodorá pierwſzego Imperatorem Greckim ogłoſzony był, drugi ktory tą godnością Laſkarych ozdobił Familie, odebrawſzy od Rzymianow rożne miaſta, trzydźieści lat krolował, roku 1255. umarł. Jan zaś po śmierci żony pierwſzey Ireny, Manfreta Krolá Sycylijſkiego corkę wźiął w małżeńſtwo, ále tá była niepłodna, od pierwſzey zaś żony Jreny czterech miał ſynow, Alexego, Andrzeia, Michała, y Teodora.

Teodor V Imperator. Teodor piąty po śmierci Janá Imperatora Oyca ſwoiego, przez Arſeniuſza Patryarchę Konſtantynopolitańſkiego koronowany był Grekow Imperatorem, tego imienia wtory, trzeci z Láſkarych familii Imperátorſką purpurą ozdobiony. Około trzech lat panował, ále uſtawicznemi woynami prześladowany, według świadectwa *Aurelianá lib: 17: cap: 5. antiquitatum Græco:* Roku 1255, według záś inſzych 1259, umarł Teodor Laſkáry Imperator tego imięnia wtory w Nicyi pod Warem, pochowany ná naywyżſzym mieyſcu zamku Niceńſkiego *ad pedem S. Hoſpitis.* Z Heleny Krola

Helena Krolewna. Bulgarſkiego corki żony ſwoiey, oprocz dwoch ſynow, według *Heningiego* y inſzych, trzech ſynow zrodźił, o ktorych niżyi będźie.

Alexy IV. Alexy czwarty brat Teodora, á ſyn Janá Imperatorow, będąc wielce nábożny *Clero adſcriptus* od Náywyżſzego Kościoła Rzymſkiego Rządzcy Papieżá, w Azyi

Andrzey I. y Europie *Legatus à latere* Poſłem bywáł. Andrzey pierwſzy brat Alexego, przeciwnie od Oyca Ceſarzá do woyſka ápplikowány Xięſtwo Antinoi otrzymáł, y od Káwalerow Złotych S. Ierzego, przez Konſtantyná Wielkiego poſtanowionych, naywyżſzym *totius Ordinis* Miſtrzem był obrany.

Michał I. Michał pierwſzy Janá ſyn od Imperatora Teodora rodzonego bratá, przeciwko buntownikom do Morei poſłany, tameczną Prowincyą, za świadectwęm *Fulginata lib: 7.* po kilka rázy windykowáł, dla czego od bratá wźiął ią za Xięſtwo ſwoie.

Licyniuſz VI. Licyniuſz ſzoſty ſyn Michałá wtorego, tákże Morei Xiążęcięm

---

żęciem był promulgowany. Anna pierwſza corka Licyniuſzá ſzoſtego, mowią Autorowie, że doſtała ſię w małżeńſtwo Xiążęciu Antinoi, á po nim Alexemu trzeciemu ſukceſſorowi iego, ktory wzwyż wſpomniony. Alexy piąty ſyn Licyniuſza ſzoſtego y brat Anny, wielkie bardzo z Turkow otrzymał zwycięztwo, iak świadczy *Aurelianus de rebus Græcorum lib: 3.* Alexy V.

Ian ſiodmy wſpomniony ieſt u *Fulginata lib: 5. cap. 8. antiquit: Græcorum,* wraz z bratem ſwoim Licynim także ſiodmym, obadwa ſynowie Alexego piątego, Oyca náſladuiąc Turkom wielkim był nieprzyiacielem, y w rożnych potyczkach z niemi 27. tyſięcy znioſł woyſka Tureckiego, ſiedm ciężkich ran przez nich odnioſſzy, z ktorych gdy ſię kurował, od Grekow Imperatorem miał bydź ogłoſzony, ále od Namieſtnika w ſwoim woysku zoſtáwionego, ktorego nieprzyiaciele przekupili, otruty zginął, zoſtawiwſzy dwoch ſynow u Krola Bulgarskiego kolligata ſwego, od ktorych tamże, potym zaś w Polſzcze imię Laskarych pomnożone bydź rozumieią, odmieniwſzy nazwisko y herb w inſzy, Godźiemba rzeczony. Licyniuſz ſiodmy, po śmierci Ianá ſiodmego, od Turkow prześladowany, prywatne życie obrawſzy ſobie, wielu Laskarych w Grecyi był genearchą. Jan VII. Licyniuſz VII.

Teodora pierwſzá Licyniuſza ſiodmego prababka, Teodora wtorego Imperatora corka, pierwey Konſtantynowi trzeciemu Bulgaryi Krolowi zaślubioná, ále wdową zoſtawſzy, poſzła zá Michała wtorego ſtryiecznego ſwoiego. Marya pierwſza, tegoż Teodorá drugiego Imperatorá corka, z woli oycowskiey pierwſzemi wotami zaślubioná była Niceforowi Epiru, Akarnánii, y Teſſalij Deſpotowi, á po śmierci iego Bellemu czwartemu, Węgierskiemu Krolowi powtornie zaślubioná, urodźiła Swiętą Kunegundę Polską Krolową y ozdobę Prozapii ſwoiey, iak powiadaią *Huber, Du-Cango,* y inni. Corka Imperatorſka. Michał II. Marya I. S. Kunegunda.

Irena czwartá Maryi y Teodorá ſioſtra, po śmierci Oyca Ceſarza, Rupertowi Wentimilii Komeſowi Nayſzlachetnieyſzemu w Nicyi pod Warną dana ieſt w dożywotnią przyiaźń, oraz herb z imięniem Laskárych Wintimillemu pozwoliła, z kąd pochodzą wſzyſcy *Comites De-Laſcaris Wintimillienſes*, w Prowincyi Sabałdyiskiey, Pedemoncie y Włoſzech Irena IV.

ſzech rozrodzeni w wſzelkim rodzaiu ſzlachectwa y tytułow Iáśnie Wielmożni, z ktorych iedna była zaślubiona niektoremu Pacowi Wielkiego Xięſtwa Litewskiego Kanclerzowi.

Paca żona.

Ian V. Imperator.

Ian piąty Teodora wtorego Imperatora ſyn, po śmierci oycowskiey, wraz z bratem Teodorem trzecim, Monarchij Greckiey Imperatorem był ogłoſzony roku 1259, życia ſwoiego w roku ſzoſtym, ále przez Michała Paleologá, iako opiekuná y Gubernatorá Imperium, od Oyca teſtámentem naznaczonego, tyráńsko naypierwiy oślepiony, á potym panowániá ſwoiego roku czwartego zſzedł z tego świátá. Miał kolegę w Imperium nieco ſzczęśliwſzego Teodora ſzoſtego bratá, pod imięniem Teodorá trzeciego, ktory takowegoż loſu nieſzczęścia od Xiążecia Michała Páleologa mało nie poniosł, ále że był od ſwoich świątobliwie ſalwowany, iak mowi Spondanus ad annum Baronii 1204, uſzedł śmierci, iż prywatnie y potaiemnie, wychowany był na Wyſpie Ceffellońskiey, áby od tyráńſtwá był ſchroniony y zachowany, ktorą oſiadł, y Komeſem iey był nazwany, od tego zaś pochodzą Komeſowie Laskarysowie Weroneńſcy, iak poznać niżyi, y inni w Polſzcze rozkrzewioni.

Paleolog.

Teodor VI.

Komeſowie Weroneńſcy.

Teodor VI.

Teodor ſzoſty względem tych, ktorzy w Laskarych Familii tym ſię ſzczycili imięniem, trzeci zaś reſpektem tych, ktorzy z Greckich Imperatorow pod tym imięniem położeni ſą, brat Ianá piątego urodzeniem młodſzy, ktory w Imperium, po śmierci oycowskiey, kollegą ogłoſzony zoſtáł, y w krotce potym przez Micháła Paleologa tyráńſko oślepiony, śmierci y Ian nie uſzedłby, iáko y brat iego, żeby, iak ſię powiedźiało, za świadectwem Spondana w mieyſcu pomienionym, *Du-Kanga*, y *Du-Freſna*, od matki potaiemnie był nie wywieziony, y wychowany. Ten po Arcypelagu skrycie błąkaiąc ſię, ożeniwſzy ſię na Wyſpie Cepfellońskiey miał ſyna Emanuelá imięniem, ktory teyże Wyſpy, iak piſze *Heninges*, y Autorowie inni, Komeſem rzeczony był.

Emanuel Comes

Emanuel V.

Emanuel tedy piąty, ſyn Teodora trzeciego Greckiego Imperatora oślepionego, iż ieſzcze nie uſpokoiła ſię Paleologow przeciwko Laskarych rodowi perſekucyá, wźiąwſzy według *Heningeſa*, w małżeńſtwo ſioſtrę Tomaſza *Ducas* Xiążęcia Etolii y Epiru, dla beſpieczeńſtwa poiáchał do Węgier, gdźie pierwey przy Maryi Oyca ſwoiego ſioſtrze, Belli piątego Krola Wę-

la Węgierskiego żonie zabawiał ſię, potym zaś, gdy Władyſław wſtydliwy Polski Xiążę Błogoſławioną Kunegundę, rzeczoney Maryi, y wſpomnionego Belli Corkę wźiął w dożywotnią przyiaźń, do Polſki poiachał, gdźie z Przedniemi Panámi y Baronami od Boleſławá policzony, dwoch prokreował ſynow, to ieſt Tomaſza y Andrzeia trzeciego, ktorzy doroſſſzy y w heroicznych dźiełach poſtąpiwſzy, po śmierci Oyca, myśląc o odzyſkaniu Páńſtw Dźiadow ſwoich, Tomaſz urodzeniem ſtaſzy, wrocił ſię do Grecyi. Andrzey zaś trzeci, urodzeniem młodſzy, Polſkim ſzczęściem kontentuiąc ſię, w Polſzcze zoſtał ſię, kędy imię Laſkarych y potomſtwo rozmnożył, ktorzy zá świadectwem Hiſtorykow y Herbarzow ſwoich Autorow, z rożnych dobr piſali ſię Laſkaremi, ále iak ſię zaczęli nazywać od włości y poſſeſſyi ſwoich Panámi, ták w inſze imiona ſzlachetne przeſzły, iáko y inſze nazwiſka ſtarożytne, o czym *Cromerus Deſcript: Regni Poloniæ*, y ia piſałem pod herbem Jaſtrzębca, y w rożnych mieyſcach tego Herbarza. Czytáłem też Manuſkrypt autoryzowany *per Cauſarum Curiæ Capitolij Notarium Publicum, ac Sacroſanctæ Baſilicæ, Principis Apoſtolorum de Urbe Cancellarium*, iako też *per Cameræ Almæ Urbis Inclitiq; Populi Romani Conſervatores*, dwiema pieczęciami autentycznemi ztwierdzony, między inſzemi o tym Domu dowodami, taką expreſſyą, iaką wyraziłem tu dopiero, o piątym Emanuelu ſynie Teodora trzeciego Imperatora Greckiego, y ſukceſſorach iego, aż do Andrzeiá Laſkarego, ktory zoſtał ſię w Polſzcze, napiſany tymi ſłowy: Emanuel igitur quintus, filius Theodori tertij Græcorum Imperatoris excecati, ex quo vigeret adhuc Paleologorum in Laſcarorum gentem perſecutio, ducta, teſte Henninges, in uxorem ſorore Thomæ Ducas Principis Etoliæ & Epyri, ſecuritatis gratia in Hungariam primo penes Mariam Patris ſui ſororem, Bellæq; quarti Hungariæ Regis uxorem diuertit, inde verò cum Boleslaus Pudicus Polonorum Dux Beatam Cunegundem dictæ Mariæ, præfatiq; Regis Bellæ filiam deſponſaſſet, in Poloniam profectus, & inter primores Poloniæ Barones & Proceres à Boleslao connumeratus, duos procreavit filios Thomam nempe & Andream tertium, qui cum adoleviſſent, & in bellica virtute profeciſſent, defuncto Parente, de avitis recuperan-

Władyſław wſtydliwy.

Andrzey III.

Autentyk Rzymſki

dis ditionibus cogitavit Thomas natu major, & in Græciam
rediit. Andreas vero tertius natu minor, Polonica ſorte con-
tentus in Polonia remanſit, ibique Laſcarorum nomen &
poſteros propagavit, qui juxta Regionis morem, ſumpta oc-
caſione ab aliquo patrato bellico ſtrenuoque facinore, pro-
prium Aquilæ ſtemma in quercus arbuſtum Godźiemba vo-
citatum, & Laſcarorum nomen in illud, Oppidis, Pagis, ac
Arcibus à ſe fundatis tributum, mutarunt, & ad hoc uſque
tempus ſub Godźiembarum inſignijs primas Regni Poloniæ
dignitates, ſive politicas, ſive bellicas, aut Eccleſiaſticas illu-
ſtrarunt, & illuſtrant. Zkąd miałem okazyą piſaniá o tey
Familii, licząc ią bydź miedzy Domami Polſkiemi ukrzyw-
dzoną, że o niey w żádnym Herbarzu obſzernie nie piſano,
á niektorzy z nich znayduią ſię w Oyczyźnie naſzey, y dawno
Laſkarowie Polſcy. byli tego imienia, iako Florian Laskary Biskup Płocki her-
bu Godźięmba, nie Pogończyka omylnie przyznánego, kto-
ry umarł roku 1334. według *Długoſza y Łubieńſkiego in Actis*
Epiſcop: Plocen. Andrzey Laskáry Goſſawickim zwány, her-
bu Godźięmbá, był Biskupem Poznańskim do roku 1426. o
ktorym *Długoſſus & Treterus in vitis Epiſcop: Poſnanien.* Ja-
roſz Laskary był Woiewodą Poznańskim około roku 1335.
według *Olſzowſkiego de Primatu.* Maryá Laskara Polka, by-
ła za Jandą czwartym z piąciu ſynow Felixá Godźięmby Pá-
Paniewſki niewskiego, woysk Hetmaná Matyáſzá Korwina, Krola Wę-
gierskiego, á potym Hetmana Polskiego, z Chryſtyny Korwi-
nowny, ze krwi Krolewskiey pochodzącey z rodzonym, we-
dług *Szeńtywaniego, y Okolſkiego tom: 1. fol: 212. & 214.* In-
ſzych czytałem Laskarych wielu w Autorach naſzych, rozu-
miem że y Legiſtom rożnym to imię ieſt wiadome.

Tomaſz I Tomaſz pierwſzy, ſyn Emanuelá piątego y brat An-
drzeiá, od ktorego, iak wyżyi napiſałem, Láskarowie Polſcy
pochodzą, Komes Cefellonii, iak y Ociec, według *Heninge-
ſa*, Procerem Kroleſtwa Polskiego piſał ſię na Diplomatach
Imperatorskich, ktore w autentykach ſą konſerwowane, za
powodem rekuperowaniá Anteceſſorow ſwoich ſtanu y Páńſtw
do Grecyi powrocił, iakom wſpomniał, zebrawſzy woyska y
przyiácioł Tomaſzá matki ſwoiey bratá, wiele Páńſtw trzy-
máiącego, ktore do Laskarych nálezały, poſiadaiącego, woy-
ną zwyciężył y zábił, ále przez Andronika Páleologa Gre-
ckiego

ckiego Imperátora, wzáiemnie w Teſſalii naiachány, tak re-
zolutnie y dźielno ſtawił ſię y bronił, áż ſię z Ceſárzem po-
godźił, dáwſzy mu w małżeńſtwo Annę ſioſtrę ſwoię, prze- *Anna Ceſarzowna*
rzeczonego Tomaſza Etolii y Epiru Xiążęcia pozoſtałą wdo-
wę, y w ſpokoyney poſſeſſyi Páńſtw rekuperowanych zoſtał.
Emanuel ſzoſty ſyn Tomaſza pierwſzego y Anny Komes Ce- *Emanuel VI*
fallonii, w Diplomacie Paleologa Imperatora pod Rokiem
1445. w Kwietniu danym, uznany z rodzonym ze krwi Ce-
ſarſkiey Paraſpondem, to ieſt wielkim Xiążęciem, y Gu-
bernatorem Morei nominowany, urodzony był około roku
1360. Teodor ſiodmy w tymże Diplomacie nominowany *Teodor VII*
ieſt ſynem Emanuelá ſzoſtego, y iego ſukceſſorem ná Ko-
meſoſtwo Cefallonii, gdźie *Deſpotem Porphirogenitem* od Im-
peratora názwany, urodzony około roku 1400. Konſtan- *Konſtantyn IV*
tyn czwarty, iako ſyn Teodora ſiodmego, nominowány *ab
Auctore Glonarum* niegdy Familii Komneńskiey z corką ſwo-
ią Anną Alexemu Komnenowi potomkowi zaślubioną, od kto- *Komnenowie*
rego pochodzą Komnenowie Neápolitańſcy. Izacyuſz wtory w *Izacyuſz II*
wſpomnionym po kilkakroć Imperatorſkim Diplomacie, ſy-
nem znayduie ſię w urodzeniu ſtarſzym Teodora ſiodmego
Porfirogenita, y rzeczony ieſt Morei Proteſtatorem, to ieſt
woyſki naywyżſzy Wodz, y Paraſpondolem, to ieſt Xiążę-
ciem. Temu Konſtantyn Imperator wſpomnionym Diplo-
matem konfirmuie poſſeſſyą miaſt ſześćdźieſiąt y więcey, kto-
re tamże wyliczone ſą, tak w Azyi, iak w Europie, na wyſpie
Lemnie, y Cyprze, Samotracyi, Morei, y indźii. Opano-
wáwſzy Turcy Konſtantynopol, gdźie zginął Konſtanty o-
ſtatni Imperator Grecki, Iſacyuſz wygnany u Wenetow *E-
quitum Generalis* uczyniony woiował, y na woynie zginął.
Mikołay pierwſzy ſyn Izacyuſza wtorego, ſyná miał Teodo- *Mikołay I*
ra dźieſiątego. Ci w ſłuzbie Wenetow woiuiąc Wodzami,
po naſzemu Pułkownikámi czy Rotmiſtrzami iazdy, obadwá
pomarli około roku 1530. Jan oſmy z przyrodzoney wy- *Jan VIII*
mowy, y nabytey literatury wſzelkiey erudycyi, także z wie-
lokrotnego Poſelſtwa od Laurentego Medyckiego Tuſcyi
Xiążęcia do Bajazetta Tureckiego Sołtana, od Ludwiká dźie-
ſiątego Francuſkiego Krola do Rzeczypoſpolitey Wenec-
kiey odpráwionego, Oratorem poczytany. Synem był Iza-
cyuſza wtorego, y chwalebnie wſpomniony ieſt od wielu Au-

Hhhhh2 torow

torow. Pogrzebiony w Rzymie w Kośćiele Swiętey Agaty, iak Greckie Epigramma ná grobie iego pokazuie. *Demetry I* Demetry pierwſzy, dla extraordynaryinego w woiennych expedycyach waloru iego, od Grekow tytułowany był Magaduką, to ieſt Wodzem naywiękſzym y naywyżſzym, ſynem był rownie Iſácego wtorego, y oſobliwſzym Przywileiem Rzeczypoſpolitey Weneckiey, pod dniem trzecim Sierpnia, Roku 1497. uwielbiony, w ktorym przyznano, że pochodźi z Im- *Alexander II* peratorſkiey krwi Greckich Ceſarzow. Alexander drugi, także Magaduka zwany, był ſynem Demetrego pierwſzego, y za Wenecką Rzeczpoſpolitą woyſk Gubernatorem w Cy- *Eugeniuſz I, Filip I, Jan X, Demetry IV* pryiſkim Kroleſtwie zoſtawał. Eugeniuſz pierwſzy, Filip pierwſzy, Jan dźieſiąty, y Demetry czwarty, wſzyſcy byli ſynámi Alexandra pierwſzego, y każdy z nich Iezdne roty prowadźił w Cypryiſkim Kroleſtwie, aż do Roku 1550, w ktorym Jan y Demetry ná woynie zginęli. Eugeniuſz y Filip w niewolą Turecką wźięci, w ktorey Eugeniuſz umarł, á Filip pod czas oblężenia Maltańſkiego, około roku 1565. z Tureckiego woyſka przepłynął ſzczęśliwie do Chrześcian, ale bezdźietnym zſzedł z tego świata.

Teodor VIII Teodor oſmy ſyn pryncypalny, to ieſt pierwſzy w Geneálogii Izacyuſza wtorego, w Rzeczypoſpolitey Weneckiey iako y Ociec, woiował, á co zgoła mieli w poſſeſſyi Rodźice panowániem, to otrzymał za uproſzeniem od Wenetow przez oſobliwſze Diploma, zá ktorym Roku 1515. Wielkim wyſpy *Teodor IX* Cefellońſkiey Feudatariuſzem był inſtytuowany. Teodor dźiewiąty ſyn Teodora oſmego, dźiewiątym rzeczony, dla inſzego Teodora ſyna Mikołaiá ſtryia ſwoiego, u Wenetow wo- *Demetry II* iował. Demetry wtory ſyn Teodora oſmego, Iazdy woyſkowey Pułkownik czy Rotmiſtrz ná wyſpie Kreteyskiey, *Alexander III* zwaney poſpolicie Kandyá, roku 1574. Alexander zaś trzeci iego ſyn, Armatorow ná wyſpie Korcyra, Cefellonii, y Zacyncie, zá Wenetámi Gubernator, około roku 1580 po- *Jerzy I* marli. Jerzy pierwſzy pryncypalny w Geneálogii Teodora oſmego ſyn, żył w Cefellonii Feudatáryuſzem, w Kroleſtwie Cypryiskim, y w Dalmacyi, za Wenetow odważnie wo- *Konſtantyn V* iował. Konſtantyn piąty ſyn Jerzego pierwſzego Armato- *Konſtantyn VI* row był Gubernátorem. Konſtantyn zaś ſzoſty ſyn iego le- *Anioł I.* gitymowany, woysk Pułkownikiem. Mikołay wtory, Anioł

pierwſzy

pierwſzy, y Teodor iedynaſty, ſynowie także Ierzego pier- *Teodor XI.* wſzego. Pierwſzy y oſtatni Armatorow Gubernátorowie zoſtawali, ſrzedni zaś roty konney Rotmiſtrzem, ktory od Turkow zabity ieſt. Jan dźiewiąty ſyn tegoż Jerzego pierwſze- *Jan IX,* go, Kawálerem był *Ordinis militaris Aureati Sancti Georgij*, y iedney roty u Wenetow Pułkownikiem, czy Rotmiſtrzem, ktorego niemałą záſſug pamiątkę wſpomina Rzeczpoſpolita Wenecka, oſobliwſzym ſwoim przywileiem dniá 29. Wrześniá, Roku 1585. danym.

Demetryuſz trzeci pryncypalny ſyn w procedencyi Je- *Demetry III* rzego pierwſzego napiſány, po Oycu Cefallonii Wielki Feudataryuſz, ktorego wſpomnionym wzwyż Dyplomatem roku 1585. bardzo dźiwnie chwalona, y cáłey Laſkarow Familij cnota, także przeciwko Rzeczypoſpolitey Weneckiey zelozyá y propenſyá, że ią Laſkarowie pomięnioni, y krwią, y fortuną ſwoią, iako tám przyznaią, odważnie y heroicznie bronili od nieprzyiáciol. Tenże Demetryuſz w wſpomnionym Diplomacie Gubernatorem nazywany. Teodor dźie- *Teodor X.* ſiąty, Anioł wtory, y Ależander czwarty, Rycerzami byli za- *Anioł II, Alexander IV* cnemi, Oycu Demetremu trzeciemu podobni, od Rzeczypoſpolitey Weneckiey żołdem pieniężnym záciągnieni dla ſiebie. Jerzy drugi, pierwſzy ſyn w Geneálogii Demetrego *Jerzy II* trzeciego, Cefalonii Feudátaryuſz, w Dalmacyi, gdźie woiował, z Francíſzką Lippią zamku Lipiiſkiego Panią, przednie *Lippia* ſzlachetną ożenił ſię, y teyże fortecy Lippium nabył. Hieronim Pułkownik Wenetow ſyn Jerzego wtorego, Oycem *Hieronim Demetry VI* był Demetrego ſzoſtego, Ierzego czwartego, y Iana dwu- *Jerzy IV* naſtego, ktorzy w Dalmácyi imię y krew Laſkarych rozmno- *Ian XII* li, y dotąd pomnażaią. Ian iedenaſty ſyn tegoż Jerzego wto- *Jan XI* rego, Rycerzęm był dźielnym.

Demetryuſz piąty Ierzego wtorego ſtarſzy ſyn urodze- *Demetry V* niem, Cefallonii wielki Feudatáryuſz, konnego auktoramentu Rycerz, z Wincencyą Zurką z Przednie-ſzlachetney Fami- *Zurka* lii Dalmackiey ożeniony. Ierzy trzeci Demetrego piątego *Jerzy III* ſyn iedynak, w inweſtyturze wſzelkich Feudow w Cefallonii pod Francíſzkiem Erizzem, dniá 23. Czerwca 1642, y Francizkiem Moliną, 24. Liſtopada 1652. Weneckiemi Xiążętami, konfirmowány był, za wſpomnieniem dawnieyſzych Diplomatow w latach 1515. y 1520. Pułk miał iazdy konney wła-

ſnym ſumptem podnieſiony, ktory oſobliwym Diplomatem
przyznany ieſt od Ierzego z Imperatorow Greckich pocho-
dzącym, gdźie tenże Pułk dziedźicznym w Familii iego de-
klarowano, temuſz Franciſzek Molinus pod datą 17, Grudniá
1653. Koreterenes zaś 8. Wrześniá 1665. pomieniony Pułk
Woyciechowi iego ſynowi młodemu konferuiąc dodaie, że w
Familii iego zoſtawać będźie powinien. Tenże Ierzy poli-
czony ieſt zarownie z Szlachtą Patrycyuſzow Weroneń-
ſkich, poiąwſzy tamże w małżeńſtwo Przednio-Szlachetną Mał-
gorzatę, Mariuſza czwartego Patrycyuſza Weroneńſkiego cor-
kę, y ozdobne Patrimonium zkupiwſzy w Weronie oſiadł,
gdźie umarł ſiedmdźieſiąt lat przeżywſzy. Demetriuſz ſio-
Demetry VII dmy ſyn Ierzego trzeciego, Pułku przez ſiebie podnieſione-
go był Pułkownikiem, y od Dominiká Lontarenſa czy Kon-
tarenſa, Weneckiego Xiążęciá, oſobliwym Diplomatem pod
datą 8. Sierpnia 1663. podwyżſzony, y do ſłużby komputo-
wey Rzeczypoſpolitey Weneckiey, przez lat pięć záciągnio-
ny. Woyciech pierwſzy Ierzego trzeciego Oyca Pułk, lubo
ieſzcze w dźiecińſtwie, za życiá oycowſkiego otrzymał, ia-
kom wzwyż powiedźiáł, ále w pierwſzym młodości kwiecie
od przyiaciela trafunkiem zabity ieſt. Teodora wtora, Win-
Woyciech I *Teodora* cencya, Irená piąta, Małgorzata, y inſze niektore corki były
Wincencya Ierzego trzeciego. Pierwſza *1mô votô* Komeſowi Moratemu,
Irená Margarita *2dô votô* Markowi Gvarietrowi Szlachcie Weroneńſkiey po-
ślubiona, ále bez potomnie zmarła. Druga wydaná za Pa-
ná *de-Vitale*, tákże Patrycyuſza Weroneńſkiego, miała po-
tomſtwo, ktore dotąd żyie gdy to piſzę 1757. inſze trzy w
Klaſztorach Pánieńſtwo BOGU poślubiły.

Teodor XIII Teodor trzynáſty ſyn Ierzego trzeciego, y Małgorzátá
corka Mariuſza czwartego, Patricyuſza Weroneńſkiego, po
Albercie bratá ſwoiego nieſzczęśliwey śmierci naſtąpili w Fe-
udźie Cefallońſkim, iáko też w dobrach oycowſkich w Dal-
macyi leżących, y w inſzych od Oyca *in Agro Veronenſi*, gdy
był policzony w komput ſzlachty Weroneńſkiey tám tego
miaſta, á nie nabytych, Pułk też pozyskał ten ſąm, co y brát
iego, y owſzem na Pułkownikowſtwo promowowány, wiel-
ką ſobie ſławę w woiennych dźieiach zaſłużył, ktoreby do
dalſzey promocyi były przyczyną, gdyby za ogłoſzeniem tu-
multu woiennego, poiąwſzy Gertrudę Komitiſſę *à Ricca* za
żonę

żonę, ſpokoynieyſze życie nie obrał ſobie, gdźie ſpłodźiwſzy
z nią trzech ſynow, y corek cztery, roku życiá ſwoiego ſiedm-
dźieſiątego, w oyczyźnie umarł roku 1529. Jerzy piąty Te- *Jerzy V*
odora trzynáſtego ſyn pierworodny, wſtępuiąc w ſzlady An-
tenátow ſwoich, w pierwſzych młodości początkach do
woyny áplikował ſię, ále do Zwycięztwa CHRYSTUSowe-
go wkrotce powołany, *Clericorũ Regulariũ* Kongregacyi Profeſ-
ſem zoſtał, gdźie chwálebnie przez lat bliſko ſzeſnaście pra-
cuiąc, dawnych Antenátow ſwoich przybytki y Oyczyznę,
iako też z ſzczepu Emanuelá piątego pochodzący rodzay
życząc ſobie widźieć, do Polſki poiachał, gdźie bliſko lat
dwudźieſtu bawiąc, od Naywyżſzego Paſterzá Benedykta
XIV. do Biſkupiego tytułu Zenopolitańſkiego promowo-
wany, konferowáwſzy mu przy nominacyi Michał Kazimierz,
ná Ołyce y Nieświeżu Xiążę Radźiwiłł, Woiewoda Wileń-
ſki, y Woyſk Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego Hetman Wiel-
ki, Prepoſiturę Infułacką Ołycką naypierwyi; potym Ab-
cyą Zołkiewſką, daley zaś ná Kanonią Archi-Katedralną Me-
tropolii Lwowſkiey wynieſiony ieſt. Przez pomięnionego
zaś Oyca Swiętego do Rzymu wezwany, gdźie Wikáryatu
Generalney Bazyliki Swiętego Piotra, od Nayiáśnieyſzego
Kardynáła Xiążęcia Eborackiego, teyże Nayświętſzey Bazy-
liki Archipresbitera urzędem ozdobiony, do Arcybiskupiey
godności Kościoła Theodoſieńskiego promowowany, w Rzy-
mie teraźnieyſzego roku 1757. mięſzka. Jerzy ſzoſty, ſyn *Jerzy VI*
wtory Teodora trzynaſtego, po bracie w Milicyi CHRYSTU-
SA ſłużącym zá życia doczeſnego, wźiął Feudatárie y dobra
ſukceſſyą, zoſtaiąc w teraźnieyſzym czaſie w Rzeczypoſpoli-
tey Weneckiey, woyſka iedney partyi Pułkownikiem. Woy-
ciech wtory, trzeci Teodora trzynáſtego ſyn, prędkim na- *Woyciech II*
zbyt krokiem do chwały Rodowitości ſwoiey poſtąpić uśiłu-
iący, w oſtatniey woynie Węgierskiey przeciwko Turczyno-
wi, krew z życiem rozlał, zoſtawiwſzy Tereſę z Komeſow od *Tereſa.*
Swiętego Marcina Pedemontáńskich żonę ſwoię wdową z *Teodor XIV*
dwiema ſynámi, Teodora czternaſtego, y Jerzego ſiodmego, *Jerzy VII*
ktorzy wſtępuiąc w ſzlady Anteceſſorow, iuż w piſani w
komput woyskowy. Wincencyá pomienionych ſioſtra rodzoná, *Wincencya*
pierwſzym związkiem Komeſowi Malpityuſzowi Mantuáń-
skiemu poślubiona, żadnego ſyna nie miáłá; powtornym mał-

żeńſtwem poſzła zá Komeſa Juliuſza Cykognará Parmeńſkiego, z ktorym żyie ſzczęśliwie. Kazimiera, Gildyppa, y Małgorzatá, opuściwſzy świat, lepſzą część ſobie obrały, między Kánoniczkami Regularnemi Lateráńskiemi *Sanctiſſimæ Annuntiatæ* w Mantui policzone ſą.

Kazimira Gildyppa Małgorzata.

Teodor czternaſty, y Jerzy ſiodmy, Woycieċha drugiego ſynowie, po nayukocháńſzym Oycu w krotce oſieroceni, od Stryiá ſwoiego Jerzego, ná ten czas Biskupa Zenopolitáńſkiego, roku 1746 do Polski wokowani, zwyczaiami, mową, y Sarmackim delektuiąc ſię kraiem, Pradźiadow ſwoich Emanuela piątego, Tomaſzá, y Andrzeia, z inſzą Godźięmbow Rodowitością należącą do ſiebie, iako wyżyi, Rzeczypoſpolitey Polskiey, w ſłużbie woienney chcąc naśladowáć, młodźieńſtwa ledwo doroſſſzy, w komput woyska Wielkiego Xięſtwa Litewskiego wpiſani, woyskowym imięniem zaſzczycaią ſię.

Teodor XIV Jerzy VII.

Imiona Autorow, z ktorych Genealogia Laskarych zebrana ieſt, te przywodzę: *Aurelianus de Rebus Græcorum. Abraham Ortelius Coſmograph. Antonius Bonfinus Deſcrip: Græc. De Antiqu: Græc: De antiqu: Nobil. Acta Senatûs Taurinenſis. Abbate Micati Caſa Comnena. Baronii Epitom. C. Piulio Libone Genealogia della Famiglia del Pozzo. Conſtantinus Laudus Comes in veter. Numiſm. Rom. Equitum Germanorum Itinerarium. Fulginat de Reb: Græcorum Imper: Græc, Franciſco Sanſovino Famiglie Illuſtri. Ferdinandus Ughellus Abb: Ital. Sacr: Annot: ad Ciacconium. Gregoras de Reb: Græcorum. Genebrardus ad Ann: Baronii. Gio: Tarcognata Hiſtoriæ del Mondo. Hieronimus Heninges Genealog: Tabell: Hiſtorie di Geneva. Hiſtorie di Malta del Boſio. Iſtromenti Publici. Mercatore Tavole di Grecia. Marco Guazzo Croniche del Mondo. Manoſcritti di Geſuita Anonimo con Arbore de Laſcari. Monete antiche de oro, argento, è bronzo. Nicetas Comites Rerum Conſtantin. Imperii. Nicolo Doglioni Teatro univerſale de Princi. Hiſtor. Paulo Rannuſio Gverre di Conſtantinopoli. Paulo Morigia Hiſtoria di Milano. Pietre Antiche con Iſcrizioni. Scritture autentiche della Famiglia Laſcari, e de altre. Spondanus ad Ann: Baronii. Joannes Długoſſus Annal: Polonorum. Martinus Cromerus de origine & rebus geſtis Polonorum. Łubieńſki in Act: Epiſc. Plocen. Treterus de vita Epiſc. Poſnanien. Olſzowſki de Primatu. Szetiuvani de reb: Hungar: Paprocki de Stemm. Okolſki in Orbe Polono. Nieſiecki Korona Polſka, &c.*

Autorowie.

STRZE-

STARYKON HERB.

EPIGRAMMA.

Armiger hic Sonipes, dum pulſat calcibus agrum,
Tunc reſonant laudes ipſa ſub aſtra poli.
Hic patitur nunquàm Seſſorem, nonniſi talem,
Cui figat in Patriæ viſcera calcar amor.
Perge viam Sonipes, tanto Seſſore beatus,
Lauribus æternis ſemper ubiq; ſatur.

ABRYS HERBOWNY.

JEſt Koń białego koloru z złotemi kopytámi, w polu czerwonym, w poł przepaſany czarnym popręgiem ſzeroko, z ogonem do gory zádartym, przednią máiąc prawą nogę wznieſioną, tákże lewą w tyle, iák go wyráżá *Okolſki tom. 3. fol. 69.* Inni piſzą, że nogá przednia lewa, á práwá zádnia, u niego wznieśioná trochę od źiemi, iáko w biegu. Ná hełmie Topor, niby wznieſiony nad Koroną oſtrzſtwiem dolnym, Polſcy Hrabiowie z Sieciechowic zażywali go, y inni tego herbu, o czym *Bielſki fol: 249, Páprocki o herbách fol: 52. Okolſki tom: 3. fol: 69.* ále ná Sląſku Graffowie Ziemietzkiemi zwani, tym krztałtem Topora zażywaią ná tárczy, iák go tu widziſz, o czym *Okolſki tom: 3. fol: 78.* mowiąc: *Eſt quoq; antiqvus eqvus in Sileſia, ſed differens ab eqvo in Regno &c. Quia verò plurima inducta fuerunt arma in Regnum, dum Sileſia coniuncta fuerat, imò etiam poſt avulſionem à Regno, non immodica introducta arma in Sileſiam & Moraviam manent &c. ſi reperiretur inter Nobilium arma & talis eqvus, lector differentiam obſervabit.*

Opiſanie herbu.

Zietzſczy na Sląſku topora nad Koniem záżywaią ná Tarczy

Iiiii3 ORYGI-

ORYGINAŁ STARZYKONIA czy STAREGO KONIA.

Początki herbowne.

WE wśi Sieciechowice, było urodzonych z Topora ſynow trzech, Szędziwoy, Nawoy, y Zegota, z ktorych oſtatni do cudzych krajow poiachawſzy, długim czaſem ná rożnych náukách y ſztukach támże lata ſtráwił, ktorego náywięcey zdobiło, że w Obozach, woynách, y rożnych expedycyách bywáł, áby niemi wypolerowany, zoſtał Oyczyźnie ſwoiey pożyteczny y Familij, powrociwſzy. A gdy potym do domu przyiachął, od braci iáko nieznaiomy odrzucony był zápieráiąc śię go, żeby do nich kiedy náleżał. A lubo probowáł tego rożnemi dokumentámi, że brátem rodzonym był pomienionych, przypominaiąc im rzeczy, ktore ſię w domu działy przed wyiázdem iego, o ktorych żaden wiedzieć nie mogł, tylko ten co támże był urodzony; ále oni tego ſłuchać nie chćieli, dopieroż gdy śię o ſwoy dział upominał. Zácząm do Monarchy Polſkiego udaie śię, nátęn czas Kazimierza I. zebrawſzy dokumenta y pokrewnych ſwoich ná świádectwo; przeto tęnże Regnant za bráta rodzonego Szędziwoia y Náwoia, Zegotę przyznáie, á iż śię go wyrażeni bracia záparli, dał mu názwiſko, z Sieciechowic Hrabiá *Zaprzaniec*, herb odmieniwſzy Topor, ktorego bracia używali, Konia mu ná záſzczyt wieczny nádáł, z czarnym paſem, ná ktorym heroiczne dzieła, podczas woien dokazywáł: będąc iednak pamiętny Familij ſwoiey z Toporowrow pochodzącey, tymże Toporem w gorze, ná Tarczy czy hełmie, ſzczycić śię nie przeſtał; ktory że *Starzą* z dawna názywał śię, herb przyſpoſobiwſzy Stárzy Koń názwano, iákoby Koń Starzy. Potym Sukceſſorow iego przezwali, zamiaſt Záprzańcow, Szafrańcami, czy to złey mowy, czy odżołtych włoſow na głowie ktorego, co poznáć z Przywileiow, ná ktorych iedni Zaprzańcami, a inni Szafrańcami, podpiſowali śię. Ták o tym zgadzaią śię z *Długoſzem cap: 14. Bielſki, Paprocki, Okolſki w pomienionych mieyścach*, czego konfirmacyą ieſt Liſt Kaźimierzá Wielkiego Krola Polſkiego, dány *w Roku* 1366. *u Paprockiego o herbach fol:* 55. tak maiącego: *Quod omnes bipennis & antiqui Equi eſſent, & proceſſiſſent de uno avo, & de una progenie, & quod haberent ab antiquo, unum jus omnes.*

Zkąd Hrabiowie z Sieciechowie, Zaprzancami zwáni.

Stary Koń dla czego zowie ſię.

DYGNI-

DYGNITARZE PZEDNIEYSI y WIADOMSI HERBU STARY KON.

JAn Szafrániec, herbu Stary Koń, będąc Biſkupem Kujawſkim, umarł Roku 1433. *Damalewicz.*

Biſkup Kujáwſki

Piotr Szafraniec, herbu tegoż, był Wojewodą Krakowſkim, piſał śię z Pieſkowey Skały, ktory umárł Roku 1438, o ktorym *Herburt* 1436. *fol:* 218. *y Przyłuſki* 1435. *fol.* 131. *w Statutach* tákże *Laſki fol:* 67. *y* 140. Jan Wielopolski, tegoż zaſczytu, będąc tákże Wojewodą Krakowskim, umarł 1667. *Kochowſki Climac.* 3. *lib:* 3. & *Potocki in Centuria fol.* 404. Franciſzek Wielopolski herbu tegoż, będąc tymże Wojewodą Krakowskim umarł 1732. *Nieśiecki tom:* 1. *fol.* 112. & *tom.* 4. *fol:* 770.

Wojewodowie Krákowſcy.

Piotr Szafraniec, będąc Wojewodą Sędomirskim, umárł 1160. *Nákielſki in Miechowia fol:* 68. & *Duryewſki.*

Wojewodowie Sendomirſcy.

Tymże Wojewodą Sędomirskim, był Piotr z Pieskowey Skały, herbu Stary Koń, ktory poſtąpił ná Wojewodztwo Krakowskie 1433. *Długoſz y liſt Jagiełła* 1431. *Miaſtu Krakowſkiemn y Lubelſkiemu* 1432. Staniſław Szafraniec, trzymał toż Krzeſło Wojewodzkie, ktory umarł 1590. *Conſtit:* 1586. *fol:* 401. *Paprocki o herbach fol:* 688. *Okolſki,* & *Sarnicki.*

Franciſzek Wielopolski będąc Wojewodą Sieradzkim, poſtąpił ná Wojewodztwo Krakowskie 1728. *Nieſiecki tom.* 1. *fol:* 133.

Wojewoda Sieradzki.

Piotr Zaprzaniec, herbu Stary Koń, Kaſztelan Sędomirski, poſtąpił ná Wojewodztwo Sędomirskie 1160. *liſt Klaſztorny u Paprockiego o herbách fol:* 52. *Okolſki tom.* 3. *fol:* 74.

Kaſztelanowie Sendomirſcy.

Tákże Stániſław Szafraniec, z tey Kaſztelanij poſtąpił ná Wojewodztwo Sęndomirskie 1582. *Liſt Krola Stefana* 1578. *Miaſtu Krak: Paprocki fol:* 57.

Ján Wielopolski z Kaſztelanij Woynickiey, poſtąpił ná Wojewodztwo Krakowskie. 1667. *Conſtit:* 1662. *Kochowſki Climac:* 3. *lib.* 4. *fol:* 164. *Centurya Potockiego fol:* 401.

Kaſztelan Woynicki.

Jan Szafraniec Biskup Kuiawski, będąc Kanclerzem Wielkim Koronnym umarł 1433. *Olſzowſki de Primatu, Paprocki o herbach fol:* 54. Ján Wielopolski, Staroſta Krakowski, będąc tymże Pieczętarzem Wielkim Koronnym umarł 1688 *Conſtit.* 1680. *fol:* 710. *Záłuſki tom.* 1. *fol:* 805.

Kanclerze

Jan Szaraniec będąc Dziekanem Krakowskim, zoſtał Pod kanclerzem Koronnym, ktory poſtąpił do Wielkiey Pieczę-

ći 1422. *Liſt Jagiełły dany Miaſtu Lwowſkiemu* 1422. *y do Ruśi tegoż* 1420. Jan Wielopolski był tyn.że Pieczętarzem, ktory Wielkim Kánclerzem Koronnym zoſtał 1678. *Conſtit:* 1682. *fol.* 710. *Metryká Koronna, y Załuſki tom.* 1. *fol:* 710. Ian Wielopolſki Staroſta Biecki, był Márszałkiem Seymu Koronnego w Wárſzáwie Roku. 1662. *Braun de rati: Juris regnan: in Reg. Poloniæ.*

Pod kanclerze Koronni, Marſzałek Izby Poſelſkiey.

HERBOWNI TEGO KLEYNOTU.

Według *Okolſkiego tom.* 3. *à fol.* 74. *ad fol.* 77. *wyrázeni.*

Bochnárowie w Máłey Polſzcze.
Grodeccy przy Sączu.
Maiowie w Sieradz: Woiew:
Polánowſcy w Krák: Woiew:
Siemuſzewſcy w Przemyſkim
Wielogłowſcy, iednego dźiáłu z Wielopolſkiemi.
Wielopolſcy iedney dźielnice z Bochnárámi.
Wronieccy w Krák: Woiew:
Zárſcy w Krák: Woiewod:
Záprzáńcy, Száfráńcami zwáni.

Nieſiecki *tom.* 4. *fol.* 198. przydáie tych Herbownych, z poźnieyſzey ſwoiey indágácyi, iáko to Byſtrzanowskich, Nahoiewskich, y Piſárzewskich.

PROCEDENCYA

HRábiow z Sięćiechowic ZAPRZANCÒW, w Woiewodztwie Krákowskim, rożnych Ziemſtwach y Powiátách, Poſſeſſye y Dźiedźictwá máiących; á z tąd ná Sląsku od Dobr Ziemietnicze, w Xięſtwie Opolskim leżących, ZIEMIETZKIEMI rzeczonych,

HERBU STARYKON.

Dawność tey Familij

NIe ſiągáiąc do Geneárchii Toporow Stárzámi zwánych, ktorzy z Lechem Kondytorem Polski, w te kráie przybyli, y Starſzemi nád Lechią, podczas dwunaſtu Woiewodow pierſzych zoſtáwáli, iák świadczą Hiſtorycy Polſcy z *Długoſzem, Kromerem, Bielſkim, Páprockim &c.* y od ktorych Ziemietzcy Záprzańcowie pochodzą; wyrażąm tu Procedencyą tychże ſtarożytną, w Roku poźnieyſzym od Zegoty Zaprzańca, po otrzymanym od Krola Káźimierza I.

herbow-

herbownym koniu, zwanym *Stárzy-Koniem*, bo dopiero w Roku 1080. z fundacyi Klaſztornych poſtrzeżono, przez *Okolſkiego tom.* 3. *fol.* 74. y innych Autorow dawnieyſzych, ktory ták nápiſał: ZEGOTHA, *qui primus hoc differens Stemma impetravit ſibi & poſteris à Rege. Záprzaniec Zegotam, habent privilegia antiquarum fundationum Monaſteriorum inter ſubſcriptiones* 1080. *Jbidem ſub Anno* 1100. *Zegotam Zaprzańſcium Succamerarium Cracovienſem referunt. Petrum Záprzaniec Caſtellanum Sendomirienſem Anno* 1160. *ibidem referunt, ejus filius Joannes Caſtellanus Sądecenſis, quem Záprzańſcium & Szafrańſcium nominant literæ. Gnevomirum de Miedźwiedź, et Thomam Srzebiec de Miedźwiedź habet Privilegium Caſimiri Regis, quòd eiſdem gratijs, et Privilegijs, quibus utuntur Toporei, et ipſi Staroconij utantur jure merito, affirmatur* 1366. *Confirmatio ejuſdem privilegij facta à Vladislao Jagellone* 1428. *Petrum Miedźwieccium Ducem Exercitûs Curiæ, refert Cromerus lib.* 17. *Sub Vladislao Jagellone.* Ktory wypis po polsku ták ſię rozumie, według Genealogij Wielopolskich: iż ten nieśmiertelney ſławy Zaprzaniec pierwſzy, miał tákże ſyná Zegotę, Hrábię z Sieciechowic Záprzańca, Podkomorzego Krákowskiego, ktory koło Roku 1100. kwitnął, Mąż rowney z wynaleſcą Herbu Starego Konia dźielnośći. Z tego ſyn, á pierwſzego Zegoty Wnuk, Piotr Hrabia Káſztelan Sęndomirski, koło Roku 1165. Ten zoſtawił potomká Iana Hrabię, Kaſztelana Sąndeckiego, w Roku 1220. ktorego náſtępca Zegota Hrabia z Sięćiechowic, miáł tákże Zegotę Hrabię, ow Oycem był dwoch ſynow, pierwſzego Zegoty, przy ktorym Imię kwitnełoZáprzańcow, (iáko też przy ſynie iego Zegoćie Záprzańcu, Podkomorzym Krákowskim, wnuku) y Piotra Hrábię ná Pieskowey Skále Káſztelana Sądeckiego, ktory u Ludwika Krolá będąc w uſzánowaniu y wielkiey łaſce, ſkáłę Hrabſtwo otrzymał; á iż Piotrá pieſzczoną wymową zwykł był Krol mianowáć, Skała pieſkowa przezwana, dla rożnośći od Skáły drugiey Klaſztoru Zakonnic, pod ow czas maiętnośći. Jan Hrabia Kaſztelan Sądecki, práwnuk pierwſzego Zaprzańca; práprawnuk záś Jan Biſkup Kuiawſki Kanclerz Koronny, y Piotr Woiewoda Krákowſki, Rządzcá cáłego Podola, oraz Dworu Krolewſkiego, y Hetman

Explikacya.

Pierwſzy ná Pieſkowey Skále.

Woysk;

Woyſk; o tym obſzerniey czytáć można *Długoſza w Xię-
dźe 17*. od ktorego Piotr Podkomorzy Krakowſki, miał
tákże Piotra Podkomorzego Koronnego, y Krzyſztofa
drugiego ſyna. Od brata pierwſzego Piotra, Stániſław Káſzte-
lan Sąndecki, y rodzony iego Piotr Kaſztelan Wiſki, Staro-
ſta Malborſki, y Sochaczewſki; z Sienieńskiey zoſtawił Sta-
Sienieńska niſława Staroſtę Korczyńskiego, Podkomorzego Krá-
kowskiego, ktory z Odrowążowną Káſztelanką Radomską
Odrowążowna. miał ſyná Stániſłáwa, Oyca oſtátniego Zaprzańca, á ten był
Woiewodą Sęndomirskim, y miał Małżonkę Annę, corkę
Dębińſka, Walentego Dębińskiego, Káſztelana Krákowskiego. Jędrzey
wnuk w dźieſiątym ſtopniu pierwſzego Zaprańcá, Woiewo-
wda Sęndomirski, Staroſta Lelowski, z Bárbarą z Rzeſzo-
wa bez potomny, dukt Záprzańcow w oſobie ſwoiey zá-
warł.

Reflexia. Potym już *Okolſki* Záprzáńcow nie wſpomina, tylko Szá-
francow, pochodzących z linij Záprzańca pierwſzego;
więc cokolwiek o Szafrańcách namienia, to ſámo rozumieć
ſię ma o Záprzáńcách. A iż geneálogia Záprzańcow ná Szlą-
sku, twierdźi przodka ſwoiego Krzyſztofa Zegotę Záprán-
ca, od dźiedźictwa ſwego *Ziemientzicze* Ziemietzkim zwá-
nego, muśiał tęnże Krzyſztof z Zegoty Zaprzáńca, támże
w Xięſtwie Opolskim uczynić dedukcyą w Roku 1533,
ktory notuie geneálogia, że pochodźił z Hrabiow Sieciec-
chowskich, iákoż dotych czas tamże Hrabiami z Sieciecho-
wa y Graffami piſzą ſię, o czym niżey.

Daley według dowodow tu cytowánych, ták ſię rozumieć
ma: iż Piotr z Zaprzańcow Szafraniec, był z Łuczyce
Pierwſzy ná Pieſkowey Skale. Podſtoli Krakowski, ktoremu Ludwik Krol Polski y Wę-
gierski darował Territorium y Zamek Pieskową Skałę Roku
1377. według *Kromera*. Tęn z Kochny miał wybrane-
go w Duchowieńſtwie Syná Jana, y drugiego Piotra. Pier-
wſzy Syn Ian Biskupem Kujawskim z Dźiekana Krako-
Biſkup Kuiawſki Kanclerz W. Koronny. wskiego, y Kanclerzem Wielkim Koronnym zá promocyą
Krola Władyſławа w Roku 1427. wynieſiony. tymże Bi-
skupem był lat 6. umarł koło Roku 70. żyćia ſwoiego, po-
chowány w Krakowie, ktorego życie *Stefan Dámalewicz,
Kánonik Kuiawſki y Kruświcki à fol.* 293. opiſuie. W poie-
dnaniu Polakow z Krzyżakami wiele prácował, żadnego
ziázdu

ziazdu y Seymu nieopuśćił, áby radą ſwoią Oyczyźnie do-
pomogł, Kápitule ſwoiey dochodow przyczynił, dobra Bi-
skupie podźwignął, ná Zamku Krakowskim Káplicę Swię-
tego Szczepana wyſtawili, y nádali z bratem ſwoim Pio- *Piotr Woiewoda Krakowſki.*
trem z Pieſkowey Skały Wojewodą Krákowſkim, w ktorey
Káplicy ciáło iego leży. Tęn że Piotr był naywprzod Admini-
ſtratorem Xięſtwa Podolſkie: Roku 1409, *Cromerus*. Potym
był Podkomorzym Krákowſkim, y Hetmanem Polſkiego
y Ruskiego Woyſka pod Tucholęm, przeciwko Krzyżá-
kow expedycyi Grundwalskiey w Roku 1410. *Długoſz lib.* 10.
fol: 242 gdźie Krzyżakow do ucieczki przymuśił, y w uciekáią-
cych znaczną klęskę uczynił, *Długoſz fol:* 296. potym z nie-
mi przymierze záwarł. *Cromerus fol:* 276. *y Stárowolſki fol:*
78. *in Centuria Bellatorum*. Ledwo maiąc 30. lat wieku ſwo-
iego, iák zoſtał Staroſtą Podolskim z Pokoiowego Krole-
wskiego, y Podkomorzym Krakowskim. Mowi o nim *O-
kolſki tom.* 3. *fol:* 75. *Sic Patriæ & amicis vixit, ut eum vixiſ-
ſe non pudeat*. Swiatczy o tymże Podkomorſtwie *Liſt Ja-
giełły Krola, u Łaſkiego w Statucie fol:* 127. 141. *y* 171. W ro-
ku 1433, iuż Wojewodą Sęndomirskim był, o czym *Łá-
ſki fol:* 52; z Sęndomirskiego poſtąpił ná Wojewodztwo Kra-
kowskie, *Łaſki fol.* 67. *& fol:* 140, był oraz y Staroſtą Krako-
wskim, á przod oddał mu Krol Jagiełło w rządy cáłe Po-
dole, odiąwſzy go Swidrygiełłowi Xiążęćiu Podolskiemu,
według *Cromera lib*. 16.

Syn Wojewody Krákow: Piotr, Podkomorzy Krakowski, żyią- *Syn Woiewody Krakowſkiego.*
cy ieſzcze w Roku 1451. według *Łaſkiego Statutu fol.* 82. Krol
Władysław darował temu Piotrowi dobra Seczemny Bychow,
ktory żył około Roku 1461. według *Paprockiego fol.* 55. Syn
iego Chryſtofor Zegota Zaprzaniec, ktorego Szafrańcem
zowie *Paprocki w Roku* 1484. y *Bielſki* wſpomina go, we-
dług Genealogij *Dynaſtarum Ziemietzkiorum à Ziemient- *Ziemietcy ná Szląsku.*
zicze in Sileſia*, w Roku 1533. kupił dobra Ziemientzicze
w Xięſtwie Opolskim ná Szląsku. Od ktorego pierwſzey
poſeſſyi, pochodzący z niego Sientmoz, w Xięſtwie Opolskim
y przez cały Szląsk był Ziemietzki, z kąd Dynáſtowie, czy
Graffowie *de Ziemientzicze* názywali ſię, y rozdźieleni ſą
ná rożne *ſtirpes* po Szląsku. Nie wſzyſcy iednák Sukceſſo-
rowie tego Chryſtofora Zegoty Záprzańca, mogą bydz

478

wiádomi w Sląsku, bo w dobrach Ziemientzicze y Kośćiele támecznym, tey Fámilij dokumenta ogniem ſpalone ſą, z ktorych by wiedzieć można o poſſeſſyach, ták ná Szląsku, iáko też y w Koronie Polskiey. Wiadomśi tylko ſukceſſorowie Chryſtofora Zegoty Zaprzańca tu ſię kładą, iáko Joachim Ziemietzki *à Kierzbie & Sodow*. Zona iego *Baroniſſa à Gottſchallkowſki*, z ktorey Fryderyk *à Ziemietzki Dynaſta*, y Graff *à Gowdzdzan*. Pierwſza żona iego à *Bees*, druga urodzona Helena z Radezkiego. Z pierwſzey żony zrodzony ieſt Adam y N. Gráff à *Gwodzdzan*, żona iego pochodźi od Baronow à *Bees*. Od tegoż Fryderyká, z drugiego małżeńſtwá ſą dziśieyśi Ziemietzcy ná Sląſku. Od Adama y iego niewiádomey żony, urodzony ieſt Franciſzek Adam *binominis*, Pułkownik Fryderyka IV. Imperatora, ktory w bátálij przeciwko Szwedom zginął. Zona iego niewiádoma, z ktorey ieden tylko Syn Piotr Ziemietzki Graff à *Gwodzdzan*, názwiskiem *Wieſenhuter*. Zona tegoż niewiadoma, z ktorey Jan Fryderyk z Ziemietzkich, nazwiskien *Wieſenhuter* od Wieſenhuten, Konſyliarz aktualny Imperatora Karola VI. Zona iego Rebeka Franciſzka Graffowna à *Barbhauſen*, herbu Pelikan, z ktorey urodzony Franćiſzek Zegota, Hrabia z Sieciechowa Zaprzaniec, *in Sacro Romano Imperio*, Kroleſtwie Czeskim, Margrafſtwie Morawskim, Jllirij y Prowincyach Auſtryáckich *Magnas & Liber Baro*, á Wieſenhuter ná Szląsku, Graff z Ziemietzkich y Ziemietniczy, oboyga Májeſtatow Ceſarskich Konſyliarz aktuálny *intimus* &c. Zona iego Marya Elzbieta, Swiętego Páńſtwa Rzymskiego Hrabianka à *Bertenslein* urodzona corka, niegdy Sekretarza uprzeymego Stanow, y oboyga Majeſtatow Ceſarskich, á teraz Konſyliarza áktuálnie uprzeymego, Podkánclerzego Kroleſtwa Czeskie: y Prowincyi Auſtryackich Prezydenta Naywyżſzego Konſyliarza Bannatu Temeſwarskiego, & *rerum Illyricarum*; z ktorey to potomſtwo urodzone: 1. Rebeka Zegotá Hrabianka z Sieciechowa Zaprzancow, 2. Kordula, zoſtaiąca na edukácyi u Pánień Wizytek w Wiedniu. 3. Rebeká Fryderyka, wydana za *ab Ohlenshlager* urodzonego. 4. Jan Fryderyk, ktorego żona *à Firnhaber* urodzona. 5. Károl Andrzey, żona iego urodzona *à Veltheim*. 6. Elzbieta

Graff Wieſenhuter.

Magnas & Liber Baro.

wydana za Steiza, bezpotomna. 7. Jan Andrzey bezżenny 8. Małgorzata wydana za Steiza. Było więcey z tey Familii, iako N. Ziemietzki bez potomny w ſłuzbie Ceſarſkiey. N. Ziemietzka bez potomna wydana zá N. Lithnowſkiego. N. Ziemietzka bez potomna, żona N. Koſohizkiego.

Kwitneli potym w Polſzcze pozoſtáli: Piotr z Záprzańcow Szafraniec, Kaſztelan Wiślicki 1505, kterego wſpomina *Statut Łáſkiego fol.* 120. Od Piotra był ſyn Staniſław Podkomorzy Krakowſki, Staroſta Nowomieyſki, ktorego z Sienieńskij herbu Dębno, ſyn także Staniſław, naywprzod Woyſki Sęndomirſki y Staroſta Lelowſki, Poſeł ná Seym 1569. podpiſał Unią Litwy z Koroną, *Conſtit. fol.* 171. w Roku 1567. Kaſztelan Biecki, *Conſtit. fol.* 271.. pod Pozwolem Rotmitrz Krolewſki, ozdobną Rotę z kosztem wielkim wyſtawił, wźiął potym Káſztelanią Sęndomirſką ná Koronácyi Krola Stefana, ná oſtatek był Woiewodą Sęndomirſkim po Janie Koſtce, w Roku 1582. iák piſze *Baranowſki*, ktore ſpuściwſzy po śmierći Krola Stefana, Woyſkim Krakowſkim umarł. Pan dla mądrych ludźi ſzczodry, ktorych z cudzych Kraiow ſprowadźił wielkim koſztem do Polſki, y w Seceminie Szkoły otworzywſzy, młodź im Polską oddał do inſtitucyi, ale że Kalwinámi byli, ták y tych ſwoim duchem nathnęli. We wſzyſtkich dobrách ſwoich dwory, á w Pieſkowey Skále Zamek ozdobny nie máłym koſztem wymurował. W Roku 1586. Woiewodztwo Krakowſkie ludzi mu 100. pod czas interegnum uzbroić kazało, ták ná utrzymanie y ukrocenie wewnętrznych y domowych exorbitancyi, iáko y dla warunku od poſtronnych. *Conſtit. fol.* 401. Złączył ſię dożywotnie z Anną Dębińſką Kaſztelanką Krakowſką, z ktorey były dwie corki, iedna zá Marcinem Szczepanowſkim, druga Agnieſzka za Janem Tarłem Woiewodą Lubelſkim. O Szafrańcownie z Záprzancow Woiewodzance Sęndomirśkiey, piſze *Baranowſki*, że była za Rożnęm. Jędrzey Staroſta Lelowski ná Moskwie heroiczny Junak za buławy Mieleckiego, miał za ſobą Barbarę Rzeſzowską herbu Wąż, ale z nią zſzedł bez pomnie, oſtatni Domu tego Dziedźic Roku 1608. Sioſtra iego Agnieſzka w Katolickiey wierze umarła, brat był Kalwinęm. *Ci-*

Kaſztelan Biecki, Sęndomirſki y Wojewoda.

Dębińſka Kaſztelanka Krako:

Oſtatni Dźiedzic w Polſzcze. *chocki alloquiô Oſecenſi lib. 2. cap* 12. o nich piſze Piotr Káſztelan Sądecki, Staroſta Sendomirski, zoſtawił ſyna Hieronima, Staroſtę Chęcińskiego, y Sekretarza Krola Zygmunta, miał dwie żony, iedna z nich Kościelecka, z ktorą zoſtawił trzy corki, Zuzánnę w pánieńſtwie zmarłą, Kátarzynę Jasieńską, ktora potym poſzła zá Jeremiana Chełmskiego, tá záś zeſzła bez potomnie, y Annę Mikołáia Krezy, Rotmitrza Krolewskiego małżonkę, zá ktorą, poſzły wſzyſtkie dobra w Dom Krezow. Piotra też Miedzwieckiego z Zaprzańcow, Hetmána Nadwornego, wſpomina *Paprocki*, z *Kromera Xięgi* 17. zá Władyſłáwá Jagiełły Krola. Ták wſzyſtkich Zaprzańcow w Polſzcze, y Szafrańcow, zeſzła iuż dáwno Familia, iák *Nieſiecki tom*: 4. *fol*: 196. piſze, ná Szląsku ieſzcze Hrábiowie z Sieciechowa Zaprzańcy znayduią ſię. Gdźie *Okolſki tom*: 3. *fol*: 78. powiada, że ná Szląsku Emberkowie, herbu Starykonia, ále iuż inſzym kzałtem záżywáią. Przyczy temu *Nieſiecki tomô* 4. *foliô*: 196. mowiąc: że Liſzkę w konia przemienił, cytuiąc *Paprockiego in ſtrom*: ktory piſze o tym herbie, gdźie powiada, że Liſzka nie Koń bydz powinień, iáko o nim mowi tęnże *Nieſiecki tom* 2. *fol.* 137. Iednák *Petra Sancta de teſſer: Gentilit. cap.* 54. powiada, że na Szląsku Zybulkowie Starykonięm pieczęntuią ſię, álbo ráczey Cybulkowie, (iż tam Z, za C, piſze ſię) z ktorych iednego wſpomina *Cromerus*, że był Legatem od Witolda. Zgołá, im dawnieyſza ieſt Familia, tym ćiężyi dochodźić ſukceſſorow, ile w odległośći mieyſca;

STRZĘ-

STRZEMIĘ Herb, ieſt opiſane w rożnych Herbarzach z ſwoiemi Familiámi, ktore także należy do Łancuckich, nie *Szeliga herb*, iáko wyraził omylnie *Nieſiecki tom*: 3. *fol*, 30. *Lancucki*

SUCHE KOMNATY herb Beynerow, ieſt Trąba czarná myśliwſka, oprawna w złote ſztuki, w polu czerwonym, z nawiązaniem, ná ktorego wierzchu powinien bydź Krzyż złoty, ná hełmie zaś trzy piora Struſie. Nabyty ieſt w Imperium, a z Niemiec tu do Polſki przenieſiony, ktorego Familianci z dawná zoſtawali w Ciechanowſkiey Ziemi ná dobrach Suche Komnaty, od ktorych herb ich imienia nábył, lubo inaczey o nim mowi *Okolſki tom*: 3. *fol*: 167. ia z prawdźiwſzą opinią trzymam u *Nieſieckiego tom*: 4. *fol.* 231. co poznać z ſamego Imięnia Starożytnego Beynerow Niemieckiego, z ktorych Mikołay Beyner podpiſał Unią Xięſtwa Litewſkiego pod Janem Woyciechem, *Litvh. Conf: fol.* 282. *in Convent. gene*: 4*ta.* & 20. *Menſis Julij.* Drugi podpiſał Elekcyą Janá III. *tit*: *Suffragia* Woiewodztw y Ziem. Także *tit*: Xięſtwo Zmudzkie ieſt podpiſany *pag.* 296. Chryzoſtom Lwowicz Beyner Stolnik Mozyrſki, *item eodem tit*: 297. Kazimierz Lwowicz Beynar Łowczy Kowieńſki podpiſany. Zgoła, tá Familiá *originativè* wyſzedłſzy z Imperium, z Krzyżakami zaſzła do Inflant y Kurlandyi, gdźie y dobra dźiedźiczne były Stryia teraźnieyſzych żyiących w Litwie, Janá Beynera, Łowczego Kowieńſkiego, z tamtąd przenieśli ſię do Litwy y Xięſtwa Zmudzkiego; Ociec żyiących około roku 1750, Marcin ná Beynerowie Beyner, Kraycczy Woiewodztwa Trockiego, miał dobra dźiedźiczne w Xięſtwie Zmudzkim, Powiecie Kroſkim, nazwane Podubiſie, z ktorych po śmierci iego Synowie, fundowali XX. Bazyliánow Prowincyi Litewſkiey. Synow miał trzech *in vivis* 1757, to ieſt, Antoniego, ktory około lat 15, u Xiążęcia Michała Wiśniowieckiego, Woiewody Wileńſkiego, Hetmana W. W. X. Lit: był Regentem Woyſkowym W. X. Litewſkiego, aktuálnego Kraycczego Xięſtwa Zmudzkiego; drugiego Jerzego ná świecie, potym Giedeona Opatá Zydyczyńſkiego; y trzeciego Ianá Rotmiſtrza Ianczarskiego Buławy Polney W. X. Lit. Ci obadwa bracia rodzeni, Antoni y Ian, około roku 1750. z Litwy ná Wołyń przenieśli ſię, y maią dobra ſwoie w Powiecie Krzemienieckim, á Giedeon Opactwo ſwo-

Beyner

ie pod Łuckiem. Tychże ſioſtr rodzonych dwie, Eleonora Wizytką w Lublinie, y Agneſzka wydana zá Iozefa z Koſarzewa Borzęckiego, Skarbnika Latyczewſkiego, Regenta Grodzkiego Łuckiego. *Borzęcki*

Koligaci Należą do tego Imienia Ogińſcy, Xiążęta Woronieccy, Abramowiczowie, z ktorych teraz ieſt Piſarzem Ziemſkim Wileńskim, cioteczny brat żyiących Abramowicz, Bilewiczowie, Szeniutowie, Straſzewiczowie, Kimanowie, Podbereſcy, Gieyſztorowie, Walowie, Swiętochoſcy, Zbrozkowie, Foglowie, Zaleſcy, Raczkowſcy, Borkowſcy, Lendorfowie, Ciechanowieccy, Szymakowſcy, Borzęccy, Olizarowie, Grotkuzowie, Zabiełowie, Sołłohubowie, Zaſzowie &c.

SULIMA HERB.

EPIGRAMMA.

Expanſis alis Aquilam dum cerno, ſub Aſtra
Num volitet dubito, fida miniſtra Jovi.
An potiùs monſtret panſis in ſtemmate pennis,
Quòd ſemper Patriam protegit iſta Domus.

Altera

Altera cum nido dum gemmea poſſidet ova,
Quam pariat ſobolem, noſcere quiſq; poteſt.

ABRYS HERBOWNY.

JEſt ná tarczy puł Orła czarnego z roſpoſtartemi do lotu ſkrzydłami, w żołtym polu, z głową w lewą tarczy obroconą, pod nim iakoby gniazdo z trzema granowitemi kamieniami złotemi, w czerwonym polu, na hełmie także wychodźi puł Orłá czarnego z korony złotey, iak ná tarczy. *Paprocki, Bielſki, Okolſki tom.* 3. *fol.* 169, zgadzaią ſię, że ten herb z Niemiec do Polski przynieſiony, ále nie opiſuią przez kogo, y kiedy. *Opiſanie Herbu*

DYGNITARZE PRZEDNIEYSI TEGO HERBU.

WŁadyſław Oporowski, herbu Sulima, będąc Prymaſem y Arcybiskupem Gnieźnieńskim, umarł 1453. *Damalewicz.* *Arcybiſkupi* Piotr Gamrat tegoż herbu, Prymas y Arcybiskup Gnieźnieński, umarł 1545. ktory był razęm Biskupem Krakowskim. *Idem de Archiep. Gneſnen.*

Pomieniony Władyſław Oporowski, będąc Biskupem *Biſkupi* Kuiawſkim, poſtąpił ná Gnieźnieńſkie 1449. *Idem in Cathal. Epiſcop: Cujavien.* Jędrzey Oporowſki,' był także Biſkupem Kuiawskim, ktory umarł 1483. *Idem.* Piotr Gamrát, był pierwey Biſkupem Płockim, niżeli poſtąpił ná Krakowskie 1538. *Długoſz y Łubieńſki.* Jędrzey Oporowski, Podkanclerzy Koronny, z Przemyſkiego poſtąpił ná Kuiawskie 1480. *Cromer, Bielſki, Damalewicz.* Piotr Gámrat, z Przemyślskiego poſtąpił ná Biskupſtwo Płockie 1537. *Łubieńſki in Epiſcop: Plocen.* Pierwey był Kamienieckim do Roku 1537. *Liſt Krolewſki.* Jan Romka, był Biskupem Wrocławskim ná Sląsku, do roku 1302. *Długoſz.*

Piotr z Służowa, herbu Sulimá, będąc Kaliskim Woiewodą, umarł 1550. *Nákielſki.* *Woiewodowie* Jan z Oporowa Woiewoda Łęczycki, żył około roku 1357. *Damalewicz.* Mikołay tákże z Oporowa, ktory umarł 1425. *Satut Łaſkiego.* *Item* Piotr z Oporowa według *Herburta Statu.* y Jędrzey Oporowski w roku 1532, byli Woiewodámi Łęczyckiemi. *Mętryká Koronna.* Jan Oporski herbu Sulimá, w roku 1475. Jędrzey Oporski w roku 1525. y Jan z Służewa herbu tegoż, 1580. byli Wo-

li Woiewodámi Brzeskiemi Kuiawskiemi, według *Okolſkiego, Metryki Koronney, y Bielſkiego.* Ian z Oporowa herbu tego, w roku 1483, według *Damalewicza,* Iędrzey z Oporowa, ktory poſtąpił ná Kuiawskie 1524, według *Metriki Koronney,* y Ian Oporowski inſzy 1527, byli Woiewodami Inowrocławskiemi.

Kaſztelanowie Piotr z Służewa, herbu Sulima, z Kaſztelanii Kaliskiey, poſtąpił ná Woiewodztwo Kaliskie 1539. *Metryka Koronna.* Iędrzey Oporowski, był Kaſztelanem Gnieźnieńskim 1551. *Okolſki.* Iędrzey Oporowski, z Kaſztelanii Łęczyckiey poſtąpił ná Woiewodztwo Łęczyckie 1519. *Metryka Koronna.* Ian z Służewa, był Kaſztelanem Brzeskim Kuiawskim 1485. *Okolski,* y Iędrzey Oporowski, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Inowrocławskie. *Metryka Koronna.* także Ian inſzy z Służewa, ktory poſtąpił ná toż Woiewodztwo 1557. *Páprocki.* Władyſław Oporowski, był Kaſztelánem Inowrocławskim. 1498. *Okolſki.*

Kanclerze Władyſław Oporowski, Dźiekan Krakowski, będąc Podkanclerzym Koronnym, oddał pieczęć 1434. *Paprocki.* Iędrzey Oporski, Biskup Przemyślski, był także Podkanclerzym Koronnym 1481. *Cromer & Bielſki.*

HERBOWNI TEGO KLEYNOTU,

Według *Okolſkiego tom:* 3. *à fol:* 170. *ad fol:* 175. wyrażeni.

Borkowscy w Sęndomirskim.
Charbinowſcy nie piſze kędy.
Chaduſcy w Dobrzyńſ: Ziemi.
Faurureiowie z Zawiſzow pochodzący.
Gamratowie w rożnych Woiewodztwach.
Garbowſcy z Garbowy.
Gotuntowiczowie w Litwie.
Iacimirſcy na Podolu.
Kilewſcy nie piſze kędy.
Łyczkowie w Pilźnieńskim Po:
Milońſcy z Oporowa.
Oporowſcy w rożnych Woie:
Oziębłowſcy w Sęndomirskim.
Przyborowſcy w Poznáńskim.
Przyłuſcy w Bielskim Powie:
Ryczgorſcy w Litwie.
Sawiczowie w Litwie.
Służowſcy czy Służewſcy, iak Okolski piſze, w Kuiawach.
Srzopſcy tamże w Kuiawach.
Sulikowſcy w Łęczyckim.
Sulimowie w Podolskim.
Sułkowſcy w Łęczyckim y na Podolu.
Szalowſcy w Sęndomirskim.
Trzecieńſcy, czy Trzcińſcy, iak inśi piſzą, w Krakowskim.

Ułanow-

Ułanowſcy, czy Ulanowſcy, iak Okolski notuie, w W Pol:
Włodkowie ná Kniechynicy.
Zabokrzeccy w Łęczyckim.
Zawiſzowie Czarnemi zwani w rożnych Woiewodzt:

Oprocz wyráżonyáh, *Nieſiecki tom:* 4. *fol:* 238 tych dolicza.

Bodywił.
Bratoſzewski
Cellary.
Dźierżański.
Gaiewski.
Goſtubski.
Gralewski.
Grocholiński.
Hamſzey.
Kamiński.
Kiernowski.
de Konrade.
Obidowski.
Pęgowski.
Popiel.
Staniſławski.
Strawiński.
Stromski.
Zabłocki.
Zadarnowski.

PROCEDENCYA

Ná Bratoſzewie y z Bratoſzewic, w Woiewodztwie Łęczyckim, Powiecie Brzezińskim

BRATOSZEWSKICH,

HERBU SULIMA.

Piſał o tym Domu ſtarożytnym, y zaſłużonym w Oyczyźnie *Nieſiecki tom:* 1. *fol.* 178. ále z niewiádomości herb im *Prawdźic* przydał, lubo od wiekow pieczętuią ſię do tych czas *Sulimą,* nieco tylko o nich námieniaiąc. To zaś imię *originem* ma *ſuam* z Woiewodztwa Łęczyckiego, & *nidum ſuum* miaſteczko Bratoſzewice w tymże Woiewodztwie, á Powiecie Brzezińskim leżące, y iedni ſię piſzą ná Bratoſzewicach, iako to dźiſieyſzy Kazimierz Bratoſzewski, nie dawno Łowczy, á teraz Stolnik y Sędźia Grodzki Ziemie Goſtyńskiey, á drudzy z Bratoſzewicz, bo *in manus alienas tranſiit* tá *hæreditas.* *Bratoſzewſcy* Tego imienia *atiquitus* tylko ieden Dom bywał, ktorzy mieli *hæreditates* w Woiewodztwie Łęczyckim Bratoſzewic, Goſłubia, Pawłowic, Siemienic, *cum attinentiis,* Orzełek, Wyskokow, Woli Rotmiſtrzowey, w Woiewodztwie Rawskim Szczecina, & *alia tam lata patrimonia.* *Antiquitùs* w tym Domu od lat 400, bywały Senátorskie Krzeſła, y rożne urzędy, mianowicie w Woiewodztwie Łęczyckim, bo oprocz tych, ktorych *antiquitas memoriam contexit,* Maciey Bratoſzewski, wielkich zaſług, honorow, y funkcyi publicznych będąc, był Kaſztelanem

lanem

lánem Inowłodzkim, Stániſław Stolnikiem Łęczyckim, An-
Stępowſka drzey ktory miał Zofią Stępowſką zá ſobą, był Skarbnikiem
Łęczyckim, ten *procreaverat* ſynow trzech z tą Stępowſką,
Adama, Staniſława, y Walentego, w woysku Koronnym zá-
ſługami ſławnych, w Oyczyźnie ná funkcyach znakomitych;
Orłowſka z nich Adam miał zá ſobą Dorotę Orłowſką, Walenty Katá-
Plichcianka rzynę Plichciankę, Podkomorzankę Rawſką; *2dô votô* Iadwi-
Pękoſławſka gę Pękoſławſką, iako reformacye przez nich w Grodźie Łę-
czyckim *in annis* 1596, & 1598 zeznane świadczą. Od Adama
Głowieńſka *procreatus* Ludwik Felix, ktory miał za ſobą Iadwigę z Gło-
Byſzewſka wna Głowieńſką; *2dô votô* Dorotę Byſzewſką, od tego z pło-
dzeni dway ſynowie, Ian Proboſzcz Dąbrowicki, ktory *im-
maturis obijt fatis, magnæ expectationis in Ecclesia DEI vir*;
Libiſzewſka drugi ſyn Mikołay, ktory po ſkończonych obozowych tru-
dach, poiął *in ſociam vitæ* Katarzynę Libiſzewſką, San-
domirzankę, Podwoiewodzankę Opoczyńſką, z tą ſpłodźił
Ludwika, ktory ſpłodźił czterech ſynow, Kazimierza,
ktory poſtępuiąc *tramite Patrum* z młodości ſwoiey *gra-
datim ad honores* poſtępował, nayprzod był Regentem Ziem-
skim Goſtyńskim, potym lat kilka trzymáiąc pioro Gro-
dzkie Goſtyńskie, poſtąpił ná Sędſtwo Grodzkie teyże Zie-
mie w roku 1730. & *merendo* w tey Ziemi obrany Deputa-
tem ná Trybunał Koronny, & *cum plauſu* tę funkcyą z Wo-
iewodztwa Rawskiego *in annis* 1739. & 1740. *expedivit*, y
wźiąwſzy Łowiectwo w teyże Ziemi, ſtanął Deputatem z Wo-
iewodztwa Łęczyckiego powtorny raz *in anno* 1747. y ſzczę-
śliwie *in anno* 1748. zakonkludował, ten teraz ieſt aktuálnym
Stolnikięm y Sędźią Grodzkim Goſtyńskim, & *in publicis ali-
is functionibus meretur* Oyczyźnie. Od tego Stolnika ieſt iedy-
ny, ſyn Andrzey, y corek 4. Eufrozyá, Kunegunda, Mary-
Stępowſka anná, y Juſtyná, z Tereſſą ná Stępowie Stępowſką ſpłodze-
ńi. Od tego Ludwiká ieſt drugi ſyn Andrzey, Stolnika brat
rodzony, Komornik Ziemski Woiewodztwa Łęczyckiego, y
Regent Grodzki Goſtyński, od ktorego *proles*, Iwo y Kanty
ſynowie. Trzeci ſyn Ludwiká, Ludwik Karol dwoch imion,
Kanonik Katedralny Kuiawski, Proboſzcz Chodecki, á nie
dawno Deputat z Kapituły Kuiawskiey, Trybunału Koron-
nego *in annis* 1746. & 1747. Czwarty tego Ludwika ſyn Szy-
mon, od ktorego ieſt *in vivis* dwoch ſynow Franciſzek y Jozef.
Od Walentego zaś Bratoſzewskiego, wyżey wſpo-
mnione-

mnionego, z Katárzyną Plichcianką ſpłodzony ſyn Marcin, Plichcianka
ktory *procreavit* Staniſława bez potomnego, Walentego Ka-
nonika Katedralnego Płockiego, wielkiey przykładności y
świątobliwości męża, iako pamiątka iego w Katedrze Płockiey
dotąd *quaſi recenter viget*, trzeciego ſyná Franciſzka, Zako-
nu S. Franciſzka OO. Bernardynow, wyſłużonego Oyca,
czwartego Szymona Bellonie konſekrowanego, piątego A-
lexándra w woysku zaſłużonego, ſzoſtego Samuela nayprzod
Regenta á potym Piſarza Grodzkiego, ktory potym obrany
Piſarzem Ziemskim Goſtyńskim, oprocz zaś innych publi-
cznych funkcyi, w Ziemi teyże *pro condigno* expedyowanych,
był Deputatem *in annis* 1713. & 1714. ten *abſq; prole deſiit
in anno* 1725. *vivere*. Szymon zaś brat iego z Barbárą ná Ku-
charach Kucharską, z płodźił trzech ſynow, Andrzeia Cho- Kucharska
rążego znaku Huſarskiego, Dąbskiego Marſzałka Nadworne-
go Koronnego, á Towarzyſza znaku Krolewskiego, drugie-
go Wawrzyńca także Towarzyſza Huſarskiego, ci zacni y
znaczni Bohatyrowie *immaturis occubuerunt fatis*, trzeci ſyn
tegoż Szymona, á Andrzeia y Wawrzyńca rodzony brat, Jan
dźiſieyſzy Chorąży Ziemie Goſtyńskiey, pięknemi do hono-
row idąc graduſami, bo naypierwey Regent Grodzki Goſtyń-
ski, potym Burgrabia, z Burgrabſtwa Komornik Ziemski Go-
ſtyński, á potym Piſarz Grodzki teyże Ziemie, *ſucceſſu tem-
poris* za ſzczodrobliwą Krola Iegomości Auguſta wtorego ła-
ską Woyski, *ac tandem* Podſędek teyże Ziemi, z Podſędko-
ſtwa teraz Chorąży, *meruit* na wſzelkich funkcyách, ktore
pro gloria nominis & decore Oyczyzny *expedivit*, bo był *in an-
nis* 1722. & 1723. Deputatem Trybunáłu Koronnego, z Wo-
iewodztwa Rawskiego, Komiſarzem Trybunáłu Radomskiego
z tegoż Woiewodztwa 1747, Posłem 1750, Marſzałkiem Ka-
pturowym *poſt obitum* Nayiaśn: Auguſta II. *in anno* 1733. y Po-
słem po razy kilkanáście. Ten dźiſieyſzy Chorąży Goſtyński z
Maryanną Gorecką *procreavit* Iana, ktory zoſtaie na dworze Gorecka
Xiążęcia Prymaſa, *in ſingularibus reſpectibus* iego. Helenę wy-
daną za Karola Wodźińskiego Podſtolego Inowrocławskiego, Wodźiński
Chorążego znaku Huſarskiego, Xiążęcia Czartoryskiego, Pod-
kanclerzego W.X.L. Maryannę Kanoniczkę Kapituły War-
ſzawskiey, Ewę y Annę. Piſze ſię dźiſieyſzy Chorąży na Do-
brzelinie y Sierakowie Dźiedźic. Alexander zaś Bratoſze-
Lllll 2 wski,

483

wski, od Walentego z Plichcianką z płodzony, *procreavit* Hie-
ronima Kanonika Wolborskiego, Proboſzcza Regnowskie-
go, *verum Eccleſiaſtem*, y corki. *Antiquiori ſæculo* zyli Ian y
Szymon bracia rodzeni, lubo bez urzędow, ale *magnarum vir-
tutum, qualitatum & acceptationum fortes viri bello & toga noti*,
Oporowſka pierwſzy z nich miał *ſociam vitæ* Annę Oporowską, Woiewo-
dzankę Łęczycką, á ſynowicę Oporowskiego Arcybiskupa
Gnieźnieńskiego, Prymaſa Korony Polskiey, *ut reformatio Ca-
ſtren: Lancicienſ. anni* 1541. *teſtatur*, drugi Petronellę Zaru-
Brudzewska. dną Brudzewską, Woiewodzankę Sandomirską, *ut reforma-
tio Caſtri ejuſd: in anno* 1538. *facta elucidat.* Krzyſztof Brato-
Grabianka ſzewski miał za ſobą Annę Grabiankę, z ktorą ſpłodźił trzy
Zaiączkowski corki; z tych Iadwiga pierwſza była za Zaiączkowskim, dru-
Łubnicki gą Kryſtynę, ktora była za Stanisławem Łubnickim, trze-
Dunin cią Annę, ktora była *primo voto* zá Mikołaiem Duninem, 2do
Dąbski *voto* zá Ianem Dąbskim, te *ſubſtantiam Bratoſzevianam per
alienationem* w cudze domy Bratoſzewic *non poſtremæ portio-
nis minuerunt.* Z tego imienia był ieden Proboſzczem Archi-
katedralnym Gnieźnieńskim, ktory w miaſteczku Bratoſzewi-
cach Bazylikę ufundował, & *ſufficienter dotavit, mauſolæa do-
mui ſuæ erexit*, ktore *palpantur* w tamteyſzym Kościele. Nie-
dawno *deſiit vivere.* Adam Kapitan w woysku Cudzoziem-
skim Arnolfa ſyn, ktory *reliquerat* dwoch ſynow, Kazimie-
rza Staroſtę Kaniowskiego, Towarzyſza znaku Huſarskiego,
dźiſieyſzego Dąbskiego, Woiewody Brzeskiego Kuiawskiego,
ktory *ſteriliter deceſſit fatis*; y Iozefa, ten Iozef *unico procre-
ato filio*, ktory ieſt Presbyterem u OO. Bernardynow Prowin-
cyi Ruskiey, imięniem *in Religione* Mikołay, *deſiit ſolus
vivere.* Z tego imięnia nie maſz więcey żyiących, áni ſię wy-
piſuie dawnych Officyáliſtow, Urzędnikow, bo *longum eſſet*
to zaś *ſufficiet propter poſterorum memoriam*, w roku 1751. na-
piſawſzy.

Białeccy SZELIGA herb Biáłeckich, ieſt Xiężyc żołty, rogami
w gorę obrocony, w ſrzodku iego Krzyż Kawalerski złote-
go koloru, w czerwonym polu, ná hełmie kładą iedni pawi
ogon, drudzy pięć pior ſtruſich, według *Paprockiego, Okol-
ſkiego, Bielſkiego fol:* 255. Nadány ieſt za Leſzka czarnego
Xiążęcia Polſkiego, Rycerzowi Szeliga zwanemu, ktory za
powodem iego z Litwy tryumfował, wdźięczny tego Leſzek,
Szeligę

Szeligę Kawálerá udarował, y tym herbem nádał, iak piſze
Paprocki w Gniazdźie fol. 1071. y *o Herbach fol.* 291. Wſpomi-
na tychże *Nieſiecki tom:* 1. *fol.* 79. ále im herb przypiſał *leli-
ta* z niewiadomości, ktorzy zawſze zaſzczycali ſię dotąd her-
bem *Szeligá*, y tymże teraz pieczętuią ſię, powiadaiąc że ſię
znayduią w Sęndomirſkim Woiewodztwie, że Piotr z Biało-
ciná Białecki, Piſarz Ziemi Siewierskiey, miał za ſobą Kar- *Karczewska*
czewſką, Podczaſzankę Sanocką, roku 1675. Jozef Antoni
Piſarz Grodzki Sanocki miał Wybranowſką, z ktorey ſyn ie- *Wybranowska*
den Alexander z Łęczyckim Woiewodztwem, Woyciech z
Ziemią Warſzawſką, podpiſali Elekcyą Auguſta II. Tęn
zaś Białocin, nie ieſt w Sęndomirſkim, ponieważ Antoni Bia-
łecki, ſzukaiąc nąń dokumentow w Piotrkowie y Rawie, *de
non reportis* tamże manifeſtował ſię, ktory Melchior Biełe-
cki, Pradźiad teráźnieyſzych w roku 1752, z Barbarą Matu- *Matuſzewska*
ſzewſką ſprzedali, ſyn iego Białecki z Oſką, z Káſztela- *Oska*
now Sochaczewſkich idącą, ożeniwſzy ſię, intromiſſyą brał
do Łayſzczewa y Teruzelic, od ktorego Adam, z Zuzanną
Kowieſką, Antoniego pomienionego, y Woyciecha ſpłodźił, *Kowieska*
ktoren przyiachawſzy w Podole, wźiął Makowiecką herbu *Makowiecka*
Szeliga, o ſubſtancyą wśi Szatáwy czy Szałáwy, Werbkę y
Błyſzczanowkę, zabity od Michała Makowieckiego y innych,
o co były Dekreta ná Sądach Fiſkalnych, y w Trybunale
Koronnym *Anno* 1718. kompromiſſarſkie. Więcey ſpodźie-
waiąc ſię dokumentow, nápiſzę niżyi w Addytamencie, ie-
żeli będą przyſłane.

TARCZA ALBO JANINA HERB.

EPIGRAMMA.

Jactent Pallantis Clypeos, & fortis Achillis,
Quidquid magnificè ſplenduit, umbra fuit.
Unus perpetuas laudes Janicius umbo
Adfert, qui toties hoſtibus urna fuit.
Qui totum Clypeô, ſolus laſſaverat Orbem,
Maximus ille fuit, maxima quæque gerens.

ABRYS HERBOWNY.

Opiſanie Herbu. JEſt Tarczá brunátna w czerwonym polu, ná hełmie piór Pawich pięć, tak iako ten herb wyrażony widźiſz. Piſali o nim dawnieyśi, iáko *Bielſki, Paprocki, Okolſki tom: 1. fol. 299. Potocki Poczet Herbow, y Nieſiecki, tom 2. fol. 396.*

POCZĄTKI HERBU.

Oryginał herbowny. LUbo iedni Autorowie piſzą, że ten Herb má początki ſwoie od

ie od Leſzká pierwſzego, ktory inwencyą ſwoią krzaki, y chroſty poſtroiwſzy w tarcze y ſzyſzaki, z polewanych gleytą ſkor uformowane, y przez tę induſtryą ná gorze wyſtawioną, Slęzakow z inſzemi pogromił, á ten herb nadał Rycerzowi ſekretnie ſobie pomagaiącemu. Drudzy, że pochodźi od Leſzká czarnego, ktorego S. Michał we śnie przeciwko Jadźwingow y Tatárow umocnił w Lublinie, y tarczą dał mu dla zaſłony, o czym *Cromer lib: 10.* Więcey iednak y ſłuſznie zgadzaią ſię ná to, że od Bolesławá Chrobrego nadány ten zaſzczyt roku 1000, nieiakiemu Rycerzowi Janikowi, od wzroſtu małego, tak zwanemu, ktory woyſku Polſkiemu od nieprzyiaciela ſtrzałámi rażonemu, ſzczytow prędko zgotowawſzy kilka, lud z niemi ná czoło uſzykował do bitwy, y mocno ſprał nieprzyiaciela, za co ten kleynot odebrał, od ktorego imienia zowie ſię herb Janina, *Okolſki tom. 1. fol. 299. & 302.* Dokumentem ieſt tego Jan ſyn Janika, Rycerz zwycięſtwami ſławny, w roku 1030. żyiący, o ktorym *Okolſki tom: 1. fol. 302.* y katalog Katedry Krakowſkiey, ktory dwoch ſynow z Bilutáwic Hrabiego, to ieſt Piotrá y Jákubá herbu tego, Kanonikami opowiadá w roku 1071. w krotce po Krolu Bolesławie Chrabrym. *Herb od Janika pochodzący.* Po Wiedeńſkim zwycięſtwie, przez Krola Janá Sobieſkiego otrzymanym z Turkow, Europeyſcy Aſtronomowie, tarczą herb iego Janinę, między konſtellacye niebieſkie policzyli, z podpiſem ná mappach Firmamentu: *Clypeus Sobieſcij.* Tak każdy widźieć może w Xiędze *Zana O Econo: Mundi tom: 1. ſcrut: Urano-Coſmico.* *Janina między gwiazdami.*

DYGNITARZE PRZEDNIEYSI y WIADOMSI HERBU IANINA.

VItus herbu Ianiná, będąc Biſkupem Płockim umárł roku 1206. *Długoſz y Lubieńſki.* Maciey Ianiná, był Biſkupem Przemyſkim, około roku 1413. *Długoſz, Skrobiſzowſki, y inni.* Także Páweł Piaſecki, ktory umárł 1649. *Porządek Elekc: 1648. y Załuſki,* tenże był pierwey Biſkupem Chełmſkim do roku 1644. *Dámalewicz,* á przedtym ieſzcze Kamienieckim do roku 1640. *Okolſki in Ruſſia,* ten to ieſt, ktory Kronikę napiſał. *Biſkupi.*

Ianuſz Wierzbiętá, herbu Ianiná, będąc Kaſztelanem Krakowſkim, umárł 1306. *Długoſz tom: 2.* Iakub Sobieſki, *Wojewodowie.*

także był Kaſztelanem Krakowſkim, ktory umarł 1647, *Potocki, Paſtorius, & Okolſki.* Ianuſz Wierzbięta wſpomniony, był pierwey Woiewodą Krakowſkim, do roku 1500. *Damalewicz & Paprocki.* Ianuſz herbu Ianina umarł Woiewodą Sędomirſkim. *Długoſz, Cromer, Paprocki.* Stefan Bidźińſki, będąc tymże Woiewodą Sędomirſkim, umarł 1704. Iakub Sobieſki, był Woiewodą Ruſkim, niżeli poſtąpił ná Kaſztelanią Krakowską, roku 1646, *Załuſki y Okolſki.* Marek Sobieski, będąc Woiewodą Lubelskim, umarł 1606, *Treterus* &c. Iakub Sobieski, Woiewoda Bełzki, poſtąpił ná Ruskie, *Okolſki & Starowolſki.*

Kaſztelanowie

Stefan Bidźinski, z Kaſztelanii Sęndomierskiey poſtąpił ná Woiewodztwo 1698. *Conſtit: & Confederat:* Mikołay Podledowski, był Kaſztelanem Kiiowskim, *Porządek Elekcyi.* Marek Sobieski z Kaſztelánii Lubelskiey, poſtąpił ná Woiewodztwo 1598, *Conſtit. & Okolſki.* Wit z Chotła, herbu Ianiná, był Kaſztelanem Płockim 1228. *Fundacyá Witowſka.* Henryk Karczewski, był Kaſztelanem Inflantskim. *Porządek Elekcyi.*

Miniſtrowie y Officyaliſtowie.

Ian Sobieski, herbu Ianiná, Hetman W. Koronny, Krolem obrany 1674. *Załuſki y Kochowski*; tenże był pierwey Marſzałkiem W. Koronnym, potym Hetmanem Polnym do Roku 1667. Iakub Sobieski, był Marſzałkiem Izby Poſelskiey w Warſzawie, roku 1623. *Auroræ & Braun:* tenże był powtore Marſzáłkiem w Warſzáwie 1626. y roku 1628, będąc Staroſtą Kraſnoſtawskim, ná oſtatek Krayczym Koronnym, pod czas Elekcyi Wládyſława IV. roku 1632.

Ierzy Rzeczycki, Podkomorzy Lubelski, był Marſzałkiem Trybunalskim 1592. y Iacek Stoiński Sędźiá Ziemski Lubelski 1735.

Poźnieyſzego czaſu Maciey Suchodolski, był Kaſztelanem Lubelskim, ktory umarł roku 1749.

HERBOWNI IANINOWIE,

Według *Okolſkiego tom:* 1. *à fol:* 302, *ad fol:* 307. wyráżeni.

Białoboccy, czy Białobroccy, iak mowi *Okolſki*, á nie piſze kędy.
Budźińscy w Sęndomir: Woie:
Bieleccy w Lubelskim.
Braniccy tamże w Lubel:
Gabońſcy w Krakowskim.
Gielczewſcy w Lubelskim.

Ianiko:

Ianikowſcy, w Sędomirskim.
Janowſcy tamże.
Iaroſzewſcy, w Sędomirskim.
Kańſcy w Lubelſkim.
Kaſzewſcy, tamże.
Kołaczkowſcy, w Powiecie Wiślickim.
Łęccy, w Lubelſkim Woiew:
Macieiowſcy z Macieiowic.
Naraiowſcy, w Ruſkim.
Olbieccy, w Lubelskim.
Pełkowie, z Golczewa w Lubelskim.
Piaſeccy, w rożnych Woiewod:
Podłodewſcy, od Przytyku piſali ſię.
Potoccy, w Lubelskim.
Przezwoccy, w Sędomirskim.
Pſzonkowie, w Lubelskim.
Sobieſcy, tamże w Lubelskim.
Stoińſcy z Stoieſzyná w Lubelskim, piſzą ich niektorzy Stoieńskiemi, y Stoieskiemi.
Strzeſzkowſcy, w Lubelskim.
Suchodolſcy, tamże w Lubel:
Tarnáwſcy, w Kaliskim.
Unieſzewſcy czy Wnieſzowſcy, iako piſze *Okolski*, w Ziemi Lubelskiey.
Urzażowſcy, w Sędomirskim.
Wierzbiętowie, w Krakowskim
Woliccy, w Kaliskim Woiew:
Zadulſcy, w Sędomirskim.
Zawadzcy, w Powiecie Sądeckim.
Zawieprzcy, w Lubelskim.
Zerzyńſcy, w Ziemi Lubelskiey
Zuliccy, w Ziemi Lwowskiey.

Nieſiecki tych Imiona annotuie więcey: Chotelski, Karski, Kiełczewski, Opocki z Opoki wielkiey, Rzeczycki.

PROCEDENCYA

Na Suchodołach, Dorobusku, Koble, Woycieſzkowie, w Woiewodztwie Lubelskim,

SUCHODOLSKICH,

HERBU JANINA.

Początek Familii,

TA Fámiliá, dawnością pochodźi od Jániká Rycerza Polskiego, o ktorym *Długoſz y Paprocki, u Okolskiego tom, 1 fol:* 299. Gdy bowiem w obecności Krolá Boleſława Chrobrego, przeciwko nieprzyiacielom ſzczety z deſzczek wyſtawił, áby woysko iego ſtrzałmi rażone zaſłonić ſię mogło, z pod ktorych beśpiecznie nieprzyiacioł ranili y porazili, zá herb tarczą od tegoż Monarchy odebrał, zá dowcipną w prętce zaſłonę woyska ſwoiego, o czym *Okolski*, mowiąc: *Janik ſtre-*

 nuus

nuus miles, & ingenioſus victor hoſtium, Boleslao Chrabri Polonorum Rege Sceptra Regia tenente. fol. 302.

Przodkowie tey Familii — Ian iego ſyn, nieodrodny od Oyca ſwoiego zwycięzca, Marſowemi dźiełámi ſławny, żył w roku 1030. Iakub z Bilatowic Hrabia, zoſtawił dwoch ſynow Kanonikow Krakowskich, Piotra y Iakuba, o czym *Katalog Katedry Krakowſkiey,* 1071. *Biſkup Płocki,* — Wit z Chotes w Sędomirskiey Ziemi, Biskup Płocki, w Roku 1179, fundował Klaſztory z dobr ſwoich, w Witowie y Busku Zakonu Premonſtratenſow S. Norberta, á trzeci w Płocku, iak świadczy *Lubieńſki*, czwarty w Lądźie tymże Zakonnicom wyſtawił, y dobrami nadał, iak mowi *Paprocki.* Liczy go także między Benefaktorami *Nakielſki fol.* 60. Konwentu ſwoiego Miechowskiego, umarł 1206. Zył Biskupem lat 27. według *Zywotow Biſkupow Płockich, u Lubieńſkiego.* *Woiewoda Sędomirski* — Ian Woiewoda Sędomirski, Wielki Rycerz y Woiownik zá Leſzka Czarnego pánuiącego, przed ktorym nie raz Litwa, Ruſowie, Kozacy, uciekali, żył w Roku 1280. według *Paprockiego y Okolſkiego.* *Woiewoda Krakowſki* — Ianuſz Wierzbiętá, z Domu tychże Ianinow, był Woiewodą Krakowskim, roku 1300, á potym Kaſztelánem Krakowskim, roku 1306. tego wſpominá *Okolſki z inſzemi, y Nieſiecki tom.* 4. *fol.* 518. Potym zaczęli ſię piſać ciſz Ianinowie ze wſiow, iáko Wierzbięta z Małoſzowa 1355. Iakub z Przeſzowy, Iacek z Bielska, o czym *Paprocki,* y inśi, ná koniec od Dźiedźictwá ſwego nazywali ſię, iako od Macieiowic Macieiowskiemi, od Piaſeczná Piaſeckiemi, od Sobieskiey Woli Sobieskiemi, od Suchodoł Suchodolskiemi &c. przecież ieden to był Dom Ianikow, iedná Krew y rodowitość wſzyſtkich, tylko imionámi Szlachetnemi rożná, owſzem ktorzy dźiedźictwa mieli w iakim Woiewodztwie, byli ſobie nayblíżſzemi w pokrewieńſtwie, lubo dźieląc ſię Dobrami, od nich ináczey, iák ich Oycowie, nazywáli ſię, iako *Sobieſcy* — Sobieſcy z Suchodolskiemi, ktorych Oyciec Bernárd Ianiná, Dźiedźic ná Suchodołach, Gardźienicach, Iaſzczowie, Pilaſzkowicach, y Sobieskiey Woli, w Lubelskim Woiewodztwie, maiąc ſynow dwoch, Macieiá Sędźiego Ziemskiego Lubelskiego, Stároſtę Chełmskiego, (iako go wſpominá Przywilii Krola Władyſławá u *Okolſkiego tom.* 2. *fol.* 84.) y Marka drugiego, podźieliwſzy ſię dobrami w Roku 1409. iák świadczy *Actus ex divisionis,* ſtarſzy brat zwał ſię od Suchodoł Suchodolskim, młodſzy

młodſzy zaś od Sobieskiey Woli, ná Pilaſzkowicach zwał ſię Sobieskim, z ktorego Krolewska potym uroſła Familiá, w Nayiaśnieyſzym Ianie III. Sobieskim, herbu tegoż Ianiná. *Krolewſka Kolligacya* Macieiá też ſukceſſorowie, ná kilká Familii godnych y zaſłużonych w Oyczyźnie, rozrodźili ſię. Nie ten to iednak był Marek Sobieskim zwany, co umarł Woiewodą Lubelskim 1606, ále inſzy, ieſzcze żyiący zá Krolá Władyſłáwa II. Iagiełła Xiążęcia Litewskiego, ktory umarł roku 1434.

Po Macieiu Suchodolskim, Sędźim Ziemskim Lubelskim, ktory też podpiſał pokoy Brzeski u *Łaſkiego w Statucie fol.* 127. Wſpomina *Długoſz lib:* 13. *fol.* 2. Idźiego Suchodolskiego w roku 1445. męża wielce ſławnego, y godnością dyſtyngwowanego. Ten nie tylko Władyſławowi III. Polſkiemu y Węgierſkiemu Krolowi, ále też y poſtronnych nacyi Monarchom, w Legacyách zażywany, był wielce miłym y Oyczyźnie pożytecznym. Iezdźił y do Węgier z Rzeſzowſkim, *Rzeſzowſki* po przegraney Krolá pod Warną, dowiaduiąc ſię o nim, poſłany od Rzeczypoſpolitey. Po nim żył Mikołay Suchodolski, wſpomniony u tegoż *Długoſza fol.* 510. wiarą y cnotą znamienity, żárliwością o chwałę Boſką, y utrzymanie Praw pamiętny, ktore przymioty przyznaie mu *Długoſz y Bielski.* Jan Zegotá Suchodolski, w Oyczyźnie y domu ſwoim znakomity, miáł ſynow, Staniſłáwa Chorążego Lubelskiego, Alexandrá Stároſtę Lityńskiego, Janá ná Suſzach y Gołowierzchach, w Ziemi Łukowskiey dźiedźica, umarł roku 1572, z nadgrobkiem pochowany. Potomſtwo Staniſława Chorążego Lubelskiego, ſyná Zegoty Suchodolskiego, wſpominá *Nieſiecki tom:* 4. *fol.* 233. z przyſłaney mu informacyi (iak powiada) mowiąc: były te dźieci, Petronella, *1mo* Drzewiecka, *2do* Páwłowska, Kátarzyna Pigłowska, Alexandra Łyſakowska, y Maryanná, ktora Panną umarła. *Drzewiecka Pawłowſka Pigłowſka Lyſakowſka* Syn Staniſława Jan, Rotmiſtrz I.K.Mći, drugi ſyn Ianá Alexander, pierſiami ſwoiemi granic Polskich broniąc, w okazyi z Tatarami Rycersko poległ. Ian pomieniony z Łychowską, Podkomorzánką Bełzką, *procreavit* Staniſława Chorążego, potym Podkomorzego Lubelskiego, w boiu walecznego, Statyſtę w pokoiu, Kazimierza męża Rycerskiego bezdźietnego, y Ierzego *ſterilem,* *Lychowska* także Katárzynę Orzechowską. Staniſława Podkomorzego Lubelskiego ſynowie, Ian Lubelski, Mikołay *Orzechowſka*

Chełmski, Stolnikowie, y Abrahám Chorąży Lubelski. Drugi ſyn Staniſława Chorążego Lubelskiego Kazimierz, ten z
Borátyńska. pierwſzą żoną Boratyńską miał Ianá, ktory zginął w okazyi z
Sicińska Tatárami, Kazimierza, ktory poiął Sicińską, Ioánnę wydaną
Trzciński za Trzcińskiego, z drugą żoną Trocholską, miał Iozefa y
Trocholská Maryánnę.

Alexander Staroſtą Lityński, ſyn drugi Iana Zegoty, ktory mięſzkał pod Zaſławiem, tego zoſtała corka Petronella, w Panieńſtwie zmarła, y ſyn Franciſzek bezpotomny. Ian Suchodolski, brat rodzony Staniſławá Chorążego Lubelskiego, y Alexandra Staroſty Lityńskiego, ożenił ſię z Zofią Mo-
Mościcka *Grochowska* ścicką, z ktorey Anna Grochowska, Zofiá Izdebska corki, y
Izdebska trzech ſynow; Alexander y Ian woynie ſłużąc zgineli, Mar-
Pſarska cin ożeniony z Anną Pſarską, corką Przecławá, czterech ſynow zoſtawił. Pierwſzego Kazimierza, od ktorego Felix, Karol, y Wacław. Drugiego Iozefa *ſterilem.* Trzeciego Sta-
Dobrucka niſława, ktory z Dobrucką zoſtawił Annę Strowską, drugim
Strowska *Chmielowski* małżeńſtwem Chmielewską, z pierwſzym miała ſyná Felicyaná, z drugim Staniſława y Brygittę, tenże zoſtawił drugą
Bełkowska corkę Helenę Mniſzką, trzecią Ioánnę Bełkowską z potom-
Nieprzecka ſtwem iey, Antonim y Anną, czwartą Tereſſę Nieprzecką, y Iozefa w Zakonie *Soc: IESU.* Czwarty ſyn Marciná z Pſar-
Foxowná skiey Michał, ten nayprzod żył z Iuliánną Foxowną, z kto-
Troczewski rey potomſtwo, Domicylla Staniſława Troczewskiego mał-
Pełczanka żonka. Staniſław, ktory z Pełczanką *procreavit* Brigittę, y Tereſſę. Antoni y Eliaſz obadwa w Zakonie *Societ: JESU.*
Rylska Po Foxownie poiął Michał Rylską, corkę Łukaſza, z tey potomſtwo, Iozef mąż Rycerski, Rozaliá, Nikodem y Ignacy.

Wracam ſię do Staniſława Chorążego Lubelskiego, pierwſzego ſyna Iáná Zegoty Suchodolskiego, ktorego potomkowie, to ieſt Staniſława Podkomorzego Lubelskiego ſynowie, Ian Stolnik Lubelski, zrodźił Staniſława, oyca Marcina, dźiada rodzonego Macieia Kaſztelaná Lubelskiego. Od brata iego Mikołaia Stolnika Chełmskiego, pochodzących, niżyi
Kolligacyá wſpomnię, tu ich wyraziwſzy kolligacyą, to ieſt: Leſzczyńskich, Butlerow, Iabłonowskich, Potockich, Puzynow, Reiow, Fredrow, Drohoiewskich, Mrozowickich, Blinowskich, Stryińskich, Ogińskich, Orzechowskich, Ružyckich, Ruſſockich, Wielowieyskich, Głuskich, Borkowskich, Grabowskich.

Marcin

Marcin Suchodolski, dźiad Macieia Kaſztelana Lubelſkiego, má pochwały niepoſpolite *w Kazaniu X. Mężyńſkiego Reformata,* w Roku 1750. drukowánym w Lublinie, á oſobliwie zálecáiąc iego cnotę wiary prawdźiwey, *amorem Patriæ, legum obſervantiam,* co w uſługach ſwoich doſtatecznie oświadczył, zawołanym prawie z Lubelſkiego Woiewodztwa ná Seymy będąc Poſłem, *cum diſcrimine* życia y fortuny, *pro fide, lege, Rege, in diſſidentes* zelował. Synowie iego, Ię-drzey Miecznik Lubelſki, y Boguſław Stolnik Dobrzyńſki, ten miał w małżeńwſtie Domaſzewſką, z ktorey Alexander *Domaſzewſká*
Skarbnik Zytomirſki, y Jozef Podczaſzy Winnicki, z ſwoiemi ſukceſſorami. Jędrzey Miecznik Lubelſki, wſzedł w dożywotnią przyiaźń z Targowitka Gałęzowſką, (honoru iey *Gałęzowska*
nie wiem) z niey urodzony Maciey, Kaſztelan Lubelſki, y Eleonora Giedźińſkiego, Chorążego Rawſkiego żona. Był *Giedźińska*
tenże Maciey w przod Piſarzem, Vicesgerentem Grodzkim, Komornikiem Ziemſkim Lubelſkim, potym Sędźią y Podſtarościm Grodzkim Lubelſkim, Chorążym Lubel: w Piotrkowie, Lublinie Deputátem, w Radomiu Komiſſarzem zaſiadał, potym Kaſztelánem Lubelſkim; pierwſzym małżeńſtwem miáł Otylią Gołuchowſką, Starościankę Czerwonogrodzką, *Gołuchowska*
z ktorey Maurycy Michał Suchodolſki, Podczaſzy Kraſnoſtawſki, Kaſztelanic Lubelſki, był ná funkcyi Sędzkiey lat kilká. Poſłował do Warſzawy razy dwa. Do Dworu Krolewſkiego. Kommiſsarzem od Woiewodztwa do woyſk Moſkiewſkich. Te iego potomſtwo, Tereſſa, Elżbieta, Eufrozyá, Woyciech y Nepomucen, ſą w Geneálogii, ktorego żoná Bárbará *Mężyńska*
Mężyńska, Sioſtrzenica rodzona Antoniny z Nowoſieleckich *Nowoſielecka*
Rudźińskii, Woiewodźiny Mazowieckiey. Drugim związkiem *Rudźińska*
miał Ewę Szaniawską, Kaſztelankę Lubelską. Felicyan Ga- *Szaniawská*
łęzowski, Kaſztelan Lubelski, był Wuiem Macieiá. Syn ie- *Gałęzowski*
go Stefan Gałęzowski, wſzedł w kontrakty małżeńskie z Szaniawską, Podſtolanką Koronną. Drugi ſyn Alexander, Kaſztelanic Lubelski, wźiął Stoińską, Sędźiankę Ziemie Lubel. *Stoińska*
Kolligacye Kaſztelaná znácznieyſze ſą te: Gałęzowſcy, Głu- *Kolligacye*
ſcy, Mężyńſcy, Sołohubowie, Rzewuſcy, Cetnerowie, Koźmińſcy, Trembińſcy, Wilkowſcy, Trzcińſcy, Irzyccy, Gruſzeccy, Klębowſcy, Ługowſcy. &c.

Nieſiecki tom: 4. fol: 233, wſpomina Annę Suchodolską,

Ooooo Piotra

1188

Hamski Piotra Hamskiego, y drugą Suchodolską, Staniſława Chmie-
Chmielecki leckiego, żony, inſzą wſpominá będącą zá Głuskim, y Sio-
ſtrę Teodorę Łowczego Lubelskiego, żyiącą naprzod z Jaku-
Blinowski bem Blinowskim Miecznikiem Chełmskim, potym z Ioze-
Radecki fem Radeckim, Chorążym Grabowieckim, bezdźietną. Dru-
Potocki ga ſioſtra (powiada) żyła z Potockiem, Staroſtą Jabłonow-
skim. Wſpominá także Zakonnicę we Lwowie u Panien Kar-
melitanek trzewikowych. Oprocz wyrażonych, namieniá
Skarbnika Lubelskiego, złączonego dożywotnie z Zofią Bor-
Borkowski kowską, corką Piotra Borkowskiego, dźiedźiczką ná Bończy.
Pawła także Stolnika Dobrzyńskiego, Deputata ná Trybunał
Koronny w Roku 1706. Mikołay brat iego w Zakonie Soc:
JESU, y ſynowiec iego Piotr, w tymże Zakonie umarł.

Krotko mowiąc, od Bernardá Zegoty Ianiká, Dźiedźica Su-
chodoł, Gardźieniec, Jaſzczow, Pilaſzkowic, y Sobieſkiey Woli,
pochodźiło dwoch braci, Matyáſz Sędźiá Ziemſki Lubelſki,
ktoremu dźiałem w roku 1409. przypadły dobra Suchodoły
z attynencyámi, tęn pierwſzy imięniem Suchodolski zwáł ſię.
Drugi Marcin, ktoremu doſtały ſię dobrá Sobieſka Wola z
przyległośćiami, á ten nazwany ieſt Sobieſkim, od ktorego
Sobieſkich Familiá Sobieſkich Familiá. Maciey Sędźia Ziemſki Lubelſki zro-
dźił Idźiego Suchodolskiego, tęn Mikołaiá, Mikołay Janá
Zegotę męża woiennego, od ktorego trzech ſynow, Stáni-
ſław Chorąży Lubelski, Alexander Staroſtá Lityński, maiący
Petronellę Pannę, y Jan ná Suſzy dźiedźic, ktory z Zofią Mo-
Mościcka Grocholski ścicką miał Annę Grocholſką, y inſze corki.

Od Stániſława Chorążego Lubelſkiego, pochodźi Ian
Łykowska Suchodolſki Rotmiſtrz, ktory z Łykowską Podkomorzanką
Bełzką, *procreavit* Staniſława Podkomorzego Lubelſkiego,
od ktorego Kazimierz *ſterilis*, Janá Stolnika Lubelskiego, Mi-
kołaiá Stolnika Chełmskiego, ktory miał Piotra *ſterilem*, y
Abrahama Suchodolskich. Od Ianá był Marcin, ktory z Za-
Zakrzewska krzewską ſpłodźił Marciná bezdźietnego, Boguſława Stolni-
Tomaſzewska ka Dobrzyńſkiego, tęn zaś z Tomaſzewſką zrodźił Alexan-
dra Skarbnika Lubelskiego, á Stolnik z Katárzyną Trzcińską
Trzcińska Tomaſza y Michała Suchodolskich. Drugi ſyn Boguſławá
Jozef Cześnik Winnicki, dwa razy wota małżeńskie odpra-
wiał, *1mô votô* z Tereſſą Trzcińską, z ktorey Antoni z Dy-
Dybańska bańską Łowczanką Grabowiecką, ſpłodźili Wincentego. Dru-
gi ſyn

gi ſyn Jozefá Ignacy, *minorennis* w tym roku 1757. *2dô votô* Węgleńska
z Węgleńską, Podkomorzanką Chełmską, ieſt Walentyn, Jan
y Xawery. Corka Boguſławá Kryſtyná, wydaná za Gru- Gruſzecki
ſzeckiego. Drugi ſyn Marciná z Zakrzewską, Paweł *Societ:* Zakrzewska
JESU. Trzeci Jędrzey Miecznik Lubelski, ktory z Heleną
Gałęzowską miał Ianá bezdźietnego, Piotra *Societat: JESU*, Gałęzowska
Macieia Kaſztelaná Lubelskiego, Franciſzka Proboſzcza Do-
rawskiego, Salomeą Pannę, Annę Hańską, y Eleonorę Gy- Hański
dźińską. Maciey Suchodolski, Kaſztelan Lubelski, z Otolią Gyżyńska
Gołuchowską, Starościanką Czerską, zrodźili Adamá bezdźię- Gołuchowská
tnego, Michała Cześnika Kraſnoſtawskiego, y Anielę Pan-
nę. Michał pomięniony z Barbarą Mężyńską, Chorążanką Mężyńska
Zytomirską, maią Tereſſę, Woyciecha, Nepomucena, Eufrá-
zyą, y Elżbietę Suchodolskie.

Abráám Suchodolski z Orzechowską ſpłodźili Andrzeia, Orzechowska
ktory z Pododowską mieli Adama, Staroſtę Horodelskiego, Cho- Pododowska
rążego Lubelskiego, á tęn z Zofią Gorayską zrodźił Zbignie-
wa Cześnika Lubelskiego, y Teodora Łowczego Lubelsk. Gorayska
Zbigniew z Borkowską miał Adama troyżonnego, *1mô* z Ko- Borkowská Kotowská
towską *ſterilis*, *2dô* z Stanowską ieſt Maryánna za Głuskim, Stanowska
Podczaſzym Lubelskim, *3tiô* z Mnichowską *ſterilis*. Drugi Głuski
ſyn Zbigniewa Teodor Chorąży *Sterilis*. Sioſtra tych Bo-
gumiła wydaná zá Potockiego. Teodora Łowczego Lubel- Potocki
skiego z Zofią Orzechowską ſyn, Alexander Łowcy Lubel-
ski, ożeniony z Zofią Stryińską, z ktorey potomſtwo Teo- Stryińska
dor Staroſta Omelnicki, z Grabkowską ma Ludwikę y Zofią. Grabkowská
Corka Alexandra z Stryia, Elżbieta Panną 1757. y Teofilá
Piołkowskiego, Miecznika Urzędowskiego żona bezdźietna. Piołkowski

TOPOR JAKUBOWSKICH *Herb.* Rożne ſą Topo- Iakubowſcy
row ábryſy, Jakubowskich ieſt Topor ſrebrny z złotą ręko-
ieścią, w prawą tarczy oſtrzem obrocony, ſtoiący rowno w
czerwonym polu, z Xiężycem, iakoby cechą, ná hełmie ſáma
tylko korona złota. Wſzyſcy zgadzaią ſię, że do Polski za
Lecha I. przynieſiony, o czym *Bielſki, Paprocki, Okolſki, y in-
ni*: kto chce o tym ſzerzey czytać, może obaczyć moy *Ex-
cerpt* w roku 1749. wydrukowany. Wſpomina tychże Ia-
kubowskich *Okolſki tom. 3. fol: 61. Jakobovſcij de Oſtrowiec
antiqua Familia, ſicut ipſa hæreditas Uſtrowiec apertè monſtrat,*

Oſtrow namq; & Oſtrowiec non idem ſunt. Quæ quidem Fami-
lia de Oſtrowiec multam retinet antiquitatem in Hiſtoricis. Io-
annes de Oſtrowiec ex Hungaria adduxit Reginam Annam Ja-
gielloni Regi anno 1400. *à quo per bonorum ſucceſſionem Iakubo-*
wſcii veniunt. Andreas Exactor contributionum Regni, Palati-
nus Sendomirienſis, reliquit filium Andream, Notarium Caſtren-
ſem Cracovienſem, Secretarium R. M. Hiſtoricum & Poëtam,
& Chriſtophorum Aulicum, & Adminiſtratorem bonorum Petri
Zborowski Zborowski *Palat: Crac: hic miſſus erat Legatus in Turciam &*
Hungariam pro Regina *Iſabella.* Bielſcius *anno* 1547. *Ideo dif-*
ficile determinare, de quibus Iakubowſciis fuerit ſermo. Dotąd
pomięniony *Okolſki*; iá tu wyrażam Iakubowskich proce-
dencyą od Boguſławа z Oſtrowca w Woiewodztwie Krako-
wskim, ktory piſał ſię *de Iakubowice* Iakubowski, á tęn do tych
dobr w Krakowskie Woiewodztwo niegdy przyſzedł *per ſuc-*
ceſſionem. Pieczętował ſię Toporem, alias *Starzą*, bo iego
była *antelacior* procedencyá od Starżonow y Toporow, po
ktorym *ſimiliter* przyśli *per ſucceſſionem* dwoch braci, Ian
Walenty, y Ięndrzey. Pierwſzy Piſarz Grodzki Krakowski,
umarł *ſterilis* 1582. Drugi Ięndrzey Exaktor Woiewodztwa
Kmicianka Sęndomirskiego, ktory miał w małżeńſtwie Kmiciankę, her-
bu *Srzeniawa*; miał ſynow trzech: Krzyſztofa, Piotra, Ię-
Kraſicki drzeiá, y corkę Zofią Staniſławа Kraſickiego, herbu Rola,
Kaſztelana Przemyślskiego żonę.

Krzyſztof był Łowczym Sęndomirskim, ożęniony z
Rzeſzowska Barbarą Rzeſzowską, herbu doliwa, od ktorych Anna Her-
Ligęza molowska Ligęzy, herbu Pułkozic, Podskarbiego Koronne-
Sławkowna go żona, umarła *ſterilis* 1638. Piotr z Sławkowną miał ſy-
now trzech: Ianá, Rafała, Franciſzka. Ian Dworzanin Zy-
Rożnowska gmunta III. Krola Polskiego, z Maryánną Rożnowską herbu
Iugoſzewska Gryf, ſpłodźił Władysława Grzegorza, ktory z Iugoſzewską
herbu Abdank, *procreavit* Ianá y Michała; od ktorego z Cza-
plińską herbu Drogosław, *extat proles.* Ian z Zofią z wiel-
Druſzkowska kiey Wśi Druſzkowską herbu Prus, miáł to potomſtwo, Sta-
nisława Pułkownika, ktory zginął pod Wiedniem *ſterilis* 1683.
Alexandra Kazimierza, dobr Ilniká, Radycz, Mielniczna, Ło-
ſienic, Mochnatego, Iwaſzkowic, w Ziemi Przemyskiey le-
Łupińska żących dźiedźica, ktory z Łupińską herbu Ráwicz, ſpłodźił
Zurowska Ignacego; tęn z Eufrozyną Zurowską herbu Ielita, z kto-
rych Fran-

rych Franciſzek z Siedliſką herbu Oſtoiá, ożęniony, z tych Siedliſka
Tomaſz, Roża, Elżbieta Ilnicka, y Katarzyná Krzewſka, her- Ilnicka
bu Bończa, z ſwoim potomſtwem. Tegoż Alexandra Jaku- Krzewska
bowskiego drugi ſyn Staniſław, z Maryánną Perkiewiczowną
Jaworſką, herbu Kościeſza, ożęniony, od ktorey Kazimierz,
Jan, Maryánna Komárnicka herbu Sas, y Eufrozyná Ilnicka. Komarnická
Trzeci ſyn Samuel *ſterilis*, y Maryánna corka z Krzeczow- Krzeczowska
skim, herbu Korczak, *ſterilis*. Władyſław Woyciech Iáku-
bowski, ſyn trzeci Ianá z Druſzkowskiey, dobr Bykowiec y
Borek w Powiecie Krzemienieckim dźiedźic, & *obligatarius*
Poſſeſſor binubus, *1mo* z Czarniawską herbu Grabie, *2do* z Mar- Czarniawska
cyanną Szymkowiczowną Szklińską herbu Kościeſza, od kto-
rey Magdalená bezpotomná, Iozef Komornik Ziemi Chełm- Szklińſka
skiey, z Magdaleną Domaſzewską herbu Iaſtrzębiec, Mieczni- Domaſzewska
kowną Łukowską zmowiony, ſpłodźił Ianá, Konſtancyą Io-
annę *binominis*, Maryánnę, Staniſława Tadeuſza *binominis*,
y Balbinę Maryánnę *binominis*. Antoni Rektor Kámieniecki
Soc: JESU brat Iozefá, y Woyciech Łucki, Kiiowski Kano-
nik, Mielnicki, Wielednicki, Potocki Proboſzcz, Deputat ná
Trybunał Koronny 1748. Władyſławа Woyciecha Iaku-
bowskiego ſioſtry, iedna Konſtancya wydaná za Bełzeckiego, Bełzecki
herbu Iaſtrzębiec, druga Maryánna za Wolskiego herbu Lu- Wolſki
bicz, dwie Zakonnicami u Panien Norbertanek Krakowskich.

Ięndrzey Staniſław, ſyn Ięndrzeiá z Kmicianki, herbu
Srzeniawá, Exaktor Woiewodztwa Krakowskiego, Piſarz
Grodzki Krakowski, od ktorego Ian Iakubowski, Sekretárz
Krola Zygmuntá III. Anna Krzyſztofa Kmity żona, y Bar-
bara Adama Grotowskiego, herbu Rawicz małżonka. Od Grotowski
Ianá Sekretarza, poſzedł Cyrilli dźiedźic Wadowá y Tryczy,
w Woiewodztwie Krakowskim, ktory zoſtał Bernardynęm, y
Karol ożęniony z Iuſtyną Czapską, Chorążanką Sendomir- Czapſka
ską, herbu Leliwa, od ktorego Staniſław Rotmiſtrz I. K.
M. y Rzeczypoſpolitey, z Katarzyną Potocką, niegdy Flo-
ryaná Potockiego, Podkomorzego Bracławskiego corką, ma- Potocki
iącego pięć corek, wſzyſtkie z potomſtwęm, pierwſza zá Stry-
belem, druga za Kordyſzem, trzecia zá Cyryną, czwarta za Strybel Kordyſz
Łyſakowskim, piąta pomięniona Katarzyna Stániſława Iaku- Cyryna
bowskiego żona, od ktorych Ian z Anną Surynowną, Iacek Surynowna Lyſakowski
Ordinis Prædicatorum, Barbará Teodora Pawſzy, Podſtole- Pawſzowie

 go O-

go Owruckiego żona, z ktorych Michał Pawſza, Chorąży Ki-
iowski, ſyn Teodora, ktory *1mô votô* poiął Maryánnę Ry-
bińską, Iana Stolnika Zytomirskiego corkę, z Anną Suryno-
Ryſbińſk: Oſkirka wną ſpłodzoną. Sioſtra tegoż Aniela Oskirki, á Marſzałka
Niemierzyc Burzyńſka Mozyrskiego żona, Tereſſa *1mo* Niemierzycowa, *2do* Burzyń-
ska, y Anná Iozefá Potockiego, Piſarza Ziemskiego Kiiow-
skiego żoná, od ktorych *extat proles minorennis* 1746. Po-
mięniony Ian Rybiński, Stolnik Zytomirski, miał zá ſobą
Konſtancyą Pawſzankę, Łukaſza Cześnika Kiiowskiego cor-
Wychowska kę, tegoż Rybińskiego corka Maryánná Wychowska, Podſto-
lego Możyrskiego żoná, wſzyſtkich ieſt potomſtwo. Miko-
łay Iákubowski, ſyn Karola pomięnionego z Czapskiey, ożę-
Badowska niony z Badowską *ſterilis*. Zbigniew Alexander, Porucznik
Chorągwi Pancerney, Łaski Staroſty Dymirskiego, brat Iana
Podlewska y Iácka *Ordinis Prædicatorum*, z Anaſtazyą Podleską, herbu
Roża, *procreavit* Ianá Iakubowskiego, Podczaſzego Zytomir-
skiego, ktory był Deputatem ná Trybunáł Koronny 1746.
z Anną, niegdy Ianá Rybińskiego, Stolnika Zytomirskiego, z
Surynowna Maryanną Surynowną ſpłodzoną corką, á ſioſtrą rodzoną
Iozefa *in ſæculo, in Religione* Hiácintha *Ordinis Ciſterſienſis* O-
pata Oliwskiego, Rybińskich herbu Radwan, od ktorych po-
tomſtwo, Iozef Cześnik Zytomirski, Franciſzka żona Ale-
Dźierzbicki xandra Dźierzbickiego, Staroſty Dąbskiego, herbu Topor,
Maryánna, Bogumiła y Aniela. Jozef y Stefan, bracia Pod-
Nowoſielec, Czerwińſki czaſzego Zytomirſkiego, pomarli, ſioſtra Zofiá Nowoſiele-
ckiego żoná *ſterilis*, á Barbara Kazimierza Czerwińſkiego
żoná, ma potomſtwo.

Domáſzewſcy Przyłączam tu Domáſzewſkich, herbu *Jaſtrzębiec*, iż
Iozef Jakubowſki, Komornik Chełmſki, miał żonę Magdale-
nę Domáſzewską, Miecznikownę Łukowską, z potomſtwem
ſwoim. Laurenty *de Domaſzewnica*, ná Wyſokim z áttynen-
cyámi, w Woiewodztwie Lubelſkim dźiedźic, z Zofią *de Krzy-*
Kochanowſka *ſzkowice* Kochanowſką, herbu Korwin, ſpłodźił Staniſława
Sędźiego Grodzkiego Rádomſkiego, Jákuba Komornika Zie-
Kietlińska mi Opoczyńskiey, ktory *1mô* z Kietlińſką herbu Odrowąż,
miał potomſtwo, *2do* z Juſtyną Brodowſką herbu Łada, miał
Brodowska Kochowſka Tomaſza y Maryánnę Kochowſką. Kazimierz Domaſzew-
ski, ſyn trzeci Laurentego, Miecznik Łukowski, dźiedźic ná
Marchocka Wyſokim, ożęniony z Mąrcyánną Sciborowną Marchocką, her-
bu O-

bu Oſtoia, zpłodźił Franciſzka Karmelitę Boſego, Przeorá
Grodźińſkiego, Krzyſztofa Reformatá, Bernarda *Soc: JESU*,
Janá z Ewą Strzelecką herbu Okſza ożęnionego, od ktorych *Strzelecka*
Antoni, Magdalená pomięnionego Jozefa Iakubowſkiego żo-
na, y Bogu[illegible] Szernelowa herbu Dołęga. Juſtyná ſioſtrá *Szernel*
Janá z Marchockiï zá Wronowſkim herbu Topor, y Kon- *Wronowski*
ſtancyá Włodkowa herbu Oſtrzew, od ktorych Radaſzew- *Włodkowa*
ska herbu Okſza. Anna, ſioſtra Kazimierza Domaſzewskie- *Radáſzew: Domaſzew:*
go, Miecznika Łukowskiego, wydáná za Boſzewskiego her- *Boſzewski*
bu Ciołek, druga Zuzanná, *1mo* za Popławskiego herbu Drze- *Popławski*
wica, *2do* za Konſtantego Libiſzewskiego herbu Wieniáwá, *Libiſzewski*
wſzyſtkie z potomſtwem.

KORYCINSCY herbu *Topor*, ſą wyrażeni u *Nieſie-* *Korycińſcy*
ckiego tom: 2. fol: 621. doſyć obſzernie, ále że piſze, iakoby
Franciſzek, Stolnik Krakowski, potym Kaſztelan Bracławski,
lubo miał kilku ſynow, ktorzy pomarli, ſąm oſtatni tego
domu wſzedł do grobu, tylko ſię biała płeć zoſtała, ktorą
tam wyraża *fol: 626.* Są iednak dotąd Korytniccy, Toporem
iednym ná tarczy, drugim ná hełmie zaſzczycaiący ſię, y z te-
goż Woiewodztwa Sendomirskiego pochodzący, iako y tam-
ci, ktorzy przenieśli ſię *ab immemorabili tempore*, do Woie-
wodztwa Podlaskiego, y wieś ſwoię od imięnia Koryciany
nazywaiącą ſię, záłożyli w Ziemi Drohickiey, w ktorey y te-
raz *in pacifica poſſeſſione* zoſtáią, iąko Woyciech Mateuſz *bino-*
minis Koryciński, Łowczy Owrucki, Piſarz Konſyſtorski Łu-
cki, z bracią ſwoiemi rodzonemi, to ieſt Jakubem Korycin-
skim, Woyskim Owruckim, Piſarzem Konſyſtorskim Diece-
zyi Kiiowskiey, drugim Stefanem Korycińskim, *ad latus* Fran-
ciſzka Kobielskiego, Biskupa Łuckiego, zoſtaiący 1752. Pi-
ſał o tymże imięniu *Okolſki tom: 3. fol. 50.* gdźie antenátow
pomięnionych Korycińskich, doczytać ſię może.

OSSOLINSCY herbu *Topor*, doſtatecznie w rożnych *Oſſolińſcy*
Herbarzach ſą opiſani, iako y w *Nieſieckim tom: 3. à fol: 490.*
tylko że tam nie doſtáie tey procedencyi, ktorą tu kładę, od
Maximiliána Hrabiego z Tęnczyna Oſſolińskiego, naprzod
Podskarbiego Nadwornego Koronnego, potym Kaſztelaná
Czerskiego, Staroſty Malborskiego Pradźiadá, y Katarzyny
Głębockii, Kaſztelanki Inflantskiey Prababki, dwoch braci *Głębocka*
pochodzących, niżyi wyrażonych, ktorych Dźiad Maximili-
Ppppp 2 an Hra-

ån' Hrabia z Tęnczyná Oſſoliński, Kaſztelanic Czerski, á Ba-
Tomisławska bka Katarzyna z Tomiſławic Tomiſławska, Podczaſzanka Po-
dolska, Ociec zaś Jozef Hrabia z Tęnczyna Oſſoliński, Ka-
ſztelan Czechowski, brat iego rodzony Ierzy Oſſoliński, Ka-
Zaboklicka ſztelán Zawichowski, żoná iego Zaboklicka, Woiewodzanka
Podolska *ſterilis*. Matka, to ieſt żona Jozefa, Anna z Słupo-
Szembekowna wa Szembekowná, Kaſztelanka Woynicka. Synowie *imi
voti* Jozefa y Anny, Alexy y Michał. Alexy Hrabia z Tęn-
czyna Oſſoliński, Katedralny Kanonik Krakowski y Warmiń-
ski. Michał Hrabia z Tęńczyná Oſſoliński, Kaſztelanic Cze-
Szaniawska chowski, żona iego Anná Szaniawska, Podſtolanka Koronna,
urodzoná z Oſſolińskii, Podskarbianki W. Koronney. Syno-
wie Michała y Anny, Iozef y Kaietan Oſſolińſcy. *Secundò
votô* Iozef Oſſoliński, Kaſztelan Czechowski, miáł zá ſobą
Charczewska Charczewską, Kaſztelankę Słońską, ktorych corki, Aniela
Broniewski zá Broniewskim, y Kátarzyną.

TRZASKA *Choynackich herb*, ieſt Xiężyc na tárczy żoł-
ty w niebieskim polu, do gory rogámi obrocony, w poło-
wie iego z wierzchu y od dołu, dwie głownie ołłuczone, koń-
cami ku ſobie utkwione, ná hełmie ogon pawi. Nadany ieſt
od Krola Boleſława Chrabrego, Rycerzowi Trzaska zwá-
nemu za dźieła, ktore *Paprocki w Gniaźdźie y o Herbach,
Okolſki tom: 3. fol: 240. Kleynoty, y Nieſiecki tom. 4. fol. 387.* o-
piſuią. Choynackich herbu tego, wyrażá tenże *Nieſiecki tom:
1. fol. 293.* ále że nie wſpomina Xiędza Iana z Choynat Choy-
nackiego, Kanonika Krakowskiego, z procedencyą ſwoią y
náleżącemi, zaczym ich tu kładę. Ięḍrzey z Wielkich Choy-
nat Choynacki, Cześnik Goſtyński, był Oycem iego, w ro-
Bylinowna żnych funkcyách zaſłużony, Iadwiga z Leſzczyny Byline-
Bidźinska wna Matka, Babka zaś Anna Bidźińska herbu Ianina z oy-
Bieſiádecka ca, Bieſiadecka herbu Ielita z matki, iako świadczy dedukcya
w Kapitule Krakowskiey, tranſakcyámi potwierdzoná, od kil-
ku ſet lat, z Rawskiego ná Białyi, wſpomnionemi. W Sen-
domirskim zaś Woiewodztwie od ſtu lat *in poſſeſſione* zoſtaią
w Ziemi Stężyckiey, od Marcina Choynáckiego, ktory ſzedł
od Staniſławá. Ian ſię przenioſł w Przemyślskie, brát Stá-
niſławá wſpomnionego. Ociec Xiędza Kanonika, dobra
dźiedźiczne zoſtawił mu w Woiewodźtwie Sendomirskim,
nazwane Ianowice *cum attinentiis, modo hæreditario*, w kto-

OPOZNIONE WIADOMOSCI

O DOMACH UKRZYWDZONYCH, Do TOMU I. HERBARZA TEGO NALEŻĄCE.

ARKA NOEGO, to ieſt *Korab Herb*, ieſt opiſany wyżey,
Pácynowſcy od karty 1. Tym pieczętuią ſię Pacynowſcy w Kaliſkim
y Sieradzkim Woiewodztwie, iák świadczą támeczne Gro-
dy y Poznański. Piſzą ſię z Pacynowic w Wielkiey Polſzcze
leżących, Korabitowie Pacynowſcy, ktorych imię przez Ry-
cerskie dźieła w woiennych okazyach ſwego doſłużyło ſię
ſzczęścia y honoru. Pradźiad teraźnieyſzego Franciſzka Pa-
cynowſkiego, Kanoniká Kiiowſkiego, Proboſzcza Irzędz-
kiego, y Niedźwieckiego, żyiącego w roku 1757, Staniſław,
Polewſka po nim dźiad Liczbor maiący w małżeńſtwie Polewſką her-
bu Krzywda, ták ná Wideńskiey, iako też y inſzych ſła-
wnych bataliách mężnie ſtawáli, brat zaś dźiadá tegoż Kano-
nika Kiiowskiego Wacław, pod Widniem zginął. Ociec te-
Mielecka goż Jan, miáł *in voto* Mielecką, herbu Ciołek, domu w Wiel-
kiey Polſzcze dotąd znákomitego. Stryieczny zaś Oyca te-
Złotnicka goż Jan, miał zá ſobą 1*mo voto* Złotnicką, z tey pochodźi Ka-
zimierz y Ian Pacynowſcy, 2*do* Oſtrowſką, z tey Jędrzey
Szulemierska od Janá z Szulemierſką, y od Jędrzeia ſą dźieci, ktorzy w Pa-
leſtrze Piotrkowſkiey, inśi po inſzych Grodach applikuią ſię.
Był tęn Dom Pacynowskich w Wielkiey Polſzcze, niegdy
męſtwem y heroicznemi dźiełami ſławny, w ſwoich także
Woiewodztwach rożnemi honorami zaſzczycony, przy
znaczney fortunie y znakomitych poſſeſſyách, oſobliwie w
Kaliskim y Sieradzkim ſytuowanych.

Kułaccy BONCZA Kułackich *herb*, ieſt opiſany w tym *Tomie
fol. 13.* Kułaccy w Ziemi Nurskiey, w Woiewodztwie Podla-
skim zoſtaiący, y ná Wołyniu. Pradźiad żyiącego w roku
Szczepanowska 1756, Sobeſtyaná Kułackiego, miał w małżeńſtwie Szczepa-
Słowieńska nowską. Dźiad Jan Kułacki, miał *in voto* Zofią Słowieńſką.
Ociec tegoż Sobeſtyaná, Ięḍrzey Kułacki, ożęniony z Agne-
Rożańska ſzką Rożańską. z Woiewodztwa Krákowskiego, ſpłodźił po-
mięnionego Sobeſtyaná Kułackiego, ktory ma za ſobą Katá-
Kośieńska rzynę Końieńſką, mięſzká ná Wołyniu.

Chudzewſcy

CIOŁEK Chudzewſkich *herb*, ieſt opiſany wyżey *fol.* 23, tu ſię wſpominaią tychże Chudzewskich, czy Chudzyńſkich (bo y tak piſano ich) dokumenta, potwierdzaiące procedencyą *fol.* 27 napiſaną. *Anno* 1609. *fer*: 5. *poſt Judica, in Caſtro Bobrovnicen. G. Hedvigis Jaſińſka, G. Stanislai Jaſińſki filia, G. verò Stanislai Chudzewſki conſors, eundem maritum ſuum, à ſubmiſſione G. Chelmicki facta liberat. Anno eodem, fer:* 2*da poſt Jubilatt, G. Joannes Chudzewſki, olim Laurentii filius, G. Martinio Chelmicki, ſortes ſuas hæreditarias in bonis Chudzewo, in Terra & Diſtrictu Dobrinenſi Conſiſten: obligat in Caſtro Bobrovicenſi. Anno eodem & feria G. Martinus Chelmicki, G. Annæ Paſzkowná G. Joannis Chudzewski Laurentii filii conſorti, ſummam certam pro vigilia feſti S. Joannis Baptiſtæ, coram Actis Caſtrenſibus Lancicien. reponendam inſcribit, Actus Caſtren: Bobrovnicenſis.* Ieſt wiele tranſakcyi Chudzewskich w tym Grodźie, do ktorego ciekáwych odſyłąm, tu lata y ferie námieniaiąc tylko, iako *in Anno* 1662. *fer.* 2. *ante Feſt. SS. Trinitatis. Anno* 1668. *Sabbatho poſt feſt: S. Lucæ Evangel. Anno* 1669. *fer.* 6. *poſt Feſtum S. Martini Pontificis. Anno* 1681. *Sabbat. ante feſt. S. Martini Pontifi & anno eodem ac die eadem. Item Anno eodem fer:* 4. *poſt Feſt. S. Hedvigis & alia tranſactio die eodem. Anno* 1682. *fer.* 3. *in craſtino S. Bartholom. Apoſtol. Anno* 1688. *fer.* 4. *in craſt. S. Apoloniæ. Anno* 1694. & 1696. *Sabbat: in craſti. S. Laurentij Mart. &c.* Tá wieś Chudzewo, w Ziemi y Powiecie Dobrzyńskim, Páráfii Mozkowskiey, Dyecezyi Płockiey zoſtaie, gdźie znayduiący ſię w ſtarym wieku Szlachetni Chudzewſcy, pokazuią w tymże Kościele wymalowanego ná portrecie Chudzewskiego, z herbem Slepowroná, z kąd *non poſtremum oritur dubium*, czy Ciołkiem, czy Slepowronem pieczętować ſię maią, ponieważ w żadnych Herbarzach to imię Chudzewskich nie znayduie ſię.

Jaſińſka

Chełmicki

Cieſzkowſcy

DOŁĘGA *herb* ieſt opiſany wyżey *fol:* 48. ktorego herbu Cieſzkowſcy piſzą ſię ná Cieſzkowie wielkim y małym, w Woiewodztwie Łęczyckim, ktoren od lat kilku ſet w domu ſwoim, y do tych czas dźiedźiczą. Dla czego krzywdę imieniowi temu uczynił ták *Paprocki w Gniaźdźie Cnoty*, iako y *Okolſki in Orbe Polono*, Herbarzach ſwoich; z ktorego imieniá y za życiá tych Piſarzow, iuż znaiomi byli w piaſtowanych

wanych przyzwoicie Szlacheckiemu ſtanowi tytułach. Bo ieżeli *Paprocki* żyć y piſać przeſtáł (iako świadczy *Nieſiecki* w ſwoiey *Koronie*) w roku 1614, to z imieniá tego kwitnął ná Wołyniu Ian Cieſzkowski, Podſtarości Grodzki Włodźimirski, około roku 1609. *iako świadczą Akta tegoż Grodu.* Rownym ſpoſobem y *Okolſki* omylił ſię, piſzący poźniey ſwoy Herbarz R.P. 1641, w ktorym czaſie ſłużyli ná woiennych expedycyách, Staniſłáw Skarbnik Nowogrodzki, Tobiáſz w Rycerskim ſtanie, y inni. Domu tego przodkow pragnący wiedźieć, od dawnieyſzych wiekow, doczyta ſię obſzernie w Aktach Grodu y Ziemſtwa Łęczyckiego; ktorzy iák byli życzliwi publicznemu dobru, y Oyczyźnie zaſłużeni, świadczy z pochwałą domu tego Przywiley Królá Michała, dany ná Cześnikoſtwo Trembowelskię Mikołaiowi Cieſzkowskiemu: *Significamus præſentibus literis noſtris, quorum intereſt univerſis & ſingulis, ea eſſe Generoſi Nicolai Cieſzkowſki viri vetuſtâ familià, multiſq; honoribus ac titulis conſpicua progeniti, avitiſq; majorum ſuorum decoribus ornati merita, tam in functionibus publicis quam in expeditionibus bellicis, ſingulari fide animiq; fortitudine probata, ut jure merito à nobis ea, quæ ad ornandum munerandumq; eum ſerviunt, expoſcant præmia. Quare vacante ad præſens Pincernatu Trembovlenſi &c. Datt. Varſaviæ die* 6. *menſis Junij A. D.* 1672. *Regni vero noſtri anno tertio.* MICHAEL REX.

Przywiley

Iędrzey Cieſzkowski w Woiewodztwie Łęczyckim, ſpłodził trzech ſynow, o czym świadczą *Acta Caſtren. Lancicien:* 1560. *Anno*, z tych Jędrzey oſiadł na Cieſzkowie oyczyſtey fortunie, inni dway na Wołyń ſię wynieśli. Ian w oyczyſtym prawie z młodu ſię ćwicząc, tylo ſobie zaſłużył affektu u Krzyſztofa Xiążęciá Zbaráskiego, Koniuſzego Koronnego, Włodźimirskiego Staroſty, że widząc w nim umieiętność Oyczyſtego prawa, konferował mu Podſtaroſtwo Grodzkie Włodźimirskie; złączył ſię dożywotnie z Giełgeitowną, *herbu Dźiałoſza*, z ktorą zoſtawił ſyná Woyciecha Hieronima, w ſtanie Duchownym młodo zmarłego, y corek cztery: 1. Wilkońskiemu herbu *Odrowąż*, 2. Trzcińskiemu herbu *Gozdawa*, 3. Janickiemu herbu *Rogala*, 4. Straſzowi herbu *Korczak*, poślubione. Woyciech brat Janá, będąc ná dworze y pod znakiem Januſza Xiążęciá Zbaraſkiego, Woiewody Bracławskie-

Giełgeitowna

Wilkoński

Trzciński

Janicki

Straſz

wſkiego, nie odſtępny w wſzelkich woiennych okazyách
Pryncypała ſwego, ták piękny rycerſkiey umieiętności dał
dowod ná expedycyi Podolſkiey, przeciwko graſsuiącym y
puſtoſzącym tamten kray Tatarom w roku 1577, iż mu ten-
że Xiążę, będąc pod ten czas generalnym Regimentarzem,
Snopkowſka Rotmiſtrzoſtwo w woyſku konferował, umarł R. P. 1590, miał
zá ſobą Annę Snopkowſką herbu *Rawicz*, z ktorey ſpłodźił cor-
Dźik kę Kryſtynę, Grzegorzowi Dźikowi herbu *Doliwa* poślubio-
ną, y ſynow trzech. Tobiáſza *ſterılem*. Staniſława Skar-
bnika Nowogrodzkiego, Rotmiſtrza Krolewſkiego; pod tęn
Zamoyski czas gdy Zygmunt III. wyſłał w roku 1600. Zamoysſkiego
Hetmana W. K. z woyſkiem przeciwko Michałowi Hoſpo-
darowi Wołoſkiemu, wybiiáiącemu ſię z hołdu y poſłuſzeń-
ſtwa Rzeczypoſpolitey, y naiezdnikowi granic Polskich; wie-
lu Panow miłością Oyczyzny uwiedźieni, znaczne ſwym ko-
ſztem wyſtawione Chorągwie y Pułki, ná tęż wyſyłali expe-
dycyą, między ktoremi y chorągiew Xiążęcia Zbaráſkiego,
(pod ktorey znakiem y Staniſław zoſtawał) w licznym ſta-
wił ſię kompucie. Pod czas żwawey tedy pod Telezynem
utarczki, gdy oboiętne z razu tak Wołoſzy, iako y naſzym
ſłużyło ſzczęście; wźięty ieſt w niewolą, y w ściſłe do Kon-
Turecka niewola ſtantynopola odeſłany więzienie; tam tedy przez lat dwa-
dźieścia będąc, gdy iuż y długim przeciągiem czaſu, y umie-
iętnością Tureckiego ięzyka przymilił ſię Turkom, dali mu
zwierzchność Iedykuły nád będącemi w niey niewolnikami,
tym go kontentuiąc, aby łatwiey namowić mogli do zaprze-
nia ſię Katolickiey wiary. Już tedy Staniſław ciężką y dłu-
gą przyciśniony niewolą, chcąc ſię z tak przykrey oſwobo-
dźić mizeryi, dał ſię łatwo námowić; by zaś mocniey w nim
to utwierdźili przedſięwźięcie, Paſzowſkiey godności od Tur-
kow náſtąpiła deklaracyá. Naznaczony tedy czas ceremo-
niom obrzezania y inweſtytury Biſurmańskiey; w tych oko-
licznościach położony biedźi ſię zmyſłami Staniſław, refle-
ktuiąc ſię y ná miłość zbawienia ſwego, y ná dane Turkom
ſłowo, bo iuż zupełna do tego aktu była gotowość. W tey
melancholii twardym ſnęm zaſypiá, widźi ſię przez ſęn być
Cud nad Staniſławem Cieſzkow.kim w Kościele, idźie do Konfeſſyonału, y prośi o generalną ſpo-
wiedź Kapłana; po wyznanych grzechach ſwoich ſpytany
od tegoż: czyliby ieſzcze więcey czego nie pamiętał? gdy od-
powie,

PROCEDENCYA
W Brandeburgii, Inflantach, Kurlandyi, Brabancyi, Sląſku, Polſzcze, y innych Prowincyách Zaſłużonych
MOHLOW.
HERBU TRZY KRETY.

ZAczynáiąc nie tak od pierwiaſtkow ſwoich, ktorych dlá
dawnych wiekow nikt z teraźnieyſzych dociec nie może,
z kądby ſwoy początek brały, ále tylko co poźnieyſze zo-
ſtawiły nąm wiadomości, to piſzę dlá dalſzey pamiątki, od
Anzelma Mohla, ktory w Pruſkim znayduiąc ſię Páńſtwie, był *Anzelm*
dobr Lichtenaf y Carcyk dźiedźicem, gdźie w ſpokoyney poſ-
ſeſſyi ſpłodził Baltazara Mohla, *virum conſilij*, bo tęn wy- *Baltazar*
nioſłſzy ſię do Sląſka, y tám odźiedźiczywſzy dobra Redlic,
naypierwſzy záczął ſię piſać *Fon Mohl Redlic*, á przytym y
inne Groſrozen názwane dobra poośiadał, był Konſyliárzem
Xiążęcia Ziemi Ligieńſkiey, o czym ſzerzey *Sinapius* Autor
w roku 1488. *par.* 4. *lib:* 3. iako świadczą *Curioſitates Sileſien-
ſes*. Tęn wielkiey doſkonáłości Ociec nieodrodnych ſynow
prokreował trzech, Wolhenſa alias Benedyktá, Baltazara, y *Benedykt*
Jákubá. Pierwſzy Wolhens wrociwſzy ſię do Prus, *A vitæ ſub-* *Baltazar*
ſtantiæ ſpadkiem naturálney ſukceſſyi oſiadł dobra pomięnio- *Jakub*
ne Lichtenaf y Carcyk, żyiąc tamże w Urzędźie Podkomor-
ſkiey godności, á potym y Marſzałkowſkiey ná Dworze Ele-
ktora Saſkiego w roku 1625. zoſtaiąc, zrodźił Wolfa Joáchi- *Wolf*
má dwoyga imion Mochla, á tęn Jerzego y Wilhelma, woyſk
Krola Auguſta II. Rotmiſtrzá w roku 1712, ktory Wilhelm *Wilhelm*
zoſtawiwſzy ſukceſſora, Erneſta Wilhelma *ſinominis*, z światem *Erneſt*
ſię pożegnał. Po tych wſzyſtkich Jerzy Mohl kwitnący, Kro- *Jerzy*
la Pruſkiego Oberſzteleytnát w roku 1735, ná dobrach wzwyż
rzeczonych Carcyk dźiedźic, poſpolicie *tituli gratiâ* nazy-
wáł ſię *Fon Mohl*, bezpotomny z świata tego zſzedł, o czym
Curioſitates Sileſienſes. Drugi ſyn tegoż Baltázara Mochla,
w Sląſkim dźiedźictwie dobr Redlic y Groſrozen poſſeſſora,
podobnym imięniem nazwany Baltazar *Redlic Mohl*, roku *Baltazar*
1506, ktory ſpłodźiwſzy ſyná N. Mohla, á tęn Fryderyka,
dźielney y odważney milicyi męża, ktorego w roku 1640.
pod Ligieycęm nieprzyiacielſki poſtrzał w życiu ugodźił, zo-

494

ſtawiwſzy po ſobie ſynow Dawidá, nie tylko Kawálerſkich
Dawid ſztuk ná lądźie podobnego Oycu, ále też morſkich flot czy
Pułkow Kommendantá y Wodza w roku 1584, y Mikołaiá
nad Xięſtwęm Ligieyſkiey Ziemi, nie mnieyſzego Urzędu,
bo naywyżſzego Gubarnatorá, tęn chorobą pieciolętnią ze-
ſłabiony, w roku 1699, życia ſwoiego 72, *ſteriliter vitam*
Fryderyk *cum morte mutavit*. Fryderyk zaś Mohl pochodzący od Da-
widá, w ſpokoyney dobr Groſrozen y Panckauz dźiedźicząc
poſſeſſyą, ſpłodźił Baltazára Fryderyka dwoyga imion, tych-
Baltázar że dobr Groſrozen y Poświc dźiedźica, od ktorego iedynak
Fryderyk ſyn Fryderyk Mohl, roku 1730. *floridæ ætatis*, kwitnących
w tym Pańſtwie Saſkim w przyſzłe czaſy zoſtawił ſukceſſo-
row, dotąd godnością oyczyſtego imięniá *Redlic Mohl* za-
ſzczycaiących ſię.

Jakub Trzeci ſyn Jakub Mohl, pochodzący od wzwyż rzeczo-
nego Baltazará, upodobawſzy ſobie kraie Inflantſkie, zá ma-
nudukcyą Hermiſtrzow Krzyżackich, ſzczęśliwie w tym Xię-
ſtwie dobra nadane ſobie *á Magiſtris Livoniæ, jure perpetuæ*
hæreditatis oſiadł. Więc tęn pierwſzy z familii Mohlow, tam-
że co do poſſeſſyi Indygenat przyiął, ále co do dźieł heroi-
cznych, ſtárożytney cnoty Kawaler, co poznać iż mu, iako
mężowi *in ſago & toga* dyſtyngwowanemu, Dygnitarze Krzy-
żaccy, do przezwiſka iego *Fon Mohl* przydali *der*, co ſię z
Niemieckiego tłomaczy *tęn*, chcąc wyrazić oſobliwſzego w
ſztukach woiennych męża, że tęn á nie inny tyle z Pogany
dowodnych odprawił utarczek, dla czego *motivô meritorum*
iego złączone ſyllaby F*onder Mohl* ná zaſzczyt imieniowi te-
goż dedykowáli. A tak nietylko *Martis bellantis*, ále też *ma-*
ris prolificantis, zoſtała ſię z niego pamiątka, gdy po ſobie ná
obronę Oyczyzny rownego oycowſkiey naturze zoſtawił
ſyna, potym wieku ſzczęśliwie dokonał ſwoiego, o czym *Cu-*
rioſitates Sileſienſes, co do procedencyi oſoby; á zaś dźiedźi-
ctwá y poſſeſſyi w Inflantach mianey, rożne świadczą prawa
od Hermiſtrzow Krzyżackich nadáne, iako też y Xięga *In-*
flanty zebrane *o ſtarożytności y zacności Szlacheckich Familii*
w Inflanciech, w rozdźiale 1. y 3. fol: 21. Pozoſtały ſyn te-
goż Jakuba imięniem, iak niektorzy mieć chcą z familii Ar-
Arnolf nolfa, nie tylko w ślady czyn heroicznych, ále też y w wła-
ſności ſubſtancyi oyczyſtey wſtąpiwſzy, zoſtawił po ſobie
ſynow

ſynow czterech. Z tych ieden Konrat, idąc woiennym to- *Konrad*
rem, zoſtawſzy Rotmiſtrzęm *celebs* umarł. Drugi Tomaſz, *Tomaſz*
dobr Homel w Staroſtwie Layżeńskim Xięſtwa Inflantſkiego
dźiedźic, lubo bezpotomny, pełen iednak cnot doyzrzałych,
ná wieczny poſzedł ſpoczynek, tego probuie tranſakcyá zá
Zygmunta III Krola Polskiego, w roku 1613. dnia 22. Czerw:
w Warſzáwie Metryki Litew: *Reſtitutionis jure perpetuæ hæ-*
reditatis bonorum Homel, Generoſi Thomæ Mohl. Trzeci De-
tlow dobr pewnych w Trákcie Rzeżyckim ná Inflantach, de- *Detlow*
kretem ſądow Relacyalnych zá Władyſławа IV. Krola Pol-
skiego w roku 1640. przyſądzonych dźiedźic, biegły w Eko-
nomicznych dyſpozycyách Goſpodarz, znaczney doſzedłſzy
fortuny bezpotomnie umarł. Czwarty Arent *Fonder Mohl*, *Arent*
Sztaps Cfficyerskiey Szarzy Major, dobr Wyżek y innych
dźiedźic, miał trzech ſynow, dobr y cnot oyczyſtych ſukceſ-
ſorow, ſąm ná uſłudze woienney, wielkie láta ſtrawiwſzy u-
marł. Fryderyk po nim Gwardyi Koronney Pułkownik, od *Fryderyk*
nieprzyiacielskich naiazdow Korony Polskiey bronił, maiąc
w dożywotniey przyiaźni Akierſzofownę, tameczną fam lián- *Akierſzow*
tkę, umarł *ſterilis*. Ta *2dô voto* poſzedłſzy w dom Bielińſkich, *Bielińſcy*
wielkich familii w Polſzcze rozkrzewiła náſienie. Drugi ſyn
Arenta Volmerus, Chorąży Gwardyi Koronney, ſpłodźił *Wolmer*
corek dwie, te w poważne Felkierzambow y Drahenfelſow *Felkierzamb*
wkroczyły Familie, z ktorych rożliczne poſzły w Inflanciech *Drahenfels*
generacye. Trzeci ſyn Arenta Alexander, iedney własno- *Alexander*
ści y dźieł Rycerſkich z bracią, będąc Porucznikiem Gwar-
dyi Koronney, tęn zoſtawiwſzy z Wolbekowną ſynow czte- *Wolbek*
rech, wieku ſwego dokonał, z ktorych ſynow dwoch, Janá
Stolnika Parnawskiego z Rykowną, y Wolmerá Cześnika In-
flantſkiego *ſteriles*, á dwoch potomſtwa licznego propaga- *Rykowna*
torow, to ieſt Hieronima Koniuſzego Starodubowskiego, go- *Hieronim*
dney eſtymácyi męża, ktory z Sielickich Radlińską, zrodźił *Radlińska*
także ſynow czterech, Janá *in ſæculo, in Religione* Jozefa w
Zakonie Kaznodźieyskim, wſzelkiey modeſtyi y życia po-
bożnego Kapłaná. Drugiego Wawrzyńca Miecznika Inflant- *Wawrzyn:*
skiego. Trzeciego Ludwika Koniuſzego Starodubowskiego, *Ludwik*
bez potomnych. Czwartego Alexandrá Teofila *binominis*, O- *Alexander Teofil*
bożnego Inflantskiego, ná Trybunał Skarbowy Litewski Kom-
miſſarza, w roku 1756. odwagą y męſtwęm chwalebnego, o

Rrrr2 honor

495

honor Boski y całość Wiary S. Katolickiey Zelanta, ktory
nie wprzod z placu bitwy o część tey Religii uſtąpił, walcząc
mocno z przeciwną wierze tey ſtroną, poki kilku znaczne-
go urodzenia w Xięſtwie Kurlandzkim, tak Officyerskiey
ſzarzy, iako też Urzędniczey godności, *Auguſtanæ profeſſio-*
nis ná mieyſcu ciężko nie zranił Kawalerow, y długo pamię-
tny onym, ná bluźnierskie uſta nie włożył interdykt. Tęn z
Giedroicz: Giedroiczowną, ze krwi Xiążąt Litewskich pochodzącą, tak
w domowych obyściach, iak Pańskich obyczaiach, roſtropną
ożęniony, prokreował trzech ſynow, Hieronima, Alexandra,
Adama, y Maryánnę corkę, nie odrodne Rodźicom ſwoim
potomſtwo.

Ztąd wrociwſzy ſię w gorę, wſpominąm czwártego ſy-
Alexander na Alexandra, Podſtolego Czerniechowskiego, od podobne-
goż imięnia Alexandra y Wolbekowny Rodźicow pochodzą-
cego, dobr Wyſzek ſtarych y Podgorża w Inflantach, á w Li-
Sielická twie Imbrodow y innych dźiedźica, ktory z Anną Sielicką
zacney familii ożęniony, ſpłodźił ſześciu ſynow, y corek
cztery. Pierwſzego Stefana Mohla *Societ: JESU Collegium*
Dyneburskiego Rektora, drugiego Janá Podczaſzego Parna-
Rykowna wskiego, tęn z Joánną Rykowną ſpłodźił dwie corki, Annę
y Konſtancyą. Trzeciego ſyna od wzwyż przerzeczonego
Franciſzek Alexandra pochodzącego Franciſzka, Strażnika Inflantskie-
go, ſpraw obywatelow Inflantskich Surrogatorskiey funkcyi
podległych, y podczas *Interregnum* Kapturowego Sędźiego,
mocnego ku dobru poſpolitemu Konſyliárza, iako też pi-
nego granic oyczyſtych Strażnika, ktory przybrawſzy ſobie
Legucka *1mô in connubium* Dorotę Ludwikę Legucką, *2dô votô* Feli-
Szoſtakowna cyannę Szoſtakownę, prokreował z pierwſzego małżeńſtwa
Gotard ſyná Gotarda Ignacego *binominis*, y corkę Rozalią. Gotard
w młodym wieku iuż Krayczoſtwo Xięſtwa Inflantskiego,
od Krola Auguſta III. roku 1748. dnia 15. Czerwca otrzy-
mał w Warſzawie, iako świadczy Metryka W.X.Litew. y poſ-
ſeſſyá Stallum ná Seymiku 1754. dnia 5. Lutego, y Akta Gro-
ezkie Dyneburgskie przez oblatę. Piaſtuie ná ſobie, iako
praw *Utriuſq; Juris Poſtcurialis, Civilis, Theutonici, Culmen-*
ſis, Majdeburgenſis, y innych Swieckich, tak *Sacræ Nuntia-*
turæ, Conſiſtorij, y innych Duchownych intereſſa, trzymaiąc
Plenipotencyą od Xiążąt Czartoryskich w Warſzáwie y Lwo-
wie czy-

wie czynioną, iako też Xiążąt Sanguſzkow *coram Actis No-*
tariatus Apoſtolici, de Actu in Conſiſtorio Luceorienſi Anno Domi:
1751. *die* 27. *Auguſti* zapiſane *per oblatam*, także Platerow Ka-
ſztelanow Połockich, w Trybunale Głownym Wileńſkim W.
X.Lit. w roku 1754. dniá 14. Czerw. Druga w Dyneburgu
coram Actis civilibus roku 1755. dnia 17. Czerwca, o ktorych
przyznane dał z ſiebie dowody. Zważaiąc poler przyzwoi-
ty ſynom Koronnym, nie inſzy w nim wydáie ſię, tylko wzor
polityczney maniery, ſtatyſtyczney powagi, weſołych kon-
werſacyi, mądrych ſentymentow, wdźięcznych adreſow y
ákommodacyi każdemu przyiemnych, *in publicis, Curiiſq; Prin-*
cipum nábytych. Będąc pełnomocnym Kommiſſarzem dobr
Ukraińſkich, Wołyńſkich, y innych, Platerow Kaſztelanow
Połockich, w rządy ſobie powierzonych 1754, wiele doſko-
náłych dyſpozycyi Ekonomicznych, nád Polſką praktykę,
ex veſtigiis Parentum nabytych, od niego nauczyć ſię może.
Oyczyzná iego właſná w dobrach Ozupin nazwányych, *Jure*
feudi zá Przywileiem J.K.Mći w Aktach Grodu Warſzawſkie-
go roku 1750. oblatowánym, łaſkáwie nadánych, y w in-
nych oyczyſtych, macierzyńſkich, y ſukceſſyonalnych w In-
flanciech Poſſeſſor, y znaku Uſarſkiego Xiążęcia Staniſła-
wá Lubomirſkiego, Strażnika W. Koronnego Towarzyſz.
Druga urodzeniem corka Franciſzka Mohla Rożaliá, dyſtyn-
gwowanych kwalitatyw Damá, ná dworze Senátorſkim, pier-
wſza froncymeru Direktorka.

Czwarty ſyn Alexandrá Mohla Dyonizy, Horodniczy Dyonizy
Inflántſki, bezpotomnie zſzedł z tego świata. Piąty Kazi- Kazimierz
mierz, Skarbnik Wilkomirſki, dość ludzki y łaſkawy w do-
mu humaniſta, lubo ściſły ſwey fortuny obſerwant, w poſ-
ſeſſyi dobr dźiedźicznych Imbrody w Xięſtwie Litewſkim y
innych będąc, zrodźił ſynow dwoch, Stefaná y Dyonizego. Stefan Dyonizy
Szoſty ſyn Piotr Teofil, Kanonik Inflantſki Katedralny, y Piotr
Wárſzawski, Kapituły Prokurator Generalny, Proboſzcz
Służewſki, Aſſeſſor Sądow Zadwornych Koronnych, chu-
dych pachołkow, ludźi mizeryą ſtrapionych, ſierot uciśnio-
nych, ubogich y niedoſtatnich Ociec, y inſzych cnot świę-
tych mądry naśladowca, w prawach y konſyliách Oyczy-
źnie pożyteczny. Siodma w porządku urodzeniá corka Ale-
xandrá Mohla Konſtancyá, *1mo* Sokołowſka, Łowczyná In- Sokołowſka

 flant-

Rykowa ſlantſka, *2dô votô* Rykowá Skarbnikowa Inflantſka, dobr Iſtalſno, Kurynow, Stolarowſzczyzna, w Xięſtwie Inflantſkim, y Jurażyſzki w Litwie dźiedźicznych Poſſeſſorka, z ktorey dwoch ſynow, Ignacy Miecznik Inflantski, y Antoni Sokołowſcy, zmarłego oyca żywe portrety. Oſma corka Jo-
Rykowa anná Rykowa, Podſtoliná Inflantska, dobr Borowá w Inflantach dźiedźiczka, rożnych cnot Pani, urodźiła Dyonizego Ryka, ná Trybunał Skarbowy Litewski Kommiſſarza, doskonáłością praw Oyczyſtych wſławionego. Dźiewiąta Katárzy-
Jodkowa ná Jotkowá, Cześnikowa Licka, dobr Szkowná y innych w Inflanciech y Litwie z mężęm wſpoł dźiedźiczka, ieſt przykładew dla inſzych ſzczęśliwego w małżeńſtwie pożycia, pięknych kwalitatyw y roſtropności Páni. Dźieſiąta corka A-
Karwická lexandrą Mohla Rożaliá Karwicka, Cześnikowa Inflantska, dobr Ewerſmuyza, Zabłocie, w Inflantach, y innych w Litwie po zmarłym mężu poſſeſſorka, od ktorey trzech ſy-
Karwiscy now, Andrzey, Jan y Ignacy Karwiccy, corek zaś dwie, Konſtancyá y Kryſtyná, godne ſwoim przymiotom podobnych mężow.

Ktoby chciał od początku całą Familią zebráć przerzeczonych Mohlow, z Anteceſſorámi ſwoiemi y ſukceſſorami, wieleby potrzeba kwerendować po rożnych, tak Polskich, Litewskich, Inflantskich, Kurlandzkich Ziemſtwach y Grodach, iako też Brabanckich, Brandeburskich, y innych Pańſtwach, tu ſię tylko wyrażaią *in Curioſitatibus Sileſienſibus*, y w Xiędze *Inflanty zebranych Rytembankow, w Rozdźiale 1. y 3.* znayduiący ſię.

TURZYMA *Herb*, ieſt pułtora Krzyża białego w czerwonym polu, iako z Baſzka *Okolſki* powiada, puł Krzyża danego, iedni kładą z prawey, drudzy z lewey ſtrony, iako w *Paprockim, Okolskim, Nieſieckim tom: 3. fol:* 741. widźieć można. Ná hełmie także, kładą niektorzy zbroyną rękę z mieczem, inśi koronę gołą, zowie ſię inaczey herb Prus, *1mo* pochodzący od Miſtrzow Krzyżackich, iako wyżyi. Mię-
Kraſnoſielſcy dzy inſzemi, pieczętuią ſię Turzymą Juchnowie Kraſno-
Korotko ſielſcy, ktorzy idą od Korotkow y Słupiſzow z matek, w Wo-
Słupiſz iewodztwie Ruskim. Daniło Korotki, dobr Michałowka y innych dźiedźic, ſpłodźił Bohuſza Korotkę, od ktorego Maruſza Korotczanką, z Juchną, to ieſt z Joáchimęm Kraſnoſie-

leckim zmowiona dożywotnie, z Woiewodztwa Ruskiago, Ziemi Przemyślskiey przenieśli ſię ná Ukrainę w Woiewodztwo Bracławskie. Od tych pochodźił Daniło Kraſnoſielski, ktorego ſyn Mikołay ſpłodźił Konſtantego, ożęnionego z Zuzanną Kruſielnicką, ktorey taka ieſt procedencyá. Iwan Kruſielnicka
Słupicz, dobr Noſowce Kunka &c. dźiedźic, od ktorego Hrehory Słupicz, Piſarz Grodzki Bracławski, tychże ſyn Dymitr Słupicz, od ktorego była Teodora Słupiczanka, wydana zá Alexandra Kruſielnickiego, ſyn ich Staniſław Kruſielnicki, ożęniony z Anną Páſtawską, mieli pomienioną Zu- Paſtawſka Kruſielnicki
zannę Kruſielnicką, tá z Konſtantego Kraſnoſielskiego, powiła Jerzego, *1mo* z Kutunianką ożęnionego, z ktorych Jan Kraſnoſielski z Lewkowiczowną, dobr części w Noſowcach, Lewkowiczowna
Kunce, Michałowce, Kunie, y innych dźiedźice, zrodźili Iana Kraſnoſielskiego, *2dô votô* pomięniony Ierzy poiął Mar- Marſzewſka
ſzewską, z ktorey Andrzey ożęniony z Rychalską, ſpłodźił Rychalſka
Mikołaia, tego brat Ian Kraſnoſielski wźiął Maryánnę Kle- Klementowska
mentowską, ktora mu powiła Iana. Liczą Kolligatow tych, Iuſzkowskich, Łuckich, Bernáckich, Klementowskich, Kierz- Kolligaci.
kowskich, Lewkowiczow, Rychalskich, Kucharskich, Krzyczyńskich, Paſławskich, Kamodźińſkich, y innych. Dokumenta tey procedencyi ſą z dekretu *Exdiviſionis ſortium in bonis Michałowka* 1748. *die* 27. *Maji. Item exdiviſio bonorum Noſowce in ſortes* 1755. *die* 10. *Decembr. in Actis Cremenec.*

WYSOGOTA HERB.

EPIGRAMMA.

Dum ſcrutor veſtri meditans in Stemmate ſigna,
Ludum fortunæ bella ciere noto.
Lilia caſta virent, florum pulcherrima proles,
Caſta Virago nam luſus amoris erat.
Effugit una duos, pro ſponſa certat uterq;
O utinam ſemper talia bella forent.

ABRYS HERBOWNY.

Opiſanie Herbu Ieſt rozdarta Liliá w prawym boku tarczy, Szachownica w lewym, między czerwonym polem, ná hełmie Xiążę Wyſogota, w prawey ręce miecz, w lewey puł koła od pługa trzymaiący. Podobnie go opiſuie *Nieſiecki tom.* 4. *fol.* 619, iá z dokumentow autentycznych, tak go wyrażam.

ORYGINAŁ HERBU.

Początki Herbowne W Xięſtwie Weyſmarskim, dwoch Xiążąt konkurowało o Xiężnę teyże Prowincyi, iedęn Wyſogota Xiążę Czeski, drugi

drugi podobnego imięnia Xią: Weſſegotta, ktorey widząc pierwſzy nákłonione ku ſobie ſerce do wotow małżeńſkich, począł ſię z nią zabierać, o czym dowiedźiawſzy Weſſegotta, z ciężkim reſſentymentem przyieżdża ná Zą̨mek Xiężny, gdzie zaſtaie Xiążęcia Wyſogotę. Xiężna Weymarſka widząc obudwu ſerca do ſiebie natężone, áby żadnego z nich nie urázíła, bierze ſzachownicę y proſi o wygraną ſamey ſiebie, podaiąc ią konkurrentom ſwoim. Wygrał Wyſogota Xiężnę, z czego drugi nie kontent wyzywa ná poiedynek. Wźiąwſzy od Xiężny ná znák iey niewinności po połowie Lilii, wyieżdżaią zá Kaſztel, pod ktorym płynie rzeka *Elcken*, nad tąż ſamą rzeką chłop orał pługiem, gdźie pokonáwſzy Xiążę Wyſogotá Xiążęcia drugiego, upuścił miecz z ręku ná ziemię, ktory wźiąwſzy Wyſogota uciekaiącego goni. Wpáda w łodkę Xiążę Weſſegotta, w drugą łodkę drugi Xiążę z mieczęm, po wodźie uganiaiąc ſię, á przypłynąwſzy do brzegu ná drugą ſtronę Weſſegotta, bierze koło od pługá, áby ſię nim Wyſogocie zaſłonił, ktory nacieraiąc, odciął mu w ręku puł koła, á życiem darował go. Z czym powrociwſzy do Xiężny Weyſmarſkiey, pretenſyą Weſſegotty ślubem z nią zakonkludował, ná ktorą pamiątkę, z tego wſzyſtkiego herbem złożonym pieczętował ſię, *według rzetelnych dokumentow Familii Wyſogotow.*

PROCEDENCYA
DOMU
WYSOGOTOW ZAKRZEWSKICH
w Woiewodztwie Poznańſkim, Powiecie Koſteńſkim, dobr Zakrzewo Dźiedźicow,
HERBU WYSOGOTA.

JEſzcze zá Lecha II. Wielkiego Xiążęcia Polskiego, przybywſzy Wysogotá z Pańſtwá Czeſkiego do kraiu tuteyſzego, ieſzcze ná ten czas dźikiego, nábył ziemi ſztukę, ná ktorey pierwſzą wieś fundował Zakrzew, pod miaſtem Rawiczem w Powiecie Kościańſkim, Woiewodztwa Poznańſkiego zoſtaiącą, od ktorey zowią ſię Zakrzewſkiemi. Jakub Wyſogotá, od ktorego poźnieyśi pochodzą, rozdźielił fortu- *Zakrzewſcy*

Ttttt nę ſy-

458

nę ſynom ſwoim, iako niżyi wyraża ſię z ſukceſſorami iego. Iednemu Zakrzewo maiętność przypadła, od ktorey Zakrzewſcy; drugiemu Kawce, od ktorey Kaweccy Wyſogotowie, trzeciemu Łaſzczyn, Konarzew, Sarnowo miaſto, wſzyſtkie dobra ná granicy Sląskiey, ktore graniczą z Xięſtwęm Trachemberſkim Xiążąt Arczweltow. Od tych zaś iak winograd rozrodzony Mikołay Wyſogota, miał Franciſzka, Staniſławá, Stefaná, Karola, y Jana, pięciu ſynow żołnierzy, byli Kommiſſarzami do pokoiu uſtanowienia między Polską z Krolem Szwedzkim, pod czas pierwſzego weścia tu w naſze kraie z woyſkięm. Jan Wyſogotá Kaſztelan Sremski, zá Janá Kazimierza Krola Polſkiego. Maciey Wyſogota Podſtoli Kaliski, zá Krola Janá III, Franciſzek Łowczy Poznański, Franciſzek inſzy Wyſogotá Łowczy Wſchowski, zá Krolá tegoż Janá III. Telesfor Wyſogotá Kaſztelan Sątecki, dźiedźic ná Sarnowie y Sląkowie, Andrzey Kaſztelan Sątecki, dźiedźic ná Pakoſławiu, Swiąceniu, Szurkowię. Wacław Wyſogota Pułkownik I. K. Mości, w bataliách między Karolem Krolęm Szwedzkim, dwunáſtu wśi dźiedźic ná Gryzinie, Mielągowie, Oſieku, y innych. Andrzey Wyſogotá, Piſarz Grodzki Poznański 1749. lat trzynáśćie Surrogatorem Grodzkim Poznańskim, y Podczaſzym lat piętnaśćie, Poſłęm ośm razy ná Seymy Warſzawskie y Grodźnskie, w pomięnionym roku iuż Kaſztelan Krzeſłowy Kaliski, dźiedźic ná Sarnowie, Kiekrzu, Gaiu, y Sląskowie. Tadeuſz Wyſogota, Podſędek Ziemski Kaliski, ná Woli Xiążęcey dźiedźic. Franciſzek Piſarz Grodzki Kościański, ná Stryiowie dźiedźic, Antoni Piſarz Grodzki Kościański, Alexander Kanclerz Katedralny Poznański, Michał dwa razy Staroſtą y Deputatem, Kanonik Katedralny Poznański, dźiedźic ná Pakoſławiu. Ian Wyſogotá Kanonik Poznański, Proboſzcz Sarnowski y Brednicki. Iozef Podczaſzy Ziemi Wſchowskiey, ná Dąbrowskiey maiętności dźiedźic. Antoni Wyſogota Staroſtá Radźieiowski, dźiedźic na Czarkowce pod Poniecem miaſtem. Karol Staroſta Skatkowski, dźiedźic ná Gryżynie, Oſieku, Zydowie, Párſzcze, Mielągowce, Dąbcu. Maciey Kaſztelanic Sątecki, dźiedźic ná Kśiążu y Swiąceniu. Izydor Wyſogota, Kaſztelanic Sątecki, dźiedźic ná Białczu, Szurkowie. Adam ná Zakrzęwce.

Kaweccy

WŁO-

WŁOSZEK *Herb*, między mieczami ná krzyż złożonymi powinny bydź cztery roże białe, w polu czerwonym ták, że z nich ná gorze iedna, druga pod nią ná dole, trzecia z boku, y czwarta, według *Bielſkiego fol: 60. Paprocki w Gniaźdźie fol. 1119. Okolſki tom. 3. fol. 304.* od Marcellina Włocha Biskupa Kruświckiego, álbo iak teraz zowią Kuiawskiego trzeciego, ktory ná początkach wiary S. Katolickiey z Rzymu przyſłany, przykładnie y świątobliwie owieczki ſobie powierzone rządząc lat ośmnaśćie, poſzedł po zapłatę prac ſwoich w roku 1035. Od brata iego Dom rozmnożony w Polſzcze, z ktorych był ieden Podskarbim Nadwornym Litewskim, Staniſław Suffraganem także Kuiawskim, Staniſław *Soc: JESU.* Tegoż herbu ſą Smoniewſcy na Smoniewie, w Woiewodztwie Podlaskim, Ziemi Drohickiey, z rożnymi przydomkami, dla rozrodzenia ſię licznego tego domu, iednak iedni Włochowie Smoniewſcy od herbu ſię piſzą, z ktorych Krzyſztof ieſzcze *in anno* 1634. ze Smoniewa przenioſł ſię w Ziemię Ciechanowską, *ſteriliter* zaś *decedendo*, zoſtawił ſukceſſyą Ianowi y Marcinowi, á Marcin *ſteriliter deceſſit*, iako o tym świadczą Akta Grodzkie Drohickie y Wyſzogrodzkie, w *Herbarzu Nieſieckiego* cytowáne. Od Jana potomkowie, *alias* wnuki, Adam Ignacy Skarbnik, y wprzod Regent, á potym Podſtarości Grodzki Wyſzogrodzki, Kommiſſarz ná Trybunał Skarbowy Radomſki *in Anno* 1745, ktory *1mô votô* z Nakwaſką, Woyſką Wyſzogrodzką, ſpłodźił corkę Zofią Zorawſką, Regentową Wyſzogrodzką, *2dô voto* z Antoniną Karczewſką żyie 1755. potomſtwo má w młodym wieku. Staniſław Komornik Grániczny Wyſzogrodzki, *1mô voto* z Słubicką *ſterilis*, *2dô votô* z Kluczewſką má potomſtwo. Są y inni w Mazowſzu Smoniewſcy, y od nich potomſtwo. Wſpomina ich *Nieſiecki tom. 3. fol. 586.* y *tom. 4. fol: 563.* ále odmiennie.

Smoniewſcy

Nakwaſka
Zorawſka
Karczewſka

Słubicka
Kluczewſká.

ZADORA *Herb* SIEKIERZYNSKICH, ieſt Lwia głowa ſzaro naierżoná, w polu błękitnym, z otwartą paſzczęką w prawą tarczy obroconą, z ktorey wychodźi pięć płomieni ogniſtych, nád hełmem y koroną druga takaż głowá, o czym *Długoſz, Bielſki, Paprocki, y Okolſki tom. 3. fol: 315.* Zowie ſię Zadora, od Kawalerſkiego Imięnia ſwoiego, ináczey Płomieńczyk, od płomieni ze Lwiey páſzczęki wypa-

Ttttt 2 dáią-

499

daiących. Początek iego w Polſzcze naznacza *Paprocki* od roku 1100. zá Boleſławá Krzywouſtego, z Francyi przynieſionego, ále przez kogo, wiadomości iednoſtayney nie maſz, iako też o początkach iego. Zamiaſt tego herbu Siekierzyńſkich, rodowitego od wiekow do tych czas, *Nieſiecki tom:4. fol: 78.* ták powiada omylnie, dla złey pewnego informacyi: SIEKIERZYNSKI *herbu Kościeſza* w Podolſkim Woiewodztwie, y indźiey &c. Także między Herbownymi Zadory, u tegoż Autora nie ſą wſpomnieni w Tomie pomięnionym *folio* 634.

Error w Herbarzu

ZBICSWICZ HERB

EPIGRAMMA.

Multa petis cur donat Honor pro ſtemmate ſigna?
Cum gladio, lunam, ſidera bina, Crucem.
Scilicet ut vidit multo Vos nomine claros,
Larga Vos voluit mox redimire manu.
Inſeruit ſtellis gladium, quòd fulgere ſemper
Præ foribus ſuperum talia ſigna decet.

ABRYS

ABRYS HERBOWNY.

Ná tarczy ieſt Xiężyc złoty, iákoby po nowiu rogámi w gorę obrocony, ná ktorych dwie gwiazdy złote, kożdá o ſiedmiu promieniach, w niebieskim polu, w poł Xiężyca miecz ſrebrny oboſieczny, z rękoieścią złotą, y krzyżem u dołu, do gory końcem ſtoiący. Ná hełmie koroná złota, y pięć pior ſtruſich, końce czy kiście załomane maiących ná koronie tákiż drugi Xiężyc, ále bez gwiazdow, w ktorym krzyż Kawalerſki czarny, iakie ná płaſzczach y todze białey noſili Krzyżacy. *Tak go używaią Grabowſcy, y od nich pochodzące familie w Woiewodztwie Pomorſkim y Pruſach.*

Opiſanie Herbu.

ORYGINAŁ HERBU.

Jeſzcze *in paganiſmo* będący tego herbu Familiánći, bardzyi podobno *pro deaſtro, quàm decore domûs,* poł Xiężyca na tárczy, ktory teraz zoſtaie ná hełmie, zażywali, iako poznać z naſtępuiącey procedencyi. Xiężyc, gwiazdy, y miecz oboſieczny ná tarczy w polu błękitnym, iako też Krzyż Kawalerski ná hełmie w mieſiącu, ieſt nadány od Władyſława Krola Polskiego, po zwycięztwie nád Krzyżakami pod Grunwaldem roku 1410, ztoczywſzy ciężką batalią z Ulrykiem Miſtrzęm Pruſkim, ktora aż w nocy skończyła ſię ſzczęśliwie przy gwiazdach y Mieſiącu pogodnie świecącym. Záwdźięczaiąc Grabowskim heroiczne dźieła Krol Władyſław Jagiełło, (ktorzy wſzyſtko porzuciwſzy w Węgrzech, przybyli z pocztámi ſwoiemi na pomoc do Oyczyzny, z Zawiſzami y wielą inſzemi) iednych Krolewſzczyznami, iako Zawiſzow &c. drugich herbami, iako Grabowskich &c. kontentował, ktorym dał miecz ná tarczy z tych dwu iedęn, co ich Ulryk Miſtrz Krzyżacki poſłał ná wzgardę Krolowi Władyſławowi, y bratu iego Witoldowi, o czym *Cromerus* y inni, do tego Xiężyc z gwiazdami, że w nocy przy tym świetle tryumfowali, a ná pamiątkę zwycięztwa z Krzyżakow, krzyż Kawálerski czarny przydany ieſt ná hełm do Xiężyca, iakiego oni ná płaſzczach białych używali, o czym *Murinius w Kronice Miſtrzow Krzyżackich fol: 39. 120. & ſequ.* tym podobieńſtwęm, iako innym Familiom nadane ſą mieſiące y gwiazdy do herbow, zá dźieła heroiczne pod czas iaſnych

Początki Herbowne.

Uuuuu nocy

nocy, o czym *Okolſki z dawnieyſzych tom: 3. fol: 105. Nieſiecki tom: 3. fol: 319. & tom: 4. fol. 169. &c* z ktorych herbo-
Mściſzewſc wnych Mściſzewſcy iednego ſą Powiatu Człuchowſkiego, iáko y Grabowſcy. Nazwany zaś ieſt tęn herb po Staropolſku, czy Pomorską mową *Zbicświczym*, że tá bitwa trwała do świtaniá, pod czas ktorey Grabowſcy Krzyżakow zbili ſwoią partyą udźielną.

PROCEDENCYA

Dźiedźicow ná dobrach Grabowie, w Woiewodztwie Pomorſkim, Powiecie Człuchowſkim,

GRABOWSKICH,

HERBU ZBICSWICZ.

Grabowſcy DOm Grabowſkich ſtarożytny w Pruſiech, w Woiewodztwie Pomorſkim, á Powiecie Człuchowſkim, w dobrach Grabowie, zá Choynicámi około mil dwoch od granic Brandeburſkich *hæreditatem* maiących, ktorych *competens Officium* Ziemſtwo Człuchowſkie w Choynicach, y Akta Grodu Skarſzewſkiego włáſnego Powiatu, oraz Urząd mieyſki w Białęmburgu, gdźie dlá bliskości mieyſcá naywięcey tranſakcyi Obywatele przerzeczonego Grabowa czynili, maiąc prawo Pruſkie po ſobie. Ci *antiquitùs* w błędach Pogańſkich zoſtáwali iako y całe Pruſy, *tandem fide Chriſtiana illuminati*, dla oppreſſyi Krzyżakow, akommoduiąc ſię Dworowi, przenieśli ſię z Ludwikiem Krolem Polſkim oraz y Węgierſkim, zá

Grabowſkich rożne awantury granicę do Węgier, o czym *Muryniuſz w Kronice Miſtrzow Pruſkich fol. 52. & 101.* Albo według innych, zá panowánia ieſzcze Leſzka Czarnego w Polſzcze roku 1283, gdy uſtała woyná z Pruſy pogany, przez 53. lat trwaiąca, z ktorych iedni mocą do wiary przywiedźieni, drudzy przed gwałtem z Ziemi uſtąpić muſieli, iako o tym Kroniki Pruſkie. W tęn czas Grabowſcy *in duritie paganiſmi* zoſtaiąc, zá granicę do Węgier uſzli, *ſenſim* iednak y tam Chrzeſt S. przyięli. Po tym roku 1410, *iako taż Kronika Krzyżacka twierdźi*, gdy Władyſław Jagiełło Monarcha Polſki; z Ulrykiem Miſtrzem Pruſkim ciężką ztoczył woynę, w tęn czas dopiaro *in ſubſidium* Polſki, z inną Szlachtą przybyli z Węgier Grabowſcy z

pocztami ſwemi, o czym *Muryniuſz fol: 120. & ſeq.* ktorzy w Węgrzech zá ſwoiemi zaſługami dobrze będąc opatrzeni, woleli to opuścić, á utrapioną Oyczyznę do garłd rátować, po ktorym zwycięſtwie do herbu ſtarożytnego Xiężyca wyrażone *inſignia* otrzymali, iako wyżey. Już tedy po zwycięztwie tak znacznym, y innych rożnemi czaſy z Krzyżakow otrzymanych wiktoryách, powrocili ſię do gniazda ſwoiego *Aquilæ, unde evolarunt pulli*, w domu zaś ſłodkiego zażywaiąc pokoiu, przy ciężko im ſię widźiało nie zgoreć w w ſąmſiedzkim ogniu, gdy Luterſkie błędy przyimować nie chcącą Szlachtę, z Prus y Pomorſzczyzny zá granicę wyganiano, o czym *Murinius fol 52, infecti acatoliciſmo* ná wiele częśći podźieleni, zbor ſobie wyreſtaurowali, ktory dopiero około roku 1720, zelant o honor Boſki tego imięnia, poſſeſyą tamże maiący, odebrawſzy Luteryi, ná mieyſcu Predykantá, Plebaná oſadźił, gdźie wiele widźieć można od ſtarożytności portretow Grabowſkich anteceſſorow, iako y poźnieyſzych tego imięniá ſukceſſorow, częścią ná drzewach, po ścianách Kościelnych, częścią ná płotnach, iaki zdawná ſtanu Szlacheckiego bywał zwyczay, malowanych, częścią ná blachach wykonterfektowanych y ſimulakrach, z podpiſami imion z Niemiecka wyrażonemi, iako to *Franck*, to ieſt Franciſzek Grabowſki, Bartoſz Grabowſki, Matys Grabowſki, Albrecht Grabowſki, Hertman Grabowſki &c. iako też z przydániem herbow ſwoich oyczyſtych, macierzyſtych, y babiſtych, ktore ná cmentárzu, po grobach y nadgrobkach, ná tablicach drewniánych y głazach kamiennych ſtoiących, y niektorych leżących kawáłkami, rznięte ánteceſſorow oſoby, tudźieſz wycięte herby y wyryte, widźieć y czytać cokolwiek można dotąd, z Grabowſkich inſkrypcyámi.

Z tych tedy rozkrzewionego Domu, ieden na ow czas Ewangelczyk Bartoſz, álbo Bartłomiey Grabowſki, od Francá czy Franciſzka Grabowſkiego pochodzący ſyn, z niegdy Barbarą Lipińską herbu Leliwa małżonką, części ſwoich w Lipińſka
Grabowie dźiedźic, (iako świadczy reſignacya *in Caſtro Skarſevienſi fer: 5. poſt Feſt: Viſitat. B. V. MARIÆ proxi: Anno Domini 1679.* przez Macieiá Grabowſkiego, Jakubowi Grabowſkiemu tych części uczyniona, á w Grodźie Piotrkow-

ſkim *fer. 5ta poſt Domin: Canta: proxi: Anno* 1741. *item w Grodźie Włodźimirſkim, die 4. Maji Anno 1748. per oblatam* podaná) ſpłodźił pomięnionego Macieiá y Franciſzka Grabowſkich. Maciey brat ſtarſzy w poſſeſſyi dobr oyczyſtych
Chinkowna zoſtawał w Grabowic, ożęniony z Ewą Chinkowną, ſpłodźił dwoch ſynow, Michała rezolutnego w woyſku Szwedzkim Kapitaná, y Jakubá ożęnionego z Maryanną Elżbietą *de Palma*, Pancerney chorągwi Towarzyſza, w rożnych okazyách woyſkowych odważnego Rycerza, y corki te: Barbarę Rydygiera, Dorotę Erneſta Szuckiena, Katarzynę Janá Pruna, y Annę Maryánnę Marcina Schultcena, małżonki, Szlachetnych familii Pruſkich.

Franciſzek zaś brat młodſzy, w dźiecińſtwie, pod czas woyny cudzoziemſkiey, zá granicę do Brandeburgii wźięty, gdźie przez kilkanáście lat w woysku bawił, poki *in virum non evaſit*, doſłużywſzy ſię ſzarży Officyerskiey Chorąſkiey, miał do ſwoich urlop Porucznikowski. Maciey Grabowski tym czaſem (lubo wiedźiał o bracie ſwoim młodſzym) przedaie po śmierci Bartłomieia oyca ſwoiego części dźiedźiczne w Grabowie, do ktorey przedaży, áby mu Franciſzek brat młodſzy impedymentem nie był, udał go bydź zginionym w niewoli, pod czas potyczki nieiakiey, dla czego w przerzeczoney rezygnacyi ſwoiey piſał ſię, *Nobilis Franciſci Grabowſki ſteriliter vita functi frater germanus.* Franciſzek wyſzedłſzy z niewoli, przychodźi do dźiedźictwa ſwego, ále iuż po utracie ſwoiey porcyi, ktory widząc ſię bydź przez brata ukrzywdzonym, Wiarę S. wprzod przyiąwſzy w Polſzcze, y drugie imię ná bierzmowaniu Grzegorza, idźie do Aktow pobliżſzych, y tam *coram Officio Civili S. R. Majeſtatis* w Baldemburgu *Judicij Advocatialis, die* 1. *menſis Septembris, Anno* 1697. czyni manifeſt, przeciwko Macieiowi Grabowskiemu bratu ſwoiemu, y przeciwko poſſeſſorowi nabytey części, *de injuria privatæ ſortis* Tedy w lat kilka y drugi *coram Judicio Civili Bernenſi, die* 18. *menſis Februarij anno* 1705. w podobnym ſenſie, ktorych manifeſtow, dla odległości mieyſca y rożnych kazuſow przypadkowych ſą oblaty, pierwſzego w Grodźie Łęczyckim *fer: 6. poſt Feſt: S. Andreæ Apoſtoli proxima, Anno* 1740. y w Grodźie Piotrkowskim tegoż *fer. 5. poſt Domin: Cantate proxima, An.* 1741. Drugiego tamże w Grodźie Piotrkowskim *actu eodem*, także Włodźi-

Włodźimirskim *die 4. Maij, An:* 1748. zoſtaią. O co y ſprawę, Franciſzek Grzegorz Grabowski intymował ná Sądy Ziemskie Człuchowskie w Choynicach, Macieiowi bratu, y poſſeſſorowi części nabytey, gdźie wypadł dekret *ſolutionis, portionis, Franciſcum Gregorium Grabowſki tantum concernentis, per poſſeſſorem ſortis ejuſdem*, ále tęn w popiele zoſtał dla konflagracyi tamecznych Aktow.

Kazimierz Michał dwoyga imion Grabowski, tegoż niegdy Franciſzka Grzegorza, z N. Katarzyną *binominis* Węſierską herbu Belina, ſpłodzony ſyn, za życia tegoż Oyca Węſierska
ſwoiego, lubo o imięniu, domu, y procederze życia w niewoli Oyca ſwoiego doſyć był uwiadomiony, iednakże co do intereſſu ſprawy przerzeczoney o ſubſtancyą, cále áni wſpomniał mu Ociec tego, bo dorozumiewaiąc ſię, że iuż był w całości uſpkoiony w porcyach fortuny ſwoiey, aż iuż *poſt fata* tegoż ninieyſzy ſukceſſor, doſzedłſzy niektorych munimentow ſtarych, paletow, ordynanſow Brandeburskich, inſtrument ná Chorąſtwo, ſkrypta y aſſekuracye ná długi, y innych mniey pożytecznych papierow, (między ktoremi nayznacznieyſze y naypewnieyſze zdały ſię być windykowania fortunki Oyca ſwoiego, znalezione manifeſta wzwyż wyrázone) zważaiąc, że ſkutku podobno ſwoiego nie wźięły, umyślił proceſs inſtytuować tey ſprawy, y *eô nomine* manifeſt do tegoż Sądu mieyskiego Waldenburgskiego, gdźie ociec czynił (*ſilentibus pro tunc Actis Skarſevienſibus proprii Diſtrictus*) dnia 29. Liſtopada, roku 1740. *inhærendo manifeſtationibus Parentis, contra poſſeſſorem nulliter obtentæ ſortis, de indemnitate portionis ſuæ paternæ* zanośi, oblatuiąc go nayprzod w Grodźie Piotrkowskim *fer. 5. poſt Domini: Cantate proximâ, anno* 1741. potym w Grodźie Włodźimirskim dnia 4 Maia, Roku 1748. A że *in vindicationem prætenſionis ſuæ* dokumentow tey, y inney ſtrony ſprawom ſłużących w Ziemſtwie Człuhowskim rekwiruiąc, dla konflagracyi Archiwum z Xiąg wyiętych mieć nie mogł, więc tamże natychmiaſt pod czas Sądow Ziemskich *fer. 2. ipſo die Feſti Præſentat. B. V. MARIÆ, Anno* 1740. manifeſtem *in vim diligentiæ ſuæ, ne per conflagrationem ignis, ante ſex plus minus annos, Actorum Terreſtrium ſimulq; tranſactionum, ad ſortem præfatam ſpectantium, aliarumq; ſubſtantiam ſe concernentem enucleantium, aliquam in fortuna patiatur jacturam*

Wwwww *de prom-*

502

de promptitudine podaie, potym w Aktach Grodu Piotrkowſkiego *fer: 5. poſt Domin: Cantate proximà, Anno* 1741. oblatuie. Ale gdy potym informacyą wźiąwſzy tamże ná Sądach Ziemſkich, iako też y w ſąſiedztwie Grabowa od podeſzłych w leciech powinowatych ſwoich, zważył, że Franciſzek Grzegorz Grabowſki, *recognoſcentis* Ociec, iuż zupełnie uſpokoiony w pretenſyach ſwoich zoſtał; z czego y kwity w tymże Ziemſtwie naſtąpić miały, ktore wraz y z innemi Aktámi zgorzały w Choynicach; dla czego ciężkości niechcąc czynić duſzy iego, iáko też nie ubliżaiąc w tym ſprawiedliwości, od prozekucyi dalſzey tey ſprawy ſuperſedował, y owſzęm *pro realibus* kwity, *ut fertur* przez Franciſzka Grzegorza Grabowskiego, Oyca niegdy ſwego, *de ſatisfactione portionis eundem concernentis* uczynione wſzyſtkie uznawſzy, (*ſucceſſores in poſt recognoſcentis*, z racyi pozoſtałych ſmanifeſtow, nie wprowadzaiąc *in ambiguitatem mentis* tentowaniá kontęnta ich) one *præſentibus* approbuie, ktory lubo w ſzczupłości fortuny zoſtaie po Oycu, ále maiąc ſobie *pro ſingulari, ea dulcius uti fortunâ, quæ proprio vultûs ſudore comparata fuerit*, ile Officium Burgrabſtwa piaſtuiąc ná ſobie, według inſtrumentu Jo-

Poniński zefa Łodźi Ponińskiego, Staroſty Grodzkiego Piotrkowſkiego, J.K.Mości Podkomorzego, *de data in Caſtro Petricovienſi die 12. Octobris, Anno 1742, ſemel pro ſemper* ſobie, *ad munus Burgrabiale exequendum* danego, y w tymże Grodźie *fer: 3. poſt Feſt. S. Thomæ Apoſtoli proximà anno eodem, cum præſtito ſuper Officium idem debito juris ordine, juxta præſcriptum Statuti & Legis publicæ peragendum juramento*, oblatowanego. Potym Kommiſſarzem generalnym dobr Alexandra Kazi-

Szembek mierza, Hrabi ná Słupowie Szembeka, Woiewody Sieradzkiego, Bieckiego, Radomſkiego, Wiśniowſkiego, Kowelſkiego Staroſty, oraz y Plenipotentem Aktow Grodu Krákowskiego, *fer. 6. ante Feſt: S. Hedvigis Electæ proximâ, anno* 1746. przez tegoż Woiewody Sieradzkiego zapiſanym. O-

Pſarſka żęniony z Katarzyną Anną *de Pſarſkie* Pſarſką herbu Jaſtrzębiec, niegdy Franciſzka Pſarskiego, Stolnika Bracławſkiego, z Zofią Łącką ſpłodzoną corką, roku 1746. dnia 16. Stycznia zaślubiony, według Metryki Kollegiáty Wſzyſtkich SS. w Krakowie, żyie w roku teraźnieyſzym 1757. maiąc corek cztery, Katarzynę, Beátę, Agneſzkę, Franciſzkę, y ſyna

Higiniuſza, Baltazara, Jozefa, Symeona czworga imion, ále z tych iednym go zowią Jozefem. Pod czas rewolucyi po Krolu Auguście II. będąc Towarzyſzęm pod Pancerną chorągwią, w okazyi z kozakami prawie śmiertelnie kopią pchnięty w bok lewy, ktorą iednak ranę *dulcis amor Patriæ ſanavit*. Zgoła, Kazimierz Michał Grabowski, lubo rożnych eſtymacyi godny, iako Oyczyznę zaſſaniaiący męztwęm ſwoim, w naukách biegły, prawo rozumieiący doſkonále, w rzeczach Ekonomicznych, dyſpozycyách, rachunkach experyencyą maiący, żadney iednak pochwały nie przyimuiący, rożni ſię od tych dałeko, ktorzy ſobie iakie danki przyznaią, álbo uzurpuią. Władyſſaw Grabowski Major w woysku Koronnym, brat Macieia y Franciſzka ſtryieczny, mąż dźielny, życie prawie całe ſtrawiwſzy ná uſſugach Oyczyzny, poſzedł z chwałą do wieczności. Więcey tychże Grabowskich w rożnych Prowincyáh y Pańſtwach zaſſużonych znayduie ſię, ále tych imięnia nie więm.

Kolligacyá do tego imięnia náleżąca, ſą Prądźińſcy, Kolligácie
Piechowſcy, Ciſzewſcy &c. Pſarſcy *herbu Jaſtrzębiec*, przez Pſarſcy
Katárzynę Annę *de Pſarskie* Pſarską, Stolnikownę Bracławską, Kazimierza Michała Grabowskiego, Burgrabiego Grodzkiego Piotrkowskiego żonę, náleżącą do tegoż imięnia, z ktorych tu naypierwſzego wſpominąm Franciſzka Pſarskiego, Stolnika Bracławskiego, ſędź. woścą lat, powagą, publiką ná Seymikach y obradach Woiewodztwa, pod czas Elekcyi y Koronácyi Auguſta III. ſzczodrobliwością na ubogich, ná fundacye Bractw w Kościołach Mierzyńskim Szkaplerza, w Borzykowskim Rożańca, w Gidelskim obicia znacznego, y z ſioſtrą rodzoną ſwoią Barbarą Pſarſką, wielkiey pobożności Dewotyſſą, ná ornament Cudowney tamże MATKI Boskiey, w tychże ſamych Kościołach Ołtarzy, y innych kondekoracyi wyſtawionych Fundatora, nabożęńſtwy w Swiątnicach Pańskich, y codźiennemi w domu ſwoim modlitwami chwalebnego. Był zrodzonym ſynem niegdy Andrzeia Pſarſkiego z Maryánny Dobieckii herbu Grzymała, Dobiecka
dobr Kraſzewic y Stanſſawic po Dobieckim bracie rodzonym *ſteriliter* zeſzłym dźiedźiczki. N. Dobiecka, od ktorey pochodzą w Sieradzkim Bąkowſcy, pomięnioney ſioſtra, dobr Bąkowſcy
Kotwiná w tymże Woiewodztwie ſukceſſorka. Do tychże

503

Łącey należą Łaecy, przez zaślubioną, pomięnionemu Franciſzko-
wi Pſarſkiemu, Stolnikowi Bracławſkiemu Zofią, niegdy
Kozierowſka Krzyſztofa Łąckiego, z Katarzyną Kozierowſką ſpłodzoną
corkę, gornego ánimuſzu Panią, w Woiewodztwie Sieradz-
kim, Powiecie Piotrkowskim, dobr Cieſzanowic, Daniſzewic,
Zmarzney Woli, Kotwiná, Staniſławic dźiedźicow, á Kata-
rzyny Anny Pſarskii, Kazimierza Michała z Grabowa Gra-
bowſkiego, Burgrabiego Grodzkiego Piotrkowſkiego, dobr
Alexandra Szembeká Woiewody Sieradzkiego, ná tęn czas
generalnego Kommiſſarza małżonki, także Maryanny, Sta-
niſławá, Janá, Jadwigi, Joáchima, y Andrzeiá Pſarſkich, ro-
dźicow. Tych ſtryieczny Franciſzek Pſarſki, Sędźia Gro-
dzki Wieluńſki, dobr znacznych tamże poſſeſſor y dźiedźic,
mąż w obrądach Rzeczypoſpolitey znaczny, praw oyczyſtych
defenſor, *ingenio pollens & induſtriâ*, wźiął w małżęńſtwo N.
Sielnicka Sielnicką, godną familiantkę. Mikołay Pſarſki tamże w Wie-
luńſkim dobr ſwoich dźiedźic, brat Sędźiego rodzony. A-
lexander Pſarſki, Stolnik Chełmińſki, Chyca, Kraſowek y
innych dźiedźic w Woiewodztwie Krakowſkim, brat ſtryie-
czny niegdy Franciſzka Pſarſkiego, Stolniká Bracławſkie-
Xięſki go. Zofiá Pſarſka N. Xięſkiego, N. Pſarſka Wilſkiego mał-
Wilski żonki, Jozef Pſarſki maiący *ſociam vitæ* Tereſſę Malczew-
Málczewská ſką, Michał Pſarſki w dozgonney przyiaźni z Anną Uiey-
Uieyska ſką, Antoni *1mô votô* z Kotowſką, Katarzyná Pſarſka, Mi-
Kotowska chała Czarneckiego, Stolniká Chęcińskiego żoná, Mikołay y
Czarnecki Tomaſz Pſarſcy, Zofia Pſarska Dąmbskiego małżonka, *in 2dô*
Dąmbski *votô* z Przerębską zpłodzony ſyn Jozef Pſarski, brat Ale-
Przerębski xandra Pſarſkiego ſtryi rodzony w Krakowskim poſſeſſyą ma-
iący, godny godnego potomſtwa Ociec, *in 2dô votô* z Ry-
Rudzyńska dzyńską ſpłodzonego. Do tychże Pſarskich należą Bielſcy,
Kolligaci Wolſcy, Więckowſcy, Kamoccy, Gawrońſcy, y inni.

Łącey Łąckich Kolligacyá z Pſarskiemi y Grabowskiemi po-
chodźi z Katárzyny Anny Grabowskii, Burgrabiny Piotrko-
wskiey, ktorą urodźiła Zofia Łącka, Franciſzka Pſarskiego
Stolniká Bracławskiego żoná. Ociec iey pomięniony Krzy-
Remiſzewska ſztow *de Nadole* Łącki, z Remiſzewskii urodzony, dobr Ską-
pe, Pilczyca, Suche y Mokre Gory, w Sendomirskim dźie-
dźic, herbu Jelitá, ſtaroświeckiey ludzkości, akceptuiący w
dom przychodniow, *bene meritus* w Woiewodztwie ſwoim,
z Katarzy-

z Katárzyną Kozierowską, herbu tákże Ielita, z Duninowny Duninowná
pochodzący, wydał potomſtwo, to ieſt Rożalią *1mô votô* Stra- Straſza
ſzową, *2do* Pigłowskiego, Kaſztelanicá Kruświckiego mał- Pigłowski
żonkę bezdźietną. Zofią niegdy Franciſzka Pſárskiego, Stol-
niká Bracławskiego żonę, matkę Grabowskii Burgrabiny
Piotrkowskiey. Barbarę Stefana Zakrzewskiego małżonkę. Zakrzewski
Alexandra Joáchima Łąckiego Piára, *doctrinæ Spiritualis atq;*
inſignis ſcientiæ Patrem. Elżbietę Wiktoryą Zakonu S. Fran-
ciſzka *de Obſervantia* w Kakowie pobożną Profeskę. Zu- Konarski
zannę *1mo voto* Konarskiego, *2do* Kruſzewskiego *ſociam vi-* Kruſzewski
tæ. Petronellę Tomaſza Bierzyńskiego, Magdálenę Toma- Bierzyński
ſzá Zaręmby małżonki. Wielu inſzych kollateralnych fami- Zaręmba
liantow nie wylicząm, ktorzy do tego domu náleżą, dla nie
zupełney wiadomości.

ZIENOWICZ HERB.

ABRYS HERBOWNY.

JEſt poł Pierzścienia, w ſrzodku ktorego Krzyż Kawaler-
ski w czerwonym polu ná tarczy, nád hełmęm y koroną Opiſanie Herbu
Kruk nákſztałt Slepowrona, pierścięń z dyámentęm w py-

ſku trzymaiący, w práwą tarczy obrocony głową: tak go opiſuią *Paprocki w Gniaździe y o Herbach, Okolski tom: 3. fol:* 336. z inſzemi.

ORYGINAŁ HERBU.

Początki Herbowne Gdy Pogánie do Serbii nágle wpadli, wſzyſtko puſtoſząc, á ludźi w niewolą zabieraiąc, Poganin iedęn corkę Xiążęcia Serbii poimawſzy, do obozu ſwego uwodźił: poſtrzegł to iedęn z mężnych Serbow, y za nim ſię w pogoń udał, álbo żeby odbił zdobycz ták zacną, álbo żeby przy obronie iey życie położył. Poganin nie dufaiąc śiłom ſwoim, gdy w gęſty las zaiachał, z ſiadłſzy z koniá, w zaroſle, y gęſtwinę Pannę z ſobą wciągnął, żeby ſię był z nią utaił, płacz iednak y częſte łkanie Panny rozlegaiąc ſię po leſie, powodem były goniącemu y ſzukaiącemu Serbowi Pogáninà, ktorego znalázſzy trupem ná placu położył. Wdźięczná tey przyſługi Xiężniczka, pierścień z palca ſwego zdiąwſzy, ná iego rękę włożyła, gdy iednak z trupá zabitego oręże zdeymuie, y inſzy łup z niego układá, nieoſtrożnie upuścił ſygnet, y nie prędzey ſzkodę ſwoię poſtrzegł, áż Pannę ná beſpieczne mieyſce wyprowadziwſzy, wraca ſię zguby ſzukaiąc aż ná mieyſce zwycięzkiey potyczki, kędy nad trupem znalazł na drzewie kruka, w pysku pierścień trzymaiącego, ktorego z łuku zabiwſzy, y pierścień odebrawſzy, w nadgrodę ſwoiey odwagi od oyca wźiął Xiężniczkę w małżeńſtwo, y herb w tęn kſztałt uformowany, tak piſze *Paprocki w Gniaździe fol:* 1119. *o Herbach fol.* 674. *Okolſki w pomięnionym mieyſcu y inni.*

PROCEDENCYA DESZPOTOW KOSTRZENSKICH

w Woiewodztwie Wołyńskim z Podlaskiego, HERBU ZIENOWICZ albo DESZPOT.

ZOowie tęn Herb *Paprocki y Okolſki* Deſzpotęm, ktore imię z Greckiego znaczy familią Ceſarzow Greckich, to ieſt ſynow y corki, y ná tron ſukceſſyą otrzymuiących, iakom wyraził w Laskarych geneárchii, ále to imię w Polſzcze

ſzcze, iednym Domom poſzło w nazwisko, á z nich pochodzącym zá przydomek. Tak Jerzego y Janá, od Turkow z dobr ſwoich wyzutych Deſzpotami zwano, ktorzy w ſześciu ſet koni do Władyſławá Krola Węgierskiego y Czeskiego przybywſzy, z nim woiowali przeciwko Woyciechowi bratu iego, o czym *Tubero Dalmata, y Bielſki u Nieſieckiego tom:* 4. *fol.* 744. o Jakubie Heraklideſie Bazyliku Deſzpocie, ktorego corka była za Xiążęciem Sanguſzkiem, Staroſtą Włodźimirskim, gdy zoſtał Hoſpodarem Wołoskim Roku 1561. *X. Sanguſzko* á-le potym od Turkow zabity. Z tych tedy Deſzpotow iedęn Zeno Bratoſzowicz do Xięſtwa Litewskiego przybywſzy, tamże oſiadł, y familią Zenowiczow rozkrzewił, iak powiada *Paprocki, y Okolſki* wſpomina, lubo nieco odmienniey, że Deſpot Bratoſzewic będąc Woiewodą Multáńskim w roku 1380, á dla inkurſyi Tureckich nie mogąc ſpokoynie tym Państwęm władać, udał ſię do X. Litewskiego, gdźie był od Witolda Xiążęcia wdźięcznie przyięty, y wielkiemi dobrami opatrzony, bo mu nádał Smorgonie, y inne ná ſto mil obſzerne włości od rzeki Myſz do Dziſny, Cerſzę także puścił mu, tęn ſpłodził ſyna Zena, od ktorego potomkowie Zenowiczami rzeczoni, iak wſzyſcy Autorowie zgadzaią ſię. Wielu tego domu było Senátorow, Woiewodow, Káſztelanow, Hetmanow, Officyáliſtow, Urzędnikow, Staroſtow, Rycerzow zwycięzkich, y innych Dygnitarzow, u *Nieſieckiego tom* 4 *fol:* 744. wyrażonych. Od tych pochodzą Koſtrzeń- *Koſtrzeńſcy* ſcy, w Litwie Koſtrzeniami, y w Woiewodztwie Podlaskim z początku zwani, tu záś w Woiewodztwie Wołyńskim Koſtrzeńſkiemi rzeczoni, z ktorych było trzech braci, iedęn w woyſku Litewskim Generáłem, tego ſynow kilku Koſtrzeńſkich, *Piarum Scholarum,* ieden w woyſku Litewskim Kápitanem. Drugi brat Generała był Xiędzem Swieckim, Proboſzczem Granowſkim. Trzeci Franciſzek Koſtrzeńſki, w woyſku Koronnym ſłużył z Potockim, Káſztelanem Kiiowskim, ożęniony z Zofią Byſtrzeiowszą ná Wołyniu, z kto- *Byſtrzeiowska* rey było ſynow dwoch, ieden młodſzy Wawrzyniec umarł *ſterilis* Subdelegatem Grodzkim Łuckim, ſioſtra Helená Koſtrzeńska z Stężyckim miała ſynow dwoch, Wawrzyńca y *Stężycki* Jana Stężyckich. Starſzy brat Wawrzyńca Subdelegata wſpomnionego, Antoni Koſtrzeński, Burgrabiá Wiſki, z Ewą

Chreptow-wiczowna Chreptowiczowną, Komornikowną Ziemską Krzemieniecką
procreavit ſynow dwoch, Daniela Eliaſza ſtarſzego, Mateu-
ſza, Jozefa, Michała troygá imion młodſzego, y corek dwie
Juliánnę, Konſtáncyą *binominis*, y drugą Maryánnę. Da-
wnieyſzych trzebaby ſzukać w Aktach Litewskich, Podla-
skich, Wołyńskich y innych, tu tylko wſpominąm, o ktorych
dowiedźiałęm ſię, iż nie ſą w Herbarzách położeni.

OPOZNIONE WIADOMOSCI

O DOMACH UKZYWDZONYCH, Do TOMU II. NA'LEZĄCYCH, HERBARZA TEGO.

LUBICZ *Herb* ieſt opiſany w *Tomie II. ná karcie* 1. *Herba-
Buderazcy rza tego.* Do niego náleży ſtarożytna familiá Buderaz-
kich, ktorą wſpominá *Nieſiecki tom:* 4. *f. l.* 792. ále ich zowie
Budraskiemi, iedną literą odmiennie. Piſzą ſię z Buderaża w
Woiewodztwie Wołyńskim, z ktorych Mikołay *de Buderaz*
Buderazki Rycerz, ożęniwſzy ſię z Maryą (iak tenże *Nieſie-
Siechniewiczowna cki* mowi) z Siechniewiczowną, prokreował ſynow trzech,
Nicefora, Marciná y Janá. Nicefor Buderazki, Pułkownik
woysk Koronnych pod czas kozaczyzny, ożęniony z Eufe-
Hołowczyczka mią Hołowczycką, miał dwoch ſynow Jeremiáſza y Samue-
la, trzecią corkę Anaſtazyą. Marcin ſyn drugi Mikołaiá,
miał ſynow trzech, Ięgrzeiá, Ianá, Eliáſza, y corkę Anaſta-
Rynarzewska zyą Rynarzęwską. Ian ſyn trzeci Mikołaiá, Pułkownik Or-
dynácyi Oſtrogskiey, ożęniony z Łucyą (według *Nieſiec-
Bochdaſewiczowna kiego*) Bochdaſewiczowną, miał ſyna Łukaſza y Konſtanty-
na. Łukaſz Porucznikuiąc pod znakiem Pancernym Czapli-
cza, zginął ná woynie pod Cudnowęm. Konſtanty Cho-
rąży Pancerny Woiewody Ruskiego, maiący corek dwie, Ka-
tarzynę y Barbarę. Ieremiaſzow ſyn Ián, miáł zá ſobą 1mo
Slepowrońska Slepowrońską, z ktorą ſpłodźił Pawła y Katarzynę, 2do vo-
Sokołowska *to* żył z Katarzyną Sokołowska, z ktorą miał Iozefa, Woycie-
cha, Romuálda, Pawła, y corki dwie, Annę y Agneſzkę.
Miał tenże Ian ſyn Ieremiaſza braci rodzonych dwoch, ie-
dnego w woysku Wacława, Orda graſſuiąca zabiła, drugiego
Pawła, w niewolą wźięli. Od drugiego ſyná Niceforowego

Samuelá, Piotr y Anaſtazyá wydana zá Tomáſza Gumowskie- Gumowſki
go: od Łukaſza ſyna Ianowego Maryánna, Gabryelá Iuſzko-
wskiego żoná, z ktorey ſyn Łukaſz. Corka Iana Katarzyna, Iuſzkowſki
1mo Ładźie, 2do *voto* Łukaſzowi Cichońskiemu, czy Ciechom- Cichoński
skiemu (według *Nieſieckiego*) w małżęńſtwo dana. Barbara
wydana pierwey Ianowi Eſmuntowi, potym Mołodeckiemu. Eſmunt Mołodecki
Ian ſyn Ieremiáſzow, á wnuk Nicefora, prawnuk Mikołaiow,
miał ſynow czterech. Iozef z Anną Morską, ſpłodźił Joze- Morſka
fa, Marcyannę, Katarzynę, Konſtancyą, Franciſzka, Salomeą,
Antoniego, Marcyánnę drugą, Wiktoryą, y Ignacego. Dru-
gi ſyn Ianow z Magdaleną Nielepcowną, ſpłodźił Iozefa, Te- Nielepcowna
reſſę, Barbarę, Ignacego, Hippolita, Antoniego. Anna ſio-
ſtra rodzona Iozefa, Mikołaiowi Bartkowskiżmu w małżeń- Bartkowski
ſtwo daná. Romuáld z Sokołowskii ſyn Ianá trzeci, brat Sokołowska
rodzony Iozefa, ná woynie zginął pod czas konfederacyi.
Tomaſz naymłodſzy miał za ſobą Domicyllę Wirską. A- Wirska
gneſzka náymłodſza ſioſtra tychże, była 1mo *voto* za Mikoła- Koleśnicki
iem Koleśnickim, 2do zá Ożarewiczęm. Ożarewicz

Ian z Buderaża Buderazki, w Woiewodztwie Wołyń-
skim, Powiecie Krzemienieckim, ktory był Pułkownikiem
Ordynacyi Oſtrogskiey, zoſtawił Teſtament uczyniony w ro-
ku 1657. dnia 10. Marca, gdźie opiſuie, że wraz z Niceforem
rodzonym bratem ſtarſzym, w iednym woysku ſłużyli Rze-
czypoſpolitey przeciwko nieprzyiaciołom Korony Polskiey,
pod czas Zołtowodzkiey, Korſuńskiey, Zbaraskiey, w niewo-
li był u Ordy w Nahaiu, w ktorey tam wſzyſtko ſtracił, a
potym w rok przyſzedł do domu. Syn Nicefora Ieremiáſz
odprawił batalią Zborowską, Bereſtecką, Niemiecką, Budźia-
cką, áż do Piławieckiey. Ian ſyn Ieremiáſza Wiedeńską, Zwa-
niecką, Bukowińską, Budźiacką, Niemiecką, aż do Podhaie-
ckiey, w Pułkach Koron: Xiążąt Oſtrogskich, Konſtantyna
Wiel. y Konſtántynowicza, Władyſława, Dominika, y innych
Predeceſſorow, iak świadczą dokumenta.

Jozef z Buderaza Buderazki, Łowczy Goſtyńſki, ſyn Ia-
now, wnuk Ieremiáſzow, prawnuk Nicefora, praprawnuk
Mikołaiá, ná tychże uſługach Rzeczypoſpolitey w woyſkach
Koronnych, według potrzeby Oyczyźnie, nie wymownie
ſłużący, pod czas przeſzłey Konfederacyi po Krolu Augu-
ście II, był Rotmiſtrzęm z Woiewodztwa Wołyńſk: ná Sey-

506

my *Electionis* trzy razy Poſłem, iako też w Woiewodz: Wołyńskim *ad uſus Patriæ in Comitiis* niepoślednim, przez braterſkie affekta zoſtaiąc. Tá procedencyá, lubo ieſt w Trybunale Koronnym wyprowadzona y uznana, ná komprobacyą iednak doświadczeńſzą, przywodzę tu *Actus tranſactionum* w rożnych czaſach zapiſane. Iako to w Grodźie Krzemienieckim *de diligentia* dokumentow zagubionych *per hoſtilitates*, Roku 1661, *die 1ma Martij*, przez Marcina Buderazkiego. *Anno* 1649. *die* 13 *Octobr*: przez Teodora w Grodźie Łuckim. *Anno* 1700. *die 5 Julij* w Grodźie Kruświckim; y inſze tránſakcye, iako 1650 *die* 19 *Januarii*, w Grodźie Krzemienieckim dźiału, & 16 *Decembr*: tamże. 1672, *die 2da Februarii.* 1657. *die* 19. *Martii.* 1670. *die 6 Junii.* 1691. *die 5ta Xbris.* 1706. *die* 16. *Aprilis.* 1737. *die* 17. *Aprilis.* 1740. *die* 2. *Julii.* &c.

Sobieſzczańſcy

NAŁĘCZ *Herb*, ieſt opiſany *fol* 75. Nim pieczętuią ſię Stadłowie Sobieſzczańſcy w Woiewodztwie Lubelskim. Alexander y Mikołay dźiedźice wśi Sobieſzczan w Woiewodztwie y Powiecie Lubelſkim, iako świadczą tranſakcye *in Actis Lublinenſ: in ordine* dźiału y donacyi, z tych Mikołay

Wereſzczyńska

z Tereſſą Wereſzczyńſką, miał ſiedmiu ſynow, iako świadczą tranſakcye dźiału *in Actis Camenecenſibus Podoliæ per oblatam* podane, tego ſyn Waleryan Chorąży znaku Pancernego Staniſł: Rzewuſkiego, Hetmaná ná ten czas Polnego, w expedycyi woienney zá Nayiaśnieyſzego Krola Imci Auguſta II. pod Kamieńcem przeciwko Turkom, radą y orężem wſławiony. Miáł zá ſobą N. Iaśińſką, z ktorą *procreavit* ſyna Szczęſnego, ktory całe życie ſwoie w ſłużbie woienney trawiąc, mężnie w tychże uſługach Rycerskich życie ſwoie ſkończył. Drugi ſyn Mikołaiá Jerzy, ktorego wſpomina *Nieſiecki tom*: 4 *fol*: 146. pod herbem *Rogala*, imię mu daiąc Tomaſz *ob malam informationem*, *1mo voto* z N Brzezicką, *procreavit* corkę Konſtancyą, małżonkę Staniſławá Piotrowskiego, z ktorym miałá ſynow dwoch, Alexandra Podſtolego Nowogrodzkiego, ktory miał za ſobą N. Ulewiczownę, y Jozefa Towarzyſza znaku Pancernego Xcia Lubomirſkiego, Strażnika W. K. *2dô votô* tenże Jerzy z Anną Jemiłowską, ſioſtrą rodzoną Adamá Kazimierza Jemiłowskiego, Sędźiego Grodzkiego Bełzkiego, miał dwu ſynow, Adama Miecznika

Iaśińska · *Brzezicka* · *Piotrowska* · *Ulewiczow* · *Iemiłowska*

Kiio-

Kiiowſkiego, ktory wźiąwſzy *in ſociam vitæ* Wiktoryą Janiſzewſką, *procreavit* dwoch ſynow, Jozefa y Franciſzka, y corkę Annę Szymoná Olſzańſkiego, Staroſty Sołomeckiego małżonkę. Drugi ſyn Jerzego Antoni Piſarz Ziemſki Bełzki, Sędźia Kapturowy Bełzki *in anno* 1733. Poſeł od koła Rycerſkiego ná Seymie *Electionis* 1733, ktory z Maryánną Skawińſką miał ſyná Franciſzka, y corek dwie, Helenę, á potym Agneſzkę w Zakonie Dominika S. w Bełzie, y Franciſzkę, á potym Cecylią także Zakonnicę teyże Reguły Dominika S. w Bełzie. Franciſzek zaś Łowczy Horodelski, wźiął *in ſociam vitæ* Maryánnę Mirecką, ktora zoſtawiwſzy ſynow dwoch Mikołaiá y Spirydioná, umarła; tęn zaś Fránciſzek zoſtał Zakonnikiem S. Franciſzka OO. Reformatow, wźiąwſzy w Zakonie imię Antoniego.

Janiſzewska · *Olſzańska* · *Skawińska* · *Mirecka*

Sieprawſcy

Tymże *herbem Nałęcz*, zaſzczycaią ſię z *Sieprawic* Sieprawſcy, w Woiewodztwie Lubelſkim, dwie mile od Lubliná ſytuowanych. Paweł Sieprawſki z Zuzanną Kubakowſką ożęniony. Wenceſław Sieprawski ſyn iego, w małżęńſtwie z Anną Swiecką prokreował Janá, tęn wſzedłſzy w kontrakty dożywotnie z Katarzyną *de Ziemice* Boguſzowną, ſpłodźił Mikołaiá Sieprawskiego, Miecznika Łukowskiego, żoná iego Marcyánna Klonowska, ktora mu powiła Wiktoryná, y corek pięć, Wiktoryą, Salomeą, Brygittę, Maryánnę, y Elzbietę, ieſzcze w Panieńskim ſtanie zoſtaiące roku 1756. Kwitnełо to imię zdáwna w Woiewodztwie Lubelskim y Ruskim, w Woysku Koronnym Oyczyznie zaſłużone, iakoż y teraz *in ſua activitate* nie uſtaie z przyzwoitą ſtąnowi ſwemu doſtoynością.

Kubakowska · *Swiecka* · *Boguſzowna* · *Klonowska*

Rychłowſcy

Nałęczow Rychłowſkich procedencyą wyraziłęm *à fol*: 84. tu kładę życie świątobliwe Franciſzka Rychłowskiego, wypiſane *ex monumentis Provinciæ Minoris Poloniæ Patrum Reformatorum in Conventu Leopolienſi ad S. Caſimirum, Anno Domini* 1756. *die* 5. *Januarii*. Venerabilis Pater Franciſcus Rychlovius (polonice) Rychłowski, in Palatinatu Siradiæ Illuſtriſſimo genere prognatus, boniſq; artibus apprimè excultus, primum in Obſervantina Provincia Minoris Poloniæ Religioni Seraphicæ nomen dedit, in qua ad perfectiora ſemper anhelans emensô ſtudiorum curriculô, ritè ſe traſtulit ad Reformationem noſtram annô ſalutis 1640. die 23. Aprilis,

in quá poſt annum deliberationis ſummâ exemplaritate peractum, Lector inſtitutus, curſum Philoſophicum bis, Theologicum quinquies, idq́, ſolus ut plurimum, áliis paſſim gravatus officiis cum ſummo auditorium fructu, cum palmari Religionis ornamento abſolvit. Per ipſum ſicuti ſtudia, & viri excultiſſimi, ita Religioſi eximia pietate inſignes creverunt, quos verbo pariter & ſanctiſſimæ converſationis exemplo ſcientiam Sanctorum edocuit. Ob raram prudentiam, optimumq́; rerum uſum multoties Gvardianus, ter Diffinitor, ſemel Cuſtos Vocalis, bis Vicarius, ter Provincialis Miniſter electus, Provinciam hanc in ſuis principiis ad maxima incrementa perduxit, lapisq́; fundamentalis ejuſdem audire meruit. Viſitationes ſuas pedeſter omnino etiam rigida hyeme abſolvit, unicô ſemper contentus viæ ſocio, eoque Laico, Fratre Felice Sturno, quem ex magna ſanctitate æſtimabat, omniumq́; in & extra Patriam itinerum comitem eſſe voluit. In corrigendis Fratribus pro ſubjectorum, & fragilatatum qualitate; æquè manſvetus fuit, ac zeloſus. De moribus aliorum nec loqui, nec audire voluit (niſi ex officio cogeretur) Detractores ſignô, aut verbô ſæpius corripuit: Romæ cum voto in Generalibus Comitiis ſemel, & iterum, ſine pera, ſine peculio, ſine Tertiario pedeſter fuit, ibique glorioſè diſputavit.

Anno Domini 1660. de conſenſu Ordinarii Loci Roznoviæ diſputationem publicam obivit cum Arianorum Coryphæo Domino Viſſovati, & aliis ejuſdem fæcis Miniſtris, quos adeò doctè & ſubtiliter convicit, ut multi vinctis manus ei dederint, baptiſma receperint, & fidem Catholicam ſint amplexi. Tota hæc diſputatio ſcriptotenus conſignata reperitur in Archivo Provinciæ inſerta Actis P. Chryſoſtomi Dobroſielski, pro tunc Miniſtri Provincialis luculentiſſimum fidei, ac doctrinæ Patris Franciſci documentum. Otij juratus hoſtis, continuo libris conſcribendis, & prædicationi Verbi Divini incubuit, etiam itinerans, prout atteſtantur in lucem edita quatuor volumina in folio. Unum Concionum duplicatarum pro ſingulis anni Dominicis. Secundum priori aſſymbolum. Tertium, Concionum duplicatarum pro Feſtis. Quartum ſermonum triplicatorum, pro ſingulis Feſtis DEIPARÆ. In his omnibus ſtylus eſt gravis & Apoſtolicus, do-

ctrina

ctrina ſolidiſſima, devotio mirabilis, quo circa Andreas Trebicius Cracovienſis Antiſtes uti ipſum virum Apoſtolicum diſtinctè æſtimavit, ita ejus pretioſa opera in magno numero imprimi voluit, Parochiſq́; ſingulis ad manum eſſe præcepit, ut ex eis aquam ſapientiæ haurirent, & ſuis ovibus propinarent. Præter hæc multorum Principii, & Magnatum funebres exequias diſertiſſimis Concionibus adornavit, multos alios tractatus utiliſſimos, ſermones varios conſcripſit, nondum luci datos. Nihil porro dixit, ſcripſit, quod ferventi oratione non præveniret, aut opere non impleret. Tanta exinde ſui nominis æſtimatio fuit, ut Magnatum amor foret, & ad conſilia ſolemne oraculum. A Premyslienſi Epiſcopo Stanislao Zboński Examinator Cleri, & Viſitator amplæ Diœceſis inſtitutus, eam cum ſatisfactione Venerabilis Cleri pedeſter abſolvit, verbô ſalutis, & humilitatis exemplô ſingulos ædificavit, & ad ſectanda quæque optima perduxit. Præmysliæ ſimul egit Gvardianum, S. Th: Lectorem, & Prædicatorem Eccleſiæ Cathedralis, multosq́; non ſolùm à via perditionis ad pœnitentiam, ſed etiam à Schiſmate Græco doctiſſimis, & zeloziſſimis prædicationibus ad unionem fidei perduxit. Tot interim, tantisq́; laboribus intentus, tot fatigiis gravatus, ſuo corpori nec minimum domi, foriſq́; indulſit, feriis ſextis decennio ab omni refectione abſtinuit, áliis temporibus modicô cibô, & potu ſimplicis cereviſiæ vires refecit, ad provectam ætatem vinum non bibit, etiam itinerans. In officiis quibusvis honorariis, panem oſtiatim mendicare, culinæ utenſilia eluere, Fratrum pedes lavare, ſolemne ipſi fuit. Erga proximos, imprimis afflictos, & infirmos tenerrima charitate ferebatur. Præmisliæ duos milites, Nobiles quidem, at inopes, multiſq́; vulneribus ſaucios à quodam Schiſmatico, rigidiſſima hyeme, domô noctu ejectos in platea vix ſpirantes fortè offendit, quorum miſertus eos ad Conventum deportari fecit, omnia ægris neceſſaria providit, obſequia exhibuit uſquè dum perfectè forent curati, magno miſerorum ſolatio, maximo omnium fidelium exemplo, qui viderunt Eximium Virum oſtiatim pro illis mendicantem, ut haberent queîs curarentur, & ad propria bene proviſi remeare valerent. Cracoviæ cœcum à nativitate, nobilem, ſed pauperem Georgium Lucicium in Conventu aliquot annis fovit,

 ſuaq́;

508

ſuaq; in cella materno pietatis affectu, quæq; illi obſequia impendit. Paupertatem Evangelicam ſicuti in ſe arctiſſimam ſervavit, ita in aliis ſartam, & ſalvam eſſe contendit, pretioſa, vel curioſa è Conventibus ſuſtulit, nec paſſus eſt ullibi hanc gemmam atrari. Meditationi rerum Divinarum jugiter addictus, potiſſimum Dominicæ Paſſioni recolendæ, quod ſanctum exercitium nec itinerans unquam prætermiſit. Miſſæ ſacrificio ita ſe perendie comparabat, acſi coram ſupremo Judice compariturus, multaſq; leucas emetiri quandoq; maluit jejunus, quam à Sacrificio abſtinere. In hac porro ſanctiſſima occupatione mirabiliter à Domino ſervatus eſt vitæ aliquando. Contigerat namq; Patri Franciſco in aulico Oratorio Domini Comitis Szembek, Fundatoris Eccleſiæ Cracovienſis, dum Sacris operaretur, horribilem araneum in conſecratum calicem decidiſſe, quod ut advertit, verbis Chriſti confiſus, intrepidè araneum illum una cum Sangvine Chriſti epotavit, finitâ Miſsâ meditationi, & gratiis agendis ſeſe dedit, remq; Domino commendavit. Et ecce! inſvetum ſibi motum ſternutationis ſenſit, organoq; narium araneum integrum adhuc viventem ejecit, ſtupente totâ aulâ, & DEI mirabilia collaudante. Vice alterâ dum in eodem Oratorio celebraret, famula quæ cellæ aromatariæ ac cellarii curam habuit, ſubitò evocata ut vinum adferret, videns in aromatorio lagenam aquâ vino concolori plenam, vinumq; eſſe putans? (quæ tamen fuit in re, venenoſa arſenico infecta) ex ea urceolo infudit, Miniſtro porrexit. Celebrans inconſcius calici affudit, conſecravit, at in ſumptione epoto calice, advertens ex guſtu non eſſe vinum, mandavit ſibi indubiam afferi materiam, quâ occaſione dum ſeriò res explorata fuiſſet, compertum eſt aquam arſenici Patri Franciſco propinatam fuiſſe, allatô verò vinô conſecravit ut debuit, Miſſamq; abſolvit, poſtquam dum ei foret aperta deceptio, omnesq; fuiſſent conſternati, ipſe Domino ſe commendavit, nullumq; ſymptoma ſenſit, totaliterq; vitæ periculum evaſit. Jam dierum plenus lucubratoriis vacavit laboribus; & quia Medicorum judicio ex vita ſedentaria debilitatem virium, palmonumq; oppreſſionem contraxit, viſum eſt majoribus Provinciæ, ut rurſus agitabilem vitam duceret, tertiò proinde in Miniſtrum Provincialem electus, quinquies circiter integram

Provinciæ ſphæram pedeſter, & nudipes viſitavit. Pergens verò ſub rigidiſſimo Jove in malignam febrem incidit. Decumbenti in oppido Magerow, ſubminiſtratus fuit à Fratribus currus, quem præmiſſa totius vitæ exhomologeſi, & ſumpto de manu D. Parochi Sacrô Viaticô ægre conſcendit, perrexitq; juſto milliari, ſub villam Dombrovica, at febre invaleſcente, inſtantis mortis præſcius, in terra penes viam ſubſtrato palliolo deponi petiit, Matutinasq; horas à ſocio recitatas devotè audiit, dumq; Frater antiphonam illam (Euge ſerve bone &c. repetiſſet,) placidiſſimè animam ſuo Creatori reddidit, ipſo die feſto S. Benedicti Abbatis, Anno ſalutis noſtræ 1673, ætatis ſuæ 63. Religionis 33. aſſumptus ut piè creditur in gaudium Domini ſui, cujus gloriæ totâ vitâ ſuâ fideliſſimè militavit. Et ſicuti planè continuo Viatorem egit, ita ſecùs viam exuvias corporis depoſuit. Captô lugubri nuntiô de ſui Patris obitu Fratres Conventûs Leopolienſis, tanquam Aquilæ ad locum ubi corpus illius fuit, congregati ſunt, reverenterq; inter gemitus, & lachrymas deportari Leopolim procurârunt, famâ in totam civitatem effusâ, turbatim populus, qui Viri ſanctitatem noverant, obviam effuſi, omnis Religioſorum cætus proceſſionaliter occurrentes, corpus defuncti Patris Franciſci ſumma devotione exceperunt, ad noſtram Eccleſiam Sancti Caſimiri deduxerunt, ſuffragiis parentarunt, & maximo honore, ſanctitatiſq; applauſu in tumulo Fratrum repoſuerunt. In funere ejus quilibet habitum ejus tangere peroptabat. Reverendiſſimus quidam Prælatus, vir magni judicii, tum præſens, altum ſuſpirans, & mæſtis Fratribus compatiens, dixit: magnum decus Diœceſis noſtra, & veſtra amiſit Reformatio! hoc meô ſæculo non vidi in Polonia, niſi duos Viros Religioſos, pietate, doctrinâ, humilitate, rigore Obſervantiæ, mortificatione ſui, verbi Dei zelo, exemplo, charitate, ſtaturâ, & phyſiognomia ſimiles, Patrem Gaſparum Drużbicki è Soc: JESU, & Patrem Franciſcum Rychłowski Reformatum.

Brevi à morte ſua Pater Franciſcus devoto cuidam Fratri in ſomni quiete apparuit veſtitu Epiſcopali indutus, baculumq; Paſtoralem geſtans in manu, ut qui Epiſcopali, planè Apoſtolico muneri tàm ſtrenuè in vivis inſudabat, Epiſcopale præmium in cœleſtibus obtinuerit. Corpus illius, licet in

508

tumba aperta pluribus maneret nivibus, & ſtillicidiis ol vi-
um, ad hæc tempora integrum perſeverat, etiam cum ſalvo
capillamento, in eodem habitu, in quo primùm fuit recondi-
tum, aliquot abhinc annis, in aliam tumbam de ſuper con-
textam translatum.

OSTOIA *Herb* ieſt wyrażony w tym *tomie 2. fol:* 133,
Niedźwiec. tu wyrażam Niedźwieckich herbu *Oſtoiá* nie *Ogończyk*, iako
napiſał *Nieſiecki tom:* 3 *fol:* 353. ktorych wſpomina w Bel-
zkim Woiewodztwie, ci iednák *ab ævo* máią ſwoie dźiedźi-
ctwa w Mazowieckim, Ziemi Łomżyńskiey. Jakub Niedźwie-
cki *bonorum villæ Niedźwieck hæres*, w tymże Woiewodztwie
Tyznowſk. y Ziemſtwie ſytuowanych, ożęniony z Ewą Tyznowską, ſpło-
Radgoſka dźił Staniſławá máiącego *in votis* Radgoſką *ſterilem*, Iacka
od ktorego niżey procedencyą, y Kázimierzá ożęnionego z
Szumowſk. Máryánną, Grzegorzá Szumowſkiego corką, ktorych ieſt po-
tomſtwo. Jacek Podſtaroſci y Sędźia Kolneńſki, wſzedł w
Mieczkowſka kontrákty dożywotnie z Petronellą Mieczkowſką Sędźiánką
Ziemſką Łomżyńſką, z Máryánny Grodźickii urodzoną
Grodźicka ktorá powiła Páwłá Jozefá Piſarzá y Łowczego pierwey Gro-
dzkiego Zydaczewſkiego, potym Piſarzá Grodzkiego Prze-
myſkiego teráźnieyſzego Ziemskiego 1757; tęn ożęniony z
Karwowſk. Klárą Kárwowską Piſarzowną Grodzką Przemyślską, z nich
Kruzer potomſtwo, Ioánná elokowána zá Kruzerá Stároſtę Bachwi-
Łążyńſki ckiego, teraz Kázimierzá Łążyńskiego Stárościcá Dumánow-
skiego máłżonká. Drugi ſyn Jácka Antoni Niedźwiecki, od
ktorego Jozef w dźiecińſtwie; trzeci Iozef, czwárty Floryán
ſteriles; y corek dwie, Kátarzyna Kárwowska z potomſtwem,
Gorska y Máryánná Gorska *ſterilis*.

POBOG *Herb*, ieſt wyrážony w tym *tomie 2. fol:* 188,
tu kłádę krotką geneálogią do tego herbu náleżącą. Ry-
Rymaſzewſcy maſzewski y Remiſzewski ſą herbu Pobog, oráz iednego ſą
domu, bo obadwá te domy od iednego domu, to ieſt od Ro-
mieſzow poſzły, o ktorych *Nieſiecki* w ſwoim Herbárzu *tom:*
*3. fol: 856. hæc formalia napiſał. W. Xięſtwie Litewſkim w Powie-
cie Lidzkim kwitnęła niegdy można familia Remieſzow dźiedźi-
cow na Lipniſzkach.* Z tych Remieſzow przenioſłſzy ſię nie-
ktorzy ná Podlaſie blisko Mazowſzá, Remiſzewskiemi prze-
zwali ſię y teráz piſzą ſię ná Remiſzewie Remiſzewſcy. Dru-
dzy záś w Litwie rozmnożywſzy ſię z Remieſzow Rymaſze-
wskiemi

wſkiemi ſą nazwani, z ktorych Jakub Rymaſzewſki ſłużył
pod Pancerną chorągwią. Drugi także Jakub Tomaſza ſyn
w chorągwi Pancerney zoſtaiąc, pod Kamieńcęm Podolſkim
ná utarczce zá wiarę, prawo y Krola z Turkiem na placu
poległ. Adam Rymaſzewſki w Oſzmiańſkim má ſwoię poſ-
ſeſſyą. Są także y na Podolu Rymaſzewſcy w Wilkomirskim
tegoż herbu. Remiſzewſcy zaś herbu *Jelita* w Sieradzkim
Woiewodztwie, wątpię bardzo ieżeli y ci tákże nie od Remie-
ſzow pochodzą, o ktorych ſzeroko piſze *Nieſiecki tom: 3. fol.*
869. Laurenty Rymaſzewſki *Ordinis S. Baſilii Magni*, z *Godycka*
Godyckii urodzony, y brat iego, maią przydomek Remieſz. *Czechowicz*
Dom Czechowiczow z niemi zkolligacony, bo Czechowi- *kolligaci*
czowna Cześnikowna Oſzmiańska, ieſt zá Rymaſzewſkim,
także Minkowſkich, Chłopickich, bo y Chłopicka także ży-
ie zá Rymaſzewskim w małżęńſtwie 1757 roku; Mikulſkich
tákze, bo w Nowogrodzkim, ſioſtra przerzeczonych braci ro-
dzona ieſt w małżęńſtwie zá Mikulſkim.

PUŁKOZIC *Herb*, ieſt wyrażony w tym *tom: 2. fol:* 260,
pod ktorym zacząłęm piſać geneálogią Ligęzow Niewiaro- *Niewiarowſcy*
wſkich *fol:* 263, gdźie iż niektore *irrepſerunt* errory; za-
częm ponawiam tęż procedencyą, od Walentyná niegdy
Leonarda Niewiarowſkiego ſyná, Pułkownika woyſk Ko-
ronnych, dobr Niewiarowo, Nowoſiołki y inſzych, w Wo-
iewodztwie Podlaſkim, Ziemi Bielſkiey, Powiecie Tykocin-
ſkim ſytuowanych dźiedźica, ktory *procreavit* Felixá y Sta-
niſławá *ſterilem*. Felix Pułkownik woyſk Koronnych o-
żęniony z Iezierſką, zrodźił ſześciu ſynow, Páwła, Jerzego, *Iezierſka*
Staniſławá, Stefaná, Felicyana, y Janá Zacharyáſza dwoy-
gá imion, y dwie corki, Annę Koſubſką, y Alexándrę Pi-
wnicką *ſteriles*. 1. Paweł *Præfectus ſylvaturæ Merecenſis*, o-
żęniony z Anną Kraſińſką Woiewodzanką Płocką, prokre- *Kraſińſka*
ował Chryſtofora ożęnionego z Zofią Fronckiewiczowną, od *Fronckiew.*
niey Ian, Jerzy, y Páweł Niewiarowſcy. 2. ſyn Felicyána
Ierzy Referendarz W.X.Lit: *ſterilis*. 3. Stániſław Kánonik
Kátedralny Płocki. 4. Stefan Pułkownik woysk Koronn:
ożęniony z Máryánną Tryźnianką miáł dwu ſynow, Stefaná
y Stániſławá. Stefan Stolnik Lidzki wſzedłſzy w dożywo-
tnią przyiaźń z Máryánną Mokrzecką, *1mo votô* Brzoſtowską, *Mokrzecka*
ſpłodźił Antoniego Chorążego Czerniehowskiego, ktory z

Iarużelski Tereſſą Iárużelską, niegdy Wenceſławá Iarużelskiego Cho-
rążego Ziemi Bielskiey corką, *procreaverunt* Stániſławá Puł-
kownika *Cohortis Haſtatæ* Xiążęciá Czártoryiskiego. Stefaná
Rotmiſtrza I. K. Mci, Franciſzka Chorążego Czerniehowskie-
Karwowska go, y corkę Annę *1mo voto* Karwowska, z ktorym bezdźie-
tną, *2do* z Iozefem Potockim Podczaſzym Sądeckim, ieſt Te-
reſſa y Regina corki. Sioſtra Antoniego poślubiona *1mo vo-*
Karwowſk *tô* Staniſławowi Karwowskiemu, *2do* Burzyńskiemu, z kto-
Burzyńſki rym Stefan Chorąży *Cohortis haſtatæ*. Staniſław Niewiaro-
wski, brat Stefaná Stolnika Lidzkiego wyżey wſpomnione-
Maſalſka go, Staroſtá Budrowiecki, poſtanowiony z Teodorą Maſálską,
procreavit Franciſzka Pułkownika woysk Koronnych bez-
Lazniewſka dźietnego, y Konſtancyą Łaźniewską Starościankę Prome-
cką, od ktorych Maryánna. Inni ſynowie Felixa Niewia-
rowskiego, Pułkownika woysk Koronnych, od Iezierskii, Fe-
licyan ná świecie, w Zakonie Swiętoſław, Ian Zacharyáſz
z Otską żoną ſwoią, mieli Franciſzka, Walentego, Annę y Zo-
fią. Ze zaś był dom ieden Ligęzow y Niewiarowskich, o-
czywiście piſze o tym *Okolſki tom: 2. fol: 480. & ſequen.* iákom
wyraził *tom: 2. fol. 267.*

Wielowiey-ſcy Tegoż herbu ſą Wielowieyſcy w Woiewodztwie Krako-
wskim, Dom ſtarodawny: początek maią od Zámku Trze-
blin nazwanego; nad Wielką Wśią ná gorze nad ſamym Du-
naycem, w Powiecie Sądeckim leżącego, y z tego niegdyś
Ian Wielowieyski Káſztelan Krákowski, *ut ajunt Privile-
gia teſte Okulſcio*, Hrabia na Trzeblinie piſał ſię: był także
Marcin Wielowieyski Woiewoda Kaliski, od ktorych roz-
rodźili ſię *in ſtirpes*, y podźielili wſiami pod tymże zamkiem Trze-
blin leżącemi, iako to Wielką-Wśią, od ktorey nazwani Wie-
Serafinowſcy lowieyſcy; Serafinowice, od ktorey Serafinowſcy; Zamośćie
Zamoyſcy od ktorey Zamoyſcy; Błonie, od ktorey Błońſcy; Wolá, od
Błońſcy *Wolſcy* ktorey Wolſcy. Herby tylko niektorzy ſobie po odmienia-
wſzy, przezwiſka ſwoie prowadzą. Dowodem prawdy ieſt
to, że wśie pomięnione, pod tymże Zamkiem w okoliczy le-
żą. Wieku ſzeſnaſtego teyże Wielkiey-Wśi z zamkiem y wśia-
mi do niey náleżącemi, był ſamoiedynym dźiedźicem, Marcin
Wielowieyski, ktory miáł ſynow ſześciu: Janá, Staniſławá,
Przecławá, Hieronima, Stefaná y Szczeſnego. Z tych od Prze-
cławą idą wieku tego żyiący, iako to Dominik Komornik
Grani-

Graniczny y Piſarz Grodzki Krakowſki, á w roku 1749. z tegoż
Woiewodz: Deputat; Michał Iezuita brat iego rodzony, ktor\ ch
był Ociec imięniem Stániſław. Item Religian Stolnik Pilz-
nieńſki, y Alexander Podſtoli Kiiowski, ktoych Ociec
Ian, á tych wſzyſtkich Dźiad Piotr, ſyn Przecławá, od Hiero-
nimá, iako y Stefaná idą inni, teraz żyiący, iáko to Jan w Bel-
zkim, á Michał w Podlaſkim, tákże Woycicch w Krakow-
ſkim mięſzkaiący. Ci wſzyſcy *Religionis Catholicæ*. Szcze-
ſny zaś *in celibatu* umarł, od innych zaś głow idą *Evangelicæ
profeſſionis*, iáko to dźiś żyiący Marcyan y Ian, Stániſława ſy-
nowie. Adam Alexándrá ſyn, także Andrzeia y Alexandrá
drugiego potomſtwo, wſzyſcy w Woiewodztwie Krákow-
ſkim mięſzkaiący, od pomięnionego Marciná Wielowiey-
ſkiego Wielkiey-Wśi, y innych pod zamkiem Trzeblin leżą-
cych dźiedźica rozrodzeni, po inſzych maiętnościach oſiadli.
Są y drudzy Wielowieyſcy w Wielkiey Polſzcze, ktorzy ſo-
bie zá herb Rożą obrali, y niektorzy, czyli errorem, czyli z
umyſłu, zá O, literę E, w przezwiſku záżywaią, y piſzą ſię Wie-
lewieyſcy, z iákiey racyi? tego przy nich wiádomość y expli-
kacyá zoſtaie. Nie dáwno zmarły Xiądz Biskup Kambizo-
nopolitański, podpiſował ſię Wielewieyski.

PRUS *primò Herb*, ieſt wyráżony w tym *tom: 2. fol: 238*,
do niego náleżą Szumáńczowſcy, ktorych procedencyą po- *Szumańczowſcy*
łożyłęm *à fol: 244*, ále w niey nie wſpomniáłem Ignacego
Szumáńczowskiego Podſtolego Podolskiego zaſług, y że *in-
ivit vota matrimonialia* z Anną Kraſińską, Antoniego y Barba- *Kraſińſka*
ry Zielińskii, Kaſztelanow Zakroczymskich corką, od ktore-
go ieſt *proles*. Tęn *in anno* 1748, był z Woiewodztwá Po-
dolskiego Deputatem ná Trybunał Koronny; zaś *in anno* 1754.
był Posłem z tegoż Woiewodztwa ná Seym Ordynaryiny War-
ſzawski. Tychże herb opiſałęm *fol: 238*, ále nie dołożyłęm
tego, co *Nieſiecki tom: 3. fol: 741.* wyraża. Zowie ſię tęn herb iná- *Opiſanie Herbu.*
czey *Turzyma*, iako z Baſzkoná Okolski dowodźi. *Paprocki
w Gniazdźie* Krzyż kładźie táki, że po práwym boku, iedney
połowy nie doſtáie, y rozumięm, że tak bydź powinno, bo
go, iakom widźiał, tak niektorzy herbu Prus Familiánći kſztał-
tuią, y ſam ták Paprocki, iako y Okolski, gdy herby Prus *2do*
y *3tio* opiſuie, ktore od herbu Prus *1mo* ſwoy początek wźię-
ły, na

Aaaaaa 2

ły, ná prawym boku, że połowy Krzyża nie powinny mieć, świadczą.

RAWICZ *Herb*, ieſt opiſany w tymże *tom: 2. fol: 277*, y daley, że iednák żaden z naſzych Autorow nie wyráża oczywiście, ktory imięniem Krol Angielski był Oycem pozoſtałey Krolewny, y bratem iey; z Czeskich y Niemieckich Hiſtoryi doczytáwſzy ſię, w Xiążce pod tytułęm: *Zywot Oyca S. Benedykta XIII*, wyrażąm dlá ciekáwości, iż Kanut imięniem był Krol Angielski, długo panuiący y rezyduiący w Londynie, Ociec pozoſtałego Swenona Krolewicza Angielskiego y ſioſtry iego Klotyldy, ktora w turmę do Niedźwiedźia na pożarcie była wtrącona od brátá pomięnionego, dla zázdrości wielkich bogactw, przez Oyca teſtamęntem iey legowánych, udaiąc przed dworem, iakoby Klotyldá zábráwſzy kleynoty y złoto w gotowiźnie wſiadłá w okręt y z oyczyzny upłynęła, záktorą ná pozor wyprawił w pogoń, á gdy iey nie znaleziono, niby pomięſzany żalęm, kazáł całego zamku ściany obić kiręm, iakoby ná znak żáłoby po ták kocháney ſioſtrze, lubo tey był nádźiei, że iuż nie żyie w więzieniu; poſłał zátym do sklepu, áby ſługá włoſy zebrał ná perukę, á poſłaniec obaczywſzy żywą Pannę, ktora przez dni 6. ſprawą Boską zachowana była, uciekł, y kluczy odbiegłſzy oznaymił o tym Pánu; tá czym prędzey ochełznáwſzy złotymi wſtęgámi y złotym páſęm niedźwiedźia, y wſiadłſzy ná niego, oczy y ręce ku Niebu podnioſłſzy, w rynek cugle iego z kierowáła, ktorą obaczywſzy ludźie po mieście krzyk wielki uczynili: poſpolſtwo zewſząd ſypało ſię gminęm, iáwną poruſzone łaski Boskiey przyczyną: inni ſpieſzyli do Kościoła BOGU dźięki czyniąc: O czym dowiedźiáwſzy ſię Sweno, zábiega w otwartey bramie Krolewnie, ktorą obaczywſzy zmięſzany y ſłowá przerzec nie mogł, upadłſzy miłoſierdźia żebrze y prośi *&c.* iako na karcie 278. y 279.

REGESTR.

LEWART HERB.

EPIGRAMMA.

Patria ſeu pacem tractat, ſeu Martia Caſtra,
In me conſilij ſumma caputq; fuit.
Diſvaſi vacuum cauſis & inutile bellum,
Utile cum ſenſi, primus in arma rui.
Experti mea tela Scythæ, Moſchiq; ſuperbi,
Ungvibus his Ortus præda petita fuit.

ABRYS HERBOWNY.

LEwart z Francuſkiego ięzyka, Leopardus z Łacińſkiego; to ieſt Lew ſrokaty, álbo Lampart z Polſkiego, ſtoi w pośrzodku tarczy wſpinaiąc ſię ná tylnych nogach, á przednie, iakoby do utárczki z nieprzyiacielem, wypuściwſzy oſtre ſpony czy pazury, nágotowane trzyma; z paſzczeki ięzyk wyciągniony, niby zmordowanego walczką, álbo pożyraiącego; ná głowie Korona złota, ſąm záś koloru białożołtawego, z czarnemi cętkąmi, czy pſtrocinami; ogon między tylnie nogi przez bok áż nad niego przewinięty, w polu błekitnym. Ná koronie tákiegoż poł Lamparta, proſto do gory ſtoiącego: ták go opiſuią, *Páprocki o herbach fol: 385. Okolſki tom: 2. fol. 109.* *Opiſanie Herbu.*

Bbbbbb PO-

512

P O C Z Ą T K I H E R B U.

Z kąd ſię wziął w Polſzcze Lewart.

JAdąc przez Niemieckie Państwo Kazimierz ſprawiedliwym zwany Krol Polſki, gdzie nieco zábawiaiąc ſię, náder ludzko przyięty był od nieiakiego Margrafa Państwa Kolońſkiego, imieniem *Lamfryd* nazwanego, herbu Lewart; gdzie nieiaki czas, według zwyczaiu Polſkiego, w dziedzicznych iego dobrach łowami zábawiał ſię. Ktorą ludzkość męża obficie hoynego, Krolewſkim animuſzem chcąc rekompenſować, Wnuczka iego *Wilchrida*, Borgożego Syna, powracaiący do Polſki z ſobą zprowadził, á wiele honorami y poſſeſſyami udarowanego, do Szlachetney wolności przypuścił; iáko świadczy iego przywiley *Roku 1163.* Roku 1163 temuż nádany, y wyrażony u *Okolſkiego tom.* 2. *fol.* 110. & 111.

H E R B O W N I L E W A R T A.

Herbownych tego záſzczytu niewiele znayduie ſię u *Okolſkiego tom.* 2. *à fol* 116. *ad fol.* 137. iako

Herbownych Imiona.

BRoniewſcy z Dąbrowice.	Lewartowſcy ná Lewartowie
Firleiowie z Dąbrowice.	y z Lewartowa, ktorych tu
Gorſcy *Okol. tom.* 2, *f.* 136.	Procedencya.
Konarſcy w Sędomirſkim.	Markuſzewſcy z Markuſzowa.
Krwatſcy w Radom: Powie:	Mełgiewſcy w Lubelſkim.

Nieſiecki także z poznieyſzey indagacyi tych tylko wyraża, *tom.* 3, *fol.* 100. to ieſt, Kczewſkich y Trecyuſzow.

P R O C E D E N C Y A,

z Lewartowa

L E W A R T O W S K I C H, HERBU Tegoż IMIENIA.

Przywiley Kazimierza Sprawiedliwego.

TA Procedencya w Polſzcze ſwoie początki wzieła ieſzcze od Roku 1163. kiedy y Herb pomieniony naſtał, iáko Przywiley od Kazimierza ſprąwiedliwego tey Familii nádany świadczy, u *Okolſkiego tom.* 1. *à fol.* 110. w te ſłowa: Notum ſit tàm præſentibus, quàm futuris, Dominum Vichfridum eduxiſſe de Terra ſua Theutoniæ, per ducem Caſimirum

rum Cracovienſem, & Sandomirienſem, ac totius Poloniæ. Dicti verò Vichfridi erat avus nomine Lamfridus Pater Borgoſii, quidam Marchio Colonien. Provinciæ. Ego Dux Caſimirus DEI gratia, cum fueram Terræ Theutoniæ, voluntatem ſuam gerens, dictus Lamfridus avus Vichfridi, mihi ſua caſtra commodavit & ſua bona. Propter tàm bonam ſatisfactionem intuitu divinæ miſerationis, Ego Dux Caſimirus convocatis ſuis Baronibus in Cracovia ſua miſeratione, & conſilio proborum virorum dicto Vichfrido filio Borgoſii contuli, ſcilicet Sandeſch, Oſwiecim, & Sewor, iſta tria Caſtra uſq; ad mortem. Inſuper dedi & hæreditates & in eis libertatem, quæ eum poteſt excipere ab omni exactione Juris Polonici, ad Dominum Ducem pertinentis, & poſteris ſuis ſicut nuncupatur. Nullum præwod ducat, non provocari coram Judice Caſtri, nec coram Caſtellano, nec etiam coram Palatino, ſed tantum coram Domino Duce, non Camerario, ſed annulo dicti Ducis, & etiam homines ſui in hæreditatibus eorum & ubiq; acquirunt, & poſteri ſui ſtrozam non ſolvant nec ſtan, nec Prewor, nec cuſtodem ad aliquas res Ducis cuſtodiendas, nec vaccam, & ſi contigerit Ducem aliqua urgente neceſſitate ſtare in tuo, nec educas nec paſcas. Et quidquid pertinet de iure ad Dominum Ducem eum abſolvimus & poſteros ipſius, vel quicunq; eos convenit, ad Caſtrum, ad Caſtellanum vel ad Palatinum, primo ponat Domino Duci marcam auri & ei marcā argenti finiti & puriſſimi ſolvat, tabernam in ſuis hæreditatibus ubiq; ponat, & ubicunq; ejus generatio acquirit, & poſteri ſui, talem libertatem eis conferimus uſq; in perpetuū. Eorū nationi quicunq; nocuerit, vel dehoneſtaverit XV. ſolvat, & ne forte in varietatibus temporum aliquando deficiente iuſtitia poſteritas ipſius ad exterminationem lineæ nobilitatis ſuæ aliqua opprimatur iniuria, prædictus Vichfridus has literas roborando ſigillo Ducis Caſſmiri ad memoriam conſcripſit. Item duo proprii homines ſi interficiuntur in ſuis hæreditatibus, Comes recipiat pœnam & poſteri ſui. Et hæc Acta ſunt Anno Incarnationis Dni M, C, LXIII, ſub horum teſtimonio: Zyra Palat. Maſoviæ, Nicolaus filius Stupotæ, Papibor, Vitalis, Sulislaus, Sulek Nedzwecki, Florianus qui Privilegium conſcripſit. Et ut hoc tam præſentes, quàm fu-

Staroſtwo Sądeckie, Oświecimſkie, y Xięſtwo Siewierſkie nadane.

Excepcya od wſzelkich powinności.

Oprocz grzywny złota, y grzywny ſrebra.

Dany ten List Wichfridowi.

Bbbbbb2 tura-

513

turarum habeant noſtri ſigilli munimine roboramus. Quicunq; huius ſcripti violator fuerit, aut Frater meus, aut Filius meus, aut aliquis Palatinus, maneat ſuper animam ejus in die Judicij, Amen.

Dalſza Procedencya. Wichfrid, Borgozy. Lamfrid.

Ten tedy pierwſzy herbu Lewart, do Polſki przybywſzy z Niemiec, Margrabia *Wichfrid*, *Borgozego* Brat, *Lamfrida* Wnuk, ktorego wielkie Xiążę Polſkie Kazimierz ſprawiedliwy, z Kolońſkiey Prowincyi, z ſobą ſprowadził z Domu, y w naſzych kraiach ulokował, wielą honorami ozdobił, y poſſeſſyi iemu nadał. Oſobliwie zaś Prefekturą czy Staroſtwem Sądeckim, Oświęcimſkim, y Siewierskim, iáko pomieniony Przywiley wyraża, w Roku Chryſtuſowym 1163, datowany.

Lewartámi zwani.

Tęn od Herbu Rodowitego zwał ſię *Lewartem*; ktoreby zaś potomſtwo miał, dla dawności czaſow, y liter nieznaiących w Polſzcze, w cale Hiſtorycy naſi niewiedzą; tylko że *Długoz* nominuie dwoch braci wyżey wſpomnionych: potym dalſzych czaſow żył

Dersław.

Lewart Derſław Proboſzcz Swtętego Floryana przy Krakowie, pobożnością y nauką ſławny, iáko z monumentow tego Kościoła, y rożnych ſprzętow pokazuie ſię.

Oſtazyuſz.

Drugi *Lewart* Oſtazyuſz Stolnik Krakowski, od ktorego pochodzili Firleiowie, o czym *Okolſki tom*. 2. *fol.* 114,

Dawne wieki nie wſpominaią Sukceſſorow.

A lubo dawne wieki zátaiły ſukceſſorow *Wichfrida*, y dalſzą z niego procedencyą, iáko nieumieiący piſać długim czaſem Polacy do wiadomośći nie podali; pamiętne iednak dobra ich y poſſeſſye wyiawiaią *Lewartow* y Lewartowskich, ktorzy od nich pośli. Powiada bowiem *Paprocki* o herbach, iż Szlachta przez kilka ſet lat, álbo ſię od herbow zwali, álbo od poſſeſſyi:

Kromera zdanie.

co też przyżnaie *Kromer lib.* 1. *Poloniæ fol*: 80, mowiąc: Wiele ieſt Szlachty Polskiey rodzaiow, y nie iáko pokolenia, nie mieyſcem y kraiem, ále znakami nieiakiemi rodowitośći, ktore herbami y zaſzczytami názywaią ſię, á te znowu wiele krzewow y familii, imionami y przezwiskami rozdzielne záwieraią.

Leliwitowie

Náprzykład Leliwitow rodzay, (to ieſt herbu Leliwa) ktorych znak ieſt nowy Xiężyc z Gwiazdą w ſrzodku w błekitnym polu, Tarnowskich, Pileckich, Melſztynow, y inſze niektore uczciwe y wielkie familie zawiera.

Lewartowſcy od Lewartow pochodzą.

Ktory dokumentem ieſt tenże *Kromer*, że od herbu Lewarta rodowitego, zwali ſię Przodkowie tey familii Lewartami, a potym Lewartowskiemi, co też allegowany Kronikarz

karz dowodzi, mowiąc w mieyſcu wzwyż cytowanym *lib.* 1. *Polon*: *fol.* 81. tymi ſłowami: W tych czaſach chce wielu nazywać ſię od Zámkow, miaſteczek, wſiow y inſzych rzeczy,

Nazwiſka Polſkie.

(iák wyżey wſpomina) ſkłoniwſzy ſwoie nazwiſka ná *ſki*, álbo *ki*, ſłowami názywać ſię. Záczym *Lewart* od herbu, á Lewartowſki od tego znaku, álbo od małego Lewartowa wśi dziedziczney, zdawna y teraz nazywaią ſię.

Dalſza dedukcya tey Familii.

Ci álbowiem, ktorzy lokowali ſię dawnemi czaſami náwprzod ná Ukrainie około Iwnicy, a potym niektorzy w Woiewodztwa Krakowſkie y Sendomirſkie przenieśli ſię, piſali ſię ná małym Lewartowie Lewartowſcy, á ktorzy ſię pozoſtali w Xięſtwie Litewſkim, piſzą ſię Lewartowiczowie, według tamteyſzey Szlachty używania. Z támtych znowu lokował ſię ieden w Węgrzech bliſko Granicy Polskiey, y tamecznym zoſtawſzy Ziemianinem, kupił wieś, y nazwana ieſt (od Imienia iego, iák ſię tam zwał Lewartowski) Lewartow, y ta trwa familia iego w Węgrzech.

Lewartowſki.

Ze zaś przez ſpalenie tak przypadkowe, iáko też *tempore hoſtilitatis* pogorzały dokumenta od dawnych lat, oſobliwie *Grodu* Nowokorczyńskiego, iáko też przez nágłą śmierć Jozefa Lewartowskiego ná woynie pod Przemyślem, papiery záwieruſzone,

Papiery zatracone.

u ktorego wſzelkie bydź miały dokumenta rozrodzenia ſię Domu Lewartowskich, záczym co tylko wiedzieć można o tey Procedencyi, to wyrażam y podąię do wiadomośći.

Poznać wyżey z *Kromera loco citato*, iż ieden Dom każdy iednego herbu, lub inſzego Imienia, záczem tu przedniey ſzych od znáku Lewárta wſpominąm.

Kaſztelanowie Krakowſcy.

Jako Mikołay Káſztelan Krakowski herbu Lewart, zmarły w roku 1526. iáko nadgrobek świadczy w Lublinie u OO. Dominikanow. *Metryka* Koronna, *Orichow*: *in Quincunce*, wſpominaią go. Mikołay Drugi, tákże Kaſztelán Krakowski, tegoż záſzczytu, ktory náſtał po Januſzu Xiążęciu Zbaraskim, iák go wyraża *Hiſtorya Polono Pruthenica*, *y Duriewſki w Mſ*.

Woiewodowie Krakowſcy.

Jan herbu Lewart, ktory umarł Woiewodą Krakowskim roku 1571. był tegoż Domu, ktorego wſpomina Liſt Krola Henrika, *Petricovius*. *Paprocki o herbach fol*: 703. *Centuria Potoccii fol.* 369. Tákże Mikołay Woiewoda Krakowski, zmarł roku 1601. tegoż ſamego znaku, przed Mikołaiem Zebrzydowskim

wskim Woiewodą Krakowskim, o ktorym Konſtytucya
1589. *fol:* 516. y roku 1590. *fol:* 564. Liſt Krola Zygmunta
III. Miaſtu Lwowskiemu 1597. *Bielſki fol:* 767. *y Paſiecki piſze.*
Woiewodowie Sędomirſcy. Mikołay tegoż z ſzczytu Lewart, był pierwey Woiewodą
Sendomirſkim, niżeli zoſtał Kaſztelanem Krakowſkim w
Tarnowſk. Hrabiá. roku 1520. po Janie Tarnowſkim, ktory umarł roku 1515.
według Nadgrobku iego u *Paprockiego fol* 379. o czym Liſt
Krola Zygmunta I. datowany roku 1515. y 1519. u *Olſzowſkiego de Primatu.* Tákże Mikołay tego herbu, był Woiewodą Sędomirſkim do roku 1636. ktorego umarł na
tym Krześle, według Konſtytucyi roku 1633. ná karcie 7.
y roku 1635. na karcie 5. y 37. *Centuria Potockiego fol.* 440.
Xiążę Załwſki. Jako też y Piotr herbu tego, był w tymże honorze Woiewodzkim, roku 1650. po Dominiku Xiążęciu Záſławskim,
o ktorym Piotrze wſpomina *Centuria Potockiego fol:* 31. tákże Stacye Zołnierskie na karcie 27. *Duryjewſki* indziey.

Woiewoda Ruſki. Piotr tegoż Imienia y herbu Lewart, będąc Woiewodą
Ruskim, po Staniſławie z Sprowy herbu Odrowąż, w roku 1553. ktorego umarł, iáko o nim piſze Liſt Zygmunta I. datowany w roku 1546. u *Paprockiego* o herbach *fol.* 56.
y Liſt Krola Auguſta I. roku 1542. Miaſtu Lwowskiemu, y
Woiewoda Lubelſki. Nadgrobek u Paprockiego. Mikołay był pierwey Woiewodą Lubelskim, niżeli poſtąpił na Sędomirskie roku
1515. o ktorym Wapowski roku 1507. y Liſt Krolá Zygmunta I. roku 1510 Miaſtu Lwowskiemu dany, tegoż Krolá roku 1512. u Olſzowskiego *de Primatu.* Piotr tegoż herbu
Lewart, niżeli poſtąpił ná Woiewodztwo Ruskie roku
1545. pierwey był Woiewodą Lubelskim, iáko Liſt świadczy Zygmunta I. roku 1532. Miaſtu Lubelskiemu poſłany,
iako też roku 1539. y 1545. Miaſtu Lwowskiemu dany, o
czym Paprocki o herbach. Jan tegoż záſzczytu Lewart,
niżeli poſtąpił ná Krakowskie Woiewodztwo roku 1572.
Tęczyńſki był pierwey Woiewodą Lubelskim, po Jędrzeiu Tęczyńskim herbu Topor, o ktorym Janie wſpomina Konſtytucya roku 1569. y Liſt Auguſta I. u Paprockiego roku 1572.
fol: 524. Miaſtu Lwowskiemu dany 1565. Mikołay pomienionego herbu Lewart, był tákże Woiewodą Lubelskim,
Tarło. po Janie Tarle herbu Topor, ktory Mikołay umarł roku
1588.

1588. o tym Cichocki *Alloq: Oſec: lib.* 2. Januſzowſki w Prefacyi do Statutu &c. Piotr tegoż záſzczyu ſiedział także na
tym krześle Woiewodztwa Lubelſkiego, ktory umarł roku 1619. Konſtytucya 1618. *fol:* 3. *Okolſki tom.* 2. Neugebawer w Hiſtoryi, y Starowolſki *in Monumentis.* Jan tegoż
herbu był Woiewodą Bełſkim, pierwey niż Lubelſkim, *Woiewoda*
ktory poſtąpił ná nię roku 1561. Liſt Auguſta Krola I. ro- *Bełſki.*
ku 1551. u Paprockiego *fol:* 473. Januſzowſki y Okolſki.

Grzegorz Herbu Lewart, był Kaſztelanem Sędomir- *Kaſztela-*
ſkim, zmarły roku 1454. po Przedborzu z Koniecpola, iák *nowie Sę-*
świadczy Liſt Kazimierza Krola o Xięſtwie Oświecimſkim. *domirſcy.*
Piotr tego herbu był Kaſztelanem Woynickim, po Piotrze
Kmicie, herbu Srzeniawa, niżeli poſtąpił ná Woiewodz- *Kmita.*
two Lubelſkie, roku 1532. Warſzawicki *de Optimo Statu libertatis.* Jan tego, herbu Lewart, był tákże Kaſztelanem
Woynickim, po Sebaſtyanie Lubomirskim herbu Srzenia- *Kaſztelan*
wa, áto około roku 1614. ktorego umarł. *Signatores fol:* *Woynicki.*
104. *Okolſki tom.* 2. *fol:* 127. Piotr tego Domu y herbu, był
tymże Kaſztelanem Woynickim, niżeli poſtąpił ná Woiewodztwo Lubelskie roku 1618. iák świadczy Hiſtorya Neu- *Woiewoda*
giebawera, Starowolski *in Monumentis,* Okolſki *tom.* 2. *fol:* *Lubelſki.*
130. Mikołay tegoż herbu Lewart, był tákże Kaſztelanem
Woynickim, niżeli poſtąpił ná Woiewodztwo Sędomir- *Woiewo-*
skie, roku 1633, Porządek Elekcyi roku 1637. Okolski *tom.* *da Sędo-*
2. Konſtytucya roku 1618. *fol:* 3. y roku 1629. *fol:* 12. Pia- *mirſki.*
ſecki &c. Piotr inſzy, ále iednego herbu Lewarta, był po
Michale Staniſławowskim herbu Piława, Kaſztelanem Kamienieckim do roku 1649. ktorego umarł, iák świadczy *Kaſztelan*
Nádgrobek iego w Krośnie, Starowolski *in Monumentis fol:* *Kamienięcki.*
427. Euſtachi tegoż Domu y herbu, przed Janem Odrowążem, był Kaſztelanem Lubelskim, o ktorym Szczygiel- *Odrowąż.*
ski *in Tinecia fol:* 172. także Liſty roku 1339. y 1354. Ka- *Lubelſcy*
zimierzá Wielkiego Lwowskiemu Miaſtu dane, świadczą. *Kaſztelanowie.*
Mikołay herbu Lewarta, po Mikołaiu z Kurozwęk herbu
Poray, był tymże Kaſztelanem Lubelskim, potym poſtą- *Kaſtelanowie Lubel-*
pił ná Woiewodztwo Lubelskie roku 1508. o ktorym *De-* *ſcy.*
cius de Sigismundi I temporibus, Paprocki o herbach *fol:* 635.
Jędrzey tegoż herbu y Domu Lewartow, po Staniſławie
Ccccc 2 Słu-

Słupecki. Słupeckim, był tákże Kaſztelanem Lubelskim, iako go wyraża Konſtytucya 1575. roku, ná karcie 245. y Liſt Stefana Krola u Fridwalda roku 1577. Paprocki o herbach w roku 1581. ná karcie 392. Okolski *tom 2. fol:* 137. Staniſław tegoż herbu, był tákże Káſztelanem Lubelskim, po Franciſzku Zebrzydowskim herbu Radwan, ktory uſtąpił roku 1654. *Centuria Potockiego* ná karcie 441. Po nim naſtąpił Jędrzey ná Kaſztelanią Lubelską roku 1658. ktorego wſpomina Komput Woyſka. Jan pomienionego záſzczytu, był Kaſztelanem Płockim, po Mikołaiu Szaniawskim, herbu Leliwa, od roku 1554. ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Bełskie, Okolski *tom:* 2. z Liſtu Krolewskiego na karcie 123. Jędrżey tegoż Domu y herbu był tákże Kaſztelanem Płockim, po Zygmuncie z Záklika Czyowskim. herbu Topor, ktorego wſpominaią Akta Grodzkie Bełskie, Paprockiego Ogrod, roku iednak nie wiem. Jędrżey záś inſzy tego záſzczytu był temże Kaſztelanem Bełskim roku 1642. do roku 1658. iák go wſpomina Hiſtoryia Polska Paſtorego, na karcie 203. Porządek Elekcyi roku 1648. Okolski w tomie 2. ná karcie 127. Mikołáy tego záſzczytu y Familii był Kaſztelanem Rawſkim, po Krzyſztofie Myſzkowſkim, herbu Jaſtrzębiec, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Lubelſkie, roku 1587. według Konſtytucyi roku 1586. ná karcie 401. y roku 1587. ná karcie 450. Paprocki roku 1581. y 1578. na karcie 392.

Zebrzydowski,

Kaſztelan Płocki.

Czyżowski.

Kaſztelan Bełſki.

Kaſztelan Rawſki.

Jan pomienionego Domu y herbu Woiewoda Krakowſki był Marſzałkiem Wielkim Koronnym, y nim umarł roku 1574. po Ianie Mieleckim herbu Gryf, Marſzałku Wielkim Koronnym. O czym Bielſki ná karcie 651. Liſt Auguſta Krola roku 1572. u Paprockiego na karcie 524. y Henryka Krola Miaſtu Piotrkowskiemu dany. Teyże familii y herbu, był Podkanclerzym Koronnym, Henryk Proboſzcz Płocki roku 1618. po Felixie Kryskim, herbu Prawdzic, Nakielski w Miechowii ná karcie 640. Metryka Koronna. Liſt Krola Zygmunta III. u Nakielskiego ná karcie 855. Ian tey Familii y záſzczytu tego Lewart, był Podskarbim W. Kor: po Ianie Dulskim, herbu Przegonia, Kaſztelanie Hełmińskim, ktory umarł roku 1589. a Lewart wziął Ka-

Marſzałek W. K. Mielecki.

Podkanclerzy Kor.

ſztc-

ſztelanią Woynicką. Liſt Krola Zygmunta III. Miaſtu Lwowſkiemu dany roku 1597. Edykt przeciw Rokoſzanom roku 1607. Okolſki *tom.* 2. Jędrzey pomienionego Domu Lewartow, Staroſta Sędomirſki był Marſzałkiem Izby Poſelskiey, ná Koronacyi Krola Stefana Batorego w Krakowie roku 1576. Dawid Braun *de Regnandi ratione.* Sienicki w Liście Ordynowanym do Maxymiliana Imperatora, roku 1587. Mikołay herbu tego, y Domu, Kaſztelan Biecki, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego, w roku 1616. Nieſiecki w tomie 4. Korony Polskiey, ná karcie 781.

Marſzałek Izby Poſelſkiey,

Wſzyſcy tu wyrażeni prawie ſą Senatorowie Krzeſłowi, że zaś zdrobniała ta Familia, iednak tego herbu y Imienia zoſtaie w rożnych mieyſcach, iako w Węgrzech, Litwie, Woiewodztwie Krakowskim y Sędomirskim rozkrzewiona, ktorey iednak zebrać niemożna, częścią dla odległości mieyſca, częścią dla nie wiadomych zupełnie poſſeſſyi, ktore poſiadaią, á naywięcey dla zatraconych dokumentow. Záczym cokolwiek ſię zebrać mogło procedencyi z rożnych papierow Autentycznych, to tylko wyrażąm. To ieſt że Jakob z Lewartowa Lewartowski, herbu Lewarta, ſłużył z Mikołaiem Sapiechą herbu Lis, Woiewodą Bracławskim, pod Chorągwią Huſſarską, ktory zginął w Węgrzech około roku 1683. Ten záś Mikołay Sapiecha Woiewoda Bracławski, umarł roku 1685, iáko świadczy Hiſtorya Sapieżyńska, w części 3. ná karcie 162. Wſpomina także tego Sapiechę Walicki o Obrazie Kodeńskim. Brat Iakuba Lewartowskiego, Felicyan Lewartowski Łowczyc Sanocki, iák go wſpomina Donacya Wſi Chroſcyna mała, ktorą przedał Antoni Oſtinowſki Stolnik Wyſzogrodzki, zá trzydzieści y ſiedm tyſięcy, Felicyanowi Lewartowſkiemu Łowczycowi Sanockiemu, iak świadczą Akta Grodzkie Krakowſkie, *Feria ſecunda poſt Dominicam Lætare proxima A. Dni* 1681. Zył w dożywotniey przyiażni z Maryanną Miłkowſką, herbu Abdank, ktorego Domu Jakub Miłkowſki z Janem Zámoyſkim, Kanclerzem y Hetmanem Wielkim Koronnym, z życiem y fortuną, długo Oyczyźnie w ſtánie Rycerſkim ſłużył. Przecław, Jacek, Stefan, Zygmunt, Krzyſztof, Samuel, Jan, Franciſzek, Adąm, Marcin, w Kra-

Senatorowie Krzeſłowi

Lewartowſcy

Sapiecha

Miłkowſcy

Jan Miłkowſki

Dddddd kow-

kowſkim Woiewodztwie zoſtawali: ták ich wyraza X. Ka-
ſper Nieſiecki w Koronie Polſkiey herbarza ſwego, *tom: 3.*
fol: 266.

Spomienionego Felicyana Lewartowſkiego y Maryan-
Miłkowſka ny Miłkowſkiey małżonkow, był urodzony Teodor Le-
wartowſki, ktory wſzedł w kontrakty małżeńſkie z Ka-
Otſinowſka tarzyną Otſinowſką herbu Trąby, z ktorey Familii w Kra-
kowſkim Woiewodztwie był Jan Otſinowski Komornik
Kołkowna Biecki, ktory z Kołkowny miał pięciu ſynow, z Wyży-
Wyżycka ckiey tyleż: Waleryan Podczaſzy Sędomirski, Deputat ki-
karzy ná Trybunał, Sędzia Kapturowy roku 1632. Poeta
Xięgi tłomaczone w Oyczyſtym wierſzu niepoſpolity, wydał do druku, *Ge-*
orgicorum álbo Ziemiańſtwa Wirgiliuſza Marona Xiąg cztery
Polſkim wierſzem przełożone 1614. *in 4to,* Także Xięgi *Me-*
tamorphoſeon álbo Przemian od Owidiuſza nápiſane, przetłu-
maczył ná Polſkie wierſzem in 4to Majore 1638. w Krako-
wie. Hieronim mąż woienny Sekretarz Krolewski, wy-
Poſelſtwo do Oſman. ſłany w Legacyi do Oſmana Cara Tureckiego, nie dobrze
od niego przyięty: bo przez Hieronima woynę Zygmun-
towi III. wypowiadał; dla beſpieczeńſtwa ſwego aż na We-
Inni Otſinowſcy necyą powrociwſzy, wkrodce umarł, w Pokrzywnicy po-
grzebiony 1620. 3. Sámuel y ten w Obozie znaczną część
lat ſwoich ſtráwił, potym dla umieiętności języków Orye-
ntalnych, dzieſięć lat przepędziwſzy w Turczech, tamże
powietrzem zarażony życie to ſkończył. 4. Jędrzey mło-
dzieńcem umarł. 5. Remigian pod Smoleńskiem poległ.
6. Zygmunt w Wołoſzech, 7. Ian wzięty tamże w niewo-
lą, gdy z niey wykupiony powraca do Oyczyzny, w Duna-
iu rzece utonął: niewiem czy nie ten to Ian miał za ſobą
Maſkowſka Annę Maskowską Baranownę. 8. Piotr w Konſtantynopolu
ucząc ſię Arabskiego języka powietrzem zginął. 9. Miko-
łay Rotmiſtrz pod Komchauſen zginął. 10. Alexander pod
Skałą w niewolą od Tatarow poimany, wyſzedłſzy z niey
ieździł w Legacyi do Turek. Felicyan Otſinowski, miał
Bełdowſka za ſobą Bełdowską. Kazimierza wſpominaią Konſtytucya
1662. *fol.* 25. Michał 1632. N. miał za ſobą Maryannę Ku-
Kumocka mocką N. Woyciecha Kraſuskiego małżonka. Ian 1594.
Acta

Acta Caſtr. Sandec: Adam 1516. Samuel 1634. *Acta Cracov.*
Jadwiga Adama Niewiarowſkiego małżonka. *Niewiarowſki.*
Tego małżeńſtwa Teodora Lewartowſkiego y Katarzy- *Teodor*
ny Otſinowſkiey był Syn ieden o ktorym niżey, y dwie *Lewartowſki.*
corki, Salomea Zawadzka, á tych familia z Zawad pocho-
dzi, herbu Rogala, w Krákowſkim Woiewodztwie, zoſta-
wali, iák ſię przenieśli z Mazowieckiego, około roku 1240.
z tych był Mikołay Záwadzki z Zawad, mąż wſprawach Ry- *Familia*
cerſkich biegły, ktory z Jakubem Secygniewſkim w roku *Zawadzkich.*
1527. gdy Ferdynand Krol Czeski Jana Woiewodę Siedmio- *Secygniowſki*
grodzkiego obranego ná Węgierskie Kroleſtwo, poraził,
nad ludźmi pieſzemi był Porucznikiem, z tamtąd do Pol-
ski przyiachawſzy, á dobra ſwoie Oyczyſte, álbo opuści-
wſzy, czy też powinnym ſwoim zleciwſzy, w Małey Pol-
ſzcze pod Krakowem gnieździć ſię począł; Rycerskiey ie- *Zkąd Zawadzcy w*
dnak ſławy ſzukać nieprzeſtał, dla tego uſłyſzawſzy o *Krakowſkim*
woynie Niemcow z Turkami w Roku 1533. do Wiednia
poiachał, zkąd poskończoney tey expedycyi, z ſławy imie-
nia ſwego, gdy ſię do domu powrocił, Syn mu umarł Wá-
lentyn y Corka Zofia, zoſtał ſię y drugi Staniſław *Picus* *Picus Zawadzki*
nazwany, dla oſobliwſzey, ktora ſię w nim wydawała mą-
drości, ták rzeczony, od właſnego imienia dla wyſokiey u-
mieiętności *Picum Mirandulanum,* co poznać z wierſzow, kto-
re u ſiebie położył. Paprocki o herbach *fol:* 519. tamże kła-
dzie przywiley Zygmunta Auguſta Krola nadany temu Sta-
niſławowi w Roku 1572 z ktorego poznać, że Matka iego by-
ła Katarzyna z Szczerzyc Drachowna herbu Gozdawa *Z Drachowna*
Płockiego Woiewodztwa, że przez lat dwadzieścia Akade-
mią Krakowską *Medicinæ Doctor, Vicecancellarius, y Rektor,*
z wielkim nauki ſwoiey y inſzych cnot zaleceniem rządził,
dla tego y iemu y iego ſukceſſorom, w ten kſztałt herb u- *Herb oſobliwszy*
formowany: tarzcza mała, wſrzod drugiey, na niey w polu
czerwonym Herkules, paſzczą Lwowi rozdziera, ná głowie
iego Korona, po prawey ſtronie herb Oyczyſty Rogala, *Rogala y*
pod nim herb Sulima, na lewey zaś ſtronie herb Gozdawa, *Sulima*
pod nim Bończa: ná hełmie zaś wieniec złoty, z ktorey poł *herby*
Herkuleſa widzieć w prawey ręce trzymaiącego Koronę,
álbo raczey Wieniec, w lewey zaś Oliwną roſzczkę obwinioną

517

tym nápiſem *Virtute honos*, ná głowie iego wieniec, binda
z ramienia lewego na prawy bok z ukoſa zawieſzona. Wy-
ſtawił ten Staniſław w Kościele Troycy S. Dominikańskim
w Krakowie Kaplicę, pod tytułem Przemienienia Pańskie-
go, y upoſażył, y grob ták dla ſiebie, iako y dla ſwoich Suk-
Czerna ceſſorow, *Starowol: in Monum*: zoſtawił zaś z Dorotą Czer-
ną potomſtwo, Staniſława, Jana Baptyſtę, Teodora, Ludwi-
ka y corkę Zofią. Z tych Teodor mąż w prawie Oyczy-
ſtym biegły, co poznać ztąd, wydał álbowiem do druku:
Proceſſus judiciarius Regni Poloniæ Cracov: in fol: 1612. *y* 1619.
Xiąg kilka prawnych napiſał, *Cracov: in fol: y* 1647. *in* 4*to Varſaviæ*. 2*do Memoriale proceſſus*
judiciarii in 12. *Cracoviæ* 1614. *y* 1623. 3*tio* Statuta y Kon-
ſtytucye praw Koronnych w Krakowie *in fol*: 1614. 4to
Formularz w Zamościu drukowany *Formula Proceſſus judiciarii terrarum Cracov: Sandomir: Lu-*
blin: quæ ab omnibus Judicibus obſervanda, Zamoſciæ 1602. *ſine*
nomine authoris, & editionis Cracov. 1619. *Proceſſus judiciarii*
adjecta. 5*to Speculum Senatorum ac Officialium Regni Poloniæ,*
cum ſummulis legum Cracov: 1623. *in* 12. Staniſław: zdami ſię
drugi, Syn Jana z Czerny, naprzod Podſędek Ziemski So-
chaczewski, á potym Piſarz Ziemski Sieradzki, á oraz Try-
bunału Koronnego w Wielkiey Polſzcze, z światem ſię roz-
ſtał w roku 1619. iáko z nadgrobku iego wypiſał *Starowol. in*
Monum. w Piotrkowie zaś ciało iego złożone. Trzeci Lud-
Jezuita y Dominikan wik Zákonu Kaznodzieyſkiego. Jędrzey *Soc: Jeſu* wielkich
cnot y talentow Kapłan, rządził trzy Collegia, y *Domum*
Profeſſam w Krakowie, iezdził do Rzymu na elekcyą, na Kon-
gregacyą Generalną dzieſiątą, poſzedł ná świętą wieczność
lat przeżywſzy 66. w roku 1661. po śmierci ná pierſiach ie-
go znaleziono karte iego ręką zápiſaną w te słowa: *Anno*
Rewelacya szczęśliwa 1659. 8. *Aprilis redeunti è templo à ſacro, ex ſua immenſa miſe-*
ricordia oſtendit mihi Deus, me eſſe in Gratia Dei, & quia feli-
cem anima ex hac vita habitura ſit egreſſum ex hoc mundo in Pa-
triam, Cracoviæ in Domo Profeſſa. Jakob Kanonik Płocki,
Deputát na Trybunał Koronny 1712. y 1718.

Druga Corka z Teodora Lewartowskiego, y Katarzyny
Trębeckich Familia Otfinowskiey, Antonina Trębecka herbu Bończa, z Wo-
iewodztwa Krakowskiego, Ziemi Sanockiey, y Pruſiech, ná
wiele linii ten Dom podzielony: bo iedni ſię piſzą z Trąbek,
dru-

drudzy z Łápſzowa, inni z Chronowa, inni z Drużkowa,
inni z Smarżowy, wſzyſcy iednak od pierwſzego Dziedzi-
Wiele domow podzielonych. ca Trąbek w Woiewodztwie Krakowſkim położonych,
idą: iedni z nich pieczętuią ſię Brochwiczem, drudzy Prus
Herby 1*mo*. przecieſz to iedenże Dom ieſt, iáko y ſami przyznaią,
y Genealogia, ktorą tu przytaczam, zebraną z Xiąg Ziem-
ſkich y Grodzkich Krakowſkich, Sandomirſkich y Nowo-
mieyſkich, pokazuie: y owſzem w roku 1550. czytam *in A-*
ctis Caſtren: Sandec: dwoch rodzonych braci, Jędrzeia y
Trembeccy Wiktorowie Jana Trębeckich z przydatkiem Wiktorow, z kąd wnoſzę,
że to iedenże Dom Wiktorow y Trembeckich. A lubo
Trembeckich *in Act: Terreſtr: Cracov*: ieſzcze przed rokiem
1436. tu y owdzie znaydzieſz, iednak tego roku w ſpomnio-
nych Aktach, z tey familii Januſza dziedzicem Trąbek na-
zywaią: ten Januſz miał trzech Synow, z ktorych Marek
Gęba zwany miał Syna Grzegorza, á Bartłomiey Jana, *Gęba* nazwane-
go, ten bywſzy Dworżaninem y Rotmiſtrzem Krolewſkim,
zoſtawił Synow, Staniſława, Woyciecha y Krzyſztofa. Krzy-
ſztow z Zofij Ptaſzkowſkiey ſpłodził Jana Syna, ktorego
żona Anna Rudnicka, piſał ſię na Druſzkowie. Jan trze-
ci Syn Januſza, dziedzic ná Trąbkach y Łapſzowie, z Zofią
Chwaliboganka Chwalibożanką, licznym obdarzony potomſtwem: bo procz
Inni Trembeccy Corek kilku, miał Synow ośm, Jana, Piotra, Woyciecha,
Staniſława, Kaſpra, Krzyſztofa, Jakuba y Mikołaia: *Acta*
Terreſt: Crac: & Caſtr: Sandecenſia. Z tych Ian pierwſzy Syn,
piſał ſię *in Trąbki & Szawa*, był Rotmiſtrzem Krolewſkim,
1*mô votô* z Zony Iadwigi, miał Corkę Dorotę, ktora poſzła
Gembarzowſki zá Gembarzowſkiego, y dwoch Synow: Iana y Piotra. Ian
tákże Rotmiſtrz Krolewſki, zoſtawił Syna Woyciecha,
Stoiowſki Piotr złączył ſię dożywotnie z Barbarą Stoiowſką, 2*dô votô*
tenże Ian poślubił ſobie Annę Librantownę. Woyciech trze-
Librantowna ci Syn Iana z Chwalibożanki, piſał ſię z Trąbek, miał Syna
Rdzawſka Tomaſza, ktory ſię złączył dożywotnie z Anną Rdzawską.
Staniſław czwarty Syn tychże rodzicow podobno zſzedł
ſterilis. Kaſper piąty Syn piſał ſię z Trąbek ná Chrono-
Wiktor wie, wydał Corki, Zofią zá Iákuba Wiktora, Elżbitę zá Iana
Grabania Skrzyńſki Chronowſka Grabanię, Annę zá Iákuba Skrzyńskiego, Synowie záś iego,
pierwſzy Marcin, miał zá ſobą Zuzannę Chronowską, drugi

Staniſław, ktory Corkę Katarzynę wydał zá Bartłomieia Bę-
Będziń-ſki kidzińskiego, á Iadwigę zá Piotra Wielogłowskiego, trzeci Ian
Wielogło-wſki. poiął Konſtancyą Ligęziankę, czwarty Samuel z Katarzyną
Ligęzian-ka. Wiktorowną poślubiony zábity 1623. piąty Eliaſz, żona iego
pierwſza Zuzanna Siemichowska, druga Iadwiga. Ligęzianka
corkę Zofią wydał za Daniela Mierzeńskiego, zoſtawił Syna
Mierzeń-ſki Franciſzka zręczonego z Zofią Komorowską. Krzyſztof ſzo-
ſty Syn Iana z Chwalibożanki nazwany *Zachwicza*, piſał ſię
Komoro-wſka z Trąbek na Druſzkowie, miał dwoch Synow, Iędrzeia, kto-
Wiolo-wieyſka ry z Magdaleny Wielowieyskiey zoſtawił corkę Annę, zá-
bity 1630. y Iana ktory z Iadwigi Znamirowskiey zoſtawił
Znamiro-wſka dwie Corki Zofią y Małgorzatę. Iakub śiodmy Syn, tych-
W ktoro-wna że miał źá ſobą Dorotę Wiktorownę, á z niey Syna Marcina.
Mikałay oſmy Syn *1mô votô* zręczył ſobie w dożywotnią
Dunino-wna Kar-wicka przyiaźń Zofią Duninownę Karwicką, z ktorey ſpłodził
Piotra, Pawła y Hieronima, *2dô* Elżbietę Łącką, z tey był
Łącka Syn ieden Ian Iakub. *3tiô* Annę Słupską, ta mu powiła trzy
Słupecka corki, Kátarzynę, tá panną umarła, y Annę Grodzicką. Ian
Grodzicka Dywidor Iakub Syn Mikołaia, z Anny Stoieńskiey Krzyſztofa z Dy-
widoru corki, ſpłodził piąciu Synow, Krzyſztofa, Iakuba,
Teodora, Stefana, y Iana y trzy Corki, z tych Alexandra, po-
Pacowicz ſzła zá Alexandra Pacowicza, Zofia za Kazimirskiego, Io-
Kazimir-ſki anna w panieńſtwie umarła. Stefan y Ian młodo pomarli.
Suchodol-cowna Krzyſztof żył z Suchodolcowną, z ktorey Syn Paweł. Iakub
Teodor drugi Syn Mikołaia, Podczaſzy Rzeczycki, Piſarz
Skarbu Woiewodztw y Ziem Pruskich, oſiadł w Woiewodz-
twie Pomorskim, umarł 1719. mąż uczony experyencyi
Nieżabi-towſka wielkiey, y wſzyſtkim miły, z Ioanny Niezabitowskiey zro-
dził dwie corki, Konſtancyą pierwſzym ślubem Iozefowi
Plemieckiemu, drugim Kazimierzowi Gralewskiemu, Są-
Gralewſki Pawło-wski dowemu Tczewskiemu, y Maryannę Kazimierzowi Pawło-
wskiemu Sędziemu Swieckiemu, rzeczone: Synow záś trzech
Władyſława, ten młodzianem umarł. Iakuba, Alexandra
Sądowego Ziemskiego Tczewskiego y Piſarza Skarbu
Woiewodztw y Ziem Pruskich, ten po odprawionych pod-
czas woyny Szwedzkiey pracowitych Kampaniach pod
ſzarżą Majora poiął Ewę Pląskowską, z ktorey Synowie dway
Pląsko-wska zoſtali, Ian y Iakub y cztery Corki, Urſzula, Roża, y Ioan-
ná, y N. Staniſława, ten w Zakonie *Societatis Jeſu* święto-

bliwie życie zákończył w roku 1737. w Lublinie Collegium
tam to rządząc. W roku 1695. piſali ſię ná obwieſzczenie
dway Zbigniewowie, Staniſław y Zygmunt Trembeccy,
Synowie iego, Alexander, Staniſław, y Woyciech. Alexan-
der ożenił ſię z Grzybowską. Piotr Trembecki mieſzkał *Grzybo-wſka*
w Bakowcu pod Sanokiem, Floryan w Bobrce, Ian w Terce.
Byli też rodzeni bracia Piotr y Iozef, Piotr miał Syna Sta-
niſława y Corkę Ioannę zá Iędrzeiem Ubyſzem, Iozef z Zie- *Ubyſz*
lonczanki, zoſtawił Syna Adama, y Corki trzy, Iuſtynę za *Zielon-czanka*
Iozefem Choynackim, Komornikiem Przemyślkim, Annę *Choynacki*
zá Bukowskim Vicesgerentem Sanockim, y Katarzynę zá *Bukowski*
Cieſzanowskim. *Cieſzanow:*

Iozef Lewartowski Syn Teodora pierwſzy, z Kátarzyny *Iozef Le-wartowski*
Otfinowskiey urodzony, ſłużył pod Chorągwią z Kaſztela-
nem Czerskim, tenże zginął pod Przemyślem. Alexander
Syn Teodora drugi, z teyże Katarzyny Otfinowskiey uro-
dzony, ktorego Metryka Parochii Brzeskiey w Roku 1690.
dnia 1. Września datowana.

Kaſper Wolſki z Brożkowey Woli miał Synow dzieſięć, *Wolſki*
czterech ſłużyło woynę, dwoch Cyſterſami, dwoch u Wę-
hrach woynę ſłużyło: ten herbu Sulima, dał w ſtan mał-
żeńſki Corkę Alexandrowi Lewartowſkiemu urodzonemu *Lewarto-wſki*
w Parochii Brzeſkiey roku 1690. dnia 1. Września, iako wyży,
z ktorych zoſtało corek dwie y Syn ieden Paweł. A lubo nie-
wiem procedencyi Wolſkiey z Brzoſkowey Woli herbu Su-
lima, że o tych żaden Autor nie piſał, czytałem dnak, iż żony
Alexandra Lewartowſkiego dawni przodkowie zacnemi lu-
dźmi byli, iáko Jan Romka Biſkup Wrocławſki, o ktorym pi- *Biſkup*
ſze *Długoſz*. Imbram Kaſztelan Záwichoſki, iakgo wſpomi- *Wrocła-wski*
na Liſt dany Miaſtu Lubelſkiemu; Stániſław Sulimczyk, kto-
ry proporce ſwoie w Budzie záwieſił, o czym *Długoſz lib.*
12. *fol.* 779. Zawiſzá Czarny mąż wielkich przymiotow,
Staroſta Spiſki, ktory ieździł w poſelſtwie od Jagiełła Kro-
la do Zygmunta Ceſarza, y innych doſyć wielu mężow ſła-
wnych Rycerſtwem, dobro Oyczyzny kochaiących.

Sioſtra Alexandra Lewartowſkiego pierwſza Regina po- *Lewarto-wska*
ſzła za Staniſława Koſtkę Choieckiego z W. X. Lit. herbu *Choiecki*
Połtora Krzyża, w Mazowieckim Woiewodztwie y w Do-

513

brzyńſkiey Ziemi, iáko też na Podolu ſą rozrodzeni, z kto-
rych Tomaſz był Sędzią Grodzkim Krakowſkim w roku
1674. iáko świadczy Manifeſt Ordynacyi Zamoyſkiey.
Trzebińska Jákob miał za ſobą Pudencyannę Trzebińſką, piſzą ſię z
Choiewa. Pomienionego Staniſława Choieckiego rodzi-
Tarkowska ła Tarkowſka, bo te dwa Domy z Mazoſz idą, umarł ten
Stániſław bez potomſtwa. Druga Sioſtra Alexandra Le-
Lewartowska wartowſkiego Kunegunda, doſtała ſię w Kontrakty Mał-
Gładczeński żeńſkie Stefanowi Gładczeńſkiemu ktorzy piſzą ſię z Gład-
czyna z Záwarſzawy, z kąd ſą tu w Krakowſkie przenie-
ſieni, á tam ich ieſt Familia y Gładczyn w rękach Gład-
Jaklińska czynſkich; rodziła tego Stefana Gładczeńſkiego Jaklińſka.

Rozalia, Alexandra wſpomnionego corka, weſzła w ſtan
Bełza małżeńſki z Woyciechem Bełzą, ktory piſze ſię z Bełzowa.
Zarska Ma wioſkę dziedziczną w Lelowſkim, rodzi go Zarſka,
Łodzińska á Oyca iego rodzi Łodźińska, ma bydź wſpomniony w Fa-
milii Petryczynow u *Nieſieckiego tom: 3. a fol.* 577.

Lewartowski. Paweł Lewartowski Syn Alexandra, brat Rozalii Bełzo-
wy, teraznieyſzy Cześnik Nowogrodzki, z Wolskiey herbu
Sulima urodyony w Parochii Zbyſzyckiey roku 1716. dnia
3. Lutego, Mąż doskonałości pełny y wſzelkich przymio-
tow chwalebnych. Tenże wſpomniony Paweł Lewarto-
wski ma oddaną w dożywotnią przyiaźń y kontrakty Mał-
Jordanowna żeńskie Rożalią z Miłkowskich Jordanownę Stoiowską,
Skarbnikownę Buską, o ktorą ſtaraiąc ſię czynił Intercyzę
w Grodzie Sandeckim *Feria II. poſt Feſtum Purificationis
B. Virginis Mariæ proxima Anno* 1741. zápiſaną, iuż po
śmierci Franciſzka Jordana Stoiewskiego, Skarbnika Bu-
skiego Oyca ſwego, z tą żyie dotąd w przyzwoitym ſta-
nie. Matka Juſtyna z Miłkowskich Jordanowna Stoiowska
Skarbnikowa Buska, w powtorne małżeńſtwo zaślubiona
Sędzimir Janowi na Lukowicy Sędzimirowi, z ktorym do tąd żyie
w ſtarości świątobliwa Pani: o Miłkowskich piſałem wy-
żey, tych zaś Jordanow herbu Trąby z Stoieſzyna názwa-
nych Stoiewskiemi, ſtarożytna nie tylko w Rzymskim
Páńſtwie, ale y w Oyczyznie ieſt Familia od wiekow do-
brze zaſłużona, ktora ieſt *u Nieeſickiego tom: 2. à fol.* 440.
Igancy Jordan Stoiowski Skarbnikowicz Buski, ſyn Juſtyny
z Mił-

z Miłkowskich *1mô votô* Jordanowy Stoiowskiey, *2dô votô*
Sędzimirowey, á brat Rozalii Lewartowskiey, wſzedł w
Gumieniecka kontrakty Máłżeńskie z Tereſſą Gumieniecką, Chorążan-
ką Parnawską, á tę rodzi Czerna, Matkę zaś iey, to ieſt
Czerna Czerną rodzi Kraſińska, Sioſtra Staroſty Nowomieyskie-
Kraſińska go. Z tych Gumienieckich herbu Gryf, w Krakowskim
Woiewodztwie, Sebaſtyan podpiſał Obwieſzczenie Roku
Chronowska 1697. miał w dożywotniey przyiaźni Juſtynę Chrono-
wską, z ktorey Syn Jozef Chorąży Parnawski. Gumie-
Pacanowski niecka także była zá Krzyſztofem Pacanowskim. Dru-
ga była Zakonnicą Swiętego Benedykta w Staniątkach.
Czerni Czerni ieſzcze od Władyſława Iagiełła Krola, w Oyczy-
znie záſłużeni do tych czas trwaią, w dobra Ziemskie y
honory kwitnący, o ktorych Familii Czernych herbu No-
Kraſinski wina, piſze *Nieſiecki tom: 1. fol.* 379. á o Kraſińskich, wiel-
kiey y wielce zaſłużoney Familii z Domem ſwoim, y w
honory rożne senatorskie, iako y inſze Urzędy Zaſzczy-
conych, piſze tenże *tom. 2. fol.* 694. o ktorych by tu wiele
wſpominać. Czytałem dany Przywiley od teraznieyſzego
Krola Auguſta III. ná Cześnikoſtwo Nowogrodzkie pomie-
nionemu Pawłowi Lewartowskiemu konferowany, ktory tu
kładę.

Przywiley Krola Auguſta III.

AUGUSTUS III.
DEI GRATIA REX POLONIÆ,

Magnus Dux Lithvaniæ, Ruſſiæ, Pruſſiæ, Maſoviæ, Samogitiæ, Kijoviæ, Volhyniæ, Podoliæ, Podlachiæ, Livoniæ, Smolenſciæ, Severiæ, Czerniechovieq;. Nec non Hæreditarius Dux Saxoniæ, Princeps & Elector.

Significamus præſentibus Literis Noſtris Quorum intereſt, Univerſis & Singulis. Quia Nos habito Reſpectu Meritorum Generoſi Pauli Lewartowſki, faciendum eſſe duximus, ut eidem Pincernatum Novogrodenſem poſt fata Generoſi Chriſtophori Gajewski Vacantem, & ad Diſpoſitionem Noſtram Regiam devolutum daremus & Conferremus, prout quidem præſentibus Literis Noſtris damus & Conferimus, ita ut Eundem

Pincernatum Novogrodenſem cum omnibus Prærogativis, Immunitatibus & Obventionibus teneat, habeat, & poſſideat, ad extrema Vitæ ſuæ tempora, vel altioris alicujus Dignitatis aſſecutionem. Quod omnibus quorum intereſt, iiſdem Mandamus, ut Prænominatum Generoſum Paulum Levartowſki ab hinc pro vero & Legitimo Pincerna Novogrodenſi habeant & Nominent, eiq; de loco, Juribus, prærogativis & Immunitatibus de Lege & antiqua praxi hocce munus Concernentibus & Ipſi reſpondeant & ab alijs reſponderi Curent, pro Gratia Noſtra. In Quorum fidem præſentibus manu Noſtra ſubſcriptas Sigillo Regni communiri juſſimus. Datum Varſaviæ Die XXI. *Menſis Februarij Anno Domini* MDCCLXI. *S. Regni verò Noſtri* XXVIII. *Anno.*

AUGUSTUS REX. (L. S.)

Pincernatus Novogrodenſis poſt fata Generoſi Chriſtophori Gajewſki Vacans Generoſo Paulo Lewartowſki Confertur.

Antonius Wyſzyńſki Varſavienſis, Sandomirienſis Canonicus, Sæ. Ræ. Mttis Secretarius mpp.

Synowie y Corki. Pawła Lewartowskiego Cześnika Nowogrodzkiego Synowie ktorzy żyią: Iozef w Paleſtrze Lubelskiey, ſłużył z Potockim Generałem Leytnantem, przeſzłym Starotą Lwowskim, teraz zoſtał Norbertanem w Szońcu. Michał Kadetem w Regimencie Dubieńſkim, maiący lat tylko 14. Kazimierz w Szkołach Akademii Krakowskiey. Franciſzek y Iędrzey w domu ieſzcze zoſtaią *minorennes*. Corki cztery Salomea, Helena, Kunegunda, y Eufrozyna w Panieńskim Stanie.

REGESTR
HERBOW, DIGNITARZOW, HERBOWNYCH, y PROCEDENCYI, w TOMIE II. HERBARZA TEGO *ZNAYDUIĄCYCH SIĘ.*

B.

Baranieccy herbu Sas. 390
Bagniccy herbu Slepowr: 400
Beynerowie herbu Suche Kownaty, - - 420
Białeccy herbu Szeliga 427
Boguſzowie herbu Pułkozic 170
Bratoſzewſcy herbu Suli: 424
Bukaty herbu Pomian 170
Buchwicowie herbu Radw: 274
Bużyńſcy herbu Roża 365
Buderazcy herbu Lubicz 471
Bzowſcy Jonathowie herbu Nowina - - 113

C.

Choynaccy herbu Trzaſka 443
Cichniccy herbu Pokora, 161
Czarneccy herbu Nagody, z Gwiazdą, - - 66

D.

Długopolſki herbu Sas, 391
Domaſzewſcy herbu Iaſtrzębiec - - 441

F.

Firleiew Genearchowie, 27
Firleiowie herbu Lewart 28
Fryczyńſcy herbu Pobog 158

G.

Gorniccy herbu Ogonczyk. 132
Golimontowiczowie herbu Pokora - - 161
Goworkowie herbu Rawi: 300
Grabowſcy herbu Zbicwic 461
Grabiowie herbu Roch 348
Grotowie harbu Rawicz 302
Gruiowie herbu Prawdzie 205
Gulſcy herbu Rola - - 363

H.

Haliccy herbu Poray 189
Hondorffowie herbu Nabran. 55
Hordyńſcy herbu Sas 391
Hryniewiccy herbu Przego: 225

I.

Iaworſcy herbu Sas - 390
Ianina herb - - 429
Ianina Dygnitarze 430
Ianiny herbowni. 431
Iakubowſcy herbu Topor 438

K.

Karwowſcy herbu Pnieynia 146
Klichowſcy herbu 3 Trąby 444
Kłoczkowie herbu Ogończ: 128
Koſzczycowie herbu Poray 183
Kochanowie herbu Rawicz 298
Koſſeccy herbu Rawicz 244
Kocieńſcy herbu Rogala 377
Komeccy herbu Slepowr: 401
Korycińſcy herbu Topor 442
Koſtrzeńſcy herbu Zienow: 469
Kraſnoſielſcy herbu Turzyma - - - 453

143

521

L.
Laſota Laſotowicz Herbu Rawicz - - 344
Lachowieccy herbu Sieniu: 396
Laſkary herb, - 402
Laſkary Godźięba - 404
Lewart herb, y Lewartowſki - 484 y 485
Liniewſcy Woynowie herbu Przyiaciel - 255
Ligęzowie herbu Pułkozic 263
Lubicz herb - 1
Lubicza Dygnitarze - 2
Lubicza herbowni - 7
Ł.
Łancuccy herbu Strzemię 420
M.
Markuſzowie Herbu Ogonczyk - - - 131
Malinowſcy herbu Pobog 159
Michowſcy herbu Rawicz 285
Mochlowie herbu 3. Krety 448
N.
Nabram albo Wręby Herb 53
Nabrama herbowni 55
Nagody herb, to ieſt Prus 3tio z Gwiazdą - 64
Nagody herbowni - 65
Nałęcz herb - 75
Nałęczy Dygnitarze - 77
Nałęczy herbowni - 82
Nakwaſcy herbu Prus 2do 252
Nieczuia herb - 94
Nieczui Dygnitarze 95
Nieczui herbowni 96
Niewiarowſcy herbu Pułkozic - 263 y 480
Niemczewiczowie herbu Rawicz - 328
Niedzwieccy herbu Oſtoia 479
Nowina herb - 101
Nowiny Dygnitarze 103
Nowiny herbowni - 104
O.
Ogończyk herb - - 115
Ogończyka Dygnitarze 117
Ogończyka herbowni 120
Oſtoia herb - 133
Oſtoi Dygnitarze 135
Oſtoi herbowni - 136
Oſſolińſcy herbu Topor 442
Owśiani herbu Rola 364
P.
Pnieynia herb - 144
Pnieyni herbowni 145
Pobog herb - 151
Poboga Dygnitarze 152
Poboga herbowni 154
Pokora herb - 159
Pokory herbowni 160
Polakowſcy herbu Pokora 161
Pomian herb - 163
Pomiana Dygnitarze 164
Pomiana herbowni 166
Poray herb - 172
Poraia Dygnitarze Cudzoziemſcy - 173
Poraia Dygnitarze Polſcy y Litewſcy - 176
Poraia herbowni - 181
Prawdzic herb - 197
Prawdzica Dygnitarze 200
Prawdzica herbowni 202
Przegonia herb - 221
Przegoni Dygnitarze 223
Przegoni herbowni 224
Prus 1mo herb - 238

Pruſa

Pruſa Dygnitarze - - 241
Pruſa herbowni - - 243
Prus 2do herb - - 250
Pruſa 2do herbowni - 251
Przyiaciel Liniewſk: herb 254
Prandotowie herbu Rawicz 298
Pułkozic herb - - 260
Pułkozica herbowni - 262
R.
Rawicz álbo Urſyn herb 277
Rawicza Dygnitárze 279.
Rawicza herbowni - 283
o tychże - 483.
Rokitnicey herbu Prawdzic 219
Roch herb - - - - 345
Rola herb - - 359
Roli Dygnitarze - - 360
Roli herbowni - - 360
Rogala herb - - 366
Rogali Dygnitarze - 369
Rogáli Herbowni - - 307
Rychłowſcy herbu *Nałęcz* 84
o tychże - - 474
Rymaſzewſcy herdu Pobog 479
S.
Sawániewſcy herbu Pobog 155
Samborzeccy Hrabiowie herbu Rawicz - 340
Sas herb - - 381.
Saſa Dygnitarze - 382
Saſa herbowni - - 383
Sieniuta herb - - - - 392
Sieniutowie Łachowieccy *ab Armis* - - - 396
Sieprawſcy - - 474
Siekierzyńſcy herbu Zádora 458
Slaſcy herbu Nieczuia 97
Smoniewſcy herbu Włoſzek 458
Sobieſzczańſcy herbu Nałę: 473
Starykoń - - 420 *
Staſzewſcy herbu Oſtoia 142
Spendowſcy hercu Lubicz 49
Strzemeſcy herbu Lubicz 10.
Stebleccy herbu Oſtoia 138.
Sulima herb - - 421
Sulimy Dygnitarze - 422
Sulimy herbowni 423
Suchodolſcy herbu Janina 432
Szwykowſcy herbu Ogońc: 122
Szankowſcy Hrabiowie herbu Pobog - - 155
Szumanczowſcy herbu Prus 1mo 244. o tychże 482
Szuiſcy herbu Pogonia 388
T.
Trembińſcy herbu Rogala 372
Trzy Krety herb - 446
Tupalſcy Topliccy herbu Nałęcz - - 91.
U.
Ulniccy herbu Sas - 384
Urbánowſcy herbu Prus 1. 249
Urſynowie herbu Rawicz 328
W
Warſzowie herbu Rawicz 306
Wáwrzeccy herbu Rola 361
Wiełowieyſcy herbu Pułkoz: 481
Wilkowſcy herbu Nowiná 105
Woynowie Linewſcy herbu Przyiaciel - - 255
Wyſzyńſcy herbu Roch 348
Wyſogota herb 455
Z.
Zakrzewſcy herbu Pomiań 168

Zakrze-

Zakrzewſcy herbu Wyſogo: 456
Zaprzańcow Familia 423*
Zbicświcz herb : 459
Zenowicz herb . 469
Ziemietzcy ná Sląſku 426*

Ad M. D. G. B. V. M. H. OO. SS. Venerationem.

Errores non ſunt allegandi, ſed corrigendi, ſi qui tamen Volumen irrepſerunt noſtrum, benevolum Lectorem deprecamur, pro Typographorum delinquentia.

BIBLIOTEKA
GŁÓWNA
WSP
w Słupsku
104475
t. 1-2